

E#4 C#81

UAN

23
DAD AUTÓNOMA DE NUEV
CIÓN GENERAL DE BIBLIOTE

ANNO DOMINI
MCMXCVI

ANNO DOMINI
MCMXCVI

BN855
-14
1733-62
v. 6
11
c.1

1080045485

UANE

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

BULLARUM

PRIVILEGIORUM AC DIPLOMATUM

Romanorum Pontificum

AMPLISSIMA COLLECTIO

*Cui accessere Pontificum omnium Vita, Nota,
& Indices opportuni.*

OPERA ET STUDIO

CAROLI COCQUELINES

TOMUS QUINTUS

PARS TERTIA

Ab Anno XII. CLEMENTIS VIII. usque ad Annum VI.
PAULI V. scilicet ab Anno 1603., usque ad 1610.

ROMÆ MDCCLIII.

TYPIS, ET SUMPTIBUS HIERONYMI MAINARDI.
SUPERIORUM FACULTATE, ET PRIVILEGIO SANCTISSIMI.

BULLARUM
PRIVILEGIORUM AC DIPLOMATUM

ROMANORUM PONTIFICUM
AMPLISSIMAE COLLEGIUM

ALERE FLAMMAM
VERITATIS
CAROLO COCOVELLES
TOMUS QUINTUS
PARIS TERRA
Ab anno XII. CLEMENTIS VIII. Pontificatus
PAPAE

Eminentissimo, ac Reverendissimo Principi

CAMMILLO

TITULI SS. JOANNIS, ET PAULI
PRESBYTERO CARDINALI

PAULUTIO.

HIERONYMUS MAINARDUS
PERPETUAM FELICITATEM.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE

I quos unquam acceptorum beneficiorum recordatio ad referendam pro viribus gratiam sollicitavit; Tua, PRINCEPS EMINENTISSIME, humanitas, atque

atque beneficentia erga me ita sibi debitum hoc officii genus vindicabat, ut cum par solvendo nullo modo esse possem, eo acerbiori afficerer dolore, quo majores in dies debendi tituli accedebant. Occasionem igitur spiculis quærenti, quod solvere non poteram debitum, saltem Tibi significandi, licuit tandem, nec sine maxima animi mei jucunditate, publicè profiteri. Nam cum Typis meis in lucem daturus essem Tomi Quinti Partem Tertiam Collectionis Pontificiarum Constitutionum, illam nomine tuo inscriptam volui. Quamvis enim, quæ tua fermè sunt, Tibi retribuo, ea tamen præditus es benignitate, ut vel ipsam mercedem beneficii loco habeas. Cui enim magis, quam Tibi, ea conveniunt Monumenta, quæ hoc volumine compræhenduntur? Si Ruthenæ Genti vel a CLEMENTE VIII. vel a PAULO V. concessa beneficia consideremus, si procuratam Polonis tranquillitatem; uberrima hæc profectò laudum tuarum materia. Parvi etenim pendenda sunt beneficia, nisi conserventur, populique parta sibi quiete diutissime perfruantur. Nemo est qui ignoret, quo studio, qua diligentia Polonica fungens Legatione curaveris, ne quid damni paterentur Ruthenorum jura, privilegia, atque ecclesiastica potissimum libertas: sublataque animorum disjunctione, quæ Monachos Basilitas angebat,

bat, in id Præfules omnes incumberent, ut firmatis inter eos, quos unitos vocant, catholicæ fidei dogmatibus, restitutisque monasticis institutionibus, ad S. R. E. gremium Schismatici reducerentur. Tynecense Monasterio propter Abbatis electionem in magnam rerum perturbationem adducto, Sigismundi Regis, aliorumque omnium juribus consultum voluit Paulus Pontifex. Per Te, PRINCEPS EMINENTISSIME, factum est, ut non modò Monasterii Tynecensis Cœnobiæ Benedictinorum Congregationi sese addicerent, verum etiam ut omnes Regni illius Monachi suos juxtà Sacrorum Canonum sanctiones Abbates eligerent. Neque enim hoc loco recensendum puto, qua prudentia, qua sedulitate, qua industria turbatis Polonorum rebus consulueris, cum de eligendo Rege actum est. Illorum temporum difficultates, animorum motus, bellorum discrimina nota omnibus sunt; rerum autem summa cum laudatione a Te gestarum gloria fusiori calamo seris posteris prædicabitur. Si quas pro ecclesiastica disciplina in Germaniam reducenda sanxerunt leges vigilantissimi Pontifices, inspiciamus, eæ ut executioni demandarentur, evicisti, quum apud Aulam Cæsaream Nuncii Apostolici munere fungeris: servataque inter Sacerdotium, & Imperium perpetua concordia, utraque gens

benignitatem sine humilitate, & sine fastu
majestatem in Te uno laudavit. Si demum
animi magnitudinem expendamus, qua Cle-
mens Ferrariam ineluctabili jure ad Roma-
nam Ecclesiam pertinentem vindicavit, si
studium, quo Civitatis illius procuracionem
sapientissimis legibus firmavit, Civium tran-
quillitati, ac bono consuluit, vel Magi-
stratibus institutis, amplissimisque auctis pri-
vilegiis, vel imminutis vectigalibus; Si
Pauli providentiam, ne urbes suo creditæ
regimini frugum caritate premerentur; Ma-
ximam hinc laudem in Te derivari, nemo
est, qui non videat. Etenim si utiles po-
pulis leges sunt; ex earum tamen custodia
veram deduci utilitatem apud omnes est in
confesso: eas veros tunc sanctè custodiri,
cum qui Populis præfunt, violari illas mi-
nimè patiuntur. Jure itaque optimo Ferra-
rienses comitatem, doctrinam, justis, recti-
bus amorem, pietatem denique tuam con-
siderantes, in Te tamquam in amantissi-
mum patrem intuebantur, Teque Provin-
ciæ illius felicitatem, ac decus prædicabant.
Atque utinam patiatur modestia tua, singu-
la a me referri. Sed quamvis laudem vir-
tutibus tuis mereri cures, laudari recuses;
erit tamen aliquando scriptor aliquis ea
prædicaturus, quæ nunc non pateris re-
censeri.

Acci-

Accipe interim benigno, quo soles, ani-
mo munus hoc, quantum illud est, nul-
lo adulationis fuce ad gratiam captandam
adumbratum, sed animi mei Tibi devin-
tissimi testem, Quod cum concedi mihi
magnoperè cupio, purpuream vestem obse-
quentissimè exosculor.

Dabam prid. Kal. Novembres 1753.

IN.

INDEX
 CHRONOLOGICUS,
 ET
 ALPHABETICUS
 PONTIFICUM

Quorum Bullae in hac Tomi Quinti Parte Tertia continentur.

CLEMENS VIII.	Anno 1603.	habet Const. LXXXVII.	P. 1.
LEO XI.	Anno 1605.	habet Const. IV.	129.
PAULUS V.	Anno 1605.	habet Const. CLXXI.	137.

INDEX
 RUBRICARUM BULLARUM
 ET PRIVILEGIORUM OMNIUM,

Quae in hac Tomi Quinti Parte Tertia continentur.

Quae hoc Indice designantur, erant in Editione Cherubini.

CLEMENS VIII.

CCXCVIII. **I**nnoatio Constitutionis Pauli IV. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, vel ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, vel morte pro nostra redemptione, aut Virginitatem Beatissimae Virginis Mariae, adjecta forma ipsam Constituit, publicandi, ne de cetero illius ignorantia allegari possit. Pag. 1

CCXCIX. Mandatum Collectori Portugalliae nunc, & pro tempore existentis, ut Ordinarios locorum commoneat, illisque praecipiat, ut certum numerum Monialium in Monasteriis Regnorum Portugalliae, ubi praefixus non est juxta Concilii Tridentini Decreta, praescribant. 2

CCC. Approbatio explicationis Calendarii Gregoriani a Christoforo Clavio Bambergensi e Societate Jesu edita cum abrogatione aliorum Calendariorum. 3

CCCL. Mandat Episcopo Ceneten., ut unum Vicarium in spiritualibus, & temporalibus in parte inferiori ipsius Civitatis in loco ab Episcopali Palatio separato constituat, & unum Auditorem apud se habeat, cui causas in gradu appellationis a sententiis prolatis a dicto Vicario committat. 4

CCCLII. Dismembratio curae animarum ab Ecclesia Sancti Trifonis de Urbe, quae unitur Ecclesiae Sancti Augustini cum Stationum translatione. 5

CCCLIII. Declarantur dubia nonnulla ab Episcopo Egitanensi proposita. 6

CCCLIV. Aliae Declarationes nonnullorum aliorum Dubiorum ab eodem Egitanensi Episcopo propositorum. 9

CCCLV. Approbatio Confraternitatum sub Invocatione Sanctissimi Nominis Jesu in Provinciis Regni Perù institutarum, & institutendarum, cum Indulgentiarum largitione. 11

CCCLVI. Declaratio super jure conferendi Beneficia Collegiate Ecclesiae S. Jacobi de Calaff Vicensis Diocesis. 12

CCCLVII. Universitas, & Homines loci Rysch partis Territorii Lucernen. Constantien. Diocesis eximuntur a solutione minorum Decimarum Rectori Parochialis Ecclesiae dicti loci. 13

CCCLVIII. Quando locorum Ordinarii Regularibus licentiam possint impertiri novos Conventus construendi. 14

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

CCCIX. Confirmatio Decreti Cardinalis Matthaei contra occultantes bona ad Conventus Ordinis Minorum Reformatorum pertinentia. 15

CCCX. Declarat per avocationem causarum, quae occasione dotationis Parochiarum pro Mauris ad Fidem Christianam conversis erectarum suborta sunt, hujusmodi Parochiarum erectionem, & dotationem non esse retardandam. 16

CCCXI. Declarat Praefules Ecclesiasticos Regni Poloniae, qui comitiis, consiliis, & Judiciis Regni ex munere Senatorio interesse debent, suam sententiam dicere posse absque censurarum, & irregularitatis incurfu &c. 17

CCCXII. Commissio Nuncio Apost. apud Sigismundum Poloniae Regem commoranti, ut unionem, apostolica auctoritate, factam Ecclesiae Metropolitanae Cbiovien. de Archimandria, seu Abbatia Pieczaren. dissolvat. 18

CCCXIII. Declarat Congregationem Fratrum Discalceatorum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, esse ex Ordinibus Mendicantium, eorumque gratis omnibus perfrui. Ibid.

CCCXIV. Declaratio super oblatione Incensi, & Osculo Pacis in Missa majoris celebratione, Gubernatori in temporalibus pro Rege Christianissimo in Civitate Tullen. 19

CCCXV. Confirmatio Unionis Militiarum Sanctorum Mauriti, & Lazari, innovatioque Hospitalis in locis Sancti Lazari, cum aliquorum indultorum declaratione. 20

CCCXVI. Institutio duorum Monasteriorum pro Monachis Reformatis Ordinis Sancti Basilii in Regnis Hispaniarum, cum facultate recipiendi Novitios, & nova loca. Ac praescriptio Constitutionum dictae Reformationis. 25

CCCXVII. Definitio Habitus Fratrum Praedicatorum Ordinis S. Dominici, & Fratrum Eremitarum Ordinis S. Augustini. 30

CCCXVIII. Fratres Tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Franciae subjiuntur Ministro Generali Ordinis Sancti Francisci de Observantia, & Commissario Generali Ultramontanae familiae praedicti Ordinis, nec non Commissario Generali Nationali Franciae. 31

CCCXIX. Confirmatio literarum Sixti Quinti super Officio Sanitatis Civitatis Anconitanae. 32

b

Con-

INDEX
 CHRONOLOGICUS,
 ET
 ALPHABETICUS
 PONTIFICUM

Quorum Bullae in hac Tomi Quinti Parte Tertia continentur.

CLEMENS VIII.	Anno 1603.	habet Const. LXXXVII.	P. 1.
LEO XI.	Anno 1605.	habet Const. IV.	129.
PAULUS V.	Anno 1605.	habet Const. CLXXI.	137.

INDEX
 RUBRICARUM BULLARUM
 ET PRIVILEGIORUM OMNIUM,

Quae in hac Tomi Quinti Parte Tertia continentur.

Quae hoc Indice designantur, erant in Editione Cherubini.

CLEMENS VIII.

CCXCVIII. **I**nnoatio Constitutionis Pauli IV. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, vel ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, vel morte pro nostra redemptione, aut Virginitatem Beatissimae Virginis Mariae, adjecta forma ipsam Constituit, publicandi, ne de cetero illius ignorantia allegari possit. Pag. 1

CCXCIX. Mandatum Collectori Portugalliae nunc, & pro tempore existentis, ut Ordinarios locorum commoneat, illisque praecipiat, ut certum numerum Monialium in Monasteriis Regnorum Portugalliae, ubi praefixus non est juxta Concilii Tridentini Decreta, praescribant. 2

CCC. Approbatio explicationis Calendarii Gregoriani a Christoforo Clavio Bambergensi e Societate Jesu edita cum abrogatione aliorum Calendariorum. 3

CCCL. Mandat Episcopo Ceneten., ut unum Vicarium in spiritualibus, & temporalibus in parte inferiori ipsius Civitatis in loco ab Episcopali Palatio separato constituat, & unum Auditorem apud se habeat, cui causas in gradu appellationis a sententiis prolatis a dicto Vicario committat. 4

CCCLII. Dismembratio curae animarum ab Ecclesia Sancti Trifonis de Urbe, quae unitur Ecclesiae Sancti Augustini cum Stationum translatione. 5

CCCLIII. Declarantur dubia nonnulla ab Episcopo Egitanensi proposita. 6

CCCLIV. Aliae Declarationes nonnullorum aliorum Dubiorum ab eodem Egitanensi Episcopo propositorum. 9

CCCLV. Approbatio Confraternitatum sub Invocatione Sanctissimi Nominis Jesu in Provinciis Regni Perù institutarum, & instituentiarum, cum Indulgentiarum largitione. 11

CCCLVI. Declaratio super jure conferendi Beneficia Collegiate Ecclesiae S. Jacobi de Calaff Vicensis Diocesis. 12

CCCLVII. Universitas, & Homines loci Rysch partis Territorii Lucernen. Constantien. Diocesis eximuntur a solutione minorum Decimarum Rectori Parochialis Ecclesiae dicti loci. 13

CCCLVIII. Quando locorum Ordinarii Regularibus licentiam possint impertiri novos Conventus construendi. 14

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

CCCIX. Confirmatio Decreti Cardinalis Matthaei contra occultantes bona ad Conventus Ordinis Minorum Reformatorum pertinentia. 15

CCCX. Declarat per avocationem causarum, quae occasione dotationis Parochiarum pro Mauris ad Fidem Christianam conversis erectarum suborta sunt, hujusmodi Parochiarum erectionem, & dotationem non esse retardandam. 16

CCCXI. Declarat Praefules Ecclesiasticos Regni Poloniae, qui comitiis, consiliis, & Judiciis Regni ex munere Senatorio interesse debent, suam sententiam dicere posse absque censurarum, & irregularitatis incurfu &c. 17

CCCXII. Commissio Nuncio Apost. apud Sigismundum Poloniae Regem commoranti, ut unionem, apostolica auctoritate, factam Ecclesiae Metropolitanae Chiovien. de Archimandria, seu Abbatia Pieczaren. dissolvat. 18

CCCXIII. Declarat Congregationem Fratrum Discalceatorum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, esse ex Ordinibus Mendicantium, eorumque gratis omnibus perfrui. Ibid.

CCCXIV. Declaratio super oblatione Incensi, & Osculo Pacis in Missa majoris celebratione, Gubernatori in temporalibus pro Rege Christianissimo in Civitate Tullen. 19

CCCXV. Confirmatio Unionis Militiarum Sanctorum Mauriti, & Lazari, innovatioque Hospitalis in locis Sancti Lazari, cum aliquorum indultorum declaratione. 20

CCCXVI. Institutio duorum Monasteriorum pro Monachis Reformati Ordinis Sancti Basilii in Regnis Hispaniarum, cum facultate recipiendi Novitios, & nova loca. Ac praescriptio Constitutionum dictae Reformationis. 25

CCCXVII. Definitio Habitus Fratrum Praedicatorum Ordinis S. Dominici, & Fratrum Eremitarum Ordinis S. Augustini. 30

CCCXVIII. Fratres Tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Franciae subjiciuntur Ministro Generali Ordinis Sancti Francisci de Observantia, & Commissario Generali Ultramontanae familiae praedicti Ordinis, nec non Commissario Generali Nationali Franciae. 31

CCCXIX. Confirmatio literarum Sixti Quinti super Officio Sanitatis Civitatis Anconitanae. 32

b

Con-

Index Rubricarum.

- CCCXX. Confirmatio, & declaratio Capituli de affricandis Bonis Precariis Monasterii Sancti Silvestri Terræ Nonantulae, pro Duce Mutinae. 34
- CCCXXI. Translatio oneris Missarum, ex priorum dispositionibus in Monasteriis Monialium sub regimine Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia existentium celebrandarum ad loca eorundem Fratrum. 37
- CCCXXII. Commissio Ordinariis locorum, Indiarum Occidentalium, eorumque in spiritualibus Officialibus, ut tollant abusum Parochorum, qui elemosynam duplo, aut aliqua parte majorem ab eis, qui sepeliuntur in Ecclesiis Regularium exigunt, quam ab eis, qui in propriis Ecclesiis secularium sepeliuntur. 38
- CCCXXIII. In idem Argumentum, Ibid. 38
- CCCXXIV. Forma observanda a Fratribus Minoribus Ordinis S. Francisci strictioris Observantiae super receptione Novitiorum. 39
- CCCXXV. Committitur Nuncio Sabaudiae, ut prohibeat, ne in locis Rineroli, & aliis circumvicinis parentes impolentur filios nutritibus Haereticis educandos tradant. Ibid.
- CCCXXVI. Declaratio, quod Monachi Congregationis Beatae Mariae Fuliensis Sancti Bernardi Cisterciensis Ordinis, ad aliam Religionem transientes, ad eandem nequaquam absque Sedis Apostolicae licentia recipiantur. 40
- CCCXXVII. Congregationem Sanctorum Vitoni, & Hydrupini Ordinis Sancti Benedicti erigit, ad instar Congregationis Casinensis, eique ejusdem Congregationis Casinensis privilegia communicat. Ibid.
- CCCXXVIII. Terram Campi in Civitatem, & Ecclesiam Parochialem Beatae Mariae in Cathedrali erigit, & perpetuo cum Hortensium. 42
- CCCXXIX. Injuncta Philippo III. Hispaniarum Regi lege restituendi bona ab Ecclesiis a Philippo II. alienata ex concessione a Gregorio XIII. obreptitè obtenta, ejusdem Philippo II. anima a censuris absolvitur. 44
- CCCXXX. Quod Prothonotarii Apostolici Titulares in Regnis Castellae, & Legionis cedere debeant locum digniorem Officialibus Episcopis, Dignitatibus, & Canonici Cathedralium. 49
- CCCXXXI. Declaratur non licere laicis, dum Divina Officia in Ecclesia Compostellana celebrantur inter Canonicos, & alios Praebendatos, ac Ministros in Choro, vel Presbyterio stare, neque Magistratibus, & Iudicibus laicis, Dignitatibus Seder, vel Canoniorum stalla occupare. 50
- CCCXXXII. Decreta nonnulla pro manutentione Aggerum Fluminis Rhodani, Jurisdictione Consulium Politia, & Militibus praesidiariis Avenionem. 51
- CCCXXXIII. Suppressio nonnullarum Ecclesiarum, Cappellarum, & Prioratuum Ducatus Sabaudiae, & Principatus Pedemontium, & applicatio, ac unio ipsorum Militia SS. Mauricii, & Lazari. Ibid.
- CCCXXXIV. Missalis Romaniae Pio V. editi, iterata restitutio, & approbatio. 54
- CCCXXXV. Erectio Collegii Clementini de Urbe, 56
- CCCXXXVI. Suppressio Prioratus Sancti Jacobi Oppidi de Fixa cum erectione Collegii Societatis Jesu. 62
- CCCXXXVII. Confirmatio Transactionis inter Communitatem Avenionem, & Ministros Regis Christianissimi super Signo, seu Bulla apponendo panis fericiis, per Galliae Regnum transvehendis, ibique vendendis. 65
- CCCXXXVIII. Fratribus Ordinis Cruciferorum, ambitus dignitatum, & officiorum ejusdem Ordinis interdicuntur. 66
- CCCXXXIX. Confirmatio declarationis literarum Pauli III. quibus Castra Ursaria, & Sancti Vincentii Parentin. Diocesis a Superioritate, & Dominio Nuncii Venetiarum, & quorumvis aliorum eximuntur, & Episcopo Parentin. tantum, nec non Romano Pontifici pro tempore existent, & Apostolicae Sedis immediate subiacentur. 67
- CCCXL. Episcopis Heripolensibus conceditur facultas tres Canonatus pro Theologis a Julio Papa III. reservatos, conferendi Doctoribus laicis Canonici. 68
- CCCXLI. Reductio ad viam juris literarum facultatis obligandi fructus Mensarum Magistratum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Alcantara, & Calatrava clare memorie Philippo Secundo Regi Catholico concessa. 70
- CCCLII. Absolutio, & venia generalis pro convertis a Judaismo ad Fidem Christianam, iisque, qui ab eis descendunt in locis Regi Portugalliae subiectis. 73
- CCCLXIII. Derogatio Statuti Militiae S. Jacobi de Spatha, quod Theaurarii, seu Sacristae Ecclesiarum dictae Militiae pro tempore deputandi, habitum Fratrum Cappellanorum ejusdem Militiae suscipere non teneantur. 77
- CCCLXIV. Interdicuntur Fratribus Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, ad Tribunalia secularia, quominus recurrant, sed ad Priorem Generalem, vel Protectorem Ordinis, vel ad Summum Pontificem. Ibid.
- CCCLXV. Ne quis in Italia habitum externum, similem ei, quem gestant Fratres Reformati, seu Discalceati Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, deferat. Et nemo ex ipsis ad alium Ordinem, quam Carthusianorum, transeat. 78
- CCCLXVI. Quod personae Ordinis, seu Congregationis Coelestinorum utriusque sexus ad alia Tribunalia secularia appellare, vel ad illa confugere minime valeant. 79
- CCCLXVII. Approbatio Statutorum editorum ab Ordine Fratrum B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, ad reformationem ipsius Ordinis. Ibid.
- CCCLXVIII. Praescripta forma appellationum interponendarum a fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, prohibetur, quominus recurrant ad Tribunalia Secularia. 83
- CCCLXIX. De ambitu Fratrum Eremitis Ordinis S. Augustini interdicto. 84
- CCCL. Praescriptio formae, qua Ordines Regulares, & Confraternitates Seculares, de cetero uti debent, in erigendis, & aggregandis Congregationibus, & Confraternitatibus; Et in communicatione suarum indul-

Index Rubricarum.

APPENDIX.

- indulgentiarum, & indultorum, elemosynarumque collectione, & Confessorum electione. 85
- CCCL. Statutum, ut Capitulum Generale Ordinis Cisterciensis Regularis Observantiae in Regno Castellae tertio quoque anno celebratur. 88
- CCCLII. Cedula consistorialis super Status Ecclesiarum Ravennaten., & Bononien., suffraganeorum assignatione. 90
- CCCLIII. Declaratio, quod Ecclesiastici Regni Castellae teneantur contribuere Gabella, seu Sita imposita pro praestandis superadditionibus servitiis Regi Catholico oblati a Regnis Castellae praedictis juxta declarationem in ultimis comitiis factam, praeterquam quoad ea, quae pro usibus propriis consumuntur, & prorogatio sexennii ad aliud triennium, intra quod tamen, si tota summa congesta fuerit, eo ipso gratia expiret. 94
- CCCLIV. Confirmatio erectionis Ecclesiae Bononiensis in Archiepiscopatum, & restitutio nonnullarum Ecclesiarum Archiepiscopatus Ravennatenis. 96
- CCCLV. Innovatio, & declaratio Constitutionum editarum ab Innocentio VIII., & Julio III. super jure, & modo, quo Prior Generalis Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Augustini visitare possit loca, & personas Congregationis Lombardiae ejusdem Ordinis. 101
- CCCLVI. Capitulo, & Canonicis Ecclesiae Sancti Nicolai Barenfis perpetuum silentium imponitur super facultate Regi Poloniae concessa nominandi quosdam Cappellanos in eadem Ecclesia. 102
- CCCLVII. Confirmatio donationis, & assignationis decimarum Agrorum Capitaneatus Lucovien. ad Mensam Episcopalem Cracoviensem spectantium pro manutentione vini, cere, & olei per Praesulem Ecclesiae praedictae illi factae. 103
- CCCLVIII. Adhortatio ad Monachi Dominum, ut Episcopo Vintimilien. opem ferat ad usuras in sua ditione extirpandas. 104
- CCCLIX. In idem Argumentum Duci, & Gubernatoribus Reipublicae Genueis. 105
- CCCLX. In idem Argumentum Duci Sabaudiae. Ibid.
- CCCLXI. Sequitur ad Dominum dulcis aquae. Ibidem.
- CCCLXII. Monasteria omnia Monialium Ordinis S. Benedicti, in partibus Prussiae Poloniae, & Lithuaniae existentia, locorum Ordinariis subiacentur, cum privilegiorum, ac indulgentiarum concessione. 106
- CCCLXIII. Militibus Regularibus Regnorum Portugalliae, & Algarbiorum, quibus Gregorius XIII. indulserat, ut causa appellationum ab eorum Conservatore in Romana tantum Curia cognosci possent, conceditur, ut ex tantum causa appellationum in Romana Curia cognoscantur, quae sunt magni momenti, & in quibus de perpetuo ipsarum Militiarum praedictarum agitur. 107
- CCCLXIV. Jurisdictio Vicarii Papae in Urbe cognoscendi quascumque causas Archihospitalis S. Spiritus in Saxia. 109
- CCCLXV. Insularum Philippinarum Praesidibus gratulatur de propagata illis in oris fide Christiana, eos hortatur, ut cum Christianis humaniter agant, & Apostolicam Sedem suis in necessitatibus consulant. 111
- CCCLXVI. Altare privilegiatum ad instar Altaris Sancti Gregorii de Urbe conceditur Ecclesiae Ordinis Praedicatorum in Insulis Philippinis per eorum Provinciam eligenda. 112
- CCCLXVII. Prohibitio appellandi per Religiosos Ordinis Fratrum Servorum Beatae Mariae Virginis a Praelatis ejusdem Ordinis ad Tribunalia secularia. Permissioque habendi recursum ad Priorem Generalem, Protectorem, seu Vice-Protectorem, aut ad Romanum Pontificem. 113
- CCCLXVIII. Protomedici, & Collegii Physicorum de Urbe jurisdictione, & facultates. 114
- CCCLXIX. Facultas Congregationi Clericorum Ministrantium Infirmis recipiendi Novitios ad habitum, non expectato Capitulo Generali, nec Provinciali, conceditur. 115
- CCCLXX. Approbatio, & nova institutio Congregationis Clericorum secularium in communi viventium, sub invocatione B. Mariae, dudum ab Alexandro Episcopo Lucano, in ea Civitate erectae, cum indultorum concessione, & facultate alia ubique loca recipiendi. 116
- Sequitur facultas alia ubique loca recipiendi. 117
- CCCLXXI. Commissio Archiepiscopo Valentini, & Episcopis Dertufen., Segobricen., & Oriolen. erigendi, dotandique Parochias, in quibus Mauri ad Christianam Fidem conversi commorantur, referendique Apostolicae Sedi pro rerum gestarum confirmatione obtinenda. 118
- CCCLXXII. Erectio Domus Albergamentum, nuncupat, omnium scientiarum, ac artium in Oppido Tunonii Gebennen. Diocesis, cum privilegiorum, & indulgentiarum concessione. 119
- CCCLXXIII. Unio Prioratus, ac Parochialis Ecclesiae de Fenovillet Ordinis S. Benedicti Carcastonen., & Tholosan. Diocesium Seminario Tholosan. 122
- CCCLXXIV. Hospitali Trecentorum Coecorum Parisiis a Sancto Ludovico Franciae Rege erecto confirmantur privilegia omnia, & praesertim facultas Quaesitores instituendi pro colligendis elemosynis, servata tamen forma a Sacro Concilio Tridentino praescripta. 125
- CCCLXXV. Decretum Congregationis Sancti Officii, quo cavetur quominus aliquis Litanis, vel Sanctorum, vel B. M. V. utatur, quae a Congregatione Sacrorum Rituum non fuerint approbate. 129

LEO XI.

- I. Declarat per Secularizationem Ecclesiae Sancti Vincenti de Cardona Ordinis Canoniorum Sancti Augustini Urgellen. Diocesis nullum praedictum illatum fuisse Abbati, quoad jurisdictionem civilem, & criminalem.

Index Rubricarum.

- I. Iem super Canonicos ejusdem Ecclesie, & Collegiate Sancti Jacobi de Calass Vicen. Diocesis. 129
II. Declarat per secularizationem Prioratus Beate Marie de Cornella Ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini Eincn. Diocesis nullum prejudicium illatum fuisse Priori ejusdem Ecclesie super collatione Canoniceatum. 131
III. Similis declaratio super jurisdictione civili, & criminali eidem Priori Collegiate Ecclesie B. Marie de Cornella in Canonicos predictae Ecclesie competente. 132
IV. Avocatio, & extinctio Litium pendentium inter Capitula, & Clerum Regnorum Hispaniarum, & Societatem Jesu super solutione Decimarum Parochialibus, aliisque Ecclesiis de jure debitum, cum declaratione, quod PP. d. Societ. loco Decimae vigesimam pro Bonis acquisitis, pro Bonis tamen deinceps emptionis titulo acquirendis, integram Decimam solvere debeant. 133

PAULUS V.

- I. Literae in forma Provisionis Nostrae, quibus confirmantur aliae similes Clem. VIII. super facultate Metropolitana Ruthenorum concessa instituendi, & consecrandi Episcopos suae Nationis. 137
II. Sub poena excommunicationis latae sententiae cavetur, quominus Rectores Parochialium Ecclesiarum Indiarum Occidentalium imposterum majorem elemosynam ab eis, qui in Ecclesiis Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, quam in Parochialibus hujusmodi sepeliuntur, exigant. 138
III. Jubilaei indictio, ad divinam opem, pro salutari Ecclesiae Catholicae regimine, ejusque necessitatibus implorandam. Ibid.
IV. Privilegia Abbatorum majoris Praesidentiae literarum Apostolicarum. 141
V. Indulta, & privilegia pro Conclavistis postremorum Conclavium, in quorum primo, Leo XI., & in secundo Paulus V. electi fuerunt. 144
VI. Exemptio Fratrum Ordinis Beate Mariae de Monte Carmelo a solutione Quartae funeralium, cum declaratione Concilii Tridentini sess. 25. cap. 13. 150
VII. Erectio Collegii, vel Seminarii Colimbriensis in Regnis Hispaniarum, pro Religiosis Militarium S. Jacobi de Spatha, & S. Benedicti de Avis. 151
VIII. Hortatur Pro-Regem Siciliae, ne pauperes Ecclesiasticos ejusdem Regni, ad contributionem nonnullarum pecuniarum Donativa Servitia nuncupat. compelli sinat. 153
IX. Commissio Nuncio Apostolico apud Poloniae Regem, ut processum conficiat in causa verente inter Regem, & Monachos Monasterii Tineensis Ordinis Sancti Benedicti super Abbatis electione, & ad Sanctam Sedem remittat. Ibid.
X. Facultas Ecclesiasticis Regni Siciliae persolvendi sine censurarum incursum pecunias nonnullas Regi per eos oblatas, quae Donativa Servitia nuncupantur. 154
XI. Confirmatio indulti Regi Christianissimo no-

- minandi personas idoneas ad Cathedrales, & Metropolitanas Ecclesias, ac Monasteria in Ducatu Britannia, & Provincia Provinciae eidem a Summis Pontificibus concessi. 155
XII. Gubernatorem Mediolani hortatur, ut attentata per Senatam Mediolanen. in causa Feudi Chignoli revocari faciat. 156
XIII. In idem Argumentum ad Praesidem, Senatamque Mediolanensem. 157
XIV. Commissio Episcopo Placentin., ut Senatui Mediolanen., & Judicibus secularibus inhibeat, ne in causa Feudi Chignoli se intromittat, & causam hujusmodi cognoscat, & desinat. Ibid.
XV. Quod Capitulum generale Fratrum S. Francisci de Paula, quolibet sexennio celebretur: Munusque Correctoris generalis, ejusque Collegiarum, ac Procuratoris Ordinis, sexennio, Provincialium triennio, Correctorumque domorum, anno expleatur. 158
XVI. Restitutio, & innovatio Festivitate S. Ubaldi Episcopi Eugubini, Ordinis Canonice Regularium Lateranensium, pro die 16. Maii. 160
XVII. Approbatio Collegii sub invocatione Sancti Hieronymi, a S. R. E. Cardinale Matthaeo Romae instituti, ad piam regimen scholarium, ad sacrarum literarum, & juris canonici studium incumbendum, educationem, cum gratiarum, & privilegiorum concessione. Ibid.
Sequitur decretum erectionis dicti Collegii editum a Card. Pamphilio PP. Vicario. 164
Sequitur deputatio Vicarii Papae in Judicem causarum dicti Collegii Matthaei. Ibid.
XVIII. De certo religiosorum numero cuicumque Monasterio, Conventui, ac Domui regulari praefigendo. 166
XIX. Quod Fratres Ordinis Carmelitarum Discolceatorum possint ubique de sola licentia Ordinarii nova construere Monasteria. 167
XX. Erectio Banci Depositorum S. Spiritus in Saxia de Urbe. 168
XXI. Revocatio exemptionum omnium a solutione onerum Reverendae Camerae Apostolicae quibuscumque concessarum, cum innovatione Constitutionum desuper a Praedecessoribus editarum. 170
XXII. Innovatio, & extensio Constitutionum unius Pii IV., Pii V., Gregorii XIII., & Clementis VIII. contra extrahentes de Statu Ecclesiastico, terrisque ei etiam mediate subjectis frumenta, blada, legumina, animalia, & alia Annonam, & Gratiam concernentia, cum revocatione indultorum omnium, & licentiarum quomodolibet similia extrahendi concessarum. 173
Sequitur declaratio, quod ab immediate subjectis ad mediate subjecta loca, & a mediate subjectis locis extra Statum Ecclesiasticum frumenta, blada, & legumina, etiam tempore nundinarum, & emporiorum, asportari non possint. 176
XXIII. Facultas Episcopo Vtatislaviensi cogendi eos, qui ex Decreto Concilii Tridentini tenentur, ad solutionem subsidiorum pro erectione Seminarii Diocelani. 177
XXIV. Confirmatio Constitutionis Pii Quinti de civitatibus, terris, & locis Sanctae Romanae Ec-

Index Rubricarum.

- clesiae non insecundis, & declarationis Innocentii IX. hac super re edita. 177
XXV. De Vocalium electione, & Votis in Definitoris, & Dietis Generalibus Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium, deque Abbatis generalis, ac Procuratoris electione, Novitiorumque receptione. 178
XXVI. Confirmatio unionis Congregationis Fratrum Sancti Ambrosii, & Congregationis Fratrum Sancti Barnabae, sub Regula Sancti Augustini viventium. Et approbatio Constitutionum pro eorum bono regimine editarum, omniumque privilegiorum eisdem concessorum. 180
XXVII. Quod Fratres Congregationis Jesuitarum S. Hieronymi, Ordinem Sacerdotalem a quocumque Episcopo idoneo, servatis servandis a seque generatim valeant, & exerceant, prohibitionibus quibuscumque abrogatis. Nonnullas tamen Ordinationes observare teneantur. Ibid.
Sequitur declaratio praesertim Constit. 183
Sequitur declaratio circa personas hujus Ordinis, recitationi Horarum Canonicarum additas. Ibid.
Subsequitur generalis habitatio ad Ordines Sacros. 184
XXVIII. Commissio Vicario Generali Viglevanensi confirmandi erectionem Scholae, & Bibliothecae Ambrosiana, legesque pro eorum regimine latae a Frederico Cardinali Borromaeo, eique redditus nonnullis unienidi. 185
XXIX. Renovatio Literarum Gregorii XIII. super confirmatione Taxae ab Archiepiscopo Valentino efformatae pro Dotatione Ecclesiarum Parochialium in Regno Valentiae pro instructione Maurorum noviter conversorum erectarum, non obstantibus Literis Clementis VIII., quibus diversimode provisum fuerat super eadem Taxa, ejusque exactione. 188
XXX. Confirmatio reductionis Monachorum Sancti Basilii in unam Congregationem, & approbatio gratiarum, & privilegiorum eidem Ordini concessorum. 194
XXXI. Legato Avenionensi, ejusque Vice Legato conceditur facultas confirmandi transactionem super Bullo Regio in pannis sericis, qui in Civitate Avenionensi conficiuntur, & per Galliae Regnum transvehuntur, apponendo. 196
XXXII. Avenionensibus restituitur facultas locandi piscationem in Flumine Rhodano ab omni onere immunis. Ibid.
XXXIII. Privilegia Curialium, Incolarum Urbis & Civium Romanorum in ipsa Urbe, & intra decem miliaria (non tamen extra residentiam) decedentium, quoad dispositionem, & successionem suorum bonorum ibidem existentium. 197
XXXIV. Concessio Ecclesiae Sancti Laurentii in Lucina de Urbe, cum suppressione Collegiate, Congregationi Clericorum Regularium Minorum nuncupatorum. 199
XXXV. Confirmatio omnium gratiarum, & privilegiorum Congregationis Monachorum Coelestinorum Ordinis S. Benedicti. Et sub Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

- jectio Monasteriorum Galliae Abbati Generali. Cum prohibitione habendi recitum, extra Ordinem, & cogendi Capitulum generale, absque interventu d. Abbatis. 204
XXXVI. Sequitur Confirmatio Privilegiorum Provinciae Franciae ejusdem Ordinis, ac unigenis Monasterii Sancti Benedicti Terrae Nursiae Spoletan. Diocesis dictae Congregationis olim unita. 206
XXXVII. Quod Clerici Regulares Congregationis Ministrantium Infirmis ad quoscumque alios etiam Carthusianorum Ordines, & Religionem migrare nequeant, absque Sedis Apostolicae licentia speciali. 207
XXXVIII. Indulgentiarum, quoquo modo Religionibus, & Ordinibus Regularibus concessarum revocatio. Et alia Indulgentiarum nova concessio. Ibid.
XXXIX. Declaratio Jurisdictionis Vicarii Papae tamquam Judicis causarum Archiepiscopalis S. Spiritus in Saxia de Urbe. 209
XL. Carolo Emanueli Sabaudiae Duci tres Decimae ab Ecclesiasticis intra triennium persolvendae conceduntur, ita tamen, ut summam triginta millia scutorum non excedant. 210
XLI. Extensio, & nova concessio gratiarum, & privilegiorum Congregationi regulari Beatae Mariae Fulien. Monachorum Ordinis Cisterciensis. 215
Sequitur alia non absimilis gratiarum concessio. 216
XLII. Confirmatio sententiae latae a nonnullis Cardinalibus Delegatis, qua declaratur Conventum Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio Ordinis Minorum S. Francisci de Paula ad Fratres nationis Galliae pertinere, solusque Correctoris Generalis visitationi esse subiectum. 218
XLIII. Extensio ad aliud sexennium indulti a Clemente VIII. concessi, ut Parochiales Ecclesiae Regni Valentiae, & illarum perpetuae Vicariae pro Mauris ad Fidem Christianam conversis instruendis erectae, non solum dicti Regni Indigenis, sed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus conferri possint, non obstantibus literis Sixti V. 220
XLIV. Quod Milites Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi de Spatha, & Sancti Benedicti de Avis Regni Portugalliae, in quocumque classe Regni Hispaniarum adversus Infideles, aut Haereticos per quinquennium Milites, Commendas, & alia eorumdem Militiarum beneficia consequi valeant, perinde, ac si juxta earum Statuta, per triennium in Africa contra Infideles militaverint. 222
XLV. Commissio Archiepiscopo Magantino, ut per se ipsum, aut per Praepositum Ecclesiae Hildeshemen. compellat undecim Vicarios cleri secularis Hildeshemen., qui Magistratum Haereticum in Protectorem assumpserunt, ad restituendas eidem Magistratui literas protectionis, illique renunciantium. 223
XLVI. Confirmatio Privilegiorum Congregationis Fratrum Ordinis Reformatorum S. Benedicti Regni Franciae. Ibid.
XLVII. Confirmatio, & innovatio Privilegiorum

Index Rubricarum.

Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum. Et approbatio Congregationis Reformatorem, seu Recolletorum, sub regimine Magistri Generalis, & aliorum Praelatorum ejusdem Ordinis. 224
XLVIII. Revocatio facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum Regularium quoquo modo concessarum, cognoscendi causas suorum subditorum, ad officium Sanctae Inquisitionis contra haereticam pravitatem quomodolibet pertinentes. 227
XLIX. Facultas querendi elemosinas de licentia ab Ordinariis gratis obtinenda, Confratribus Confraternitatis Tonorii prope Genevam insituta ad conversionem Haereticorum conceditur, & hujusmodi Confratres dictis Ordinariis commendantur. 228
L. Quod Fratres Congregationis Cappucinatorum, Ordinis Sancti Francisci in Regnis Hispaniarum, servata forma sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, ceteris non obstantibus, nova loca recipere possint. 230
LI. Facultas Nuncio Franciae pro tempore existenti deputandi singulis trionis Sacerdotem secularem in Visitatorem Monasterii Monialium Carmelitarum Discalceatarum Parisien., & aliorum Monasteriorum Regni Franciae tam erectorum, quam erigendorum ejusdem Ordinis. 231
LII. Jurisdictio, & facultates Auditoris Curiae causarum Rev. Camerae Apostolicae. 231
LIII. Facultas Hispaniarum Nuncio deputandi aliquam personam in dignitate ecclesiastica constitutam, in Visitatorem Regii Hospitalis extra muros Civitatis Burgenis. 238
LIV. Rectori, & Collegialibus Collegii Theologorum Sorbonae Parisien. conceditur Indultum utendi Rocheto, & superpelliceo ad instar Canonicorum Ecclesiarum Cathedralium. 238
LV. Quod Moniales Congregationis Beatae Mariae Fuljensis Ordinis Cisterciensis, perfruantur gratis, & exemptionibus a superioritate aliorum Praelatorum d. Ordinis, quibus Monachi dictae Congregationis potiuntur. 239
LVI. Irritantur Statuta nonnulla a Vexillifero, & Antanis Reipublicae Lucensis edita, itaque admomentur, ne in posterum similia tentent. 240
LVII. In idem argumentum Episcopo Lucensi. 241
LVIII. Committitur Nuncio apud Helvetios, ut conventiones inter Episcopum Constantien., & Senatum, ac Communitatem ejusdem Civitatis, super perceptione nonnullorum fructuum ex Domibus, & aliquibus Locis Piiis ab haereticis olim dirutis, & in alios pios usus converterorum confirmet, cum absoluteione a censuris, & poenis Ecclesiasticis, in quas hac de causa illi incurrerunt. 242
LIX. Quod in promotione personarum Militiae, & Hospitalis Sancti Joannis Hierosolimitani ad magnam Crucem habeatur ratio meritorum magis, quam antianitatis promovendorum, juxta dictae Religionis statutum de Electionibus, si est in usu. 244
LX. Dat facultatem Episcopis Argentinenf., & Basiliens., & illorum singulis applicandi summam 11. mil. Florenorum conestorum ex fructibus Praepositurae Peris nuncupat. Ord-

nis S. Benedicti, vacata per obitum Cardinalis ab Austria pro erigendo Puerorum Seminario Ecclesiastico in Landgraviatu Alfatia. 245
LXI. Concessio ad Sedis Apostolicae beneplacitum Emolumentorum ex dispensationibus Matrimonialibus provenientium ad summam 500. scutorum annuorum ascendendum pro subventionem Hospitalis Pauperum Infirmorum, & Peregrinorum Italicorum Ulyxbonae commorantium. 245
LXII. De auctoritate Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, & Commissarii generalis Ordinis Fratrum Reformatorem, super Fratribus Minoribus Reformatis de strictiori Observantia. 246
Sequitur extensio auctoritatis Ministri Generalis ad Commissarium Generalem de qua in rubrica. 247
LXIII. Quod Rectores Ecclesiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, ab iis qui in Ecclesiis, & Domibus Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini sepelluntur, majorem non exigant elemosinam, quam ea, quae a Concilio Tridentino praescribitur, & a Pio V. explicatur. 248
LXIV. Canonicis Metropolitanae Ecclesiae Goanae Officio Sanctae Inquisitionis additis exemptio conceditur a servitio Ecclesiae, & Indultum percipiendi distributiones quotidianas. 249
LXV. Suspendio ejusdem Statuti super electione Archiepiscopi Salisburgensis a Capitulo, & Canonicis d. Ecclesiae facti. 250
LXVI. Prohibet, quominus Ecclesiastici Regni Siciliae, Boves, Vaccas, Vitulos, ac alia animalia agrorum culturae utilia occidant. 250
LXVII. Facultas Card. de Jozosa absolvendi Dacem, Senatum, Statutarios, Consultores, & alios Reipublicae Veneriarum Ministros &c. a censuris per eos incurfis, nec non interdictionem a dicta Civitate amovendi. 252
LXVIII. Ordinationes, & Statuta super bono regimine Congregationis Cassinensis Monachorum Ordinis S. Benedicti. 253
Sequitur declaratio, & moderatio praedictarum, & aliarum editio ordinationum. 256
LXIX. Mandatum Episcopo Civitatis Plebis capiendi possessionem nomine Sedis, & Camerae Apostolicae Castri Campi Orfoceli post mortem Scipionis Piccolominei. 259
LXX. Confirmatio Privilegiorum Hospitali 300. Coecorum Parisien. erecto a Summis Pontificibus concessorum. 260
LXXI. Prohibet quominus Ecclesiastici in partibus Indiarum Occidentalium degentes quodvis illicitae negotiationis genus exercent. 262
LXXII. Confirmatio Donationis cujusdam annui redditus in perpetuum Hospitali S. Joannis Hierosolymitani factae, per quon. Stephanum de Claramont, Bajulivum Caspis, pro constructione Turrem, qui ejusdem Hospitalis Militibus serviant. 263
LXXIII. Commissio Nuncio Apostolico apud Regem Hispaniarum, ut illum tamquam perpetuum Administratorem, & Magistrum Militiae de Montefia Ordinis Cisterciens. conferret in jure praesentandi ad septem Parochiales Ec-

Index Rubricarum.

Ecclesia Dioecel. Dertufen. 272
LXXIV. Confirmantur Statuta seu Decreta nonnulla ab Archiepiscopo Coloniensi edita pro reformatione Regularium utriusque sexus sine Dioecesis. 274
LXXV. Confirmatio concordiae inter Regem Catholicum, & Archiepiscopum Casaraugitanum, alioque super augmento fructuum, ab aquis Fluminum Iberi, & Xalons provenientium, inita. 276
LXXVI. Unio Abbatiae Sanctae Mariae in Venticano Beneventanae Dioecesis Bibliotheca Vaticanae. 278
LXXVII. Nuncio Apostolico Hispaniarum committitur visitatio Hospitalis Regii Burgenfis. 279
LXXVIII. Poena spirituales contra Ecclesiasticos primae Dignitatis Regni Siciliae Boves, Vaccas, Vitulosque mactantes. 280
LXXIX. Declaratio, & confirmatio Privilegii fori pro Regularibus intra Claustra degentibus. 280
LXXX. Declaratur Congregationem Cardinalium super Fontibus, ac S.R.E. Camerarium, vel alios quoscumque aliquam Aquae Virginis quantitatem nemini absque speciali mandato Pontificio concedere posse. 281
LXXXI. Contra Canonicos Regulares Congregationis S. Salvatoris Ordinis S. Augustini, Dignitates, & Officia ipsius Ordinis conquistis extra Religionem favoribus ambientes, eorumque complicis, & fautores. Nec non Superiores eisdem in electionibus favores attendentes. 281
LXXXII. Prorogatio, & extensio temporis ad exigendum subsidium 18. millionum ab Ecclesiasticis Regnorum Castellae Regi Catholico persolvendorum. 283
LXXXIII. Confraternitatis Doctrinae Christianae erectio in Archiconfraternitatem in Basilica S. Petri Principis Apostolorum de Urbe, cum Indulgentiarum, Privilegiorumque enlargemente. 284
LXXXIV. Confirmatur Transactio quaedam inita inter Commissarios Papae, & M. Ducis Hetruriae super confinibus, & Aquis Urbium, Civitatis Plebis, & Cluffi. 286
LXXXV. Congregationis Clericorum Regularium Somalche, alias Sancti Majoli, quacumque gratiae, & privilegia Ordinibus Mendicantium concessa, & concedenda, communicantur, & de novo conceduntur, quatenus sint in usu, non revocata, nec sacris Canonibus, aut Concilio Tridentino contraria. 289
LXXXVI. Ampliatio Jurisdictionis S.R.E. Cardinalium Congregationis boni regiminis Communitatum Status Ecclesiastici etiam mediate S. R. E. subjezarum, quoad cognitionem causarum eisdem tangentium, non tamen quoad poenas malefactorum. 290
Sequitur declaratio dictae Constitutionis. 290
LXXXVII. Cavetur quominus Ecclesiastici Principatus Cathalonae, & Comitatus Ruffionis, & Ceritaniae utantur Archibusis ad Rotam nuncupatis, eosque penes se detineant. 291
LXXXVIII. Facultas Archiepiscopo Praegen. visitandi Monasteria, & Conventus utriusque sexus Regni Bohemiae. 292
LXXXIX. Contra Fratres Ordinis Praedicatorum,

qui pro consequendo Officio Magistri Generalis pro se, vel aliis, ad favores extra Religionem recurrunt, vel aliis minus legitimis modis illud obtinere quarunt. 293
XG. Archiepiscopo Granaten. conceditur facultas cogendi etiam Regulares exemptos ad servanda Decreta sua de Tapetis, & Pulvinaribus pro mulieribus in Ecclesiis non ponendis, nec Sedibus quoties Sanctissimum. Eucharistiae Sacramentum expositum est. 294
CXI. Committitur Collectori Generali Regni Portugalliae, & Algarbiorum, ut Visitatorem Militarium Sancti Jacobi, & de Avis deputet, a cujus sententiis appellari non possit, non obstantibus Statutis dictarum Militarium. 295
CXII. Gratia, & Indulta Fratrum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, ad partes Infidelium pro dicta Redemptione se transferentium: Nec non aliorum Christianissimorum etiam non Captivorum ibi existentium. 295
CXIII. Erectio Ordinis Militaris sub Titulo, Habitu, & Regula Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo, in Gallia, ab Henrico IV. Francorum Rege, ex bonis suis mere laicibus instituti: Nec non ordinationum praescripto, pro feliciori regimine ejusdem Ordinis. 297
Sequuntur Pontificiae Ordinationes, de quibus in rubrica. 299
CXIV. Quod Rex Franciae perpetuus Administrator Militaris Ordinis Sancti Spiritus etiam, ceteros Catholicos ad Militiam admittere possit. Et tam ipse, quam alii ejusdem Militiae Milites Sacramentum Eucharistiae, ostantiam ante generalem Congregationem, & sui admissionem sumere debeant. 300
CXV. Innovatio Taxae Pii Papa IV. servanda in Officiis Criminalibus Urbis cum nova declaratione. 301
CXVI. Quod sacrum opus, Agnus Dei in cereis signandi, & fractum renovandi, perpetuo spectet ad Monachos dumtaxat Congregationis Beatae Mariae Fuljensis in Urbe, Cisterciensis Ordinis S. Benedicti. 303
CXVII. Revocatio provisionis factae de Bajulivatu Turcopilerum cum nova illius unione Magisterio Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani donec Regnum Angliae ad obedientiam S. Sedis Apostolicae revertatur. 304
CXVIII. Facultas Christianissimo Regi Franciae, & perpetuo Administratori Militaris Ordinis S. Spiritus, Statuta pro illius prospero regimine necessaria, & utilia edendi, corrigendique, & immutandi. 305
CXIX. Facultates Cardinali Joanni Garziae Mililino Sedis Apostolicae in Germaniam, & Hungariam Legato conceduntur. 306
C. Canonizatio Sanctae Francisciae Romanae, ex Oblatis Sororibus Ordinis S. Benedicti Congregationis Montis Olivetis. 311
CI. Suspendio abrogationis poenae excommunicationis contra Ecclesiasticos Indiarum Occidentalium illicitae negotiationi vacantes inflatae. 317
CII. Facultas Superioribus Religionum transmittendi Religiosos in Indias Occidentales per aliam viam, quam per Lusitaniam. 318
Am-

Index Rubricarum.

CIII. Ampliatio Privilegiorum Militie Sancti Stephani circa annuas pensiones Ecclesiasticas, habitumque a Militibus deferendum. 319
CIV. Quod Rectores Ecclesiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, & Orientalium, ab iis, qui in Ecclesiis, & Domibus Fratrum, & Monialium Ordinis S. Francisci de Observantia sepeliuntur, eam tantum querant elemosynam, que a Concilio Tridentino prescripta, & a Pio V. explicata fuit. 322
CV. De Ambito Fratrum Eremitis Ordinis Sancti Augustini interdicto. 323
CVI. Confirmatur Erecti Collegii Doctorum, & Bibliotheca Ambrosiane, nec non sex Cappelliarum per Cardinalem Fridericum Borromaeum in Ecclesia Metropolitana Mediolanensi erectarum; Titulique nonnulli Doctoribus predicti conceduntur. 324
CVII. Ampliatio Jurisdictionis S. R. E. Cardinalis Archiepiscopi, & Judicis causarum Sacrosanctae Lateranensis Ecclesiae, & Capituli inter esse concernentium. 333
CVIII. Quod Fratres Or. B. Marie de Mercede Redemptionis captivorum, non recipiant Fratres Ordinis Minorum S. Francisci Cappucinorum, neque alios strictioris Regule. 335
CIX. Facultas Regni Catholico imponendi census super bonis stabilibus Mensarum Magistratum trium Militiarum S. Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara. 336
CX. Praeceptum Regi Catholico extinguendi census imponendos super bonis Mensarum magistratum Militiarum S. Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara infra viginti annos. 337
CXI. Venerabilis Servus Dei Ludovicus Bertrandus Beatorum numero adscribitur. 338
CXII. Erectio Congregationis S. Pauli Fratrum Ordinis Carmelitarum Discalceatorum pro Missionibus obeandis. 338
CXIII. Episcopis Mazariensi, & Agrigentino in Regno Siciliae mandatur, ut cogant Ecclesiasticos tam seculares, quam cujuscumque Ordinis regulares ad revelanda, justoque pretio vendenda Blada, & Frumenta tempore caritatis Annuae in eodem Regno, usque ad novam messem. 341
CXIV. Nuncio Apostolico apud Helvetios commoranti committitur, ut quandam concordiam super nonnullis bonis, & juribus in partem inter Abbatem Monasterii Sancti Galli nullius Diocesis, Provinciae Maguntinae, & Consules, ac Magistratum Oppidi Wangen. in Helvetia confirmet. 342
CXV. Quod Monachi Congregationis Beatae Mariae Fufiensis, Ordinis Cisterciensis, possint ubique de sola Ordinariorum licentia, nova Monasteria construere. 344
CXVI. Confirmantur literae Clementis PP. VIII. super reductione Fratrum Tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Franciae ad obedientiam Magistrum Generalis Ordinis Sancti Francisci de Observantia. 345
CXVII. Contra mulieres ingrediendi Monasteria Monialium licentia abutentes. 346
CXVIII. Monachis Ordinis Sancti Basilii Magni conceditur facultas Monasteria erigendi Martirii, & in aliis quatuor Hispaniarum locis. 346
CXIX. Deputatio Cardinalis Lantes in Protecto-

rem Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Sancti Francisci, cum facultatum declaratione. (a) 347
CXX. In Hospitali Sancti Joannis Hierosolimitani praecedentia servanda juxta antianitatem receptionis Magnae Crucis. 348
CXXI. Declaratur Fratres Cappucinos vere Fratres Miores S. Francisci, ejusque filios, & eorum constitutiones ejusdem S. Francisci Regule consentaneas esse. 348
CXXII. Conceditur secundas instantias Casuarum Militum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara, a Rege Catholico earum Administratore committi posse duobus Militibus distarum Militiarum locum in Consilio Regio habentibus. 349
CXXIII. Missio ad Maronitas Jubilaeo admonentur, ut zelosum, probumque eligant Patriarcham, & in fide erga Sedem Apostolicam perseverent. 350
CXXIV. Admonetur Hispaniarum Rex, ut decem millia ducatorum auri de Camera, ex elemosynis, quae causa, & occasione Indulgentiarum, & gratiarum Cruciate erogantur in Regno Portugalliae, Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe quot annis solvi curet. 352
CXXV. Ne Fratres, & Moniales eligant confessorium ex privilegio Bullae Cruciate. 353
CXXVI. Angamalenis Ecclesia in Archiepiscopatum restituitur. 353
CXXVII. Facultas Nuncio Sabaudiae cognoscendi quascumque causas in secunda instantia Universitatum S. Benigni, Montanari, Filletti, & Lombardoni Jurisdictionis Monasterii Abbatiae nuncupati Sancti Benigni, Ordinis Sancti Benedicti, nullius Diocesis Provinciae Taurinensis. 354
CXXVIII. Commissio Officiali Remensi erigendi in Collegiatam Ecclesiam de Charville ejusdem Remensis Diocesis, eique unendi quatuordecim Canonicatus Ecclesiae Collegiate de Roloir. 355
CXXIX. Reservatio juris patronatus, & praesentandi personas idoneas ad Metropolitanas, & Cathedralis Ecclesias, & Monasteria etiam confessoria, in Sicilia ultra Pharus, & Sardiniae Regnis, pro Philippo Tertio Rege, ejusque Filio. 358
CXXX. Unio Monasterii de Claraco Agennen. Diocesis Basilicae Sancti Joannis Lateranensis. 359
CXXXI. Quod unus ex Confratribus Congregationis Joannis Dei nuncupati, in qualibet Domo ejusdem Congregationis ad Presbyteratum promoveri, & sacramenta administrare possit. 363
CXXXII. Quod cujuscumque Ordinis, Congregationis, & Societatis regulares personae, ad eas tantum recta se transferant Indiarum partes, ad quas ab eorum Superioribus, ad fidem catholicam praedicandam, sive ecclesiastica sacramenta ministranda delegantur. 364
CXXXIII. Monetur Abbas Fuldenis, ut nonnullarum praepositarum possessionem Decano Ecclesiae Fuldenis restituat. 365
CXXXIV. Quod causa Hospitalis Mendicantium de Urbe, in secunda instantia, ab uno ex

Index Rubricarum.

Judicibus ordinariis Urbis, per Cardinalem illius pro tempore protectorem eligendo cognoscantur, una cum Notario ejusdem Hospitalis. 366
CXXXV. Confirmatio oblationis nonnullarum pecuniarum Regi Catholico, per Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiasticos Regni Siciliae ultra Pharus facta. 368
CXXXVI. Confirmantur literae Pii V., & Clementis VIII. quibus nonnullae aliae revocabantur concedentes Communitati Bisuntinae, facultatem erigendi studiorum Universitatem. 368
CXXXVII. Jubilaeum pro Regni Poloniae necessitatibus, ad divinam opem implorandam. 371
CXXXVIII. Confirmantur literae Clementis Papae Octavi quibus statuitur, quod Officiales, Provocatores, & Vicarii Generales, alique Judices Ordinarii Episcoporum, Archiepiscoporum, & aliorum ordinariarum locorum Regnorum Castellae, & Legionis debeant esse in Sacris Ordinibus constituti. 372
CXXXIX. Moderatio indulgentiarum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium super collatione Beneficiorum Ecclesiasticorum. 374
CXL. Locus Columnae S. Laurentii nuncupatus in Civitate Mediolanensi Ecclesiastica privatur immunitate. 375
CXLI. Confirmatio concordiae inter Regem Catholicum, & Clerum Regnorum Castellae, & Legionis inter super solutione prima decima. 376
CXLII. Decernitur elemosynas, quae pro Terra Sancta Hierusalem a Christianis erogantur, in alios usus converti non posse, praeterquam in conservationem, & utilitatem ejusdem Terrae Sanctae. 380
CXLIII. Confirmatio literarum Pauli Tertii quibus privilegia Regularibus Regni Granatensis concessa non solvendi decimas, ad viam juris reducuntur. 381
CXLIV. Confirmatio dismembrationis, & translationis Ecclesiae Angamalenis ad Oppidum Cranganor. 384
CXLV. Sequitur commissio executoribus praecedentis Constitutionis assignandi certos limites Diocesis Angamalenis. 386
CXLVI. Adscriptio Fratrum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, inter alios Ordines Religiosorum Mendicantium, cum privilegiorum communicatione. 387
CXLVII. Mandatum Regi Catholico, ut quotannis decem millia ducatorum auri de Camera ex elemosynis Cruciate Portugalliae pro fabrica Basilicae Principis Apostolorum de Urbe transfirantur. 388
CXLVIII. De distinctione duarum Provinciarum Castellae, & Beticae, & electione Vicarii Generalis, Ministrorum Provincialium, Definitorum, & aliorum Ministrorum Congregationis Fratrum Reformatorum Discalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum in Regnis Hispaniarum. 389
Sequitur plenior dispositio super praedictis. 390
CXLIX. Approbatio Constitutionis Clementis Octavi super confirmatione Congregationis Fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimi

mae Trinitatis Redemptionis Captivorum, primitivam Regulam observantium, cum adfectione duorum votorum, ultra alia vota ipsius Ordinis. 391
CL. Declaratio reservationis Beneficiorum per assequutionem pacificam vacaturorum. 392
CLI. Literae Processus in die Coena Domini. 393
CLII. Quod Superiores Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati ubique nova Monasteria de sola Ordinariorum licentia fundare valeant. 397
CLIII. De Magistris linguarum Hebraicae, Graecae, Latinae, & Arabicae, a Regularibus in suis studiis habendis. 398
CLIV. Confirmantur declarationes Statutorum Universitatis Mercatorum Civitatis Anconae per Thesaurarium Generalem Rev. Camerae Apostolicae factae. 399
CLV. Confirmatio nonnullorum Statutorum circa Dotes pro Universitate Hebraeorum de Urbe. 400
CLVI. Quod Fratres Ordinis S. Francisci de Penitentia nuncupati Familia Ultramontanae habitum humilis panni, distinctaque coloris a Fratrum S. Francisci de Paula habitu gestare, teneantur. 401
CLVII. Quod Clerus, & personae Ecclesiasticae etiam exemptae, & Milites S. Stephani ratione honorum per eos in Territorio, Districtu, & Comitatu Civitatis Pisanae possessorum, subsidium pro expensis aggerum, fossatorum ad decennium persolvere debeant. 402
CLVIII. Commissio Vicario Generali Taurinensi ut cessionem Ecclesiae S. Dalmatii a Monachis S. Antonii Viennen. factam pro ibi erigendo Collegio Clericorum Regularium Congregationis S. Pauli approbet, dictumque Collegium erigat. 403
CLIX. Jubilaeum pro Indiis Pervanis ad imperandam conversionem Aethiolorum. 406
CLX. Confirmatio literarum Clem. VIII. super reductione Fratrum Tertii Ordinis S. Francisci Regni Franciae sub obedientia Ministri Generalis Fratrum de Observantia, & de modo eligendi Provinciales. 407
CLXI. Canonizatio Beati Caroli Cardinalis Archiepiscopi Mediolanensis, ejusque relatio in numerum Sanctorum Confessorum cum festivitatis institutione pro die 4. Novembris. 409
CLXII. Declaratio, & extensio Constitutionis Clementis VIII. circa formam communicandi indulgentias, ad Canonicos, & Capitulum Basilicae Lateranensis de Urbe, & alios quoscumque, hujusmodi facultatem communicandi indulgentias habentes. 415
CLXIII. Confirmantur Constitutiones Collegii Borromaei Papiensis a Friderico Cardinali Borromaeo correctae, & in volumen redactae. 416
CLXIV. Quod Archiepiscopi, & Episcopi in partibus Indiarum Maris Oceani sub ditione Regis Catholici existant, non possint suscipere munus consecrationis, nisi in dictis partibus Indiarum. 417
CLXV. Facultas Archiepiscopis, & Episcopis Indiarum Occidentalium, celebrationem Concilio-

Index Rubricarum.

cllorum Provincialium ad duodennium dif-
ferendi. 418
CLXVI. Declaratur nova statuta edita pro Semi-
nario Militari Sancti Jacobi de Spatha, &
Sancti Benedicti de Avis in Civitate Colim-
briensi, non per Ordinarium, sed per colle-
giorem Portugallie esse approbanda. Prio-
riores autem, & Commendatarii dictarum Mi-
litarum a contributione facienda ceteris Se-
minariis tam erectis, quam erigendis exi-
muntur. 419
CLXVII. Confirmatio concordie inter Recto-
rem, & Deputatos Universitatis studii gene-
ralis Colimbrion. ex una, & Rectorem, &
Presbyteros Collegii Societatis Iesu etiam
Colimbrion. ex altera partibus, per quam ex
reduitis dicte Universitatis assignantur
20. mill. scut. pro restaurandis Scholis dicti
Collegii. 420
CLXVIII. Monetur Patriarcha Maronitarum
immutatos a suo Prædecessore Ritus resti-

tuat, & anathemate feriuntur; qui Maroni-
tas Antiquos in suæ Jurisdictionis exercitio
perturbant. 422
CLXIX. Fabritius Verospius Commissarius depu-
tatur ad componendas lites exortas super
confinibus, & juribus pascendi inter Civita-
tes Reatinam, & Ducalem, nec non Uni-
versitates, & homines Tertarum Montis
Leonis, & Leonisse. 423
CLXX. Mandatum Episcopo Geneten., ac ejus
in spiritualibus Vicario Generali, nec non
Communitati, & Homines dicte Civita-
tis, ne eorum quisque aliquid super appella-
tione causarum in præjudicium dicte Eccle-
siae, & Sedis Apostolicæ innovare præsumat,
sed omnino Monitorium Clementis Papæ
Octavi observari super hac re emanatum cu-
ret. 424
CLXXI. Extensio facultatum Nuncii apud Re-
gem Hungariæ ad Regnum Bohemiar, ad be-
neplacitum Pontificis. 425

INDEX
INITIALIS BULLARUM

Quæ in hoc Volumine referuntur.

A	<i>Accipimus.</i>	Pag. 244. 364. 417	<i>Ex commissa.</i>	354
	<i>Ad aures.</i>	223	<i>Ex debito.</i>	37. 389. 493
	<i>Ad ea.</i>	333	<i>Eximia.</i>	231
	<i>Ad Ecclesiam.</i>	167	<i>Exiguæ.</i>	68
	<i>Ad exequendum.</i>	122	<i>Ex injunctis.</i>	5. 30. 31. 88. 101. 129. 151. 160
	<i>Admonemur.</i>	293. 323	<i>Ex omnibus.</i>	295
	<i>Ad uberes.</i>	230	<i>Expositæ.</i>	365
	<i>Alias ad Nos.</i>	16	<i>Expositæ Nobis.</i>	118. 154. 242. 276. 283. 295. 346
	<i>Alias cum accepissimus.</i>	94		366. 400. 420.
	<i>Alias ebarissimi.</i>	419	<i>Expositum Nobis.</i>	13. 38. 138. 196. 248. 322. 341. 368
	<i>Alias ex causis.</i>	279	<i>Ex quo.</i>	116. 289
	<i>Alias sel. record.</i>	278. 352. 366. 407. 416. 424	F	
	<i>Alias per Nos.</i>	317	<i>Facultatem.</i>	346
	<i>Alias pro parte.</i>	70. 384	<i>Fraternitatis tuæ.</i>	422
	<i>Alias sicut accepimus.</i>	245	G	
	<i>Alias te.</i>	425	<i>Roniat a Nobis.</i>	102
	<i>Altissimi.</i>	25	H	
	<i>Altitudo.</i>	160	<i>Is, qua.</i>	342
	<i>A Pontificatus.</i>	168	<i>Hodie in Consistorio.</i>	90
	<i>Apostolicæ Sedis.</i>	304	<i>Hodie per alias.</i>	352. 388
	<i>Apostolicæ servitutis.</i>	298	I	
	<i>Affidua pietatis.</i>	115	<i>Am dudum.</i>	340
B	<i>Eneiditæ Deus.</i>	350	<i>Ipam pridem.</i>	290
C	<i>Clarissimi.</i>	291	<i>Illas Apostolicæ.</i>	117
	<i>Celestis.</i>	311. 380	<i>In Apostolica.</i>	199
	<i>Circumspectio.</i>	348	<i>In beati Petri.</i>	272
	<i>Copiosus.</i>	185	<i>In eminenti.</i>	197
	<i>Creditam Nobis.</i>	324	<i>In maximis.</i>	170
	<i>Cupientes.</i>	4. 247. 290	<i>In sacra.</i>	359
	<i>Cum alias.</i>	44. 230	<i>In Sede.</i>	337
	<i>Cum sicut accepimus.</i>	11. 109. 155. 157. 158. 177	<i>In superna.</i>	355
		241. 244. 249. 253. 259. 262. 279. 292.	<i>In supremi.</i>	345
	<i>Cum sicut ad Nos.</i>	2	<i>In supereminenti.</i>	216
	<i>Cum sicut dolenter.</i>	386	<i>In supremo.</i>	390
	<i>Cum sicut Nobis.</i>	67. 399	<i>Injuncti Nobis.</i>	194. 204. 223
	<i>Cum Sanctissimum.</i>	54	<i>Impositis Nobis.</i>	133
	<i>Cum Nos.</i>	153	<i>Inter alias.</i>	363
	<i>Cum ordo.</i>	347	<i>Inter cetera.</i>	177. 259
D	<i>Decet.</i>	6. 9. 15. 19. 20. 49. 79. 150. 206. 209	<i>Inter ceteras.</i>	188
		286. 381.	<i>Inter graves.</i>	301. 400
	<i>Dilectorum.</i>	51	<i>Inter gravissimas.</i>	173
	<i>Divina disponente.</i>	213	<i>Inter omnes.</i>	224
	<i>Dominici gregis.</i>	1	L	
	<i>Dum generosa.</i>	319	<i>Aboriosa.</i>	62
E	<i>Ecclesia Catholica.</i>	387	M	
	<i>Ecclesia militantis.</i>	348. 397	<i>Majestatis Tuæ.</i>	77. 107. 222. 300. 305. 336
	<i>Excelsa.</i>	111		349.
	<i>Ex credito.</i>	284	<i>Militantium ordinum.</i>	299
			<i>Ministerio sacri.</i>	344. 183

Index Initialis.

N	N		
N Omise	402		
Non mediocri	104		
Nuper	105. 335. 337		
O	O		
Onerosa	184		
Onus Pastoralis	338		
P	P		
Pastoris aeterni	406		
Pastoralis nostri	128. 131. 178. 180		
Pastoralis officii	78		
Pastoralis Romani	393		
Peccatum est	38. 39. 156		
Postulat	73. 246		
Præstantia	210		
Provisionis	127. 372		
Pro excellenti	42		
Pro nostro munere	376		
Pro nostro pastoralis	40		
Pro parte	294		
Pro peculiari	176		
Q	Q		
Quam perniciosa	105		
Quantum	40		
Quæcumque	3. 85		
Quæ ad nostrorum	65		
Quæ ad religiosorum	263		
Quæ pie	391		
Quæ pro divinis	103		
Quæ regulares	239		
Quæ salubriter	415		
Quod in omni	138		
Quod nuper	157		
Quo viri	114		
Quoniam ad institutam	14		
Quoniam multiplici	281		
Quoniam nemo	66. 84. 281		
		R	
		R Edemptoris	119
		Regium hospitale	238
		Regum Siciliae	250
		Religiosorum	280
		Religiosos viros	180
		Romanum decet	50. 144. 207. 303
		Romani Pontificis	34. 141. 218. 220. 256. 418
		Romanum Pontificem	18
		Romanus Pontifex	96. 207. 227. 238. 297. 353
		S	
		S Altoris	112
		Salutis	125
		Sanctissimus Dominus noster	39. 129
		Sanctissimus in Christo	166. 374. 392
		Securitati	17
		Sedis Apostolicae	183. 318
		Significavit	18
		Sincera fidei	32
		Singularis	274
		Solemne est	306
		Superna	164
		Superari dispositione	51
		T	
		Tanta est	105
		Tantus est	358
		V	
		Ubi primum	56
		Vestro	106
		Vestra	196
		Vices illius	228. 252. 375
		Universo	371
		Unigenitus	409
		Ut omnibus	423

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Magistro Sacri Palatii Apostolici.

F. M. de Rubeis Patriarcha Constantinop. Vicefg.

IMPRIMATUR,

Fr. Joseph Augustinus Orsi Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apostolici Magister.

AN. CH.
1603.

AN. CH.
1603.

CONSTITUTIONES
CLEMENTIS VIII.
ANNO XII.

CCXCVIII.

Innovatio Constitutionis Pauli IV. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, vel ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, vel mortem pro nostra redemptione, aut Virginitatem Beatissimæ Virginis Mariæ, adjecta forma, ipsam Constitut. publicandi, ne de cætero illius ignorantia allegari possit.

Hanc Pauli IV. Constitut. V. Cum quorundam, habet Tom. IV. Par. I. fol. 322.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

OMINICI gregis divina providentia Nobis, licet meritis imparibus, commilli, sollicitudo postulat, ut Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum Constitutiones, quæ præsertim ad fidei Catholicae integritatem conservandam, & impios homines, ac pravaram hæresum assertores debitis poenis plectendos pertinent, innovemus, ne qui ejusmodi errorum labe infecti sunt, eorundem Constitutionum, & poenarum in eis inflictarum ignorantiam ullo modo prætertere, aut quavis ratione excusare se posse, præsumant.

Pauli IV. Constitut. recenset.

§. 1. Cum itaque fel. rec. Paulus Papa Quartus Prædecessor &c. Omissis insertio hujus Bullæ, quoniam eam habes in loco citato in rubrica.

Nonnulli ignorantiam illius allegant.

§. 2. Eo tamen hujusmodi impiorum hominum prorupit temeritas, ut prætextu ignorantiam hujusmodi Constitutionis, ac poenarum in eadem Constitutione inflictarum, se illis minime subiacere, nec obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

poenis liberari, & absolvi posse præterdant.

§. 3. Nos igitur animadvertentes, ut idem quoque Paulus Prædecessor bene animadvertit, hujusmodi errores tam graves, ac nefandos existere, ut illi, qui in eos incidunt, nullam prorsus excusationem habeant, sed subverti potius, & immanes, quam hæreticis merito dici possint, propterea ut illi debita animadversione omnino puniantur, nec a præfatis erroribus ulla excusatione de cætero se tueri valeant, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo validura Constitutione, dicti Pauli Prædecessoris vestigiis inhaerentes, ac ejus Constitutionem prædictam, quoad poenas in ea contentas innovantes, ac perpetuo confirmantes, & approbantes, supradictos omnes, & singulos, qui hætenus in similes errores, aut eorum aliquem lapsi sunt, aut in posterum prolabantur, attentam ditionum errorum gravitate, & enormitate, cujuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existant, nulla illis etiam ignorantia prædictæ Constitutionis excusatione suffragante, pro subversis, & relapsis in hæresim haberi, tamquam relapsos Curie seculari tradi, ac per eandem Curiam debitis poenis in relapsos statutis puniri posse, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo statuimus.

Eam innovans intra hujusmodi assertores tamquam contra relapsos in hæresim animadverti decernit.

§. 4. Non obstantibus omnibus illis, quæ prædictus Paulus Prædecessor voluit non obflare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis non obstantibus.

§. 5. Ut autem hujusmodi Constitutionis ignorantia de cætero allegari, aut præterendi nunquam possit, atque ut præfentes omnibus innotescant, volumus illas ad valvas Ecclesie Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, more solito, publicari, & affigi, atque iis inde amotis earundem exempla, etiam impressa, ibi affixa relinqui, factaque publicatione hujusmodi omnes, qui in Urbe post

Præfentes Constitutiones suber publicari Romæ.

CON-

Index Initialis.

N Omise 402	R Edemptoris 119
<i>Non mediocri.</i> 104	<i>Regium hospitale.</i> 238
<i>Nuper.</i> 105. 335. 337	<i>Regum Siciliae.</i> 250
O <i>Nerosa.</i> 184	<i>Religiosorum.</i> 280
<i>Onus Pastoralis.</i> 338	<i>Religiosos viros.</i> 180
P <i>Astoris aeterni.</i> 406	<i>Romanum decet.</i> 50. 144. 207. 303
<i>Pastoralis nostri.</i> 128. 131. 178. 180	<i>Romani Pontificis.</i> 34. 141. 218. 220. 256. 418
<i>Pastoralis officii.</i> 78	<i>Romanum Pontificem.</i> 18
<i>Pastoralis Romani.</i> 393	<i>Romanus Pontifex.</i> 96. 207. 227. 238. 297. 353
<i>Peccatum est.</i> 38. 39. 156	S <i>Alvatoris.</i> 112
<i>Postulat.</i> 73. 246	<i>Salutis.</i> 125
<i>Præstantia.</i> 210	<i>Sancitissimus Dominus noster.</i> 39. 129
<i>Provisionis.</i> 127. 372	<i>Sancitissimus in Christo.</i> 166. 374. 392
<i>Pro excellenti.</i> 42	<i>Securitati.</i> 17
<i>Pro nostro munere.</i> 376	<i>Sedis Apostolicae.</i> 183. 318
<i>Pro nostro pastoralis.</i> 40	<i>Significavit.</i> 18
<i>Pro parte.</i> 294	<i>Sincera fidei.</i> 32
<i>Pro peculiari.</i> 176	<i>Singularis.</i> 274
Q <i>Uam perniciosa.</i> 105	<i>Solemne est.</i> 306
<i>Quantum.</i> 40	<i>Superna.</i> 164
<i>Quæcumque.</i> 3. 85	<i>Superari dispositione.</i> 51
<i>Quæ ad nostrorum.</i> 65	T <i>Anta est.</i> 105
<i>Quæ ad religiosorum.</i> 263	<i>Tantus est.</i> 358
<i>Quæ pie.</i> 391	U <i>Bi primum.</i> 56
<i>Quæ pro divinis.</i> 103	<i>Vestro.</i> 106
<i>Quæ regulares.</i> 239	<i>Vestra.</i> 196
<i>Quæ salubriter.</i> 415	<i>Vices illius.</i> 228. 252. 375
<i>Quæ in omni.</i> 138	<i>Universo.</i> 371
<i>Quod nuper.</i> 157	<i>Unigenitus.</i> 409
<i>Quo viri.</i> 114	<i>Ut omnibus.</i> 423
<i>Quoniam ad institutam.</i> 14	
<i>Quoniam multiplici.</i> 281	
<i>Quoniam nemo.</i> 66. 84. 281	

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Magistro Sacri Palatii Apostolici.

F. M. de Rubeis Patriarcha Constantinop. Vicefg.

IMPRIMATUR,

Fr. Joseph Augustinus Orsi Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apostolici Magister.

AN. CH.
1603.

AN. CH.
1603.

CONSTITUTIONES
CLEMENTIS VIII.
ANNO XII.

CCXCVIII.

Innovatio Constitutionis Pauli IV. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, vel ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, vel mortem pro nostra redemptione, aut Virginitatem Beatissima Virginis Mariæ, adjecta forma, ipsam Constitut. publicandi, ne de cætero illius ignorantia allegari possit.

Hanc Pauli IV. Constitut. V. Cum quorundam, habet Tom. IV. Par. I. fol. 322.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

OMINICI gregis divina providentia Nobis, licet meritis imparibus, commilli, sollicitudo postulat, ut Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum Constitutiones, quæ præsertim ad fidei Catholicae integritatem conservandam, & impios homines, ac pravaram hæresum assectores debitis poenis plectendos pertinent, innovemus, ne qui ejusmodi errorum labe infecti sunt, eorundem Constitutionum, & poenarum in eis inflictarum ignorantem ullo modo prætereant, aut quavis ratione excusare se possent, præsumant.

§. 1. Cum itaque fel. rec. Paulus Papa Quartus Prædecessor &c. Omissis insertio hujus Bullæ, quoniam eam habes in loco citato in rubrica.

§. 2. Eo tamen hujusmodi impiorum hominum prorupit temeritas, ut prætextu ignorantie hujusmodi Constitutionis, ac poenarum in eadem Constitutione inflictarum, se illis minime subiacere, nec obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

poenis liberari, & absolvi posse præterdant.

§. 3. Nos igitur animadvertentes, ut idem quoque Paulus Prædecessor bene animadvertit, hujusmodi errores tam graves, ac nefandos existere, ut illi, qui in eos incidunt, nullam prorsus excusationem habeant, sed subverti potius, & immanes, quam hæreticis merito dici possint, propterea ut illi debita animadversione omnino puniantur, nec a præfatis erroribus ulla excusatione de cætero se tueri valeant, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo validura Constitutione, dicti Pauli Prædecessoris vestigiis inhaerentes, ac ejus Constitutionem prædictam, quoad poenas in ea contentas innovantes, ac perpetuo confirmantes, & approbantes, supradictos omnes, & singulos, qui hætenus in similes errores, aut eorum aliquem lapsi sunt, aut in posterum prolabantur, attentam ditionum errorum gravitate, & enormitate, cujuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existant, nulla illis etiam ignorantia prædictæ Constitutionis excusatione suffragante, pro subversis, & relapsis in hæresim haberi, tamquam relapsos Curie seculari tradi, ac per eandem Curiam debitis poenis in relapsos statutis puniri posse, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo statuimus.

§. 4. Non obstantibus omnibus illis, quæ prædictus Paulus Prædecessor voluit non obflare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Ut autem hujusmodi Constitutionis ignorantia de cætero allegari, aut præterdendi nunquam possit, atque ut præfentes omnibus innotescant, volumus illas ad valvas Ecclesie Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, more solito, publicari, & affigi, atque iis inde amotis eorundem exempla, etiam impressa, ibi affixa relinqui, factaque publicatione hujusmodi omnes, qui in Urbe post

Eam innovat intra hujusmodi assectores tam quam contra relapsos in hæresim animadverti decernit.

Contrariis non obstantibus.

Præfentes Constitutiones jubet publicari Romæ.

CON-

Et ubilibet ab Inquisitoribus & locorum Ordinariis.

post mensem, qui vero extra eam, & citra montes, post quatuor menses, & qui deum ultra montes fuerint, post decem menses a die publicationis hujusmodi computandos, perinde afficere, & arctare, ac sic eorum cuilibet personaliter intimata fuerint.

§.6. Et nihilominus, ut ipsa presentes littere eo notiores fiant, & omnibus magis innotescant, nec non pro potiori cautela, volumus, ut Inquisitores contra hereticam pravitatem, in iis Civitatibus, Terris, & locis in quibus constituti sunt, ubi vero hujusmodi Inquisitores non sunt, locorum Ordinarii publicationem praesentium, ut infra dicitur, fieri curent, ac propterea universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, nec non dilectis filiis Inquisitoribus praefatis contra hereticam pravitatem ubilibet constitutis, per easdem praesentes committimus, & in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo mandamus, ut per se, vel alium, seu alios haec nostras litteras, postquam earum exemplum receperint, seu earum notitiam habuerint, semel, aut pluries, prout eis magis expedire visum fuerit, ipsi quidem Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi, & alii locorum Ordinarii in eorum Cathedralibus, & majoribus respective Ecclesiis Civitatum, Oppidorum, & locorum quorumcumque eorum Dioecesium, ubi Inquisitores non fuerint, ubi vero Inquisitores fuerint, ipsi Inquisitores in eisdem Ecclesiis, dum in eis major populi multitudo ad divina convenit, auctoritate nostra mandent, & faciant.

§.7. Ceterum, quia difficile foret Sc. Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die tertia Februarii 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

CCXCIX.

Ex Reg. in Secret. Breu. Mandatum Collectori Portugalliae nunc, & pro tempore existenti, ut Ordinarios locorum commoneat, illisque praecipiat, ut certum numerum Monialium in Monasteriis Regnorum Portugalliae, ubi praefixus non est iuxta Concilii Tridentini Decreta, praescribant.

Dilecto filio Spolarum, ac Jurium Camerae nostrae Apostolicae debitorum in Portugalliae, & Algarbiorum Regnis Collectori generali.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

In nonnullis Monasteriis Monialium numerus praesentis non erat

§.1. CUM, sicut ad Nos perlatum est, in quampluribus Monialium Monasteriis diversorum Ordinum in Civitati-

bus, Oppidis, & locis Regnorum Portugalliae, & Algarbiorum constitentibus tam locorum Ordinariis, quam Regularibus subiectis, certus Monialium numerus iuxta Concilii Tridentini decreta nondum praesentibus existat.

§.2. Nos pro Nostri Pastoralis muneris debito Monasteriorum eorundem statui opportune consulere cupientes, ac de tua prudentia, & religionis zelo plurimum in Domino confisi, ex voto etiam Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium super Consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium praepositorum, tibi per praesentes committimus, & mandamus, ut Venerabiles Fratres Archiepiscopos, & Episcopos, ac alios locorum Ordinarios nomine nostro commoneas, illisque praecipias, ut in singulis quorumvis Ordinum Monialium Monasteriis eorum curae, & gubernio subiectis, quilibet eorum certum Monialium numerum iuxta Concilii Tridentini Decreta praescribat, ultra quem numerum sic praescribendum deinceps in eisdem respective Monasteriis aliae Moniales absque speciali nostra, & Apostolicae Sedis licentia recipi minime possint.

§.3. Utque idem locorum Ordinarii tamquam nostri, & Apostolicae Sedis Delegati in Monasteriis Monialium Regularium quorumvis Ordinum curae, & gubernio subiectis, simul cum eisdem Superioribus Regularibus certum similiter Monialium numerum, quem de cetero absque simili nostra, & Apostolicae Sedis licentia nullatenus cuiquam excedere liceat, praescribere curent: Atque super hoc opportunam facultatem, auctoritate nostra Apostolica, eisdem locorum Ordinariis concedas, eisdem, aut locorum Ordinariis, & aliis Superioribus Regularibus dictorum Monasteriorum, ut super hujusmodi numero dispensare, illumve quovis modo transgredire non valeant, eadem auctoritate prohibeas.

§.4. Non obstantibus quibusvis eorundem Monasteriorum, & illorum Ordinum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem locorum Ordinariis, & aliis Superioribus Regularibus eorundem Monasteriorum in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 8. Martii 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

Dat. die 8. Martii 1603. An. XII.

Ap-

CCC.

Ex Reg. in Secret. Breu.

Approbatio explicationis Calendarii Gregoriani a Christophoro Clavio Bambergensi e Societate Jesu editae cum abrogatione aliorum Calendariorum.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Quicumque a Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostri ad communem totius Catholicae Ecclesiae utilitatem in diuturno studio, & longa deliberatione pie, sapienterque sancita, & decreta sunt, debent a Nobis non solum omni ope ab iniquorum hominum impugnatione defendi, sed etiam, quantum in Domino licet auctoritate Apostolica confirmari.

Gregor. XIII. Calendarii emendati ca. 14.

§.1. Cum itaque factis: Gregorius Papa XIII. Praedecessor Noster Calendarium Romanum, atque annum Ecclesiasticum, qui ob minuta quaedam neglecta progressu temporis ita a vero dellexerat, ut nisi idem Gregorius opportune providisset, sacrum Paschae diem plerumque extra legitimum tempus a Sacris Conciliis, & Patribus constitutum, in posterum exhibuisset celebrandum, tanta cura, & felicitate in primum statum restituerit, ut praedictum Calendarium nulli unquam mutationi amplius expositum esse videatur: quia tamen nonnulli improbi homines eo audacia proruperunt, ut hoc magno laboris opus, tantorum Virorum industria, & studio constitutum oppugnare, & calumniis lacessere, idque illi obducere praesumpserint, quod non semper motibus coelestibus ad unguem respondeat, quasi vero ejusmodi Calendarii forma excogitari possit, quae una, & eadem cum omnium, qui subsequuntur annorum decursu semper conveniat, & nullo unquam tempore a motibus coelestibus, vel minime discrepet, ac praecipue quidam Franciscus Vieta in tantam imprudentiam devenerit, ut Calendarium quoddam a se compositum plenum erroribus, & Gregoriano plane contrarium Gregorianum tamen inscribere, & edere ausus sit, eique praedicti Gregorii Praedecessoris litteras emendationis, & restitutionis Calendarii praeposuerit, ut proposita palam veri specie falsa suae doctrinae venenum indillaret.

Clemens explicationem ejusdem Calendarii Christophoro Clavio commisit

§.2. Nos attendentes hujusmodi Calendarium a praedicto Gregorio Praedecessore Nostro summa diligentia, & sedulitate, adhibitis in hoc opus Viris harum rerum peritissimis, esse restitutum, illudque perfectum, perpetuumque Jure optimo inscribi potuisse, quod semper suis praecipuis partibus integrum persistat, nec mirandum esse, quod Cyclos nostrorum Epactarum in dies Calendarii distributus interdum in Noviluniis, ac Lunis XIV. Paschalibus non omnino cum motibus caelorum consentiat, cum hoc in omni Cyclo necessario eveniat, fatiscit quod error hic, qui vitari nequit multo rarior deprehendatur in novo hoc Calendario, quam in ullo alio: propterea ad majorem illius declarationem, & ad omnem ejus impugnationem occasionem, ceterisque difficultatibus tollendis, dilecto filio Christophoro Clavio Bambergensi Societatis Jesu religioso viro hac in re veritissimo, & qui insignem in eisdem Calendarii emendatione operam sub eodem Gregorio navavit, mandavimus, ut explicationes in praedictum Calendarium ederet, tum ad confirmandas ejusdem Calendarii, ac Gregorii rationes, tum ad omnium adversariorum commenta infingenda, qui tandem post multas lucubraciones hunc librum diu desideratum Nobis obtulit, eumque Romani Calendarii a Gregorio XIII. Pontifice Maximo restituti explicationem ipsi Nostro editam nuncupavit, in quo adversariorum errores perspicue confutantur, doceturque hoc Calendarium futurum perpetuum, ita ut nulli unquam ne mutatio quidem mutationi, quod ad dispositionem Epactarum attinet, obnoxium sit, quamquam post plurima elapsa saecula alia Solaris anni, & Lunaris aequatio fortassis instituerenda sit.

§.3. Quare Nos, ne de cetero contra dictum Calendarium aliquid obici, aut confingi possit, opportune providere volentes, dicti Calendarii explicationem a praedicto Christophoro Clavio editam per praesentes approbamus; Cetera vero Calendaria a quibusvis jam consecuta, hujusmodi ratione contraria, quae mendosissima Ecclesiae obtruduntur, praesertim illud, quod didici Franciscus Vieta propria auctoritate edidit, & a Gregoriano praeter alia discernitur, quod in illo ad primam diem Januarii Epacta XXX., sine hoc signo notata sicuti in Calendariis habetur, non adscripta sit, ut in Gregoriano, annisque cum Epacta XXIX. ab octava die Martii incipiat, quae res inaudita est, & Patribus Nicensi Concilii prorsus contraria, nec non quacumque alia forsitan in posterum edenda in universo Christiano Orbe perpetuo abrogamus, eorumque usum ubique interdicens, ac prohibemus.

Es approbat. ditione. Calendarii alium verat.

§.4. Sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos judicati, & definiri debere: irritum, & inane, quidquid locus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Classula.

§.5. Praecipientes in virtute Sanctae obedientiae universis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, eorumque Vicariis in spiritualibus generalibus, ut praesentes nostras litteras in eorum quisque Ecclesiis, Civitatibus, & Dioecibus publicari, & observari curent, & faciant.

Præfatorum praesentibus praesentibus.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum hactenus quomodolibet concessis,

Derogat eandem.

A 2

con-

Transumptis
dandi fides.
Dat. die 17.
Martii 1603.
An. XII.

confirmatis, & approbatis, ceterisque con-
trariis quibuscumque.
§.7. Volumus autem, ut presentium
transumptis, etiam impressis manu No-
tarii publici subscriptis, & sigillo alicujus
personae in dignitate Ecclesiastica constituta
munitis, eadem prorsus fides habeatur,
quae presentibus ipsis haberetur, si essent
exhibita, vel ostensa.
Datum Romae apud S. Petrum sub An-
nulo Piscatoris die 17. Martii 1603. Ponti-
ficatus Nostri anno duodecimo.

CCCL

Ex Regest. in
Sacro Breve

Mandat Episcopo Ceneten., ut unum Vica-
rium in spiritualibus, & temporalibus
in parte inferiori ipsius Civitatis in loco
ab Episcopali Palatio separato constituat,
& unum Auditorem apud se habeat, cui
causas in gradu appellationis a sententiis
prolatis a dicto Vicario committat.

Ven. Fratri Episcopo Ceneten.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Frater salutem, & Apostolicam
Benedictionem.

Mandat Epi-
scopo ut Vica-
rium, de quo
in Rubrica
constituit.

§.1. Cupientes commoditati Civium,
& Incolarum, habitatorumque
ipsius Civitatis Ceneten., illiusque universi
Territorii Comitatus, ac Jurisdictioni, quae
in temporalibus etiam Fraternitati tuae, &
pro tempore existenti Ecclesiae Ceneten.
Praesuli subest, pro Apostolici muneris, quo
Ecclesiam omnibus praesidemus, debito op-
portune consulere, jussu etiam, ac ratio-
nabilibus causis suadentibus: Motu proprio,
& ex certa scientia, & matura deliberatio-
ne Nostra, deque Apostolica potestatis
plenitudine, eidem Fraternitati tuae per
praesentes injungimus, ut in parte inferiori
ejusdem Civitatis in loco ab Episcopali Pa-
latio separato, unum Vicarium Generalem
in spiritualibus, & temporalibus Virum
fide, doctrina, & integritate praestantem,
cum convenienti provisione, itaut pro sui
officii qualitate se decenter sustentare va-
leat, & eo pacto a foribus, & muneribus
abstineat, deputes, & constituas, qui om-
nes, & singulas causas Civiles, Crimina-
les, & mixtas omnium, & quorumcum-
que Civium, Incolarum, Comitatorum,
& habitatorum, necnon Communitalis,
Universitatis, & cujusvis Collegii, seu Con-
gregationis dictae Civitatis, Comitatus, Ter-
ritorii, & Jurisdictionis Ceneten., vel alias
quoquo modo Ecclesiae Ceneten. subdito-
rum, & ad forum, ac Jurisdictionem tem-
poralem Ceneten. quomodolibet spectantes,
& pertinentes, audiat, cognoscat, & sine
debito, prout Juris fuerit, terminet, &
decidat.

Et Auditorem
pro cognoscen-
do casu ap-
pellationum.

§.2. A cuius sententiis, si appellari, re-
clamari, de nullitate dici, seu adversus il-
las recursum, vel in integrum restitutionem,

prout de Jure peti contigerit, in iis casibus,
in quibus de Jure communi, vel ex dispo-
sitione statutorum dictae Civitatis Ceneten.
non erit prohibitum, appellare, reclamare,
de nullitate dicere, recursum, vel restituo-
tionem in integrum petere, Tu causas ap-
pellationum, reclamationum, nullitatum,
recursum, vel restitutionem in integrum
hujusmodi Auditori tuo viro similiter fide,
doctrina, & integritate conspicuo, quem
apud Te habere debeas, per ipsum Auditorem
tuum in secunda instantia audiendas,
cognoscendas, sineque debito terminandas,
& decidendas, per commissionem Ordina-
riam, nunquam rescriptum committas,
ipseque Auditor in causis hujusmodi senten-
tias ad eo ferendas subscribat.

§.3. Quod si contigerit, per ipsum Au-
ditorem sententias a Vicario praedicto in
prima Instantia latis, revocari, vel primae
instanctae conformes proferri, tunc tu causas
easdem per te ipsum, tam tua Ordinaria
auctoritate, quam etiam tamquam Noster,
& Apostolicae Sedis Delegatus, audias, cog-
noscas, & sine debito pro Justitia termines,
& decidas.

§.4. Nos enim in omnibus, & singulis
causis supradictis ad Jurisdictionem, & po-
testatem Ceneten., in temporalibus, ut supra
quovis modo spectantibus, & pertinentibus,
duas conformes facere rem judicatam, &
illas fore, & esse executioni per Judicem
ultimam praesertim omni, & quacum-
que appellatione postposita demandandas,
ita quod utriusque partium semel tantum, &
non ulterius liceat appellare juxta formam,
tenorem, continentiam, & dispositionem
statutorum dictae Civitatis decernimus.

§.5. Volumus tamen, ac Tibi injungimus,
ut Vicarium, & Auditorem hujus-
modi non solum iis, quos diximus, virtuti-
bus ornatos, sed etiam alienigenas, & si
sieri poterit, ex Apostolicae Sedis subditis,
ita ut Nos in eos, quatenus, quod absit,
aliquando in officio deliquerint, debita
animadversione procedere valeamus, de-
ligere procuret.

§.6. Ceterum Tibi praemissa omnia, &
singula faciendi, ipsique ab Te consti-
tuendis Vicario, & Auditori hujusmodi
causas praedictas, ut praemissum est, audien-
di, cognoscendi, sineque debito terminan-
di, & decidendi, aliasque in praemissis, &
circa ea necessaria, seu quomodolibet op-
portuna faciendi, gerendi, & exequendi
plenam, amplam, & opportunam facultatem,
& auctoritatem concedimus, & im-
pertimur.

§.7. Mandantes propterea tam Commu-
nitati, Universitati, Collegiis, & Congrega-
tionibus quibuscumque, quam omnibus,
& singulis Civibus, Incolis, Comitativis,
& quovis modo habitatoribus dictae Civita-
tis, Comitatus, Territorii, & Jurisdictionis
Ceneten. sub excommunicationis etiam
late sententiae, aliiisque censuris, & poenis
Ecclesiasticis ipso facto incurrendis, in ca-
su contraventionis in causis appellationum,
reclamationum, recursum, nullitatum,
& re-

Ita enim, ut
dicitur contin-
gunt fieri re-
judicium.

Qualitate in
Vicario, &
Auditoris re-
quiruntur de-
signat.

Opportunitas
ad hoc Episco-
po si contineat
constituit.

Vicario, &
Auditori ben-
dicitur obedien-
tiam praestari
mandat.

& restitutionis in integrum praedictarum,
ne alium quavis auctoritate fungentem,
quam supradictum Auditorem tuum, &
Te ipsum ordine, & forma supra expressis
quovis quavis colore, vel praetextu adire
audeant, seu presument.

Classula.

§.8. Sicque, & non aliter in praemissis
omnibus, & singulis de cetero perpetuis
futuris temporibus observari debere, ac ita
per quoscumque Judices Ordinarios, & De-
legatos, etiam causarum Palatii Apostolici
Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublata
eis, & eorum cuilibet quavis aliter judi-
candi, & interpretandi facultate, & aucto-
ritate, iudicari, & definituri debere, ac irritum,
& inane, quidquid secus super his a
quoquam quavis auctoritate scienter, vel
ignoranter contigerit attentari, decernimus,
statuimus, & ordinamus.

Derogatio
contrarium.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus,
& ordinationibus Apostolicis, ac dictae Ec-
clesiae Ceneten., illiusque Civitatis, etiam
Juramento, confirmatione Apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis, statutis, &
consuetudinibus, ceterisque contrariis qui-
buscumque.

Dat. die 12.
Aprilis 1603.
An. XII.

Datum Romae apud S. Marcum sub
Annulo Piscatoris die 12. Aprilis 1603.
Pontificatus Nostri Anno XII. (a)

CCCLII

Ex Regest. in
Sacro Breve

Disinfratatio Curiae Animarum ab Ec-
clesia Sancti Trifonis de Urbe, quae unitur
Ecclesiae S. Augustini cum Stationum
translatione.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis Apostolici muneris
debito, ad ea libenter intendimus, per
quae Christianissimum Animum cura, &
divini cultus augmento opportunius consu-
latur, prout in Domino salubriter conspi-
cimus expedire.

Disinfratatio
curiae unitae de
quibus in Rub-
rica.

§.1. Cum itaque Ecclesiam Sancti Tri-
fonis in Regione Campi Martii de Urbe,
Monasterio Fratrum Sancti Augustini de
eadem Urbe Ordinis Eremitarum ejusdem
S. Augustini contiguum existere, & curam
Animum eidem Ecclesiae Sancti Trifonis
incumbentem, necnon reliquiarum ejusdem
Ecclesiae Sancti Trifonis per dilectos filios
Priorem, & Fratres dicti Monasterii San-
cti Augustini, quod insigne existit, & Fra-
trum numero, & sufficientia ad hujusmodi
curam exercendam referta est, commo-
dius, & facilius, quam per alios Sacerdo-
tes exerceri posse consideravimus, ex his,
& aliis rationabilibus causis animum No-

(a) Hac eadem die Clemens suis Literis in forma Bre-
vis, quibus initium est, Quae pro Ordine, vel etiam
vit Privilegia omnia ab Antecessoribus Pontificibus concessa
in Ordine S. Pauli Primi Eremitae.

strum moventibus, Motu proprio, & ex
certa nostra scientia, ac de Apostolica po-
testatis plenitudine ab eadem Ecclesia San-
cti Trifonis curam animarum hujusmodi,
auctoritate Apostolica, tenore presentium
perpetuo abdicamus, & dismembramus,
ac ad Ecclesiam praedicti Monasterii Sancti
Augustini perpetuo transferimus, itaut per
aliquam, seu aliquos ejusdem Monasterii
Fratres ad id dilecto filio nostro in Alma
Urbe Vicario approbato exerceri possit,
& debeat.

§.2. Nec non etiam Reliquias omnes in
eadem Ecclesia Sancti Trifonis existentes,
ad ipsam Ecclesiam Sancti Augustini, in-
qua decentius custodiri, & conservari po-
terunt, similiter transferimus, seu di-
ctis Priori, & Fratribus illas transferendi
licentiam, & facultatem impertimur.

§.3. Insuper eisdem Priori, & Fratribus,
ut omnia, & singula fructus, redditus, pro-
ventus, jura, obventiones, & emolumenta
quacumque etiam incerta ad praedictam
Ecclesiam Sancti Trifonis ratione exercitii
cura animarum spectantia, & pertinentia,
ita tamen, ut ipsi Prior, & Fratres onera
omnia eidem Ecclesiae Sancti Trifonis in-
cumbentia supportare teneantur, auctori-
tate, & tenore praedictis perpetuo concedi-
mus, & alligamus.

§.4. Ulterius, ut diebus, in quibus Sta-
tiones in praedicta Ecclesia Sancti Trifonis
haberi consueverunt, Christianifideles Ec-
clesiam praedictam Sancti Augustini visitantes,
eandem Indulgentias Stationum, quas in
praedicta Ecclesia S. Trifonis consequerentur,
cumulative consequantur, perinde ac si eam-
dem S. Trifonis Ecclesiam visitarent,
similiter concedimus, & indulgemus.

§.5. Decernentes praesentes literas per-
petuo validas, firmas, & efficaces existere,
& fore, nec a quoquam quavis auctoritate,
& occasione impugnari, rescindi, vel re-
tractari ullatenus posse, Sicque, & non
aliter per quoscumque Judices Ordinarios,
& Delegatos ubique iudicari, & definituri de-
bere, ac irritum, & inane, quidquid secus
super his a quoquam quavis auctoritate
scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus,
& ordinationibus Apostolicis, praesertim
Nostra de non concedendis Indulgentiis ad
instar, ac dictae Ecclesiae Sancti Trifonis
etiam Juramento, confirmatione Apostoli-
ca, vel quavis firmitate alia roboratis sta-
tutis, & consuetudinibus, ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum
sub Annulo Piscatoris die 14. Aprilis 1603.
Pontificatus Nostri Anno XII.

Reliquiae ab
Ecclesia San-
cti Trifonis
ad S. Augusti-
ni transfe-
nda.

Fructus quo-
que omnes, &
conventus eius-
dem Ecclesiae attri-
buuntur.

Transferri cri-
am indulgen-
tias Stationum.

Classula.

Derogatio
contrarium.

Dat. die 14.
Aprilis 1603.
An. XII.

Declarantur Dubia nonnulla ab Episcopo Egitanensi proposita.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

DECRETUM. DECRETUM Romanum Pontificem in his, quae ad Ecclesiarum omnium, praesertim Cathedralium optimum regimen, & utiliora servitia pertinent, auctoritatem suam interponere, ac dubia quaecumque desuper emergentia, opportuna declaratione e medio tollere, ac alias desuper providere, prout in Domino salubriter conspicit expedire.

§. 1. Sane, sicut venerabilis Frater Nonnius Episcopus Egitanensis Nobis exposuit, ex eo, quod a quadraginta, & pluribus lapsis annis hoc mem. Episcopi Egitanensis eius Antecessores, frequentem, seu continuatam apud dictam Ecclesiam, ut tenebantur, residentiam nedum non fecerant, sed eorum aliqui Regis Portugalliae Curiam sequuti fuerant, quidam vero in Urbe, & alii in diversis locis extra Dioecesim praedictam residere consueverunt, multi tam in ipsa Cathedrali Ecclesia, quam in eius Dioecesi errores, & abusus irreperiant, ac plurima laudabiles, ac pie consuetudines ex eorum Praelatorum absentia, minusque diligenti cura in desuetudinem abierint, ac multa denique evellenda, nonnulla vero moderanda, & reformanda sint, ac in his Apostolicam auctoritatem sibi praesto esse oporteat. Ac propterea infra scripta dubia Nobis proposuerunt, & super quibus per Nos de opportuna declarationis remedia sibi provideri desideret.

§. 2. Primo siquidem, an praesupposita consuetudine, quod sua Ecclesiae Canonici possint ab ea longiori tempore, quam a Concilio Tridentino praescribitur abesse, ipse Episcopus talem usum, seu consuetudinem ad praescriptum praedicti Concilii possit reducere.

Secundo, an tempore vacationis Canonici eidem concessa, possint omnes per id tempus sibi concessum ab Ecclesia simul, an vero alii post alios abesse, ne servitium Ecclesiae, tempore vacationis, notabiliter defraudetur.

Tertio, an Canonici praesentes, & non impediti, teneantur per se ipsos suis oneribus, & officiis satisfacere, vel per substitutos.

Quarto, an praedictus Episcopus possit cogere Canonicos in Choro, ut vocem extollant, maxime eos, qui culpabiles sunt, nec volunt cum aliis communicare in cantu.

Quinto, an dum celebratur Missa solemniss, sive Conventualis, vel praedicator, & Hora Canonice in Choro cantantur, possit aliquis Canonici private, celebrandi causa, a Choro recedere, & nihilominus quotidianas distributiones lucrari.

Non residentibus Episcopis nonnullis tunc ab absentia respiciantur.

Episcopus aliqui dubia proposita.

De residentia Canonice.

An tempore vacationis possint omnes simul abesse.

An teneantur per se satisfacere.

An Episcopus possit cogere ut in Choro vocem extollant.

An Canonici possint Eccliam operari tempore horarum Canonice.

Sexto, an Canonici Fabricae administrationi deputatus, propter hanc causam, toto anno ab Ecclesiae servitio eximatur, & nihilominus distributiones integre lucretur.

Septimo, an Pueri in privatis Missis, Sacristia, & Choro cum Cottis intervenientes, debeant saltem Ordines Minores, vel primam Tonsuram habere, & pure laicos ab huiusmodi ministerio arceri.

Octavo, se scire cupere, an quoties cum Cappa ad Ecclesiam, ut divina Officia celebret, seu illis assistat, progreditur, Canonici, & Capitulum eum a loco suae habitationis, quae parvo spatio ab Ecclesia distat, in eundo, & redeundo associare teneantur.

Nono, contingere posse, ut ipse Episcopus extra Civitatem, in ejus tamen suburbis Pontificalia exerceat, proindeque dubitare, an aliquos de Capitulo, ut sibi assistant, remanentibus aliis in Choro, qui ad Divina celebranda sufficiant, secum possit ducere.

Decimo, si aliquando per Dioecesim, seu aliter in Civitate impedito commoranti, opus esset Vicarium, seu Officiale generalem pro negotiis argentibus tractandis, ad Capitulum destinari, seu mitti, ubi eum primo dicto Vicario locus certus hactenus destinatus, seu determinatus non fuerit, licet in Processionibus praecedere soleat, quem locum obtinere deberet, pariter dubitare.

Undecimo, dubitare insuper, an prohibere possit Capitulo, ne pro admittendis ad Ecclesiam de aliqua dignitate, Canonice, vel beneficio noviter provis, summa pecuniarum, vel Chyroteca, seu alia exigantur, prout hactenus exigi consueverunt.

Duodecimo, an Laicorum Vexillum, & Ministros Saeculares locorum, qui ad Processiones, quae per Civitatem, & Loca Dioecesis sunt, confere, & sine ordine accedunt, possit debito loco constituere, & dictos Laicos cogere, ut ordinate, & cum Candelis procedant, vel potius, ut ad Processiones non accedant, compellere valeat.

§. 3. Nos igitur precibus ejusdem Nonnii Episcopi Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ejusque justis petitionibus annuere volentes, ex voto Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium super Sacris Ritibus, & caeremoniis deputatorum, quibus praemissa dubia diligenter examinanda commissimus, harum serie declaramus.

Circa primum, ipsum Episcopum posse talem usum, & consuetudinem ad praescriptum Tridentini Concilii reducere.

Circa secundum, non debere omnes Canonicos, & Beneficiatos simul abesse tempore vacationis, sed alios post alios, ordine servato, itant Ecclesia servitio non defraudetur.

Circa tertium, Canonicos per se ipsos servire, ac sua munia exercere, non vero per substitutos debere.

Circa quartum decere, ut Canonici voce

An Canonici Fabricae praesentibus possint per integrum annum abesse.

An Laici a servitio Chori sint arceadi.

An Canonici Episcopum celebratum debeant associare.

An ei in aliis Ecclesiis celebrandi debet adesse.

Qui locus Vicario in Choro competat.

An a noviter provis, summa pecuniarum, vel Chyroteca, seu alia exigantur.

An Laici ad Processiones accedunt, & sine ordine locum possint designare.

Praedicta Dubia declarat Clemens.

Ad Primum.

Ad Secundum.

Ad Tertium.

Ad Quartum.

Ad Quintum.

Ad Sextum.

Ad Septimum.

Ad Octavum.

Ad Nonum.

Ad Decimum.

Ad Undecimum.

Ad Duodecimum.

Alia proposita Dubia.

voce non impediti alte canant in Choro, coadjuvantes alios, & posse Episcopum illos ad id faciendum hortari.

Circa quintum, licitum esse Canonici, celebrandi causa a Choro recedere, nec ob id distributiones quotidianas perdere.

Circa sextum, teneri Canonicum administrationi Fabricae deputatum Ecclesiae inservire, sicut omnes alii Canonici, & si id facere contemnat, multandum esse in amissione distributionum, sicut alios non servientes.

Circa septimum, convenire praedictos Pueros, saltem Primam Tonsuram habere, dummodo per aetatem ejusdem Tonsurae sint capaces.

Circa octavum, Canonicos, & Capitulum ad id teneri, dummodo distantia, prout praesupponitur, brevis sit.

Circa nonum, inharendo Decretis, & resolutionibus alias in simili casu factis, & S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum voto saepius dato, Episcopum id posse, declaramus.

Circa decimum, Vicario generali convenire Locum super omnes Capitulares, tam in Congregationibus capitularibus, & sessionibus, quam in Processionibus, dummodo ibi Canonici sacris vestibus parati non incedant.

Circa undecimum, Episcopum id prohibere non posse, si pecunie in utilitatem, vel servitium Ecclesiae, seu sacristiae vertantur; si vero vertantur in Canonicorum, seu aliorum privatam utilitatem, posse prohibere.

Circa duodecimum, Episcopum non posse cogere, sed hortari.

§. 4. Praeterea alia etiam infra scripta dubia idem Nonnii Episcopi Nobis declaranda proposuit, videlicet: Primo statuta dictae Ecclesiae Cathedralis Egitanensis, quae nec auctoritate Apostolica, immo nec ordinaria, approbata huc usque existerant, incorrecta, & inordinata esse, eorumque plurima in ipsius Ecclesiae praedictae, ac detrimentum tendere, Canonicos circa divinarum celebrationem, quod sibi suavius, & minus laboriosum esse poterat, ordinate, circa eorum absentias largius, quam par erat, disponere, multas sibi invicem saepe remittere, punctaque in Horis, divinis Officiis, & Ecclesiae servitio minimi valoris assignare, & statueri, ordinem in Choro servandum, qui omnino necessarius videbatur praesigere, differre, in aliqua praedictae Ecclesiae servitium concernentibus, eorum arbitrio, & remisse, inordinateque procedere.

Secundo, uno ex eisdem statutis sancitum esse, ut qui aliquam dignitatem, Canonicatam, vel inferius Beneficium obtinens, Ecclesiae per quadraginta annorum spatium inservierit, eo ipso emeritus, vulgo *Jubilado*, censetur, ad ulteriorisque temporis servitium non teneatur, & nihilominus fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque, ac distributiones quotidianas,

etiam extra Civitatem, & Dioecesim integre percipiat; quod si ita, ut Canonici volebant, intelligendum, ac servandum esset, multi parum post tempus ab Ecclesia recederent, illaque debitis, ob Ministrorum subtractionem, fraudaretur obsequiis, ac divinus cultus notabiliter minueretur.

Tertio, in eadem Ecclesia unam Cappellam de Quebrada nuncupatam, a quodam Episcopo, ut creditur, ab antiquo jam tempore, sub certis modo, & forma, ac cum certo Missarum, aliorumque onerum numero institutam, & sic semper administratam a Capitulo, cui dictae Cappellae administratio incumbit, nuper divisam, ac per duos Cappellanos distributam, ejusque onera, & obligationes abique nostra, & Apostolicae Sedis auctoritate divisas, & separatas fuisse, quod Episcopi Testatoris voluntati, & antiquae institutioni contrariatur, idque per Capitulum, sine auctoritate praedicta fieri non potuisse, cum ad solum Romanum Pontificem ultimum voluntatum commutationem, & interpretationem pertinere, de jure constaret.

Quarto necessarium esse prohibere Canonici, ne ad Capitulum congregari, seu capitulares Congregationes habere possint, dum in Ecclesia Hora Canonice, & Missa major celebrantur, observata hactenus in contrarium consuetudine non obstante.

Quinto dubitare, an contra delinquentes in exilium, quando eorum crimina, & excessus id postulant, condemnatos, ut loca exilio destinata petant, si exequutio realis, vel personalis in eos fieri non potest, per censuras, & earum aggravationem procedere, ac eos ab eorum Parochiis, & locis, ubi deliquerunt, arceri valeant.

§. 5. Nos item, quoad praedicta Nobis proposita dubia, quae similiter Venerabilibus Fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus super Episcoporum, & Regularium negotiis, & consultationibus a Nobis deputatis diligenter examinanda commissimus, harum serie declaramus.

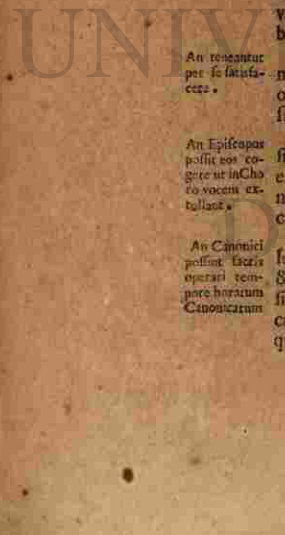
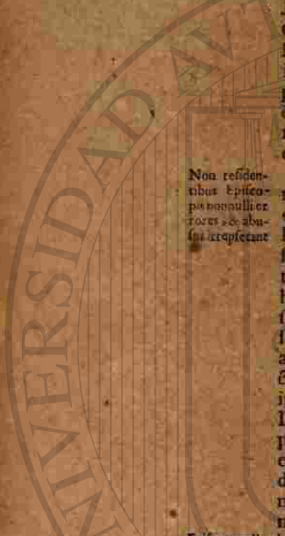
Quoad primum videlicet, licet satis per decretum Concilii Tridentini cap. 15. session. 24. de Reformatione, provisum sit, posse tamen Episcopum, si opus fuerit, nova statuta cum consilio Capituli edere, & illa edita, referendo, in quibus differunt ab antiquis, ad Congregationem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium praepositam transmittere, ut ab ea examinentur, & approbentur.

Quoad secundum, non videri interim aliquid super hoc innovandum, sed cum casus particulares evenierint, posse Episcopum eandem Congregationem consulere.

Quoad tertium Capitulo Egitanensi non licuisse voluntatem Testatoris, seu primam fundationem, inconsulta Sancta Sede Apostolica, commutare, vel alterare, & ideo censemus, omnia in pristinum ad formam primae fundationis restituenda esse.

Quoad

Declaratio ad Dubia.

Quoad quartum, Episcopum posse prohibere, juxta aliam similem declarationem factam ab eadem Sacra Congregatione sub die 17. Novembris 1600., in qua declaravit, non esse habendum Capitulum, dum Missa, seu Hora Canonice in Ecclesia celebrantur, idque etiam fuit decretum in Conciliis Basilen., Colonien., Mediolanen., & aliis, itaut Canonici contravenientes in amissione quotidianarum distributionum, nisi adesset urgentissima causa, vel maxima necessitas, puniantur.

Quoad vero quintum, non expedire aliud, quam a Concilio statutum est.

§.6. Demum predictus Nonnus Episcopus reliqua alia, etiam infrascripta dubia Nobis declaranda proposuit: scilicet.

Primo Ecclesiam predictam Egitanien. inter ceteras Portugallie insignem esse, in eaque triginta Præbendas, & septem Dignitates, ultra Pontificalem, extare; Canonicos vero circa ejusdem Ecclesie administrationem, & servitium in aliquibus minus ordinate, ut præmissum est, procedere, multaque circa idem servitium, reformatione indigere: cumque singula Præbenda ad valorem quingentorum ducatorum monetæ illarum partium, ut plurimum, ascendat, omnesque earum redditus in distributionibus quotidianis consistant, ipsos Canonicos ita easdem distributiones dividere, ut principalioribus Horis, & Missæ majori minime valoris puncta, scilicet unius, trium, & sex quatuordecim respective assignent, unde oriatur, ut ipsi Canonici, cum parum amittant, eisdem Horis, & Missæ interesse negligant, segnitèrque circa Ecclesie predictæ servitium ob hanc rationem procedant, cum in aliis Regni Cathedralibus, puncta per Horas, & Missas, secundum reddituum quantitatem sint assignata, distributionesque equaliter, attenta Horæ, Missæ, & Festi qualitate, dividantur.

Secundo Thesaurarium duo millia ducatorum, vel circa, fructus percipere, teneque ex creatione duos, vel tres pueros in Sacristia pro ejus, ac Missarum servitio, nec non sacristam ipsum solvere, eique competentem portionem, seu salariam assignare: nihilominus tamen modernum Thesaurarium nec dictos Pueros conducere, nec sacrista honestam, & congruam portionem solvere, nec alia sibi incumbentia onera adimplere, ex quo Ecclesie fordide, & negligenter serviebatur, ipseque Thesaurarius officii sui oblitus his incommodis providere differebat.

Tertio sibi declarari oportere, an tertie partis fructuum Dignitatum, Canonicatum, Personatum, portionum, & officiorum Ecclesie Cathedralis in distributiones converti, seu convertenda, sic presentes, & interessentes participes fieri debeant, & absentes per illos tres menses, quibus, vigore Concilii, & statuti Ecclesie, Canonici abesse possunt, hujusmodi distributiones ullo modo applicari, aut ad eos extendi possint.

Quarto in generali Ditecesis prædictæ visitatione plerumque contingere, ut dum Episcopus, vel ejus Visitatores eidem incumbunt officio, a delinquentibus ad impunitatem consequendam, uti suspecti allegentur, seu reculentur: cum vero juxta leges, seu consuetudinem Regni in inquisitione, & cognitione criminum ulterius procedere nequeant, exinde oriri, & ut delicta, pessimo exemplo, imposita sæpe remaneant, & delinquentes, non sine scandalo, libere juvant: facultatem igitur sibi, ut hujusmodi frivolo impedimento a quavis persona quantumvis potente, ecclesiastica, vel seculari, opposito, non obstante, ulterius inquirere, & procedere quoad emendationem, correctionem, & punitionem possit, concedi postulabat.

§.7. Nos denique hæc quoque suprascripta dubia, quæ Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalibus Sacri Concilii Tridentini interpretibus mature discutenda, & declaranda commisimus, per presentes declaramus, videlicet: Circa primum debere Episcopum, secundum ea, quæ proponuntur, tertiam partem fructuum Dignitatum, Canonicatum, Personatum, portionum, & officiorum Cathedralis separare, ac in distributiones quotidianas convertere ad præscriptum Concilii cap. 3. fess. 21.

Circa secundum, si Thesaurario, ut proponitur, id onus incumbit, utique, ut illi exacte satisfiat, esse ab Episcopo compellendam.

Circa tertium, hujusmodi tertiam partem, quæ ad præscriptum Concilii ejusdem in distributiones quotidianas fuerit conversa, ab his tantum percipi debere, qui factis horis interfuerint, minimeque ad alios, etiam per tempus sibi concessum, absentes extendi posse.

Circa quartum, Episcopum in visitatione uti suspectum allegari, seu reculari non posse.

§.8. Quare eidem Nonno moderno, & pro tempore existenti Episcopo Egitanien., per presentes committimus, & mandamus, ac opportunam desuper facultatem concedimus, ut in omnibus, & singulis dubiis suprascriptis juxta declarationes nostras procedat, ac ab aliis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, procedi curet, & faciat: Contradictores quoscumque per censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.9. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesie Egitanien., & aliarum ejusdem Ditecesis Ecclesiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, usibus, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis dictæ Ecclesie Egitanien., ac aliarum ejusdem Ditecesis Ecclesiarum Canonicis, Beneficiatis, Rectoribus, ac omnibus aliis tam Eccle-

Alia quoque proposita dubia.

Responso.

Committimus Episcopo, ac quæ hæc declarant, observari studeat.

Ecclesiastica, quam temporali dignitate, & auctoritate præfulgentibus, Præfectis, Magistratibus, ac aliis quibuslibet personis, & eorum cuilibet quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores presentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 21. Maii 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

Dar. die 21. Maii 1603. An. XII.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Alia Declarationes nonnullorum aliorum Dubiorum ab eodem Egitanien. Episcopo propositorum.

CCCCIV.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

Egitanien. Episcopus nonnulla alia Dubia proponit.

Dubia.

DECE Romanum Pontificem in his, quæ ad Ecclesiarum omnium, præsertim Cathedralium, optimum regimen, & utiliora servitia pertinent, auctoritatem suam interponere, ac dubia quæcumque desuper emergentia, opportuna declaratione è medio tollere, ac alias desuper providere, prout in Domino salubriter conspexit expedire.

§.1. Sanè, cum, sicut Venerabilis Frater Nonnus Episcopus Egitanien., nobis exponi fecit, a nonnullis jam ab hinc retroactis annis, propter Episcoporum Egitanien. ejus Antecessorum ab ipsa Ecclesia, & Ditecesis longam, & continuatam absentiam, multi tam in ipsa Cathedrali Ecclesia, quam in ejus Ditecesi errores, & abusus irrepserint, ac ex eorumdem Prælatorum minus diligenti cura plurimæ laudabiles, ac pie consuetudines abierint, ac multa denique evellenda, nonnulla verò moderanda, & reformanda sint, ac in his Apostolicam auctoritatem sibi præsto esse oporteat. Ac propterea infrascripta dubia nobis proposuerit, & super illis per Nos de opportuna declarationis remedio sibi provideri desideret.

§.2. Primum siquidem, in Oppido de Abrantes sive Ditecesis, duas existere Parochiales Ecclesias, quarum utriusque Rectores, & Parochiani, quod Episcopus a sua Ecclesia visitationem incipere debeat, prætendebant, dubitare, an visitationem ab ea Ecclesia, quæ sibi magis placuerit, possit incipere, dictarum duarum Ecclesiarum, seu earum Rectorum, & Parochianorum præensione non obstante.

Secundò, aliquos esse Parochialium Ecclesiarum Rectores, qui Vinum, Hostias, Paramenta, & cætera ad celebrandum necessaria, Presbyteris in eorum Parochia commorantibus, & in eorum Ecclesiis celebrantibus, Tom. V. Par. III.

lebrare volentibus, juxta antiquam consuetudinem subministrare recubant, dubitareque similiter, an eos ad id opportunis remediis cogere possent.

Tertio, in Ecclesiis Parochialibus, Oppidi de Castello bianco sive Ditecesis, duo Tabernacula lignea in aere pendentia, fere supra Altaria, ubi Missæ celebrantur, fabricata esse, in eisque rumores, & strepitus fieri cum scandalo Populi, ac proinde dubitare, an possit ea ad formam non scandalosam, & in eo Regno solitam, reduci facere.

Quartò, dubitare, an possit prohibere, ne Commendator, & Præfectus de Castello bianco, ac Præfectus de Abrantes sedes apud Altare Cappelle majoris portari faciant, ibique sedeant, adstantibus undique suis Familiaribus divinis Officiis interessentibus, cum scandalo Populi, non obstante quacumque consuetudine pro dictis Commendatore, & Præfectis in contrarium faciente.

Quintò, etiam dubitare, an pro statuendis Legibus Synodalibus, seu Ditecesanis, attenta acris intemperie, & sanitati ipsius Episcopi nociva, in alium locum pro ejusdem Episcopi salute commodiorem, duos Capitulares Procuratores Capituli, & duos alios Procuratores Cleri ad se evocare possent; cumque Nos ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super sacris Ritibus Deputatorum respondissemus, Episcopum id posse, dummodo dicti Procuratores de Capitulo, longiori tempore, quam a Concilio præscripto ab Ecclesia non absint, super eodem dubio apud Nos instare fecit pro longioris temporis concessione, cum id a Concilio statutum pro statuendis Legibus non sufficeret, in quibus determinandis diu non laborabatur, & omnia coram eisdem Episcopo, ac Procuratoribus, atisque Doctoribus exacte, diligenterque discutiantur, & examinentur, maxime cum dictæ Leges publicam Ditecesis utilitatem respiciant.

§.3. Nos igitur, precibus ejusdem Nonni Episcopi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ejusque iustis petitionibus annuere volentes, ex voto eorumdem Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super istis sacris Ritibus, & Ceremoniis Deputatorum, quibus præmissa dubia diligenter examinanda commisimus, harum serie declaramus. Circa primum, Episcopum posse visitationem incipere ab ea Ecclesia, quæ sibi magis placuerit, reservatis juribus, & sine præjudicio præensionis alterius Ecclesie. Circa secundum, Episcopum non posse cogere prædictos Rectores, sed hortari, & monere, & Rectores recte facturos, si monitionibus, & hortamentis Episcopi pareant.

Circa tertium, Episcopum posse id facere, vel in generali visitatione, vel prout melius sibi videbitur.

Circa quartum, Episcopum posse id facere ad tollendum scandalum, vel in visitatione generali, vel, prout melius sibi videbitur.

Clemens ex voto Congregationis Rituum.

debitur, maxime si sedes predicta locatur in Presbyterio, prout presupponitur.

Circa quintum, tempus indefinitum non esse concedendum dictis Canoniceis, sed attentis ultimò narratis, tempus sex mensium posse concedi.

Episcopus pro
pauit alia du-
bia.

§.4. Præterea alia etiam infra scripta dubia idem Nonnius Episcopus Nobis declaranda proposuit, videlicet.

Primo, in Oppido de Abrantes eam perniciosam corruptelam, seu abusum vigere, ut, qui hodie in una Parochia vixit, si sequenti die, seu quolibet tempore, ex causa qualibet, aut absque ea ad aliam Parochiam velit transire, in eademmet Domino novam portam, seu novum caminum, aut focum mutando, eo ipso tantum, ad quam velit Parochiam, mutatus censetur: exindeque oriri, ut Rectores, & Parochii officium suum libere exercere, male viuentes admonere, & corrigere nequeant, Decimeque, ac redditus Ecclesiarum varias mutationes patiantur: dubitare igitur, an huiusmodi mutationes prohibere possit.

Secundò eandem Egitaniam. Diocesim longam esse, amplamque continere Provinciam, ac trecentas fere Ecclesias, quæ singulis annis visitari solebant, pro officio verò visitationis personas auctoritate, doctrina, prudentia, & literis præstantes, assumi; Secretarii verò, seu Notarii visitationis munus, etiam Presbyteris vita, moribus, & fidelitate probatis deferri debere: Cum verò aliqua harum personarum Ecclesias, seu alia Beneficia residentiam requirentia habeant, a nobis humiliter postulabat, ut pro tribus, vel quatuor ex predictis personis per sex menses, dummodo extra Adventum, & Quadragesimam, occupare possit, facultatem, & opportunitatem licentiam concedere dignaremur.

Tertio, Communitatem, & Magistratum Egitaniam, Civitatis, ab antiquissimo tempore, ad Ecclesiam B. Mariæ de Agores, sex milliaribus, vel circa distantem, singulis annis accedere consuevisse, vel ex voto illius Civitatis factò, vel ex Testamento cuiusdam mulieris, quæ propterea eidem Communitati certas Possessiones, seu Prædia perpetuo legavit, ut omnium nunc vivendum, & majorum memoria testabatur: comque Communitas eadem a paucò tempore citra ab huiusmodi voto, seu Testamenti observatione cessaverit, ac per eorum ad dictam Ecclesiam non accessum devotio, & concursus Fidelium decreverit, quid agere, aut exequi deberet in præmissis, sibi petiit responderi.

Quartò Parochos complurium Ecclesiarum ejusdem Diocesis, ipsum Episcopum saepe interpellare, ut eis contra molestias Regularium de opportuno remedio provideat, ex quo iidem Regulares Parochianorum corpora ad suas Ecclesias Regulares, non vocatis, & invitatis Parochis, deserebant, ac insuper tertiam partem Funerarium omnium, Parochiæ debitam, solvere recusabant, ac usurpabant. A nobis igitur humiliter postulavit, ut dictos Regu-

lares, cujuscumque Ordinis sint, etiam Minores, Ecclesiarum Parochos vocare, & invitare, & Parochiæ tertiam partem, seu id, quod tenuerit consuetudo Loci, solvere debere, declarare dignaremur, prout in supradictis omnibus, & singulis dicti Nonnii Episcopi petitionibus, & consultationibus plenius continebatur.

§.5. Nos circa hæc quoque dubia, quæ Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus super negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium, deputatis, examinanda commisimus, ita per presentes declaramus.

Et solvit Cle-
mens ex voto
Congregationis
Episcoporum,
& Regularium.

Circa Primum, novæ portæ, seu novi camini, vel foci constructionem, & mutationem ad hoc, ut censetur mutata Parochia, notificari debere Ordinario, & etiam antiquo Parocho.

Circa Secundum, concedimus per tres menses cujuslibet anni.

Circa Tertium, Episcopum posse, etiam, digna correctione adhibita, monere Magistratum Egitanensem, ut, juxta solitum, seu obligationem, quolibet anno visitet Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Agores, nisi pro parte ejusdem Magistratus deducatur allegata dispensatio, vel aliud, per quod jure excusari possit.

Circa Quartum, Regulares cujuscumque Ordinis sint, etiam Minores, Ecclesiarum Parochos vocare, & invitare debere, priusquam personarum non Regularium, Cadavera, ad Ecclesias suas Regulares sepelienda deferant, & Parochiæ tertiam partem Funerarium, seu id, quod tenuerit consuetudo Loci, solvere debere.

§.6. Quocirca eidem Nonnio moderno, & pro tempore existenti Episcopo Egitanien, per presentes committimus, & mandamus, ac opportunitatem desuper facultatem concedimus, ut in omnibus, & singulis dubiis supradictis, juxta declarationes nostras ad unguem procedat, ac ab aliis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, procedi curet, & faciat: Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliæque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Episcopo in-
jungit, ut huius-
modi declarationes
procedat.

§.7. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiæ Egitanien, ac aliarum ejusdem Diocesis Ecclesiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, usibus, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis Egitanien, predictæ, ac aliarum quarumcumque Ecclesiarum Diocesis predictæ Canonice, Beneficiatis, Rectoribus, Curatis, Presbyteris, ac aliis, tam Ecclesiasticis, quam temporalibus, vel mundana dignitate fulgentibus, & auctoritate, & potestate suffultis ejusdem Egitanien, aliarumque Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & Locorum Gubernatoribus, Præfectoribus, Magistratibus, aliisque Officialibus, & Ministris, ac aliis quibuslibet per-

Contraria
tollit.

sonis

sonis, & eorum cuilibet, etiam motu proprio, & consistorialiter, ac aliis quomodolibet in contrarium facien, seu aliis quomodocumque disponentibus, concessis, confirmatis, & invocatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, presentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 24. Maii 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

Die die 24.
Maii 1603.
An. XII.

CCC V.

Approbatio Confraternitatum sub invocatione Sanctissimi nominis JESU, in provinciis Regni Perù institutarum, & instituentiarum, cum Indulgentiarum elargitione.

Primeam hujusmodi Sodalitatis institutionem in Regnis Hispaniarum, & ejus ad alia loca extensivam, vide in Pii IV. Constit. XCII. Injunctum 70. IV. Par. II. fol. 175.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quædam
Confraterni-
tates SS. No-
minis JESU
jam ex-
sta.

CUM, sicut accipimus, in diversis Civitatibus, Oppidis, Castris, Tertis, seu locis Perualibus in Indiis Occidentalibus existentibus, nonnulli Christiani illarum partium, quamplures utriusque sexus Christianissimi Confraternitates ob maximam eorum devotionem, quam erga Sanctissimum nomen JESU gerunt, sub titulo seu invocatione ejusdem Sanctissimi Nominis, in parochialibus, vel aliis Ecclesiis, seu Oratoriis ibidem existentibus, de licentia & auctoritate Ordinariorum ac alias canonice jam instituerint, & in futurum quamplures alias similiter instituire, sub eodem Sanctissimo Nomine, intendant.

Clemens Con-
fraternitas en-
dicit hic con-
cedit Indul-
gentias.

§.1. Nos pro nostro Pastoralis officio cupientes, ut Christiani illarum partium omnibus diebus in diversis operibus piis, atque exercitationibus divinis versentur, & quæ ad excitandam pietatem, mores informandos, & æternam salutem procurandam pertinent, utque Confratres hujusmodi eo majora in dies suscipiant incrementa, quo uberius Christiani inde celestem munera gratiarum consequi posse cognoverint, de Omnipotentis DEI misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, supplicationibus quoque pro parte venerabilium fratrum Episcoporum illarum Provinciarum Regni del Perù nobis humiliter porrectis inclinatis omnibus, & singulis utriusque sexus Christianidelibus, qui hujusmodi Confraternitates sub invo-

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

catione Sanctissimi Nominis JESU jam institutas, & pro tempore canonice, ut presertim, instituendas de cetero in perpetuum ingredientur, & in consortium earundem Confraternitatum describentur, die primò eorum ingressus, & descriptionis, si vere poenitentes, & confessi Sanctissimum Eucharisticum Sacramentum sumpserint, plenariam: Ac tam ipsis nunc, & pro tempore describendis, quam jam in eisdem Confraternitatibus descriptis confratribus in cujuslibet eorum mortis articulo, si pariter vere poenitentes, & confessi, sacraque communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint saltem contriti, Nomen JESU ore, si potuerint, sin autem corde devote invocaverint, etiam plenariam.

§.2. Nec non omnibus utriusque sexus Christianidelibus etiam vere poenitentibus, & confessis, ac sacra communione refectis, qui Ecclesias, seu Capellas, Oratoria, & Altaria dictarum confraternitatum die festo Circumcisionis Domini Nostri JESU Christi a primis vespere usque ad occasum Solis ejusdem diei singulis annis devote respective visitaverint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, quo ad Confratres earundem Confraternitatum, Plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus: Quoad alios vero non Confratres, viginti annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, seu aliis quomodolibet debitis poenitentis, in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Alia Indul-
gentias Chri-
stidelibus ea-
rum Ecclesiis
visitantibus
proponit.

§.3. Insuper eisdem Confratribus similiter vere poenitentibus, & confessis, sacraque communione refectis, qui Ecclesias, seu Capellas, Oratoria, & Altaria predicta in primo Pentecostes, Conceptionis, & Assumptionis B. Mariæ Virginis, ac Dominica in Albis festis diebus, a primis vespere, ut presertim, etiam respective visitaverint, & oraverint: quo die predictorum aliquid egerint, viginti annos, & totidem quadragenas, ut supra relaxamus. Quoties vero predicti Confratres Missis, & aliis divinis officiis in dictis Ecclesiis, seu Cappellis, Oratoriis, & Altaribus predictis pro tempore celebrandis, & recitandis, seu Congregationibus publicis, vel privatis earundem Confraternitatum ubi vis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacem cum inimicis propriis, seu alterius composuerint, vel componi fecerint, seu procuraverint, necnon etiam qui corpora defunctorum, tam confratrum dictarum Confraternitatum, quam aliorum ad sepulchrum associaverint, vel quascumque per ipsas Confraternitates processiones de licentia Ordinariorum faciendas, dictaque sanctissimum Eucharisticum Sacramentum, tam in processionibus, quam ad infirmos, aut alias ubicumque, & quomodocumque pro tempore defertur, comitati fuerint, aut si ad hoc impediti, campana-

Alia quoque
Confratribus
designata hic
opera facien-
tibus.

B 2

ad

ad id signo dato semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam dixerint, aut etiam quinque Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam pro animabus defunctorum dictarum Confraternitatum recitaverint, aut devium aliquem ad viam salutis reducerint, aut ignorantes precepta ea, quae ad salutem sunt, docuerint, aut quodcumque aliud pietatis, vel caritatis opus exerceverint, toties pro quolibet praedictorum operum centum dies de injunctis, seu alias ut supra relaxamus.

§. 4. Praesentibus pro dictis Confratribus earundem Confraternitatum, perpetuis futuris temporibus, pro aliis vero non confratribus ad viginti annos a die publicationis praesentium inchoan, valiturus.

§. 5. Volimus autem, quod si alias aliquibus ex dictis Confraternitatibus jam erectis praemissa peragen. aliquam aliam indulgentiam, perpetuo vel ad tempus nondum elapsum duraturam concesserimus, praesentes quoad illas Confraternitates nulla sint.

§. 6. Et quia difficile foret praesentes litteras ad singula quaque loca opportuna deferre, volumus, & decernimus, quod eorumdem transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibita vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub anno Piscatoris, die trigesima Junii, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

CCCVI.

Declaratio super iure conferendi Beneficia Collegiate Ecclesiae Sancti Jacobi de Calass Vicensis Diocesis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis nostri muneris ratio exposcit, ut ad pacem, & quietem inter Ecclesiasticas personas, praesertim Pontificali, & alia dignitate praeditas, conservandam, ea, quae per Nos statuta, & ordinata fuerunt, ex quorum dubia interpretatione tranquillitatis, & quietis effectus turbari possent, nostre declarationis ministerio dilucidemus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§. 1. Episcopus siquidem nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Francisci Ferran Abbatis Collegiate, & secularis Ecclesiae S. Vincentii de Cardona Urgellen. Diocesis, quod cum Collegiata Ecclesia Sancti Jacobi de Calass Vicen. Diocesis, quae antequam nos ad supplicationem clar. me. Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici, ordinem Canoniarum Regularium S. Augustini in Ecclesiis, & Monasteriis tunc ejusdem Ordinis Principatus Cataloniae, illiusque statum, &

essentiam regularem in eisdem Ecclesiis, & Monasteriis perpetuo suppresserimus, & extinxerimus, ipsaque Ecclesiae, & Monasteria ad statum, & essentiam secularem reducerimus, prout in nostris desuper expeditis Litteris plenius continetur, Ordinis praedicti existeret, a primordiale Collegiata Ecclesia S. Vincentii de Cardona dependens, seu illius membrum sit, & occurrente vacatione Canoniarum, Praebendarum, & aliorum Officiorum dictae Collegiatae Ecclesiae S. Jacobi, semper ab immemorabili tempore citra, salvis tamen reservationibus, & affectionibus Apostolicis in Menibus Locorum Ordinariis reservatis, ab Abbate Collegiatae Ecclesiae S. Vincentii de Cardona pro tempore existente, de illis disponi consueverit, nunc vero post reductionem ad secularitatem huiusmodi, Venerabilis Frater Episcopus Vicen. praetendat, collationem illorum in dictis Menibus Ordinariis ad se spectare: & propterea facile evenire possit, ut aliqua exinde controversia inter ipsam Episcopum Vicen., & praedictum Abbatem S. Vincentii de Cardona suboriatur idcirco d. Franciscus modernus Abbas, nobis humiliter supplicari fecit, ut super hoc de opportuna declarationis remedio providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur omnem controversiam occasionem inter Ecclesiasticas personas e medio tollere, & jus suum unicuique conservare volentes, praedictarum Litterarum nostrarum tenorem, praesentibus pro expresso habentes, ipsamque Franciscum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, declaramus, prout alias etiam declaravimus, nostre intentionis nunquam fuisse, aut esse per reductionem Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum, & Beneficiorum Ordinis, & Principatus praedictorum ad secularitatem, ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, & Beneficiis jurisdictiones, praerogativas, praerogativas, privilegia, aliaque jura, & concessiones auferre, sed regularitatem tantum in eis suppresserimus, illaque ad secularitatem huiusmodi reducere, salvis semper in suo robore permanentibus jurisdictionibus, praerogativis, praerogativis, privilegiis, & aliis supradictis, sic etiam nostrae mentis, & intentionis non fuisse per reductionem ad secularitatem Collegiate Ecclesiae S. Jacobi de Calass praedictae in aliquo praedictate juri conferendi, quod ante dictam reductionem ad praedictum Abbatem S. Vincentii de Cardona legitime spectabat.

§. 3. Decernentes propterea dictum modernum, & pro tempore existentem Abbatem S. Vincentii de Cardona per Episcopum Vicen., seu quoscumque alios, praemissorum occasione molestari, perturbari, inquietari, vel impediri nullatenus posse, praesentibus Litteras, etiam ex eo, quod dictus Episcopus, seu alius quicumque in praemissis jus habere praetendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia causa, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari nullo unquam tempore posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, si quae plenarias, & integros effectus sortiri, & obtinere: sicque, & non aliter per quoscumque Iudices Ordinarios, & Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Quocirca dilectis filiis Causarum Curiae Camerae Apostolicae Generali Auditori, ac nostro, & Sedis Apostolicae in Regnis Hispaniarum Nuncio, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Abbatis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illique in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant, auctoritate Nostra, illum praemissorum eorumdem effectus pacifice fini, & gaudere, non permittentes illum desuper per dictum Episcopum Vicen. aut quoscumque alios quomodolibet indebitum molestari, contraditores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam, ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 5. Non obstantibus fel. recor. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Anno Piscatoris, die 15. Julii 1603. Pontificatus Nostri Anno XII.

Clemens declarat per sup. praesentibus regulariis nullum praedictum ius esse Abbatem S. Vincentii de Cardona.

Clausa pro huiusmodi Constitutionis firmitate.

CCCVII.

Universitas, & Homines loci Ryich partis Territorii Lucernens. Constantien. Diocesis eximuntur a solutione minorum Decimarum Rectori Parochialis Ecclesiae dicti loci.

Ven. Fratri Joanni Episcopo Vegliu. Nostro, & Apostolicae Sedis apud Helvetios Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. frater salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Expositum Nobis nuper fuit, pro parte dilectorum filiorum Universitatis, & Hominum loci Ryich partis Territorii Lucernens. Diocesis Constantien., quod cum saepe inter dilectum filium Rectorem Parochialis Ecclesiae dicti loci, & ejus Parochianos occasione Decimarum, ut vocant Minorum, quas solvant quolibet Anno, quae Decimae Minores sunt ex fructibus Arborum, Raparum, Canapis, & Lini controversia, & differentia oriri contingerit, & in futurum contingere possit, ex eo quod jam a centum annis circiter, ut asseritur, quaedam Pradia, quae huiusmodi Decimas persolvebant, ab illarum solutione redempta fuerunt, sed confusim, ac ex diuturnitate temporis, incerta Rectorum pro tempore existentium, aut malitia Possessorum dictorum bonorum termini remoti fuerint, sicque distingui non possit, quae bona Decimarum solutioni obnoxia, & quae ab illis exempta sint: Homines dicti loci ad evitandum huiusmodi lites, & controversias, Decimas huiusmodi redimere, & illarum loco, quae annuatim, distractis expensis, ad scuta quindecim monetae circiter ascendebant, redditum annuum scutorum triginta unius similitudinem in quodam perpetuo censu valoris in proprietate mille ducentorum quadraginta florenorum assignare intendant, si opportuna ad hoc eis Nostra, & Apostolica Sedis licentia suffragetur.

§. 2. Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur eorum desiderio, ac precibus benigne annuentes, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Fraternaliter tunc per praesentes committimus, & mandamus quatenus veris existentibus praenarratis, & accedente Parochi, & alterius cuiuscumque in praemissis interesse habentis consensu, & facta per dictos Universitatem, & Homines, aut alios, quorum intererit, assignatione

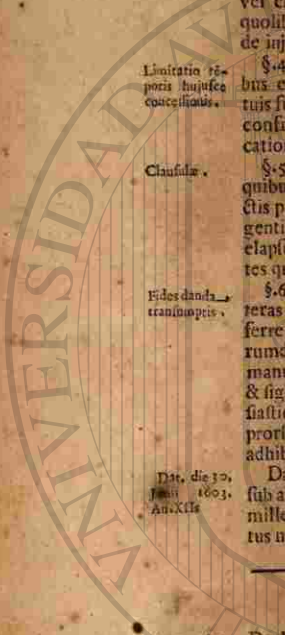
Ex Regest. in Secret. Breo.

Ad observandam frequentibus libris, quae ex solutione Decimarum coeblantur.

Communitas loci Ryich ex redimere curat.

Pontifex Nuncio Apostolico huiusmodi negotium committit.

dd. red.

dd. redditus annui scutorum triginta unius, aut soluti per eos Florenis mille ducentis quadraginta illarum partium, quæ in emptionem similis census, aut redditus perpetui, vel honorum stabilium eidem Parochiali Ecclesiæ utilium arbitrio tuo unico contextu convertantur, universos, & singulos ejusdem Parochialis Ecclesiæ Parochianos a solutione Decimarum occasione fructuum Arborum, Raparum, Canapis, & Lini, & similibus, auctoritate Nostra Apostolica perpetuo liberes, & eximas, ac liberos, & exemptos deinceps fore decernas, ita quod sus exigendi hujusmodi Decimas in laicos nullatenus transferatur.

Derogare contrariis.

§. 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, scilicet, recor. Pauli Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 18. Julii 1603. An. XII.

Dat. Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 18. Julii 1603. Pont. Nostr. Anno XII.

CCCVIII.

Quando locorum Ordinarii Regularibus licentiam possint impertiri novos Conventus construendi.

Hanc facultatem Sedi Apost. antea reservatam à Bonifacio VIII. in cap. 1. de Excessib. Prælatu 6. Ordinarii postea concessit Concilium Trident. sess. 25. cap. 3.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causæ hujusmodi declarationis.

Quoniam ad institutam Regularium locorum, & personarum reformationem promovendam, & conservandam maxime pertinet, ut in quibusque Domibus, & Monasteriis is tantum numerus Religiosorum, qui commode ibidem alii possit, contineatur, ac eo pariter spectat, ut in quibusque Civitatibus, & locis, novæ Domus, & Monasteria, præsertim Mendicantium, non erigantur, nisi in eisdem Civitatibus, & locis, aliarum Domorum, & Monasteriorum in eis existentium habita ratione, commode sustentari posse dignoscatur.

Ordinarii licentiam Regularibus concessendi non quæ, nisi consensu, & assensu possit subeundi.

§. 1. Hac igitur nos consideratione ducti, & in præmissis pro Nostris Pastoralibus muneribus opportune providere volentes, Motu proprio, & ex certa Nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ex voto etiam venerabilium fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super consultationibus, & negociis Episcoporum, & Regularium præpositorum, harum serie declaramus, locorum Ordinarios non posse licentiam ad novos Conventus, cujusque Mendicantium Ordinis, in Civitatibus, & locis eorum ordinariæ Jurisdictioni subiectis erigendos impertiri, nisi vocatis, & auditis aliorum in eisdem Civitatibus, & locis existentium Conventuum Prioribus, seu Procuratoribus, & aliis interesse habentibus, & causâ servatis servandis cognita confiterit, in eisdem Civitatibus, & locis novos hujusmodi erigendos Conventus, sine aliorum detrimento commode sublevari posse.

§. 2. Si vero ab eorum in hujusmodi causis sententiis, ad Nos, & Apostolicam Sedem provocari, & appellari contigerit, ipsos Ordinarios tamdiu erectionem novorum Conventuum suspendere debere, quousque a Nobis, & Apostolica Sede in eadem causâ pronunciatum extiterit, irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid secus super his a quodam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Regulares vero possunt appellare ad S. Sedem a sententiis Ordinariarum.

§. 3. Quo circa universis Venerabilibus fratribus Nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis per præsentem in virtute sanctæ obedientiæ districte precipiendo mandamus, ut præsentem Nostram litteras observent, & observari curent, & faciant.

Commissio ordinariis hic observandi Constitutionem.

§. 4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, Synodalibus Conciliis, editis generalibus, vel spiritualibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuscumque Statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Quibuscumque non obstantibus.

§. 5. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Transumptis tanta fides.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris, die 23. Julii, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus Nostr. Anno XII.

Dat. die 23. Julii 1603. An. XII.

CCCCIX.

Confirmatio Decreti Cardinalis Matthæi contra occultantes bona ad Conventus Ordinis Minorum Reformatorum pertinentia.

Nonnulla de Fratibus Reformatis vide in Constitut. XV. Clementis VII. quæ incipit: Nuper. Tom. IV. Par. I. fol. 62.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Decret Romanum Pontificem, ea quæ pro indemnitate, & utilitate Ordinum, illorumque Monasteriorum, seu Conventuum per Superiores provide facta sunt, ut in violatæ observentur, Apostolica firmitate roborare communitur.

Card. Matthæus hio decreto providet fecerit recum ad Conventus Reformatorum spectantium.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius Noster Hieronymus tit. S. Pancratii Presbyter Cardinalis Matthæus nuncupatus, totius Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia Protector, pro omnium Fratrum Reformatorum ejusdem Ordinis, nunc, & pro tempore ubilibet existentium indemnitate, utilitate, & prosperitate, infra scriptum Decretum ediderit, tenoris sequentis, videlicet.

Decreti tenor.

§. 2. Nos Hieronymus miseratione Divina tituli S. Pancratii S. R. E. Presbyter Cardinalis Matthæus, totius Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia Protector, Corrector, & Gubernator. Cupientes indemnitati, utilitati, & prosperitati omnium Fratrum strictioris observantia Reformatorum nuncupatorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore ubilibet existentium, ac in primis animarum salutem, quantum cum Domino possumus, consulere, ac providere, præsentem Decreti vigore, omnibus, & singulis Ministris Provincialibus, aliisque tam Prælatibus, quam subditis Nostræ protectioni, & gubernio conceditis, in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, ac mandamus, ne deinceps quis illorum, cum contigerit Monasterium, seu Conventum aliquem pro reformatione introducenda, Fratibus Reformatis, ut præfertur, de mandato Superiorum effectivè concedi, tradi, ac assignati, sive antequam effectivè assignentur, de hujusmodi assignatione faciendâ notitiam quoquo modo habuerit, audeat, vel præsumat, per se, vel alium quomodolibet directè, vel indirectè, sub quovis prætextu, aut quæsito colore, detinere, auferre, abscondere, aut aliis, sive intra, sive extra Ordinem tradere, aut secum deferre, quicquam attinens, vel pertinens, quovis titulo, modo, aut forma, ad publicam utilitatem, commoditatem, & communitatem dictorum Conventuum, seu Monasteriorum Reformatis concedendorum, eorumque Ecclesiæ, Choros, Sacristias, Dormitoria, Valetudinaria, Cellas, Bibliothecas, Refectoria, Cellaria, Coquina, illasve Officinas, vel ad alicujus Officii functionem, aut ad ipsorum Conventuum,

seu Monasteriorum suppellectilem, elemosinas, scripturas, vel libros, spectans, nec ad id efficiendum consilium, auxilium, vel favorem alicui, directè, vel indirectè, ut prædicatur, ullo modo præbere. Qui secus fecerit, eo ipso omnibus officiis, dignitatibus, & honoribus Ordinis, ac utraque voce in perpetuum privatus existat, & pro qualitate delicti, carceribus etiam mancipetur, ac in subsidium poena excommunicationis multetur. Et ut nullus de præmissis ignorantiam prætereundere valeat, sub eisdem poenis, omnibus, & singulis Provincialium Ministris, seu Commissariis expresse mandamus, ut cum primum de hujusmodi Nostris Decreto transumptum habuerint, teneantur per omnes suarum Provincialium Conventus illud cum effectu legi, & publicari facere, ac de publicatione hujusmodi Nos statim certiorem reddere. Et ita decernimus, statuimus, & ordinamus, non solum isto, sed, & omni alio meliori modo, &c. In quorum fidem &c. Datum Romæ in Palatio Nostris, die ultima mensis Junii 1603.

Apostolica confirmatione roboratur.

§. 3. Propterea Nos, ut Decretum prædictum deinceps observetur providere volentes, præinsertum Decretum cum omnibus, & singulis in eo contentis auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illique perpetuæ, & invariabilis Apostolicæ firmitatis robur adiciamus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eo intervererint, supplemus, ac ab omnibus, & singulis Ministris Provincialibus, aliisque tam Prælatibus, quam subditis dictæ protectioni subiectis, sub poenis in præinserto decreto contentis, perpetuo observari, ac in singulis Capitulis Provincialibus publicari debere, præcipimus, & mandamus.

Derogatio contrariarum.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§. 5. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo dicti Cardinalis Protectoris, aut alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem, quæ præsentibus haberetur, fides habeatur.

Dat. die 24. Julii 1603. An. XII.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die vigesima quarta Julii millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus Nostr. Anno XII.

Ex Reg. in
Secret. Breu.

Declarat per avocationem Casuarum, qua occasione Dotationis Parochiarum pro Mauris ad Fidem Christianam conversis erectarum suborta sunt, hujusmodi Parochiarum erectionem, & dotationem non esse retardandam.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Eredas, do-
tatione in
Dioecesi Va-
lentina a Gre-
gorio XIII.
Parochias pro
Mauris novi-
ter conversis
erectas.

§. 1. Alias ad Nos perlato, quod fel. re. Gregorius Papa XIII. Prædecessor noster, juxta prudentem, & maturam consultationem a Venerabili Fratre Archiepiscopo Valentini, de ordine clar. memor. Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici, factam, ad instruendos in Fide Catholicos eos, qui de genere Maomethanorum, seu Moricorum in dicto Regno Valentini Christianam Fidem receperant, nec satis firmi in ea fide manebant, diversas Parochiales Ecclesias in locis, in quibus dicti Morici inhabitabant, erigendas mandaverat, seu erectiones a dicto Archiepiscopo hujusmodi Parochialium Ecclesiarum factas, confirmaverat, & pro earumdem de novo erectarum Parochialium Ecclesiarum dote, illarumque Rectorum congrua sustentatione nonnullas taxas super fructibus Mensis Archiepiscopalis, nec non Dignitatum, Canonicatum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, & a nonnullis etiam particularibus Dioecesis Valentini personis, qua decimarum, sive primitiarum dictorum locorum participes sunt, persolvendas impulerat, prout in diversis ejusdem Gregorii Prædecessoris Literis plenius continetur: nihilominus non decauit multi, quos in hujusmodi contributionem, juxta dictam taxam concurrere oportebat, qui contributionem ad eos pro rata Decimarum, vel primitiarum, quas percipiebant, spectantia, sub prætextu, quod a lique istarum Parochialium erectarum, absque contributione prædicta, sufficientes centum librarum moneta illarum partium annuos redditus designatos habebant, licet alias numero quinquaginta ex dictis Parochialibus fructus ad summam centum librarum hujusmodi ascendentes, non habere fateantur, hanc recusatant. Cumque id malo exemplo esset, ac in maximum earumdem Parochialium Rectorum præjudicium vergeret, fructusque salutis animarum, quarum causa, tanta in earumdem Parochialium Ecclesiarum erectione, & dotatione, diligentia adhibita fuerat, consequenti non modicum afferretur impedimentum. Idcirco pro parte charissimi in Christo filii Nostri Philippi III. Hispan. Regis Catholici, Nobis humiliter supplicato, ut in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Commissio-
que Nuncio
Apostolico
executionis.

§. 2. Nos Literarum dicti Gregorii Prædecessoris tenores, & Datas tunc pro expressis habentes, illasque confirmantes, &

approbantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, dilecto filio Nostro, & Apostolice Sedis in Regno Hispaniarum Nuncio, per alias nostras in forma Brevis Literas dedimus in mandatis, quatenus per se, vel alium, seu alios, quos ad id duxisset deputandos, quoad quinquaginta quinque Parochiales Ecclesias prædictas, quarum fructus ad summam prædictarum librarum centum non ascenderent ad executionem, taxæ prædictæ pro concurrenti quantitate ejus summæ, quæ tunc deesset, ad constituendam summam librarum centum pro unaquaque ex dictis Parochialibus Ecclesiis, auctoritate Apostolica procedi curaret, & faceret, ac quoscumque illorum, qui, juxta Literarum dicti Gregorii dispositionem in hujusmodi Parochialium dotationem contribuere tenebantur, ac contributionem debitam, & quæ pro tempore deberetur taxæ triæ ad illos spectantis pro concurrenti quantitate pariter, omni, & quacumque appellatione remota, procedi curaret, & faceret. Pro aliis vero Parochialibus Ecclesiis, quarum fructus, ut assererent iidem, qui contribuere tenebantur, ascenderent ad summam librarum centum, terminum unius anni illis ad docendum præmissa, præfixi mandavimus, quo termino præfixo, & elapso, si nihil, quod relevaret, deduceretur, executionem, & executionem taxæ prædictæ nolumus retardare; volumusque etiam, ut interim non retardaretur executio quoad eos, qui tunc taxam persolvebant. Verum, si facta liquidatione constitisset proprios fructus aliquorum ex dictis Parochialibus libras centum excedere, respectu harum Parochialium aliqua contributio non fieret: si vero fructus una cum taxæ contributione dictam summam librarum centum excederent, tunc iidem fructus una cum taxæ contributione ad dictas libras centum reduceretur; Nos enim intentionis erat, ut illis Parochialibus, quas sine hujusmodi taxæ contributione redditum annuum centum librarum habere constaret, hujusmodi contributio minime fieri deberet, ex illarum tum Parochialium propriis fructibus, si qui essent, qui tunc, absque dicta contributione summam prædictam excederent, nihil proorsus ex eadem summa excedente, pro dotatione aliarum Parochialium detrahi volumus; sed totum id, quod dictam summam centum librarum excederet cujuslibet ex illdemmet Parochialibus Ecclesiis beneficio cederet. Sicque in præmissis ab omnibus, & singulis censeri, ac ita, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, ac etiam Casuarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane quid quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: super quibus omnibus, & singulis plenam, & liberam eidem Nuncio facultatem, & auctoritatem concessimus, prout in eisdem Literis sub Datum die 13. Septembris 1601., Pontificatus nostri Anno Decimo desu-

desuper expeditis etiam plenius continetur.

Avocataque
ad se causas
amovet inde
excitat.

§. 3. Cum autem postea per alias nostras literas sub Data die 30. Aprilis 1602., Pontificatus nostri Anno Undecimo expeditas, nos, qui alias ante prædictarum literarum expeditionem, ad supplicationem dilectorum filiorum Dignitatum, Canonico- rum, Præpositorumque Ecclesiæ Valentini, ac aliorum liti consortium, causam, & causas, quas prædicti habebant, habereque volebant, & intendebant contra, & adversus Rectores Ecclesiarum Parochialium in Dioecesi Valentini pro instructione Maurorum ad Christianam Fidem noviter conversorum erectarum, & erigendarum, ac omnes alios interesse habentes super dotatione, & assignatione reddituum dictarum Parochialium, dilecto filio Magistro Horatio Lancellotto Cappellano Nostro, & Casuarum Palatii Apostolici Auditori audiendas, cognoscendas, & terminandas per speciale Nostrium rescriptum commiseramus, opportune providere volentes, ne aliqua liti, occasione prædictæ commissionis cause, seu casuarum hujusmodi prædicto Horatio Lancellotto, ut præfertur, per Nos factæ, aut alia quacumque de causa super præmissis oriretur, supplicationibus ejusdem Philippi Regis, super hoc quoque nobis humiliter porrectis inclinati, causam, & causas hujusmodi a prædicto Horatio, & aliis quibuscumque ad Nos, harum serie avocaverimus, illasque circumscriptis literis nostris, per d. Nuncium executioni demandandis, perpetuo extinxerimus, ac perpetuum super illis tam prædictis dignitatibus, Præpositis, & Canonicis, quam aliis quibuscumque silentium imposuerimus, prout in eisdem literis pariter continetur.

Declarat hinc
minime retrahendi esse
executionem
literarum su-
per dotatione
Parochiarum.

§. 4. Cumque, sicut accepimus, ex illis verbis in ultimo dictis literis nostris appositis, videlicet: *Circumscriptionis literis nostris prædictis per dictum Nuncium executioni demandandis*, dilectus filius Sebastianus de Covarruvias Subexecutor, a dicto Nuncio in Regno Valentini deputatus, asserat, priores literas nostras prædictas dicto Nuncio directas, revocatas extirpasse, ac ad executionem literarum Gregorii Prædecessoris, nulla habita secundo dictarum literarum nostrarum ratione, procedere curret. Nos volentes, ut par est, ut mandata nostra debita executioni demandentur, singula literarum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, harum serie declaramus, per ultimo dictas literas nostras super extinctione dictarum casuarum emanatas, anterioribus literis prædictis Nuncio nostro directis, super executione prædictæ taxæ emanatis, minime derogatum extitisse, nec esse, aut censeri posse: quinimo volumus, atque auctoritate Apostolica, tenore præsentium statuis, & ordinamus, ut eadem literæ nostræ primodictæ, illarum forma in omnibus, & per omnia servata, a prædicto Nuncio, illisque Subexecutoribus, tam habitus deputatis, quam deinceps deputan-

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

dis quibuscumque, debita executioni omnino demandentur.

Clausula.

§. 5. Irritum nihilominus, & inane decernentes quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contractionum

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac omnibus illis, quæ in prioribus literis nostris prædictis volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 2. Augusti 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

Dat. die 2.
Augusti 1603.
An. XII.

CCCXI.

Declarat Præsules Ecclesiasticos Regni Polonie, qui Comitibus, Consiliis, & Judicibus Regni ex munere Senatorio interesse debent, suam sententiam dicere possint absque Censurarum, & irregularitatis incursum &c.

Ex Reg. in
Secret. Breu.

Charissimo in Christo Filio Nostro Sigismundo Polonia, & Sœcivæ Regi Illustri.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissime in Christo Filio Nostro salutem, & Apostolicam Benedictionem.

§. 1. Securitati conscientia Venerabilium Fratrum Archiepiscoporum, & Episcoporum, ac aliorum Prælatorum Ecclesiasticorum Regnorum, & Dominiorum tuorum, qui pro eorum Senatorio munere in Senatu, Comitibus, Consiliis, & Judicibus eorumdem Regnorum interesse, & sententiam dicere solent, ac debent opportune consulere cupientes, Majestatis Tuæ supplicationibus in hac parte Nobis humiliter porrectis inclinati, omnibus, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prælatibus prædictis, ut in eisdem Senatu, Comitibus, Consiliis, & Judicibus, quandocumque de rebus, & negotiis Belliis, & Sententiis, ac Causis Criminalibus tractabitur, eorum sententiam dicere, libere, & licite sine aliquo conscientie scrupulo, aut Censurarum Ecclesiasticarum, & irregularitatis incursum, etiam si inde aliquorum mors, aut membrorum mutilatio subsequatur, dummodo ipsimet sanguinis sententiam non ferant, & a subscriptione sententiarum abstineant, nisi forsitan ex officio hujusmodi, etiam sententias subscribere teneantur, quo casu, ut illas etiam subscribere possint, auctoritate Apostolica tenore præsentium gratiose concedimus, & indulgemus.

Declaratio de
qua in rubrica.

Derogatio
contractionum

§. 2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 9. Augusti 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

Dat. die 9.
Augusti 1603.
An. XII.

C

Com-

Ex Reg. in
Secret. Brev.

Commissio Nuncio Apostolico apud Sigismundum Poloniae Regem commoranti, ut unionem, Apostolica auctoritate, factam Ecclesiae Metropolitanae Chioviensis de Archimandria, seu Abbacia Pieczaren, dissolvat.

Venerabili Fratri Claudio Episcopo Regium, apud Charissimum in Christo Filium Nostrum Sigismundum Poloniae, & Suetiae Regem Illustris, Nostro, & Apostolice Sedis Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabili Frater salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Abbatia Pieczarenensis unice fuerat Monasterium Chioviensis.

§. 1. Significavit Nobis nuper charissimus in Christo filius noster Sigismundus Poloniae, & Suetiae Rex Illustris, in proximis Regni sui Comitibus Ruthenos Nuncios, summa contentione flagitasse, ut Archimandria, seu Abbacia Pieczaren, unice, quae alias Apostolica nostra auctoritate, ipso Sigismundo Rege petente, Mense Archiepiscopali Chioviensis, facta fuit, dissolveretur, ac veris Patronis jus suum ad eandem Archimandriam, seu Abbaciam restitueretur, ab ipsius Ruthenis Nunciis demonstratum fuisse juspatronatus ejusdem Archimandriae, seu Abbaciae non ad ipsum Sigismundum Regem, sed ad certas illius Ritus familias omnino pertinere; & ideo ipsum Sigismundum Regem pro sui Regni tranquillitate maxime cupere, ut unio praefata omnino dissolvatur.

Commissio de qua in Rubrica.

§. 2. Nos igitur ejusdem Sigismundi Regis petitionibus in praemissis annuere volentes, ac literarum nostrarum super dicta unione expeditarum, aliarumque desuper confectarum scripturarum tenores, praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus ejusdem Sigismundi Regis super hoc Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae, per praesentes committimus, & mandamus, ut unionem dictae Archimandriae, seu Abbaciae Pieczaren, praedictae Mense Archiepiscopali Chioviensis, seu Ecclesiae Metropolitanae Chioviensis, auctoritate Apostolica factam, data tamen eidem Mense, seu Ecclesiae Chioviensis, aliqua congrua compensatione, arbitrio Tuo, ab eodem Sigismundo Rege assignanda, eadem auctoritate Apostolica, dissolvat, ac omnia in pristinum, & eum, in quo ante unionem praedictam erant, statum restituas, reponas, & plenarie reintegres, super quibus tibi plenam, & liberam facultatem, concedimus, & impertimus. Ipsum autem Sigismundum Regem in Domino hortamur, ut, pro sua pietate, & Catholicae Religionis zelo, curet, ut ad Archimandriam, seu Abbaciam praefatam, non nisi vir Catholicus, & pius, per eos, ad quos spectat, praesentetur, & instituat.

Obstantium derogato.

§. 3. Non obstantibus praedicta unione,

aliisque praemissis, ac Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Per praesentes autem non intendimus juspatronatus praedictum in aliquo approbare.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 9. Augusti 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

Dat. die 9. Augusti 1603. An. XII.

Declarat Congregationem Fratrum Discalceatorum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, esse ex Ordinibus Mendicantium, eorumque gratis omnibus perfrui.

De hac Congregat. vid. in ejus Const. LXXVI. Pastoralis. Tom. V. Par. II. fol. 468.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum Pontificem decet, pacem, & unitatem, maxime inter Dei Ministros, omni sollicitudine tueri. Quamobrem aggredimur eos, quorum est evangelizare pacem, & bona, & quibus a Domino saepe jubetur, pacem, & unitatem diligere, veritatem aperitissimam perperam, & sine fundamento impugando, pacem non absque scandalo pusillorum scindere. Ad aures enim Nostras pervenit, nonnullis Religiosis in partibus Indiarum, non obstantibus habitu, regula, professione, ac titulo a Summis Pontificibus Praedecessoribus Nostris, & a Nobis, ac etiam ab universo Populo Christiano, ubique dari solito dilectis filiis Reformatis Discalceatorum Ordinis Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo, ausu temerario contendere, illos Carmelitas non esse, neque unum ex quatuor Ordinibus Mendicantium. Nos qui iustitiam, & veritatem colere tenemur, hujus rei, licet adeo esset manifesta, majorem certitudinem, habita in Nostra Congregatione super Reformatione, & Visitatione Regularium constituta, matura deliberatione, Nostra declaratione patefacere deliberavimus.

Procurium.

§. 1. Quo circa Motu proprio, & ex certa scientia Nostra, deque Apostolice Potestatis plenitudine, Ordinem, & Congregationem dilectorum filiorum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo, unum esse ex quatuor Ordinibus Mendicantium, Ordinem, scilicet Carmelitarum, cujus Religiosi strictius Regulam a bono mem. Alberto Patriarcha Hierosolymitano habitantibus in Monte Carmelo traditam, a fel. recor. Innocentio Papa IV. Praedecessore Nostrum confirmatam profitentur, & observant.

Declarat Congregationem hanc esse unum ex Ordinibus Mendicantium.

§. 2. Ipsisque omnia ad praedictum Ordinem tam de jure, quam ex privilegiis continentia, tanquam propria competere, auctoritate Apostolica tenore praesentium declaramus, cui declarationi nostrae si quis contra-

Et anathemate ferit hanc declarationem contradicentem.

Declarat esse et locum, & praesentem Ordini Carmelitarum convenientem, competere.

tradidit praesumpserit, illum anathematis vinculo innodamus.

§. 3. Et licet dicti Religiosi, ut accepimus, Evangelicae humilitatis amulatores, consilium Dominicum sectantes, infimum locum tam in processibus, quam Congregationibus, & aliis quibuscumque eventibus elegerint, & eligant. Nos tamen, qui Domini vices gerentes in terris, omnium jura tueri tenemur, ipsos nullo modo decursu temporis, aut alio praescriptionis modo, locum, & praesentiam, aut aliam prerogativam Ordini Carmelitarum competentem perdere, in toto nec in parte, neque umquam in dubium revocari, ita ut quoties, quae per humilitatem praetermittunt, ob iustitiae ordinem repetere voluerint, propria auctoritate, possint, & valeant, auctoritate, & tenore praedictis perpetuo statimus, volumus, & ordinamus.

Nec compelli posse ad Processiones.

§. 4. Praeterea illos, licet ob aedificationem fidelium, maxime noviter ad fidem venientium, propriae quieti cedentes, ad processiones tam privatas, quam generales exierint, vel exeant, cum in strictiori clausura perpetuo, iuxta regulam, quam profitentur, degant, ad processiones generales compelli nunquam posse.

Glaucula.

§. 5. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritam, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Deposuit exequutores.

§. 6. Quo circa venerabili Fratri Archiepiscopo Mexicano, necnon dilectis filiis Decano, & Archidiacono Ecclesiae Mexicanae, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Religiosorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum omnium, & singulorum effectu, pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam, quavis auctoritate quomolibet indebito molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Conteraria nulli.

§. 7. Non obstantibus fel. recor. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus diebus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Ordini, ejusque Superioribus, Religiosis, & quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis, in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Tenorem praesentium ceteri jubet.

§. 8. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dat. die 20. Augusti 1603. An. XII.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 20. Augusti, millesimo sexcentesimo tertio, Pont. Nostri Anno XII.

Declaratio super oblatione Incensii, & Osculatio Pacis in Missa Majoris celebratione, Governatori in temporalibus pro Rege Christianissimo in Civitate Tullen.

Ex Reg. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Decet Romanum Pontificem lites, & controversias, quae inter personas Ecclesiasticas, & seculares oriri possunt, non solum e medio tollere, sed etiam, ut quies, & tranquillitas conservetur, opportuna declaratione illis obviare, prout in Domino salubriter conspiciatur expedire.

Exordium.

§. 1. Expositum siquidem nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Decani, & Capituli Cathedralis Ecclesiae Tullen, dilectum filium Subpraefectum, seu Governatorem in temporalibus pro Charissimo in Christo filio Nostrum Henrico Francorum Rege Christianissimo in Civitate Tullen, contra solitas, antiquas, ac laudabiles Ecclesiae Tullen, consuetudines, Thus, sive Incensum, ac Evangelii Textum, & Pacis Osculum in Missa majoris celebratione in dicta Ecclesia, sibi post Venerabilem Fratrem Episcopum Tullen, privatim danda, seu offerenda esse contendere, sub eo praetextu, quod nonnullae Ecclesiae vicinae, quod ipse Governator petit, aliis similibus Regis Governatoribus a paucis annis citra dederint, seu obtulerint, & in eadem expositione subjunctum, an id, quod Governator praedictus postulat, praestare debeant.

Gubernator Tullen, Incensum, & Pacis osculum post Episcopum sibi dari praesumat.

§. 2. Nos pro nostri Pastoralis muneri debito omnem in praemissis difficultatem tollere volentes, supplicationibus eorumdem Decani, & Capituli Nobis in hac parte humiliter porrectis inclinati, ex voto Venerabili

Clemens ferri vari solitum jubet.

rabiliū Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super Sacris Ritibus, & Caremoniis Deputatorum, quibus hoc negocium examinandum duximus, nihil circa præmissa innovari, & antiquas, ac laudabiles prædictæ Ecclesiæ consuetudines observari debere, ac ita per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores iudicari, & definiti debere, irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate Apostolica, tenore præsentium decernimus, & declaramus.

§. 3. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 21. Augusti 1603. Pontificatus Nostri Anno XII.

Derogat consuetudines.
Dat. die 21. Augusti 1603. An. XII.

CCCCV.

Confirmatio Unionis Militiarum SS. Mauriti, & Lazari, innovatioque Hospitalis in locis S. Lazari, cum aliquorum Indultorum declaratio.

De Militia Sancti Lazari, vide in Constitutione XLIII. Pii V. Sicuti, Tom. IV. Par. II. fol. 236. Institutionem autem Militiæ Sancti Mauriti a Duce Sabaudie erecta, vide in Constitutione VIII. Gregorii XIII. Christiani, Tom. IV. Par. III. fol. 236. Et utriusque Militiæ unionem habet in eisdem Gregorii Constitutione X. Pro commilla. ibidem fol. 239.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

D ECEI Romanum Pontificem, in supremo Militantis Ecclesiæ solio, & Apostolicæ potestatis plenitudine, inmensa Redemptoris nostri benignitate constitutum, attentè considerationis sue aciem in agri Domini ejus curæ commisi circuitu vigiliis Pastoris more revolvete, ac inter cætera quid pro Militiarum, & Hospitalium quorumlibet, præsertim sub Regularibus Institutis, ac sua, & Apostolicæ Sedis protectione, ac ejusdem Redemptoris nostri gloriam, Ecclesiæ prædictæ exaltationem, fidei Catholice defensionem, illius hostium, & aliorum infidelium iniurias propulsandas, simulque pietatis, & charitatis opera exercenda institutorum, nec non personarum illis sub insula Crucis signo adscriptarum felici directione, profectibus, & commoditatibus conferat, diligenter prospicere, ac Prædecessorum suorum gesta ad id tendentia, ut firma, & illibata persistant, nedum approbationis sue præsidio communicare, sed eorum etiam aliqua temporis successu ex ap-

parentibus causis labefactata, atque subrogata pristino statui restituere, & alias in his providentiæ suæ partes favorabiliter interponere, prout Militiarum, & Hospitalium hujusmodi qualitibus, Catholicorum quoque Principum illis Præfectorum insignibus erga Ecclesiam, & Sedem prædictam meritis, ac rerum, & temporum circumstantiis debite pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque alias, postquam sel. rec. Pius Papa Quartus Prædecessor noster Hospitalitatem Pauperum Leprosorum S. Lazari Hierosolymitani, prout quidem temporibus florentem, & illustrem, sed tunc infirmitate temporum non parum imminutam, & quasi prolapsam, illiusque Militiam, Magnam Magistrum, Conventum, Milites, & personas, eorumque Ecclesiæ, Domos, Hospitalia, Præceptoris, loca, membra, subditos, vassallos, colonos, animalia, prædialia, res, & bona quæcumque sub Beati Petri, ac sua, atque Sedis protectione susceperat.

§. 2. Omniaque, & singula illis per diversos Romanos Pontifices Prædecessores suos concessa Privilegia, exemptiones, & a Jurisdictione Ordinariorum libertates, Immunitates, & a contributione, & solutione Decimarum, & onerum facultates, præhemi- nentias, prærogativas, Jurisdictiones, Indulgentias, gratias, & Indulta spiritualia, & temporalia benigne concessa, & largita, Motu proprio, & ex certa ejus scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine confirmaverat, approbaverat, & innovaverat.

§. 3. Ac novæ etiam facultatis pro singulis Militibus, ac Presbyteris Cappellanis Hospitalis, & Militiæ hujusmodi, tunc, & pro tempore existentibus, unam, vel plures pensiones annuas, usque ad summam quingentorum ducatorum anni de Camera novotum, super quibusvis fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, emolumentis, distributionibus etiam quotidianis, & rebus Ecclesiasticis sibi alias canonicè reservatas, seu reservandas, aut illarum loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, emolumenta, distributiones, & res hujusmodi illis assignata, & assignanda, usque ad summam prædictam quoad viverent, & si ipsi Milites Matrimonium juxta Hospitalis, & Militiæ hujusmodi instituta, & stabilimenta, contraxissent retinendi, & percipiendi concessione ampliaverat.

§. 4. Pie mem. Pius Papa V. etiam Prædecessor noster quibusdam ex cis recisis, ac eliminatis, ac alias modo, & forma tunc expressis, & præscriptis per quasdam suas literas sub dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1566. septimo Kalen. Februarii, Pontificatus sui Anno Secundo, approbaverit, & innovaverit, quarum literarum formam, & tenorem hic de verbo ad verbum pro expressis, & insertis plenarie haberi, & quocumque etiam ad partem ad omnem simplicem requisitionem Magni Magistri, Conventus, ac cujuslibet Militis, Præceptoris, & alterius interesse habentis, exprimi, & extendi posse, & ubi-

Pius IV. Militiam S. Lazari sub protectione Sedis Apostolicæ recepit.

Et privilegia omnia et confirmavit.

De facultatibus Militibus retinendi pensiones eorum post nuptias matrimonium.

Nonnulla recedunt Pius V.

que in iudicio, & extra fidem facere volumus, decernimus, & mandamus.

Ac per privilegia percipiendi pensiones per conjugatos.

§. 5. Postmodum autem idem Pius V. sua perpetua Constitutione quinto idus Septembris, ejusdem Pontificatus sui Anno Tertio edita, quæ incipit, *Sacrofanctum*, inter alia revocaverit, & aboleverit omnia, & quæcumque privilegia, facultates, dispensationes, & Indulta ejusdem Sancti Lazari, ac omnibus, & singulis aliis Hospitalibus, Militibus, eorumque Militibus, Fratribus, & personis, de pensionibus, fructibus, & aliis rebus Ecclesiasticis per ipsos Milites obtinendis, percipiendis, ac etiam in alium, vel alios transferendis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores suos, ac ipsi summet Pium V., & dictam Sedem, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & pro fidei Catholice, aut dictæ Sedis defensione, & quibusvis aliis causis quantumvis gravibus, urgentibus, & onerosis, concessa, & confirmata, ac etiam multiplicatis vicibus innovata, ita quod dicti Milites, sive Conjugati, sive Bigami, sive Clerici, aut Presbyteri forent, nullas de cetero reciperent, sed eas solas, quas tunc habebant, citra facultatem ipsas transferendi, retinerent, & illa quoque per futurum contractum Matrimonii extinctæ conferrentur.

Gregorius XIII. Sabaudia Ducis tenuerat perpetuam Magistrum Militiæ S. Mauriti.

§. 6. Deinde vero rec. mem. Gregorius Papa XIII. similiter Prædecessor noster ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, disjuncte fidei in Sabaudia, & Pedemontis regionibus defensionem, Militiam Sancti Mauriti Martyris, sub regala Cisterciensis, cujus summa Sedes, & conventus in loco ad ida bon. mem. Emanuele Philiberto Sabaudie Duce, tunc in humanis agente in ipsa regione Sabaudie assignando, & statuendo perpetuo esset, & in ea unum Magistrum Magnum nuncupandum supremam illius dignitatem pro uno Magistro cum militum, & ministrorum numero sibi benevolito, ac mensa magistrati, Officii, juribus, jurisdictionibus, & insignibus consuetis, ad aliarum huiusmodi Militiarum instar per quasdam crexerit, & instituerit, ac Magistratum prædictum a primæva illius erectione huiusmodi tunc vacantem prædicto Emanuele Philiberto Duci, ejusque successoribus Sabaudie Ducibus, qui Duces pariter, & magni Magistri essent, concesserit, & assignaverit.

Et utrumque Militiam unat.

§. 7. Et subinde diligenti meditatione considerans se de novo erectam, & institutam Militiam, magno procul dubio scilicet tali præsertim ductore, fidei prædictæ allaturam esse, sed multo tamen majores si aliis adumentis, & auxiliis fulcita, & munita foret, Militiam Hospitalis Sancti Lazari prædictam, tunc Magistrum regimine, & ex magna parte pristinis suis privilegiis, honoribus, & præminentis destitutam, cum ejus Magistrato, Prioratibus, Præceptoris, Hospitalibus, & aliis beneficiis regularibus, eorumque membris, grangiis, caltris, villis, domibus, possessionibus, proprietatibus, fructibus, & bonis tam mobilibus, quam immobilibus, ac semoventibus, juribus, & actionibus univærsis, necnon Ecclesiis, Cap-

pellis, terminis, & pertinentiis quibuscumque ad illam spectantibus quæcumque, qualiacumque, & ubicumque forent, exceptis tamen his, quæ in regno, & dominiis tunc existentis Hispaniarum Regis Catholici consistebant, dictæ Militiæ S. Mauriti. Ita quod ipsa deinceps in perpetuum militia Sancti Mauriti, & Lazari nuncuparetur, ac prædictus Emanuel Philibertus, & pro tempore existens Sabaudie Dux, & militia Sancti Lazari huiusmodi Magister esset, & appellaretur, necnon Prioratus, Præceptoris, & alia beneficia ejusdem militia Sancti Lazari, & illa obtinentes, alique milites, Cappellani, & personæ, curæ, gubernio, & jurisdictioni ipsius Ducis, & magni Magistri, in omnibus, & per omnia subessent, prout antea liberant, sibi que tamquam membra Capiti obedirent, & obsequerentur, ac alias sub certis modo, & forma, & cum facultatibus tunc expressis, ac onere quod idem Emanuel Philibertus, & pro tempore existens Dux, & magnus Magister duas tercemes militibus prædictis instructis pro Romani Pontificis pro tempore existentis, dictæque Sedis contra hæreticos, piratas, & alios illius hostes defensione continuo mantere teneretur, per quasdam alias sub dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, idibus Novembris Pontificatus sui Anno primo, perpetuo univærit, augetur, & incorporaverit.

Substituere M. Magistro.

§. 8. Ac per reliquas suas sub eadem posteriori data concessas literas statuit essentiam, dependentiam, & instituta omnia regularia dicti Hospitalis Sancti Lazari, in omnibus, & quibuscumque Prioratibus, Magistratibus, Præceptoris, Hospitalibus, Ecclesiis, Cappellis, & aliis beneficiis regularibus, necnon membris, grangiis, & locis eiusdem militia Sancti Lazari, & ab ea quomodocumque dependentibus, in Regnis, & Dominis prædicti Philippi Regis consistentibus, & ab huiusmodi unione, ut præfatur exceptis, sine præjudicio illa obtinentium, etiam perpetuo, suppresserit, & extinxerit, ac ad statum secularem omnino reduxerit, illaque omnia cum suis caltris, villis, domibus, proprietatibus, rebus, & bonis immobilibus, & semoventibus, juribus, actionibus, & pertinentiis univærsis ubicumque, ac cujuscumque qualitatis, quantitatis, speciei, nature, & anni valoris existentibus, ab eodem Hospitali Sancti Lazari, ejusque, & aliorum quorumcumque ipsius locorum dependentia, correctione, vilitatione, auctoritate, & dispositione, etiam per fundationem, privilegium, Statutum inveteratum, præscriptamque consuetudinem, ac alias quomodocumque pertinentium, similiter perpetuo exemerit, & liberaverit, sibi que, & dictæ Sedi immediate subiecerit, eademque omnia, si tunc vacabant, & quotiescumque, & ubicumque in perpetuum vacarent, suæ, & Romani Pontificis pro tempore existentis, ac ejusdem Sedis Apostolicæ dispositioni dumtaxat specialiter, & expressè

A Militiæ veteri S. Lazari Beneficia omnia in Regni Hispaniarum existentia disjunguntur Rom. Pontificis collationi referuntur.

Contra confir-
mationem
legat.

preste reservaverit, inhibitione, ac irritanti,
& aliis Decretis desuper appositis, prout
in singulis literis, & Constitutione predictis
plenus continetur.

§. 9. Dicta autem Militia Sanctorum
Mauritii, & Lazari hujusmodi successoris
regimine, & directione multiplicata, &
strenuorum Milium Cruce ejusdem Re-
demptoris Domini Nostri signatorum nu-
mero, tamquam secundo foeto non parum
adaucta, ac propagata noscatur, & si Ecce-
lesia, Hospitalia, atque loca tamquam mem-
bra a suo Capite, ut praefatur divina, distracta,
& secularia effecta, ad jus, & proprietatem
Militiae Sanctorum Mauriti, & Lazari hu-
jusmodi reducerentur, aliaque infra scripta
fierent, & ordinarentur, sperandum omnino
sit, ut illa majora in dies, tam in spiritualibus,
quam in temporalibus suscipiat incrementa,
illiusque M. Magister, Milites, & aliae perso-
nae, eo promptius, & ferventius ad egregia, &
fidelem operam pro d. Sede Apostolica, & Popu-
lorum illi subditorum defensione perpetuo
navandam, accendantur, & animentur.

§. 10. Nos de praemissis omnibus, &
singulis plenissime informati, tam Carolum
Emanuel Ducem, & Magnum Magis-
trum, qui praeter sui generis ex clarissimis
Imperatoribus deducti splendorem, & exi-
mitate erga Ecclesiam, & Sedem Apostoli-
cam praedictam devotionis, & fidei fervo-
rem, non sine summa animi pietate, & for-
titudine, ac flagranti juende, & propagan-
dae Religionis Catholicae zelo gerere com-
probatur, suorumque Progenitorum exem-
plo antiquam illorum estimationem, ac
perpetuam virtutis, & gloriae hereditate-
m, quasi per manus traditam feliciter
conservare contendit, quam Milites
praedictos singulari nostra benignitate,
& munificentia favore profecti, ac alias
praedictae Militiae Sanctorum Mauriti, &
Lazari indemnitate, decori, & ornamento
consulere, dispendisque occurrere volen-
tes, his, & aliis rationabilibus causis addu-
cti eundem Carolum Emanuel Ducem,
& Magnum Magistrum a quibusvis excom-
municationis suspensionis, & interdicti,
aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris,
& poenis, a jure, vel ab homine, quavis
occasione, vel causa latis, si quibus quo-
modolibet inodatus existit, ad effectum
praesentium dumtaxat consequendum, ha-
rum serie absolventes, & absolutam fore
censentes, Motu proprio non ad ipsius Ca-
roli Emanuelis Ducis, & magni Magistri,
vel alicujus alterius pro eo Nobis super hoc
oblate petitionis instantiam, sed de mera
liberalitate, & certa scientia nostra, ac de
Apostolica potestate plenitudine, omnia,
& singula privilegia, exemptiones, immu-
nitates, libertates, praerogativas, praer-
ogativas, facultates, jurisdictiones, in-
dulgencias, gratias, & indulta spiritualia,
& temporalia Hospitalis Sancti Lazari, il-
liusque Militiae magno Magistro, Conven-
tui, Prioribus, Praeceptoribus, Militibus,
fratribus, & personis, eorumque Ecclesiis,
domibus, Hospitalibus, praepositis, li-

berationem, & subjectionem ab eisdem a
dicto Gregorio Praedecessore, ut praefatur,
factas literas desuper concessas praedictas,
& in eis contenta quaecumque, necnon in
privilegium, & eum, in quo antea quomodo-
libet erant statum, usum, naturam, regi-
men, administrationem, possessionem, &
consuetudinem, in omnibus, & per omnia,
perinde ac si nunquam emanassent, sine ta-
men praedictis modernorum possessorum
eorundem prioratum, praepositorum,
Hospitalium, Ecclesiarum, Capellarum,
& aliorum sic ad secularitatem redactorum,
ita ut illa cum primum, per cessum, aut
decessum ipsorum modernorum possessorum,
vel alias quovis modo, aut quando-
cumque, & ubicumque etiam apud Sedem
Apostolicam praedictam vacaverint, eor-
umque res, & bona, ad jus, & proprietate-
m dictae Militiae Sanctorum Lazari, &
Mauritii eo ipso absque aliquo declaratione,
vel citatione, ac cujusvis Judicis Decreto,
seu ministerio, ac spoli, & attentatorum
vitio reducantur, atque ad illius magni Ma-
gistri pro tempore existentis, liberam, &
omnimodam dispositionem spectent, & qui-
cumque alii quomodolibet interesse habentes ad
id legitime vocati non fuerint, neque in
praemissis consenserint, aut quovis alio,
etiam enormis, & enormissimae lesionis ca-
pite, vel praetextu, & ex alia causa quan-
tumvis legitima, urgenti, & juridica, de
subreptionis, vel obreptionis, aut nullitate
vitio, seu intentionis nostrae, vel quo-
cumque alio defectu notari, impugnari, in-
validari, retractari, in jus, vel in contro-
versiam revocari, ad terminos juris redire,
aut adversus eas quodcumque juris, facti,
vel gratia remedium impetrari, aut etiam
motu simili concedi nullo unquam tempo-
re posse, neque sub quibusvis unionum, an-
nexionum, incorporationum, suppressio-
num, extinctionum, dissolutionum, &
effectum non cogitarum, aliarumque simi-
lium, vel dissimilium gratiarum revocatio-
num, limitationibus, modificationibus,
suspensionibus, aut aliis contrariis disposi-
tionibus, etiam a Nobis, vel quibuscumque
aliis Romanis Pontificibus Praedecessoribus
nostris, ac dicta Sede, etiam in crastinum
assumptionis eorundem Successorum no-
strorum ad summum Apostolatus apicem,
vel alias motu, scientia, & potestatis pleni-
tudine patibus, etiam consistorialiter, & alias
quomodocumque, & qualitercumque pro
tempore emanatis, quibuscumque formulis
conceptae, ac alias, & decretis irritanti-
bus suffulsa fuerint, ac si de eisdem praesentibus,
& earum toto tenore, ac data specia-
lis, specifica, expressa, & de verbo ad ver-
bum mentio fiat, comprehendit, sed tam-
quam in Religionis, & Fidei Catholicae fa-
vorem, defensionem, & propagationem
concessa, semper, & omnino ab illis excepta,
& quoties illae emanabunt, toties in
privilegium, & validissimum, ac eum, in quo
antea quomodolibet erant statum, restituta,
reposita, & plenarie reintegrata, ac de
novo, etiam sub quacumque posteriori, etiam no-

berationem, & subjectionem ab eisdem a
dicto Gregorio Praedecessore, ut praefatur,
factas literas desuper concessas praedictas,
& in eis contenta quaecumque, necnon in
privilegium, & eum, in quo antea quomodo-
libet erant statum, usum, naturam, regi-
men, administrationem, possessionem, &
consuetudinem, in omnibus, & per omnia,
perinde ac si nunquam emanassent, sine ta-
men praedictis modernorum possessorum
eorundem prioratum, praepositorum,
Hospitalium, Ecclesiarum, Capellarum,
& aliorum sic ad secularitatem redactorum,
ita ut illa cum primum, per cessum, aut
decessum ipsorum modernorum possessorum,
vel alias quovis modo, aut quando-
cumque, & ubicumque etiam apud Sedem
Apostolicam praedictam vacaverint, eor-
umque res, & bona, ad jus, & proprietate-
m dictae Militiae Sanctorum Lazari, &
Mauritii eo ipso absque aliquo declaratione,
vel citatione, ac cujusvis Judicis Decreto,
seu ministerio, ac spoli, & attentatorum
vitio reducantur, atque ad illius magni Ma-
gistri pro tempore existentis, liberam, &
omnimodam dispositionem spectent, & qui-
cumque alii quomodolibet interesse habentes ad
id legitime vocati non fuerint, neque in
praemissis consenserint, aut quovis alio,
etiam enormis, & enormissimae lesionis ca-
pite, vel praetextu, & ex alia causa quan-
tumvis legitima, urgenti, & juridica, de
subreptionis, vel obreptionis, aut nullitate
vitio, seu intentionis nostrae, vel quo-
cumque alio defectu notari, impugnari, in-
validari, retractari, in jus, vel in contro-
versiam revocari, ad terminos juris redire,
aut adversus eas quodcumque juris, facti,
vel gratia remedium impetrari, aut etiam
motu simili concedi nullo unquam tempo-
re posse, neque sub quibusvis unionum, an-
nexionum, incorporationum, suppressio-
num, extinctionum, dissolutionum, &
effectum non cogitarum, aliarumque simi-
lium, vel dissimilium gratiarum revocatio-
num, limitationibus, modificationibus,
suspensionibus, aut aliis contrariis disposi-
tionibus, etiam a Nobis, vel quibuscumque
aliis Romanis Pontificibus Praedecessoribus
nostris, ac dicta Sede, etiam in crastinum
assumptionis eorundem Successorum no-
strorum ad summum Apostolatus apicem,
vel alias motu, scientia, & potestatis pleni-
tudine patibus, etiam consistorialiter, & alias
quomodocumque, & qualitercumque pro
tempore emanatis, quibuscumque formulis
conceptae, ac alias, & decretis irritanti-
bus suffulsa fuerint, ac si de eisdem praesentibus,
& earum toto tenore, ac data specia-
lis, specifica, expressa, & de verbo ad ver-
bum mentio fiat, comprehendit, sed tam-
quam in Religionis, & Fidei Catholicae fa-
vorem, defensionem, & propagationem
concessa, semper, & omnino ab illis excepta,
& quoties illae emanabunt, toties in
privilegium, & validissimum, ac eum, in quo
antea quomodolibet erant statum, restituta,
reposita, & plenarie reintegrata, ac de
novo, etiam sub quacumque posteriori, etiam no-

Restitutio
bona Praeceptoris,
Beneficia
&c. in excep-
tis, quae di-
ctis Pius V.
Rom. Romae
dispositione re-
servavit.

berationem, & subjectionem ab eisdem a
dicto Gregorio Praedecessore, ut praefatur,
factas literas desuper concessas praedictas,
& in eis contenta quaecumque, necnon in
privilegium, & eum, in quo antea quomodo-
libet erant statum, usum, naturam, regi-
men, administrationem, possessionem, &
consuetudinem, in omnibus, & per omnia,
perinde ac si nunquam emanassent, sine ta-
men praedictis modernorum possessorum
eorundem prioratum, praepositorum,
Hospitalium, Ecclesiarum, Capellarum,
& aliorum sic ad secularitatem redactorum,
ita ut illa cum primum, per cessum, aut
decessum ipsorum modernorum possessorum,
vel alias quovis modo, aut quando-
cumque, & ubicumque etiam apud Sedem
Apostolicam praedictam vacaverint, eor-
umque res, & bona, ad jus, & proprietate-
m dictae Militiae Sanctorum Lazari, &
Mauritii eo ipso absque aliquo declaratione,
vel citatione, ac cujusvis Judicis Decreto,
seu ministerio, ac spoli, & attentatorum
vitio reducantur, atque ad illius magni Ma-
gistri pro tempore existentis, liberam, &
omnimodam dispositionem spectent, & qui-
cumque alii quomodolibet interesse habentes ad
id legitime vocati non fuerint, neque in
praemissis consenserint, aut quovis alio,
etiam enormis, & enormissimae lesionis ca-
pite, vel praetextu, & ex alia causa quan-
tumvis legitima, urgenti, & juridica, de
subreptionis, vel obreptionis, aut nullitate
vitio, seu intentionis nostrae, vel quo-
cumque alio defectu notari, impugnari, in-
validari, retractari, in jus, vel in contro-
versiam revocari, ad terminos juris redire,
aut adversus eas quodcumque juris, facti,
vel gratia remedium impetrari, aut etiam
motu simili concedi nullo unquam tempo-
re posse, neque sub quibusvis unionum, an-
nexionum, incorporationum, suppressio-
num, extinctionum, dissolutionum, &
effectum non cogitarum, aliarumque simi-
lium, vel dissimilium gratiarum revocatio-
num, limitationibus, modificationibus,
suspensionibus, aut aliis contrariis disposi-
tionibus, etiam a Nobis, vel quibuscumque
aliis Romanis Pontificibus Praedecessoribus
nostris, ac dicta Sede, etiam in crastinum
assumptionis eorundem Successorum no-
strorum ad summum Apostolatus apicem,
vel alias motu, scientia, & potestatis pleni-
tudine patibus, etiam consistorialiter, & alias
quomodocumque, & qualitercumque pro
tempore emanatis, quibuscumque formulis
conceptae, ac alias, & decretis irritanti-
bus suffulsa fuerint, ac si de eisdem praesentibus,
& earum toto tenore, ac data specia-
lis, specifica, expressa, & de verbo ad ver-
bum mentio fiat, comprehendit, sed tam-
quam in Religionis, & Fidei Catholicae fa-
vorem, defensionem, & propagationem
concessa, semper, & omnino ab illis excepta,
& quoties illae emanabunt, toties in
privilegium, & validissimum, ac eum, in quo
antea quomodolibet erant statum, restituta,
reposita, & plenarie reintegrata, ac de
novo, etiam sub quacumque posteriori, etiam no-

Rationem hae-
ret utriusque
Militiae unio-
nem.

legibus, & institutis unita, ac privilegia,
exemptiones, indulta, & alia praemissa utri-
que Militiae specificae, & nominatim, jun-
ctim, indistincte, & expresse, concessa, &
elargita fuissent, eisdem auctoritate, & te-
nere extendimus, & ampliamus.

§. 13. Facultatem tamen obtinendi pen-
siones militibus Presbyteris, & Cappellanis
praedictis, Hospitalis, & Militiae praedictae
eum, usque ad summam quingentorum ducat,
auri de Camera concessam, ad summam qua-
dringentorum ducat, similibus limitamus, re-
ducimus, & moderamus.

§. 14. Decernentes praesentes literas,
& in eis contenta hujusmodi, etiam ex eo,
quod causa, propter quas emanarunt, coram
locorum Ordinariis, etiam tamquam a Se-
de praedicta delegatis, vel alias quomodoli-
bet examinata, justificata, verificata, &
approbata, ipsique Ordinarii, ac Prioratus,
Praepositorum, Hospitalia, Ecclesias, Cap-
pellas, & alia beneficia, sub suppressione,
extinctione, & ad statum secularem redu-
ctione, per dictum Gregorium Praedecesso-
rem factis praedictis comprehensa, ut praefatur,
ad praesens obtinentes, & quicum-
que alii quomodolibet interesse habentes ad
id legitime vocati non fuerint, neque in
praemissis consenserint, aut quovis alio,
etiam enormis, & enormissimae lesionis ca-
pite, vel praetextu, & ex alia causa quan-
tumvis legitima, urgenti, & juridica, de
subreptionis, vel obreptionis, aut nullitate
vitio, seu intentionis nostrae, vel quo-
cumque alio defectu notari, impugnari, in-
validari, retractari, in jus, vel in contro-
versiam revocari, ad terminos juris redire,
aut adversus eas quodcumque juris, facti,
vel gratia remedium impetrari, aut etiam
motu simili concedi nullo unquam tempo-
re posse, neque sub quibusvis unionum, an-
nexionum, incorporationum, suppressio-
num, extinctionum, dissolutionum, &
effectum non cogitarum, aliarumque simi-
lium, vel dissimilium gratiarum revocatio-
num, limitationibus, modificationibus,
suspensionibus, aut aliis contrariis disposi-
tionibus, etiam a Nobis, vel quibuscumque
aliis Romanis Pontificibus Praedecessoribus
nostris, ac dicta Sede, etiam in crastinum
assumptionis eorundem Successorum no-
strorum ad summum Apostolatus apicem,
vel alias motu, scientia, & potestatis pleni-
tudine patibus, etiam consistorialiter, & alias
quomodocumque, & qualitercumque pro
tempore emanatis, quibuscumque formulis
conceptae, ac alias, & decretis irritanti-
bus suffulsa fuerint, ac si de eisdem praesentibus,
& earum toto tenore, ac data specia-
lis, specifica, expressa, & de verbo ad ver-
bum mentio fiat, comprehendit, sed tam-
quam in Religionis, & Fidei Catholicae fa-
vorem, defensionem, & propagationem
concessa, semper, & omnino ab illis excepta,
& quoties illae emanabunt, toties in
privilegium, & validissimum, ac eum, in quo
antea quomodolibet erant statum, restituta,
reposita, & plenarie reintegrata, ac de
novo, etiam sub quacumque posteriori, etiam no-

Milites Prae-
byteros pen-
sionum facit
capaces.

Clause.

nova data per predictum Carolum Emanuelem, & pro tempore existentem Ducem, & magnum Magistrum eligenda concessa, validaque, & efficacia fore, & esse, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & vim validi, & efficacia contractus inter Nos, & dictam Sedem ex una, ac predictum Carolum Emanuelem Ducem, & magnum Magistrum, ac Conventum predictos ex altera partibus rite initi, stipulati, ac etiam utrinque jurati habere, & perpetuo obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat, & pro tempore spectabit inviolabiliter observari.

§. 15. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac predictos Cardinales, etiam de latere Legatos, dictaque Sedis Apostolice Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores designat.

§. 16. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Taurinensibus, & Tarentasibus Archiepiscopis, ac dilecto Filio causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori per presentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios eisdem presentes, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte pro tempore existentium Ducis, & magni Magistri, ac Conventus, priorum, praceptorum, & militum predictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacia defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes, & in eis contenta hujusmodi, ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit inviolabiliter observari, ac singulos quos ipsa littera concernunt illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos, vel eorum quempiam desuper quomodolibet molestari. Contradictores quoscumque, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, aliaque opportuna remedia juris, & facti, appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantia tollit.

§. 17. Non obstantibus praemissis, & similibus mem. Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suae Diocesis ad iudicium avocetur, seu ne Judices ab Apostolica Sede praedicta deputati extra Civitatem, & Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere audeant, vel praesumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, & Lateran. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure praemissis fieri prohibentis, ac nostra,

quate nus opus sit, de unionibus committendis ad partes vocatis interesse habentibus, ac exprimendo vero annuo valore secundum communem estimationem, tam beneficiorum uniuersorum, quam illorum, quibus uniuertur, necnon Pii V. hujusmodi, per quam inter alia voluit gratias hujusmodi suis non valere temporibus, & quod sibi licere non est passus, id suis Successoribus indicavit, necnon Sixti Praedecessorum hujusmodi super habitu, & tonsura clericalibus per obtinentes pensiones, aliasque res Ecclesiasticas ultra certam tunc expressam summam deferend, & praefata Constitutione Pii Quinti sub dat. 5. Idus Septembris, anno tertio sui Pontificatus, cujus tenorem, formam, & continentiam de verbo ad verbum hic pro plene, & sufficienter expressum haberi volumus, cui etiam in specie pro hac vice tantum derogamus, & omnino derogatum esse volumus, & mandamus, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, Synodalibus, & uniuersalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Regnorum, Dominiorum praedictorum, ac etiam Ecclesiarum, & locorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus etiam quantumvis longissimo tempore observatis, ac legibus etiam municipalibus, & pragmaticis, aliisque sanctionibus, Privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, illis eorumque Superioribus, & personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis per praedictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & dictam Sedem, & motu, scientia, & potestatis plenitudine praedictis, etiam consistorialiter in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specificae, & expressae, & individuae, ac de verbo ad verbum, non, autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus; necnon omnibus illis, quae singuli Praedecessores praedicti, in suis quibusvis litteris voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque: aut si Ordinariis, aut aliis praedictis, vel quibusvis aliis communiter, vel diuisim ab Apostolica fir Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 18. Volumus autem quod idem Carolus Emanuel, ac pro tempore existens Dux

Dux & magnus Magister, duas Trirèmes militibus praedictis instructas pro Romani Pontificis pro tempore existentis contra Haereticos, & Piratas, ac alios illius hostes defensione, juxta litterarum Gregorii Praedecessoris hujusmodi formam, manuteneat teneatur.

Transumptis danda sedes.

§. 19. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici, & sigillo ipsius militiae Sanctorum Lazari, & Mauriti, seu illius pro tempore existentis magni Magistri, ac alterius personae in dignitate Ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, quae ipsi praesentibus originalibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. die 9. Septem. 1603. An. XII.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die 9. Septembris 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

CCCXVI.

Instituto duorum Monasteriorum pro Monachis Reformati Ordinis Sancti Basilii in Regnis Hispaniarum, cum facultate recipiendi Novitios, & nova loca. Ac praefinito Constitutionum dictae Reformationis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Executio.

Altissimi dispositione, cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt uniuersa, ad Apostolicae dignitatis apicem, licet immeriti, sublimati, ad ea saluiter semper intendimus, per quae Religiosorum statui, paci, & tranquillitati opportune consilium. In his vero, quae ad primitivae Sanctorum Patrum Religionis institutum Regulae observantiam aliquatenus collapsam, seu perturbatam, in pristinum restituendam pertinent, auctoritatem nostram libenter interponimus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Gregor. XIII. Eremos del Tardon, & de Galliguillos uniuert in Congregationem.

§. 1. Sane cum se. record. Gregor. XIII. Praedecessor noster duo Eremitoria, alterum Eremi del Tardon Corduben, alterum Vallis de Galliguillos Hispanen. Diocesis, ambo fundata a Mattheo quodam de la Fuente de Almirante Toletanae Diocesis, qui cum quibusdam sociis Deo placere, & Sanctorum Patrum in solitudinibus errantium, vivendi institutum imitari cupientibus, ad illa se receperat, ibique omnes diuinae dediti contemplationi, proprio labore victum parantes, pauperem vitam ducebant, viliusque, & asperis vestibus corpus domantes, neque elemosynas petierunt, neque oblata receperunt, in Monasteria Ordinis Sancti Basilii Magni crexerunt.

Et subditae Generali Congregationi Hispanicae.

§. 2. Ac illa cum alio Monasterio Sanctae Mariae de Oviedo Giennen. Diocesis, a se. record. Pio IV. prius erecto, in unam Provinciam Sancti Basilii Hispaniarum nuncupandam, necnon aliis Monasteriis in Hispaniarum Regnis in posterum construenda, (ut de facto in Regnis Castella, & in Boetica Regione postea erecta fuerunt) uniuert, atque sub obedientia futuri Abbatis Monachorum in Italia existentium Generalis incorporasset, aliaque plurima statuisset, prout in litteris ab ipso datis Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, octavo Kal. Julii, Pontificatus sui Anno sexto, plenius continetur.

§. 3. Cumque ex dicta unione multae contentiones inter dictae Provinciae Monachos super modo vivendi exorta fuissent, propterea quod omnia alia Monasteria illis duobus a dicto Mattheo fundatis unita ex elemosynis, licet nonnulla partim ex ipsis, partim ex industria victitarent.

Ortae contentiones, quia Monachi manuum laboro vivebant.

§. 4. Multaque ad tales contentiones sedandas Visitatoribus, & Reformatoribus Apostolicis per Nuncios nostros missis, nullus unquam eas omnino sedaverit, neque dictum institutum Sancti Basilii de laborando manibus, & non petendis elemosynis in aliis Monasteriis potuerit omnino introducere.

Composi non poterant.

§. 5. Cum immo in uno illorum duorum de Valle de Galliguillos nuncupato, mutatis ad illud aliorum Monasteriorum Monachis, & Praelatis, necnon suffragiis Monachorum Laicorum, qui illa fundaverant, in uniuersum sublatis pro magna parte, quidam ex dictis Visitatoribus fecerit deferere.

Monasterium dicitur de Galliguillos a primo instituto defecit.

§. 6. Quod idem in alio del Tardon contigisset, nisi divino auxilio, & piorum Monachorum industria tueretur, sicut hodie nostris ad id litteris Anno 1599. die 13. Decembris, Pontificatus nostri Anno octavo datis, quibus sub excommunicationis, & alii poenis, ne dicti Monasterii institutum de labore manuum impediti, neque Monachi ad illud necessarii ab ipso auferri, seu alii introduci possint, interdiximus, inviolabiliter tueretur, & conservatur.

Hoc vero eam tunc in Monasterio del Tardon Licetis Clem. VIII.

§. 7. Cum praeterea ultimus ex dictis Reformatoribus a nostris Nunciis missis Episcopus Corduben, non solum dictum institutum, sed & reliquam Monasticam disciplinam magna ex parte in aliis Monasteriis labefactam, necnon multos pios Monachos, qui illam quantum commode possunt, optabant restituere, camperisset, non solum dictum Monasterium del Tardon, quod Regulis S. Basilii magis semper adhaesit, sed & alia duo assignavit, in quae se recipere, qui quaedam ab ipso conditas strictiores, quam antea, constitutiones voluissent observare.

Corduben. Episcopus alia ejusdem generis Monasteria condit.

§. 8. Quae quidem Constitutiones cum bonae memoriae Julio Antonio Card. S. Severinae nuncupato, pro tunc ejusdem Ordinis apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectori minime proarentur, in idem recisis, alias novas constituit, quas a Nobis, & Apostolica Sede petit confirmari, sicut de facto confirmavimus, prout ex nostris litteris ad id datis, die undecima Februarii 1602. Pontificatus nostri Anno undecimo latius apparebit.

Card. S. Severinae Constitutiones pro his confirmat.

1603.
Idem Clemens eorum executione Episc. Grienoni committitur.
Ex istis nonnullis moderari Monachi putant.

§.9. Quorum executionem cum multis aliis potestatis, & facultatibus, Venerabili Fratri nostro Sancto Episcopo Grienoni committimus, prout etiam in literis ad ipsum eadem die datis plenius continetur.
§.10. Postea vero cum ipse Episcopus, sicut ex illius literis accepimus, super dictis Constitutionibus exequendis cum Monachis multis dictae Provinciae tractasset, fere omnes illum contradicere, atque de aliquibus principalioribus (praecipue qua parte Monachis Laicis suffragia, & praecedentia locorum concedebantur, quaque vestitum ex faja, & exalciatos pedes in aliquibus domibus deferri, necnon elemosinas petere, confessiones Secularium audire, & verbum Dei extra proprias Ecclesias omnes predicare prohibebantur) super quibus a nobis dispensari, & contraria constitui, ac super aliis omnibus facultatem dispensandi dicto Episcopo committi postularunt.

Clemens re-ducit ea ad verum Regule S. Basilii institutum.

§.11. Nos igitur attendentes eos Monachos, qui talia petunt, nullatenus in vocatione Monachalis Regulae Sancti Basilii, qua vocati sunt, velle permanere, sed sub dictae Regulae Monachalis professione Mendicantium institutum sequi, & ita in alienam segetem (cum Dominus non miserit eos) falcem mittere desiderare, cupientisque, atque nostra paternae, Pastoralique cura affectantes, Sancti Basilii Regulam cum suo laudabili de labore manuum instituto, in sua propria, & primitiva Sanctorum Patrum observantia stabiliri, & perpetuo conservari, peritorum in hac parte virorum nisi opera, dictas Constitutiones iterum facis mature examinavimus, easdemque non ad Mendicantium, ut petebatur, sed ad verum Regulae Sancti Basilii vitae contemplativae, & Monachalis, laborisque manuum institutum (quatenus his temporibus nostris Occidentis Regionibus, & Ecclesiae Latinae moribus congruit) contemperavimus, reduximus, & emendavimus.

Monasteria dei Tardon, & Galligallia debeat prius Monachis Refecturariis.

§.12. Et in primis, ut tandem dictis contentionibus super modo vivendi ex supradicta unione exortas, finem imponamus, dicta duo Monasteria Sancti Basilii Breui del Tardon, ac etiam Sancti Antonii Vallis de Galligallios, a supradicto Mattheo cum tali de labore manuum instituto, & cum multis immo fere omnibus Monachis Laicis, juxta primarium Sancti Basilii institutum, fundata in Monasterio Reformationis, & vera, ut praediximus, Regulae observantiam deputamus, constituimus, & separamus.

Et pro se sequentes condit. Constitutiones.

§.13. Ad quae se recipiant omnes quotquot in dicta Provincia, Monachi zelo Dei, & Spiritu Sancto ducti, tanti Patriarchae praecipua, & instituta desiderant observare. Quae juxta sequentes Constitutiones jubemus in omnibus, & per omnia praedicari.

Constitutiones Reformationis.

Sacro Sancti Concilii Tridentini de Regularium Reformatione vigilis inherentes, ut Monachi Sancti Basilii ad regulam, quam

professi sunt, vitam instituant, & componant, atque in primis, quae ad suam professionis perfectionem veluti obedientiae, paupertatis, & castitatis, ac alia suae Religionis peculiaris vota, & praecipua, necnon ad communem vitam, victum, & vestitum, concernentia fideliter observent: in primis declaramus D. Basilii institutum Monachale esse, & non solum cum ceteris in tribus substantialibus votis convenire, sed etiam peculiaris praecipua suam essentiam concernentia quaedam habere: quorum praecipua duo sunt, alterum in oratione, alterum in manuum laboribus ad necessaria comparanda exercitatio, quibus etiam alia accedunt ad communem vitam, victum, & vestitum concernentia, de quorum omnium, & singularum reformatione agendum est.

C A P. I.

De vita Communi.

Quoniam autem finis praecipui charitas est, praecipimus, ut omnes Monachi in praesenti reformatione, charitatem, & communem, consimilemque vitam in omnibus observent, juxta Regulam quam professi sunt, & Monastica instituta, tam in oratione, Choro, & labore, quam in cibis, vestimentis, calceamentis, & reliqua Regularis disciplinae observantia. Unusquisque tamen juxta officium, & vocationem suam, in ordinem ad unam consimilem, perfectissimamque communitatem, & charitatem.

C A P. II.

De numero Monachorum.

Quae quidem vita communis, & Regularis observantia, ut rectius, & strictius inter multos possit observari: Volumus, ut omnes Conventus, numerosam Monachorum multitudinem habere procurent, nec in unoquoque Monasterio minor viginti quatuor Monachorum numerus haberi possit. Cum autem tempore D. Basilii paucissimi fuissent Sacerdotes, immo fere omnes Laici extiterint, excepto Abbate, qui etiam aliquando Laicus fuisse reperitur, & ita omnes communiter psallerent, quod nostris temporibus propter majorem intelligendi nosc Latinam, quam tunc Graecam linguam difficultatem, majoremque officii Romani in Choro prolixitatem fieri non potest, mediam, & nostris temporibus congruentiorem vitam sequentes, licet majorem, & principalem partem Monachorum, ex Laicis esse velimus, prout per praesentes volumus, & ordinamus, sufficientes tamen Choristas, & Sacerdotes ad Chori, & Divinorum Officiorum ministeria haberi permittimus, ut ita alii aliorum opera adjuventur. Chorista quidem, qui magis in Choro, & spiritualibus occupantur, a laboribus non quidem omnino, sed pro Chori, & necessarii Cultus Divini frequentatione Praelati arbitrio aliquantulum relevandi,

vandi, Laicos in spiritualibus adjuvantur Laici vero, qui magis a Choro, & spiritualibus relevantur, manuum operibus, & laboribus plus dediti Choristas Fratres in temporalibus pro parte etiam adjuvantur, atque ita in charitate alter alterius onera portantes, legem Domini adimplebunt.

C A P. III.

De Oratione, & Choro.

Omnes vero, tam Laici, quam Choristae, media nocte ad consistendum Domino surgent, quo tempore Matutinum Officium cum Laudibus Choristae recitant: diluculo vero in ipso diei crepusculo, vel paulo ante, maxime hyemis tempore, omnes tam Laici, quam Choristae per singulos dies pariter ad Orationem consurgunt, & in Choro congregati per dimidiam saltem horam Orationem mentalem habebunt, ut primi animi motus Domino consecrentur, & in ipsius obsequium omnes diei dirigantur actiones: oratione expleta, dum Choristae recitant Primam, Laici Missam audiant, quam Tertia a Choristis recitanda sequatur, cui etiam Laici omnes juxta D. Basilii praecipuum, interesse debent, & his finitis, unusquisque ad opus suum exibat. Choristae vero statim ab Ecclesia temporibus ad Chorum Romanum Officium, & reliquis horas Canonicas semper chare, distincte, & devote recitaturi accedent, quas nec omnes, nec illarum quamlibet cantabunt, exceptis diebus festis, quibus ab opere in Religione cessari solet: idque minime cantu figurato, seu aliquo alio arte addiscendo, sed modesta, parique voce aliquantulum elatiori cantare consueverunt. Tempore autem, Completorii omnes iterum, & Laici, & Choristae in Choro congregabuntur. Quo finito, per dimidiam saltem horam iterum orationem habebunt, in qua conscientiam suam quilibet examinabit. Reliquis vero orationis temporibus Laici, ubicumque fuerint, ibidem orabunt. Missae vero solum similiter festis diebus regulariter cantabuntur, reliquis tamen omni cum devotione celebrentur, quod ut Sacerdotes melius faciant, eisdem a matutino tempore, usque ad prandium solummodo a manuum laboribus excusamus. Ne autem contra Sanctum Basilium ob psalmodiae simulationem, & Officii prolixitatem, labor manuum aliquatenus fugiatur, in Choro nihil aliud recitari volumus, quam quod ex Breviario Romano Sacerdotes communiter ex praecipuo extra Chorum tenentur recitare, quod ob dicti laboris rationem, Apostolica benignitate indulgemus.

C A P. IV.

De labore manuum.

Querendi victus solertia (ut verba Sancti Basilii de Institutionibus Monachorum sermone primo referamus) his, qui in hujusmodi Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

di vite genere degunt, an maxime conveniens judicanda est, quae praescripta est ab Apostolo, nimirum, ut manibus laborantes, panem suum honeste manducent. Ex quo, & aliis dicti Patris locis, declaramus Monachos Sancti Basilii ex peculiari suae Regulae Instituto, ad victum manibus propriis parandum saltem in communi teneri. Atque ita juxta praesentis Reformationis statuta jubemus observari in illis artibus, quas etiam Sanctus Basilius concedit, praecipue quae intra domum exerceri possunt, velut texendi, plectendi, suendi, sarcendi, ac aliis secundum locorum, & temporum exigentiam. Cum autem Sanctus Basilius agriculturam, quia ea facillime res ad usum necessaria haberi possunt, concedat, modo ea, neque a vicinis, neque ab accolis tumultus afferat, aut turbas, Nos eandem ad frumentum, vinum, vel oleum, & ceteros agri fructus comparandos permittimus. Monachos tamen in Domino exhortamur, ut dictas Sancti Basilii conditiones circa vicinorum, & accollarum tumultus, & turbas, atque Monachorum distractiones observent, & quantum fieri possit, intra domum se exercent, ut ita vere, ut ajunt, re-collecti dici possint.

C A P. V.

De esu Carnium.

Esu carnium non omnino prohibemus: siquidem, nec S. Basilius expresse prohibet: quia tamen illas ad condimentum tantummodo videtur concedere, Nos eisdem diebus Dominicis, & tertiis, & quintis feriis, non ad gustum oblectandum, sed vires, & valetudinem conservandum, extra Adventum, Quadragesimae, & dies ab Ecclesia prohibitos, ibique semel in die tantummodo in meridiana comestione, permittimus: poterit tamen Superior ex causa circa dierum rationem, cum particularibus dispensare: nullo tamen modo cum omnibus in communi.

C A P. VI.

De vestitu, Calceamento, & Zona.

Praecipimus quoque, ut omnes Monachi tam Choristae, quam Laici, eodem vestitu, & habitu induantur, omnesque similibus calceis ex vili corio confectis, pedibus undequaque coopertis, calceati incedant. Quoniam tamen forma habitus à D. Basilio expressa non reperitur, ne amplius possit variari, definimus quod debent in primis gestare tunicam clausam, zona pellicea, sive ex corio nigro praecinctam, a collo ad talos usque dimissam; cujus fimbriae sexdecim, manice vero, qua latiores, trium palmorum circuitum non excedant. Insuper caputium, sive cuculla, quae caput contegat, & ad collum cum patientia, sive scapulari sarcitur, & adunetur: quae patientia duorum tantum pal-

palmorum latitudine, a fronte, & a tergo
defluens, priusquam tunica per quatuor di-
gitos finiatur, a fronte tamen, sive ante pe-
ctus ex caputio super scapulari pars nulla
pendeat, a tergo vero in solita puncta eat.
Deinde mantum sine collari, plicis, vel ele-
gantia ante collum ligatum; cuius longitu-
do priusquam scapulare per quatuor digitos
finiatur. Materia autem totius supradicti
exterioris vestitus sit vilis, crassa, & om-
nium infima, ut jubet D. Basilius; Declara-
mus tamen lineam esse debere, qualis in Hi-
spania reperitur, quae ibidem vocatur Sajal,
ex quo necessario confici iubemus. Cum ve-
ro idem Sanctus Pater vestitum alium ad fo-
rensem ostentationem, alium ad domesti-
cum usum partum, itemque ad diurnum
alium, alium ad nocturnum tempus distri-
butum Monachos habere expresse prohi-
beat. Nos iuxta ipsius mentem, omne a su-
pra expresso diversum exterioris vestimenti
genus, quale est illud, quod apud Benedic-
tinos cuculla, & Hispanice cogulla vocari solet,
quae Regulae Sancti Basilii manifeste contra-
riant, seu aliam quamvis formam, vel ma-
teriam, omnimode prohibemus.

C A P. VII.

De vitandis his quae possunt Institutum
impedire.

Cum D. Basilii Institutum Monasticum
sit, quicquid ipsius quietem, & tranquillita-
tem impedire potest, aut perturbare, veluti
elemosinas petere, confessiones facula-
rium audire, Verbum Dei populo predicare,
Collegia ad Philosophiam, vel Theologiam,
seu alias scientias addiscendas habere, seu
Religiosos ad Universitates studiorum causa
mittere, omnino prohibemus, ne istarum
rerum studio dediti laudabile manuum la-
boris Institutum deserant. Poterant tamen
Sacerdotes, sive Choristae in suis Monaste-
riis necessariis conscientiae ad se gubernan-
dum casus, & Sacrae Scripturae interpreta-
tionem addiscere. Quorum unus a laboribus
liber studio vacabit, ut quotidie per dimi-
die saltem horae spatium Religiosos omnes
de praecipis Domini, & ad salutis anima-
virtutis progressum, & perfectionem, neces-
saria ex Sacra Scriptura pro conscientiae, in-
structione, possit (ut necessario debet)
edocere, necnon festiuis diebus pro Praelati
arbitrio currentia Evangelii loca in suis Ec-
clesiis, & non extra declarare. Ne tamen
adventantium ad Monasterium fidelium ne-
cessitati, vel devotioni charitatem, & con-
solationem denegemus, unum tantum in
quovis Monasterio, qui secularium confes-
siones audiat, permittimus.

C A P. VIII.

De situ, & fundatione Monasteriorum.

Mandamus quoque quod Monasteria
non propius ab Oppidis, quam per duo mil-
liaria, neque cum minori, quam viginti

quatuor Monachorum numero denuo fun-
dentur; & quod in unoquoque perpetua sit
filiatio; neque ex uno ad aliud Monasterium
Monachi mutari possint, nisi ad Praelaturam,
seu novas fundationes, vel si forte alicuius
delicta, & subsequens scandalum, aut di-
turna, & gravis, dummodo dolus non subit,
infirmas aliud postulaverit.

C A P. IX.

De receptione Novitiorum.

Poterit unusquisque Abbas de consensu
sui Capituli Novitios, servata Conc. Trid.
& aliarum Apostolicarum sanctionum for-
ma, ad habitum, & professionem admittere;
ita tamen, ut in eorum receptione decla-
retur, quisnam in Choristam, vel in Laicum
Monachum recipiatur. Siquis autem in Lai-
cum receptus, sive professus, postea, vel ex
Superioris licentia, vel alias quomodolibet,
sacris initiatur, tam ipse ordinatus, quam
Superior, qui talem licentiam dederit, per-
petuam ab ordinibus suspensionem, & vocis
activae, & passivae privationem, non aliter
quam per Sedem Apostolicam dispensandi,
ipso facto incurrant, aliis poenis arbitrio Su-
periorum infligendis. Volumus tamen quod
Monachi laici, qui vigintiquinque aetatis, &
quartum professionis annum adimpleverint,
eamdem vocem activam habeant, ac in sa-
cris fuerint ordinati, passivam quoque in
his omnibus officiis, ac muneribus, quibus
spiritualis iurisdicção necessario (velut Ab-
batum, Priorum, Novitiorum Magistrum, &
similium) antea non est. In Distinctores
vero, sive Consiliarios semper dimidia pars
ex laicis, reliqui ex Sacerdotibus eligantur.
Capitula autem tam Provincialia (in quibus
ad minus viginti Monachi congregari de-
bent, non quidem per antiquitatem, sed
per aliorum suffragia eligendi) quam Con-
ventualia taliter celebrentur, ut semper ma-
ior pars, vel saltem aequalis suffragium se-
rentium sit ex laicis, & aliter factum nul-
lus sit momenti. Circa locum autem, &
alias praecedentias, volumus Sacerdotes
omnibus praeferi: inter laicos vero, & Cho-
ristas, etiam Decanos extra Chorum, &
alia cultus Divini ministeria, nulla sit dif-
ferentia, sed unusquisque secundum suae pro-
fessionis antiquitatem praeferatur.

C A P. X.

De Constitutionibus faciendis, &
approbandis.

Concedimus etiam praedictis Mona-
chis Reformatis, ut ad praesentium exe-
cutionem, & declarationem, nec non
ad Divi Basilii Regulae Observantiam,
Constitutiones concernentes, & alias qua-
scumque ad commodiorem, & felicito-
rem ipsorum in virtute, & Religione
progressum, constituere, mutare, & inno-
vare, ac declarare libere, & licite possint;
dummodo praesentibus, vel reliquo D. Basilii
Institutum, seu Regulae, Sacro Concilio Tri-
den-

dentino, sed Apostolicis aliis sanctionibus
contraria non sint, easdemque executioni
statim mandare, ita tamen, ut illas saltem
intra quinquennium a Sede Apostolica fa-
ciant confirmari.

Confirmatio
praedictae Con-
stitutionum.

§. 14. Quas Constitutiones, Regulas,
& statuta, seu Reformationem, & Regulae S.
Basilii innovationem, interpretationem, &
dispensationem, Motu proprio, & ad nullius
petitionis instantiam, sed ex certa nostra
scientia, & de Apostolicae potestatis plenitu-
dine, tenore praesentium confirmamus,
statuimus, & ordinamus, ac omnes, & sin-
gulos, tam juris, quam facti defectus, si qui
desuper quomodolibet intervenerunt, in il-
lis supplemus.

Per nos excom-
municacionis
huiusmodi re-
formationem
impedimentibus
communita.

§. 15. Desiderantesque illas sic practi-
cari, recipi, & introduci, omnibus, & sin-
gulis dicti Ordinis Monachis, seu aliis qui-
buscumque personis Ecclesiasticis, seu sa-
cularibus, quacumque dignitate fulgentibus,
sub excommunicationis poena, prohibemus,
ne illarum introductionem, seu dictae Re-
formationis augmentationem, & propagatio-
nem, directe, vel indirecte prohibere, re-
tardare, seu quocumque modo impedire, vel
Monachos, seu Monachum aliquem volen-
tem illam acceptare, dissuadere audeant,
vel praesument.

Episcopo
Giennensi de-
mandata exe-
cutione.

§. 16. Quapropter venerabili fratri no-
stro Sancto Episcopo Giennensi, (eoque desi-
tente dilecto filio nostro, & Apostolicae Se-
dis in Regnis Hispaniarum Nuncio) per praes-
entes mandamus, quatenus ipse infra duos
menses a die praesentationis harum literarum
computandos, dictam Reformationem
in omnibus dictae Provinciae Monasteriis fa-
ciat publicari, atque illos Monachos, qui
illam acceptare voluerint, ad illa duo Mo-
nasteria del Tardon, & S. Antonii vallis de
Galleguillos recipi, & reduci: si qui autem in
illis inveniuntur, quibus Reformatio minus
placeat, ad alia non reformata transire.

Capitulum
Provinciale
cogendum.

§. 17. Deinde Capitulum Provinciale
Monachorum Reformatorum in Monasterio
S. Basilii Brevis del Tardon, celebrati, in
quo ipse per se, vel si negotiis praepeditus
fuerit, per alium probum, & Religiosum
virum praesideat, & Visitatorem Provincia-
lem, Distinctores, Monasteriorum Abbates,
& reliquos dictae Congregationis Reformatae
Officiales, ex ipsis, & per ipsos Reformatos,
libere, & sine ulla personarum restrictione
eligi faciat, necnon de omnibus aliis ad feli-
cem Reformationis progressum tractari.

Locus praer-
ito Episcopi,
& Nuncii de-
legatio ex-
p-
te.

§. 18. Quo primo dictae Congregationis
reformatae Capitulo finito, omnem eisdem
Episcopi, seu Nuncii potestatem, iurisdic-
tionem, seu superintendentiam, circa d.
Reformatos, volumus expirare.

Reformati
subiure soli
Abbati Gene-
rali Congre-
gationis Hi-
spanico-Itali-
ca.

§. 19. Eisdemque Abbati dicti Ordinis
Generali taliter subiicere, ut ipse per se, non
vero per alium, nisi forte ex eadem Con-
gregatione reformata Monachum, possit il-
los tam in capite, quam in membris visitare,
corrige, & emendare, non vero in aliquo
contra supradictam Reformationem, seu
Constitutiones ab ipsis faciendas, & Sede
Apostolica approbandas, in communi, vel

cum aliquo particulari dispensare, vel quid-
quam aliud mutare, seu innovare, neque
Monachos Reformatos a suis Monasteriis ad
alia quacumque de causa auferre, seu alios
ab ipsis etiam ad breve tempus recipi fa-
cere, vel aliud quidquam ordinare, seu sta-
tuere, in quo ipsos possit perturbare, seu
quomodolibet inquietare.

Possunt tamen
Rouy habere
Procuratorem.

§. 20. Poteruntque dicti Monachi Re-
formati Procuratorem ad Romanam Curiam
eligere, & ibidem pro dicta Congregatio-
nis negotiis tractandis, quam diu voluerint,
habere.

Qui Reforma-
tionem nomen
dare velint
distinctis Su-
perioribus sub-
iure.

§. 21. Alios autem in Hispania existen-
tes Monachos, qui dictam Reformationem
acceptare, & ad dicta duo Monasteria tran-
sire noluerint, permittimus iuxta illorum
antiquum vivendi modum in aliis eorum
Monasteriis cum suis distinctis Superioribus
permanere: quos tamen ulterius crescere
seu aliquos Novitios, aut nova loca recipere
prohibemus. Decernentes irritum, & inane,
si secus ab ipsis fuerit attentatum.

Reformati
Monasteria
possunt Novitios
recipere.

§. 22. Solummodoque dicta duo Mo-
nasteria, cum aliis ab eorum Monachis reformati-
onis denovo iuxta praesentem Reformatio-
nem fundandis, volumus Novitios recipere,
augeri, & augmentari.

Derogatio
concentrationum

§. 23. Non obstantibus quibusvis juris
communis impedimentis, vel inhabilita-
tionibus, necnon constitutionibus, & ordina-
tionibus Apostolicis, ac Ordinibus, & Provin-
ciae praedictorum etiam juramento, confir-
matione Apostolica, vel quavis firmitate
alia roboratis statutis, & consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis, & literis Apo-
stolicis eidem Ordini, eiusque Abbati Ge-
nerali, necnon dictae Provinciae, eiusque
Superioribus, & Monachis, sub quibuscumque
tenoribus, & formis, ac clausulis, & de-
cretis in contrarium praesentium quomo-
dolibet concessis, confirmatis, & approba-
tis. Quibus omnibus, & singulis, eorum
tenores praesentibus pro expressis habentes,
hac vice damtaxat specialiter, & expresse
derogamus, ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Transumptis
danda fides.

§. 24. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, etiam impressis, manu alicuius
Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius
personae in dignitate Ecclesiastica consti-
tuta munitis, eadem fides habeatur, quae
praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibi-
tae, vel ostense.

Dat. die 23.
Sept. 1603.
An. XII.

Datum Tusculi sub Anno Piscatoris,
die 23. Septembris 1603. Pontificatus No-
stri Anno XII.

CCCXVII.
Definitio Habitus Fratrum Prædicatorum
Ordinis S. Dominici, & Fratrum Eremitarum
Ordinis S. Augustini.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX inuncto Nobis Pastoralis muneris debito, Religiosorum hominum, qui contemptis illecebris sæculi divinis se obsequiis manciparunt, quieti, & tranquillitati præcipua quadam, & singulari sollicitudine providere tenemur, ut iis omnibus sublatis, quæ illorum in via Domini progressum retardare possunt, majori alacritate divinis laudibus persolvendis, & Christi fidelium salutis promovendæ incumbant.

§. 1. Alias siquidem cum inter dilectos filios Fratres Ordinis Prædicatorum S. Dominici, & Fratres Ord. Eremitarum S. Augustini de habitu albi delatione, quo ita consimiles viderentur, ut si absque veste Superiori nigra incedant vix alter ab altero discerni queat, controversiæ non sine ipsorum Fratrum perturbatione, & Laicorum offensione sepius ortæ fuissent, nonnullæ Rom. Pontificum prædecessorum nostrorum, præsertim vero sel. record. Alexandri Papæ Quarti Constitutiones super ea prodierunt.

§. 2. Et nuper eadem pene controversia in Regnis Portugallie, & Algarbarum insurgente, ac Fratres S. Dominici, de præiudicio ab Ordine S. Augustini ipsum habitum, & etiam extra Claustra deservente, sibi ilato conquerentibus.

§. 3. Nos ejusdem Alexandri, & aliorum Romanorum Pontificum privilegia de super concessa per literas nostras sub datum Romæ apud S. Petrum, die 12. Martii 1597. servari mandavimus, prout in illis continetur.

§. 4. Verum quia sequuta ipsarum literarum promulgatione, dilectus filius noster Antonius tit. S. Mariæ Transtiberim Presbyter Card. S. Pauli Protector, dilectus filius Magister Franciscus Pereira Assisens pro Ultramontanis Provinciis ejusdem Ordinis S. Augustini Nobis nomine prædicti Ordinis S. Augustini exposuerunt, neque per nostrorum prædictorum prædecessorum Constitutiones, neque per hujusmodi nostras literas suis Fratribus interdicti amicum proprio instituto congruentem, & ab inveniēte ferre Ordine gestari solitum, atque etiam ab eo, quo Fratres S. Dominici utuntur, si uterque Ordo intra suos limites consistat, valde dissimilem, ac exhibitis sui Ordinis Constitutionibus, & juribus nuper Nobis humiliter supplicarunt, ut huic tam diuturnæ questioni, & molestiæ auctoritate nostra Apost. sinem tandem imponere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 5. Propterea Nos iustissimus utriusque Ordinis privilegia, Constitutiones, ac statuta per dilectos filios nostræ Visitationi, & Reformationi Apostolicæ Præfectos diligentius examinari, partium-

que ipsarum jura, & præteniones audiri, ac maturius ponderari. Qui Reformatores auditis Magistro Ferdinando de Castro Procuratore Provincie Portugallie Ordinis Prædicatorum, ac supradicto Francisco, & Constitutionibus, aliisque juribus utrinque deductis Nobis retulerunt, compertisse, vestes albas, tamquam interiores per amorum Ordinum Fratres, ex propriis institutis deferri posse, neque ullam inde otiri confusionem, si superiorem illam nigram, qua inter se optime distinguuntur, singuli juxta proprias institutiones gestarent.

§. 6. Nos controversiæ hujusmodi perpetuum silentium imponere, & utriusque Ordinis prædictorum, ex quibus in Ecclesia Dei obiter in dies fructus prodire solent, quieti prospicere volentes, Motu proprio, non ad dictorum fratrum, aut aliorum instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, harum serie statimus, & ordinamus, ut perpetuis futuris temporibus dicti Fratres Prædicatorum Sancti Dominici cum capta nigra; Fratres vero Eremitæ S. Augustini cum Tunica etiam nigra ad instar propriarum Constitutionum, non solum in dictis Regnis, sed ubique locorum, tam in propriis Conventibus, & Ecclesiis eos actus exercent, in quibus habitum nigrum Constitutiones jubent adhiberi, præcipue vero in Ecclesia, dum Confessiones audiunt, Conciones, seu Lectiones ad Populum habent, quam extra Claustra in quibuscumque actionibus, & functionibus, etiam in itinere, & ad prædia licet Urbibus, Oppidis, aut Monasteriis viciniora, animi gratia accedentes, semper incedere debeant, & teneantur. Ac propterea in virtute sanctæ obedientiæ sub indignationis nostre pena eidem utriusque Ordinis Fratribus districtius inhibemus, ne absque habitu nigro utriusque Ordini constituto, ac propriæ professionis protestativo, etiam dum in Conventibus, & Ecclesiis supradictas actiones exercent, neque extra claustra, præterquam in Edibus, & Viridariis Prædiorum suorum, ullo unquam tempore, aut quovis prætextu patenter deambulare, & ulterius dictorum Ordinum Superioribus, & Fratribus universis, & singulis sub excommunicationis late sententiæ pena eo ipso incurrenda mandamus, ne deinceps in perpetuum, super hoc litem, aut molestiam aliquam Superiores nimirum, & Fratres Ordinis Prædicatorum Superioribus, & Fratres Ordinis Eremitarum, nec vicillim Superiores, & Fratres Ordinis Eremitarum ipsi Superioribus, & Fratribus Ordinis Prædicatorum hujusmodi inferre audeant, seu præsumant.

§. 7. Nos enim quancumque litem super hoc motam ad Nos harum serie avocamus, illamque penitus extinguimus, ac utrique parti per hanc nostram Constitutionem perpetuum silentium imponimus, ac impositum esse volumus, & declaramus.

§. 8. Ac presentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostre, vel quo-

Clemens designat habitum utriusque Ordinis proprium.

quopiam alio defectu, ex eo quod dicti Fratres ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos iuris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, sique per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, nec non irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 9. Quo circa Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, ac dilecto filio causarum Curie Camere Apostolicæ Generali Auditori per presentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel per alium, seu alios, præcites literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra omnia, & singula præmissa inviolabiliter observari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, aliasque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compellendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 10. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac utriusque Ordinis prædictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum eidem Ordinibus, aut cuicumque illorum concessis, confirmatis, & approbatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impellis, manu Notarii publici subscriptis &c.

Dat. Tuscule sub Annulo Piscatoris die 2. Octobris, 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

CCCXVIII.

Fratres Tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Francie subiciuntur Ministro Generali Ordinis Sancti Francisci de Observantia, & Commissario Generali Ultramontane familie prædicti Ordinis, nec non Commissario Generali Nationali Francie.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX inuncto Nobis Pastoralis muneris debito Religiosorum quorumcumque sta-

tui prospere dirigendo libenter prospicimus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§. 1. Volentes igitur prospero statui, & felici regimini Fratrum Tertii Ordinis Sancti Francisci in Regno Francie existentium, quantum in Domino possumus, opportune prospicere, Motu proprio, & ex certa Nostra scientia, ac mera deliberatione, deque Apostolica potestatis plenitudine. Universos Fratres dicti Tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Francie, eorumque Conventus, seu Domos quoscumque, dilecto filio Ministro Generali Ordinis S. Francisci de Observantia ac Commissario Generali Ultramontane familie prædicti Ordinis, nec non Commissario Generali Nationali Francie, quem prædictus Minister Generalis, vel Commissarius Generalis pro tempore deputaverit, qui, ut accepimus, in ipsorum Ministri, & Commissarii Generalis absentia septem Provincias dicti Ordinis Minorum de Observantia Regni Francie gubernare solet, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo subiciimus ipsi ac Commissario Generalibus Ultramontana familie, necnon Commissario Generali Nationali Francie respective, ut eorum singuli per se, vel alios sui Ordinis Fratres ad hoc idoneos ab eis respective deputandos Domos, & Conventus, ac Fratres Tertii Ordinis S. Francisci supradictos, tam in Capitale, quam in Membris visitare, corrigere, reformare, & castigare, necnon electionem Ministri Provincialis, ut infra facienda: servata forma Decretorum Concilii Tridentini, facere, & confirmare possint, facultatem concedimus, & impertimur.

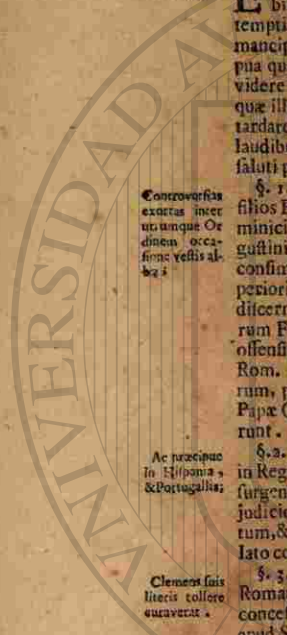
§. 2. Præterea cum modo prædicti Tertii Ordinis Fratres Ministrum Provinciarum non habeant, volumus, & eadem auctoritate statimus, & ordinamus, quod Fratres prædicti Tertii Ordinis, seu eorum Conventuum Superiores, & alii Vocales in unum congregentur, nulli dicti Ministri Generalis Ordinis Sancti Francisci de Observantia, seu Commissarii Nationalis Francie, & ex seipsis unum Ministrum Provinciale per vota secreta eligant, qui sic electus ab eodem Ministro Generali, vel Commissario Nationali Francie, aut alio, qui eorum nomine hujusmodi electioni præfuerit, confirmari debeat, ac omnibus privilegiis, facultatibus, & auctoritate super omnes dicti Tertii Ordinis Conventus, & Fratres Regni Francie, quibus alii Ministri Provinciales, aliarum Provinciarum Tertii Ordinis Sancti Francisci hujusmodi ubilibet existens, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, sine aliqua differentia frui, & gaudere possit, & debeat, prout ei ad hoc nominatim facultatem concedimus, & impertimur.

§. 3. Volumus etiam, quod singulis biennii, seu triennii eidem Fratres vocales Tertii Ordinis prædicti Capitulum Provinciale celebrent, ante cujus celebrationem tunc existens Minister eorum Provincialis teneatur a dicto Generali Ministro

Declaratio de qua in Rubrica.

Provincialis ab hisce Fratribus eligendus.

Prius tamen perendus Visitationis.

stro Fratrum de Observantia, vel a Commissario Generali Ultramontanae familiae, seu a Commissario Generali Nationali Franciae ejusdem Ordinis de Observantia Visitatorem petere, qui eorum Provinciam visitet, & electionem novi Ministri Provincialis, ut supra faciat, & confirmet.

§. 4. Verum si hujusmodi Visitator intra duos, aut tres Menses ad summum non accesserit, supradicti Fratres Tertii Ordinis ad celebrationem Capituli, & electionem novi Ministri Provincialis absque intervenitu dicti Visitatoris procedere valeant: de qua electione Visitatorem postea accedentem, qui eam confirmare teneatur, certiorum facere debeant. Sed si post factam hujusmodi electionem, & dictis Superioribus notificatam, electio praedicta intra sex Menses ab eis confirmata, vel infirmata non fuerit, ipsa electio Apostolica auctoritate censetur confirmata eo ipso.

§. 5. Decernentes sic, & non aliter perpetuo observari debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Tertii Ordinis S. Francisci etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & Consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illisque Superioribus, & personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Tuscanti sub Annulo Piscatoris die 2. Octobris 1603. Pontificatus Nostri Anno XII.

CCCXIX.

Confirmatio literarum Sixti V. super Officio Sanitatis Civitatis Anconitanae.

Dilectis filiis Anconitanis, ac Communitati, & Homi nibus Civitatis nostrae Anconitanae.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Proemium.

Sincerae fidei, & devotionis affectus, quem erga Nos, & Apostolicam Sedem gerere comprobamini, Nos inducit, ut ea, quae a Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus Vobis concessa sunt, ut perpetuo firma, & illibata persistant, Apostolicae confirmationis robore muniamus.

Referat. V. l. t. c. c.

§. 1. Alias siquidem a fel. record. Sixto Papa V. Praedecessore Nostro emanarunt literae Vobis directe tenoris subsequents vi-

Qui sub post eorum mensis accesserit, Capitulum Provinciale cogatur.

Clausula.

Derogatio contrarium.

Dat. die 2. Octobr. 1603. An. XII.

runt, concedimus, & assignamus, Volque, & Communitatem vestram hujusmodi in vestra antiqua possessione reponimus, restitui- mus, & plenarie reintegramus. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, & Com- missarios, etiam S. R. E. Cardinales, sub- blata eis, & eorum cuilibet quavis aliter ju- dicandi, & interpretandi facultate, & au- thoritate judicari, & definiti debere, ac quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decerni- mus. Quo circa Ven. Fratres Anconitan. & Afulan., ac Maceraten. Episcopis per Apostolica scripta mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando, ac quoties opus fuerit, & pro parte vestra fuerint requisiti, seu unus eorum fuerit requi- situs, solemniter publicantes, vobisque, & Deputatis Vestris in praemissis omnibus, & singulis efficacis defensionis praesidio as- sistentes vos auctoritate nostra eidem praesentibus literis, omnibus, & singulis in eis contentis pacifice frui, & gaudere faciant, non permittentes vos, aut deputatos vos- tros, seu vestrum aliquem, contra praesentium tenorem, etiam per Governatorem pro tempore, ac omnes dictae Civitatis Of- ficiales, & ministros quomodolibet inde- bite molestari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam si Episcopali, vel majori praesulgeant digni- tate, per quascumque censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, in- vocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus praemis- sis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Legatis, Vicelegatis, Gu- bernatoribus, Auditoribus, Commissariis, & aliis quibusvis personis, ac locis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu proprio quomodolibet concessis, approba- tis, & innovatis. Quibus omnibus, & sin- gulis, eorum tenores, ac de verbo ad ver- bum inferrentur, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore per man- suris, hac vice dumtaxat specialiter, & ex- presse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus commu- niter, vel divisim ab eadem sit Sede indul- tum, quod interdici, suspendi, vel excom- municari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 22. Junii 1585. Pont. Nostri Anno primo.

Perita Confir- matio.

§. 2. Cum autem, sicut Nobis nuper ex- poni fecistis vos pro majori praesentiarum literarum validitate cupiatis, illas Aposto- licae Nostre confirmationis robore com- munitari: Nobis propterea humiliter suppli-

cari fecistis, ut in praemissis vobis indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur vos specialibus favori- bus, & gratis prosequi volentes, & quem- libet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ec- clesiasticis sententiis, censuris, & poenis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa laetis, si quibus quomodolibet inno- datus existit, ad effectum praesentium dum- taxat consequendum, harum serie absolven- tes, & absolutum fore censentes, hujusmo- di supplicationibus inclinati, praesentibus literas, omniaque, & singula in illis con- tenta, auctoritate Apostolica, tenore praesentium perpetuo confirmamus, & appro- bamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adscribimus, cas- que perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, ac suos plenarios, & integros effe- ctus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & in futurum spe- ctabit, inviolabiliter observari debere, de- cernimus, & declaramus.

§. 4. Quo circa Ven. Fratres Anconitan., Afulan., & Maceraten. Episcopis per praesentes committimus, & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel per alium, seu alios praesentias, ac praesentes literas, & in eis contenta quae- cumque, ubi, & quando opus fuerit, & quo- ties pro parte vestra fuerint requisiti, seu unus eorum fuerit requisitus, solemniter publicantes, vobisque, & Deputatis vestris in praemissis omnibus, & singulis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant au- thoritate Nostra vos praemissorum, & singu- lorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos, aut Deputatos vestros, seu vestrum aliquem contra praesentiarum, ac praesentium tenorem etiam per Governato- rem pro tempore exiten., ac omnes dictae Civitatis Officiales, & Ministros quomodo- libet indebite molestari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas Ecclesia- sticas, aliaque opportuna Juris, & facti re- media appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 5. Non obstantibus quibusvis Consti- tutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Civitatis etiam juramento, confir- matione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, nec non omnibus illis, quae dictus Sixtus Praedecessor in suis literis praedictis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibus- cumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 25. Octobr. 1603. Pont. Nostri Anno XII.

Essequotes designati.

Obstantium derogatio.

Dat. die 27. Octobr. 1603. An. XII.

Ex Reg. in Secret. Lib. 3.

Confirmatio, & Declaratio Capituli de affrancandis Bonis Precariatis Monasterii Sancti Silvestri Terrae Nonantulae, pro Duce Mutinae.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis Dignitati maxime convenit, non solum pacta, & conventiones inter ipsam, & Sedem Apostolicam ex una, ac Principes Viros ex altera partibus intacta servare, sed cum opus est, concessiones, & gratias in ipsis conventionibus factas, nominatim confirmare, & declarare, prout occasio postulat, & ipse alias in Domino conspiciat expedire.

§.1. Cum itaque inter alia Capitula conventionum inter dilectum filium nostrum Petrum S. Nicolai in Carcere Diaconum Cardinalem Aldobrandinum nuncupatum, nostrum, secundum carnem, ex Fratere Germano Nepotem, tunc supremum Moderatorem Exercitus Ecclesiastici pro recuperatione Civitatis, & Ducatus Ferrariensis, comparati, ac etiam, prout nunc quoque existit negotiorum S. R. E., ac totius Status Ecclesiastici Generalem Superintendentem, Nostro, & Apostolicae Sedis nomine ex una, ac bo. mem. Lucretiam Urbini Ducissam, procuratorem nomine dilecti filii Nobilis Viri Caesaris Esensis Mutinae, ac Regii Ducis ex altera partibus, super restitutione Civitatis, & Ducatus Ferrariensis, Nobis, & eidem Sedi tunc facta, initarum, infrascriptum Capitulum initum, & conventum fuerit, videlicet:

§.2. Che per li Beni Precariati della Badia di Nonantula, Sua Santità si degni di concedere alla Città di Modena, ed a quei di Nonantula una Bolla graziosa, conforme alla Bonifaziana, o almeno conceda di poterli appropriare con liberarli dalla detta Badia a cinque per cento del valore di essi, da stimarsi da Periti.

§.3. Cumque Nos, sequuta dictae Civitatis Ferrariensis recuperatione, Capitula omnia praedicta de Fratrum nostrorum consilio, & assensu, perpetuo confirmaverimus, & approbaverimus: nunc vero dictus Caesar Dux copiat super dicto Capitulo speciales nostras literas expediri: Nos premissa, ut par est, observare, ipsamque Caesarem Ducem opportunis favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, & quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine, omnibus, & singulis Civibus, & Incolis Mutinae, &

In transitu inter Caes. Aldobrandinum, & Clearem Esensem.

Convenit sibi ut excedat inter Caesarem Esensem, & Clearem Esensem.

Possidentibus bonis & Monasterii in emphytheusis, conceditur emolus ex Esensis, & periti designando.

Terrae Nonantulae, earumque Comitatum, & Districtum, qui Possessiones, Villas, Praedia, & quavis alia Bona Stabilia in Civitate Mutinae, aut Terra Nonantulae, vel in earum Comitatibus, & Districtibus, aut alibi ubicumque existentia sub nomine Precarii, seu Precariatus, vel Emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo comprehensa, seu cadentia, & ut alia sibi, & eorum Antecessoribus universalibus, vel singularibus sub Precariatus, vel Emphytheusis, sive alterius similis contractus sit, ut praefertur, a Monasterio Sancti Sylvestri de Nonantula, Ordinis Sancti Benedicti, nullius Diocesis, ejusque Abbatibus, vel Commendatariis, aut aliis Praesidentibus, Administratoribus, seu Reservatariis, necnon Priore, & Conventu conjunctim, vel divisim concessa habent, & possident, seu deinceps habuerint, & possiderint eadem bona quodcumque ipsis Precarii, seu Precariatus, vel Emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentibus, videbitur, & placuerit, ante tamen finitum tempus hujusmodi concessionum, quacumque praescriptione etiam contraria non obstante, a jure proprietatis, & directi domini ejusdem Monasterii, illiusque Mensae tam Abbatialis, quam Conventualis, solutis pro eis in numerata pecunia ad rationem scutorum quinque pro quolibet centenario valoris in proprietate eorumdem bonorum per Peritum, vel Peritos communiter eligendos estimandorum, liberare, & affrancare, illaque sibi ipsis, necnon filiis, ac heredibus, & Successoribus suis quibuscumque in infinitum appropriare, & pleno jure acquirere, & super his quaecumque Instrumenta necessaria, & opportuna celebrare, libere, & licite possint, & valeant, Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

§.4. Ac in hujusmodi concessionis, & Indulti executionem, potestatem facimus singulis Precariis, seu Precariatus, vel Emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo bona praedicta possidentibus, qui eadem bona pro tempore affrancare, & liberare voluerint, dilectos filios Abbatem, vel Commendatarium, aut Administratorem, seu Reservatarium, aut alium Praesidentem nunc, & pro tempore existentem praedicti Monasterii, vel si sua specialiter interit, illius Priorem, & Conventum, aut ibidem Vicarium, aliumve Agentem, seu Agentes, etiam si dictus Abbas, seu Commendatarius, Administrator, Reservatarius, aliumve Praesidens S. R. E. Cardinalis fuerit, propterea adeundi, ac ubi ad eorum notitiam, etiam extrajudicialiter deduxerint, seu deduci fecerint, se bona, de quibus agitur, affrancare, & liberare velle, de Perito, seu Peritis eorumdem bonorum Estimatoribus, conveniendi, ac in eventum discordiae, unum, seu plures hinc inde pro quolibet parte, circa hoc deputandos, nominandi.

§.5. Declarantes Abbatem, seu Commendatarium, aut Administratorem, seu Reservatarium, aut alium Praesidentem, &

Et Superiores Monasterii conveniendi pro eligendis Peritis.

Et etiam in iudicio cogendi.

Et necessaria instrumenta conficiendi.

Vicarium, aliumve Agentem, seu Agentes praedictos pro eorum, & praedicti Monasterii parte, ad similem unius videlicet, vel plurium Peritorum nominationem, & conventionem, de illis, cum eisdem bona praedicta precarii, seu precariatus, vel emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentibus, faciendam teneri, & efficaciter obligatos existere, immo etiam invitos ad hoc, omnibus juris, & facti remediis opportunis, cogi, & compelli posse.

§.6. Facta autem deinceps ab hujusmodi periti, vel peritis estimatione, & illius relatione pecuniae ex pretio affrancationis, ad eam, quae dicta est, rationem, videlicet quinque pro quolibet centenario provenientes, seu solvende in moneta Mutinensi, si bona praedicta in Civitate Mutinensi, vel Terra Nonantula, aut in earum Comitatibus, & Districtibus sita fuerint, alias in moneta Bononiensi, penes publicum Campforem, seu Nummularium in Civitate Bononiensi communiter approbandum per singulos dicta bona precarii, seu precariatus, vel emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentes, absque tamen cuiusque eorum damno, respectu differentiae utriusque hujusmodi monetae, deponi debeant: volentes, & eadem auctoritate etiam perpetuo statuentes, quod hujusmodi pecunias per praedictos bona praedicta precarii, seu precariatus, vel emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentes, hoc pacto solatis, ac in deposito existentibus, statim atque ipsi fidem, vel attestacionem, aut cedulam talis solutionis, & depositi, Abbatem, seu Commendatarium, aut Administratorem, seu Reservatarium, aut alteri Praesidenti, vel si sua specialiter interit, Priori, & Conventui, aut Vicario, seu Agenti, vel Agentibus praedictis exhibuerint, ad confessionem unius, vel plurium Instrumentorum publicorum, & super singulis affrancationibus pro tempore faciendis, utriusque procedi, ac in eisdem clausula, obligationes, renunciaciones, & Decreta necessaria, & opportuna, ac alias solita, & consueti, apponi, & adhiberi possint, & etiam debeant: bonaque de quorum liberatione, & affrancatione agetur, eo ipso, realiter, & de facto, penitus, & omnino liberata, & affrancata, ac singulis dicta bona precarii, seu precariatus, vel emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentibus: necnon eorum filios, heredes, & Successores praedictis appropriata, applicata, & acquisita sint, & esse censentur, ac ad illos pleno jure spectent, & pertineant. Si autem Abbas, vel Commendatarius, aut Administrator, seu Reservatarius, aut alius Praesidens, vel alii pro Monasterio Agentes praedicti, confessioni hujusmodi Instrumentorum intervenire, ac eisdem consentire noluerint tunc, & eo casu singulae cedulae pecuniarum per singulos dicta bona precarii, vel precariatus, vel emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentes solvendarum, & ut supra deponendarum vim, formam, effectum, & auctoritatem Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

talium Instrumentorum obtineant, ipsaque liberationes, & affrancaciones sufficienter arguant, ac illas etiam absque alia attestacione, & alterius probationis adminiculo, tam in iudicio, quam extra illud, ac alias ubicumque plene, & concludenter probent in omnibus, & per omnia, perinde, ac si, eadem Instrumenta rite, & recte utrinque confecta, & stipulata forent.

§.7. Ceterum partes erunt nunc, & pro tempore existentis Abbatis, seu Commendatarii, aut Administratoris, seu Reservatarii, aut alterius Praesidentis dicti Monasterii, ubi, & quoties pecuniae ex pretio hujusmodi affrancacionum provenientes, ac in deposito existentes, ad summam quingentorum scutorum, habita ratione ad valorem, ac estimationem dictae monetae Mutinensis, seu Bononiensis, ut praefertur, ascenderit, vel illam exceperint, procurate, ut eadem pecuniae in emptionem aliquorum bonorum stabiliu in illis partibus, vel tot Locorum Montium non Vacabilium, hic in Urbe pro dicto Monasterio Sancti Sylvestri de Nonantula, quanto citius convertantur, & investiantur, prout eidem Abbati, Administratori, seu Reservatario, aut alteri Praesidenti dicti Monasterii, ut dictas pecunias in emptionem dictorum bonorum stabiliu, vel Locorum Montium non Vacabilium, ut praefertur, unico contextu, convertant, & investiant. & interim inde illas sub poena privationis Abbatiae, administrationis, seu reservationis, ac praesidentiae, ipso facto, absque alia declaratione, incurrenda, non amoveant, nisi ad hunc effectum, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, praecipimus, & mandamus, & nihilominus ad illorum restitutionem de suo proprio teneantur, & ad id cogi possint, ac debeant: singuli vero, qui hujusmodi bona pro tempore affrancaverint, ad verificationem, quod pecuniae per ipsos soluta, & in deposito relicta, seu dimissa in emptionem bonorum stabiliu, aut Locorum Montium pro dicto Monasterio, seu alium illius usum, aut utilitatem deinceps cessent, & converte fuerint, nullatenus teneantur, minusque ipsi, eorumque filii heredes, & successores, ac jus, vel causam ab eisdem habentes in infinitum propterea, aut ex quovis alio pretextu a quoquam desuper, ullo umquam tempore molestari, inquietari, ut alias quomodolibet impediri possint: sed totum onus conversionis, & investiturae hujusmodi pecuniarum ad Abbatem, vel Commendatarium, aut Administratorem, vel Reservatarium, aut alium Praesidentem praedictum solummodo pertineat, itaut statim ubi eadem pecuniae depositatae fuerint, illarum periculum penes ipsum versetur, ejusque conscientia ex tunc circa hoc onerata pariter, & gravata remaneat, & singuli praedicta bona precarii, seu precariatus, vel emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentes, ad nihil aliud teneantur, neque obligati sint, quinimo singulas affrancaciones, & liberationes hujusmodi bonorum ex nunc, prout

Pecuniae ex hujusmodi affrancacione provenientes omnino a Sa-pendibus Mo-nasterii inve-stiendae.

prout ex tunc, postquam, ut praefertur, vigore, & in executione praesentium facta fuerint, & contra, dicta auctoritate, etiam perpetuo approbamus, & confirmamus, ac perpetua, & inviolabilis Apostolica firmitatis robore communimus.

Clausula.

§. 8. Decernentes illas omnes, & earum singulas perpetuo validas, firmas, & efficaces exsistere, & fore, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit firmiter observari debere in omnibus, & per omnia, perinde ac si super singulis bonis huiusmodi cum expressione denominationum, situationum, confinium, qualitatum, quantitatum, verique, & annui valoris eorumdem, necnon etiam nominum, & cognominum singulorum dicta bona precarii, seu precariatus, vel emphytheusis, sive alterius similis contractus titulo possidentium, aliorumque necessarium specialis licentia, & particulare eisdem possidentibus indultum ad praemissa omnia, & singula a Nobis, dictaque Sede concessum, & obtentum fuisset.

Præsentium litterarum firmitas.

§. 9. Praesentes quoque literas de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, aut quovis alio defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, aut in jus, vel contrarium revocari, seu adversus illas quodcumque iuris, vel facti, aut gratiae remedium impetrari, nullatenus posse, quin etiam illas vim realis, validi, & efficaci, ac utrinque iuramento vallati contractus, pactique, & solemnem conventionis, prout revera est, habere, & ut tales, in considerationem, & favorabilem pro dictis emphytheusis executionem cadere.

Clausula sub-lata.

§. 10. Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, dictaque Sedis Nuncios, necnon Palatii Apostolici Causarum Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique, & in quavis instantia iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores designati.

§. 11. Quocirca Venerabilibus Fratribus Mutinen., & Regien. Episcopis, ac dilecto filio Causarum Curiae Camerae Apostolicae Generali Auditori per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, solemniter publicantes, atque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, praemissa omnia, & singula suum plenarium effectum consequi, & obtinere, ac per eos, ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter, ac inconcussa perpetuo observari: Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, alia-

que opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Obstantium derogatio.

§. 12. Non obstantibus scilicet recor. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac Pauli II., & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum etiam Praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibuscumque pactis, & conditionibus, etiam iuramento vallatis, de quibus in investiturarum Instrumentis, ac etiam Monasterii, & Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, ulibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & licentis Apostolicis eisdem Monasterio, & Ordini, eorumque Superioribus, & personis, necnon Abbati, seu Commendatario, aut Administratori, vel Reservatario, aut alio Praesidenti, ac Conventui praedictis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Restitutio, seu declaratio praesentium concessio.

§. 13. Ceterum quantum attinet ad bona ea Civitatum Mutinae, & Terrae Nonantulae, illarumque Comitatus, & Districtus existentia, salvis praemissis, declaramus, praesentes literas in illis dumtaxat bonis extra loca praedicta existentibus locum habere, & quoad illa tantummodo Civibus, incolis, & personis supradictis suffragari debere, quae nimirum per eos, tempore iutorum Capitulorum, & Conventionum inter Petrum Cardinalem, & Celsarem Ducem praedictos acquisita, & possessa reperiebantur, aut etiam post Capitulationem ipsam, sed ab aliis Civibus, incolis, & personis Civitatis Mutinae, Terraeque Nonantulae eorumque Comitatus, & Districtuum cum effectu acquisita fuerint: quo vero ad illa bona extra loca praedicta existentia, quae per dictos Cives, Incolas, & personas post Capitulationem praedictam ab exteris acquisita fuerunt, ipsas praesentes literas effectum minime sortiri debere decernimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Anno Piscatoris die 30. Octob. 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

Dat. die 30. Octobr. 1603. An. XIII.

Trans-

C C C X X I.

Translatio oneris Missarum ex priorum dispositionibus in Monasteriis Monialium sub regimine Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia existentium celebrandarum ad loca eorumdem Fratrum.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX debito Pastoralis Officii, cui disponente Domino, meritis licet imparibus praesidemus, ad ea libenter intendimus, quae ad Regularium personarum statum, & quietem, ac spirituales consolationem pertinere dignoscimus.

Causae faciedae translationis.

§. 1. Sane, sicut accepimus, cum in totius Italiae, ceterisque Cismontanis Regionibus, & praesertim in Gallia Cisalpina, plurima sanctimonialium Monasteria sub cura, regimine, & correctione dilectorum filiorum Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia nuncupat. reperiantur, quibus quamplurima Missarum onera ex diversis priorum dispositionibus, & Legatis incumbunt, quae cum per Fratres eisdem Ordinis in Ecclesiis Monialium celebrari soleant, hinc fit, ut non solum Ecclesiae Fratrum debito servitio destituta saepius remaneant, sed Fratres ipsi exinde per Civitates cum saecularium scandalum vagandi, necnon cum eisdem Sanctimonialibus magis frequenter, & crebrius quam deceat, converlandi, occasionem sumant.

Translatio de qua in rubrica.

§. 2. Quibus omnibus, quantum cum Domino possumus, occurrere volentes, ex Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Congregationis Episcoporum, & Regularium Voto, onera huiusmodi Missarum ab Ecclesiis singulis Monialium in Ecclesiis Fratrum eisdem Ordinis, in locis eisdem respective existentibus, auctoritate Apostolica tenore praesentium transferimus.

Moniales tamen non tenentur solvere nisi eleemosynam manutenu.

§. 3. Volumus tamen, ut remaneant ipsis Monasteriis Monialium omnes annuae perpetuae, seu temporales praestationes, legata, redditus, ac bona quaecumque, pro dictis oneribus data, seu relicta, aut imposterum relinquenda, itaut Moniales non teneantur ullo unquam tempore solvere Fratribus, nec ipsi Fratres recipere possint pro celebratione Missarum, nisi id quod dari solet pro regionis, & casualis loci more, & consuetudine, pro eleemosyna unius, vel plurium respective Missarum.

Numero Missarum in Monialium Ecclesiis diebus singulis celebrandarum.

§. 4. Volumusque etiam, ut pro Monialium servitio in Monasteriis, in quibus numerum octuaginta excedunt, Missae duae in diebus feriatis, tres vero in diebus Dominicis, & festivis, & in Monasteriis, in quibus minor quinquaginta Monialium numerus existat, Missa una in diebus feriatis, duae vero Dominicis, & festivis, per Fratres eisdem Ordinis celebrari debeant: reliquas vero Missas ex dispositionibus, & legatis pra-

dictis Monialibus quomodolibet incumbentes, in Ecclesiis Fratrum in futurum, perpetuis futuris temporibus, assignata, & tradita, ut supra, ipsis Fratribus debita eleemosyna, per eisdem celebrari volumus, non obstantibus testatorum, legantium, aut alias disponentium voluntatibus, quas ad hunc effectum specialiter commutamus.

Quibus de causis licentibus Fratribus ad Monasteria accedere.

§. 5. Praecipientes nihilominus eisdem Fratribus, sub privationis vocis activa, & passiva, perpetuaeque inhabilitatis poena, ne ad Monasteria Monialium, praeterquam ad celebrandas Missas praedictas de Superiorum licentia, & in diebus festivitatum Monasteriorum huiusmodi, vel tempore receptionis, & professionis Novitiarum, sive obitus alicujus Monialis pro funere, & officio, ut moris est, peragendo, ullo modo, & sub quovis praetextu, vel colore accedere audeant, sive praesument. Prohibentesque Ministro generali, & aliis eorum Superioribus, ne huiusmodi licentias concedere possint, nisi ad effectum praedictum, & in ceteris firmo remanente Decreto Congregationis S. R. E. Cardinalium super negociis Regularium praeposita, quo prohibetur, ne Regulares accedant ad Monasteria Monialium sine speciali licentia eisdem Congregationis, & eisdem etiam Superioribus mandantes, ne ad Missas celebrandas, & alia praedicta adimplenda, nisi Fratres proveclae aetatis, & probatae vitae mittant.

Moniales occasione huiusmodi translationis molestari nequeant ab Ordinariis.

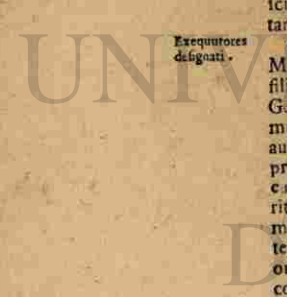
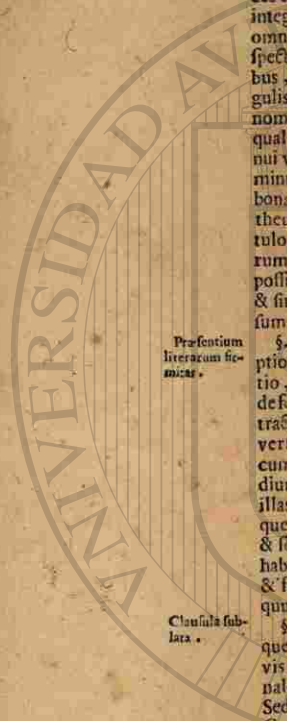
§. 6. Decernentes, Monasteria Monialium praedicta occasione translationis huiusmodi Missarum per locorum Ordinarios, aut alios quoscumque molestari, vel perturbari nullatenus posse.

Clausula.

§. 7. Praesentibus quoque literas, & in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu quovis alio defectu notari posse, sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores designati.

§. 8. Quocirca dilectis filiis Curiae Causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, ac locorum Ordinariis per praesentes dilucide praecipimus, & mandamus, ut ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum, vel alicujus eorum fuerint requisiti, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eisdem Fratres praemissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invoc-

Obstantium derogatio.

vecato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.
§. 9. Non obstantibus Constitutionibus, & determinationibus Apostolicis, & quorumvis Monasteriorum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, val quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Monasteriis, & illorum Ordinibus in contrarium premissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores presentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 8. Novem. 1603. An. XII.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 8. Novembris, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno XII.

CCCXXII.

Ex Reg. in Secret. brev.

Commisso Ordinariis locorum, Indiarum Occidentalium, eorumque in spiritualibus Officialibus, ut tollant ab usum Parochorum, qui elemosynam duplo, aut aliqua parte majorem ab iis, qui sepeliuntur in Ecclesiis Regularium exigunt, quam ab iis, qui in propriis Ecclesiis secularium sepeliuntur.

CLEMENS PAPA VIII.

Universis, & singulis Venerabilibus fratribus Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis in Partibus Indiarum Occidentalium existentibus, ac dilectis filiis eorum Officialibus salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Refert abusus de quo in rubrica.

§. 1. Perlatum est ad Nos non sine animi nostri molestia, in istis partibus Indiarum Occidentalium quendam inolevisse ab usum, ut Parochi, seu Rectores Ecclesiarum Parochialium, elemosynam duplo, seu aliqua parte majorem ab iis, qui in Ecclesiis Fratrum Ordinis Sancti Francisci de Observantia sepeliuntur, quam ab iis, qui in ipsis Parochialibus Ecclesiis, pro eorum iuribus exigere, seu extorquere consueverint, in eorum animarum perniciem, & scandalum plurimorum.

Commisso.

§. 2. Nos igitur, qui pro nostra Pastoralis cura, & sollicitudine abusus quoscumque inter personas Ecclesiasticas tolerare non debemus, premissis, quantum in Domino possumus, occurrere cupientes, Decreto etiam Sancti Gregorii Papae, quo vetuit, ne pro Ecclesiastica sepultura quidquam peti, aut exigi possit, sed tantummodo a sponte dantibus, elemosyna pro Ecclesia luminaribus recipi valeat, inhaerentes, ex Voto etiam Venerabilium Fratrum Nostrorum

S. R. E. Cardinalium super Consultationibus, & negociis Episcoporum, & Regularium deputatorum, vobis, & cuicumque vestrum per praesentes committimus, & mandamus, ut omnino provideatis, ne diutius hujusmodi abusus in vestris Civitatibus, & Diocesis toleretur, ac auctoritate etiam Nostra Apostolica decernatis, ne Parochi pro sepultura Christianidelum in Ecclesiis quibuscumque Regularium faciant, quicquam petere, vel exigere possint, sed a sponte dantibus eam tantum elemosynam recipere valeant, quae pro sepulturis, quae in propriis, aut aliorum Clericorum secularium Ecclesiis sunt, recipi potest, contraditores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo.

Derogatio contrarium.

§. 3. Non obstantibus premissis, & quibusvis praesentis Statutis, & Consuetudinibus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque. Quia vero difficile foret, praesentes literas ad singula loca, ad quae opus esset deferri, volumus, & praesentium auctoritate decernimus, ut earum transmissis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in Ecclesiastica dignitate constituta munitis, eadem in iudicio, & extra fides ubique habeatur, quae eisdem praesentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostense.

Dat. die 17. Novem. 1603. An. XII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 17. Novembris millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno XII.

CCCXXIII.

In Idem Argumentum.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Matthaei de Recalde Vicecommissarii, necnon Provincialium totius Ordinis Fratrum S. Francisci de Observantia Indiarum Occidentalium, quod Rectores Parochialium Ecclesiarum Indiarum jam pridem hunc ab usum introduxerunt videlicet, quod elemosynas duplo majores ab iis, qui in Ecclesiis Domorum ejusdem Ordinis S. Francisci de Observantia, quam qui in Parochialibus hujusmodi sepeliuntur, exigere praesumpserunt, & ut dicitur in hoc Ordinariarum suorum, qui partem elemosynarum hujusmodi percipiunt, consilio, & assensu nitantur.

Frater Min. de Observantia abusus de quo supra refertur.

§. 1. Cum autem, sicut eadem expositio subijungebat, plerique Christiani in distarum Domorum Ecclesiis ob difficultatem jus adeo onerosum perfolvendi, sepelire se facere non possint, quo fit, ut Ecclesia hujus-

Datumque sibi inde promanant.

CCCCXIV.

Forma observanda a Fratribus Minoribus Ordinis Sancti Francisci strictioris Observantiae super receptione Novitiorum.

Sanctissimus D. N. D. Clemens Papa Octavus supplicationi Fratrum Reformatorem Ordinis Minorum de Observantia Sancti Francisci inclinatus, bonum propositum cujusque ad ipsam Reformatorem Religionem transire, in eaque Altissimo famulari cupientis, fovere volens, Custodi ejusdem Ordinis cum unanimi duorum Guardianorum, & duorum Discretorum cujusque Custodia Voto, plenam potestatem facit recipiendi, & admittendi ad habitum sui Instituti Novitios quovis tempore, etiam extra Capitulum. Non obstantibus Decretis generalibus Sanctitatis Suae de genere editis, & aliis Conclit. & Ordin. Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Custodi enim voto, Guardianorum, & Discretorum licet Novitios recipere.

§. 1. Ita tamen, ut prius examinentur diligenter per ipsos Custodem, Guardianos, & Discretos recipiendorum, & admittendorum qualitates, juxta Ordinis Regulam, Decreta, & Constitutiones Apostolicas.

Examinari prius illorum qualitates.

§. 2. Et Custos sub poena privationis vocis activae, & passivae teneatur in proximo, tunc futuro Capitulo Custodiali, vel ejus loco, Congregatione etiam Custodiali singulis annis habenda, referre quot acceperit Novitios, ac illorum qualitates, & in quibus Monasteriis recepti commorentur, & approbationem, & confirmationem receptionis, & admissionis ante professionis emissionem obtinere, alias supradicta omnia ex nunc, prout ex tunc irrita esse voluit, & hujus Decreti auctoritate declaravit.

Omnino in futuro Capitulo referre.

Datum Romae die Dominico, 23. Novembris 1603.

Dat. die 23. Novem. 1603. An. XII.

CCCCXV.

Committitur Nuncio Sabaudiae, ut prohibeat, ne in locis Pinerolii, & aliis circumvicinis Parentes in posterum filios Nutricibus Haereticis educandos tradant.

Ex Reg. in Secret. brev.

Venerabili Fratri Paulo Episcopo Bovinensi, Nostrae, & Apostolicae Sedis apud dilectum filium Nobilem Virum Carolum Emanuelem Sabaudiae Ducem Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabili Fratri salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Perlatum est ad Nos, non sine animi nostri molestia, in Oppido Pinerolii, & aliis locis vicinis a nonnullis proprios filios Infantulos, cum primum in lucem editi, & a Baptismatis Fonte levati sunt, ad Mulieres haereticas in proximis Vallibus haereticis labe infectis habitantes, lactandos mitti, indeque, ut plurimum evan-

Catholici nutritiis filios committuntur.

venire, quod ipsi Infantes apud dictas Hæreticas Nutrices educati, quorum aliqui usque ad ætatem septem, vel octo annorum apud ipsas Nutrices remanent illarum etiam Hæreticis moribus imbuantur, & dubium esse, ne simul cum lacte, quod non solum in sanguinem, sed in naturam pueri quodammodo convertitur, hæreticis quoque venenum ebibant.

Commissio de qui in Rubrica

§. 2. Nos itaque pro Nostro Pastoralis munere huic malo, quantum cum Domino possumus, occurrere volentes, fraternitati tue per presentes committimus, & mandamus, ut sub excommunicationis, & aliis arbitrio tuo imponendis poenis, auctoritate Nostri Apostolica in prædictis Pinaroli, & vicinis aliisque quibuscumque locis tue Legationis, prohibeas, ne parentes imposterum filios Nutricibus, que te vera Catholica non sint, & in Catholicorum locis non habitent, alendos tradant, ita ut ejusmodi abusus omnino tollatur: qua in re omnem abs Te diligentiam adhiberi cupimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Dat. die 18. Febr. 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 18. Febr. 1604. Pont. Nostri Anno XIII.

CCCXXVI.

Declaratio, quod Monachi Congregationis Beatæ Mariæ Fulienfis, Sancti Bernardi Cisterciensis Ordinis, ad aliam Religionem transientes, ad eandem nequaquam absque Sedis Apostolicæ licentiâ recipientur.

Institutionem hujus Congregationis vide in Const. XLIV. Sixti V. Religiosos Tom. IV. Par. IV. fol. 221.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PRO nostro Pastoralis munere ad ea libenter intendimus, per quæ Religiosorum quieti opportune consulitur.

Monachi Fulienfis, qui ad alios Ordines transierunt ad hanc Congregationem revertantur.

§. 1. Sane, cum sicut accepimus, nonnulli ex Monachis olim in Congregatione Fulienfi Ordinis Sancti Bernardi professi, qui ex illa ad alias Religiones, etiam de Superiorum licentiâ transierunt, iterum in eandem Congregationem Fuliensem reverti procurent, qui si iterum recipiantur, ex eo quod extra illam diversâ Regularia instituta, & diversam vivendi formam servaverunt, sed etiam ex eo, quod licentiâ, quam Religiosus dictæ Congregationis decet, vitam duxerunt, ipsius Congregationis quietem facile, sicuti in aliis expertum est, per turbare possent.

Injunctum est gratiam fieri per Pontificem ad hanc Sedem Apostolicam licentiâ.

§. 2. Nos huic malo, quantum cum Domino possumus, occurrere volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac mera deliberatione, harum serie statuimus, & ordinamus, eos Religiosos in dicta Congrega-

tione hætenus, aut imposterum profectos, qui ex quacumque causa, etiam de Superiorum licentiâ, ex eadem Congregatione ad aliam quacumque Religionem hætenus transierunt, vel imposterum transiverint, in eandem Congregationem per quoscumque illius Superiores, aut etiam per Capitulum Generale iterum recipi, & admitti nullatenus posse, nisi expressam nostram, & Apostolicæ Sedis, specialemque facultatem ad eorum Matrem redeundi habuerint, irritumque decernimus, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 3. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Volumus autem, ut presentium transumptis, etiam impressis, manu Generalis, & sigillo ejusdem Congregationis, aut alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides, ubique habeatur, quæ ipsis presentibus habetur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 17. Martii 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXXVII.

Congregationem Sanctorum Vitoni, & Hydulphi Ordinis Sancti Benedicti erigit, ad instar Congregationis Cassinensis, eique ejusdem Congregationis Cassinensis Privilegia communicat. [a]

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quantum ex Monasteriis pie institutis, & recte administratis in Ecclesia Dei splendoris, atque utilitatis oriatur perpendentes, id unum ex debito Pastoralis Officii præstare cupimus, ut vetus, & regularis disciplina, ubi collapsa est, restitueretur, & constantius, ubi conservata est, perseveret; ac Regulares personæ ad Regulæ, quam professæ sunt, præscriptum, vitam suam instituant, & componant.

§. 1. Cui rei alias, sicuti accepimus, cum Venerabilis Frater noster Henricus Episcopus Verdunensis diligenter incumbere superioribus annis, Divini Nominis providentiâ, ac cura, & diligentia dicti Henrici

[a] Hæc Constitutio refertur etiam a Maggano in Bullar. Cassinens. tom. 1. pag. 644.

Causa reformandi Congregationem ex duobus hæreticis Monasteriis.

Episcopi in Sancti Vitoni Verdunen., quod unitum est Mensæ Episcopali Verdunen., & Sancti Hydulphi Loci Mediani, Monasterii Tullen., seu nullius Diocesis, quod ipse Henricus Episcopus, ex concessione, & dispensatione Apostolica in Commendam ad sui vitam obtinet, Ordinis Sancti Benedicti Monasteriis Reformatio observantia Regularis juxta Instituta, & Constitutiones Congregationis Montis Cassinensis introducta, fuit. ac Monachi utriusque Monasterii hujusmodi, etiam sponte acceptaverunt, omnibusque hujusmodi Institutis, & Constitutionibus hætenus sese exacte conformaverunt, & in futurum conformare intendunt. Cum autem credibile non sit, hujusmodi Reformationem fore diuturnam, nisi annuis visitationibus excolatur, quæ tamen fieri non possunt, nisi inter illos aliqua Congregatio, in qua Superiores deponentur, qui hujusmodi munera, & alia ad observantiam, & reformationem conservandam necessaria subeant, instituat, pro parte Henrici Episcopi, ac dilectorum filiorum Priorum, & Conventuum dictorum Monasteriorum nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Congregationem dictorum duorum Monasteriorum erigere, institueret, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur.

Erechio Congregationis de qua in Rubrica.

§. 2. Nos igitur pium, ac nunquam satis laudandum propositum Henrici Episcopi, ac Priorum, & Conventuum prædictorum plurimum in Domino commendantes, ac eos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex sententia reformationis prædictorum, quibus hoc universum negotium diligenter examinandum, & Nobis referendum commisimus congregationem perpetuam dictorum Monasteriorum Sancti Vitoni, & Sancti Hydulphi, ad instar Congregationis Cassinensis, seu Sanctæ Justine de Padua, Apostolica auctoritate tenore presentium erigimus, & instituiamus, ita ut Generale Capitulum, & ab eo electi Præsides, vel Visitatores eandem habeant auctoritatem in dicta Congregationis Monasteria prædicta, ac Regulares in eis commorantes, quam alii Præsides, ac Visitatores in dicta Congregatione Montis Cassinensis, seu Sanctæ Justine de Padua, teneanturque hæc Congregationis Monasteria frequenter visitare, & illorum reformationi incumbere, & ea observare, quæ in Sacris Canonibus, & Concilio Tridentino sunt decreta.

Communicatio indulgentiarum, & privilegiorum, quibus fruuntur Congregatio Cassinensis.

§. 3. Necnon eidem Congregationi per presentes sic erectæ, & institutæ, omnia, & singula Privilegia, gratias, Indulgentias, immunitates, exemptiones, libertates, favores, & indulta prædictæ Congregationi Montis Cassinensis, seu Sanctæ Justine Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

na, illiusque singulis Monasteriis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam, aut alias quomodolibet concessa, & in futurum concedenda, eisdem auctoritate, & tenore concedimus, & impertimur, ac omnibus, & singulis dictorum duorum Monasteriorum personis, ac Præsidentibus, & Visitatoribus, ut illis uti, potiri, & gaudere, necnon quæcumque alia Monasteria illarum partium, quorum Conventus, & Monachi Regularis disciplinæ observantiam, seu reformationem acceptare, illamque subire voluerint, eidem Congregationi per presentes erectæ aggregare, illisque omnia, & singula Privilegia, gratias, Indulgentias, immunitates, exemptiones, libertates, favores, & indulta eis concessa, & concedenda communicare libere, & licite valeant indulgemus.

§. 4. Et quamvis etiam, sicut accepimus, quodam statuto ejusdem Congregationis caveatur, & expresse prohibeatur, ne quis ad aliquem gradum Superioritatis assumi possit, nisi completo septennio post Sacerdotium in Congregatione susceptum, aut ad curam Novitiorum, nisi completo novennio, neque illi, qui Sacerdotes ad Congregationem venerint, nisi decimo sexto, & decimo octavo anno respective in Congregatione completo, & nemo in Priorem, aut Abbatem promoveri possit, nisi quinquennio in Decanatu, aut Prioratu respective laudabiliter vixerit, nihilominus, quia nulli, vel saltem pauci adhuc sunt juxta dictum statutum qualificati, & difficile est, ut in futurum semper reperiantur, Præsidenti futuro Congregationis, per presentes erectæ hujusmodi, ac Successoribus suis super hujusmodi statuto dispensandi, quoties necesse erit, facultatem tribuimus, & potestatem.

§. 5. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane decernimus, quicquid secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Quocirca dilectis filiis Causarum, Curie Camera Apostolicæ Generali Auditori, ac Decano Ecclesiæ Verdunen., & Præposito Ecclesiæ Collegiatae Sancti Deodati Tullen., seu nullius Diocesis, per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicantes, faciant auctoritate nostra præmissa omnia observari, Contradictores quoscumque, & rebelles, & præmissis non obtemperantes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliæque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Præfidi data facultas dispensandi a legibus statutis cum illis, qui ad officia eligendi sunt.

Clausula ad hujusmodi Constitutionis firmitatem.

Exequutores designati.

1604.
Decretio
contractionum

§.7. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papa VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo quis vigore presentium ad iudicium ultra tres Dietas non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon prædictis, & aliis dicti Ordinis statutis, & Consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus, etiam si de illis specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7.
Aprilis 1604.
An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 7. Aprilis 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXVIII.

Ex Regest. in
Secret. Brevis.

Terram Campi in Civitatem, & Ecclesiam Parochialem Beate Mariæ in Cathedrali erigit, & perpetuo cum Hortensi unit. (a)

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Utilitas ere-
ctionum Ec-
clesiarum.

Pro excellenti præminencia Sedis Apostolicæ, in qua post beatum Petrum Apostolorum Principem quamquam imparibus meritis, pari tamen auctoritate constituti sumus, dignum quin potius debitum arbitramur, in irriguo militantis Ecclesiæ agro novas Episcopales Sedes, Ecclesiasticasque plantare, ut per huiusmodi novas plantationes populorum devotio augeatur, animarum salus semotis litium dispendiis sublequatur, & humilia loca dignioribus titulis decorentur, ac illarum habitatores, & incolæ honorati Præsulis assistentia, & regimine suffulti votivis, & prosperis successibus gratulentur, ipsarum quoque Ecclesiarum statui, etiam per ministerium unionis accommodæ, prout illarum utilitatis, ac locorum, & temporum qualitas exigit, efficaciter provideatur.

Causa scien-
de erectionis.

§. 1. Sane cum alias inter dilectos filios Universitatem, & Homines Terræ Campi Aprutinae, & Montis Alti Dioecesis ex una, necnon Communitatem, & Homines Aprutini ex altera partibus plures, diversaque differrentiæ, & controversiæ vigerent, ac ex illis multa in dies scandala orirentur, ipsi-

(a) Legitur etiam in Italia Sacra Ughelli edit. Venet. Tom. 4. fol. 778.

que Universitas, & homines Campenses terram huiusmodi in tribus oppidis videlicet Campi, & Nucella, ac Castri novi consistentem, & unico generali vocabulo Campium nuncupatam, que inter alias qualitates requisitas, etiam districtum, & Comitatum circiter viginti duarum villarum, ac totidem Parochias habet, & in qua una sub invocatione Beate Mariæ nuncupate, & tres alia Collegiate, ac una Parochialis Sancti Salvatoris, & duodecim sine cura Ecclesiæ, necnon quinque tam virorum, quam mulierum Monasteria, & unum Hospitale Peregrinorum, pluresque Laicorum Confraternitates esse noscuntur, in Civitate, ipsam vero Ecclesiam Beate Mariæ, in qua duodecim Canonicatus, & sex Præbende, necnon sexdecim perpetuæ Cappellanæ, seu perpetua simplicia Beneficia Ecclesiastica, cum Sacratio omnibus ad divini cultus usum necessariis refero instituta reperiantur, in Cathedrali Ecclesia erigi summopere desiderarent, & desuper Romano Pontifici tunc existenti humiliter supplicassent. Communitas vero, & homines Aprutini, prædicti, ac etiam dilecti filii Capitulum, & Clerus, necnon tunc Episcopus Aprutini, contradicerent, ac propterea negotium erectionis huiusmodi per tunc existentem Romanum Pontificem ad Congregationem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super rebus Consistorialibus Deputatorum remissum, ibidemque pluries spatio quatuordecim annorum tractatum, & diligenter discussum, ac tandem per eosdem Cardinales Nobis relatum fuisset, eorundem Universitatis, & hominum Campensium votis annuendum fore.

Novæ Dic-
cesis Cam-
plensis exten-
sio.

§. 2. Nos habita super his cum prædictis, & aliis eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus Venerabilibus Fratribus nostris matura deliberatione, de illorum consilio, & assensu, ac Apostolica potestate plenitudine tenore presentium eam dictæ Terræ partem, que Campi, & Castri novi oppida continet, necnon Villas Campagnolani, Morcu, Ficherii, Floriani, Molviani, Galliani, Paterni, Fesinani, Campigliæ, Massariorum, Garrani, Collicelli, Rojani, Venali, Garruffi, Guzzani, & Biffari ab Aprutini, etiam si Venerabilis Frater nostri moderni Episcopi Aprutini, cuius indemnitati aliunde provisum fuit, ad hoc non accedat assensus; alteram vero eiusdem Terræ partem in qua dictum oppidum Nucelle consistit, ac Villas, seu loca Battaglie, Palana, Ancherani, Camera Ripacandoni, Paduli Castiglioni, & Pennæ, Floriani cum illarum districtibus, Territoriis, Clericis, personis, Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Piiis Locis, & Beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura secularibus, ac quorumvis Ordinum, & Militiarum Regularibus, ac Montis Alti Episcopatus, & Dioecesis, in quibus illa respective consistebant, Venerabilis Frater nostri moderni Episcopi Montis Alti expresse ad hoc accedente consensu, perpetuo dismembramus, & separamus, illaque sic dismembrata, & sepa-

Erectio Terræ
in Civitatem,
& Collegiatam
Ecclesiam in
Cathedrali.

Assignatio Cle-
ri & Populi.

Des Episcopo
constituta.

Privilegiis
Concessio.

Separata ab omni, & quacumque jurisdictione, superioritate, correctione, visitatione, & potestate nunc, & pro tempore existentium Episcoporum, ac dilectorum filiorum Capitulum Aprutini, & Montis Alti, eorumque Vicariorum, ac quorumcumque aliorum Ordinariorum etiam inferiorum, necnon solutione quorumcumque iurium, seu Decimarum, & Quarteriarum Episcopis, & Capitulis prædictis, ac illorum singulis ratione jurisdictionis, & superioritatis prædictarum respective debitorum, ac per ipsos, & eorum quemlibet percipi solitum, penitus etiam perpetuo eximimus, & totaliter liberamus, ipsamque Terram Campi in Civitatem Campen. nuncupandam, & Ecclesiam Beate Mariæ huiusmodi in Cathedrali Ecclesia cum dignitate, sede, mensa, & aliis insignibus Episcopali- bus, necnon omnibus, & singulis privilegiis, honoribus, & iuribus debitis, & consuetis pro uno Episcopo Campen. nuncupando, qui in eadem Ecclesia Campen. resideat, & jurisdictionem Episcopalem, omnique, & singula alia, que ordinis, jurisdictionis, & cuiuscumque alterius muneris Episcopalis sunt, habeat, & exerceat sine præiudicio præsentium, & iurium Abbatum secularis, & Collegiæ Ecclesiæ Sanctorum Mariani, & Jacobi de Camplo, sed illis semper salvis, similiter perpetuo erigimus, & instituiamus.

§. 3. Ac ipsi Ecclesiæ sic in Cathedrali erectæ Terram Campi præfatam in Civitatem, ut præfertur, erectam pro Civitate, illiusque incolas, & habitatores pro Civibus, & Villas, Territoria, Districtum, & Comitatum huiusmodi pro Dioecesi, necnon Ecclesiasticos pro Clero, & secularis personas in Civitate, & Dioecesi Campen. huiusmodi degentes pro populo pariter perpetuo concedimus, & assignamus.

§. 4. Necnon prædictæ Mensæ Episcopali Campen. pro eius dote quatuordecim ducatos monetae Metropolitanae per eosdem Communitatem, & homines Campen. super eorum bonis stabilibus publico perpetuo donationis instrumento assignatos ultra domum satis amplam, & commodam similiter ab eis pro futuri Episcopi Campen. habitatione perpetuo donatam, ac alios fructus, redditus & proventus illi debitos itidem perpetuo applicamus, & appropriamus.

§. 5. Insuper Ecclesiam sic in Cathedrali erectam, ac pro tempore existentem Episcopum dictæ Apostolicæ Sedi immediate, Civitatem vero, & Dioecesim Campensem, earumque Clerum, & populum huiusmodi eidem Episcopo Campen. pro tempore existenti mediate subiicimus. Nec non Capitulum, Clero, Civitati, & Dioecesi Campen., illarumque Civibus, incolis, & habitatoribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, gratiis, favoribus, & indultis, quibus alii Episcopi, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Capitula, alique Civitates, & Dioeceses, ac earum Cleri, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

rus, incolæ, & habitatores in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, similiter perpetuo indulgemus.

§. 6. Insuper attendentes fructus, redditus, & proventus Mensæ Episcopalis Campen. huiusmodi tenuiores esse, quam ut pro tempore existens Episcopus Campen. iuxta Pontificalis dignitatis exigentiam sustentari valeat, ac Horten., cui Venerabilis Prater noster Alexander Episcopus Hortensis præesse dignoscitur, & præfatam Campen. Ecclesiam per unum Episcopum commode regi, & gubernari posse; his, & certis causis adducti, Campen. a primæva illius erectione huiusmodi apud dictam Sedem vacantem, de cuius provisione nullus præter Nos hac vice, pro eo quod Nos dudum provisiones Ecclesiarum omnium, apud Sedem eandem tunc vacantium, & in antea vacaturarum dispositioni, & ordinationi nostræ reservavimus, ac decrevimus, ex tunc irritum, & inane quidquid fecerit super his per quoscumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, se intromittere potuerit, live possit, reservatione, & Decreto obstantibus supra dictis, & Horten. Ecclesiam huiusmodi, cum omnibus iuribus, & pertinentiis suis invicem, itaut ambe Ecclesiæ huiusmodi deinceps perpetuis futuris temporibus per unum Episcopum Campen., & Horten. nuncupandum regantur, pariter perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

§. 7. Et nihilominus eidem Ecclesiæ Campen. de persona dicti Alexandri Episcopi dicta auctoritate providemus, ipsumque illi in Episcopum præficimus, & pastoralem curam, & administrationem eiusdem Ecclesiæ Campen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, itaque quod per hoc dictæ Ecclesiæ Horten. præesse non desinat, sed illius, ac eiusdem Ecclesiæ Campen. verus Episcopus, & Præsul existat.

§. 8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum prædictarum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum, ac dicti instrumenti tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur, necnon Terræ, Oppidorum, Villarum, Locorum, Territoriorum, Districtuum, Comitatus, & aliorum præmissorum veriores qualitates, confines, denominationes, nuncupationes, & vocabula, aliaque in præ-

Unio Cam-
plensis Horten-
sis Ecclesiæ.

Cura Cam-
plensis Ecclesiæ
Episcopo Horten-
si commissa.

Decretio
contractionum

missis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna presentibus pro plene, & sufficienter insertis, & expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat harum ferie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, firmitate spe, fiduciaque conceptis, quod gratia Domini prefato Alexandro Episcopo assistente propria, dicta Ecclesia Camplen. sub suo felici regimine regeretur utiliter, & prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementa.

Utriusque Ecclesie obsequia sustinenda.

Si dissolutio fiat, Campensis Ecclesie Decretis agenda.

Exortatio ad Episcopos, ut suo munere satisfaciant.

Claufula penalis.

Dat. die 19. Maii 1604. An. XIII.

§.9. Volumus autem, quod propter unionem, & annexionem, & incorporationem predictae Ecclesiae Horten., & Camplen. huiusmodi in spiritualibus, & temporalibus detrimenta non sustineant, sed eorum congrue supportentur onera consueta.

§.10. Quodque in eventum dissolutionis dictae unionis Communitas, & homines Camplen. prefati teneantur augere dotem dictae Episcopalis Mensae Camplen. usque ad annum valorem mille scutorum iuxta dispositionem Decretorum Concilii Tridentini, alias Terra Camplen., ac Villa, Territoria, Districtus, & Comitatus huiusmodi, ut praefertur dismembrata ad pristinum eum in quo ante erectionem, & dismembrationem huiusmodi erant, statum revertantur.

§.11. Quocirca eidem Alexandro Episcopo per Apostolica scripta mandamus, quatenus onus cura, & administrationis dictae Ecclesiae Camplen. sic exercere studeat solite, fideliter, & prudenter, quod exinde sperati fructus proveniant, & sua bona fama odor ex suis laudabilibus actibus latius diffundantur, ac dicta Ecclesia Camplen. Gubernatori provide, & fructuoso Administratori gaudeat se commissam, ipseque Alexander Episcopus praeter aeternae retributionis praemium, nostram, ac dictae Sedis Apostolicae benedictionem, & gratiam, exinde uberius consequi mereatur.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae dismembrationis, separationis, exemptionis, liberationis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, subiectionis, indulti, unionis, annexionis, incorporationis, provisionis, praefectionis, derogationis, voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo quarto, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

Injuncta Philippi III. Hispaniarum Regi lege restituendi bona ab Ecclesiis a Philippo II. alienata ex concessione a Greg. XIII. obreptitio obtenta, eiusdem Philippi II. animam a censuris absoluitur.

Ex Reg. in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Cum alias fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster accepisset, cl. mem. Philippum Hispaniarum Regem Catholicum immensos, & fere intolerabiles sumptus pro Christianae Republicae, fideique defensione continuo facere, & ingentem, ac validam Classem quotannis contra Turcas instruere, magnisque in Belgio exercitus adversus Haereticos alere, atque litice tot, tamque gravibus expensis proprium ararium non sufficere, ideoque maioribus ei subsidiis opus esse: Idem Gregorius Praedecessor considerans, huiusmodi sumptuum, atque expensarum causas ad conservationem quoque Regnorum dicti Philippi Regis pertinere, & non modo laicis, verum etiam Clericis universis eidem Regi subsidiis communes esse, licet jam ob praedictas, & alias causas Clero Regnorum Hispaniarum per Sedem Apostolicam nonnulla subsidia, videlicet quadringentorum, & viginti millium ducatorum, & solutionis primae decimae imposita, & eidem Philippo Regi, ut dictas expensas facilius ferre possit, assignata essent, ipseque Philippus Rex a personis secularibus distorum Regnorum, diversa adjumenta quaereret, ut quadraginta suae ordinariae, & sexaginta Ecclesiasticae classis triemes, sicut ex propria obligatione, in federe tunc contra Turcas inito, facta tenebatur, commodius instrueret: tamen advertens, admodum convenire, ut persona Ecclesiastica Hispaniarum, ultra subsidia supradicta, adhuc partem aliquam bonorum ecclesiasticorum jurisdictionalium, quo minori fieri posset Ecclesiarum dispendio, eidem Philippo Regi, in eius subventionem conferrent, exemplo rec. mem. Clementis VII., & Pauli III., ac Julii etiam III. Romanorum Pontificum, suorum, & nostrorum Praedecessorum, qui alienandi bona jurisdictionalia Militarum, & personarum Regularium in dictis Regnis existentium, ad summas tunc expressas, in clytae memoriae Carolo V. Romanorum Imperatori eiusdem Philippi Regis Genitori, per diversas eorum literas, facultatem concesserant, adductus, motu eius proprio eidem Philippo Regi, ut per se, vel alium, seu alios, ad id per eum toties, quoties, & quodcumque sibi videretur deputandum, seu deputandos, tot Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & loca, quot valorem annuum quadraginta millium ducatorum auri largorum, secundum communem estimationem non excederet, ad quascumque Cathedrales, etiam Metropo-

Gregor. XIII. Philippo III. Regi pro cl. in contra Christianae fidei hostes septuaginta concessit, ut nonnulla Oppida, Arces, ad Ecclesias, Monasteria, pertinentia, data tamen compensatione, in proprios usus converteret.

Itaque ea vendere etiam possit.

litanas, ac Primitiales, Collegiatis, necnon Parochiales Ecclesias, ac Monasteria tam virorum, quam mulierum, Prioratibusque, Praeposituras, Capitula, Conventus, Dignitates etiam Conventuales, ac majores, & principales administrationes, & officia, ceteraque Beneficia Ecclesiastica, & loca, cum cura, & sine cura, secularia, & Sancti Benedicti, Sancti Augustini, Cluniacen., Cisterciens., Praemonstraten., Sancti Hieronymi, ac quorumcumque aliorum Ordinum Regularia, eorumque Conventuales mensas in temporalibus pleno jure, quocumque titulo, causa, seu occasione, & quovis modo spectantia, & pertinentia in dictis Hispaniarum Regnis consistantia, cum suis vassallis, & tam civilibus, quam criminalibus jurisdictionibus, necnon mero, & mixto imperio, fructibusque, redditibus, & proventus, obventionibus, & emolumentis quibuscumque, omnibusque aliis juribus, & pertinentiis in praedictis, & circa ea, & illorum occasione quomodolibet competens, spectantibus, ac pertinentibus, ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Praeposituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Mensis, Ordinibus, & locis, postquam equivalentem recompensam annuorum fructuum, reddituum, & proventuum eorundem Oppidorum, Arcium, Fortalitiorum, Villarum, Terrarum, & locorum ex communi estimatione quinque annorum ex tunc proxime praeteritorum, computando, in tot bonis immobilibus, & aliis rebus, seu redditibus suis, tutis, & securis, super quo ipse Philippus Regis conscientiam oraverit, realiter, & cum effectu assignavisset, perpetuo, sine consensu Praesulum, Abbatum, Abbatissarum, Priorum, Praepositorum, Rectorum, Conventuum, Capitulorum, & aliarum personarum ea obtinentium, dismembrandi, & separandi, ipsaque Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, & loca cum illorum omnium vassallis, jurisdictionibus, mero, & mixto imperio, fructibus, redditibus, proventus, obventionibus, emolumentis, ac juribus, & pertinentiis praedictis sibi appropriandi, applicandi, & incorporandi, ac eorum fructus, redditus, proventus, & emolumenta, pariter sine consensu praedictorum Praesulum, Abbatum, Abbatissarum, Priorum, Praepositorum, Rectorum, Conventuum, Capitulorum, & aliarum personarum ea obtinentium, etiam perpetuo per se, vel alium, seu alios ab eo pro tempore deputatum, seu deputatos percipiendi, exigendi, & levandi, ac in suos usus, & utilitatem convertendi, plenam, & liberam licentiam, ac omnimodam facultatem, & potestatem, Apostolica auctoritate concessit, & elargitus fuit.

§.2. Ac ex tunc, prout ex eo tempore postquam idem Philippus Rex equivalentem recompensam huiusmodi eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Praeposituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Mensis, Ordinibus, & locis, ut

praefertur, assignavisset, & e contra Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & loca praedicta cum vassallis, jurisdictionibus, meroque, & mixto imperio, ac fructibus, redditibus, proventus, obventionibus, emolumentis, ac juribus, & pertinentiis suis, auctoritate, & tenore praedictis, perpetuo dismembravit, & separavit, ac eidem Philippo Regi, ita, quod de illis omnibus, tamquam de suis propriis bonis, libere, & licite disponere, & facere, ac illis uti, necnon Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & loca praedicta, cum illorum vassallis, Jurisdictionibus, mero, & mixto imperio, ac fructibus, redditibus, proventus, obventionibus, emolumentis, ac juribus, & pertinentiis in quoscumque, quos ipse Philippus Rex voluisset, quocumque titulo, etiam perpetuae alienationis, venditionis, & concessionis pro pretio, seu pretiis reperibili, aut reperibilibus, & alias sibi benevisis in praedictum effectum, & ad communem ipsius Christianae Religionis salutem convertere, transferre, alienare, concedere, & assignare, ac pretium, seu pretia inde proveniens, & provenientia recipere, & in usum praedictum convertere: ita tamen, quod bona Ecclesiastica Monasteriorum, Prioratuum, Praepositorum, Dignitatum, & aliorum supradictorum, quae tempore separationis, & alienationis, vigore dictae facultatis faciendae, essent vacantes, aut Pastore carerent, nullatenus separarentur, neque alienarentur, donec suos Pastores, Abbates, & Rectores habuissent, libere, & licite valerent, dicta auctoritate, perpetuo applicavit, appropriavit, & incorporavit, ac dismembrata, appropriata, applicata, & incorporata esse voluit, decrevit, & declaravit.

§.3. Et pro potiori cautela alienationes, venditiones, translationes, concessionis, & assignationes, omniaque, & singula alia supradicta per Philippum Regem, & ab eo deputandum, seu deputandos praedictos, vigore dictae facultatis de Oppidis, Arcibus, Fortalitiis, Villis, Terris, & locis, ac aliis praemissis faciendas, ex tunc pariter, prout ex eo tempore, postquam facta forent, & e contra, eadem auctoritate approbavit, & confirmavit, ac approbata, & confirmata esse voluit, supplens omnes, & singulos praemissos tam juris, quam facti, & quorumcumque solemnitatibus in alienationibus bonorum ecclesiasticorum, observari debitarum defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem: ac decernens dismembrationem, separationem, appropriationem, applicationem, incorporationem, necnon alienationes, venditiones, translationes, concessionis, & assignationes, ac omnia, & singula alia, quae in vim dictae facultatis, ut praefertur, fieri contigisset, perpetua roboris firmitate subsistere, suosque plenarios effectus sortiri, ac per Episcopos, Archiepiscopos, Primates, Abbates, Priores, Abbatissas, Priorissas, Praepositos, Capitula, Conventus, & alios quoscumque supradictos, ceterosque alios, ad quos, ea quovis mo-

Disque facultate approbatione, & venditione, tamquam factis approbavit.

modo pertinerent, & pertinere possent, perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere, perinde ac si ab eodem Gregorio Prædecessore, & Apostolica Sede, pro ejusdem Sedis urgentissimis necessitatibus, cum solemnitatibus a jure requisitis, & aliis necessariis dismembrata, separata, appropriata, applicata, incorporata, alienata, vendita, & translata fuissent, necnon tam illa quam ejusdem Gregorii Prædecessoris literas desuper expeditas, ex quavis causa, de nullitate, aut subreptionis, & obreptionis vitio, seu intentionis ipsius Gregorii Prædecessoris defectu, notari, vel impugnari, ac Episcopos, Archiepiscopos, Primates, Abbates, Priores, Præpositos, Capitula, Conventus, & alios prædictos a præmissis, & aliis eorum vigore faciendis, quovis etiam, enormissimæ læsionis prætextu, aut ex quacumque alia, etiam justissima causa quomodolibet appellare, seu reclamare, ac illis aliqua privilegia, etiam per dictam Sedem, sub quacumque forma, & verborum expressione concessa, seu concedenda ad hoc, ut dismembrationem, separationem, applicationem, appropriationem, incorporationem, alienationes, venditiones, translationes, concessiones, & assignationes hujusmodi, aliæque per ipsum Philippum Regem, & ab eo deputandum, seu deputandos pro tempore facta ex quavis causa, seu occasione, etiam enormissimæ læsionis hujusmodi, aut non servatarum solemnitatibus a jure requisitarum, annullare, invalidare, & retractare, seu impugnare valerent, suffragari non posse, ac alias, prout in ejusdem Gregorii Prædecessoris literis desuper in forma Brevis sub datam die 6. Aprilis 1574. Pontificatus sui Anno II. expeditis, latius continetur.

§. 4. Quorum literarum vigore, sicut accepimus, dictus Philippus Rex nonnulla ex Castris, Fortalitiis, Villis, Terris, & locis jurisdictionalibus hujusmodi ad quasdam Cathedralis, etiam Metropolitanas, ac Primatiales, Collegiatis, & Parochiales Ecclesias, ac ad Monasteria tam Virorum, quam Mulierum, Prioratus, Præposituras, Capitula, Conventus, Dignitates etiam Conventuales, ac majores, & principales administrationes, & officia, cæteraque Beneficia Ecclesiastica in eisdem Regnis Hispaniarum consistentia, respective spectantibus cum suis jurisdictionibus, & cum mero, & mixto imperio, fructibusque, & redditibus, proventus, obventionibus, emolumentis, juribus, & pertinentiis quibuscumque ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Præposituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, officiis, ac Beneficiis, eorumque Mensis, Ordinibus, & Locis respective, assignata prius cuilibet eorum pro ratione reddituum annuorum ex Castris, Fortalitiis, Villis, Terris, & Locis, ad illa respective spectantibus, juxta æstimationem prædictam percipi solitorum, æquivalenti, & tutissima in eisdem Diocesis consistenti aliorum reddituum annuorum recompensa, dil-

membravit, ac ex illis quedam, nimirum titulo permutationis, in tertias personas transfudit, pro quibus, seu quorum loco, alia bona stabilia, prout a Duce Medine Cœli in permutationem Oppidorum Utrelle, & Almaz. quasdam Salinas, quas Regia Corona incorporavit, recepit: quedam vero aliis similiter tertis personis, pretio convento, in perpetuum vendidit, & alienavit: horum autem sic, ut præferret venditorum, & alienatorum redditus annui ad summam novem millium, & quingentorum circiter Ducatorum, ut accepimus, ascendunt, quedam alia Corona, suæ Regali simpliciter incorporavit, quedam vero, a quorum Universitatibus certas pecuniarum summas recepit, nonnullis eisdem concessis privilegiis, eidem Coronæ suæ immediate subjecit, reliqua, quorum Universitates, ne in alios transferrentur, certam pecuniarum quantitatem ipsi Philippo Regi perolverunt, seu Prædia, vel alia bona stabilia loco pecuniarum eidem Regi assignarunt sub eisdem Ecclesiis, seu Monasteriis, vel Prioratibus, aut aliis Beneficiis Ecclesiasticis, ad quæ pertinebant, dimisit, prout in diversis Instrumentis, & documentis, ac aliis scripturis publicis, Regiisque Diplomatis super præmissis confectis, & expeditis, plenius, dicitur contineri.

§. 5. Cum autem, sicut etiam accepimus, postea idem Philippus Rex, considerans forsitan, ex eo, quod Gregorio Prædecessori expositum non fuerat, pridem recort. mem. Pium Papam V. etiam Prædecessorem Nostrum ipsi Philippo Regi facultatem concessisse alienandi similia bona jurisdictionalia, ad Ecclesias, Monasteria, & Beneficia Ecclesiastica Regnorum Hispaniarum, de consensu tamen Præfulum, & aliorum Monasteria, & Beneficia hujusmodi obtinentium, & assignata eisdem Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis, ad quæ ipsa bona jurisdictionalia pertinerent, duplici recompensa illorum annui valoris, & etiam ex eo, quod etiam eidem Gregorio Prædecessori, forsitan præsuppositum fuerat, redditus bonorum jurisdictionalium ad Ecclesias, Monasteria, & Beneficia prædicta pertinentes, valorem annuum quadraginta millium Ducatorum prædictorum longe excedere, cum tamen, ut postea compertum fuerat, ad illum valorem vix ascenderent, his de causis facultatem sibi ad hoc a prædicto Gregorio Prædecessore concessam, subreptionis vitio subjacere, & tum ex prædictis causis, tum etiam ex eo, quod ipse Philippus Rex formam dictæ facultatis non servasset, & pecunias ex venditionibus, & alienationibus prædictis receptas, in usus expressos non convertisset, conscientiam stimulis agitatus, in ejus ultimo Testamento, seu Codicillis, duas clausulas apposuerit, per quas disposuit, ut aliqua ratio, seu forma iaretur restituendi Ecclesiis, Monasteriis, & aliis hujusmodi Beneficiis Ecclesiasticis dictorum Regnorum Oppida, Castra, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca prædicta ab eis in vim facultatis Apost. dismembrata, & alienata.

Postea vero sententia d. h. testamento dicitur cuique Ecclesie sua bona restitui.

Philippus III. pendentiibus viris rem examinandam. committit.

Qui Philippi Secundi mentem executioni demandari non posse putant.

§. 6. Et propterea Charissimus in Christo filius Noster Philippus III. Hispaniarum Rex Catholicus, ejusdem Philippi II. filius, & Successor, considerans negocium hoc maximi momenti existere, Congregationem gravissimorum scientia, & probitate Virorum, ut negocium prædictum mature considerarent, & ipsi referrent, nominatim deputaverit.

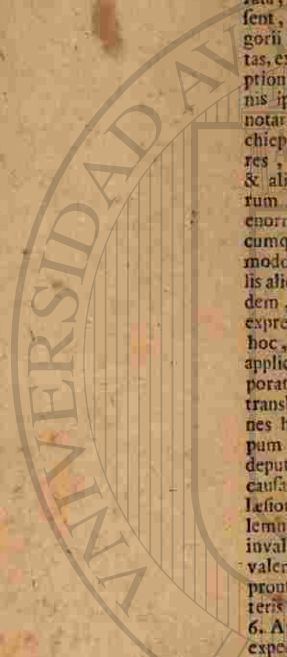
§. 7. Cumque in dicta Congregatione, maturo consilio, consideratum fuerit, causas, propter quas dictus Gregorius Prædecessor facultatem prædictam concessit, tam necessarias, & utiles Christianæ Republice, & eas quidem verissimas fuisse, & esse, ac venditiones, & alienationes prædictas, auctoritate Apostolica, & sub fide publica sine dolo, & fraude, dataque Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis hujusmodi recompensa, juxta formam literarum d. Gregorii Prædecessoris factas fuisse, & si nunc venditiones hujusmodi rescinderentur, inde profecto maximæ in Hispaniarum Regnis perturbationes orirentur: quandoquidem Emptores, qui bona fide Oppida, Castra, & loca jurisdictionalia prædicta emerant, in illis, tamquam proprii Domini, maximas impensas, & melioramenta Ecclesiarum, Monasteriorum, Domorum, & Arcium, fecerunt, Terras emerunt, Molendina, & Aquæductus, aliæque opera sumptuosa contraxerunt: quæ omnia, cum omnibus damnis, & interesse, quæ passi fuerunt, quæ ad inestimabilem pecuniarum summam ascenderent, illis de jure restitui oporteret, juxta obligationes a prædicto Philippo II. Rege in vim dictarum Gregorii literarum factas, unde infinite lites, differentie, molestie, & perturbationes in prædictis Regnis suscitarentur: præterquam quod id executioni difficillime demandari posset ob residentiam Emptorum, quibus invidis, sine injuria, jus, & Dominium, iusto titulo, & bona fide, per viam contractus acquisitum, adimi non posset, consideratum præterea fuit, ipsum Philippum III. Regem hujusmodi restitutionem, hoc præsertim tempore, facere non posse, cum sua Regna, & Patrimonium Regale ob alias expensas, quas ejusdem Christianæ Republice, & fidei Catholice causa, facere coactus fuit, valde exhausta sint.

§. 8. Quare ipse Philippus III. Rex cupiens, tum suæ, tum Philippi II. ejus Genitoris saluti consulere, nobis humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere, de benignitate Apost. dignaremur.

§. 9. Nos igitur, qui ejusdem Philippi III. Regis summam pietatem, religionem, eximia in omnes suorum Regnorum Ecclesias, & personas Ecclesiasticas, atque adeo in universam Christianam Rempublicam, merita, nota, & perspecta habemus: Propterea illius piis votis, quantum cum Domino possumus annuere, illumque amplioribus in dies favoribus, & gratis prosequi volentes, ac prædictarum Gregorii Prædecessoris literarum, & quorumcumque Instrumentorum, contractuum, & aliarum scripturarum super permutationibus, ven-

ditionibus, & alienationibus quorumcumque: Castrorum, Oppidorum, Arcium, Fortalitorum, Villarum, Terrarum, & Locorum prædictorum per prædictum Philippum II., ut præmittitur factis, celebratorum, & consecratorum, tenores, eorumdemque Castrorum, Oppidorum, Arcium, Fortalitorum, Villarum, Terrarum, & Locorum, Ecclesiarumque, Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Capitulorum, Conventuum, Dignitatum, Officiorum, Mensarum, Ordinum, & Locorum Ecclesiasticorum, ad quæ respective pertinebant, denominationes, titulos, jura, vocabula, situationes, confines, qualitates, Decretes, & veros etiam annuos valores, cæteraque necessaria, presentibus pro expressis habentes, ipsius Philippi III. Regis supplicationibus inclinati, ac ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, volumus, & harum serie decernimus, ut idem Philippus III. Rex suæ, ac Philippi II. ejus Genitoris saluti consulat, quoad præmissa teneatur, ea quidem Oppida, Castra, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca ex prædictis, quæ Corona suorum Regnorum dictus Philippus II. Rex simpliciter incorporavit, nec non ea etiam, quorum Universitates, ne in alias personas alienarentur, certa pecuniarum quantitate ipsi Philippo II. perfolata, seu forsitan, loco pecuniarum, bonis aliquibus stabilibus ipsi Philippo II. Regi assignatis, ab illo quadam privilegia obtinuerunt, & suæ Coronæ Regali immediate subiecta fuerunt, salvis ipsis Universitatibus, & integris remanentibus quibuscumque privilegiis, gratiis, & Indultis per d. Philippum II. eisdem Universitatibus propterea concessis, Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Præposituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Mensis, Ordinibus, & Locis Ecclesiasticis, ad quæ respective antea pertinebant, cum illorum Vassallis, Jurisdictionibus, ac mero, & mixto imperio, fructibusque, redditibus, proventus, obventionibus, emolumentis, ac juribus, & pertinentiis suis quibuscumque omnino restitueret, & reintegrare teneatur, & debeat, & ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Præposituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Mensis, Ordinibus, & Locis bona, quæ dictus Philippus II. illis, pro recompensa assignavit, recipere, sibi que restitui facere possit: quo vero ad ea Oppida, Castra, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca ex prædictis, quæ per dictum Philippum II. in alios, titulo permutationis translata fuerunt, pro quibus nimirum ipsi Philippo II. Regi alia bona, videlicet, quedam Salina in permutationem Oppidorum Utrelle, & Almaz. a Duce Medine Cœli assignata fuerunt, ipse Philippus III. teneatur Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Præposituris, Capitulis, Conventibus, Dignitatibus, Officiis, Mensis, Ordinibus, & Locis Ecclesiasticis, ad quæ respective spectabant, vel eademmet bona, & præsertim Salinas prædictas, quæ ipse Philippus II. habuit, assignare,

Pro his vero, quæ in laico sunt manus deveneri primis dominis compensare.

Philippus Rex nonnullis acceptis habitibus nonnulla ex ista ipse reliquit Ecclesie si capto æquivalenti pretio.

Philippus III. post suam, & patris conscientiam contulit.

Clemens jubet bona hujusmodi, vel Regio. Marzio addita, vel ab Ecclesiis in compensationem accepta, Ecclesiis, Monasteriis, & restitui.

re, & eo casu ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, & aliis Beneficiis supradictis bona, quae illi pro recompensa a praedicto Philippo II. Rege data fuerunt, recipere, & sibi restituere facere possit, seu si ipse Philippus III. Rex praemissa facere non potuerit, teneatur saltem, & debeat, ultra bona per Philippum II., pro equivalenti recompensa Ecclesiis, Monasteriis, & aliis Beneficiis Ecclesiasticis praedictis concessa alia bona, iuxta declarationem a nostro, & Apostolicae Sedis Nuncio, apud ipsum Philippum III., residente faciendam, assignare, illis autem Universitatibus, & Locis, quae dicto Philippo II. pecunias, seu bona stabilia, ad effectum, quod non venderentur, tribuerunt, & sibi eisdem Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis Ecclesiasticis, remanserunt, ipse Philippus III. Rex teneatur aliquam recompensam, arbitrio ejusdem Nuncii, pariter assignare: ubi vero praemissa adimpleverit, ex nunc, prout ex tunc, & e contra, quoad ea Oppida, Castra, Arces, Fortalitia, Villas, Terras, & Loca ex praedictis, quae venditionis titulo per d. Philippum II. perpetuo realiter, & cum effectu vendita, & alienata fuerunt, ut praefertur, venditiones, & alienationes hujusmodi, perpetuo validas, & firmas remanere volumus, easque, & instrumenta, seu alias scripturas desuper confectas, & in eis contenta, & inde sequuta quaecumque, auctoritate, & tenore praedictis, perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjuicimus.

§. 10. Ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti, & quatumcumque solemnitate in alienationibus bonorum Ecclesiasticorum observari debitarum, etiam substantialium, aliosque defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus, ac venditiones, & alienationes hujusmodi, ac instrumenta desuper celebrata, & in eis contenta, & inde sequuta quaecumque, perpetuo valida, firma, & efficacia fore, & esse, suoque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac per Archiepiscopos, Primates, Episcopos, Abbates, Priores, Abbatissas, Priorissas, Praepositos, Capitula, Conventus, & alios quoscumque supradictos, ad quos spectat, perpetuis futuris temporibus, inviolabiliter observari debere, nec ab ipsis, aut quibusvis aliis quavis auctoritate fungentibus, & sancturis, etiam praetextu Testamenti, seu Codicillorum, aut alterius ultimae voluntatis praedicti Philippi II. super illorum restitutione facien., aut quavis alia occasione rescindi, retractari, annullari, aut de ipsarum venditionum validitate quomodolibet opponi nullatenus posse; praesentes quoque literas de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, vel impugnari, aut adversus illas quodcumque gratiae, vel justitiae remedium impetrari minime posse.

§. 11. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolice Sedis, & S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, Jac etiam Nuncios Apostolice Sedis, sublati eis,

& eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, & vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 12. Ipsum vero Philippum III. Regem a quacumque restitutione Oppidorum, Castrorum, Arcium, Fortalitorum, Villarum, Terrarum, & locorum venditorum, & alienatorum praedictorum, Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Praepositis, Mensis, Capitulis, Conventibus, & locis Ecclesiasticis quibuscumque, ad quae spectabant, & pertinebant, faciendae, aut aliqua ulteriori recompensa illis assignanda, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, penitus absolvimus, & liberamus, ac absolutum, & liberum existere, & fore declaramus: voluntatemque praedicti Philippi II., quoad haec, specialiter, & expresse commutamus.

§. 13. Eiusdem autem Philippi II. Regis Animam, quantum divina bonitati placuerit, a quibuscumque censuris, & poenis Ecclesiasticis, per eum, occasione venditionum, & alienationum, ac permutationum, & incorporationum supradictarum, etiam ex eo quod, ut praemissum est, praedicto Gregorio Praedecessori suppositum fuerit, redditus bonorum jurisdictionalium supradictorum summam annuam quadraginta millium ducatorum longe excedere, cum postea compertum extiterit, omnes in simul ad praedictam summam non ascendere, vel etiam, ex eo, quod ipsi Gregorio Praedecessori expositum non fuerit, pridem recol. mem. Pium Papam V., etiam Praedecessorem nostrum, aliam facultatem alienandi bona jurisdictionalia, de consensu tamen Praesulum, & aliorum possessorum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratum, Praepositarum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum, ad quae pertinebant, & assignata recompensa dupli valoris annui reddituum eorumdem bonorum jurisdictionalium, concessisse, aut alias quomodolibet forsitan incur- sisse, gratiose pariter absolvimus, & liberamus.

§. 14. Quocirca Venerabilibus Fratribus Dominico Archiepiscopo Syontin. moderno, & pro tempore existenti nostro, & Apostolice Sedis apud ipsum Philippum Tertium Regem, Nuncio, & Palatin., & Vallisoletan. Episcopis, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Philippi Tertii Regis, aut aliorum quorumcumque in praemissis interesse habentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra omnia, & singula praemissa debite executioni demandari, ipsumque Philippum Tertium Regem, aliosque interesse habentes praedictos, eorumdem praemissorum effectu respective pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari: contradi-

Absolvit Philippum Regem a quacumque ulteriori restitutione.

Philippum II. animam a censuris liberat.

Esequentes deputat.

flores

flores quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, vel indirecte quomodolibet praestantes, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 15. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae VIII. de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, & Symmachii, Pauli II., Pauli III., & aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum de rebus, & bonis Ecclesiasticis, nisi sub certa forma, non alienandis, nec non Apostolicis, ac in Synodalibus, & Provincialibus, & quibusvis aliis Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratum, Praepositarum, Capitulum, Officiorum, Conventuum, Dignitatum, & locorum praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Ordinibus, locis, & aliis supradictis, eorumque Superioribus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, aut consistorialiter, & de consilio, & assensu Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, aut ad instantiam Imperatoris, Regum, Reginarum, & aliarum illustrium personarum, etiam pro remuneratione laborum, aut in vim pacti, & iniri contractus inter ipsos, & Sedem praedictam, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis, etiam disponen. Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, Loca, & alia bona praedicta ab ipsis Ecclesiis, Monasteriis, & aliis supradictis dismembrari, & separari non posse, & illorum dismembrationes, separationes, & alienationes, etiam per Romanos Pontifices, & alios pro tempore factas, nullius roboris, vel momenti esse, & fore, & eisdem privilegiis, indultis, concessionibus, & literis, non nisi certis in eis expressis modo, & forma observatis, ac toto illorum tenore de verbo ad verbum inserto, derogari non posse, & aliter factam eorum derogationem nemini suffragari: quodque Oppida, Arces, Fortalitia, Villas, & loca, & alia bona dismembrata, & separata hujusmodi, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis, & aliis praedictis, relicta, aut donata fuerint, seu testamentariis dispositionibus, aut Codicillis, seu ultimis voluntatibus, aut aliis contractibus caveatur expresse, quod illa in alterius, quam Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratum,

Derogat obstantibus.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Praepositarum, Capitulum, Conventuum, Dignitatum, & aliorum praedictorum usus, & utilitatem converti, seu aliter alienari nequeant, & in eventum hujusmodi alienationis alteri certo pio loco, ex dictorum contractuum, seu ultimarum voluntatum dispositione applicari debeant: Quibus omnibus illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, Prioribus, Abbatibus, Abbatissis, Priorissis, Praepositis, Capitulis, Conventibus, & aliis supradictis ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 28. Maii 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

Die 28. Maii 1604. An. XIII.

CCCCXX.

Quod Prothonotarii Apostolice Titulares in Regno Castellae, & Legionis cedere debeant locum digniorem Officialibus Episcopi, Dignitatibus, & Canonicis Cathedralium.

Ex Reges. in secret. brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Decret Romanum Pontificem suae declarationis ministerio providere, ne inter Ecclesiasticas personas ulla controversiae occasio relinquatur, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Procuramus.

§. 1. Cum igitur, sicut ad Nos perlatum est, in Regno Castellae, & Legionis nonnulli adfint Nostri, & Apostolice Sedis Notarii, Prothonotarii nuncupati, ex Apostolicae Sedis gratia speciali creati, non tamen de numero nostrorum, & ejusdem Sedis Notariorum Participantium vocatorum, cumque ii licet sine Praebenda, vel aliqua Ecclesiastica dignitate reperiantur, nihilominus non solum Canonicis, & aliis Praebendatis, ac etiam dignitates obtinentibus, verum etiam ipsimet Episcoporum Officialibus, praecedere praetendant, & exinde quandoque controversiae occasio oriatur.

Prothonotarii Titulares Canonici &c. praecedere praetendebant.

§. 2. Nos huic incommodo, ut par est, occurrere cupientes, ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super Sacris Ritibus, & Coerectionis deputatorum, quibus hoc negotium examinandum, & Nobis referendum commissimus, harum serie declaramus, ipsos Apostolice Sedis Notarios Titulares, & non de Collegio, nec numero participantium praedictorum, tam in Sessionibus in Ecclesia, quam in Processionibus debere cedere locum digniorem Officialibus Episcopi, ac dignitates obtinentibus, & Canonicis Ecclesiarum Cathedralium.

Declaratio de qua in rubrica.

G thedra

theatralium, prout in libro Cereemoniali
prædictorum declaratur.

§.3. Sicque, & non aliter per quoscum-
que Judices ordinarios, & Delegatos, etiam
Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac
eosdem S. R. E. Cardinales judicari, & defi-
niri debere, ac irritum, & inane quidquid
seus super his a quoquam quavis auctorita-
te scienter, vel ignoranter contigerit atten-
tari, decernimus.

§.4. Quocirca dilectis filiis Causarum
Curie Camera Apostolica Generali Audi-
tori, ac Toletan., & Vallisoletan. Officia-
libus per presentes committimus, & man-
damus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus
eorum per se, vel alium, seu alios, ubi,
& quando opus fuerit, & quoties pro parte
Canonicorum, Dignitatum, & aliorum præ-
dictorum fuerint requisiti, solemniter publi-
cantes, illisque in præmissis efficacis defen-
sionis præsidio assistentes faciant auctoritate
nostra illos præmissorum omnium, & sin-
gularum effectu pacifice frui, & gaudere;
non permittentes eos desuper a quoquam
quavis auctoritate quomodolibet indebite
molestari; Contradiçores quoscumque per
centuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque
opportuna juris, & facti remedia appella-
tione postposita compescendo, invocato
etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii
secularis.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, quibusvis
statutis, & consuetudinibus, etiam juramen-
to, confirmatione Apostolica, vel quavis
firmitate alia roboratis, privilegiis quoque,
indultis, & literis Apostolicis in contrarium
præmissorum quomodolibet concessis, confir-
matis, & approbatis. Quibus omnibus,
& singulis, eorum tenores præsentibus pro
expressis habentes, specialiter, & expresse
derogamus, ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum
sub Annulo Piscatoris die 28. Maii 1604.,
Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXXXI.

Declaratur non licere Laicis, dum Divina
Officia in Ecclesia Compostellan. cele-
brantur, inter Canonicos, & alios Præ-
bendatos, ac Ministros in Choro, vel
Presbyterio stare, neque Magistratibus,
& Judicibus Laicis, Dignitatum Sedes,
vel Canonicorum stalla occupare.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Oronum decet Pontificem, in his au-
thoritatem suam interponere, per que
congrua tum Ecclesiasticis, tum Laicalibus
personis loca in Ecclesia constituuntur,
itaque omnis inter illas confusionis occasio
removeatur.

§.1. Cum igitur in Ecclesia Dei alia Mi-

nistrorum in Divinis intervenientium, alia
populi Divina audientis loca esse debeant;
Nos supplicationibus dilectorum filiorum
Decani, & Capituli Ecclesiæ Compostellan.
nomine Nobis super hoc humiliter porrectis
inclinati, ac ex voto Venerabilium Fra-
trum nostrorum S. R. E. Cardinalium super
Sacris Ritibus, & Cereemoniis Deputato-
rum, harum serie declaramus, non licere,
neque permitti debere Laicis, dum Divina
Officia in Ecclesia prædicta Compostellana
celebrantur, inter Canonicos, & alios in
Ecclesia Præbendatos, ac Ministros in Cho-
ro, vel Presbyterio stare, vel sedere, ne-
que licere Magistratibus, aut Judicibus Lai-
cis propriis Dignitatum sedes, aut Canoni-
corum Stalla in Choro prædicto, aut Pres-
byterio occupare, etiam aliquando id eis
permissum fuerit, necnon id ipsum non so-
lum in Ecclesia Metropolitana Compostel-
lan., sed etiam in processionibus, & in aliis
Ecclesiis, ad quas ire, seu assistere Capitu-
lum, & Canonicos prædictæ Ecclesiæ Com-
postellan. contigerit, observandum esse.

§.2. Sicque, & non aliter per quoscum-
que Judices Ordinarios, & Delegatos judi-
cari, & definiri debere, ac irritum, & inane
quidquid seus super his a quoquam quavis
auctoritate scienter, vel ignoranter con-
tingerit attentari decernimus.

§.3. Quocirca dilectis filiis Cantori Ec-
clesiæ Compostellan., ac nostro, & Apo-
stolice Sedis in Regnis Hispaniarum Nun-
cio, ac Causarum Curie Camera Aposto-
licæ generali Auditori per presentes com-
mittimus, & mandamus, quatenus ipsi,
vel duo, aut unus eorum per se, vel alium,
seu alios presentes literas, & in eis conten-
ta quæcumque, ubi, & quando opus fue-
rit, ac quoties pro parte dictorum Decani,
& Capituli fuerint requisiti, solemniter publi-
cantes, illisque in præmissis efficacis defen-
sionis præsidio assistentes, faciant auctori-
tate nostra illos præmissorum omnium,
& singularum effectu pacifice frui, & gau-
dere, non permittentes eos desuper a quo-
quam quavis auctoritate quomodolibet in-
debite molestari; Contradiçores quoscum-
que per centuras, & penas Ecclesiasticas,
aliaque opportuna juris, & facti remedia
appellatione postposita compescendo, in-
vocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxi-
lio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus sæc. rec. Bonifacii
Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, &
in Concilio generali edita de duabus dietis,
dummodo ultra tres dietas aliquis auctori-
tate præsentium ad Judicium non trahatur,
aliisque Constitutionibus, & Ordinationi-
bus Apostolicis, ac Compostellan., & alia-
rum Ecclesiarum etiam juramento, confir-
matione Apostolica, vel quavis firmitate
alia roboratis statutis, & consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis, & literis Apo-
stolicis in contrarium præmissorum quomo-
dolibet concessis, confirmatis, & appro-
batis. Quibus omnibus, & singulis eorum
tenores præsentibus pro expressis habentes,
hac vice dumtaxat specialiter, & expresse dero-

derogamus, ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub
Annulo Piscatoris, die 31. Maii mille-
simo sexcentesimo quarto, Pontificatus no-
stri Anno XIII.

CCCXXXII.

Decreta nonnulla pro manutentione Agge-
rum Fluminis Rhodani, Jurisdictione
Consulum Politie, & Militibus præsi-
dians Avenionen.

Dilecto Filio Nostro, & Apostolica Sedis
in Civitate Avenionen. Vice-Legato.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecto Filii salutem, & Apostolicam
benedictionem.

§.1. Dilectorum filiorum Syndicorum,
& Consilii, ac Communitatis, &
hominum Civitatis nostre Avenionen. sub-
levationi, & commodis, quantum cum Do-
mino possumus, pro nostra paternæ in illos
charitate, prospicere cupientes, ac suppli-
cationibus eorum nomine per dilectum Fi-
lium Laurentium Dreperium U.J.D. Asses-
sorem, & eorum apud Nos Oratorem, no-
bis humiliter porrectis inclinati, tibi, de-
cujus fide, prudentia, & integritate pluri-
mum in Domino confidimus, per præsen-
tes committimus, & mandamus, ut pro ma-
nutentione, & restauratione Aggerum Flu-
minis Rhodani, & ad obviandum alluvioni-
bus, quas in Agrum Avenionen. quando-
que facere solet, eidem Communitati, &
Hominibus facultatem exigendi gabellam
duorum Juliorum pro singulo Equo eorum,
per quos Navigia mercibus quibuscumque
onasta, averso flumine trahuntur, dummo-
do pecunias inde redigendas in restauratio-
nem, & reparationem Aggerum prædicto-
rum fideliter converti faciant, auctoritate
nostra Apostolica concedas; necnon eidem
Communitati, & Hominibus auctoritatem
locandi piscationem piscium Copporum
nuncupat. in dicto flumine Rhodani, quam,
ut asserunt, pridem habebant, sed novissime
in favorem Camera nostre Apostolicæ tu-
locati, restitutas, quatenus tamen eadem
Camera nostra ultra redditum annuum duo-
decim scutorum exinde non amittat.

§.2. Præterea, cum ad eosdem Commu-
nitatem, & Homines administratio, & ju-
risdictio Politie circa res ad victum spectan-
tes usque ad penam quatuor scutorum auri
in auro spectet, ordinationes superestantibus
ipsius Politie Consulum, aut Magistrorum
victualia ad commodum Populi ejusdem
Civitatis faciendas, diligenter observari cu-
res, & facias, illisque concessionem jurisdi-
ctionis dictæ Politie, auctoritate Apostoli-
cæ eis factam conserves, ac ubi opus fue-
rit, eidem faveas, & assistas, ac opportu-
num favorem, & auxilium efficaciter præ-
stes.

Ball. Rom. Tom. V. Par. III.

§.3. Demum, quia non intendimus,
quod Milites Præsidians Civitatis prædictæ
esse possint ex incolis ejusdem Civitatis,
propterea volumus, & ordinamus, ut, ea-
dem auctoritate nostra, prohibeas, ne ali-
quis ex iis, qui domicilium in eadem Civi-
tate contraxerunt, etiam sint Nationis Ita-
licæ, nec ullus penitus ex Civibus Avenio-
nen. in Milites præsidians hujusmodi ad-
scribi possint; super quibus omnibus, & sin-
gulis plenam, & amplam tribuimus facul-
tatem.

§.4. Non obstantibus quibuscumque
Constitutionibus, & Ordinationibus Apo-
stolicis, præsertim de rebus Camera nostre
non alienandis, necnon ejusdem Camera,
& dictæ Civitatis Avenionen., etiam jurame-
nto, confirmatione Apostolica, vel qua-
vis firmitate alia roboratis statutis, & con-
suetudinibus, privilegiis quoque, indultis,
& literis Apostolicis quibusvis in contrarium
præmissorum quomodolibet concessis, confir-
matis, & approbatis; quibus omnibus, &
singulis eorum tenores, præsentibus pro ex-
pressis, & ad verbum insertis habentes, hac
vice dumtaxat specialiter, & expresse dero-
gamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum
sub Annulo Piscatoris die 19. Junii 1604.,
Pontificatus Nostri Anno XIII.

CCCXXXIII.

Suppressio nonnullarum Ecclesiarum, Cap-
pellarum, & Prioratum Ducatus Sa-
bandia, & Principatus Bedemontium, &
applicatio, ac unio ipsorum Militie
SS. Mauriti, & Lazari.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Superni dispositione consilii in superemi-
nenti Apostolicæ dignitatis specula me-
ritis licet imparibus constituti, circa Mili-
tiarum quarumlibet ad Catholicorum Prin-
cipum instantiam per Prædecessores nostros
Romanos Pontifices pro fidei Catholice de-
fensione adversus continuas infidelium ve-
xationes institutarum salubrem directio-
nem, & profectum, ac Præceptoriarum,
aliorumque Beneficiorum suorum propaga-
tionem juxta pastoralis officii debitum soli-
cite vigilantes, nonnunquam aliqua Beneficia
Ecclesiastica secularia, & regularia suppri-
mimus, & illorum loco Præceptorias Mi-
litarum hujusmodi pro illarum Fratibus
Militibus, qui Bella Domini exercituum
pro sanctæ fidei suæ defensione strenue ge-
rant, ad ejusdem Orthodoxæ fidei conserva-
tionem, & augmentum, ac ipsarum Mili-
tiarum decorem, & venustatem erigimus,
aliaque disponimus, prout a Nobis nobi-
lium Principum vota exposcunt, ac rerum,
& temporum, personarumque qualitate.

G 2 pen-

Carolus Emanuel
Magister
ad Catholicam
fidem adq-
bit.

penfata conſpicimus in Domino falubriter expedire.
§.1. Sane pro parte dilecti Nobilis Viri Caroli Emanuelis Sabaudie Ducis, & Pedemontium Principis, qui etiam Militie Sanctorum Mauriti, & Lazari sub Regula Sancti Augustini instituta Magister Apostolica auctoritate deputatus existit, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipse provide, & pie considerans alias et me: Emanuele Philibertum genitorem suum, ac etiam semetipsum ad Dei laudem, distaque Fidei exaltationem, ac Christianorum commodum plura Beneficia, loca, & bona Ecclesiastica & faucibus Hæreticorum, qui illa detinebant, vindicasse, necnon Regiones, & Populos hæretica labe infectos ad vera Fidei Catholicæ cognitionem, & S.R.B., ac Sedis Apostolicæ obedientiam reduxisse, ac ut in ea continerentur, Verbi Dei Prædicatores, Parochos, & alios idoneos operarios ibidem introduxisse, illisque & de proprietatibus, & bonis dicte Militie providisse, ac eam in curam in dies per amplius invigilare. Hincque eidem Militie compensationem aliquam a Sede Apostolica loco bonorum sic distractorum merito impendi debere. Si igitur in Beate Mariæ Consolationis nuncupate cujus L. ac Sancti Andreae Taurinensis, cujus LX., & Sancti Christophori, cujus C. ac Sanctæ Fidei Vercellensis, cujus XL. necnon Sancti Jacobi de Moncalerio, cujus LXX., ac Sancti Laurentii de Pinarolio cujus CXX., ac Sancti Germani de Bra cujus LX., ac Sanctæ Mariæ de Sepulchro, cujus L. necnon ejusdem Sancti Jacobi de Cherio, cujus C., & Sancti Laurentii de Carpes alias de Sivillano Taurinensis, cujus LXX., ac Sancti Benigni de Caneto, cujus LX., & Sancti Marci de Clavelio Ippotregien., & Vercellensis, Diocesis respectively, cujus LX., ac Sancti Secundi de Turre Rubea Alten., cujus L. necnon Sanctæ Mariæ de Neyve Alben., cujus CX., & ejusdem Sanctæ Mariæ de Virgis nuncupate, cujus LX., & Sancti Gervasii de Hospello, ac de Gordollon, alias Lantofca, cujus CX. necnon Sanctissimæ Trinitatis de Tenda Vintimilien., cujus LX., & Sancti Antonii de Chirafco Taurinensis, cujus L. Ecclesiis, seu Cappellis, Præposituris, aut alias nuncupatis, necnon inde Allos Vicariæ Barcelonnetæ, cujus, & seu ejusdem Vicariæ alias de Molar Ebredunen., cujus CX., & de Lemens supra Camberiacum Granopolitan., cujus L., ac de Allonda, cujus L. necnon de Ugina Tharentasien., cujus L. & S. Mariæ de Evion, Gebennen., seu alterius, cujus L., ac Sanctæ Helene locorum, seu Oppidorum, vel Terrarum Prioratibus Sancti Benedicti, seu aliorum Ordinum Maurianensium Diocesis, respectively, cujus ultimodicti, illis forsitan annex. respectively, & L. ducat, auri de Camera fructus, redditus, & proventus secundum communem æstimationem valorem annuum non excedunt, ut idem Carolus Emanuel Dux asserit, cum primum per cessum etiam ex causa permutationis, vel decessum seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem illas, & illos obtinentium, aut alias quibusvis modis, & ipsorum Prioratum Commendis cessantibus, vacare contigerit, nomina, tituli, & denominationes Ecclesiarum, seu Cappellarum, ac Prioratum hujusmodi, necnon in ipsis Prioratibus, eorumque Ecclesiis, ædificiis, membris, & pertinentiis quibuscumque Sancti Benedicti, & seu alii ordines, quorum existant, omnis status, natura, essentia, & dependentia regulares perpetuo supprimerentur, & extinguerentur, ac Ecclesiæ, seu Cappellæ, & Prioratus hujusmodi sic suppressi sine tamen illos, & illas ad præsens quomodolibet obtinentiam præjudicio ex nunc, prout ex tunc, & contra in totidem Præceptorias dicte Militie ad aliarum illius Præceptoriarum instar, de quibus tam hac prima vice, quam deinceps illarum vacatione etiam apud dictam Sedem occurrente per pro tempore existentem magnum ejusdem Militie juxta illius statuta, & stabilimenta providendi, & disponendi debeat erigerentur, & instituerentur, illaque sic erectæ eidem Militie etiam perpetuo unirentur, annecterentur, incorporarentur, applicarentur, & appropriarentur, ex hoc profecto dicte Militie, que potissimum adversus Infideles instituta est decori, suorumque Militum, imposterum subventioni opportune consuleretur.
§.2. Quare pro parte dicti Caroli Emanuelis Ducis, & Magistri Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in Ecclesiis, seu Cappellis, & Prioratibus hujusmodi nomina, titulos, denominationes, ordines, omnemque statum, essentiam, & dependentiam regulares perpetuo supprimerentur, & extinguerentur, ac eas in totidem Præceptorias erigere, & instituire, illaque eidem Militie unire, annectere, incorporare, applicare, & appropriare, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.
§.3. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimerent verum annum valorem secundum æstimationem prædictam, & Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, quique nuper certa privilegia, concessionem, Indulta, Indulgentias, præminentias, facultates, & gratias alias eidem Militie, & illius Magistro pro tempore existenti a diversis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris concessa, ac etiam unionem Militie Sancti Mauriti hujusmodi confirmavimus, & approbavimus, ac de novo concessimus, & univimus, prout in nostris sub Annulo Piscatoris desuper confectis literis plenius continetur, eidem Militie, ut onera sibi incumbenda decentius imposterum supportare possit, pro singulari Catholicæ Fidei zelo, & sincera erga hanc Sanctam Sedem observantia, & devotione, quibus tam ipsius Caroli Emanuelis Ducis progenitores, quam etiam ipsemet Carolus Emanuel emicuerunt, providere volentes, ipsi quæ Carolus Emanuel

Beneficia Ecclesiastica hic expressa.

Emanuelẽ Duceẽ a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ac dictarum literarum, & aliarum unionum dicte Militie hæctenus factarum tenores, fructuum, reddituum, & proventuum dicte Militie veros annuos valores, presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, in Ecclesiis, seu Cappellis, que sine cura sunt, ac qui etiam cura, & Conventu carent, ac illi, & Ecclesiæ, seu Cappellæ hujusmodi personalem residentiam non requirunt, Prioratibus prædictis, cum primum illas, & illos per cessum etiam ex causa permutationis etiam in manibus Romani Pontificis pro tempore existentis, vel decessum, seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem, vel amissionem illas, & illos quomodolibet obtinentium simul vel successive etiam in aliquo ex mensibus, in quibus vacantium Beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore existenti, & dicte Sedi per Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariæ Apostolicæ Regulas nunc editas, & pro tempore edendas reservata extiterit, seu fuerit, aut ordinariis Collatoribus per eandem similes Constitutiones, aut Regulas, seu literas alternativarum, vel alia privilegia, & indulta Apostolica concessis hæctenus, & imposterum concedendis, aut jure ordinario, vel alias competens, & competituris vacare contigerit, etiam si ad nunc præmissis, aut aliis quibusvis modis, & ex illis, & illas obtinentium, vel quorumvis aliorum personis vacent, & dispositioni Apostolicæ, ut præfertur, vel ex eo, quod dicti obtinentes nostri, seu quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum etiam Prædecessorum nostrorum, aut S. R. E. Cardinalium etiam viventium, & in dicta Curia presentium familiares, continui commensales, aut dicte Sedis Notarii, Jurium, & proventus eidem Camere debitorum Collectores, vel unicus Subcollectoris, aut quicumque Romanæ Curie, & dicte Sedis Officiales presentes, & futuri quocumque nomine nuncupati, seu ex quavis alia causa specialiter, vel alias generaliter reservati, seu ex generali reservatione Apostolica affecti existant, super eis quoque inter aliquos his, cujus statum etiam præfatis haberi volumus pro expresso, penat deat indecisi, nomina, titulos, & denominationes Ecclesiarum, seu Cappellarum, ac Prioratum, necnon in ipsis Prioratibus, eorumque Ecclesiis, ædificiis, membris, & pertinentiis quibuscumque S. Benedicti, & seu alium Ordinum, quorum existant, ut præfertur, omnemque statum, naturam, essentiam, & dependentiam regulares Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo supprimimus, & extinguimus, ac Ecclesiis, seu Cappellis, & Prioratibus hujusmodi

Militie Sanctorum Mauriti, & Lazari unio petit.

Unio Clementis & in Præceptorias erigitur.

di (sine tamen illas, & illos ad præsens quomodolibet obtinentium præjudicio) ex nunc prout ex tunc, & contra in totidem Præceptorias dicte Militie, ad aliarum illius Præceptoriarum instar, de quibus tam a primæva earum erectione, quam deinceps illarum vacatione etiam apud Sedem pro tempore occurrente, per pro tempore existentem magnum Magistrum ipsius Militie juxta illius statuta, & stabilimenta providendi, & disponendi debeat, eisdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo erigimus, & institimus, illaque sic erectas, & institutas, eidem Militie, ita quod liceat futuris pro tempore existentibus Præceptoriarum ecclesiarum hujusmodi Præceptoribus per se, vel alium, seu alios ejus, & ipsarum Præceptoriarum nominibus, postquam suppressis, & erectio hujusmodi suum sortita fuerint effectum, nec antea corporalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, & retinere, necnon illarum fructus, redditus, & proventus percipere, exigere, levare, & in suos, ac earundem Præceptoriarum usus, & utilitatem convertere, ordinemque locorum, vel quorumvis aliorum licentia minime requiritur, auctoritate, & tenore prædictis similiter perpetuo unimus, annectimus, incorporamus, applicamus, & appropriamus.
§.4. Decernentes presentes literas, & in eis contenta quæcumque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus suppressionum, extinctionum, unionum, annexionum, & incorporationum perpetuarum suum effectum non fortitarum, aliarumque gratiarum revocationibus, limitationibus, modificationibus, suspensionibus, aut alius contrariis dispositionibus etiam a Nobis, vel quibuscumque aliis Romanis Pontificibus etiam Prædecessoribus nostris, ac dicte Sede etiam in crastinum assumptionis eorumdem Successorum nostrorum ad summi Apostolatus apicem, vel alias etiam motu proprio, & consistorialiter, ac alias quomodocumque, & qualitercumque pro tempore emanatis, quibuscumque formulis conceptis, ac etiam decretis irritantibus suffulta fuerint, et si de eisdem presentibus, & earum toto tenore, ac data specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, minime comprehendendi, sed tamquam in religionis, & fidei Catholicæ defensionem, & propagationem concessa semper, & omnino ab illis excepta, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant statum, restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac de novo sub quocumque posteriori, novaque data per prædictum Carolum Emanuelẽ, ac pro tempore Ducem, & Magistrum eligenda concessa, validaque, & efficacia fore, & esse, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.
§.5. Quocirca Venerabilibus Fratribus

Clausula.

Deputat exequutores.

UNIV

ÓNOMA

ERAL DE

nostris Archiepiscopo Taurinen., & Montis Regalis, ac Asten. Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Caroli Emanuelis, & pro tempore existentis Sabaudia Ducis, & Militie huiusmodi Magistri fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra Militiam, & illius Preceptores prefatos, postquam suppressio, & erectio huiusmodi suam sortita fuerint effectum, ut praefertur, possessiones Ecclesiarum, seu Cappellarum, ac Prioratum, annexorum eorundem, omnibusque, & singulis aliis premissis perpetuo pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eorum quemcumque per quoscumque desuper quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & penas ecclesiasticas, ac alia juris, & facti remedia opportuna appellatione postposita compellendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras, & penas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogare contrariis.

§.6. Non obstantibus priori voluntate nostra praedicta, & Lateranen. Concilii celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permittis fieri prohibentis, ac pie memorie Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris nostri etiam illa, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede praedicta deputati contra quoscumque procedere, aut alii, vel alius vices suas committere praesumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Prioratus, & Ordinum praedictorum, ac Monasteriorum, a quibus dicti Prioratus dependent, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Superioribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibus quoque, & aliis decretis quomodolibet concessis, approbatis, & etiam iteratis vicibus innovatis; Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, illis

alias in suo robore permaneris, hac vice, dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliqui super provisionibus, seu Commendis sibi faciendis de Prioratibus, ac huiusmodi specialibus, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per eandem, & inde sequuta quaecumque, ad Ecclesias, seu Cappellas, & Prioratus huiusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequitionem Prioratum, vel Beneficiorum aliorum praedictorum generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis specialibus, vel generalibus, quorumcumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Provisio, quod Ecclesia, seu Cappella, & Prioratus huiusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed eorum congrue supportentur onera consueta.

Classis per nales.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum abolitionis, suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, unionis, annexionis, incorporationis, applicationis, appropriationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Dat. die 15. Julii 1604. An. XIII.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo quarto, decimo septimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

CCCXXXIV.

Missalis Romani a Pio V. editi, iterata restitutio, & approbatio.

Missalis reformationem, vide in Pio V. Constitut. CXLVII. Quo primum. Tom. II. Par. III. fol. 116.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

CUM Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, quo nos Christus Dominus Sacri sui Corporis participes efficit, atque apud Nos, usque ad consummationem saeculi, permanere decrevit, maximum sit omnium Sacramentorum, illudque in Sacro Missae Sacrificio pro peccatis totius Populi Deo Patri offeratur, sane omnino conveniens est, ut qui omnes unum sumus in

Idem Ritus in Missa sacrificio servandus.

sup

suo corpore, quod est Ecclesia, & de uno Corpore Christi participamus, una, & eadem illud Sacrificium celebrandi ratione, uniusque Officii, & Ritus observatione in hoc ineffabili, & tremendo Sacrificio utamur.

Pius V. Missale Romanum emendari, & imprimi curavit.

Nonnulli post modum in illud errores irreperant.

§.1. Quod cum Romani Pontifices Praedecessores Nostri semper optarint, atque in hoc diu multumque desudarint, tum in primis fel. record. Pius Papa V. Missale Romanum ex Decreto Sac. Concilii Tridentini ad veterem, & emendatorem normam restituit, Romaeque imprimi curavit.

§.2. Qui etsi multis propositis poenis severissime caverit, ne quid illi, vel addeatur, vel ulla ratione demeretur, tamen progressu temporis, sive Typographorum, sive aliorum temeritas, & audacia effecit, ut his superioribus Annis multi in ea, quae excudebantur Missalia, errores irrepererint, quibus vetustissima illa sacrorum Bibliorum versio, quae etiam ante Sancti Hieronymi tempora, celebris habita est in Ecclesia, & ex qua omnes fere Missarum introitus, & quae dicuntur Gradualia, & Offertoria accepta sunt, omnino sublata est, Epistoliarum, & Evangeliorum textus, qui hucusque in Missarum solemnibus lectus est, multis in locis perturbatus, ipsis Evangelis diversa, & prorsus insolita praefixa initia, plurima denique passim pro arbitrio immutata sunt, cujus rei praetextus fuisse videtur, ut omnia ad praescriptum sacrorum Bibliorum vulgatae editionis revocarentur, quasi id alicui propria auctoritate, atque Apostolica Sede inconsulta, facere licitum sit.

Clemens illud corrigi mandavit.

§.3. Quod Nos animadvertentes, pro Nostra pastoralis sollicitudine, qua omnibus in rebus, & praecipue in sanctae Ecclesiae Ritibus, optimam eamque veterem normam studemus tueri, & conservare, primordiale Missalia impressa sub ipso Pio V. edita integre ex omnibus prohiberi, & abrogari, eorumque usum in celebratione Missae interdicti iustissimus, nisi ad praescriptum exemplum emendarentur; deinde mandavimus nonnullis Ven. Fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, in sacris literis versatis, & Ecclesiasticae antiquitatis peritis, ut curam, Missale ad pristinam, & quam maxime emendatam formam restituendi susciperent, qui pro sua erga Nos fide, & in Romanam Ecclesiam pietate, & studio, adhibitis etiam aliis rerum Ecclesiasticarum peritis, & eruditis, sapientibus viris, & veteribus Missalibus, aliisque praeterea Libris, qui ad eam rem opportuni videbantur, accurate perquisitis, & diligenter inspectis, Missale Romanum suae integritati restituere, ac ipsius Pio V., & eorum qui ab eo delecti fuerant, laborem, & diligentiam confirmare, & comprobare curarunt. Verum in eo munere peragendo factum est, ut nonnulla ex diligentibus antiquorum collatione, in meliorem formam redacta, & in regulis, & Rubricis aliqua uberius, & clarius expressa sint, quae tamen ex illorum principis, & fundamentis quasi deducta, illorum sensum imitari potius, & supplere, quam aliquid novi afferre videntur.

§.4. Missale itaque, quod idem Pius V. ediderat, sic recognitum in nostra Typographia Vaticana quam emendatissime imprimi, & ad communem utilitatem publicari iustissimus.

Emendatum, quae imprimi jubet.

§.5. Ut autem illius usus in omnibus Christiani Orbis partibus perpetuis futuris temporibus conservetur, ipsum Missale in Alma Urbe nostra in eadem Typographia tantum, & non alibi, imprimi posse decernimus. Extra Urbem vero iuxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, & non aliter, hac lege imprimi posse permittimus, ut nimirum Typographis quibuscumque illud imprimere volentibus id facere liceat, requisita tamen prius, & in scriptis obtenta, dilectorum filiorum Inquisitorum haereticae pravitatis, in his locis, in quibus fuerint, ubi vero non fuerint, Ordinarium locorum licentia. Alioquin si absque huiusmodi licentia, dictum Missale sub quacumque forma, de cetero ipsi imprimere, aut Bibliopole vendere praesumpserint, Typographi, & Bibliopole extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes, excommunicationis latae sententiae, a qua nisi a Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, in Alma vero Urbe, ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum, & Typorum omnium Camerae praedictae applicandorum poenis, absque alia declaratione irremissibiliter incurrant eo ipso.

Typographi poenas indicit illud imprimere non servatis nisi, quae hic praescribuntur.

§.6. Et nihilominus eorundem Missalium per eos de cetero absque huiusmodi licentia imprimendorum, aut vendendorum usum ubique locorum, & gentium, sub eisdem poenis perpetuo interdiximus, & prohibemus.

Cavetur, ne aliter impressa Missalia usum recipiantur.

§.7. Ipsi autem Inquisitores, seu Ordinarii locorum, antequam huiusmodi licentiam concedant, Missalia ab ipsis Typographis imprimenda, & postquam impressa fuerint, cum hoc Missali auctoritate nostra recognito, & nunc impresso, diligentissime conferant, nec in illis aliquid addi, vel detrahi permittant, nec in praemissis praetextu incuriae Typographorum, aut non factae per correctores, vel alios ab ipsis forsitan deputandos diligentiae, se aliquo modo excusare, quodque in infrascriptas poenas non incurserint allegare valeant, & in ipsa licentia originali de collatione facta, & quod omnino concordent, manu propria attestentur, cujus licentiae copia initio, vel in calce, cujusque Missalis semper imprimatur. Quod si secus fecerint, Inquisitores videlicet, privationis suorum Officiorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia imposteriorum obtinenda, Antistites autem, & Ordinarii locorum, suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiae, eorum vero Vicarii privationis similiter Officiorum, & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad illa, & alia imposteriorum obtinenda, ac praeterea excommunicationis, absque alia declaratione, ut praefertur, poenas incurrant eo ipso.

Poenae contra Inquisitores, & Ordinarios factas hic leges non servantes.

§.8. Ceterum pauperum Ecclesiarum, Cle-

UNIVERSITATIS

UNIVERSITATIS

UNIVERSITATIS

UNIVERSITATIS

UNIVERSITATIS

Quae prohibita non sunt, vendi adhuc & retineri permittit.

Obstantia tollit.

Transumptis credi iubet.

Dat. die 7. Julii 1604. An. XIII.

Clementis initio sui Pontificatus scholas puerorum visitari curat.

Clericorum, & personarum Ecclesiasticarum, ac Typographorum, & Bibliopolarum quorumcumque indemnitate, ex benignitate Apostolica, rationem habentes, eidem Missalia haecenus impressa penes se habentibus, (iis dumtaxat exceptis, quae auctoritate nostra, ut supradictum est interdicta, & abrogata fuerunt), ut ea retinere, & illis uti, eaque vendere respective possint, similiter permittimus, & indulgemus.

§. 9. Non obstant, licentis, indultis, & privilegiis quibuscumque Typographis haecenus per Nos, seu Romanos Pontifices Praedecessores nostros, Missale praedictum Pii V. imprimendi concessis, quae per praesentes expresse revocamus, & revocata esse volumus, necnon constit., & ordinat. Apostolicis generalibus, vel specialibus in contrarium praemissorum quomodocumque concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si essent exhibita, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die septima Julii 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXXXV.

Erectio Collegii Clementini de Urbe.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ubi primum ad Summi Apostolatus apicem divina clementia nullis nostris meritis, sed sola misericordiae suae dignatione Nos evexit, eminentiori animi cura de morum tam Ecclesiasticorum, quam secularium personarum reformatione in Urbe Nostra instituenda serio cogitari cepimus, delectisque aliquot Romanae Curiae Praelatis motum gravitate, rerumque usu, & experientia praeditis, qui Reformationi huiusmodi praesent, eos statim scholas omnes adolescentium, & Puerorum dicte Urbis perlustrare, & quae in illis educandis, erudiendisque ratio ibi servaretur, quae disciplina adhiberetur, sedulo inquirere, & ad Nos deinde referre praecipimus. Ex quo sane non absque animi dolore deprehendimus eam aetatem, quae ad vitia, & voluptates sequenda prona est, nisi severiori disciplina cohibeatur, & ad pietatem, & Religionem informetur in scholis ipsis, sublata,

imo vero dissoluta disciplina, seposito Domini timore, corruptam, nihil, ut plurimum, vel sane parum in bonis moribus, & literariis exercitationibus proficere. Quomobrem illius statui intimo sensu condolentes decrevimus omnino in ipsa Urbe locum situ, & amplitudine opportunum ad Puerorum, & adolescentium Nobilium tam Indigenarum, quam exterorum quorumcumque receptionem, & educationem primo quoque tempore destinare, illisque spectata pietatis, & doctrinae Viros, qui nullo quaestu temporalis, sed solo Dei obsequio, & animarum beneficio ducti pueros, & adolescentes ipsos aequae in pietatis, & Religionis studiis, ac scientiarum disciplinis, eroderent, praeficere. Et Nobis attentius animo revolventibus, quibus ea Provincia, cum fructu, & utilitate praecipue demandari posset, occurrerunt peropportune dilecti Filii Clerici Regulares Congregationis Somaschae, educationi Juventutis ex professo, & peculiari Instituto vacare soliti, multisque experti documentis, eos in pluribus Italiae Civitatibus, & Locis egregiam in eo munere operam multis jam annis cum laude, & publica commoditate, impendisse, & praesertim in Civitate Venetiarum binis illius puerorum Seminariis, alteri videlicet Ecclesiastici in executionem Concilii Tridentini, alteri vero Laici Ordinis pro solitudine, & impensa Reipublicae Venetae erectis cum summo Juventutis bono, & ipsius Congregationis commendatione praefuisse, & adhuc praesse; illos idoneos judicavimus, quos ad onus hoc grave, & arduum assumere. Hincque primo indulti institutionem, & fundationem dicte Congregationis sub Anno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo Quarto Apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, eamque amplis Decretis, & privilegiis ornavimus, deinde vero de Anno ejusdem Domini Millesimo quingentesimo nonagesimo quinto dictis Praelatis videlicet aedes in Urbe ad hoc nostrum ceptum capaces, & opportunas sub pensione annua conducere, ac Puerorum, & adolescentium in eis recipiendorum curam Clericis dicte Congregationis committere curarent, injunximus, simulque summam mille scutorum monetae, ex quibus pensio huiusmodi solveretur, & aedes ipsae suppellectilibus ad domesticos usus necessariis instruerentur, ex Chirographo nostro donavimus. Fueruntque hoc pacto aedes eorum de Jacobatis in Platea Sciarra dicte Urbis sub pensione annua trecentorum, & octoginta scutorum similium conditae, ac in eis habitatio Clericorum, & Puerorum praedictorum adinstar Collegii primum constituta. Verum crescente in dies inibi convictorum numero necesse fuit, etiam numerum Magistrorum, Praefectorum, & famulorum augere, ob quod tum nec dicte aedes eos amplius commode capere, nec solae pensiones mensurae ab eisdem Convictoribus pendi solite ad graves sumptus tam pro eorum, ac Magistrorum, & Praefectorum praedictorum sustentatione, quam

Collegium pro pueris Nobilibus statuit erigere.

Illudque Clericis Regularibus de Somascha committere.

Cujus institutionem approbavit anno 1594.

Eidem pro Collegio in Platea Sciarra condici, puerisq; ibi collocari iudicet.

quam

quam dictarum aedium locatione, & alias diversimode jugiter subeundos sufficere possent. Nos Palatium de Popilis nuncupatum in Platea Nicofia ad Flumen Tyberim iuxta suos fines situm, & subhabitationem ex Decreto Curiae suppositum a dilecto filio Camerae Nostrae Apostolicae Commissario Generali ejusdem Camerae nomine, pretio undecim mille scutorum similium, via subhabitationis huiusmodi emi, & deinde pro instituendo ibidem Collegio Clementino nuncupando pro usu, & habitatione secularium, & Convictorum in eo introducendorum per dilectum filium Nostrum Paulum Emiliam Tit. Sancti Marcelli, tunc pro dilecto etiam filio Nostrum Petro Sancti Nicolai in Carcere Diacono Cardinali Aldobrandino nuncupat. S. R. E. Camerario, & Nostrum secundum carnem ex fratre Nepote, qui Sedis Apostolicae de Latere Legati munere in Regno Francie, pro gravissimo componenda inter Principes Christianos pacis negotio detinebatur, ejusdem S. R. E. Vice Camerarium, ex simili Chirographo Nostrum perpetuo, & irrevocabiliter donari iussimus, & seu donavimus, prout in Nostris super confirmatione huiusmodi confectis literis, ac ipso Chirographo, & publice donationis huiusmodi Instrumento plenius continetur. Inde sublata aliquantulum ipsius Collegii angustia, compositoque illius statu in meliorem statum, & numerum Convictorum ibi dietim augeri conspectus, & res dicti Collegii facilius, & prosperius magna animi nostri delectatione progredi visa fuit. Quapropter non obscuris argumentis Deum optimum maximum, huic Nostrae qualiscumque est, instituende Juventutis sollicitudini favere acceptis Nostris adesse deprecandentes ipsi uni operi sedulo Nobis insistentium, & ut quanto citius perficiatur, indefesso studio elaborandum, illique de opportunitis reddituum, & proventuum annuorum subsidis, quibus ejus quotidiana opera facilius perferri possint, providendum esse existimavimus, fore confidentes, ut qui Nobis in eo suscipiendo, promovendoque auctor, fautor, que extitit, idem in eo perficiendo, conservandoque propitius adiutor esse debeat.

Amplicius domo supra Collegium Clementinum in ea instituit.

Emptionem Domus, erectionem Collegii, ceteraque omnia rata habet, & confirmat.

§. 2. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, statuimus, & ordinavimus, quod semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, omnium, & singulorum Chirographorum instrumentorum praedictorum, ac quarumcumque literarum, vel aliarum scripturarum super praemissis, & earum singulis publice, vel privatim, aut alias quomodolibet confectarum, & emanatarum, ac in eis contentarum, & inde sequutorum quorumcumque tenores, ac Palatii huiusmodi veriores situationes, confines, vocabula, denominationes, qualitates, circumstantias, quantitates, & veros etiam annuos valores, praesentibus pro expressis habentes, donationes praedictas, & instrumenta desuper confecta, & omnia in eis contenta, perpetuo approbantes, & confirmantes, rataque, grata, & accepta habentes, & quatenus opus sit, in

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

novantes, omnes, & singulos juris, & facti, ac solemnitate quantumvis substantialem, atque defectus, si qui intervenerint in eisdem, etiam si tales sint, vel fuerint, qui in generali sermone non comprehendantur, sed nota, & explicatione specialiter indigeant suppletis, ac singulares personas Congregationis huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inmodata existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, motu proprio, non ad alicujus desuper Nobis oblata petitionis instantiam, sed de certa scientia, meraque deliberatione nostris, ac de Apostolicae potestatis plenitudine in aedibus dicti Palatii unum Collegium Clementinum nuncupandum cum Cappella, Oratorio, Refectorio, Mensa communis, Sigillo, Bibliotheca, Archivio, ceterisque Collegialibus insigniis, ac membris, & officinis necessariis pro perpetuis receptione, usu, & habitatione quorumcumque puerorum, & adolescentium nobilium, seu de nobili genere procreatorum tam ex Urbe, & tota reliqua Italia, quam ex ceteris quibuscumque Christiani Orbis Regionibus, & Provinciis oriendorum inibi propriis eorum expensis, soluta quolibet mensis octo scutorum, aut aliqua alia pro retum, & temporum qualitate competentis pensione educandorum, sub perpetuis cura, disciplina, gubernio, & administratione dictorum Clericorum, & aliorum quorumcumque secularium, vel regularium per Protectorem ipsius Collegii pro tempore existentem pro libero, & absoluto ipsius voluntatis arbitrio ponenda, & amovendorum, qui Collegiales ejusdem Collegii non solum in bonis moribus, & pietatis christiane studis instruere, sed etiam grammaticam, rhetoricam, logicam, physicam, atque humaniores, & liberales disciplinas docere debeant, & teneantur, dicta auctoritate tenore praesentium perpetuo erigimus, & instituimus: illique sic erecto, & instituto pro perpetuis ejusdem Collegii Rectoris, & Collegialium suorum pro tempore existentium residentia, usu, & habitatione, dictum Palatium cum omnibus, & singulis illius aedificiis, structuris, situ, ambitu, iuribus, pertinentiis, & dependentiis quibuscumque ultra mille scuta ad emptionem suppellectilium a Nobis, ut praefertur, donata, seu ipsa suppellectilia, & alia mobilia quaecumque ex eis empta, & quoad ipsam Palatium sub omnibus, & singulis decretis, declarationibus, subrogationibus, obligationibus, pactis, conditionibus, stipulationibus, cautelis, & clausulis, & aliis Chirographo, & Instrumento huiusmodi contentis, & appositis, & alias desuper necessariis, & opportunis de novo pro potiori cautela auctoritate, & tenore praemissis, etiam perpetuo, & irrevocabiliter donamus, & concedimus.

H

Præ-

El unit Monasterium S. Angeli de Lanalis.

§.3. Præterea eidem Collegio pro congrua, & competenti ejus Dote, seu Dotis subsidio, onerumque illi incumbentium facilliori, & commodiori supportatione, Monasterium S. Angeli de Lanalis S. Benedicti, seu alterius Ordinis nullius Diocesis, Provincia Urbinat., quod bono: Hieronymus tit. S. Pancratii Presbyter Cardinalis Matthejus nuncupatus in Commendam ad sui vitam, ex concessione, & dispositione Apostolica, dum viveret, obtinebat, & quod Conventu caret, cuiusque, & illi forsitan annexi fructus, redditus, & proventus trecentorum ducatorum de Camera secundum communem existimationem valorem annum, ut accepimus, non excedant, Commenda prædicta per obitum dicti Hieronymi Cardinalis nuper apud Sedem Apostolicam defuncti cessante adhuc, eo quo ante Commendam ipsam vacabat, vel alias quovis modo, & ex cuiuscumque persona, seu per liberam cessionem cuiusvis de illius regimine, & administratione in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & Testibus sponte factam, vacans, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus provisio juxta Lateranen. Statuta Concilii, aut alias canonicas sanctiones ad Sedem prædictam legitime devoluta existat, illaque ex quavis causa ad Sedem eandem specialiter, vel generaliter pertinet, ac de illo Confessorialiter disponi consueverit, seu debeat super eo quoque, ac regimine, & administratione prædictis inter aliquos his, seu illarum possessio, vel quasi molestia, cuius litis statum, verumque, & altimum dicti Monasterii vacationis modum, etiam si ex illo quævis etiam generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa resisteret, etiam presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore date presentium eidem Monasterio de Abbate provisum, aut illud alteri Commendatum canonice non existat, cum annexis hujusmodi, necnon Ecclesiam S. Casarej de Urbe in Via ad Portam Appiam S. Sebastiani nuncupatam tendente sitam, que nuper in suis structuris, & ædificiis vetustate consumptis, & ruinam minantibus, sumptu nostro restauratam, ornatamque, ac que dilecto filio Nostro Silvestro ejusdem S. Casarej Diacono Cardinali Nostro Secundum Carnem Pronepoti pro denominatione sui Cardinalatus concessa extitit, cum omnibus, & singulis suis ædificiis, Domibus, ædibus, bonis, proprietatibus, Villis, Terris, agris, possessionibus, fundis, Pratis, Pascuis, Silvis, Hortis, fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, emolumentis, Jurisdictionibus, membris, annexis, pertinentiis suis universis, in quibusvis rebus consistens, & undecumque proveniens, Vineam quoque dictæ Ecclesie Sancti Casarej contiguam, & in via prædicta juxta alios suos veriores confines sitam, ac per Nos, etiam nuper a dilectis filiis hæredibus quon. Camilli Crescentii Civis Romani, dum vixit pretio bis mille, & quingentorum scutorum emptam, eadem auctoritate, & tenore unius, annectimus, incorporamus, applicamus, & assignamus: ita quod liceat Rectori, & Collegialibus dicti Collegii nunc, & pro tempore existent, corporalem, realem, & adualem illorum omnium, & singulorum possessionem per se, vel alium, seu alios eorum, ac dicti Collegii nominibus propria auctoritate, etiam absque iudicis mandato, vel Decreto, ac sine spoli, & attentatorum vitio, ex nunc apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ex eis provenientia quæcumque percipere, exigere, levare, recuperare, locareque, & arrendare, ac in communem dicti Collegii usum, & utilitatem convertere, nec non Monasterium Sancti Angeli, & Ecclesiam Sancti Casarej prædicta in spiritualibus, & temporalibus regere, & administrare, eisdemque S. Casarej, & ipsius Monasterii Ecclesiis, per quoscumque Presbyteros seculares, vel de Superiorum suorum licentia, cuiusvis Ordinis Regulares idoneos, imò juxta Statuta a Protectore, seu Rectore d. Collegii præscribenda ponendos, & amovendos in divinis, prout eis videbitur, & eorum arbitrio, sic tamen, ut ad aliquod onus, seu servitium in d. Ecclesia S. Casarej, seu pro illa subeundum, vel præstandum præterquam ad dictam Ecclesiam S. Casarej, illiusque ædificia in debito, & decenti statu conservandum, ac facta testata tenendam, minime teneantur, nec ad id cogi, aut compelli valeant, deserviri facere, ac reliquiarum ibidem pro tempore existentium curam, & administrationem perpetuo habere, ipsius S. Casarej Diaconi, seu Presbyteri Cardinalis, ac Ordinariorum locorum, & Vicarii dictæ Urbis, necnon Superiorum dicti Ordinis, & quorumvis aliorum licentia, seu consensu minime requisitis: neque deinceps dictus Sylvester Cardinalis, nec quicumque alius in dictam Ecclesiam S. Casarej pro denominatione, seu titulo sui Cardinalatus pro tempore assignari contigerit, per se, vel alium, seu alios in regimine, & administratione, & gubernio dictæ Ecclesie S. Casarej, ac illius bonorum, fructuum, reddituum, proventus, jurium, actionum, rerum, pertinentiarum, Sacrarum reliquiarum ornamentorum, & suppellectilium quorumcumque, quovis prætextu, colore, vel ingenio, se se ingerere, seu introrittere, vel Altera, aut quidquam aliud ibidem immutare, aut reliquias ipsas alio transferre, vel aliquam jurisdictionem, & Superioritatem, seu jurisdictionem, seu Superioritatem, ac tam in ipsam Ecclesiam S. Casarej, illiusque Presbyteros, & Ministros pro tempore existent, exercere, sed tantummodo ipse Diaconus, seu Presbyt. Cardin. S. Casarej pro tempore existens ad eandem Ecclesiam S. Casarej in illius festivitatis, & stationis, ac aliis quibuscumque diebus accedere, ac Missis, & Vesperis ibi assistere, ac illas si ei liberit celebrare possit. Præterea omnes, & quascumque alias uniones de d. Ecclesia S. Casarej, illiusque juribus, rebus, bonis, dependentiis, annexis, & pertinen-

nentis prædictis cuiuscumque alteri Ecclesie, vel Capitulo, aut mense Capitulari, ac, vel alias quomodocumque, & qualitercumque forsitan factas, ac sub quibuscumque clausulis, & verborum formis, atque expressiõibus conceptas similiter perpetuo paribus auctoritate, & tenore revocamus, cassamus, annullamus, & dissolvimus.

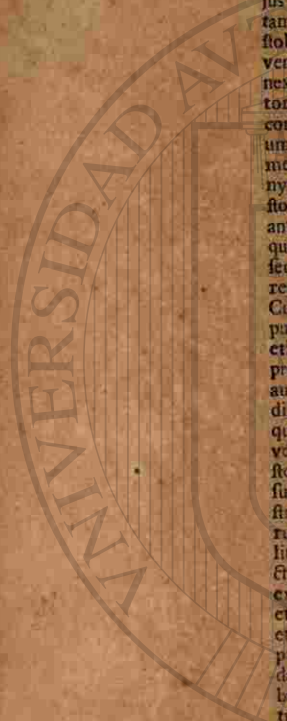
§.4. Insuper ipsum Collegium, illiusque pro tempore existentes Rectorem, Scholares, Cappellanos, economos, Officiales, Ministros, & personas, ac tam Collegii, quam Monasterii, & Ecclesia S. Casarej, aliarumque illis annexorum, & membrorum bona mobilia, & immobilia presentia, & futura cuiuscumque qualitas, generis, & speciei existentia ab omni, & quacumque pro tempore existentium ejusdem S. Casarej Diaconorum, seu Presbyterorum Cardinalium, ac dictæ Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conservatorum, Reformatorum, ac nostri, & Rom: Pont. pro tempore existent, in eadem Urbe, & illius Districtu in spiritualibus Vicariis, necnon causarum Camera Apostolice Generalis Auditoris, ac quorumcumque notariorum, & dictæ Sedis de Latere Legatorum, ac Archiepiscoporum, Episcoporum, etiam tanquam ejusdem Sedis Delegatorum, eorumque loca tenentium, Vicegerentium, Vicariorum, Officialium, Judicum, necnon Superiorum dicti Ordinis, ac quorumcumque aliarum personarum ubilibet constitutarum, ac quavis auctoritate, & dignitate tam ecclesiastica, quam mundana, etiam Cardinalatus honore fulgentium visitatione, correctione, jurisdictione, dominio, Superioritate, & potestate, necnon annatarum, quindenniorum, Communium, minorum, & aliorum jurium, & servitiorum dictæ Camere, & quibusvis, etiam ejusdem S. R. E. Cardinalibus, & dictæ curie Officialibus, & in annatis, quindennis communibus, munitis, ac juribus prædictis participantium, eorumque Collegis ratione prædictarum, & quorumcumque aliarum unionum, applicationum, & concessionum eidem Collegio de prædicto, & quibuscumque aliis Monasteriis, Hospitalibus, Ecclesiis, Beneficiis, rebusque, & Bonis Ecclesiasticis hæcenus, & deinceps quomodolibet debitum, & tam per ipsum Collegium in propriis suis bonis, & rebus presentibus, & futuris, quam illius ratione Rectores, Scholares, Cappellanos, economos, Officiales, & Ministros prædictos, ac cum eis contrahentes a quorumcumque pedagogorum, Datorum, veltigalium, Gabellarum, angariorum, bullennorum, talarum, Custodiarum, Taxarum equorum tam vivorum, quam mortuorum, Collectarum, Præbendarum, ponderum, portarum molendinorum farinæ, trium pro Centenario, ac quatuor juliorum pro quolibet vegete Vini solvi solutorum, ac quorumcumque aliorum similibus, vel dissimilibus onerum, & gravaminum tam ordinariorum, quam extraordinariorum, & realium, personarum, & mixtorum quibuscumque nominibus, & vocabulis nuncupatorum, etiam

Prædicta omnia a quacumque superioritate, & onere liberat.

hic de necessitate exprimendorum per Nos, & quoscumque alios Romanos Pontifices prædecessores, & successores nostros, ac Sedem, & Cameram prædictas, ipsiusque Sedis Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Commissarios, & quoscumque alios quavis auctoritate, & potestate fungentes, & etiam admistr Cameralium, etiam ratione Ripette, Dohana Terræ, & etiam grassia nuncupata Urbis prædictæ, etiam pro orthodoxe fidei defensione, ac Status S. R. E. conservatione, divinique cultus augmento, necnon Basilice Principis Apostolorum Fabrica, Cruciatæ Sanctæ, & expeditione contra Infideles, & rebelles, necnon Ecclesiarum, murorum, Pontium viarum, & stratarum constructione, & restauratione aquarum fontium, & fluminum deductione, pauperumque subventionem, necnon Sedis, & Camere prædictorum necessitatibus, & ex quibuscumque aliis cogitatis, inexcogitatis, etiam quantumvis maximis, urgentissimis, & privilegiatis causis, etiam Sedis, & Camere, eademdem, ac quarumcumque Provinciarum conducendorum, ac etiam cum ad dictam Urbem conductorum, & in ea existentium, & pro eodem Collegio in magna, sive parva quantitate, tam in barchis, quam in Magazinis, & alias ubilibet emendorum cuiuscumque generis, quantitatis, qualitatis, valoris, & speciei, fuerint, exactio, solutio, præstatio, & contributione, necnon quorumcumque aliorum, etiam juxta Concilii Trid. Decreta ubilibet institutorum, & instituendorum Collegiorum, & piorum locorum subventionem, auctoritate, & tenore prædictis pariter perpetuo eximimus, & liberamus, ac sub Beati Petri, & dictæ Sedis, atque nostræ, ac pro tempore existent, Roman. Pontificis protectione, & inviolabili conservatione suscipimus, Nobisque, & eidem Sedi immediate subicimus, & exemptionem, liberationem, susceptionem hujusmodi in quacumque foro, & Tribunali, ac dicta Camera, etiam respective cuiuscumque solutionis illi faciendæ semper favorabiliter censei debere, & de illis in quacumque causa, lite, & controversia eam interpretationem extensivam habendam esse, que pro alia quantumvis pia, & privilegiata, ad pios usus destinata, & applicata causa fieri possit, declaramus.

§.5. Ipsi quoque Collegio, ac illius Rectori, Scholaribus, Cappellanis, Economis, Officialibus, Ministris, & personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, Immunitatibus, prærogativis, antelationibus, præheminentiis, concessionibus, Indultis, favoribus, ceterisque gratis Universis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia Collegia, & pia loca in dicta Urbe instituta, illorumque Rectores, Scholares, Cappellani, Economis, Officiales, Ministri, & personæ de jure, usa, consuetudine, privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed

Ceterorum Urbis Collegiorum privilegia ei concedit.

UNIV

NOMA

RAL DE

Vineam prædictam Ecclesiam possidet.

1604.

Illiusque Co-
lonis &c. li-
beratam dat
fruges spor-
ta de venden-
di &c. absque
alio onere.

Inhibet qui-
buscuq; Mi-
nistris, ne il-
los audeant
petronare.

Cardialem
Protektorē si
aliquis ex fa-
milia Ado-
b. an. in eorum
eligendum.

aque principaliter, & pariformiter in omni-
bus, & per omnia uti, frui, potiri, &
gaudere, nec non tam ipsi, quam eorum.
Coloni, Arrendatarii, Livellarii, Condu-
ctores, & Emphiteute prædicti Vinum,
Triticum, Ordeum, Legumina, Blada, frum-
enta, & cujusvis generis fruges, & grana
ex quibuscumque proprietatibus, possessioni-
bus, & bonis dicti Collegii, illiusque mem-
brorum, & annexorum quoracumque pro-
venientia, de quibuscumque provinciis, Ter-
ris, & Locis Nobis, & Romane Ecclesie
mediate, vel immediate subiectis cujusvis
licentia desuper minime requisita, & abs-
que alienius pecunie, vel alterius rei solu-
tione, & præstatione perpetuo facienda, aut
Censura, vel poenæ incursum extrahere, aut
extrahi facere, ac ad dictum Collegium pro
illius usu conducere, & etiam illa in dicta
Urbe, illiusque districtu, nec non Univerſo
Statu Ecclesiastico vendere, distrahere, &
de illis ad eorum libitum dispoere, libere,
& licite valeant ejusdem auctoritate, & te-
nore similiter perpetuo indulgemus.

§. 6. Districtus quoque in virtute sanctæ
obediencie inhibemus Legatis, Archiepiscopis,
Episcopis, & aliis Locorum Ordinariis
Vicelegatis, Locatentibus, Vicariis, Ju-
dicibus, & aliis prædictis ejusdem S. R. E.
Camerario, & dictæ Camere Theſaurario,
Clericis, Præfidentibus, Commisario, nec
non Annone Præfectis, ac Pedagogorum,
Dattorum, Vestigialium, Gabellarum, An-
gariarum, Bullætinorum, Decimarum,
Talarum, Taxarum, & aliorum onerum,
ac Subditorum prædictorum Appaltatori-
bus, Dohaneris, Vicedohaneris, Exactori-
bus, Dattariis, & quibusvis aliis personis
cujuscumque status, gradus, ordinis, condi-
tionis, & præheminencie existentibus, ac
quacumque Auctoritate, & potestate fun-
gentibus, ne quoracumque privilegio-
rum, Indultorum eis sub quibusvis tenori-
bus, & formis concessorum, & conceden-
dorum, seu etiam Annone, seu Abundantia,
aut cujusvis necessitatis, vel quovis alio
prætextu, Collegium, illiusque Rectorem,
scholares, Cappellanos, Economos, & Mi-
nistros, ac personas hujusmodi, seu eorum
aliquem super præmissis quomodolibet mole-
stare, perturbare, vel inquietare audeant,
seu præsumant.

§. 7. Ut autem ipsius Collegii Clemen-
tini bono regimini, gubernio, & conserva-
tioni opportune consulatur, dictum Petrum
Cardialem, & eo vita functo, alium ejus-
dem Romane Ecclesie Cardialem ex No-
stra familia, aut parentela, vel in ejus de-
fectum, quemcumque alium ex ejusdem San-
ctæ Romane Ecclesie Cardinalibus, quem
Prælati si adsit, vel laicus Primogenitus
de familia, seu Parentela Nostra prædicta,
vel si omnibus deficientibus Rector, & scho-
lares prædicti, seu eorum major pars duxerit
eligendum ejusdem Collegii Clementini,
illiusque personarum, rerum, bonorum,
jurium, & privilegiorum Protektorem, de-
fensorem, & Conservatorem, ac Judicem
Ordinarium, cujus consilio, & ope omnia

supradicta, & quacumque alia in eis, &
circa ea necessaria, & opportuna statuatur,
& ordinentur, sic tamen, ut cum primum
aliquis de familia, & Parentela, ad Cardi-
nalatus honorem assumptus fuerit, statim,
& eo ipso dicti Collegii Protektor sit, & esse
censeatur, & alter Cardinalis externus in
Protektorem, ut supra electus a muneris, &
officio Protektoris hujusmodi vacet, consti-
tuimus, & deputamus.

§. 8. Necnon eidem Petro Cardinali, ac
pro tempore existenti Protektori Collegii
Clementini hujusmodi, illius Rectorem,
Cappellanos, Economos, Officiales, Ad-
vocatos, Protektores, ceterosque Mini-
stros pro libero, & absoluto ejus voluntatis
arbitrio deputandi, & amovendi, ac loco
amovendorum alios sufficiendi, necnon
quacumque statuta, ordinationes, Capitu-
la, & Decreta, ad ejusdem Collegii Clemen-
tini, illiusque personarum, rerum, &
honorum spiritualium, & temporalium curam,
regimen, & gubernium, directionem,
administrationem, ac Scholarium prædictorum
receptionem, admissionem, etatem, qualitate,
victum, amictum, instructionem, disciplinam,
& studii cursum pertinentia licita tamen, & honesta,
ac Sacris Canonibus, & dicti Concilii Decre-
tis non contraria, quæ eo ipso Apostolica
auctoritate confirmata, & approbata sint,
& esse censeantur, ac ab omnibus, ad quos
pro tempore spectabit, etiam sub poenis in
contravenientes statuendis observari debeant,
faciendi, & edendi, & illa quoties
pro eorum, & temporum qualitate, seu alias
expediens videbitur, immutandi, corrigendi,
moderandi, reformandi, & etiam alia
ex integro condendi, omnesque, & singulas
lites, causas, & differentias, tam Civiles,
quam Criminales, & mixtas, dictum
Collegium Clementinum, illiusque res, &
bona, ac personas quomodolibet concernentia
tam active, quam passive, etiam contra
alia Collegia, & pia loca, & aque, vel
maius privilegiata, eorumque res, bona,
personas, vel è converso, ac ultro citroque
ad invicem, vel alias quomodolibet motas,
& movendas, ac etiam per appellationem,
& in quacumque instantia, eorum quibusvis
Judicibus introductas, indecisas, ac pen-
dentes, etiam illas ab ipsis Judicibus avocan-
do, per se, vel ejus Vice-Protektorem, aut
alium, seu alios, quos ad hoc dixerit depu-
tandos, etiam summarie, simpliciter, & de
plano, & sine strepitu, ac figura Judicii, sed
sola facti veritate inspecta, ac etiam manu
regia, cum omnibus, & singulis suis inci-
dentibus, dependentibus, emergentibus,
annatis, & connexis, totoque negotio prin-
cipali, etiam privative quoad omnes, & sin-
gulos alios Judices ordinarios, & delegatos,
eorumque Curias, & Tribunaia Ecclesiastica,
vel Secularia, audiendi, cognoscendi,
& sine debito terminandi, necnon quocumque
interesse habentes tam in dicta Curia,
quam extra eam etiam per Edictum publicum,
constitito sibi summarie de non tuto
accessu, citandi, & quibusvis aliis ejus-

Cui dat facul-
tatem Mini-
stros deputan-
di;

Statuta con-
dendi;

Immutandi;

Causas ad
Collegii spe-
ctantes cogno-
scendi.

dem

1604.

Classis ad
hujusmodi Con-
stitutionis per
petuam firmi-
tatem apponit

dem Curie Judicibus, & personis, quibus, &
quoties opus fuerit sub sententiis, censuris,
& poenis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis
de quibus sibi videbitur, inhibendi, & in-
eventum non partitionis ad declarationem
incursum sententiarum, censurarum, &
poenarum hujusmodi procedendi, ac sen-
tentias desuper ferendas debite executioni
demandandi, seu demandari faciendi:
Contradictores quoslibet, & Rebelles per
similes sententias, censuras, & poenas, alia-
que oppostuna juris, & facti remedia, com-
pescendo, ac etiam auxilium brachii secularis
ad hoc invocando. Necnon quæcumque
dubia, difficultates, si quæ præmissorum
occasione quomodolibet oriri contigerit,
declarandi, & interpretandi, omniaque, &
singula in eisdem præmissis, & circa ea quom-
odolibet necessaria, & opportuna facien-
di, dicendi, gerendi, exercendi, & exe-
quendi, etiam omni, & quacumque appel-
latione remota, plenam, liberam, & omni-
modam facultatem, & auctoritatem pariter
perpetuo tribuimus, & largimur.

§. 9. Decernentes præsentis literas, ac
in eis contenta quæcumque, etiam ex eo
quod Superiores dicti Ordinis, & quicum-
que alii in præmissis quomodolibet interesse
habentes, vel habere prætendentes, illis non
consenserint, ad eaque vocati, & cause,
propter quas hæc omnia facta fuerint, coram
dictæ Urbis Vicario, & locorum Ordinariis,
etiam tamquam a Sede Apostolica delegatis,
vel alibi examinata, verificata, & ju-
rificata non fuerint, neque in eis quæcum-
que solemnitates, & alia de jure, vel con-
suetudine, vel privilegio, seu juxta statuta,
Ordinationes, & Constitutiones Urbis, &
Camere prædictæ, aut alias quomodolibet
requisita, & in similibus necessaria interven-
erint, seu etiam enormis, & enormissima
lesionis, aut alio quovis prætextu, seu alias
ex quibusvis causis quantumvis legitimis, &
juridicis, de subreptionis, vel obreptionis,
aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ,
vel quopiam alio defectu notari, impugna-
ri, retractari, in jus, vel controversiam
vocari, ad terminos juris reduci, vel adver-
sus illas quodcumque juris, vel facti reme-
dium impetrari nullatenus unquam posse,
neque sub quibusvis similibus, vel dissimili-
bus gratiarum, ac unionum, applicatio-
num, etiam effectum suum plenarium non-
dum sortitarum revocationibus, suspensio-
nibus, limitationibus, aut aliis contrariis
dispositionibus per Nos, vel alios Romanos
Pontifices Successores nostros, etiam in-
crastinum assumptionis Successorum nostro-
rum ad hujusmodi Apostolatus apicem sub
quibuscumque verborum expressionibus, &
formis, etiam moto, & potestatis plenitu-
dine similibus, pro tempore factis compre-
hendi, sed tamquam pro fundatione, & seu
pro dotatione dicti Collegii Clementini ad
bonarum artium cultum instituti concessas,
semper ab illis excipi, & quoties illæ ema-
nabunt, toties in pristinum, & eam, in quo
antea quomodolibet erant statum, restituta,
reposita, & plenarie reintegrata, ac de no-

vo, & sub Dat. per Protektorem, Rectorem,
& Scholares pro tempore existentes prædi-
ctos quodcumque eligenda, de novo con-
cessa fore, & esse, suumque plenarium effe-
ctum sortiri, & obtinere, nec quemquam
ad eisdem præsentis literas in Camera præ-
dicta juxta Constitutionem piæ me. Pii Pa-
pæ IV. Prædecessoris nostri desuper editam,
aut alias quomodolibet præsentandum, in-
firmuandum, & registrari faciendum teneri,
neque illas propterea irritas esse, sed omni-
no valere, & suffragare, perinde ac si Consti-
tutio prædicta, vel alia contraria minime
emanasset, seu juxta eandem Constitutio-
nem in dicta Camera præsentate, infirma-
ta, & registrata fuissent; sicque per quocum-
que Judices ordinarios, & delegatos,
etiam Causarum Palatii Apostolici Audito-
res, ac ejusdem S. R. E. Cardinales, etiam
de latere Legatos, sublata eis, & eorum
cuilibet quavis aliter judicandi, & inter-
pretandi facultate, & auctoritate judicari,
& definiti debere: irritum quoque, & inane,
si secus super his a quoquam quavis auctori-
te sciciter, vel ignoranter contigerit atten-
tari.

§. 10. Quocirca Venerabilibus Fratribus
nostris Ordin. & Portuen. Episcopis, ac
dilecto filio Causarum Curie Camere Apo-
stolice Generali Auditori per Apostolica
scripta motu simili mandamus, quatenus
ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel
alium, seu alios præsentis literas, ubi, &
quando opus fuerit, ac quoties pro parte
Protektoris, Rectoris, & Collegialium præ-
dictorum, aut aliorum in præmissis interese
habentium fuerint requisiti, solemniter
publicantes, eisque in præmissis efficacis de-
fensionis præsidio assistentes, faciant auctori-
tate nostra casum præsentis literas, & in
eis contenta quæcumque firmiter observa-
ri, ac illos præmissis omnibus, ac singulis
pacifice frui, & gaudere. Non permitten-
tes eos desuper per quocumque quomodo-
libet indebite molestari: Contradictores
quoslibet, & Rebelles per sententias, cen-
suras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque op-
portuna juris, & facti remedia appellatione
postposita compescendo, legitimisque super
his habendis servatis processibus, sen-
tentias, censuras, & poenas ipsas, etiam ite-
ratis vicibus aggravando, invocato etiam
ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 11. Non obstantibus priorivoluntate,
ac ordinatione hujusmodi, ac nostra de non
tollendo jure quaesito, ac Lateranen., & alio-
rum generalium Conciliorum novissime ce-
lebratorum uniones perpetuas, nisi in casibus
a jure permissis fieri, & Beneficia unius
Diocesis cum aliis Beneficiis, Ecclesiis, Col-
legiis, vel locis alterius Diocesis uniri pro-
hibentium, ac prædicti Pii Prædecessoris de
gratias interesse Camere prædictæ concer-
nentibus intra certum tunc expressum tem-
pus in dicta Camera registrandis, ac se. rec.
Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædecessoris
nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Ci-
vitatem, vel Diocces. nisi in certis exceptis
casibus

Exequutores
deputat.

Contraria
solit.

casibus, & in illis ultra unam diem a sine sua Dicecef. ad iudicium evocetur, seu ne Iudices a Sede predicta deputati extra Civitatem, vel Dicecef. in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alius vices suas committere quoquo modo audeant, seu presument, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, alijque quibuscumque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus, universalibusque Conciliis editis, specialibus, & generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Camerarie Urbis, Civitatum, Provinciarum, Locorum, Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinis predictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, legibus, etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, necnon Sancti Cæsarei Diacono, seu Presbytero Cardinali pro tempore existentis, ac Legatis, Archiepiscopis, Episcopis, Ordinariis, Vice-Legatis, Locatenentibus, Vicariis, Officialibus, Iudicibus, Camerario, Gubernatori, Auditori, Senatori, Conservatoribus, Presidentibus, Clericis, Theaurariis, Commissariis, Appaltatoribus, Dohaneris, Dataris, Praefectis, Executoribus, & aliis predictis, necnon ipsius Monasterii, & Ordinis superioribus Conventibus, & dilectis filiis Populo Romano, ceterisque personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem huiusmodi, etiam motu, scientia, ac potestatis plenitudine simul, ac etiam consistorialiter, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum infantiam, vel aliorum contemplatione, aut intuitu, seu alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, etiam contra exemptos concessis, approbatis, & innovatis, etiam in eis caveatur expresse, quod illis etiam vigore, etiam implicita derogationis latissime extendende, ultra quam in supplicatione desuper signata expressum fuerit per quascumque literas Apostolicas etiam qualvis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatoriis derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia, & alia Decreta sub quacumque verborum expressione in se continentes nullatenus derogari, neque derogatum censeri possit, nisi illorum tenore de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserto, ac de eisdem S. R. E. Cardinalium consilio, ac cum expressione causalium in huiusmodi privilegiis, & indultis, ac desuper confectis literis expressarum facte, & per trinas literas eundem tenorem in se continentes tribus distinctis vicibus iis, quorum interest, legitime intimata, & insinuate fuerint, ac

tunc demum ipsorum interesse habentium ad id expressus accesserit assensus, & aliter facta derogationes nemini suffragentur. Quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis mentio habenda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice specialiter, & expresse derogamus, ac sufficienter derogatū esse decernimus, contrariis quibuscumque. Aut si Camerario, Theaurario, Clericis, Presidentibus, Dohaneris, & aliis predictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultis, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§. 11. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem huiusmodi, dictum Monasterium in spiritualibus non laedatur, & in temporalibus detrimenta non sustineat, sed illius congrue supportentur onera consueta.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae abolitionis, erectionis, & institutionis, donationis, concessionis, unionis, annexionis, incorporationis, applicationis, assignationis, revocationis, cassationis, annulationis, dissolutionis, exemptionis, liberationis, susceptionis, subjectionis, declarationis, indulti, inhibitionis, constitutionis, deputationis, tributionis, elargitionis, mandati, derogationis, Decretorum, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominice millesimo sexcentesimo quarto, Non. Julii, Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXXVI.

Suppressio Prioratus S. Jacobi Oppidi de Fixa cum erectione Collegii Societatis Jesu.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

L Abortivam, & indefessam operam, quam Societas Jesu in militantis Ecclesiae agro excolendo &c. expedire.

§. 1. Dudum siquidem omnes Prioratus, ceteraque beneficia Ecclesiastica secularia, & quorumvis ordinum regularia apud Sedem Apostolicam &c. reservavimus. Decernentes &c. attentare.

§. 2. Cum itaque postmodum Prioratus Sancti Jacobi Oppidi de Fixa alias de la Fleche Ordinis Sancti Augustini Canonicorum Regularium Andegaven. Dicecesis per liberam

Onera Monasterii ferri vult.

Claufulae pacionales.

Dat. die 9. Julii 1604. An. XIII.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Exordium.

Causa suppressio Monasterii, & erectionis Collegii.

ram resignationem dilecti filii Petri Pillotchet nuper ipsius Prioratus Prioris de illo, quem tunc obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admittam apud Sedem &c. ad praesens nullusque de illo praeter Nos &c. supradictis. Et sicut charissimus in Christo filius noster Henricus Francorum Rex Christianissimus Nobis nuper exponi fecit, ipsius Prioratus, qui Conventualis, & electivus existit, ac in quo tres dumtaxat Canonici Regulares Ordinem huiusmodi inibi professi remanserunt, situs, aedes, & aedificia pro instituendo ibidem Collegio Societatis Jesu valde apta, & commoda existant, si tribus Canonicis praefatis inde ad Monasterium Sancti Joannis Molinens. Ordinis, & Dicecesis praefatorum, quod competentem Canonico pro cultu divino in eius Ecclesia, uti convenit, peragendo destitutum reperitur, cuiusque Abbas, & Conventus dilecti filii illos recipere parati existunt, translatus titulus, & denominatio Prioratus huiusmodi, ac in eo dictus Ordo, illiusque status, essentia, & dependentia regulares perpetuo supprimerentur, & extinguerentur, ac in situ, aedibus, & aedificiis praefatis unum Collegium ejusdem Societatis etiam perpetuo erigeretur, & institueretur, aliaque infra scripta fierent, ex hoc profecto Religiosorum ipsius Societatis in piis, & laudabilibus officiis, ministeriis, & exercitiis exequendis commoditati, necnon juvenus dicti Oppidi, & finitimorum locorum in fide, pietate, bonis moribus, scientiis, & disciplinis, ceterisque Christiano nomine dignis virtutibus instructioni, & aedificationi, & publicae utilitati, & saluti plurimum consideretur.

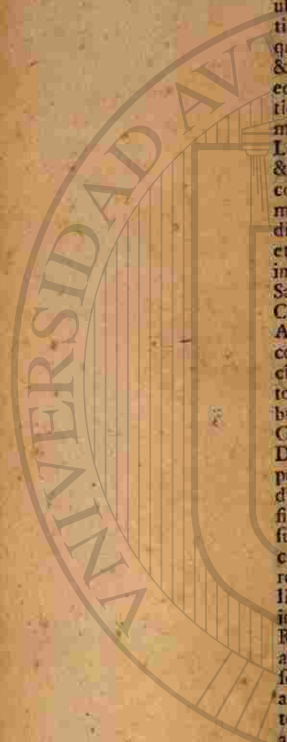
§. 2. Quare idem Henricus Rex asserens Prioratum huiusmodi, & illi forsitan annexorum fructus, redditus, & proventus viginti quatuor ducatorum auri de Camera tecundum communem estimationem valorem annum non excedere, Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus praemissis, & aliis infra scriptis annuere, ac desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uolui, teneantur exprimere verum annum valorem secundum estimationem praefatam etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, idemque observaretur in quibusvis suppressionibus, & perpetuis concessionibus de quibuscumque fructibus, & bonis Ecclesiasticis, huiusmodi supplicationibus inclinati in dicto Prioratu, cui cura Animarum Parochianorum non imminet, siue praemisso, siue &c. factam, aut allequutionem &c. vacet, etiam tanto tempore &c. devoluta, ipsaque Prioratus dispositioni Apostolica specialiter, vel alias &c. existat, ac inter alios quos libi indecisa, dummodo &c. pertineat nomen, titulum, & denominationem Prioratus, & dignitatis Prioratus, necnon Ordinem San-

cti Augustini praefatum illiusque statum, essentiam, & dependentiam Regulares Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo supprimimus, & extinguimus, ac in illius Prioratus sic suppressi situ, ambitu, aedibus, & aedificiis, ac aderentis unum Collegium Clericorum, seu Presbyterorum dictae Societatis per unam Rectorem iuxta ejusdem Societatis institutum regendum, gubernandum, & administrandum, cum omnibus privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, prerogativis, favoribus, indultis, ceterisque gratis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia ejusdem Societatis Collegia, illorumque Rectores Clerici, Presbyteri, Seculares, Collegiales, & personae de jure, vel consuetudine, seu ex privilegio, vel alias quomodolibet obtinentur, possunt, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futuro, auctoritate, & tenore praefatis, etiam perpetuo erigimus, & instituiamus.

§. 4. Illique sic erecto, & instituto pro eius dote, ac futurorum illius Rectoris, & Collegialium usu, habitatione, sustentatione, & commoditatibus, onerumque ipsius incumbentium supportatione, situm, aedes, & aedificia suppressi Prioratus huiusmodi cum illius Ecclesia, Claustris, Refectorio, Dormitorio, ambitu, circuito, necnon omnibus, & singulis suis membris annexis, Villis, Praediis, Possessionibus, Terris, Agris, Fundis, Vineis, Censibus, Jurisdictionibus, Silvis, Palchulis, Hortis, Praeis, Decimis, fructibus, redditibus, & proventus, iuribus, actionibus, obventionibus, emolumentis, & pertinentiis universis, ceterisque mobilibus, immobilibus, & semoventibus, ac etiam feudatilibus, & alodialibus bonis tam intus, quam extra dictum Oppidum ubilibet constitutis eorumque proprietate, & dominio, ac sacris, prophanis, & communibus suppellectilibus ad dictum Prioratum suppressum, ejusque Conventum, & Ecclesiam etiam ex Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, Principum, vel aliorum utriusque sexus fidelium fundatione, dotatione, donatione, largitione, vel alias quocumque jure, titulo, & causa pertinentibus, quibuscumque qualitate, quantitate, pretii, vel valoris sint, ac in quibuscumque rebus etiam rei vocabulo latissime sumpto consistant, etiam si intuitu, & contemplatione dicti Ordinis Sancti Augustini, illiusque Religiosorum, & quamdiu ipsi ibidem remanserint, donata, relicta, erogata, & elargita fuerint. Ita quod liceat pro tempore existentibus Rectori, & Collegialibus praefatis per se, vel alium, seu alios eorum, & ipsius Collegii nominibus corporalem illorum omnium possessionem propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac fructus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque inde provenientia percipere, colligere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac oneribus suppressi Prioratus huiusmodi in spiritualibus debite, sup-

Cui bona omnia Monasterii adjudicantur.

Henrici Regis Galliae praeses

Erectione Collegii de quo in Rubrica.

Onera Prioratus in omnibus S. J. S. commutatur

Causa pro perpetua iustitiae Communitatis servanda

supportatis in suos, dictique Collegii communes usus, utilitatem, & necessitates convertere. Dicecesani loci nunc, & pro tempore existentis licentia desuper minime requisita, eisdem auctoritate, & tenore similiter perpetuo concedimus, assignamus, applicamus, & appropriamus.

§.5. Omnia vero Prioratus ejusdem suppressi, & illius Ecclesie onera spiritualia in solita dictae Societatis ministeria, & exercitia commutamus, praefatosque tres Canonicos Regulares suppressi Prioratus hujusmodi de illo, ejusque adibus, & aedificiis praefatis ad dictum Monasterium, ita ut ibi ad illius Canonicoꝝ deficiendum loca, & Canonicales portiones, atque jura, & emolumenta recipi, & admitti, ac sineca in Domino charitate tractari debeant in omnibus, & per omnia, perinde ac si ordinem praefatum ibidem ab initio professi fuissent, auctoritate, & tenore similibus transferimus.

§.6. Decernentes praesentes literas etiam ex eo quod cause propter quas praemissa sunt, vel facta sunt coram Loci Ordinario, etiam tamquam a dicta Sede Delegato, vel alias examinata, verificata, & iustificata, ac Abbas, & Conventus Monasterii, vel alterius Regularis Loci, a quo suppressus Prioratus hujusmodi forsan dependebat, dictique Ordinis Superiores, & quicumque alii interesse habentes, vel praetendentes ad hoc vocati non fuerint, nec praemissis consenserint, vel alias ex quocumque alio capite, vel causa quantumvis iudiciali, & legitima de subreptione, vel obreptione, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, invalidari, in jus, vel controversiam vocari, ad viam, & terminos juris reduci, seu adversus eas quodecumque juris, gratiae, vel facti remedium impetrari nullatenus umquam posse, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, seu alios quoscumque Romanos Pontifices Successores nostros, dictamque Sedem, etiam in crassimum assumptionis ipsorum Successorum ad Summi Apostolatus apicem, vel alias etiam motu proprio, & ex certa scientia etiam consistorialiter, & de Apostolica potestate plenitudine quodcumque pro tempore faciendis, comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in primum, & cum in quo antea quomodolibet erant statutum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quocumque posteriori data per Rectorem, & Collegiales praefatos quodcumque eligenda concessas, ac semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suoque plenarias, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque ab omnibus censeri, atque ita, & non alias per quoscumque Iudices etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de lateꝝ Legatos, & Vice-Legatos, ac dictae Sedis Nuncios sublata eis, & eorum cuilibet

quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicari, & definiiri debere, necnon quoad suppressionem, extinctionem, concessionem, assignationem, & applicationem praefatas, prout est si attentatum forsan est, hactenus, vel in posterum, quo vero ad alia praemissa ex nunc scriptum, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Non obstantibus priori voluntate nostra praefata, & Lateranensis Concilii novissime celebrati unione perpetuas, nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, ac felicitis recordationis Bonificii Papae Octavi Praedecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon Prioratus suppressi, & Ordinis, ac Monasteriorum praefatorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Abbatibus, Superioribus, Conventibus, & personis suis quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoribus, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu, & scientia similibus etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generalis idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Prioratibus hujusmodi speciales, vel alios Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, aut Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per eandem ac inde sequuta quacumque ad dictum Prioratum suppressum volumus non extendi, sed nullam per hoc eis, quoad assignationem Prioratum, vel Beneficiorum aliorum praedictorum generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis quoruscumque tenorum existant, per que praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediti valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quoruscumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli etc. incursurum.

Datum Romae apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo quarto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno XIII.

Dec. die 40. Julii 1604. An. XIII.

Con-

Derogatio contraxorum

CCCXXXVII.

Ex Reg. in Secret. Breve

Confirmatio Transactionis inite inter Communitatem Avenionensem, & Ministros Regis Christianissimi super Signo, seu Bullo apponendo Pannis sericis, per Galliae Regnum transvehendis, ibique vendendis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Galliae Ministri sericis merces in Statu Avenionensi Regio addicebant.

Quod eximiam hujusmodi auri, & consuetudinem adhibere.

QUAE ad Nostrorum Subditorum utilitatem cedere dignoscuntur, ea libenter approbamus, ac Apostolica confirmatione robore communimus, prout in Domino salubriter conspiciamus, expedire.

§.1. Nuper Siquidem dilectorum filiorum Consulum, & Communitatis Civitatis Nostrae Avenionensis nomine, per dilectum filium Laurentium Draperium V. I. D. illoꝝum Assessorem, & apud Nos Oratorem, Nobis expositum fuit, quod, cum a multis annis, deficiente fere omni alio commercio, & eadem Civitate, tam per Apostolicas concessionem, quam per alios varios modos, ars conficiendi Pannos sericos vix retenta esset: nihilominus a quibusdam annis citra, eidem etiam arti magnum allatum est detrimentum, ex eo quod Ministri Regni Galliae ingressum Pannorum sericorum in praedicta Nostra Civitate confectorum, in dictum Regnum prohibitum afferentes, quotiescumque illos intra ditionem Galliam reperiebant, tamquam forenses, & extraneos Regio Fisco addicebant, in vim quarundam Regiarum Constitutionum, quibus cautum asserbatur, non licere, Pannos sericos forenses per Galliae Regnum transvehere, nec venales deferre, quin prius Lugdunum delati existissent, ibique quoddam Symbolum, seu Bullum acceperint, cujus medio postmodum per totum Galliae Regnum transvehi, & vendi tuto, & libere valerent, & alio etiam preterito merces praedictas in penam dictarum Constitutionum, incidisse dicebant: quod scilicet materia, seu feta, qua praedicti serici panni pro majori parte confecti erant, ipsarum rigori subjaceret, & cum feta ex Italia, & Hispania in praedictam Civitatem transportari nequeant, nisi per Provincias ejusdem Regni, ideo Lugdunum transvehendas esse, antequam in Pannos transmutarentur, & licet praefata Civitas adversus praedicta multa opponeret, non minus propterea dictam vexationem patiebatur: unde post multos, magnosque sumptus in hujusmodi lite collatos, & post magnam ex mercium confiscationibus iacturam, nihil magis expedire visum fuit, quam vel feta, & pannos Lugdunum, transportare cum intolerabili sumptuum onere, vel nullis omnino pannos sericos conficere, & sic artem sericam ab annis infinitis retentam, cum tertia parte Habitatorum, & Incolarum amittere.

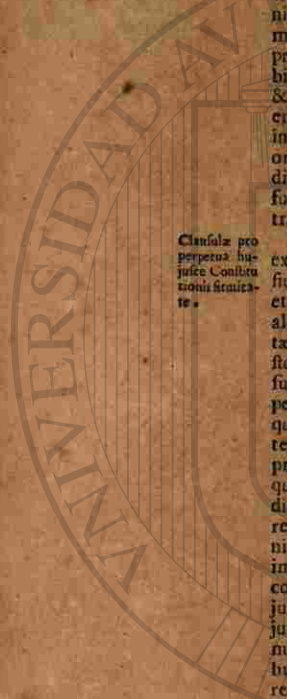
§.2. Quapropter rem sepe alias, & Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

per viginti annos, aut circa frustra tentatam aggressi, cum Redemptoribus, & Ministris Regiis tractare coeperunt de praedicto signo, seu Bullo in Civitate Lugdunen. imponi solito, in praedicta Nostra Civitate Avenionen. imponendo, cum solutione jurium Regio Redemptori, seu Appaltatori, ratione dicti Bulli debitorum, & tandem super praemissis, praesentibus dilecto filio Nostro Carolo S. R. E. Presbytero Cardinali de Comitibus nuncupat., tunc in eadem Civitate Vice-Legato, necnon in toto Statu praedicto Legationis Avenionen. Gubernatore Generali, ac reservato Nostro, & Apostolicae Sedis beneplacito, inter Consules praedictae Civitatis, ac Appaltatores praedictos transactione inita, ac Nobis nuper exhibita fuit, per quam Avenionensibus datur facultas, ut dictis Regiis Constitutionibus non obstantibus, merces sericas in quascumque Galliae partes deferre, & vendere possint, ita ut licet praedicto Appaltatori, medio cujusdam Insitoris, jura praedicti Bulli solvantur, cuius ope Panni serici praedictae Civitatis per totum Galliae Regnum, ac si Lugdunum impositum esset, deferri, ac vendi possint; nihilominus tamen omnis Jurisdictionis auctoritas, & causarum inde provenientium decisio, nec non, & confiscationis jura ad Nostros Iustitiae Ministros, Cameraeque nostrae Apostolicae Fiscum, spectent, & pertineant; ac praedictus etiam Insitor pro exigendo dicti Bulli, seu Signi jure praestito prius juramento de fideliter exercendo in manibus praefati Vice Legati, literas ab eodem super hoc obtinere teneatur, nullam ex se nisi privati hominis causam habens, prout in dicta transactione, cujus tenorem praesentibus pro expresse haberi volumus, plenius dicitur contineri.

§.3. Cum autem Consules, & Communitas praedicti novissime Nobis humiliter supplicari fecissent, ut transactionem praedictam approbare dignaremur; contra vero, quia ex certis ipsius transactionis capitibus, ac ex quorundam proclamatum, auctoritate praefati Vice Legati factorum, tenore, & praecipue ex consignatione quadam mercium in Civitate Nostra Cavallicen. vulgo Bofellum nuncupat. stabilita, dilecti etiam filii Comitativi Comitatus Nostri Venayssini, se gravatos esse praetendentes, licet prius coram praedicto Vice-Legato adversus praedictam Transactionem, & Proclamata se opposuissent, & ipse Vice-Legatus causam, & Partes ad Nos, ratione praemissorum remiserit, per eorum Agentes, & Procuratores, annulationem, & cassationem dictae transactionis humiliter petuissent: Nos, auditis sepius in contradictorio Partibus, tandem utroqueq; utilitati consulere volentes, & praedictos Consules, Communitatemque, & homines Civitatis Nostrae Avenionen. a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium, dumtaxat consequendum

Consules Avenionenses factum esse ad. Ministris in eunt.

Cui se opponunt Consules Comitatus Venayssini.

UNIV

ONOMA

RAL DE

Clemens tam enim confirmat.

dum, harum serie absolventes, & absolutos fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, & ad effectum, ut predicta Ars ferici in eadem Civitate, pro solatio Populi, & subditorum Nostrorum, praesertim pauperum sustentatione retineatur, & augetur, Transactionem praedictam, omniaque in ea contenta, & inde sequuta quaecumque, praedicti tunc Vice-Legati, aut ejus Auditoris auctoritate, & assensu legitime munita, auctoritate Apostolica, tenore praesentium confirmamus, & approbamus, illique inviolabilis Apostolica firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplemus. Ab ipsa tamen Transactione, ejusque, & Proclamationum, praedictorum vinculis, Comitatum Venayssinum universum, ac ejus incolas, & personas quascumque penitus eximimus, & liberamus, ac exemptos, & liberos esse volumus, & mandamus, eosque in eodem, in quo ante tempus Transactionis, & Proclamationum praedictorum statum, restitimus, reponimus, & plenarie reintegramus: ita, nec ratione Setarum, tam in dicto Comitatu, quam aliunde provenientium, nec ratione Pannorum fericorum cujuscumque conditionis existant, aliquid solvere, aut dare praedicto Appaltatori teneantur, & ideo praedictam Cavallicensem consignationem, Busellam vocatam, eximi praecipimus, & mandamus, illamque in Territorium Avenionen., si ita praedictis Consulibus, & Communitati, cum interventu Vice-Legati videbitur, transferimus.

Ab eaque Comitatum Venayssinum exoptat.

Pannis fericis Pontificia arma vult apponi.

Et confirmat eandem Transactionem quolibet triennio peti.

Obstantia tollit.

Dat. die 14. Julii 1604. An. XIII.

CCCXXXVIII.

Fratribus Ordinis Cruciferorum, ambitus dignitatum, & Officiorum ejusdem Ordinis interdicatur.

De hoc Ordine vid. in Constitut. Urbani III. cui initium Com Antecessorum. Tom. III. fol. 25.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quoniam nemo debet sibi assumere honorem, nisi vocatus a Deo tamquam Aaron, & a regularis vitae instituto valde alienum est, ut Religiosi viri, quos honorum, & dignitatum gradus, sanctitate vitae, ac aliis Religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere, eosque gradus, cum ad eos assumunt, obedienter suscipere, susceproque humiliter administrare decet, mendicatis secularium praesertim personarum studiis, ad eos sibi aditum patefacere contendant, unde magna in Ecclesia Dei pernicies adferri solet. Nos qui pro muneris nostri debito, in hoc potissimum laborare non desistimus, ut Ecclesiastica, regularisque disciplina pristino candori restitatur, huic malo opportunum medium adhibendum censuimus.

Ambitus in Ecclesia valde periculosus.

Inter Cruciferos interdicatur.

Pontifex favore ad Dignitates obtinendas quaerit.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, quidam in Ordine Congregationis Cruciferorum, professionis, & regulae, quam professi sunt, penitus immemores, nimisque dignitatum, & officiorum Ecclesiasticorum in dicta Congregatione consequendorum ambitione ducti, pro his consequendis, Ecclesiasticorum, & secularium Principum studia requirant, & a S. R. E. Cardinalibus, aliisque Praelatis commendatitias literas, alioque favores, & gratias expetant, quibus adiuti, quos ipsi ex se promeruisse minime confidunt gradus, & dignitates, in eadem Congregatione consequi valeant, sicque eiusdem Congregationis quietem, non sine animarum suarum periculo, perturbent.

§. 2. Nos malum hoc ab eodem Ordine, & Congregatione, cujus prosperum regimen, & incrementum ad Ecclesiae sanctae utilitatem sinceris exoptamus affectibus, pro Nostra Pastoralis sollicitudine propellere summo petere cupientes, Motu proprio, & ex certa Nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, eos omnes, & singulos Fratres dicti Ordinis, & Congregationis cujuscumque status, gradus, conditionis, praeheminentiae, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de caetero ad Praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis, & Congregationis assequenda intenti ad Principum, & Praelatorum, ac aliarum quarumcumque personarum tam secularium, quam Ecclesiasticarum de gremio dictae Congregationis non existentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque seculari dignitate, & excellen-

Vel sponte oblatas favore secularium acceptantes ad eisdem redditu inhabiles.

Penas eligentibus ad amovendos infirmos.

Electioes fraxa irritat.

Claufulas apponit.

tia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium favores recurrerint; Vel etiam pactis, pollicitationibus, aliisque viis directe, vel indirecte, palam, vel occulte, ad Praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia praedicta obtinenda aspiraverint, vel aliis minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quaesiverint, aut etiam sponte oblatas, & minime conquisitis usi fuerint, illorumque complices, & fautores, ad quascumque Praelaturas, dignitates, & officia, gradusque, honores, administrationes, & munera in ipsa Congregatione obtinenda perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Praelaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officiis huiusmodi, eo ipso privamus, ac privatos voce, tam activa, quam passiva carere decernimus, & declaramus.

§. 3. Atque in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae poena, omnibus dicti Ordinis, & Congregationis Fratribus, Superioribusque, & Praelatis quocumque titulo nuncupatis, etiam Priori Generali, praesentibus, & futuris, praecipimus, districteque mandamus, ne quempiam illo tempore precibus, literis, vel favoribus adducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, vel Praelatorum, aut aliorum quorumcumque tam secularium, quam Ecclesiasticorum, extra dictum gremium existentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum, ac cujusvis generis Praelaturarum, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia praedicta Congregationis promovere, vel penas aliquas remittere audeant, vel presument.

§. 4. Decernentes electiones, & promotiones ad Monasteria, seu Prioratus, vel officia dicti Ordinis, & Congregationis contra praesentium dispositionem, quod ab sit, quodcumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, in validasque fore, & esse, nullisque vitibus subsistere. Ac omnes, & singulos, in praemissis delinquentes nulla alia monitione praecedente, & absque processu desuper habendo, sententias, & penas praemissas irremissibiliter eo ipso incurtere, & ad illos sententias, & penas praemissas damnabiliter incurrisse legitime probandum, & omnino convincendum, solas praemissarum personarum instantias, preces, & favores, etiam oretenus porrectas, plenam, indubiam, & sufficientem in Judicio, & extra fidem, facere, nec ad id probationis alterius adminiculum, requiri.

§. 5. Et ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ordinibus, & Congregationis huiusmodi jramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si praedictis Fratribus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiusmodi mentionem.

Derogare contrariis.

§. 7. Ut autem harum literarum notitia ad omnes d. Ordinis, & Congregationis Fratres facilius deveniat, volumus illas in Generali Capitulo dictae Congregationis publice legi, illaque in dicto Capitulo lectas sic ardeare, ac si legitime unicusque intimata fuissent, illarumque exemplis etiam impressis manu scribae dicti Capituli, vel Notarii publici subscriptis, & sigillo Prioris Generalis ipsius Congregationis, vel alterius persona in dignitate Ecclesiastica constituta obfirmatis, eandem prorsus fidem haberi, quae praesentibus haberetur, si eadem exhiberentur. Datum Romae apud S. Marcum, sub Anno Piscatoris die vigesimatercia Julii 1604, Pontificatus nostri Anno XIII.

Præfentes in Capitulo Generali legi mandant.

Dat. die 14. Julii 1604. An. XIII.

CCCXXXIX.

Confirmatio declarationis Literarum Pauli III., quibus Castra Ursuriae, & S. Vincentii Parentin. Diocesis a superioritate, & dominio Nuncii Venetiarum, & quorumvis aliorum eximuntur, & Episcopo Parentin. tantum, necnon Romano Pontifici pro tempore existenti, & Apostolicae Sedi immediate subijciuntur.

Ex Reg. in Eccl. Rom.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Fratri Episcopo Parentin. CLEMENS PAPA VIII. Ven. Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. CUM sicut Nobis nuper exponi fecisti, Ursuriae, & quod ad praesens in feudum retinetur, S. Vincentii, Castra tuae Diocesis Parentin. jam tunc a tempore, quod ejus initii hominum memoria non habetur, ad Mensam Episcopalem Parentin. pertinuerint, nec ab eodem tempore citra Nostrum, aut Sedis Apostolicae in Civitate Venetiarum, etiam cum potestate Legati de latere, Nuncii, seu quivis alii Superio-

Castra Ursuriae & S. Vincentii ab immemorabili sub sola Episcopi Parentin. & Sedis Apostolicae jurisdictione fuerunt.

CCCXL

Episcopus Herbipolensis conceditur facultas tres Canonicatus pro Theologia a Julio Papa III. reservatos, conferendi Doctoribus Juris Canonici.

Venerabili Fratri Julio Episcopo Herbipolen.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exigunt tuae Fraternalitatis merita, ut votis tuis, quantum cum Domino possumus, libenter annuamus.

§. 1. Alias siquidem sel. re. Julio Papa III. Praedecessori nostro pro parte bonae memoriae Episcopi Herbipolen. tunc existentis exposito, quod si unus, & una Sancti Joannis Evangelista novi Monasterii intra, & unus, ac una Sancti Joannis in Haugis, nec non reliquus, & reliqua Sancti Burchardi trans pontem extra muros Civitatis Herbipolen. Saecularium, & Collegiarum Ecclesiarum Canonicatus, & Praebendae, quos primo simul, vel successively vacare contigisset, tunc, & etiam quoties deinceps vacassent, tribus Clericis Saecularibus in Theologia Doctoribus, qui illos pro tempore obtinentes, in Herbipolen., ac praedictis, & aliis quibuscumque Civitatis, & Dioecesis Herbipolen. Ecclesiis, Clero sermones facere, ac Populo verbum Dei predicare, ac lectiones in Theologia legere tenerentur, conferendi, dicti tunc, & pro tempore existentis Episcopi Herbipolen. collationi, & dispositioni reservati, & ad hoc deputati fuissent, ex hoc profecto in Civitate, & Dioecesi praedictis animarum saluti per amplius consultum fuisset, & ne ibidem Luterana, & alia damnatae hereses quemadmodum in aliis Germaniae partibus invaluerant, invalissent, obviari, & si qua excitari cepissent, facilius extirparentur, ac pro parte dicti Episcopi eidem Julio Praedecessori nostro humiliter supplicato, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur, ipse Julius Praedecessor hujusmodi supplicationibus inclinatus, unum, & unam Sancti Joannis Evangelista novi Monasterii intra, ac alium, & aliam Sancti Joannis in Haugis, necnon reliquum, & reliquam Sancti Burchardi trans pontem extra muros Herbipolen. Ecclesiarum praedictarum Canonicatus, & Praebendas, quos cum quibusvis tam juxta concordata Nationis Germaniae cum Sede Apostolica iuxta Apostolicis, quam ordinariis mensibus nuncupatis primo simul, vel successively per cessum, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem illos obtinentium, aut alias quovis modo extra Romanam Curiam vacare contigisset, etiam si dispositioni Apostolicae specialiter, vel ex quavis causa, praeterquam ratione vacationis illorum apud Sedem.

Ex Reg. in Secret. Brev.

Exordium.

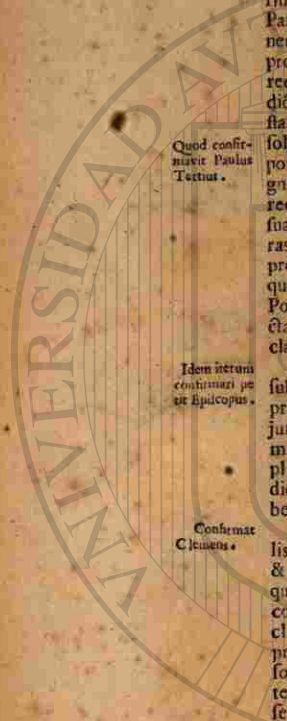
Julius III. tres Canonicatus, qui hic recensentur, collationi Episcopi Herbipolen. reservavit.

Apostolicam, aut familiaritatis continuam, Commensalitatibus ipsius Julii Praedecessoris, aut alicujus S. R. E. Cardinalis viventis, cujus consensus requirendus foret, generaliter reservati, aut ex generali reservatione Apostolica affecti fuissent, tunc, & etiam quoties deinceps futuris temporibus vacavissent, tribus Clericis Saecularibus dictae Nationis Germanicae in Theologia Doctoribus Catholicis in aliqua approbata Universitate studii generalis cum rigore examinis promotis, qui illos pro tempore obtinentes juxta providam deluper per dictum tunc, & pro tempore existentem Episcopum Herbipolen. faciendam ordinationem tam in Herbipolen., & praedictis, quam aliis quibuscumque dictarum Civitatis, & Dioecesis Herbipolen. Ecclesiis Clero sermones facere, & Populo verbum Dei predicare, ac in locis, ad hoc congruis, & convenientibus per ipsum tunc, & pro tempore existentem Episcopum Herbipolen. designandis, lectiones in Theologia legere tenerentur cum plenitudine Juris Canonici conferendi, praedicti tunc, & pro tempore existentis Episcopi Herbipolen. collationi, & dispositioni, dummodo dilectorum filiorum Sancti Joannis novi Monasterii, & Sancti Joannis in Haugis, ac Sancti Burchardi Ecclesiarum praedictarum Capitularum, ad quos ipsarum Ecclesiarum, Canoniceatum, & Praebendarum collatio, provisio, & quaevis alia omnimoda dispositio de antiqua, & approbata, eatenusque pacifice observata consuetudine, spectare asserbatur, quoad Canonicatus, & Praebendas in mensibus ordinariis hujusmodi vacaturos, ad hoc expressis accederet assensus, auctoritate Apostolica perpetuo reservavit, & ad hoc deputavit: districtius inhibens eidem Capitulis, ne ipsi ulterius aliquibus, ac praedicto tunc, & pro tempore existentem Episcopo Herbipolen., ne ipse Canonicatus, & Praebendas, ut praefertur, reservatis, aliis, quam personis, ut supra qualificatis, conferre, & de illis providere quoquo modo praesumerent: ac decernens ex tunc eodem Canonicatus, & Praebendas, ut praefertur reservatos, & pro Clericis Doctoribus praedictis deputatos tam ea prima vice, quam etiam quoties deinceps perpetuis futuris temporibus extra dictam Curiam, etiam illarum Commendis cessantibus, si Commendati, ac unionibus dissolutis, si uniti, ac Commendae, & uniones hujusmodi de tunc apud Sedem praedictam vacantibus facte fuissent sub quibusvis gratis, expectativis specialibus, vel generalibus, aut etiam mensalibus reservationibus, primariis precibus, nominationibus, & nominandi, ac etiam nominatis conferendi mandatis, facultatibus, indultis, collationibus, provisionibus, Commendis, & quibusvis aliis dispositionibus etiam per ipsum Julium Praedecessorem, & Sedem praedictam, aut ejus Legatos de latere, etiam motu proprio quibusvis personis etiam dicti Julii Praedecessoris, & Successorum suorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium anti-

quis, & descriptis familiaribus continuis commensalibus, & quibusvis praedictae Sedis, & Romanae Curiae Officialibus, etiam officia sua actu exercentibus, ac aliis quibuscumque personis cujuscumque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, vel praeminentiae existentibus, aliter quam, ut praefertur qualificatis sub quacumque forma, & expressione verborum, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, vel intuitu concessis eatenus, & imposterum concedendis nullatenus comprahendi, nec comprahensos censeri, nec illorum praetextu acceptari, aut de illis cuiquam provideri posse quoquo modo, sed ipsum tunc, & pro tempore existentem Episcopum Herbipolen. de illis providere debere personis, ut praefertur qualificatis, in omnibus, & per omnia perinde acsi gratiae expectativae speciales, vel generales, aut etiam mensales reservationes, primariae preces, nominationes, mandata, facultates, indulta, collationes, provisiones, Commendae, & aliae dispositiones hujusmodi a dicto Julio Praedecessore, & Sede praedicta, ac ejus Legatis, ac etiam de latere nullatenus emanassent, nec appaerent, nec per quacumque literas ejusdem Sedis, vel Legatorum ejus literis dicti Julii nullatenus censeri derogatum, nec acceptationes, collationes, provisiones, Commendas, & quavis alias dispositiones de illis etiam quibusvis personis aliter quam, ut praefertur qualificatis etiam per dictum Julium Praedecessorem, & Sedem praedictam, aut Legatos hujusmodi pro tempore factas, & faciendas, nullius roboris, vel momenti existere, nullumque per eas jus alieni queri, vel etiam coloratum titulum possidendum tribui posse: Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi, definiendi, & iudicandi facultate, & auctoritate, interpretari, definire, & iudicari debere, nec non irritam, & inane quidquid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate etiam per dictum Julium Praedecessorem, & Sedem praedictam, & ejus Legatos etiam de latere, ac Nuncios, scienter, vel ignoranter contigisset attentari, ac alias prout in eisdem Julii Praedecessoris literis in forma Brevis sub data die 20. Junii 1554. Pontificatus sui anno quinto deluper expeditis plenius continetur.

§. 2. Cum autem sicut pro parte tua Nobis nuper expositum fuit, ex Collegio a Te fundato multi Theologiae Doctores in dies prodeant, paucissimi vero juris Canonici periti in istis partibus reperiantur, quorum tamen opera Ecclesiis videtur non modo utilis, sed etiam necessaria, quod Tu in Ecclesia tua potissimum experiris: propterea, ut subditos Ecclesiae tuae ad juris Canonici studium invitare possis, cupis, supradictos

Episcopus per te concedi posse, ut eos conferre queat etiam Doctoribus Juris Canonici.

Quod confirmavit Paulus Tertius.

Idem interm confirmavit per te Episcopus.

Confirmat Clemens.

Obstantia tollit.

Dat. die 27. Julii 1604. Ann. XIII.

periores in eisdem Castris aliquem actum superioritatis exerceant, seu de illorum causis, tam primae, quam secundae, aut ulterioris instantiae, se intromiserint, sed Castra praedicta, & eorum Universitates sub Episcopi Parentin. pro tempore existentis, & post eum immediate Romani Pontificis, & dictae Sedis protectione continuo remanserint, & perseveraverint, ac ultra Episcopos Parentin., qui pro tempore fuerunt, neminem alium, quam Romanum Pontificem pro tempore existentem, ac Sedem eandem recognoverint, & propterea ab omni jurisdictione, superioritate, dominio, & potestate quorumcumque aliorum exempta, ac soli Romano Pontifici, ac Sedi praedictae post eundem Episcopum subiecta esse dignoscantur, quam quidem superioritatem fecit. Paulus Papa III. Praedecessor noster per suas in forma Brevis deluper expeditas literas, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, confirmavit, ipsaque Castra Episcopo Parentin., ac Romano Pontifici, & Sedi hujusmodi tantum subiecta remansisse, & remanere decrevit, & declaravit.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, firmiter sint ea, quae Sedis praedictae patrocinio manentur, cupisque jurisdictionem praedictam per Nos confirmari; Nobisque propterea humiliter supplicari feceris, ut tibi, & Ecclesiae tuae praedictae in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, qui pro nostri pastoralis officii munere singularum Ecclesiarum, & praesertim Cathedralium indemnitati, quantum cum Domino possumus, libenter consulimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, jurisdictionem, & superioritatem praedictam, ac literas dicti Pauli Praedecessoris, cum omnibus, & singulis in illis contentis, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, confirmamus, ipsaque Castra, ut prius, ab omni jurisdictione, superioritate, dominio, & potestate ejusdem Sedis in dicta Civitate Venetiarum Nuncii, ac quorumcumque aliorum, praeterquam tui, & nostri, ac pro tempore existentis Episcopi Parentin., & Romani Pontificis, ac dictae Sedis, exempta, tibi, & Nobis, & dictae Sedi dumtaxat subiecta remansisse, & remanere, auctoritate, & tenore praedictis decernimus, & declaramus.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon facultatibus, & indultis, Nuncio praedicto in dicta Civitate Venetiarum nunc, & pro tempore existentem concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Anno Piscatoris, die 27. Julii 1604., Pontificatus nostri Anno XIII.

Apo-

Canonicatus, & Præbendas non solum totidem Sacrae Theologiae, sed etiam totidem Canonici Juris Doctoribus, prout magis expedire iudicaveris, libere conferre posse. Quare nobis humiliter supplicari fecisti, ut super hoc tibi indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

Concedit Clemens

§. 1. Nos igitur prædictarum Julii Prædecessoris literarum tenorem, ac de verbo ad verbum infereretur, presentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Tibi, ac Successoribus tuis Ecclesie Herbipolen. Præsulibus, ut succedente prædictorum trium Canonice, & Præbendarum pro Magistris in sacra Theologia a prædicto Julio Prædecessore reservatorum, & deputatorum vacatione, illos non solum Magistris in Theologia, sed etiam Doctoribus in iure Canonico, catholicis tamen, & servata in reliquis eorundem Julii Prædecessoris literarum forma, libere conferre, & de illis providere valeatis, perinde ac si iidem tres Canonice, & Præbende non solum pro Magistris in Theologia, sed etiam pro Doctoribus in iure Canonico ab eodem Julio Prædecessore nominatim reservari, & deputati fuissent, auctoritate Apostolica tenore presentium facultatem concedimus, & indulgemus.

Itaque collationes hujusmodi eandem vim habeant.

§. 2. Atque collationes, & provisiones de dictis Canonicatibus, & Præbendis pro tempore vacantibus, Doctoribus in iure Canonico per Te, aut Successores tuos prædictos pro tempore faciendas, eandem vim, & robur obtinere, quam si Magistris in Theologia juxta dictarum Julii Prædecessoris literarum seriem collati fuissent, obtinerent.

Clause.

§. 3. Nec a quoquam quovis pretextu impugnari ullatenus posse, sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cullibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ dictus Julius Prædecessor in suis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 31. Julii 1604. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 31. Julii 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

Reductio ad viam juris literarum facultatis obligandi fructus Mensarum Magistratum Militiarum S. Jacobi de Spatha, de Alcantara, & Calatrava clare me. Philippo II. Regi Catholico concessa.

Ex Regis in Secret. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Alia pro parte Cla. me. Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici Nobis exposito, quod cum ipse occasione bellorum, quæ annis tunc præteritis, etiam in Belgii, sive inferioris Germaniæ Provinciis, ac nominatim in Franciæ Regno sustineret, & tunc sustinebat, maximos sumptus fecisset, coque tunc quoque facere non desisterat, & propterea æ alienum ad ingentem summam ascendens contrahere coactus fuisset, & his, qui in præmissis sibi prelo fuerant, & Pecuniam crediderant, ut par erat, satisfacere, eorumque indemnitati prospicere cuperet, cumque etiam pro conscientie sue exoneratione, & securitate ingravescente præsertim tunc ætate nonnulla legata facere, & onera imponere, & pro aris prædicti solutione, & legatorum, atque onerum præmissorum satisfactione, atque executione, de omnibus, & singulis fructibus, redditibus, & proventus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis universis Mensarum Magistratum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha Ordinis Sancti Augustini, nec non de Alcantara, & Calatrava, Ordinis Cisterciensis, quæ Coronis Regnorum Castellæ, & Legionis, sive aliorum Regnorum Hispaniarum Apostolica auctoritate perpetuo unita erant, & quarum Militiarum ipse Philippus, tamquam dictorum Regnorum Rex, perpetuus Administrator eadem auctoritate Apostolica deputatus existeret, tam vita illius durante, quam post obitum illius decurrendis omni via, modo, & jure, quibus melius, & efficacius potuisset disponere, nec non pro ejusdem aris alieni integrali solutione, & Legatorum, atque onerum omnimoda satisfactione, atque executione eorum pariter fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta universa dictarum Mensarum, ut præsertim decurrendos, & decurrenda, specialiter, & expresse applicare, obligare, & hypothecare desiderabat, ac propterea Nobis ejusdem Philippi Regis nomine humiliter supplicato, ut super præmissis opportunam facultatem illi concedere de benignitate Apostolica dignaremur.

Philippus III. ob rationes, quæ hic inscribuntur, petente dno sibi facultatem hypothecandi fructus mensarum Magistratum Militiarum S. Jacobi de Spatha etc.

§. 1. Nos illius specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes eidem Philippo Regi, ut quandocumque illi visum fuisset, & placuisset, per viam cujuscumque dispositionis, tam inter vivos, quam ex causa mortis, seu alterius cujuscumque, etiam in mortis articulo quomodocumque faciendæ declarationis de omnibus, & singulis fructibus, redditibus, & proventus, juribus, obventionibus, & emolumentis quibuscumque Mensarum Magistratum Militiarum S. Jacobi de Alcantara, & Calatrava, Ordinis Cisterciensis, quæ Coronis Regnorum Castellæ, & Legionis, sive aliorum Regnorum Hispaniarum Apostolica auctoritate perpetuo unita erant, & quarum Militiarum ipse Philippus, tamquam dictorum Regnorum Rex, perpetuus Administrator eadem auctoritate Apostolica deputatus existeret, tam vita illius durante, quam post obitum illius decurrendis omni via, modo, & jure, quibus melius, & efficacius potuisset disponere, nec non pro ejusdem aris alieni integrali solutione, & Legatorum, atque onerum omnimoda satisfactione, atque executione eorum pariter fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta universa dictarum Mensarum, ut præsertim decurrendos, & decurrenda, specialiter, & expresse applicare, obligare, & hypothecare desiderabat, ac propterea Nobis ejusdem Philippi Regis nomine humiliter supplicato, ut super præmissis opportunam facultatem illi concedere de benignitate Apostolica dignaremur.

Concessit Clemens

Mensarum Magistratum Militiarum prædictarum, etiam post obitum ipsius Philippi Regis decurrendis pro solutione aris alieni prædicti, & usque ad totalem illius solutionem, & integram prædictorum Legatorum satisfactionem, & liquidationem, crediturumque graduationem, seu prioritatem, & posterioritatem, soli verbo, & simplici declarationi per ipsum Philippum Regem, si ipse vivus id declaravisset, vel per eos, quibus ipse Philippus Rex pariter in mortis etiam articulo id mandavisset, vel ad quos jura, & administratio præmissorum legitime delata fuisset, vel qui alias ad eam per Iudicem deputarentur quocumque faciendæ omni meliori, & efficaciori modo disponere, eisdemque fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta universa pro integrali ejusdem aris alieni solutione, & creditorum satisfactione perpetuo applicare, obligare, & hypothecare, adeo ut dispositio hujusmodi ejusdem Philippi in dictis Hispaniarum Regnis, Militiarumque Administrationibus successores ita argueret, & afficeret, ut quæcumque prædicti aris alieni solutione per ipsum Philippum Regem disposita fuissent, ea exequi, & adimplere, & applicationi, obligationi, & hypothecæ prædictis stare omnino teneantur, necnon præmissa directe, vel indirecte per se, vel alios venire, vel quovis quæsito colore, vel preteritu sese opponere auderent, aut præsumerent.

Itaque illi fructus hypothecati remaneant etiam post Philippi obitum.

§. 2. Necnon eidem Philippo Regi, etiam ut omnia, & quæcumque sibi beneficiata, seu visa omni, & quocumque meliori, & efficaciori modo, ac via facere, relinquere, & imponere, & pro illorum satisfactione, & executione de prædictis omnibus fructibus, redditibus, & proventus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis quibuscumque trium Mensarum Magistratum Militiarum prædictarum, etiam post obitum illius decurrendis ad favorem cujuscumque persone tam Ecclesiasticæ, quam secularis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Hospitalium aliorum piorum locorum tam secularium, quam cujusvis Ordinis, etiam Militaris, & Congregationis, etiam mendicantium, ac cujuscumque instituti Regularium, & Universitatum, etiam Studiorum Generalium, ac Collegiorum, & Seminariorum per viam similiter cujuscumque dispositionis, tam inter vivos, quam ex causa mortis, & alterius cujuscumque, etiam in mortis articulo faciendæ declarationis disponere, eisdemque fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta universa pro prædicta legatorum, atque onerum satisfactione, & usque ad illorum omnimodam executionem similiter applicare, obligare, & hypothecare libere, & licite posset, & valeret auctoritate Apostolica facultatem concessimus.

Et etiam illi ex aliis pecuniis ac alienis, & Legata per solvitur.

§. 3. Et nihilominus si idem Philippus Rex hujusmodi æ alienum declaravisset, Legata fecisset, & onera imposuisset, & tamen

de dictis fructibus, redditibus, & proventus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis, vel in toto, vel in aliqua parte minime disposuisset, nec eos, aut ea applicavisset, obligavisset, & hypothecavisset, ut præsertim, volumus, disposuimus, atque decrevimus, ut ipsi in prædictis Regnis, Militiarumque Administrationibus successores pro prædicta aris alieni solutione, & pro omnium legatorum prædictorum satisfactione, & executione integrali perpetuo obligati essent, & esse censerentur: quodque etiam prædicti omnes fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta universa similiter applicata, obligata, & hypothecata perpetuo remanerent, & remanere deberent, donec prædicti tam Creditores, quam Legatarii, atque ii, in quorum favorem onera prædicta componerentur, integre satisfacti fuissent, prout auctoritate Apostolica ex tunc specialiter, & expresse applicavimus, obligavimus, & hypothecavimus, ac applicatos, obligatos, & hypothecatos esse decrevimus. Dantes eidem Philippo Regi omnimodam auctoritatem, & facultatem prædictos creditores, legatarios, & eos, ad quorum favorem prædicta onera imponerentur, in possessionem prædictorum omnium fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventionum, & emolumentorum universorum, etiam præveniendi mortis articulum, etiam per viam constituti ponent, qui omnes eisdem fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta universa, a quibuscumque personis Ecclesiasticis, & secularibus, ac cujusvis Ordinis, & prædictarum Militiarum, & Institutis Regularibus, nec non Ecclesiis, Cappellis, Monasteriis, Hospitalibus, & aliis piis locis, & Conventibus tam secularibus, quam Regularibus, etiam post obitum ipsius Philippi Regis decurrendos usque ad integram ipsorum satisfactionem, & executionem absque vitio spolii, & attentatorum, ac etiam absque ipsius Philippi Regis in dictis Regnis, Militiarumque Administrationibus successorum, vel aliorum quorumcumque licentia, consensu, aut scitu exigere, levare, & percipere, ac in dicti aris alieni solutionem, & legatorum satisfactionem, onerumque executionem convertere libere, & licite possent, & valeret, ac suspendentes quoad hunc effectum tantum, quatenus opus esset, etiam pro efficaciori remedio, & præmissorum omnium validitate, & firmitate toto hoc tempore trium mensarum Magistratum prædictarum unionem Coronis dictorum Regnorum, ut præsertim, auctoritate Apostolica factam, ita ut quovis præmissa adimpleta, & executioni demandata non fuissent, prædicti fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta universa in alios, quam in præfatos usus, etiam per prædictos dicti Philippi in dictis Regnis, Militiarumque Administrationibus successores quoscumque aliquo modo, via, jure, causa, seu quovis quæsito colore, & preteritu converti minime possent, & deberent: postquam autem præmissa omnia adimplerent.

Additis amplissimis facultatibus.

Ita tamen, ut cessantibus concessionibus causis omnia pristino statui restituerentur necessarius ad hoc appositus etiam sit.

adimpleta, & executioni demandata fuissent, ipsius Philippi Successores predicti in aliquo ulterius obligati non essent, nec esse censentur, nec non dicti fructus, redditus, & proventus, ac jura, obventiones, & emolumenta quaecumque ab hujusmodi applicatione, obligatione, & hypotheca predictis prorsus libera, & exempta remanerent, nec non predicta unio, ac quaecumque alia in pristinum, atque eum, in quo antea fuerant, & tunc erant statum redirent, & reverterentur eo ipso, ac predicti ipsius Philippi in dictis Regnis, & Administrationibus Successores de fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis universis predictis, juxta tamen earundem Militiarum statuta, ac stabilimenta, necnon secundum facultates ipsius auctoritate Apostolica concessas tantum, & non ultra in omnibus, & per omnia disponere, illisque, & illa sicut prius exigere, & percipere, ac in ipsorum usus, & utilitatem convertere simili modo libere, & licite possent, & valerent.

§. 4. Nec non mandantes in virtute sanctae obedientiae, & sub indignationis nostrae, & in subsidium excommunicationis majoris latae sententiae penes eisdem Philippi in dictis Regnis militiarumque administrationibus Successoribus, & aliis quibuscumque ad quos quomodolibet spectaret, ut donec praemissa modo, & forma per ipsum Philippum Regem declarandis, seu alias, ut praefertur adimpleta, & executioni demandata fuissent in executione, & perceptione dictorum fructuum, reddituum, & proventuum, ac jurium, obventionum, & emolumentorum quoruncumque nullatenus se intromitterent, nec creditores, Legatarios, ac alios, in quorum favorem onera predicta imponerentur, seu alios quoscumque ab ipsis causam habituros aliquo modo perturbare, molestare, inquietare, vel alias impedire audent, seu praesumerent, ac decernentes Nostras desuper in forma Brevis concessas literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae defectu ex quavis causa, & occasione, aut quovis praetextu, seu quovis quavis colore notari, seu impugnari, aut ad viam juris reduci non posse, neque debere, ac ita in omnibus, & singulis praemissis per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, prout in Nostris in hujusmodi forma Brevis sub data die 5. Maii 1593. Pontificatus Nostri Anno secundo concessis literis plenius continetur.

§. 5. Cum autem sel. record. Adrianus Papa VI. Praedecessor Noster ea potissimum de causa Coronis Regnorum Castellae, & Legionis, sive aliorum Regnorum Hispaniarum administrationem Magistratum trium supradictarum Militiarum Sancti Jacobi de

Spatha, Alcantara, & Calatrava perpetuo univertit, & incorporaverit, ut nimirum clar. mem. Carolus Quintus Romanorum tunc Imperator, & Hispaniarum Rex, ejusque in dictis Regnis Successores cum eorumdem Magistratum redditibus, introitibus, atque proventibus majores vires in Catholica fide tuenda, haeresibus extirpandis, & Christianae Religionis hostibus reprimendis, & debellandis haberent, & licet idem Carolus Imperator a clar. mem. Clemente Papa VII. etiam Praedecessore nostro, qui unionem predictam confirmaverat, facultatem obtinisset, redditus, introitus, atque proventus dictorum Magistratum pro solutione suorum debitorum ad decennium, seu alias certum tunc expressum tempus obligandi, eaque facultas per similibus, mem. Paulum Papam III. similiter Praedecessorem nostrum confirmata extitisset, nihilominus supradictus Philippus Secundus Rex de eisdem redditibus, introitibus, atque proventibus libere semper disposuit, ac pro solutione artis alieni, tum dicti Caroli Imperatoris, tum etiam inclite mem. Ferdinandi, & Elisabethae Regum Catholicorum, & aliarum regaliu personarum defunctarum applicavit quosdam annuos redditus XX. mill. circiter ducatorum liberos ad ejus dispositionem supra dictis Magistratuum redditibus, introitibus, atque proventibus remanentibus.

§. 6. Cumque sicut etiam accepimus Charissimus in Christo filius Noster Philippus III. Hispaniarum Rex Catholicus, qui pro summo ejus Christianae Religionis zelo in illa tuenda, & defendenda suorum maiorum vestigia sectari non desinit, gravissimos ea de causa sumptus assidue facere cogatur, & propterea redditus dictorum Magistratum ipsi ad eum, ad quem destinati sunt finem, potissimum necessarii sunt: & si juxta tenorem predictarum Nostrarum literarum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta Mensarum Magistratum hujusmodi predicti Philippi Secundi debitis, legatis, & oneribus persolvendis usque ad finalem eorum solutionem, & satisfactionem obnoxia, & obligata remanerent, idem fere esset, ac si ab eisdem Mensis Magistratibus perpetuo dismembrata extitissent, nec deinceps ullo quasi tempore in usus predictos, ad quos destinata fuerant converti possent.

§. 7. Nos considerantes, ipsam Philippum Tertium Regem pro sua in dictum Philippum Secundum ejus parentem optimum pietate aliunde curaturum, ut creditoribus dicti Philippi ejus Genitoris, ac legatis, & oneribus ab eo relictis cumulate satisfiat, scientesque ipsum Philippum Tertium post dicti Philippi Secundi ejus Genitoris obitum ultra sex decies centena millia nummorum aureorum diversis ejusdem Philippi Secundi Genitoris sui creditoribus persolvisse: ac praeterea in animo habere assignationem cautam, & securam annui redditus 20. mil. ducatorum monetae dictorum Regnorum creditoribus dicti Philippi Regis ejus Genitoris,

Damnata ex supradicto indultu poenitentia.

Clemens d. suam concessionem ad regnum jus redact.

toris,

toris, ac pro solven. legatis, & aliis oneribus ab eo relictis initio Anni 1605. incipientem, & usque ad integram eorum satisfactionem decurrendam facere. Ac attendentes etiam, nimirum supradictis Mensis Magistratibus damnum, & praedictum ex illarum fructuum, reddituum, proventuum, & aliorum supradictorum, tam longa, & perpetua quodammodo obligatione provenire posse. Idcirco supradictis, & aliis rationabilibus causis animum nostrum moventibus Motu proprio, & ex certa Nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolica potestatis plenitudine, supradictas Nostras literas, & omnia in eis contenta, salvis tamen remanentibus quibuscumque obligationibus, & hypothecis per dictum Philippum Secundum Regem in vim supradictarum literarum de hujusmodi redditibus, introitibus, atque proventibus, nec non fructibus, juribus, obventionibus, & emolumentis universis dictarum Mensarum Magistratum nominatim, & in specie factis, quibus aliquo modo per praesentes praedictare non intendimus, quoad ceteros creditores, qui alias dicti Philippi Secundi Regis fidem sequuti fuerunt, necnon quoad legata in quacumque ultima, sive alia dispositione relicta, & alia onera per dictum Philippum Regem, non tamen super fructibus, juribus, obventionibus, & emolumentis dictarum mensarum Magistratum vigore dictarum literarum specialiter, & expresse imposita, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, ad terminos juris reducimus.

§. 7. Decernentes praesentes literas, etiam ex eo, quod quicumque interesse habentes, seu praetendentes vocati, & auditi non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel aliquo quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut in jus, vel controversiam vocari nullatenus posse: sique, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus, quatenus opus sit Nostra de non tollendo jure quesito, ac supradictis literis nostris, ac quibuscumque aliis etiam derogatoriis derogatoriis, ac irritantibus, & aliis decretis in illis apposis, nec non quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 4. Augusti 1603. Pont. Nostri Anno XII.

Derogatio contrariorum.

Dat. die 3. Augusti 1603. An. XII.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Abolutio, & venia generalis pro conversis a Judaismo ad fidem Christianam, siquae, qui ab his descendunt in locis Regi Portugalliae subiectis.

Ex Reges. in Secret. Brevis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Postulat a Nobis officii pastoralis ratio, ut Dominico gregi invigilantes non solum allidua illum custodia teneantur, sed omni etiam studio curemus, ut Christiani fideles, qui callidissimi Daemonis arte decepti a recto veritatis tramite recesserunt, pravus erroribus relictis, in viam salutis redeant, & ad ovile Christi primo quoque tempore reducantur.

Procurium.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, in Portugalliae, & Algarbiorum Regnis, ac Provinciis, Dominis, & locis charissimis in Christo filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico, & eorumdem Regnorum Coronae subiectis, post editas a sel. rec. Clemente VII., & deinde a Paulo III. Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris literas super generali venia, & abolutione per eosdem Praedecessores omnibus, & singulis utriusque sexus ex Hebraica perfidia, ad Christi fidem conversis, eorumque filiis, & descendentibus ex Regnis praefatis Portugalliae, & Algarbiorum oriundis, ac in eis degentibus, forensibus, exteris, & alienigenis super apostasia a fide, haeresibus, & aliis quibuscumque criminibus, excessibus, & delictis contra Catholicam fidem per eos commissis modo, & forma in eisdem literis contentis attributa, & concessa, nonnulli ex genere hujusmodi oriundi Hebraicam perfidiam rursus sectari, aliaque contra fidem Catholicam crimina, & delicta committere non dubitaverint in Dei offensam, Christianidelum scandalum, & suorum perniciem animarum.

Cum annuatis in Judaeorum tabernis.

Philippus Rex nuncius agi pet.

§. 2. Cumque omnes, tum quia graves contra haec delicta perpetrantes poenae sunt inflatae, ac per Tribunal Inquisitionis haereticae pravitatis eorumdem Regnorum adversus delinquentes severe, & absque remissione executioni demandantur, tum quia omnem ulterioris veniae spem sibi praclusam esse existimant, in deterius prolabantur, & peccata quotidie peccatis cumulant, unde graviora non solum eisdem Regnis, & Dominis, sed aliis damna inferri possent, nisi huic malo salutaris, & benigno aliquo remedio quam primum occurratur, immo si eisdem novae alterius, & generalis remissionis obtinenda ratio proponatur, procul dubio sperandum est brevi fore, ut hi omnes ad cor reversi saniora consilia suscipiant, & ad eadem Regna, cultu Catholicae fidei reconvertant, sub ejusdem Philippi Regis id summopere desiderantis, & a Nobis exposcentis, ac enixe postulantis, obedientia revertantur.

§. 3. Idcirco Nos ejus vestigiis inherentes.

Clemens Absolutioem, & veniam concedit de quibus in Rubrica.

rentes, qui miserator, & longanimis, & multum misericors est, quique interdum eo consilio dissimulat peccata hominum, ut resipiscant, & salutarem poenitentiam amplectantur, ac gravissimis etiam causis ad fidei Catholicae conservationem, & distorum Regnorum tranquillitatem pertinentibus, atque eorumdem Prædecessorum nostrorum exemplo adducti, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, omnes, & singulos utriusque sexus de huiusmodi genere quovis modo ex dictis Regnis, et dominiis oriundos, qui sive in eisdem Regnis, & Dominiis nunc degant, sive ab illis iam recesserint, & in quacumque mundi parte tam in Terris Christianiorum, quam etiam in locis infidelium, & hereticorum, aliorumque Christianæ, & Catholice fidei hostium, commercii, seu negotiationis, vel quacumque alia causa, commorantur, dummodo tamen habitam, & nomen Christianorum retineant, & pro Christianis se gerant (alioquin si constituerint eos habitum, & nomen Christianorum ubicumque commorati fuerint, non retinuisse, & pro Christianis se non gessisse, sed palam, & publice a fide Christiana apostatasse, in hisce nostris literis comprehensum minime sint, & presentis gratia perferri minime valeant) etiam si eorum aliqui ex dictis Regnis, & Dominiis Coronæ Portugallie occasione prædictorum delictorum, seu metu poenarum in eos, qui hæc delicta committunt inflictarum, aut alia quavis de causa recesserint, & ex dictis Regnis exules fuerint, necnon etiam alios quoscumque hoviter conversos, & de huiusmodi Hæbreorum, ut præfertur genere procreatos, vel ab eis quovis modo originem trahentes, etiam forenses, exteros, & alienigenas, in prædictis tamen Portugallie, & Algarbiorum Regnis, aliisque Provinciis, Dominiis, & locis eidem Philippo Regi, & Coronæ Portugallie præfatis subiectis commorantes, ac in illis domicilia, vel habitationem quovis modo habentes, aut illorum presentes, nepotes, & descendentes, quoad presentes, videlicet in Regnis, & Dominiis ex nunc prout ex tunc, cum primum presentes litera in eisdem Regnis, & Dominiis modo, & forma infra scriptis publicata fuerint: quo vero ad absentes ex nunc pariter, prout ex tunc, cum primum ad Regna, & Domina præfata in illis de cætero mansuri, reversi fuerint, dummodo illi scilicet, qui in Italia, Gallia, Germania, & aliis Europæ Regionibus, Provinciis, & locis quibuscumque commorantur, intra annum; qui vero extra Europam intra biennium ad summum a die publicationis presentium in eisdem Regnis, & Dominiis faciendæ computantur, ad Regna, & Domina præfata revertantur, eujuscumque illi status, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, tam laici, quam clerici, etiam in sacris ordinibus constituti, secularis, vel cujusvis ordinis, etiam Militaris regulares, & in quacumque dignitate constituti fuerint, etiam si presentes in dictis Regnis, & Dominiis, usque in diem

prædictæ publicationis, aut ab illis absentes etiam deinceps, supradictis respective annis durantibus, in Regnis, & Dominiis præfatis, vel extra illa pro hæreticis habitis, & ut tales declarati, ac pro talibus accusati, inquisiti, diffamati publice, vel occulte extiterint, ac etiam si eorum aliqui judicialiter abjuraverint, nec non etiam carcerati, non tamen ex causa secundi lapsus, vel sub cautionibus relaxati reperiantur, & etiam si contra illos sit lata sententia cum bonorum confiscatione, dummodo talis sententia non sit publicata, & executioni demandata, & dummodo etiam ipsi carcerati, vel sub cautionibus relaxati, qui de hæresi, vel apostasia a fide condemnati fuerint, aut confessi, vel convicti extiterint, abjuracionem coram Inquisitoribus hæreticæ pravitate distorum Regnorum, ac illorum Notario, & duobus saltem testibus in illorum Tribunali facere teneantur: qua abjuracione facta, etiam absque aliqua publica poenitentia per eos faciendâ relaxari, & presentis gratia, etiam quoad remissionem poenarum temporalium, & bonorum, ut præfertur, gaudere debeant, ab omnibus, & singulis per eosdem hætenus, & quoad absentes deinceps dictis annis respective durantibus, perpetratis etiam hæreses, & ab eadem fide apostatas, & alios quoscumque impios errores redolentibus, ceterisque quantumvis gravibus, gravissimis, enormibus, & enormissimis, ac alias qualificatis peccatis, criminibus, delictis, & excessibus huiusmodi, etiam si illa sub generali expressione non venirent, & specialem notam requirerent, nec non a quibusvis excommunicationum, suspensionum, interdictorum, & aliis Ecclesiasticis, temporalibus, corporalibus, etiam capitalibus sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, & a quibuscumque contra hæreticam pravitatem Inquisitoribus præfatorum, & alia quavis occasione, vel causa latis, & promulgatis, etiam si in illis per plures annos inforderint, & eorum absolutio Nobis, & Apostolica Sedi per qualitas specialiter, vel alias quomodolibet generaliter reservata existat, quorum omnium, & singulorum qualitates, quantitates, & circumstantias etiam aggravantes pro expressis haberi volumus, ab hæreticæ videlicet pravitate huiusmodi in foro civili, criminali, & contentioso, ut præfertur poenitus, & plenarie, in foro autem conscientie tam a prædictis, quam a reliquis etiam criminibus, aliisque excessibus hæreticam pravitatem huiusmodi minime redolentibus ex nunc prout ex tunc, postquam, ut infra dicitur, sacramentaliter confessi fuerint, ac hæreses, & apostasias a fide in eadem sacramentali confessione anathematizaverint, & detestati fuerint, injunctis poenitentis salutariis, & aliis, quæ de jure fuerint injungenda, & e contra, auctoritate Apostolica tenore presentium gratiose absolvimus, & liberamus, ac huiusmodi

A quibuscumque poenis, & infamia liberat.

Non tamen Beneficiorum ecclesiasticorum capaces reddat.

Confessariis eligendi annuum eis absolventi facultatem.

Sic absolutio in nullo foro conventi potest decerni.

jesmodi sententias, censuras, & poenas illis, & cuilibet eorum remittimus, & condonamus, ac illis universis, & singulis generaliter a præmissis omnibus, & quibuscumque peccatis, excessibus, criminibus, & delictis veniam, absolutionem, & remissionem concedimus, & impertimur. Nec non eosdem carceratos, & alios detentos, ac etiam exules a carceribus, & exiliis, quibus occasione criminum, hæresis, & Apostasia huiusmodi detenti, & condemnati existunt, ac quoad absentes in futurum dictis annis respective durantibus extiterint, relaxamus, liberamus, ac liberos dimittimus, ac relaxari, liberari, ac liberos dimitti mandamus, necnon omnem infamiam maculam, sive notam contra eos præmissorum occasione tam ex propriis, quam ex parentum, consanguineorum, & affinium culpis, & aliis quovis modo insurgentes ab eis poenitus, & omnino abstergemus, & abolemus, & ulterius bonorum confiscationes hætenus factas, quorum tamen possessio pro eodem Fisco apprehensa non fuerit, necnon processus contra eos formatos, & sententias latis, non tamen publicatas, & executioni demandatas, ac quoad absentes dictis annis respective durantibus formandos, & ferendas, etiam quoad bona, quorum possessio per Fiscum apprehensa non fuerit, necnon informationes, & alia quæcumque acta, & gesta ordinaria, & extraordinaria in Judicio, & extra contra eos hætenus facta, & quoad absentes eisdem annis, ut præfertur, respective durantibus faciendâ, quorum omnium tenores, statos, & merita similiter haberi volumus pro expressis, cassamus, irritamus, abolemus, & annullamus, atque cassa, irrita, abolita, & annullata fore, & esse decernimus, ipsaque bona se confiscata, & confiscanda, si, ut dictum est, illorum possessio per Fiscum apprehensa non fuerit, illis, quibus fuerint confiscata, remittimus, donamus, & restituimus, illos tamen ad dignitates, beneficia, & officia tam Ecclesiastica, quam temporalia obtinenda dispensare, aut habilitare per presentes nullo modo intendimus.

§.4. Præterea illorum conscientiarum securitati consulere volentes, universis, & singulis Confessoribus in præfatis Regnis, & Dominiis existentibus ex approbatis ab Ordinariis locorum per supradictos eligendis, eorum singulos a præmissis excessibus, criminibus, peccatis, & delictis, confessionibus illorum diligenter auditis, ac injuncta cuilibet eorum arbitrio poenitentia salutari, ut præfertur, in foro conscientie absolventi plenariam, & generalem facultatem, ac potestatem concedimus, & impertimur.

§.5. Decernentes, quod omnes, qui in singulis casibus supradictis respective præmissa adimpleverint, in foro temporali, civili, & criminali, etiam contentioso a quibuscumque criminibus supradictis plenarie absoluti sint, & esse intelligantur. Ac volentes, quantum ad forum fori, quod illi ad aliquam publicam confessionem, abjuracionem, renunciationem, purgationem, poenitentiam, partitionem, & diligentiam faciendam non teneantur: & nihilominus, præfata gratia illis, quoad hæresis, Apostasia a fide, & alia præfata crimina etiam in foro civili, criminali, & contentioso, & etiam, quoad omnia alia delicta, & excessus pravitate huiusmodi non redolentia, quæcumque, quotcumque, & quacumque fuerint, in foro conscientie tantum, dummodo eorum errata, & excessus alicui per eos eligendo Confessario, ut supra dictum est, in dictis Regnis, & Dominiis existentibus ex approbatis per Ordinarios locorum, ut præfertur, sacramentaliter corde contriti, & ore confessi fuerint, absque aliqua publica poenitentia illis injungenda in omnibus, & per omnia plenissime suffragetur.

§.6. Atque statuentes, ut illi omnes, qui judicialiter, ut præfertur, hæreses non abjuraverint, reconciliati non censentur, etiam ex eo quod presentis venia generali potiti fuerint, nec etiam si forsan in aliquem præfatorum errorum, quod absit, iterum postea incidierint, vel alias quomodolibet incidisse deprehensi fuerint, relapsi reputentur, vel pro relapsis habeantur, nec inde aliquod indicium deinceps etiam minimum contra eos oriri, allegari, vel deduci in Judicio, vel extra illud valeat, ac Indulgentia, remissio, & alia prædicta in damnum, notam, injuriam, vel aliud incommodum illorum retorqueri nequeant. Ceteri vero, carcerati nimirum, vel sub cautionibus relaxati, confessi, vel convicti, qui ut presentis gratia potiantur, ut dictum est, coram Inquisitoribus abjuracionem fecerint, nec non alii etiam omnes, qui, ut præfertur, alias judicialiter abjuraverint, & ob hæreses, in quas de novo incurrerunt, presentis venia generali potiti fuerint, si postea iterum quod absit, in hæreses labantur, relapsi sint, & poenis relapforum puniantur.

§.7. Districius inhibentes omnibus, & singulis etiam Judicibus Ecclesiasticis, & Secularibus, ac Prælatibus Inquisitoribus, Ordinariis, seu Delegatis quacumque auctoritate, potestate, & dignitate, etiam Pontificali, Archiepiscopali, Primitiali, & Patriarchali, ac statu, gradu, conditione, ac præminencia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & tali qualitate, de qua expressa mentio fieri deberet, pollentibus, etiam a Nobis, seu Sede præfata, etiam ad instantiam ejusdem Regis deputatis, & pro tempore deputandis sub excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententiis, & beneficiorum, & officiorum per eos obtentorum privationis poenis co ipso, nisi paruerint, incurrendis, ne aliquos de hæresi, apostasia a fide, & aliis præmissis culpabiles, aut suspectos, qui gratis præfatis juxta presentium tenorem gaudere debent, si quos sub aliqua custodia, vel carcere teneant, amplius in carcere detineant, aut contra eos ad ulteriora procedant, immo captos relaxent, & exules ad Patriam, & in eum statum, in quo fuerunt, & ante accusationes, condemnationes, carcerationes, & exi-

Qui judicialiter non abjuraverint, etiam si post abjuracionem, relabentur.

Relapforum vero poenis puniendi, qui post abjuracionem, relabentur.

Mandatum Inquisitoribus, Ordinariis, & Delegatis, eos, qui carceribus detinentur.

Et non recipiendi donationes per lucrum.

Statuta contravenientes penam.

Claustra perpetua huiusmodi Constitutionis nimitate.

Executores deputantur.

& exilia huiusmodi existebant, reponant, & plenarie restituant. Accusatoribus vero, Denunciatoribus, Testibus, Inquisitoribus, Judicibus, Promotoribus, & aliis quibuscumque sub similibus censuris, & poenis, ne contra supradictos, occasione, pretextu delictorum haresim, a fide apostasiam redolentium hactenus commissorum, aut quoad absentes deinceps dictis annis respectu, ut praefertur, durante committendorum se intromittere, nec aliquos ad testificandum, vel accusandum, seu denunciandum inducere, vel illos super praemissis alias molestare quocumque modo audeant, seu praesumant. Ac decernentes omnes, & singulos in praemissis inobedientes, vel contravenientes eisdem sententias, censuras, & poenas eo ipso incurrere, & Beneficia per eos obventa vacare, & a Nobis, & a quibusvis illorum ordinariis Collatoribus impetrari, & conferri posse, ipsaque impetraciones, collaciones, & alias dispositiones alioquin legitime factas valere, plenamque roboris firmitatem obtinere.

§. 8. Ac eisdem praesentes literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, vel impugnari non posse, nec sub quibusvis revocationibus, modificationibus, limitationibus, & suspensionibus quarumcumque similium, vel dissimilium literarum, ac etiam per Nos, & Sedem eandem factis, & faciendis ullatenus comprehendendi, sed ab illis semper exceptas esse, & quoties revocate, vel limitate fuerint, toties in pristinum, & eum, in quo in praesenti existunt statum restitutas, & reintegratas existere, necnon illorum, transumptis manu Notarii publici subscriptis eandem prolixius tam in iudicio, quam extra illud fidem adhiberi debere, quae ipsi praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense: sicque in praemissis omnibus per praedictos, & quoscumque alios Inquisitores, & Judices etiam S. R. E. Cardinales in quacumque instantia, & iudicio coram eis, etiam nunc, & in futurum pendente, iudicari, sententiari, & definiti debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, sententiandi, & definiendi facultate, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Ulixbonen., ac dilectis filiis Inquisitori generali contra haereticam pravitatem in eisdem Regnis, necnon spoliatorum, & iurium Camere Apostolicae debitorum in dictis Regnis Collectori generali per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios eisdem praesentes pro majori praefatorum notitia, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando, ac quoties opus fuerit, publicantes, & in praemissis efficaciter assistentes, faciant praesentes, & in eis contenta quaecumque firmiter observari, ac singulos, quos ipse praesentes concernunt, illorum effectu pacifice gaudere.

Non permittentes eos desuper per Inquisitores, & Judices praefatos, seu quoscumque alios quomodolibet impediri, molestari, vel perturbari: Contradictores quoscumque, & rebelles per censuras, & poenas Ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 10. Non obstantibus praemissis, ac etiam se. rec. Bonifacii Papae VIII., aliorumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, & aliorum Apostolicis, necnon in generalibus, & Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam ab eisdem Praedecessoribus, vel a Nobis etiam pluries emanatis, legibus quoque Imperialibus, & Regiis, nec non juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, officii Inquisitionis, & Ecclesiarum, & Regnorum, & Dominiorum praefatorum, illorumque Civitatum, & locorum, etiam municipalibus statutis, & consuetudinibus, sententiis quoque, ac privilegiis, & indultis in corpore iuris clausis, ac etiam in forma Brevis, & aliis Apostolicis literis etiam per Nos, & Praedecessores nostros, ac Sedem huiusmodi, etiam Inquisitoribus praefatis, etiam ad instantiam ipsius Philippi, & aliorum quorumcumque Regum, & Reginarum, aut etiam motu proprio, & de S. R. E. Cardinalium consilio, etiam de Apostolica potestatis plenitudine, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis concessis, approbatis, & innovatis, etiam in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis inibi expressis modis, & formis derogari possit. Quibus omnibus etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac de verbo ad verbum, & forma in illis tradita observata, inserti forent, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat harum serie motu, scientia, & potestatis plenitudine praefatis specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Seu si Inquisitoribus, & Judicibus praefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§. 11. Ut autem praesentes literae ad omnium, quos concernunt notitiam facilius deducantur, volumus, ac eisdem Archiepiscopo Ulixbonen., ac Inquisitori, & Collectori generalibus in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus mandamus, ut ipsi, vel quilibet eorum per se, vel

Contraria omnia tolluntur.

Præfatos publicari præcipit.

Exemplis dicta fides.

Dat. die 27. Augusti. 1604. An. XIII.

Ex Regis in Secretis. Brevis.

Statutum fuerat per Sacrosanctos habitum Cappellanorum de sacris.

Quod camen aliquale inducatur inconvencient.

vel alium, seu alios, cum praesentium eorumdem transumpta, aut exempla acceperint, illa statim absque ulla mora, retardatione, vel impedimento, aut limitatione in dicta Civitate Ulixbonen. in Ecclesia Metropolitana intra Missarum solemniam, dum Populi multitudo ad divina officia convenerit, & per affixionem exempli, seu transumpti eorumdem praesentium ad valvas dictae Ecclesiae Metropolitanae publicent, & divulgent, ac publicari, & divulgari faciant.

§. 12. Ipsarumque praesentium transumptis, vel exemplis etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem fidem habendam esse decernimus, quae ipsimet originalibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 27. Augusti 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXLIII.

Derogatio Statuti Militiae Sancti Jacobi de Spatha, quod Theaurarii, seu Sacristae Ecclesiarum dicte Militiae pro tempore deputandi, habitum Fratrum Cappellanorum ejusdem Militiae suscipere non teneantur.

Charissime in Christo filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Majestatis tuae nomine Nobis nuper expositum fuit, quod alias in Capitulo generali Militiae Sancti Jacobi de Spatha Regni Portugalliae a clarissimo Sebastianiano Portugalliae, & Algarbiorum Rege in Civitate Ulixbonen. de anno 1564. celebrato, inter alia ordinatum fuerit, quod omnes Theaurarii, alias Sacristae Ecclesiarum dicte Militiae habitum per illius Fratres Cappellanos gestari solitum, facta prius probatione de eorum vita, & moribus suscipere deberent, quod hactenus succedentibus vacationibus Theaurariorum huiusmodi observatum fuit: Sed quia, sicut eadem expositio subijungebat, experientia compertum est, quod praedicti Theaurarii tum quia sunt ad nutum amovibiles, tum quia eorum salaria ad decentem eorum sustentationem non sufficiunt, ut plurimum qualitates ad suscipiendum habitum praedictum requisitas habere non possunt, Tuo nomine Nobis humiliter supplicatum fuit, ut praedicto Statuto ad effectum, quod deinceps praedicti Theaurarii, seu Sacristae habitum huiusmodi suscipere non teneantur, derogare de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur Majestatis tuae supplicationibus ducti, harum serie statuimus, & ordinamus, ut deinceps Theaurarii, seu Sacristae Ecclesiarum Ordinis Militaris Sancti Jacobi de Spatha huiusmodi pro tempore deputati, habitum praedictum suscipere non teneantur, & ad hunc effectum Statuto praedicto specialiter, & expresse derogamus.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Militiae, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 6. Septemb. 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXLIV.

Interdicitur Fratribus Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, ad Tribunalia saecularia, quominus recurrant, sed ad Priorem Generalem, vel Protectorem Ordinis, vel ad Summum Pontificem.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram. rei memoriam.

Quoniam Nostro Pastoralis potissimum incumbit Officio, ut ea, quae per regulares personas contra eorum regularia Institutum temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compescamus, & amoveamus.

§. 1. Proinde, quia nuper dilecto filio Magistro Henrico Silvio Henrico Priore generali Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, non sine animi Nostri molestia, referente, accepimus, quod nonnulla dicti Ordinis, etiam utriusque sexus regulares personae, Dei timore postposito, & sine professionis immemores, ut in eorum malefactis, & inobedientia se diutius confoveant, ab iis, quae per Praelatos ejusdem Ordinis, & Priores Provinciales, & alios Superiores ab ipso Priore generali pro tempore deputatos, acta sunt, & decreta, ad Tribunalia saecularia appellare, & ad ea temere confugere consueverunt, in non modica Jurisdictionis ipsorum Superiorum lesionem, & regularis Institutum alterationem, ac scandalum plurimorum.

§. 2. Nos praemissis obviare volentes, universis, & singulis dicti Ordinis utriusque sexus regularibus personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, Apostolica auctoritate tenore praesentium praecipimus, & mandamus, eisque sub excommunicationis latae sententiae poena, a qua non nisi a Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo absolvi possint, nec non privationis perpetuae officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia quaecumque dicti Ordinis officia exercenda, ac

Abrogatur a Clemente.

Derogatio contrariorum.

Dat. die 6. Septem. 1604. An. XIII.

Exordium.

Causae facientes prohibitionem.

Prohibitio, de qua in Rubrica.

ac vocis tam activa, quam passiva, eo ipso absque alia declaratione incurren. poenis, districtius inhibemus, ne ad ipsa Tribunalia secularia quovis pretextu, aut quæsto colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquo modo adire audeant, vel præsumant. Sed si se a Prælati gravari prætentant, ad Priorem Generalem ipsius Ordinis, seu illius Protectorem, aut Vice-Protectorem in Romana Curia, vel ad Nos, sive Romanum Pontificem pro tempore existentem supremum in Ecclesia Dei Judicem, sicut antiquitus semper facere consueverunt, recursum habeant, unde illis brevi manu iustitia ministrabitur.

§. 3. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis regulares personæ contra facientes, verum etiam eorum quomodolibet directe, vel indirecte fautores, & consultores, eisdem poenis eo ipso omnino incurrant. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsi præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostense.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die 20. Septembris, 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXLV.

Ne quis in Italia habitum externum, similem ei, quem gestant Fratres Reformati, seu Discalceati Ordinis Eremitarum S. Augustini, deferat. Et nemo ex ipsis ad alium Ordinem, quam Carthusianorum transeat.

De toto Ordine Eremitarum vide in Constitutionibus. XXIX. Alex. IV. Licet Tom. III. fol. 373.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Proemium. P Astoralis officii ratio postulat, ut Religiosorum, maxime strictioris obser-

Inobediens poenis.

Derogatio contrariarum.

Transumptis eadem fides.

Dat. die 20. Septem. 1604. An. XIII.

UNI

CLEMENS PAPA VIII.

Proemium.

vantia, quieti. profectui, bonoque nomini indefesse consulamus.

§. 1. Cum igitur sicut accepimus, habitu, quo dilecti filii Religiosi Congregationis S. Augustini Reformati, seu Discalceatorum nuncupati, utuntur, plures extra eam induti, confusionem, & aliqui etiam scandalum in præjudicium prædictæ Congregationis generent.

§. 2. Nos, ut hæc, & alia inconvenientia omnino evitentur, oportune providere volentes, Moto proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolice potestatis plenitudine, districtè præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub poena excommunicationis majoris late sententiæ ipso facto incurrenda, nequis in Italia habitum externum tam in materia, quam in forma similem (ita, ut ex prædictis discalceatis existimari possit) gestare præsumat, nisi prædictæ Congregationis membrum actualiter existat, aut a Congregatione Gallia, aut Hispania pro negociis gerendis huc adveniat.

§. 3. Quod si quis scienter, vel ignoranter secus fecerit, illum a quolibet prædictæ Congregationis Religioso habitu, & sandaliis privari posse decernimus, ac illos Congregationis prædictæ usui ex nunc appropiamus.

§. 4. Quocirca venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, eorumque Vicariis in spiritualibus Generalibus, per præsentem committimus, & mandamus, quatenus quilibet eorum, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Religiosorum dictæ Congregationis, aut cujuslibet eorum fuerit requisitus, præsentibus literis, & in eis contenta quæcumque solemniter publicans, ac prædictis Religiosis dictæ Congregationis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistens, faciat auctoritate nostra illas in ejus quisque Civitate, & Diocesi inviolate observari. Contradietores quoscumque per censuras, & poenas prædictas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 5. Præterea sub eisdem censuris, & poenis præcipimus, quod nullus prædictæ Congregationis professus in aliqua alia Provincia, aut Congregatione Ordinis S. Augustini, aut cujusvis alterius Religionis, præterquam Carthusianorum, absque nostra, & Sedis Apostolicæ, aut Superintendentis licentia recipiatur, & si receptus fuerit, statim prædictæ Congregationi restitatur.

§. 6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo &c.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris, die 25. Septembris, 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

Causæ prohibitionis.

Prohibitio, de qua in Rubrica.

Pœnis contra inobedientes.

Executores deputati.

Prohibetur transire.

Derogatio contrariarum.

Exemplis danda fides.

Dat. die 25. Septem. 1604. An. XIII.

Quod

CCCXLVI.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Quod persone Ordinis, seu Congregationis Coelestinorum utriusque sexus ad alia Tribunalia secularia appellare, vel ad illa confugere minime valeant.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Quoniam Nostro Pastoralis potissimum incumbit officio, ut ea, quæ per Regulares personas contra eorum Regularia Instituta temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compescamus, & amoveamus.

Causæ sciendæ prohibitionis.

§. 1. Proinde, quia nuper dilecto filio Domino Petro Capuceito ab Agellis Abbate Generali Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Coelestinorum non sine animi Nostri molestia referente, accepimus, quod nonnulli dicti Ordinis, & Congregationis, etiam utriusque sexus regulares persone, Dei timore postposito, & suæ professionis immemores, ut in eorum malefactis, & inobediencia se diutius consovent, ab iis, quæ per Prælatos ejusdem Ordinis, & Congregationis, etiam Visitatores generales, & alios Superiores a Definitoriali Capitulo, & Abbate generali pro tempore deputatos, acta sunt, & decreta, ad Tribunalia secularia appellare, & ad ea temere confugere consueverunt in non modicum Jurisdictionis ipsorum Superiorum lesionem, Regularis Instituti alterationem, atque scandalum plurimorum.

Prohibitio.

§. 2. Nos præmissis obviare volentes, universis, & singulis dicti Ordinis, & Congregationis utriusque sexus Regularibus personis cujuscumque dignitatis, Status, gradus, & conditionis existentibus Apostolica auctoritate, tenore præsentium, præcipimus, & mandamus, eisque sub excommunicationis late sententiæ poena, a qua non nisi a Nobis, seu a Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo, absolvi possint, necnon privationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quæcumque dicti Ordinis, & Congregationis officia, exercenda, ac vocis tam activæ, quam passivæ, eo ipso absque alia declaratione incurrendis poenis districtius inhibemus, ne ad ipsa Tribunalia secularia, quovis pretextu, aut quæsto colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea quoquo modo adire audeant, vel præsumant.

Appellationes ad quem sint faciendæ.

§. 3. Sed si se a Prælati gravari prætentant ad Visitatores generales quisque in suis quarteriis, inra quorum fines existunt, & ab his ad Abbatem Generalem ipsius Ordinis, & Congregationis, seu illius Protectorem, aut Vice-Protectorem in Romana Curia, vel ad Nos, sive Romanum Pontificem pro tempore existentem Supremum in Ecclesia Dei Judicem, sicut antiquitus facere consueverunt, recursum habeant, unde illis brevi manu iustitia ministrabitur.

§. 4. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis, & Congregationis Regulares personæ contra facientes, verum etiam eorum quemlibet directe, vel indirecte fautores, & Consultores, eisdem poenis eo ipso omnino incurrant.

§. 5. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Ordinis, & Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die 5. Octobris 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCLXVII.

Approbatio Statutorum editorum ab Ordine Fratrum Beate Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, ad Reformationem ipsius Ordinis.

Hujus Ordinis Institutionem habes in Constitutionibus. XLIII. Greg. IX. Devotionis. 7. III. fol. 283.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Decet Romanum Pontificem, ea, quæ pro Religiosorum quorumlibet statu prospere dirigendo provide statuta, & ordinata sunt, ut inviolate observentur, Apostolicæ firmitatis robore communitate, prout in Domino salubriter conspicit expedire.

§. 1. Expositum siquidem Nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Bernardi de Vargas Procuratoris Generalis Ordinis Beate Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum, nomine etiam dilecti filii Alphonsi de Monroy Magistri Generalis dicti Ordinis, & infra scriptarum Provinciarum, quod in Capitulo Provinciali dicti Ordinis in Oppido del Olivar Casaraugust. Diocesis die 10. Junii Anni 1603. celebrato vigore Nostrarum litterarum in forma Brevis sub datum die 4. Martii ejusdem Anni expeditarum, Provincia Aragoniæ dicti Ordinis de consensu vocalium in tres partes divisa fuit. Ex quatuor vero Regnis Hispaniæ, videlicet Aragoniæ, Valentia, Navarra, ac Principatus Cathalonie, duæ Provinciæ factæ fuerunt, altera Provincia Valentia, cujus sub-

Pœnis inobedientibus præfixæ.

Clausula.

Derogatio contrariarum.

Dat. die 5. Octobr. 1604. An. XIII.

Proemium.

In Capitulo Generali dicti Provinciarum diviso.

jecta fuerint Monasteria ejusdem Regni, nec non Monasteria Tortose, Tarracone, Trevel, Sarrion, Majorice, & Oram cum suis attinentiis, & Jurisdictionibus, altera Provincia Aragonia, cui subiacent Monasteria ejusdem Regni, & Navarre, & Principatus Cathalonie.

Nonnullaque edicta Statuta.

§. 2. Et ulterius pro salubri ejusdem Ordinis, & dictarum Provinciarum, ac etiam Provincie Italie, cujus tertia Provincia fieri debebat, quod quam primum executioni demandabitur, directione, ac prospero regimine nonnulla Statuta, Constitutiones, & Ordinationes per Religiosos dicti Ordinis perpetuo observant. condita, & condita fuerunt tenoris sequentis, videlicet.

In Missis dicenda Oratio pro Papa.

§. 3. Primo fuit preceptum in virtute sancte obedientie, quod ultra communia, & particularia suffragia, & orationes precepta a Constitutionibus Ordinis, deinceps pro felici statu Sanctissimi Domini Nostri Papae cantetur, seu dicatur oratio pro Papa in Missis tam cantatis, quam planis pro felici statu Sanctitatis Suae, ac pro conservacione, & augmento sancte Sedis, quoties non contrariabitur Rubricis Missalis Romani, & in orationibus particularibus, & secretis omnes Religiosi eandem faciant commemorationem.

Commendatores Choro adint.

§. 4. Secundo, quod Commendatores tam in celebratione Missarum, quam in recitatione divini officii in Choro maximam adhibeant diligentiam, & punctualitatem, ut omnes legitimo impedimento non impediti assistant, & quod nunquam omittatur oratio mentalis, & quod in omnibus Monasteriis (si commode fieri potest) Missa quotidie cantetur.

Omnibus Orationibus mentalibus sit. Int.

Pia Legata ad implenda.

§. 5. Tertio, fuit preceptum, quod maxima adhibeatur diligentia, ut adimpleantur legata pia benefactorum, & suffragia pro Defunctis.

Missis pro FF. defunctis celebranda.

§. 6. Ac etiam, quod decedente aliquo Religioso, teneantur omnes Religiosi Sacerdotes suae Provincie, sequenti die, postquam habuerint notitiam obitus illius celebrare unam Missam planam pro illius Anima, & Monasteria singula singulas cantent Missas, nisi ratione diei debeat transferri, dummodo non omittatur.

Nullum privilegium contra Constitutiones Ordinis concedendum.

§. 7. Quarto, fuit preceptum in virtute sancte obedientie, ac sub pena excommunicationis majoris, quod nullus Religiosus possit uti aliquo privilegio a quovis dicti Ordinis Superiore sibi concessio, nec in futurum concedi a quoquam possit contra dicti Ordinis Constitutiones; quod si concedatur, ex eo nunc nullius roboris esse censeatur, ac eo utentes eisdem poenis subjiciantur.

Licentia introducti in Monasterio.

§. 8. Quinto, fuit preceptum Commendatoribus, quod non possent suis subditis dare licentiam exeundi extra Civitatem ultra quatuor dies, & non nisi ex rationabili, & honesta causa, & quam rarius possit; & quando ex aliqua necessitate, & urgenti causa concedenda esset licentia alicui, non nisi a Provinciali concedatur, cujus conscientia fuit onerata, ne sine justa, & honesta causa hujusmodi licentias impertiatur;

sed si casus advenerit ita praefixus, ut non possit de facili haberi recursus ad Provinciam, in mora esset periculum, tunc Commendator Monasterii de consilio Consiliariorum licentiam concedere possit, transmittendo Provinciali statim copiam informationis, & cause propter quam fuit motus cum ipsorum Consiliariorum consilio ad eam concedendam. Circa vero licentias exeundi e Monasterio ad Civitatem, fuit onerata conscientia Praelatorum, ne de facili illas concedat, sed solum ex necessitate.

Et pernoctandi in domibus Saecularium, quando, & quomodo danda.

§. 9. Sexto, quod nullus Praelatus sub poena suspensionis sui officii per duos menses permittat, ut aliquis Fratrum tam Conventualium, quam non Conventualium, extra Monasterium possit in domibus saecularium pernoctare, etiam quod ejus essent consanguinei, aut parentes, nisi de licentia speciali Generalis Magistri, aut saltem Provincialis, excepto casibus quo ad infirmos in extremis laborantes vocarentur, & tunc non nisi associati remanere ibi possint.

De Novitiis.

§. 10. Septimo, quod Praelati sub poena suspensionis suorum Officiorum per sex menses, non possint, nec valeant recipere aliquem ad habitum Religionis, nisi habeat requisitas a Constitutionibus qualitates, & condiciones; ac sub eisdem poenis fuit preceptum, ne Commendatores, vel Novitiorum Magistri permittant, quod aliquis Novitiorum exeat e Novitiatu ad inserendum Commendatori, vel alicui Fratri quacumque dignitate, aut officio insignito.

§. 11. Octavo, quod Novitii durante anno probationis, non possint ad scientias incumbere, sed solum edicere res essentialiales, ac caeremoniales Ordinis.

De Ordinanda.

§. 12. Nonno, quod Novitii habeant separatim dormitoria ab illis Professorum, ubi singuli singulos habeant lectos.

§. 13. Decimo, quod Commendatores non possint exponere aliquem Fratrem ad ordines suscipiendos, nisi prius sibi consiterit per diligens examen, quod sit habitus, & idoneus, quoad mores, vitam, & sufficientiam; quod examen Commendator cum voto Fratrum Conventualium facere debeat, ac transmittere Provinciali, qui considerare debeat attentè, an omnes qualitates requisitae concurrant, & tunc, & non aliter licentiam concedere possit.

Poenae contra male promovendos.

§. 14. Undecimo, si autem aliquis, quod Deus avertat, sine legitima Praelatorum licentia Ordines suscipere fuerit a usus, ultra poenas Canonum, si talis Frater clericus fuerit ad tres menses per triennium condemnatur, si vero conversus per sexennium; hanc autem poenam Generalis Magister, Provinciales, vel eorum Vicegerentes executioni non demandantes, sint suspensi a divinis in utroque foro.

De residentia faciendi in Commendis, & poenis non residentium.

§. 15. Duodecimo, quod nullus Praelatus possit abesse a sua Commenda per aliquod spatium notabile temporis, nisi ex speciali licentia Provincialis, cujus conscientia fuit onerata ne de facili hujusmodi licentias concedat, nisi ex causa urgenti, & necessitate, & tunc non excedat terminum duorum mensium,

sum. Quapropter fuit declaratum, quod si Commendator ultra 60. dies abfuerit a sua Commenda, quamvis pro servitio Provincie, aut sui Conventus, ipso jure ejus Commenda vacet adque alia declaratione, & tunc Provincialis in ea novum Commendatorem praeficiat, nisi ad Generalem Magistrum, juxta Consil. Ordinis hujusmodi provisio spectaret.

Qui ad Praesentiam concurrere possint.

§. 16. Decimotertio, quod nemo ad praesenturam exponi possit, qui non legerit ultra tres annos Logica, ac Philosophia duos alios annos theologiae scholasticae, assistendo confidenti, & aliis actibus, sicut de Magistris dicitur, & qui saltem 33. annis suae aetatis compleverit, quod docere debeat per fidem baptismi.

De assumentis ad Magistrum.

§. 17. Decimoquarto, quod nullus possit in Magistrum assumi, qui non legerit quotidie unam lectionem theologiae scholasticae per spatium sex annorum, postquam fuerit confirmatus in praesentura, & quod de sero semper adfuerit confidenti, aut praesidendo, aut replicando, & unoquoque Anno praesiderit alicui actui publico, seu publicis disputationibus; ita, & taliter, quod si fuerint tres Lectores, primus in principio Anni, secundus in medio, & tertius in fine, praesideat. Possint tamen dicti Lectores, si praedictorum aliquid omiserint, sine licentia Commendatoris (cujus conscientia oneratur, ne absque causa cum eis dispenset) supplere in primo, reliquerit honeste reparatum, & notabiliter vel sequentibus annis, nec propterea adscribat unum numero Magistrorum nisi 40. aetatis suae annum compleverit, quod per fidem baptismi docere debeat, fuit declaratum supra dictas qualitates in Magistris, & Praesentis requisitas, solum extendi ad eos, qui post confirmationem haturum Consil. legere incipient.

Provinciales nequeant per duos menses ante Capitulum quemvis voce privato.

§. 18. Decimoquinto, quod Provinciales ante celebrationem Capituli Provincialis per duos Menses, non possint Commendatores, nec alios vocales in dicto Capitulo Provinciali vocem habentes private, sed solum de eorum delictis inquirere, & facere informationem in scriptis, ad hoc, ut in dicto Capitulo examinentur, & rei castigentur.

Elemosyna pro redemptione captivorum collecta in alicuius usus non convertenda.

§. 19. Decimosexto, quod elemosyna, & bona pro Redemptione captivorum a fidelibus largita, & largien. non possint ad alios usus applicari, quam ad redimendos captivos, neque ex pecuniis hujusmodi possit emi equus, aut mulus, nisi pro quarentibus, & procurant, dictam elemosynam, que animalia ad usum Conventus deservire non debeant, nisi Conventus tertiam partem pretii illorum exbursaverit.

Vestes ad formam Regulae servanda.

§. 20. Decimosextimo, quod Fratres non possint gestare ullo umquam tempore profana vestimenta, & contra dicti Ordinis Constitutiones, sub poena reclusionis duorum mensium pro prima vice, & pro secunda, & tertia sex mensium, quorum duo sint gravioris culpe, quam poenam Provinciales in suis Provinciis, & Commendis. in suis Commendis executioni demandabunt sine remissione.

§. 21. Decimooctavo, fuit preceptum sub poena excommunicationis majoris latae sententiae, & privationis activae, & passivae vocis per sex Annos, ac suspensionis exercitii San-

ctorum Sacramentorum, quod totum in foro interiori obliget, & liget, quod nullus Superior Monasterii possit alienare, aut expendere legitimas, aut hereditates Monasteriorum sine expressa licentia in scriptis Magistri Generalis, nec sufficiat Provincialis; quod si secus factum fuerit Superior Conventus delinquens, ipso facto sit privatus, & subditi illius possint ab eo auferre obedientiam, & illam dare Vicario, vel antiquiori Monasterii. Ac sub eisdem poenis fuit preceptum, ne novi census sine licentia Generalis Magistri super bonis Monasterii fundarentur.

Hereditates quae Monasterio relinquantur, non alienanda.

§. 22. Decimonono, quod nullus Commendator sub poena obedientiae, & privationis Officii, ac vocis activae, & passivae per tres Annos possit ullo praetextu solus expendere, vel etiam recipere aliquid ad Monasterium pertinent. sine praesentia, vel scientia Depositariorum. Quod si Depositarii abessent, tunc teneatur vocare aliquem ex senioribus, & sub eisdem poenis fuit preceptum, ne Commendator per seipsum solum faciat computum, nec etiam Procuratore associatus; sed hoc computum fiat publice ad sonum Campanae, itant possint omnes, quotquot voluerint, adesse, sed necessario assistere debeant Commendator, Depositarii, Sacrista, Procurator, & Expenditor, vel eorum major pars, qui sub poena excommunicationis majoris non permittere debent, quod expensa consule adnotentur, sed distincte scribantur, tam res empta, quam recepta, exprimendo nomina personarum, a quibus supradictae res empta, vel recepta fuerunt; & sub eisdem poenis praecipitur Depositariis, ne in libris computorum apponant, vel apponi permittant, seu scribi aliquid, quod realiter, & vere coram ipsis non fuerit enumeratum, & consignatum, & in capsa depositi repositum; & fuit onerata conscientia Commendatoris, quod conetur quotidie facere computum horis, & tempore magis opportunis, & commodis.

De rationibus reddendis, & computis faciendis.

De elemosynis Missarum.

§. 23. Vigesimo, insuper fuit preceptum, sub poena excommunicationis majoris latae sententiae, & privationis Officii, quod nullo modo possint Commendatores pecunias pro Missis celebrandis largitas e capsa communi depositi extrahere, nisi prius sibi consiterit satisfactum fuisse obligationi, & Missas fuisse celebratas, nec possint dictae Missarum elemosyna de uno Conventu ad alium transferri sine licentia expressa in scriptis Provincialis ad minus.

Quid dandum sit Provinciali in alicuius Visitationi.

§. 24. Vigesimo primo, quod Provinciali non detur ultra quatuor julios, seu regales quotidie pro suis, ac socii expensis, commorando, vel visitando aliquod Monasterium.

Quae forma adnotare possint Praetores a Monasterio discedentes.

§. 25. Vigesimo secundo fuit preceptum, quod nullus Frater possit discedendo ab aliquo Monasterio secum deferre, nisi solum libros, quos habebit, Imagines, & habitus ad ipsius usum; reliqua vero, videlicet scedula, lectum, scabella, & alia hujusmodi relinquere debet ad usum Conventus, a quo discesserit; si autem ad idem Monasterium redire contigerit, poterit tunc Commendator

Commenda-
tori ventum,
quoniam pec-
unias a com-
muni deposito
accipiat.

Bona unius
Provinciae ad
aliam non
transferenda.

Bona desin-
tione Monas-
terii danda,
cuius illi scilicet
sunt.

Quarta, &
sexta hinc di-
stinguenda fac-
da.

Qui possit
iure eligi in
Commenda-
toris.

Redemptores
Aragonie, &
Valentie pa-
ra inter se.

Qui sit in Pri-
oratu Barchi-
nonensi eli-
gendus.

In electione
Provinciae
Aragonie al-
ternativa ser-
vanda.

Novi Magister
& Praefectus
electi in una-
quaque ex
Provinciae no-
viter erectis.

dator eidem Fratri magis supradicta, quam
alteri ad usum consignare.

§. 26. Vigesimo tertio, fuit praeceptum
sub poena excommunicationis majoris latae
sententiae, quod nullus Commendator possit
accipere pecunias, quas Religiosi sui Mo-
nasterii in communi capsa depositi habent,
nec ab eis mutuo petere.

§. 27. Vigesimo quarto, fuit praeceptum,
iuxta breve Sanctissimi Domini Nostri Cle-
mentis Papae Octavi, sub datum Romae,
die 19. Januarii 1601. ne bona unius Provin-
ciae possint ad aliam transferri, sub poenis
etiam in dicto Brevi contentis.

§. 28. Et, quod bona ob mortem alicuius
Fratri pertineant ad Monasterium, cuius
erat filius, & non ad Conventum, in quo
emiserat professionem, ubi tamen decesserit,
& propterea professio ubi tamen emittatur,
intelligatur emissa ad favorem Monas-
terii, cuius erat filius.

§. 29. Vigesimo quinto, fuit praeceptum
omnibus Fratribus, quod in vi. Feriis
Quadragesimae de sero debeant convenire in
Choro, & ibi communem facere discipli-
nam.

§. 30. Vigesimo sexto, fuit praeceptum in
virtute sanctae obedientiae Provincialibus,
& aliis Superioribus, ad quos de iure spe-
stat, quod nullo modo possint transacto trien-
nio, Commendatorem iterum de alia Com-
menda providere in sequenti triennio, nisi
Monasterium, cuius erat Commendator reli-
querit honeste reparatum, & notabiliter me-
lioratum, ac provivum de necessariis secun-
dam vires Monasterii usque ad proximam
saturam messim.

§. 31. Vigesimo septimo, fuit statutum,
quod Redemptores Provinciarum Arago-
niae, & Valentiae, dum ad redimendos ca-
ptivos proficiscuntur, simul eant, nec ali-
quatenus eos sit superioritas, sed unusquis-
que suum liberum deferat, ubi adnotabit
omnia ad redemptionis munus pertinentia,
sicut redemptores Provinciarum Castellae,
& Beticae faciunt.

§. 32. Vigesimo octavo, fuit statutum,
quod in Monasterio Barchinonensi, quod
caput totius Ordinis est, non eligeretur in
Priorem, nisi Religiosus magisterii dignita-
te, vel ad minus praesentatura insignitus,
electio autem aliter facta ex nunc nullius
valoris declaratur.

§. 33. Vigesimo nono, fuit statutum, quod
in Provincia Aragoniae circa electionem
Provincialis, servaretur alternativa, ita &
taliter, quod una vice Provincialis sit ex
Cathalonia, & alia vice ex Regno Arago-
niae, & Navarrae, dummodo reperiretur
persona habilis, & requisita habens ad offi-
cium Provincialis exercendum.

§. 34. Causa, & occasione supradictae di-
visionis, & erectionis harum novarum Pro-
vinciarum necesse fuit aliquos Magistros, &
Praefectos de novo creare, ut in electione
Provincialium adesse sufficiens numerus
vocalium, suppleudo in eis aliquas requisi-
tas qualitates, & pro Provincia Aragoniae
fuerunt creati sequentes.

§. 35. Pro Provincia Aragoniae fuit in
Magistrum electus Frater Joannes de Casa-
nona, ad Praesentaturam Frater Laurentius
Altava, Frater Joannes Navarro, Fr. Leo-
nardus Spino, Fr. Michael Ortiz de Sada,
Fr. Hieronymus de Rojas, Fr. Joannes Sa-
viraque, Fr. Marcus Ruiz, Fr. Didacus de
Pamplona, Fr. Martinus de Spinal, Fr. Do-
minicus de Suaviaga, Fr. Joannes Pardo de
la Casta, Fr. Thomas Valquez, Fr. Paulus
Ferroli, Fr. Mattheus Llaneras, post hos
praesentatos fuit nominatus in praesentatum
de unanimo consensu, Fr. Stephanus Rodri-
guez tamquam idoneus.

§. 36. Pro Valentiae Provinciae fuerunt
nominati in praesentatos Fr. Michael Selma,
Fr. Hieronymus Campos, Fr. Jacobus Tor-
ner, Fr. Nicolaus Saicho, Fr. Caspar Fi-
to, Fr. Joannes Ribera, Fr. Andreas Velle-
ster, Fr. Antonius Vidal, Fr. Augustinus
Spinosa.

§. 37. Cum autem sicut eadem expositio
subiungebat, praedictos Bernardus Procura-
tor cupiat pro majori statutorum, & ordi-
nationum huiusmodi subsistentia, illis Apo-
stolice nostrae confirmationis robur accede-
re; Nobis propterea humiliter supplica-
ri fecit, ut in praemissis opportune provide-
re de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 38. Nos igitur dicti Ordinis pro no-
stra pastoralis sollicitudine, quantum cum Do-
mino possumus, prospicere volentes, huius-
modi supplicationibus inclinati, ex voto
Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae
Romanae Ecclesiae Cardinalium super con-
sultationibus, & negociis Episcoporum, &
Regularium deputatorum, quibus statuta,
& ordinationes huiusmodi videnda, & exa-
minanda, ac Nobis referenda commissimus,
praedicta statuta, constitutiones, & ordina-
tiones, ut praesertim inserta, & insertas,
auctoritate Apostolica, tenore praesentium,
perpetuo confirmamus, & approbamus,
illisque perpetuo, & inviolabilis Apostoli-
cae firmitatis robur adijcimus, ac omnes, &
singulos, tam juris, quam facti defectus, si
qui in eisdem intervenerint, supplemus, ac
in praedictis Provinciis, & Ordine, a Superi-
oribus, & Fratribus universis ejusdem
Ordinis, prout quempiam eorum concer-
nunt, perpetuo inviolabiliter observari de-
bere statuimus, & ordinamus.

§. 39. Mandantes propterea eisdem Al-
phonso Magistro, & Bernardo Procuratori
Generalibus, ac Definitoribus, Superioribus,
& Fratribus universis dicti Ordinis, nunc &
pro tempore existentibus, in virtute sanctae
obedientiae, ut praesertim statuta, ordina-
tiones, & constitutiones huiusmodi perpetuo
observent, ac observari curent, & faci-
ant.

§. 40. Decernentes praesentes literas de
subreptionis, vel obreptionis, aut nullita-
tis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio
quocumque defectu notari, impugnari, re-
dargui, aut quovis modo infringi, annullari,
vel retractari nullatenus posse, sicque
ab omnibus censeari, & ita per quoscumque
Judices ordinarios, & delegatos, etiam cau-
satum

Praedictorum
omnium peci-
tur confirmas-
tio.

Confirmat
Clemens

Et observari
mandat.

Clausula.

Executores
designati.

Derogatio
contrarium.

Dat. die 27.
Octob. 1604.
An. XIII.

Exortium.

farum Palatii Apostolici Auditores, sublata
eis, & eorum cuilibet quavis aliter judican-
di, & interpretandi facultate, & auctorita-
te, iudicari, & definiri debere, ac irritum,
& inane, quicquid secus super his a quoquam
quavis auctoritate, scienter, vel ignoran-
ter contigerit attentari.

§. 41. Quocirca dilectis filiis Causarum
Curiae Camerae Apostolicae generali Audi-
tori, & Caesaraugustan., & Valentin. Offi-
cialibus, per praesentes committimus, &
mandamus, ut praesentes literas, & in eis
contenta quaecumque, ubi, & quando opus
fuerit, per se, vel alium solemniter publi-
cari, & praesertim statuta, & ordinationes
hujusmodi in praedicto ordine perpetuo in-
violatae observari faciant. Contradictores
quoscumque, ac praemissis non parentes,
per censuras, & poenas Ecclesiasticas, alia-
que opportuna juris, & facti remedia, ap-
pellatione postposita, compescendo.

§. 42. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, ac Provin-
ciarum, & Ordinis huiusmodi, etiam jura-
mento, confirmatione Apostolica, vel qua-
vis firmitate alia roboratis statutis, & con-
suetudinibus, privilegiis quoque, indultis,
& literis Apostolicis eisdem Provinciis, &
Ordini, ac Superioribus, & Fratribus qui-
buscumque in contrarium praemissorum,
quomodolibet concessis, confirmatis, &
approbatis, quibus omnibus, & singulis,
etiam si de illis, eorumque totis tenoribus,
specialis, specifica, expressa, ac de verbo
ad verbum, non autem per clausulas genera-
les idem importantes, mentio habenda esset,
tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum
infererentur, praesentibus pro expressis,
& ad verbum insertis habentes, illis alias in
suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat
specialiter, & expresse derogamus, ceteris-
que contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub An-
nulo Piscatoris, die 25. Octob. 1604. Pon-
tificatus nostri Anno XIII.

CCC XL VIII.

Prescripta forma appellationum interpo-
nendarum a Fratribus Ordinis Eremita-
rum Sancti Augustini, prohibetur, quo-
minus recurrant ad Tribunalia Sacula-
ria.

Plura de isto Ordine videri possunt sup. apud
Alexandrum W. Constitut. XXIX. Licet.
Tom. III. fol. 373.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quoniam Nostro Pastoralis potissimum
incumbit Officio, ut ea, quae per regu-
lares personas contra eorum regularia Insti-
tuta temere attentantur, quantum Nobis
ex alto conceditur, opportuno remediis
compescamus, & amoveamus.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

§. 1. Proinde, quia nuper dilecto filio
Magistro Hyppolito Ravennati Priore Ge-
nerali Ordinis Eremitarum Sancti Augusti-
ni, non sine animi Nostri molestia referente,
accepimus, quod nonnulla dicti Ordinis,
etiam utriusque sexus regulares personae,
Dei timore postposito, & suae professionis
immemores, ut in eorum malefactis, & in-
obedientia se diutius confoveant, ab eis, quae
per Praelatos ejusdem Ordinis, & Priores,
Provinciales, & alios Superiores ab ipso
Priore Generali pro tempore deputatos,
acta sunt, & decreta, ad Tribunalia secula-
ria appellare, & ad ea temere confugere
consueverunt, in non modicam jurisdic-
tionis ipsorum Superiorum laesionem, & Re-
gularis Instituti alterationem, ac scandalum
plurimorum.

§. 2. Nos praemissis obviare volentes,
universis, & singulis dicti Ordinis utriusque
sexus regularibus personis, cuiuscumque di-
gnitatis, status, gradus, & conditionis exi-
stentibus Apostolica auctoritate tenore pre-
sentium precipimus, & mandamus, eisque
sub excommunicationis latae sententiae, a qua
non nisi a Nobis, seu Romano Pontifi-
ce pro tempore existente, praeterquam in
mortis articulo absolvi possint, necnon pri-
vationis perpetuae officiorum per eos obten-
torum, ac inhabilitatis ad illa, & alia qua-
cumque dicti Ordinis officia exercenda, ac
vocis tam activae, quam passivae, eo ipso
absque alia declaratione incurren. praemis,
distictius inhibemus, ne ad ipsa Tribunalia
secularia quovis pretextu, aut quavis co-
lore appellare, vel ad illa confugere, aut
ea propterea quovis modo adire audeant,
vel praesumant.

§. 3. Sed si a Praelatis se gravari preten-
dant, ad Priorem Generalem ipsius Ordinis,
seu illius Protectorem, aut Vice-Pro-
tectorem in Romana Curia, vel ad Nos sive
Romanum Pontificem pro tempore existen-
tem supremum in Ecclesia Dei Judicem,
sicut antiquitus semper facere consueverunt
recurrere habeant, unde illis brevi manu
iustitia ministrabitur.

§. 4. Volentes, & ita declarantes, quod
necundum dicti Ordinis regulares personae con-
trafacientes, verum etiam eorum quomo-
dolibet directe, vel indirecte, factores, &
consultores, easdem poenas eo ipso omnino
incurrant. Decernentes irritum, & inane
quicquid secus super his a quoquam quavis
auctoritate, scienter, vel ignoranter conti-
gerit attentari.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis
etiam juramento, confirmatione Aposto-
lica, vel quavis firmitate alia roboratis,
statutis, & consuetudinibus, privilegiis quo-
que, indultis, ac literis Apostolicis in con-
trarium quomodolibet concessis, confirma-
tis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum
tenores, ac si de verbo ad verbum exprime-
rentur, & infererentur, praesentibus pro
sufficiens expressis, & insertis habentes,
illis alias in suo robore permanentibus, hac vi-
ce dumtaxat ad effectum praesentium spe-
ciali-

Nonnulli Fra-
tres ad Eisco-
rum Tribuna-
lia confugie-
bant.

Caveatur sub
poenis hic ex-
pressis.

Forma recur-
sum praesertim
bitur.

Eisdem poenis
subiunguntur
factores.

Derogatio
contrarium

1304.

7 Dec. die 21. Novembris. Anno XIII.

cialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 23. Novembris 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXLIX.

De Ambitu Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Augustini interdictio.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quoniam nemo debet sibi assumere honorem, nisi vocatus a Deo tamquam Aaron, & a regulari vite instituto valde alienum est, ut Religiosi viri, quos honorum, & dignitatum gradus, sanctitate vite, ac aliis Religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere, eosque gradus cum ad eos assumuntur, obedienter suscipere; suscipiendosque humiliter administrare decet; mendicatis, secularium praesertim personarum studiis, ad eos sibi aditum patefacere contendant, unde magna in Ecclesia Dei perniciosa adferri solet. Nos, qui pro numeris nostri debito, in hoc potissimum laborare non desistimus, ut Ecclesiastica, regularisque disciplina pristino candore restitatur, huic malo opportunum remedium adhibendum censuimus.

§.1. Cum itaque sicut accepimus, quidam in Ordine Eremitarum Sancti Augustini professionis, & regulae, quam professi sunt, penitus immemores, nimisque dignitatum, & officiorum Ecclesiasticorum in dicta Religione consequendorum ambitione ducti, pro iis consequendis, Ecclesiasticorum, & Secularium Principum studia requirant, & a Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, aliisque Praelatis commendatitias Literas, aliosque favores, & gratias propterea expectant, quibus adfusi, quos ipsi ex se promeruisse minime confidunt, gradus, & dignitates in eadem Religione consequi valeant. Sicque ejusdem Religionis quietem, non sine animarum suarum periculo, perturbant.

§.2. Nos malum hoc ab eodem Ordine, & Religione, cujus prosperum regimen, & incrementum ad Ecclesiae Sanctae utilitatem sinceris exoptamus affectibus, pro nostra pastoralis sollicitudine propellere summo opere cupientes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, eos omnes, & singulos Fratres dicti Ordinis, & Religionis cujuscumque status, gradus, conditionis, praeminentiae, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de cetero ad Praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis, & Religionis assumenda intenti, ad Principum, & Praelatorum, ac aliarum quarumcumque personarum, tam Ecclesiasticarum, quam Secularium de gremio dictae Religionis non exi-

entium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque seculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium favores recurrerint; vel etiam patris, sollicitationibus, aliisque viis, directe, vel indirecte, palam, vel occulte ad Praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia praedicta obtinenda aspiraverint, vel aliis minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quaesiverint, aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis usi fuerint, illorumque complices, & fautores, ad quacumque Praelaturas, dignitates, & officia, gradusque, honores, administrationes, & munera in ipsa Religione obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Praelaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officiis hujusmodi, eo ipso privamus, ac privatos voce tam activa, quam passiva carere decernimus, & declaramus.

§.3. Atque in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae poena, omnibus dicti Ordinis, & Religionis Fratribus, Superioribusque, & Praelatis quocumque titulo nuncupatis, etiam Priori Generali, praesentibus, & futuris praecipimus, districteque mandamus, ne quempiam ulla tempore, praecipue, literis, vel favoribus ad ducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, vel Praelatorum, aut aliorum quorumcumque, tam Secularium, quam Ecclesiasticorum extra dictum gremium existentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum, ad cujusvis generis Praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia praedicta Religionis promoveri, vel penas aliquas remittere audeant, vel praesumant.

§.4. Decernentes, electiones, & promotiones ad Monasteria, seu Prioratus, vel officia dicti Ordinis, & Religionis contra praesentium dispositionem, quod absit, quodcumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, invalidasque fore, & esse, nullisque viribus subsistere.

§.5. Ac omnes, & singulos in praemissis delinquentes nulla alia monitione praecedente, & absque processu desuper habendo, sententias, & poenas praemissas irremissibiliter eo ipso incurrere, & ad illos sententias, & poenas praemissas damnabiliter incurrisse legitime probandum, & omnino convincendum, solas praemissarum personarum instantias, preces, & favores, etiam ore tenus porrectas, plenam, indubiam, & sufficientem in judicio, & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

§.6. Et ita per quoscumque Indices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definitum debere.

Cavetur quominus Superiores illos promovant.

Promotiones si fieri, nullae sunt.

Ambitus, solum per se probatur.

Clausula.

debere, ac irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obstantibus quibuscumque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ordinibus, & Religionis hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia ratoris statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si praedictis Fratribus, vel quibuscumque aliis communitatibus, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Praesentia quomodo sint publicanda.

§.8. Ut autem harum literarum notitia ad omnes dicti Ordinis Eremitarum Fratres facilius deveniat; volumus illas in Capitulis Provincialibus, seu Congregationibus, & postea in Capitulo Generali publice legi, illisque in dictis Capitulis Provincialibus, seu Congregationibus, & Capitulo Generali lectas sic arctate, ac legitime unicuique intimatae fuisse.

Exemplis danda sicut.

§.9. Illarumque exemplis etiam impressis manu Scriptae dicti Capituli, vel Notarii publici subscriptis, & sigillo Prioris Generalis ipsius Religionis, vel alterius personae in dignitate Ecclesiasticae constitutae obsignatis, eandem prorsus fidem haberi, quae praesentibus haberetur, si eadem exhiberentur.

Dat. die 1. Decem. 1604. An. XIII.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die prima Decembris 1604. Pontif. nostri Anno XIII.

CCCC.

Prascriptio formae, qua Ordines Regulares, & Confraternitates Seculares, de cetero uti debent, in erigendis, & aggregandis Congregationibus, & Confraternitatibus: Et in communicatione suarum indulgentiarum, & indultorum, cleemosynarumque collectione, & Confessorum electione.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Quaecumque a Sede Apostolica ad promovendam Christianidelium salutem aliquando concessa sunt, etiam ea maturo consilio, magnaque prudentia, & cautione sancta, & decreta sunt, tamen cum Romanus Pontifex de animarum salute sollicitus, progressu temporis animadvertit sensim aliquos

abusus in eisdem statutis, & decretis observandis provenire, debet pro sui Pastoralis officii munere illis opportuna ratione occurrere, & quantum cum Domino potest, adhibito salutari remedio providere.

§.1. Cum itaque a pluribus Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, & forsitan etiam a Nobis, nonnullis regularibus Ordinibus, Religionibus, & institutis, ac etiam Christianidelium Secularium Archiconfraternitatibus, & Congregationibus diversarum Nationum, nominum, & institutorum, tam in Alma Urbe nostra, quam in aliis Civitatibus, & locis Christiani Orbis institutis, facultas erigendi, & instituendi in eorum, & aliis Ecclesiis, & Collegiis, necnon etiam sibi aggregandi Confraternitates, & Congregationes in eadem Urbe, & in aliis locis existentes, eisque privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta sibi concessa respective communicandi attributa fuerit, ac nulla certa forma, vel ratio praescripta sit, quae in hujusmodi erectionibus, institutionibus, aggregationibus, & communicationibus faciendis servari debeat; propterea sive negligentia Superiorum Ordinum, Religionum, & institutorum, vel Officialium Archiconfraternitatum, & Congregationum erigentium, instituentium, aggregantium, & communicantium, quae Confraternitatis, & Congregationibus erigendis, instituentibus, & aggregandis, & quibus communicationes privilegiorum, indulgentiarum, aliarumque gratiarum praedictarum sunt, non servant formam in hujusmodi erectionibus, institutionibus, aggregationibus, & communicationibus servari debitam, neque praescribunt modum, quo privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta praedicta consequi debeant, seu ipsarum Confraternitatum, & Congregationum incuria, quae non inquirunt ea, quae praestare oportet, ut illa consequantur, nonnullae prae consuetudines irreperunt, multaque incommoda inde progesserunt.

§.2. Quibus Nos pro commisso Nobis Apostolicae sollicitudinis officio, paternaeque erga omnes Christianos caritate prospicere volentes, hac nostra Constitutione perpetuo valitura decernimus, atque statuimus, ut imposterum tam hujus Almae Urbis nostrae, quam aliarum Civitatum, & locorum totius Christiani Orbis Regularium Ordinum, Religionum, & institutorum, quibus in eorum, & quibuscumque aliis Ecclesiis, & Collegiis Confraternitates Secularium erigendi, & instituendi facultas concessa est, necnon etiam Archiconfraternitatum, & Congregationum, cujusvis Nationis, nominis, & instituti illae sint, & in quibuscumque Ecclesiis, Domibus, & Oratoriis, tam Secularium, quam ut praefertur quorumcumque, etiam Mendicantium Ordinum, Religionum, & institutorum Regularium, quavis tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate erectae, ac institutae existant, seu alias quovis modo introductae reperiantur, quibus alias Confraternitates, & Congregationes

Ex communicatione Indulgentiarum, & prae expressa nonnullis abibus irreperunt.

Regularibus tantum Congregat. sicut in Ecclesiis de consensu Ordinis erigendi sic potestas.

nes instituendi, erigendi, ac sibi aggregandi, illisque privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta praedicta clargendi, & communicandi potestas a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, vel a Nobis, & Apostolica Sede attributa fuit, Magistri, Priores, Praepositi, Rectores, Governatores, Praeceptores, Primitieri, Praelati, Custodes, Guardiani, Praefecti, Administratores, & alii Officiales, seu Superiores quovis modo nuncupati Regularium siquidem Ordinum, Religionum, & Institutum, unam tantum Confraternitatem, & Congregationem de consensu tamen Ordinarii loci, & cum literis ejus testimonialibus, quibus Confraternitatis, & Congregationis erigenda, & instituenda pietas, christiane caritatis officia, quae exercere cupit, apud eos commendentur, in eorum, & quibuscumque aliis Ecclesiis, & Collegiis erigere, & instituere.

§.3. Ceterarum vero Archiconfraternitatum, & Congregationum in singulis Civitatibus, Oppidis, vel locis, unam etiam Confraternitatem, & Congregationem, dumtaxat, quae Apostolica, vel Ordinaria auctoritate prius erecta, ac nulli alteri Ordini, Religioni instituta, Archiconfraternitati, & Congregationi ejusdem, vel alterius Nationis, nominis, & instituti aggregata sit, praevisio similiter loci Ordinarii consensu, & cum ejus literis testimonialibus, quibus ejusdem Confraternitatis, & Congregationis aggreganda institutum, pietas, & christiane caritatis officia, quae exercere consuevit, apud eos commendentur, sibi adjugete, & aggregare possint.

§.4. Huic vero Confraternitati, & Congregationi erigenda, instituenda, seu aggreganda, ea tantum privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta, quae ipsi Ordini, Religioni, Instituto erigenti, instituenti, ac communicanti, seu Archiconfraternitati, & Congregationi aggreganti nominatim, & in specie, non autem quae per extensionem, vel communicationem sibi quovis modo concessa sunt, & illa quidem non sub generali forma verborum, vel ad instar, sed expresse, & in specie communicare valeant.

§.5. Statuta autem pro regimine Ordinum, Religionum, & Institutum erigentium, & instituentium, ac communicantium, seu Archiconfraternitatum, & Congregationum aggregantium edita, Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes privilegiorum, & aliorum praedictorum sunt, impertiri non possint, nisi ea prius ab Episcopo Diocesano examinata, & pro ratione loci approbata fuerint, quae nihilominus ejusdem Episcopi decretis, ac moderationi, & correctioni in omnibus semper subiecta remaneant.

§.6. Insuper volumus, & ordinamus, ut praedicti Ordines, Religiones, Instituta erigenda, instituentia, ac communicantia, nec non Archiconfraternitates, & Congregationes aggregantes certam erigendi, instituendi, aggregandi, & communicandi formulam a Nobis novissime approbatam diligenter observent, secundum quam privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta ipsi Ordinibus, Religionibus, institutis erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus, nominatim, & expresse, non autem per communicationem, neque ad instar, ut supra concessa, ipsis Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes suae, communicare possint.

Archiconfraternitatem unam tantam praevisio Confraternitatem aggregantem in singulis Civitatibus praedictis ordinarii consensu.

Eaque sibi in specie concessa, & indulta, & communicantia.

Statuta vero ab Ordinariis debent approbata, & pro ratione loci approbata fuerint, quae nihilominus ejusdem Episcopi decretis, ac moderationi, & correctioni in omnibus semper subiecta remaneant.

Aggregationes erigenda, instituenda, ac communicantia, nec non Archiconfraternitates, & Congregationes aggregantes certam erigendi, instituendi, aggregandi, & communicandi formulam a Nobis novissime approbatam diligenter observent, secundum quam privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta ipsi Ordinibus, Religionibus, institutis erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus, nominatim, & expresse, non autem per communicationem, neque ad instar, ut supra concessa, ipsis Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes suae, communicare possint.

gregationes aggregantes certam erigendi, instituendi, aggregandi, & communicandi formulam a Nobis novissime approbatam diligenter observent, secundum quam privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta ipsi Ordinibus, Religionibus, institutis erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus, nominatim, & expresse, non autem per communicationem, neque ad instar, ut supra concessa, ipsis Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes suae, communicare possint.

§.7. Quibus Confraternitates, & Congregationes ejusdem dumtaxat Nationis, & nominis, Ordinis, Religionis, & instituti Archiconfraternitatis, & Congregationis, cui aggregantur, tam haecenus aggregata, quam imposterum aggreganda duntaxat, potantur, & gaudeant, itaut dictarum Confraternitatum, & Congregationum creaturam, institutorum, & aggregatarum, ac quibus communicationes factae sunt, Ministri, & Officiales, & alii praedicti privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta hujusmodi, praevisio tamen recognitione Ordinarii loci, qui adhibitis duobus de ejusdem Ecclesiae Capitulo, illa juxta Sacri Concilii Tridentini decretum promulganda decernat, debitis temporibus promulgare valeant.

§.8. Quibus etiam Ministris, Officialibus, & aliis praedictis elemosynas, & alia oblata christiane caritatis subsidia, juxta modum, & formam per Ordinarium loci praescribendam, remotis tamen mensis, pelvibus, & caplis, quae in Ecclesiis, & Oratoriis dictarum Confraternitatum, & Congregationum publice ad hoc ex-oni consueverant, excipiendi, potestas detur. Atque hoc ipsum Ordines, Religiones, instituta erigentia, instituentia, ac communicantia, seu Archiconfraternitates, & Congregationes aggregantes, tam Almae Urbis nostrae, quam aliarum Civitatum, & locorum quorumcumque juxta modum a Vicario Urbis, & ab Ordinariis locorum respective praescribendum, observare teneantur. Elemosynas autem sic collectas in reparationem, & ornatum Ecclesiarum, tam Ordinum, Religionum, Institutum erigentium, instituentium, & communicantium, ac Archiconfraternitatum, & Congregationum aggregantium, quam Confraternitatum, & Congregationum erigendarum, instituendarum, & aggregandarum, & quibus communicationes fieri, aut in alios eorum pios usus, arbitrio ejusdem Vicarii nostri in Urbe, nec non Ordinarium locorum respective, fideliter exponere, atque erogare procurent, ut omnes intelligant ecclesiae Ecclesiae thesauros, non quaelus, aut alicujus lucri causa, sed pietatis, & caritatis excitanda gratia ex Apostolica Sedis benignitate Christi delibus aperiri.

§.9. Praeterea volumus, ut Confessarii,

Indulgentiae & gratiae recognitione Ordinarii promulganda.

De modo quod tenendi elemosynas, & aliaque erogandi.

qui vigore privilegiorum ipsi Ordinibus, Religionibus, institutis erigentibus, instituendis, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus, concessoribus, ac Confraternitatibus, & Congregationibus aggregandis communicandorum pro tempore eligi possunt, & poterunt seculares, scilicet in Alma Urbe a praedicto nostro Vicario, extra Urbem vero a locorum Ordinariis: Regulares autem non solum a praedicto Vicario nostro, & a locorum Ordinariis respective, sed etiam a suis Superioribus approbati sint: utque Confratres constitentes a criminibus, casibus, & censuris, juxta dictorum privilegiorum quatenus tamen sint in usu, & Sacris Concilii Tridentini decretis, ac Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, & nostris Constitutionibus non adveniant, nec revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sint) formam, & tenorem dumtaxat absolvere valeant. Decernimus insuper, ut iidem Confessarii praedictos Confratres cujuscumque gradus, status, conditionis, & praeminentiae, etiam si speciali nota digna fuerint, a casibus contentis in literis, quae die Coenae Domini legi consueverunt, necnon violationis, immunitatis, & libertatis Ecclesiae, & clausurae Monasteriorum Monialium, si videlicet sine necessaria, & urgente causa, ac sine Superiorum licentia, vel etiam si causa, & licentia concessa abutentes, praedicta Monasteria ingressi fuerint, necnon violenta manus iniectionis in Clericum, & singularis certaminis, seu duelli, ac ab aliis etiam casibus, tam a Nobis, quam a praedicto nostro in Urbe Vicario, & locorum Ordinariis respective reservatis, & pro tempore reservandis, & etiam a quavis excommunicatione ab homine lata absolvere, & super irregularitatibus, tam ex aliquo defectu provenientibus, quam occasione delicti contractis cum aliquo dispeniare praetextu dictorum privilegiorum nullo modo possint.

§.10. Demum statuimus, & pariter ordinamus, ut Confraternitates, & Congregationes ubivis locorum, quavis auctoritate, ut praefertur, erectae, & institutae, & quibus communicationes praedictae factae sunt, ac cuicumque ex dictis Ordinibus, Religionibus, institutis, Archiconfraternitatibus, & Congregationibus ubilibet existentibus haecenus aggregatae, ab eisdem respective Ordinibus, Religionibus, institutis, Archiconfraternitatibus, & Congregationibus, novas erectionum, institutionum, communicationum, & aggregationum literas, juxta formam a Nobis novissime approbatam, infra annum, si in Europa sint, & si extra Europam fuerint, infra biennium a die publicationis praesentium in Romana Curia faciendae computandos impetrare teneantur, alioquin dicto tempore elapso, erectiones, institutiones, & quaecumque communicationes privilegiorum, facultatum, indulgentiarum, aliarumque spiritualium gratiarum, & indultorum, & aggregationes illarum vigore ipsi concessae, nullius sint roboris, & momenti, ac revocata, & absolute censentur eo ipso.

§.11. Erectionum autem, institutionum, communicationum, & aggregationum, tam haecenus factarum, quam deinceps faciendarum literae, ab ipsis Ordinibus, Religionibus, institutis, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus gratis omnino, ac nulla prodius mercede, etiam a sponte dantibus accepta, expediri, & concedi debeant.

§.12. Quod si Ministri aliqui, Superiores, vel Officiales quocumque nominis nuncupati Ordinum, Religionum, Institutum, seu Archiconfraternitatum, Congregationum, & Confraternitatum hujusmodi, quavis auctoritate, vel privilegio, & officio fungantur, & praesulgeant, contra praemissa in aliquo venire, vel facere praesumpserint, erectiones, institutiones, & communicationes privilegiorum, indulgentiarum, facultatum, spiritualiumque gratiarum, & indultorum, aliorumque praemissorum concessionis, nec non aggregationes per ipsos faciendae, seu renovandae, nullius sint roboris, & momenti, & quilibet eorumdem Ministrorum, Superiorum, Officialium, & aliorum praedictorum privationis officiorum, quae obtinet, ac inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda poenam, quae ab alio, quam a Nobis, vel a Romano Pontifice pro tempore existente remitti non possit, incurrant eo ipso.

§.13. Decernentes praesentes literas perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere, sique nostrae mentis, & intentionis existere, & ita, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.14. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quorumcumque Ordinum, Religionum, & Institutum, seu Archiconfraternitatum, Congregationum, & Confraternitatum secularium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam in mare magnum, ac bulla aurea nuncupatis, Regularibus Ordinibus, Religionibus, institutis, seu Archiconfraternitatibus, Congregationibus, & Confraternitatibus secularium, eorumque Superioribus, & aliis quibuscumque personis cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & praeminentiae existentibus, sub quibuscumque verborum formis,

Qui tamen in casibus hic expressis non teneantur.

Confraternitates aggregatae suae aggregationem renouationem obtinere teneantur.

Poenae contra inobedientes.

Clausulae.

Derogatio constitutionum.

mis, & tenoribus, ac derogatoriarum derogatoris, aliisque efficacioribus, & infolius clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & consistorialiter, & alias quomodolibet in contrarium praemissorum, etiam pluries concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialibus, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si ad verbum exprimerentur, & inferrentur, praesentibus pro plene sufficienter expressis, & inferri habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Præsentem litteram publicam die in filijs Locis Romæ.

Ac in suis Dilectionibus ab Episcopis.

Transumptis autem fides.

Dat. die 7. Decembris. 1604. An. XIII.

§. 15. Ut autem praesentes litterae ad omnium, quos concernunt, notitiam facilius deveniant, volumus illas ad valvas Basilicarum Sancti Joannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae more solito publicari, & affigi, atque his inde amotis eorumdem exempla etiam impressa ibi affixa relinqui, factaque publicatione hujusmodi, omnes Regulares Ordines, Religiones, Instituta, & Archiconfraternitates, Congregationes, & Confraternitates secularium, quae in Urbe quidem post mensem, quae vero in Europa, post decem menses, quae demum extra Europam fuerint, post octodecim menses a die publicationis hujusmodi computandos, perinde officere, & arctare, ac si earum cuiuslibet nominatim insinuate fuissent.

§. 16. Et nihilominus, ut ipsae praesentes litterae notiores fiant, magisque omnibus immorescant, universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis per easdem praesentes committimus, & mandamus, ut per se, vel alium, seu alios hasce nostras litteras, postquam earum exemplum receperint, seu earum notitiam habuerint, semel, aut pluries, prout eis magis expedire visum fuerit, in suis Cathedralibus, & maioribus respective Ecclesiis, Civitatibus, Oppidorum, & locorum quorumcumque eorum Diocesis, dum in eas major populi multitudo ad divina convenerit, solemniter publicent, & publicari auctoritate nostra mandent, ac faciant.

§. 17. Ceterum, quia difficile foret, easdem praesentes ad singula loca, ubi opus esset, deferri, volumus, & simili auctoritate decernimus, ut earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persona in dignitate ecclesiastica constituta munitis, eadem ubique fides habeatur, quae ipsismet litteris haberetur, si essent exhibite, vel ostense.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 7. Dec. 1604. Pont. nostri Anno XIII.

Statutum, ut Capitulum Generale Ordinis Cisterciensis Regularis Observantiae in Regnis Castellae tertio quoque anno celebraretur. (a)

Ex Reg. in secret. Breve.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX inuncto Nobis Apostolicae servitutis officio, ad ea sollicito studio semper intendimus, per quae Regularium reformationi, ac prospero, & felici gubernio opportune consulitur, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Extordium.

§. 1. Cupientes itaque, ut Congregatio Sancti Bernardi Hispaniarum Ordinis Cisterciensis, ad antiquam regularem Observantiam, & debitam reformationem reducat, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, harum serie perpetuo statuimus, & ordinamus, ut deinceps pro ejusdem Congregationis prospero regimine, Capitulum Generale tertio quoque anno celebraretur.

Capitulum Generale quo liber triennio celebrandum.

§. 2. Et si forte intra dictum triennium Generalatus officium, seu administrationem hujusmodi vacare contingerit, Capitulum juxta dicti Ordinis Constitutiones, & laudabiles consuetudines pro novi Generalis electione de novo celebraretur.

Et vacante Generalatu.

§. 3. In quo Capitulum Reformatore Generalis ad residuum ejusdem triennii, & non ultra eligatur, itant tertio quoque anno novus Reformatore Generalis constituatur a tota Congregatione libere, & sine restrictione ad determinatas personas eligendus, qui ex legitimo matrimonio procreatus, quadraginta annis major sit, & vitae probitate, ac doctrinae praesentia, ac rerum agenda peritia, atque experientia facile ceteris antecellat: ac ea corporis valetudine sit, ut Religionis onera, muneraque facile praestare possit, & praecipue ad Chorum, & mensam communem convenire, & ad Regulam, quam omnes dicti Ordinis Religiosi profitentur, praescriptam vitam ducere, sitque Sacerdos, & qui in Religione annum decimum sextum professionis expleverit, Abbasque munus per triennium saltem obierit, ac alias condiciones juxta ejusdem Ordinis Constitutiones requisitas habeat: qui tamen ultra dictum triennium confirmari non possit, sed ab hujusmodi Generalis Reformatore administratione per totidem annos, vel plures, si ita Constitutiones ejusdem Ordinis requirunt, omnino abstineat.

Reformatore Generalis qua literae quoque esse debent.

§. 4. Ad meliorem tamen directionem eorum, quae in Capitulis Generalibus ordinanda sunt, Monachi, qui praedicto officio Generalis Reformatore perfuncti fuerint vocem

Vocem Capituli Generalis qui sint.

(a) Vide etiam apud Henriquez Regula Ordinis Cisterciensis pag. 349.

voce activam, & passivam in eisdem Capitulis Generalibus habebunt excepto Generali Capitulo immediato, in quo a praedicti officii Generalis functione vacabunt.

Abbatibus quolibet triennio vacant.

Conditiones requirendae in promovendis ad Abbatibus.

Post Abbatibus obitum nova electio infra triennium faciendae.

De Procuratorum Capituli Generalis electione.

Abbatibus, Visitatorum &c. officium triennio conciliandum.

Nec nisi in Capitulo Generali revocandum.

§. 5. Abbatibus item tunc, nec non Praesidentiae tertio quoque anno in Capitulo Generali vacet, nec ultra Abbatibus, nec Praesidentes in eorum administratione confirmari possint. In eorum quoque electione formam secundum Constitutiones ejusdem Ordinis haescentes praescriptas servari decernimus.

§. 6. Qui tamen ita electi, ex legitimo matrimonio procreati sint, & etiam munus Abbatibus, seu Prioris, vel Magistri Novitiorum, aut sacrae litterarum obierint, ac ea aetate, & corporis habitudine exstant, ut onera Monastica ad regularem observantiam, & cultum divinum, & ad communem vitam, victum, & vestitum retinendum pertinentia fideliter exequantur, & observent, ac alias Ordinationes a Constitutionibus praescriptas habeant: qui ita canonice electi toto sequenti triennio dicti Monasterii administrationem habeant.

§. 7. Et si forte per Abbatibus obitum, seu privationem, vel alias intra triennium nova electio fiet, Abbas qui condiciones supra dictas omnino habeat, per Monachos ipsius Monasterii coram Commissario a Reformatore Generali deputato eligatur, nec non ab eodem Commissario nomine ejusdem Reformatore Generalis confirmetur, qui ejusdem Monasterii administrationem, jurisdictionemque toto illo triennio residua, non ultra tamen illud triennium, gerat, & exerceat.

§. 8. In electione tandem Procuratorum Capituli Generalis servetur eadem forma, secundum laudabiles Constitutiones dictae Congregationis hucusque solitas.

§. 9. Abbatibus vero, ac etiam Visitatoribus, Consiliariis, Procuratoribus, ceterisque Officialibus Ministeribus omnes, qui in Capitulo Generali eligi solent, per triennium tantum sint in suo quoque officio, & potestate, Definitoribus exceptis, quorum munus tempore praedicti Capituli Generalis durat: qui vero perfuncti fuerint triennio, per illud saltem triennium vacent, eorumque potestas, & officium ad alios in sequenti Capitulo eligendos transferatur. Liceat tamen si ita Capitulo visum fuerit, ad majorem Ordinis utilitatem, Procuratorem in Urbe ultra triennium confirmare.

§. 10. Absoluto igitur triennio, Reformatore Generalis, ac Definitores eligant Religiosos Monachos huiusmodi qualitatibus praeditos, qui hujusmodi munera fideliter praestent: ceterum revocari non possint, nisi in Capitulo Generali singulo triennio celebrando, & non in eo, quod aliquando intra triennium ob officii Generalis vacationem intercedit, nisi aliquod officium tunc temporis vacet, quo casu illud ad alium Monachum per Capitulum eligendum transferri possit illo triennio tantum duraturum, & non ultra, istorumque electio fiat tempore statuto in Definitionibus Ordinis.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

§. 11. Visitationis muneri in praesentibus Monachi, qui non solum vitae probitate, & doctrinae praesentia, sed etiam Regularis observantiae, & disciplinae monasticae studio, & experientia, ceteris praecellant, & qui in Monasteriis totius Ordinis regularia, & canonica instituta inviolabiliter observari faciant, nec aliquid officium incompatible, & maxime Abbatibus, Praesidentiae habeant, ut munus visitationis toto illo triennio semel obire valeant, ac item sapienter, si necessitas, aut Decretorum executioni illam exposulet.

Visitatores eligendi quales esse debeant.

§. 12. Monachi omnes convenienter ad Chorum, nec quis praetexto cujusque privilegii, vel superioritatis, etiam Generalatus a servitio Chori censeatur immunis, nisi pro tempore, quo quis in proprio officii munere actu fuerit occupatus.

De Choro.

§. 13. Cum Lectoris, aut etiam Praedicatoribus, iis tantum diebus, quibus legere, & praedicare solent, dispensare possint, idem quoque praestare valeant cum aegrotis, & studiorum causa legitime impeditis.

Et quia possunt ab eo dispensandi.

§. 14. Si tamen alias necessarium visum fuerit, dispensare cum aliquo in Choro, vel alii observantiae Ordinis, praedicta dispensatio non possit fieri ab Abbatibus in suis Monasteriis, immo nec ab ipso Generali Reformatore, sed hoc pertineat ad Patres Definitores Capituli Generalis, vel ad Capitulum, quod intra triennium celebratur.

Dispensatio autem a Definitore Cap. Gen. concedenda.

§. 15. Ut Tridentini Concilii decreta, & paupertatis votum custodiendo fidelius observentur, non liceat alicui ex Monachis, etiam si Superior sit, bona aliqua etiam mobilia, aut pecuniam, proventus, census, cleemosynam, sive ex concionibus, sive ex lectionibus, aut Missis tam in propria Ecclesia, quam alibi ubicumque celebrandis, aliove ipsorum iusto labore, & causa, & quocumque nomine acquisita, etiam si subfidia consanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut donationes fuerint, tamquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere, sed ea omnia statim Superiori tradere teneantur, & Conventui incorporentur, ut communis inde victus, & vestitus omnibus suppeditari possit.

Nemo quidem quam tamquam proprium retineat.

§. 16. Monachorum item vestitus, & suppellex cellarum ex communi pecunia comparatur, & omnino conformis sit Monachorum, & quorumcumque Superiorum, statui, paupertatem, quam professi sunt, praeservat, itant nihil superflui admittatur, nihil etiam quod sit necessarium, alicui denegetur. Monachorum vestes, quae lanax etiam esse debent, omnique alia suppellex, in aliquem commodum locum deferantur, ibique ab uno, vel duobus Monachis huic muneri a Superiore deputatis diligenter custodiantur, ut inde Superioris arbitrio, prout usque opus fuerit, tradi, & subministrari opportune possint.

Vestitus, & suppellex de communi pecunia comparanda.

§. 17. Monachi autem omnes etiam Superiores, quicumque sint, etiam Reformatore, eodem pane, eodem vino, eodemque obsonio, sive eadem (ut ajunt) pitantia in communi mensa prima, vel secunda, nisi

Cibus, panis quo singulis communis.

M

infr-

sub Annulo Piscatoris die 14. Decembris
1604. Pont. nostri Anno XIII.

1604.
Dat. die 14.
Decem. 1604.
An. XIII.

C C C L I I I.

Cedula Consistorialis super Status Ecclesia-
rum Ravennaten., & Bononien., suffra-
gancarum assignatione.

Ex Regist. in
Secret. Bruc.

C L E M E N S P A P A V I I I.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. **H**odie in Consistorio nostro Secre-
to pro Pastoralis Nostro munere
considerantes, ac animo, & memoria re-
petentes, quod alias fel. recor. Gregorius
XIII. Prædecessor Noster multis, magni-
que Ecclesie Bononien. erga Sedem Apo-
stolicam meritis adductus, ac singulari in
Patriam suam amore incensus, ut illa nimi-
um tanto magis ad bene de prædicta Sede
merendum incitaretur, quanto majoribus
beneficiis ab eo se affectam esse cognosce-
ret, tum etiam pio boni mem. Gabrielis
olim S. R. E. Cardinalis Paleotti nuncupati,
qui tunc in humanis agens dictæ Ecclesie
Bononien. ex dispensatione Apostolica præ-
erat, desiderio, necnon dilectorum filiorum
Regiminis, & aliorum Civitatis Bononien.
Magistratum supplicationibus, aliisque
gravibus causis, tunc expressis motus, post
habitam cum fratribus suis ejusdem S. R. E.
Cardinalibus maturam deliberationem, de
illorum consilio, & Apostolicæ potestatis
plenitudine, prædictam Ecclesiam Bonon.
in Metropolitanam, & illius Sedem Episco-
palem in Archiepiscopalem, ac Archiepi-
scopi, & Metropolitanam Sedem, atque
Provincia caput, pro eius Archiepisco-
po pro tempore existente, qui Pali, &
Censis usum more aliorum Archiepisco-
porum haberi, omnibusque aliis insignibus
Archiepiscopalis, nec non privilegiis,
honoribus, & prærogativis aliis Archiepi-
scopis debitis, & concessis, gauderet, per
suas literas perpetuo erexit, & instituit,
ac titulo, & honore Archiepiscopali, &
Metropolitano decoraverit, nec non Placen-
tin., Parmen., Regien., Mutinen., Imolen.
Cervien., & Cremen., Ecclesias, earum-
que omnium, & singularum Civitates, &
Dioceses cum omnibus, & singulis suis
Territoriis, Cleris, populis, ac Collegiatis,
Parochialibus, & aliis Ecclesiis, nec non
Monasteriis utriusque sexus, ceterisque
Beneficiis, & officiis Ecclesiasticis, cum
cura, & sine cura secularibus, & quorumvis
Ordinum regularibus, ac Hospitalibus, Do-
mibus, Collegiis, & locis Religiosis quibus-
cumque ab eisdem Sedis Apostolicæ im-
mediate, sive alterius cujuscumque, etiam
Metropolitani subiectione, etiam perpetuo
diviserit, & separaverit, illasque, nec non
earum Civitates, & Dioceses deinceps in
Provincia Bononien. consistere, neque in
alia Provincia censendas, & numerandas
esse decreverit, & declaraverit, & quatenus
alteri

Gregor. XIII
Ecclesiam Bo-
noniensem ce-
rexit in Ar-
chiepiscopa-
tum.

Eique enun-
ciatis hic Ec-
clesias assigna-
vit in suffra-
ganeas.

Ad Confessio-
nes sub introitu
excipienda, ob-
sistat depu-
tandi.

Quibus in
Monasteriis
Noviti recipi

Præsentia sta-
tuta ab omni-
bus observan-
da.

Derogatio
contractionum

Transumptis
cauda fides.

infirmis causa impediti fuerint, vefcan-
tur, neque singulare aliquid, quo privatim
quique comedit, ullo modo asseri possit.
§. 18. Non liceat Superioribus, Sancto
Paschate Resurrectionis excepto, Subdito-
rum confessiones audire, nisi ipsimet Sub-
diti sponte, & proprio motu id ab eis pete-
rint, sed in singulis Monasteriis deputet
duos, vel tres, aut plures Confessarios, pro
Subditorum numero majori, vel minori,
iisque sint docti, prudentes, & Regularis
Observantia amatores, ac charitate prædi-
ti, qui Monachorum subditorum Confessio-
nes, etiam vigore privilegiorum Cruciate,
sicut Ordinis decus, & Discipline Monasti-
cæ nervus exposcit, audire possint, & de-
beant.
§. 19. Novitii, qui auctoritate Capituli
pro tempore recipi debent, in his dumtaxat
Monasteriis, in quibus viget Regularis Ob-
servantia, ac numerus Monachorum ad
Chori usum præscriptus est, imposterum re-
cipiantur, alantur, & educantur.
§. 20. Quocirca dilectis filiis Reforma-
tori Generali, aliisque Abbatibus, Defini-
toribus, Superioribus, & Monachis uni-
versis ejusdem Congregationis sub penis
privationis dignitatum, & officiorum, que
obtinuit, ac vocis activæ, & passivæ, nec
non perpetua inhabilitatis ad illa, & alia
imposterum consequenda, districte præci-
pientes mandamus, ut decreta nostra, & or-
dinationes supradictæ reformationis in ea-
dem Congregatione, ac in singulis illius
Monasteriis respective recipiant, admit-
tant, ac perpetuo observari procurent.
§. 21. Non obstantibus quibusvis Con-
stitutionibus, & Ordinationibus Apostoli-
cis, etiam per Nos, vel Prædecessores nos-
tros Romanos Pontifices in contrarium
concessis, ac Ordinibus, & Congregationis
præfatorum, etiam juramento, confirma-
tione Apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis statutis, & consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis, & literis Aposto-
licis eidem Congregationi Hispaniarum,
eorumque Superioribus, Monachis, & aliis
personis, sub quibuscumque tenoribus, &
formis, & cum quibusvis etiam derogato-
riarum derogatoriis, aliisque efficacioribus,
& insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis
decretis in genere, vel in specie, ac aliis
quomodolibet in contrarium præmissorum
concessis, confirmatis, & approbatis. Qui-
bus omnibus, & singulis, etiam pro illo-
rum sufficienti derogatione de illis, eorum-
que totis tenoribus specialis, specifica, &
ad verbum expressa mentio habenda esset,
illorum tenores præsentibus pro expressis
habentes, hac vice dumtaxat specialiter, &
expresse derogamus, ceterisque contrariis
quibuscumque.
§. 22. Volumus autem, ut præsentium
transumptis manu alicujus Notarii publici
subscriptis, & sigillo alicujus persone in di-
gnitate Ecclesiastica constitutæ munitis eam-
dem fides adhibeatur, que præsentibus ipsis
haberetur.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum,

alteri Provincia, seu Archiepiscopo, etiam
Mediolanen., & Ravennaten. tam antiquo
jure, consuetudine, privilegio, vel alterius
Metropolis erectione, sive Institutione,
quam jure electionis ex Sacri Concilii Tri-
dentini decreto facto, vel alias quavis ra-
tione, & causa antea adjunctæ, atque subje-
ctæ, in toto, vel in parte essent, vel censu-
rentur, sive in illius possessione, vel quasi
se esse prætenderent, ab omni illius, seu
alterius Provincia, vel Archiepiscopi etiam
Mediolanen., & Ravennaten., aut illorum
Capitulorum jure Metropolitanico correctio-
ne, visitatione, subiectione, & quacumque
alia Jurisdictione, & superioritate, si qua
foris occasione illius competisset, vel
competeret, similiter perpetuo exemerit, &
liberaverit, nec non dictæ Ecclesie Bonon-
ien. prædictas Placentin., Parmen., Regien.,
Mutinen., Imolen., Cervien., & Cremen.,
Civitates, & Dioceses pro sua Metropolita-
na Provincia, ac Placentin., Parmen.,
Regien., Mutinen., Imolen., Cervien., &
Cremen. Ecclesias prædictas, earumque
singulares Præfules, tunc, & pro tempore
existentes pro suis, ac pro tempore exis-
tentis Archiepiscopi Bononien. suffragane-
as, qui, nec non earum singularum Cap-
itula quocumque privilegio sustulit, tam-
quam membra Capituli eidem Archiepiscopo
Bononien. jure Metropolitanico subessent,
pariter perpetuo subjecerit, certis etiam
facultatibus tunc expressis ipsi Archiepi-
scopo Bononien. attributis, ac irritanti De-
creto desuper apposto, prout in dictis li-
teris, in quibus, quod ipsa Ecclesia Bonon-
ien. prædictæ Romanæ Ecclesie primogeni-
ta, & exempta, & dictæ Sedi Apostolicæ
immediate subiecta erat, expressum fuit,
plenius continetur.
§. 2. Postmodum autem ejusdem Præ-
decessoris boni mem. Christophorus olim
Archiepiscopus, & Clerus, seu dilecti filii
Communitas, & Homines Ravennaten.,
sumpta occasione, quod tempore date di-
ctarum literarum, & antea ipsa Ecclesia Bo-
nonien., Ecclesie Ravennaten., illiusque
loci Episcopo pro tempore existenti Metro-
politico jure, non autem dictæ Sedi Aposto-
licæ immediate subiecta existeret, & sub
diversis aliis prætextibus ad præ me. Sixtum
Papa Quintum, etiam Prædecessorem Nos-
trum recursum habuerint, dictasque literas
tamquam subreptitias, & obreptitias, ac
præter mentem, & intentionem dicti Gre-
gorii Prædecessoris, nec ejus Motu proprio,
sed ad Gabrielis Cardinalis, nec non Regi-
minis, & aliorum Magistratum prædicto-
rum prætextu in grave Jurisdictionis, præ-
hementia, & auctoritatis dictæ Ecclesie
Ravennaten., & illius pro tempore existen-
tis Præfidis præjudicium emanatas impu-
gnare, ac irritari, & retractari facere ten-
taverint, dictasque Sixtus Prædecessor ne-
gocium hujusmodi nonnullis ex ipsis Ro-
manæ Ecclesie Cardinalibus, de quorum
numero tunc eramus, & forsitan Congrega-
tionis ipsorum Cardinalium super novarum
Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolita-
narum erectionibus, ac inter eas etiam
tunc erectas Ecclesias incidentibus con-
troverfiis deputarum, tum etiam in Palatii
Apostolici Auditorio diligenter examinan-
dum, sibi que ad hoc, ut desuper, quod ju-
stum foret, statueretur, referendum com-
miserit, nec illud hæcenus decisum, &
resolutum fuerit, quodque idem Archiepi-
scopus Ravennaten., etiam Ecclesie Ari-
minen., & Ferrarien. sub ejus Provincia
comprehendi, sibi que jus Metropolitanum
in illis antiquitus competisset; Episcopus
vero Ariminen. in vim literarum a recor.
mem. Lucio II., & Innocentio III. Romanis
Pontificibus similiter Prædecessoribus Nos-
tris emanatarum, & per nonnullos alios
Romanos Pontifices pariter Prædecessores
Nostros confirmatarum, & innovatarum,
dictam Ecclesiam Ariminen., nulli alteri
Metropoli, nisi tantum prædictæ S. R. E.
subesse, vel etiam in Provincia Romana
comprehendi, illiusque Præfules pro tem-
pore existentes a nullo, præterquam a Ro-
mano Pontifice pro tempore existente, vel
de ejus licentia consecrari debere, & simi-
liter Episcopus Ferrarien. pro tempore
existen. prædictam Ecclesiam Ferrarien.,
licet illa olim sub Ravennaten., vel potius
Mediolanen. Provincia prædictis forsitan
comprehensa fuisset; tamen temporis pro-
gressu a Ravennaten., & Mediolanen. Pro-
vinciis hujusmodi exemptam, dictaque
Sedi Apostolicæ immediate subiectam præ-
tendebant, & exinde graves lites, & dis-
cordiæ, nisi illis congruæ provisionis re-
medio occurreretur, succedere poterant.
§. 3. Et propterea cupientes more provi-
di, & vigiliis pastoris Officii Nostri partes
desuper interponere, ac tam Ravennaten.,
quam Bononien. Ecclesiarum prædictarum
statui, & indemnitatibus aliqua accomoda-
tione prospicere, earumque Præfules a-
litem, & controversiarum hujusmodi in-
commodis, & dispendiis explicare, ac in
pacis, ac quietis amicitia confovere, de
premissis omnibus, & singulis, eorumque
circumstantiis, nec non partium prædicta-
rum juribus, rationibus, & prætensionibus
universis plene, & sufficienter instructi, post
maturam deliberationem super his cum fra-
tribus Nostri habitam, Motu proprio, &
ex certa Nostra scientia, deque Apostolicæ
potestatis plenitudine, ac eorumdem fra-
trum consilio, & unanimi assensu, omnes,
& singulas lites, & controversias super ei-
dem premissis, & illorum occasione, in
dicta Congregatione, vel alibi coram præ-
dictis Cardinalibus, aut quibuscumque aliis
Judicibus ordinariis, vel delegatis, etiam
causarum dicti Palatii Auditoribus tam in-
ter Metropolitanas invicem, quam inter
ipsas Metropolitanas, & suffraganeas Eccle-
sias hujusmodi vel illarum Præfules motas,
& indecisas pendentes in quibuscumque sta-
tu, & terminis reperirentur, ad Nos avo-
cavimus, easque penitus cassavimus, &
extinximus, ac Ecclesiam Ravennaten.
prædictam, & illius Præfules pro tempore
existentes adversus tam literas Gregorii
Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Clemens hu-
jusmodi, aliis-
que contro-
verfiis ad avo-
catis.

Prædecessoris hujusmodi quoad ea, que Imolen., & Cervien., Ecclesias in umbelico dictæ Provinciæ Ravennaten. consistentes, earumque Præsules, Capitula, Clerum, & populum, Civitates, & Dioceses afficiant, ejusdem Gregorii Prædecessoris literis quo ad cætera in eis contenta alias salvis, ac in suo robore permanentibus, quam omnes, & quascumque de illis, nec non Ferrarien., & Ariminen. Ecclesias prædictas per præfatos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores Nostros, dictamque Sedem Apostolicam ab Ecclesia, & Provinciâ Ravennaten. hujusmodi factas separationes, & segregationes, divisiones, disincorporationes, distractiones, & exemptiones, ac etiam literis Lucii, & Innocentii, aliorumque Romanorum Pontificum hujusmodi, nec non forsan subsequens declarationes, & * annovationes, ac denique in pristinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant statum, in omnibus, & per omnia, perinde ac si nullatenus emanassent, restitimus, reposuimus, & plenarie reintegravimus, & nihilominus literas Gregorii Prædecessoris hujusmodi, ac omnia, & singula in illis contenta, exceptis dumtaxat iis, que Imolen., & Cervien. Ecclesias prædictas, earumque Præsules, Capitula, Civitates, Dioceses, Territoria, Terminos, & Populum concernunt, nec præsentibus contrariantur, approbavimus, & confirmavimus, ac perpetuæ, & inviolabilis firmitatis Apostolicæ præsidio communitivimus, eaque a data literarum Gregorii Prædecessoris hujusmodi valere, & plenam roboris firmitatem obtinere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, nec non ipsi Ecclesiæ, & Archiepiscopo Bononien. suffragari volumus, & decrevimus in omnibus, & per omnia, perinde ac si Motu proprio dicti Gregorii Prædecessoris emanassent, ipsaque Ecclesia Bononiensis tempore datæ literarum Gregorii Prædecessoris hujusmodi Sedi Apostolicæ, non autem Ecclesiæ, & Archiepiscopo Ravennaten. prædictis immediate subiecta, ac in eisdem nulla de dictis Imolen., ac Cervien. Ecclesiis mentio facta fuisset, omnes quoque, & singulos prædictos, ac quoscumque alios tam juris, quam facti, nec non solemnitatibus, etiam substantialibus defectibus, si qui quomodolibet intervenissent in eisdem, etiam si tales essent, vel forent, qui in generali verborum sermone non comprehenderentur, sed nota, & expressione speciali indignerent, supplevimus, ac pro potioris cautela suffragio, prædictam Ecclesiam Bononiensem in Metropolim cum dignitate, & Sede Archiepiscopali, ac jurisdictione, & Superioritate Metropolitana, nec non Pallii, & Crucis, ut moris est, delatione, reliquisque omnibus, & singulis insignibus ornamentis, honoribus, privilegiis, exemptionibus, juribus, & facultatibus aliis Metropolitanis Ecclesiis de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet competentibus, de novo etiam perpetuo ereximus, & institvimus, ac tam Bononien., Placentin., Parmen., Regien., & Mutinen. a

Confirmatio Gregorii literis quoad ea, que hic exprimitur;

Atque iterum erecta Ecclesia Bononiensis in Archiepiscopatum.

Ravennaten., quam Imolen., & Cervien. a Bononien. Provinciis hujusmodi; Ferrarien. vero, Ariminen., & Cremen. prædictas, nec non quæ infra Civitates Placentin., & Parmen. consistit, & pridem per Nos a Collegiata tunc nullius Diocesis in Cathedrali erecta, dictæque Sedi immediate subiecta fuit, Burgi Sancti Donini Ecclesia ab immediata subiectione ejusdem Sedis Apostolicæ, & quatenus ipsa Ecclesiæ Placentin., Parmen., Regien., Mutinen. Cremen., Burgi Sancti Donini, Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien., vel earum aliquæ Mediolanen. prædictæ, vel cuicumque alteri Metropolitanæ Provinciæ quavis occasione, & causa, etiam in illarum erectione, & institutione, seu de jure antiquo, aut ex statuto, vel consuetudine, seu dicti Concilii Decreto facta erectione, & alias quomodolibet subiecta, concessa, adscripta, seu adjuncta fuissent, vel censerentur, aut in possessione etiam immemorabili, seu quasi esse reperirentur, vel prætenderentur, a Mediolanen., & quibuscumque aliis Metropolitanis Provinciis hujusmodi, ac omni, & quacumque illius Prædictis pro tempore existentis Metropolitanæ jurisdictione, visitatione, superioritate, correctione, & obedientia illis, ut præfertur, vel alias quomodolibet forsan competente, similiter perpetuo penitus exemimus, & totaliter liberavimus, easque, & illarum quamlibet Placentin., videlicet, ac Parmen., Regien., Mutinen., Cremen., & Burgi Sancti Donini Ecclesias, earumque singularum Præsules, Capitula, Civitates, & Dioceses, nec non Cleros, Populos, & utriusque sexus personas tam seculares, quam Ecclesiasticas earundem, cum omnibus, & singulis Ecclesiis cum cura, & sine cura, & Collegiatis quantumvis exemptis, etiam nullius, intra fines Provinciæ Metropolitanæ Bononiensis existentibus, Monasteriis quoque, Hospitalibus, locis Pii, & Religiosis utriusque sexus dictæ Ecclesiæ Bononiensis, pro suis suffraganeis, & Provincialibus, ac alias, juxta tenorem literarum Gregorii Prædecessoris hujusmodi, ac modo, & forma in illis expressis, & contentis, que omnia etiam ad dictam Ecclesiam Sancti Donini extensa, & ampliata censerentur, perinde ac si eisdem de illa specialis, & specifica mentio facta foret, pariter perpetuo concessimus, & assignavimus; Ferrarien. vero, & Ariminen. Ecclesias, etiam si non apparet, neque probari posset, quod illæ aliquando sub dicta Provinciâ Ravennaten. comprehensa, aut illi subiecta fuissent, nec non Imolen., & Cervien. Ecclesias prædictas similiter, cum suis Episcopis, Capitulis, Civitatibus, Diocesis, Terris, Territoriis, Cleris, Populis, Collegiatis, Parochialibus, & aliis Ecclesiis, nec non Monasteriis, Collegiis, Hospitalibus, locis Pii, & Religiosis utriusque sexus, etiam exemptis, & quocumque privilegio sultis, ac omnibus, & singulis Beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura secularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus, Ecclesiæ, Provinciæ, & Archie-

Abjunctis Ecclesiis hic expressis a superioritate Archiep. Mediolanensis.

Et Bononiensi Ecclesiæ additis;

Alias Ecclesias Ravennateni suffraganeas declaravit.

chiepiscopo Ravennaten. prædictis ultra Ecclesias Adrien., Comaclen., Faventin., Forolivien., Brittonorien., Cæsenaten., Sarsinaten., & alias, si quæ sint, ipsius Ecclesiæ Ravennaten. Suffraganeas Metropolitanico Jure, itaut idem Archiepiscopus Ravennaten. pro tempore existens in illis omnibus, & singulis Jus Metropolitanicum sibi vindicatio, ac Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Ecclesiarum hujusmodi Episcopos, uti ejusdem Ecclesiæ Ravennaten. Suffraganeos consecrare, & ad ejus Sinodum Provinciale evocare, ceteraque omnia ad Archiepiscopale munus, & Officium de Jure, vel consuetudine, ac alias quomodolibet spectantia, & pertinentia facere, exercere, procurare, administrare, & exequi libere, & licite valeret, dictique Episcopi Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. nunc, & pro tempore existentes prædicto Archiepiscopo Ravennaten., tamquam membra capiti obsequentes, ad omnia, & singula tenerentur, & essent obligati ad que alii Suffraganei suis Ecclesiis Metropolitanicis, & Archiepiscopis Metropolitanis de Jure, vel consuetudine, ac alias quomodolibet tenebantur, & obligati erant, itidem perpetuo subjecimus, ac deinceps perpetuis futuris temporibus Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Ecclesias prædictas inter alias Suffraganeas dictæ Ecclesiæ Ravennaten. connumerandas, & censendas, ac tam eas, quam illarum singularum Civitates, & Dioceses sub ipsa Provinciâ Ravennaten. comprehensas, & nullatenus ab ea exemptas, nec dictæ Sedi Apostolicæ immediate, neque ulli alteri, nisi tantum Ravennaten. Ecclesiæ, & illius Archiepiscopo prædictis, quoad Archiepiscopalia, Metropolitana, ac provincialia Jura, & jurisdictiones subiectas esse, & fore: Præsentibus quoque, & desuper conficiendas literas nullo unquam tempore ex eo, quod dictarum Ecclesiarum Præsules, & Capitula, vel quicumque alii in præmissis interesse quomodolibet habentes, eisdem præmissis non consenserint, nec ad id vocati, aut requisiti, neque forsan omnes cause, propter quas eadem præmissa emanarint, in Consistorio prædicto, vel alibi vocatis vocandis prævis debitis tractatibus, ac servatis, & adhibitis solemnitatibus, & aliis de jure, consuetudine, vel juxta Constitutiones, & Ordinationes Apostolicas, aut Ecclesiarum, & Provinciarum hujusmodi statuta, privilegia, & Indulta, etiam confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roborata, aut alias quomodolibet requisitis, & in similibus necessariis examinata, verificata, & approbata fuerint, seu etiam enormis, vel enormissimæ, & totalis læsionis, aut alio quovis prætextu, & ex quocumque capite, ac quavis causa, vel occasione quantumcumque notabili, & juridica, etiam necessario exprimens de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, in toto, vel in parte rescindi, retractari, annullari, in jus, vel controver-

siam revocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illa quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari posse, minimeque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum, & concessionum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus a Nobis, seu quibusvis aliis Romanis Pontificibus Successoribus Nostri, ac dicta Sede, & etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac Consistorialiter pro tempore emanatis nullatenus comprehendendi, nec comprehendas censerentur, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, ac validissimum, & cum, antequam emanarent, erant statum, in omnibus, & quo ad omnia restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac etiam sub quacumque data, etiam posteriori per quoscumque interesse habentes pro tempore eligenda de novo concessas, ac contra, & adversus quascumque exceptiones, etiam quantumvis justas, & juridicas, ac quorumvis impugnationes, si quas pro tempore fieri contigerit, omnino, & semper validas, & efficaces esse, fore, & censerentur, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & partibus ipsis perpetuo suffragari in omnibus, & per omnia, perinde ac si vocatis omnibus, & singulis, quorum intererat, & de illorum consensu, nec non debitis tractatibus, & solemnitatibus, ceterisque ad id requisitis plene servatis, & adhibitis emanassent, neque ipsarum Ecclesiarum Ravennaten., & Bononien. Præsules pro tempore existentes, vel alios quoscumque ad superius expressa in toto, vel in parte verificandum, seu probandum nullo unquam tempore teneri, nec ad id quavis necessitate cogi, aut compelli posse; sed solam narrativam prædictam absque alia verificatione, vel probatione sufficere, eique in Judicio, & extra illud fieri, nec aliquam probationem, seu exceptionem cujuscumque naturæ, & speciei illa sit, vel fuerit in contrarium adduci, vel admitti: sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum dicti Palatii Auditores, ac prædictos, & alios Cardinales, etiam de latere Legatos nunc, & pro tempore existentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis causa, & instantia judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decrevimus, & declaravimus, ac desuper omnibus, & singulis Episcopis, Archiepiscopis, & aliis prædictis perpetuum silentium imposuimus.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac nostra de non tollendo Jure quæsito, & similis me. Pauli II. & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum itidem Prædecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, aliisque Apostolicis, nec non in universalibus, provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis speciealibus, vel generalibus Con-

Appositisque, censuris clausis pro hujus declarationis firmitate;

Perpetuum silentium partibus imposuit.

Decogatio contrariarum

Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non singularum Ecclesiarum, & Provinciarum praedictarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, consuetudinibus, statamentis, usibus, & naturis, erectionibus, institutionibus, & exemptionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, earumque Praesulis, Praesidentibus, Capitulis, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, etiam vim contractus habentibus, seu inducentibus per praedictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices similiter Praedecessores Nostros, ac etiam Nos, & distam Sedem etiam Motu, scientia, consilio, & potestatis plenitudine paribus, ac ex certis tunc expressis etiam Consistorialiter propositis, & diligenter examinatis, etiam per modum perpetui Statuti, sanctionis, & Ordinationis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet, etiam iteratis, & multiplicatis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio haberetur, aut aliqua alia exquisita forma ad observanda foret, eorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque: cum clausulis opportunis, & consuetis. Insuper volumus literarum Gregorii Praedecessoris hujusmodi, & aliorum praemissorum, ac inde sequutorum quorumcumque tenores, nec non litium, & controversiarum praedictarum causas, & occasiones, earumque statum, & merita, ac Cardinalium, & aliorum Iudicum nomina, & cognomina, nec non quorumcumque interesse habentium Jura, & actiones, rationes, & praetensiones singularum Ecclesiarum, & Provinciarum praedictarum qualitates, situationes, confines, & denominationes, ceteraque omnia, & singula in praemissis, & circa ea necessaria exprimenda in dictis literis super praesentibus consuevis haberi pro expressis, seu in toto, vel in parte exprimi, ac eandem literas simul, vel ad partem, etiam cum praemissorum omnium, & singulorum, etiam qualitatibus, invocationum, nuncupationum, denominationum, situationum, circumstantiarum, etiam aggravantium, aliorumque necessarium majori, & veteriori specificatione, & expressione etiam vim perinde valere, ubi, & quando opus fuerit, etiam in una non facta mentione de alia, vel aliis, expediri posse.

Publicatio, regiumque faciendum.

§. 5. Quod litera Nostre hujusmodi ut amplius innotescant, non solum in Cancellaria Apostolica, sed etiam ad valvas

Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & Aetiae Campi Florae publicentur, earumque exempla in eisdem locis affixa dimittantur, ac omnes, & singulos, quos illa concernunt, a die publicationis hujusmodi, perinde ardeant, ac si ipsi personaliter intimatae fuissent, hujusmodi quoque exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & dictae Cancellariae Regentis pro tempore existentis, vel alterius Praelati Romanae Curiae, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae Sigillo munitis eadem prorsus fides ubique in Judicio, & extra illud adhibeatur, quae eisdem originaliter Nostri literis adhiberetur, si forent exhibite, vel ostense: mandantes, illas in librum Quinteranni appellatam ejusdem Cancellariae Apostolicae ad perpetuam memoriam referri, & describi, ac in literis Apostolicis, quae super dictarum Suffraganeorum provisionibus pro tempore sicut, inviolabiliter observari.

Datum Romae sub Annulo Piscatoris die 14. Decembris 1604. Anno XIII.

Dat. die 14. Decem. 1604. An. XIII.

CCCLIII.

Declaratio quod Ecclesiastici Regni Castellae teneantur contribuere Gabella, seu Sita imposita pro praestandis superadditionibus servitiis Regi Catholico oblati a Regnis Castellae praedictis juxta declarationem in ultimis Comitibus factam, praeterquam quoad ea, quae pro usibus propriis consumuntur, & prorogatio sexenni ad aliud triennium, intra quod tamen, si tota summa congesta fuerit, eo ipso gratia expiret.

Ex Regest. in Secret. Beru.

Charissimo in Christo filio Nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissimo in Christo fili Noster saltem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. **A**lias cum accepissemus Regna, seu Curias, tunc novissime habitis animadvertent. Majestatem tuam pro Catholicae Religionis defensione, & obedientiae S. R. E. conservatione in tuis, ac exteris Ditionibus, & Regnis, gravissimis quotidie sumptibus urgeri, ita ut araris clarissime Philippo Secundo Hispaniarum Regis Catholici Genitoris tui, ac tuis fere consumptis, tu illos, nisi aliquo subsidio a tuis Subditis subleveris, ulterius ferre non posses: propterea quaedam superadditionibus servitiis, sive subsidia ad sexennium duratura super Vino, & alio in praedictis Regnis colligendis, & consumendis praestare libenter obtulisse.

Comitia Regni Castellae subditum sexennale Philippo Regi obtulimus.

§. 2. Nos propterea eorumdem Regnorum, & Subditorum tuorum in Majestatem tuam voluntatem, & devotionem, & quod alacri animo proprias facultates, & substantias pro Catholicae Religionis conservatio-

Illud ab Ecclesiasticis etiam coadjuvantur permissis.

ne conferre proposuissent, tunc summo-pere commendantes, tuque in praemissis attestationsi, ut par erat, fidem adhibentes, pro faciliiori servitiorum, seu subsidiorum hujusmodi praestatione, illa per Ecclesiasticas etiam personas coadjuvanda esse censuimus.

Et ab omnibus perfolvi, quoddam v. d. sigil. hanc de causa impositum mandavit.

§. 3. Ac propterea Motu proprio, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulas Ecclesiasticas personas tam saeculares, quam cujusvis etiam exempti, & Apostolicae Sedi immediate subiecti Ordinis Regulares, nec non Monasteria utriusque sexus, Conventus, Collegia, & Ecclesiarum Capitula eorumdem Regnorum, & in eisdem Regnis commorantes, & consistentes ad conferendum, & contribuendum proportionabiliter, prout laici in dictis superadditionibus servitiis, seu subsidis, & ad solvendum Gabellam, seu Sita eorum occasione super Vino, & Oleo in praedictis Regnis colligendis, & consumendis imponendam, seu forsitan impositam ad instar laicorum, durante d. sexennio, & non ultra teneri, & obligatos existere volumus, atque mandavimus, & quatenus opus esset, opportunis Juris, & facti remediis, etiam per exactores dictorum superadditionum servitiorum, seu subsidiorum, aut eorum occasione imponenda, seu impositae Gabelle, sive Sita hujusmodi ad tui libitum constituendos, & removendos cogi, & compelli posse concessimus, prout in Nostri desuper in forma Brevis sub dat. die 23. Januarii 1601. Pont. Nostri Anno Nono.

Eadem Comitia d. v. d. sigil. ad carnes extendi petiit.

§. 4. Et deinde per Nos pariter accepto, quod in Comitibus, seu Curis eorumdem tuorum Regnorum, tunc proxime celebratis, consideratum fuerat superadditionalia servitia, seu subsidia praedicta Tibi ad sexennium oblata, & ut praesertim praestanda, quae in totum ad decem, & octo decies centena millia aureorum nummorum ascendere debebant, & ex quibus tria decies centena millia similiter nummorum aureorum quot annis praestanda erunt ex Gabella, seu Sita super Vino, & Oleo in praedictis Regnis colligendis, & consumendis imposita, sine magno, & excellivo populorum gravamine colligi non posset, & propterea pro minori eorumdem Populorum detrimento, plurimum expedire, ut hujusmodi Gabella, seu Sita ad carnes in eisdem Regnis vendendas extenderetur, ita tamen ut propterea summa praedicta nullo modo cresceret, & ipsa Gabella, seu Sita super Vino, & Oleo imposita cum effectu non augetur, & ex istis tribus rerum speciebus tota summa praedicta tantummodo congereretur, ideoque de hujusmodi extensione Gabelle, seu Sita ad carnes faciendae inter eos mature resolutum fuerat: Et quia haec Gabella, seu Sita ad tertiam carnium speciem praedictam extenso, summam nullo modo augebat, atque ab ipsis, etiam Ecclesiasticis facilius solvi, & ferri poterat.

§. 5. Nos Majestati tuae amplio-rem gratiam facere volentes, Motu, scientia, &

potestatis plenitudine similibus, omnes, & singulas Ecclesiasticas personas tam saeculares, quam cujusvis etiam exempti, & Apostolicae Sedi immediate subiecti Ordinis Regulares, nec non Monasteria utriusque sexus, Conventus, Collegia, ac Ecclesiarum Capitula Regnorum praedictorum, & in eisdem Regnis commorantes, & consistentes pro contributione per eos, ut in aliis supra dictis literis concesseramus, proportionabiliter, prout laici in dictis superadditionibus servitiis, seu subsidis faciendae ad solvendum Gabellam, seu Sita hujusmodi Vino, & Oleo praefatis, ad carnes etiam, ut praesertim extendendam, ita tamen, ut nec summa praedicta augetur, nec tempus sexennii jam currentis protraheretur, & ac laicos teneri, & obligatos esse volumus, & statuimus, & ordinavimus, & quatenus opus esset, opportunis Juris, & facti remediis, etiam per exactores dictorum superadditionum servitiorum, seu subsidiorum, & Gabellarum, seu Sitarum eorum occasione, ut praesertim impositarum, ad tui libitum constituendos, & removendos cogi, & compelli posse concessimus.

Approbavit Clemens, & sub eadem lege Ecclesiasticis coadjuvandi voluit.

§. 6. Sed ne aliqua Laicis in Ecclesiasticos iurisdictione, seu facultas illos compellendi concessa censeretur, declaravimus, nostrae intentionis fuisse, & esse, ut exactores praedicti Ecclesiasticos recusantes, non per se ipsos, aut alios saeculares Ministros, sed adhibita Ordinariorum locorum auctoritate, & coram eisdem Ordinariis, quibus districtè praecipiendo mandavimus, ut contra recusantes Ecclesiasticos, & Regulares, etiam exemptos, nobisque, & Apostolicae Sedi immediate subiectos ad quancumque simplicem eorumdem exactorum requisitionem, exequutive, quancumque appellatione remota, auctoritate nostra procederent, compellere valerent, & deberent, prout in aliis sub datum XI. Augusti 1603. Pontificatus nostri Anno duodecimo in simili forma Brevis expeditis literis plenius continetur.

Ira tamen, ut tenentes ab Ordinariis locorum compellerentur.

§. 7. Cum autem, sicut Majestatis tuae nomine Nobis nuper expositum fuit, in ultimo dictis Comitibus, seu Curis, in quibus Gabella, seu Sita praedicta prius super Vino, & Oleo imposita ad Carnes extensa fuerit, ex eo, quod istae rerum species sint valde universales pro divitibus, & pauperibus ad effectum, ut omnes minus gravarentur, declaratum fuerit, ut in praedicta Gabella, seu Sita Vini, & Olei contribuere deberent non solum ementes, & vendentes, sed etiam, qui illa perciperent ex propriis Terrenis, aut ex affectibus, aut emerent in Ovis, aut Olivis, seu colligerent pro Decimis, aut etiam dono acciperent, vel aliis ex quovis alio reddito, & introitu haberent, & consumerent in propriis Domibus, & pro eorum, & familiarum suarum usibus, & similiter, quod non solum de Vino, sed etiam de musto, aquato, & aceto intelligeretur, & ulterius, quod eadem Gabella, seu Sita usque ad integram exactorem dictae summae decem,

Sexennium tempus prorogari petiit Rex.

decem, & octo decies centenorum millium nummorum aureorum durare deberet, & quia predictae declarationes in nostris literis predictis expresse non fuerunt, ideo Majestas tua cupiat ad tollendam omnem dubitandi occasionem, id per Nos declarari, ac etiam tempus dicti sexennii extendi, & prorogari.

Declarat Clemens omnes equo ad solutionem tenentur

§.8. Nos votis tuis, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, ac singularum literarum predictarum tenores praesentibus, ac si ad verbum inserti forent, pro expressis habentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, harum serie decernimus, & declaramus, Ecclesiasticas personas saeculares, & regulares, ac Monasteria, Conventus, Collegia, & Capitula supradicta ad solvendum Gabellam, seu Sitam predictam juxta declarationem supradictam, quo ad rerum species, non tamen quo ad eas, quae pro eorum propriis, & familiarum suorum usibus consumunt, itaut pro illorum, & suorum familiarum usibus supradictis sint omnino immunes, & exempti, ad instar Laicorum in omnibus, & per omnia juxta seriem, & tenorem ultimo dictarum literarum, quoad reliqua de cetero teneri, ac perinde in futurum cogi, & compelli posse, ac si in eisdem literis de hujusmodi declaratione specialis mentio habita fuisset.

Tempus extendit.

§.9. Praeterea tempus dicti sexennii ad aliud triennium a fine ipsius sexennii computandum, quo tantum durante, si praedicta summa decem, & octo decies centenorum millium nummorum aureorum congesta non fuerit, adhuc Gabellas, seu Sitas hujusmodi persolvere teneantur; sed si antea lapsus dicti triennii hujusmodi summa congesta fuerit, ab hujusmodi solutione liberi sint eo ipso absque alia declaratione desuper facienda, auctoritate, & tenore praedictis extendimus, & prorogamus.

Recusat a locutione Ordinis compelli mandata.

§.10. Volumus autem, & earumdem praesentium tenore decernimus, ut Exactores dictae Gabellae, seu Sitae non per se ipsos, seu per alios Ministros saeculares, sed adhibita locorum Ordinariorum Ecclesiasticorum auctoritate compellere valeant; quibus locorum Ordinariis districte praecipiendo mandamus, ut contra Ecclesiasticos recusantes, etiam Regulares, & exemptos, nobisque, & Apostolicae Sedi immediate subiectos, & ad executiones contra ipsos ad quantumcumque simplicem eorumdem executionum requisitionem, quacumque appellatione remota, auctoritate nostra procedant.

Constatia tollit.

§.11. Non obstantibus omnibus illis, quae in singulis literis praefatis volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 17. Decem. 1604. An. XIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 17. Decembris 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Confirmatio Erektionis Ecclesiae Bononiensis in Archiepiscopatum, & restitutio nonnullarum Ecclesiarum Archiepiscopatu Ravennateni.

Hanc Erektionem fecit Gregor. XIII. ut in ejus Constit. CXLII. Univ. Tom. IV. Par. IV. fol. 20.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex Beati Petri Apostolorum Principis Successor, in supremo militantis Ecclesiae Solio, & Apostolicae potestatis plenitudine supra universas Orbis Ecclesias, & Provincias, ut juxta verbum propheticum vosia evellat, & destruat, ac utilia, & salubria adificet, & plantet, divina dispositione constitutus, tamquam de summo vertice Montis in omnes agri Dominici partes, praesertim sibi nedum spirituali, sed etiam temporali jurisdictione subiectas, more vigilis Pastoris attentae considerationis dirigens intuitum, pro exactiori ejusdem agri cultura, & uberiori fruge novas Sedes, & Ecclesias tam Episcopales, quam Archiepiscopales in locis congruis plantare, & plantatas spiritibus irrigationibus, & adjumentis conservare, ac iis, quae Metropolitanae dignitatis, & jurisdictionis insignibus sunt decoratae, proprias, & distinctas Provincias, nec non competentem suffraganeorum numerum, ad visitationis, correctionis, & justitiae ministerium fructuosius exercendum assignare, litibusque, & controversiis de medio sublati, pacem, & concordiam inter ipsarum Ecclesiarum Praefules, & alios Christianissimos omniqua potest. industria conciliare satagit, ac alias in his suis sollicitudinibus, & providentiae studio, etiam Praedecessorum suorum gesta, nunc confirmando, & innovando, nunc aliqua ex eis alterando, & in melius commutando interponit, prout Ecclesiarum, Provinciarum, & locorum hujusmodi qualitatibus, & circumstantiis debite pensatis, illorum felici statui, & directioni, ac etiam publicae commoditati, & saluti conspexit in Domino salubriter expedire.

Procurator.

§.1. Hinc est, quod Nos ad eisdem Apostolicae dignitatis apicem, & potestatis plenitudinem divinae dispositionis operante clementia, meritis licet imparibus, assumpti, provide considerantes, ac memoria, & animo revolventes, quod alias felicis recordationis Gregorius Papa Decimus tertius Praedecessor noster, multis, magnisque Ecclesiae Bononiensis, erga Sedem Apostolicam meritis adductus &c. Omissis narrativa hujus bullae, siquidem eam habemus loco citato in rubrica.

Recensio Gregor. XIII. Ecclesiam Bononiensem erektione in Archiepiscopatum.

§.2. Post obitum autem ejusdem Praedecessoris...

decessoris huiusmodi Christophorus olim Archiepiscopus, & seu dilecti filii Clerus, ac Communitas, & homines Ravennaten. sumpta occasione, quod tempore datae dictarum literarum, & antea, ipsa Ecclesia Bononiensis, Ecclesiae Ravennaten. illiusque Archiepiscopo pro tempore existenti, Metropolitanae iure, non autem dictae Sedi Apostolicae immediate subiecta existeret, & sub diversis aliis praetextibus ad pie memoriae Sixti Papae Quinti etiam Praedecessorem nostrum recursum habuerint, dictasque literas tamquam subreptitias, & obreptitias, ac praeter mentem, & intentionem dicti Gregorii Praedecessoris, nec ejus Motu proprio, sed ad Gabriellae Cardinalis, nec non Regimini, & aliorum Magistratum praedictorum preces, in grave jurisdictionis, praeminentiae, & auctoritatis dictae Ecclesiae Ravennaten. ac illius pro tempore existentis Praefuli praedicti emanatas impugnare, & irritari, & retractari facere tentaverint, dictasque Sixti Praedecessor negotium hujusmodi nonnullis ex ipsius Romane Ecclesiae Cardinalibus, de quorum numero tunc eramus, & forsitan Congregationi ipsorum Cardinalium super novarum Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolitanarum erektionibus, ac inter eas, & jam tunc erectas Ecclesias incidentibus controversiis deputatorum, tam etiam in Palatii Apostolici Auditorio diligenter examinandum, sibi quod ad hoc ut desuper, quod iustum foret, statueretur, referendum commiserit, nec illud habens decusum, & resolutum fuerit, quodque idem Archiepiscopus Ravennaten. etiam Ecclesias Ariminensem, & Ferrariensem sub eius Provincia comprehendit, sibi quae ius Metropolitanum in illis antiquitus competisse, Episcopus vero Ariminensis in vim literarum a recolendae memoriae Lucio Secundo, & Innocentio Tertio Romanis Pontificibus similiter Praedecessoribus nostris emanatarum, & per nonnullos alios Romanos Pontifices pariter Praedecessores nostros confirmatarum, & innovatarum, dictam Ecclesiam Ariminensem nulli alteri Metropoli, nisi tantum praedictae Sanctae Romanae Ecclesiae subesse, vel etiam in Provincia Romana comprehendit, illiusque Praefules pro tempore existentes a nullo, quam a Rom. Pontifice pro tempore existente, vel de eius licentia consecrari debere, & similiter Episcopi Ferrariens. pro tempore existentes praedictam Ecclesiam Ferrariensem, licet olim sub Ravennaten. vel potius Mediolanen. Provinciis forsitan comprehensa fuisset, temporis tamen processu a Ravennaten. & Mediolanen. Provinciis hujusmodi exemptam, dictaeque Sedi Apostolicae immediate subiectam praetendant, vel etiam sint, & exinde graves lites, & discordiae, nisi illis congruae provisionis remedio occurratur, succedere possint, ac propterea in praemissis provisionibus officii nostri debito providere, ac tam Ravennaten., quam Bononiensem Ecclesiarum praedictarum statui, & indemnitate aliqua aecommodata ratione prospicere, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Exortat inq. controversias Clemens ad se advocat & extinguit.

earumque Praefules a litium, & controversiarum hujusmodi incommodis, & dispendiis explicare, atque in pacis, & quietis amicitia conservare, cupientes, nec non literarum Gregorii Praedecessoris hujusmodi, & aliorum praemissorum, ac inde sequutorum quorumcumque datas, & tenores dictarum litium, & controversiarum causarum, & occasiones, ac earum statum, & merita, nec non Cardinalium, & aliorum Judicum nomina, & cognomina, ac quorumcumque interesse habentium iura, actiones, rationes, & praesentiones, singularumque Ecclesiarum, & Provinciarum praedictarum qualitates, situationes, confines, denominationes, ceteraque omnia, & singula in praemissis, & circa ea necessario exprimenda, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, de eisdem praemissis omnibus, & singulis, eorumque circumstantiis, necnon partium praedictarum iuribus, rationibus, & praesentionibus universis, plene, & sufficienter instructi, post maturam deliberationem super his cum Fratribus nostris habitam, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine, ac eorumdem Fratrum consilio, & unanimo assensu, omnes, & singulas lites, ac controversias, tam inter Metropolitanam, in vicem, quam inter ipsas Metropolitanas, & suffraganeas Ecclesias hujusmodi, illarumque Praefules super praemissis, & illorum occasione in dicta Congregatione, vel alibi coram praedictis Cardinalibus, aut quibuscumque aliis Iudicibus ordinariis, vel delegatis, etiam causarum d. Palatii Auditoribus motas, & indecisas pendentes, in quibuscumque statu, & terminis reperiantur, ad Nos harum serie advocamus, easque penitus cassamus, & extinguimus.

Ecclesia Ravennaten. in restitutio fuerit Ecclesiae Imolen. & Cervien.

§.3. Ac Ecclesiam Ravennatenensem praedictam, illiusque Praefules pro tempore existentes, adversus tam literas Gregorii Praedecessoris hujusmodi, quoad ea, quae Imolen., & Cervien. Ecclesias in umbilico dictae Provinciae Ravennaten. consistentes, eorumque Praefules, Capitula, Clerum, & Populum, Civitates, & Dioeceses afficiunt, ejusdem Gregorii Praedecessoris literis, quoad cetera in eis contenta, alias salvis, & in suo robore permanentibus, quam omnes, & quascumque de illis, nec non Ferrariens., & Ariminens. Ecclesias praedictas per praedictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros dictamque Sedem Apostolicam ab Ecclesia, & Provincia Ravennaten. hujusmodi factas separationes, segregationes, divisiones, dismembrationes, distractiones, & exemptiones, ac etiam literas Lucii, & Innocentii, aliorumque Romanorum Pontificum hujusmodi, nec non forsitan subsequenter declarationes, & enunciationes, ac denique in praesentibus, & cum, in quo antea quomodolibet erant statum, in omnibus, & per omnia, perinde ac si nullatenus emanassent, Apostolica auctoritate tenore praesentium restituimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

N Et

In reliquis
Gregorii literis
tatis habet.

§.4. Et nihilominus literas Gregorii Prædecessoris huiusmodi, ac omnia, & singula in illis contenta, exceptis dumtaxat iis quæ Imolen., & Cervien. Ecclesiis prædictis, earumque Præfules, Capitula, Civitates, Dioceses, Territoria, terminos, Clerum, & Populum concernunt, nec eisdem præsentibus contrariantur, auctoritate, & tenore prædictis, approbamus, & confirmamus, ac perpetuo, & inviolabilis firmitatis Apostolicæ præsidio communitus, eaque a dat. literarum Gregorii Prædecessoris huiusmodi valere, & plenam roboris firmitatem obtinere, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, nec non ipsi Ecclesiæ, & Archiepiscopo Bononien. suffragari volumus, & decernimus, in omnibus, & per omnia, perinde ac si Motu proprio prædicti Gregorii Prædecessoris emanasset, ipsaque Ecclesiæ Bononien. tempore dat. literarum Gregorii Prædecessoris huiusmodi Sedi Apostolicæ, non autem Ecclesiæ, & Archiepiscopo Ravennaten. prædictis immediate subiecta, ac in iisdem nulla de dictis Imolenis, & Cervienis Ecclesiis mentio facta fuisset, omnes quoque, & singulos prædictos, ac quoscumque alios, tam juris, quam facti, nec non solemnitate etiam substantialium defectus, si qui quomodolibet intervenerint in eisdem, etiam si tales sint, vel fuerint, qui in generali verborum sermone non comprehenduntur, sed nota, & expressione speciali indigent, supplemus.

Bononien. Eccliam de novo erigi in Archiepiscopatum.

§.5. Ac pro potioris cautela suffragio prædictam Ecclesiam Bononien. in Metropolim, cum dignitate, & Sede Archiepiscopali, ac iurisdictione, & superioritate Metropolitana, nec non Pallii, & Crucis, ut moris est, delatione, reliquisque omnibus, & singulis insignibus, ornamentis, honoribus, privilegiis, exemptionibus, iuribus, & facultatibus aliis Metropolitanæ Ecclesiæ, de iure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet competentibus de novo eisdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo erigimus, & instituimus: ac tam Bononien., Placentin., Parmen., Regien., & Mutinen., a Ravennaten., quam Imolen., & Cervien., a Bononien. Provinciis huiusmodi Ferrarien. vero Ariminen., & Cremen. prædictas, nec non quæ infra Civitates Placentin., & Parmen. consistit, & pridem per Nos de Collegiata, tunc nullius Diocesis in Cathedrali erecta, dictæque Sedi immediate subiecta fuit Burgi Sancti Donnini Ecclesiæ ab immediata subiectione eiusdem Sedis Apostolicæ, & quatenus ipsæ Ecclesiæ Placentin., Parmen., Regien., Mutinen., Cremen., Burgi Sancti Donnini, Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien., vel eorum aliqua Mediolanen. prædictæ, vel cuiuscumque alteri Metropolitan. Provinciae, quavis occasione, & causa, etiam in eorum erectione, & institutione, seu de iure, statuto, aut ex antiqua consuetudine, seu dicti Concilii decreto facta electione, & alias quomodolibet subiectæ, concessæ, adscriptæ, seu adjunctæ fuerint, vel cen-

teantur, aut in possessione etiam immemorabili, seu quasi esse reperiantur, vel pretenduntur, a Mediolanen., & quibuscumque alius Metropolitan. Provinciis huiusmodi, ac omni, & quacumque illius Prædictis pro tempore existentis Metropolitanæ iurisdictione, vilitatione, superioritate, correctione, & obedientia, illis, ut præfertur, vel alias quomodolibet forsan competentē, auctoritate, & tenore prædictis similiter perpetuo penitus eximimus, & totaliter liberamus, easque, & illarum quamlibet, Placentin. videlicet, ac Parmen., Regien., Mutinen., Cremen., & Burgi S. Donnini Ecclesiæ, earumque singularum Præfules, Capitula, Civitates, & Dioceses, necnon Cleros, Populos, & utriusque sexus personas, tam Saculares, quam Ecclesiasticas earumdem dictæ Ecclesiæ Bononien. pro suis Suffraganeis, & Provincialibus, ac alias iuxta tenorem literarum Gregorii Prædecessoris huiusmodi, ac modo, & forma in illis expressis, & contentis, quæ omnia, etiam ad dictam Ecclesiam Burgi Sancti Donnini extensa, & ampliata censeantur, perinde ac si in eisdem de illa specialis, & specifica mentio facta foret, auctoritate, & tenore similibus pariter perpetuo concedimus, & assignamus, Ferrarien. vero, & Ariminen. Ecclesiæ, etiam si non appareat, neque probari possit, quod illa aliquando sub dicta Provincia Ravennaten. comprehensa, aut illi subiecta fuerint:

Ravennaten. Eccliam si. nec designat.

§.6. Necnon Imolen., & Cervien. Ecclesiæ prædictas similiter cum suis respectivè Episcopis, Capitulis, Civitatibus, Diocesis, Terris, Territoriis, Cleris, Populis, Collegiatis, Parochialibus, & aliis Ecclesiis, necnon Monasteriis, Collegiis, Hospitalibus, Locis Piis, & Religiosis utriusque sexus, etiam exemptis, & quocumque privilegio suffultis, ac omnibus, & singulis beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, Sacularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus Ecclesiæ, Provinciae, & Archiep. Ravennaten. prædictis ultra Ecclesiæ Adriæn., Comaclen., Faventin., Forolivien., Britinoricæ., Cefenaten., Sarfanten., & alias, si quæ sint, ipsius Ecclesiæ Ravennaten. suffraganeas Metropolitanæ iure, ita ut idem Archiepiscopus Ravennaten. pro tempore existens in illis omnibus, & singulis ius Metropolitanæ sibi vindicare, ac Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Ecclesiarum huiusmodi Episcopos, uti eiusdem Ecclesiæ Ravennaten. suffraganeos consecrare, & ad ejus Synodum Provinciale evocare, ceteraque omnia ad Archiepiscopi munus, & officium, de iure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet spectantia, & pertinentia facere, exercere, procurare, administrare, & exequi, libere, & licite valeat, dictique Episcopi Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien., nunc, & pro tempore existentes prædicto Archiepiscopo Ravennaten., tamquam membra capiti obsequentes, ad omnia, & singula teneantur, & sint obligati, ad quæ alii suffraganei suis Ecclesiis Metropolitanis, & Archie-

Clausula præservativa.

chiepiscopis Metropolitanis de iure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet teneantur, & obligati existunt itidem perpetuo subijcimus. Et deinceps perpetuis futuris temporibus Ferrarien., Ariminen., Imolen., & Cervien. Ecclesiis prædictis, inter alias suffraganeas dictæ Ecclesiæ Ravennaten. connumerandas, & censendas, ac tam eas, quam illarum singularum Civitates, & Dioceses sub ipsa Provincia Ravennaten. comprehensas, & nullatenus ab ea exemptas, nec dictæ Sedi Apostolicæ immediate, neque ulli alteri, nisi tantum Ravennaten. Ecclesiæ, & illius Archiepiscopo prædictis, quoad Archiepiscopalia, Metropolitanæ, ac Provincialia iura, & iurisdictiones, subiectas esse, & fore.

§.7. Prædictas quoque literas nullo unquam tempore, etiam ex eo, quod dictarum Ecclesiarum Præfules, & Capitula, vel quicumque alii in præmissis interesse quomodolibet habentes eisdem præmissis non consenserint, nec ad id vocati, aut requisiti, neque forsan omnes causa, propter quas eadem præmissa emanarint in Consistorio nostro, vel alibi vocatis vocandis, & prævis debitis tractatibus, ac servatis, & adhibitis solemnitatibus, & aliis de iure, vel consuetudine, vel iuxta Constitutiones, & Ordinationes Apostolicas, ac Ecclesiarum, & Provinciarum huiusmodi statuta, privilegia, & indulta, etiam confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roborata, aut alias quomodolibet requisitis, & in similibus necessariis examinate, verificata, ac approbata fuerint, seu etiam enormis, vel enormissimæ, & totalis lésionis, aut alio quovis prætextu, & ex quocumque capite, ac quavis causa, vel occasione quantumcumque notabili, & iuridica etiam necessario exprimentia, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, in toto, vel parte rescindi, retractari, annullari, invalidari, in jus, vel controversiam vocari ad terminos juris reduci, seu adversus illa quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari posse, minusque sub quibusvis similibus, & dissimilibus gratiarum, & concessionum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, a nobis, seu quibusvis aliis Romanis Pontificibus Successoribus nostris, ac dicta Sede, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter pro tempore emanatis nullatenus comprehendendi, nec comprehendas censeferi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, ac validissimum, & eum, in quo, antequam emanarent, erant statum, in omnibus, & quoad omnia restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac etiam sub quacumque dat. etiam posteriori per quoscumque interesse habentes pro tempore eligenda de novo concessas, ac contra, & adversus quascumque exceptiones, etiam quantumvis iustas, & iuridicas, ac quorumvis impu-

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

gnationes, si quas pro tempore fieri contigerit, omnino, & semper validas, & efficaces fore, esse, & censeferi, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & partibus ipsis perpetuo suffragari in omnibus, & per omnia, ac si vocatis omnibus, & singulis quorum interest, de illorum consensu, nec non debitis tractatibus, & solemnitatibus, ceterisque ad hoc requisitis, plene servatis, & adhibitis emanassent, neque ipsarum Ecclesiarum Ravennaten., & Bononien. Præfules pro tempore existentes, vel alios quoscumque ad superius expressa in toto, vel in parte verificandum, seu probandum nullo unquam tempore teneri, nec ad id quavis necessitate cogi, aut compelli posse, sed solam narrativam prædictam absque alia verificatione, vel probatione sufficere, eique in iudicio, & extra illud stari, nec aliquam probationem, seu exceptionem cuiusque nature, & speciei illa sit, vel fuerit, in contrarium adduci, vel admitti.

Itaque sic semper per debeat iudicari.

§.8. Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum dicti Palatii Auditores, ac prædictos, & alios Cardinales, etiam de latere Legatos, nunc, & pro tempore existentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia, iudicari, & definiti debere, ac quicquid fecus super his quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus, ac desuper omnibus, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & aliis prædictis perpetuum silentium imponimus.

Derogatio contrarietatum.

§.9. Non obstantibus præmissis, ac nostra de non tollendo iure quaesito, & similibus memoria Pauli Secundi, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum itidem Prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, aliisque Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon singularum Ecclesiarum, & Provinciarum prædictarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, erectionibus, institutionibus, & exemptionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, earumque Præfibus, Præfidentibus, Capitalibus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam vim contractus habentibus, seu inducentibus, per prædictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices similiter Prædecessores nostros, ac etiam Nos, & dictam Sedem, etiam motu, scientia, consilio, & potestatis plenitudine paribus, ac ex certis tunc expressis, etiam consistorialiter propositis, & diligenter examinatis, etiam per modum statuti, & perpetuæ sanctionis, & ordinationis, in genere, vel in specie, ac

N 2 alias

alias quomodolibet etiam iteratis, & multiplicatis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia ex qua forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti essent, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem, quod presentes nostre littere, ut amplius innotescant, non solum in Cancellaria Apostolica, sed etiam ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ publicentur, eorumque exempla in iisdem locis affixa dimittantur, ac omnes, & singulos, quos ille concernunt, a die publicationis huiusmodi perinde ac si, ac si ipsis personaliter intimata fuissent.

§. 11. Huiusmodi quoque exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & Cancellariæ prædictæ Regentis pro tempore existentis, vel alterius Prælati Romanæ Curie, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ iisdem presentibus originalibus litteris nostris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Mandantes illas in librum Quinternum appellatum ejusdem Cancellariæ ad perpetuam rei memoriam referri, & describi.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum advocacionis, cassationis, extinctionis, restitutionis, reintegrationis, approbationis, confirmationis, communitationis, supplementationis, erectionis, institutionis, exemptionis, liberationis, concessionis, assignationis, subjectionis, declarationis, impositionis, voluntatum, decreti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo quarto, decimo octavo Kal. Januar. Pont. nostri Anno XIII.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Protector noster aspice Deus.

- * Ego Prothomas Episcopus Ostien. Card. Comen.
- * Ego Alex. Episcopus Praenest. Card. Florentin.

Presentium publicatio

Exemplis que dauda hies

Clausula

Dat. die 17. Decem. 1604. An. XIII.

Subscriptio nos.

- * Ego Hieron. Episcopus Portuen. Card. Simoncellus.
- * Ego Fr. Hieron. Episcopus Albanen. Card. Asculan.
- * Ego Franciscus Episc. Sabinen. Card. de Jesusa.
- * Ego Ant. Mar. tit. S. Prax. Presb. Card. Gallus.
- * Ego Ant. tit. S. M. Transp. Presb. Card. Saulius.
- * Ego Evangelista tit. S. Laurentii in Lucina Presb. Card. Casentinus.
- * Ego Marianus tit. SS. Marcell. & Petri Presb. Card. de Camerino.
- * Ego F. Gregorius tit. S. Augustini Presb. Card. de Montelparo.
- * Ego Paulus Presbyter Cardinalis Sanctæ Cæcilie.
- * Ego Benediculus tit. S. Priscæ Presb. Card. Justinian.
- * Ego Franc. Maria tit. S. Maria in Avicula Presb. Card. a Monte.
- * Ego Otilio tit. S. Alexii Presb. Card. Paravicinus.
- * Ego Oct. tit. SS. Jo. & Pauli Presb. Card. de Aquariva.
- * Ego Fl. tit. S. Maria de Pace Presbyt. Card. Platæ.
- * Ego Anton. Presbyt. Cardin. Sanctorum Quatuor.
- * Ego Petrus tit. S. Pancratii Presb. Card. Aldobrand. S. R. E. Camer.
- * Ego Franc. Maria tit. S. M. super Min. Presb. Card. Senensis.
- * Ego Oct. tit. S. Sabine Presb. Card. Bandinus.
- * Ego F. Annas tit. S. Susannæ Presb. Card. Givry.
- * Ego Cam. tit. S. Clodivog. Presb. Card. Barchesin.
- * Ego Cas. tit. SS. Ner. & Ach. Presb. Card. Barovius.
- * Ego Laur. tit. S. Laurentii in Pane, & Perna Presb. Card. Blanchestus.
- * Ego Fran. tit. S. Cruc. in Hierus. Presb. Card. Avila.
- * Ego Franc. tit. S. Maria de Pop. Presb. Card. Mantuanus.
- * Ego Pomp. tit. S. Balvina Presb. Card. Arigonius.
- * Ego Bonif. tit. S. Hieron. Illyric. Presb. Card. Bevilacqua.
- * Ego Dominicus Episc. Tusculan. Card. Pinellas.
- * Ego Dom. tit. S. Monaphr. Presb. Card. Tuscus.
- * Ego P. Amilias Presbyt. Card. Sancti Marcelli.
- * Ego Seraph. tit. S. Salv. in Lau. Presb. Card. Oliverius.
- * Ego Inn. tit. S. Thom. in Par. Presb. Card. de Bualo.
- * Ego Jo. tit. S. Matt. in Mer. Presb. Card. de Vico.
- * Ego Jac. tit. S. Stepb. in Mont. Cal. Presb. Card. San.
- * Ego Her. tit. S. M. Transp. Presb. Card. Valentius.
- * Ego Hier. Aguc. Presb. Card. S. Petri ad Vinc. Ego

- * Ego Hier. tit. S. Blasii de Ann. Presb. Card. Pamphilius.
- * Ego F. Ansel. tit. S. Petri in Monte Auveo Presb. Card. Monopolitanus.
- * Ego Alex. S. Laur. in Dam. Diac. Card. Montaltus S. R. E. Vice. Casc.
- * Ego Cynr. Diac. Card. S. Georg. ad Velam Aur.
- * Ego Bart. S. Maria in Port. Diac. Card. Casini.
- * Ego Andr. S. Aug. in For. Pisc. Diacon. Card. Perattus.
- * Ego Jo. Bapt. S. Maria in Cosm. Diac. Card. Dat.
- * Ego Sylv. Diacon. Cardin. Sancti Gajari.
- * Ego Carol. Eman. S. Nic. in Carc. Tulliano Diac. Card. Pius.

CCCLV.

Innovatio, & declaratio Constitutionum editarum ab Innocentio VIII., & Julio Tertio super jure, & modo, quo Prior Generalis Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Augustini visitare possit loca, & personas Congregationis Lombardiæ ejusdem Ordinis.

Congregationem istam servavit Eugenius IV. in sua Constit. XXX. Regimini. Tom. III. Par. III. fol. 44.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncta Nobis Apostolici muneris debito controversis, & differentiis inter Religiosos vertentibus finem imponere, ac desuper de opportuno remedio providere tenemur, prout jus, & ratio postulat, ac alias in Domino salubriter conspicimus expedire.

Orta controversia super modo visitandam Congregationem Lombardiæ.

Clemens Innocentius VIII. literis innovat.

§. 1. Cum itaque dudum inter dilectos filios Priorem Generalem Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, ejusque Assistentes ex una, & Vicarium Generalem, & Fratres Congregationis, seu Societatis Lombardiæ ejusdem Ordinis ex altera partibus, controversiæ, ac differentiæ super jure, modo, & forma visitandi, rebusque aliis vigerint.

§. 2. Nosque illas in Congregatione Reformationis, & Visitationis Apostolicæ mature discuti, & examinari fecerimus, & in eadem Congregatione ambe partes pluries fuerint audite; Nunc huiusmodi differentias, & controversias e medio tollere, ac utriusque partis quieti prospicere volentes, ac Priorem Generalem, Assistentes, & Vicarium Generalem, & Fratres universos Ordinis, & Congregationis prædictorum, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa la tis, si quibus quomodolibet innoda-

ti existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, declarantes in primis, & ante omnia, mentis, & intentionis nostre non fuisse, nec esse, in literis nostris in forma Brevis sub datum die 13. Julii præsentis anni 1604. expeditis super visitatione per Priorem Generalem faciendâ in Domibus Congregationis Lombardiæ, quarum tenorem presentibus pro expresso haberi volumus, recedere a dispositione, & privilegio fel. record. Innocentii Papæ Octavi Prædecessoris nostri super eadem visitatione emanatis, & ab eisdem partibus receptis, & acceptatis in concordia de anno 1551. inter eas inita, quarum etiam tenores presentibus pariter pro expressis haberi volumus, sed ejusdem nostre mentis, & intentionis fuisse, & esse, statuere, & decernere, prout in dictis privilegio, & concordia continetur, & nihilominus prædictas nostras ad præscriptum privilegii, & concordia huiusmodi reducetes, harum serie perpetuo statuimus, & decernimus.

§. 3. Quod liceat Priori Generali, quoties ei placuerit, per se infirmum cum uno ex Visitatoribus Societatis huiusmodi, quem ad hoc duxerit eligendum, vel per Vicarium ejusdem Societatis dumtaxat, & non per alium, unam, vel plures Domum, vel Domos, ac ipsam Societatem visitare.

§. 4. Ac ulterius volumus, & mandamus, ut in Visitatione huiusmodi Prior Generalis, tam in præcedentia, quam in aliis quibuscumque actibus publicis, vel privatis in locis, & Domibus Congregationis prædictæ, habeatur, recipiatur, & honoretur ut Caput, Gubernator, & Administrator totius Ordinis Sancti Augustini ab ipso Vicario Generali Congregationis, Visitatoribus, Provincialibus, Prioribus, & omnibus aliis Fratribus. Et debeant in eadem visitatione, primum ipse Vicarius Generalis, deinde Visitatores, Provinciales, Priores, & alii supradicti Fratres prestare illi cum effectu omnem obedientiam, ut suo Superiori.

§. 5. Teneatur Vicarius Generalis, Visitatores, & alii quicumque Fratres Congregationis subire, & recipere prædictam Visitationem, nedum quo ad loca, Domo, & Conventus Congregationis, verum etiam quoad proprias ejusque ipsorum personas, & debeant universi, ac illorum, unusquisque obedientiam prestare Priori Generali in his, quæ per ipsum in Visitatione fuerint ordinata, necnon subjacere poenis, & correctionibus, quas juxta Constitutiones dictæ Congregationis Prior Generalis illis visitando injunxerit, & imposuerit, illasque omnino adimplere, & exequi debeant.

§. 6. Visitator Congregationis, qui vocatus a Priori Generali intererit visitationi, vel Vicarius Generalis ipse, si quando reperietur in Conventu, ubi fiet visitatio, assistat.

Et declarat dictam Congregationem visitandam esse a Generali cu Socio.

Cui obedientiam est tantquam Congregationis Administratori.

Ille vero personis etiam Vicarii Generalis, Provincialium, &c. preest visitare.

Visitator Generalis Congregat. in Visitatione Prioris Gp. non habet votum.

fidat ipsi Priori Generali, ut illum informet. ac certior faciat de statu, & negotiis Domorum visitandarum, vitaeque, & moribus Fratrum. Verum nullam habeat vocem activam in ipsa visitatione, & non possit ferre, aut pratendere votum. nisi consultivum in his omnibus, quae Prior Generalis voluerit decernere.

§.7. Neque etiam possit, aut debeat interesse scrutinio, aut examini secreto, habendo per Priorem Generalem visitationem, de Fratribus Congregationis, cui scrutinio, seu examini ipse solus Prior Generalis debeat interesse.

§.8. Assistentes Ordinis comitentur, & assistent Priorem Generalem in visitatione Congregationis, & perpetuo eidem assistant, & ipse Prior Generalis absque eorum Consilio nihil decernere possit, juxta formam a nobis praescriptam in literis in forma Brevis super deputatione eorumdem Assistentium expeditis.

§.9. Item Assistentes, dum eo munere in dicta visitatione funguntur, in quibuscumque locis, & aedibus ejusdem Congregationis locum habeant, praesente Priore Generali, ante Vicarium Generalem Congregationis, ac Visitatores, Procuratorem, Provinciales, Priores, & alios quoscumque Fratres dictae Congregationis.

§.10. Teneatur Prior Generalis saltem per mensem ante visitationem denunciare Visitatori, quem voluerit eligere, visitationem faciendam, ejusque locum, & tempus. Etsi Visitator vocatus recusaverit, aut neglexerit in loco, aut Monasterio visitando intervenire, liceat eidem Priori Generali vocare ad eundem officium de propinquiori Monasterio Priorem, vel eo absente Vicarium, & illis adhuc accedere recusantibus, absque eorum interventu dicta loca visitare.

§.11. Quocirca utriusque partibus praedictis in virtute sanctae obedientiae, & sub indignationis nostrae, alisque arbitrii nostri poenis districte precipiendo mandamus, quatenus praemissa omnia, & singula inviolate observent, & per eos, ad quos spectat, & spectabit in futurum, observari curent, & faciant.

§.12. Et nihilominus eidem Priori Generali, praedictos Vicarium Generalem, Visitatores, Priores, & Fratres dictae Congregationis Lombardiae ad observationem praemissorum per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, cogendi, & compellendi, ac inobedientes quoscumque etiam voce activa, & passiva, perpetuo, vel ad tempus arbitrio suo privandi, & contra illos censuras, & poenas supra dictas, servata juris, & Sacrorum Canonum forma, proferendi, & promulgandi, facultatem impertimur, ac sententias, sive poenas praemissas, quas rite tulserit, seu statuerit, in rebelles, ratas habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§.13. Non obstantibus literis nostris su-

praedictis de mense Julii praesentis anni expeditis, ac etiam praedicti Innocentii Praedecessoris privilegio, & concordia in his, quae praesentibus adversantur, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis praedictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Congregationi, ejusque Vicario Generali, aliisque Superioribus, & Fratribus sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expensis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 22. Decembris 1604. Pont. nostri Anno XIII.

CCCLVI.

Capitulo, & Canonicis Ecclesiae Sancti Nicolai Barenensis perpetuum silentium imponitur super facultate Regi Poloniae concessa nominandi quosdam Cappellanos in eadem Ecclesia.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Gratias a Nobis priorum Regum intuitu, & in illorum favorem emanatas, nec aliquo tempore impugnari possunt, ampliori firmitate roborandas censemus, prout eorumdem Regum vota, & merita exposcunt, ac alias in Domino conspiciamus expedit.

§.1. Alias siquidem charissimi in Christo filii nostri Sigismundi Poloniae, & Sveciae Regis Illustris nomine nobis exposito, quod cum alias clara memoriae Bona de Vice-Comitibus, dum viveret Regina Poloniae, & Ducissa Bari in Regno Neapolitano, vita sua diem clausisset extremum, similis mem. Anna Jagellonia, etiam dum viveret Regina Poloniae ejus filia curavit, corpus dictae Bonae, ejus Matris sepeliri in Ecclesia Sancti Nicolai Civitatis Baren., ac ibidem etiam sepulturam marmoream erexit, cum sedilibus marmoreis pro Canonicis, totamque Cappellam principalem auro, & picturis exornavit, aliis etiam adhibitis ornamentis ad maximum dictae Ecclesiae decorem, & splendorem Regia magnificentia dignissimum facta impensa tredecim milium ducatorum, & ultra, & insuper ordinavit, ut emerentur Censui perpetui pro tribus Cappellanis, quorum singuli duas Missas in hebdomada pro anima dictae Bona Reginae ad Altare Majus dictae Ecclesiae e Regione dictae sepulturae situm celebrare tenerentur.

§.2. Et in eadem expositione subjuncto, quod

Nec interesse potest examini faciendo.

Prior vero Generalis tunc vocat assistentium Ordinis.

Qui Vicarius, alique Fratres Congregationis.

Prior autem Generalem visitationem adnotat ante mensem.

De praemissis observanda.

Poenas tribuendo de Priori Generali cogentibus.

Executi curat Sigismundus Rex, & Cappellanos petre a se nominant.

quod cum dicta Anna Regina ante factam supra dictae suae voluntatis, & ordinationis executionem ab humanis decessisset, ipse Sigismundus Rex ejus Nepos, & Haeres, ac Donatarius omnium bonorum, & jurium, quae in praedicto Regno Neapolitano dicta Anna Regina possidebat, volens piam intentionem ipsius Annae Reginae ad effectum deducere, per suos Ministros transgerat cum dilectis filiis Sindicis, & Communitate dictae Civitatis, ut acciperent ter mille, & sexcentos ducatos monetae Neapolitanae cum pacto de retrovendendo, & ex illis solverent in singulos annos dictis tribus Cappellanis ad rationem ducatorum septem pro quolibet centenario cum supra dicto onere duarum Missarum pro singulis in hebdomada pro anima dictae Bona Reginae, quodque cupiebatur dictorum Cappellanorum deputationem ad sui nutum fieri.

§.3. Nos ipsius Sigismundi votis annuentes, ac supplicationibus ejus nomine Nobis desuper porrectis inclinati, fundationem, & dotationem per dictam Bonam Reginam, ut praemittitur factas, & inde sequuta quaecumque, ac prout illa concernebant, omnia, & singula in publicis desuper confectis instrumentis contenta, Apostolica auctoritate perpetuo confirmavimus, & approbavimus, illisque plenaria, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robor adjicimus, necnon omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenierint in eisdem, supplevimus.

§.4. Praeterea eidem Sigismundo Regi, ac suis Successoribus quibuscumque in perpetuum, ut per se, vel Procuratores suos pro celebratione Missarum supra dictarum tres Sacerdotes dictae Ecclesiae Canonicos toties, quoties sibi videretur, eligere, & deputare, & deinde ad suum, & Successorum suorum nutum amovere, ac eorum loco alios substituere, quibus de Censu annuo sic instituto pro rata temporis, & servitii per eos praestiti responderi deberet libere, & licite posset, concessimus, & indulgimus, prout in nostris desuper in forma Brevis sub Dat. die 15. Octobris 1597. Pont. nostri Anno sexto expeditis literis plenius continetur.

§.5. Cum autem novissime pro parte dilectorum filiorum Capituli, & Canonicorum ejusdem Ecclesiae Sancti Nicolai apud Nos in Signatura nostra procuratum fuerit, ut literas nostras praedictas revocarem, licet Nos illorum petitionem rejecerimus;

§.6. Propterea ne in posterum aliquo unquam tempore praedicti Capitulum, & Canonicos, aut alii quicumque praedictas literas nostras quoquo modo impugnare possint opportune providere volentes, eisdem literas, omniaque, & singula in illis contenta auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo confirmantes, & approbantes, praedictis Capitulo, & Canonicis, & quibusvis aliis perpetuum super praemissis silentium imponimus.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis,

necnon omnibus illis, quae in praedictis literis volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 3. Januarii 1605. Pont. nostri Anno XIII.

CCCLVII.

Confirmatio donationis, & assignationis decimarum Agrorum Capitaneatus Lucovici, ad Mensam Episcopalem Cracoviensem spectantium pro manutenzione Vini, Cerae, & Olei per Praefulem Ecclesiae praedictae illi factae.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quae pro divini cultus servatione piorum Antistitum liberali largitione sunt assignata, ea Nos, pro illorum perpetua firmitate, libenter confirmamus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§.1. Cum itaque, sicut pro parte dilecti filii nostri Bernardi Sanctae Romanae Ecclesiae Presbyteri Cardinalis Macziovsky nuncupati Ecclesiae Cracoviensis, ex dispensatione Apostolica Praefulis Nobis nuper expositum fuit, ipse Bernardus Cardinalis, & Praeful considerans, hac nostra aetate ita crevisse, & in dies magis, ac magis crescere pretia rerum, ut pro vino, cera, & oleo, quorum usus est in laudibus divinis persolvendis potissimum, proventus, & redditus per ejus Antecessores Episcopos Cracoviensis assignati nullatenus sufficerent, sufficereque possent, & valerent, praesertim cum major eorum pars ex decimis Villarum Militarum proveniat, quae per Nobiles Regni Poloniae temere non solvuntur, Idcirco communicato Consilio cum Decano, & Capitulo Ecclesiae praedictae Cracoviensis, de eorum consensu, Decimas manipulares omnis grani, & seminis de Agris, & araturis regalium Villarum, videlicet; Dalie Zizarii Wolka, Grzovvka, Klinilci, Krinka, Biardi, Kovvnatki, Brzozavvieza, Ruska, Wola, Dobovierzchi, Lipniaki, Zalcovva, Wola, Zbuczni, Rovveze, Wifision, Stozzck, Kaezorli, Cziosna, Baranik, & Mercha, Molendinum Wolka, Advocati Molendinatoris Minera ferraria, alias Kuznieka, Domatieze, Prhevorni, Chechii, Kopoje, Capitaneatus Lucovien, ad mensam Episcopalem Cracoviensis, ex antiquo provenientes, & spectantes pro usu praedictae Ecclesiae Cathedralis, & nominatim pro vino, cera, & oleo in perpetuum assignaverit, converterit, dederit, & donaverit, nihil juris, proprietatis, & domini, quantum ad dictam Mensam Episcopalem attinet, sibi, & Successoribus suis Episcopis Cracoviensis, super eisdem Decimis reservando; verum illud totum, & integrum in Capitulum ejusdem

Dat. die 3. Januarii 1605. An. XIII.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Exordium.

Episcopus Cracoviensis decimarum Capitulum pro usu, de quo in rubrica, concedit.

Dat. die 22. Decem. 1604. An. XIII.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Exordium.

Anna Jagellonia tres Cappellanos in Ecclesia Baren. assign. mandat.

Clemens ordinationem praedictam confirmavit.

Et Cappellanos a Rege nominari concessit.

Praedicta revocari petiit Capitulum.

Clemens perpetuum silentium illi imponit.

Derogatio contraria.

dem Ecclesia Cracovien., ejus cura per Antecessores suos Episcopos Cracovien. provisio vini, cera, & olei ex antiquo commendata est, & commissa transfundendo: Ita quod ex tunc idem Capitulum vigore dictae donationis, Decimas hujusmodi ex agris, & araturis supradictarum Villarum, Molendinorum, & Minerarum ferri Capitaneatus Lucovien., quae eatenus ad Mensam Episcopalem quomodolibet spectabant, & pertinebant, per dictum Bernardum Cardinalem, & Praesulem modo praemisso pro usu Ecclesiae praedictae assignatas, concessas, dadas, & donatas, haberet omnimodam facultatem, & potestatem ab eis, a quibus competere, decimam exigendi, tollendi, percipiendi, & jure mediante, in quantum necessaria foret, repetendi, exactaque, & repetitas, in vinum, ceram, oleum, & alios usus praefatae Ecclesiae Cracovien. praefertim vero pro eorum subsistentia competenti, circa cujusque contradictionem convertendi temporibus perpetuis, & aeternis, prout in ejusdem Bernardi Cardinalis, & Praesulis patentibus literis sub Dat. Cracoviae die 30. Julii 1604. desuper expeditis, plenius dicitur contineri.

Donationem hujusmodi per confirmari.

Confirmat Clemens.

§.2. Cumque dictus Bernardus Cardinalis, & Praesul cupiat assignationem, & donationem dictarum Decimarum ab ipso praedictae suae Ecclesiae, ut praefertur factas, pro illarum majori validitate Apostolicae nostrae confirmationis praesidio communiti.

§.3. Nos illius pietatem summopere in Domino commendantes, ac ejus piis votis annuere cupientes, patentiumque illius literarum praedictarum tenorem, ac ad verbum infereretur, praesentibus pro expresso habentes, supplicationibus ipsius Bernardi Cardinalis super hoc Nobis humiliter porrectis inclinatis, assignationem, & donationem supradictas, ac patentes ejus literas desuper concessas hujusmodi, & in illis contenta, & inde sequuta quaecumque auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robore communimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper in illis intervenerint, supplemus, illaque perpetuo validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac per Successores ejusdem Bernardi Episcopi Cardinalis dictae Ecclesiae Cracovien. Praesules, vel Administratores, & alios quoscumque, ad quos spectabit, inviolate observari debere.

Clausula.

§.4. Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contraria nulli.

§.5. Non obstant, quatenus opus sit, fel. rec. Pauli Secundi, & quoruncumque aliorum Romanorum Pontificum Praedecesso-

rum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Ecclesiae Cracovien. etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 15. Januarii 1605. Pontificatus nostri Anno XIII.

Dat. die 15. Janu. 1605. An. XIII.

CCCLVIII.

Adhortatio ad Monachi Dominum, ut Episcopo Vintimilien. opem ferat ad usuras in sua ditione extirpandas.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Dilecto Filio Nobili Viro Herculi Honorato Monachi Domino.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Fili Nobilis Vir salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Non mediocri dolore nuper affecti sumus, cum intelleximus, in tua Monachi ditione, passim usuras, non sine fidei Catholicae dedecore, multorumque scandalo exerceri.

Monachi usurae exercebantur.

§.2. Quae, cum christiana charitati, atque humanis, divinisque legibus omnino repugnet, atque ad eam extirpandam Venerabili Fratri Stephano Episcopo Vintimilien., ut toto pectore in hujus sceleris extirpationem incumbat, mandaverimus.

Clemens Episcopum Vintimilien. monet, ut eas extirpet.

§.3. Nos pro nostra pastoralis sollicitudine, qua vitia ex hominum mentibus evelli, virtutesque inseri optamus, ex voto etiam Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, Te hortamur, ut pios hocce conatus, tua auctoritate, non solum fulcire, & defendere, sed etiam promovere, & adjuvare velis; sic enim pauperum tibi subditorum, quorum sanguis, & sudores isto iniquo fenore, quasi hirudine ab avarissimis hominibus exsuguntur, miseriam sublevabis, eorumque erga te amorem conciliabis, atque apud Deum gratiam promereberis.

Hortamurque Dominum reprobalem, ut ei opem ferat.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 26. Jan. 1605. Pontificatus nostri Anno XIII.

Dat. die 26. Janu. 1605. An. XIII.

CCCLIX.

In idem Argumentum Duci, & Gubernatoribus Reipublicae Gendensis.

Dilectis Filiis Nobilibus Viris Duci, & Gubernatoribus Reipublicae Januensis.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti Filii Nobiles Viri salutem, & Apostolicam benedictionem.

Quam perniciosa sit in omni Republica bonis temperata legibus, omnis iniqui sceleris exercitatio, non humanae solum, sed etiam Divinae leges sapissime Nos docent, quae procul ab hominum consortio ejusmodi crimen arcendum esse statuerunt.

Urgens divinis humanisque legibus proscribitur.

Mandatum Episcopo Vintimilien. ut tam ex sua Duce cesset.

§.1. Ogare non mediocriter praeferitis hisce diebus doluimus, cum intelleximus in Civitate Vintimilien., ac per totam fere illius Ducecessim, instigante humani generis adversario usuram non sine multorum scandalo, animarum periculo, & pauperum detrimento exerceri, quam cum Nos pro pastoralis sollicitudine, & paterna nostra in omnes Christifideles charitate funditus tolli, penitusque extirpari optemus, atque Venerabili Fratri Stephano Episcopo Vintimilien., ut in hoc omni adhibita diligentia incumbat, mandaverimus.

Gendenses monentur, ut ei opi ferant.

§.2. Tamen, quia id sine vestro auxilio commode praestare non potest; propterea ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Sacri Tridentini Concilii interpretum vos in Domino hortamur, ut quotiescumque opus fuerit, & idem Stephanus Episcopus postulaverit, opera necessaria in istius exitiosi sceleris extirpationem ei adferre studeatis. Sic enim Reipublicae vestrae subditis, qui ab avarissimis istis hominibus opprimuntur consuletis, fidemque vestram erga Deum manifestabitis, ac Nobis gratissimum feceritis.

Dat. die 26. Janu. 1605. Pontificatus nostri Anno XIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 26. Januarii 1605. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCLX.

In idem Argumentum Duci Sabaudiae.

Dilecto Filio Nobili Viro Emanueli Philiberto Sabaudiae Duci.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Fili Nobilis Vir salutem, & Apostolicam benedictionem.

Duci salutem, & pietas commendatur.

Tanta est totius Orbis Christiani, & nostra de nobilitatis tuae pietate, atque in Religione Catholica fide, & zelo, existimatio, ut cum agitur, aut de eadem religione conservanda, aut de vitiiis, & sceleribus, quae huic adversantur, extirpandis, opem tuam Nobis certo affuturam esse promittamus.

eribus, quae huic adversantur, extirpandis, opem tuam Nobis certo affuturam esse promittamus.

Cum igitur nuper non sine animi nostri dolore audiverimus, in nonnullis locis tuae ditionibus subiectis sub Episcopatu Vintimilien. usuras contra Sacrorum Canonum constitutiones non sine fidelium scandalo, & magno cum detrimento pauperum exerceri, cumque Venerabili Fratri Stephano Episcopo Vintimilien. ante omnia mandaverimus, ut populum fidei, & custodiae suae commissum ab isto flagitio revocare studeat, neque id sine Nobilitatis tuae auxilio facere possit, hac de causa, ex voto etiam Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, te hortamur, & obsecramus in Domino ut pro tua in Deum fide, in subditos tuos amore, atque erga Nos, & Sedem Apostolicam observantia eidem Episcopo in hoc unum totis viribus laboranti auxilium praebere, tuaque auctoritate adjuvare, ac renitentes minis, penisque ad hoc impellere velis. Quo maximam de tua pietate apud omnes existimationem vehementer auxeris, Nobisque gratissimum feceris.

Mandatum Episcopo Vintimilien. factum a sua Duce cessat.

Monetur Dux ut ei praesidio sit.

Dat. die, & anno, quibus supra.

CCCLXI.

Sequitur ad Dominum Dulcis Aquae.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Dilecto Filio Nobili Viro Imperiali Doriae Dulcis Aquae Domino.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte Fili Nobilis Vir salutem, & Apostolicam benedictionem.

Nuper intelleximus in tua Dulcis Aquae ditione fenore contra omnis humani, divinique juris aequitatem exerceri: quae tua ditio cum sub Vintimilien. Ecclesiae ditione posita sit, atque Venerabili Fratri Stephano Episcopo dictae Ecclesiae, ut pro pastoralis officio, quo animas lucrifacere, atque a vitiiis revocare tenetur, ad eam extirpandam, funditusque tollendam totis animi, corporisque viribus incumbat, mandaverimus; Nos pro nostra paterna erga te, tuosque subditos caritate, ex voto etiam Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, Nobilitatem tuam hortamur in Domino, ut eum in hoc unum laborantem, non solum tua auctoritate tueri, sed etiam auxilio, atque omni opere juvare velis, ut communi consensu, conjunctisque viribus, vitium istud Deo, & hominibus exorsum ex ista Provincia expellas, tuosque subditos ad virtutem, & justitiam colendam excites, quo & pauperes istius ditionis tuae gravissimo onere oppressos liberaveris.

berabis, & gratiam apud Nos, atque apud Deum Omnipotentem tibi comparabis.
Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 26. Januarii 1605. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCLXII.

Monasteria omnia Monialium Ordinis S. Benedicti in Partibus Prussiae Poloniae, & Lithuaniae existentia, Locorum Ordinariis subiciuntur, cum Privilegiis, ac Indulgentiarum concessione.

Dilectis in Christo Filiabus Magdalenae de Moriang Abbatisse, & Conventui Monasterii Ordinis S. Benedicti Civitatis Culmen.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilectis in Christo filiis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Vestro nomine Nobis nuper expositum fuit, quod in Regno Poloniae ab anno usque 1265. primum Monasterium sub regula S. Benedicti in Prussia, Diocesis Culmen, erectum fuit, necnon de Anno 1415. in eadem Diocesi aliud Monasterium ex praedicto Culmeni, a quo primarie regulam vivendi suscepit in Oppido Torunia, productum extitit; Verum, subsequatis bellis, & sepissime in ea Provincia grassante peste, & novissime subortis haereticis, ambo haec Monasteria suis possessionibus ita spoliata, & eo redacta fuerint, ut Anno 1578. in Monasterio Culmeni unatantum in Vigore dicti Ordinis S. Benedicti remanserit, Toronense vero Monasterium, mortuis omnibus Monialibus, ab haereticis plane devastatum fuerit, omnia privilegia sublata, & omnia bona in haereticorum potestatem redacta extiterint.

§. 2. Hoc in deplorando statu cum reperirentur dicta Monasteria, tu filia Magdalena de nobili genere nata, invito parente, ac spretis nuptiis, & sponso tibi jam parato, ad Culmense Monasterium desolatam confugiisti, & in eo cum nonnullis aliis Virginitibus, quas tecum duxeras, sub Regula S. Benedicti ad perpetua obsequia Deo honorum omnium auctori mancipari voluisti.

§. 3. Venerabilis vero Frater Episcopus Culmen. Loc. Ordinarius, tam sancto tuo desiderio motus, tecum aliis duodecim Virginitibus Deo consecravit, teque Abbatissam creavit.

§. 4. Deinde adeo crevit illud Monasterium Culmen. quod de Anno 1587. ex auctoritate dicti Loc. Ordinarii, tu viginti octo puellas Religiosas ex eodem Monasterio ad Monasterium Toronense, ereptis prius de manibus haereticorum summa cum difficultate Possessionibus, misisti, ubi nunc, benedecente Domino, quadraginta numerum excedunt.

§. 5. Porro ex Apostolicae Sedis auctori-

tate, ad instantiam venerabilis Fratris Episcopi Wladislavien, Anno 1590. viginti tres Moniales consecratae ad novum Monasterium Zarnoveciae extructum, deducuntur, ubi modo triginta tres Moniales numerantur.

§. 6. In Lituaniam quoque ex eadem Apostolicae Sedis auctoritate, supplicante dilecto filio Nobili Viro Nicolao Duce Olivensi, decem Moniales professa, pro novi Monasterii in Oppido Nievicij erecti instructione missae fuerunt, ac alia plura ejusdem Ordinis Monasteria tamquam a primario fonte emanarunt.

§. 7. Cum autem, sicut eadem expositio subijungebat, vos pro vestra in Deum pietate, & Religionis zelo cupiatis, tam vestrum Monasterium, quam alia quaecumque, quae ex illo in praedicto Poloniae Regno emanarunt, & deinceps eriguntur sub una, & eadem regula observantia, sub Locorum Ordinariorum cura, & regimine, perpetuo gubernari.

§. 8. Nos pium hoc vestrum de siderium summo opere in Domino commendantes, vosque, & aliorum singulorum Monasteriorum praedictorum Abbatissas, & Conventus, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ac vestrum, & earum singulas, a quibusvis excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, aliisque Ecclesiasticis sententis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodate existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendam, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus vestro nomine Nobis per dilectum filium Joannem Krajevsky coacionatorem vestri Monasterii, nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati, vestrum Culmen, ac Torunen, Zarnoveciae, Nievicvici, & alia quaecumque Ordinis S. Benedicti Monasteria ubilibet in Regno Poloniae instituta, & pro tempore instituenda, cura, gubernatio, & regimini tam in spiritualibus, quam in temporalibus Ordinariorum Locorum, in quorum Diocesis respectively constituta sunt, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, perpetuo subiciimus, & supponimus, ita ut ab aliorum quorumcumque etiam ejusdem Ordinis S. Benedicti Religiosorum superioritate, & obedientia, perpetuo libera, & exempta sint, & esse censentur.

§. 9. Mandantes in virtute S. Obedientiae tam vobis, quam singulorum Monasteriorum praedictorum Abbatissis, & Conventibus, ut ipsos Locorum Ordinarios in vestros superiores recognoscatis, eisque obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas prompte exhibeatis.

§. 10. Ut autem omnia Monasteria supra dicta sub una, & eadem regulari observantia, ut par est, perpetuo degant, volumus, & ordinamus, ut institutum reformationis vestri Monasterii per dilectum filium nostrum, & Apostolicae Sedis in Regno Poloniae Nuncium, seu ab eo subdelegandum, adhibitis etiam piis, & Religiosis viris, diligenter examinandum, & quatenus Sacris Cano-

Erectum quoque Monasterium Zarnoveciae.

Ex in Oppido Nievicij.

Ea omnia sub eadem regula, & Ordinariis Locorum regimine regitur.

Clemens Monasteria omnia Ord. S. Benedicti in Polonia, & Lithuaniae coram Ordinariis committit.

Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, & Regulae S. Benedicti, juxta rationabilem consuetudinem septentrionalium, conforme existat, per illius Diploma probandum, si, & postquam approbatus fuerit, in singulis Monasteriis praedictis recipiatur, & perpetuo observetur.

§. 11. Ceterum omnibus, & singulis Monasteriis praedictis, quae institutum reformationis hujusmodi, ut praefertur, Apostolica auctoritate approbatum, acceptaverint, & observaverint, earumque Abbatissis, Conventibus, Monialibus, Conventibus, Famulis, & personis quibuscumque, ut omnibus, & singulis gratis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, praerogativis, privilegiis, Indultis, & Indulgentiis, quibus alia ejusdem Ordinis S. Benedicti Monialium Monasteria, etiam sub cura, & gubernio Monachorum ejusdem Ordinis existentia, de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudere ac uti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, sine aliqua prorsus differentia uti, frui, & gaudere possint, & debeant, auctoritate, & tenore praedictis, perpetuo concedimus, & indulgemus.

§. 12. Insuper universis, & singulis, tam in vestro, quam in aliis supra dictis Monasteriis degentibus Virginitibus secularibus educationis, vel alia causa, & in spiritualibus exercitiis, seu in Oratorio, seu in Ecclesia, ex modo ab eadem Magistra praescribendo, se exercentibus, semel in anno, uno die per dictam Magistram respective eligendo, si vere poenitentes, & confessae, ac Sanctissimo Eucharistiae Sacramento refectae fuerint, pro primo anno, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus: pro reliquis vero annis, usque ad annum Jubilaei exclusive, quindecim annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis penitentis, in forma Ecclesiae consueta, relaxamus.

§. 13. Quocirca dicto nostro, & Apostolicae Sedis in Regno Poloniae Nuncio, ac Venerabilibus Fratribus Culmen, & Wladislavien. Episcopis, per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte vestra, aut aliquarum ex Monasteriis praedictis Abbatissarum, & Monialium fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque, & eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, vos, & alias praedictas, eorumdem praemissorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos, & illas desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari: Contradiatores quocumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

§. 14. Non obstantibus fe. re. Bonificacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis, auctoritate praesentium, ad Judicium non trahatur, ac nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Monasteriorum, & Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibusvis in contrarium praemissorum, sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; quibus omnibus, & singulis eorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 4. Februarii 1605. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCLXIII.

Militiis Regularibus Regnorum Portugalliae, & Algarbiorum quibus Gregor. XIII. indulserat, ut cause appellationum ab eorum Conservatore in Romana tantum Curia cognosci possent, conceditur, ut ea tantum cause appellationum in Romana Curia cognoscantur, quae sunt magni momenti, & in quibus de perpetuo ipsarum Militiarum praedictarum agitur.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Majestatis tuae nomine Nobis nuper expositum fuit, quod alias clar. mem. Sebastianus Portugalliae, & Algarbiorum Rex a sel. rer. Gregorio Papa XIII. Praedecessore Nostro, speciale indultum obtinuit, per quod ipse Gregorius Praedecessor dicto Sebastiano Regi Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi de Spatha, & de Avis Cisterciens., & Sancti Augustini respective Ordinum Regnorum Portugalliae, & Algarbiorum, tunc perpetuo Administratori, dicitisque Militiis inter alia concessit, ut a Generalis illarum Conservatoris sententis non posset appellari ad Legatos, & Nuncios Apostolicae Sedis, sed ad ipsum immediate Romanum Pontificem, & Apostolicam Sedem, prout pridem rec. mem. Pius Papa V. Praedecessor Noster inclyte memoriae Philippo II. Hispaniarum Regi Catholico, ac Militiis Regularibus Regnorum Castellae, concesserat, seu Indultum hujusmodi a Pio

O 2 Quint.

Monasteria Culmen. & Toronense ad nullatenus subiciantur.

Culmen. re. stratum a Magdalena Monang.

Episcopus et Abbatissam legit.

Restitutum etiam Monasterium Toronense.

Contraria tollit.

Dat. die 4. Februarii 1605. Ann. XIII.

Ex Reg. in Secret. Brevis.

Gregor. XIII. Militibus concessit, ut a d. Militiarum Conservatoris sententis ad Roman. Pontificem appellare possent.

1605.

Quinto Prædecessore dictis Philippo Regi & Militiis Regni Castellæ concessum, ad Sebastianum Regem, & Militias Portugallie per communicationem extendit, prout in literis dicti Gregorii Prædecessoris desuper expeditis plenius continetur.

Nonnullæ tamen sententiæ a dictis Conservatoribus contra sententiæ Ordinariorum prolatae sunt.

§. 2. Licet autem huiusmodi Indultum occasione bellorum, pestis, & aliarum perturbationum dictorum Regnorum Portugallie, & Algarbiorum, quæ diu vigerunt, ab initio usu recipi non potuerit, postea tamen, illis sedatis, cum ad notitiam Ministrorum dictarum Militiarum devenisset, ac Prelatis eorundem Regnorum solemniter intimatum fuisset, & Conservatores eorundem Militiarum pro tempore existentes super violentiis personis, & rebus eorundem Militiarum factis varias sententiâ protulissent, ab hisque partes adversæ appellarent, Procurator Generalis eorundem Militiarum, pro parte Majestatis tuæ, quæ dictarum Militiarum perpetuus Administrator, Apostolica auctoritate, deputatus existis, a prædictis Conservatoribus instantissime petiit, ut prædictum Indultum Apostolicum, juxta illius tenorem, observarent, nec de cetero appellationes prædictas, nisi immediate ad Romanum Pontificem, & Apostolicam Sedem admitterent.

Plures tamen controversie obortæ sunt inter huiusmodi Conservatores, & Collectores spoliarum Cam. Ap.

§. 3. Sed quia dilectus filius Spoliarum, ac jurium Cameræ Nostræ Apostolicæ in eisdem Regnis Collector generalis, vigore facultatum sibi per Nos concessarum, nonnullas causas appellationum huiusmodi, prædicto Indulto non obstante, Auditori suo commisit, propterea inter ipsos Conservatores ex una, & Auditorem dicti Collectoris ex altera partibus, graves discordiæ, dissensionisque exortæ, ac plures inhibitiones hinc inde emanatæ, & censure Ecclesiasticæ vicissim promulgatæ, magno cum Christianidelium illarum partium scandalo, extiterunt.

Clemens eisdem Collectori concessit, ne causas appellationum cognoscere.

§. 4. Nos vero per nostras in forma Brevis literas eidem Collectori specialem facultatem concessimus, ut causas appellationum a sententiis, decretis, & mandatis quibuscumque Conservatoris, seu Conservatorum Militiarum prædictarum ad Nos, & Apostolicam Sedem tam eatenus interpositarum, quam deinceps interponendarum, audire, cognoscere, & prout juris foret, terminare valeret, prout in eisdem Nostris literis etiam plenius continetur.

Philippus Rex Gregorii privilegium restituit.

§. 5. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, Majestas Tua cupiat, huiusmodi Indultum a Gregorio Prædecessore concessum, seu communicatum Militiis Regnorum Portugallie pro eorundem Militiarum conservatione, & totius Regni quiete ex Nostra permissione, & approbatione deinceps perpetuo observari, cum præsertim experientia doceat, ex simili Indulto, quod in Regnis Castellæ in viridi observantia existit, Militias dictorum Regnorum, magna cum pace, & concordia, gubernari, neque aliquas dictorum Regno-

rum personas, super hoc unquam conquirit, contra verò dictis Militiis Portugallie multa damna, & incommoda in rebus, & jurisdictionibus earum inferri ob eisdem Indulti inobservantiam: propterea Nobis eisdem Majestatis tuæ nomine fuit humiliter supplicatum, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Clemens concedit prout in Rubrica indicatur.

§. 6. Nos igitur, qui honestis Majestatis tuæ votis, ob ejus eximia in Nos, & Apostolicam Sedem merita, quantumcum Domino possumus, libenter annuimus, literarum Gregorii Prædecessoris, ac nostrarum supradictarum tenores, præsentibus pro expressis habentes, Motu proprio, ac ex certa nostra scientia, & maturâ deliberatione præhabita, & tota etiam re cum dilectis filiis nostris Camillo Sancti Chrylogoni Burghesio, ac Pompejo Sancte Balbinæ Titulorum S. R. E. Cardinalium, diligenter communicata, ex illorum voto, ac sententiâ, Indultum prædictum a Gregorio Prædecessore concessum, quoad infra scripta confirmantes, & innovantes, Majestati tuæ, ac prædictis Militiis Regnorum Portugallie, & Algarbiorum, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo concedimus, & indulgemus, ut cause appellationum, quæ a sententiis Conservatoris, seu Conservatorum dictarum Militiarum ad Nos, & Apostolicam Sedem interponuntur, ex nimirum, in quibus agitur de perpetuo præjudicio, & quæ non sint modici momenti, in Romana Curia cum effectu cognosci, & terminari debeant, ita ut in illis tam Collector generalis, quam Nuncius, & etiam de latere Legatus Sedis Apostolicæ in eisdem Regnis pro tempore existens, vigore facultatum sibi concedendarum nullatenus sese intromittere possint, nullam in illis audiendis, & cognoscendis auctoritatem, vel facultatem habeant, hæc tamen adjecta lege, quod pendente appellatione, ipse Collector, seu Nuncius, aut Legatus dicto Conservatori, a quo appellatum fuerit, sub censuris, & poenis inhibere valeat, ne pendente appellatione, seu termino dato a jure ad appellandum, vel ad appellationem proseguendam, aliquid attentet: quodque, si Conservator ipse aliquid attentaverit, tunc Collector, seu Nuncius, aut Legatus prædictus, ne aliquid innovetur providere, ac omnia, & quæcumque attentata revocare, omniaque in pristinum, ac in eisdem, in quibus antea erant statum, & terminum, restituere, libere valeat.

In causis vero levioris momenti a Conservatoribus ad Collectorem prædictum vult appellari.

§. 7. Et ulterius, ne indifferenter quæcumque causa, etiam modici momenti, cum magno partium dispendio in Romana Curia sint proseguenda, ut ipse Collector, vel Nuncius, seu Legatus ceteras causas appellationum a sententiis dicti Conservatoris, in quibus non agitur de perpetuo præjudicio, & eas etiam, quæ modici fuerint momenti, infra valorem nimirum triginta ducatorum auri de Camera inclusive, licet in his de perpetuo præjudicio agatur, cognoscere, & terminare possit, super

Causales.

super quibus omnibus, & singulis plenam, liberam, & amplam illis facultatem, & auctoritatem impertimur.

§. 8. Decernentes supradictum Indultum Gregorii Prædecessoris ad præsentium præscriptum moderatum, & declaratum esse, & censeri, ac ita, & non aliter in præmissis causis appellationum ab omnibus, ad quos spectabit, observari debere, præsentibusque literas de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut ullo unquam tempore infringi, retractari, revocari, suspendi, limitari, aut in jus, vel controversiam vocari posse, sed semper, ac perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere; ac ita per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, subblata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariarum.

§. 9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac prædictis literis Nostris, nec non omnibus illis, quæ prædictis Gregorius Prædecessor in ejus literis prædictis voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Ceteram per eisdem presentes non intendimus, nostras ac Successorum Nostrorum Romanorum Pontificum manus ligare, quominus aliquas ex eisdem causis appellationum, quodcumque Nobis, vel ipsis expedire visum fuerit, Collectori, aut Nuncio, vel Legato Sedis Apostolicæ, aut alio cuicumque Judici in partibus audiendas, cognoscendas, & sine debito terminandas, per speciale rescriptum committere, valeamus.

Dat. die 4. Februarii 1605. An. XIII.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die 4. Februarii 1605. Pontificatus Nostrî Anno XIII.

C C C L X I V.

Jurisdicção Vicarii Papæ in Urbe cognoscendi quascumque causas Archihospitalis S. Spiritus in Saxia.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus Constitutionis.

CUM, sicut accepimus, Archihospitale nostrum S. Spiritus in Saxia de Urbe, Ordinis S. Augustini, maximum damnum patitur, dum coram diversis Judicibus litigare cogitur, cum ejus Procuratores, ac Advocati sæpe, ac sæpius, una, & eadem hora, coram pluribus Judicibus comparere pro defensione causarum d. Archihospitalis tenentur, quo fit, ut pluries ob eorum non comparitionem retardentur expeditiones, seu etiam quandoque in eorum,

contumacia accelerentur, in non leve damnum dicti Archihospitalis. Et licet felices record. Clemens Septimus, & Paulus Quartus Romani Pontifices Prædecessores Nostrî tunc existentes, suos in Alma Urbe Vicarios in Judice causarum d. Archihospitalis deputaverint, nihilominus hoc privilegium in desuetudinem venerit.

Jurisdicção Vicarii Papæ cognoscendi omnes causas in Archihospitali eiusdem personarum concernent.

§. 1. Nos eisdem Archihospitalis utilitati, & commoditati prospicere, & ut ejus bona, & jura quæcumque conserventur, ac in pauperum infirmorum, & non alios usus, debite convertantur, salubriter providere volentes, Motu proprio, & ex certa Nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, literas, seu Motus proprios dictorum Clementis, & Pauli Prædecessorum harum serie confirmantes, & innovantes, omnes, & singulas causas civiles, beneficiales, matrimoniales, & spirituales, ac profanas, Criminales, & mixtas, ac alias quascumque inter dictum Archihospitale, illiusque Præceptorem, fratres, Ministros, Factores, Agentes, vel alios quoquo modo d. Archihospitali intervenientes, nec non projectos, seu expositos, vel expositas in eodem Archihospitali degentes, seu qui, vel quæ inde egressæ sunt, & nupti traditæ ex una, & quascumque alias personas, cujuscumque status, gradus, dignitatis, ordinis, conditionis, & præminentie existentes, Universitates, Societates, Congregationes, Monasteria, & alia loca pia, & suos Judices particulares, etiam ex concessione, seu speciali commissione, vel deputatione nostra, vel aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum habentes, seu habentia, & alios quoscumque tam active, quam passive vertentes, a quibuscumque Judicibus, Cameræ Auditore, etiam si agatur vigore obligationis Cameralis, Vicario, Governatore, Senatore Urbis, illorumque Locatenentibus, Collateralibus, & Judicibus, ac dictæ Urbis causarum appellationum Capitaneo, & a quibusvis Consulibus, etiam Artis Agriculture, Camerario, Ripæ, & Ripetta, Burgi Governatore, & Sacri Palatii causarum, Auditoribus, & eisdem S. R. E. Cardinalibus, etiam cujusvis Collegii, Societatis, Universitatis, Monasterii, seu alterius cujusvis loci Pii, etiam Neophytorum Protectoribus specialiter deputatis, aliisque Judicibus ordinariis, seu delegatis quibuscumque motas, & pendentes, de, & super statu, & bonis stabilibus, mobilibus, semoventibus, juribus, & actionibus quibuscumque, etiam occasione damnorum datorum tam prædicti Hospitalis, quam Fratrum dicti Ordinis, expositorum, infirmorum in dicto Archihospitali decedentium, qui aliquid dicto Archihospitali, sive per viam institutionis, vel legati, seu ab intestato, vel alio quocumque titulo reliquerint, aliorumque Ministrorum, Agentium, Factorum, aliorumque dicto Archihospitali quoquo modo intervenientes, ac quibuscumque locationibus, venditionibus, legatis, Fideicom-

deicommissis, Testamentis, Hæreditatibus ac illorum discussionibus, atque quorumcumque iurium, & actionum cessionibus, aliisque inter vivos contractibus, etiam vigore obligationis in forma Camera, executionibus, & revocationibus, bonis, rebus, iuribus, & actionibus ad dictum Archihospitale spectantes, & in quibus ipsam Archihospitale, seu personam supradictæ quoquo modo interesse habent, seu præterdunt, tam in Romana Curia, quam extra eam ubivis locorum, quorum omnium, & singulorum status, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & Colligantium præsentibus pro expressis haberi volumus, in quacumque instantia, ac in eisdem statu, & terminis, in quibus reperiantur, ad Nos harum serie avocamus.

§. 2. Illaque, necnon alias in futurum quandocumque perpetuis temporibus movendas, cum omnibus, & singulis illarum incident, dependen, annexis, & connexis, tibi moderato, & pro tempore existentis Nostro in Alma Urbe, ejusque districtu Vicario, per te ipsum, seu per Prælatum doctrina, & integritate præditum a te deputan., & toties, quoties tibi videbitur, removendum, & alium in ejus locum subrogan., qui tamen non sit tuus Vicegerens, neque Locumtenens, qui aliis variis negociis impediti dictarum causarum expeditioni, singulis horis, prout ne cessitas requirit, vacare non poterunt, quoad causas minores movendas summarie, simpliciter, de plano, sola facti veritate inspecta, & nullis etiam terminis substantiabilibus servatis, & sine registri consecutione, etiamque de quacumque summa excedente tuam Jurisdictionem agatur, ac alias juxta ordinarias facultates, & jurisdictionem tibi per Nos attributas, & secundum justitiam, & æquitatem, & quacumque etiam appellationes remota, si cause hujusmodi a te ipso cognoscantur, & terminabuntur, si autem hujusmodi cause a Prælato a te deputando cognoscantur, & cause ipse erunt appellabiles, semel tantum ad te recursum haberi liceat, & cause hujusmodi per viam revisionis per te ipsum, vel alium a te deputan. terminari debeant, cognoscen. deciden., sineque debito terminan. private quoad alios quoscumque Judices supradictos, & quemlibet ipsorum committimus, & mandamus.

§. 3. Et ne de cetero cause Archihospitalis, & illius Præceptoris, & Conventus, ac personarum hujusmodi activæ, vel passivæ alteri, quam tibi, committi possint, & quidquid fecus a quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§. 4. Et insuper tibi per te, vel Prælatum a te deputan. prædictum quoscumque, quorum intererit, tam in Romana Curia, quam extra eam etiam per Edictum publicum, confisito tibi summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, citandi, ac illis, necnon quibuslibet toties, quoties opus fuerit, etiam simili Edicto, etiam sub sententiis Eccle-

siasticis, ac etiam pecuniariis poenis arbitrio tuo moderan., & applican., inhiben., ac in eventum non partitionis ad declarationem incurfus censurarum, & poenarum hujusmodi, illarumque aggravationem, & reaggravationem, necnon invocationem brachii secularis auxilii, & interdicti relaxationem.

§. 5. Necnon testes ad perhiben. testimonium veritatis sub similibus censuris, & poenis cogen., & compellen. ac sententias per te, vel per Prælatum a te deputan. latis, necnon omnia, & singula per te, aut illum pro tempore decisa, & terminata decreta, quibusvis exceptionibus, & appellationibus non obstant., etiam per tuum simplex mandatum executivum tuo etiam sub parvo sigillo regula contraria non obstant., decernen., & exequen.

§. 6. Expensarum taxan., & fructus liquidan., & executionis debite demandandi, seu demandari facien.

§. 7. Et contraditores quoscumque, & rebelles per eandem censuras, & poenas, & alia juris remedia appellatione postposita, compescen.

§. 8. Literasque remissoriales ad partes quoties, & quando necesse, & tibi alias visum fuerit, tuo arbitrio, etiam sub simili sigillo, regula pariformiter contraria non obstant., decernen.

§. 9. Necnon unum ex quatuor Notariis tui Tribunalis arbitrio Præceptoris dicti Archihospitalis eligen. in causis hujusmodi deputandi.

§. 10. Ac in eisdem causis singulis diebus feriatis, præterquam Dominicis, & aliis festivis de precepto, & quando videlicet dictum Archihospitale erit actor procedendi, ac omnia, & singula, in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna facien., geren., & exequen. Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus plenam, & liberam facultatem concedimus, & impertimur.

§. 11. Statuentes, quod citationes in causis prædictis exequi possint per quoscumque Curiores, & Mandatarios Urbis juxta placitum Procuratoris dicti Archihospitalis.

§. 12. Quodque nullæ inhibitiones, non gravetur, superfloræ, dilationes etiam quinquennales, & in vim Motus proprii Pii V. a quibusvis Judicibus etiam causarum, Camera Apostolicæ Auditore, & a Præsidente Vistationis Carcerum, sub quibusvis tenoribus, & formis, præterquam a te concessa, aliquibus suffragentur, sed illis minime obstantibus exequutio mandatorum ad favorem ejusdem Archihospitalis concessorum fieri valeat.

§. 13. Ac decernentes præsentis literas de subreptionis, & obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostre, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut infringi, revocari, retractari, suspendi, vel limitari nullatenus posse, sed semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & delega-

Testes ad perhiben. testimonium cogendi.
Sententias exequendi.

Expensarum taxandi.

Contraditores compescendi.

Remissoria dandi.

Notarium deputandi.

Singulis diebus procedendi.

Per Curiores & Mandatarios citandi.

Dilationibus, & significacionibus aliorum Judicum non obstantibus, mandata exequendi.

Clausula prescriptiva.

Si ipse omni cognoscatur non datur appellatio, si cognoscatur ab eo, delegato ad ipsam Vicarium semel appellatur.

Alteri commisionem non possunt.

Facultas in Curia, & extra eam citandi, subibendi, & inobedientes coercendi.

os etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid fecus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 14. Non obstant. præmissis, ac fel. recor. Bonificii Papæ Octavi Prædecessoris Nostri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, & quibusvis aliis Constitutionibus, Ordinationibus, & præsertim Motu proprio Populo Romano concessio, statutisque novis Urbis, reformationibus, privilegiisque quoque, Indultis, & literis Apostolicis dictæ Urbi, ac quibuscumque aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam per vim, & modum contractus, & Capitulum, & in forma Motus proprii, etiam in favorem Curiorum Nostrorum, stylo Palatii, feris generalibus de mandato fel. recor. Pauli Papæ Quarti, etiam Prædecessoris Nostri usque ad Kalendas Octobris indictis, & in futurum indicendis, ac omnibus aliis, & singulis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis, quibuscumque.

Dar. die 14. Februarii. 1605. An. XIV.

Ex Regest. in Secret. Breve. Insularum Philippinarum Præsidibus gratulatur de propagata illis in oris fide Christiana, eos hortatur, ut cum Christianis humaniter agant, & Apostolicam Sedem suis in necessitatibus consulant.

Vener. Fratri Episcopo, ac dilectis filiis Gubernatori, Clero, Religiosis, Senatui, Magistratibus, Nobilibus, Commendatariis, & universo Populo Philippinarum Insularum.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerab. Frater, & Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Excelsa divinae potentiae opera, quæ corporeis in rebus non humana, pro

sed Cælesti virtute fiunt, dum eduntur, se se patefacere sepius consueverunt: ipse vero res, quæ divina sapientia duce, ac magistra ad spiritualem finem, animarum nempe salutem tendunt, sic interdum latent, aut si qua emergunt, tam exigua sui parte initio extare videntur, ut ne oculatissimi quidem videre eas satis possint, donec per clarissimos earum effectus, ad id maxime excitentur. Quod cum alias sepe, tum hoc tempore in novi Orbis, necnon utrarumque Indiarum, & Insularum præsertim Philippinarum ad Evangelicam veritatem conversionem appareret. In qua peruberrimi rerum gestarum proventus ad ea perpendenda, quæ divina sapientia a prima dictarum Regionum inventionem latenter exorta est, in magnam Nos admirationem rapiunt. Intellexeramus id quidem Nos antea ex multorum literis, & fama: nunc vero cum divina bonitas humilitatem nostram, ad Apostolicæ dignitatis fastigium exivit, ex Legatione, qua dilectus filius Alphonfus Sanchez Presbyter Societatis Jesu professorus, vestro nomine primum apud se. re. Sixtum Papæ V. deinde apud reliquos, qui subsequuti sunt, Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & novissime apud Nos laudabiliter functus est, & ex privato sermone, quem cum eodem sepius habuimus, apertius cognovimus. Abstrusa enim, & quæ humana mens assequi vix potest, divina consilia, & inexplicabilem erga Indicas, & vestras potissimum Regiones, Dei providentiam agnovimus, quæ tot Provincias, ac Regna tam late patentia, tot Reges, & Principes Christianam Religionem, his temporibus susceperunt. Nam quam certe tot novi Orbis locorum ad fidem conversio, tum eorum, quæ propter Insularum multitudinem passim sunt Mari circumfusa, tum eorum, quæ sita sunt in Africa, atque Asia, in continentis etiam novæ Hispaniæ, America, Brasiliæ, Perænsium, totiusque immensi reliqui tractus adjacentis, obscurissimis quondam Regionibus, neque earum omnium rerum, quæ ad Christianam Religionis inductionem, conservationemque pertinent, procuratio tam exiguis, tamque imparibus causis sine manifesta divini nominis ope, & auxilio, perfici potuissent. Benedictus itaque Deus, qui secundum magnam, misericordiam suam nunc etiam novis quibusdam rationibus vocare non desinit, homines ex filii iræ in spem vivam, & agnitionem filii sui Jesu Christi Domini nostri. Ex ejusdem etiam Alphonfi colloquio intelleximus, vestra, & ceterorum studia, & officia, quæ in Ecclesiarum erectionem, divini cultus amplificationem, indigenarum disciplinam, Scholarum Institutionem, bonarum artium exercitationem, Magistratum designationem, Evangelizantium defensionem, Neophitorum protectionem, istarum denique rerum publicarum, quæ ex novi, & veteris Orbis quasi quorundam membrorum, ac partium conjunctione constant, stabilitatem contulitis. Hinc Venerabilis Frater Episcopo Manilensis, tuorum laborum pro

Insularum erectionem, omnique Ordinum Insularum Philippinarum zelum, & pietatem commendat.

APPENDIX.

CCCLXV.

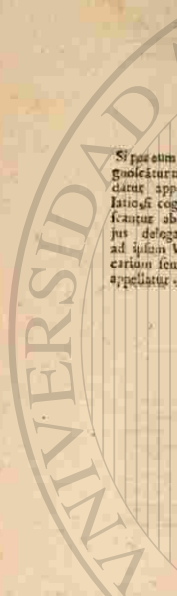
Insularum Philippinarum Præsidibus gratulatur de propagata illis in oris fide Christiana, eos hortatur, ut cum Christianis humaniter agant, & Apostolicam Sedem suis in necessitatibus consulant.

Vener. Fratri Episcopo, ac dilectis filiis Gubernatori, Clero, Religiosis, Senatui, Magistratibus, Nobilibus, Commendatariis, & universo Populo Philippinarum Insularum.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerab. Frater, & Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Excelsa divinae potentiae opera, quæ corporeis in rebus non humana, pro

pro Ecclesia dignitate susceptorum utilitas colligitur: Hinc nobilis, & praestans Gubernator, prudentis sollicitudinis tuae egregius operum monumentis testata pietas cognoscitur; Hinc Clerici, & Religiosi viri Deo, Nobisque charissimi sanctae, ac sedulae actiones vestrae in Evangelica administratione probantur. Hinc insignis Senatus, & Magistratus provida vestra vigilantia laudatur. Hinc, nobiles viri, virtutis vestrae praestantia commendatur: Hinc, egregii Duces, pii vestri labores in nova ista Ecclesia tuenda digni laude censentur. Hinc singularis vestra ad veram fidem amplectendam, atque colendam propensio elucescit, nova, ac Deo grata germina, viri Philippini.

§.2. Vestram igitur in Romanam Ecclesiam fidem, & erga Nos, & Sedem Apostolicam obedientiam, & hoc ipsum Legationis officium, quod idem Alphonsus magna cum fide, prudentia, atque sollicitudine praestitit, tanti fecimus, quanti quae a talibus nostris nimirum, & Sedis Apostolicae observantissimis proficiuntur, fieri debere omnes intelligunt.

§.3. Ut autem nunc aliquod specimen huius vestrae in Nos charitatis, & benevolentiae habeatis, ac nonnullum vestrorum studiorum, & laborum praemium reportetis, auctoritate Omnipotentis Dei, atque Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac Nostra, vos omnes, & singulos, vestraque universa tenore praesentium in nostram, & Sedis Apostolicae fidem, ac protectionem recipimus, vobisque nostram, & Apostolicam benedictionem per eundem Alphonsum transmittimus, de inexhausto insuper Thesuro, cujus Dispensatores facti sumus, mittimus vobis insignes quasdam Indulgentias, quemadmodum ex aliis nostris literis cognoscetis.

§.4. Hortamur praeterea vos pro eximia Christi in omnes charitate, ut in huiusmodi obedientia, & fide in Romanam Ecclesiam, & in Nos constanter perseveretis, & ut vestra omnia studia, consilia, cogitationes, & actiones ad infidelium, qui in erroribus miserè versantur, conversionem, ac salutem prompto, libentique animo conferatis.

§.5. Quoniam vero ad vitae cuiusque vestrum exemplar nationes istae (vetustiores Christianos alloquimur), ut videtis, suas tamquam Christianis, atque Catholicis institutis consentaneas vivendi rationes facile conformatae sunt, a vobis requirimus, ut vestram humanitatem, benignitatemque tum Christianis, tum ceteris ad fidem nondum conversis, illis, ut confirmetur, his, ut ad veram Religionem alliciantur, quibuscumque in rebus poteritis impertiri velitis.

§.6. Ubi cumque autem vestrum omnium tum antiquiorum, tum recentiorum fidelium res postulaverint, expectabimus, ut ad Nos, & Apostolicam Sedem confidenter recurratis, vestrasque necessitates cum spiritalibus, tum temporales Nobis exponatis: Nostrum enim, & eiusdem Sedis auxi-

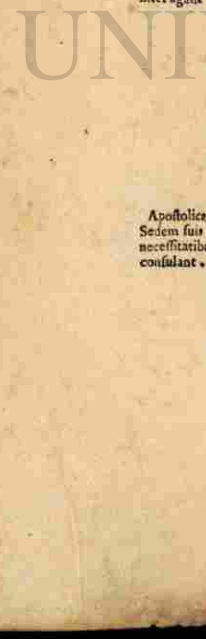
Missionem ad se fuisse legatum Alphonsum Sanchez gaudet.

Eisque benedictionem Apostolicam, & Indulgentias nominatim largiatur.

Eisque hortatur, ut in bonis operibus perseverent.

Et cum omnibus humaniter agant.

Apostolicam Sedem suis in necessitatibus consulant.

lium vobis praestertim, qui a Regionibus istis oriundi novissime Christianam fidem amplexi estis, cum opus fuerit, minime futurum pollicemur.

§.7. Commendamus denique vobis, quantum cum Domino possumus, fidem, & obedientiam erga charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum, Indiarumque Regem Catholicum Principem vestrum, cui Sedes Apostolica in procuranda istarum Nationum salute, in quam sola ipsa, talibus ipsius, & Ministrorum suorum sibi non locatis laboribus incumbere, non ita facile potuisset officii, ac potestatis suae munus committi: Et quibus, Regi videlicet, Ministrisque praefatis, vos multa debetis, & plura in dies Deo dante, debebitis. Id enim idem Philippus Rex praecipue curat, ut universae istae Regionis, expulsi impiae superstitionis erroribus, quibus miserè tenebantur, & vos Christo Deo, cui & ipse inservit, & cui servire regnare est, morem geratis, & libere serviatis.

§.8. A vobis praeterea omnibus petimus, ut de vestris piis, felicibusque progressibus, quorum in nostris sacrificiis, atque orationibus quotidie memores erimus, saepe ad Nos scribatis. Cetera quae unumquemque vestrum pro suo cuiusque statu, gradu, & conditione scire cupimus, cum literis completi non ita facile possumus, ex dicti Alphonsi verbis, vel scriptis uberius cognoscetis: cui eam fidem adhibere poteritis, quam Nobis, si praesentes vobiscum ageremus, adhiberetis. Deus benedictus piis vestris ad animarum salutem, & status constitutionem capitis benigne faveat, vobisque copiosam praesentium in hac vita bonorum, in aeterna vero perennem Coelestium praemiorum retributionem largiatur. Apostolicam interea benedictionem vobis impertimur, & propitia, ac felicia omnia a Domino deprecamur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 25. Martii 1592. Pont. nostri Anno Primo.

CCCLXVI.

Altare Privilegium ad instar Altaris Sancti Gregorii de Urbe conceditur Ecclesiae Ordinis Praedicatorum in Insulis Philippinis per eorum Provinciam eligenda.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Salvatoris Domini Nostri Jesu Christi, qui pro humani generis salute, in ara Crucis immolari voluit, vicis quamvis immeriti in terris gerentes, fidelium omnium salutem, quantum cum Domino possumus, procurare tenemur, quam ut facilius ipsi fideles, ii praestertim, qui longiore a Sede Apostolica distant intervallo, eiusdem Salvatoris nostri, Sanctae Mariae semper Virginis, ac Sanctorum meritis adjuti, conse-

Philippo Hispaniarum Regi obediunt.

Cetera a dicto Alphonsi se acceptura significant.

Dat. die 25. Martii 1592. An. I.

Ex Regest. in Secret. Regi.

Procurium.

Altare Privilegium in Ecclesia a Fratibus Ordinis Praedicatorum eligenda, concedit.

qui valeant, coelestes Ecclesiae thesauros, quorum ipse nuper nos dispensatores esse voluit, libenter erogamus.

§.1. Cum itaque, sicut ex dilecti filii Alphonsi Sanchez Presbyteri professi Societatis Iesu, qui novissime ex Insulis Philippinis a Venerabili Fratre Episcopo, dilectique filii Gubernatore, Clero, Religiosis, Senatu, universoque Populo eorundem Insularum ad Sedem Apostolicam missus fuit, relatione accepimus, Christiana Religio in illis partibus magnos progressus facere dignoscatur, & Christifidelium, quorum numerus ibidem, Deo dante, in dies augeatur, maxima sit erga Sedem Apostolicam, & Romanum Pontificem fides, & devotio, illorum pietatem specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, supplicationibus eiusdem Alphonsi ipsorum nomine Nobis porrectis inclinati, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, ac nostra auctoritate, confisi, Superioribus Regularium Ordinis Sancti Dominici in eisdem Insulis existentibus, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, facultatem tribuimus, ut in aliqua eorum Regulari Ecclesia Sacerdotum Missas, & alia Divina officia in eajugiter celebrantium numero, quantum fieri poterit, referant, quam ex omnibus maluerint, & deputandum duxerint, unum Altare eligere valeant, in quo, postquam electum, & decenter ornatum fuerit, deinceps in perpetuum, quotiescumque aliquis Sacerdos, sive Secularis, sive cuiuscumque sit Ordinis, vel Instituti Regularis Missam Defunctorum pro anima cuiuscumque fidelis, quae Deo in charitate conjuncta ab hac luce migraverit, celebrabit, ipsa anima de Thesuro Ecclesiae indulgentiam consequatur, itaut Domini Nostri Jesu Christi, ac Gloriosissimae Virginis Mariae, ac Sanctorum omnium meritis suffragantibus a Purgatorii poenis liberetur, perinde ac si idem Sacerdos in Altari Sancti Gregorii de Urbe ad hoc specialiter deputato Missam huiusmodi celebraret.

§.2. Volumus autem, ut huiusmodi Altare in Ecclesia, in qua aliud Altare taliter Privilegium hactenus concessum fuerit, eligi minime possit.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac regula nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 25. Martii 1592. Pont. nostri Anno Primo. (a)

(a) Eadem die Clemente similia Altaria concessit Ecclesiae Ordinis S. Francisci, Societatis Iesu, & eorum S. Augustini, Episcopo vero, & ejus Vicario Generali pro Ecclesia per eosdem eligenda. Quae quidem ideo recensenda praesertim, quod specialia admodum sint, nec nisi urgentissimis exigentibus causis indelimitate soleant concedi.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Prohibitio appellandi per Religiosos Ordinis Fratrum Servorum Beatae Mariae Virginis a Praelatis ejusdem Ordinis ad Tribunalia saecularia. Permissioque habendi recursum ad Priorem Generalem, Protectorem, seu Vice-Protectorem, aut ad Romanum Pontificem.

Alia de hoc Ordine, vide in Const. CCLXIV. Decet huius Pontificis Tom. V. Par. II. fol. 304.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Quoniam nostro pastorali potissimum incumbit officio, ut ea, quae per regulares personas contra eorum regularia instituta temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compescamus, & amoveamus.

§.1. Proinde, quia nuper dilecto filio Magistro Latio Ballione de Florentia Priore Generali Ordinis Fratrum Servorum Beatae Mariae, non sine animi nostri molestia, referente accepimus, quod nonnulli dicti Ordinis etiam utriusque sexus regulares personae, Dei timore postposito, & suae professionis immemores, ut in eorum malefactis, & inobedientia se diutius consoveant, ab iis, quae per Praelatos ejusdem Ordinis, & Priores Provinciales, & alios Superiores ab ipso Priore Generali pro tempore deputatos, acta sunt, & decreta, ad Tribunalia saecularia appellare, & ad ea temere confugere consueverunt, in non modicum jurisdictionis ipsorum Superiorum lesionem, & regularis instituti alterationem, ac scandalum plurimorum.

§.2. Nos praemissis obviare volentes, universis, & singulis dicti Ordinis utriusque sexus regularibus personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, Apostolica auctoritate, tenore praesentium praecipimus, & mandamus, eisque sub excommunicationis latae sententiae poena, a qua non nisi a Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo absolvi possint, nec non privationis perpetuae officiorum, per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quaecumque dicti Ordinis officia exercenda, ac vocis tam activae, quam passivae eo ipso absque alia declaratione incurrendis poenis, districtius inhibemus, ne ad ipsa Tribunalia saecularia, quovis praetextu, aut quaesito colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquomodo adire audeant, vel praesumant, sed si se a Praelatis gravari praetendant, ad Priorem Generalem ipsius Ordinis, seu illius Protectorem, aut Vice-Protectorem in Romana Curia, vel ad Nos, sive Romanum Pontificem pro tempore existentem, supremum in Ecclesia Dei Judicem, sicut antiquitus semper facere consueverunt, recursum habeant.

Procurium.

Causa huius Constitutionis.

Prohibitio, de qua in Rubrica.

1593.
Extensio ad
Fatores.

beant, unde illis brevi manu iustitia mini-
strabitur.
§.3. Volentes, & ita declarantes, quod
pedum dicti Ordinis regulares personæ con-
trafacientes, verum etiam eorum quomodolibet,
& consultores, eandem pœnas eo ipso om-
nino incurrant.

Decretum it-
utis.

§.4. Decernentes irritum, & inane,
quicquid secus super his a quoquam quavis
auctoritate, scienter, vel ignoranter con-
tingerit attentari.

Clausula de-
regat.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis
etiam iuramento, confirmatione Apostoli-
ca, vel quavis firmitate alia roboratis statu-
tis, & consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis, & literis Apostolicis in contra-
rium quomodolibet concessis, confirmatis,
& innovatis: Quibus omnibus, eorum te-
pores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur,
& infererentur, presentibus pro suffi-
cienter expressis, & insertis habentes, il-
lis alias in suo robore permanentis, hac vi-
ce demtaxat ad effectum presentium, specia-
liter & expresse derogamus, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Dat. die 11.
Februarii 1593.
An. II.

Datum Romæ apud S. Petrum sub An-
nulo Piscatoris, die 11. Februarii 1593.
Pontificatus nostri Anno II.

CCCLXVIII.

Protomedici, & Collegii Physicorum de
Urbe iurisdictioni, & facultates.

De his habet etiam in Constit. XXXI. Julii
Tertii Meritis. Tom. IV. Par. I. fol. 303.
& Gregorii XIII. Constit. LXX. in Apo-
stolica. Tom. IV. Par. III. fol. 323.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Q Uo viri, qui tum salubribus Artis Me-
dicinæ præceptis, & singulari metho-
do, tum diuturna experientia, quæ ubique
plurimum valet, sapienter instructi in me-
dendis humanis corporibus occupantur, &
ab eis in hac alma Urbe, & omnibus Status
nostri Ecclesiastici Civitatibus infirmitates
omnes depellere continuo procurant, san-
nificati, & incoluntari hominum consulentes,
quibuscumque difficultatibus superatis
id ipsum facilius, & promptius exequi, &
operari valeant, privilegia per Romanos
Pontifices Prædecessores nostros illis con-
cessa conservanda, ac per eos desuper sta-
tuta, & ordinata, ut inviolabiliter obser-
ventur, confirmanda esse iudicamus, prout
melius totius Reipublicæ valetudini novi-
mus expedire.

Sixtus IV. con-
stit. hinc in
non p̄s̄u con-
firmavit sta-
tu a huius
Collegii.

§.1. Sane dilecti filii Sigismundus Bru-
manus Cremonensis Artium, & Medicinæ
Doctor, ac Romani Collegii pariter Ar-
tium, & Medicinæ Doctorum Prior, ac
dictæ Urbis, & totius Status Ecclesiastici

Protomedicus Generalis, nec non Anto-
nius Portus Firmanus, & Odoardus Lopius
Romanus pariter Artium, & Medicinæ Do-
ctores consilarii, tam suo, quam ipsius
Collegii nominibus, Nobis nuper exponi
fecerunt, quod alias, postquam sal. rec. Six-
tus Papa Quartus Prædecessor noster, non-
nulla per tuac exidentes Protomedicum,
& Priorem, ac Collegium huiusmodi, ad
obviandum erroribus, qui in Arte Medi-
cinæ a plerisque, qui sibi nomen Medici
usurpabant, committebantur, ac periculis
mortis, quæ sæpissime infirmis inde seque-
bantur, statuta, & ordinata perpetuo ap-
probaverat, & confirmaverat.

§.2. Et deinde, tam p̄x memorie Cle-
mens Papa VII. etiam Prædecessor noster,
qui præfata, ac alia etiam per tuac existen-
tes Protomedicum, & Collegium huius-
modi de novo statuta, & ordinata, quæ suis
sub plumbo confectis literis de verbo ad
verbum inferi voluit, quam recolendæ
memorie Julius III., Pius IV., Pius V., &
Gregorius XIII. Romani Pontifices etiam
Prædecessores nostri, ea omnia etiam per-
petuo confirmaverant, & approbaverant,
ac per omnes, & singulos Artis Medicinæ
huiusmodi professores, & Aromatarios in
Urbe, ac toto Statu huiusmodi commo-
rantes, ac alios, quos illa concernebant, in-
violabiliter observari mandaverant, ac
quamplura gratias, facultates, concessio-
nes, privilegia, & indulta Protomedico,
Priori, & Collegio prædictis, tam super
approbatione Physicorum, & Chirurgorum,
ac Aromatiorum in Urbe, & aliis Civita-
tibus, Terris, & locis Sanctæ Romanæ Ec-
clesiæ subiectis; ac examine simpliciorum,
vel compositorum medicinalium humanis
corporibus exhibendorum, ac Aromatariæ
medicinalis exercitio, quam super facultate,
& potestate promovendi ad magistrerium,
vel Doctoratus gradum, illorumque insi-
gnia dandi, nec non iurisdictione Proto-
medici, & Collegii prædictorum, cognos-
cendi quascumque causas civiles, & crimi-
nales eorum, ac Aromatiorum, alio-
rumque mederi, seu medicinalia quascum-
que generis fuerint, tradere, & exhibere
volentiam exercitium concernentia, priva-
tive etiam quoad alia tribunalia quæcum-
que, ac procedendi contra quoscumque ino-
bedientes, etiam ad pecuniarias, aliasque
pœnas, nec non visitandi, & corrigendi
quoscumque Aromatarios eorumque Aro-
matarias in Urbe, & toto Statu Ecclesiasti-
co huiusmodi, ut præfertur, existentes: ac
ad id Commissarios, aliosque deputatos des-
tinandi, & deputandi, ac denique omnia,
& singula in præmissis necessaria statuendi,
faciendi, ordinandi, & exequendi similiter
perpetuo concesserant.

§.3. Protomedicus, & Prior, ac Con-
siliarii, & Collegium huiusmodi decori,
& utilitati ipsius Collegii, ac incolarum
Urbis, & Status huiusmodi incoluntari,
quantum in eis est, studentes, antiqua statuta
prædicta, prout temporum ratio exposcunt,
in melius reformarunt, aliasque de novo su-
per

Clemens VII.
ea confirma-
vit, & privi-
legia multa
Protomedi-
co, & Colle-
gio tribuit.

Super appro-
batione Phy-
sicorum, Chi-
rurgorum, &
Aromatario-
rum.
Examine Sim-
pliciorum, &
Compositorum
medicinalium.
Exercitio Aro-
matariæ.
Facultateque
promovendi
ad gradus.
Iurisdictione
causæ cogno-
scendi civiles,
& criminales.

Corrigendi
Aromatario-
rum, & visi-
tatione Aro-
matiorum.

Protomedicus
& Collegium
incoluntari
incolarum sta-
tus Ecclesi-
stici studentes,
statuta re-
formarunt, &
alia pro salu-
tate

1593.
ciori Collegii
regimine ita-
turunt.

Et pro prædi-
ctorum omnium
confirmatione
Pape suppli-
cantur.

Qui prædictas
gratias & fa-
cultates confir-
mat.

Clausulas
appont.

Exequitur res
huiusmodi
deputat.

per præmissis, ac alias debitum exercitium
artis huiusmodi, necnon felix ipsius Colle-
gii regimen concernentia, & disponentia,
ac alias salubria, & honesta ediderunt, prout
in singulis ipsorum Prædecessorum literis
desuper confectis, ac statutis plenius conti-
netur.

§.4. Cum autem Protomedicus, & Col-
legium prædictum copiant literas prædictas,
ac singula statuta huiusmodi pro illorum
subsistentia firmiori per Nos perpetuo ap-
probati, & confirmati, Nobis humiliter
supplicari fecerunt, quatenus eorum deside-
rio huiusmodi annuere, aliasque in præmis-
sis opportune providere de benignitate Apo-
stolica dignaremur.

§.5. Nos igitur, qui fidelium quorum-
libet vota, præsertim saluti, & incoluntari
Nobis subditorum consilia, ad exau-
ditionem gratiam libenter admittimus, ac at-
tendentes, statuta de novo edita prædicta,
nonnisi pro bono regimine, & salubri di-
rectione dicti Collegii horum temporum
ita suadente ratione facta fuisse, ipsumque
Collegium, ac illius singulares personas,
quæ pro universali hominum salute conti-
nuo laborant, specialibus quoque favoribus,
& gratis prosequi volentes, ac singularum
literarum, & statutorum huiusmodi tenores
etiam veriores, ac si de verbo ad verbum
exprimerentur, & infererentur, presentibus
pro sufficienter expressis, & insertis ha-
bentes, huiusmodi supplicationibus incli-
nati, singulas literas prædictas, ac statuta
per Protomedicum, & Collegium huius-
modi condita, atque edita, ac omnia, &
singula in eis contenta, ac inde sequuta, &
sequenda quæcumque Apostolica auctorita-
te tenore presentium, quatenus licita, &
honestæ, & Sacris Canonibus, & Decretis
Concillii Tridentini contraria non sint, per-
petuo approbamus, & confirmamus, illis-
que perpetuæ, & inviolabilis firmitatis ro-
bur adijcimus, omnesque, & singulos ius-
ris, & facti, aliosque defectus, si qui interve-
nerint in eisdem, supplementis, eaque omnia,
& singula ab omnibus quos illa concernunt,
& concernere poterant quomodolibet in
futurum similiter perpetuo, & inviolabili-
ter observari, ac ad illorum omnium obser-
vationem omnibus iuris, & facti remediis
cogi, & compelli posse.

§.6. Decernentes sic, & non aliter per-
quoscumque Iudices quavis auctoritate fun-
gentes, etiam S. R. E. Cardinales etiam de
latere Legatos, & causarum Palatii Apo-
stolici Auditores, ac singularum Provincia-
rum, Civitatum, Terrarum, & Locorum
dicti Status Ecclesiastici, Vice-Legatos,
Gubernatores, Potestates, & alios Iudices,
sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter
iudicandi, & interpretandi facultate, & au-
thoritate, iudicari, & definiti debere, irri-
tum quoque, & inane quicquid secus super
his a quoquam quavis auctoritate, scienter,
vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Et nihilominus dilecto filio moder-
no, & pro tempore existenti Curie causa-
rum Camera Apostolicæ generali Audito-
Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

ri, per presentes committimus, & manda-
mus, quatenus per se, vel alium, seu alios
Protomedico, & Collegio prædictis in præ-
missis efficacis defensionis præsidio assistens,
faciat auctoritate nostra presentes, ac sin-
gulas literas, & statuta huiusmodi perpetuo,
& inviolabiliter observari, Contradi-
ctores quoslibet, & rebelles, ac præmissis
non parentes per sententias, & censuras Ec-
clesiasticas, ac etiam pecuniarias pœnas,
aliasque opportuna juris, & facti remedia
appellatione postposita compescendo, invo-
cato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio bra-
chii secularis.

§.8. Non obstantibus similis mem. Boni-
facii Pape Octavi similiter Prædecessoris
nostri de una, & Concillii Generalis de dua-
bus dietis, dummodo ultra tres dietas ali-
quis auctoritate presentium ad iudicium non
trahatur, aliisque Constitutionibus, & Or-
dinationibus Apostolicis, ac omnibus illis,
quæ dicti Prædecessores in singulis eorum
literis voluerunt non obitare, contrariis
quibuscumque: aut si Aromatariis, & aliis
prædictis, vel quibusvis aliis communiter,
aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum,
quod interdicti, suspendi, vel excommuni-
cari non possint per literas Apostolicas non
facientes plenam, & expresse, ac de ver-
bo ad verbum de indulto huiusmodi men-
tionem.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub
Annulo Piscatoris die 10. Novemb. 1593.
Pont. Nostri Anno II.

Contraria
omni tollit.

Dat. die 10.
Novemb. 1593.
An. II.

CCCLXIX.

Facultas Congregationi Clericorum Mini-
strantium Infirmis recipiendi Novitios
ad habitum, non expectato Capitulo Ge-
nerali, nec Provinciali, conceditur.

Itam Congregationem primo approbavit Six-
tus V. in sua Constit. XXXV. Ex omnibus
Tom. IV. Par. IV. fol. 191.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

A Ssua pietatis, & charitatis opera, quæ
dilecti filii Præpositus, & Clerici, alii-
que Religiosi Congregationis Ministran-
tium Infirmis circa infirmorum tum corpo-
ralem, tum spiritualem curam, ut accipi-
mus, continuo exercent, merito Nos indu-
cunt, ut eorum Religionis conservationi,
& augmento libenter prospiciamus.

§.1. Proinde supplicationibus eorum,
nomine Nobis humiliter porrectis inclinatis,
ac de Venerabilium Fratrum nostrorum
Cardinalium Congregationi super Consul-
tationibus Episcoporum, & Regularium de-
putate Præpositorum sententia, dictis Præ-
posito, & Religiosis perpetuo concedimus,
& indulgemus, ut in qualibet eorum do-
mo, ubicumque locorum existente, tres ex
antiquioribus Patribus à Capitulo Conventuali

Exordium.

Facultas de
qua in Rubri-
ca.

1595.

tuali deputari possint, qui eandem habeant facultatem, & potestatem in admittendis Novitiis, quae commissa sunt Capitulis Generalibus, & Provincialibus, aliisque deputandis juxta constitutionem super Novitiorum receptione a fel. rec. Sixto Papa V. Praedecessore nostro editam sub Dat. sexto Kal. Decemb. anno tertio, & alteram ejus declarationem sub Dat. 12. Kal. Novembris anno quarto ejus Pontificatus, dummodo in reliquis earundem Constitutionum formam servant. Ad hocque plenam, & amplam dictis Deputatis facultatem, & auctoritatem impertimur.

§.2. Non obstantibus praedicti Sixti V., & alius Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 31. Martii 1594. Pont. nostri Anno III.

CCCLXX.

Approbatio, & nova Institutio Congregationis Clericorum Secularium in communi viventium, sub invocatione Beatae Mariae, dudum ab Alexandro Episcopo Lucano, in ea Civitate erectae, cum Indultorum concessione, & facultate alia ubique loca recipiendi.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX quo Divina Majestas ad Pastoralis officii fastidium Nos quamquam immeritos evexit, illa, quantum in Nobis semper fuit, superno auxilio freti facere conati sumus, ut Confraternitates, seu Societates, aut Congregationes piorum hominum, quae ad Divini Cultus augmentum, & animarum salutem institutae sunt, & in observatione institutorum suorum pie, & religiose persistant, magis quotidie in illo suo pio, & sancto proposito confirmarentur.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, Venerabilis Frater Alexander Episcopus Lucanus jam dudum Confraternitatem, seu Societatem, aut Congregationem Clericorum Secularium, & Laicorum in communi viventium, sub invocatione, & vexillo Beatae, & Gloriosae, semperque Virginis Mariae, in Ecclesia Sanctae Mariae Curtis Orlandigorum Lucan. erexerit, ac dicta Confraternitatis, seu Congregationis Confratribus, ut unum ex eis, qui alius praeset, ac rerum & bonorum ipsius Confraternitatis, seu Congregationis coram, & administrationem gereret, cuique ipsi Confratres parere tenerentur, eligere, ac Constitutiones per eum approbandas condere possent, facultatem concesserit, prout in patentibus literis ipsius Alexandri Episcopi de Anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimo tertio desuper concessis plenius contineri dicitur, ac ejus Confraternitatis, seu Congregationis

Confratres Sacramentorum Ecclesiasticorum administratione, divini verbi praedicatione, & aliorum bonorum operum exemplo proximum juvare totis viribus intendant.

§.2. Nos, ut ipsi Confratres in suo laudabili proposito magis confoveantur, & ad hujusmodi pia, & sancta opera exercenda promptiores reddantur, ac fructus, quos in Vineam Domini plurimos hactenus, & maturos, ac dulces locatori Domino obtulerant, eosdem longe dulciores, & maturiores, ac uberiores in posterum offerant, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, erectionem Confraternitatis, seu Societatis, aut Congregationis Clericorum Secularium, in dicta Ecclesia ab eodem Alexandro Episcopo, ut praefertur factam, nec non omnia, & singula in dictis patentibus literis erectionis hujusmodi contenta, & inde sequuta quaecumque, Apostolica auctoritate, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adiciamus, ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti, & solemnitatum in eis forsitan omittarum defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

§.3. Et nihilominus eandem Confraternitatem in Congregationem Clericorum Secularium sub titulo, seu invocatione ejusdem Beatae Mariae Virginis, cum eisdem regulis, institutis, & facultatibus in dicta Ecclesia auctoritate, & tenore praemissis perpetuo erigimus, & instituiamus.

§.4. Nec non nunc, & pro tempore existentibus Rectori, & Sociis dictae Congregationis, ut quaecumque statuta, & ordinationes, felix regimen, & gubernium ipsius Congregationis concernentia, ac Sacris Canonibus, & Decretis Concilii Tridentini, ac Romanorum Pontificum Constitutionibus non adversantia condere, quae tamen condita ab Ordinario loci approbentur.

§.5. Quodque Confessores dictae Congregationis, qui ab Ordinario approbati fuerint, confessiones quorumcumque ad eos accedentium quocumque anni tempore audire, & debitam illis poenitentiam pro modo culpe injungere.

§.6. Superiores autem ipsius Congregationis, per se, vel alium, seu alios ex ipsis jam approbatis, suos subditos a censuris in casibus Sedi Apostolicae reservatis, non tamen contentis in literis die Coenae Domini legi solitis absolovere, & etiam debitam illis poenitentiam injungere.

§.7. Nec non Superior dictae Congregationis, receptos inobedientes, & illos Constitutionum transgressores punire, & poenitentia pro modo culpe ejus arbitrio, servata tamen semper dictarum Constitutionum forma, eosdem afficere, & si sibi videbitur cum assensu majoris partis dictae Congregationis culpabiles eicere, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Episcopi, seu

1595.

Eam approbat Clemens.

Et de novo instituit.

Facultatem ordinationis, & statuta ad bonum ejus regimini edendi concedit.

Confessoribusque confessoribus auctoritate potestatem elargitur.

Praesens Congreg. absolventis subditos a censuris S. A. reservatis.

Inobedientes expellendi.

AN. CH.

1595.

seu brachii secularis libere, & licite valeant, eisdem auctoritate, & tenore concedimus.

§.8. Quodque recipiendi in Congregatione hujusmodi, tam Clerici, quam Laici, teneantur, ubi aliter Congregationi visum non fuerit remittendum, promittere etiam cum juramento, se se festuros expensas pro ipsis ab eadem Congregatione factas, si quando contigerit, ut sponte, vel iusta de causa expulsi ab eadem Congregatione discedant.

§.9. Demum, quod Congregatio haec sit, & perpetuo remaneat sub protectione hujus Sedis Apostolicae, non tamen exempta ab ordinaria jurisdictione Episcoporum Lucanorum, qui pro tempore erunt, quoad visitationem, & reformationem, si opus fuerit, juxta Constitutiones ejusdem Congregationis tantum, nec alias aliter, nec alio modo, nullo tamen casu, pretextu, aut quesito colore aliquos ex Sociis praefatis ab eadem Congregatione sine expresso consensu ejusdem unquam extrahere, nec ab observantia instituti distrahere valeant, perpetuo statuimus, & ordinamus.

§.10. Sique per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicati, ac definituri debere, nec non irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.11. Volumus autem, quod praesentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

§.12. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Tusculi, sub Annulo Piscatoris, die 13. Octobris 1595. Pontificatus nostri Anno IV.

Sequitur facultas alia ubique loca recipiendi.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

ILlos Apostolice benignitatis favoribus libenter prosequimur, qui sub suavi Christi iugo gratum Altissimo famulatum praestantes, in militanti Ecclesia ad Christianitatem salutem optatos in Domino fructus afferunt.

§.13. Alias siquidem Nos Congregationis Clericorum Secularium Beatae Mariae Lucan. institutum approbavimus, ipsamque Congregationem sub nostra, & Apostolice Sedis protectione suscepimus, illique diversa privilegia, indulta, & gratias concessimus, ita tamen, ut visitationi loci Ordinarii juxta Constitutiones ipsius Congregationis tantum subesset.

§.14. Et deinde eidem Congregationi Ecclesiam Sanctae Mariae in Porticu de Urbe, ut apud illam unus Praepositus, & aliquot ejusdem Congregationis personae habitare, & in ipsa Ecclesia Divina Officia celebrare, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare valerent, de consensu dilecti filii nostri Bartholomaei Sanctae Mariae in Porticu Diaconi Cardinalis Cessi nuncupati concessimus, prout in diversis nostris in forma Brevis desuper expeditis literis plenius continetur.

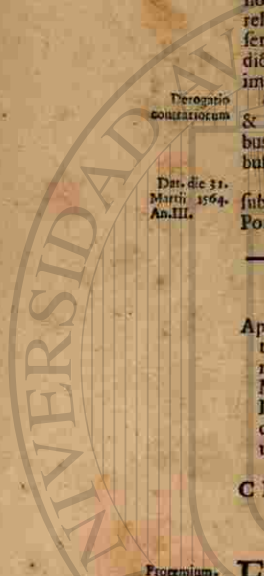
§.15. Cum autem, sicut accepimus, Congregatio praedicta uberes in Ecclesia Dei fructus ad Animarum Christianidelium salutem proferat, & illius Clerici sub nonnullis Constitutionibus, & Regulis a dilecto filio nostro Caesare Tituli SS. Nerei, & Achillei Praebitero Cardinale Baronio nuncupato, ipsius Congregationis apud Nos Protectore, examinatis, & auctoritate nostra Apostolica approbatis, laudabilem vitam agant, & in via Domini non mediocres progressus faciant, & si illis, ut alia loca, domos, & Ecclesias ubique recipiendi, & in illis juxta praedictas Constitutiones, & Regulas degendi, ac Divina Officia celebrandi, Ecclesiasticisque Sacramenta ministrandi facultas concederetur, inde profecto Christianidelium animarum salus valde promoveretur, ac spiritualis consolatio magis augeretur, Nos ejusdem Congregationis propagationi consulere, ac illam, & ejus personas specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, necnon singularum nostrarum literarum praedictarum tenores praesentibus praesentibus habentes, & singulares ejusdem Congregationis personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodo libet innodate existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolvendas, & absolutas fore censentes, motu proprio, & ex certa scientia, & mera deliberatione nostra, deque Apostolice potestatis plenitudine eidem Congregationi, ejusque Praeposito Generali, & Clericis, ut loca, domos, & Ecclesias illis in quibusvis Civitatibus, & Diocesis de licentia Ordinariorum concedendas recipere, & in illis habitare, ac Divina Officia celebrare, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare, ac omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, indultis, exemptionibus, libertatibus, & immunitatibus, ipsis Congregationi, Praeposito, & Clericis, per Nos in primo dictis literis concessis, ubique frui, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant, servata tamen forma in primo dictis nostris literis expressa, & in praedictis Constitutionibus, ut praefertur, jussu nostro examinatis, & approbatis contenta, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus. Illosque desuper a quoquam quavis auctoritate impediri, molestari, perturbari, vel inquietari nullatenus posse, & irritum, & inane quidquid secus super his a quo-

Traditamque huic Congregationi Ecclesiam S. Mariae de Porticu.

Modo illa loca ubique de licentia Ordinariorum recipiendi facultatem concedit.

Indulgentiasque, & Privilegia communit.

Clausa.

Perogatio contrationum

Dat. die 31. Martii 1594. An. III.

Procedim.

Alexander Episcopus Lucan. de anno 1595. huic Congregationem instituit.

Qui recipiunt praefertur debent juramentum expensas reticendi si discedant, vel dimittantur.

Quae sit Ordinarii jurisdictione super Congregationem.

Clausa.

Transumptis hujus Bullae credi jubet.

Quibusvis non obstantibus.

Dat. die 13. Octobris 1595. An. IV.

Exordium.

Sicut approbationem rececit.

Exequutores, & reformatores deputat.

quoquam quavis auctoritate, scienter, ve ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 6. Quo circa dilectis filiis nostris Cesaris Presbytero Cardinali Baronio, moderato, & pro tempore existenti ejusdem Congregationis Potestati, ac Vicario Urbis, necnon causarum Curie Camera Apostolice Generali Auditori, per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel aliam, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Praepositi, & Clericorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficaciter defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos eorumdem praemissorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, Contradictores quoslibet per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrarius derogat.

§. 17. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, atque omnibus illis, quae in praemissis literis volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 24. Junii 1604. An. XIII.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 24. Junii 1604. Pontif. nostri Anno XIII.

C C C L X X I.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Commissio Archiepiscopo Valentini, & Episcopis Dertusen., Segobricen., & Oriolen. erigendi, dotandique Parochias, in quibus Mauri ad Christianam fidem conversi commorantur, referendique Apostolicae Sedi pro rerum gestarum confirmatione obtinenda.

Ven. Fratibus Archiepiscopo Valentini, & Episcopis Dertusen., Segobricen., & Oriolen.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. Fratres salutem, & Apostolicam benedictionem.

Necessitas dotandi Parochias erectas, & exigendas.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, quod licet pro instructione Moriscorum, seu a Mauris ad Christianam fidem jam dudum, conversis descendendum Regni Valentiae alias complures jam fuerint in eodem Regno Parochiales Ecclesiae, & Vicariae erectae, & dotatae etiam vigore literarum fe. re. Gregorii Papae XIII. Praedecessoris nostri die 16.

Julii 1576., ac 30. Augusti Mensium 1577. Annorum Domini in forma Brevis expeditarum. Quia tamen pro meliori, ac commodiori eorumdem Moriscorum, seu noviter conversorum, eorumque descendendum in Catholica fide, & doctrina educatione, & institutione expedit alias itidem de novo erigere, & dotare Parochiales Ecclesias, & Vicarias in vestris Diocesis, ac praesertim Dertusen., Segobricen., & Oriolen., ac jam erectas, & minus congrue dotatas, dotibus, seu redditibus, & proventus augere, prout fraternitates vestrae, vel ad id per eas deputanda persona idoneae magis opus, & expediens esse cognoverint; idcirco idem Rex Nobis humiliter supplicari curavit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Commissio de qua in Rubrica.

§. 2. Nos igitur pium ejusdem Philippi Regis zelum plurimum in Domino Commendantes, ac quarumcumque ejusdem Gregorii Praedecessoris, & aliarum desuper forsitan expeditarum literarum tenores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem Fraternitatibus vestris Apostolica auctoritate nostra, tenore praesentium, committimus, & mandamus, quatenus quilibet vestrum in suis respective Diocesis, Terris, & locis, in quibus Morisci, seu a Mauris descendentes praedicti inhabitant, ubi Parochiales Ecclesiae, seu Vicariae nondum erectae sunt, & alias erigere, dotare, dividere, seu dotes adaugere, & fundare oportebit, seu expedire visum fuerit, erectiones, fundationes, divisiones, distinctiones, applicationes, taxas, & taxationes, Dotationes, dotiumque jam factarum, & tributarum, ac reddituum, & proventus adquisitiones hujusmodi, sive juxta eorumdem Gregorii Praedecessoris literarum formam, sive juxta aliam per Vos simul, vel seorsim facien., & praescriben., prout Vobis magis, & melius expedire videbitur, designetis, & particulariter specificetis, illasque sic designatas, & specificatas, ac in scriptis diligenter redactas, ad Nos, & hanc Sanctam Apostolicam Sedem transmittatis, ut quod magis ad Dei laudem, & ipsorum Moriscorum, seu noviter conversorum instructionem, & utilitatem, ac aliarum Ecclesiarum indemnitatem spectare cognoverimus, statuere, decernere, & ordinare valeamus.

Necessarii facultatum concessio.

§. 3. Dantes, & concedentes Vobis in praemissis omnibus, & singulis auctoritate Nostra praedicta plenam, & liberam facultatem, & potestatem.

Obstantium derogatio.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 28. Februarii 1597. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 28. Februarii 1597. Pontif. nostri Anno VI.

Ere.

C C C L X X I I.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Erectio Domus Albergamentum nuncupat. omnium scientiarum, ac Artium in Oppido Tamoni Gebennae. D. excessi, cum Privilegiis, & Indulgentiarum concessione.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

R Edemptoris, & Salvatoris Nostri Jesu Christi, qui, ut miseros mortales in profunda errorum caligine demersos, ad lumen veritatis attolleret, ac tamquam oves perditas, ad Beatorum gregem reduceret, ad haec infima descendere, & mortale corpus indacere dignatus est, vices licet in meriti gerentes in Terris, inter multiplices curas, quibus ex Pastoralis Officii munere assidue premimur, illa Nos potissimum urget, ut ad ea, quae pro militantis Ecclesiae agro fructuose colenda, ac Veritatis, & Zinaniis expurgando, salutarisq; disciplinae seminis instaurando, & a noxiis praeservando maxime profutura noscuntur, omni, qua possumus, ratione, ac diligentia intendamus, & sicut humani generis antiqui hostis malitia ad destructionem semper inhiat, ita reparationem Nostra sedulo operetur industria.

Quamplurimi Gebennenses, eiusque finitimi fidei catholicae auspicio fuerant.

§. 1. Accepimus siquidem, summo cum animi Nostri gaudio, quod proxime lapsus mensis non solum totius Ducatus Chablaisii, sed etiam Ballivii de Ternier, quod Civitati Gebennae, ita vicinum, & annexum est, ut vix ab ea separari queat, incolae, & habitatores a sexaginta tribus annis citra, haeretice pravitate Sectatores, divina cooperante gratia, & misericordia, ac Sancti Spiritus afflatu, tamquam e gravissimo, in quo tamdiu dormitaverant, peccati somno exprostrati, ad Catholicam, seu Apostolicam, Romanamque fidei consortium, & communionem magno cum devotionis fervore, suarumque animarum consolatione unanimiter convolarunt, praestantissimam suam apertis oculis errorem agnoscentes, Dominumque in lacrymis collaudantes Pseudo Prophetarum, & Ministrorum fallacias, & mendacia toto ore, cordeque detestantes: seque indissolubili obligationum nodo dilecto filio Nobili Viro Carolo Emanuele Sabaudiae Duci, qui tam praeclearo opere jobando ultra incubuit, adstrictos agnoscent, illorumque conversio hujusmodi maximum, & fecundissimum haereticis cum in Germania, tum in Galliae Provinciis commorantibus, fructum propterea attulit, quia plurimi ex eis dictam Civitatem, illiusque falsos Ministros tot personarum, sibi adeo vicinarum conversioni resistere non potuisse videntes, ad similem conversionem, quam facillime incitantur, imo, & Gebennenses ipsi exinde commoti in suos, seu potius Daemonis Ministros,

dolosaque eorum dogmata murmurare inceperunt, & nonnulli ex eis Catholicae Religionis zelo accensi cum tota eorum familia de Civitate praedicta, relictiis omnibus, quibus ibi poterant, fortunisque ad Tamoni dicti Ducatus Chablaisii Oppidum insigne contulerunt: aliqui vero sub spe similibus eorum ad Deum conversionis delitescentes, se ejusdem intentionis, & propositi esse declarant, ac fidem Catholicam professuros, & amplexuros affirmant, dummodo Gebennae pro dictis bonis omnibus suppetat illis, unde, mediante tamen sua arte, & industria vivere queant, prout etiam aliquorum Ministrorum praedictorum voluntas, & intentio ipsam Civitatem, ut praefatur relinquit, per aliquos Verbi Dei concionatores nuper explorata fuit. Unde Nobis tamquam gregis Domini sollicito Pastori summa cura esse debet, personas hactenus conversas in ipsius fidei sinceritate, & constantia tueri, nec non alias ad Civile Dominicum aspirantes, & quae a dira humani hostis, cui inserviunt, formidine, redimi desiderant, in tam laudabili proposito conservare, reliquosque omnes a Christi fide abjurantes ad veri luminis splendorem agnosendum incitare, & provocare.

Multa tamen obstant, ne reliqui ad bonam sententiam converterentur.

§. 2. Sed eo Sathanae Ministrorum malignitas pervertit, ut diutnas, nocturnasque insidias tanto pio operi frueret, & parare, eidemque omne impedimentorum genus opponere nequitiam desinat. Cum enim Civitas praedicta ex vicinorum praecipue Catholicorum ad eam concursu, infinitis potiarum commoditatibus temporalibus, ut vicini ipsi incendo, seu vendendo vix eius Commercio carere queant; quandoquidem res venales vix alibi recuperari possunt, quam in Civitate praedicta, vel quae ab ea parum distat, & alterum haereticorum receptaculum existit in Civitate Lausanae, quo fit, ut iidem Populi, & illi maxime, qui in Catholica Religione sunt recentiores, cum hujusmodi commoditatibus indigeant, & aliorum, quam ipsorum haereticorum auxiliis juvari non possint, ab iisdem haereticis de Christiana fide relinquenda, & ad falsa eorum Secta dogmata redeundo quotidie tentantur, & incitantur: Alii vero circumvicini, qui numerum centum millium personarum excedunt, si Artem aliquam mechanicam adiscere, vel alicujus servitii insistere cupiant, ad Civitates praedictas tamquam omnibus iis rebus affluentes confugere, ac adolescentes eorumdem Populorum, ac Pueri pro scientiis, & artibus capessendis eo mitti consueverunt. Quodque omnium illarum retium, quibus Catholicorum corpus, & Animam venantes insequuntur, periculosus, & damnavissimus est, si quisquam salutis aeternae oblitus a fide praedicta recedens, ad dictam Civitatem Gebennae, se contulerit, bona, Uxor, aliaque temporales commoditates ipsi suppeditantur, prout e converso, si quis ipsius Civitatis Gebennae, incolae ejusdem fidei lumen agnoscat, omnia ejus bona Civitatis

Civitati Gebennen. predicta confiscantur, & exinde ingens eorumdem circumvicinorum populorum numerus praenotata caritate, bellique, & aliis temporum calamitatibus, ad dictam Civitatem Gebennen. confugerunt, ibique cum aliunde non habeant, quo vivant, adhuc de presenti commorantur, qui tamen, ac alii innumeri in ea commoditatibus predictis fruendi gratia tantum degentes, si illas alibi haberent, pie, & Catholice vivere pollicentur.

§. 3. Et propterea si in dicto Oppido Tunonii una Domus Albergamentum nuncupanda omnium scientiarum, & Artium sub invocatione Beate Marie Compassionis, seu Septem Dolorum, que per unum Praefectum, & septem Presbyteros seculares probata, & exemplaris vite exsistentes, ac iuxta Ritus, & Instituta dilectorum filiorum Presbyterorum secliarum Congregationis Oratorii de Urbe regi, & gubernari, & in qua tamquam publica omnium scientiarum, & Artium Universitate, ad instar aliarum publicarum, & famosarum Universitatum, omnes scientias, & Artes precipue Theologiae Scholasticae, controversae, casus conscientiae, Sanctorum Patrum Traditiones, & Sacrae Scripturae publice doceri, & legi, ac omnes e densis haereseos tenebris ad lucis splendorem accedentes recipi, & educari, ac fidei Catholicae praeceptis, omnibusque scientiis, & Artibus pro cuiusque ingenii acumine imbui, & instrui debeant, illique sic edoceri, & imbui, iuxta cuiusque capacitate, & industriam fructum eidem Domui adferant, ex quo merces, & alienabilia comparentur, & qui ad eas comparandas Gebennam petebant, pro majori eorum commoditate, Tononium, & ad dictam Domum, rebus huiusmodi tunc circumfluentem se conferant, ac in eandem Societatem cuiusvis generis, sexus, conditionis, & professionis personae, catholice tamen viventes recipiantur, & in ea quilibet sine Artis, aut Scientiae talentum exerceat, variisque modis ad haereticorum conversionem excogitet, perpetuo erigeretur, & institueretur, illique sic erecta, & instituta pro eisdem Domus, illiusque Alumnorum, & habitatorum sustentatione, & manutentione, tres Prioratus Conventuales, videlicet Sancti Jorij, quem Gregorius tituli Sancti Augustini Presbyter Cardinalis de Montelparo nuncupatus nosset, & Nantuaci, quem Tyberius Mutus, ac Contamine locorum, seu Oppidorum Sancti Benedicti, seu alterius Ordinis Gebennen. predicta, & Gratianopolitan, seu alterius Dioecesis, quem Philippus Butius Clerici dilecti filii ex concessione, seu dispensatione Apostolica in Commendam ad eorum vitam obtinent, etiam perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ex hoc profecto ipsorum Haereticorum conatibus, & vesatiis obviaretur, ac illorum conversioni, nec non fidei propagationi, Animarumque predictarum saluti, & securitati plurimum conferretur; nec in dictis Prioratibus divinus cultus minueretur.

Cogitantur itaque scientiarum, & artium universitates in Oppido Tunonii erigere.

Eique nonnullis Praeceptoribus unire.

Dictam Universitatem erigere Clemens.

§. 4. Nos igitur personarum, quae verum iter salutis agnoscunt, Animarum saluti, fidei Catholicae exaltationi, haeresumque evulsioni consulere, ac alias in praemissis opportune providere volentes: Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & mera deliberatione Nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine, in dicto Oppido Tunonii, & loco jam ad hoc per dictum Carolum Emanuelem Ducem concessio, ac per Ven. Fratrem Nostrum. Claudium Episcopum Gebennen. benedictio, unam Domum Albergamentum nuncupatam omnium scientiarum, & artium sub dicta Invocatione Beatae Mariae Compassionis, seu Septem Dolorum pro uno Praefecto, & septem Presbyteris secliaribus vitam, & Instituta predictorum Presbyterorum dictae Congregationis Observantibus, per quos ipsa Domus, ejusque incolae, & habitatores regi, & gubernari, ac illorum bona administrari, nec non in eadem Domo persona de novo ad Christi fidem conversae, & reverentiae cuiuscumque gradus, status, Ordinis, conditionis sint, recipi, & educari, ac doctrina Christiana, scientiis, aliisque artibus, & omnibus demum virtutibus ad Dei Optimi Maximi, Beatissimaeque ejusdem Matris honoris tendentibus per Lectores, Magistros, aliosque artium, & scientiarum huiusmodi peritos sibi constituendos, & deputandos imbui, & iuxta eisdem Domus Statuta etiam degere, ac in ea, tamquam publica omnium scientiarum Universitate, scientia praesertim supradicta, & omnes etiam Artes doceri, & publice legi, & instrui debeant cum omnibus, & singulis privilegiis, Immunitatibus, Indultis, Indulgentiis, concessionibus, & gratiis ad instar aliarum publicarum, & praesertim Nostrarum Bononiae, & Perusiae, aliarumque Italiae Universitatum, & prout illarum Scholarum, Alumni, Magistri, Lectores, & alii habitatores quomodolibet fruuntur, & gaudent, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo, sine alicujus praesudicio, erigimus, & institimus.

Eique dictos Prioratus unire.

§. 5. Eidemque Domui sic erectae, & institutae Prioratus predictos ex nunc. prout ex tunc, & e contra, cum primum illos percessum, etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem Gregorii Cardinalis, ac Tyberii, & Philippi predictorum respective in Romana Curia, vel extra eam vacare, seu Commendas ipsas cessare contigerit: Ita quod liceat pro tempore existentibus Praefecto, & Presbyteris predictis eorumdem Prioratum, & cuiuslibet eorum, postquam vacaverint, ut praefertur, corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel alium, seu alios apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, & emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, dislocare, ac in suos, & Prioratum, & Domum huiusmodi, nec non Alumnorum, & habitatorum ejusdem Domus utilita-

litatem, & usum convertere, Dioecesi loci, vel alterius cuiusvis licentia desuper minime requisita, auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus: predictamque Domum cum illius annexis, & dependentiis huiusmodi, nec non personis, & aliis ejus Alumnis, & habitatoribus sub nostra, & Sedis Apostolicae, necnon unius ex venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus per eundem Praefectum pro tempore eligendi, & pro hac vice sub dilecti filii nostri Caesaris tituli Sanctorum Nerei Achillei, & Domitillae Praesbyteri Cardinalis Baroni nuncupati protectione, & auspiciis suscipimus.

Praefectus Domus facultate concedit statuta condendi.

§. 6. Eiusdem Praefecto, & Praesbyteris, ut pro Domus praedicta, illiusque personarum salubriori directione, quaecumque statuta, & Ordinationes licita, & honesta, factisque Canonibus, ac Concilii Tridentini Decretis minime contraria tam super receptione personarum ad dictam Domum venientium, & recipiendarum, quam divinorum inibi, & in annexis Prioratibus huiusmodi celebratione, ac scientiarum, Artiumque liberalium, & Mechanicarum lectura, doctrina, & institutione, & alias prout eisdem Praefecto, & Praesbyteris benevisum, dictaeque Domus regimini, & administrationi magis consultum fuerit, iisdem prius dicto Cardinali Protectori ostensis, & communicatis, condere, & condita, quoties opus fuerit, immutare, limitare, & corrigere, ac secundum rerum, & temporum qualitates interpretari, & illorum loco alia statuta, & Ordinationes, quoties eis placuerit, & visum fuerit, de novo edere, & condere, ad quorum observatione singuli de dicta Domus gremio existentes adstricti sint, & esse censentur, plenam, & omnimodam auctoritatem, potestatem, & facultatem, Apostolica auctoritate, & tenore similibus concedimus, & impertimur.

Franciscum de Sales Praefectum deputat.

§. 7. Insuper dilectum filium Franciscum de Sales Praepositum Ecclesiae Gebennen. in dicta Domus sic erectae Praefectum pro hac prima vice, eisdem auctoritate, & tenore, constituimus, & deputamus.

Et domum in transitibus nonnullas indulgentias largiamur.

§. 8. Praeterea de Omnipotentis Dei Misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christianidelibus dictam Domum intrantibus, qui vere poenitentes, & confessi, ac Sacra Communione refecti ejus Ecclesiam singulis Beatae Mariae Festivitatibus diebus a primis vespere usque ad occasum solis dierum huiusmodi visitaverint, & inibi pro pace inter Principes Christianos conservanda, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, haeresumque extirpatione, pias ad Deum preces fuderint, quo dierum praedictorum id fecerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, auctoritate, & tenore praedictis misericorditer in Domino concedimus, & largimur.

Clausula.

§. 9. Decernentes praesentes literas nullumquam tempore de subreptionis, vel obre-

ptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis Nostrae, seu quopiam alio defectu notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, in jus, vel controversiam revocari, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendere posse, sed illas perpetuo validas, & efficaces existere, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per Praefectum, & Praesbyteros huiusmodi pro tempore eligenda concessas esse, ac censeri: sicque per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet qualvis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiri debere.

Executores designati.

§. 10. Quocirca venerabilibus Fratribus Nostris pro tempore existentibus Gebennen., & Bellicen., ac Maurianen. Episcopis per Apostolica scripta, Motu simili, mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Praefecti, & Praesbyterorum praedictorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, ac eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta huiusmodi plenum effectum sortiri, ac ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, in violabiliter observari; necnon Praefectum, & Praesbyteros praedictos illis pacifice frui, & gaudere; non permittentes ipsos, aut eorum quempiam contra earumdem praesentium tenorem quomodolibet indebitum molestari: contradicentes quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secliaris.

Derogatio contrarium.

§. 11. Non obstantibus nostra, quatenus opus sit, de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, & Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, nec non saepe: Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, qua cavetur expresse, ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesis, nisi ex certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine huius Dioecesis ad iudicium evocetur: seu ne iudices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, vel Dioecesis, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere audeant, vel praesument, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus, & Ordinationibus.

tionibus Apostolicis, necnon Prioratum, & Ordinum praedictorum, ac Monasteriorum, a quibus Prioratus ipsi forsan dependent juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritan. & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Prioratibus hujusmodi speciales, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dicte Sedis, vel Legatorum eius literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum: quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde sequuta quaecumque, ad Prioratus praedictos volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quo ad affectationem Prioratum, vel Beneficiorum aliorum praedictorum generari. Seu si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcumque tenoribus existant, per que praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Omnibus Prioratibus, & Monasteriis.

§. 12. Provisio, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi Prioratus praedicti debitis non fraudentur obsequiis, & in eis Animarum cura, si qua illis imminuat, nullatenus negligatur, neque Monachorum, & Ministrorum numerus minuat, sed Prioratum hujusmodi, & Conventuum eorumdem congrue supportentur onera consueta.

Et insuper ex nunc irritum decernimus, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula poenales.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae erectionis, institutionis, unionis, annexionis, incorporatio-

nis, susceptionis, concessionis, impartitionis, constitutionis, deputationis, elargitionis, mandati, derogationis, voluntatis, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo nono, Kalendis Aprilis Pontificatus nostri Anno VIII.

Dat. die 1. Aprilis 1599. An. VIII.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

CCCLXXIII.

Unio Prioratus, ac Parochialis Ecclesiae de Fenovillet Ordinis Sancti Benedicti Carcassonen., & Tholosan. Dioecesium Seminario Tholosan.

CLEMENSE EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad futuram rei memoriam.

AD exequendum Pastoralis Officii debitum paternis, & sollicitis Studiis vigilantes circa statum Seminariorum Ecclesiasticorum, in quibus Adoluscentes a teneris annis ad pietatem, & religionem informantur, & ex quibus docti, & strenui Catholicae Fidei defensores procedunt, salubriter dirigendum libenter intendimus, ac illis, ut persone in eis degentes in suis necessitatibus releventur, de congrua dote per unionem Beneficiorum Ecclesiasticorum, ac alias providemus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Exordium.

§. 1. Sane dilectus filius noster Franciscus tituli Sancti Petri ad Vincula presbyter Cardinalis de Gioyosa nuncupatus, qui Ecclesia Tholosanae ex concessione, & dispensatione Apostolica praesente dignoscitur, Nobis nuper exposuit, quod alias ipse provide considerans in Civitate Tholosana Seminarium Ecclesiasticum juxta dispositionem Sacrorum Canonum, nondum erectum fuisse; his vero temporibus hujusmodi Seminarium in praedicta Civitate, & illius Dioecesi apprimo necessarium esse, ideo pro suo Pastoralis Officio in praedicta Civitate unum Seminarium Ecclesiasticum, in quo pueri Civitatis, & Dioecesis praedictarum recipi, & in liberalibus disciplinis, ac pietatis, & virtutis studio informari deberent, tam sua Ordinaria, quam sibi ab eisdem Sacris Canonibus ad id attributa, & delegata auctoritate perpetuo sub certis modo, & forma, tunc expressis erexit, & instituit, prout in scripturis, seu documentis desuper forsan confectis plenius dicitur contineri.

Card. Gioyosa Seminarium Tholosanum erigit.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, dicto Seminario aliqua dos saltem pro onerum illi incumbentium supportatione sufficiens nequaquam adhuc assignata fuerit: In Civitate vero, & Dioecesi hujusmodi Beneficia simplicia, quae eidem Seminario uniri, & incorporari commode possint, minusque ex fructibus, redditibus, & proventus ipsorum simplicium, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum in eisdem Civitate, & Dioecesi consistentium propter Cleri inopiam aliqua portio ad sustentationem, & manutationem ipsius Seminarium, detrahi possit: Si igitur Prioratus de Fenovillet Ordinis Sancti Benedicti dicte Dioecesis, qui cura, & Conventu caret, ac a Monasterio de Prassa, alias de la Crasse dicti Ordinis, Carcassonen., quod dictus Franciscus Cardinalis in Commendam ad sui vitam ex concessione, & dispensatione similibus obtinet, dependere dignoscitur, nec non de Fenovillet hujusmodi, ac de Saiffe, eisdem Tholosan. Dioecesi Parochiales Ecclesiae ex nunc, prout postquam illum, & illas quovis modo vacare contigerit, dicto Seminario per Nos perpetuo unirentur, & incorporarentur, ac in primodicta una, & in secundo dicta Parochialibus Ecclesiis altera perpetuae Vicariae pro totidem presbyteris secularibus futuris inibi perpetuis Vicariis, qui curam Animarum Parochianorum eisdem Parochialium Ecclesiarum exercere, debeant, erigerentur, & instituerentur, ac portio Decimarum secundo dictae Parochialis Ecclesiae, quae ad Mensam Archiepiscopalem praedictae Ecclesiae Tholosan. spectat, & per illius Praesulem pro tempore existentem, aut eius Agentes propria auctoritate percipi consuevit, ab ipsa Mensa, necnon tot, ex quibus octuaginta a primodicta, & tot alie proprietates, & bona, ex quibus etiam octuaginta ducat. auri de Camera annuatim commode percipi possint a secundo dicta Parochialibus Ecclesiis dismembrarentur, & separarentur, & portio Decimarum, quae ad valorem annuum quingentorum scutor. auri similis, vel circa ascendit, Seminario proprietates vero, & bona dismembrata hujusmodi praedictis Vicariis pro congrua illarum dote, & Vicariorum hujusmodi sustentatione distinde, ut infra applicarentur, & appropriarentur, hac ratione dicto Seminario de congrua dote satis opportune provi sum foret, & cura Animarum praedicta nullatenus negligetur, sed eque diligenter, & fructuose, vel etiam melius, & utilius, quam antea, exerceretur. Quare dictus Franciscus Cardinalis asserens, Prioratus sexcentorum, & primodictae decemcentorum, nec non detraeta portione Decimarum praedictarum secundodictae Parochialium Ecclesiarum hujusmodi, & aliis forsan annexorum quingentorum ducatorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus secundum communem estimationem valorem annuum non excedere, Nobis humiliter supplicavit, quatenus praemissis annuere, ac alias in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Eique Beneficia, de quibus in Rubrica, a uniri petit.

§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum estimationem praedictam etiam Beneficium, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valerit, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis, quorum interesset, nec non aliarum unionum eidem Seminario haecenus forsan quomodolibet factarum tenores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Prioratum, & Parochiales Ecclesias hujusmodi cum primum illum, & illas per cessum, etiam permutationis causa, vel decessum, seu quavis aliam dimissionem, vel amissionem, seu privationem, aut Religionis ingressum, illum, & illas ad praesens obtinentium, vel alias quovis modo, etiam apud Sedem Apostolicam, etiam in aliquo ex Mensibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti, aut Sedi praedictae per quascumque Constitutiones Apostolicas, ac Cancellariae Apostolicae Regulae nunc, & pro tempore reservatis, aut Ordinariis Collatoribus per Constitutiones, & Regulas hujusmodi, seu literas Alternatarum, aut alia privilegia, & Indulta concessis haecenus, & imposterum concedendis, simul, vel successive vacare contigerit, etiam si actu nunc quovis modo, quem etiam si ex illo quavis generalis reservatio, etiam in corpore Juris clausa refalter, etiam praesentibus haberi volumus pro expresso, & ex quorumcumque personis, seu per liberam resignationem illum, & illas ad praesens obtinentium, vel quorumvis aliorum de illis in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & Testibus sponte factas, aut Parochiales Ecclesiae hujusmodi per Constitutionem felicis memor. Joannis XXII. praedecessoris Nostri, quae incipit: *Execrabilis*, ac tam illa, quam Prioratus hujusmodi per assequationem alterius Beneficii Ecclesiastici quavis auctoritate collati vacent, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii, ad Sedem praedictam legitime devoluta, ac Prioratus, & Parochiales Ecclesiae hujusmodi dispositioni Apostolicae specialiter, vel ex quavis causa generaliter reservati existant, & ad Prioratum hujusmodi consueverit quis per electionem assumi, eique cura Jurisdictionalis dumtaxat imminuat, super eo quoque, aut Parochialibus Ecclesiis hujusmodi inter aliquos, cujus statum etiam praesentibus haberi volumus pro expresso pendeat indecisa, dicto Seminario una cum eorum juribus, annexis, membris, & pertinentiis universis Apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo unimus, anneximus, & incorporamus.

Vult Clementis.

§. 4. Ac ex nunc, prout ex tunc, & contra, postquam unio hujusmodi effectum suum sortita fuerit, in primodicta unam, & in secundodicta Parochialibus Ecclesiis hujusmodi alteram perpetuas Vicarias, de quibus tam a primava earum erectione, & institutione, quam alias quocumque modo pro tempore vacantibus, in concursu provideri, & disponi debeat pro duobus presbyteris secularibus futuris inibi perpetuis Vicariis, qui curam Animarum praedictam uniusquisque eorum in sua Ecclesia exercere, ac omnia, & singula Parochialia onera Recto-ribus Parochialium Ecclesiarum hujusmodi

ad

Q 2 ad

In eisdem diebus Vicariis pro duobus Presbyteris secularibus erigit.

Fructus inter Seminaria & Vicarias dividit.

ad praesens existentibus respective imminenti, & alia ad effectum Parochi hujusmodi quomodolibet spectantia, & pertinentia omnino subire, & perferre teneantur, auctoritate, & tenore praemissis, ibidem, etiam perpetuo, sine alicujus praedictio, erigimus, & instituiamus.

§. 5. Nec non ab eadem Mensa dictam Decimarum portionem, & a primo dicta tot, ex quibus octuaginta, & secundum dicta vero Parochialibus Ecclesiis tot alia proprietates, & bona Stabilia, ex quibus etiam octuaginta ducati auri similes proventus annui commode arbitrio, & Judicio dicti Francisci Cardinalis percipi possint, etiam perpetuo dismembramus, & separamus, illaque sic dismembrata, & separata portionem Decimarum videlicet Seminario pro uberiori ejus subventionem, proprietates vero, & bona hujusmodi Vicariis praedictis pro congrua illarum dote, & Vicariorum hujusmodi mantentione, onerumque illis incumbentium supportatione, distinte tamen & separatim, sicut unicuique ipsarum Vicariarum illa bona cedere debeant, quae ab ipsa Ecclesia, in qua erecta est, dismembrata fuerint, & quoad portionem quidem Decimarum praedictam ex nunc; quoad cetera vero proprietates, & bona hujusmodi, etiam ex nunc, prout postquam unio, & erectio hujusmodi effectum suum sortite fuerint, auctoritate, & tenore similibus, etiam perpetuo applicamus, & appropriamus: Ita quod liceat modernis, & pro tempore existentibus ipsius Seminarii Rectoribus, seu Administratoribus Prioratus, & Parochialium Ecclesiarum, ac portionis Decimarum, juriumque annexorum, membrorum, & pertinentiarum suorum, ac Vicariis praedictis, etiam pro tempore existentibus honorum, & proprietatum dismembratorum, & applicatorum hujusmodi corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel alium, seu alios eorum, ac Seminarii, & Vicariorum praedictorum nominibus propria auctoritate respective libere, etiam ex nunc, quoad ipsam Decimarum portionem, apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta inde provenientia quaecumque, prout ad eos, & eorum singulos spectaverit, percipere, exigere, levare, recuperare, arrendare, & locare, ac Rectoribus, seu Administratoribus, videlicet in dicti Seminarii, Vicariis vero praedictis, & cuilibet eorum in suos proprios usus, & utilitatem respective convertere, Diocesanos locorum, vel quorumvis aliorum licentia desuper minime requisita.

Clausula pro harum literarum sumitate

§. 6. Decernentes praesentes literas, etiam ex eo, quod moderni Prioratus, & Parochialium Ecclesiarum hujusmodi Possessores, alique interesse praetendentes praemissis non consenserint, & ad illa vocati, & causa, propter quas praemissa fiant, aut facta sint coram locorum Ordinariis, etiam tanquam a Sede praedicta delegatis, vel alias examinata, verificata, & justificata non

fuerint, seu alias ex quocumque alio capite, seu causa, quantumvis legitima, & juridica, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, retractari, annullari, vel invalidari, seu in jus, aut controversiam vocari, sive adversus illas quocumque juris, gratiae, vel facti remedium impetrari nullatenus unquam posse, illaque sub quibusvis similibus, vel dissimulium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, aut alios Romae Pontifices successores nostros, & Sedem praedictam sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine pro tempore factis minime comprehendi, vel confundi, sed illas tanquam pro dotatione dicti Seminarii ad Religionis, & piorum operum augmentum erecti concessas ab illis semper excipi, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per Rectores, seu Administratores dicti Seminarii nunc, & pro tempore existentes quocumque eligenda concessas esse, & fore, suosque penarios effectus sortiri, & obtinere: licet per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vicelegatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Quocirca dilectis filiis Praeposito, & Archidiacono majori nuncupato Ecclesiae Tholosan, ac Officiali Tholosan. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte praedicti Francisci Cardinalis, seu Rectorum, vel Administratorum, seu Vicariorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, literas praedictas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, non permittentes eos, vel eorum aliquem per quoscumque contra eorundem praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoslibet per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas hujusmodi, etiam iteratis vicibus aggravaudo: invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 8. Non obstantibus voluntate nostra pra.

Executores deputati.

Obstantia tollit.

praedicta, ac pia memoriae Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris nostri, & Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, universalibusque Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Monasterii, & Prioratus, ac Ordinis praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, & naturis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis illis, & quibusvis eorum superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, & alias in contrarium forsitan quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, acti de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Prioratibus hujusmodi, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus specialibus, vel generales dictae Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrant, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, Decretum, vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem literas, & processus habitos per eandem, & inde sequuta quaecumque ad Prioratum, & Parochiales Ecclesias hujusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad asequutionem Prioratus, vel Beneficiorum aliorum praedictorum generari: Et quibuslibet aliis Indulgentiis, privilegiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quoruncumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Prioratus & Parochialium unitatis oneribus satisfacti percipit.

§. 9. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, incorporationem, & dismembrationem praedictas, Prioratus, & Parochiales Ecclesiae hujusmodi debitis non fraudentur obsequiis, & animarum cura praedicta nullatenus negligatur, sed illarum, & Prioratus hujusmodi congrue supportentur onera conlecta.

Clausula penales.

§. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae unionis, annexionis, incorporationis, erectionis, institutio-

nis, dismembrationis, separationis, applicationis, appropriationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo nono. Nonis Maii Pontificatus nostri Anno VIII.

Dat. die 7. Maii 1599. An. VIII.

CCCLXXIV.

Hospitali Trecentorum Caecorum Parisiensi a S. Ludovico Franciae Rege erecto confirmantur privilegia omnia, & praesertim facultas Questores instituendi pro colligendis elemosynis, servata tamen forma a Sacro Concilio Tridentino praescripta.

Ex Reg. in Secret. Brev.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Salutis nostrae amator, & author Dominus noster Iesus Christus, qui adveniente temporis plenitudine, carnem nostrae mortalitatis in forma servi assumere dignatus est, ex omnibus christianae charitatis, misericordiae, & pietatis officiis, pauperes suos verbis, & operibus conservandos evangelico praeconio commendat. Unde Nos ejus vices licet immeriti gerentes in terris pro instructo Nobis Apostolice sollicitudinis officio, ad ea, per quae Hospitalium, ac in eis degentium pauperum, & miserabilium personarum praesertim oculorum lumine orbatarum congruae sustentationi consulitur, & necessitatibus providetur, propensius studiis intendentes, ea, quae propterea ex Sedis Apostolicae benignitate, ac Regum, & aliorum Principum munificentia liberaliter concessa, & approbata reperiuntur, ut perpetuis futuris temporibus eo firmius illibata perdurent, quo saepius dictae Sedis fuerint auctoritate communita, etiam approbationis nostrae praesidio, prompta benevolentia consolidamus, ac desuper ejusdem officii nostri partes favorabiliter imponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Procurium.

§. 1. Sane charissimus in Christo filius noster Henricus Francorum Rex Christianissimus tam suo, quam dilectorum filiorum Syndicorum, Gubernatorum, & Administratorum Hospitalis trecentorum pauperum caecorum Sancti Remigii Parisiensis nominibus Nobis nuper exponi fecit, quod alias cum Sanctus Ludovicus eorundem Francorum Rex tunc in humanis agens, magna Militum, & Armigerorum multitudinem Comitatus ad partes Infidelium, ut ab eorum manibus Terram Sanctam eriperet, se transfulisset, ipsique Infideles trecentos ex ipsis

S. Ludovicus Hospitalis caecorum Parisiensis erigit, & Apostolica auctoritate confirmat studet.

1599.

ipsis Militibus captivis oculos eruisent, eosque totaliter excœcassent. dictus Ludovicus Rex in suum Regnum Franciæ reversus, ad præmissorum perpetuam memoriam in Civitate Parisien: Hospitale prædictum fundavit, & instituit, ac hujusmodi trecentis pauperibus cœcis in eodem Hospitali pro tempore degentibus signum Lili in pectore deferendi, nec non pro eorumdem vitæ subsidii per dictum Regnum exquirendis Nuncios, & Quæstores deputandi licentiam concessit, nec non Archiepiscopis, Episcopis, aliisque Prælati ejusdem Regni, ut Nuncios, & Quæstores hujusmodi admitterent, Apostolica auctoritate, mandari obtinuit, ipsi quoque Hospitali pluribus privilegiis, gratis, immunitatibus, & libertatibus per Sedem Apostolicam approbatis, insigniri curavit: sed morte præventus, illud, prout decebat, dotare non potuit.

Sixtus IV. pro eorum auctoritate hujusmodi fieri permissit.

§.2. Postmodum vero sæc. rec. Sixtus Papa IV. Prædecessor noster, ad hoc ut pauperes in eodem Sancti Remigii, ac illi uniti Sancti Spiritus prope Civitatem Rothomagensem, & Sancti Michaelis Hospitalibus degentes, fidelium elemosynis amplius adjuvarentur, Magistris, Administratores, servitoribus, ac aliis personis pro tempore existentibus tam Sancti Remigii, quam illi unitorum Hospitalium prædictorum, illorum fructus, redditus, proventus, elemosynas, questus, & oblationes pro ipsis Hospitalibus, eorumque servitoribus, pauperibus, & ministris largiendas recipiendi, illasque secundum Deum, & eorum conscientiam in usus, & utilitatem eorumdem Hospitalium convertendi, nec non in Ecclesiis, Monasteriis, & locis Regni Franciæ, ac illi adjacentium Civitatum, & Oppidorum, ad quæ dicti Quæstores nomine Hospitalium, & Pauperum prædictorum admitterentur, receptores, & captas pro elemosynis recipiendis, & conservandis deputandi, ac circa ea, quæ in utilitatem, commodum, & conservationem Hospitalium, & pauperum prædictorum cederent, statuendi, & ordinandi, nec non super elemosynis colligendis, indulgentiisque, & gratis dictis Hospitalibus concessis publicandis, & acquirendis cum locorum Ordinariis, prout utilitati, & necessitatibus Hospitalium, & pauperum prædictorum expediens foret, & concordandi facultatem etiam concessit.

Dictaque Hospitalium postea nonnulla concessa sunt privilegia.

§.3. Ac tam dictus Sixtus, quam diversi alii Romani Pontifices Prædecessores sui, & dictæ Sedis Legati, nec non Francorum Reges, & aliæ personæ quamplurima alia privilegia, indulgentias, libertates, concessionem, & gratias eidem Hospitalibus communitè, vel divisim, auctoritate prædicta similiter concesserunt.

Quorum aliquæ hic recensentur.

§.4. Insuper præ memorie Julius Papa II. etiam Prædecessor noster tunc Cardinalatus honore fungens, & Episcopus Sabinen., ac in partibus illis prædictæ Sedis Legatus sufficienti ad id, ut assererat, per litteras dictæ Sedis facultate suffultus, illius

vigore inter alia Confratribus, benefactoribus, servitoribus, & personis eorumdem Hospitalium, & ad illa certis temporibus confluentibus, ut servitorum, Missarum, Orationum, & suffragiorum in Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, & locis infra limites suæ legationis consistentibus faciendorum, & celebrandorum participes effici mererentur, eadem auctoritate etiam perpetuo concessit: Et deinde rec. mem. Alexander Papa VI. similiter Prædecessor noster inter alia voluit, & declaravit, quod dictorum Hospitalium Magistris, Administratores, Nuntii, Confratres, Servitores, Benefactores, & personæ utriusque sexus, eorumque parentes vivi, & defuncti de Missis, & aliis piis suffragiis totius Ecclesiæ Militantis participes efficerentur, ipsique Magistris, Administratores, Confratres, ac ab eis pro tempore deputati Quæstores, & Receptores bis in quolibet anno in singulis Ecclesiis, aliisque locis dicti Regni, & Provinciarum illi adjacentium captas, seu truncos a primis Vesperis diei præcedentis, usque ad occasum solis diei sequentis permanentes, in quibus fidelium elemosynæ pro subventionem pauperum, & aliis necessitatibus Hospitalium prædictorum reponerentur, & conservarentur, deputare possent. Quodque singuli ex Magistris, Administratoribus, Confratribus, Nunciis, & Servitoribus hujusmodi unam, vel duas Ecclesiâ, vel Ecclesiis illarum partium, in quibus constituti forent, visitandi, & in unaquaque Ecclesiâ septies orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam devote dicendo, omnes, & singulas indulgentias, ac peccatorum remissiones consequerentur, & quilibet eorum consequi posset, quas consequerentur, & consequi posset, si quadragesimalibus, & aliis anni temporibus, illas, quæ pro stationibus deputatæ existebant, Ecclesiis in Urbe, & extra eam personaliter visitarent. Quodque infirmi, senes, valetudinarii, & alii impotentes, simili indulgentia potirentur, dicta auctoritate concessit, & indulgit, districtius inhibendo universis, & singulis locorum Ordinariis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Capitulis, Conventibus, & aliis Prælati, & personis Ecclesiasticis tam secularibus quamque etiam dicta Apostolica auctoritate fungentibus, quam Ordinum quorumcumque etiam Mendicantium Regularibus exemptis, & non exemptis, sub excommunicationis late sententiæ poena, quam inobedientes Episcopis inferiores incurere voluit. Nec ex tunc deinceps Magistris, Administratores, Confratres, Nuntios, Receptores, aut Servitores dictorum Hospitalium, vel ab eis deputatos, seu deputandos pro tempore, super deputatione captarum, seu truncorum hujusmodi, aut alias contra formam facultatum eis desuper a dicta Sede concessarum, molestare, seu perturbare præsumerent. Præterea idem Julius Prædecessor singulas suas, dum legationis officio fungeretur, ac Sixti, & Alexandri

1599.

1599.

Prædicta privilegia confirmavit Henricus IV. Rex.

xandri Prædecessorum prædictorum literas, facultates, & concessionem, omniaque, & singula in eis contenta, nec non inde sequuta quæcumque, Apostolica auctoritate dicta ex certa scientia approbavit, & confirmavit, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplevit, illaque omnia, & singula, prout per ipsum Julium tunc Legatum, ac prædictos Sixtum, & Alexandrum Prædecessores concessa fuerant, de novo concessit. Et etiam succollivè similis memorie Leo X., & Clemens VII. etiam Romani Pontifices Prædecessores nostri omnia, & singula privilegia, indulgentias, immunitates, indulgentias, remissiones, & gratias a Sixto IV., Alexandro VI., Julio II., aliisque Romanis Pontificibus Prædecessoribus suis dicto Hospitali Sancti Remigii, illiusque Magistris, Administratoribus, Confratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus, nec non libertates, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, aliisque Christianis concessa, eadem Apostolica auctoritate pariter perpetuo approbavit, & confirmavit, prout singulis Prædecessorum Julii, & Legati prædictorum literis desuper confectis plenius continetur.

§.5. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, temporum malignitate, & vigentibus multorum annorum serie in universa Gallia Bellorum tempestatibus effectum sit, ut Christiana charitas admodum neglecta, ac numerus cœcorum, & pauperum in dicto Hospitali Sancti Remigii auctus fuerit, & exinde tam pium opus a prædicto Sancto Ludovico Rege charitatis affectu institutum facile deperire possit, nisi priorum fidelium elemosynis adjuvetur: Hujusmodi vero auxilium parum proficuum, & utile sit evasurum, nisi ad elemosynarum collectas personæ particulares per totum Regnum prædictum deputentur, & licet per Decreta Concilii Tridentini propter pravos elemosynarum Quæstorum abusus, statutum sit, eorum nomen, atque usum penitus abolendum, nec ipsos ad effectum hujusmodi exercendum ullatenus admittendos, in eis tamen elemosynarum Hospitalibus, in quibus hospitalitas actu exercebatur, ad eorum sustentationem a devotis Christianis erogari solitarum perquisitio, & collectio ab honestis personis, honestoque modo facta non prohibeatur. Quare dictus Henricus Rex asserens, se a Regali, & Christiano stemmate ejusdem Sancti Ludovici originem ducere, propter illius vestigia ad Hospitale Sancti Remigii prædictum singularem devotionis affectum gerege, ac Syndicos, Gubernatores, & Administratores dicti Hospitalis ex primariis Civibus dictæ Civitatis, Parlamenti Parisien. existere, nominibus prædictis Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus eisdem privilegiis, indulgentiis, libertatibus, concessionibus, & gratiis pro illarum firmiori subsistentia, robur confirmationis Apostolicæ adicere, ac alias in præmissis opportune

providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmat Clemens.

§.6. Nos igitur, qui piis fidelium quorumlibet, præsertim Regum, desideriis ad Hospitalium, & pauperum in illis degentium subventionem, & sustentationem pertinentibus libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, Syndicos, Gubernatores, & Administratores prædictos, eorumque singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non singularum literarum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes. hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, indulgentias, libertates, immunitates, indulgentias, remissiones, concessionem, & gratias ab eisdem Sixto IV., Alexandro VI., Julio II. etiam, dum legationis munere fungeretur, Leone X., & Clemente VII., aliisque Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, Hospitali Sancti Remigii, illiusque Magistris, Administratoribus, Confratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus prædictis communitè, vel specialiter, nec non libertates, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, aliisque Christianis concessa, & largita, dummodo quoad præsentibus non expressa illa sint in usu, ac licita, & honesta, sacrisque Canonibus, & dicti Concilii Tridentini decretis minime contraria.

Ac præcipue elemosynas quarandi ad formam tamé Concilii Tridentini.

§.7. Nec non quoad facultatem habendi captam, seu truncos bis quolibet anno in singulis dicti Regni Ecclesiis, quatenus id etiam sit in usu dictæ Apost. auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis plenarie, & inviolabilis firmitatis robur adicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus, & nihilominus nunc, & pro tempore existentibus Syndicis, Gubernatoribus, & Administratoribus Hospitalis Sancti Remigii hujusmodi, ut de cetero perpetuis futuris temporibus, petita, & obtenta in primis, annis singulis locorum Ordinarii in scriptis licentia, quam ipsi Ordinarii omnino gratis dare debeant, elemosynas, & quæcumque alia charitatis subsidia per personas honestæ vitæ ad id ab ipsis Syndicis, Gubernatoribus, & Administratoribus pro tempore deputatas, ad usum dicti Hospitalis Sancti Remigii, illiusque pauperum in universo Regno prædicto, ac singulis ejus Provincis, Civitatibus, Terris, Burgis, Villis, & locis exquiri, & colligi facere, illasque, & illa recipere, & levare libere, & licite valeant: Ita tamen, quod hujusmodi elemosynæ in usum dicti Hospitalis, ad illius pauperum necessitates sublevandas dumtaxat convertantur, auctoritate, & tenore

Inhibens quominus quolibet molestetur.

re predictis etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

§.8. Decernentes Syndicos, Gubernatores, & Administratores predictos, & ab eis ad receptionem elemosynarum hujusmodi deputatas personas per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios in spiritualibus generales, aut officiales, nec non Fabrica Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & Cruciate sanctae, ac Ordinis Beatae Mariae Redemptionis Captivorum deputatos, vel quoscumque alios quavis auctoritate fingentes molestari, perturbari, vel inquietari non posse.

§.9. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, aut Commissarios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.10. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis Remen., & Rothomagen., ac Episcopo Parisien. committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici Regis, necnon pro tempore existentium Syndicorum, Gubernatorum, & Administratorum predictorum, vel alicujus eorum fuerit requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, ac Syndicos, Gubernatores, & Administratores predictos, omnesque alios, quos praesentes ipsae concernunt, & concernent in futurum, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos, vel eorum quempiam per quoscumque desuper contra earumdem praesentium tenorem quomolibet indebite molestari; Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum

§.11. Non obstantibus praemissis, & Sanctae memoriae Bonifacii Papae VIII. itidem Praedecessoris nostri, qua cavetur, ne quis praeter suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur. Seu ne Judices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, vel Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere audeant, vel presu-

mant, ac in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, necnon in Sinodalibus, Provincialibus, & universalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.12. Volumus autem, ac per easdem praesentes decernimus, quod persona ad collectionem elemosynarum hujusmodi pro tempore deputata, eo majus sine dolo, & modeste fungatur, Quaeorum nomen non gerant, nullas indulgentias divulgent, nec per se, vel alium praedictent, privilegia sua non ostentent, Reliquias, cartas, Imagines, aliae familia ad Christianos excitandos, aut ulla instrumenta, vel quorumcumque Quaeorum insignia non circumferant, minas, & imprecationes ad extorquendas pecunias, aut alia bona non intendant, nihil quasi debitum, & consuetum petant, nulla arte urantur, sed simpliciter pie, & modeste pro subventionem dicti Hospitalis petendo, id quod sponte offertur, tantum accipiant, nullamque super dictis elemosynis quovis nomine conventionem etiam in dicti Hospitalis utilitatem faciant; Ordinarii autem locorum pro praemissorum praesentium observatione, non solum ex aliorum delatione, sed ex suo etiam officio inquirent, si qua fraus ab ipsis Collectoribus praesertim adversus leges, eis praescriptas committatur, quos si Reos vere repererint, pro modo culpa arbitrio suo puniant, eosdemque statim a collectione elemosynarum hujusmodi amoveant, ac alios, qui boni, & idonei sint, ab eisdem Superioribus curent sufficiendos.

§.13. Quodque earumdem praesentium transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & alicujus persona in dignitate Ecclesiastica constituta sigillo munitis, ea prorsus ubique in iudicio, & extra fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, adjectionis, voluntatis, & Decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo nono, Nonis Maji, Pont. nostri Anno VIII.

Modus in quo situationibus servandus.

Transumptis danda fides.

Clausula.

Dat. die 7. Maii 1599. An. VIII.

Con-

CCCLXXV.

LEO UNDECIMUS

PAPA CCXXXIV.

A. N. CH. MDCV.

Nonnulli Litanias proprio mane evulgant.

Decretum Congregationis S. Officii, quo cavetur, quominus aliquis Litanias, vel Sanctorum, vel B. M. V. utatur, quae a Congregatione Sacrorum Rituum non fuerint approbatae.

De hac Congregatione habet Constitut. 117. Sixti V. Immenſa Tom. IV. Par. IV. fol. 392. Congr. V.

Clemens ſeſſe Congregationi Rituum. examinandas tradi mandata.

Sanctissimus Dominus Noster Clemens Papa VIII. Quoniam multi hoc tempore privati etiam homines, praetextu alende devotionis, novas quotidie Litanias evulgant, ut jam prope innumerabiles formae Litaniarum circumferantur, & in nonnullis ineptae sententiae, in aliis (quod gravius est) periculosa, & errorem sapientes inveniantur, pro sollicitudine sua pastoralis providere volens, ut animarum devotio, Deique, ac Sanctorum invocatio, sine ullius detrimenti spiritualis periculo foveatur;

§.1. Praecipit, & mandat, ut retentis antiquissimis, & communibus Litanias, quae in Breviariis, Missalibus, Pontificalibus, ac Ritualibus continentur, necnon Litanias de Beata Virgine, quae in Sacra Ede Lauretana decantari solent; quicumque alias Litanias edere, vel jam editas in Ecclesiis, sive Oratoriis, sive Processionibus, uti voluerint, eas ad Congregationem Sacrorum Rituum recognoscendas, & si opus fuerit, corrigendas mittere teneantur, neque sine licentia, & approbatione praedictae Congregationis, eas in publicum edere, aut publice recitare praesumant, sub poenis (ultra peccatum) arbitrio Ordinarii, & Inquisitoris severe infligendis.

§.2. Praesens Decretum factum fuit in generali Congregatione Sanctae Romanae, & universalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico in Monte Quirinali, coram praedicto Sanctissimo Domino Nostro, ac Illustrissimis, & Reverendissimis Dominis Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, adversus haeticam pravitatem generalibus Inquisitoribus, octavo Idus Septembris, Anno a Nativitate Domini Nostri Iesu Christi 1601.

Dat. die 6. Septemb. 1601.

Alexander Medicus electus est in Romanum Pontificem Kalendis Aprilis anno 1605, & Leonis XI. nomen assumpsit. V. autem Kalendas Majas defunctus, septimo supra vicissimum Pontificatus sui die, imperante Rodolpho II. sepultus est ad Sanctum Petrum. Vacavit Sedes dies xviii.

Declarat per Secularizationem Ecclesiae S. Vincentii de Cardona Ordinis Canonicorum S. Augustini Urgellen. Dioecesis nullum praedictum illatum fuisse Abbati, quoad jurisdictionem civilem, & criminalem super Canonicos ejusdem Ecclesiae, & Collegiatae S. Jacobi de Calaff Vicens. Dioecesis.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

EX injuncto Nobis Apostolici muneris debito jus suum unicuique conservare tenemur, & ad hunc effectum dubia quaecumque, quae ex concessionibus, & gratis a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris emanatis oriri possunt, ne inde lites postea inter Ecclesiasticas praesertim personas orientur, oportuna

Inhibens quominus quolibet molestetur.

re predictis etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

§.8. Decernentes Syndicos, Gubernatores, & Administratores predictos, & ab eis ad receptionem elemosynarum hujusmodi deputatas personas per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios in spiritualibus generales, aut officiales, nec non Fabrica Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Cruciatæ sanctæ, ac Ordinis Beate Mariæ Redemptionis Captivorum deputatos, vel quoscumque alios quavis auctoritate fingentes molestari, perturbari, vel inquietari non posse.

§.9. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, aut Commissarios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.10. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis Remen., & Rothomagen., ac Episcopo Parisien. committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quacumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici Regis, necnon pro tempore existentium Syndicorum, Gubernatorum, & Administratorum predictorum, vel alicujus eorum fuerit requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, ac Syndicos, Gubernatores, & Administratores predictos, omnesque alios, quos presentes ipsæ concernunt, & concernent in futurum, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos, vel eorum quempiam per quoscumque desuper contra earumdem presentium tenorem quomodolibet indebitè molestari; Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum

§.11. Non obstantibus præmissis, & Sanctæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. itidem Prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis præter suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suæ Diocesis ad iudicium evocetur. Seu ne Judices a Sede predicta deputati extra Civitatem, vel Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere audeant, vel presu-

mant, ac in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, necnon in Sinodalibus, Provincialibus, & universalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.12. Volumus autem, ac per easdem presentes decernimus, quod persone ad collectionem elemosynarum hujusmodi pro tempore deputate, eo majus sine dolo, & modestè fungantur, Quæstorum nomen non gerant, nullas indulgentias divulgent, nec per se, vel alium prædicent, privilegia sua non ostentent, Reliquias, cartas, Imagines, aliave similia ad Christianos excitandos, aut ulla instrumenta, vel quorumcumque Quæstorum insignia non circumferant, minas, & imprecationes ad extorquendas pecunias, aut alia bona non intendant, nihil quasi debitum, & consuetum petant, nulla arte urantur, sed simpliciter pie, & modestè pro subventionem dicti Hospitalis petendo, id quod sponte offertur, tantum accipiant, nullamque super dictis elemosynis quovis nomine conventionem etiam in dicti Hospitalis utilitatem faciant; Ordinarii autem locorum pro præmissorum præcisa observatione, non solum ex aliorum delatione, sed ex suo etiam officio inquirent, si qua fraus ab ipsis Collectoribus præsertim adversus leges, eis præscriptas committatur, quos si Reos vere repererint, pro modo culpæ arbitrio suo puniant, eosdemque statim a collectione elemosynarum hujusmodi amoveant, ac alios, qui boni, & idonei sint, ab eisdem Superioribus curent sufficiendos.

§.13. Quodque earumdem presentium transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, ea prorsus ubique in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, adjectionis, voluntatis, & Decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo nono, Nonis Maji, Pont. nostri Anno VIII.

Modus in que situationibus servandæ.

Transumptis danda fides.

Clausula.

Dat. die 7. Maii 1599. An. VIII.

Con-

CCCLXXV.

LEO UNDECIMUS

PAPA CCXXXIV.

A. N. CH. MDCV.

Nonnulli Litaniarum proprio mane evulgaverant.

Decretum Congregationis S. Officii, quo cavetur, quominus aliquis Litaniis, vel Sanctorum, vel B. M. V. utatur, quæ a Congregatione Sacrorum Rituum non fuerint approbatæ.

De hac Congregatione habet Constitut. 117. Sixti V. Immenſa Tom. IV. Par. IV. fol. 392. Congr. V.

Clemens scilicet Congregationi Rituum examinandas tradi mandat.

Sanctissimus Dominus Noster Clemens Papa VIII. Quoniam multi hoc tempore privati etiam homines, prætextu alende devotionis, novas quotidie Litaniarum evulgant, ut jam prope innumerabiles forme Litaniarum circumferantur, & in nonnullis ineptæ sententiæ, in aliis (quod gravius est) periculose, & errorem sapientes inveniantur, pro sollicitudine sua pastoralis provide volens, ut animarum devotio, Deique, ac Sanctorum invocatio, sine ullius detrimenti spiritualis periculo foveatur;

§.1. Præcipit, & mandat, ut retentis antiquissimis, & communibus Litaniis, quæ in Breviariis, Missalibus, Pontificalibus, ac Ritualibus continentur, necnon Litaniis de Beata Virgine, quæ in Sacra Ede Lauretana decantari solent; quicumque alias Litaniarum edere, vel jam editas in Ecclesiis, sive Oratoriis, sive Processionibus, uti voluerint, eas ad Congregationem Sacrorum Rituum recognoscendas, & si opus fuerit, corrigendas mittere teneantur, neque sine licentia, & approbatione prædictæ Congregationis, eas in publicum edere, aut publice recitare præsumant, sub poenis (ultra peccatum) arbitrio Ordinarii, & Inquisitoris severe infligendis.

§.2. Præsens Decretum factum fuit in generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico in Monte Quirinali, coram prædicto Sanctissimo Domino Nostro, ac Illustrissimis, & Reverendissimis Dominis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, adversus hæreticam pravitatem generalibus Inquisitoribus, octavo Idus Septembris, Anno a Nativitate Domini Nostri Iesu Christi 1601.

Dat. die 6. Septemb. 1601.

Alexander Medicus electus est in Romanum Pontificem Kalendis Aprilis anno 1605, & Leonis XI. nomen assumpsit. V. autem Kalendas Majas defunctus, septimo supra vicissimum Pontificatus sui die, imperante Rodolpho II. sepultus est ad Sanctum Petrum. Vacavit Sedes dies xviii.

Declarat per Secularizationem Ecclesiæ S. Vincentii de Cardona Ordinis Canonicorum S. Augustini Urgellen. Diocesis nullum præjudicium illatum fuisse Abbati, quoad jurisdictionem civilem, & criminalem super Canonicos ejusdem Ecclesiæ, & Collegiæ S. Jacobi de Calaff Vicens. Diocesis.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

EX injuncto Nobis Apostolici muneris debito jus suum unicuique conservare tenemur, & ad hunc effectum dubia quæcumque, quæ ex concessionibus, & gratis a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris emanatis oriri possunt, ne inde lites postea inter Ecclesiasticas præsertim personas orientur, oportuna

declaratione e medio tollere curamus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§.1. Cum itaque alias sel. rec. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster clara memoriae Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici supplicationibus adductus, Monasteria, Dignitates, & Beneficia Ordinis Canonico-regularium Sancti Augustini in Principatu Cataloniae, & Comitatu Rossilionis, & Ceritania existentia ex causis tunc expressis, Ordine prædicto in illis perpetuo suppresso, & extincto, ad secularitatem in omnibus, & per omnia, & quoad omnia perpetuo reducerit, & deinde aliqua ex eisdem Monasteriis, & præsertim Ecclesiam olim Monasterium Sancti Vincentii Oppidi de Cardona Urgellen. Diocesis in Collegiata insignes exeret, prout in diversis ejusdem Clementis literis desuper expeditis plenius continetur.

§.2. Cumque, sicut accepimus, Abbas ejusdem Collegiatae Ecclesiae ab immemorabili tempore citra habuerit, & exercuerit Jurisdictionem civilem, & criminalem, etiam in criminibus extra Regulam tam in Canonicos ejusdem Ecclesiae, quam etiam in Priorem, & Canonicos seculares, & Collegiatae, olim etiam regularis dicti Ordinis, Ecclesiae Sancti Jacobi Oppidi de Calass Vicen. Diocesis, quæ membrum, & dependens ab ipsa Ecclesia Collegiata Sancti Vincentii de Cardona existit, ac prædicti Prior, & Canonici Ecclesiae Sancti Jacobi de Calass prædicto Abbati Sancti Vincentii de Cardona canonicam obedientiam præstare soliti sunt, & de hoc post reductionem ad secularitatem earundem Ecclesiarum in possessione dictus Abbas reperitur.

§.3. Verum quia Venerabiles Fratres Urgellen., & Vicen. Episcopi prætendunt, quod post reductionem ad secularitatem earundem Ecclesiarum, jurisdictione prædicta in easdem Ecclesias, ac Priorem, & Canonicos ad eos respective pertineat quam tamen nunquam antea habuerunt, sed solum jus visitandi Ecclesias prædictas, quæ etiam Parochiales existunt, habuerunt, dubitandum sit, ne aliqua lites, & differentia super præmissis inter prædictos Episcopos ex una, & Abbatem prædictum ex altera partibus oriantur, seu jam forsitan suborta extiterint.

§.4. Nos omnem controversiarum occasionem inter Ecclesiasticas personas præcideri, & jura sua unicuique conservare volentes, ac literarum prædictarum ejusdem Prædecessoris tenorem præsentibus pro expresso habentes, & dilectum filium Franciscum Ferran modernum Abbatem dictæ Ecclesiae Sancti Vincentii de Cardona specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & ab-

solutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, declaramus, prout alias sæpe ipsum Clementem Prædecessorem declarasse accepimus, ipsius Clementis Prædecessoris intentionis nunquam fuisse, per reductionem Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum, & Beneficiorum Ordinis, & Principatus prædictorum ad secularitatem ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, & Beneficiis, Jurisdictiones, prærogativas, præminentias, privilegia, aliæque jura, & concessiones auferre, sed regularitatem tantum in eis supprimere, illaque ad secularitatem hujusmodi reducere, salvis semper in suo robore permanentibus jurisdictionibus, prærogativis, præminentis, privilegiis, & aliis supradictis, & sic etiam ejusdem mentis, & intentionis non fuisse, per reductionem ad secularitatem dictarum Collegiatarum Ecclesiarum Sancti Vincentii de Cardona, & Sancti Jacobi de Calass in aliquo præjudicare Jurisdictioni civili, & criminali supradictæ, quam dictus Abbas Ecclesiae Sancti Vincentii de Cardona, tam in ejusdem Ecclesiae Canonicos, quam in Priorem, & Canonicos Ecclesiae Sancti Jacobi de Calass antea, ut præfertur, habebat, sed hujusmodi Jurisdictionem eidem Abbati ut antea salvam, & illam remansisse, & remanere, ac tam prædictum Franciscum modernum, quam pro tempore existentem Abbatem Sancti Vincentii de Cardona super hujusmodi Jurisdictione, & illius libero exercitio per dictos Episcopos Urgellen., & Vicen., aut quoscumque alios, quovis prætextu, causa, & occasione impediri, molestari, perturbari, vel inquietari nullatenus posse.

§.5. Præsentemque literas, etiam ex eo quod dicti Episcopi, seu alii quicumque in præmissis jus habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia causa de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, aut alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Et quatenus aliqua lis super præmissis inter Episcopos, & Abbatem prædictos hætenus orta fuerit, illam ad Nos harum serie avocamus, ac penitus extinguimus, perpetuumque partibus ipsis desuper silentium imponimus.

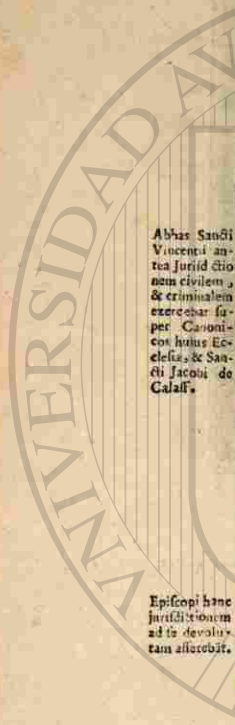
§.6. Quocirca dilectis filiis causarum Curie Camera Apostolicae generali Auditori, ac nostro, & Sedis Apostolicae in Regnis Hispaniarum Nuncio, & Abbati Beate

Clem. VIII. secularitatem Ecclesiarum S. Vincentii de Cardona in Collegiata creavit.

Abbas Sancti Vincentii antea Jurisd. civilis, & criminalem exercere super Canonicos hujus Ecclesiae, & Sancti Jacobi de Calass.

Episcopi hanc Jurisdictionem ad se devoluntam asserunt.

Leo Abbatem adjuvat.

UNIVERSIDAD DE VALENCIA

Clausula.

Executorum deputatio.

Ma-

Maria del Real Elnen. Diocesis nunc, & pro tempore existenti per præsentibus committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios præsentibus literas, & in eis contenta quocumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Francisci Abbatis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illique in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illum præmissorum omnium, & singulorum effectum pacifice frui, & gaudere: Non permittentes illum desuper per dictos Episcopos Urgellen., & Vicen., aut quoscumque alios quomodolibet indebitè molestari, Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliæque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstantibus sel. rec. Bonifacii Papa VIII. Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duobus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 15. Aprilis 1605. Pontificatus nostri Anno I.

Derogatio contrarium.

Die die 15. Aprilis 1605. An.I.

Ex Regest. in Secret. Argv.

Declarat per Sæcularizationem Prioratus Beate Marie de Cornella Ordinis Canonico-regularium S. Augustini Elnen. Diocesis nullum præjudicium illatum fuisse Priori ejusdem Ecclesiae super collatione Canonicali.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis nostri muneris ratio exposcit, ut ad pacem, & quietem inter Ecclesiasticas personas, præsertim Pontificales, & alia dignitate præditas conservandam, ea, quæ per Apostolicam Sedem statuta, & ordinata fuerunt, ex quorum dubia interpretatione tranquillitatis, & quietis effectus turbari possit, nostræ declarationis Ministerio dilucidemus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§.1. Expositum nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Hyppolitii Frigola Prioris Collegiatae Ecclesiae Beate Marie de Cornella Elnen. Diocesis, quod ipsa Ecclesia antequam sære: Clemens Papa VIII. Prædecessor noster ad supplicationem clar. me: Philippi Secundi Hispaniarum Regis Catholici Ordinem Canonico-regularium Sancti Augustini in Ecclesiis, & Monasteriis tunc ejusdem Ordinis Principatus Cataloniae, illiusque statum, & essentiam regularem ex eisdem Ecclesiis, & Monasteriis perpetuo suppresserit, & extinxerit, ipsaque

Post suppressam in Ecclesia de Cornella regularitatem Canonice conferri solebant a Priori.

Procurator.

Post suppressam in Ecclesia de Cornella regularitatem Canonice conferri solebant a Priori.

Ecclesias, & Monasteria, ad statum, & essentiam sæcularem reducerit, prout in ipsius Prædecessoris desuper expeditis literis plenius continetur, Ordinis prædicti existebat, & occurrente vacatione Canoniciatum, & Præbendarum, & aliorum Officiorum dictæ Collegiatae Ecclesiae, semper ab immemorabili tempore citra, salvis tamen reservationibus, & affectionibus Apostolicis, a Priore dictæ Collegiatae Ecclesiae pro tempore existente de illis dispoñi consueverit.

§.2. Nunc vero post reductionem ad secularitatem hujusmodi, Ven: Frater Episcopus Elnen. præterdat collationem illorum in Mensibus Ordinarii ad se spectare, & propterea facile evenire possit, ut aliqua exinde controversia inter ipsum Episcopum Elnen., & prædictum Priorem suboriatur. Idcirco dictus Hyppolitus modernus Prior Nobis humiliter supplicari fecit, ut super hoc de opportuna declarationis remedio providere de benignitate Apostolica dignaretur.

§.3. Nos igitur omnem controversiarum occasionem inter Ecclesiasticas personas e medio tollere, ac jus suum unicuique conservare volentes, prædictarum literarum Clementis Prædecessoris tenorem præsentibus pro expresso habentes, ipsamque Hyppolitum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, prout etiam alias ipsum Clementem Prædecessorem declarasse accepimus, ipsius Clementis Prædecessoris intentionis nunquam fuisse, per reductionem Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum, & Beneficiorum Ordinis, & Principatus prædictorum ad secularitatem, ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, & Beneficiis, jurisdictiones, prærogativas, præminentias, privilegia, aliæque jura, & concessiones auferre, sed regularitatem tantum in eis supprimere, illaque ad secularitatem hujusmodi reducere, salvis semper in suo robore permanentibus jurisdictionibus, prærogativis, præminentis, privilegiis, & aliis supradictis: sic etiam mentis, & intentionis Clementis Prædecessoris non fuisse, per reductionem ad secularitatem dictæ Collegiatae Ecclesiae in aliquo præjudicare juri conferendi, quod ante dictam reductionem ad prædictum Priorem legitime spectabat.

§.4. Decernentes propterea dictum Hyppolitum modernum, & pro tempore existentem Priorem dictæ Collegiatae Ecclesiae per dictum Episcopum Elnen., seu quoscumque alios præmissorum occasione molestari, perturbari, inquietari, vel impediri, præsentemque literas etiam ex eo, quod dictus Episcopus, seu alii quicumque in præmissis jus habere prætendentes ad hoc vocati,

Afferente vero Episcopo ad se in suis mensibus illorum collationem pertinet, Prior Pontificium dictæ rationem per se interponi.

Leo declarat, Clemens intentionis fuisse nemini præjudicare iure conferendi Beneficia etc.

Clausula.

R 2

cati,

ÓNOMA

GENERAL DE

cati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia causa de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; sicque, & non aliter per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Quocirca dilectis filiis causarum Curie Camera Apostolica generali Auditori, ac nostro, & Apostolice Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, necnon Abbati Beate Mariæ del Real ejusdem Eluen. Diocesis nunc, & pro tempore existentem per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Hyppoliti moderni, & pro tempore existentis dictæ Collegiæ Ecclesiæ Prioris fuerint requisiti, solemniter publicantes, illique in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illum præmissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illum desuper per dictum Episcopum Eluen. aut quoscumque alios quomodolibet indebitè molestari; Contradiçtores quoscumque per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus sal. recor. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 16. Aprilis 1605. Pont. Nostri Anno Primo.

III.
Similis Declaratio super jurisdictione civili, & Criminali eidem Priori Collegiæ Ecclesiæ B. Mariæ de Cornella in Canonicos prædictæ Ecclesiæ competente.

LEO PAPA UNDECIMUS
Ad perpetuam rei memoriam.

EX injuncto Nobis Apostolici muneris debito jus suum unicuique conservare tenemur, & ad hunc effectum dubia qua-

cumque, quæ ex concessionibus, & gratis a Sede Apostolica emanatis oriri possunt, ne inde lites postea inter Ecclesiasticas præsertim personas oriantur, opportuna declaratione e medio tollere curamus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§.1. Cum itaque alias facti re: Clemens Papa VIII. Prædecessor noster clar. me: Philippi Secundi Hispaniarum Regis Catholici supplicationibus adductus Monasteria, Dignitates, & Beneficia Ordinis Canonico-regularium S. Augustini in Principatu Cathalonie, & Comitatu Rossilionis, & Certanæ existentia ex causis tunc expressis, Ordine prædicto in illis perpetuo suppresso, & extincto, ad secularitatem in omnibus, & per omnia, & quoad omnia perpetuo reduxerit, & deinde aliqua ex eisdem Monasteriis in Collegiatis insignes exererit, prout in diversis ipsius Prædecessoris literis desuper expeditis plenius continetur.

§.2. Cumque, sicut accepimus, Prior Collegiæ Ecclesiæ Beate Mariæ de Cornella Eluen. Diocesis, ab immemorabili tempore citra habuerit, & exereverit jurisdictionem Civilem, & Criminalem etiam in Crimini- bus extra regulam in Canonicos ejusdem Ecclesiæ, qui prædicto Priori Canonicam obedientiam præstare soliti sint, & de hoc post reductionem ad secularitatem ejusdem Ecclesiæ in possessione dictus Prior reperitur.

§.3. Verum quia Ven. Frater Episcopus Eluen. præterdit, quod post reductionem ad secularitatem dictæ Ecclesiæ, jurisdictio prædicta in eandem Ecclesiam, ejusque Canonicos ad ipsum pertinet, quam tamen nunquam antea habuit, sed solum jus visitandi Ecclesiam prædictam, quæ etiam Parochialis existit, habuit, dubitandum sit, ne aliqua lites, & differentie super præmissis inter dictum Episcopum ex una, & Priorem prædictum ex altera partibus oriantur, seu jam forsitan suborta extiterint.

§.4. Nos omnem controversiarum occasionem inter Ecclesiasticas personas præcedere, & jura sua unicuique conservare volentes, ac literarum suarum prædictarum tenorem presentibus pro expresso habentes, & dilectum filium Hyppolitum Frigolam modernum dictæ Ecclesiæ de Cornella Priorem specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, auctoritate Apostolica tenore presentium declaramus, prout alias sæpeditum Clementem prædecessorem declarasse accepimus, ejusdem Clementis Prædecessoris intentionis nunquam fuisse, aut esse, per reductionem Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum,

Secularizationem Ecclesiæ de Cornella a Clem. VIII. factam tenentur.

Priorem vero in possessione fuisse jurisdictionem civilem, & criminalem super Canonicos exereverit.

Episcopum vero Eluenfem illum sibi vindicare.

Declaratio de qua infra.

tatum, & Beneficiorum Ordinis, & Principatus prædictorum ad secularitatem, ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, & Beneficiis, jurisdictiones, prærogativas, præminentias, privilegia, aliaque jura, & concessionis auferre, sed regularitatem tantum in eis suppressere, illaque ad secularitatem hujusmodi reducere, salvis semper in suo robore permanentibus jurisdictionibus, prærogativis, præminentis, privilegiis, & aliis prædictis, & sic etiam dicte mentis, & intentionis non fuisse per reductionem ad secularitatem dictæ Ecclesiæ Beate Mariæ de Cornella in aliquo præjudicare jurisdictioni Civili, & Criminali prædictæ, quam dictus Prior Ecclesiæ Beate Mariæ de Cornella in ejusdem Ecclesiæ Canonicos antea, ut præfertur habebat, sed hujusmodi jurisdictionem eidem Priori, ut antea, salvam, & illasam remansisse, & remanere, ac tam prædictum Hyppolitum modernum, quam pro tempore existentem Priorem dictæ Ecclesiæ Beate Mariæ de Cornella super hujusmodi jurisdictione, & illius libero exercitio per dictum Episcopum Eluen., aut quoscumque alios quovis prætextu, causa, & occasione impediri, molestari, perturbari, vel inquietari nullatenus posse.

§.5. Presentesque literas etiam ex co, quod dictus Episcopus, aut alii quicumque in præmissis jus habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, & ex quavis alia causa de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre, aut alio quocumque defectu notari, impugnari, aut infringi, retractari, invalidari, vel ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque, & non aliter per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus, & quatenus aliqua his super præmissis inter Episcopum, & Priorem prædictos hæstenuis orta fuerit, illam ad Nos harum serie avocamus, ac penitus extinguimus, perpetuumque partibus ipsis desuper silentium imponimus.

§.6. Quocirca dilectis filiis causarum Curie Camera Apostolica generali Auditori, ac nostro, & Apostolice Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, & Abbati Beate Mariæ del Real ejusdem Diocesis nunc, & pro tempore existentem per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Hyppoliti Prioris fuerint requisiti, solemniter publicantes, illique in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, illum præmissorum omnium, & singulo-

rum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illum desuper per dictum Episcopum Eluen., aut quoscumque alios quomodolibet indebitè molestari; Contradiçtores quoscumque per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstantibus facti re: Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 18. Aprilis 1605. Pontificatus nostri Anno I.

IV.
Avocatio, & extinctio Litium pendentium inter Capitula, & Clerum Regnorum Hispaniarum, & Societatem Jesu super solutione Decimarum Parochialibus, aliisque Ecclesiis de jure debitæ, cum declaratione, quod PP. d. Societ. loco Decimæ vigesimæ pro Bonis acquisitis, pro Bonis tamen deinceps emptionis titulo acquirendis, integram Decimam solvere debeant.

LEO PAPA UNDECIMUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Impositi Nobis Apostolici muneris debitum exposcit, ut in his nostre auctoritatis partes libenter interponamus, per quæ differentis, & controversiis inter Ecclesiasticas personas vigentibus, e medio sublatis, earum quieti opportune consulamus.

§.1. Cum itaque alias facti re: Paulus Papa III. Prædecessor noster Societati Jesu ab ipso institutæ, & approbatæ, ejusque Societatis inter alia concesserit, ut de eis, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut Libris, Fabrica, Luminaribus, seu pro victu, & indumentis eorum, necnon pro annuis Censibus reddendis, ad quorum solutionem aliqua Domus Societatis prædictæ obligata forsan existebant, ac de Domibus, & Collegiis, & eorum Prædiis, Hortis, aliisque locis eisdem Societati haberi concessis, aut de his, quæ sibi pro hujusmodi rebus, Domibus, Collegiis, Locis, & Hortis emendis, per quascumque personas pro tempore legari, aut relinquere contigisset, & aliis bonis quibuscumque per dictam Societatem, & ipsius Collegia possessis, & obtentis, aliquam decimam etiam Papalem solvere, seu Canonicam portionem exhibere, seu ad præstationem procuratorum Legatorum prædictæ Sedis, vel Nunciorum ipsius, aut Ordinariorum Locorum, & exactorem Collectarum, seu subsidiarum, vel provisionum, quorumcumque minime tenerentur, nec ad

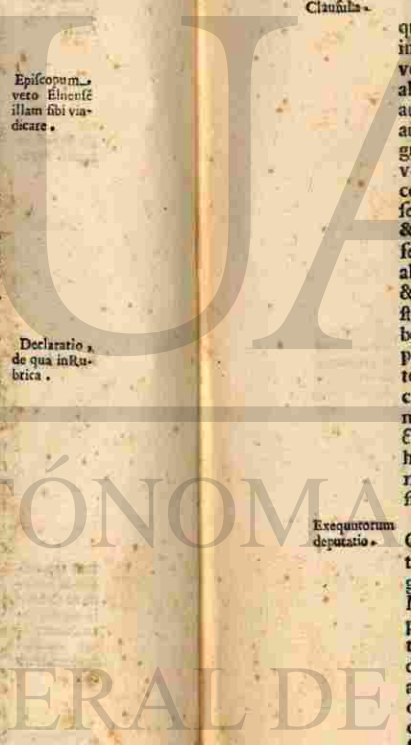
Derogatio contrariorum

Dat. die 18. Aprilis 1605. An. I.

Ex Reg. in Secret. Brev.

Procuriam.

Paulus III. Societatem Jesu quoscumque operis solutione liberatis de clara vit., ab ea Decimas non esse solvendas, nisi in licetis impositionis Decimarum hujusmodi expressa de ipsa Societate mentio fecerit.

ad id per Literas ejusdem Sedis, aut Legatorum, vel Nunciorum, seu Dicecesanorum praedictorum, cujuscumque tenoris forent, nullo unquam tempore compelli possent, nisi ipsa litera Apostolica plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, & concessione hujusmodi, ac de eorum Ordine mentionem fecissent, & si forte per ipsum Paulum Praedecessorem, vel dictam Sedem de piis Legatis dispositis, & relictis in genere, vel in specie, Decima, vel alia portio, seu Quarta alteri pia, vel non pia cause quomodolibet eatenus concessa fuissent, vel illam impofterum concedi, seu solvi, aut dari, mandari contigisset, Socios dictae Societatis, ac illorum Domos, & Bona quaecumque, & eis legata, & relicta, aut alias in eorum favorem disposita in concessionibus, & mandatis hujusmodi minime comprehendere decreverit, & voluerit, nisi de ipsis, ac praedicto Decreto, & voluntate, non per clausulas generales idem importantes, sed vera, & expressa, atque specifica mentio fieret in eisdem, & alias prout in literis Apostolicis ejusdem Pauli Praedecessoris sub Datum Anno Incarnationis Dominicae 1549., decimo quinto Kalend. Novembris Pontificatus sui Anno Decimo quinto expeditis.

Pius IV. in hujusmodi exemptione Domos et Collegia, & Collegia comprehendit, & clausit.

§.2. Cumque deinde re. mem. Pio Papa IV. pro parte Praepositi Generalis, & universae Societatis praedictae exposito, quod quamvis dictus Paulus Praedecessor eandem Societatem, ejusque personas a Decimarum, & aliarum quarumcumque impositionum solutione exemptisset, quia tamen id disertis verbis non videbatur explicatum, nec non in exemptione illis concessa hujusmodi de Domibus probationis, & Collegiis ejusdem Societatis, non tamen Professorum, Domibus, quae juxta regularia illius instituta bona stabilia habent, aut habere possunt, specialis mentio facta fuerat, molestiam ipsis inferri, ac Domos probationis, & Collegia ipsius Societatis super exemptione hujusmodi perturbari posse, tempore procedente, timebant: ideo supplicationibus Praepositi Generalis, & Societatis praedictorum, inclinatus, privilegia, & exemptionem, & cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, literas Pauli Praedecessoris praedictas, & illarum vigore Domos, & Collegia ejusdem Societatis ubilibet constituta, & inde sequuta quaecumque, juxta tenorem literarum earundem, Apostolica auctoritate ex certa scientia confirmaverit, & approbaverit, ac etiam plenarie innovaverit, & de novo, quatenus opus esset, concesserit, nec non illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjecerit, omnesque, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem suppleverit.

Et de novo Societatem, & singula illius Domos probationis, & Collegia ubilibet existentia, praesentia, & futura, eorumque personas, fructus, redditus, proventus, & bonorum Ecclesiasticorum Secularium, & Regularium quorumcumque illis

pro tempore unitorum, aliaque res, & bona quaecumque a quibusvis decimis etiam Papalibus, praedialibus, personalibus, quartis, medietatibus, & aliis ordinariis oneribus, etiam pro expeditione contra Infideles, defensione Patriae, & aliis quibuscumque etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum instantiam pro tempore impostis, etiam si quod in illorum impositione caveretur, quod nulla proflus exemptio cuique adversus illa suffragetur: Ita quod Societas, ejusque Domus, Collegia, fructus, res, & bona praedicta semper ab illis absque declaratione desuper facienda exempta essent, & esse conferentur, perpetuo liberaverit, & exemerit, ac alia fecerit, prout in ejusdem Pii Praedecessoris in forma Brevis literis sub Datum die 19. Augusti 1561. Pontificatus sui Anno Secundo.

§.4. Et cum demum pia mem. Gregorio Papa XIII. etiam Praedecessori nostro pro parte tunc existentis Praepositi Generalis ejusdem Societatis Jesu pariter exposito, quod licet praedictus Paulus III. Praedecessor volens dictam Societatem per eum Apostolica auctoritate institutam, & approbatam, illiusque Socios favore prosequi gratia specialis, inter alia eidem Societati, & Sociis supramemoratam exemptionem a Decimis concessisset, & indulgisset, & successivo Pius IV. literas ipsius Pauli III., ut supra dictum est, confirmasset, & approbasset, & alia concessisset, prout in singulis supra dictis Pauli, & Pii Praedecessorum literis plenius continebatur: Nihilominus quia in illis nulla de Constitutione re. me. Innocentii Papa III. similiter Praedecessoris nostri in Concilio generali super decimis edita, quae incipit *Nuper*, expressa, & specifica mentio facta, nec ei specialiter, & expresse derogatum fuerat, idem Praepositus dubitabat, singulas literas praedictas de subreptionis, seu nullitatis vitio notari, & Societati, illiusque Domibus, Collegiis, & personis praedictis minus utiles reddi, aut illa super exemptione hujusmodi molestari, vel perturbari posse tempore procedente. Idem Gregorius Praedecessor quarumcumque litem, & causarum super praemissis jam forsitan motarum statum, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & Collitigantium, ac titulos, & jura eorum pro expressis habens, & ipsius Praepositi Generalis supplicationibus ea in parte inclinatus, voluerit, ac Societati, illiusque Domibus etiam probationum, Collegiis, & personis praedictis auctoritate Apostolica concesserit, quod singula litera praedicta cum exemptionibus, ceterisque omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, processibusque habiti per eosdem, & inde sequuta quaecumque valerent, plenamque roboris firmitatem obtinerent, ac eis, quibus concessa existebant, perpetuo suffragarentur in omnibus, & per omnia, perinde ac si in illis de Constitutione Innocentii Praedecessoris, & seu Concilii generalis hujusmodi specifica, & expressa mentio facta, eique specialiter, & expresse derogatum fuisset, prout idem Gre-

Hae de causa Greg. XIII. Constitutioni Innocent. III. plenissime derogavit.

Gregorius Praedecessor dictae Constitutioni ad effectum praemissum specialiter, & expresse derogavit, decernens ita in quibuscumque causis pendentibus, & futuris per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes judicari, & definituri debere, irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigisset attentari, & alias prout in ejusdem quoque Gregorii Praedecessoris in forma Brevis sub Datum die prima Januarii 1578., Pontificatus sui Anno Sexto expeditis literis plenius continetur.

Orta tamen lis est inter eandem Societatem Praefules Regnorum Castellae, & Legionis super Decimis Parochiis solvendis.

§.5. Cumque, sicut accepimus, ex eo, quod occasione praedictorum Privilegiorum Religiosi dictae Societatis se, eorumque Domos etiam Probationum, Collegia, & Loca, ac Praedia, res, & bona quaecumque a solutione etiam Decimarum, quae Parochialibus, & aliis Ecclesiis de jure, vel consuetudine, seu quovis alio titulo, vel causa debebantur, exemptos esse: Contra vero Metropolitanarum, & Cathedralium, ac aliarum Ecclesiarum Archiepiscopi, Episcopi, & alii Praefules Venerabiles Fratres, & Capitula, & Parochiales Ecclesiarum Rectores Regnorum Castellae, & Legionis dilecti filii, ipsos Religiosos Societatis Jesu tali exemptione in maximum illorum praedictum abuti praetendunt, inter illos dum super hoc diversa lites, seu controversiae orta, & in causa, seu causis hujusmodi, ad aliquos actus devenit fuerit, & licet demum de in eadem inter ipsas Partes aliqua concordia tractatum, & in Congregatione generali Capitulum totius Cleri dictorum Regnorum in Civitate Vallisletana de anno 1602. habita diversae propositiones hinc inde inter ipsas partes ad effectum hujusmodi concordiam in eundem factae fuissent, nihilominus aliquid conclusum non extiterit, sed utraque Pars negotium istud ad Romanum Pontificem remiserit.

Leo hujusmodi litem a se avocans, & Partibus litem imponens.

§.6. Nos, qui inter Ecclesiasticas personas pacem, & quietem perpetuo vigere, & conservari sincero desideramus affectu, remissionem hujusmodi acceptantes, negotium hujusmodi iuxta fa. re. Clementis Papa VIII. Praedecessoris nostri mature discussum, & examinatum, pro equitate terminare, ac omnem ulterioris controversiae, & discordiae inter dictas partes occasionem praecidere statuimus: Idcirco singularum Pauli, Pii, & Gregorii Praedecessorum, & aliarum quarumcumque in favorem praedictae Societatis super hujusmodi exemptione expeditarum literarum veriores, & totos tenores, & datas, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, nec non quascumque lites, & causas praemissorum occasione haecenus inter Venerabiles Praefules Archiepiscopos, Episcopos, & alios Praefules Fratres nostros, & quavis Metropolitanas, Cathedrales, Collegiatas, Parochiales, & alias Ecclesias, earumque Capitula, Collegia, Rectores, & alias Ecclesiasticas personas dictorum

Regnorum ex una, & dictam Societatem, & quavis illius Domos, etiam Professorum, necnon Collegia, Domos probationis, & alia loca quaecumque ex altera parte coram quibuscumque Judicibus, etiam nostri Sacri Palatii Apostolici Rotae Auditoribus, ac etiam S. R. E. Cardinalibus, & in quacumque instantia tam conjunctim, quam divisim pendentes, quarum status, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & Collitigantium, praesentibus similiter pro expressis haberi volumus, in eisdem statu, & terminis, in quibus reperiuntur, ad Nos harum serie revocantes, illasque penitus extinguentes, & quascumque sententias, litteras executoriales ad favorem Societatis, seu illius Domorum, seu Collegiorum, aut alicujus illorum quomodolibet latas, & relaxatas, & etiam forsitan executas, & alias quascumque provisiones quomodolibet, & quandoocumque ad eandem favorem expeditas revocantes, & ad praesentium praescriptum reducentes, ac perpetuum partibus ipsis super praemissis omnibus, & singulis silentium imponentes, salvis tamen quibuscumque concordatis, seu transactionibus inter Partes initis, quas in suo robore remanere volumus.

§.7. Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolica potestate plenitudine, harum serie perpetuo statuimus, decernimus, & ordinamus, ut ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus praedicta Societas, & illius Domus etiam Probationum, atque Collegia, & Loca quaecumque ubi Locorum in praedictis Regnis Castellae, & Legionis existentia, ratione Praediorum, Possessionum, Vinearum, Olivetorum, Terrarum, Hortorum, & Bonorum quorumcumque, quae nunc possident quomodocumque, & undecumque ad eos perventa, aut per eos acquisita fuerint, & etiam eorum, quae impofterum perpetuis futuris temporibus ex novis Domorum, seu Collegiorum foundationibus, aut aliis largitionibus, donationibus, Legatis, Testamentis, Codicillis, seu ultimis voluntatibus dumtaxat acquirant, & non solum eorum, quae locare, & arrendare solent, sed etiam eorum, quae per proprios Colonos, ac propriis quoque manibus excolunt, loco Decima, vigesimam scilicet ex singulis viginti unum eorum fructuum cujuscumque generis, & speciei, quos in illis colligunt, necnon Pecorum, & aliorum animalium, quae in illis nutriunt, Piscationum, Avium, aliarumque rerum, & specierum, de quibus de jure, vel consuetudine decimari solet Ecclesiis, quibus alioquin circumscriptis dictis privilegiis decima perfolvi deberet, perfolvere teneantur, & obligati existant.

§.8. Et quia evenire poterit, ut Religiosi dictae Societatis alia Praedia, Possessiones, Terras, & Bona emptionis titulo impofterum acquirant, aut Praedia, Terras, & Bona extraneorum excolant, vel per eorum Colonos excoli faciant: Nos, ne super bonis impofterum acquirendis, aut ex-

Declarat ibidem solvendi esse vigesimam pro bonis quae ab eadem Societate possident.

Decimam vero pro bonis, quae impofterum emittuntur per ipsam, vel locabuntur.

colendis hujusmodi, & aliis supra deductis, nova controversia deinceps oriatur, declaramus, & pariter statuimus, ac ordinamus, quod, ratione eorum Prædiorum, Possessionum, Terrarum, & Honorum, quæ emptionis titulo acquirunt, aut quæ titulo locationis ab aliis condixerint, ipsi eolent, aut colendi faciant, non vigesimam, sed integram Decimam iis Ecclesiis, quibus, & prout antequam ipsi Religiosi illa tenerent, debebatur, pariter solvere teneantur, & obligati existant.

Nonnulla tamen Viridaria, Hortos, seu Viridaria, quæ apud eorum Domo, seu Collegia intra Civitates, & Oppida habuerint, nec non etiam unum tantum Prædium in agro pro unaquaque Domo, seu Collegio, quod tamen muris circumdatum sit, & quatuor Fanegarum illarum partium mensuram non excedat, exempta esse volumus, & ordinamus.

Ad hanc solutionem Societas compelli potest delecta.

§.9. Ab hujusmodi autem vigesima, seu Decimæ solutione, Hortos, seu Viridaria, quæ apud eorum Domo, seu Collegia intra Civitates, & Oppida habuerint, nec non etiam unum tantum Prædium in agro pro unaquaque Domo, seu Collegio, quod tamen muris circumdatum sit, & quatuor Fanegarum illarum partium mensuram non excedat, exempta esse volumus, & ordinamus.

§.10. Decernentes ipsos Societatis Jesu Religiosos ad mediæ Decimæ, seu vigesimæ, & integræ Decimæ hujusmodi respective solutionem faciendam de cætero tamen teneri, & ad id censuris, & poenis Ecclesiasticis, aliisque opportunis juris, & facti remediis æque, ac non exemptos cogi, & compelli posse, neque ab hujusmodi mediæ Decimæ seu vigesimæ, vel integræ Decimæ solutione, prædictarum Pauli, Pii, & Gregorii, aut aliorum Pontificum Prædecessorum literarum, aut alio quovis prætextu, causa, vel occasione resistere, vel deficere ullatenus posse; ipsos vero Archiepiscopos, Episcopos, ac Præsules, & Capitula, & Rectores Ecclesiarum prædictarum, & alias personas Ecclesiasticas, quibus hujusmodi mediæ, & integræ Decimæ respective debebuntur, earum solutione, prout a Nobis, ut præfertur, statutum est, contentos esse debere.

Clausula apponit.

§.11. Præsentes quoque literas ex eo, quod partes ipsæ præmissis non consentirent, aut alio quovis prætextu, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut infringi, suspendi, limitari, retractari, revocari, aut in jus, vel controversiam vocari, seu ad terminos juris reduci, aut adversus illas quocumque gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari nullatenus posse, sed semper, ac perpetuo validas, & efficaces existere, ac fore, ac illis omnibus, & singulis, quos concernunt, plenissime suffragari, ac ab illis respective observari debere: Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam, Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ac Sedis Apostolicæ Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.12. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Toletano, ac dilectis filiis Causarum Curia Camera Apostolicæ Generali Auditori, ac Nostro, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio per præsentem committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentem literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte tam Societatis, quam Capitulum, & aliorum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos eorumdem præmissorum effectu pacifice trahi, & gaudere, non permittentes illos, aut aliquos eorum desuper a quoquam quavis auctoritate, quomodolibet indebitè molestari: Contradictores quoscumque, ac præmissis non parentes, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, seu indirecte quomodolibet præstantes, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

AN. CH. 1605. Exequutores designat.

§.13. Non obstantibus prædictis Pauli, Pii, Gregorii, & aliorum Pontificum Prædecessorum literis, ac similis mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædecessoris nostri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Regalis Cancellariæ nostræ, & præsertim de jure quæsito non tollendo, necnon tam ipsius Societatis, quam quarumcumque Ecclesiarum Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiarum, Parochialium, & aliarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Superioribus, & personis in genere, vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis etiam in forma Brevis tam per Nos, quam quovis Prædecessores nostros, ac etiam dictæ Sedis Legatos, etiam ad quorumvis Imperatorum, Regum, Ducum instantiam, aut etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, aut etiam consistorialiter, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiam Mari Magno, Bulla aurea, aut alias nuncupatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clau-

Obstantibus derogat.

clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

Seu si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Transumptis fides vult adhiberi.

§.14. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 23. Aprilis 1605. An.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 23. Aprilis 1605 Pont. nostri Anno I.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

Uodevicesimo post Leonis XI. mortem die electus est in summum Pontificem Camillus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Tituli Sancti Chrysostomi Presbyter Cardinalis Burghesius, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

qui Paulus V. voluit appellari. Sacra redimitus Thiara die 28. Maii sedit Ann. XV. Menses VIII. dies XIII. temporibus Rodulphi II. Imperatoris. Vita functus die 28. Januarii an. 1621. sepultus est ad Sanctum Petrum. Corpus postea translatum fuit ad Basilicam Liberianam, conditumque in Sacello, quod vivens crexerat. Vacavit Sedes dies XI.

I.

Literæ in forma Provisionis Nostre, quibus confirmantur alie similes Clem. VIII. super facultate Metropolitanæ Ruthenorum concessa instituendi, & consecrandi Episcopos suæ Nationis.

Ex Reg. in Secret. Brev.

Facultas Metropolitanæ Ruthenorum concessa legitur in Volumine præcedenti pag. 94. & Brevi initium est: Decet.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

Provisionis nostræ debet provenire subsidio, ut jus suum cuilibet conservetur.

Exordium.

§.1. Hinc est, quod Nos tenorem quarundam literarum fel. rec. Clem. Papæ Octavi Prædecessoris nostri in registro ipsius Prædecessoris repertum, pro eo, quod sicut exhibita nobis nuper pro parte Venerabilis Fratris nostri Josephi moderni Archiepiscopi Metropolitanæ Kioviensis, & Halicenis, ac totius Rullie petitio continebat, ipse harum tenore, & ex certis causis, sicut asserit, indiget de registro ipso de verbo ad verbum transcribi, & ad ipsius Josephi Archiepiscopi Nobis propterea supplicantis instantiam, præsentibus annotari fecimus qui est talis: Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Decet &c. Cetera omittuntur; legere enim est loco cit. in Rubrica.

Joseph Metro polita transecti bi, confirmari que Clemens tis literas patet.

§.2. Ceterum, ut earundem literarum tenor prædictus sic insertus omnimodam rei, ac facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica, decernimus, ut illud idem robur, eandemque vim, & eundem vigorem dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quæ haberent literæ originales supradictæ, & eadem prorsus ipsi tenori fides adhibeatur quocumque, & ubicumque, sive in iudicio, sive alibi, ubi fuerit exhibitus, & ostensus, & eidem tenori stetur firmiter in omnibus, & per omnia, sicut eisdem literis originalibus staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullum jus de novo cuiquam acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari.

Literis sic exemplatis credi jubet Paulus.

§.3. Nulli ergo omnino hominum liceat

Clausula: ceat

colendis hujusmodi, & aliis supra deductis, nova controversia deinceps oriatur, declaramus, & pariter statuimus, ac ordinamus, quod, ratione eorum Prædiorum, Possessionum, Terrarum, & Honorum, quæ emptionis titulo acquirunt, aut quæ titulo locationis ab aliis condixerint, ipsi eolent, aut colendi faciant, non vigesimam, sed integram Decimam iis Ecclesiis, quibus, & prout antequam ipsi Religiosi illa tenerent, debebatur, pariter solvere teneantur, & obligati existant.

Nonnulla tamen Viridaria, Hortos, seu Viridaria, quæ apud eorum Domo, seu Collegia intra Civitates, & Oppida habuerint, nec non etiam unum tantum Prædium in agro pro unaquaque Domo, seu Collegio, quod tamen muris circumdatum sit, & quatuor Fanegarum illarum partium mensuram non excedat, exempta esse volumus, & ordinamus.

Ad hanc solutionem Societas Jesu Religiosos ad medietatem Decimæ, seu vigesimæ, & integræ Decimæ hujusmodi respective solutionem faciendam de cætero tamen teneri, & ad id censuris, & poenis Ecclesiasticis, aliisque opportunis juris, & facti remediis æque, ac non exemptos cogi, & compelli posse, neque ab hujusmodi medietate Decimæ seu vigesimæ, vel integræ Decimæ solutione, prædictarum Pauli, Pii, & Gregorii, aut aliorum Pontificum Prædecessorum literarum, aut alio quovis prætextu, causa, vel occasione resistere, vel deficere ullatenus posse; ipsos vero Archiepiscopos, Episcopos, ac Præsules, & Capitula, & Rectores Ecclesiarum prædictarum, & alias personas Ecclesiasticas, quibus hujusmodi medietate, & integræ Decimæ respective debebuntur, earum solutione, prout a Nobis, ut præfertur, statutum est, contentos esse debere.

Presentes quoque literas ex eo, quod partes ipsæ præmissis non consentirent, aut alio quovis prætextu, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut infringi, suspendi, limitari, retractari, revocari, aut in jus, vel controversiam vocari, seu ad terminos juris reduci, aut adversus illas quocumque gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari nullatenus posse, sed semper, ac perpetuo validas, & efficaces existere, ac fore, ac illis omnibus, & singulis, quos concernunt, plenissime suffragari, ac ab illis respective observari debere: Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam, Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ac Sedis Apostolicæ Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

Obstantibus derogat.

§.9. Ab hujusmodi autem vigesimæ, seu Decimæ solutione, Hortos, seu Viridaria, quæ apud eorum Domo, seu Collegia intra Civitates, & Oppida habuerint, nec non etiam unum tantum Prædium in agro pro unaquaque Domo, seu Collegio, quod tamen muris circumdatum sit, & quatuor Fanegarum illarum partium mensuram non excedat, exempta esse volumus, & ordinamus.

§.10. Decernentes ipsos Societatis Jesu Religiosos ad medietatem Decimæ, seu vigesimæ, & integræ Decimæ hujusmodi respective solutionem faciendam de cætero tamen teneri, & ad id censuris, & poenis Ecclesiasticis, aliisque opportunis juris, & facti remediis æque, ac non exemptos cogi, & compelli posse, neque ab hujusmodi medietate Decimæ seu vigesimæ, vel integræ Decimæ solutione, prædictarum Pauli, Pii, & Gregorii, aut aliorum Pontificum Prædecessorum literarum, aut alio quovis prætextu, causa, vel occasione resistere, vel deficere ullatenus posse; ipsos vero Archiepiscopos, Episcopos, ac Præsules, & Capitula, & Rectores Ecclesiarum prædictarum, & alias personas Ecclesiasticas, quibus hujusmodi medietate, & integræ Decimæ respective debebuntur, earum solutione, prout a Nobis, ut præfertur, statutum est, contentos esse debere.

§.11. Presentes quoque literas ex eo, quod partes ipsæ præmissis non consentirent, aut alio quovis prætextu, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut infringi, suspendi, limitari, retractari, revocari, aut in jus, vel controversiam vocari, seu ad terminos juris reduci, aut adversus illas quocumque gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari nullatenus posse, sed semper, ac perpetuo validas, & efficaces existere, ac fore, ac illis omnibus, & singulis, quos concernunt, plenissime suffragari, ac ab illis respective observari debere: Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam, Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ac Sedis Apostolicæ Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.12. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Toletano, ac dilectis filiis Causarum Curie Camera Apostolicæ Generali Auditori, ac Nostro, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio per præsentem committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte tam Societatis, quam Capitulorum, & aliorum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos eorumdem præmissorum effectu pacifice trahi, & gaudere, non permittentes illos, aut aliquos eorum desuper a quoquam quavis auctoritate, quomodolibet indebitè molestari: Contradictores quoscumque, ac præmissis non parentes, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, seu indirecte quomodolibet præstantes, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.13. Non obstantibus prædictis Pauli, Pii, Gregorii, & aliorum Pontificum Prædecessorum literis, ac similis mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædecessoris nostri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Regalis Cancellariæ nostræ, & præsertim de jure quæsito non tollendo, necnon tam ipsius Societatis, quam quarumcumque Ecclesiarum Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiarum, Parochialium, & aliarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Superioribus, & personis in genere, vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis etiam in forma Brevis tam per Nos, quam quovis Prædecessores nostros, ac etiam dictæ Sedis Legatos, etiam ad quorumvis Imperatorum, Regum, Ducum instantiam, aut etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, aut etiam consistorialiter, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiam Mari Magno, Bulla aurea, aut alias nuncupatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clau-

§.14. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 23. Aprilis 1605 Pont. nostri Anno I.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

§.12. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Toletano, ac dilectis filiis Causarum Curie Camera Apostolicæ Generali Auditori, ac Nostro, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio per præsentem committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte tam Societatis, quam Capitulorum, & aliorum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos eorumdem præmissorum effectu pacifice trahi, & gaudere, non permittentes illos, aut aliquos eorum desuper a quoquam quavis auctoritate, quomodolibet indebitè molestari: Contradictores quoscumque, ac præmissis non parentes, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, seu indirecte quomodolibet præstantes, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.13. Non obstantibus prædictis Pauli, Pii, Gregorii, & aliorum Pontificum Prædecessorum literis, ac similis mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædecessoris nostri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Regalis Cancellariæ nostræ, & præsertim de jure quæsito non tollendo, necnon tam ipsius Societatis, quam quarumcumque Ecclesiarum Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiarum, Parochialium, & aliarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Superioribus, & personis in genere, vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis etiam in forma Brevis tam per Nos, quam quovis Prædecessores nostros, ac etiam dictæ Sedis Legatos, etiam ad quorumvis Imperatorum, Regum, Ducum instantiam, aut etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, aut etiam consistorialiter, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiam Mari Magno, Bulla aurea, aut alias nuncupatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clau-

§.14. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 23. Aprilis 1605 Pont. nostri Anno I.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

AN. CH.
1605.

clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

Seu si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.14. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 23. Aprilis 1605 Pont. nostri Anno I.

PAULUS QUINTUS
PAPA CCXXXV.
AN. CH. MDCV.

Uodevicesimo post Leonis XI. mortem die electus est in summum Pontificem Camillus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Tituli Sancti Chrysogoni Presbyter Cardinalis Burghesius, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

qui Paulus V. voluit appellari. Sacra redimitus Thiara die 28. Maii sedit Ann. XV. Menses VIII. dies XIII. temporibus Rodulphi II. Imperatoris. Vita functus die 28. Januarii an. 1621. sepultus est ad Sanctum Petrum. Corpus postea translatum fuit ad Basilicam Liberianam, conditumque in Sacello, quod vivens crexerat. Vacavit Sedes dies XI.

Literæ in forma Provisionis Nostre, quibus confirmantur alie similes Clem. VIII. super facultate Metropolitanæ Ruthenorum concessa instituendi, & consecrandi Episcopos suæ Nationis.

Facultas Metropolitanæ Ruthenorum concessa legitur in Volumine precedenti pag. 94. & Brevi initium est: Decet.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Provisionis nostræ debet provenire subsidio, ut jus suum cuilibet conservetur.

§.1. Hinc est, quod Nos tenorem quarundam literarum fel. rec. Clem. Papæ Octavi Prædecessoris nostri in registro ipsius Prædecessoris repertum, pro eo, quod sicut exhibita nobis nuper pro parte Venerabilis Fratris nostri Josephi moderni Archiepiscopi Metropolitanæ Kioviensis, & Halicenis, ac totius Rullie petitio continebat, ipse harum tenore, & ex certis causis, sicut asserit, indiget de registro ipso de verbo ad verbum transcribi, & ad ipsius Josephi Archiepiscopi Nobis propterea supplicantis instantiam, præsentibus annotari fecimus qui est talis: Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Decet &c. Cetera omittuntur; legere enim est loco cit. in Rubrica.

§.2. Ceterum, ut earumdem literarum tenor prædictus sic insertus omnimodam rei, ac facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica, decernimus, ut illud idem robur, eandemque vim, & eundem vigorem dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quæ haberent literæ originales supradictæ, & eadem prorsus ipsi tenori fides adhibeatur quocumque, & ubicumque, sive in iudicio, sive alibi, ubi fuerit exhibitus, & ostensus, & eidem tenori stetur firmiter in omnibus, & per omnia, sicut eidem literis originalibus staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullum jus de novo cuiquam acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari.

§.3. Nulli ergo omnino hominum liceat

Ex Reg. in Secret. Brev.

Exordium.

Joseph Metro polita transecti bi, confirmari que Clemens tis literas patet.

Literis sic exemplatis credi jubet Paulus.

Clausula: ceat

Dat. die 29.
Maii 1605.
An.I.

ceat hanc paginam nostri decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.
Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1605. quarto Kalendas Junii, Pont. nostri Anno I.

I I.

Ex Reg. in
Secr. Ordo.

Sub poena excommunicationis latae sententiae cavetur, quominus Rectores Parochialium Ecclesiarum Indiarum Occidentalium, imposterum majorem eleemosynam ab iis, qui in Ecclesiis Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, quam in Parochialibus hujusmodi sepeliuntur, exigant.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

In vestro abbas
exigendi
duplo plus ab
iis, qui sepe-
lantur in Ec-
clesiis FB. E-
remitarum S.
Augustini.

§.1. **E**xpositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Gasparis de Chaves Procuratoris, necnon Provincialium totius Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini Indiarum Occidentalium, quod Rectores Parochialium Ecclesiarum Indiarum praedictarum jam pridem hunc ab usum introduxerunt, videlicet, quod eleemosynas duplo majores ab iis, qui in Ecclesiis Domorum ejusdem Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, quam qui in Parochialibus hujusmodi sepeliuntur, exigere praesumpserunt, & ut dicitur, in hoc Ordinariorum suorum, qui partem eleemosynarum hujusmodi percipiunt, consilio, & assensu nituntur.

Peritur a Pon-
tifico reme-
dit.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, plerique Christiani fideles in dictarum Domorum Ecclesiis ob difficultatem jus adeo onerosum persolvendi sepeliri se facere non possint, quo fit, ut Ecclesiae hujusmodi mortuorum sepulturis, & consequenter eleemosynis in dies fieri consuetis propemodum priventur. Idcirco pro parte eorumdem Gasparis Procuratoris, & Provincialium Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Pontifex elec-
tu suam ma-
jorem ab his,
qui sepelitu-
runt eligunt in
Ecclesiis hu-
jus Ordinis
exigi veteri
sub poena ex-
communicationis.
Romano Pontifici
reservata.

§.3. Nos igitur hujusmodi abusus omnino tollere, ac dicti Ordinis commoditatibus, & propagationi, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super Consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium deputatorum, omnibus, & singulis Parochialium Ecclesiarum univrsarum Indiarum Occidentalium Rectoribus nunc, & pro tempore existentibus, harum serie interdiximus, & prohibemus, necnon sub excommunicationis majoris latae sententiae poena, a qua non nisi a Nobis, seu Roman. Ponti-

fice pro tempore existentibus, praeterquam in mortis articulo absolvi possint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus majorem eleemosynam ab iis, qui in Domorum praedictarum, quam in Parochialibus Ecclesiis hujusmodi sepeliuntur, quovis praetextu, aut occasione etiam de consilio, consensu, seu mandato suorum Ordinariorum exigere debeant, seu praesumant.

Derogat con-
trariis.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum, Domorum, & Ordinis hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiis, Domibus, & Ordini, earumque Rectoribus, Superioribus, & Fratribus, ac quibusvis aliis personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi jubet.

§.5. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. die 6.
Junii 1605
An.I.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 6. Junii 1605, Pont. nostri Anno I.

I I I.

Jubilaei Indictionis, ad divinam opem, pro salutari Ecclesiae Catholicae regimine, ejusque necessitatibus implorandam.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.

Universis Christianis fidelibus, ad quos praesentes litterae pervenerint, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Quod in omni vita summis votis a totius bonitatis auctore Deo semper optavimus, ut univrsae cogitationes, & actiones nostrae a singulari ejus benignitate profectae in viam aeterni beneplaciti sui dirigerentur, & non ad alienius privati, vel temporalis boni commoditatem, sed ad communis, & aeternae beatitudinis felicitatem divina favente gratia perducerentur, id hoc tempore, quo immensa illius largitas, cujus voluntas potentia, cujus opus misericordia est, nos nihil hujusmodi cogitantes in hoc supremo dignitatis Apostolicae gradu nullis nostris meritis, sed sola miseratione sua, & admirabili providentia collocavit, suppliciter ab eo postulandum duximus, ut in difficillimo munere obeundo, virium nostrarum imbecillitatem, auxilii sui virtute sustentare, ac tueri vellet.

Cum

Causa indi-
cendi Jubi-
leum.

§.1. Cum enim in ea curarum mole, in qua versamur, tum ob rerum quae nos circumdant, multitudinem, tum ob negotiorum quibus urgemur, difficultatem, plane cognitum non habeamus, quo gradiamur, & unde initium sumamus, aut quid agere debeamus; id nobis consilii superest, atque hoc solum habemus residui, ut oculos nostros ad eum dirigamus, qui tunc maxime cum opus est, summis in difficultatibus super domum David, hoc est super Nos, & ceteros Ecclesiarum moderatores, ac super habitatores Hierusalem, videlicet super fideles, ac subditos populos non solum orationis, & precum dona, quibus petita impetrentur, placabilis, & benignus effundit, sed caelestis etiam gratiae suae spiritum, ac virtutem elargitur, qua nos Catholicam Ecclesiam ceterarum Matrem, & Magistram, sancte, & feliciter regere, & qui in partem sollicitudinis nobiscum vocati sunt, ceteras quoque Ecclesias bene administrare, ac tandem desiderata bona consequi, & recte omnia perficere valeamus. Magna est enim vis concordis, & perseverantis orationis, praesertim cum & ii, qui ceteris praesunt, igne perfecta caritatis incensi, apud Deum pro populo intercedunt, & qui superioris imperio parent, unanimes in spiritu humilitatis, & animo contrito pro suo Duce, ac Rectore deprecantur, nihilque adeo est, quod fideles (si convertantur ad Deum in corde perfecto, & proferant preces suas in conspectu ejus) communibus votis tandem non obtineant, & jam impetratum diutius non conservent. Sic olim Deus Salomoni in ipso regni sui exordio sapientiam per orationem postulanti ad discernendum iudicium, dedit cor sapiens, & intelligens. Sic Beatum Petrum Apostolorum Principem, & Christi in terris Vicarium oratio, quae ab Ecclesia sine intermissione pro eo fiebat, eripuit de manu Herodis, & de omni expectatione plebis Judaeorum: & Christus Dominus dum cum hominibus conversaretur, Apostolis suis dixit: quicquid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis: Et, si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quaecumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in caelis est. Iure igitur optimo nos, qui nihil aliud in administratione univrsalis Ecclesiae nuper nobis commissa spectare debemus, quam ipsius Ecclesiae Catholicae salutem, Christianorum Principum pacem, totiusque orbis Christiani tranquillitatem, ut in hoc onere arduo, atque gravissimo sustinendo, iis, quae cupimus, & quibus maxime indigemus, praesidiis a Deo, qui postulanti a se sapientiam dat omnibus affluenter, ut confidimus, adjavemur, hoc nostri Pontificatus initio pium, & laudabilem nonnullorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum morem hac in re sequuti, ad communem totius populi Christiani deprecationem, indicis ea de causa per Catholicum Orbem supplicationibus, & salutaribus indulgentiis promulgatis, primo quoque tempore confugiendum esse decrevimus. Haec

enim una est, & communis illa Populi Christiani oratio, quae concordibus omnium fidelium voluntatibus, per verae poenitentiae remedium cum jejuniis, & eleemosyna conjunctum, in primis hominum mentes a vitiis purgat, tum sublevat ad caelestia, & ad salutem, ac vitam aeternam dirigit, desiderata deinde dona ex Deo bonorum omnium fonte deducit, ipsos denique homines ad illa consequenda capaces, & dignos efficit. Quanquam nos ad hanc deliberationem ineundam non ideo solum adducimur, quod Ecclesiae gubernaculis manum admoturi praecipuo quodam divini numinis auxilio praemuniri cupiamus, sed quod existimemus hoc tempore id ipsum ad communem Domini gregis incolumitatem, pertinere, quodque Catholicae Ecclesiae, & Christianae Republicae in difficultatibus constitutae admodum salutare, atque opportunum fore iudicemus. Immanissimus enim Turcarum Tyrannus perpetuus Christiani nominis hostis, insana illa dominandi libidine, qua orbis imperium temere jam sibi despondit, excacatus, ac summo Christianae religionis odio incensus, innumeras clades non modo finitimis populis erumpendo, sed remotis quoque gentibus omnia invadendo jamdiu attulit: Superioribus vero annis saevodinturnoque bello in Hungariam excitato, licet aliquot ibi egregias Civitates, & loca insignia, quae occupaverat, quaeque postea ex illius manibus erepta, & recuperata fuerunt, amiserit, pleraque tamen, tum in ipsa Hungaria, tum in locis illi contiguis nobilissimas ditaciones, & munificentissimas arcas in suam potestatem redegit: novissime autem hoc anno (quod sine gravi dolore commemorare non possumus) perdit etiam, ac prostrati homines, carissimum nimirum in Christo filium nostri Rodulphi Romanorum Regis Illustris in Imperatorem electi in eadem Hungaria rebelles ipsis Turcis per exitiale scelus adjuncti, & per summam impietatem suis intestinis tumultibus, ac seditionibus confirmatis, atque auctis, humana, divinaque cuncta perturbant, & adhibitis simul armis, omnibus ipsius Rodulphi dominiis nefariam direptionem, & vastitatem minantur. Quae quidem mala cum non tam armis, quam assiduis apud Deum precibus propulsari debeant, quod ab ipsis ira in homines propter illorum peccata, & iniquitates contra provenerint: hac ipsa de causa ad communem quoque totius Christiani populi obsecrationem recurrendum esse censuimus, cujus tanta ad inimicorum impetus propulsandos virtus, & efficacia est, ut illorum fortissimos exercitus, qui alioquin armis expugnari non possent, ipsa facile dissipet, atque profernat. Quod non obscure divina sacrae scripturae eloquia nos docent, dum fideles populos, qui adversus hostes praeliaturi ad Deum per assiduum orationem, & poenitentiam confugiunt, illiusque nomen invocant, & misericordiam implorant, non tam ferro, quam lingua, & labiis pugnare, & arma in verbis, ac precibus habere ve-

S. 2. stan-

stantur. Quod, ut quamprimum Rodulpho, ejusque piis ac fidelibus subditis, & militariibus copiis eveniat, ipsi vehementer cupimus, & a Deo nuncupatis votis optamus. Id autem ab iplo misericordiarum, Patre, & Deo totius consolationis facile nos impetraturos confidimus: sicut enim supremam illius majestatem homines, ubi eam offenderint, tunc maxime propter ejus potentiam timere debent, ita semper iis, qui per penitentiam respicerint, ejusque gratiam, & auxilium pie, ac devote postulaverint, optime de summa illius benignitate sperandum est: secundum enim, magnitudinem ipsius, sic & misericordia illius cum ipso est.

§.2. Cum igitur ceteras Civitates, Terras, & loca ubique existentia exemplo Almae Urbis nostrae ad salutem hanc, & unanimem orationem permovere cupimus, ab eadem Urbe initium sumentes, solemnes processiones ad eundem Urbis Basilicas, Principis nimirum Apostolorum in Vaticano, necnon B. Mariae Majoris proxima hebdomada, quae erit prima mensis Julii proxime futuri, feria quarta, & Sabbato indicimus, ad quas Basilicas nos cum omni demissione, & humilitate mentis, & corporis una cum Ven. Fratris nostris S. R. E. Cardinalibus necnon Patriarchis, Archiepiscopis, atque Episcopis, quos in Romana Curia adesse contigerit, ac Christianorum Regum, & Principum Oratoribus apud nos existentibus, aliisque Praeclatis, atque Officialibus Romanae Curiae, & Magistratibus Populi Romani, universoque Clero, & Populo comitante accedere, dictasque processiones, & supplicationes habere, & celebrare decrevimus. Ut vero divina bonitas optata bona suo populo supplicanti copiosius largiatur, omnes utriusque sexus Christianifideles in Urbe, & in cunctis Orbis Terrarum Regnis, Dominis, Regionibus, & locis existentibus, per viscera misericordiae Dei nostri hortamur, atque obsecramus, ut qui in eadem Urbe dicta hebdomada, vel saltem altera sequente, qui vero extra urbem fuerint, proxima, aut altera item sequente hebdomada, postquam praesentes literae ibi fuerint publicatae, vel si aliquibus in locis ex quavis causa publicatae non fuerint, postquam ad eorum notitiam quocumque modo pervenerint, salutari penitentiae sacramento ad praeteritas culpas diluendas se praeparant, Deumque orant, ut nos singulari virtutis suae praesidio tueri, & pares suscepto muneri vires nobis sufficere, Ecclesiae Catholicae fidem longe, lateque propagare, impios haereticorum errores undique evellere, & Hungariae Regnum a Turcarum armis defendere, eique optatam tranquillitatem restituere dignetur. Et si quidem, qui in eadem Urbe fuerint praedictas Basilicas, sive earum alteram, quam maluerint, qui vero extra Urbem, Ecclesiam, vel Ecclesias per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios, aut Officiales, vel de eorum mandato, & eis deficientibus per eos, qui ibi curam exercent animarum, ni-

forma consensu Jurisconsulti

UNIVERSIDAD

mirum postquam praesentes nostrae ibidem fuerint publicatae; ubi vero publicatae non fuerint, postquam ad eorum notitiam pervenerint, Ecclesias similiter, seu Cappellas sive Oratoria, aut alia quaecumque pia loca etiam per solum Confessarium ab ipsis eligendum, singulis eorum deputandas, seu deputanda, quocumque die, vel quibuscumque diebus ejusdem, vel sequentis hebdomadae, saltem semel visitent, & quarta, & sexta feria, & Sabbato ejusdem, vel sequentis hebdomadae jejunent: praeterea pauperibus, & indigentibus personis, aut Ecclesiis vel locis piis elemosynas arbitrio suo erogent, atque intra hoc tempus tam prima, quam secunda hebdomadae alicui Presbytero ab Ordinario loci approbato, peccata sua confiteantur, & Dominica prima vel secunda, vel alio die prioris, vel sequentis hebdomadae die Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum devote suscipiant. Qui autem in navigatione, vel itinere fuerint, peracta navigatione, vel itinere confecto, haec omnia ut superius dictum est, faciant, & exequantur. Regularibus vero personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam secularibus, quam regularibus in carcere, aut captivitate existentibus, aut aliqua corporis infirmitate, vel alio quocumque impedimento derentis, qui superius expressa, vel eorum aliqua praestare, nequiverint, Presbyter Confessarius, ut praemittitur, approbatus, quem elegerint, praedicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tamen tempus prorogare possit, qui etiam aliis Christianifidelibus in eisdem Regnis, Dominis, Regionibus, & locis existentibus, in quibus praesentes nostrae literae publicatae non fuerint, ea dumtaxat injungere valeat, quae ipsi Christianifideles efficere poterunt.

§.3. Quae omnia ut ipsi Christianifideles eo libentius praestare studeant, quo uberius spiritualibus muneribus, & gratiis se refectos esse cognoverint; de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi, ac solvendi potestate, quam Deus nobis licet indignis contulit, Thesauros Ecclesiae copiose aperientes, universis, & singulis Christianifidelibus utriusque sexus praedictis, qui praemissa modo, & forma superius expressis fecerint, & ut praedictum est, Deum oraverint, plenissimam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, veniam, & remissionem, sicut in Anno Jubilei visitantibus certas Ecclesias extra, & intra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium, damus, concedimus, & largimur. Necnon eisdem Christianifidelibus utriusque sexus tam laicis, quam Ecclesiasticis, secularibus, vel etiam cujusvis Ordinis, & Congregationis, seu instituti regularibus, concedimus, & indulgemus, ut sibi eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium, tam secularem, quam cujusvis Ordinis vel instituti regularem ex-

Jubilei concessio.

ÓNOMA

ERALDE

approbatis tamen ab Ordinariis locorum, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, & censuris a jure vel ab homine, quovis modo, & causa latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, & enormibus, etiam in casibus tam locorum Ordinariis, quam Nobis, & Sedi Apostolicae, etiam in literis die Coenae Domini legi consuetis, atque alias etiam per quaecumque Rom. Pontificum Praedecessorum Nostrorum Constitutiones, quorum tenores praesentibus haberi volumus pro plene, & sufficienter expressis, ac si ad verbum infererentur, quomodocumque reservatis, in foro tantum conscientiae hac vice solum absolvere. Et insuper vota quaecumque (Religionis, & Castitatis exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuiuslibet in praedictis omnibus casibus penitentia salutari, ac aliis ejusdem Confessarii arbitrio injungendis, possit, & valeat.

Justo illud publicandi.

§.4. Quapropter tenore praesentium mandamus, & in virtute sanctae obedientiae districte precipimus omnibus, & quibuscumque Ven. Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Praeclatis, & quibusvis Ordinariis locorum, ut cum praesentium literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim absque ulla mora, retardatione, vel impedimento, aut limitatione per suas Ecclesias, Civitates, Oppida, Terras, Loca, Dioeceses, & Provincias publicent, & evulgent, ac publicari, & evulgari faciant. Clerisque, & Populis sibi subiectis solemnes processiones, & supplicationes indicant, & celebrent. Quod si praemissa omnia, & singula praestare neglexerint, vel ex quavis causa, & praeterea illa exequi praetermiserint, praeter peccatum transgressionis, in quod incurrent, sciant nihilominus praesentes nostras literas, cum ad Christianifidelium notitiam quovis modo, ut praedictum est, pervenerint, ubique eandem vim, ac robur habituras, ac eisdem Christianifidelibus perinde profuturas, ac si modo, & forma praemissa publicatae, & evulgatae, & solemnes processiones propterea indictae, & celebratae fuissent. Per praesentes autem, super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, aut inhabilitate quoquo modo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, etiam in foro conscientiae, non intendimus, ac declaramus has ipsas praesentes quoad absolutionem in foro conscientiae, & penitentiali tantum, non autem in foro fori, seu contentioso consequendam, neque etiam quoad dictum forum conscientiae, qui ab aliquo Iudice excommunicati, suspensi, vel interdicti, seu alias in sententiis, & censuris incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus celebrationis hujusmodi Jubilei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse, aut debere.

§.5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, praesentibus quibus absolventi facultas in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existentis reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles Jubilei, Indulgentiarum, aut facultatum hujusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regula nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive Institutum Regularium, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, aut expressio habenda, vel quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac forma in illis tradita penitus pro servata habeatur, & specialiter nominatim, & expresse ad effectum praesentium derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

§.6. Volumus autem ut praesentium transumptis, vel exemplis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum, & gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur his ipsis literis, si forent exhibitae vel ostensa.

Transumptum fides.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo sexcentesimo quinto, iv. Kalend. Julii, Pontificatus nostri Anno primo.

D. P. An. 1. die 24. Junii.

I V.

Privilegia Abbreviatorum majoris Praesidentiae literarum Apostolicarum.

Collegij Abbreviatorum institutionem, manus, & privilegia, attende supra in Martini V. Constit. IV. in Apostolica, To. III. Par. II. fol. 428. Sixti IV. Constit. XIX. Divina, To. III. Par. III. fol. 165. ac Leonis X. Constit. XV. Summi ibidem fol. 412.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis providentia circumsperta libenter intendit, ut personis, quae plus laboris, & obsequii, in ejusdem Pontificis, & Apostolicae Sedis honorem, ac

1605.

Causa moti-
ve hujus Con-
stitutionis.

ac universalis Ecclesie utilitatem jugiter
perferre, & impendere non desistunt, am-
plioribus etiam gratis, & honoribus, ac
dignitatum prerogativis decorantur.

§.1. Quapropter dilectos filios litera-
rum Apostolicarum majoris Præsentie
Abbreviatores, qui in concessionibus gra-
tiarum, quas pro tempore ab eisdem Pon-
tificis benignitate emanate contigit, inter-
pretandis, dilucidandisque egregias ope-
ras, quod nos etiam in minoribus constitui-
dum Abbreviatoris eorumdem literarum
munere fungemur, plurimum annorum
experimento cognovimus, sollicitis studiis
navare noscuntur, ut quo specialibus favo-
ribus, & gratis se noverint prosequutos, eo
alacriores ad similia, & in dies majora, pro
nostro, & Sedis prædictæ incremento per-
ferenda reddantur, condignis honoribus
conferre, benevolentiaque nostra per-
petuum testimonium eis præbere volentes,
eisdemque Abbreviatores, ac eorum sin-
gulares personas, a quibusvis excommuni-
cationis, suspensionis, & interdicti, aliis-
que Ecclesiasticis sententiis, censuris, &
pœnis, a Jure, vel ab homine, quavis oca-
sione, vel causa latis, si quibus quomodoli-
bet innodati existant, ad effectum præsen-
tium dumtaxat consequendum, harum se-
rie absolventes, & absolutos fore cen-
sentes, necnon omnium, & singulorum
privilegiarum, exemptionum, indulgarum,
& gratiarum tam Abbreviatoribus, quam
utriusque Signaturæ Romani Pontificis Re-
ferendariarum Collegiis, quomodolibet
concessorum, tenores præsentibus pro ex-
pressis habentes.

Abbreviato-
res eo ipso
utriusque Si-
gnaturæ Pa-
pæ Referen-
darii deputan-
tur, & per tri-
ennium Ab-
breviatores
esse debent,
Referendarii
tamen reman-
ent.

§.2. Motu proprio non ad ipsorum Ab-
breviatorum, vel alicujus eorum, aut al-
terius pro eis nobis desuper oblata peti-
tionis instantiam, sed de Nostris mera
liberalitate, certa que scientia, ac de Apo-
stolica potestatis plenitudine eisdem Ab-
breviatores modernos videlicet ex nunc, si
nondum sint, futurus vero, si ante eorum
ad officium Abbreviatorum literarum hu-
jusmodi receptionem, & admissionem non
erunt, in Nostra, & pro tempore existentis
Roman. Pontificis, utraque Signaturæ Re-
ferendarii ex nunc, prout ex tunc, & è con-
tra, cum primis ad officium Abbreviato-
riæ hujusmodi recepti, atque admissi fac-
rint, & quo ad Signaturam Justitiæ solitum
in illius Præfecti pro tempore existentis
manibus prævio examine juxta formam
Constitutionis a fel. record. Sixto Papa V.
Prædecessore Nostro super reformatione
Referendariarum ultimo edita faciendo,
juramentum præstiterint, in utriusque Signa-
turæ hujusmodi Referendarios, quoad vi-
xerint, etiam Abbreviatores esse desin-
erint, dummodo in Officio Abbreviatoriæ
hujusmodi saltem per triennium se exer-
cuerint, Apostolica auctoritate, tenore
præsentium creamus, constituimus, & de-
putamus, ac dilectorum filiorum aliorum
utriusque Signaturæ hujusmodi Referenda-
riorum numero, & consortio, favorabiliter
aggregamus, ac pro veris, indubitatis, &

non fictis utriusque Signaturæ Referenda-
riis haberi, & reputari volumus, & man-
damus.

§.3. Ac eisdem Abbreviatoribus, ut
omnibus privilegiis, exemptionibus, &
Immunitatibus, libertatibus, prerogativis,
antelationibus, honoribus, favoribus, In-
dultis, facultatibus, concessionibus, & gra-
tiis, tam spiritualibus, quam temporalibus,
quibus ceteri Referendarii utriusque Signa-
turæ hujusmodi de jure, Statuto, consuetu-
dine, seu alias quomodolibet utuntur, po-
tiantur, fruuntur, & gaudent, ac uti, po-
tiri, frui, & gaudere possunt, & poterunt
quomodolibet in futurum, tam in Judicio,
quam extra, ubicumque locorum, absque
alia prorsus differentia, non ad illorum
instar, sed pariformiter, & eque principa-
liter, in omnibus, & per omnia, perinde,
ac si illa ipsis Abbreviatoribus, nunc, & pro
tempore existentibus, eorumque Collegio,
& personis, specialiter, & expresse per præ-
sentes literas concessa fuissent, uti, frui,
potiri, & gaudere.

§.4. Quodque unus ex Abbreviatoribus
prædictis, qui in receptione, & admissione
hujusmodi antiquior fuerit, seu eo absente,
vel impedito, alius ex eisdem Abbreviato-
ribus ad id ab eorum Collegio hujusmodi,
seu Cancellariæ Apostolicæ Regente, pro
tempore deputandus, singulis nostris, ac pro
tempore existentis Rom. Pontificis Signa-
turis, nomine hujusmodi Abbreviatorum,
continuo intervenire, & assistere possit, &
valeat, auctoritate, & tenore prædictis,
etiam perpetuo concedimus, & indulge-
mus.

§.5. Præterea singulis Abbreviatoribus
prædictis, nunc, & pro tempore existentibus,
unam portionem panis, ex Palatio
Apostolico dietim habendam, percipiendam,
& consequendam, quæ æqualis, & prorsus
conformis existat ei, quam dilecti filii cau-
saram dicti Palatii Auditoris, ex eodem
Palatio habere, & percipere consueverunt,
similiter perpetuo assignamus, & conce-
dimus.

§.6. Decernentes præsentibus literas sem-
per validas, ac efficaces esse, & fore, neque
eisdem Abbreviatores, tam præsentibus,
quam futuris, nec quemquam alium eorum
nominibus ad illas in Camera Apostolica
juxta Constitutionem pie mem. Pii Papæ
IV. etiam Prædecessoris nostri sub dat. vide-
licet octavo Kal. Augusti, Pontificatus sui
Anno sexto editam, qua inter alia cavetur,
quod quacumque gratiæ ejusdem Camera
interesse quomodolibet concernentes, in
ipsa Camera infra certum tunc expressum
tempus præsentari, insinuari, & registrari
debeant, alioquin nullius roboris, vel mo-
menti existant, præsentandum, insinuan-
dum, & registrari faciendum, minime te-
neri, nec ad id ulla unquam ratione, vel ne-
cessitate cogi posse, neque propterea eisdem
præsentibus viribus carere, sed Abbreviato-
ribus prædictis, eorumque singulis in
omnibus, & per omnia, perinde, ac si juxta
Constitutionem Pii Prædecessoris hujusmodi præ-

1605.

Privilegia Re-
ferendariarum
eius communi-
cantur.

Unus ex Ab-
breviatoribus
locum semper
habet in Si-
gnaturæ Pa-
pæ.

Portio panis
singulis con-
ceditur.

Præsentibus non
indigent regi-
stro.

1605.

1605.

Clausula.

præsentatæ, insinuatæ, & registratæ, omnia-
que alia ad id necessaria plene adimpleta
fuisse suffragari.

§.7. Sicque per nostros S. R. E. Vice-
Cancellarium, & Camerarium, necnon
utriusque Signaturæ hujusmodi, ac etiam
nostræ, & pro tempore existent. Rom. Pon-
tificis Domus Præfectos, dictæque Camere
Theaurarium, Clericos, Præfidentes, Com-
missarium generalem dilectos filios, aliis-
que Ministros, pro tempore existentes,
necnon quoscumque Judices, Commissarios,
& delegatos, quavis auctoritate surgentes,
etiam causarum Palatii, & generalem Cam-
eræ hujusmodi Auditores, necnon ejus-
dem Romanæ Ecclesie Cardinales, sublata
eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judi-
candi, & interpretandi facultate, & aucto-
ritate, judicari, & definiti debere: ir-
ritum quoque, & inane quicquid secus
super his a quoquam quavis auctoritate,
scilicet, vel ignoranter contigerit atten-
tari.

Executoriis
designatio.

§.8. Mandantes in virtute Sanctæ Obe-
dientiæ Camerario, Theaurario, Clericis,
Præfidentibus, & Commissario prædictis,
eorumque singulis, quatenus eisdem præ-
sentes, si desuper requisiti fuerint, in dicta
Camera admittant, & in illius libris describi,
& registrari, ac debite executioni deman-
dari, patentisque literas, & scripturas, ac
mandata opportuna desuper expediri. Non
permittentes ipsos, vel eorum quempiam de-
super per quoscumque contra eorumdem
præsentium tenorem, quomodolibet inde-
bite molestari, impediri, aut inquietari.
Necnon tam illis, quam Vice-Cancellario,
Camerario, Præfectis, & Auditoribus præ-
dictis, ut ipsi perse vel alium, seu alios,
eisdem Abbreviatoribus in præmissis effica-
cis defensionis præsidio assistentes faciant,
præsentibus literas hujusmodi, ac in eis con-
tenta quæcumque ab omnibus, & singulis
ad quos spectat, ac pro tempore spectabit,
inviolabiliter observari, ipsosque Abbre-
viatores illis omnibus, & singulis, eorumque
usu, & commodo pacifice frui, & gaudere:
Contradictores, & rebelles quoslibet per
sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas,
auctoritate nostra prædicta, appellatione-
postposita compescendo, legitimeque super
his habendis, servatis processibus, eisdem
sententias, censuras, & pœnas, etiam
iteratis vicibus aggravando, invocato ad
hoc, si opus fuerit, brachii secularis au-
xilio.

Derogatio
contrarium.

§.9. Non obstantibus præmissis, ac Pii,
& Sixti Prædecessorum hujusmodi, necnon
quatenus opus sit, de rebus Ecclesie non
alienan., aliisque Constitutionibus, & Or-
dinationibus Apostolicis, necnon Camere
Urbis, & Palatii prædictorum, etiam ju-
ramento, confirmatione Apostolica, &
quavis firmitate alia roboratis, statutis, &
consuetudinibus, usibus, decretis, & re-
formationibus, privilegiis quoque, indultis,
& literis Apostolicis, illis, eorumque Offi-
cialibus, & Ministris, ceterisque personis,
jus, & interesse in præmissis, vel circa ea,

aut eorum aliqua, nunc, & pro tempore
quomodolibet habentibus, & prætendenti-
bus, per prædictos, & quoscumque alios
Rom. Pontifices Prædecessores nostros, ac
etiam nos, Sedemque, & Cameram præ-
dictas, sub quibuscumque tenoribus, & for-
mis, ac cum quibusvis etiam derogatoria-
rum derogatoriis, aliisque efficacioribus,
& insolitis clausulis, necnon irritantibus,
& aliis decretis, etiam vim contractus rite,
& legitime stipulati habentibus, seu indu-
centibus, etiam Motu, scientia, & potesta-
tis plenitudine similibus, etiam consistoria-
liter, & alias quomodolibet concessis, con-
firmatis, & innovatis. Quibus omnibus,
etiam si de illis, eorumque totis tenoribus,
specialis, specifica, expressa, & individua,
ac de verbo ad verbum, non autem per clau-
sulas generales idem importantes, mentio,
seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua
alia exquisita forma ad hoc servanda foret,
tenores hujusmodi, ac de verbo ad ver-
bum, nihil penitus omisso, & forma in illis
tradita, & observata inserti forent, præ-
sentibus pro expressis habentes, illis alias in
suo robore permanens, hac vice dumtaxat
harum serie specialiter, & expresse derogamus,
ceterisque contrariis quibuscumque.
Aut si aliquibus communiter, aut divisim
ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti,
suspendi, vel excommunicari non possint
per literas Apostolicas, non facientes plenam,
& expressam, ac de verbo ad verbum
de indulto hujusmodi mentionem.

§.10. Volumus autem, quod eandem
præsentium transumptis, seu exemplis,
etiam impressis, manu alicujus Notarii pu-
blici subscriptis, & sigillo prædicti Vice-Can-
cellarii, seu Regentis, aut alterius persone
in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel
Romanæ Curie Prælati munitis, eadem
prorsus fides tam in Judicio, quam extra,
ubique adhibeatur, que ipsis originalibus
adhibetur, si forent exhibita vel ostensa.

§.11. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam &c. Siquis autem hoc at-
tentare &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno
Incarnationis Dominicæ millesimo sexcen-
tesimo quinto, Kalen. Julii, Pontificatus
nostri Anno I.

Fides transum-
ptorum.

Sancio penâ-
lis.

Dat. die 1.
Julii 1605.
An.I.

V.

Indulta, & privilegia pro Conclavistis potestorem Conclavium, in quorum primo, Leo XI., & in secundo Paulus V. electi fuere.

Similes gratias quisque Pontifex elargiri solet, sed hanc duntaxat & aliam Clementis VIII. Constit. XLIII. Equitati, To. V. Par. I. fol. 401. ponendas duxit Cberubinus.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem, ut erga personas de se, ac Sede Apostolica benemeritas se munificum exhibeat, & liberalem, easque ad altiores honorum gradus evehat, & attollat, quas amplioribus obsequiis, & meritis decoratas agnoscit.

§. 1. Hinc est, quod Nos volentes dilectos filios infra scriptos Conclavistas, qui in Conclavi, in quo divina favente clementia ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, Nobis, & Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus uti familiares commensales interveniendo interfuerunt, eosque qui laborum, & incommodorum participes fuerunt, amplioribus etiam honorum prerogativis pro eorum merito condecorare.

§. 2. Ipsosque Conclavistas, & eorum singulos ab omnibus, & singulis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, etiam si in illis per annum continuum inforderint, ad effectum presentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore consentes; Motu proprio non ad ipsorum Conclavistarum, vel aliorum pro eis Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, deque Apostolica potestatis plenitudine eidem Conclavistis tot Loca Montium nunc vacantia, seu vacatura usque ad summam decem millium scutorum auri in auro per tres ex predictis Cardinalibus singulos in quolibet ordine antiquiores, inter ipsos Conclavistas, & per capita singulorum Conclavistarum, non autem singulas cellulas aequis portionibus distribuenda, gratiose, & irrevocabiliter Apostolica auctoritate tenore presentium donamus.

§. 3. Ipsosque Conclavistas in veros, indubitatos, & non fictos familiares, continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis Clerici existant, seu Militie Clericali adscribi desiderant, quosque tres hujusmodi Cardinales, gradu, nobilitate, & aliis meritis dignos tali dignitate judicaverint, in nostros, & Apostolicæ Sedis Notarios,

sine tamen præjudicio dilectorum filiorum Notariorum de numero participantium recipimus, ac tam illos, quam alios Conclavistas singulos, qui sigillatim ab eisdem tribus Cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, Sacri Palatii, & Aula Lateranen. Comites, & Milites, ac tam illos, quam omnes, & quoscumque alios Conclavistas indistincte, qui Nobiles non sunt, Nobiles quique Urbis, vel alicujus alterius ex Civitatibus temporali dominio, & dictæ Romana Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectis, Cives esse voluerint, singulos in ea ipsa Civitate, quam sigillatim quisque eorum elegerit, & ad quam ab eisdem Cardinalibus se admitti petierit, veros Cives ad instar, & nulla prorsus differentia inter eos, & singulos alios veros originarios, & antiquissimos etiam Nobiles, & participantis Cives ipsius Urbis, vel Civitatis, itaut ipsam jus Civitatis ad quoscumque illorum hæredes eodem modo transeat, creamus, constituimus, & assignamus, ac nobilitatis, & civilitatis titulo, honore, & insignibus decoramus, aliorumque familiarium, continuorum commensalium Nobis actu in Palatio nostro Apostolico servientium, & in illius tunclo comedentium, & bibentium, ac nostrorum, & Sedis præfate Notariorum, Palatiique, & Aula prædictorum Comitum, Militum, & Nobilium, ac Civium hujusmodi originariorum numero, & consortio favorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis, ac non fictis familiaribus, continuis commensalibus, ac Notariis nostris, Comitibusque, Militibus, Nobilibusque, ac Civibus deinceps haberi, & reputari volumus, ac mandamus. Eisque ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus, & literis, tam gratiam, quam justitiam, concernentibus se familiares, continuos commensales nostros, & Comites, Milites, nobiles, ac Cives etiam originarios nominare, nec propterea impetrationes, concessiones, & literæ ipse subreptionis vitio subjaceant, sed valide, & efficaces existant. Neceon ex nunc deinceps in perpetuum omnibus, & quibuscumque, ac prorsus similibus antelationibus, antelationum prerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis, ac iuribus, quibus alii nostri familiares tempore dictæ assumptionis nostre ad summum Apostolatus apicem, ac quibus alii ejusdem Sedis Notarii, etiam de numero participantium existentes, etiam si habitum, & rochetum Notariorum ipsius Sedis non deferant, Palatiique, & Aula prædictorum Comites, & Milites, & Nobiles, necnon etiam originarii, & antiquissimi Cives ejusdem Urbis, vel Civitatis, quam, ut præfertur, elegerint, quicumque ex utroque parente vere Nobili, & Cive originario, & antiquissimo procreati de jure, statuto, consuetudine, vel alias ex aliquo speciali privilegio, seu alias quomodolibet etiam quoad assequutionem quorumcumque

Exco. cum.
Causa hujus concessionis, & donationis.

Donatio scutorum auri decem millium.

Concessio privilegiorum Nobilitatis, Civitatis, familiaritatis, &c.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
UNIONOMIA
ON
ERAU DE
ON

que beneficiorum etiam Ecclesiasticorum, etiam per quascumque literas, seu Constitutiones Apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in judicio, & extra, sine tamen eorumdem Notariorum de numero participantium præjudicio uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, realiter, & integre in omnibus, & per omnia, etiam in Urbe, & Civitate hujusmodi non habitaverint, perinde ac si de vere nobili genere ex utroque parente nobili originario, & antiquissimo Cive procreati forent, & hujusmodi prerogative, privilegia, exemptiones, gratie, favores, concessionis, indulta, & jura, que pro aliis Nobilibus, & Civibus originariis emanarunt, & que ratione nobilitatis, & civilitatis naturalis, & originarii alii competant, pro eisdem Conclavistis in specie emanarent, seu emanarent, & eis naturaliter de jure, statuto, consuetudine, fundatione, vel alias competere, auctoritate, & tenore similibus indulgemus.

Remissio fructuum male perceptorum ob non recitationem horarum Canoniarum.

§. 4. Ipsosque Conclavistas singulos quoscumque fructus, redditus, & proventus Ecclesiasticos, ac tam occasione pensionum annuarum ipsi, vel eorum alicui reservatarum ratione omissionis recitationis horarum Canoniarum indebite perceptos, quoscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus, & condonamus, ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo, quod censuris hujusmodi ligati Missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebraverint, aut alias divinis se immiscuerint, ut illa, & aliis præmissis non obstant, ad omnes, etiam sacros, & presbyteratus ordines alias rite promoveri, & in illis, ac in susceptis per eos alias rite ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, etiam libere, & licite valeant, dispensamus.

Legitimatio Conclavistarum, & habitatio ad concessionem honorum, & dignitatum.

§. 5. Necnon eosdem Conclavistas, si qui eorum defectu Natalium ex quocumque damnato, & illicito coitu, etiam si ex nobilissimis parentibus, & vilibus feminis forsan procreati sint, etiam si legitimati alias existant, legitimamus, omnemque ab illis genitura hujusmodi maculam, sive notam abstergimus, & abolemus, ac Natalibus restituimus. Necnon cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis, & maternis, & aliorum consanguineorum, seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, sine tamen præjudicio venientium ab intestato, vel ex fideicommissis, seu alias de jure valida dispositione, succedere, & illa donationis, vel alio quovis titulo consequi, & habere, ac ad æquales portiones cum legitimis succedere, & ad omnia jura, legitimas successiones ex testamento, vel ab intestato hæreditates, legata, libertates restituendo, & reintegrando realiter, & cum effectu, necnon ad dignitates, honores, & quæcumque alia officia secularia publica, vel privata, etiam astami, illaque gerere, & exercere in omnibus, & per omnia, ac si

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum impedimentum eis non obstat, ut Clericali caractere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniti, ac ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sunt, promoveri, ac postmodum caractere, & ordinibus hujusmodi, illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, necnon quæcumque, & quæcumque cum cura, & sine cura Beneficia Ecclesiastica, etiam Personatus, administrationes, & officia, etiam curata, & electiva in Cathedralibus, & Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, seu Parochialibus Ecclesiis, vel earum perpetuæ Vicariæ, ac Canonicatus, & præbendæ, necnon dignitates, non tamen principales, in Collegiatis Ecclesiis hujusmodi fuerint, si sibi alias canonicè conferantur, aut ipsi eligantur, presententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eisdem, recipere, & retinere libere, & licite valeant.

§. 6. Necnon omnia, & quæcumque Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis Ordinum regularia, in quibusvis Civitatibus, Diocesis, & locis quorumcumque Regnorum, Provinciarum, & Dominiorum, ac Insularum, & alias ubilibet consistentia, & ad quorumcumque collatorum secularium, & quorumvis Ordinum regularium collationem, provisionem, electionem, presentationem, seu quamvis aliam dispositionem pertinentia, etiam si secularia, Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates etiam majores Personatus, administrationes, & officia etiam curata, & electiva in Cathedralibus etiam Metropolitanis, Parochialibus, vel aliis Ecclesiis, ac prædictionibus, seu prædictionibus portionibus, & perpetua, ac simplicia, etiam servitoria Beneficia Ecclesiastica, non tamen Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ: ita tamen, ut si super illarum fructibus, redditibus, & proventibus pensiones aliqua imponantur, in favorem Conclavistarum, & non aliorum reservari debeant: regularia vero, Prioratus, præposituræ, præposituras, præceptorie, dignitates, non tamen conventuales, personatus, administrationes, vel officia, non tamen claustralia, ac curata, & electiva, aut loca, & canonicæ portiones in Ecclesiis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel aliis, aut Monasteriis, seu aliis locis regularibus, aut alia Beneficia fuerint, quæ vacante Sede prædicta vacabant, & usque ad diem assumptionis nostre ad Pontificatum vacaverunt, etiam si dispositioni Apostolica specialiter, vel etiam ratione mensium, in quibus vacaverint, aut vacationis illorum apud Sedem prædictam, aut familiaritatis nostre, seu Prædecessorum nostrorum, aut quorumvis S. R. E. Cardinalium defunctorum, aut etiam ad Ecclesiæ militantis regimini assumptionem, etiam si ex personis Sedis prædictæ Notariorum, Collectorum, vel aliorum Officialium, aut etiam doctorum Cardinalium, seu alias ex quacumque

Applicatio quorundam beneficiorum Sede vacante vacatorum, prædictis Conclavistis.

T re.

reservatione, etiam de necessitate, & dispositivè exprimenda generaliter reservata, & affecta existant, & eidem dispositioni Apostolicæ non reservata, nec affecta, annuum tamen valorem ducutorum ducatorum auri de Camera non excedentia, & de quibus Ordinarii Collatores, tempore assumptionis nostræ hujusmodi, nullo modo, vel nulliter, & de facto disposuerunt, inter ipsos Conclavistas, aliasve personas ab eisdem Conclavistis, seu per illos deputatis nominan., & non alias distribuenda, juxta providam distributionem, & divisionem per Deputatos a Conclavistis hujusmodi faciendam, ea ratione habita, ut Beneficia ipsa idoneis Conclavistis conferantur, si habiles reperiantur, qui tunc in omnibus Beneficiis hujusmodi quibuscumque aliis non Conclavistis præferantur: quod si Conclaviste idonei ad eadem beneficia obtinenda defuerint, seu illa acceptare noluerint, tunc pensiones annuæ super fructibus, redditibus, & proventus, ac etiam distributionibus quotidianis, aliisque rebus, & juribus, & etiam incertis beneficiorum hujusmodi, quæ eas supportare poterunt, Conclavistis omnino referentur, auctoritate, & tenore similibus præcipimus, & mandamus.

§.7. Decernentes quascumque provisiones, collationes, commendas, uniones, annexiones, & incorporaciones, aliasque dispositiones de ipsis beneficiis, ut præferatur, vel alias vacantibus, aut pensiones super fructibus beneficiorum hujusmodi, seu fructuum, reddituum, & proventuum ipsorum, vel illorum partis reservationes per quoscumque quavis auctoritate, aut etiam per Nos, & Sedem eandem, etiam motu simili, & certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ac consistorialiter in aliorum, quam eorumdem Conclavistarum, vel personarum ab eisdem Conclavistis nominandarum conjunctim factas, & faciendas, nullas, & invalidas, nulliusque roboris, & momenti, ac præter, & contra mentem nostram concessas fuisse, & esse, nec alicui, seu aliquibus, etiam si Cardinales fuerint, de dictis beneficiis vacantibus per Nos sub præfenti gratia comprehensis in præjudicium ducutorum Conclavistarum, quavis etiam Apostolica, vel ordinaria, aut quacumque alia auctoritate provideri, vel alias quomodolibet disponi de illis potuisse, neque posse, nec collationes, provisiones, commendas, aut alias dispositiones de illis aliter factas, cuiquam nullatenus suffragari debuisse, neque debere, nullumque illis, etiam si dispositioni Apostolicæ affecta, aut reservata antea non essent, dummodo de illis per Collatores prædictos tempore dictæ assumptionis nostræ legitime provisum non fuerit, post id temporis quovis pretextu disponere potuisse, neque posse, ac de illis provisum in illis, vel ad illa quæsitum, & sic per presentes ablatum non fuisse, nec esse, neque regula nostræ de non tollendo jure quæsito locum fuisse dici, aut censeri posse.

§.8. Quodque omnes, & quacumque

gratiæ, provisiones, commende, & quævis aliæ literæ Apostolicæ, ac etiam in forma Brevis pro illis expediendis, gratis ubique expediantur, tam de capienda possessione nomine Camera Apostolicæ, quam in favorem literarum Apostolicarum, ubi illis super provisionibus quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum dari poterunt, prout nostris familiaribus, continuis commensalibus etiam gratis dentur, & concedantur, ac dari, & concedi omnino debeant, etiam præcipimus, & mandamus.

§.9. Necnon Conclavistis, & eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel Canonici Metropolitan., seu aliarum Ecclesiarum, aut persona, quacumque Ecclesiastica, tam in Romana Curia, quam extra eam ad id per eos, & eorum singulos eligendi, seu eligenda, quascumque pensiones annuas, eis, & eorum singulis super quibuscumque fructibus, redditibus, & proventus quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, Sacularium, & quorumvis Ordinum Regularium, seu fructus, redditus, & proventus hujusmodi beneficiorum reservatos, usque ad summam centum ducatorum similibus in toto, vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare, & extinguere, ac postquam cassata fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus, & proventus hujusmodi usque ad summam prædictam uni, vel pluribus aliis personis Ecclesiasticis per eosdem Conclavistas, & eorum singulos nominandis, etiam quacumque, quocumque, & quacumqueque beneficia Ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus similiter eis quoad vixerint, vel eorum Procuratoribus legitimis eisdem modo, & forma, quibus eisdem Conclavistis reservata, seu reservati fuerint, etiam absque beneficiis ipsa obtinentium consensu integre persolvendas, aut per eos propria auctoritate percipiendos, exigendos, & levandos reservare, constituere, concedere, & assignare valeant, etiam concedimus, & indulgemus. Decernentes ipsas translationes, & novas reservationes, constitutiones, & assignationes pensionum, seu fructuum, & reddituum, proventuum hujusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, ipsaque beneficia, super quorum fructibus, redditibus, & proventus reservata fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore. Necnon cum eisdem Conclavistis, quod ratione quarumcumque pensionum eis, & eorum cuilibet super quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, ut præferatur, vel alias quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducutorum ducatorum partium pro quolibet nunc, & pro tempore reservatarum, & reservandarum, habitum, & tonsuram Clericales gestare, & in illis dummodo alias ipsi habitum decentem, & honestum deferant, incidere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi, seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras, & etiam privationis, seu cessationis ipsarum pensionum penas

solitar. pro eisdem gratis fiant.

Indulgentiam Conclavistarum circa pensiones etc.

Annulatio Collationum illis factarum etc.

Expeditio litterarum Apostolicarum

occasione præmissorum incurrere possint, sed easdem pensiones ad prædictam summam ducutorum ducatorum ascendentes, & reservatas, ut profertur, etiam si matrimonio contraxerint, cum unica tamen, & Virgine, retinere.

§.10. Postremo, quod bona quacumque ad dictos Conclavistas, & eorum quemlibet spectantia, & per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum per eos alias obtentorum, & obtinentorum, aut alias quomodolibet, & quovis quæsito colore, vel ingenio, seu eorum industria licite tamen acquisita, & acquirenda, & in Urbe, ejusque districtu, ac ubique existentia, spoliis minime subiaceant, sed Conclavistæ prædicti, etiam si Religionis alicujus Militiæ, etiam S. Joannis Hierosolymitani adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, etiam si Curiales esse desierint, & in quocumque loco quantumvis remoto, eos decedere contigerit, testari, & alias disponere, nisi ab intestato decedentibus legitime eorum heredes quicumque succedere libere, & licite valeant, simili modo concedimus, & indulgemus.

§.11. Præcipientes, ac mandantes dilectis filiis nunc, & pro tempore existentibus S. R. E. Camerario, & Thesaurario, Præfidentibus, Clericis Camera Nostræ Apostolicæ, & quibusvis aliis spoliarum hujusmodi Collectoribus, & Subcollectoribus, nec non Militiarum prædictarum Officialibus, aut Procuratoribus, ne in hujusmodi bona manus apponant, neque heredes prædictorum Conclavistarum desuper molestare audeant, seu præsumant, ac etiam decernentes donationes etiam per viam testamenti, & codicillorum per ipsos Conclavistas de eorum bonis hujusmodi semper, & perpetuo validas, & efficaces existere.

§.12. Nec eosdem Conclavistas, eorumve aliquem ad præfentes literas in dicta Camera insinuandum, aut admitti, & registrarî petendum teneri, nec illas, etiam si intra tempus legitimum insinuata, admisse, seu registrata non fuerint, propterea minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere.

§.13. Ac easdem præfentes, & in eis contenta quacumque sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, & Constitutionibus Apostolicis, gratiarum revocatoris, vel quæ eas limitarent, vel moderarent, quæ a Nobis, & dicta Sede pro tempore, & ex quibusvis causis etiam urgentissimis, etiam in favorem Fidei, & Divini Cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel alias quavis auctoritate hæcenus, vel imposterum emanaverint, minime comprehensas esse, sed quoties ille emanabant, toties easdem præfentes in pristinum statum repositas, & reintegratas esse, & censeri.

§.14. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate

in quavis causa, & instantia judicari, & desiniri debere. Irritum quoque, & inane, quidquid secus super his, &c. ignoranter contigerit attentari.

§.15. Et insuper dilectis filiis Rescribendario, & Computatori literarum Apostolicarum, & aliis, ad quos spectat, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub poena indignationis Nostræ motu simili mandamus, ut literas prædictas super præmissis omnibus, & singulis tam conjunctim, quam divisim, ac pro singulis, quibus concessa fuerunt, ac seorsim, & separatim cum omnibus, & quibuscumque derogationibus, decretis, & clausulis in eis contentis, gratis de mandato Nostrò ubique in omnibus etiam Abbreviatorum, Sollicitorum, Secretariorum, plumbique, & Registri officis absque aliqua pecuniarum exactione, etiam per viam compositionis faciendam, omni contradictione, & dilacione cessantibus signent, expediantque, & expediri faciant.

§.16. Non obstantibus præmissis, ac de certo eorumdem Notariorum numero, etiam si ad illum nondum sit devenum, cui per hoc alias non intendimus derogare, ac una de infordescentibus, & altera Nostris de præfando consensu in pensionibus, nec non Fel. rec. Pii Papæ IV. Prædecessoris Nostrî de similibus, vel dissimilibus gratis in Camera Apostolica infra tres menses præsentandis, & registrandis, necnon re. me. Pii Papæ V. Prædecessoris Nostrî contra illegitimos, necnon Pictaven. Concilii, & aliis Apostolicis, ac etiam in universalibus, provincialibusque Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, ac etiam Urbis Romæ, & aliarum Civitatum, Oppidorum, & Terrarum, necnon Camera prædictæ, & quarumvis Universitatum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, decretis, & etiam novis reformationibus, nec non etiam legibus tam Pontificiis, quam Imperialibus, Regiis, & Ducalibus, etiam sacris Canonibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis superioribus, & personis, ac locis quibuscumque in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis, & in solitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam vim contractus, & statuti perpetui continentibus, ac etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, illis præfentim, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod beneficia Urbis non nisi personis sub certis modo, & forma inibi qualificatis, & oriundis ex certis locis, ac trium Ordinum, & Militiarum expresse professis conferri, & commendari possint, disponentibus. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus

Iusso, quod Officiales gratis expediant.

Clausula derogatoria.

Spoliarum.

Executorum deputatio.

Registratio in Camera remittitur.

Clausula servativa.

Clausula servativa.

ribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitate, aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas &c. mentionem.

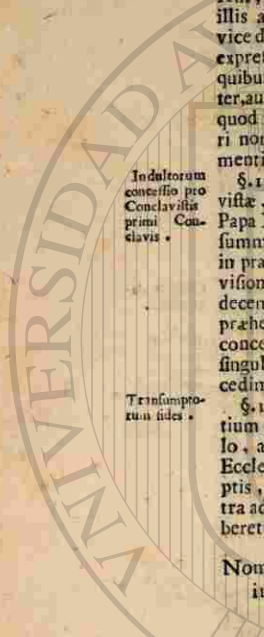
§. 17. Volumus autem, quod Conclavista, qui in Conclavi, in quo pia me. Leo Papa XI. similiter Prædecessor noster, ad summi Apostolatus apicem assumptus fuit, in præfenti gratia, non tamen quoad provisionem beneficiorum, & distributionem decem millium feutorum hujusmodi comprehendantur, perinde ac si illis hæc omnia concessa fuissent, prout illis omnibus, & singulis pariformiter, ac principaliter concedimus, & impertimur.

§. 18. Volumus etiam, quod presentium transumptis, etiam impressis, & sigillo, ac manu alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, & subscriptis, eadem fides tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensa.

Nomina autem Conclavistarum, qui in utroque Conclavi hujusmodi interfuerunt, sunt hæc, videlicet.

Venerabilis Frater noster Angelus Episcopus Agastensis Sacrista, necnon dilecti filii Paulus Alaleo, Guido Ascanius Prævostus, Jo. Paulus Mucantius Magistri Cæremoniarum, Mutius Riccerius Clericus Cameriniensis Secretarius Collegii, Robertus Ubalinus Clericus Florentinus, Petrus Jacobus Cina Clericus Auximan. Dioc. ipsius Leonis Prædecessoris dum Cardinalatus honore fugebatur. Petrus Pavonius Clericus Arminensis, Marcus Antonius Tannus Clericus Perentinus nostri etiam dum Cardinalatus honore fugebatur. Annibal Minalis Clericus Jannensis Frater Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, Franciscus Vicedominus Clericus Comensis, Alexander Corraldinus Fulginatensis, Ptolomei Oltien. Comen., Julius Cæsar Cantavena Clericus Asten., Raynaldus Magnus Clericus Sarinat, Dominici Portuen. Pinelli. Scipio Cobellutius Clericus Viterbien., Alexander Benreceptus Presbyter Mantuanus, Hieronymi Albanen. Afculan., Petrus Pocchier, Ludovicus etiam Pocchier, Paulus Castellus Clerici Tholofan., Francisci Sabinen. de Gioiosa. Octavius Mancinus Clericus Romanus, Jo. Baptista Rezzanus Presbyter Veronen., Augustini Valerii Prænestin. de Verona, Julius Bellus Clericus Justinopolitanus, Franciscus Mansus Clericus Amerin. Dioc. Marcus Antonius Carretus Presbyter Albinganen. Dioc., Antonii Mariæ Tulsulan. Venerabilium Fratrum nostrorum Epi-

scoporum Galli. Horatius Sylvestrius Presbyter Verulan. Hector Odonus Clericus Camerinen. Dioc., Antonii S. Mariæ Transiberim. Saulii. Marcus Antonius de Magistris Clericus S. Severini, Jacobus Dunus Clericus Novarien. Miles Militiæ S. Lazari. Evangeliste S. Laurentii in Lucina de Cusentia. Lelius Carluccius Clericus Civitatis Ducalis, Felix Perficus Clericus Spoletan., Martinus Fabrius Clericus Gebennen., Mariani Perbendidi SS. Marcellini, & Petri de Camerino. Aurelius Adrianus Clericus Montis Alti, Honoratus Laverfanus Presbyter Fundan., Constantinus Naimolus Presbyter Campanien., Gregorii S. Augustini de Montelparo. Torquatus Loscus Clericus Vincent., Jo. Baptista Cusinus Clericus Mutinen. Pauli. Ceciliæ Sfondrati. Nereus Dragomanus Clericus Aretin. Dioc., Franciscus Bovarellus Clericus Eugubinus. Benedicci S. Prisca Justitiani. Pyrrhus Nutus Clericus Eugubinus, Antinorus Ubalinus Laicus Pifauran. Francisci Mariæ S. Mariæ de Araceli a Monte, Octavius Garimbertus Clericus Romanus, Geminius de Madonna Clericus Sarzanen. Dioc. Octavii S. Alexii Paravienni. Romulus Cerricus Clericus Romanus, Jo. Franciscus Confalonierius Clericus Recanaten. Octavii S. Praxedii de Aquaviva. Augustus Barbolus Presbyter Cremonen. Gaspar Ghirellus, Bartholomeus Bellucci Clericus Mutinen., Flamini S. Mariæ de Pace Plati. Jo. Baptista Antonus Laicus Mediolanen., Joannes Antonius Aliprandus Clericus Mediolanen., Hieronymus Ponzonus laicus Mediolanen., Federici S. Mariæ Angelorum Borromæi. Alexander Scappius Clericus Bononien., Hieronymus Roncallus Clericus Bononien., Antonii Sanctorum Quattor Coronatorum Fachinetti, Laurentius Bernardinus Presbyter Lucen., Bernardinus de Lupis de Sancto Edicto Presbyter nullius Dioc. Alexander de Magistris Clericus Terracinen. Dioc., Sebastianus Fotus Clericus Interamnen., Petri Sanctorum Joannis, & Pauli Aldobrandini. Franciscus Leonellus Clericus Forosempronien., Dominicus Roncius laicus Sutrin. Dioc., Cynthii S. Petri ad Vincula S. Georgii, Lucas Antonius Eustachius Clericus Trojan., Nicolaus Maurus Presbyter Ripanus, Septimius Angleria Clericus Cremonen., Petrus Riccius Presbyter Romanus, Alexander Ricciardus laicus Politianen. Phisicus, Francisci Mariæ S. Mariæ supra Minervam Taurin., Franciscus Cavalcantes laicus Florentinus, Bartholomeus Donus Clericus Romanus. Octavii S. Sabine Bardin., Nicolaus de Escalle Clericus Tullen., Jacobus de Foraja. Annæ S. Susannæ de Giury. Reginaldus Cruolenus Clericus Clusin. Dioc. Josephus Chechius Clericus Interamnen., Clemens Ossattus Persa laicus, Cæsar Sanctorum Nerei, & Achillei Baronii. Contes Ciaja Clericus Senen., Secundus Odinus Clericus Asten., Laurentii S. Laurentii in Pane, & Perna Blanchetti. Christophorus de Trivino Clericus Abulen., Joannes de Almaraz Clericus Placentinus, Ferdinandus de Ribera Clericus Caurien. Dioc. Francisci S. Crucis in Hierusalem Avila. Emilius Florius Clericus Valven. Sulmonen. Dioc. Dominicus Carmistalius Presbyter Reatyn., Bernardinus Zampa Clericus Camerinen. Dioc. Francisci S. Mariæ de Populo Mantice. Nicolaus Speronus Presbyter Vintimillien. Urbanus Ceulus Pisanus, Bernardus Bassus Clericus nullius Dioc. Pompei S. Balbinæ Arigonii, Alphonsus Sfondrati Clericus Cremonen., Ludovicus Rondinellus Clericus Imolenis, Bonifacii S. Hieronymi Illiricorum Bevilacque. Hieronymus Bassus Presbyter Imolen-

Indultorum concessio pro Conclavista primæ Conclavis.

Transumptu- rum fides.

Nomina Conclavistarum.

Jensis, Pompejus Andreoccius Clericus Aretin. Dioc. Alphonsi S. Sixti Vicecomitis. Angelus Miraldus Clericus Nucerin. Dioc., Josephus Geggus Clericus Spoletan. Dioc. Joannes Gennus Lotharingus laicus. Dominici S. Honorii Tufci. Jacobus Oliverius Clericus Romanus Miles Militiæ Jesu Christi, Hyppolitus Biancus Ferraricus S. Francisci, S. Silvestri Dietrichstein. Josephus Vignanesius Clericus Politianen., Petrus Guidottus Presbyter Pientin., Ludovicus Arregattus Clericus Politianen., Roberti S. Mariæ in Via Belarminii. Jacobus Mo- jard Presbyter Carnoten. Dioc. Mattheus de Puis Clericus Parisien., Francisci Sanctorum duodecim Apostolorum de Sourdis, Ludovicus Beccatellus Clericus Bonouien., Joannes Thomas Malpicus Clericus Senogallien., Natalis Morbiolus laicus Bononien., Seraphini S. Salvatoris in Lauro Olivarii. Hieronymus Mez- zamicus Presbyter Imolen., Emilius Sperellus laicus Afcien., Dominici S. Pancratii Gimna- sii, Severus Durinorius Clericus Senen., Hieronymus Mustanus Clericus Justinopolitanus, Jo. Mengotius Clericus Forolivien., Marcus Antonius Mozzarellus Clericus Mutinen. Philippi S. Bartholomæi in Insula Spinelli. Rodericus Bonal de Paz Clericus Salamanrin., Josephus Perez Clericus Tiralonen, Antonii S. Mar- thæi in Merulana Zappata, Balduinus Massa- Romanus, Jacobus Honoratus Laicus Anconitanus. Caroli S. Clementis de Comitibus. Camillus Sinibaldus Clericus Auximannus, Jacobus Franciscinus de Bertinoro laicus Veronen., Benedicci Averinus laicus Volaterran. Phisicus. Caroli S. Thomæ in Portione Madrutii. Joannes de Saletta Presbyter Lascuren., Claudius Calamart Clericus Parisien. Jacobi S. Agne- tis de Peron. Livini Sala Spoletan. Miles dicti Hospitalis, Augustinus Jojofius Clericus S. Se- verini, Jo. Fidericus laicus Sarzanen., Inno- centii S. Marcelli de Bubalis, Jacobus Benedic- tius Presbyter Nicosen., Josephus Petorellus Utinen., Franciscus Gambertus laicus Florentinus. Joannis Sancti Marci Delfini. Urbanus Paleonus Clericus Reatin. Dioc. Gaspar Tan- tus Clericus Firmanus, Jacobi Sancti Stephani in Monte Celio Sannesii. Laurentius Nicolosini Presbyter Lucen., Jacobus Broccardus laicus Nicien., Herminii Sanctæ Mariæ Tran- pontine de Valentibus. Polidorus de Polidoris Urbevetan. Miles dicti Hospitalis, Jo. Nico- laus Ferronus Clericus Beneventanus. Hiero- nymi Sancti Blasii de Annulo Pamphili. Joannes Baptista Vulpus Presbyter Papien., Joannes Nicolaus Righetus Presbyter Senogallien., Ferdinandi Sancti Eusebii Tabernæ. Joannes Baptista Ubertus Presbyter Civitatis Castell., Afcianus Felix a Sancto Angelo in Vado, An- selmi Sancti Petri in Monte Aureo titulum. Presbyterorum Menopolitan. nuncupatorum. Tullius Cicero Clericus Comen., Cambius Arutinus Clericus Forolivien., Francisci San- ctæ Mariæ in via lata Sfortiæ. Rogerius Triton- ius Presbyter Utinen., Plinius Bonjoannes laicus Firman. Dioc., Alexandri Sancti Lau- rentii in Damaso de Montalto. Alphonsus Ca- rardinus Clericus Mutinen. Miles Militiæ Jesu Christi, Nicolaus Bonarellus Clericus Anconitanus, Joannes de Royas Clericus Toletan. Odoardi S. Eustachii Farnesii. Joannes Prosper Turritanus laicus Alatinus, Crispoltus Mar- thejus Clericus Afcien. Dioc. Barolomei San- ctæ Mariæ in Porticu Cæsi. Petrus Fanciscus Bonoannes Presbyter Firman. Dioc., Josephus Baronius laicus Montis Alti. Andrea Sancti Angeli in foro piscium Peretti. Josephus Fontanella Regien., Petrus Rodolphus Arlottus

Clericus Regien., Nicolaus Castell Vetrus Cle- ricus Mutinen., Alexandri Sanctæ Mariæ No- væ Estensis. Joannes Baptista Schiastinatus Cle- ricus Mediolanen., Nicolaus Accurinus Cleri- cus de Sancta Flora, Ennius Torellus Clericus Spoletan. Dioc., Jo. Baptista Sanctæ Mariæ in Cosmedin Deti. Germanicus Fidelis Presbyter Ripan. Romulus Clarutus Clericus Montis Alti, Paulus Emilius Petrutius Presbyter Fir- manus, Sylvestri S. Cefarei Aldobrandini. Ho- ratius Mancinus Presbyter Perusinus, Martinus Martinez de Androsal Clericus, Joannes Bapti- sta Spinola laicus Januen. Jannettini de Auria. Octavius Moneficus Clericus Mutinen. Dioc., Octavianus Albinellus laicus Ferrarien., Pro- sper Marzanus Phisicus laicus. Caroli Emanue- lis Sancti Nicolai in Carcere Pii Diaconorum S. R. E. Cardinalium etiam nuncupatorum, necnon Antonius a Turre Clericus Cafalen., Bernardinus Eusebius Presbyter Ipporegien., Fabius de Amicis Clericus Camerinen. bo. me. Francisci S. Clementis. Antonius Cicalottus Clericus Sabinen., Joannes Natalis Clericus Sarzanen., Franciscus Petrus Clericus Cornetan. Pauli Emili S. Marcelli. Hieronymus Racanus Anconitanus Miles prædicti Hospitalis, Joannes Furnus, Joannes Franciscus Martini Cle- ricus Faventin. Civitatis, vel Dioc. Hieronymi Sancti Petri ad Vincula similiter titulum ejus- dem S. R. E. Cardinalium defunctorum, necnon Frater Aloysius Bononien. Ordinis Sancti Au- gustini Magister in Theologia cum dicto Angelo Episcopo. Frater Petrus de Matre Dei Ordinis Carmelitarum Discalceatorum Confessarius, Ro- dulphus Silvestrius, Vincentius Baldaccus. Petrus Simon Faustus Phisici, Julianus Cecchi- nus Chirurgus, Propertius Sixtus, Gentiles Gentilis Aromatarii, Bartholomeus Venturac- cius, Ludovicus Sexto Gallus, Propertius Six- tus, Benedicci Gasparinus eorum Adiutores, Joannes Baptista Camosinus Clericus Novarien. Custos fontis, Franciscus Pedonius Secretarii Auditor, Jubentius de Angelis, Blasius Zuc- chius Barbitonsores, Alexander Bettinius, Ari- stoteles Gattai, Julius Cæsar Rotius eorum Ad- jutores, Angelus Pezzus Cementarius, Nico- laus Varius, Jo. Volfretta Fabri lignarii, Fran- ciscus Mediolanen., Thomas de Dohana, Ja- cobus Comensis, Jacobus de Voltulina, Joannes Receta, Andreas Schemnus, Vincentius Guarinus, Joannes Sorci, Donatus Marchefo- lus, Joannes Venetus, Dominicus de Voltuli- na, Jacobus Polus, Joannes de Remedio, Joannes Simonetta, Thomas Susanna, Vincentius ad Corallum, Simon Tridentinus, Dominicus alias Bologna, Petrus de Petrolis, Dominicus Gutius, Marcus Antonius Ferrus Scopatores Conclavis.

§. 19. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, donationis, receptionis, constitutionis, decorationis, ag- gregationis, voluntatis, mandati, indulti, remissionis, condonationis, dispensationis, legiti- mationis, absterionis, abolitionis, restitu- tionis, præceptionis, concessionis, derogatio- nis, & impartitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Rome apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Milleesimo sexcent. 5. Pridie Kal. Augusti Pontificatus Nostri Anno 1.

Sanctio po- nalis.

Dat. de 11. Julii 1605.

Exem-

V I.

Exemptio Fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo a solutione Quartae funeralium, cum declaratione Conc. Trident. sess. 25. cap. 13.

Alia de hoc Ordine videre est in Constitut. LXXVIII. Honorii III. Ut vivendi To. III. fol. 242. & alibi.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator

Privilegium Sedis Apostolice & Conc. Trident. circa solutionem Quartae funeralium.

Declaratio Congregationis Card. in respectum dicti Conc. circa privilegium.

Pontificis decretum super illis executione.

Iussu non modo lesandi Ordinis super d. executione.

Decretum Romanum Pontificem, quae sacris Ordinibus a Sede Apostolica dudum concessa sunt, facta restaque tueri.

§. 1. Inter quos adest Ordo Beatae & Gloriosae, semperque Virginis Mariae de Monte Carmelo, cui inter alia, sicut accepimus, diversi Romani Pontifices concesserunt illius Domo, seu Monasteria ante annos quadraginta aedificata non teneri ad solutionem Quartae funeralium, idque etiam a Concilio Tridentino de praedicto, & aliis sacris Ordinibus decretum fuit.

§. 2. Cum autem quaereretur, an eadem postea a quadraginta annis aedificata deberent dictam Quartam solvere, Venerabiles Fratres Nostri S. R. E. Cardinales Decretorum dicti Concilii interpretes censuerunt, Monasteria aedificata a quadraginta annis citra non teneri ad solutionem Quartae funeralium huiusmodi, si modo sint eius Religionis, cui a dicta Sede ante Quadraginta annos indultum sit, ut eandem Quartam non teneant solvere Episcopo.

§. 3. Quare, ne dicti Ordinis Carmelitani Monasteria, seu Domo in diversis Mundi partibus a quadraginta annis aedificata indebitè cogantur solvere dictam Quartam funeralium, eorumque indemnitati prospicere cupientes, ac tenores litterarum concessionum huiusmodi forsitan consecutarum presentibus pro expressis habentes, dilecti filii Procuratoris Generalis dicti Ordinis Carmelitani illius nomine Nobis portrectis supplicationibus adducti, volumus, mandamus, decernimus, & declaramus omnia, & singula huius Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo Monasteria, seu Domo in quibuscumque Mundi partibus a quadraginta annis aedificata, illorumque Conventus, & Fratres nullo modo, nullave ratione teneri ad solutionem dictae Quartae funeralium, & ob non solutionem huiusmodi aliquas sententias, censuras, & poenas incurrere posse.

§. 4. Inhibentes in virtute sanctae obedientiae omnibus, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, ac aliis, quos id concernit, ne ab ipsis Fratribus Monasteriorum, seu Domo a quadraginta annis aedificatorum dicti Ordinis Carmelitani Quartam funeralium huiusmodi quoquo modo exigere, aut eos desuper molestare audeant, seu praesumant. Quod si quis contradicere praesumpserit, indignationem,

Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius noverit se incursum.

§. 5. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolice Auditorum, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, ac definiti debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Quocirca dilectis filiis Causarum Curiae Camerae Apostolice generali Auditori, & nunc, & pro tempore existentibus Nostri, ac dictae Sedis Nunciis in Regnis, seu locis, aut Terris, ubi dictae domus aedificata fuerint existentibus, mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicantes, ac Fratribus praedictis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant praemissa omnia observari, nec permittant eos desuper a quoquam molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 7. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§. 8. Et quia difficile foret, easdem praesentes ad singula quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, acsi praesentes forent exhibite, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Anno Piscatoris, die 20. Augusti, millesimo sexcentesimo quinto, Pontificatus nostri Anno I.

Itaque & non aliter iudicandi.

Deputatio Exequutor

Derogatio contrariarum

Fides transumptorum.

Dat. die 20. Augusti 1605. An. I.

Ere-

V I I.

Erectio Collegii, vel Seminarii Colimbriensis in Regnis Hispaniarum, pro Religiosis Militiarum S. Jacobi de Spatha, & S. Benedicti de Avis.

Militiam S. Jacobi approbavit Alexander III. in sua Const. LXXX. Benedictus Tom. II. fol. 436. eius administrationem Regi Hispaniarum concessit Adrianus VI. Constitut. IV. Dum intra Tom. IV. Part. I. fol. 9. Indultum eidem Regi subdelegandi Iudicem conservatorem in causis dd. Hospitalium concessit Clemens VIII. Constit. CLXXIV. Majestatis Tom. V. Par. II. fol. 206. Alia privilegia concessa d. Militia a Clem. VIII. habes in praecedenti Tomo.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

EX in iuncto nobis pastoralis officii debito, quo Ecclesiarum, & Ordinum quorumcumque Regularium etiam Militiarum regimini, divina disponente clementia praesidemus, in his auctoritatis nostrae partes libenter interponimus, per quae Ecclesiarum, & Ordinum praedictorum personae, ac Ministri sacrarum litterarum studiis incumbere, & ita utiliores Ecclesiae Dei evadere possint.

§. 1. Cum itaque (sicut carissimi in Christo filii nostri Philippi Portugalliae, & Algarbiorum Regis Catholici nomine, nobis nuper expositum fuit) magna pars Ecclesiarum Parochialium Regnorum Portugalliae, & Algarbiorum praesertim in Ullibonensi, Elborensi, Colimbriensi, Elnensi, Pharaonensi, Portalegrensi, & aliis forsitan dioecesebus conset, ex Praeceptoris, seu commendis Militiarum S. Jacobi de Spatha sub Regula S. Augustini, ac S. Benedicti de Avis sub Regula eiusdem S. Benedicti, quae Parochiales Ecclesiae, tam quoad animarum curam, quam quoad alia necessaria, per presbyteros ordinum earumdem Militiarum respective profectos, a praedicto Philippo Rege, qui etiam Militiarum praedictarum perpetuo administrator apostolica auctoritate deputatus existit, pro tempore praesentandos, & ab Ordinariis locorum respective instituendos gubernari solent.

§. 2. Et multae illarum in Civitatibus, & Oppidis praecipuis eorumdem Regnorum existant, & propterea non solum per Priores, & Rectores, sed etiam per diversos alios earumdem Militiarum beneficiatos collegialiter deserviri soleant, quod quidem non nisi adhibito magno idoneorum ministrorum numero fieri potest.

§. 3. Et licet in Conventibus dictarum Militiarum multi tum Grammaticae, tum morali Theologiae operam navent, nonnulli vero in Colimbriensi, & Elborensi Universitatibus Studiorum generalium, expensis dictarum Militiarum, scorsim tamen, & separatim, & absque aliqua clausura, & regularis disciplina observantia, litterarum studiis incumbant, ut postea de Prioratibus, ac aliis beneficiis earum Militiarum provisi dictis Ecclesiis inserviant:

quoniam tamen praedictae militiae pro ipsarum Ecclesiarum regimine, & administratione majori eruditorum numero indigent;

§. 4. Propterea idem Philippus Rex, & administrator de consilio Praesidentis, & Deputatorum mensae conscientiae nuncupatae, ad eorundem Militiarum regimen, Apostolica auctoritate instituta reservato nostro, & Apostolicae Sedis beneplacito decrevit, ut in Universitate Colimbriensi novum Collegium, seu Seminarium erigeretur, & fundaretur, in quo aliqui ex qualibet dd. Militiarum Religiosi, sub clausura, & regulari obedientia, sacrae Theologiae, aut Juris Canonici studiis operam darent, qui Collegiales, facto prius inter eos, qui admittendi sunt, concursu, admitti deberent eodem modo, ac stylo, quo Collegio Regali S. Pauli eiusdem Universitatis, quoad sanguinis puritatem, generis, & familiae nobilitatem, & qualitatem dd. Collegialium observatur. Quod quidem militare Seminarium, ac illius Collegiales praedicti, statuti, & regulis suorum Ordinum, & aliis ad id formandis, & edendis gubernarentur, ea conditione adiecta, ut praedicti Collegiales per concursum, ut praefertur eligendi, prius quam ad d. Collegium, seu Seminarium admitterentur, in Conventibus dd. Militiarum regularem earum habitum susciperent, & si dicto Philippo Rege nunc & pro tempore earumdem Militiarum Administratores viderentur, etiam regularem, ac solemnem emitterent professionem.

§. 5. Praeterea ut d. Collegii fabrica, & Collegialium congrua sustentatio nullo unquam tempore deficere, aut desiderari posset, ex dd. Militiarum Prioratibus, Praeceptoris, Commendis, & beneficiis, eorumque redditibus, proventibus, juribus, & emolumentis quibuscumque ea quantitas, & portio eidem Collegio, seu Seminario applicaretur, & attribueretur, quae arbitrio ipsius Philippi Regis nunc, & pro tempore existentis administratoris huiusmodi taxanda, & applicanda, & attribuenda videretur. Cum autem, sicut eadem expositio subijungebat, ipse Philippus Rex, & Administrator cupiat erectionem, & fundationem d. Collegii, seu Seminarii quantocius ad felicem, & optatum effectum perducere, atque ut Priores, Praeceptores, Commendatarii, & alii beneficiati dictarum Militiarum onus contributionis per eos faciendae in subventionem Collegii, seu Seminarii erigendi huiusmodi, facilius perferre valeant, illos quocumque alia contributione aliis Seminariis Ecclesiasticis per Ordinarios locorum ex decreto sacri Concilii Tridentini erectis faciendae, attento maxime, quod Seminaria illarum partium satis uberes redditus habent, & non existunt in quasi possessione exigendi contributionem a beneficiis Militiarum, auctoritate Apostolica eximi desideret, & propterea Nobis humiliter supplicari fecerit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 6. Nos

Philippus Rex dicitur Militiarum Collegium Colimbriense erigere.

Seminarii fabrica profectio, & Collegialium sustentatio, & beneficiis, eorumque redditibus, proventibus, juribus, & emolumentis quibuscumque ea quantitas, & portio eidem Collegio, seu Seminario applicaretur, & attribueretur, quae arbitrio ipsius Philippi Regis nunc, & pro tempore existentis administratoris huiusmodi taxanda, & applicanda, & attribuenda videretur.

Et assolutionibus aliis Seminariis faciendis eximi peti.

Paulus d. Seminarium erigit, pro dicitur militarium religio-

§.6. Nos igitur ejusdem Philippi Regis, & administratoris piis votis, ac supplicationibus, in his praesertim, quae divini cultus augmentum, & ministrorum virtutem alendam, & literarum studia promovenda pertinent, benigne annuere volentes, ejus in hac parte supplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum, quibus hoc negotium examinandum, & nobis referendum commisit, in praedicta universitate studii generalis Colimbrien. unum Collegium, seu Seminarium militarium praedictarum, in quo sub unius Rectoris a praedicto Philippo Rege moderno, & pro tempore existente earundem militarium Administratore, seu Magno Magistro ad notum deputat. & amovendi cura, & gubernio, aliqui praedictarum Militarium religiosi sub regulari clausura, ac obedientia sacrae Theologiae seu Juris Canonici operam dare debeant, auctoritate Apost. tenore praesentium perpetuo erigimus, & instituimus, ac eidem Philippo Regi, & Administratori nunc, & pro tempore existenti praefato, ut per personas earundem militarium ab eo deputandas, locum pro fabrica d. Collegii in eadem Universitate designare, necnon ut pro eadem fabrica, & pro manutentione Rectoris, & Collegialium ejusdem Collegii, qui pro tempore fuerint, contributionem a singulis Prioribus, Praeceptoribus, Commendariis, & aliis beneficiis earundem militarium pro rata fructuum, reddituum, emolumentorum, & jurium suarum Praeceptoriarum, & Prioratum, Commendarum, & beneficiorum respective faciendam taxare, statuere, & determinari, & persolvi facere possit, facultatem impertimur.

Regulas approbati, & Collegiales tunc constitutum ab Ordine natus habet admitti.

§.7. Praeterea ut praedictum Collegium, seu Seminarium militare, & Collegiales in illud pro tempore admittent, juxta statuta, & regulas suorum Ordinum, & alias pro felici illius gubernio de novo faciendas, dummodo licite, & honeste, ac sacris canonibus, & Concil. Trident. decretis, & Constit. Apostolicis conformes existant, & ab Ordinario loci tanquam Apost. Sedis delegato prius examinentur, & approbentur, regi, & gubernari, utque praedicti Collegiales per concursum, ut praefertur, pro tempore eligendi, priusquam ad Collegium, seu Seminarium admittantur, in Conventibus dd. militarium regularem earum habitum suscipere, & si d. Regi, & administratori ita etiam visum fuerit, regularem, & solemnem professionem emittere debeant, statuimus, & ordinamus.

Seminario contribuentibus ab aliis contributionibus eximitur.

§.8. Ut autem Praeceptores, Commendarii, Priores, Rectores, & alii beneficiati, & milites dd. militarium onus contributionis faciendae pro manutentione d. Collegii, seu Seminarii facilius perfere possint, illos universos, & singulos a quacunque alia contributione Seminarii Ecclesiasticis in quibusvis Civitatibus, & Diocesisibus, attenda eorumdem Seminariorum illarum par-

tium reddituum ubertate, quodque ipsa Seminaria non sunt in quasi possessione exigendi contributionem a dd. militibus, auctoritate, & tenore praedictis eximimus, & liberamus, ac liberos, & exemptos fore, & esse: sicque ab omnibus censeri, ac ita per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apost. Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Extentores hujus bullae deputat.

§.9. Quo circa dilectis filiis Curiae causarum Camerae Apost. generali Auditori, & spoliatorum, & jurium Camerae nostrae Apost. debitorum in Portugallia, & Algarbiorum Regnis Collectori Generali, & Officiali Colimbrien. per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, & quoties pro parte d. Philippi Regis, & pro tempore existentis administratoris, ac aliorum praedictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praedio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum quemlibet eorumdem praemissorum effectu respective pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contradictoresque derogat.

§.10. Non obstant. praemissis ac feri: Bonif. Papae viii. Praedec. nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apost. ac in universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitut., & ordinat. Apost., necnon militarium praedictarum, & quarumcumque Ecclesiarum etiam juramento, confirmatione Apost., vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apost. eidem Collegio, ejusque Rectori, Collegialibus, aliisque personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma

ad

AN. CH. 1605.

ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si praedictis, vel quibusvis alijs communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 23. Augusti 1605. An.I.

Dat. Romae apud S. Marcum sub annulo Piscatoris die 23. Augusti 1605. Pontificatus nostri Anno I. (a).

Ex Regest. in Secret. Brevis.

VIII. Hortatur Pro-Regem Siciliae, ne pauperes Ecclesiasticos ejusdem Regni, ad contributionem nonnullarum pecuniarum Donativa Servitia nuncupat. compelli sinat.

Dilecto filio nobili viro Laurentio de Figueroa Ducis Faviae Regni Siciliae ultra Pharam Pro Regi.

PAULUS PAPA V. Dilecto filio nobili viri salutem, & Apostolicam benedictionem.

Pontifex concessit ab Ecclesiasticis Siciliae nonnullis exigi pecuniis.

§.1. Cum Nos hodie per nostras in forma Brevis literas carissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico, suisque in Sicilia Regno Ministris rationabilibus de causis facultatem concesserimus, certas pecuniarum summas, Donativa Servitia nuncupat. exigendi ab Ecclesiasticis personis ejusdem Regni, prout in dictis literis desuper confectis plenius continetur.

Adhuc ratio, de qua in Rubrica.

§.2. Volentes etiam providere, ne pauperes Ecclesiastici ad contributionem hujusmodi graventur, Te hortamur attende, ac in virtute sanctae obedientiae Tibi mandamus, quatenus eosdem pauperes Ecclesiasticos, qui in redditibus annuis nihil, aut parum etiam usque ad valorem decem unciarum, scuta viginti quinque monetae illius Regni constituentium, inclusive habent, ad contributionem praedictam per quoscumque, quavis auctoritate surgentes, cogi, aut compelli nullo modo permittas.

Exactionem vero per ipsos Ecclesiasticos fieri mandat.

§.3. Volumus autem, quod exactio pecuniarum hujusmodi contra personas Ecclesiasticas, per personas Ecclesiasticas tantum ab eodem Rege, seu a Te in dicto Regno Pro-Rege deputandas, fieri debeat, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Quod si secus in aliquo praemis-

(a) Prima die sequentis Septembris hic idem Pontifex Privilegia omnia a suis Antecessoribus concessa Hospitali S. Joannis Hierosolymitano rursus habuit sua Constitutione cui titulus Passoris Arenti, & quae legi potest in corpore Diplomatico S. hujus Millicis Ordinis. Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

forum factum fuerit, qui contraverint, in poenas, & censuras incurrant, perinde ac si praedicta litera non emanassent.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 3. Septemb. 1605 Pont. nostri Anno I.

Dat. die 3. Sept. 1605. An. I.

I X.

Commissio Nuncio Apostolico apud Poloniae Regem, ut Processum conficiat in causa vertente inter Regem, & Monachos Monasterii Tineensis Ordinis Sancti Benedicti super Abbatis electione, & ad Sanctam Sedem remittat.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Ven. Fratri Claudio Episcopo Regien., Nostro, & Apostolicae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Sigismundum Poloniae, & Sveciae Regem Illustrum Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Ven. Prater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Cum sicut accepimus, nuper Monasterio Sanctorum Petri, & Pauli de Tineta Ordinis Sancti Benedicti Cracovien. Diocesis Abbatis regimine destituito, dilecti filii ejusdem Monasterii Conventus capitulariter congregati, & servatis juxta eorum Ordinis Regulam servandis, dilectum etiam filium Albertum Baranoschium ejusdem Ordinis, & Monasterii Monachum, professum, in ipsius Monasterii Abbatem, ut asseritur, canonice elegerint.

Vacante Monasterio Monachi Abbatem elegerunt.

§.2. Sed quia charissimus in Christo Filius noster Sigismundus Poloniae Rex Illustris nominationem trium personarum, ex quibus unus in Abbatem dicti Monasterii, dum pro tempore vacat, ab ipsis Conventu, & Monachis eligatur, ad se spectare, praetendit, electionem supradictam nullam, & invalidam esse, ac nulliter factam fuisse asserat.

Rex tres Monachos praefatae contendi.

§.3. Ac propterea orta inter praedictum Sigismundum Regem ex una, & Albertum Electum, ac Conventum ipsius Monasterii, praetendentes ipsum Sigismundum Regem jus nominandi personam eligendam non habere, sed illi tantummodo jus praesentandi Ordinario personam electam, ut ab illo confirmetur, competere, ex altera partibus desuper differentia, Albertus Electus, atque Conventus praefati ad Nos recursum habuerunt, & Nobis humiliter supplicarunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Unde controverbia orta est.

§.4. Nos igitur tam ipsius Sigismundi Regis, si illi competat, quam Alberti Electi, & Conventus praedictorum jura diligenter audire, & jus suum unicuique tribuere volentes; Fraternitati tuae praesentes committimus, & mandamus, ut utriusque partis jura quaecumque, vocatis vocandis, & servatis de jure servandis, diligenter

Pontifex Partium jura cognoscere mandat Nuncio Apostolico ad se remittenda.

ligenter audias, & recipias documenta, & scripta ad huiusmodi causam spectantia, & hinc inde producenda recognoscas, Testes quoscumque hinc inde inducendos super articulis, & interrogatoriis a partibus dandis per Te ipsum diligenter examines, eorumque dicta absque aliqua diminutione, vel additione in scriptis redigi facias, & super his omnibus Processum authenticum conficias, & ad Nos tuo sub sigillo clausum quamprimum transmittas.

Opportunam eidem tribus facultatem.

§.5. Dantes Tibi plenam, amplam, & omnimodam potestatem, quos, & quibus opus fuerit, etiam per censuras, & penas Ecclesiasticas, & per Edictum publicum, confilio de non tuto ad illos accessu, citandi, & inhibendi, & quascumque tam publicas, quam privatas scripturas, instrumenta, & documenta per aliquam ex dictis partibus petita ad hanc causam quomodolibet facientia exhibendam, ac Testes quoscumque ad perhibendum veritati testimonium, etiam per similes censuras, & penas Ecclesiasticas cogendi, & compellendi, ac alia omnia, & singula in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna usque ad praedicti processus consummationem, & perfectionem, citra tamen causam huiusmodi ulteriorem cognitionem, & decisionem, quam Nobis ex iustis causis, & Sedi Apostolicae definitendam, & decidendam, reservamus, faciendi, gerendi, mandandi, ordinandi, & exequendi.

Contraria tollit.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac sileo Curiae, & Palatii, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 3. Sept. 1605. An. I.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 3. Septemb. 1605 Pont. nostri Anno I.

X.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Ecclesiasticis Regni Siciliae persolvendi sine censuratum incursum pecunias nonnullas Regi per eos oblatas, quae Donativa Servitium nuncupantur.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA V.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ecclesiastici Regni Siciliae offerunt Regi nonnulla Donativa Servitium, reservato tamen S. A. beneplacito.

Exponi Nobis fecisti, quod cum nuper dilecti filii tres hominum status, seu tria brachia Ecclesiasticum, Militare, & Demaniale nuncupata Regni Siciliae ultra Pharam, cujus tu Rex existis, quibusdam rationabilibus de causis eorum animos moventibus de offerendo Tibi certas pecuniarum summas Donativa Servitium nuncupatas sub certis terminis, ac modo, & forma exigendas inter se tractaverint, Venerabiles Fratres Archiepiscopi, Episcopi, & dilecti filii Archimandrita, & alia persona

Ecclesiastica dicti Regni certam ratam dare statuerunt in Parliamentis ordinariis habitis de annis 1600, & 1603, & extraordinario habito de anno 1604, ipsique Archiepiscopi, & Episcopi, Archimandrita, & alia persona eorum ratam huiusmodi, accedente ad hoc Nostro, & Sedis Apostolicae beneplacito, persolvere Regis Ministris obtulerunt, & promiserunt.

Rex huiusmodi petit beneplacitum.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ex eo, quod per Lateranen. Concilium novissime celebratum, diversaeque alias canonicae sanctiones sub diversis censuris, & poenis caveatur expresse, ne Reges, Principes, & alii Potentatus ab Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis personis Ecclesiasticis, etiam sponte offerentibus aliquam pecuniarum summam sine subventionem recipiant, Majestas Tua, & tui illius Regni Ministri dubitetis, ratam praedictam recipiendo, censuras, & poenas praedictas incurrere; Et propterea Nobis humiliter supplicari fecisti pro tua, & dictorum Ministrorum conscientia quiete, quatenus praemissis nostram, & huius Sanctae Sedis auctoritatem interponere digneremur.

Concedit Pontifex, censuras Canonum id vetarum tollit.

§.3. Nos supplicationibus huiusmodi inclinati, oblationi, & promissioni per Archiepiscopos, Episcopos, Archimandritam, & alias Ecclesiasticas personas factis pro hac vice tantum nostram, & dictae Sedis auctoritatem interponimus per praesentes; Et nihilominus Archiepiscopos, Episcopos, Archimandritam, & aliis Ecclesiasticis personis praedictis, ut ratam huiusmodi per eos, ut praefertur, oblatam, & promissam persolvere, ac tua Majestas, & tui Ministri eam petere, & recipere absque conscientiae scrupulo, seu censurarum, & poenarum praedictarum incursum libere, & licite possint, concedimus, & indulgemus, ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, Archimandritam, & alias personas Ecclesiasticas, & eorum singulas, quatenus ipsi dictam ratam iam promiserint, necnon eandem Majestatem tuam, & tuos Ministros praedictos si eandem ratam iam perceperint, ab omnibus, & singulis censuris, & poenis per eos propterea quomodolibet incursum, eadem auctoritate absolvimus, & absolutos fore censemus, & declaramus.

Ad easque persolvenda Ecclesiasticos teneri declarat.

§.4. Decernentes, quod omnes, & singuli Pensionarii, seu ii, quibus loco pensionum fructus in totum, vel in partem reservati existant, cujuscumque dignitatis, vel conditionis sint, exceptis tamen S. R. E. Cardinalibus, ad huiusmodi rate solutionem in omnibus, & per omnia, perinde ac si nominatim, ratam eandem se soluturos obtulissent, clausulis, & decretis in literis Apostolicis reservationum pensionum, & fructuum huiusmodi, etiam consistorialiter appositis, etiam quod dictae pensiones ab omni decima, subsidio caritativo, & quovis alio onere tam ordinario, quam extraordinario, quavis auctoritate, etiam per expeditionem tam offensivam, quam defensivam contra Turcas, & alios Infideles, ac Reipublicam

X I.

Confirmatio Indulti Regi Christianissimo nominandi personas idoneas ad Cathedralis, & Metropolitanas Ecclesias, ac Monasteria in Ducatu Britanniae, & Provinciae Provinciae eidem a Summis Pontificibus concessi.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Charissimo in Christo filio nostro Henrico Francorum, & Navarra Regi Christianissimo.

PAULUS PAPA V.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Cum, sicut accepimus, se. recor. Clemens Papa VIII. Praedecessor noster accepto per eum, quod nonnulli Rom. Pontifices Praedecessores sui aliquibus Francorum Regibus Christianissimis, ob eorum praecleara in Sedem Apostolicam merita, jus nominandi personas idoneas ad Cathedralis, etiam Metropolitanas Ecclesias, ac Monasteria in Ducatu Britanniae, & Provinciae Provinciae, quorum ipsi Reges Domini in temporalibus existerant, pro tempore vacantia ad cujuslibet ipsorum Regum vitam tantum reservaverant, concesserant, & indulserant, prout in diversis eorumdem Praedecessorum, & praesertim re. mc. Sixti Papae V. sub data die 15. Novembris 1586. Pontificatus sui anno Secundo expeditis literis plenius continetur. Majestatem tuam ob ejus singularem pietatem, Religionis zelum, ac in ipsum Clementem Praedecessorem, & Apostolicam Sedem observantiam, aliaque praecleara merita, specialibus favoribus, & gratis prosequi, ac singularum literarum praedictarum tenores, & datas pro expressis haberi volens, motu ejus proprio, non ad tuam, vel alterius pro te sibi desuper oblate petitionis instantiam, sed ex eius mera liberalitate, ac certa scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine, Majestati tuae, quoad viveres jus nominandi ipsi Clementi Praedecessori, & pro tempore existentibus Romanis Pontificibus Successoribus suis personas probatas boni nominis, & secundum Sacrorum Canonum dispositionem idoneas ad quascumque Cathedralis, & Metropolitanas Ecclesias, & Monasteria quorumcumque Ordinum in Ducatu Britanniae, & Provinciae Provinciae praedictis consistentia, quoties illa quibuscumque modis, & ex quorumcumque personis, non tamen per obitum apud Sedem eandem vacare contigisset, per ipsum Clementem Praedecessorem, ac Successores praedictos ad nominationem huiusmodi Ecclesiarum, & Monasteriorum praedictis praeficiendas Apostolica auctoritate reservaverit, concesserit, & assignaverit. Decernens jus nominandi huiusmodi ad Ecclesias, & Monasteria praedicta tibi quamdiu viveres competere debere, neque sub quacumque quantumvis speciali derogatione comprehendi,

Nonnulli Roman. Pontifices Regi Gallicarum iur. de quo in Rubrica, cancellant.

Contraria tollit.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum huiusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore juris clausis, ac literis Apostolicis quibuscumque generaliter, vel specialiter concessis, necnon literis reservationum, pensionum, & fructuum huiusmodi, ac quibuscumque obligationibus, etiam in forma Camerae, etiam cum juramento, & censurarum, & mandati exequutivi susceptione, vel alias desuper factis, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio, seu quavis alia expressio habenda sit, & in eis caveatur expresse, quod per huiusmodi clausulas generales, etiam specialem mentionem importantes eis derogatum esse non censeatur, aut derogari non videatur, nisi certis modo, & forma in illis expressis plene observatis. Quibus omnibus, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis crediti jubet.

§.6. Volumus autem, praesentium, transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eandem pro suis fidem in iudicio, & extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quae eidem praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostense.

Dat. die 5. Sept. 1605. An. I.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 5. Septemb. 1605 Pont. nostri Anno I.

hendi, vel ei quovis modo, & ex quacumque causa derogari, & si ei derogari contingeret, derogationem hujusmodi minime suffragari posse, & nihilominus quascumque Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi provisiones, commendas, & alias de eis dispositiones, etiam cum juris nominan. hujusmodi derogatione contra dicti Clementis Prædecessoris literarum tenorem, etiam per ipsum Clementem Prædecessorem, & ejus Successores prædictos, & Sedem eandem absque tuis nominationibus, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus quovis modo pro tempore facien., & desuper confectas literas, ac inde sequuta quacumque nulla, & invalida, nulliusque roboris, & momenti esse, & fore, Teque ad docendum de literis aliorum Prædecessorum prædictis, seu illas ostendendum, & in eis contenta quacumque justifican. minime teneri, sed literis ipsius Clementis Prædecessoris tantum uti posse, illisque tam in Judicio, quam extra illud adstari debere: Sique, & non aliter per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane quidquid super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Ac alias prout in ipsius Clementis Prædecessoris sub data die 27 Junii 1597. Pontif. sui Anno Sexto expeditis plenius continetur.

Confirmat Paulus.

§.2. Nos eandem Majestatem tuam, cujus eximiam pietatem, Catholica Fidei zelum, & singularem in Nos, & Apostolicam Sedem observantiam cognitam, & exploratam habemus, non minori favoris gratia prosequi volentes, ac literarum prædicti Clementis Prædecessoris veriorum, ac totum tenorem præsentibus pro expresso habentes, motu etiam proprio, non ad tuam, vel alterius pro Te Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & certa scientia nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine; Indultum, prædictum nominandi personas idoneas ad Ecclesias, & Monasteria Ducatus Britannia, & Provincia Provincie pro tempore extra Romanam Curiam quomodolibet, ut præfertur, vacantia, Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus Tibi per eundem Clementem Prædecessorem, ut præfertur, concessum, ac literas ejusdem Clementis Prædecessoris desuper expeditas, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & derogationibus ad rei vitam Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eisdem intervenerint, supplemus, eaque valida, firma, & efficacia esse, & fore, Tibique quoad vixeris plenissime suffragari debere, decernimus.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædecessor in suis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.
Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 10. Septembris 1605. Pont. nostri Anno I.

Contraria tollit.

Dat. die 10. Sept. 1605. An. I.

XII.

Gubernatorem Mediolani hortatur, ut attentata per Senatum Mediolanen. in Causa Feudi Chignoli revocari faciat.

Ex Regist. in Secretis Brev.

Dilecto filio nobili viro Petro Hernandez de Azevedo Comiti de Fuentes Gubernatori Mediolani.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili nobili viri salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causa faciendæ adhortationis.

§.1. Perlatum est ad Nos, non sine animi nostri molestia, superioribus diebus, defuncto quondam Joanne Cusano, qui Terram Chignoli Papien., seu intra limites Status Mediolani, ac illius bona in Feudum nobile, & honorificum ab Apostolica Sede obtinebat, dilectam in Christo filiam Flaminiam Cusanam ipsius Joannis sororem germanam, & forsitan alios prætendentes in dictis Terra, & Bonis Feudalibus a prædicto Joanne possessis succedere posse, ad Senatum Mediolani, seu alios Judices Sæculares recursum habuisse, ac Senatum, seu Judices ipsos Sæculares hujus cause cognitionem, licet nulliter suscepisse, ac sub prætextu evitandi scandala, possessionem dictorum bonorum Feudalium a dicto olim Joanne possessorum forsitan ad se avocasse, ac alios actus fecisse in Nostræ, & Apostolicæ Sedis jurisdictionis præjudicium.

Adhortatio.

§.2. Cum autem in Causa Feudi Ecclesiastici neque Senatus, neque alius quisquam Judex Sæcularis se ingerere potuerit, nec debuerit, cum illius cognitio privative, quoad alios quoscumque Judices, etiam quoad summarissimum possessorem, ad Judicem Ecclesiasticum pertineat, facere non potuimus, quin ipsius Senatus, & ejus Judicis, qui se in ea Causa ingessit, consilium improbaremus. Injuximus itaque Venerabili Fratri Claudio Episcopo Placentino Mediolani, cui alias se. re. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster prædictæ Terræ, & bonorum Feudalium Chignoli regimen specialiter demandavit, ut negotium hoc Nobilitati tuæ iterum nostro nomine referat, & cum ea serio agat, ac petat, ut attentata quacumque per dictum Senatum, aut quoscumque alios Judices Sæculares circa Feudum prædictum Chignoli, illiusque bona statim revocari, ac omnia in pristinum restitui mandet, ac re ipsa faciat. Speramus autem Te, quem Justitiæ præcipuum Cultorem esse scimus, cujusque summam pieta-

XIV.

Commissio Episcopo Placentin., ut Senatui Mediolanen., & Judicibus sæcularibus inhibeat, ne in causa Feudi Chignoli, se intromittat, & causam hujusmodi cognoscat, & definiat.

Ibidem.

Ven. Fratri Claudio Episcopo Placentin.

PAULUS PAPA V.

Ven. Frater Salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. CUM, sicut accepimus, defuncto nuper quon. Joanne Cusano, qui Terram Chignoli, & illius bona prope, vel intra limites Status Mediolani in Diocesi Papiensi, seu Laudensi consistentia in feudum nobile, & honorificum ab Apostolica Sede obtinebat, orta fuerit inter dilectos filios Octavium, Marcum Antonium, & Augustinum de Cusanis Fratres germanos ex una, & dilectam in Christo filiam, Flaminiam Cusanam dicti Joannis defuncti sororem ex alia partibus differentia, seu materia questionis, ex eo scilicet, quod prædicta Flaminia se dicto Joanne in Terra, & bonis feudibus præfatis succedere posse, ipsi vero Octavius, Marcus Antonius, & Augustinus se in investitura hujus Feudi ex pacto, & providentia primi investientis comprehensos esse, & propterea ad eos, exclusis omnibus aliis, bona feudalia prædicta perveniant, prætendunt: cumque prædicta Flaminia ad Senatum, seu alium Judicem sæcularem temere recursum habuerit, & ipsi Senatus, vel alius Judex causam hanc de facto susceperint, & ad nonnullos actus in illa devenerint, & jam forsitan possessionem dictorum bonorum feudaliū a prædicto Joanne, dum viveret, ex investitura Sedis Apostolicæ pro bonis feudibus Ecclesiasticis possessorum ad se similiter de facto avocaverint, licet Senatus, vel alius quispiam Judex sæcularis in dicta causa, cujus cognitio, privative etiam quoad summarissimum possessorem, ad Judicem Ecclesiasticum, ut notorium est, pertinet, se intromittere nec potuerit, nec debuerit.

Faci series.

pietatem, ac in Nos, & Apostolicam Sedem observantiam exploratam habemus, æquissima nostra petitioni hac in re cumulate satisfactorum. Quod tamen, ut omnino facias, vehementer a Te petimus, Teque paterne in Domino requirimus. Ceterum dicto Claudio Episcopo hac de re tecum-agenti eandem fidem habere Te volumus, quam Nobis ipsis haberes, si tecum coram ageremus.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 17. Septem. 1605 Pont. nostri Anno I.

Dat. die 17. Sept. 1605. An. I.

XIII.

In idem Argumentum ad Præsidem, Senatunquæ Mediolanensem.

Ibidem.

Dilectis filiis Præsidenti, & Senatui Mediolanen.

PAULUS PAPA V.

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Quod nuper post obitum quond. Joannis Cusani, qui Terram Chignoli Papien., seu Laudem. Diocel. prope tamen, seu intra limites Status Mediolani, ac illius bona in Feudum nobile, & honorificum ab Apostolica Sede obtinebat, Vos, aut certe quidem Sæcularis Judex, vobis suadentibus, vel mandantibus, in causa dicti Feudi, ejusque bonorum, quorum cognitio privative quoad alios omnes, etiam quoad summarissimum possessorem ad Judicem Ecclesiasticum, sicut notorium est, pertinet, ingerere, & possessionem forsitan dictorum bonorum Feudalium sub prætextu evitandi scandali ad vos vocare non dubitaveritis, graviter profecto, & æque ac debuimus, moleste tulimus. Propterea Vos in Domino hortamur, & monemus, ut statim nulla interposita mora, omni, & quacumque excusatione postposita, attentata quacumque tam a Vobis, quam ab alio, vel aliis quibuscumque Judicibus circa causam dicti Feudi revocetis, ac omnia in pristinum restituantis. Quod si hoc facere neglexeritis, vel aliquo modo distuleritis, existimare debetis, Nos pro tuenda Nostræ, & Apostolicæ Sedis Jurisdictione nihil prætermitturos, quod ad injunctum Nobis Apostolicæ sollicitudinis officium pertinere aliquo modo cognoverimus. Interim quæ circa ejusmodi negotium fieri oportere judicavimus, a Ven. Fratre Claudio Episcopo Placentin., cui causam hanc auctoritate Apostolica delegavimus, cognoscetis, ejusque verbis eam fidem adhibebitis, quam Nobis ipsis adhiberetis, si hac ipsa de re vobiscum præsentem ageremus.

Dat. die, an- noque eisdem.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 17. Septembris 1605. Pont. nostri Anno I.

§.2. Nos id, ut par est, minime dissimulare, ac Nostram, & Apostolicæ Sedis jurisdictionem, & auctoritatem conservare, ac tueri, aliasque in præmissis opportune providere volentes, de tua Fraternalitate, quam pridem se. re. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster ad curam, gubernium, & regimen dicti Feudi Ecclesiastici Chignoli, illiusque bonorum deputavit, prudentia fide, integritate, doctrina, & singulari erga Nos, & Apostolicam Sedem fide, ac devotione plurimum in Domino confisi, & quancumque investiturarum Terræ, & bonorum Chignoli prædictorum hæcenus factarum tenores, ipsorumque Terræ, & bonorum situationes, confines, vocabula, Diocel. qualitates, & veros etiam annuos valores, necnon litis hujusmodi statum, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & colligantium, ceteraque necessaria, præsentibus pro expressis habentes, ac causam,

Commissio de qua in Rubrica.

fam, & causas super premissis hactenus motas, & inchoatas, ac movendas, & inchoandas, in eisdem statu, & terminis, in quibus reperuntur, ad Nos harum serie avocantes, illam, & illas cum omnibus illarum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, ac toto negotio principali tibi per te tanquam Nostrum, & Sedis Apostolicæ delegatum, aut per alium, seu alios a te subdelegandos, summarie, simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, ac terminis substantialibus non servatis, audiendas, cognoscendas, decidendas, & sine debito, prout iuris fuerit, terminandas committimus.

Concessio necessarii iudicii.

§.3. Dantes tibi plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem in primis, & ante omnia quicumque, & quibuscumque iudicibus secularibus, & etiam ipsimet Senatui, sub excommunicationis late sententia, aliisque censuris, & poenis Ecclesiasticis per te infligendis, & declarandis, etiam per edictum publicum, confitito de non tuto accessu, inhibendi, ne audeant, seu quisque eorum audeat, se in huiusmodi causa vel causis directe, vel indirecte, aut quovis quavis colore, vel ingenio, neque etiam evitandi scandala, aut alio quovis cogitato, vel incogitato pretextu intrromittere,ingere, vel quoquo modo procedere, ac se immiscere, quoniam si hactenus ipsi Senatus, vel alius quicumque iudex secularis ad aliquos actus in huiusmodi causa, praesertim circa avocationem ad se possessionis dictorum bonorum feudalium quoquo modo processerint, statim, nulla interposita mora, omnique excusatione cessante, huiusmodi possessionem uti nulliter, de facto, & sine aliqua auctoritate adeptam, dimittere, ac alia attentata quacumque revocare, & annullare, ac omnia in pristinum statum restituere, & reponere, necnon etiam inhibendi quibusvis aliis, & citandi, quos opus fuerit, etiam similiter per edictum publicum confitito de non tuto accessu: quatenus autem Senatus, seu alius iudex secularis inhibitioni tuae non paruerint, contra illos, & illorum quemlibet ad declarationem incursum excommunicationis, & censurarum praedictarum, & ad omnes actus quomodolibet de jure permittos iuxta Sacrorum Canonum dispositionem procedendi, necnon possessionem eorundem bonorum ad te tanquam Nostrum, & Apostolicæ Sedis Delegatum avocandi, illamque apprehendendi, & donec causa huiusmodi per te terminata fuerit, retinendi, ac alia denique omnia, & singula, quæ in premissis, & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exequendi.

Obstantium derogatio.

§.4. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Sedi Curiae, & Palatii, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 27. Septembris 1605. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 17. Sept. 1605. An.I.

Quod Capitulum generale Fratrum S. Francisci de Paula, quolibet sexennio celebratur: Munusque Correctoris generalis, ejusque Collegarum ac Procuratoris Ordinis, sexennio, Provincialium triennio, Correctorumque domorum, anno expleatur.

Hanc Ordinem probavit Sixtus IV. in Const. VI. Sedes Tom. III. Par. III. fol. 136. Et B. Franciscum inter Sanctos reulit Leo X. in Const. XXI. Excelsus ibidem fol. 475.

PAULUS PAPA V

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus Constituitur.

CUM, sicut accepimus, ex regula seu constitutione Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Paula a Rom. Pont. predecessor. nostris, Sanctaque Sede Apost. huicque confirmata disponatur, quolibet triennio, & in festo Sanctissimæ Pentecostes d. Ordinis Capitulum generale celebrari, & in eo illius Corrector generalis, ejusque Collegæ, ac etiam ipsius Ordinis Zelofus, seu Procurator generalis in loco deputato, ut moris est, omnibus d. Ordinis Provincialibus, eorumque Commissis congregatis eligi debeant, prout in huiusmodi festo die penultima mensis Maii proxime præteriti observato, d. Capitulum generale celebratum, & in eo Corrector generalis, ejusque Collegæ, & Zelofus seu Procurator generalis prædicti electi fuerant, nihilominus cum d. Ordo, illiusque domus regulares non solum in Italia, sed etiam in Gallia, & Hispania in dies propagentur, ac etiam amplientur, ipsi Generales, eorumque Collegæ suas integras in prædictis Nationibus Visitationes nullo modo infra dictum triennium, prout ipsorum regularis Ordo requirit, efficere possint. Immo vero quæ ab eis in aliqua prædictarum Nationum Visitatione efficiuntur, ita festinanter propter temporis eis præscripti brevitetem fiunt, ut in suum Ordinem nullum, vel saltem minimum, possit inde resultare emolumentum, itaut nedum ex incommodis huiusmodi, verum etiam ex ipso triennali, sic ut præfertur, totius Ordinis prædicti Provincialium, eorumque Commissorum ad Capitulum generale huiusmodi celebrandum. Conventu ingentes sumptus, gravesque molestias d. Ordo subire cogatur. Quibus, & aliis forsan causis per nos provide consideratis, & re ipsa a dilectis filiis Prælati Congreg. Reformationis mature discussa, ad evitandum huiusmodi sumptus, & expensas, ac incommoda, quæ præmissorum occasione oriri possunt, modo infra scripto providendam esse duximus.

§.2. Nos igitur in supremo dignitatis culmine divina favente clementia constituti, ad ea, per quæ Religiosorum piæ vitæ, divinique numinis obsequiis sub regularis obser-

Capitulum generale quolibet sexennio celebrandum, in eoque Cor-

rektor generalis, illiusque Collegæ, ac Procurator generalis eligendi.

observantia norma vacantium, status salubriter dirigi valeat, libenter attenden. Motu proprio, & ex certa scientia ac mera deliberatione nostra, deque Apost. potestatis plenitudine, quod de cetero perpetuis futuris temporibus d. Capitulum generale non quolibet triennio, prout hactenus observatum fuit, sed de sexennio in sexennium celebratur, in eoque Corrector generalis, illiusque Collegæ, ac Zelofus seu Procurator generalis prædicti Ordinis Provincialibus, eorumque Commissis congregatis, ac reliquis observari solitis servatis, ad huiusmodi sexennium eligantur, ac celebrari, & eligi debeant.

Eorumque officia sexennio concludenda.

§.3. Itaut electio dilecti filii Stephani Augerii moderni d. Ordinis Correctoris generalis, ejusque Collegarum ac dilecti etiam filii fratris Hieronymi Durandi Zelofii seu Procuratoris generalis a die Festivitatis Sanctissimæ Pentecostes huiusmodi proxime præterita computan. daret, prout nos illam ad huiusmodi sexennium extendimus, & ampliamus. Quo quidem sexennio durante ipsi, & eorum quilibet eisdem privilegiis, prærogativis, antelationibus, favoribus, auctoritate, officio, præeminentia, & jurisdictione, aliisque gratis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus d. Ordinis Corrector generalis, ejusque Collegæ, & Zelofus seu Procurator generalis hactenus usi, potiri, & gaudere possunt, ac quibus de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet utantur, potiantur, & gauder. ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futuram, ipsi pariter, & pariformiter absque ulla proflus differentia utantur, potiantur, & gaudeant, dictoque sexennio elapso, & non antea, d. Capitulum generale celebratur, & celebrari debeat, in eoque, quæ de more fieri solent, dicto triennio penitus excluso, fiant, & observentur.

Alii autem Officia, Provinciales, eorumque Collegæ ad triennium, & Correctores domorum ad annum eligendi.

Contravenientes multas penas incurunt.

§.4. Alii vero Officiales, Provinciales, eorumque Collegæ de triennio in triennium, ac Correctores domorum d. Ordinis de anno in annum, prout ex regula d. Ordinis disponitur, creentur, & deputentur, perpetuo statuimus, & ordinamus.

Claufula huius concessiois præservativa.

§.5. Et ita sub indignationis nostre, necnon privationis vocis activæ, & passivæ, ac inhabilitatis ad quacumque d. Ordinis dignitates, præeminentias, officia, & mania recipien., & retinen. ipso facto incurren. pena per quoscumque dicti Ordinis fratres, & regulares, ac quosvis alios observari præcipimus, & mandamus.

§.6. Decernentes præsentibus literis de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis nostre, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, seu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque juris, & facti, vel iustitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus unquam posse.

Ac decretum irritans.

§.7. Sicque per quoscumque Judices

ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apost. Auditores, ac S. R. E. Cardinales, dictaque Sedis de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputati.

§.8. Quocirca dilectis filiis nostris, & Apost. Sedis in Regnis Francia, & Hispaniarum Nunciis, & causarum Curiae Cam. Apostolicæ generali Auditori per præsentibus committimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios præsentibus literas, & in eis contenta quacumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Correctoris generalis, ejusque Collegæ, ac Procuratoris prædictorum, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illique, & cuilibet eorum in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum quemlibet præmissorum omnium, & singulorum effectum pacifice frui, & gaudere, non permittent. illos, aut eorum quemlibet desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrationem derogatio.

§.9. Non obstant. fel. rec. Bonifac. Papæ VIII. Prædec. Nostræ de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur aliusque constit. & ordinat. Apost. ac prædicti Ordinis etiam juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apost. eidem Ordini, illiusque Correctori, Collegis, Procuratoribus, aliisque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium, præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia ex qua forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, acti de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§.10. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus

D. die 1. Oct.
1605, An. 1.

ius personæ in dignitate Ecclesiastica con-
stituta munitis, eadem prorsus fides in ju-
dicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipsi
presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ,
vel ostensa.
Dat. Romæ apud Sanctum Marcum sub
annulo Piscatoris die 1. Octob. 1605. Pont.
Nostræ Anno I. (a)

XVI

Restitutio, & innovatio Ecclesiasticæ S. Ubal-
di, Episcopi Eugubini, Ordinis Canonico-
rum Regularium Lateranensium, pro
die 16. Maii.

Hæc Sanctum canonizavit, & festivitatem
instituit Cælestinus III. in sua Consti-
tutione VI. Benedictus Tom. III. fol. 47.

PAULUS PAPA V.
SERVUS SERVORUM DEI

Exordium.

EX injuncto nobis Apostolici muneris
debito ad ea libenter intendimus, per
quæ Sanctorum veneratio, & Christiano-
rum devotio augetur, cum præsertim pia
virorum Principum vota id exposcent, ac
alias in Domino conspiciamus salubriter ex-
pedire.

Supplicatio
Ducis Urbini
& Abbatis Or-
dinis Canonico-
rum Regu-
larium.

§.1. Pius igitur, ac devotis supplicatio-
nibus dilecti filii nobilis viri Francisci Mariæ
Urbini Ducis, & dilectorum filiorum Ab-
batis generalis, & universæ Congregatio-
nis Canonico-regularium Lateranen-
sium Ordinis S. Augustini nominibus, no-
bis humiliter porrectis inclinati, ac ex voto
venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E.
Cardinalium super sacris ritibus, & cere-
moniis deputatorum, ut Christiano-
rum veneratio erga Sanctum Ubaldum olim Epi-
scopum Eugubinum magis augeatur, quem
ob insignia miracula, quæ illius intercessio-
ne, ut pie creditur, Omnipotens Deus
operari dignatus est, & in dies operari di-
gnatur, maxime in liberandis a Dæmone
obsessis, & ob celebrem in universo Orbe
illius vitæ sanctitatem, fel. rec. Cælestinus
Papa III. Prædecessor Noster in Sanctorum
numerus retulit, & erga quem dictus Fran-
ciscus Mariæ Dux ob speciales gratias a Deo
ipsius Sancti Ubaldi meritis, & intercessio-
ne, ut similiter pie creditur, susceptas, &
eadem Canonico-regularium Congrega-
tio, cujus Ordinis institutum, & vivendi
rationem ipse Sanctus Ubaldus in Canonica
Portuensi apud Ravennam suscepit, singu-
larem gerunt affectum.

Restitutio fe-
licitatis.

§.2. Harum serie perpetuo statuimus,
& ordinamus, ut ipsius S. Ubaldi Pontifi-
cis, & Confessoris dies festus in Kalenda-

(a) Paucos ante dies, scilicet 24. Septemb. Paulus sua
Constitutione, cui initium, *Ex injuncto nobis* Clemen-
tis VIII. Literas, quibus declaravit Congregationem
FF. Reformatorum Discalceatorum Ord. S. M. V. de
Carmelo inter Mendicantium Ordines esse computandum,
extendit. Eam omittimus, cum nihil peculiare habeat.

rio Romano ad diem decimum sextum
mensis Maji adscribatur, & de eodem S. Ubal-
do Pontifice, & Confessore in universo Or-
be a Clericis secularibus, & regularibus
quibuscumque, qui divinum officium reci-
tare tenentur, eo die commemoratio, tan-
quam de festo simplici fieri debeat.

§.3. Non obstantibus constitutionibus,
& ordinationibus Apostolicis, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Marcum sub an-
nulo Piscatoris, die 26. Octobris 1605.
Pont. nostræ Anno I. [b]

XVII

Approbatio Collegii sub invocatione San-
cti Hieronymi, a S. R. E. Cardinali
Matthæo Romæ instituti, ad piam æge-
norum Scholasticum, ad Sacrarum Lite-
rarum, & Juris Canonici studium incum-
bentium, educationem cum gratiarum,
& Privilegiorum concessione.

PAULUS EPISCOPUS,
SERVUS SERVORUM DEI.

Dilecti filii nostri in Urbe ejusque districta
Vicario in spiritualibus generali, salutem,
& Apostolicam benedictionem.

Altitudo divinæ providentiæ, a qua bo-
na, & sancta opera omnia procedunt,
ca suorum fidelium animis frequenter sug-
gerit, quæ ad Collegiorum, & aliorum
piorum locorum propagationem, ac pau-
perum studii literarum incumbere volen-
tium manutentionem, & instructionem,
honorumque per eos emeritorum promo-
tionem noscantur pertinere, unde nos, qui-
bus eadem providentiæ universalis Ecclesiæ
regimen est commissum, ipsorum fidelium
præsertim S. R. E. Cardinalium piis volun-
tates ad id tendentes, ut votivos sortiantur
effectus, cum a nobis petitur, Apostolici
favoris suffragio libenter prosequimur, ac
in his officii nostri partes favorabiliter in-
terponimus, prout conspiciamus salubriter
expedire.

§.1. Exhibita siquidem nobis nuper pro
parte dilectorum filiorum Cyriaci, & Haf-
drubalis de Matthæo Domicellorum Rom.
petitio continebat, quod alias bo. me. Hiero-
nymus tit. S. Pancratii Presbyter Cardinalis
Matthæus nuncupatus, cordi habens Reli-
gionis augmentum, & decorem, piamque
Juventutis eruditionem, in ultimo a se
condito testamento, sub cujus dispositione
ab humanis decessit, & ad gloriam Omni-
potentis Dei, & honorem divi Hieronymi
Advocati sui, Cyriaco, & Hafdrubali præ-
fatis ejus fratribus, & heredibus universali-
bus,

(b) Preterea hujus diei confirmata leguntur in forma
communis Constitutionis Clericorum Regularium Minori-
um Brevi, cui initium, *Decretum Romanæ Pontificis*, &
quod legitur in Compendio Privilegiorum hujusce Con-
gregacionis Romæ anno 1726. & quidem pag. 30.

Claus. derog.

Dat. die 26.
Octob. 1605.
An. 1.

Proximum

Hieronymus
Cardin. Mat-
thæus Colle-
gii S. Hiero-
nymy pro
Scholaribus
institui jussit,
ab eis Fra-
tribus, & he-
redibus, & sub-
sidium hic
indicatum af-
signavit.

bus, inter alia centum, & quinque diver-
sorum Montium de Urbe loca non vacabi-
lia, & decem mille scuta moneta in em-
ptionem tot aliorum locorum montium
non vacabilium, etiam de urbe, seu cen-
sum annuorum, tuto, & bene imposito-
rum, aut honorum stabilium eorum arbi-
trio eroganda prælegavit, seu reliquit. Insu-
per voluit, & mandavit, quod post factam
emtionem hujusmodi quinque usque ad
sex mille scuta intra sex menses, a die obi-
tus sui computandos, in emtionem alicujus
domus, seu loci eisdem Cyriaco, & Haf-
drubali benefice, seu beneficii, converti,
ibique Collegium S. Hieronymi nuncupan-
dum erigi, & institui, & quatenus pro em-
ptione domus, seu loci hujusmodi erogare-
tur minor summa dd. sex mille scutis, ha-
bita ratione ad illius pretium, & fabricam,
siqua facienda esset pro constructione, &
usu d. Collegii, id totum quod superesset,
in emtionem similibus locorum, sive cen-
sum, aut honorum ad commodum, & be-
neficium d. Collegii investiri: Ipsum autem
Collegium, ac bona illi pro ejus dote assi-
gnanda, de proprietate, & jure patronatus
Cyriaci, & Hafdrubalis prædictorum, ac
filiorum, nepotum, pronepotum, & alio-
rum ex eis descendendum in infinitum, unius
scilicet post alium esse, ac illis omnibus de-
ficientibus, omnes alii in primogenitura
per eum super successione partis Castrorum
Jovis, Rocche Sinibaldi, & Belmontis ra-
tione donationis per eundem antea prædi-
ctis Cyriaco, & Hafdrubali factæ instituta,
comprehensæ, exclusis semper feminis, &
alias juxta ejusdem primogenituræ for-
mam, seriem, & continentiam, eis suc-
cedere, & quatenus elapsis dd. sex mensi-
bus, domus, seu locus hujusmodi empta, vel
emptus non esset, tunc per Cyriacum, &
Hafdrubalem præfatos aliqua idonea do-
mus ad hunc effectum conducti.

Ejus regi-
men Cyriaco,
& Hafdrubali
fratribus, &
Præposito Co-
gregacionis
Clericorum
Regularium
S. Pauli com-
missit, cum si-
militate statu-
a opportuna
pau. iudi.

§.2. Ipsique Cyriacus, & Hafdrubal,
ac eorum primogeniti, una cum Præposito
Domus S. Blasii de Anulo etiam de Urbe,
Congregationis Clericorum Regularium
S. Pauli Decollati pro tempore existente
d. Collegium, gubernare, & administrare,
ac Magistrum seu Rectorem, Scholares, fa-
mulos, servientes ut infra qualificatos in-
d. Collegio introducendos, eligere, & ad-
mittere, eosque expellere, & removere,
ac alios sufficere, statutaque ordinationes,
& constitutiones pro illius felici statu, &
prospera directione facere, condere, &
comparare deberent, illaque, prout occasio
se offerret, & eis videretur reformare, &
corrigeri, ac eisdem addere, & detrahere
possent, ac denique liberam ipsius Collegii
administrationem haberent, omni, & qua-
cumque superioritate, & superintendencia
omissa, rogans, & hortans Cyriacum, &
Hafdrubalem, ac Præpositum prædictos,
quatenus in opportunis ordinationibus hu-
jusmodi faciend. ex quibus rerum conser-
vatio pendebat, omni cum diligentia, & se-
dultate uti vellent, hac una inter ceteras
addita, ac inviolabiliter, & perpetuo obser-
vanda, videlicet quod tam Magister, seu
Rector, quam Scholares, & servientes dicti
Collegii prima Dominica cujuslibet mensis,
sua peccata confiteri, & sacrosanctam Eu-
charistiam sumere tenerentur, ut eodem
tempore Deo servire, scientias ediscere,
& gratias de beneficiis receptis referre va-
lerent.
§.3. Et propterea statuit, & ordinavit,
quod unus Magister, seu Rector Sacerdos a
Cyriaco, & Hafdrubale, ac successoribus,
necnon Præposito præfatis eligendus, dicto
Collegio præficeret, ac Scholasticum, & fa-
mularum, seu servientium prædictorum cu-
ram gereret.
§.4. Ea tamen conditione, quod Cyriac-
us, & Hafdrubal, ac successores prædicti
de per se soli curam, & administrationem
dotis, & pecuniarum ejusdem Collegii,
necnon facultatem loca Montium, & cen-
sus, seu bona stabilia hujusmodi emendi, &
in eventum illorum extinctionis pretium,
inde proventurum, prout eis videretur, &
inferius ordinatur, reinvestiendi haberent,
sed in expeditione mandatorum, manus
dicti Præpositi intervenire, & deliberatio-
nes magni momenti super rebus dicti Col-
legii similiter cum ejus interventu fieri
deberent.
§.5. Quodque in eodem Collegio tot,
quot ex introitus illius dotis ibi manute-
neri possent, Scholares Romani originarii,
seu etiam cives ex privilegio de nobili ge-
nere procreati, & pauperes reciperentur.
Ita tamen, ut unus, vel duo ex Nonatula, &
unus ex Famularum terris nullius diocesis
Provinciarum Bononiens., & Urbinaten. re-
spective oriundi, siqui adessent, qui dd.
Scholarium muneris, & consortio adscribi
instarent, dd. Romanis præferrentur, dum-
modo idonei, & acceptabiles forent; sub
hoc autem principio dilecti filii Prosper
Bonus ex terra S. Angeli sub dominio Du-
catus Urbini, Joannis Francisci Fagnani,
qui sibi a Secretis negotiis Congreg. Conc.
Trident. spatio tresdecim annorum, & ul-
tra inservierat, consanguineus loco illius qui
de dicta terra Famularum admittendus es-
set, necnon Victorius Piccinus Francisci
etiam Piccini Trident. Civis tamen Roma-
nus obsequis d. Cyriaci insistentis natus, in
Scholares ejusdem Collegii etiam reciperentur,
ceteris omnibus circa d. Collegium dispo-
sitis, quibus in aliquo ea vice dumtaxat
excepta derogari voluit, firmius remanentibus.
§.6. Omnes vero Scholares præfati,
tempore eorum receptionis in dicto Colle-
gio, decem & septem annorum ad minus
sux ætatis, ac in literis humanioribus suffi-
cienter instructi essent.
§.7. Nec aliis quam Sacra pagina, &
Juris Canonici studiis incumbere possent.
§.8. Vestesque Clericales, scilicet nigri
coloris, & uniformes eis, sumptibus dicti
Collegii deferrent.
§.9. Ac in ipso Collegio usque ad vi-
gesimum quintum ejusdem suæ ætatis an-
num retineri, & educari, completoque
X

Rectorem ab
eis deputari
jussit.

Introitum
administra-
tionem per-
scripsit.

Scholarium
qualitates ad-
mittendorum
designavit.

De statu
scholarium.

Studia sacre
pagina, & Ju-
ris Canonici
tantum per-
misse.
Habitum or-
dinavit.
Scholares us-
que ad annum
25. & non ul-
tra retineri
jussit.

1605.

Bona Collegii assignata nunquam voluit alienari.

anno hujusmodi, locum aliis cedere tenerentur.

§.10. Quodque loca Montium, seu census, aut bona, ad opus d. Collegii, ut praeferatur assignata, & deinceps emenda, pro dote, & sustentatione d. Collegii perpetuo affecta, & hypothecata remanerent, nec in alium usum converti possent, & in eventum illorum extinctionis, pretium inde redigendum, statim apud Montem Pietatis de Urbe deponeretur, cum mentione, seu enunciatione, quod pecunia hujusmodi pro dicto Collegio destinata existerent, neque ex eodem Monte, nisi ad effectum illud in emptionem aliorum locorum Montium non vacabilium, sive censuum bene, & secure impostorum, aut rerum stabiliam, prout Cyriacus, & Hasdrubal, ac eorum successores praefati, una cum d. Praeposito magis expedire cognoscerent, amoveri possent, ac in literis patentibus desuper expresse, seu in celebratione instrumentorum desuper conficiendorum, semper expressa, & specifica mentio fieret, pecuniam hujusmodi ad praefatum Collegium ex dispositione ipsius Hieronymi Card. spectare, illaque hujusmodi oneribus, & conditionibus, nempe pro dote, & sustentatione dicti Collegii subiacere, & hoc toties, quoties casus contingeret, atque ita perpetuis futuris temporibus dos hujusmodi d. Collegio, isto, & omni alio meliori modo conservari, fructus autem locorum, censuum, seu bonorum hujusmodi donec erectio dicti Collegii sequeretur decurrendi, ad commodum, utilitatem, & augmentum ejusdem Collegii investiri, factaque congerie dotis hujusmodi ex omnibus, & quibuscumque illius fructibus singulis annis in perpetuum trecenta scuta moneta detrahi, ac illa in tot locis Montium non vacabilium, vel censibus annuis, aut bonis stabilibus ad commodum, & augmentum ejusdem Collegii investiri deberent, ad hoc ut facta investitura hujusmodi dictum Collegium, fructibus inde percipiendi, uti, & frui possent, pro ut in dicto testamento plenius dicitur contineri.

Heredes Cardinis Matthaei ejusmodi oneribus auctoritate potestate potestatur roborati.

§.11. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Cyriacus, & Hasdrubal praefati piam d. Hieronymi Card. dispositionem ad effectum quantocius perducere desiderantes, ex dicta summa decem mille scutorum ab eo, ut praefertur, legata quandam domum in via, quae tendit ad Ecclesiam S. Nicolai sub Monte Quirinali sitam, ad usum Collegii hujusmodi satis opportunam, & commodam ab heredibusque Pamphili de Desideriis, quinque millium scutorum, & censum annuum fortis principalis aliorum quinque millium scutorum a Hieronymo Serlupio dilectis filiis, & nuperime sequuta d. census, pro summa bis mille scutorum, redemptione, seu extinctione ex ipsis bis mille scutis, & de fructibus ex dote dicti Collegii catenus decursis, alia viginti novem loca Montis Farnesii etiam de Urbe emerint, & in domo praefata Collegium hujusmodi erigi cupiant, illique pro sua do-

te, sub hoc primordio residuum census hujusmodi, quod est ter mille scutorum, ac viginti novem praedicta, necnon alia centum, & quinque diversorum Montium non vacabilium per eos iam ad hunc effectum destinata, & designata loca assignare intendant, pro parte Cyriaci, & Hasdrubalis praedictorum nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus praemissis annuere, & desuper opportune providere de benignitate Apostol. dignaremur.

§.12. Nos igitur Cyriacum, & Hasdrubalem praefatos, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicacione, suspensione, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore consententes, nec non dicti testamenti, ac quarumcumque aliarum scripturarum super praemissis, & eorum singulis, publice, & privatim, ac alias quomodolibet confectarum, & in illis contentorum, ac inde sequentium quorumcumque tenores, necnon domus seu domorum hujusmodi veriores situationes, confines, earumque, ac locorum montium, & census praefatorum veros etiam annuos valores praesentibus pro sufficienter, & totaliter expressis habent, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspeditioni tuae per Apost. scripta mandamus, quatenus auctoritate nostra de praemissis te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi, ita esse repereris, in praefata, vel alia per Cyriacum, & Hasdrubalem praedictos ad hunc effectum forsitan emenda domo, Collegium S. Hieronymi nuncupandum, cum Cappella, seu Oratorio, Refectorio communi, Sigillo, Bibliotheca, Archivio, ceterisque Collegialibus insignibus, ac membris, & officinis necessariis pro perpetuis receptione, usu, & habitatione unius Magistri seu Rectoris habilis, & idonei, qui Presbyter existat, & Scholasticum famulorum, seu servientium ejusdem Collegii curam gerat, & ipsi Collegio juxta traditam ab eodem Hieronymo Card. formam, & non alias praesit, ac tot quot ex d. Collegii proventibus, & redditibus annuis, deducta ex eis in primis, & ante omnia trecentorum scutorum summa quotannis in utilitatem, & augmentum dicti Collegii juxta praedicti Hieronymi Card. dispositionem investienda, pro tempore commode sustentari, & manuteneri poterunt, Scholasticum juxta praedictam dispositionem, & ordinationem dicti Hieronymi Card., ut praefertur factas, qualificatorum, eligendorum, recipiendorum, educandorum, retinendorum, ac etiam expellendorum, & removendorum, sub perpetuis cura, gubernio, regimine, & administratione Cyriaci, & Hasdrubalis, ac suorum primogenitorum praedictorum, qui per se solos omnimodam dotis, & pecuniarum d. Collegii curam, & administrationem habere debeant, cum facultatibus, oneribus, conditionibus, modo, & forma ad di-

1605.

Paulus rem suo in Urbe Vicario committit.

1605.

Et a superioritate, & jurisdictione, quorumcumque Officialium &c. eximat.

Et sub tutela Sedis Apost. recipiat.

Heredes praedictos Collegii administratores constituat.

Collegio, & ejus personis

a dicto Hieronymo Card. praescriptis perpetuo (sine tamen alicujus praedicti) erigas, & insituras, illique sic erecto, & instituto, pro ejus dote, ac Magistris, seu Rectoris, ac Scholasticum praedictorum, usu, habitatione, & sustentatione, bonorumque illis incumbentium supportationem praedictam, vel aliam, seu alias domos, ut praefertur emendas, cum omnibus, & singulis illarum aedificiis, structuris, situ, ambitu, juribus, pertinentiis, & dependentiis quibuscumque, ac residuum praedicti census, necnon omnia, & singula loca Montium per Cyriacum, & Hasdrubalem praefatos tam empta, & assignata, quam emenda, & assignanda, ut praefertur, ita quod liceat Cyriaco, & Hasdrubali ac primogenitis praedictis corporalem, realem, & actualem illorum omnium possessionem, per se, vel alium, seu alios eorum, & dicti Collegii nominibus, propria auctoritate libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quorumcumque ex eis, seu dote hujusmodi provenientia, percipere, exigere, levare, recuperare, locare, & arrendare, ac in communes dicti Collegii usus, & utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper minime requisita, etiam perpetuo applices, & appropries.

§.13. Insuper ipsum Collegium, ac illius pro tempore existentes Magistrum, seu Rectorem, Scholares, Collegiales, Economos, Officiales, Ministros, & personas, eorumque res, & bona mobilia praesentia, & futura, cujuscumque quantitates, qualitates, generis, & speciei existentia, ab omni, & quacumque pro tempore existentium d. Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conservatorum, Reformatum, & Nostrum, ac Rom. Pont. pro tempore existentis in eadem Urbe, & illius districtu, spiritualibus Vicarii, necnon causarum curiae Camerae Apost. generalis Auditoris, & quorumcumque Nostrorum, & Sedis Apost. de latere Legatorum, ac Vicelegatorum, & quarumcumque aliarum personarum quilibet constitutarum, & quavis auctoritate, & dignitate, tam ecclesiastica, quam mundana etiam Cardinalatus honore fungentium, visitatione, correctione, jurisdictione, dominio, superioritate, & potestate, similiter perpetuo eximas, & liberes.

§.14. Ac sub Nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis protectione, & inviolabili conservatione suscipias, eidemque Sedi immediate subicias.

§.15. Necnon Cyriacum, & Hasdrubalem, & ab eis descendentes primogenitos praefatos, in dicto Collegio, illiusque Magistris, seu Rectoris, Scholasticum, Collegialium, Economorum, Officialium, Ministrorum, & personarum, necnon bonorum, & rerum quorumcumque Protectores, & generales administratores, quatenus opus sit, pariter perpetuo constitutas, & deputas.

§.16. Necnon eisdem Collegio, illiusque Magistro, & Rectori, Scholasticis, Bull. Rom. Tom. IV. Par. III.

1605.

indulta alicui in Urbe Collegiorum committet.

Et si hunc heredes, ac Praeposito Congregationis Clericorum S. P. Decolati, facultatem edendi ordinationes, & statuta d. Collegii edendi.

Praeposito praedicti onus & munus praefatum perpetuo retinere praecipiat.

Justipatronatus dicti Collegii ad heredes Cardinalis Matthaei iuxta illius dispositionem nempe praefato declarat.

Collegialibus, Economis, Officialibus, Ministris, & personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, prerogativis, antelationibus, praerogativis, concessionibus, indulgentiis, favoribus, ceterisque gratiis univertis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia Collegia, & pia loca in dicta Urbe instituta, illorumque Magistri, seu Rectores, Scholares, Collegiales, Economis, Officiales, Ministri, & persona de jure, usu, consuetudine, privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, similiter, & pariformiter, ac aequè principaliter absque ulla prosus differentia, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, itidem perpetuo indulgemus.

§.17. Necnon Cyriaco, & Hasdrubali, ac primogenitis, una cum Praeposito praedictis quaecumque statuta, ordinationes, constitutiones, capitula, & decreta, ad ejusdem Collegii, illiusque personarum, rerum, & bonorum spiritualium, & temporalium curam, regimen, gubernium, directionem, & administrationem, ac Scholasticum praedictorum nominationem, receptionem, admissionem, expulsionem, atatem, qualitatem, victum, vestitum, instructionem, disciplinam, ac Studii cursum, ceteraque ad hujusmodi curam, & administrationem pertinentia, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ipsiusque Hieronymi Cardinalis dispositioni, & menti non contraria, & a te approbata, qua eo ipso Apostolica auctoritate confirmata, & approbata sunt, & esse censentur, ac ab omnibus, ad quos pro tempore spectabit, etiam sub poenis in contraveniendum statuendis observari debeant, omni, & quacumque superioritate, & superintendencia omnia faciendi, & edendi, ac illa, quoties pro eorum, & temporum qualitate, seu alias expediens videbitur, mutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, aut alia ex integro condendi, plenam, & absolutam licentiam, & facultatem impertiaris.

§.18. Ceterum quia de facili evenire potest, ut modernus, vel pro tempore existens Praepositus praefatus, onera, & munera sibi a dicto Hieronymo Cardinali, circa statum, & gubernium dicti Collegii, ut praenaturatur, injuncta, aliquo modo detrectare tentet, eidem Praeposito tam moderno, quam pro tempore existenti, ut omni, & quocumque tempore, omnia onera, & munera hujusmodi, prout sibi a dicto Hieronymo Cardinali injuncta sunt, prompta animi devotione suscipere, & exequi, nunquam autem quovis colore, praetextu, vel ingenio detrectare debeant, praecipias, & mandes.

§.19. Postremo Collegium per praesentes erectum, illiusque dotem hujusmodi, de proprietate, & jure patronatu Cyriaci, & Hasdrubalis, ac suorum filiorum, nepotum, pronepotum, & aliorum descendendum praedictorum, unius scilicet post alium, &

illis omnibus deficientibus, aliorum ad istam primogenituram vocatorum iuxta illius formam, & tenorem esse, & fore, ac iuspatronatus huiusmodi illis ex primæva, integra, & omnimoda fundatione, atque dotatione, de bonis mete patrimonialibus facta, & alias in omnibus, & per omnia iuxta prædicti Hieronymi Card. testamentum, dispositionem, & ordinationem competere.

Clausulas huiusmodi Constat apponant.

§.20. Præsentibus quoque literas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per Nos, vel alios Romanos Pontifices Successores Nostros, etiam in gratiam assumptionis Successorum huiusmodi ad summum Apostolatus apicem, sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis, etiam motu proprio pro tempore factis, minime comprehendere, sed tanquam pro fundatione, & dotatione d. Collegii S. Hieronymi, ad bonarum artium cultum instituti concessas, semper ab illis excipi, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub data per Administratores pro tempore existentibus præfatos quomodocumque eligenda, concessa esse, & fore, suumque plenarium effectum sortiri, & obtinere.

Clausulas sublatæ &c. addat.

§.21. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos in quavis instantia iudicari, & definiti debere, ac quicquid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernas.

Contrariis quibuscumque hinc Pontificis derogat.

§.22. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus, Universalibusque Conciliis editis, specialibus, & generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon dictæ Urbis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, & legibus municipalibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Urbi, ac dilectis filiis Populo Romano, necnon Camerario, Vicario, Governatori, Auditori, Senatori, ceterisque Superioribus, & personis præfatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie per quoscumque Rom. Pontif. Prædecessores Nostros, ac Sedem prædictam etiam motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine etiam consistorialiter, ac alias concessis, & confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum non au-

tem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, exprimerentur, & infererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus: Ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1605. 16. Kal. Decemb. Pontificatus nostri Anno I.

Sequitur decretum erectionis dicti Collegii editum a Cardinali Pamphilio PP. Vicar.

§.23. Illustrissimus, & Reverendissimus D. Hieronymus Cardinalis Pamphilius Vicarius, & Iudex, ut supra deputatus dictis literis Apostolicis ea, qua decuit reverentia, receptis, illisque visis, & contentis in eis bene auditis, & intellectis, visioque testamento, ut supra exhibitio, & productio, & demum visis videndis, & considerationis considerandis, volens ad præfatarum literarum executionem procedere, Collegium de quo in dictis literis erexit, & instituit cum appropriatione, & applicatione honorum, facultatibus, & declarationibus, ac modo, & forma a dicto bon. me. Hieronymo Cardinali præscriptis, ac cum exemptione, liberatione, subiectione, indulto, deputatione, licentia, facultate, impetratione, concessione, præcepto, reservatione, assignatione, & decreto, ac alia in omnibus, & per omnia iuxta earundem literarum Apostolicarum formam &c., & tenorem &c. non solum præmissis sed etiam omni alio meliori modo &c.

Decretum S. R. E. Card. Pamphili, factum per institutionem Collegii in executionem præfatarum literarum.

Actum Romæ in Palatio solite residentie dicti Illustris, & Reverendis. D. Cardinalis Vicarii, præsentibus ibidem DD. Francisco Romaulo Clerico Romano, & Mutio Passarino de Nursia Clerico Spoletana Diocesis Curie Connotaribus testibus ad præmissa omnia, & singula habitis, vocatis, principaliter, atque rogatis.

Scipuliano d. decreti.

Hieronymus Cardinalis Pamphilius S. D. N. Pape Vicarius. Faustus de Barberis d. Curie Notarius rogatus.

Cardinalis subiectione. Notarius rogatus.

Sequitur deputatio Vicarii Pape in Iudicem causarum dicti Collegii Matthæi.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Superna dispositione illius, cujus insertabili providentia ordinationem suscipiunt universa, in eminenti Apostolice dignitatis specula, meritis licet imparibus constituti, ad ea, per que personis quibuslibet, præsertim illis, qui adolescentes in literarum studiis, bonis moribus, ac disciplinis

Exordium.

instruant, ipsisque adolescentibus, ac studiosis iustitia minori cum eorum dispendio administraretur, libenter attendentes, illa eis propterea benigne concedimus, que eorum indemnitati, fore conspicimus opportuna.

Enunciatio institutionis Collegii Matthæi.

§.24. Alias siquidem nos supplicatione dilectorum filiorum Cyriaci, & Hasdrubalis de Mattheis domicellorum Romanorum, & Marchionum Jovis, & Roche Sinibaldæ castrorum pro eorum parte Nobis porrectis inclinati, pro complemento ultima voluntatis bonæ memoriæ Hieronymi, dum vixit, tituli Sancti Pancratii, S. R. E. Præbyteri Cardinalis Matthæi nuncupati, dictorum Cyriaci, & Hasdrubalis Fratris germani, qui in ultimo suo testamento eisdem Cyriacum, & Hasdrubalem, hæredes sibi universales instituerat, & inter alia, de quibus tunc disposuerat, in Alma Urbe nostra, & domo, seu loco dictis Cyriaco, & Hasdrubali benevisâ, seu benevisâ, unum Collegium Scholarium Sancti Hieronymi nuncupari, & illi etiam tunc expressa bona in dote applicari mandaverat, in quadam per dictum Cyriacum, & Hasdrubalem empta, vel alia, seu aliis domibus ad hunc effectum emenda vel emendis, unum Collegium Sancti Hieronymi, ut præfatur nuncupandum, pro perpetuo usu, & habitatione unius Rectoris, & nonnullorum Scholarium, sub perpetuis quoque cura, regimine, & administratione dictorum Cyriaci, & Hasdrubalis, & primogenitorum suorum, ac alias certis aliis modo, & forma, similiter tunc expressis, Apostolica auctoritate perpetuo ereximus, & instituimus, illique sic erecto, & instituto pro congrua illius dote domum, seu domos huiusmodi, ac quædam loca Montium non vacabilem ad eum finem, & effectum tum empta, tum resignata, dispositioni testamentariæ ejusdem Hieronymi Card. inherendo applicavimus, appropriavimus, & insuper ipsum Collegium, illiusque Rectorem, Professores, Lectores, Præceptores, Scholares, Collegiales, oconomos, Officiales, Ministros, & personas, necnon res, & bona quæcumque ab omni, & quacumque dictæ Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conservatorum, Reservatorum, ac in eadem Urbe, & illius districtu Vicarii Nostri in spiritualibus generalis, necnon Curie causarum Camere nostræ Apostolicæ generalis Auditoris, dilectorum filiorum, & quorumcumque Nostrorum, & Sedis prædictæ de Latere Legatorum, & Vicelegatorum, ac quarumvis aliarum personarum quavis auctoritate, & dignitate etiam Cardinalatus honore fulgentium visitatione, correctione, & jurisdictione perpetuo ereximus, ac sub Beati Petri, & dictæ Sedis, necnon Romani Pontificis pro tempore existentis protectione, & inviolabili conservatione suscepimus, eidemque Sedi immediate subieciimus, prout in literis Apostolicis desuper sub Dat. videlicet sextodecimo Kalendas Decembris, Pont. nostri Anno I. expeditis plenius continetur.

Supplicatio Cyriaci, & Hasdrubalis.

§.25. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecerunt Cyriacus, & Hasdrubal præ-

dicti, experientia, & usu compertum sit, similia Collegia, ut plurimum, litigiis, & controversiis judicialibus exerceri, & nisi eis speciales Iudices constituantur, passim huc, & illuc coram diversis Tribunalibus magno eorum incommodo, & dispendio trahi, provideque ad hoc inconueniens a dicto Collegio propellendum, & ejus opportunitatibus hac in parte consulentes, dicti exponentes plurimum cupiant, peculiarem eidem Collegio Iudicem, coram quo trahere, & trahi tantummodo possint, per Nos, & Sedem prædicto modo, & forma infra scriptis constitui, & deputari, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt exponentes prædicti, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

pro deputazione Iudicis specialis causarum d. Collegii.

§.26. Nos igitur testamenti, ac literarum huiusmodi tenorem præsentibus pro expressis habentes, dictisque exponentes specialis gratiæ favore prosequi volentes, nec non eos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati prædictum, & pro tempore existentem dictæ Urbis Vicarium in specialem, perpetuum, irrevocabilem Iudicem, omnium, & singularum litium, causarum, & differentiarum, tam civilium quam (præterquam, que fidem orthodoxam concernunt) criminalium, & mixtarum, etiam earum, in quibus exequutive in vim obligationis, in forma Camere prædictæ facte agi contigerit, tam inter dictum Collegium, illiusque Rectorem, Præceptores, Magistros, Scholares, Officiales, Ministros, & alias personas quascumque nunc, & etiam pro tempore existentes, que inter eisdem, & Studii generalis dictæ Urbis Rectorem, ac quascumque alias personas, tam seculares, quam Ecclesiasticas, cujuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, & conditionis, ac præminentie existant. Universitates, Societates, Congregationes, Collegia, Capitula, ac tam Virorum, quam Mulierum Monasteria, Hospitalia, & pia loca, tam conjunctim, quam divisim, ac tam active, quam passive, ultro citroque ad invicem, vel alias quomodolibet jam factam motarum, & deinceps movendarum.

Deputatio Vicarii Pape in Iudicem.

§.27. Cum facultate illas per se, vel ejus Vicegerentem, seu Locatenentes, aut alium, seu alios, quem, vel quos ad hoc duxerit deputandos, etiam summarie, simpliciter, & de plano, & sine strepitu, & figura iudicii, sed sola facti veritate inspecta, ac etiam manu regia, cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependens, emergens, annexis, & connexis, totoque negotio principali, etiam privative quoad omnes, & singulos alios Iudices ordinarios, & delegatos, eorumque Curias, & tribunalia Ec-

Facultas proceendi summarie.

Citandique in Curia, & extra, ac omnibus Judicibus iustitiam.

clericalia, vel secularia, audien. cognoscen. deciden. sineque debito terminandi.

§.28. Necnon quocumque interesse habentes, tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam per Edictum publicum, consilio sibi summarie de non tuto accessu, citandi, ac quibusvis etiam ejusdem Curie Judicibus, & personis, quibus, & quoties opus fuerit, sub sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, de quibus videbitur inhibendi, & in eventum non partitionis, ad declarationem incursum censuratum, & poenarum huiusmodi procedendi, ac sententias desuper ferendas debite executioni demandandi, seu demandari faciendi.

§.29. Contradictores quoslibet, & rebelles per similes censuras, & poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia compellendi, ac etiam auxilium brachii secularis ad hoc invocandi.

§.30. Necnon quacumque dubia, & difficultates, si qua pramissorum occasione quomodolibet oriri contigerit, declarandi, & interpretandi, omniaque, & singula in eisdem pramissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna facien., geren., mandan., exercen., & exequen., etiam omni, & quacumque appellatione remota, auctoritate predicta, tenore presentium, perpetuo constitutum, & deputatum esse, & fore.

§.31. Praesentes quoque nostras literas de subreptionis, seu nullitatis vitio, notari, impugnari, retractari, annullari, vel invalidari, seu in jus, vel controversiam vocari, vel ad viam, & terminos juris reduci, aut adversus illas quocumque juris, gratiae, vel facti remedium impetrari, aut concedi nullatenus unquam posse, sed semper, & perpetuo dicto Collegio, illiusque Praeceptoribus, Magistris, Scholaribus, Ministris, & aliis personis predictis perpetuo suffragari.

§.32. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum dicti Palatii Auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales judicari, & definiti debere, irritumque, & inane, auctoritate, & tenore predictis decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.33. Non obstantibus pramissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon facultatibus Camerae predictae generali Auditori concessis, seu statutis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ac consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, ac formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, etiam consistorialiter, ac alias

in contrarium forsan quomolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus habenda esset in nostris literis mentio specialis, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si alicui communiter, vel divisiim ab eadem sit Sede indultam, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 20. Novembris 1606. Pont. nostri Anno II. (a)

Dat. die 20. Novembris 1606 Anno II.

XVIII.

De certo Religiosorum numero cuicumque Monasterio, Conventui, ac Domui Regulari praefigendo.

§.1. Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus Noster Dominus Paulus Divina providentia Papa Quintus. Cum ex plurimis, iisque gravissimis Decretis, quae fel. record. Clemens VIII. ad regularem disciplinam restituendam, & angendam, condidit, illud maximi momenti esse animadvertit, quod a Sacro Concilio Tridentino multo ante cautum etiam fuerat, ut is tantum Religiosorum hominum numerus in singulis Monasteriis, Conventibus, & Domibus Regularibus constitueretur, qui vel propriis redditibus, & obventionibus, vel consuetis emolumentis, ac elemosynis alii commode posset, magnamque fortasse observantiae regularis iacturam inde factam esse, quod Ordinum Superiores illud exequi nimium distulerunt, ut hoc etiam adhibito remedio, huiusmodi incommode prospiceret, aditumque iis Praelatis Regularibus praecederet, qui plures ad suam Religionem admittentes, quam Monasteriorum, & Conventuum census, elemosynae, & qualitates ferant, non levem subditis vitae claustralis relaxanda occasionem praeberent videntur.

Similem legem sanxerat Clem. VIII.

Concil. Tri. dent. sess. 25. cap. 1.

§.2. Decrevit, & praecipit, ac praesentis Decreti virtute praecipit, & mandat, omnibus, & singulis Generalibus, Provincialibus, Commissariis, Ministris, Praesidentibus, Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Guardianis, Vicariis, & quibuscumque aliis Superioribus Monasteriorum, Conventuum, & Domorum, quovis nomine nuncupentur, Ordinum, Congregationum, & Institutum, tam Monachorum, quam Mendicantium, & non Mendicantium Regularium quorumcumque existentium infra fines

Præceptum praefigendi cuique Monasterio certum numerum Religiosorum per eius Superiores.

fines Italiae, & Insularum adjacentium, ut singuli, ad quos pertinet, in qualibet Provincia, adhibitis duobus, aut tribus Monachis Fratrumve sui Ordinis, vel Congregationis probatoribus, & rerum usu peritioribus, bona immobilia, census, redditus, & proventus omnes, consuetas item elemosynas, & obventiones, tam communes Monasteriorum, Conventuum, & Domorum ejusdem Provinciae, quam etiam singularibus personis Religiosis assignatas, seu permissas in communem usum deinceps conferendas, decem annorum diversorum habitacione diligenter, ac mature recognoscant, iis omnibus detractis, quae reparationes, praestaciones, grandines, sterilitates, aliave cujuslibet generis onera consueverunt absorbere, eaque omnia in scripto fideliter exarata idem Superior, cujus interest, in primo Capitulo, seu Congregatione Provinciali coram tribus Judicibus ab ipsomet Capitulo, vel Congregatione deligendis proponat, qui computatis huiusmodi redditibus, elemosynis, & obventionibus universis, ac oneribus, ut superius detractis, sedulo examinent, quot Religiosi homines in unoquoque Monasterio, Conventu, & Domo Regulari, juxta Religionis, & proprii Institutum morem, victum, & vestitum in communi habentes competenter valeant sustentari. Tum eorumdem honorum, reddituum, elemosynarum, & onerum praecipam notam ipsimet Congregationi, Capitulo Provinciali exhibeant, ut in illo diligenter omnibus discussis, cuicumque familiae, Conventus, Monasterii, & Domus regularis quovis nomine nuncupatae in singula quoque Provincia certus eorum tantum personarum numerus communi Patrum Capitularium voto praefigatur, quae redditibus, elemosynis, & obventionibus, ut superius, sufficienter ali possint.

§.3. Ne vero Superiores, qui id praestare debent, serius, aut remissius, quam par est, muneri suo satisfaciant, mandavit, ac mandat Sanctitas Sua, ut infra annum a die dati praesentis Decreti computandum, omnia hoc de genere capitulariter gesta in authenticam formam redacta ad Congregationem Reformationis Apostolicae singuli mittant, numerumque familiae singularum Conventuum, Monasteriorum, & Domorum huiusmodi Regularium, Capituli, vel Congregationis Provincialis sententia, & auctoritate praefinitum iidem Superiores Ordinum, Congregationum, & Institutum quorumcumque tam Generales, & Provinciales, quam locales omnes perpetuo servare omnino teneantur.

§.4. Eos autem Superiores cujuscumque status, gradus, & conditionis existant, qui praedicta omnia praefixo termino non praestiterint, vel numerum huiusmodi praescriptum quovis modo augere praesumpserint, privationis omnium officiorum, quae tunc temporis obtinebunt, vocisque activae, & passivae, ac ad omnia suae Religionis officia, & gradus inhabilitatis perpetuam poenam eo ipso incurere, atque aliis etiam

gravioribus ad Sanctitatis Suae, & Successorum suorum arbitrium infligendis poenis subjacere voluit, & declaravit.

§.5. Vult praeterea Sanctitas Sua per hoc Decretum ejusdem Congregationis Reformationis Apostolicae Secretarii manu subscriptum, consuetisque Almg Urbis locis affixum, & publicatum, omnes, & singulos Ordinum Regularium Superiores, ad quos spectat, perinde affici, ac si fuisset cuilibet personaliter intimatum.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, privilegiis, statutis, indultis, necnon aliis contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, die 4. Decembris 1605, Pont. ejusdem S. D. N. Anno I.

Exemplorum fides.

Clause de cogitatione.

Dat. die 4. Decembris 1605. An. I.

XIX.

Quod Fratres Ordinis Carmelitarum Discalceatorum possint ubique de sola licentia Ordinarii nova construere Monasteria.

Constat Conc. Trident. sess. 25. cap. 3. in fin.

De Ordine Carmelitarum vide in Constit. LXXVIII. Honorii III. Ut vivendi Tom. III. fol. 242.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Ecclesiae militantis, (cujus regimini, licet immeriti Divina disponente clementia, praesidemus) amplitudinem, nihil magis necessarium, quam perfectiorum Militum Christi multitudinem existimamus.

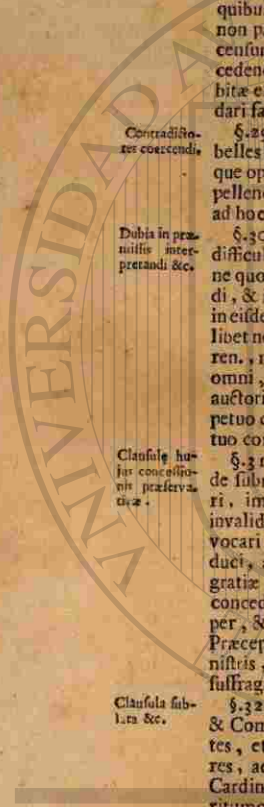
§.1. Cum igitur, sicut magno cum spiritali gaudio nostro accepimus, dilecti filii Religiosi Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, Carmelita Discalceati nuncupati, tam in Hispaniarum Regnis, quam in Italia, & novi Orbis, aliisque Mundi partibus pergant assidue Deo, & Ecclesiae Sanctae suae perfectum exhibere famulatum non solum ipsi Deo per orationem, & contemplationem sedulo vacantes, verum etiam animarum salutem exemplo, & doctrina sollicito procurantes, cumque in dies fructus uberiores ex dictae Religionis propagatione, benedicente Domino, sperandi sint.

§.2. Nos ad ea, quae Religiosorum eorumdem augmento cedere possunt, concedenda adque ea, quae illis in hoc impedimentum aliquod afferre dignoscuntur removenda merito propensiores sumus. Quare motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostra, deque Apostolica potestate plenitudine, ejusdem Ordinis Carmelitarum Discalceatorum Superioribus, & Religiosis, ut ubique locorum cuilibet in districtu suo, juxta literarum fel. record. Clementis Papae VIII. Praedecessoris nostri super erectione Congregationis Italiae pra-

Exordium.

Causa hujus Conclit.

Carmelita possunt ubique domos edificare, de solo consensu Ordinariorum.

prædicti Ordinis, sub data die 13. Novembris Anni Domini 1600. Pontificatus sui Anno IX. expeditarum formam, & tenorem, quem præsentibus pro expresse haberi volumus, Domos, & Monasteria, juxta Concilii Tridentini decreta, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cujusvis Ordinis, etiam Regularium, requisito consensu, condere, fundare, & erigere valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, licentiam, ac facultatem concedimus, & indulgemus.

Contrarium derogatio.

§.3. Non obstantibus ejusdem Clementis Prædecessoris, quæ incipit, Quoniam ad institutam, sub dat. Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus sui Anno XII. aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & cujusvis alterius Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & personis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fides.

§.4. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. die 12. Decem. 1605. Anni.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 12. Decembris 1605. Pont. nostri Anno I.

X X.

Ex Regis in Secreti. Secreti. Secreti.

Eractio Banci Depositorum Sancti Spiritus in Saxia de Urbe.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Contubernibus Mercatoribus, indulta necessitate erigendi mensam numerari in Archihospitali S. Spiritus.

§.1. Pontificatus Nostri primordio, clamores, quos a multis annis citra in hac Alma Urbe nostra a Viduis, Pupillis, Locis Piis, & Curialibus, qui eorum pecunias ob decoctionem Mercatorum, & publicorum capforum amiserunt, vel eas cum maxima jactura, & non sine ingentibus expensis mediante discussione bonorum recuperare nituntur, intelleximus, ita mentis nostre dolores excitaverunt, ut cum hæc notabile damnum rei privata, ac publicæ attulerint, & afferant, eis aliquod remedium dare cogitaverimus, & proinde in Archihospitali nostro Sancti Spiritus in Saxia de eadem Urbe, quod bona stabilia magni

valoris possidet, & in quo diversa pia opera in educandis infantibus ibi expositis, ac curandis Infirmis ibi recursum habentibus, ac aliis quampluribus exercentur, in eo etiam hoc pium opus exerceri posset, publicum Bancum Depositorum pro communitate ibidem sponte pecunias suas deponentium, ad hoc ut mediante obligatione bonorum dicti Archihospitalis pro dictis depositis indemnitati deponentium tute provideatur, erigere, & instituire duximus, disjuncte negotio etiam diu pro indemnitate dicti Archihospitalis cum dilecto filio Octavio Tassano illius moderno Præceptore, ac aliis probis, & expertis viris examinato, ipsi in eam, ut ex præmissis magna dicto Archihospitali refutare utilitas, descenderunt sententiam, si eidem Octavio Præceptori partem dictarum pecuniarum, ut præfertur, deponere, in emptionem Locorum Montium non Vacabilium, que semper, & illico pro commoditate suas pecunias repetentium in eventum illarum repetitionis pecunia numerata deficient. in promptu essent, & vendi posset convertent facultatem concederemus, & auctoritatem.

Hypothecatis pro deponentium indemnitate ejus bona.

Darante facultate emendi Loca Montium non Vacabilium.

Paulus d. mensam numerari erigit.

§.2. Nos igitur in Supremo Militantis Ecclesie Solio divina dispositione constituti ad ea, per que publice, & private utilitati, diuque Urbis Curialium, & aliarum personarum indemnitati valeat salubriter provideri, libenter intendimus; Motu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, in dicto Archihospitali, & loco ibi, vel alibi, prout melius videbitur, ad publicam commoditatem deputat., unam Bancum, perpetuum Depositorum nuncupat., per Capserium, & alios illius Ministros, qui Ordinem Sancti Spiritus sub Regula Sancti Augustini, cujus dictum Archihospitale existit, professi fuerint, regendum, & gubernandum, in quo omnes, & singule pecuniarum summe, etiam cujusvis quantitatis existentes, ab eas deponere volentibus gratis, & absque aliqua pecuniarum etiam minima partis a dictis personis pro hujusmodi depositis exactione deponantur, & tute conserventur, sine aliquo præjudicio Montis Pietatis de Urbe perpetuo erigimus, & instituiimus.

Capfam pecuniarum tenentibus clavibus observantur, penes Præceptorem custodiendi mandat.

§.3. Illoque sic erecto, & instituto, ut illud aliquo servato ordine recte, & feliciter ad quoruncumque satisfactionem administraretur, quod de cætero perpetuis futuris temporibus in dicto Archihospitali una capsula in Camera prædicti Octavii, & pro tempore existentis d. Archihospitalis Præceptoris conservant., in qua pecunie prædicti Banci reponantur, conficiatur, eaque tribus differentibus clavibus, quarum unam dictus Præceptor, aliamque prædicti Archihospitalis Domus Magister, & reliquam claves hujusmodi dicti Banci Thesaurarius, seu Capserius pro tempore existentes habeant, obseratur, ac Præceptor, necnon Magister Domus, ac Thesaurarius, seu Capserius prædicti dictam capsulam conjunctim, & non

& non separatim, ac de per se, aut unus absque alio aperire, nec alter alteri clavem suam considerare, aut accommodare.

Pecunias in alios usus distrahari veat.

§.4. Minusque pecunias in dicto Banco pro tempore existentes, aut etiam minimam illarum partem, seu quantitatem ad alios quantumvis necessarios, & utiles usus, quam in emptionem Locorum Montium non Vacabilium hujusmodi convertere, aut super eis etiam pro urgentissimis ipsius Archihospitalis necessitatibus sub pœna illorum nullitatis aliquos contractus inire, aut consicere possint, nec debeant, ac proinde dicta pecunia ex pecuniis, & redditibus dicti Archihospitalis provenient., ne in alios, quam prædictos usus convertantur, aut invicem confundantur, separantur.

Duo millia scutor. semper penes Capserium relinquenda.

§.5. Et in dicta capsula, ad hoc ut prompte pecunie occurrentibus eas dietim repetentibus necessitatibus habeantur, quedam, eaque convenientis pecuniarum quantitas semper, & continuo conservetur, & ob id bis mille scuta circiter in manibus d. Thesaurarii, seu Capserii pro quotidianis minoribus solutionibus faciendis dumtaxat relinquatur, itaut dum aliqua major solutio faciendæ erit, id ad prædicti Præceptoris, & Magistri Domus notitiam deveniat.

Semel in hebdomada rationes per eum reddenda.

§.6. Semelque saltem in hebdomada, & sæpius, prout dicto Præceptori videbitur, per Præceptorem, ac Magistrum Domus prædictos computa depositorum tunc factorum, ad hoc ut a prædicto Thesaurario, seu Capserio pecunie, si plures, quam opus fuerit, habuerit, auferantur, & in capsula, ut supra, reponantur, aut ipsi alie pecunie, prout temporis exegerit necessitas, tribuantur, revideantur.

Certiorato de omnibus semel in anno Summo Pontifici per Præceptorem.

§.6. Distincte Præceptor quolibet anno Nos, & Romanum Pontificem pro tempore existentem de emolumentis præmissorum occasione factis certiorare, & notificare teneatur.

Computa singulo trimestri in Congregatione generali examinanda.

§.7. Distincte Capse computa singulis tribus mensibus, vel alias, prout etiam expediens videbitur dicto Præceptori pro tempore existenti ab universa dicti Archihospitalis Congregatione qualibet hebdomada coram dicto Præceptore cum interventu non solum principalium illius Officialium, verum etiam Procuratoris, ac Advocati, & Notarii fieri solita, revideantur.

Nullum aliud negotiorum genus exercendum.

§.8. Quodque ipsius Banci Capserius pro tempore existens, ac Præceptor, & Magister Domus, seu alii Ministri cambia, recambia, incettas, d. cedulas, & nullum aliud genus negotiationis exercere, seu admittere possint, sed prædictus Thesaurarius, seu Capserius dicti Banci merus Depositarus esse, nec de dictis pecuniis disponere, aut illas in alios usus, quam Locorum Montium emptionem, & usus hujusmodi convertere debeat.

Libris, partibusque integra danda fides.

§.9. Et libris, in quibus prædicta deposita describentur, eadem prorsus fides in iudicio, & extra iudicium adhibeatur, quodque partite ex dictis libris extractæ, & a Præceptore, & Magistro Domus, necnon Thesaurario, seu Capserio prædictis, vel

duobus ex ipsis subscriptæ in iudicio, & extra fidem faciant, perinde ac si parte citata, & cum decreto Judicis extractæ fuissent, distincte Thesaurarius, seu Capserius, & quicumque alii dicti Banci Ministri ad omnem dictorum Deponentium, vel interesse habentium requisitionem partitas ex dictis libris Depositorum hujusmodi ad effectum exhibendi in iudicio, & extra illud pro creditorum suorum consequutione, vel alia opportuna probatione tradere, & extrahere.

Bona omnia Archihospitali pro Depositorum securitate hypothecata.

§.10. Ac pro hujusmodi pecunias deponentium securitate quæcumque dicti Archihospitalis immobilia, mobilia, ac semoventia bona in ampliori Camera, & quæcumque alia juris valida forma obligata, & hypothecata sint, & intelligantur, illaque sic obligata, & hypothecata existant, dictique deponentes ad illa promptam, & paratam executionem, ac Instrumenta publicæ obligatione Camerali vallata essent, habere, & in eventum non restitutionis pecuniarum ab eis pro tempore depositarum dictorum bonorum realem, corporalem, & actualem possessionem, seu quasi absque vitio spoli, & attentatorum, ac alicujus Judicis, seu Curie decreto, vel mandato pro concurrenti pecuniarum eis tunc restituendarum quantitate apprehendere, & apprehensam continuare, & retinere, illaque quibusvis personis sub quibuscumque pactis, & conditionibus, & precio sibi benivolentia locare, arrendare, ac illorum fructus, & emolumenta percipere, exigere, levare, distincte bona vendere, & alienare, ac de eis libere disponere possint, & valeant.

Pecunias depositarum sequendo non subjacent.

§.11. Quodque pecunia in dicto Banco pro tempore deponenda, quamdiu in eo fuerit, a quoquam cujusvis crediti occasione sequestrari non possint, & quocumque sequestrato non obstante, prædictus Capserius ad omnem, & simplicem illorum, qui eas deposuerint, requisitionem eis etiam absque aliqua pœna, & periculo iteratæ solutionis solvere, & restituere possit, & valeat, itidem perpetuo statuimus, & ordinamus.

Pœna spirituales, & corporeæ contra Ministros prædicta non observantes.

§.12. Et pro præmissorum inviolabili observatione dicti Archihospitalis Præceptoris, ac Magistri Domus, necnon ipsius Banci Thesaurarii, seu Capserii, aliisque illius Ministris, & personis, ac quibuscumque aliis, ad quos nunc spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, quosque dictum negotium tangit, aut tangere poterit quomodolibet in futuro, ne ultra alias pœnas a jure communi inflictas, sub privationis quoruncumque beneficiorum, & officiorum per eos pro tempore obtentorum, ac inhabilitatis ad alia imperpetuum obtinenda, ac etiam perpetua infamie, necnon excommunicationis majoris lata sententia, a qua nōnnulli a Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente, ac in mortis articulo absolutionis beneficium consequi possint, ipso facto incurrenda pœna præmissis in toto, vel in parte contradicere, aut ab eis, seu illorum aliquo quovis pretextu, causa, vel occasione recedere audeant, seu

Data facultas emendi Loca Montium non Vacabilia.

Data facultas Razata edendi, publicandi &c.

Clausula.

Obstantium derogatio.

præsumant, sed ea, ac eorum singula inviolabiliter, & inconcusse observare, & adimplere, ac ab aliis, quantum in se erit, observari, & adimpleri mandent, & faciant, iidem perpetuo præcipimus, & mandamus.

§.13. Disiunctis Archihospitalis Præceptorii, & aliis illius Ministris prædictis, quod prædictas pecunias pro tempore, ut præfertur, deponendas, seu earum partem in emptionem tot Locorum Montium non Vacabilium, ad hoc ut illarum restitutionis tempore adveniente dicta loca quocumque vendi, dictaque pecunie, quibus debentur, restitui possint, convertere, & fructus interim ex eis provenientes, percipere, exigere, & levare, ac in dicti Archihospitalis usus, & utilitatem convertere.

§.14. Quodque pro felici, & salubri dicti Banchi, ac illius personarum, & rerum suarum regimine, & directione quocumque statuta, & ordinationes, Capitula, & Decreta licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria condere, & quoties sibi opportunum videbitur, condita mutare, alterare, & declarare, ac pro eorum arbitrio Edicta publicare, imprimi, & affigi facere, ac subscribere, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna facere, dicere, gerere, & exequi possint, & valeant, similiter perpetuo concedimus, & indulgemus.

§.15. Decernentes prædictas, & desuper constituendas literas de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, seu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam vocari, aut adversus eas quocumque juris, & facti, vel iustitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus unquam posse, sed illa semper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & esse, ac ab omnibus, ad quos spectat, & in futurum quomodolibet spectabit inviolabiliter observari debere; Sicque ab omnibus, & singulis censeri, & ita per quoscumque Iudices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.16. Non obstantibus præmissis, nec non sel. rec. Pauli II., ac aliorum Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, quatenus opus sit, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon etiam dictorum Archihospitalis, & Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indul-

tis, & literis Apostolicis eisdem Archihospitali, & Ordini, ejusque Præceptorii, ac Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.17. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, & manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica, constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsi præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 13. Decembris 1605. Pont. nostri Anno I.

X X I.

Revocatio exemptionum omnium a solutione onerum Reverendæ Cameræ Apostolicæ quibuscumque concessarum, cum innovatione Constitutionum desuper a Prædecessoribus editarum.

Specialem revocationem exemptionum, quæ ad solutionem Subsidii triennalis, habet narratam in Const. XXIX. Pauli IV. Cupientes Tom. IV. Par. I. fol. 358. Aliam autem revocationem generalem, vide in Const. VI. Sixti V. Inter varias Tom. IV. Par. IV. fol. 133.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN maximis rerum difficultatibus, & in illis reddituum Cameræ nostræ Apostolicæ angustiis, in quibus ob ingentes sumptus, tum ex causa bellorum, quæ contra Turcas in Hungaria superioribus annis gesta sunt, tum etiam ex caritate Annona, quæ Urbs Roma, & Status noster Ecclesiasticus diu, multumque laboravit, per Sedem Apostolicam, & Cameram prædictam præcipue factos, eadem Camera nunc constituta reperitur, aliquod ipsi Cameræ levamen, & subsidium afferre cupientes, ea interdum facere cogimur, quæ libenter præmitteremus, si alia ratione nostris, & prædictæ Cameræ, ac Sedis necessitatibus consulere valeremus.

§.1. Cum itaque, præter diversas introituum Sedis, & Cameræ prædictorum alienationes, & pignorationes, sive in perpetuum, sive ad tempus nonnullis de causis a nostris Prædecessoribus Romanis Pontificibus factas, plures immunitates, ac exemptiones a solutionibus Dohanarum, & gabella-

Transumptis danda fides.

Dat. die 13. Decem. 1605. An. I.

Exordium.

Causa hujus revocationis.

bellarum, onerum, impositionum, & vestigialium Cameræ nostræ Apostolicæ debitorum, nec non pleræque aliarum concessionum, & gratiarum infra scriptæ diversis Communitatibus, Universitatibus, Baronibus, Domicellis, & aliis nostris, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Feudatariis, & subditis etiam qualificatis, ab eisdem Prædecessoribus nostris, ac a Nobis forsitan, & Sede, Cameraque prædictis, nec non a Legatis, & aliis Officialibus, Communitatibus, & Universitatibus, sive in perpetuum, sive ad tempus concessæ reperiantur, & hisque non solum ejusdem Cameræ, & Sedis Apostolicæ redditus, & proventus non modicam patiantur diminutionem, sed etiam in plurimum id, quod divitibus, & bonis temporalibus affluentibus, per exemptiones, & concessionem hujusmodi ex oneribus publicis ab eis debitis remittitur, in aliorum minus divitum, & affluentium gravamen redundet, contra omnem juris, & æquitatis rationem, & impositionum dictorum onerum naturam, quæ omnes æqualiter pro rata bonorum, & rerum, quæ possident, comprehendere deberet. Quæ de causa multe pauperum, atque Communitatum, & Universitatum Status nostri Ecclesiastici querelæ ad Nos delatæ fuerunt. Nos ut omnibus in præmissis iustitia æqualiter tribuatur, & Cameræ nostræ necessitatibus subveniatur, ab æquitate minime alienum esse existimavimus, ut ea, quæ ex gratia, & privilegio ab eadem Sede, & Camera, & aliis quibuscumque ejus Officialibus, & Ministris, atque Communitatibus, & Universitatibus, diversis personis concessæ fuerunt, & subtracta eidem Sedi, & Cameræ, Communitatibusque, & Universitatibus, a quibus onera eidem Cameræ persolvuntur, & cetera publica onera supportantur (iustitia, & æquitate, ac dictæ Sedis, & Cameræ difficultatibus ita exigentibus) restituamus, quinimo id æquius ferendum esse, quam si novis impositionibus Populos Nobis subditos, sicut in similibus occasionibus, alias nostros Prædecessores prædictos fecisse accepimus, gravaremus.

§.2. Propterea motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, nonnullorum etiam Prædecessorum nostrorum, & præsertim sel. rec. Pauli Tertii, Julii Tertii, Pii Quinti, & Clementis Octavi Romanorum Pontificum in similibus, non tam forsitan gravibus necessitatibus, vestigiis inherentes, quascumque eorundem, & aliorum Romanorum Pontificum, & præsertim ipsius Pii Quinti, quæ incipit, *Et si ea*, sub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 8. Junii 1566. Pontificatus sui Anno Primo, editas Constitutiones, hujusmodi exemptionum, & immunitatum revocatorias, quarum tenores præsentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis, & registratis haberi volumus, confirmantes, approbantes, & innovantes.

§.3. Hæc nostra perpetuo valitura Constitutione, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Revocatio exemptionum

stitutione, omnes, & quascumque exemptiones, & immunitates a solutione Subsidii triennalis, quaterni carnis, taxarum equorum, Tallearum, Censuum, Archivii, Fogliette, Triemium, Utensilium, nec non Dohanarum, Gabellarum, Datorum, Impositionum, & aliorum onerum Cameralium quorumcumque, & quæ etiam per Communitates, & Universitates pro eorundem onerum Cameralium solutione, & publicorum munerum supportatione indicia, & imposita existunt, ac exigi solita sunt.

§.4. Necnon ceteras gratias, & concessionem, ac provisiones, & assignationes super Cameræ præfate redditibus, & juribus, poenarum quoque maleficiorum applicationes, appropriationes, ac illarum, & Cancellariorum, sive Bancharum, tam civilium, quam criminalium, ac Secretariarum, & illarum emolumentorum, ac bonorum, & jurium ipsius Cameræ, cujusvis qualitatis, & quantitatis in præjudicium ipsius Cameræ per quoscumque Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam etiam motu proprio, & consistorialiter, ac S. R. E. Camerarium, & Cameram prædictas, seu etiam Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Officiales, & Ministros quibusvis Communitatibus, Universitatibus, nec non Familiis nobilibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & quibusvis aliis personis quacumque dignitate fulgentibus, etiam ratione Guberniorum, & aliorum officiorum, & munerum eis commissorum, & ex quavis causa, etiam in recompensam laborum, damnorum passorum, expensarum, vel meritorum, seu illorum intuitu, & alia quantumvis urgentissima, ac de necessitate exprimenda causa, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam si in appaltuum, seu locationum Cameralium instrumentis promissum, & cautum sit eas observari debere, Appaltoreque, & Conductores ad illarum observationem teneri, ac illas quomodocumque, & qualitercumque hætenus, in genere, vel in specie concessas, datas, factas, & emanatas, & inde sequuta quæcumque, etiam auctoritate Iudicis, perpetuo revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac viribus, & effectu procius evaquamus, ac revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusque, & effectu vacua perpetuo fore, & esse, neque in possessorio, neque in petitorio cuiquam suffragari posse, seu debere.

§.5. Ac provisiones, assignationes, poenas maleficiorum, emolumenta, vestigialia, & alias res, bona, & jura prædicta ex hujusmodi nostra revocatione restituta eidem Cameræ, & non aliis, quibus forsitan locati, & appaltati reperiantur, redditus, & proventus dictæ Cameræ, licet, antequam exemptiones, concessionem, & assignationes supradictæ emanassent, aliter dispositum fuerit, omnino deberi, ac ad illa omnia, & singula Cameram ipsam, necnon Communi-

omnium a solutione onerum Cameralium.

Concessionum quoque de poenis maleficiorum, & aliis redditibus Cameræ

Qui omnes Cameræ restituti censentur.

munitates, & Universitates pro gabellis, ac datis ab eis exigi solitis pro dictorum onerum Cameralium, & publicorum solutione, & supportatione, eo ipso absque alia adepta, seu recuperata possessione, restituta, & reintegrata fore, & esse, & censeri.

Clausula p[er] h[anc] causam.

§.6. Ac presentes nostras literas perpetuo validas, & efficaces existere, nec ex eo, quod quicumque interesse habentes, & preteritentes, vocati, & auditi non fuerint, de nullitatis vitio, aut intentionis nostra, seu alio quocumque defectu notati, impugnari, redargui, aut alias quovis preterito infringi, revocari, aut adversus illas quodcumque gratia, vel iustitia remedium impetrari ullatenus posse.

Clausula sub lata &c.

§.7. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ac ipsum S. R. E. Camerarium, Cameraque Apostolica Clericos Praesidentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Præservatio exemptionum de iure competentium.

§.8. Volumus autem, ac per easdem presentes declaramus, nostræ intentionis non esse, revocare exemptiones, & immunitates quibusvis personis Ecclesiasticis, tam secularibus, quam regularibus de iure competentes.

Legatis seu Gubernatoribus presentibus &c.

§.9. Neque concessiones prenarum maleficiorum S. R. E. Cardinalibus ratione Legationum, & Gubernationum illis commissarum, nominatum, & in specie factas, quas unumquemque Legationibus, seu Gubernationibus dumtaxat durantiis, juxta concessiones eis respective factas, percipere posse permittimus.

Et ex causa onerosa data.

§.10. Præterea a presenti nostra revocatione excipimus, & exceptas esse volumus, & declaramus, immunitates, exemptiones, ac alias concessiones quibusvis Communitatibus, Universitatibus, aut aliis particularibus personis ex causa vere onerosa, videlicet congruæ, & effectualis solutionis pecuniarum concessas, quas tamen ipse Communitates, Universitates, & particulares persone in eadem Camera, citato Commissario Generali, verificare, & in ipsa Camera examinari, & admitti facere teneantur, nisi alias pro talibus verificata, examinata, & admisse fuerint, quia dicto casu ad novam probationem, & verificationem eas teneri nolumus.

Vel ratione appaltuum.

§.11. Excipimus etiam exemptiones, & immunitates ratione appaltuum concessas.

Aut Cardinalibus, vel Cameralibus, sive Curialibus competentibus.

§.12. Necnon S. R. E. Cardinalibus ratione dignitatis Cardinalatus, & Cameralibus, qui in eadem Camera sederunt, concedi solitas, ac etiam exemptiones, quibus ad præfens Prælati, & Officiales Romanæ Curie, & Prælati doctissimi, Cubicularii secreti, & Secretarii nostri gaudent.

§.13. Ac demum illas ob numerum, duodecim sistorum concessas, quas tamen ad terminos Constitutionis ejusdem Pii IV. & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum super similibus exemptionum declaratione editarum, & ad illas tantum, & pro eotempore, & personis, ac eo modo, & forma, quibus de iure communi illis competit, ac alias juxta ipsius juris communis, & supradictarum, ac aliarum Apostolicarum Constitutionum dispositionem reducimus, neque aliter quam ut præfertur, illis, sive in petitorio, sive in possessorio suffragari volumus, ac decernimus.

Ob numerum quod duodecim sistorum.

§.14. Districtius inhibentes Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, & Officialibus prædictis, & aliis quibuscumque, ad quos spectat, & in futurum spectabit, ne ex penis maleficiorum, seu alii Camera prædictæ iuribus quibuscumque, quidquam capiant, seu percipiant, sed provisionibus eis assignatis contenti sint, & circa penas maleficiorum Constitutionem rec. mem. Sixti Papa V. etiam Prædecessoris nostri desuper editam omnino attendant, & observent.

Preceptum quod Legati & Gubernatores, servent Bullam Sixti V.

§.15. Appaltatoribus vero, Theaurariis, Vice Theaurariis, Depositariis, Commissariis, Exactoribus, & ceteris Agentibus, & Ministris dictæ Camere ne contra presentium formam, provisiones, concessiones, assignationesque prædictas de cetero solvant, aut exemptiones, gratias, & immunitates, nisi ut supra exceptas, & eas quas in eadem Camera Apostolica ex causa onerosa prædicta concessas fuisse, citato ejusdem Camera Commissario Generali, verificatum, & que pro talibus in eadem Camera admisse fuerint, admittant, & si secus solverint, vel admiserint solutiones, hujusmodi, ac exemptiones ipsas nulli eorum in eorum computis, in eadem Camera admitti volumus, sed eorum damno cessuras esse declaramus.

Inhibicio Cameralibus, ut alias exemptiones admittant.

§.16. Quocirca dilectis filiis Camerario, Vicecamerario, Theaurario, & Clericis Præsentibus Camere præfate, ceterisque ad quos spectat, committimus, & mandamus, quatenus presentem nostram Constitutionem, & in ea contenta quæcumque, firmiter, & inviolabiliter observent, & faciant ab aliis observari.

Executores deputati.

§.17. Non obstantibus præmissis, & quatenus opus sit, nostra de non tollendo jure quæsito, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, privilegiis, indultis, concessionibus exemptionibus, immunitatibus, & literis Apostolicis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam in vim contractus, & quovis alio robore, & cautela firmatis, editis, emanatis, & seu factis, ac pluries, & iteratis vicibus confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caveatur expresse, quod nullo umquam tempore sub similibus, vel

Clausula derogatoria.

vel dissimilium exemptionum immunitatum, & gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis quibuscumque contrariis dispositionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis exceptæ, & quoties illa emanant, toties in pristinum, & validissimum statum etiam sub posteriori Data per eos, quibus concessæ sunt, eligenda, restituta, reposita, & plenarie reintegrata, & denuo concessæ sint, & esse censentur, necnon pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, presentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, ac derogatum esse volumus.

Iussu publicandi.

§.18. Cæterum, ut presentes literæ ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, & simili auctoritate decernimus, ut ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ per aliquem ex Curialibus nostris publicari, & illarum exempla ibidem affixa relinqui, quæ sic publicata, & affixæ, omnes, & singulos quos concernunt, perinde efficiant, & ardeant, ac si illorum unicumque personaliter notificata, & intimata fuissent.

Transumptum fieri.

§.19. Utque earumdem presentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides in iudicio, & extra habeatur, quæ ipsis presentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 23. Decem. 1605. An.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 23. Decembris 1605. Pontificatus nostri, Anno I.

X X I I.

Innovatio, & extensio Constitutionum Pii IV. Pii V. Gregorii XIII. & Clem. VIII. contra extrahentes de Statu Ecclesiastico Terrisque ei etiam mediate subiectis frumenta, blada, legumina, animalia, & alia Annonam, & Grasciam concernentia, cum revocatione Indultorum omnium, & licentiarum quomodolibet similia extrahendi concessarum.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Inter gravissimas curas, quas pro nostro munere assidue sustinemus, illa postrema non est, in quam Nobis totis viribus incumbendum esse ducimus ut nimirum Alman Urbem nostram, & universam Ecclesiasticam ditionem Annonæ caritate, jam diu,

graviterque laborantem, quantum cum Domino poterimus, liberemus, utque frumentorum, & aliarum rerum ad communem vitam usum, & sustentationem pertinentium copia in ipsa Urbe, & Ecclesiastica ditione conservari, Populosque Nobis subditos fertilitate, quæ eis a Domino conceditur, perfrui posse procuremus.

§.1. Ad qua præstanda tum præcipua nostra erga ipsos subditos nostros caritate inducimur, tum nonnullorum pia me. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, qui in hanc ipsam curam diligenter incubuerunt, exemplo movemur. Dadum siquidem provide, ac prudenter fel. record. Pius Papa IV. ad prædictis opportune consulendum per suam editam Constitutionem sub Dat. Romæ apud S. Marcum idibus Augusti, Anno sexto, quæ incipit, Inter multiplices curas, Omnes, & quascumque licentias, & facultates extrahendi frumenta, blada, & legumina ex Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis S. R. E. mediate, vel immediate subiectis, præterquam ex causa vere onerosa, videlicet solutionis, & exburfationis pecuniarum eatenus quomodolibet quibusvis concessas revocando, ne de cætero a dictis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis, frumenta, blada, & legumina alicui, præterquam ex dicta causa extrahentes, sub certis penis expresse prohibuit.

Pius IV. prohibuit extrahendum frumentorum. Constit. 117. Inter multiplices To. 4. P. 1. fol. 124.

§.2. Quam revocationem, prohibitionem, necnon alia in dicta Constitutione contenta sanctæ me. Pius Papa V. per aliam suam Constitutionem, quæ incipit, Romani Pontificis providentia circumspicte, confirmavit, & innovavit, ac illam, & illa ad licentias, & facultates quodcumque generis Grasciæ, etiam in carnibus, ovibus, agnis, & aliis animalibus, necnon oleo, ac rebus aliis quibuscumque consistentis extendit, & ampliavit.

Pius V. innovavit, & extendit. Constit. 151. Romani Tom. 4. P. 1. fol. 125.

§.3. Et deinde Pius me. Gregorius Papa XIII. per quasdam suas sub Dat. die decima octava Decembris 1576. Pontificatus sui Anno sexto. Omnibus, & singulis Communitatibus, Universitatibus, ac quibuscumque personis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis suæ, ac excommunicationis late sententiæ penis inhibuit, ne quovis preterito, directe, vel indirecte cujusvis generis frumenta, blada, legumina, atque animalia quacumque extra statum Ecclesiasticum extrahere, & asportare audeant, seu præsumerent. Eos vero, qui contra prohibitionem hujusmodi commississent, ultra prædictas, etiam amissionis frumentorum, bladorum, leguminum, & animalium prædictorum, necnon quinque scutorum pro qualibet alma frumenti, bladorum, & leguminum hujusmodi, & duorum scutorum pro quolibet capite animalis penas, Fisco, & Camere Apostolicæ applicandas, ipso facto incurtere voluit, ac decrevit. Et deinde per alias ejus in forma brevis literas sub Dat. die prima Maii 1578. eodem sui Pontificatus Anno sexto. Quod nulli sibi, & S. R. E. mediate, vel immediate subiecti, cujuscumque status, gradus, ordinis

Gregorius deinde XIII. innovavit, & extendit. Bullam ampliativam. Constit. 80. Volentes T. 4. P. 4. fol. 294.

nis, & conditionis existerent, etiam si Barones, Domicelli, Comites, Marchiones, vel Duces, & Domini temporales existerent, sub excommunicationis majoris, ac laese Majestatis criminis, Dominorum, & bonorum suorum confiscationis, feudorum amissionis, & quorumvis privilegiorum suspensionis, & aliis etiam pecuniariis arbitrio suo imponendis, ac etiam in publicis edictis, & proclamatis per Annonæ Praefectos pro tempore tam eatenus editis, & emissis, quam in futurum edendis, & imittendis contentis censuris, & poenis triticum, ordeum, legumina, ac omnis generis frumenta, & fruges a Terris, & locis dicti status Ecclesiastici absque expressa ipsius Gregorii Praedecessoris, & ab eo obtenta in scriptis, & ejus manu signata licentia extrahere, vel extrahi facere, nullique ex praedictis eorum Subditos, & Vassallos, aut alias quascumque personas, quo minus triticum, ordeum, legumina, frumenta, fruges praedicta a quibusvis locis eis subiectis, quovis praetextu, etiam molestiae, aut cujusvis alterius oneris solutionis, ad Almam Urbem afferrent, prohibere, aut per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte impedire auderent, quin potius illis sic afferentibus omnem opem, & favorem praestarent: ac insuper nulli aliquam tritici, ordeï, & leguminum, omnisque generis frumentorum, & frugum quantitatem, nisi pro suo, suarumque familiarum unius anni dumtaxat usu emere valerent, & contrahentes poenas praedictas incurrisse declararentur, & aggravarentur ipso facto, statuit, atque decrevit. Non obstant, etiam privilegii, indultis, literis, & gratiis Apostolicis quibusvis personis, Civitatibus, Terris, & locis, in genere, vel in specie, etiam ex causa onerosa concessis.

Clem. VIII. eadem bullas approbavit deinde excommunicationis sententiam, & c. Tra. an. 1570. p. 170.

Sed plerique dictis Constitutionibus, & prohibitionibus, satis praemissis provifum esse videatur: nihilominus quia sicut accepimus aliqui propriae salutis immemores tot Constitutionibus, prohibitionibusque, ac poenis in illis appofitis, non obstantibus, frumenta, blada, legumina, animalia, oleum, & alia id genus tam Annonæ, quam Grasciae concernentia extra Statum nostrum Ecclesiasticum absque licentia extrahere non verentur: alii vero praetextu diversorum privilegiorum, licentiarum, & facultatum eis concessarum frumenta, aliaque praedicta ita continuo extrahunt, ut per continuas, & immoderatas extractionses hujusmodi Statum praedictum, & illius Loca exhauriant, & exhausta relinquunt, in maximum Populorum, & Subditorum nostro-

rum damnum, & praedictum, cumque experientia compertum sit ad conservandam tam in Alma Urbe nostra, quam in reliqua Ecclesiastica ditione Annonæ copiam maxime conducere, ut nimia facilitas extrahendi ex dicta Urbe, & ditione frumenta, blada, legumina, oleum, & animalia reprimatur, ac memorata supra dictorum nostrorum Praedecessorum Constitutiones diligenter, & sine ulla exceptione observentur.

§.6. Nos pro paterna nostra erga nostros, & Apostolicae Sedis subditos caritate, eorum utilitati, & commodis in praemissis opportune prospicere cupientes, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulas supra dictas Pii IV., Pii V., & Gregorii XIII., ac Clementis VIII. Praedecessorum nostrorum Constitutiones, & literas in quibuslibet earum partibus, etiam quoad excommunicationis, & alias Ecclesiasticas censuras, quantum attinet ad frumentorum, bladorum, leguminum, & olei extractionses tantum, & quoad ceteras poenas quascumque in eisdem Constitutionibus, & literis contentas, non solum in quantum ad praemissorum, sed etiam in quantum ad aliarum rerum ad Annonam, & Grasciam pertinentium extractionses attinet, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo innovamus, confirmamus, & approbamus, illasque adversus quascumque revocationes, suspensiones, limitationes, & moderationes in praesentium, & eum in quo antequam ille emanarent, erant statum, restitimus, reponimus, & plenarie reintegramus, illasque, & earum singulas ab omnibus, & singulis, quos concernunt, inviolabiliter de cetero observari debere sub temporalibus, & Ecclesiasticis poenis, & censuris praedictis in illis contentis praecipimus, statuimus, & ordinamus.

Hic ideo Pontifex est innovat, etiam quoad poenas excommunicationis circa extractionses frumentorum &c.

Indultaque omnia, & licentias revocant, & praeterea quae ex causa vere onerosa, aut ratione locationum Camerae commissa.

§.7. Praeterea ad hunc effectum motu, scientia, & potestatis plenitudine singulis hac nostra perpetuo valitura Constitutione, omnia, & singula, ac quaecumque privilegia, licentias, & facultates, frumenta, blada, legumina, animalia, oleum, & alia id genus tam Annonam, quam Grasciam concernentia, etiam in propriis eorum praediis, possessionibus, agris, & terrenis pro tempore recollecta ex quibuscumque Status nostri Ecclesiastici temporalis, Provinciis, ac Civitatibus, Terris, Castris, & Locis, eorumque Territoriis, & Districtibus, Nobis, ditioneque nostra Ecclesiastica, mediate, vel immediate quomodolibet subiectis, extrahendi quibusvis Communitatibus, Universitatibus, & personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, praeminentiae, vel conditionis existentibus, etiam ratione Legationum, Guberniorum, & aliorum officiorum, & munerum eis commissorum, & per quosvis Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, Sedemque, & Camerae Apostolicam, & quosvis alios, & etiam nostra auctoritate, aut

aut alias ex quavis causa etiam in re eorum pensam laborum, damnorum passorum, & ipsorum laborum, damnorum, vel meritum intuito, & alia etiam quantumvis rationabili, juridica, & privilegiata causa sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam in vim contractus, & cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam irritantibus, etiam quantumvis praenatis insolitis, & de necessitate exprimentis, etiam motu, scientia, & potestate similibus, aut alias quomodocumque, & qualitercumque (praeterquam dumtaxat ex causa vere onerosa, videlicet congruae solutionis, & exburfationis pecuniarum, & aut ratione appaltum, & locationum, introituum, juriumque, & honorum Sedis, & Camerae praedictorum) haecenus concessa, approbata, confirmata, & innovata, illorum omnium, & singulorum tenores, veros, plenarios, & integros, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso inferrentur praesentibus pro sufficienter expressis, insertis, & registratis habentes, auctoritate, & tenore praedictis perpetuo revocamus, cassamus, annullamus, ac viribus vacuumus, ac revocata, annullata, cassata, invalida, viribusque, & effectu vacua esse, & fore, ac nemini ullatenus suffragari posse, aut debere.

§.8. Praesentes quoque literas, etiam ex eo quod interesse habentes, seu pretendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut propterea revocari, retractari, suspendi, limitari, aut in jus, vel controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque gratia, vel iustitia remedium impetrari nullatenus posse.

§.6. Omnes praeterea, & singulos similes facultates, & licentias extrahendi ex causa, ut praesertim onerosa sibi concessas esse allegantes, & pretendentes, antequam ipsi de cetero ullo umquam tempore illimet facultatibus, & licentiis uti possint, illas in Camera Apostolica, citato ejusdem Camerae Commissario generali verificari debere, nisi alias pro talibus verificata, examinata, & admittis fuerint, quia dicto casu ad novam probationem, & verificationem teneri nolumus.

§.10. Ac deinceps perpetuis futuris temporibus nullos quarecumque licentiarum, & facultatum hujusmodi, nisi ex causa onerosa, ut praesertim, concessarum, vel concedendarum vigore, etiam si extractionsis propria auctoritate faciendi illis permiffum sit, extractionses frumentorum, & aliorum praedictorum extra Statum nostrum praedictum aliquo pacto facere, nec etiam similes extrahendi licentias, & facultates impofterum concedi posse, aut debere, nisi Chirographo manu nostra, aut Romani Pontificis pro tempore existentis, quoties extractio facienda erit, subfignato praecedente, alioquin licentias, & facultates hujusmodi, aliaque Chirographo praedicto non

Clausulae hujus bullae praefatae apponit.

Indultaque hujusmodi alia in Camera non verificata, verificari debere, & c.

Feemaneque utendi dicit Indultis praescribit.

praecedente pro tempore concedendas, & extractionses faciendas, nullas, nulliusque roboris, & momenti fore, & esse, ac ipsos extrahentes in poenas supra dictas incidere, & ad illarum executionem contra illos irremissibiliter procedi posse, & debere.

§.11. Sicque per Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarium, Thesaurarium, Annonæ Praefectum, & quosvis alios Judices ordinarios, & delegatos, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, declatamus, statuimus, & ordinamus.

Et ita, & non aliter iudicari jubet.

§.12. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, concessionibus quoque, licentiis, facultatibus, privilegiis, & literis Apostolicis, Communitatibus, Universitatibus, & aliis etiam particularibus personis praedictis, etiam, ut praesertim, qualificatis, & quibusvis aliis quomodolibet, etiam consistorialiter, & de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio, & assensu, & sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam inexcogitabilibus, & necessario exprimentis, ac alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & singulis etiam si in eis caveatur expresse, quod sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis quibuscumque contrariis dispositionibus pro tempore edendis minime comprehendantur, sed semper ab illis excepta, & quoties ille emanarent, toties in praesentium, & validissimum statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, & de novo etiam sub posteriori data, per eos quibus concessae fuerunt eligenda, de novo concessae censentur, & quod illis nullatenus, aut non nisi certis modo, & forma in illis expressis derogari possit, & aliter facta derogationes nulla sint, quodque pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquilita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita, plene, & ad unguem observata inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, ad effectum praemissorum specialiter, & expresse derogamus, ac derogatum esse

Quibuscumque non obstantibus.

esse volumus; nec non omnibus illis, que supradicti Prædecessores nostri in eorum literis voluerunt non obflare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Hanc Bullam publicari m&dat.

§.13. Ut autem præmissa ad omnium notitiam deducantur, & ne aliquis de eis ignorantiam pretendere possit, volumus, quod præsentis literæ per aliquem, seu aliquos ex Curatoribus nostris ad Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ valvas, & in acie Campi Floræ affigantur, & publicentur, & cum inde amovebuntur, eorum exempla in eisdem locis affixa dimittantur, utque singuli Legati, Vice-Legati, Governatores, & alii supradictorum locorum Officiales illas in eorum locis respective publicari faciant, que sic publicata, & affixa, omnes, & singulos, quos concernunt, perinde afficiant, & assentent, ac si univocis illorum personaliter intimata, & notificata fuissent.

Transumptis quæ credi potest capite.

§.14. Utque illarum transumptis, etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides in judicio, & extra ubique adhibeatur, quæ ipsimet præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Duo die 23. Decem. 1605. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 23. Dec. 1605, Pontificatus nostri Anno I.

Sequitur declaratio.

Quod ab immediate subjectis ad mediate subjecta loca, & a mediate subjectis locis extra Statum Ecclesiasticum frumenta, blada, & legumina, etiam tempore nundinarum, & emporiorum, asportari non possint.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procedunt.

Pro peculiari, ac paterno quem in subditos nostros gerimus charitatis affectu propensius intendentes, ut in statu nostro temporali hoc præcipue anno, quo sterilitatis rumor increbuit, & illius prætextu frumenti pretium augeri dignoscitur, subditi ipsi, ac pauperes ab omni Annone angustia releventur, quæ præjudicio, & impedimento esse possunt, ea sollicito studio removemus.

Præcedentem Constitutionem recenseat.

§.1. Sane licet alias pro mantentione, & conservatione Annone in Statu nostro prædicto satis opportune providerimus per nostras literas inter cætera Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Constitutiones proclamata, & bannimenta super Annona, & frumenta, blada, legumina a Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ medietate, vel immediate subjectis extrahendi prohibitione eatenus facta, & emanata quæcumque confirmando, & ne in futurum illa, ut præfertur extraherentur expresse, & sub gravissimis censuris, & poenis prohibendo, ac

quæcumque licentias, & facultates (præterquam titulo vere oneroso scilicet congruæ solutionis, & exuberationis pecuniarum, aut ratione appaltuum, & locationum, introituum, juriumque, & honorum Sedis, & Camere Apostolicæ concessas) revocando, prout in eisdem literis sub datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die vigesima tertia Decembris 1605. Pontificatus nostri Anno Primo latius continetur, a nemineque dubio verendum sit per nostras, aliasque literas, & provisiones prædictas, quin frumenta, blada, legumina, & id Annonæ genus, etiam si in propriis bonis in Statu Ecclesiastico existentibus essent recollecta, a locis Sedi Apostolicæ immediate subjectis, ad loca eidem Sedi mediate subjecta, & a dictis locis sic mediate subjectis, ad alia loca extra dictum Statum asportentur, & conducantur etiam prohiberi. Nihilominus quia a nonnullis super his accepimus dubitari, coque, ac diversorum etiam privilegiorum, licentiarum, & facultatum prætextu frumenta, & alia Annonam concernentia, a Statu prædicto extrahi in literarum, & provisionum prædictarum, ac popularum, & subditorum nostrorum maximum præjudicium.

Quam declarati & excitata dubia submovet.

§.2. Igitur omnem dubitationis materiam e medio tollere, ac nostra declaratione opportune desuper providere volentes, motu simili, ac ex certa nostra scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine eorundem literarum nostrarum tenorem, præsentibus pro expresse, & inserto habentes, sub prohibitione literis nostris supradictis quæcumque loca eidem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ mediate subjecta comprehendit, & comprehensa fuisse, & esse declaramus, & quatenus opus sit illas cum omnibus in eis contentis ad loca prædicta extendimus. Ita quod de cætero etiam nec liceat quibusvis Communitatibus, Universitatibus, & personis etiam qualificatis, & cuiusvis status, gradus, & præminentie existant sub eisdem prioribus nostris literis expressis, & contentis poenis, & censuris, etiam prætextu quorumvis privilegiorum, & a Nobis, & Sede prædicta concessorum, & confirmatorum, ac etiam favore publicarum nundinarum, emporiorum, seu alias quoquo modo emanatorum, frumenta, blada, & legumina etiam propria, & in propriis possessionibus, & bonis eorum existentia, seu recollecta, a quibusvis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis eidem Romanæ Ecclesiæ immediate subjectis, ad Civitates, Terras, & loca eidem Ecclesiæ mediate subjecta, etiam ipsarum nundinarum, & emporiorum tempore, seu alias minisque a dictis Civitatibus, & locis sic mediate subjectis, extra Statum Ecclesiasticum juxta formam, & tenorem earundem nostrarum literarum, asportare, conducere, seu asportari, & conduci, facere, per se, vel aliam, seu alios, quovis prætextu, vel obtentu, absque speciali Chirographo a Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice sub-

subsignato, sicque &c., sublata &c., irritum &c.

Claufulæ de rogatoria.

§.3. Non obstantibus præmissis, & omnibus, & singulis, quæ in prioribus nostris literis volumus non obflare, & quibusvis privilegiis, concessionibus, indultis, ac literis Apostolicis, etiam motu, scientia, & potestate similibus, & cum quibusvis claufulis, & decretis, etiam irritan., ac derogatoriaturum derogatoriis, posterioremque datam concedentibus, ac alias quomodolibet quibusvis concessis, factis, & emanatis, & pluris etiam confirmatis, approbatis, & innovatis: Quibus &c. etiam si &c. illorum tenores &c. specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sola Signatura fufficit.

§.4. Volentes quoque præsentis solam Signaturam sufficere etiam absque alia data, & registratura, regula quacumque contraria pariter non obstante.

Exemplis d&ca ides.

§.5. Et illius transumptis etiam impressis, & sigillo alicujus in dignitate Ecclesiastica constituti, publicique Notarii manu subscriptis, plenam in judicio, & extra fidem adhiberi.

Subscriptio Papæ.

Placet Motu proprio C.

XXIII.

Ex Reg. in decret. Breve.

Facultas Episcopo Wratislaviensi cogendi eos, qui ex Decreto Concilii Tridentini teneantur, ad solutionem subsidiarum, pro erectione Seminarii Diocesani.

Ven. fratri Episcopi Wratislaviensi.

PAULUS PAPA V.

Ven. frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Facultas, de qua in Rubrica.

§.1. Cum, sicut accepimus, nonnulla personæ Ecclesiasticæ tuæ Civitatis, & Diocesis Wratislaviensis, Seminario Puerorum ecclesiastico in dicta Civitate, juxta Concilii Tridentini Decreta instituto subventionem ex eorundem Concilii Decretorum præscripto debitam contribuere reculent. Nos ejusdem Seminarii indemnitati prospicere cupientes, Fraternitati Tuæ per præsentem committimus, & mandamus, ac plenam, & amplam Apostolicam auctoritate facultatem concedimus, ut omnes, & singulas personas Ecclesiasticas tam seculares, quam cuiusvis Ordinis, & Instituti regulares cujuscumque status, gradus, qualitatis, & dignitatis fuerint, quæ ad hujusmodi contributionem dicto Seminario faciendam ex ejusdem Concilii Decretorum ordinatione teneantur, ad eandem contributionem faciendam etiam per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliasque opportuna juris, & facti remedia, dicta auctoritate nostra Apostolica cogas, & compellas.

Derogatio contrationum.

§.2. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

quorumvis Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinum quorumcumque etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores, præsentibus pro exprellis habentes hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 23. Dec. 1605. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 23. Decem. 1605. An.I.

XXIV.

Confirmatio Constitutionis Pii V. de Civitatibus, Terris, & Locis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ non infendandis, & declarationis Innocent. IX. hac super re editæ.

Pii V. Constitutio est num. LIII. Admonet. Tom. IV. Par. II. fol. 364. Et Innoc. IX. est num. L. Quæ. Tom. V. Par. I. fol. 324. Videnda quoque est Constitutio II. Clem. VIII. Ad Romani. ibid. fol. 334.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter cætera, quæ Romanum Pontificem pro officii sui munere decet omni studio providere, illud locum præcipuum censemus obtinere, quod ad temporalis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ditionis conservationem pertinet. Atque ideo Nos, quæ a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris hanc ob causam provide sancita fuerunt, ea non solum ipsi inviolate curabimus custodire, sed etiam ab aliis perpetuo observari debere statuimus.

Exordium.

§.1. Dudum siquidem a felicis recordationis Pio Papa V. Prædecessore nostro edita fuerunt literæ hujus tenoris: Pius Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Admonet nos suscepti curæ regiminis universalis Ecclesiæ &c. ut in locis cit. in rubr.

Pius V. editæ Bullæ de non infundandis.

§.2. Quæ quidem constitutio, veluti optima, & ad conservandam S. R. E. jurisdictionem, & dignitatem plane salutaris, approbata, confirmata, & innovata fuit ab his, qui eidem Pio V. successerunt re: me: Prædecessoribus nostris Gregorio XIII., Sixto V., Gregorio XIV., Innocentio IX.

Succesores confirmantur.

§.3. Qui etiam de Fratrum suorum tunc Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, & assensu declaravit, eadem Constitutione prohibitam fuisse, & prohiberi omnem, & quacumque infundationem, ac alienationem Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum Sedi Apostolicæ tam mediate, quam immediate subjectorum;

Innocent. IX. eam declaravit.

Z non

non solum ne fiat, neve attentetur post eorum devolutionem, sed etiam antequam dictae Civitates, Terrae, Oppida, & loca praefata devolvantur, ac omnes, & quaecumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, ac extensionem, infeudationem, investituram, & concessionem de dictis Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis nondum finitatum, quorumque incorporationem, quo ad effectum impedienda infeudationis, alienationis, prorogationis, & extensionis huiusmodi non a die eorum devolutionis, sed a die ipsius constitutionis, etiam antequam illa devolvantur, ipso iure cum omnibus clausulis, & decretis in praedicta Constitutione contentis, Camera, & Sedi Apostolica factam censeri, adjecto etiam decreto, & declaratione, ut promissio, & iuramentum praestitum, & praestandum, de servanda eidem Pii Praedecessoris praefati Constitutione, per ipsum Innocentium, & Successores suos Romanos Pontifices, ac praedictos S. R. E. Cardinales intelligatur de ipsa Pii V. Praedecessoris Constitutione per eum, ut supra declarata, & secundum huiusmodi declarationem eandem Constitutionem ad unguem, & inviolabiliter observari oportere, ac debere, sicuti etiam se servaturum esse promisit, ac sancte, & solemniter iuravit, prout in eisdem Innocentii Praedecessoris, sub dat. pridie nonis Novembris Pontificatus sui anno primo, expeditis literis latius continetur.

Clem. VIII. approbavit.

Hic Pontifex eisdem Bullae approbat, iuravit, & vovet.

§.4. Et novissime a Clemente VIII. juxta eandem Innocentii IX. declarationem, confirmata, approbata, & innovata fuit.

§.5. Quare Nos cum primum ad Apostolicam dignitatem gradum Divina providentia vocati sumus, id ipsum ad exequendum nostri pastoralis officii debitum, praecipue pertinere existimantes, praesertim Pii Praedecessoris literas, ac omnia in eis contenta, etiam juxta declarationem praedictam per ipsum Innocentium Praedecessorem factam, ac desuper consecrarum literarum continentiam, & tenorem, quem pariter praesentibus haberi volumus pro expresso, ac ad verbum inserto, auctoritate Apostolica tenore praesentium comprobamus, confirmamus, & innovamus, easque firmiter, & inviolate, ac juxta declarationem praedictam Nos similiter servaturos esse promittimus, & juramus, atque per eos, ad quos spectat, pariter perpetuo observari praecipimus, & mandamus.

Nulli ergo omnino hominum hanc paginam &c.

Dat. die 10. Decem. 1605. An.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo quinto, tertio Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno I.

X X V.

De vocalium electione, & votis in Diffinitoriis, & Dietis generalibus Congregationis Canonico Regularium Lateranensium, deque Abbatis generalis, ac Procuratoris electione, Novitiorumque receptione.

De huiusmodi Congregatione habet in Constit. XXIX. Paschalis II. Tom. II. fol. 134.

PAULUS PAPA V.
Ad futuram rei memoriam.

Pastoralis nostri muneris ratio postulat, ut in illis auctoritatem nostram interponamus, per qua Congregationum, & Ordinum Regularium quieti, & prospero statui opportune consulatur, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§.1. Ad Congregationem itaque Lateranensem Canonico Regularium Ordinis S. Augustini mentis nostrae aciem convertentes, & attente considerantes, maxime convenire, ut in electione Praelatorum, Superiorum, & Officialium ipsius Congregationis, omnes illius Canonici Regulares (nulla Nationum, aut personarum acceptione, vel exceptione, habita) partem habere debeant, aequalitatem vtorum, & suffragiorum in Diffinitorio, tam in Capitulo, quam in Dietis generalibus stabilendam duximus.

§.2. Motu igitur proprio non ad alicujus nobis super hoc oblati petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & matura deliberatione nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, harum serie statuimus, & ordinamus, ut de cetero, pro huiusmodi votorum aequalitate in eodem Diffinitorio, unus ex Marchia Ecclesiastica, alius ex status, & Ducatus Mediolani; alius ex Marchia Trivisana; alius ex Principatus Pedemontium conjunctim una cum Monasteriis Placentiae, Parmae, Mantuae, Regii, Mutinae, & Vignolae; & alius ex Hetruria, Regni Neapolis, & Genuae, Monasteriis ejusdem Congregationis, qui respective sic ad hunc effectum pro una vice ex dictis Monasteriis Hetruriae, & Genuae, & pro alia ex Neapolis, perpetuis futuris temporibus eligi debeat.

§.3. Eligendi Canonici vota in quibuscumque Capitulis, & Dietis generalibus dictae Congregationis habeant.

§.4. Quae quinque vota Diffinitorium novum constituunt, & simul cum quatuor votis Diffinitorii antiqui, novem votorum numerum constituunt, quae omnia intervenire debent in omnibus determinationibus in ipsis Dietis, & Capitulis generalibus faciendis.

§.5. Praeterea ut Abbas generalis totius Congregationis, juxta formam literarum in forma brevis fel. record. Gregorii Papae XIII. Praedecessoris nostri, ad Triennium, & cum distinctione praescripta in Constitutionibus dictae Congregationis per dictas literas confirmatis, videlicet, quod pro uno triennio ex Provinciis vocatis juxta antiquum

Exordium.

In electione Praelatorum, & Officialium aequalitatem vocalium stabilendam Pontifex duxit.

In Diffinitorio igitur, quinque voces eligi debent.

Qui in omnibus Capitulis, & Dietis generalibus vocem habeant.

Quinque voces Diffinitorium novum constituunt, cum aliis quatuor Diffinitorii antiqui in d. Capitulis, & Dietis.

Abbas generalis ad triennium alternatim ex Provinciis hic relatis eligatur.

quum usum Marchiae Ecclesiasticae, & Trivisanae, & pro alio triennio ex Provinciis juxta eundem antiquum usum nuncupatis Lombardiae videlicet Ducatus, & status Mediolani, Pedemontium, Parmae, Placentiae, Mutinae, Regii, Vignolae, ac Hetruriae, Regni Neapolis, & Genuae, & ex his Provinciis respective alternis vicibus juxta distinctionem praedictam perpetuo eligi debeat, absque aliqua Nationum, & Provinciarum illius partis, ad quam pro tempore spectabit exceptione.

Procurator generalis ipse ad triennium eligatur ex altera parte, ex qua Abbas generalis illo triennio eligi debet.

Divisio Monasteriorum, & Abbatiarum, inter quosdam Nationes factas revocatur, & Praelaturae Congregationis idem per fontis, absque Nationum, & personarum distinctione concedantur.

Novitii qui, quot, & quomodo recipiendi erunt in futurum.

donec Canonici, & Conversi in dictis Monasteriis ad praescriptum numerum redacti fuerint, absque praedictis Monasteriorum, in quibus numerus praescriptus, & assignatus completus non fuerit, recipiendi facultatem concedimus.

§.9. Et ad hunc effectum Novitiatu institutos, videlicet in Marchia Ecclesiastica Casense, & Montis Bellii; in statu, & Ducatu Mediolani in Monasterio Caloretii in Mediolanensi sito, ac in Dominio Venetorum Verona, & in Hetruria Fesulis, & in Regno Neapolis in Monasterio Beatae Mariae de Pedegrepta, confirmamus, & approbamus, ac in illis Novitiis, juxta praesentium, ac Ordinationum decretorum jussu dicti Clementis Praedecessoris factorum, tenorem, & numerum praescriptum recipi posse concedimus.

§.10. Praeterea non modernorum Abbatum, & Visitationum, ac Procuratorum generalium causa, qui alioqui, & praesertim ipse Abbas generalis, cum officiis haecenus laudabiliter functi sunt, neque propter aliqua eorum praeterita demerita, sed, ut hae nostra constitutio in ipsa Congregatione de cetero perpetuo observanda, hoc tempore sine alicujus exceptione initium sumat, volumus, ac pari motu, & auctoritate statuimus, ut neque Abbas generalis, qui pro tempore fuerit, finito ejus officio, & facta electione alterius Abbatis, officium generale, videlicet Visitationis, aut Procuratoris generalis, neque item e Converso Procurator generalis pro tempore in Abbatem generalem, nisi absoluto triennio post peractum respective utrumque officium eligi possit.

§.11. Utque etiam nullus ex Visitationibus generalibus finito triennio sui officii Visitationis generalis in Abbatem generalem pro sequenti immediato triennio eligi valeat.

§.12. Praecipientes in virtute sanctae obedientiae, omnibus, & singulis ejusdem Congregationis generalis, ac aliis Abbatibus, Diffinitoribus, Praelatis, & Canonici, ceterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, ut praesentes nostras literas observent, & observari curent, & faciant. Irritum nihilominus, & inane decernentes quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.13. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Congregationis etiam jurejuramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis ejusdem Congregationis superioribus, & Canonici, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque;

Novitiatu hic enunciati comprobantur, & in eis Novitios juxta decreta Clementis VIII. recipi decernitur.

Abbas generalis in designatione sui Officii Procuratorem generalem neque Procurator Ordinis in Abbatem eligi possit, nisi post peractum ab eis officium.

Nullus ex Visitationibus generalibus in Abbatem generalem eligatur pro sequenti immediato triennio.

Observantia praedictorum omnibus praecipitur.

Contrariisque derogatur.

1606. Dat. die 10. Decem. 1605. An. I.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 30. Decembris 1605. Pontificatus nostri Anno I.

XXVI.

Confirmatio unionis Congregationis Fratrum S. Ambrosii, & Congregationis Fratrum S. Barnabae, sub Regula S. Augustini viventium. Et approbatio Constitutionum pro eorum bono regimine editarum, omniumque privilegiorum eisdem concessorum.

De prima Congregatione vide supra in Constit. XXII. Gregor. XI. Cupientes Tom. III. Par. II. fol. 362. Et de secunda vide Constit. VI. Alexandri VI. Praevitae Tom. III. Par. III. fol. 236.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Altoralis nostri muneris debitum exposuit, ut ad ea libenter intendamus, per quae Religiosorum statui, & prospero gubernio opportune prospicitur, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Volentes itaque Congregationes S. Ambrosii ad Nervis Mediolanensis & S. Barnabae Provinciae Marchiae, & Januae, sub Regula Sancti Augustini, alias a fel. rec. Sixto Papa V. Praedecessore nostro invicem unitas, specialibus favoribus, & gratiis benigne profsequi, ac earumdem Congregationum Superiores, & Religiosos, universos, & singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter potrectis, inclinati.

Ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, super Consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium deputatorum, Constitutiones pro ipsarum Congregationum, & earum Monasteriorum, seu domorum, & Religiosorum prospero gubernio, & regimine editas, & in eadem Congregatione jussu nostro diligenter examinatas, & approbatas, nec non etiam quaecumque privilegia, gratias, exemptiones, libertates, immunitates, concessionem, indulgentias, & indulta eisdem Congregationibus, illarumque Monasteriis, Domibus, Superioribus, Fratribus, & aliis Religiosis in genere, vel in specie, per quoscumque Rom. Pont. Praedecessores nostros & Apost. Sedem concessa, quatenus sint in usu, & non sint revocata, neque sub aliquibus revocationibus comprehensa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non adferentur, auctoritate Apostolica,

Confirmatio Constitutionis & interdicti ut in sub.

Unio Congregationis Sancti Ambrosii, & S. Barnabae a Sixto V. praesentibus fuit in Constit. edita die 14. Augusti 1585, quibus praesentibus, quibus simpliciter unione in hunc modum continetur.

tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolica firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui in eisdem intervernerint, supplemus.

Non obstantibus, quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictarum Congregationum, & earum Monasteriorum, seu domorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 21. Januarii, 1606. Pontificatus nostri Anno I.

Decogatio contrariorum.

Dat. die 21. Januar. 1605. An. I.

XXVII.

Quod Fratres Congregationis Iestatorum S. Hieronymi, Ordinem Sacerdotalem a quocumque Episcopo idoneo, servatis servandis assequi generatim valeant, & exercere, prohibitionibus quibuscumque abrogatis. Nonnullas tamen Ordinationes observare teneantur.

Isti Fratres vocabantur Pauperes Jesuiti, quorum Congregationem approbavit Martinus V. in Constit. XXII. Pix To. III. Par. II. fol. 460. Novem autem Jesuatorum S. Hieronymi sortiti sunt tempore Alexandri VI. in Constit. XI. Ad sacram Tom. III. Par. III. fol. 242. Eisque Clementis VII. dedit privilegia Ordinis S. Augustini, cujus Regulam proficentur, ut in ejus Constit. XLIV. Sacrae To. IV. Par. I. fol. 102. Quinimo Pius V. omnium Mendicantium privilegia eis communicavit, & inter eos annumerari declaravit in sua Constit. LIX. Romanus Tom. IV. Par. II. fol. 397.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Religiosos viros, qui sub suavi Religionis iugo, Dei obsequiis mancipati, majori pietatis studio, ac ardentiori charitatis affectu in holocaustis, sacrificiis, & divinis obsequiis ultro illi placere, ac magis gratum exhibere cupiunt famulatum, benigni favoris patrocinio libenter complectimur, ac gratiis proficimur opportunis, prout illorum pia vota exposulant, ac alias in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Cum itaque sicut dilectorum filiorum Visitatorum, & aliorum Superiorum, & fratrum Congregationis Jesuatorum nomine, Nobis expositum fuit; licet Religiosi dictae Congregationis ex vetustissimo, semperque observato instituto, etiam post emissam per eos in dicta Congregatione professionem regularem, Sacris ordinibus initiari non consueverint; & licet dudum bo. mem. Gabriel Episcopus Albanensis Car-

Congregatio hujus Religiosi etiam post emissionem professionem Sacris initiari non consueverunt.

Cardinalis Paleottus, & Nicolaus tituli sanctae Praxedis Presbyter Cardinalis Senonensis nuncupati, ac Venerabilis frater Casar Episcopus Cremonensis, quibus fel. recordat. Gregorius Papa XIV. Praedecessor Noster, hoc negocium commiserat, ex causis tunc expressis, per quoddam eorum decretum statuerint, ut dictae Congregationis religiosi, qui eo tempore ad Sacros ordines promoti reperiebantur, ab illorum executione in perpetuum suspensi forent, & Superiores, qui literas dimissorias, & alias quascumque concesserunt, aut aliter quovis modo opitulatus fuerat fratribus dictae Congregationis, ut ad ordines promoverentur, ab eorum officio depositi in posterum ad ea, & alia in dicta Congregatione obtinenda inhabiles essent, & esse intelligerentur. Quodque de cetero sub poena perpetui carceris ad hujusmodi ordines quiscumque fratrum promovendi, aut ad hunc effectum literas dimissorias concedere non posset; & ulterius nec cuiquam ex eisdem fratribus liceret gradum in sacra Theologia, vel alia facultate adipisci. Quod decretum a praedicto Gregorio XIV. necnon a pia me. Clemente Papa VIII. etiam Praedecessore Nostro confirmatum fuit, prout in dicto decreto, & in literis eorumdem Praedecessorum desuper expeditis plenius continetur.

Sed ex causis hic expressis ista Pont. Fratres initiatos & deinde ab exercitio Sacrorum Ordinum suspensionem habilitat usque ad numerum centi Sacrorum.

Nihilominus tum quia nonnulli ex illis, qui ut praefertur Sacris ordinibus initiati ab illorum executione suspensi fuerunt, adhuc superstitis sunt, & alii etiam in d. Congregatione reperuntur, ad Sacros ordines suscipiendos apti, tum etiam quia multi libentius in eadem Congregationem ingrederentur, si eis ad sacros ordines suscipiendos, & divinarum ministracionem aditus pateret, tum demum quia divinus cultus majorem in ipsa Congregatione susciperet incrementum, si ejus religiosi ab ignobili otio, & a turpi ignorantia sejunctis, Sacros ordines suscipere, ac in illis ministrare, ac divinis laudibus, & obsequiis vacare liceret, propter praemissas, & alias rationabiles causas cupiant praedicti Visitatores, & fratres aliquibus ex eis, Apostolica nostra auctoritate licentiam Sacros ordines suscipiendi, ac in illis etiam in Altaris ministerio ministrandi, & sacris servitiis se mancipandi benigne concedi. Nos illorum piuum desiderium hujusmodi ad divini cultus augmentum, & eorum Congregationis decorem, & incrementum intendens summo in Domino commendates, considerantesque non posse religiosos majore cum fructu Dei obsequiis vacare, quam per divinarum literarum scientiam, per Altaris ministerium, & divinarum officiorum usum, & propterea piis eorum votis favorabiliter annuere, illosque specialibus favoribus, & gratiis proficui volentes, necnon decreti, & literarum Gregorii, & Clementis praedictarum, totos tenores perinde, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, necnon singulares ejusdem Congregationis

personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodata existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes: Supplicationibus eorumdem Visitatorum, Superiorum, & Religiosorum nomine, per dilectum filium Isidorum Venetum, Fratrem, & Procuratorem generalem dictae Congregationis, Nobis super hoc humiliter potrectis inclinati: Ex voto Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, super Consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium deputatorum, quibus hoc negotium examinandum, & Nobis referendum commissimus, in primis, & ante omnia decretum, & literas Gregorii, & Clementis Praedecessorum supra dictas, in quantum praesentibus adversantur, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo revocamus, & annullamus, & suspensionem ab executione ordinum, ut praefertur, factam omnibus, & singulis ejusdem Congregationis religiosi, qui ad ordines etiam Sacros, & Presbyteratus, alias tamen rite promoti extiterunt, ita, ut quilibet eorum in susceptis ordinibus deinceps, quoad vixerint etiam in Altaris ministerio ministrare, & non susceptos suscipere, & in illis pariter ministrare libere possint, auctoritate Apostolica tenore praesentium gratiosè relaxamus, ac illos omnes, & singulos ad ministrandum in susceptis ordinibus, atque ad ascendendum ad superiores, & non susceptos ordines rehabilitamus. Praeterea, ut comprehensis supra dictis, jam ad Sacros ordines promotis, alii ejusdem Congregationis religiosi usque ad completum numerum centum, dumtaxat in tota Congregatione praedicta ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus ordines ab infra scriptis Antistibus statutis a jure temporibus, sed hac prima vice, etiam non servatis interstitiis a Concilio Tridentino designatis, & anni circulo minime expectato promoveri, ac promoti in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, dummodo tamen praevio diligenti examine, ad hoc idonei reperti fuerint, auctoritate, & tenore praedictis, licentiam concedimus, & indulgemus, ac cum illis super hoc opportune dispensamus: ac infra scriptis Antistibus dictis religiosi ordines hujusmodi conferendi facultatem imper-

Volimus autem, & pari auctoritate statumus, & ordinamus, ut religiosi dictae Congregationis, tam haecenus recepti, quam in futurum recipiendi, qui in eadem Congregatione ad ordines non ascenderint, a nullis propterea honoribus, gradibus, & ministeriis dictae Congregationis excludantur, quinimo promiscue cum promotis vocem activam, & passivam, in omnibus actibus, & negotiis, sine aliqua prorsus differentia habere possint, & debeant, & a quo cum eisdem promotis jure, non oribus, gra-

Non promoti ad sacros Ordines, eisdem gradibus cum promotis persequi solent.

Promissis de-
cedibus alii
sufficiantur.

Antistes a
quibus pro-
moveri possunt,
designantur.

Promove ad
recitationem
Horarum obli-
gat, hinc gra-
tias debentur.

Essent pro-
movere ad Or-
ationem Do-
minicam, &
Salutationem
Angelicam,
non tenentur de-
clarat.

Missarum
celebrationem
modum pre-
ferant.

Secularium
confessiones
audire prohi-
bet.

Distillatione
a quibus sa-
cro initium
venit.

gradibus, ministeriis predictis, ceterisque
ipsius Congregationis privilegiis, & prae-
rogativis gaudeant, & persolvantur.

§.4. Quodque in tota Congregatione
predicta, ultra numerum centum, ad Sa-
cros ordines promoveri non possint, sed
quandocumque aliqui ex numero promotu-
rum ab hac vita migraverint, alii idonei in
eorumdem demortuorum locum sufficiantur;
ita ut sic ordinatorum numerus in tota
Congregatione perpetuo retineatur.

§.5. Quodque illi, qui ad ordines pro-
moveri erant, literas dimissorias a suis
Superioribus, ad aliquem ex infrascriptis
Antistibus directas habeant, a quibus Anti-
stibus in eorum propterea Civitatibus, vel
Dioecesis tantum, & non ab aliis hujus-
modi ordinibus suscipiant: videlicet in Urbe
a dilecto filio Vicario nostro, vel de illius
licentia a quocumque Catholico Antistite,
gratiam, & communionem Sedis Aposto-
lice habente, ac in dicta Urbe Pontificalia
exerceat, necnon a Venerabilibus fratri-
bus Mediolanensi, Bononiensi, & Senesi
Archiepiscopis, ac Episcopo Patavino, vel
ab aliis similibus Antistibus, de ipsorum
Archiepiscoporum, & Episcoporum licentia, in
illorum respective Civitatibus, & Dioeci-
bus Pontificalia exercentibus, quibus, &
cuiuslibet eorum predictos religiosos, ut
praemissum est, ad omnes etiam Sacros, &
Presbyteratus ordines promovendi, licen-
tiam, & facultatem concedimus.

§.6. Praeterea statuimus, & ordinamus,
ut Sacerdotes, & alii ad Sacros ordines, hoc
pacto pro tempore promoti, ex peculiari
eiusque obligatione horas Canonicas in
Choro statuto ab Ecclesia tempore recitare
debeant; in illis scilicet Conventibus, in
quibus quatuor saltem fratres reperientur in
Sac. ordinibus constituti, in aliis autem Con-
ventibus ubi pauciores quatuor erant Sacris
ordinati, possint eas etiam privatim recitare.

§.7. Ipsi vero fratres ad Sacros ordines
promoti, nullatenus in posterum teneantur
ad recitationem Orationis Dominicae, &
Salutationis Angelicae, in illis temporibus,
in quibus ad eam priusquam easdem Horas
Canonicas recitare deberent, ex praescripto
suarum constitutionum loco eorumdem
Horarum erant obligati.

§.8. Missas vero submissa voce recitare
contenti sint, & a solemnium celebratione
abstineant, nisi sibi ipsi solemniter cele-
brare jam hoc tempore consueverint.

§.9. Quodque ad Sacerdotium promo-
ti, neque ullius secularis personae, neque
alterius Ordinis regularis ullo tempore,
etiam de cuiuscumque Episcopi, vel Super-
ioris regularis licentia confessiones audire
possint, sed tantum illis Sacerdotibus, qui
ad confessiones audiendas idonei reperti, &
ab Ordinariis locorum approbati fuerint,
liceat aliorum ipsius Congregationis reli-
giosorum, de sui Superioris licentia con-
fessiones audire.

§.10. Quodquod fratres ipsi aliquo Sa-
cro ordine initiati suae dignitatis memores,
exercitio distillationis aquarum nullo pacto

vacent, neque earum venditionibus sese
immisceant.

§.11. Imo ceteri ejusdem Ordinis regu-
lares, qui ad ordines promoti non fuerint,
quibusque id exercitum non admittitur, eju-
smodi aquas distillas, quod hactenus fecerunt,
mulieribus deinceps nullo preterito
vendere, aut alias tradere debeant, neque
venales habere, seu exponere, sed tantum
cas seorsum ab aliis possint vendere Arom-
mariis, vel aliis particularibus personis.

§.12. Insuper, ut religiosi dictae Congre-
gationis magis fructuosi in Ecclesia Dei mi-
nistri evadere possint, eidem Congregati-
oni, & illius Superioribus, & religiosis, ut
in eorum Conventibus, ubi hoc commode
fieri poterit, literarum exercitationes, seu
studia erigere, & instituire possint, in
quibus tum humaniores literae, ac discipli-
nae, tum Philosophia, ac Theologia legantur,
ipsique us operam dare valeant, auctori-
tate, & tenore predictis, licentiam, &
facultatem concedimus, & indulgemus.

§.13. Decernentes praesentes literas nul-
lo unquam tempore de subreptionis, vel
obreptionis, aut nullitatis vitio, seu inten-
tionis nostrae, vel alio quopiam defectu,
quavis de causa, & occasione, vel preterito
notari, vel impugnari, infringi, suspendi,
limitari, vel retractari, aut revocari
ullatenus posse, sed semper validas, & effi-
caces existere, suosque plenarios, & integros
effectus sortiri, & obtinere.

§.14. Sicque & non aliter per quoscum-
que Judices ordinarios, & delegatos, etiam
causarum Palatii Apostolici Auditores, sub-
lata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter ju-
dicandi, & interpretandi facultate, & au-
thoritate iudicari, & definiti debere, ac
irritum, & inane quicquid fecerit super his
a quoquam quavis auctoritate scienter, vel
ignoranter contigerit attentari.

§.15. Non obstantibus literis Gregorii,
& Clementis Praedecessorum praedictorum,
& quibusvis aliis prohibitionibus, necnon
constitutionibus, & ordinationibus Aposto-
licis, ac dicti Ordinis, & Congregationis
Jesuatorum, etiam juramento, confirma-
tione Apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis, statutis, & consuetudinibus pri-
vilegiis quoque, indultis, & literis Aposto-
licis in contrarium praemissorum quomo-
dolibet concessis, confirmatis, & approba-
tis. Quibus omnibus, & singulis, eorum-
tenores praesentibus pro expressis, & ad ver-
bum insertis habentes, hac vice dumtaxat,
& ad effectum praemissorum, specialiter, &
expresse, ac latissime derogamus, ceteris-
que contrariis quibuscumque.

§.16. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, etiam impressis, manu alicu-
jus Notarii publici subscriptis, & sigillo ali-
cujus personae in dignitate Ecclesiastica con-
stituta munitis eadem prorsus fides adhi-
beatur ubique, quae praesentibus adhibere-
tur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum,
sub annulo Piscatoris, die 18. Februarii 1606,
Pontif. nostri Anno I.

Est mulieri-
bus vendi, aut
venales habe-
ri interdicitur.

Studiorum
instituti-
onem
concedit.

Classula praeser-
vativa.

Classula sub-
lata &c.

Classula de-
rogatoria.

Transumptio-
rum fides.

Dat. die 18.
Febr. 1606.
An. 1.

Se.

Sequitur declaratio praevulterae
Constitutionis.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sedis Apostolicae providentia circumsp-
ecta, quandoque religiosam vitam agen-
tibus, ea concedit, & indulget, quae regu-
laribus eorum institutis vetita erant, prout
mature desuper habito consilio eorum ani-
marum saluti, & religionis propagationi in
Domino iudicat expedire.

Constitutio-
nem praeced-
entem enunciat.

Et ad sup-
plicationem
Congregati-
onis.

§.1. Sane cum alias Fratres Congrega-
tionis &c. Omittitur narrativa praecedentis
Bulle.

§.2. Cum autem, sicut dilecti filii Vi-
sitatores, & alii Superiores, ac fratres dic-
tae Congregationis per dilectum etiam fi-
lium Isidorum Venetum, fratrem, & Pro-
curatorem generalem ejusdem Congrega-
tionis Nobis nuper exponi fecerunt, pro
divini cultus in ipsa Congregatione aug-
mento maxime expediat, ut aliqui ex illius
fratribus ad Subdiaconatus, & Diaconatus
Sacros Ordines promoveantur, qui gradatim
in locum demortuorum Presbyterorum
statim sufficiantur. Ideo Visitatores,
& Superiores, ac fratres praedicti Nobis ha-
miller supplicari fecerunt, ut in praemissis
providere de benignitate Apostolica di-
gnaremur.

Habilitat
alios viginti
quatuor Fra-
tres ad Sub-
diaconatus,
& Diacono-
rum Ordinem
respective.
Vide hic in-
fra a gene-
ralium habili-
tationem.

§.3. Nos igitur praedictarum literarum
tenores praesentibus pro sufficienter expres-
sis habentes, hujusmodi supplicationibus
inclinati, de eorumdem S. R. E. Cardina-
lium consilio, ut ultra centum dictae Con-
gregationis fratres in Presbyteratus ordine
constitutos, alii duodecim ad Subdiaconatus,
ac alii etiam duodecim ad Diaconatus
Sacros ordines de Superiorum suorum li-
centia modo, & forma in prioribus nostris
literis expressis promoveri, & promoti in
illis, etiam in Altaris ministerio ministra-
re: ita quod quando aliqui ex numero pro-
motorum hujusmodi e vivis decesserint,
alii in mortuorum locum sustituantur. Apo-
stolica auctoritate tenore praesentium licen-
tiam concedimus, & indulgemus.

Derogatio
ecclesiasticorum.

§.4. Non obstantibus literis Gregorii,
& Clementis Praedecessorum praedictorum,
& quibusvis aliis prohibitionibus, necnon
constitutionibus, & ordinationibus Aposto-
licis, ac dictae Congregationis etiam jura-
mento, confirmatione Apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis statutis, &
consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis,
& literis Apostolicis in contrarium praemi-
ssorum quomodolibet concessis, confirma-
tis, & approbatis. Quibus omnibus, & sin-
gulis eorum tenores praesentibus pro ex-
pressis, & ad verbum insertis habentes, hac
vice dumtaxat, & ad effectum praemissorum
specialiter, & expresse, ac latissime dero-
gamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplorum
fides.

§.5. Volumus autem, ut praesentium
transumptis etiam impressis, manu alicu-
jus Notarii publici subscriptis, & sigillo

persona in dignitate ecclesiastica constituta
munitis, eadem prorsus fides adhibeatur
ubique, quae praesentibus adhiberetur si fo-
rent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum,
sub Annulo Piscatoris die 13. Martii 1608.
Pontificatus nostri Anno III.

Dat. die 13.
Martii 1608.
An. III.

Sequitur declaratio circa personas hujus
Ordinis, recitationi Horarum Canonica-
rum addictas.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ministerio sacri Apostolatus officii li-
cet immeriti praesidentes, ad ea per
quae divinus cultus, & devotio augetur, li-
benter intendimus, & quae propterea ordi-
nata fuisse dicuntur, Apostolici muniminis
firmitate, cum a Nobis petitur, robo-
ramus.

§.1. Alias si quidem statuimus, & ordi-
navimus, ut fratres Congregationis Je-
suatorum ad Sacros Ordines pro tempore
promoti, ex peculiari cujusque obligatione
Horas Canonicas in Choro, statuto ab Ec-
clesia tempore recitare deberent, in illis
scilicet Conventibus, in quibus quatuor
saltem fratres reperirentur in Sacris Ordini-
bus constituti; in aliis autem Conventibus,
ubi pauciores quatuor essent Sacris
ordinati, possent eas etiam, sed privatim
recitare, ipsi vero fratres ad Sacros Ordines
promoti nullatenus imposterum tene-
rentur ad recitationem Orationis Domini-
cae, & Salutationis Angelicae in illis tem-
poribus, in quibus ad eam, priusquam easdem
Horas Canonicas recitare debebant, ex praescripto
suarum Constitutionum, loco eorumdem Horarum
erant obligati, prout in nostris in simili forma Brevis desuper
expeditis literis plenius continetur.

§.2. Et sicut dilecti filii Isidorus a Vene-
tia, Visitator Generalis, ac Definitor, et
alique Vocales ejusdem Congregationis
Nobis nuper exponi fecerunt, illi subinde
animadvertentes ex recitatione Horarum
Canonicarum hujusmodi, cum spirituales
fructus ipsi Congregationi provenire, tum
Christifideles recitationi earumdem Hora-
rum interessentes ad devotionem excitari
provida deliberatione desuper habita, in
eorum Capitulo generali novissime cele-
brato, reservato nostro, & Sedis Aposto-
lice benedictione, ordinarunt, & statuerunt,
quod ex tunc de cetero quicumque ex fra-
tribus dictae Congregationis recitationi di-
ctarum Horarum idonei essent, illi ad re-
citationem earumdem Horarum teneren-
tur, & per Horarum recitationem hujus-
modi recitationi Orationis Dominicae,
ex regularibus eorum institutis praescri-
pta satisfacere censerentur. Cum au-
tem, sicut eadem expositio subiunge-
bat, Isidorus, & Definitor, ac alii
Vocales praedicti plurimum cupiant ordina-
tio-

Exordium.

Statue hic
Pontifex pro-
mote ad Sa-
cros Ordines
ad recitatio-
nem Horarum
Canonicarum
tenere, ut sup-
ra.

In Capitulo
Generali po-
stulatum fuit
magis expre-
dient, quod
omnes Fratres
recitationem
Horarum ido-
nos, ad earum
recitationem
tenentur, i-
dem supplicari
tur Pope pro
compensatione
hujus statu-
ti.

tionem, & statum huiusmodi pro eius
substantia per Nos Apostolica auctoritate
confirmari, & approbari, ideo Nobis hu-
militer supplicari fecerunt, ut in praemissis
providere de benignitate Apostolica digna-
remur.

Hic ideo Pon-
tice illud co-
firmat.

§.3. Nos igitur Isidorum, ac Definitorum,
& alios Vocales praedictos, necnon
singulos dictae Congregationis Fratres spe-
cialis gratiae favore prosequi volentes, &
a quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sen-
tentis, censuris, & poenis, a iure, vel ab
homine, quavis occasione, vel causa latis,
si quibus quomodolibet innodati existunt,
ad effectum praesentium dumtaxat conse-
quendum, harum serie absolventes, & ab-
solutos fore censentes, huiusmodi supplica-
tionibus inclinati, de Venerabilium Fra-
trum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae
Cardinalium, negotiis, & consultationibus
Episcoporum, & Regularium praepositorum
consilio, ordinationem, & statuta praedi-
cta Apostolica auctoritate, tenore praesen-
tium perpetuo confirmamus, & approba-
mus, illisque perpetuae, & invariabilis
Apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac
ab omnibus dictae Congregationis Fratribus
inviolabiliter observari mandamus.

§.4. Et nihilominus, quod de caetero
perpetuis futuris temporibus, quicumque
ex dictae Congregationis Fratribus recitati-
oni Horarum Canoniarum habiles, & ido-
nei erant, illi ad eandem Horarum re-
citationem perpetuo teneantur, & obligati
existant, ac per recitationem Horarum Ca-
noniarum, recitationi Orationis Domini-
cae, & Salutationis Angelicae, ad quam
iuxta regularia eorum instituta tenentur,
satisfaciant, & satisfacere censeantur, si-
militer perpetuo statuimus, & ordina-
mus.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, nec non dic-
tae Congregationis, etiam iuramento con-
firmatione Apostolica, vel quavis firmitate
alia roboratis statutis, & consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis, & liti-
eris Apostolicis, eidem Congregationi, illius-
que Visitatori generali, ac Fratribus, &
aliis Superioribus, & personis, sub quibus-
cumque tenoribus, & formis, ac eum quibus-
vis etiam derogatoriis derogatoriis,
aliisque efficacioribus clausulis, & decre-
tis, in genere, vel in specie, ac alias in
contrarium praemissorum quomodolibet
concessis, confirmatis, & approbatis; Qui-
bus omnibus, & singulis, eorum tenores
praesentibus pro expressis habentes, illis
alias in suo robore permanens, hac vice
dumtaxat specialiter, & expresse deroga-
mus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus autem, ut praesentium
exemplis etiam impressis, manu alicuius
Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius
personae in dignitate Ecclesiastica consti-
tute munitis, eadem prorsus fides adhibea-
tur, quae ipsi originalibus literis adhibetur,
si forent exhibita, vel offensa.

Idemque iterum
statuit.

Derogatio
consecrationum

Transumptio-
num fieri.

Datum Romae apud Sanctum Marcum
sub Annulo Piscatoris, die 23. Sept. 1608.
Pontificatus nostri Anno IV.

Subsequitur generalis habitatio
ad Ordines Sacros.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Onerosa Pastoralis officii cura, meritis
licet insufficientibus Nobis ex alto
commissa postulat, ut Christi fideles praeser-
tim sub suavi Religionis iugo, obsequiis
Altissimi mancipatos, quo ardentiori pie-
tate, & charitate in sacrificiis, & divinis
officiis illi placere, magisque gratum va-
leant exhibere famulatum, specialibus Se-
dis Apostolicae favoribus, gratiisque profe-
quamur opportunis, prout pia illorum vo-
ta postulant, & alias in Domino conspicimus
salubriter expedire.

§.1. Alias siquidem postquam &c. Omit-
tatur relatio Constitutionum, quae praecedunt.

§.2. Cum autem sicut Fratres dictae
Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt,
ex promotione eorundem Fratrum
ad Sacros Ordines huiusmodi felici dictae
Congregationis gubernio, prosperaque di-
rectioni hactenus notabiliter, cum magno,
& evidenti illius progressu, & divini cultus
augmento consultum fuerit, & in dies ma-
jor illius progressus benedicente Domino
saturus sit, si non solummodo centum, verum
omnes praedictae Congregationis Fra-
tres, ad hoc alias idonei, & capaces, ad
eisdem Sacros Ordines promoveri possent.
Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt
dicti Fratres, ut sibi opportuna super
praemissis licentia providere de benignitate
Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur ad ea per quae Congre-
gationum ad divini cultus augmentum, &
religionis propagationem institutarum con-
servationi, & mantentioni, divini cultus
augmento salubriter consultur, libenter
intendentes, praedictae Congregationis Fra-
tres specialibus favoribus, & gratis profe-
qui volentes, & eorum quemlibet a quibus-
vis excommunicationis, suspensionis, &
interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis,
censuris, & poenis, a iure, vel ab homine
quavis occasione, vel causa latis, si quibus
quomodolibet innodati existunt, ad effe-
ctum praesentium dumtaxat consequendum,
harum serie absolventes, & absolutos fore
censentes, ac praedictarum literarum tenores
praesentibus pro expressis habentes, sup-
plicationibus eorum nomine Nobis per di-
ctum Isidorum nunc praedictae Congrega-
tionis Visitatorem generalem super hoc hu-
militer porrectis inclinati. De eorundem
Cardinalium consilio, ut omnes, & singuli
praedictae Congregationis Fratres, nunc &
pro tempore existentes de illorum Superio-
rum licentia, ad omnes etiam Sacros, &
Presbyteratus Ordines statutis a iure tem-
pori-

Esordium.

Hic Pontifex
edidit praede-
centes Con-
stitutiones
(Ex quibus
magis in re-
ligione pro-
gressus eventi

Et modo ad
felicitate pro-
gressum, ge-
neralem de
Fratribus ha-
bitationem,
ad Ordines.

poribus a locorum Ordinariis, vel aliis qui-
busvis Antifitibus, gratiam, & communio-
nem Sedis Apostolicae habentibus promo-
veri, & promoti in illis etiam in Altaris
ministerio ministrare, dummodo tamen
praevio diligenti examine ad hoc idonei re-
periri fuerint, & aliud eis non obsistat ca-
nonicum impedimentum, ac alias servata
forma Sacri Concilii Tridentini, aliisque
de iure servandis, libere, & licite possint,
& valeant, Apostolica auctoritate praedicta
tenore praesentium concedimus, & indul-
gemus, ac cum eis super hoc opportune dis-
pensamus.

§.4. Sique per quoscumque Iudices,
ordinarios, & delegatos etiam causarum
Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Ro-
manae Ecclesiae Cardinales etiam de latere
Legatos, iudicari, & deserviri debere, ac
irritum, & inane, si secus super his a quo-
cumque quavis auctoritate scienter, vel igno-
rante contigerit attentari, decernimus.

§.5. Non obstantibus Gregorii, & Cle-
mentis Praedecessorum praedictorum, ac no-
stris literis praedictis, & quibusvis aliis pro-
hibitionibus, necnon Constitutionibus, &
Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Con-
gregationis, etiam iuramento, confirma-
tione Apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam
legitime praescriptis, privilegiis quoque,
indultis, & literis Apostolicis in contrarium
praemissorum quomodolibet concessis, confir-
matis, & innovatis. Quibus omnibus, &
singulis, illorum omnium, & singulorum
tenores praesentibus pro plene, & sufficienter
expressis, & ad verbum insertis habentes,
illis alias in suo robore permanens, hac
vice dumtaxat specialiter, & expresse
derogamus, ceterisque contrariis quibus-
cumque.

§.6. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, etiam impressis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum,
sub Annulo Piscatoris die 25. Januarii 1611.
Pontificatus nostri Anno VI.

Et Reges in
Secretis.

Commissio Vicario Generali Viglevanensi
confirmandi erectionem Scholae, & Bi-
bliothecae Ambrosianae, legesque pro ea-
rum regimine latis a Friderico Cardinali
Borromeo, eique redditus nonnullos
uniendi.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto Filio Vicario Ven. Fratris nostri
Episcopi Viglevanensi, in Spiritua-
libus generalis salutem, & Apo-
stolicam benedictionem.

Esordium
necessitate,
neque utilitate
Scholarum
petitur.

Copiosus in misericordia Dominus, &
in cunctis gloriosus operibus, a quo
omnia dona desunt, ad hoc Nobis licet
Ball. Rom. Tom. V. Par. III.

immeritis suae sponse universalis Ecclesiae
regimen committere, & nostrae debilitati
jugum Apostolicae servitutis imponere vo-
luit, ut tamquam de summo vertice mon-
tis ad infima reflectentes intuitum, quid
pro huiusmodi illustranda Ecclesia ad fidei
orthodoxae propagationem conferat, quid-
ve statui fidelium quorumlibet conveniat,
attentius prospiciamus, & ut a fidelibus ip-
sis profligatis ignorantiae tenebris illi per do-
num sapientiae in via mandatorum Domini
conservari debeant, attendentes eos, ad
quaerendum literarum studia, per quae mi-
litantis Ecclesiae Respublica regitur, & di-
vini nominis, ac ejusdem fidei cultus pro-
tenditur, omnisque humanae prosperitatis
conditio augetur, sollicitudinis ope, Apo-
stolicisque favoribus propensus excitemus.
Quod ut commodius praestari possit, litera-
rumque studiis vacare volentium Scholae
ubique propagentur, pro illarum stabilitate,
& incremento eas congruis facultatibus
communiti mandamus, ut ipsarum Scho-
larum, & illarum Bibliothecarum conserva-
tores sui muneris partes commodius obire,
ac ex eisdem Scholis optimarum disciplina-
rum proventus ad eisdem militantis Ec-
clesiae gloriam, communemque utilitatem,
& profectum majori in dies cum fervore
valeant provenire: prout pia Praefatorum
praesertim Fratrum nostrorum Sanctae Ro-
manae Ecclesiae Cardinalium, quos in par-
tem laborum evocavit Altissimus, vota
exposcunt, & Nos locorum, & temporum
qualitate pensata, conspicimus in Domino
salubriter expedire.

§.1. Exposuit siquidem Nobis nuper di-
lectus filius noster Fredericus tituli Sanctae
Mariae Angelotum in Thermis Presbyter
Cardinalis Borromeus nuncupatus Ecclesiae
Mediolanensis ex concessione, & dispensa-
tione Apostolica Praeful, quod cum ipse
Fredericus Cardinalis, & Praeful singulari
Dei munere, & bon. mem. Caroli olim
Sanctae Praxedis Presbyteri Cardinalis etiam
Borromei nuncupati ex concessione, & dis-
pensatione huiusmodi dictae Ecclesiae Prae-
fulis pastoralis cura, & vigilantia Civitatem
Mediolanensem ad Juventutem in bonarum
Artium Studiis erudiendam, nec non Ec-
clesiastica disciplina, bonisque moribus im-
buendam, multis Collegiis instructam, &
nobilitatam invenisset, idque adeo felice-
ter accidisse, ut plures inde prodissent,
qui Philosophiae, Theologiaeque confectis
spatiis, in publicis iisque celebrioribus Aca-
demiis Doctores creati fuissent, & eo quo-
que tempore cum magna Clericalis Ordinis
utilitate, & laude haud multo pauciores
prodirent: Animadvertens tamen in ip-
sa Civitate nullam adhuc Scholam certam
esse ad eum finem instructam, ut in ea vel-
let palestra quadam post exactum Studio-
rum cursum, paratamque rerum plurimarum
notitiam, seorsim se aliqui exercentes
Catholicae fidei veritatem adversus impios
haereticorum conatus scriptis, & lucubra-
tionibus aliquando tueri possent, ac certis
aliis de causis adductus in Collegio Sacerdo-

Fredericus
Card. Borro-
meus Schola
Ambrasiae
in Collegio
Oblatorum.

A a tum

tum Oblatorum nuncupatorum Sancti Ambrosii in adibus Sancti Sepulchri dicta Civitatis per eundem Carolum Cardinalem, & Praesulem instituto, & opportuno Civitatis loco sito, ad Dei omnipotentis laudem, & sub patrocinio Beatae Mariae Virginis, nec non Divi Ambrosii Patroni auspicio, & dicti Caroli Cardinalis, & Praesulis unam Scholam Ambrosianam erexit, instituit, & fundavit, illique sic erectae octo Viros Ecclesiasticos tam ex Seminarii Alumnis, quam abunde accitos, quorum tres necessarii semper Sacrae Theologiae addicti essent, reliqui vero ab his facultatibus, bonisque artibus praepoliti a dicto Federico Cardinale, & Praesule, quoad viveret, diligendos adscripsit, & cooptavit, atque hi ut ex numero etiam Oblatorum sumerentur, concessit, si vel in adibus Sancti Sepulchri, vel alibi sit ex eo Ordine quisquam ita insigniter eruditus, ut eo coetu dignus propter doctrinam, & scientiam censeretur, ad hoc quatuor praeterea laicos liberalibus aequae disciplinae excoltos, & a se pariter diligendos adjunxit, ut horum aemulatione Clerici ad studiorum labores forti animo subeundos alacrius excitarentur. Post ejus vero ex hac vita decessum, si quem ex dicta Schola mori contingeret, reliqui ex eadem Schola superstitibus alium in demortui locum proprio jure substituerent, qui vitam in Sancti Sepulchri adibus, & Collegio degerent, & ab instituto domus nullo modo recederent, ac praeter victum, & stipendium ex censu Congregationis Oblatorum exhiberi solitum, singulas pensiones a Schola assignandas consequerentur, quas pensiones item a Schola omnes consequi voluit, & decrevit, dummodo institutum hoc, & leges praeterea, ac pacta separatim a se condenda diligenter tuerentur, & servarent, alioquin cum ipsi, tum alii, sive clerici, sive laici existerent, sive Sancti Sepulchri, sive alias qualvis aedes incolerent, fructu hujusmodi carerent, neque pecuniae summam a Schola assignandam ullo modo perciperent: quod potius illud intelligerent, omnem eis facultatem esse adeptam condonationis, aut remissionis impetranda, aut impetrata etiam ex mutua cessione, concordiaque utendi; scirentque nihil omnino, quod ejusdem Federici Cardinalis, & Praesulis patentibus desuper confectis literis adversaretur, suffragaturum, etiam si leges, ut supra condendas, vel in desuetudinem abiisse, vel interdum minus observatas fuisse assererent. Quoniam vero ad Scholae hujusmodi usum ingenti sacrorum, prophanorumque librorum copia opus esse non ignoravit, idque ad communem, & publicam Civitatis utilitatem pertinere maxime arbitratus est, aulam illam magnam, quam suis sumptibus in eodem Collegio Sancti Sepulchri, dejectis quibusdam antiquis adibus, quae proxima erant, de consensu Congregationis, Praepositi Generalis, & Oblatorum, ut patet ex instrumento publico, extruere est aggressus, brevique, ut sperat, perfectam, & absolutam daturus in publi-

Nonnullas in ea servandas leges indicat.

Bibliothecam paravit.

cam Ecclesiasticam Bibliothecam, non solum ad Ambrosianae Scholae privatam, sed etiam omnium communem usum cum legibus, & regulis infra scriptis, aliisque ex facultate Apostolica, quaecumque sibi videretur, praescribendis destinavit, & ordinavit. Armariis praeterea, serinis, tabulariis, in quibus libri ordine disponentur, suo tempore instructurus. Huic vero Bibliotheca antiquos Codices manuscriptos, atque impressos, aliosque omnes sacros, profanosque libros a se diligenter undique conquisitos, sumptuque non mediocri comparatos dono dedit, atque in eam imponi, ibique perpetuo ad privatam, & publicam utilitatem adservari mandavit, excommunicationis latae sententiae poenam proponens illis, qui libros vendere, commodare, ex Bibliotheca efferre, aut quoquo modo distrahere non dubitarent, eorum absolutio- ne soli Romano Pontifici reservata: eruditum virum e numero, atque ordine Oblatorum in ipsis Sancti Sepulchri adibus alendum cum annuo stipendio Bibliothecae praefecit, eumque Bibliothecarium nominavit: Quae vero ad Bibliothecae custodiam, usum, conservationem, ac vitorem librorum spectare assumeret, facultate a Nobis impetrata, certis legibus praescriberet, quas leges, eo etiam vita sancto, usque adeo religiose servari voluit, ut eas immutari, infringi, remitti, vel contrahi non liceret, nisi auctoritas Apostolicae Sedis accederet, eisdemque legibus de verbo ad verbum derogaretur. Sed quam frustra Bibliothecam construxisset, atque omni librorum genere instruxisset, nisi etiam de ea perpetuo conservanda provisum foret, ne vel varietate temporum, vel hominum improbitate dissolvi, ejusque jus ad quemvis alium transferri queat: Idcirco proprietatem ipsius, ac dominium sibi, quamdiu viveret, reservans, post ejus obitum penes Oblatorum Congregationem ad publicum tamen, & communem omnium usum, & commodum esse decrevit: quod ut firmum, & perpetuum esset ex diversorum Ordinum viris Congregationem tuenda, conservandaeque Bibliothecae causa ita consilavit, ut praeter Praepositum Sancti Sepulchri pro tempore existentem, quem in hunc cetum Conservatorem adscripsit, ex singulis infra scriptis Ordinibus Civitatis caperentur, nimirum ex Canonicis Ordinariis nuncupatis dictae Ecclesiae duo, ex reliquo Clero etiam duo, unus ex sexaginta Decurionibus Concilii Generalis, unus ex Jurisperitorum Collegio, & unus ex Collegio Physicorum; Archiepiscopus vero Mediolanen. pro tempore existens, cui a Scholae Doctoribus observantiam, cultum, atque obsequium praestari perpetuo vult, cuique hoc suum Institutum adeo probatum iri confidit, ut Bibliothecae Conservatoribus nunquam sit suo studio, auctoritate, & gratia defuturus, ideo credidit hujusmodi cura implicari non debere, quod illum aliis assidue premi intelligat. Horum Conservatorum munus esset redditus, & bona, quae eidem Bibliotheca

theae a praedicto Federico Cardinale, & Praesule addita forent, quaeque liberali piorum hominum largitione relinqui contingeret, fideliter administrare; Et quia redditus sunt ex bonis Ecclesiae, ideo unum Ecclesiasticum ex eorum corpore quot annis Theaurarium per voces crearent, qui post annum exactum ipsimet Congregationi repositenti rationem bene gestae administrationis confectam redderet. Conservatores bis saltem in anno, vel saepius, si opus foret, in unum coacti de rebus ad Bibliothecae conservationem spectantibus inter se conferrent: bis autem singulis annis, & crebrius, si ita res postularer, Bibliothecam, Indicemque librorum, & libros ipsos inspicerent, eorumque numerum diligentissime recognoscere, darent operam, ut ex pecunia, quae ad emendos, faciendosque libros relicta foret, Bibliotheca semper nitida esset, atque omni genere sordium munda. Quod si in hoc exequendo per biennium negligentessent, ad Capitulum Metropolitanum jus visitandi, vel eo negligente, ut supra, ad Praefectum Fabricae ejusdem Ecclesiae spectaret, ipsoque facto abique aliqua Judicis Ecclesiastici declaratione, qui ex Canonicis Ordinariis dictae Ecclesiae in numerum Conservatorum receptus foret, huic indicenda Congregationis vis perpetuo esset, Congregationique in omnibus praesset. Congregatio in Sancti Sepulchri adibus haberetur: Si Sacerdotes oblati insigniter Bibliothecae curam negligerent, eamque dissiparent, dissiparique permetterent, aut illius publicum, & communem usum in proprium, & privatam converterent, tunc ab omni jure, quod in. & ad Bibliothecam illis concessit, cecidisse, atque omnia ad templi majoris Fabricae Praefectos devoluta esse intelligerentur. Hujus vero rei iudicium ad pro tempore existentem Vicarium Archiepiscopi Mediolanen. in spiritualibus generaliter, ad quem etsi interdum his, controversia, vel differentia in praemissorum exequutione, vel interpretatione oriretur, cognitionem ejus, & iudicium ita voluit pertinere, ut summam sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, omni appellatione prorsus remota, quamcumque controversiam dirimeret, & ubi ad alium iudicem, quam Ecclesiasticum facto ipso Conservatorum, Doctorum, vel in Schola interesse habentium quoquo modo lis, & iudicium devolveretur, tunc ipso facto illos jure administrationis, vel loco Scholae privavit, & privatos esse voluit, prout in dictis suis literis continetur.

Pendit omnia Pontificia auctoritate confirmatae potestatis.

firmiori illorum subsistentia per Nos confirmari, & approbari, aliaque infra scripta, sibi benigne concedi; Quare praedictus Federicus Cardinalis, & Praesul nobis humiliter supplicavit, quatenus in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur eundem Federicum Cardinalem, & Praesulem specialibus favoribus, & gratiis prosequentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuae, cum Ven. Frater noster Episcopus Vigevanensis Ordinarius vicinior existat, ut dictus Federicus Cardinalis, & Praesul asserit, per Apostolica scripta mandamus, quatenus erectionem, institutionem, fundationem, adscriptionem, cooptationem, voluntatem, singula decreta, destinationem, ordinationem hujusmodi, omniaque, & singula in eis contenta, ac inde sequuta, & sequenda quaecumque auctoritate nostra perpetuo approbes, & confirmes, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adicias, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum quomodolibet requisitarum forsam omittarum, ac quosvis alios, etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplies, eademque praemissa omnia, & singula perpetuo, & omni tempore subsistere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis omnibus, & singulis ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectabit in futurum, quosque id concernit, & concernet quantumcumque de cetero firmiter, & inviolabiliter perpetuo observari, & adimpleri, nec ab illis unquam resciliri posse decernas.

Committit Vicario Generali Vigevanensi praedictorum confirmatio.

Daturque facultas unicus reddere mille feutorum ex Collegio Ticinensi dismembrandum.

§.4. Et insuper pro ipsarum Scholae, & Bibliothecae dote, ac illarum Doctorum, aliarumque personarum praedictarum sustentatione, & mantentione, onerumque illis incumbentium supportatione a Collegio Ticinensi Borromeo nuncupato dictae Civitatis per eundem Carolum Cardinalem etiam erecto tot proprietates, census, & alia bona stabilia ex Beneficiis Ecclesiasticis illi auctoritate Apostolica unita, quae detrahit infra scriptis ad mantentionem illius Alumnorum, & personarum sufficient, per dictum Federicum Cardinalem, & Praesulem discernen, & specifican, quorum annuus valor ad mille scuta ad rationem sex librarum monetae Imperialis pro quolibet scuto iudicio dicti Cardinalis, & Praesulis ascendat, ex nunc etiam perpetuo dismembrata, & separet, illaque sic dismembrata, & separata, necnon alia quaecumque proprietates, res, jura, & bona in quibusvis rebus consistentia, ac quoscumque quantitates, & speciei existen, per quoscumque Christianos quaecumque donanda, leganda, relinquenda, & elargienda eidem Scholae, & Bibliothecae, ita quod liceat illarum Conservatoribus pro tempore existentibus per se, vel alium, seu alios eorum, & dictarum Scholae, & Bibliothecae nominibus, corporalem possessionem proprietatum

§.2. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, praemissa omnia in laudem Dei, ac divini Cultus augmentum, totiusque dictae Civitatis, illiusque personarum literis, & virtutibus praedictarum, & praecipue necessitatibus oppressarum commodum, & utilitatem, necnon fidei Orthodoxae contra illius hostes propugnaculum, bonarumque artium ampliationem cesserint, & cedant, cupiatque propterea dictus Federicus Cardinalis, & Praesul illa omnia pro Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

tum censum, & honorum hujusmodi propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque percipere, exigere, & levare, ac in dd. Scholæ, & Bibliothecæ usus, utilitatem, & necessitates convertere, Diocesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, similiter perpetuo applices, & appropries.

§.5. Postremo pro dictarum Scholæ, & Bibliothecæ felici successu, ac regimine, & administratione, necnon circa illarum quantitates, qualitates, condiciones, numerum, receptionem, admissionem, & alia quaecumque dictas Scholam, & Bibliothecam quomodolibet concernentia eidem Federico Cardinali, & Præsuli, ut quoad vixerit, quaecumque statuta, ordinationes, constitutiones, decreta, & capitula, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis non repugnantia facere, edere, & condere, illaque pro rerum, temporum, & personarum qualitate cassare, mutare, innovare, reformare, ac illorum loco, alia de novo facere, & edere libere, & licite valeat, concedas, & indulgeas: necnon postquam illa facta, reformata, ac de novo facta, & edita fuerint, perpetuo valida, & efficacia fore, & esse, ac ab omnibus, ad quos pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, perpetuo inviolabiliter observari, & adimpleri debere, ac illo etiam vita functo, a quoquam quavis auctoritate, causaque, & occasione violari, infringi, restringi, immutari, vel etiam per Nos, & Successores Nostros Romanos Pontifices, nisi illis de verbo ad verbum insertis, & expressis derogari nullatenus unquam posse, pariter perpetuo statuas, & ordines.

§.6. Prasentes quoque literas semper validas, & efficaces fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos judicari, & desiniri debere, irritumque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eadem auctoritate nostra decernas.

§.7. Non obstantibus præmissis, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentes, necnon quibusvis Apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, & synodalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Collegiorum prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiisque quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque Superioribus, & personis sub quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis

clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam iteratis vicibus quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam pro eorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo quinto, quinto Kalen. Martii Pont. nostri Anno I.

X X I X.

Renovatio Literarum Gregorii XIII. super confirmatione Taxæ ab Archiepiscopo Valentino efformatæ pro Dotatione Ecclesiarum Parochialium in Regno Valentia pro instructione Manorum noviter conversorum erectarum, non obstantibus Literis Clementis VIII., quibus diversimode provisum fuerat super eadem Taxa, ejusque exactione.

Super hac materia videre est Constit. Clem. VIII. CCLXXIV. Exponi fol. 419. Et Constit. CCLXXVII. Apostolici fol. 423. T.V. P. II.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter ceteras nostro muneri incumbentes curas, illa, que Nobis in Beato Petro Apostolorum Principe a Christo Domino commissa est, pascendi oves ejus, præcipue Nobis cordi heret, & propterea nostræ auctoritatis partes in iis libenter interponimus, per que de idoneis ad Curam Animarum exercendam Ministris, & ad eorum sustentationem sufficientibus redditibus providi debere disponitur, idque eo libentius facimus, quo Catholicorum etiam Regum piis votis inde satisfactum iri, ac alias in Domino salubriter conspicimus expedire.

§.1. Dudum siquidem se: rec: Gregorio Papæ XIII. Prædecessori Nostro, nomine clar. mem. Philippi II. Hispaniarum Regis, exposito, quod ipse Philippus Rex animadvertens, superioribus temporibus, multa fuisse olim in Regno Valentia oppida, & Loca a Mahometanis Infidelibus habitata, in quibus etiam, postquam idem Regnum recuperatum fuerat, remanserant supraquindecim mille familie Infidelium, que anno Domini 1526. ad fidem Catholicam se converterant, ad quos bene, sanctique in eadem fide Catholica erudiendos, & instruendos, tunc Civitatem, & Dertulensem. Episcopi auctoritate Apostolica, & inclita me: Caroli V. Romanorum Imperatoris ejusdem Philippi Regis Genitoris contemplatione, de anno ejusdem Domini 1534. multa Loca, & illorum Ecclesias a suis Matricibus Parochialibus antiquis dismembraverant, & cas

Dat. die 25. Februar. 1606. An. I.

Ex Reg. fl. in Secret. brev.

Proximum.

Pro instructione neo-conversorum, sub Carolo V. nonnullæ erectæ fuerant Parochiales Ecclesie.

cas numero supra centum, & nonaginta in Parochiales Ecclesias exererant: ex his vero, qualdam suis primitiis, reliquis autem triginta tantum libris annuis respective dotarent, statuendo, quod dictæ triginta Libræ, quæ viginti octo ducatos auri, vel circa constituebant, solverentur, quemadmodum eatenus erant soluta, & tunc solvebantur. Et in eadem expositione subjuncto, quod propter tenuitatem reddituum prædictis Ecclesiis applicatorum, & locorum, in quibus eadem Ecclesia sitæ erant, asperitatem, & quia Oppida, & Loca prædicta, in quibus eadem Ecclesie constituebant, variis periculis erant exposita, non pauca illarum propriis Rectoribus carerant, & tunc etiam iisdem carebant, & ipsi Rectores, qui aliis Ecclesiis erant præpositi, ea eruditione, doctrinaque præditi non erant, qua dictos noviter conversos in Religionis Christiane præceptis, & illis, que ad salutem Animarum erant necessaria, profus ignoras, recte, ut decebat, in Fide Catholica instruere valerent: Ac his de causis adductis idem Philippus Rex, sanctissimoque zelo, & quod de animarum discrimine agebatur, motus, cum huic tanto malo aliquod salutare remedium adhiberi maxime cuperet, præsertim cum fatis constaret, plurimos ex eis adhuc in suis perveris Mahometicis erroribus impunder, impieque permanere, curaverat, ut tunc Archiepiscopus Valentini, ac Dertulensis, & Oriolensis Episcopi, alique viri doctrina, & rerum agendarum experientia, & vitæ integritate præditi, maturo, ut par erat, consilio, ea cogitarent, que ad instituendos in via Domini noviter ad fidem conversos, in dicto Valentia Regno commorantes, eisque non solum utilia, verum etiam salutaria, & necessaria existimarent. Et postremo idem Philippus Rex ad eandem Civitatem Valentini, Venerabilem Fratrem Joannem Patriarcham Antiochenum, & Archiepiscopum Valentini, ac tunc existentem Martinum Dertulensem, & Gregorium Oriolensem Episcopos, aliosque viros gravissimos convenire fecerat, ut de eadem re agerent, & consulerent, quæ Animarum saluti personarum prædictarum duxissent quomodolibet necessaria, & opportuna: Qui ea re per plures dies examinata, variisque Congregationibus, & colloquiis inter eos habitis, existimaverant, optimum factu, si per ipsum Prædecessorem, & Sedem Apostolicam, nova alia Ecclesie Parochiales in Locis ad hoc opportunis erigerentur, illis etiam ab aliis Ecclesiis Parochialibus Matricibus, ac quarum essent filiales, seu suffraganeæ, distinctis, & penitus separatis, eisque Rectores præficerentur, qui Animas, non solum doctrina verbi, sed etiam exemplo boni operis, informare vellent, & possent. Ac ut tales invenirentur, qui Pastoris munus recte obirent, & in Ecclesiis suis assidue residerent, singule Dotes, alioquin tenues, ad summam centum Librarum moneta in Regno Valentia cursum habentis, pro qualibet Ecclesia Parochiali, jam de dicto anno

Que cum parum essent dotata, Parochias destituebantur, vel Parochias tradebantur inhabilibus.

Philippus II. Episcopus m. d. v. ut huic solo confidissent.

illi exhibent novæ erigendas esse Parochias.

Earumque dotem ad 100. libras augendam.

1534. erecta, auferentur, ut ex ea Dote Rector commode sustentari posset; eademque ratio in assignanda Dote Ecclesiis, quæ a suis Matricibus tunc dismembrarentur, & in Parochiales erigerentur, servaretur: Ac ut tam bona, & necessaria institutio ad effectum perduceretur, a Mensæ Archiepiscopalis Valentini, quæ ad valorem annuum quadraginta millium Ducatorum, vel circa ascendebat, ac Dignitatum, & Præpositurarum ejusdem Ecclesiæ Valentini, necnon aliarum antiquarum Parochialium Ecclesiarum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum in Libro taxæ comprehensorum quorumcumque fructibus, redditibus, & proventus, perpetuo summa in eisdem Literis contenta dismembraretur, & seu ad solutiones ex tunc impositum perpetuo faciendas, tunc, & pro tempore existens Archiepiscopus Valentini, ac alias Dignitates, & Præposituras in eadem Ecclesia, ac alia Beneficia in Literis hujusmodi expressa obtinentes, & alii, juxta taxam ibidem insertam, tenerentur.

§.2. Ac pro parte dicti Philippi Regis eidem Prædecessori humiliter supplicato, ut super eis opportune providere, de benignitate Apostolica, dignaretur: Idem Prædecessor hujusmodi supplicationibus inclinatus, juxta ea, que prudenter, ac pie ab eisdem Joanne Patriarcha, & Archiepiscopo, una cum Dertulensi, & Oriolensi Episcopis prædictis cogitata, & considerata fuerant, decrevit, statuit, auxit, dismembravit, & in ipsa Diocesi Valentina, Apostolica auctoritate, crexit, divisit, ac Mensæ Archiepiscopali Valentini, juxta taxam in fine literarum ipsius Prædecessoris descriptam, onera, & solutiones annuas per eundem Joannem Patriarcham, & Archiepiscopum, & pro tempore existentem Ecclesiæ Valentini, Præsules, & Administratores, ac Archidiaconatus dictæ Ecclesiæ Valentini, ac Præposituras, & alia Beneficia in prædicta taxa contenta pro tempore obtinentes, ac in eisdem Beneficiis Successores quoscumque, & alios Dominos temporales in eadem taxa comprehensos, eorumque Successores, annis singulis, perpetuis futuris temporibus in locis, & terminis constitutis integre faciendas, teneri, & obligatos esse voluit, decernens, taxam prædictam, nullo unquam tempore, etiam ad Successorum prædictorum instantiam, quavis occasione, vel causa, etiam urgenti, & urgentissima annullari, invalidari, aut ad minorem summam reduci posse, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, cum clausula sublata, ac aliis decretis, & derogationibus, prout in ipsius Prædecessoris, in hac forma Brevis, sub die 16. Junii 1576. desuper expeditis literis, in quibus dicta taxa inserta fuit, plenius continetur.

§.3. Et deinde eidem Prædecessori pro parte ipsius Philippi Regis denuo exposito, quod in prædicta taxa in supra dictis literis inserta, nonnulla per errorem exposita fuerant,

Esque de causa Mensæ Episcopales, nonnullaque alia Ecclesiastica Beneficia taxarentur.

Prædicta omnia perente Philippo II. confirmavit Gregorius XIII.

Eadem Philippo nonnulla per errorem expressa fuisse asserente.

Derogatio contrariorum

Legesque latas, & ferendas confirmandi.

Clausula.

rant, quæ aliter exponi debuissent, prout in libro a prædicto Joanne Patriarcha, & Archiepiscopo Valentin. super distarum Parochialium erectionibus, dotationibus, distributionibus, & aliis prædictis confecto, ad quem in omnibus, & per omnia relationem ipse Prædecessor haberi voluit, ex quo veritas omnium computationum, distributionum pro rata consueque, necnon calculationum in executione ipsius Prædecessoris literarum faciendæ, elici poterat, plenius contineri dicebatur. Idcirco idem Prædecessor per alias ejus in eadem forma Brevis voluit, & Apostolica auctoritate concessit, & decrevit, quod priores literæ hujusmodi, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, ac illarum vigore inde sequuta, & sequenda quacumque valerent, plenamque roboris firmitatem obtinerent, ac ab illarum data in omnibus, & per omnia suffragarentur, perinde ac si ea, quæ in posterioribus expressa fuerant, in prioribus literis hujusmodi pariter narrata fuissent, volens, utraque literas prædictas perinde a dicta die 16. Junii 1576. asserere, ac si personaliter unicuique intimatæ fuissent, itant quæcumque personæ, cujuscvis qualitatis, & conditionis existentes, in prædictis literis comprehensa, ratione dotationis hujusmodi pro rata temporis contribuere, & conferre omnino tenerentur, & contributionem hujusmodi juxta eorundem literarum formam, juris, & facti remediis opportunis, ac demum Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis cogi, & compelli possent, quam ratam pecuniarum, idem Prædecessor ab eo tempore, usque quo posteriores literæ prædictæ executioni demandatæ fuissent, arbitrio Ordinariorum, expendendam ad usum Fabricæ, & ornamentorum parochialium Ecclesiarum eorundem tunc de novo erectarum, applicavit, & appropriavit, nec easdem pecunias ad Rectores prædictos, eo tempore durante, pertinere posse decrevit.

Gregorius alias literas dedit, & utraque voluit observari.

Et solvi taxam in eisdem præscriptam.

Confirmavit pariter, quæ hæc litteræ de Collegio.

Archiepiscopus Valentin. taxam recitavit.

Capitulum vero solviturum sponte juxta eandem.

Philippus Rex non factus.

§.4. Præterea omnia in Capitulo de Collegio in supramemorato libro expressa, nominatim confirmavit, & approbavit, eadem clausula sublata, ac irritanti, & aliis Decretis, & derogationibus pariter adjectis, prout in eisdem posterioribus literis, sub Datum videlicet die 30. Augusti 1577. plenius similiter continetur.

§.5. Quas quidem Prædecessoris literas Venerabilis Frater prædictus Joannes Patriarcha Antiochenus, & Archiepiscopus Valentin., ac plerique in taxa comprehensi susceperunt, admiserunt, & amplexi fuerunt: dilecti vero filii Capitulum, Canonici Ecclesie Valentin. capitulariter congregati, sub die 21. Mensis Augusti 1597., promiserunt, quod ipsi, perpetuis futuris temporibus, quolibet anno, & in terminis in prædictis literis contentis, omnes illas quantitates, quæ per taxam in literis prædictis contentam ab ipsis persolvi debuissent, a die Festivitatibus B. Joannis Baptistæ ejusdem anni 1597. inclusive persolverent.

§.6. Idem autem Philippus Rex, medi-

antibus personis dicti Joannis Patriarchæ, & Archiepiscopi, necnon Ducis de Lerma, tunc Marchionis Denia, ac dicti Regni Proregis, promisit, quod termini usque tunc decursi eisdem Capitulo, & Canonicis remitterentur, & condonarentur: hoc etiam adjecto, quod hujusmodi remissio, & condonatio, auctoritate Apostolica confirmaretur, ac alias, prout publico desuper confecto Instrumento, ac literis etiam dicti Philippi Regis plenius dicitur contineri.

§.7. Deinde vero pie mem: Clemens Papa VIII. etiam Prædecessor noster ad supplicationem Dignitatum, & Præpositurarum, ac Canonicorum Ecclesie Valentin., & aliorum forsan litis consortium, causam, & causas, quas ipsi habebant, seu habere volebant, & intendebant contra, & adversus Rectores Ecclesiarum Parochialium, & Diocesis Valentin. pro instructione Maorum hujusmodi erectarum, & erigendarum, omnesque alios interesse habentes, super assignatione, seu Dotatione reddituum distarum Parochialium, dilecto filio Magistro Horatio Lancellotto, Cappellano nostro, tunc suo, & causarum Sacri Palatii Apostolici Auditori, audiendam, cognoscendam, sineque debito terminandam, & decidendam per speciale rescriptum commisit.

§.8. Et postea per quasdam sub Datum die 13. Septembris 1601. tunc existentis suo, & Apostolicæ Sedis apud Charissimum in Christo Filium Nostrum tunc suum Philippum Tertium, etiam Hispaniarum, Regem Catholicum, Nuncio ex causis tunc expressis, dedit in mandatis, ut per se vel alium, seu alios, quos ad id duxisset deputandos, quoad quinquaginta quinque Parochiales Ecclesias ex prædictis, quarum fructus ad summam centum librarum non ascendebant, ad executionem taxæ superscriptæ pro concurrenti quantitate ejus summa, quæ tunc deficiebat ad consciscendam summam librarum centum pro unaquaque ex eisdem Parochialibus, procedi, auctoritate Apostolica, curaret, & faceret, ac quoscumque eorum, qui juxta dicti Gregorii Prædecessoris literarum dispositionem hujusmodi Parochialium Dotationi contribuere tenebantur, ad contributionem debitam, & quæ pro tempore deberetur, taxæ tunc ad eos spectantis, pro concurrenti quantitate hujusmodi, ultra poenam a Gregorio Prædecessore inflictam, quoad Laicos, etiam per privationem Decimarum, sive primitiarum, quas percipiebant, ac per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, prædicta auctoritate, cogere, & compelleret: pro aliis vero Parochialibus Ecclesiis, quarum fructus, ut ipsi contribuere debentes assererant, jam ad summam centum librarum ascendebant, terminum unius anni ad id docendum præfigeret, eoque elapso, ac nihil, quod relevaret dicto, ad executionem, & exactiorem taxæ hujusmodi, pro concurrenti quantitate, pariter omni, & quacumque appellatione remota,

lutiones condonat Capitulo.

Sed cum id Capitulum hac super re literam agere contaret.

Clemens VIII. causam Auditori Camera cognoscendam commisit.

Ac Nuncio Apostolico mandat, ut taxam a Gregorio præscriptam solvi omnino curet pro dotatione Parochiarum.

motæ, procedi curaret, & faceret: sed si infra terminum unius anni constitisset, fructus aliquarum ex dictis Parochialibus Ecclesiis ad dictam summam centum librarum, ut prædictabatur, non ascendere, quoad hujusmodi Parochiales, executionem, & exactiorem taxæ prædictæ idem Clemens Prædecessor noluit retardari, voluitque etiam, ut interim non retardaretur executio quoad eos, qui tunc taxam persolvebant. Verum, si facta liquidatione constitisset, proprios fructus aliquarum ex dictis Parochialibus Ecclesiis, libras centum excedere, respectu harum Parochialium aliqua contributio non fieret, si vero fructus una cum taxa contributionis dictas libras excessisset, contributio præfata, pro concurrenti quantitate, ad libras centum reduceretur, quia mentis ipsius Clementis Prædecessoris erat, ut illis Parochialibus, quas, sine hujusmodi contributione, redditum annuum centum librarum habere constitisset, hujusmodi contributio fieri minime deberet. Ex illarum tamen Parochialium, propriis fructibus, si quæ essent, quæ tunc abique dicta contributione, summam præfatarum librarum centum excederet, nihil prorsus ex eadem summa excedente, pro dotatione aliarum Parochialium detrahi voluit, sed totum id, quod dictam summam centum librarum excessisset, cujuslibet ex dictis Parochialibus Ecclesiis beneficio cedere decrevit, & declaravit.

Causasque coram Auditori Camera pendentes ad se vocat inposito paribus silentio.

Nonnullisque apponit pro clausura tei declarationibus.

Philippus III. Rex exponit Clementis litteras non sine partium con-

mi Apostolatus apicem, divina disponente clementia, assumptis expositum fuerit, licet supra memorata ipsius Clementis Prædecessoris literæ dicto Nuncio directæ super executione dictæ taxæ satis rationabiles videantur, nihilominus, matura deluper habita consultatione, compertum fuerit, illas, sine maxima difficultate, ac totius fere status præfatarum Parochialium Ecclesiarum revolutione, & perturbatione observari, ac executioni demandari non posse. Quinimo graves controversias, diuturnaque lites exinde verisimiliter orituras, ac propterea consultus fore, ut, illarum executione prætermissa, ad taxæ jampridem in supra memorato libro a dicto Joanne Patriarcha, & Archiepiscopo confecto, stabilitæ, & per præfatum Gregorium Prædecessorem de annis 1576., & 1577. confirmatæ, atque ad ipsius Gregorii Prædecessoris literarum præfataræ exactam executionem, & juxta acceptationes ab ipsis Archiepiscopo, Dignitatibus obtinentibus, Capitulo, & Canonicis Ecclesie Valentin., ceterisque tam Laicis, quam Ecclesiasticis in eadem taxa comprehensis olim factas, ac alias juxta earundem literarum formam, in omnibus, & per omnia procedatur. Quare pro parte ejusdem Philippi Regis nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere, de benignitate apostolica, dignaremur.

entione executioni posse demandari.

Taxamque ab Archiepiscopo Valentin. jam prædictæ confirmatæ, & Grego. XIII. literas petit roborari.

Paulus itaque de consilio nonnullorum Cardinalium;

§.11. Nos, qui, vivente ipso Clemente Prædecessore, Cardinalatus honore fungebamur, ac quibus una cum dilectis filiis nostris Pompejo S. Balbina Arrigonio, ac Hieronymo S. Blasii de Anulo Pamphilio, necnon tunc in humanis agente Paulo Emilio S. Marcelli Titulorum nuncupatis Presbyteris Cardinalibus negotium hoc ab ipso Clemente Prædecessore demandatum fuerat, auditis partium agentibus, Procuratoribus, & Advocatis, & nominatim dilecto filio Francisco de Quesada Canonico Ecclesie Gaditan. I. V. D. ab eodem Philippo Rege hac de causa ad Romanam Curiam destinato, quique deinde ad summi Apostolatus apicem assumpti, idem ipsum negotium Pompejo, & Hieronymo prædictis, necnon dilectis etiam filiis nostris Flaminio S. Maria de Pace Plato, & Laurentio S. Laurentii in Pane, & Perna Blanchetto, necnon bo. mem: Francisco S. Crucis in Hyrculalem Avila tunc in humanis agenti, & Antonio S. Matthæi in Merulana etiam Titulorum Zapata nuncupatis Presbyteris Cardinalibus per eos diligenter examinandum, & Nobis referendum commisimus, audita eorundem Cardinalium, qui negotium ipsum mature, ac diligenter examinaverunt, relatione, ulteriorum litium, & controversiarum anfractus e medio tollere, ac statui, & conservationi distarum Parochialium, ac ut in illis personæ idoneæ ad instructionem distorum noviter converforum, eorumque animarum curam exercendam deputari, & manteneri perpetuo possint, opportune prospicere, simulque dicti Philippi Regis, id ipsum exire postulantis votis favo-

favorabiliter annuere volentes, ac Rectores dictarum noviter erectarum Ecclesiarum, necnon Capituli hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa laitis, si quibus quomodolibet innodata existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, ac singularum Gregorii, & Clementis Praedecessorum Praefatorum literarum, necnon taxae, ac libri supra memorati ab ipso Joanne Patriarcha, & Archiepiscopo confecti, & acceptationum, seu admissionum d. taxae ab ipso Gregorio Praedecessore confirmatae, praedictos Archiepiscopum, Capitulum, & Canonicos, ac alios factarum, necnon Instrumentorum, seu aliorum Documentorum desuper confectorum tenores, causarumque, ac litium Praefatarum status, & merita, nominaque, & cognomina Judicum, & colligantiam, eorumque, & aliorum quorumcumque contradictiones, oppositiones, praetextus, & jura, caeteraque necessaria, etiam speciali nota digna, presentibus, perinde ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, infererentur, pro expressis, & insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, causas, & differentias omnes, & singulas praefatas in eisdem prorsus statu, & terminis, in quibus ad praesens reperuntur, a quibuscumque Judicibus ordinariis, & delegatis, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditoribus, coram quibus forsitan pendent, ad Nos harum serie advocamus, ipsaque lites, causas, & differentias, & controversias penitus, & omnino perpetuo extinguimus, & annullamus, partibusque ipsis, & unicuique illarum, caeterisque omnibus, & singulis interesse quomodolibet habentibus, vel praetendentibus, quique imponerem habere, vel pretendere quomodocumque poterunt, perpetuum super praemissis omnibus, & singulis silentium imponimus. Praeterea primo, & secundo dictas ipsius Gregorii Praedecessoris literas, ac librum, taxamque memoratos, a praedicto Joanne Patriarcha, & Archiepiscopo confectos, cum omnibus in eis contentis, & dispositis, necnon quacumque acceptationes tam ab Archiepiscopo, & aliis quibuscumque Ecclesiasticis, & Laicis, in dicta taxa comprehensis, quam a Capitulo, & Canonicis cum qualitatibus, pactis, conditionibus, reservationibus, & protestationibus in eis contentis, ut praefertur, factas, necnon promissionem a Philippo II. Rege dictis Capitulo, & Canonicis super remissione, & condonatione terminorum taxae eos tangentis, decursum, emanatam, juxta quam promissionem eisdem Capitulo, & Canonicis dictos terminos, etiam ex dispositione literarum Gregorii Praedecessoris praefati ad usum fabricae, & ornamentorum Parochialium Ecclesiarum earundem, tunc denovo erectarum applicata, & appropriata essent, ac promissio, remissio, condonatio, & accep-

Lites omnes ad hoc motas, vel pendentes extinguunt.

Gregoriusque literas, & taxam ab Archiepiscopo Valeriano praescriptam confirmat.

Et quae extrinsece vigore gestae sunt, rata habentur.

ptatio praefata minus legitime factae fuissent, Apostolica auctoritate, gratiose remittimus, & condonamus, ac omnia Instrumenta, & documenta desuper confecta, & inde sequuta quaecumque, eadem auctoritate, tenore presentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum tam de jure communi, quam alias requisitarum, & tam ex eo quod persone in illis comprehense, seu alias interesse habentes, citate, vel alias vocatae non fuerint, liquidationes, aut alios etiam substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint, supplemus.

§.12. Praeterea supradictas Clementis Praedecessoris literas per modernum, aut pro tempore existentem nostrum, & Apostolicae Sedis Nuncium ulterius executioni minime demandandas esse, sed binas literas dumtaxat Gregorii Praedecessoris hujusmodi, & taxam in illis approbatam, & in dicto libro praescriptam ab omnibus, & quibuscumque personis tam Ecclesiasticis, quam laicis, quaecumque dignitate, vel excellentia, aut praesentia praeditis, quas illae concernunt, seu tangunt, firma, tamen, & illaesa remanente remissione, & condonatione terminorum usque ad Festivitatem Sancti Joannis Baptistae anni 1597. decursum, Capitulo, & Canonicis praedictis facta, & per Nos, ut praemittitur, approbata, ad usum, & juxta illarum, ac presentium nostrarum seriem, & tenorem observandas esse, illaque plenissimum robur, & vim obtinuisse, & obtinere, ita ut per literas Clementis Praedecessoris hujusmodi nihil ipsis Gregorii Praedecessoris literis detractum, nec quidquam ex taxa in illis, & memorato libro praescripta imminutum sit, aut esse censetur, neque dictos Capitulum, & Canonicos, aut quoscumque alios in dicta taxa comprehensos, praetextu, seu vigore dictarum Clementis Praedecessoris literarum, aut inaequalitatis taxae, aut quod dicti contribuentes non fuerint ad liquidationem fructuum primitiarum, vel decimarum, nec ad taxam faciendam legitime citati, aut vocati, aut quod quilibet ex dictis Parochialibus Ecclesiis, quibus contributio ex eadem taxa juxta praescriptum literarum dicti Gregorii Praedecessoris est assignata congrua centum, ac etiam longe ultra centum librarum assignationem ex primitiis, aut aliis redditibus hodie habeat, vel in posterum habere contingat, aut alio quovis quocumque colore, vel causa etiam urgente, solutionem taxae eos tangentis tam pro terminis decursis, quam decurrendis ulterius differre, vel remorari posse, sed ad praedictorum terminorum integram solutionem, juxta presentium tenorem, omnino perpetuo teneri, & obligatos fore, ac infra scriptis censuris, & poenis cogi, & compelli posse, ac debere volumus, statuimus, decernimus, & declaramus.

Declarat laudatas Clementis literas non posse suscipi.

Ne

Inhibitiones contra presentium formam non valent, nisi expediatur juxta leges hic expressas.

§.13. Ne autem praefatarum Gregorii Praedecessoris, & presentium literarum exequutio aliquarum forsitan commissio, aut inhibitionum praetextu, seu vigore ulterius retardetur, volumus, & praeriter declaramus, quascumque commissio, & illarum vigore etiam ab ipsis Palatii Apostolici Auditoribus, aut aliis quibuscumque Judicibus, Commissariis, & Delegatis, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus emanandas inhibitiones, infra scriptos exequutores, eorumque subexequutores, aut ipsarum Parochialium Ecclesiarum Rectores, seu taxae hujusmodi Collectores, aut Exactors nullatenus afficere, neque illos propterea ab hujusmodi exequutione impediri, vel retardari posse, nisi commissiones praedictae in Signatura nostra, vel pro tempore existentis Romani Pontificis, citatis Rectoribus praefatarum Ecclesiarum, vel eorum Procuratoribus, si in Romana Curia adsint, & quorum intererit, aut interesse poterit quomodolibet in futurum, nec non audito Catholici Regis Oratore apud Nos, & Apostolicam Sedem pro tempore residente, & causa cognita, praesentium nostrarum, & dicti Gregorii Praedecessoris literarum tenoribus ad verbum in illis insertis proposita, & manu nostra, seu ejusdem pro tempore existentis Romani Pontificis subscripta emanaverint.

Clausula praesentium conservativa.

§.14. Decernentes praesentes literas, etiam ex eo, quod Capitulum, Canonici, & Beneficiarii praedicti, aut quicumque alii quavis auctoritate fungentes, seu officio, honore, vel dignitate tam Ecclesiastica, quam mundana pollentes, in praemissis, seu circa ea quomodolibet interesse habentes, seu habere praetendentes ad hoc vocati, seu moniti, & causa, vel causa, propter quas praemissa emanarunt, coram Nobis, seu etiam coram Ordinario loci, aut alias quomodolibet examinatae, & justificatae non fuerint, nec praemissis consenserint, seu quibusvis aliis de causis etiam inexcogitatis, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostra, vel quovis alio defectu impugnari, aut ad terminos juris, seu gratiae reduci, vel in jus, aut controversiam sub quocumque praetextu, etiam justo, & rationabili, seu alias quomodolibet infringi, vel revocari nullatenus posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari, nec non sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, derogationibus, Cancellariae Apostolicae regulis, aut aliis contrariis dispositionibus a Nobis, vel aliis Romanis Pontificibus Successoribus nostris, etiam ex quibusvis, quantumvis iustissimis causis, etiam ad Capituli, & Canonicorum, & Beneficiarium hujusmodi, aut aliorum quorumcumque instantiam, intuitum, vel contemplationem, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

tis plenitudine, ac etiam consistorialiter, & alias quomodolibet emanatis, & emanandis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in primum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub posteriori data per Rectores de novo erectarum Parochialium Ecclesiarum hujusmodi, vel eos, quorum pro tempore quomodolibet intererit, seu interesse poterit eligenda, concessas esse censi; Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores praedictos, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique, & in quacumque instantia iudicari, & definiti debere, nec non irritum, & inane, quid quid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores designati.

§.15. Quocirca Venerabilibus Fratribus modernis, & pro tempore existentibus Archiepiscopo Valentini, & Episcopo Segobriensis, ac dilectis filiis causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, ac nostro, & dictae Sedis in Regnis Hispaniarum hujusmodi Nuncio, per praesentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios ubi, quando, & quoties opus fuerit, seu quoties pro parte Rectorum Parochialium Ecclesiarum noviter erectarum hujusmodi, aut eorum Collectoris, vel aliorum eorum fuerint requisiti, faciant, auctoritate nostra praesentes, & dicti Gregorii Praedecessoris literas, ac in eis contenta quaecumque ab omnibus, quos illae concernunt, in futurum inviolabiliter observari, ac debita exequutioni demandari: nec non taxas in illis, & praedicto libro contentas, illarumque terminos decursos, & decurrendos, non tamen, ut praefertur, remissos, & dictis Capitulo, & Canonicis, ut praefertur, condonatos, exigi, illosque dictis Parochialibus, & earum Rectoribus, quibus respective debentur, realiter, & cum effectu persolvere, & faciant: non permittentes eos, vel eorum quemlibet desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari, aut perturbari, & ipsos taxarum earundem debitores, quoad laicos videlicet, etiam per privationem decimarum, & primitiarum, quas percipiunt, & ulterius tam quoad ipsos, quam quoad alios Contradictores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, seu indirecte quomodolibet praestantes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, juxta tenorem dictarum literarum ejusdem Gregorii Praedecessoris, nec non alia opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacumque appellatione postposita, atque remota, compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus, illos,

B b sen

sententias, censuras, & penas prædictas incurrisse, & in illas incidisse declarando, ac etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio.

Contrarium derogatio.

§.15. Non obstantibus literis Clementis Prædecessoris prædicti, aliisque præmissis, nec non rec. mem. Bonifacii Papæ VIII. similiter Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis extra suam Civitatem, vel Dicecesim, vigore earumdem præsentium ad iudicium non trahatur, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, ac nostra revocatoria unionum effectum non fortitaram, & de non tollendo jure quæsito, ac de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, & exprimendo vero valore tam Beneficii uniendi, quam illius, cui uni-ri petitur, ac de supplendis defectibus in specie, & non in genere, nec non præstan- do consensu in pensionibus, aliisque regu- lis, seu Constitutionibus Cancellariæ Aposto- licæ, privilegiis quoque, indultis, & litem Apostolicis sub quibuscumque tenori- bus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque effi- caciis, & insolitis clausulis, irritanti- busque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potesta- tis plenitudine similibus, & confistoriali- ter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifi- ca, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas gene- rales idem importantes mentio, seu quæ- vis alia expressio habenda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita ob- servata, inserti forent, præsentibus pro- plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore perman- suris, hac vice dumtaxat, harum serie, spe- cialiter, & expresse derogamus, ac omni- bus illis, quæ dictus Gregorius Prædecessor voluit non obstat, contrariis quibuscum- que. Aut si aliquibus communiter, vel di- visim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi men- tionem.

Contra non solvitur exequutio super quibus præsentibus facien- da.

§.16. Volumus autem, quod pro ex- atione terminorum, juxta taxam in memo- rato libro contentam, a suprascripto Festo Sancti Joannis Baptistæ anni 1597. inclusi- ve, usque ad datam præsentium decurso- rum, & hæcenus non solutorum, ac per prædictos Capitulum, seu Canonicos Ec- clesiæ Valentini, debitorum contra singula- res personas Canonicatus, & Præbendas in dicta Ecclesia obtinentes, pro rata tempo- ris, quo possessionem Canonicatum, ac Præbendarum adeptæ fuerint, non autem

contra Mensam Capitularem, vel alias Mas- fas communes, pro reliquo vero tempore, contra eorum in Canonicatibus, & Præ- bendis Prædecessores, sive Prædecessorum hæredes, & bona, exequutio fiat.

§.17. Quodque præsentium exemplis etiam impressis, manu Notarii publici sub- scriptis, & sigillo alicujus personæ in di- gnitate Ecclesiastica constitutæ munitis, ead- em prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 6. Martii 1606., Pontificatus nostri Anno I.

Fides danda transumptis.

Dat. die 6. Martii 1606. An.I.

XXX.

Confirmatio reductionis Monachorum Sancti Basilii in unam Congregationem, & approbatio gratiarum, & privilegiorum eidem Ordini concessorum.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Injuncti Nobis Apostolici muneris ratio postulat, ut sacrarum Religionum in- militanti Ecclesia suaves in Domino fructus præstantium, paternam curam gerentes, ea quæ a Romanis Pontificibus Prædecesso- ribus Nostris concessa sunt, quo validius perpetuo subsistant, Apostolica confirma- tionis robore libenter communiemus.

Exordium.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædecessor No- ster, animadvertens Ordinem Sancti Basii- lii, ceteros omnes Regulares antiquitate præcedere, ac ex eo Dei Ecclesiam, Chri- stianamque Republicam ab ipsius Ordinis initio uberes fructus recepisse, ut dicti Ordinis Monaci commodius altissimo famula- ri, regularemque observantiam servare possent; per quandam suam perpetuo vali- turam Constitutionem eos in unam Con- gregationem redegit.

Antiquitatem hujus Reli- gionis recen- set hic Pon- tificæ a Con- Greg. XIII.

§.2. Nonnullaque privilegia, gratias, & immunitates, illasque præcipue, quibus Congregatio Cassinensis, illiusque Monaci potiuntur, & gaudent, dictæ Congregatio- ni sic erectæ concessit.

Idem Greg. concessit ei- dem privile- gia Congreg. Cassinens. ut ibidem.

§.3. Cui etiam Congregationi Mona- steria omnia dicti Ordinis, ubique existen- tia perpetuo univit, & donec Monasteria ipsa in commendam manerent, mandavit ut mensa Conventualis in tot bonis stabili- bus, pro victu, & vestitu, ac visitatione Monachorum, aliisque necessariis expensis, ad que Commendatarii juxta Canonicas san- ctiones, ac præsertim tenore literarum Eu- genii Papæ IV. similiter Prædecessoris no- stri tenentur, perpetuo separarentur.

Mensisque Monachibus bona stabilia assignari jus- sit ibidem, & mensam Con- ventualem, & Abbatialem separavit.

§.4. Cumque separationibus hujusmodi tunc minime perfectis ejusdem Gregorii superveniente obitu, Sixtus V. præ mem. ad summi Apostolatus apicem assumptus fuisset, idem Sixtus Bruto Farneto per alias suas

Sixtus V. com- misit Bruto Farneto, ut perfectet se- parationem prædictam.

suas literas dedit in mandatis, ut in illis Monasteriis, in quibus separationes factæ, ut præfertur, minime fuerant, Constitutio- nem Gregorii exequeretur, mensasque se- paratas revideret.

Clem. VIII. Theodorum Abbatem cõ- stituit exequi- torum d. se- parationis.

Hic modo Pontifex confir- mat ejus- modi sepa- rationes.

Confirmat etiam privi- legia per Gre- gor. XIII., Sixtum V., & Clem. VIII. concessa.

Annulatque quid fuerit factum con- tra dictas li- teras Aposto- licas.

finiri debere, ac irritum, & inane, quid- quid secus super his a quoquam quavis au- ctoritate scienter, vel ignoranter contige- rit attentari.

§.9. Quocirca dilectis filiis Curie can- sarum Camera Apostolicæ generali Audi- tori, & Apostol. Sedis Delegatis, & Nun- ciis per præsentem committimus, & man- damus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra præsentem literas, & in eis contenta quæcumque, eorum effectum for- tiri, illisque omnes, quos concernunt paci- fice frui, & gaudere; non permittentes quempiam desuper contra præsentium te- norem per quoscumque quomodolibet in- debite molestari; Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & penas ecclesi- asticas, & alia opportuna juris, & facti re- media (appellatione quacumque postposi- ta) compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Exequutores hujus Const. deputat.

Clausulas de- rogatorias ap- ponit.

§.10. Non obstantibus præmissis, ac præ mem. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edi- ta de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad- iudicium non trahatur, aliisque Constitutio- nibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Ordinis, etiam juramento, con- firmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudi- nibus, privilegiis quoque, indultis, & litem Apostolicis eidem Ordini, illiusque Ab- bati generali, seu Abbatibus, & Prioribus, aliisque Superioribus, & Rectoribus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogato- riis, aliisque efficacioribus, & insolitis clau- sulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contra- rium quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singu- lis, etiam si de illis, eorumque totis teno- ribus specialis, expressa, vel individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clau- sulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda esset, te- nores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro expressis ha- bentes, illis alias in suo robore perman- suris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdi- ci, suspendi, vel excommunicari non pos- sint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad ver- bum de indulto hujusmodi mentionem.

Fidem tran- sumptis, tri- buit.

§.11. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicu- jus Notarii publici subscriptis, & sigillo per- sone in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 17. Martii 1606. Pont. nostri Anno II

Dat. die 17. Martii 1606. An.I.

Ball. Rom. Tom. V. Par. III.

B b a Pri-

Ex Regis. in
Secret. Brev.

Legato Avenionen., ejusque Vice-Legato conceditur facultas confirmandi transactionem super Bullo Regio in pannis sericis, qui in Civitate Avenionenfi conficiuntur, & per Gallia Regnum transeuntur, apponendo.

Dilecto Filio nostro Cynthio tituli Sancti Petri ad Vincula Presbytero Cardinali Sancti Georgii nuncupato moderno. & pro tempore existenti nostro, & Apostolicae Sedis in Civitate Avenionen., & Comitatu nostris Venayffimo de latere Legato, ac ejus Vice-Legato.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Clem. VIII. transactio, de qua in rubrica, confirmationem singulis trienniis a Sede Apostolica petendam voluit.

§.1. Expositum Nobis nuper fuit, pro parte dilectorum filiorum Consulum, & Consilii Civitatis nostrae Avenionenfis per dilectos filios Franciscum de Berton, Scutiferum de Crighon Christianissimi Francie Regis Cubicularium, & Laurentium Joannis U.J.D., & Legationis Avenionen. Secretarium eorum apud Nos Oratores, quod cum fel. rec. Clemens Papa Octavus Praedecessor noster novissime per ejus in forma Brevis literas sub data die 14. Julii 1604. Pontificatus sui Anno XIII. expeditas quamdam transactionem inter dictos Consules, & Consilium ex una, & Redemptorem, seu Appaltorem Regium Regni Francie ex altera partibus initam super Signo, seu Bullo Regio in pannis sericis, qui in Civitate Avenionen. conficiuntur, & per Gallia Regnum transmittuntur, apponendo, cum interventu ejusdem Clementis Praedecessoris in dicta Civitate Vice-Legati initam, Apostolica auctoritate confirmaverit, & approbaverit, sed inter alia voluerit, & ordinaverit, ut praedicta transactionis, & aliarum similium confirmatio, ab ipso Praedecessore, ejusque Successoribus Romanis Pontificibus per dictos Consules, & Communitatem Avenionen. de triennio in triennium peteretur, ita quod si elapso triennio hujusmodi absque nova confirmatione, jura praedicti Bulli exigenterentur, tales exigentes, & Consilium ejusdem Civitatis in poenam scutor. 10000. auri Camerae Apostolicae applicandorum ipso facto incurrerent, prout in dictis literis plenius continetur.

Consules, & Communitas Avenionen. hoc sibi incommodum esse asserunt.

§.2. Cumque dictis Consilio, & Communitati valde incommodum, & dispendiosum futurum sit, singulo triennio ad Romanum Pontificem, & Apostolicam Sedem pro hujusmodi confirmatione obtinenda transmittere: Propterea Nobis eorundem Consilii, & Communitatis nomine humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos eorundem Consulum, &

Communitatis commodis, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, illosque specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati tibi Nostro, & Apostolicae Sedis nomine, transactionem praedictam singulo triennio ad petitionem Consulum, & Communitatis praedictorum Apostolica auctoritate cum praesentium literarum insertione, & non alias confirmandi, & approbandi; ita tamen, ut nisi ipsi Consules, & Communitas hujusmodi confirmationem petierint, in poenam praedictam tam ipsi, quam jura Bulli praedicti deinceps exigentes, incurrant, eadem Apostolica auctoritate tenore praesentium facultatem concedimus, & imperitur.

§.4. Non obstantibus voluntate dicti Clementis Praedecessoris, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 1. Aprilis 1606. Pontificatus nostri Anno I.

XXXII.

Avenionenfibz restituitur facultas locandi piscationem in Flumine Rhodano ab omni onere immunis.

Dilectis Filiis Consulibus, ac Communitati, & hominibus Civitatis nostrae Avenionen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Vestra singularis in Nos, & Apostolicam Sedem fides, & devotio promeretur, ut illa vobis concedamus, quae vestris commoditatibus fore conspicimus opportuna.

§.1. Cum itaque, sicut pro parte vestra inter alia exposuerunt dilecti filii Franciscus de Berton Scutifer de Crighon Christianissimi Francie Regis Cubicularius, & Laurentius Joannis U.J.D., & Legationis Avenionenfis Secretarius vestri ad praestandum Nobis nomine vestro obedientiam destinati Oratores, fel. record. Clemens Papa VIII. Praedecessor noster ejus, & Apostolicae Sedis tunc existenti in Civitate Avenionen. Vice-Legato commiserit, ut vobis auctoritatem locandi piscationem Piscium Capporum nuncupatorum in flumine Rhodani, quam, ut asserabatis, pridem habebatis, sed tunc novissime idem Vice-Legatus in favorem Camerae Apostolicae locaverat, restitueret, quatenus tamen eadem Camera

Paulus eandem confirmationem legato commisit.

Dat. die 1. Aprilis 1606. An.I.

Ex Regis. in Secret. Brev.

Exordium.

Clemens VIII. facultatem, de qua in rubrica concesserat Communitati Avenionenfi dummodo Camera Apostolica reddidit, quem percipiebat, non amitteret.

Paulus eandem liberam reddidit ab omni onere.

Contraria tollit.

Dat. die 1. Aprilis 1606. An.I.

ra redditum annum xii. scutorum exinde non amitteret.

§.2. Cumque iidem Oratores Nobis nomine vestro supplicaverint, ut ex nostra liberalitate concedere velimus, quod in posterum vos possitis integre tota piscium praedictorum piscatione frui. Nos propterea vobis consulere, ac vos amplioribus favoribus, & gratis prosequi volentes, & quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus per dictos Oratores Nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, & gratiam praedictam ampliantes, & extendentes, vobis absque ulla reservatione liberam facultatem, & auctoritatem piscationem praedictorum piscium imposterum locandi, & dislocandi auctoritate Apostolica tenore praesentium restitimus, & reintegramus, & quatenus opus sit, illam de novo vobis concedimus.

§.3. Non obstantibus praedicti Clementis Praedecessoris, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Camerae nostrae Apostolicae, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Aprilis 1606. Pontificatus nostri Anno I.

XXXIII.

Privilegia Curialium, Incolarum Urbis, & Civium Romanorum, in ipsa Urbe, & intra decem miliaria (non tamen extra residentiam) decedentium, quo ad dispositionem, & successionem suorum bonorum ibidem existentium.

Quoad hujusmodi privilegia, habemus etiam Sixti IV. Const. IX. Etsi universis To. III. Part. III. fol. 144., & Julii III. Const. V. Cupientes Tom. IV. Par. I. fol. 255., ac Pii IV. Const. XXVIII. Decens Tom. IV. Par. II. fol. 58., & signanter quoad adificantes in Burgo Pio Urbis, extat alia ejusdem Pii Const. CXIX. Romanum ibidem fol. 244.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus declarationis.

IN eminenti Apostolicae dignitatis specula, meritis licet imparibus, superna di-

spositione constituti, inter ceteras curas, quae ex injuncto Nobis Apostolica servitutis officio incumbunt, illa praecipua est, ut Alma Urbs nostra beatorum Petri, & Pauli Apostolorum martyrio consecrata, ad quam omnes Christianifideles ex universis Mundi partibus tamquam ad communem patriam, & portum cunctarum gentium, & nationum, atque adeo ad Magistram veritatis, & Religionis conflunt, iis demum gratiis, & privilegiis exornetur, per quae omnes, qui ad eam undique veniunt, illamque incolunt, nunc, ac perpetuis futuris temporibus sine ulla animi molestia in illa stare, & permanere, & Romanae Ecclesiae, Sedique Apostolicae adjuvamento esse possint.

§.1. Ac animadvertentes alias fel. rec. Sixtus Quartum, Julium Tertium, Pium Quartum, & nonnullos alios Praedecessores nostros Romanos Pontifices, ut ejusdem Urbis decori, illamque incolentium, & Curiam praefatam sequentium indemnitati consulere, Curialibus, & incolis praedictis diversam praesertim de eorum bonis testandi, seu alias disponendi privilegia, facultates, & indulta concessisse, prout in eorumdem Praedecessorum literis desuper expeditis latius continetur: Quae temporum fortasse injuria, aut alias diversas ob causas imminuta, aut alias abrogata dicuntur.

§.2. Volentesque Nos, qui in eadem Urbe nati sumus, Curialium, & Incolarum praedictorum indemnitati, & tranquillitati consulere, ac tam eos, quam Romanos Civis originarios pari favoris, & gratiae praerogativa prosequi, eorumdem Praedecessorum vestigiis inherendo, motu proprio, & ex certa scientia, matura deliberatione, & mera liberalitate nostris, deque Apostolica Nobis attributa potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, decernimus, & declaramus, quod posthac perpetuis futuris temporibus, omnes, & singuli Romanam Curiam sequentes, seu ipsam Urbem incolentes, necnon ipsi Romani Cives originarii nunc, & pro tempore existentes etiam Clerici, & in facris, etiam Presbyteratus ordinibus constituti, caeteraque omnes, & quaecumque aliae personae Ecclesiasticae cujuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis, etiam Abbatiali, Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & etiam majori, & quavis alia Ecclesiastica, vel mundana dignitate fulgentes, & quaecumque beneficia Ecclesiastica, secularia, & quorumvis Ordinum, regularia, aut alias quomodolibet qualificata, & speciali nota digna obtinentes, nec non quoscumque pensiones annuas super quarumvis mensurarum Patriarchalium, Archiepiscopali, Episcopatum, Abbatialium, ac Dignitatum, Canonicatum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, ut praesertur, vel alias quomodolibet qualificatorum fructibus, redditibus, & proventibus, aut ipsos fructus, redditus, & proventus loco pensionum annuarum sibi Apostoli-

Sixtus IV., Julius III., & Pius IV. indicari in rubrica, induca Curialibus concesserunt.

Privilegia, de quibus in rubrica, eisdem confirmantur.

stolica auctoritate quomodolibet reservatas, & assignatas, ac reservatos, & assignatos habentes, & obtinentes, qui in d. Urbe, vel ejus districtu intra decem milliaria ab ipsa Urbe (non tamen extra debitam residentiam) decesserint, de omnibus suis bonis mobilibus, & immobilibus, ac semoventibus, juribus, & actionibus quibuscumque, necnon jocalibus, & pecuniis, ac rebus aliis in dicta Urbe, & ejus districtu intra decem milliaria hujusmodi consistentibus, & seu existentibus, ac etiam provenientibus ex quibuscumque fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis etiam decimalibus ditaram Ecclesiarum, & beneficiorum, ut praefertur quomodolibet qualificatorum, quae in titulum, vel commendam, aut administrationem, vel alias quomodolibet, etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis obtinent, & seu antea obtinuerunt, vel impofterum obtinebunt, necnon etiam ex quibusvis fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis Ecclesiasticis, atque pensionibus annuis super similibus fructibus, redditibus, & proventibus, ac etiam distributionibus quotidianis sibi reservatis, concessis, constitutis, & assignatis, necnon ex emolumentis quorumcumque Romanae Curiae officiorum, etiam administrationem habentium, & Locorum Montium, vel censuum, ac alias provenient, quae ipsi pro tempore habuerunt, & obtinuerunt, ac habent, & obtinent, habebuntque, & obtinebunt in futurum, cuiuscumque qualitates, quantitatis, & summae, ac pretii, & valoris existant, per eos, & eorum quemlibet acquisitis, & acquirendis, & in eadem Urbe, & in illius districtu infra decem milliaria, ut supra consistentibus, disponere, & tam donatione inter vivos, vel causa mortis, seu testamento, legato, & fideicommissio, quam alia quavis dispositione inter vivos, seu ultima voluntate in favorem consanguineorum, & affinium suorum, Collegiorumque, Universitatum, & Locorum Piorum, ac quarumvis aliarum personarum etiam penitus extraneorum, disponere, & ordinare, ac in eisdem rebus, & bonis consanguineos, & affines, Collegia, & Universitates, ac loca, & personas praefatas, haeredes universales, vel particulares pro eorum libito voluntatis facere, de illisque libere, & sicut pro libito voluntatis disponere possint, & valeant plenam, & liberam eis, & cuilibet eorum licentiam, & facultatem omnimodam concedimus, & impertimur.

Quid ad illorum spectat, si personae Ecclesiae de eis disponant.

§.3. Declarantes, quod si contingat dictos Clericos, & alias Ecclesiasticas personas praefatas disponere de ipsorum bonis in favorem illegitimos [non tamen ex eorum proprio corpore procreatorum] tunc, & eo casu quoad bona, & jura, & alias res ipsorum disponentium mere patrimonialia, & laicalia in dicta Urbe, & illius districtu, ut supra consistentia, nec Camera, nec ipsi illegitimi in illis ullo modo succedant, sed

ad venientes ab intestato juxta juris dispositionem spectent, & pertineant, quavis alia Constitutione forsan contrarium disponente non obstante.

§.4. Praeterea motu, scientia, & potestate similibus decernimus, & ordinamus, quod si dicti Curiales, seu Incolae Urbis, Romanique Cives originarii, aliique praedicti in Urbe, & districtu praedictis, (non tamen extra eorum debitam residentiam) ab intestato decesserint, eorum bona, pecunia, jocalia, jura, actiones, & res hujusmodi etiam ex bonis, & redditibus Ecclesiasticis supra dictis provenientia, per eos, ut supra acquisita in dicta Urbe, & ejus districtu intra decem milliaria, ut praefertur consistentia ad eorum haeredes ab intestato venientes libere deveniant, nec illa ad Romanum Pontificem, aut Sedem, & Camera Apostolicam spectare, & pertinere, dici, vel pretendi possint, minisque Ministri, vel Agentes dictae Camerae, etiam sub praetextu, quod dicti haeredes in Urbe non reperiantur, dictorum bonorum possessionem apprehendere, vel sequestrare, ut de illis inventaria conficere, aut in illis quovis modo se intromittere valeant.

Curialibus, Incolis, & Civibus eisdem in Urbe, & infra x. milliaria, non tamen extra debitam residentiam, decedentibus haeredes ab intestato succedunt, in eorum bonis ibi existentibus.

Clause pro huiusmodi concessionis firmitate.

§.5. Districtius inhibentes modernis, & pro tempore existentibus S. R. E. Camerae, & dictae Camerae generalibus Thesaurario, Commissario, necnon Praesidentibus, Clericis nunc, & pro tempore existentibus omnibusque, & singulis spoliatorum, & iurium Camerae Apostolicae Collectoribus, vel Sub Collectoribus, ac aliis Ministris quocumque nomine nuncupatis, ne haeredes, & successores quoscumque etiam ab intestato dictorum Curialium, ac Incolarum, & Civium Romanorum in Urbe, ac illius districtu praefato, pro tempore decedentium super praedictis bonis, pecuniis, jocalibus, juribus, actionibus, & rebus quibuscumque per dictos Curiales, Incolas, Romanosque Cives originarios pro tempore in Urbe praedicta, & infra illius districtum hujusmodi decedent., ut praefertur acquisitis, contra praesentium nostrarum literarum formam, etiam sub praetextu, seu causa illicite negotiationis molestante, perturbare, inquietare, & se in hereditatibus, & bonis praefatis quovis modo immiscere, aut illa petere, seu sibi, aut Camerae praefatae vindicare, seu de illis inventaria conficere audeant, seu praesumant.

Sublata omnibus aliter iudicandi potestate.

§.6. Decernentes sic nostre mentis, & incommutabilis voluntatis existere, ac ita, & non aliter per Camerarium, Thesaurarium, Commissarium, Praesidentes, & Clericos praefatos, ac alios quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum proflus, nullum, & inane, quidquid fecerit super his, quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non

Derogatio contrarium

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Camerae praefatae, & Ecclesiarum, in quibus dicta beneficia forsan fuerint, aut Monasteriorum, & Ordinum, quorum illa extiterint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon privilegiis, concessionibus, indulgentiis, & literis Apostolicis, illis, necnon Camerario, Thesaurario, Commissario, Camera praesidentibus, & Clericis, aliisque praedictis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis per quoscumque Romanos Pontifices, etiam Praedecessores Nostros in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & Apostolica potestate plenitudine similibus, aut alias quomodolibet etiam consistorialiter concessis, & approbatis, ac innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, ipecifica, & ad verbum expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia ex qua forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes ad effectum praesentium, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac suos effectus adversus declarationem, voluntatem, statutum, & ordinem nostras hujusmodi sortiri, aut vindicare, non posse, neque debere volumus, & decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio fides.

§.8. Ceterum quia difficile foret, praesentes nostras literas ad singula quaeque loca deferri, volumus, & declaramus, quod illarum transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra ubique adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dat. die 8. Aprilis 1606. An. I.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 8. Aprilis 1606. Pont. nostri Anno I.

XXXIV.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Concessio Ecclesiae Sancti Laurentii in Lucina de Urbe, cum suppressione Collegiatae, Congregationi Clericorum Regularium Minorum nuncupatorum.

PAULUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

IN Apostolicae dignitatis culmine, & potestatis plenitudine summa Redemptoris nostri benignitate, meritis licet impari-

bus constituti circa ea, quae ad Ecclesiarum quarumlibet, praesertim in Alma Urbe consistentium, & curam animarum habentium prosperiorem statum, & directionem, ac in eis divini cultus Religionis, & spiritualium operum, simulque Ministrorum idoneorum augmentum, necnon Christianissimum salutare, & profectum pertinere noscuntur, propensis studiis intendamus, ac in his pastoralis officii nostri partes etiam per suppressionis Beneficiorum ibidem rectorum, ministerium salubriter interponamus, prout Ecclesiarum earundem, ac personarum, & locorum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, Ecclesia Sancti Laurentii in Lucina de dicta Urbe, quae titulus Presbyteri Cardinalis, ac etiam Parochialis existit, & in qua unus Archiepiscopus Dignitas inibi principalis, cui cura animarum Parochianorum ipsius Ecclesiae imminet, necnon sex Canonici, & totidem Praebendae, ac tria Beneficia nuncupata perpetua simplicia Beneficia Ecclesiastica, quorum, dum vacant, collatio, & omnimoda dispositio ad pro tempore existentem tituli Sancti Laurentii hujusmodi Presbyterum Cardinalem, cessantibus reservationibus, & affectionibus Apostolicis, pertinet, instituta reperiuntur, Parochiam longe, lateque patentem, & diffusam, ac copiosa Parochianorum multitudine refertam habeat, & difficile sit, ut illius Archiepiscopus pro tempore, quod licet duos Cappellanos ad ejus nutum amovibiles in parochialibus functionibus, & ministeriis sibi assistentes manuteneat, cura animarum tot Parochianorum hujusmodi exercitio, & Sacramentorum Ecclesiasticorum administrationi, aliisque parochialibus officiis, & ministeriis hujusmodi, ea, qua decet diligentia, & sollicitudine vacare, & ipsos Parochianos in Catholica Fidei articulis, & pie vivendi praecipis, nec non aliis, quae ad animarum salutem necessaria sunt, commode instruere valeat, & dilecti filii Religiosi Congregationis Clericorum, & Presbyterorum Regularium Minorum nuncupatorum ad hujusmodi exercitia, & ministeria obeunda valde idonei noscantur, & si in dicta Ecclesia introducerentur, aliaque infra scripta fierent, & ordinarentur, procul dubio, ipsi Religiosi dictorum Parochianorum, & aliorum Christianissimum ad eandem Ecclesiam pro tempore confluentium Concessionibus audientibus, Sacramentis ministrandis, & verbi Dei concionibus habendis sedulo intenderent, ac eorum exemplari vita, & sana doctrina Parochianos, & alios Christianissimos praedictos, ad devotionem, pietatem, & Religionem excitarent, salubriterque dirigerent, & exinde dicta Ecclesia celebrior redderetur, ac cura animarum, aliaque officia Parochialia cum majori charitatis zelo exercerentur, & necdum divini cultus, ac bonorum operum, ac Instituti dictae Congregationis incremento, sed etiam Parochia-

Causa concedendi Ecclesiam S. Laurentii in Lucina Clericis Regularibus Minoribus.

Collegiata in
ex Benefi-
ciorum sup-
prellis.

chianorum, & aliorum Christianorum pre-
dictorum profectui, & spirituali consolati-
oni, animarumque saluti per amplius con-
suleretur.

§.2. Nos, qui dudum inter alia decre-
vimus, & declaravimus, Nostrae intentionis
fore, quod deinceps per quamcumque con-
cessionem, seu gratiam, vel literas Aposto-
licas, etiam si motu proprio, & ex certa
scientia emanarent, nulli jus sibi quomo-
dolibet tolleretur, predictis, & aliis ratio-
nabilibus causis adducti, ac Religiosos Con-
gregationis hujusmodi, eorumque singulos
a quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sen-
tentis, censuris, & poenis a jure, vel ab ho-
mine quavis occasione, vel causa latis, si
quibus quomodolibet innodati existant, ad
effectum presentium dumtaxat consequen-
dum harum serie absolventes, & absolutos
fore censentes, necnon Ecclesie Sancti Lau-
rentii, ejusque Archipresbyteratus, Cano-
nicatum, Præbendarum, & Beneficiorum
hujusmodi fundaciones, & erecciones, ac
Domorum, prædiorum, possessionum, cen-
suum, & quorumcumque aliorum hono-
rum ad illa, eorumque mensam Capitula-
rem, seu massam communem quomodo-
libet spectantium, & pertinentium qualita-
tes, quantitates, denominationes, situa-
tiones, confines, & circumstantias, fru-
ctuumque, reddituum, & proventus, vel
veros etiam annuos valores, ac cetera om-
nia hic de necessitate, seu alias exprimen-
da, presentibus pro sufficienter expressis
habentes, motu simili, non ad dictorum
Religiosorum, vel alicujus pro eis Nobis
super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed
ex mera deliberatione, & certa scientia no-
stris, ac de Apostolica potestatis plenitudi-
ne Apostolice auctoritate tenore presentium
in dicta Ecclesia Archipresbyteratum, nec
non Canonicatum, & Præbendas, ac Bene-
ficia prædicta ex nunc, prout ex tunc, & è
contra cum primum per cessum etiam ex
causa permutationis in Romani Pontificis,
seu dicti tituli Presbyteri Cardinalis pro
tempore existentis manibus, seu decessum,
aut privationem, vel quamvis aliam dimis-
sionem, seu amissionem illa ad presens ob-
tinendum, vel alias quomodolibet, & ubi-
cumque etiam apud Sedem Apostolicam,
seu in Romana Curia, vel extra eam simul,
vel successive vacabunt, etiam si actu, præ-
missis, sive aliis quibusvis modis, & ex quo-
rumcumque personis vacent, etiam si tanto
tempore vacaverint, quod eorum collatio
juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem
prædictam legitime devoluta, ac Archi-
presbyteratus, Canonicatus, Præbende, &
Beneficia hujusmodi dispositioni Apostoli-
cæ specialiter, vel ex eo, quod illa obti-
nentes Nostris, seu aliorum Romanorum
Pontificum Prædecessorum, vel Successo-
rum Nostrorum, aut alicujus Sanctæ Ro-
manæ Ecclesie Cardinalis etiam viventis,
& in dicta Curia presentis familiares conti-
nui commensales, seu dictæ Sedis Notarii,
Subdiaconi, Acolythy, Cappellani, aut

quicumque alii Sedis, & Curie prædicta-
rum Officiales quocumque nomine nuncu-
pati fuerint, seu ex quibusvis aliis causis ge-
neraliter reservata, seu ex generali reserva-
tione affecta existant, ac super eis inter ali-
quos lib, cujus statum, etiam presentibus
haberi volumus pro expresso, pendeat inde-
cisa, illorumque omnium, & singulorum
essentiam, & quantitates, ac mensam Capitu-
larem, seu massam communem hujusmo-
di, Cappellanas quoque, & alia Beneficia
eidem mensæ, seu massæ quomodolibet
unita, nec non titulum, & denominationem
Collegiata, ac quæcumque Insignia
Collegiata perpetuo supprimimus & extin-
guimus, illorumque sic suppressorum, &
extinctorum omnia, & singula prædicia tam
rustica, quam Urbana, Casalia, Domus,
proprietates, terras, possessiones, census,
livellos, canones, montium non vacabili-
um portiones, & loca, & quæcumque
alia bona immobilia, & stabilia quomodo-
libet nuncupata, & ubilibet existentia cum
juribus, & pertinentiis suis universis, ex-
ceptis dumtaxat duabus Domibus eidem Ec-
clesie Sancti Laurentii a dextero illius late-
re adherentibus, & ad dictam mensam Ca-
pitularem pertinentibus, quæ diversis per-
sonis etiam Laicis ad certum tempus sub
annuis, seu mensuris, vel aliis responsio-
nibus, seu pensionibus insimul ad summam
octuaginta scutorum similia, vel circa,
ascendentibus locata reperiantur, nec non
cameris, mansionibus, & habitationibus
supra porticum ipsius Ecclesie Sancti Lau-
rentii extractis, in quibus illius Sacrificia, qui
etiam amovibilis existit, ac dicti duo Cap-
pellani commorari solent, necnon infra-
scripto canone annuo nonaginta scutorum
Nostræ, & dictæ Sedis dispositioni, ad effe-
ctum ex illis nonnulla alia Beneficia Ec-
clesiastica erigendi, & dotandi, reservamus,
necnon apud ipsam Ecclesiam Sancti Lau-
rentii, & in duabus Domibus illi adhaeren-
tibus, ac cameris, & mansionibus, & ha-
bitationibus prædictis, unam Domum regu-
larem dictæ Congregationis per unum Præ-
positum ad instar aliarum Domorum Regu-
larium ejusdem Congregationis juxta illius
ritus, mores, consuetudines, & instituta
regendam, gubernandam, administran-
dam, & reformandam pro perpetuis usu,
& habitatione triginta ad minus Religioso-
rum Congregationis hujusmodi, computa-
to dicto Præposito, qui ibidem in humilita-
tis spiritu, & pia vite studiis perpetuum,
Altissimo famulatum impendere, ac loco
Archipresbyteri, Canonicorum, & Bene-
ficiatorum ipsius Ecclesie Sancti Laurentii,
Missas etiam Conventuales, Horas Cano-
nicas diurnas, & nocturnas, ceteraque di-
vina officia singulis diebus celebrare, & re-
citare, ac alias eidem Ecclesie Sancti Lau-
rentii in divinis laudabiliter deservire, nec
non curam animarum Parochianorum, alia-
que officia, & ministeria parochialia hujus-
modi per unum, vel plures ipsius Congre-
gationis Presbyteros idoneos per dictum
Præpositum pro tempore existentem depu-
tant.

Reservatum
pro dd. Cle-
ricis non-
nullis Domi-
bus pro eor-
um habitacione

Qui quidem
Clerici saltem
triginta esse
debeant.

Archipres-
byter, & Cano-
nici a residen-
tia liberantur
Præbendeque
ipsi ad eor-
um vitam refer-
vantur.

Ecclesieque
omnisque sic
pessioque,
Domusque,
Præpositus
Clericisque
traduntur.

tandos, & amovendos, ac a dicta Urbis
Vicario etiam pro tempore existen. appro-
bandos exerceri facere, & quæcumque alia
onera, quibus ipsi Archipresbyter, Cano-
nici, & Beneficiati ratione Archipresbyte-
ratus, necnon Canonicatum, ac Præben-
darum, ac Beneficiorum prædictorum ex
illorum foundationibus, seu fidelium dispo-
sitionibus, vel legatis, aut alias quomodo-
libet adstricti, & obligati existunt, subire,
& adimplere debeant, & cum primum ibi-
dem introducti fuerint dilecti filii moderni
Archipresbyter, Canonici, & Beneficiati
Ecclesie Sancti Laurentii hujusmodi, ab il-
lius servitio, ac residentia apud eam facien-
da, necnon omnibus, & singulis functioni-
bus, officiis, exercitiis, oneribus, & obli-
gationibus prædictis tuta conscientia liberi,
& exempti censentur; Et nihilominus
quoad vixerint, seu donec ipsi ad alterius
sacri loci servitium cum hujusmodi, vel
aliis saltem equivalentibus redditibus an-
nuis per Nos, seu dictam Sedem traducti,
vel translati, aut alias adscripti fuerint.
Archipresbyter videlicet duas ex octo par-
tibus emolumentorum ratione exercitii cure
animarum hujusmodi provenientium,
sibi per eisdem Præpositum, & Religiosos
in sine cujuslibet mensis consignandas, &
tam ipse, quam singuli Canonici, & Bene-
ficiati nunc existentes prædicti omnia, & sin-
gula fructus, redditus, proventus, jura,
obventiones, & emolumenta ad Archipres-
byteratum, Canonicatum, Præbendas, Be-
neficia, & mensam Capitularem, seu mas-
sam communem hujusmodi tam conjun-
ctam, quam divisam spectantia, & pertinen-
tia pro sua cujusque rata parte, ut prius, per-
cipere, exigere, levare, ac in suos usus, &
utilitatem convertere libere, & licite va-
leant in omnibus, & per omnia, perinde ac
si apud dictam Ecclesiam Sancti Laurentii
personaliter residerent, nec non Missas,
Horas Canonicas, & alia divina Officia ibi-
dem celebrarent, & recitarent, illisque in-
teressent, & cetera onera prædicta respec-
tive subirent, & supportarent, etiam perpe-
to erigimus, & institimus, illique sic
erectæ, & institutæ;

§.3. Necnon Præposito, & Religiosis in
ea pro tempore degentibus usum dictæ
Ecclesie cum duabus Domibus illi adiacen-
tibus, ac cameris, mansionibus, & habita-
tionibus prædictis, necnon paramentis, or-
namentis, ac omni, & quæcumque sacra, &
prophana suppellectile, Sanctorumque Cor-
poribus, & aliis sacris Reliquiis quantum-
vis principalibus, & insignibus, ceterisque
rebus in Ecclesia Sancti Laurentii, & Sacri-
ficia prædictis existentibus eis sub inventario
consignandis, absque eo quod Archipres-
byter, Canonici, & Beneficiati prædicti
quidquam inde auferre, vel amovere pos-
sint, ex nunc, ita quod liceat Congregationi,
seu pro tempore existentibus Præposito, &
Religiosis prædictis illorum omnium cor-
poralem, realem, & actualem possessionem
per se, vel alium, seu alios eorum, ac
dictæ Domus regularis nominibus propria
Bull. Rom. Tom. IV. Par. III.

auctoritate absque spoliis, & attentatorum
vitiis, ac dilecti filii nostri Evangeliste ejus-
dem tituli Sancti Laurentii Presbyter Cardi-
nalis Cusentini nuncupati, ejusque in titulo
hujusmodi Successorum, seu pro tempore
existentis nostri in dicta Urbe, & illius di-
strictu Vicarii in spiritualibus generalis, aut
alterius cujuscumque Iudicis mandato, de-
creto, vel ministerio libere apprehendere,
& perpetuo retinere, ac ibidem necnon fa-
brica ejusdem Ecclesie Sancti Laurentii fru-
ctus, redditus, proventus, jura, obventio-
nes, & emolumenta quæcumque etiam in
anniversariis, mortuariis, funeralibus, sus-
fragiis, oblationibus, elemosynis, & qui-
buscumque aliis rebus, non tamen hæcenus
dictæ mensæ Capitulari, seu massæ commu-
ni incorporatis, quæ Capitulo, & Canoni-
cis prædictis libere remaneant, consentientia,
ac etiam ratione cura animarum, & admi-
nistracione Sacramentorum hujusmodi pro-
venientia percipere, exigere, levare, loca-
re, arrendare, administrare, atque in suos
communes, necnon Ecclesie Sancti Laurentii
fabricæ, & Sacrificie prædictarum usus,
utilitatem, & necessitates convertere, ti-
tulo tamen Sancti Laurentii hujusmodi, il-
liusque Palatio juribus, pertinentiis, hono-
ribus, & præterquam in personas Præpositi,
& Religiosorum Domus Regularis hujus-
modi, eorumque res, & bona jurisdictioni-
bus pro tempore existentibus ejusdem tituli
Presbytero Cardinali salvis, & illis remanentibus,
cum hoc, quod ipsi Præpositus,
& Religiosi tam paramentorum, ornamentorum,
& aliorum suppellectilium eorum videlicet, quæ
propriis Capitulo, Archipresbyteri, & Canonicorum
prædictorum, ac suæ mensæ Capitularis sumptibus,
& impensis facta fuisse constabit, quam duarum
Domorum hujusmodi pretium in emptionem
tor Locorum Montium non vacabilium de
dicta Urbe, seu aliorum bonorum stabili-
um pro dote, seu augmento dotis alio-
rum Beneficiorum, ut præfertur, erigendo-
rum unico contextu convertendum juxta
æstimacionem desuper a peritis utriusque
eligendis faciendam, & seu arbitrio præ-
dicti Cardinalis titularis intra tempus eis ad
id præscribendum eisdem Capitulo, Archi-
presbytero, & Canonicis persolvere, & in-
terim illis annuas, seu mensuras, aut alias
pensiones, seu responsiones per eos ex dictis
duabus Domibus percipi solitas temporibus
debitis præstare teneantur, similiter perpe-
tuo concedimus, & assignamus.

§.4. Ut autem suppressio, & extinctio
prædicta suum quantocius fortiantur effe-
ctum, statuimus, & ordinamus, quod Ar-
chipresbyteratum, & Canonicatum, & Præ-
bendas, nec non Beneficia hujusmodi ad
presens obtinentes illa non nisi ad effectum
suppressionis, & extinctionis prædictarum
resignare, seu juri ipsi, ac eorum cuiuslibet
in illis, vel ad illa quomodolibet compe-
tenti cedere, ullatenus possint, & si eos ali-
ter quovis modo resignare, vel dimittere,
aut juri cedere contigerit, resignationes,
seu dimissiones, vel cessiones hujusmodi,
C c in

Salvis juribus
Card. Titu-
laris.

Canonicatus,
alique Bene-
ficia non resi-
gnanda, se-
conferenda,
juxta modum
infra recen-
senda.

in odium, & praedictum ipsorum resignatum, seu dimittentium, vel cedentium, ac in favorem suppressionis, & extinctionis hujusmodi factae censentur eo ipso, & tam in his singulis casibus, quam etiam eisdem modernis Archipresbytero, Canonicis, & Beneficiatis quodcumque, & ubicumque decedentibus, suppressio, & extinctio praedicta suum plenarium, & integrum effectum sortiri debeant, neque Archipresbyteratus, Canonicatus, Praebende, & Beneficia hujusmodi illorum vacatione, ut praefertur, vel alias quomodolibet occurrente, Apostolica, vel ordinaria auctoritate cuiquam conferri, nec aliter disponi, nec aliqui in resignantium, dimittentium, cedentium, vel decedentium locum ibidem sufficere, surrogari, recipi, vel admitti valeant, & si aliquibus, etiam cum speciali de verbo ad verbum praesentium, seu literarum Apostolicarum desuper conficiendarum, & in eis contentorum quorumcumque mentione, derogatione, vel suspensione, sine expresso Praepositi, & Religiosorum, ac totius Congregationis hujusmodi consensu in scriptis formaliter habito conferantur, aut de illis disponatur: collationes, dispositiones, derogationes, & suspensiones hujusmodi nullae, & invalide existant, nec aliquid suffragentur, sed suppressionis, & extinctioni praedictis eo ipso locus factus sit, & esse censentur: Si vero aliqui ex modernis Archipresbytero, Canonicis, & Beneficiatis translationem de eis, ut praefertur, faciendam decesserint, portio sic pro tempore decedentium aliis superstitibus nullatenus accrescat, sed usibus per Nos, seu S. dem praedictam designandis cedat eo ipso.

Hic Domui privilegia omnia, quibus illa ejusdem Congr. Domus fructuaria communitate restandum.

§.5. Insuper eidem Domui Regulari, ac pro tempore existentibus illius Praeposito, Religiosis, & personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, prerogativis, concessionibus, favoribus, facultatibus, indulgentiis, & aliis gratis, tam spiritualibus, quam temporalibus, aliis dictae Congregationis Domibus in genere, vel in specie pro tempore concessis, & quibus illae, earumque Praepositi, Religiosi, & personae pro tempore existentes de jure, vel consuetudine, seu ex privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt in futurum similiter, & pariformiter, absque ulla proflus differentia uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, & debeant in omnibus, & per omnia perinde ac si illa omnia Domui Regulari per praesentes erecta, illiusque Praeposito, Religiosis, & personis praedictis specialiter, & expresse concessa fuissent, pariter perpetuo indulgemus.

Clausula pro hujusmodi Consuetudinibus firmata.

§.6. Decernentes praesentes literas nullo unquam tempore, etiam ex eo quod causa, propter quas emanarunt, coram dicto Vicario, vel alibi examinata, verificata, & approbata, ac Evangelista Cardinalis, nec non Capitulum, Archipresbyter, Canonici, & Beneficiati praedicti, vel quicumque

alii in praemissis, vel circa ea interesse quomodolibet habentes ad hoc vocati, & auditu non fuerint, nec eisdem consenserint, aut quovis alio etiam enormis, & enormissima lesionis praetextu, vel ex quacumque alia quantumvis legitima, & juridica causa de subreptionis, obreptionis, vel nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, annullari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci, seu adversus eas quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium impetrari, aut etiam motu simili concedi posse, neque sub quibusvis suppressionum, unionum, & aliarum similiarum, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, vel quoscumque alios Romanos Pontifices Successores nostros, dictamque Sedem, etiam in crastinum assumptionis eorumdem Successorum nostrorum ad summum Apostolatus apicem, vel alias etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & de ejusdem S.R.E. Cardinalium pro tempore existentium consilio sub quibuscumque tenoribus, & verborum formis, ac ex quibusvis causis pro tempore faciendis, etiam si in illis de eisdem praesentibus, earumque toto tenore, & data specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, nisi Congregationis, ac Praepositi, ac Religiosorum praedictorum ad id expressus accesserit assensus, ut praefertur, nullatenus comprehendendi, sed tamquam in divini cultus, Religionis, & bonorum operum augmentum, salutemque, & exactiorem curam animarum tendentes semper, & omnino ab illis exceptas, & quoties emanabunt, toties in praeferendum, & validissimam, ac eam, in quo antea quomodolibet erant statum, resitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per pro tempore existentes Praepositem, & Religiosos praedictos quodcumque eligenda concessas fore, & esse, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, atque ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam caesarum Palatii Apostolici Auditores, ac praedictos Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere: irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Et quia alias sel. rec. Clemens Papa VIII. Praedecessor noster per eum accepto, quod bo. me. Innocentius olim Episcopus Portuensis Cardinalis de Aragonia nuncupatus, cui tunc in humanis agenti dictum Palatium per eum, quoad viveret, tenendum, habitandum, possidendum, & usufructuandum cum suis iuribus, & pertinentiis uni-

Canon 100. fuit. super Palatio Cardinali titulari restituitur ab omni onere liber.

versis

versis Apostolica auctoritate reservatum, existebat, Canonem annuum nonaginta scutorum similium antea sibi, & pro tempore existenti dicto Cardinali titulari super magna Domo quondam Horatii Incellari, illiusque Viridario e conspectu, ac sub proprietate, directoque dominio ejusdem Palatii consistentibus debitum exsolvi solitum Capitulo Ecclesiae Sancti Laurentii hujusmodi ad ipsius Innici Cardinalis vitam dumtaxat, & non ultra liberaliter cesserat, & donaverat, eisdem cessionem, & donationem sub praetextu, quod illa in executionem decreti ab ipso Praedecessore in dicta Ecclesia Sancti Laurentii visitatione emanari, quo cavebatur, quod pro tempore existens Cardinalis titularis ipsius Ecclesiae Sancti Laurentii, vel quilibet alius, qui dicti Palatii commodum sentiret, centum scuta in emendis, & conficiendis paramentis, & ornamentis ad sacra, & divina in eadem Ecclesia Sancti Laurentii decenter peragenda annis singulis expendere, & persolvere deberet, factae fuissent: nedum vita dicti Innici Episcopi, & Cardinalis, ac usu, habitatione, commodo, & usufructu Palatii hujusmodi durantibus, verum etiam perpetuis temporibus validas existere, ita ut responso dicti anni Canonis semper ad praedictos Capitulum pertineret, ac eis in perpetuum a dicto Horatio, ejusque in magna Domo praedicta Successoribus persolvi deberet, ne dictus Cardinalis titularis pro tempore existens, seu quilibet alius, qui dicti Palatii usum, habitationem, aut commodum qualitercumque haberet, & sentiret aliquid juris amplius in responso anni Canonis hujusmodi habere, aut pretendere quomodolibet possint, ac omni, & toto jure ipsis, vel aliis praedictis desuper quomodocumque competente privati censerentur, sed annuus Canon, & illius responso hujusmodi esset, & intelligeretur esse sub omni jure, proprietate, & directo dominio ipsius Ecclesiae Sancti Laurentii: reliqua autem decem scuta usque ad summam centum scutorum praedictorum tam a dicto Innico Episcopo, & Cardinale, quam aliis futuris Cardinalibus tituli Sancti Laurentii hujusmodi, seu dicti Palatii possessoribus, aut alias commodum ex eo sentientibus annuatim persolvi, ac in usum paramentorum, & ornamentorum praedictorum per dictos Capitulum, & Canonicos impendi, atque converti debere decrevit, & nihilominus annum Canonem, illiusque responsum hujusmodi in eundem usum applicavit, & appropriavit, prout in ipsius Praedecessoris literis desuper sub Annulo Piscatoris expeditis plenius continetur. Indemnitati ejusdem Cardinalis titularis pro tempore existens hac in parte prospicere volentes, ipsum, ac dictum ejus Palatium adversus decretum, & literas Praedecessoris hujusmodi, ac in praeferendum, & eum, in quo antea quomodolibet erant, statum in omnibus, & per omnia, perinde ac si nullatenus emanasset, restitimus, reponimus, & plenarie reintegramus, dictumque an-

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

nuum Canonem nonaginta scutorum ad jus, proprietatem, & directum dominium Cardinalis titularis pro tempore existens, ejusque Palatii hujusmodi reducimus, ac illa omnia ab Ecclesia Sancti Laurentii, illiusque mensa Capitulari, & Sacristia praedictis similiter perpetuo separamus, & dismembramus; Sicque separata, & dismembrata, praedicto Palatio, itaut de illius pertinentiis penitus, & omnino sit, ac esse censetur, itidem perpetuo applicamus, & appropriamus, necnon Evangelistam Cardinalem, ejusque in titulo, & Palatio hujusmodi Successores praedictos nedum a solutione, & praestatione annui Canonis nonaginta, & residui decem usque ad summam centum scutorum pro usu paramentorum, & ornamentorum juxta decreta, & literas Praedecessoris hujusmodi faciendam, sed etiam quibuscumque sumptibus, & impensis ad Ecclesiam Sancti Laurentii, illiusque Fabricae, & Sacristiae, necnon paramentorum, & ornamentorum hujusmodi, necnon eujuscumque alterius sacrae, & prophanae suppellectilis mantentionem, reparationem, & restaurationem, ac etiam Praepositi, & Religiosorum praedictorum sustentationem, ac quorumcumque onerum illis respective incumbentium supportationem necessarios similiter perpetuo eximimus, ac penitus, & totaliter liberamus.

Derogatio contrariorum

§.8. Non obstantibus priori decreto, & declaratione, aliisque praemissis, nec non pia me. Bonifacii Papa VIII. etiam Praedecessoris nostri, ac alius Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictae Ecclesiae Sancti Laurentii etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illi, ac pro tempore existenti ejusdem tituli Sancti Laurentii Presbytero Cardinali, necnon Capitulo, Archipresbytero, Canonicis, & Beneficiatis praedictis, aliisque personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie per dictum Clementem, & alios quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac etiam Nos, & dictam Sedem, ejusque Legatos quavis causa, & occasione, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ad de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis

C c 2

his alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula penales.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, suppressionis, extinctionis, reservationis, erectionis, institutionis, concessionis, assignationis, statuti, ordinationis, indulti, decreti, restitutionis, repositionis, reintegracionis, reductionis, separationis, dismembrationis, applicationis, appropriationis, exemptionis, liberationis, voluntatis, & derogacionis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. die 18. Aprilis 1606. An.I.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnacionis Dominice millesimo sexcentesimo sexto, quarto decimo Kalendas Maji Pont. nostri Anno I. (a)

XXXV.

Confirmatio omnium gratiarum, & privilegiorum Congregationis Monachorum Coelestinorum Ordinis Sancti Benedicti. Et subiectio Monasteriorum Galliae Abbati generali. Cum prohibitione habendi recursum extra Ordinem, & cogendi Capitulum generale, absque interventu dicti Abbatis.

De institutione, & statu hujus Congregationis vide in Constit. I. Coelest. V. Et si cunctos Tom. III. Par. II. fol. 70.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Injuncti Nobis Apostolici muneris ratio postulat, ut sacrarum Religionum in militanti Ecclesia suaves in Domino fructus assidue praestantium paternam curam gerentes, privilegia, gratias, & indulta illis a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris concessa, quo validius perpetuo subsistant. Apostolica confirmationis robore libenter communiemus.

Confirmatio omnium gratiarum, & privilegiorum.

§.1. Volentes igitur universam Congregationem Coelestinorum Ordinis Sancti Benedicti, quam etiam Nos, antequam ad summi Apostolatus apicem assumpti essemus, semper non modico prosequuti sumus amore, & ex qua uberissimi in eadem Dei Ecclesia fructus ad ipsius Omnipotentis Dei laudem, & Christianae Republicae spirituale commodum, ac utilitatem ab ipsius Congregationis initio semper prodierunt, & in dies prodeunt, ac dilectos filios Abbatem

(a) Sex post dies Paulus Papa privilegia omnia a Praedecessoribus suis Sanctae Laurentianae Domus concessa confirmavit in forma communi Brevis, quod incipit, *Sacra Domus Laurentiana*.

Generalem, & Procuratorem, ac Monachos ejusdem Congregationis universos specialibus favoribus, & gratis prosequi, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes. Motu proprio, non ad Celsi Romani Abbatis Generalis, seu Procuratoris, vel Monachorum dictae Congregationis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prerogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessionem, aliaque privilegia, & indulta spiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum aliis Congregationibus, & Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, eidem Congregationi Coelestinorum dicti Ordinis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros ad Nos, & Apostolicam Sedem sub quacumque verborum forma, & expressione etiam per solam signaturam, & vive vocis oraculo, aut alias quomodolibet concessa, ac semel, seu pluries confirmata, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus, ac singulas literas tam sub plumbo, quam in forma Brevis, aut alias desuper confectas, quarum tenores, & formas, datas, effectus, decreta, & alia in illis contenta, ac de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, quatenus Sacri Concilii Tridentini decretis, necnon Regularibus dictae Congregationis institutis a Sede Apostolica approbatis non adverterentur, ac revocata non sint, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitate etiam de jure necessariae, aut alias quomodolibet requisitarum forsitan omissarum, & alios defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus, illaque, & illa Congregationi praedictae, Monachis, Monialibus, & Oblatis etiam per modum communicationis, & extensionis hujusmodi suffragari, eosque illis frui, uti, & gaudere, ubi, quando, & quoties opus fuerit, posse, & debere in omnibus, & per omnia decernimus.

Abbas Generalis archiepiscopus tam in Italia, quam in Gallia, & ubique locorum Monasteria visitandi.

§.2. Praeterea motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus volumus, & declaramus, quod Abbas Generalis debeat eligi, prout haecenus factum fuit, ac pariter, quod ipse Abbas Generalis pro tempore existens possit, & debeat visitare quaecumque suae Congregationis praedictae Monasteria tam in Italia, quam in Gallia, & ubique loco-

locorum existentia, quando, & quoties ei videbitur, etiam nulla visitationis intimatione, seu notificatione procedente, cum observatione Regulae, ac Constitutionum ejusdem Congregationis. Praeterea quod venientes ad Urbem ex Provincia Galliae, & ex quacumque alia Provincia ad ipsum Abbatem Generalem absque licentia, & obedientia suorum Provincialium, & Superiorum, & maxime si sint apostatae, profugi, vel vagi, si Generalis cognoverit absque causa legitima illos venisse, debeant puniri juxta formam Constitutionum, & statim remitti ad suos Superiores, prout etiam remitti debeant, si venerint absque hujusmodi suorum Superiorum licentia, & obedientia, etiam pro eorum devotione, secus autem si velint accedere ad Urbem, tanquam ad Apostolicam Sedem pro negotiis, & recursibus habendis, tunc enim volumus, liberum esse unicuique ad eam conflueri, nec licere Superioribus cuique prohibere.

Prohibitio habendi recursum extra Ordinem ad Judices, & personas sic.

§.3. Ad haec, quod nullus Praelatus, Provincialis, Abbas, Prior, vel Monachus secreta, vel palam, directe, vel indirecte per seipsum, vel per alios ex quacumque causa, vel occasione possit ad quoscumque Judices, cujuscumque dignitatis, & qualitatis fuerint, habere recursum pro negotiis spectantibus ad Congregationem, ejusque Monasteria in genere, vel in specie ad particulares personas, nisi ad suum Abbatem Generalem in Italia existentem, vel ubique locorum, ubi erit, vel in Regno Galliae ad suos Provinciales, vel ad Capitula Provincialia: qui contraverit, poenam excommunicationis ipso facto, atque indignationis nostrae, a qua non nisi a Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo absolvi possit, & perpetuo privatus intelligatur quocumque gradu, honore, & dignitate religionis, & careat voce activa, & passiva.

Capitulum generale abbasque d. Abbatibus praesentia celebrandi.

§.4. Postremo, quod Capitula pro tempore facienda tam in Gallia, quam in quibuscumque alijs Provinciis, debeant vocari Capitula Provincialia, non autem generalia, itaut Capitulum generale intelligatur illud, quod celebrabitur cum assententia Generalis, ceterorumque Patrum Definitorum.

Clausula prelativa.

§.5. Praesentes quoque literas ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu, seu etiam ex eo, quod Provincialis Provinciae Galliae, ac Prior, & Monachi Congregationis, & Ordinis praedictorum, & forsitan alii interesse etiam aliarum Provincialium in praemissis habentes, seu putantes, ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris, vel in jus, seu controversiam vocari posse, nec sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, vel aliis contrariis dispositionibus comprehendi.

Decretum irritans.

§.6. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes,

etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiti debere, nec non irritum, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputatio.

§.7. Quocirca dilecto filio causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipse, vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta quaecumque plenum eorum effectum sortiri, illisque Congregationem, & Monachos praedictos pacifice frui, & gaudere. Non permittentes quemquam desuper contra praesentium tenorem per quoscumque indebite molestari. Contradictores quoslibet, ac rebelles, & praemissis non parentes, per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum.

§.8. Non obstantibus sac. rec. Martini V., & Eugenii IV., Bonifacii VIII., ac Adriani VI., & Clementis VII., ac aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Lateranensi, & aliis Conciliis generalibus editis, ac Ordinibus, & Congregationibus hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio pro illorum sufficienti derogatione habenda foret, eorum tenores praesentibus, ac de verbo ad verbum infererentur, pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitate, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Fides transmissa protum.

§.9. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dat. die 19. Aprilis 1606. An.I.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 29. Aprilis 1606. Pontificatus nostri Anno I.

Ex Regest. in
Secret. Breu.

XXXVI.

Sequitur Confirmatio Privilegiorum Provinciae Franciae ejusdem Ordinis, ac unionis Monasterii S. Benedicti Terrae Nursiae Spoletan. Diocesis dictae Congregationis olim unitae.

Dilectis filiis Provinciali, & Monachis Congregationis Coelestinorum Ordinis S. Benedicti Provinciae Franciae.

PAULUS PAPA V.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium

Provinciae Franciae privilegia omnia confirmantur.

Decet Romanum Pontificem ea, quae a suis Praedecessoribus Religiosis, Provinciis, & personis provide concessa sunt, ut firma, & illibata persistant, suae confirmationis robore communitate, prout in Domino salubriter conspiciatur expedire.

§.1. Proinde Nos vos, ac vestram Provinciam specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & vestrum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus vestro nomine Nobis humiliter porrectis inclinatis, omnia, & singula privilegia, gratias, immunitates, libertates, exemptiones, concessionem, iudulgentiam, & indulgentias vestrae Provinciae, & illius Monasterii, & locis Regularibus, ac vobis in genere, vel in specie, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Apostolicam Sedem, ac ejusdem Apostolicae Sedis de latere Legatos, vel Nuncios quomodolibet concessa, confirmata, & approbata, quatenus sint in usu, & non sint revocata, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac Constitutionibus Apostolicis non adversentur, salvo literis nostris nuper pro confirmatione privilegiorum universae Congregationis Coelestinorum, & Visitatione Monasteriorum Franciae emanatis, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, Apostolica auctoritate, tenore praesentium confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

Confirmatur etiam unio Monasterii Nursiae alias facta.

§.2. Praeterea, quia, ut accepimus, Monasterium Sancti Benedicti Terrae Nursiae Spoletan. Diocesis Congregationis Coelestinorum olim vestrae Provinciae Apostolica auctoritate unitum, & incorporatum fuit, Nos hujusmodi unionem pariter confirmamus, & approbamus, & quatenus opus sit, idem Monasterium cum omnibus jure, & pertinentiis suis, sine tamen pra-

judicio aliorum Monasteriorum Italiae vestrae Provinciae per Romanos Pontifices Praedecessores nostros unitorum de novo eisdem Provinciae vestrae auctoritate, & tenore praedictis perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus; ita ut liceat tibi sibi Provinciali, & aliis Superioribus istius Provinciae Priorem, & Monachos ejusdem vestrae Provinciae in eodem Monasterio Nursiae constituere, & deputare, idemque Monasterium regere, & gubernare, prout in aliis Provinciae Franciae Monasteriis instituitur, & deputare, ac regere, & gubernare valeatis.

Clausula.

§.3. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Nunciis Monasterii Monachi Abbati generali subiecti.

§.4. Volumus autem, ut in praedicto Monasterio tot Monachi vestrae Provinciae manentur, quot ex redditibus ejusdem Monasterii sustentari poterunt, qui dilecto filio Celso Romano moderno, & pro tempore existenti Abbati generali totius Congregationis Coelestinorum obedire, illiusque visitationi, & correctioni subesse teneantur.

A quo tamen ipsum Monasterium dicitur Provinciae tradatur.

§.5. Quocirca eidem Celso moderno, & pro tempore existenti Abbati generali per praesentes committimus, & mandamus, ut Monasterium praedictum vobis iuxta tenorem praesentium consignari curet, & faciat, vobisque, & futuris Priori, & Monachis ejusdem Monasterii praecipimus, ut eidem Abbati generali debitam obedientiam, & reverentiam promptam exhibere studeatis.

Derogatio consuetudinum

§.6. Non obstantibus quatenus opus sit Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permittis fieri prohibentis, ac nostra de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de exprimendo vero valore beneficii, cui aliud uniri peteretur, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinibus, & Provinciae hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 13. Maii 1606. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 13. Maii 1606. An.I.

Quod

XXXVII.

Quod Clerici Regulares Congregationis Ministrantium Infirmis ad quoscumque alios etiam Carthusianorum Ordines, & Religiones migrare nequeant, absque Sedis Apostolicae licentia speciali.

Congregationem istam probavit Sixtus V. in Constitut. XXXIV. Ex omnibus. Tom. IV. Par. IV. fol. 191. Gregorius vero XIV. prohibuit, hoscumque Clericos ad alium praeter Carthusianorum Ordinem transire Constit. XL. Illius. Tom. V. Par. I. fol. 306.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium

Romanum decet Pontificem universi gregi Dominico divina institutione praepositum, pastoralis sollicitudine providere, ut regularium Ordinum recte instituta conserventur, & eorum disciplina nulla ex parte detrimentum patiatur, sed quae pro eorum regimine constituta sunt, si temporis processu ita opus esse ostendit, provide corrigere, aut mutare, prout conspicit in Domino expedire.

Gregor. XIV. Constit. recitatur.

§.1. Sane dilectus filius Praepositus Generalis Clericorum Regularium Congregationis Ministrantium Infirmis nuper exponi Nobis fecit, quod in literis Apostolicis erectionis dictae Congregationis ejus Religiosis professis transitus ad Ordinem Carthusianorum tantum, nulla etiam alia ad id Sedis Apostolicae licentia requisita, permittitur.

Multi ad alios laicos Ordines migraverunt.

§.2. Quoniam vero praecipuum eorumdem Clericorum institutum est, infirmis Hospitalium, & aliis Christianis morientibus die, nocteque, donec animam Creatori reddant, ac praeterea pestilentia laborantibus ministrare, eisque omnibus solemniter voto se obstringunt: quae quidem quoniam non levia onera videntur: multi Religiosi, occasione accepta praedicta permissionis, libere ad Carthusianorum Ordinem transseundi ad laicos commigrarunt Religiones: proinde timeri verisimiliter potest, ne imposterum in dies plures idem facere procurent.

Petiti Praepositus Congregationis a Paulo ne etiam ad Carthusianorum Ordinem transire liceat.

§.3. Propterea ad hujusmodi malum prohibendum, & dictam Congregationem conservandam, dictus Praepositus Generalis cupit, ipsius Religiosis transitum ad quoscumque alios Ordines, & Religiones etiam Carthusianorum eorumdem sine speciali nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis licentia prohiberi, & ideo Nobis humiliter supplicari fecit, ut super hoc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Ita decernit Paulus.

§.4. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinatis, ac de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium super consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium praepositorum, Religiosos ejusdem Congrega-

tionis Ministrantium Infirmis ad ipsum, etiam Carthusianorum Ordinem sine speciali nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis, aut Cardinalium supra dictae Congregationis Episcoporum, & Regularium licentia, firma manente prohibitione generali transseundi ad quoscumque alias Religiones praeter Carthusianos, quae in dictis literis Apostolicis, & seu Constitutionibus, ejusque Congregationis Ministrantium Infirmis continetur transire, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo prohibemus.

Quibuscumque non obstantibus.

§.5. Non obstantibus praemissis literis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque: Datum Romae apud Sanctum Petrum, die decimasexta Maii millesimo sexcentesimo sexto, Anno II.

Dat. die 16. Maii 1606. An. II.

XXXVIII.

Indulgentiarum quoquo modo Religiosis, & Ordinibus regularibus concessarum revocatio. Et alia Indulgentiarum nova concessio.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex in Beati Petri Sede constitutus, cui inter alia caelestis Indulgentiarum thesauri dispensandi cura incumbit, sollicitudine prospicere debet, ac solerter, ut hujusmodi Indulgentiarum dispensatio, & usus, ad Dei gloriam, & animarum salutem praecipue dirigatur, & ne ex illarum multiplicitate confusio, aut inanis interpretatio exoritur.

Exordium

§.1. Proinde cum fecerit Clemens PP. VIII. Praedecessor noster magna cum diligentia, & sollicitudine procuraverit, abusus, & corruptelas tam in communicando Indulgentiarum thesauros, tum in modo illos recipiendi irreptos tollere; & propterea sua quadam Constitutione formam aggregandi, instituendi, & recte administrandi Societates, & Confraternitates praescripserit, licet morte praeventus hanc quam ejus voluntatem ad finalem executionem deducere, neque etiam, ut cogitaverat, circa Indulgentias a plerisque Romanis Pontificibus Praedecessoribus, Religiosis, & Ordinibus Monasticis, & Mendicantibus diversis temporibus concessas, aliquid deliberare poterit;

Clem. VIII. formam aggregandi Confraternitates praescripsit.

§.2. Nos, qui nullis nostris meritis, sed sola Dei benignitate ad summi Apostolatus officium vocati sumus, susceptum a tanto Pontifice pium hoc opus ad optimum finem perducere cupientes, ubi primum Catholicae Ecclesiae regimen suscepimus, Venerabilibus Fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus ad hoc opus a dicto Clemente Praedecessore deputatis, de quorum numero tempore ipsius Clementis Praedecessoris eramus, injunximus, ut in illo

Id igitur hic Pontif. Card. examinanda commisit.

illo opere ad ulteriora progredierentur, & Indulgentias Regalaribus concessas recognoscere...

Qui Ordinum Regularium... Indulgentias...

Hic tenentur Pontificis de novo Indulgentias...

Habitum Regularium... Pontificis...

Professionem... Pontificis...

In festo principali... Pontificis...

In mortis articulo... Pontificis...

Missam primam... Pontificis...

Spirituale exercitium... Pontificis...

§.3. Cum itaque prefati Cardinales privilegia, concessiones, & gratias predictis Religionibus, & Ordinibus concessas diligenter inspexerint, & examinaverint...

§.4. Nos matura super hoc consultatione prehabita, cupientes personis Regularibus quibuscumque quorumvis Ordinum...

§.5. Omnibus igitur Christianis fidelibus, qui canonicè, & juxta Ordines ejuslibet Religionis, & Constitutiones Apostolicas...

§.6. Ac cuilibet Novitio, qui poenitens, confessus, ac sacra Communione refectus...

§.7. Necnon cuilibet Religioso inter claustra sui Monasterii viventi, qui in festo principali sui Ordinis confessus, & sacras Communione refectus fuerit...

§.8. In cujuslibet vero mortis articulo, si pariter vere poenitens, & confessus, ac sacra Communione refectus, vel quatenus id facere nequiverit, saltem contritus nomen Jesu ore, si potuerit, sin autem corde devote invocaverit, etiam plenariam...

§.9. Qui vero ad Presbyteratus Ordinem canonicè promotus, & confessus primam Missam celebrabit, nec non etiam iis Religiosis, qui pariter confessi, ac sacra Communione refecti eidem Missa interfuerint, aut ipso die Missam similiter celebrabunt, etiam plenariam.

§.10. Iis vero, qui de suorum Superiorum licentia a negotiis per decem dies alieni in Cella commorabuntur, aut ab aliorum conversatione separati in piorum librorum...

& aliarum rerum spiritualium animos ad devotionem, & spiritum inducentium lectionibus, operam suam dederint, addendo sepe considerationes, & meditationes mysteriorum fidei Catholice, divinorum beneficiorum, quatuor Novissimorum, Passionis Domini Nostri Jesu Christi, & aliorum exercitiorum, orationum jaculatoriarum, aut vocalium saltem per duas horas in diem, & noctem orationibus mentalibus sese exercendo, faciendo eodem tempore confessionem generalem, aut annualem, vel ordinariam, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumperint, aut Missam celebraverint, quoties pro quolibet predictorum exercitiorum plenariam similiter omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§.11. Præterea idem Religiosi intra claustra viventes, qui suam Ecclesiam devote visitaverint, & ut præfertur oraverint, consequantur easdem Indulgentias, quas visitantes Ecclesias Urbis, & extra eam diebus Stationum consequuntur, in omnibus diebus, perinde ac si ipsas Urbis Ecclesias personaliter visitarent.

§.12. Omnibus item Religiosis intra claustra ut supra viventibus, qui quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam ante Altare eorum Ecclesie in quolibet die quinque annos, & totidem quadragesimas.

§.13. Iis vero, qui de suorum Superiorum licentia in itinere existentes, aut extra claustra degentes tanquam Prædicatores, & Lectores, quinquies eandem Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam ante quodlibet Altare similiter dixerint, etiam quinque annos, & totidem quadragesimas.

§.14. Nec non etiam ejusdem Religiosis, qui per mensem integrum singulis diebus spatio media hora orationem mentalem fecerint, ac confessi, & sacra Communione ultima Dominica mensis hujusmodi refecti fuerint, sexaginta annos, & totidem quadragesimas.

§.15. Qui vero contrito corde, & poenitentes eorum culpas, & peccata, ac imperfectiones in Capitulis culparum accusabunt, & spiritualiter communicabunt, & exercitium virtutum facient, tres annos, & totidem quadragesimas.

§.16. Quotiescumque autem de licentia Summi Pontificis, aut suorum Superiorum in ditiones, & terras Infidelium, aut Hæreticorum ad concionandum, aut Catholicos docendum, vel Infideles, & Hæreticos ipsos ad fidem Catholicam convertendum, & Ecclesie gremium reducendum missi fuerint, si poenitentes, & confessi, ac Sanctissima Communione refecti fuerint, vel Missam celebraverint, ut melius ad hujusmodi opus sese parare valeant, pro duabus vicibus, videlicet quando itineri se accingent, & quando in Provinciam, ubi prædicta opera eis exercenda erunt, ingressi fuerint, plenariam omnium peccatorum suorum

Claustralibus sunt Ecclesias visitantibus

Aliisque diebus orantibus

In itinere

Orationem mentalem facientibus

Culpas proprias in Capitulis accusantibus

Missiones ad terras infidelium &c. acceptantibus &c.

rum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino pariter concedimus, & elargimur.

Orationibus Horarum adstantibus

§.17. Et insuper cum Superior in visitationibus generalibus orationes Quadraginta Horarum pro bono visitationis progressu collocare voluerit, iis Religiosis, qui dictis orationibus saltem spatio duarum horarum in diverso tempore interfuerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, Romani Pontificis salute, ac Sanctæ Matris Ecclesie exaltatione, nec non disciplina, & observantia regularis augmento pias ad Deum preces, ut supra dictum est, effuderint, si confessi, & sacra Communione refecti fuerint, aut Missam celebraverint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, ut præfertur, concedimus.

Eisdem Indulgentiis Monialibus sumantur

§.18. Volumus autem, ut omnes supradictæ Indulgentiæ, & gratiæ Religiosis regularibus cujusvis Ordinis tam Monastici, quam Mendicantis dumtaxat, ut præfertur concessæ, etiam omnibus Monialibus cujusvis Regule approbatæ, & intra claustra cum tribus votis solemnibus viventibus, & perpetuam clausuram servantibus tam Ordinariis locorum, quam etiam Regularibus cujuscumque Ordinis, regule, & instituti subiectis suffragentur, presentibus perpetuis futuris temporibus duraturi.

Revocatio aliarum Indulgentiarum

§.19. Ceterum omnes, & singulas Indulgentias quibuscumque Ordinibus, & Institutis regularibus hujusmodi, etiam Mendicantibus, & quibuslibet personis regularibus tam vigore privilegiorum, & litterarum Apostolicarum, quam viva voce oraculo, aut alias quovis modo per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Apostolicam Sedem hætenus concessas, confirmatas, approbatas, & innovatas, auctoritate, & tenore predictis perpetuo revocamus, cassamus, annullamus, & abrogamus, & ad presentium nostrarum litterarum præscriptum reducimus, & moderamus.

Derogatio contrarii

§.20. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac eorumdem Ordinum, & Institutorum Regularium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, etiam Mare magnum, & Bulla auctoritate nuncupata, eisdem Ordinibus, & Institutis, eorumque Monasteriis, Conventibus, Collegiis, Domibus, Superioribus, & personis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi presentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

& expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

§.21. Volumus autem, ut presentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides habeatur ubique, quæ presentibus ipsis originalibus literis haberetur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 23. Maii 1606. Pontificatus nostri Anno II.

Transumptis danda fides.

Dat. die 23. Maii 1606. Ann. II.

XXXIX.

Declaratio jurisdictionis Vicarii Papæ tamquam Judicis Causarum Archihospitalis S. Spiritus in Saxia de Urbe.

Concessionem hujus Jurisdictionis habet supra in Constit. CCCLXIV. Clementis VIII. Cum sicuti fol. 109.

Institutionem istius Archihospitalis, & alia ad illud spectantia, vide in Constit. XL. Innocentii III. Inter. Tom. III. fol. 108.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

DECRETUM Romanum Pontificem ea, quæ a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris in favorem piorum locorum, & insignium, præsertim Hospitalis nostri Sancti Spiritus in Saxia de Urbe concessa fuerunt, sua confirmationis robore confirmare, ac alias desuper opportune providere, prout in Domino salubriter conspiciet expedire.

Exordium.

§.1. Alias siquidem a fel. record. Clemente Papa VIII. Prædecessore Nostro emanarunt literæ tenoris subsequenti, videlicet, Omittitur insertio hujus Bullæ, siquidem eam habemus loco indicato in Rubrica.

Clem. VIII. Constit. citata in tubæ.

§.2. Cum autem, sicut accepimus, diverse cause, in quibus dictum Hospitalis, seu alii ab eo dependentes interesse habent, coram Sanctæ Romanæ Ecclesie Cameraario, ac Thesaurario generali, & Clericis Præsentibus dictæ Cameræ pendeant, de quibus in præsertis literis non sit mentio, eumque propterea dictarum causarum expeditio retardetur in maximum dicti Hospitalis præjudicium, Nos ejusdem Hospitalis commoditati, ac minori dispendio, celerique causarum hujusmodi expeditioni consulere, simulque super præmissis providere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine præsertim literas Clementis Prædecessoris (salvis tamen infra scriptis) Apostolicæ auctoritate, & tenore presentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & invariabilis Apostolicæ firmitatis robur adjuicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper intevererint, sup-

Confirmatio d. Constitut.

rentes, ipsumque Joannem Vicarium Generalem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus exiit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ejusdem Joannis Vicarii Generalis supplicationibus hujusmodi in hac parte etiam inclinati, Sixti, & Clementis Prædecessorum literas hujusmodi eidem Congregationi Fuliensi, ac illius Monasterii, Prioratus, Oratoris, & locis, nec non eorum Superioribus, Abbatibus, Monachis, Monialibus, & Religiosis, in genere, vel in specie, sub quacumque verborum forma concessas, ac omnia, & singula in eis contenta, quatenus sint in usu, & dicti Concilii Tridentini Decretis, ac aliis Canonis sanctionibus non contrariantur, nec sub ullis revocationibus Apostolicis comprehendantur, Apostolica auctoritate, tenore presentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illa perpetua firmitatis robore obtinere debere decernimus.

Extenditque & communitate privilegia aliorum quorundamque Ordinum Monasticorum.

§.5. Et insuper, ut Monachi, & Religiosi Congregationis hujusmodi tanto ferventius divinis beneplacitis insistant, quanto majoribus se viderint spiritualibus gratis fore munitos, omnia, & singula privilegia, prerogativas, concessionem, favores, facultates, declarationes, conservatorias, immunitates, exemptiones, libertates, ceterasque gratias, preeminencias, & indulta cujusvis generis existentia, & spiritualia, & temporalia, quacumque illa sint, quæ tam eidem Cisterciensi Ordini, ac Abbati Monasterii Cisterciensis, ac ejusdem Cisterciensis Ordinis, & Capitulo etiam generali, ac quibusvis Monasteriorum Abbatibus, etiam quatuor primis, videlicet, de Firmitate, Pontiniaco, Clatavalle, & Morimundo, quam etiam aliis Religiosis Monasticis, eorumque Professoribus, ac utriusque sexus eorum Monasteriis, Ecclesiis, necnon dilectis filiis eorundem Religionum Generalibus, Præsentibus, & quibusvis Superioribus, Prælatibus, & Capitulis etiam Generalibus, & Provincialibus, seu intermediis, eorumque Definitoribus, Abbatibus, Prioribus, Abbatissis, Monachis, Monialibus, Novitiis, Fratribus, Conventibus, Donatis, ac quibusvis eorum, & earum utriusque sexus Regularibus personis, tam in dicta Urbe, quam etiam in quibuscumque Mundi partibus consistentibus, & illorum intuitu, aut aliis quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, seu per Nos, & Successores nostros, aut alios auctoritatem habentes, concessa sunt, & concedentur, quibus de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, seu concessione Apostolica, vel Imperiali, Archiepiscopali, Episcopali, in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, aut aliis quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac

uti, frui, potiri, & gaudere possunt, vel poterunt in futurum, quorum concessorum tenores presentibus pro expressis habentes, ac si de verbo ad verbum infererentur, etiam si talia sint, quæ specialem, & individua requirerent mentionem, & seu particularem insertionem, ad dictam Congregationem Fuliensem, ac singula illius tam virorum, quam mulierum Monasteria, illorumque Superiores, Prælatos, & quacumque utriusque sexus regulares personas, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, ac suffragari volumus. Ita tamen, quod dicta Congregatio Fuliensis, illiusque utriusque sexus Monasteria, Prioratus, Grangie, Domus, Ecclesie, Oratoria, Collegia, Pia, & charitativa loca, res, & bona, Sanctorumque Festivitates, Conventus, & Capitula, etiam Generalia, Particularia, seu Provincialia, eorumque Superiores Generales, & Seniores Assistentes, Definidores, Visitatores, Abbates, Abbatissæ, Priores, & quicumque alii Superiores, nec non Officiales, Ministri, Monachi, Moniales, Novitii, Conventus, Donati, Familiares, Procuratores, & negotiorum Gestores, Benefactores, & alia singulares utriusque sexus Regulares persone sub eorum cura, & secundum eisdem Congregationis instituta, nunc, & pro tempore degentes, & existentes, præmissis omnibus, & singulis, æque pariformiter respective, & absque ulla penitus differentia, singula singulis concernentia, perinde ac si ea omnia illis, & eorum singulis principaliter, & expresse, & non ad instar concessa, ac si in eis talis Congregatio Fuliensis, illiusque Capitula, Monasteria, Ecclesie, districtique Superiores, Prælati, ac utriusque sexus persone, res, & bona expressa, prænominata, nec non a principio in favorem eorundem a Sede Apostolica emanassent, & immediate concessa essent, & fuissent, in quantum eidem Congregationi expediat, ejusque gubernio, & constitutionibus non adversentur, uti, frui, & gaudere libere, & licite possint, & valeant.

§.6. Et insuper presentes literas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, aut derogationibus similibus, vel dissimilibus gratiarum concessionum, & aliorum quorumcumque, nullatenus comprehendunt, sed semper ab illis exceptas esse, & censi debere, ac quovis quæsito colore, vel ingenio, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter observari, ac eidem Congregationi Fuliensi, illiusque Superiori Generali, & Monachis perpetuo suffragari.

§.7. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apo-

Decernit, quod presentes literas non computentur sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, aut derogationibus quodque de vitio subreptionis notari non possint.

Apponit decretum irritans.

Deputat Judices cum amplissimis facultatibus pro illarum executione.

Apostolicis Auditores, & ipsius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in quibusvis causis, & instantiis, judicari, & definiri debere. Nec non si secus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.8. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Tolosano, & Episcopo Parisiensi, ac dilecto filio causarum Curie Camere Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta hujusmodi, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Joannis Vicarii Generalis, nec non pro tempore existentis Superioris Generalis, ac dictorum filiorum Abbatum, & aliorum Superiorum dictæ Congregationis Fuliensis, in præmissis jus, & interesse quomodolibet habentium, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in eisdem præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari, ac etiam Vicarium Generalem pro tempore existentem, aliosque Superiores, & Abbates Congregationis, & interesse habentes hujusmodi, nec non eorum singulos illis pacifice frui, & gaudere, non permitentes eos, aut aliquem eorum desuper per quoscumque quomodolibet indebitè molestari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, alique opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogat contrariis.

§.9. Non obstantibus recolenda memoria Bonifacii Papæ Octavi similiter Prædecessoris nostri, qua cavetur expresse, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis tunc expressis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suæ Diocesis ad judicium evocetur, seu ne Judices a prædicta Sede deputati, extra Civitatem, vel Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere audeant, vel præsumant. Et in Concilio generali edita de duabus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad judicium non trahatur, aliisque quibusvis Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac etiam aliorum Monasteriorum, Ecclesiarum, Ordinum statutus, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis stabilimentis, usibus, & naturis,

privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, illis, vel alicui eorum, & præsertim eidem Cisterciensi Ordini, ac Abbati Monasterii Cisterciensis, Superioribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices pariter Prædecessores nostros, & Sedem prædictam, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu simili, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, etiam forsitan confistorialiter, aut alias quomodolibet in genere, vel in specie concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac nemini in præjudicium præmissorum suffragari posse, aut debere decernimus. Nec non omnibus illis, quæ Sixtus, & Clemens Prædecessores prædicti in dictis suis literis voluerunt non obtinere, contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.10. Et quia difficile foret, presentes literas originaliter ad omnia, & singula loca, in quibus opus esset, deferri, volumus, & prædicta auctoritate Apostolica decernimus, quod earundem presentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut manu Superioris generalis, & sigillo ejusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Decernit, quod transumptis hæc litterarum plena fides adhibeatur.

Sanctio penalitatis.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei &c.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo sexto, quinto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 9. Julii 1606. An. II.

Sequi-

Sequitur alia non ab similibus gratiarum concessio.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supereminenti Apostolica dignitate specula superna dispositione (meritis licet imparibus) constituti, ex incumbente Nobis Apostolica sollicitudinis officio circa curam Ecclesiarum, & Monasteriorum, omnium solertia reddimur indefessa solliciti, ut juxta debitum Pastoralis officii, eorum occurramus dispendiis, & profectibus, divina cooperante clementia, salubriter intendamus.

§. 11. Cum itaque, sicut accepimus, licet alias felicis recordationis Clemens Papa Octavus Prædecessor noster Congregationem Beate Mariæ Fulviensis Cisterciensis Ordinis, illiusque Superiorem Generalem, Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, & alias quascumque singulares personas, necnon Monasteria, Grangias, Loca, & bona quaecumque tunc presentia, & futura, & ad eos quomodolibet spectantia, & pertinentia, & quæ deinceps spectarent, & pertinerent, illisque concederentur, vel ad illos devolverentur, ab omni jurisdictione, gubernatione, regimine, subjectione, administratione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione Abbatum Generalis Ordinis Cisterciensis, & aliorum pro tempore existentium Abbatum, Prælatorum, & Superiorum ejusdem Ordinis Cisterciensis, auctoritate Apostolica perpetuo eximeret, distamque Congregationem, ac Superiorem Generalem, necnon Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, Monasteria, & bona prædicta sub immediatam suam, & Sedis Apostolicæ protectionem, regimen, subjectionem, gubernationem, & obedientiam receperit.

§. 12. Nihilominus quidam locorum Ordinarii in causis, & negotiis dictæ Congregationis sese ingerere non verentes, sub prætextu, quod in literis prædicti Clementis Prædecessoris nulla de exemptione a locorum Ordinarij jurisdictione mentio facta fuerit, dictæ Congregationis Monachos multiplici vexatione perturbant. Nos igitur qui dictæ Congregationis Fulviensis, & Monachorum ejus statum prosperum, & tranquillum, propter uberes fructus, quos Congregatio ipsa in agro militantis Ecclesiæ hactenus produxit utiliter, ac producit, & in futurum produsturam fore, spe firma tenemus, intensius desideramus affectibus, ejusdem Congregationis Monachorum, aliarumque utriusque sexus Regularium personarum, ut majori cum quiete, ac spiritus fervore, juxta eorum Regularia instituta Altissimo gratum exhibere volentes, illosque intima charitate prosequentes, necnon Superiorem Generalem, ac omnes, & singulas personas ejusdem Con-

Clem. VIII. Congregatio- nem B. Ma- riæ Fulviens. a regimine Ab- batum genera- li Ordinis Ci- sterciensis ex- imit.

Et sic Pont. eum modo ne- cessitate ab omni jurisdic- tione Præla- torum Ordini- sive Cisterciens. f. l. etiam om- nium Ordina- riorum, ac Judicum Ec- clesiasticorum.

gregationis a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, motu proprio non ad alicujus Nobis desuper oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ac certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, Congregationem prædictam Fulviensem, ejusque Generalem, Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, Conversos, Donatos, Novitios, Vassallos, eorumque Monasteria, Damos, Grangias, & in eis servientes, loca, res, & bona quaecumque presentia, & futura, atque ad ea quomodolibet spectantia, & pertinentia, & quæ deinceps ad ea spectabunt, & pertinebunt, illisque concedentur, vel ad ea devolventur, de novo ab omni superioritate, jurisdictione, gubernatione, regimine, administratione, subjectione, obedientia, dominio, visitatione, & emendatione non solum Cistercii, Claravallensis, & aliorum nunc, & pro tempore existentium Generalium, ac Morimundensis, & aliorum Abbatum, Prælatorum, & Superiorum Ordinis Cisterciensis, quacumque auctoritate fungentium, & futurorum, sed etiam quorumcumque Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Ordinarij, ac Judicum Ecclesiasticorum, Prælatorum, & aliarum personarum quacumque auctoritate fungentium, & futurorum, & quantumvis amplissimis privilegiis contentum, & usurorum, perpetuo prorsus eximimus, & totaliter liberamus.

§. 13. Ipsamque Congregationem Fulviensem, ejusque Generalem, necnon Abbates, Abbatissas, Priores, Monachos, Moniales, Conversos, Donatos, Novitios, Monasteria, Grangias, Damos, Loca, res, & bona prædicta sub immediatam nostram, & Sedis Apostolicæ protectionem, regimen, subjectionem, gubernationem, & obedientiam recipimus.

§. 14. Ita quod Archiepiscopi, Episcopi, Ordinarii, Vicarii, Judices, & Officiales prædicti, etiam ratione delicti, aut contractus, vel rei, de qua ageretur, nullam in eos, & eorum aliquem, aut Monasteria, membra, & bona prædicta, tamquam prorsus exemptos, & exempta, jurisdictionem, correctionem, superioritatem, dominium, vel potestatem exercere, aut excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, aut quavis alias sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas promulgare præsumant, seu possint, aut debeant quoquo modo. Nec ipsi sic exempti, nisi juxta formam Concilii Tridentini coram illis, aut ipsius Sedis Apostolicæ Delegatis, nisi in literis eis pro tempore directis, de presentibus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, ad iudicium evocari, aut quovis modo directe, vel indirecte molestari possint.

Congregatio- nem Fulviens. sub im- mediata Sede Apostolica protectione recipit.

Monachos Cisterciens. a nemine excommunicari, suspendi, vel interdicti, neque coram aliis Judicibus ad iudicia vocari posse decernit.

Congreg. Fulviens. omnibus & singulis privilegii Ordinis Mendicantium gaudere posse indulget.

possint. Decernentes omnes, & singulos processus, sententias, censuras, & poenas, quos, & quas per Archiepiscopos, Episcopos, seu eorum aliquem contra Superiorem Generalem, Abbates, & alios sic exemptos, necnon Monasteria, & Loca hujusmodi etiam exempta, ut præfertur haberi, vel promulgari, necnon quidquid secus super his ab eis, & alio quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti.

Hi qui Monachos etiam ratione decimarum perturbaverint, poenas imponit.

§. 15. Necnon prædictis Archiepiscopis, eorum Vicariis Generalibus, ac aliis Ordinariis Judicibus Ecclesiasticis, & Secularibus, necnon Prælati etiam dicti Ordinis Cisterciensis, & aliis quibuscumque personis presentibus, & futuris cujuscumque dignitatis, gradus, & conditionis sint, & fuerint, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis late sententiæ poena, (a qua non nisi a Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo, absolvi possint) præcipimus, & mandamus, ne impostero perpetuis futuris temporibus in rebus, & negociis, etiam ratione delicti, vel contractus ubicumque commissi, vel inchoati, sese ingerere, aut Generalem, Abbates, & alias ejusdem Congregat. utriusque sexus personas, Vassallos, Subditos, Familiares, & in eis servientes quomodolibet molestare, vel in aliquo perturbare, aut bona prædicta occupare, vel de terris, & possessionibus suis presentibus, & futuris, quas propriis manibus excolunt, aut alias excolenda tradiderunt, & tradent, quomodolibet in futurum decimas, talleas, aut aliud quodcumque genus exactionis, etiam prætextu cujuscumque visitationis, aut transitus, necnon de hortis, virgultis, & piscationibus suis, ac de suorum animalium nutrimentis exigere, aut extorquere audeant, vel præsumant.

Litteras Martini V. & aliorum quorumcumque Rom. Pont. circa exemptiones decimarum innovat.

§. 16. Innovantes (præterquam in iis, in quibus Concilio Tridentino prædicto adversantur) super hoc litteras exemptionis felicis recordationis Martini Quinti, Sixti Quarti, Innocentii Octavi, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum eidem Ordini Cisterciensi concessas, & dictæ Congregationi Fulviensi alias per Nos communicatas, quibus universus Cisterciensis Ordo a solutione decimarum prorsus eximitur, quarum tenores, ut præmittitur, presentibus pro sufficienter expressis, acsi de verbo ad verbum infererentur, haberi volumus.

Congreg. Fulviens. omnibus & singulis privilegii Ordinis Mendicantium gaudere posse indulget.

§. 17. Et insuper, ut Monachi, & Religiosi Congregationis hujusmodi tanto ferventius divinis beneplacitis insistant, quanto majoribus se viderint spiritualibus gratiis fore munitos, omnia, & singula privilegia, prærogativas, concessiones, favores, facultates, declarationes, immunitates, exemptiones, libertates, ceterasque gratias, præeminencias, & indulta cujusvis generis existentia, spiritualia, & temporalia, quacumque illa sint, quibusvis Mendicantium Ordinum Congregationibus, co-

rumque Professoribus, ac utriusque sexus eorum Monasteriis, Ecclesiis, Domibus, Collegiis, Regularibus Locis, necnon dilectis filiis eadem Religionum, & Congregationum Generalibus, Præpositis, Superioribus, Prælati, & Capitulis, tam Generalibus, quam Provincialibus, Fratribus, Monialibus, Novitiis, Conversis, Donatis, ac quibusvis eorum, & earum, utriusque sexus Regularibus personis in quibuscumque Mundi partibus consistentibus, etiam illorum intuitu, & per viam communicationis, extensionis, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, seu per Nos, & Successores nostros, aut alios auctoritatem habentes concessa sunt, & impostero concedentur, ac quibus singula Congregationes prædictæ, eorumque Monasteria, Ecclesie, Domus, & Loca, ac Superiores, Fratres, Moniales, & persone hujusmodi de jure, usu, & consuetudine, vel privilegio, aut concessione Apostolica, vel alia quavis auctoritate in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, vel poterunt quomodolibet in futurum, quarum concessionum tenores presentibus pro expressis habentes, acsi de verbo ad verbum infererentur, etiam si talia sint, & forent, quæ specialem, & individuam requirent mentionem, seu particularem insertionem, (quatenus sint in usu, & non sint revocata, neque sub ullis revocationibus comprehensa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac Constitutionibus Apostolicis non adversentur,) ad eandem Congregationem Fulviensem, & singula illius, tam virorum, quam mulierum Monasteria, illorumque Superiores, Abbates, Prælatos, & quascumque utriusque sexus Regulares personas, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, ac suffragari volumus. Decernentes etiam presentes litteras, & in eis contenta quacumque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostre, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut alias quomodolibet infringi, retractari, seu invalidari ex quacumque causa, vel prætextu minime posse, sed semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, aliosque Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romane Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, definiri, & interpretari debere, ac ex nunc irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eidem auctoritate, & tenore decernimus.

§.18. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis Taurinensi, Rothomagensi, & Tholosano, ac Episcopo Parisiensi, necnon dilecto filio causarum Curie Camerae Apostolicae Generali Auditori per presentes committimus. & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Generalis pro tempore existentis, & aliorum Superiorum, & personarum dictae Congregationis Fuliensis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum omnium, & singulorum effectu, pacifice frui, & gaudere, non permitteutes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque, & rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatio- ne postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§.19. Non obstantibus fel. recor. Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo aliquis auctoritate presentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac quibusvis aliis Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac dictorum Ordinariorum locorum, & Ordinum Cisterciensis, & Mendicantium etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis eorumdem Ordinariorum, & Ordinum Cisterciensis, & Mendicantium, illorumque Generalibus, Abbatibus, Superioribus, Ecclesiis, Monasteriis, & personis praefatis, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus in contrarium praemissorum concessis, ac pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. Aut si eisdem locorum Ordinariis, Iudicibus, & Vicariis, necnon Generalibus, Abbatibus, Superioribus Ordinum huiusmodi, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdicti non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.20. Ceterum volumus, & dicta aucto-

ritate decernimus, quod earumdem praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut manu Generalis, & sigillo ejusdem Congregationis Fuliensis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & alibi, ubi opus fuerit, quae adhiberetur eisdem praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 21. Novem. 1607. Pont. nostri Anno III.

XLII.

Confirmatio sententiae latae a nonnullis Cardinalibus Delegatis, qua declaratur Conventum Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio Ordinis Minorum S. Francisci de Paula ad Fratres nationis Gallicae pertinere, soliusque Correctoris Generalis visitationi esse subiectum.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis, in quo divina dispositione potestatis plenitudo consistit, prudentia circumspicienda ad ea, quae statim prospero praesertim Regularium locorum quorumlibet, in illis studio pia vitae deditarum personarum profutura conspicit, operosis studiis intendit, & his propterea ordinata fuisse dicuntur, ut illibata persistant, Apostolici muniminis adjicit firmitatem, & alias desuper disponit, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

§.1. Sane pro parte charissimam in Christo filii Nostri Henrici Francorum, & Navarrae Regis Christianissimi Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum alias, seu nuper postquam lites, & controversiae inter ipsum Regem, & dilectos filios fratres nationis Gallicanae Ordinis Minorum Sancti Francisci de Paula Domus, seu Conventus Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio de Urbe ex una, & Fratres aliarum Nationum ejusdem Ordinis partibus ex altera, occasione habitationis, residentiae, regiminis, & praeminentiae dictae Domus, seu Conventus ortae extitissent, & graviores in dies oriri formidarentur, felic. rec. Clemens Papa VIII., & Leo XI. Praedecessores nostri desiderantes litibus, & controversiis huiusmodi finem imponere, ac quieti, & tranquillitati dictae Domus, sive Conventus in perpetuum consulere, dilectis filiis nostris Pompejo tituli Sanctae Balbinae Arigonio, necnon Hieronymo tituli Sancti Blasii de Annulo Pamphilio nuncupati Sanctae Romanae Ecclesiae Presbyteris Cardinalibus differentiarum, & controversiarum huiusmodi causam per specialia scripta terminandam commiserint, ipsique Cardinales praevia per eos super praemissis matura deliberatione habita, definitivam

neralis, & sigillo Congr. munitur. fides.

Det. die 21. Novem. 1606. An. II.

Ex Regest. in Sect. Brev.

Proemium.

Clem. VIII. & Leo XI. controversiam inter Fratres Nationis Gallicanae & Fratres aliarum Nationum Ordinis Minorum S. Francisci de Paula super Conventu Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio duobus Cardinalibus differentiarum commiserint.

in scriptis tulerint, & pronunciarerint sententiam, tenoris subsequens. §.2. Die 20. Junii 1605, videlicet, Christi nomine invocato. Pro Tribunali sedentes, & solum Deum praeculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quam unanimiter in his scriptis de Juris peritorum consilio, & assensu fecimus in causa, & causis, quae coram Nobis virtute specialium Brevium, seu commissionum felic. recor. Clementis VIII., & Leonis XI. vertuntur inter charissimum Galliarum Regem, & Fratres nationis Gallicae Ordinis Minorum Sancti Francisci de Paula Conventus Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio ex una, & Fratres aliarum Nationum ejusdem Ordinis partibus ex altera, de, & super habitatione, residentia, regimine, & praeminentia dicti Conventus, seu Domus Sanctissimae Trinitatis, rebulque in actis causae, & causarum praedictarum latius coram Nobis deductis, dicimus, sententiam, decernimus, & declaramus, Conventum praedictum Sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio de Urbe per Fratres Gallicae Nationis regendum, & habitandum, quamdiu inveniantur, qui inibi residere, & cultui divino insistere voluerint, itaut de cetero, quamdiu Fratres dicti Ordinis praedictae Nationis Gallicae idonei reperierint, ut praemissum est, nullus alius quam ejusdem nationis Gallicae in Correctorem eligi, seu admitti, aut electus confirmari quoquomodo possit, seu presumatur: necnon Dominum, seu Conventum praedictum Sanctissimae Trinitatis ab omni, & quacumque superioritate, jurisdictione, visitatione, correctione, subjectione, & obedientia praeter quam pro tempore existentis Rev. Patris Correctoris Generalis, vel ejus oculati Visitatoris, penitus esse liberum, immunem, & exemptum, vexationes, & impedimenta, perturbationes, & molestaciones quascumque per dictos Fratres aliarum nationum, de, & super praemissis, & illorum occasione quomodolibet factas, & praestitas, factaque, & praestita fuisse, & esse temerarias, illicitas, indebitas, iniqvas, & injustas, temerariaeque, & illicita, indebita, & injusta, ac de facto praesumptas, & praesumpta, illasque, & illa ipsi Fratres aliarum nationum minime licuisse, neque licere, & propterea illis, & quibuscumque praetensionibus eorumdem Fratrum, aliarum nationum de, & super praemissis imponendum perpetuum silentium fore, & esse, prout imponimus, mandatumque desuper necessarium, & opportunum, etiam de manutenendo decernendum, & relaxandum fore, & esse, prout decernimus, & relaxamus, dictosque Fratres aliarum nationum ab expensis hactenus factis absolvimus, & ita dicimus, declaramus, decernimus, & definitive sententiam, non solum modo, & forma praemissis, sed etiam omni meliori modo. Ita pronunciamus, Pompejus Cardinalis Arigonius. Ita pronunciamus Hieronymus Cardinalis Pamphilius.

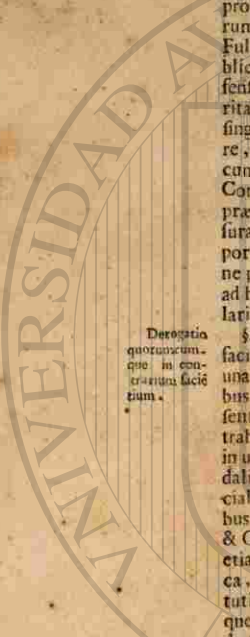
Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

§.3. Nos attendentes praedictos nationis Gallicae dicti Ordinis Fratres hactenus pie, & religiose cum odore bonae famae sub suavi dicti Ordinis jugo in dicto Conventu vixisse, & de praesenti vivere, aliisque aliarum nationum ejusdem Ordinis Fratribus pietate, moribus, & observantia regulari praeruluxisse, & praerulucere, ob idque Ordinem huiusmodi inibi a suo laudabili statu, ac illius Fratres praedictos in perpetuis tranquillitate, & pace fovere, necnon quibusvis litibus, discordiis, & scandalis obviare volentes, ejusdem Henrici Regis Christianissimi supplicationibus hac in parte inclinati, praedictam sententiam, ac omnia, & singula in ea contenta, ac expressa quaecumque ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illique perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos solemnitate, & alios defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis.

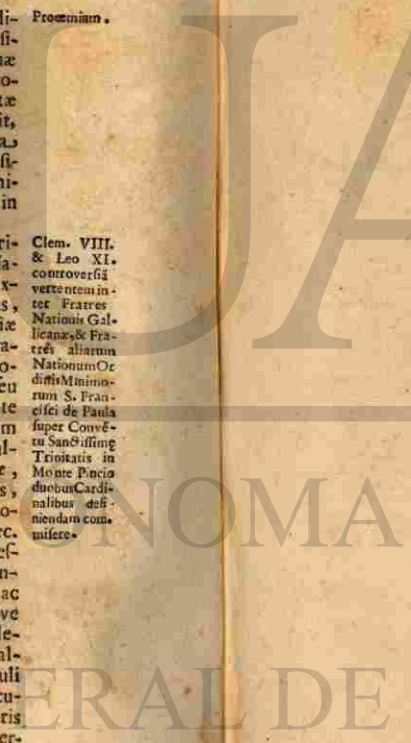
§.4. Districte inhibentes pro tempore existentibus Generali Correctori, & Fratribus dicti Ordinis, ac eorum singulis sub majoris excommunicationis latae sententiae, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, necnon privationis Dignitatum, Officiorum, vocisque activae, & passivae, & perpetuae inhabilitatis ad illa, vel alia impostorum obtinenda per eorum quemlibet, si contraverint, seu aliquis eorum contraverint, eo ipso incurrendis poenis, ne de cetero quovis alios, quam praedictae nationis Gallicanae dicti Ordinis Fratres in Conventu huiusmodi Correctores, seu alias locales, & Conventuales, vel habitatores eligere, aut electos confirmare, inibi recipere, vel eis locum, & domicilium assignare, seu etiam quoquomodo eosmittere, vel tolerare praesumant: nolumus tamen, quod Fratres dictae nationis Gallicae, qui fugitivi, seu quavis alia juris, aut facti infamia notati fuerint, in dicta Domo, seu Conventu recipiantur, vel admittantur. Decernentes ex nunc irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Quocirca Ven. Fratri Episcopo Sabiniensi, ac dilectis filiis nostro in Alma Urbe Vicario, & Causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Regis Christianissimi, & Correctoris, ac Fratrum dictae Domus Sanctissimae Trinitatis, aut alicujus eorum requisiti fuerint, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra illos, & eorum quemlibet praemissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permitteutes

E c 2 eos

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

Paulus dictam sententiam confirmat.

Poenas contra inobedientes statuit.

Exequutores designat.

eos desuper a quoquam quavis auctoritate, quomodolibet molestari, perturbari, & inquietari: Contradictores quoscumque per censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compellendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogare eorum
statutis.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque; Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 13.
Julii 1606.
An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 13. Julii 1606. Pont. nostri Anno II.

X L I I I.

Ex Rego. in
Secret. Breve.

Extensio ad aliud sexennium indulti a Clemente VIII. concessi, ut Parochiales Ecclesie Regni Valentie, & illarum perpetue Vicarie pro Mauris ad Fidem Christianam conversis instruendis erecte, non solum dicti Regni Indigenis, sed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus conferri possint, non obstantibus literis Sixti V.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Procurium.

Romani Pontificis providentia circumspecta ad ea sollicito studio respicere debet, per que Catholica Fidei conservationi, & animarum salutem opportune consulatur.

Clem. VIII.
literas, de quibus
in rubrica
recoferuntur.

§.1. Alias siquidem a se, re, Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequenti videlicet [Clementis Papa VIII. Ad futuram rei memoriam. Decet Romanum Pontificem sue provisionis ministerio prospicere, ut Constitutiones a Prædecessoribus quandoque pro temporum, & locorum qualitate, ac præsertim pro divini cultus augmento, & animarum salute suspendantur. Cum itaque sit, rec. Sixtus Papa V. Prædecessor noster sua perpetuo valitura Constitutione statuerit, & ordinaverit, ut perpetuis futuris temporibus omnia, & singula Beneficia Ecclesiastica in Regno Valentie tunc, & pro tem-

pore consistentia, etiam si Parochiales Ecclesie, seu earum perpetue Vicarie essent, & quoquo modo pro tempore vacarent, solum indigenis Regni prædicti vere, realiter, & non fide in eo natis, & nascituris conferri deberent: Decernens inter alia, quascumque collationes, aliasque dispositiones de quibuscumque Beneficiis Regni prædicti contra hujusmodi statuti formam pro tempore factas ipso jure nullas, & invalidas fore, & esse, ipsique statuto nullatenus derogari posse: Voluit tamen, ut si aliquando dictis indigenis, ut in alio Regno Beneficia obtinere possent, permitteretur, tunc vicissim, ut indigenæ illius Regni ad Beneficia Regni Valentie obtinenda habiles efficiantur, & alias, prout in eisdem Sixti Prædecessoris desuper expeditis literis nonis Septembris Pontificatus sui Anno Tertio plenius continetur. Cumque charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecerit, in prædicto Regno multa esse Oppida, Terras, & loca Christianis Morischi appellatis, seu descendentibus a Mauris, seu alias noviter conversis in toto, vel in parte inhabitata, & præterea pro eorum in fide Christiana faciliiori instructione complures Parochiales Ecclesias, etiam auctoritate Prædecessorum nostrorum noviter erectas esse, & adhuc alias etiam auctoritate nostra erigi procurari, quo sit, ut difficile sit, tot reperiri viros ejusdem Regni Indigenas, seu naturales, qui in eo orti sint, Presbyteros Sæculares idoneos, qui hujusmodi curis præfici possint, & præterea Nobis humiliter supplicari fecerit, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur attentis præmissis, ac literarum ejusdem Sixti Prædecessoris tenorem, & omnia in eis contenta, præsentibus pro expressis habentes, eisdem literas quoad Parochiales Ecclesias hujusmodi, illarumque Vicarias ad sexennium suspendimus, ac viribus evacuamus, ita ut hujusmodi sexennio tantum durante, & non ultra, de ejusdem Regni Parochialibus Ecclesiis prædictis, earumque Vicariis quovis modo vacantibus in eisdem Oppidis, Terris, & Locis, in quibus Morischi, seu noviter conversi prædicti habitant, etiam quibusvis aliis aliorum Regnorum Indigenis, seu naturalibus Presbyteris Sæcularibus, atque etiam quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium Regularibus, qui ipsos Moriscos, sive noviter conversos in fide Catholica, & pietate diligenter, & solcite instruant, ipsique Evangelium, & doctrinam Christianam etiam in proprio, quoad fieri poterit, ipsorum idioma explicare, & prædicare possint, & debeant, per locorum Ordinarios, & eos, ad quos spectat, respective provideri, seu Ecclesias hujusmodi, earumque Vicarias commendari libere, & licite possint, & valeant, perinde ac si prædicti Sixti Prædecessoris literæ hujusmodi non emanassent, illis, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in contrarium quomodolibet facientibus,

ibus, non obstantibus quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 28. Februarii 1597. Pontificatus nostri Anno Sexto.

Philippus III.
Clementi literas
petit
procurari.

§.2. Cum autem, sicut charissimus in Christo filius noster Philippus Tertius Hispaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, post lapsum dicti Sexennii, & adhuc eadem viguerit, & vigeat difficultas reperendi viros Ecclesiasticos dicti Regni Valentie Indigenas, seu naturales, quibus prædictæ Parochiales Ecclesie conferri poterint, & possint, præsertim ob tenuitatem reddituum earumdem Parochialium Ecclesiarum de novo pro instructione, & cura animarum dictorum Morischorum ad fidem Christianam noviter conversorum, & ideo etiam post lapsum dicti sexennii occurrente aliorum earumdem Parochialium Ecclesiarum vacatione, illa personis Alienigenis collate, seu commendate fuerint: Cupit idem Philippus Rex, qui non minori, quam claræ mem. Philippus Secundus Rex Catholicus ejus genitor pietate, charitate, & solitudine Catholica fidei conservationem in prædicto, & aliis Regnis suis procurat, collationes, & commendas de Parochialibus hujusmodi Ecclesiis post lapsum dicti sexennii factas per Nos revalidari, & ulterius, ut deinceps dictæ Parochiales Ecclesie personis etiam Alienigenis conferri, & commendari juxta præinsertas Clementis Prædecessoris literas possint, concedi, Nobisque humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Procurari
Philippus.

§.3. Nos igitur piis ejusdem Philippi Regis votis, quantum cum Domino possumus, annuere, ac Parochialium Ecclesiarum prædictarum, ne propter præmissa Rectoribus, seu Administrantibus destituta remaneant, cure opportune prospicere volentes, ac prædicti Sixti Prædecessoris literarum tenorem præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem Sixti Prædecessoris literas, ac omnia, & singula in eis contenta, quoad Parochiales Ecclesias præfatas, illarumque Vicarias, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ad sexennium tantum a data præsentium suspendimus, ac viribus, & effectu pro toto dicto sexennio evacuamus, ita ut ipso tempore durante, in prædictis Parochialibus Ecclesiis, & illarum Vicariis locum non habeant, sed de illis nunc, & pro dicto tempore quovis modo vacantibus, & vacaturis, non solum ejusdem Regni Valentie Indigenis, sed etiam Alienigenis, & quorumvis aliorum Regnorum naturalibus Presbyteris Sæcularibus idoneis, & ab Ordinariis locorum approbatis, servata tamen forma Concilii Tridentini, provideri, nec non etiam quorumvis Ordinum etiam Mendicantium Regularibus pariter idoneis, & approbatis, qui ipsos Moriscos, sive noviter conversos in fide Catholica, & Christiana pietate diligenter, & solcite instruant, ipsique Evangelium, & doctrinam Christianam etiam in proprio ipsorum, quoad

fieri poterit idioma explicare, & prædicare possint, & debeant, in commendam, aut administrationem concedi libere, & licite possint, & valeant, perinde ac si prædictæ Sixti Prædecessoris literæ non emanassent, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus, ac collationes, provisiones, commendas, & concessiones in administrationem de prædictis Parochialibus Ecclesiis, seu illarum Vicariis, ut præfertur, faciendas validas, firmas, & efficaces fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere statuimus, & ordinamus.

Et si quis
valide collatio
ner.

§.4. Præterea quascumque collationes, provisiones, commendas, & alias dispositiones de similibus Parochialibus Ecclesiis in favorem personarum Alienigenarum, ac Religiosorum quorumvis etiam Mendicantium post lapsum prædicti sexennii factas, quarum singularum Ecclesiarum denominationes, situationes, Dioceses, & veros annuos valores, ac personarum hujusmodi nomina, cognomina, ordines, qualitates, & alias circumstantias etiam necessario expriment, præsentibus pro expressis haberi volumus, simili Apostolica auctoritate per easdem presentes revalidamus, confirmamus, & approbamus, ac validas, & firmas remanere, ac personas tam Sæculares, quam Regulares hujusmodi, in quarum favorem factæ sunt, Ecclesias hujusmodi in titulum, vel commendam, aut administrationem respective, prout illis concessæ sunt, quoad vixerint, retinere, ac illarum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, & levare, in suosque usus, & utilitatem convertere libere, & licite posse.

Classis.

§.5. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, nec non fructus, redditus, & proventus quoscumque ex Parochialibus Ecclesiis, seu Vicariis prædictis per personas supradictas hætenus perceptos, illis, & cuilibet illarum respective remittimus, & condonamus.

Executores
designat.

§.6. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Valentini, ac dilectis filiis nostro, & Apostolica Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, ac Curie Cæsaris Camere Apostolicæ generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte interesse habentium, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra illos, & quemlibet eorum præmissorum omnium, & singularum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quo-

quam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio
contumacium

§.7. Non obstantibus praedicta Sixti V., ac pie me. Bonifacii Papae VIII., etiam Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, nec non privilegiis, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 14.
Julii 1606.
An. II.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 14. Julii 1606. Pontificatus nostri Anno II.

X L I V.

Quod Milites Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi de Spata, & Sancti Benedicti de Avis Regni Portugalliae, in quacumque Classe Regis Hispaniarum adversus Infideles, aut Haereticos per quinquennium militantes, Commendas, & alia earumdem Militiarum beneficia consequi valeant, perinde ac si iuxta earum statuta, per triennium in Africa contra Infideles militaverint.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholicico.

PAULUS PAPA V.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Majestatis tuae in Nos, & Apostolicam Sedem meritis inducimur, ut ejus votis, quantum cum Deo possumus, libenter annuamus.

Juxta harum Militiarum statuta, militum commendarum, & beneficiorum consequi non possunt, nisi triennio in Africa cum duobus servientibus con-

grum triennium in partibus Africae cum duobus servientibus contra Infideles militaverint.

tra Infideles militaverint.

§.2. Tu vero animadvertens innumera damna, quae a rebellibus Majestatis tuae Insularum Olandiae, & in Zelandiae Classe per eos nuper instructa, Mercatoribus, & aliis, qui ex Indiarum partibus ad tua Regna, & Dominia Europae navigant, inferuntur, eorumdem piratarum conatibus obistere, & unam, vel plures ad hunc effectum ingentes classes instruere intendas, & ut classes tuae militibus strenuis instruatur, cupis Apostolicae benignitatis auctoritate per Nos indulgeri, ut Milites, qui in quacumque tua classe per quinquennium, una cum duobus servientibus pro tempore militaverint, Praeceptorias cujusvis dictarum Militiarum perinde consequi valeant, ac si in Africae partibus per triennium militassent.

Rex Hispaniarum petere concedi, ut sufficiat ipsis quinquennio cum duobus servientibus, in quacumque classe militare.

§.3. Nos tui in hac parte supplicationibus inclinati, eidem Majestati tuae concedimus, & indulgemus, ut quicumque Milites, qui in qualibet tua classe, contra Infideles tamen, aut Haereticos, per quinquennium continuum tam activo, quam hiemali temporibus cum duobus servientibus militaverint, quacumque dictarum Militiarum, & cujusvis earum respective commendas, seu praeceptorias consequi, & obtinere possint, & valeant, perinde ac si in Africa juxta praedicta statuta, & stabilimenta militassent.

Concedit Pontifex.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictarum Militiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Quibuscumque non obstant.

Dat. Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 21. Julii 1606. An. II. (a)

Dat. die 21. Julii 1606. An. II.

(a) Sex post dies fidei Pontifex confirmat leges nonnullas Reformatricibus Urbis Maceratae pro ejusdem Civitatis regimine latis, & quidem Constitutione, cui initium: *Hic qua* &c.

X L V.

Ex Regis. in Secret. Brevi.

Commissio Archiepiscopo Maguntino, ut per se ipsum, aut per Praepositum Ecclesiae Hildeshemen., compellat undecim Vicarios Cleri Secularis Hildeshemen., qui Magistratum haereticum in Protectorem assumperunt, ad restituendas eidem Magistratui literas protectionis, illique renunciandum.

Ven. Fratri Archiepiscopo Maguntino Sacri Romani Imperii Principi Electori.

PAULUS PAPA V.

Ven. Fratrem salutem, & Apostolicam benedictionem.

Facti series.

§.1. Aures nostras non sine animi dilectos filios undecim Vicarios Cleri Secularis Ecclesiae Hildeshemen., ne Decano dictae Ecclesiae, qui in illos jurisdictionem habet, cogantur obedire in iis, quae ad divinum cultum, & motum pertinent correctionem, ad Magistratum ejusdem Civitatis, qui haereticis labe etiam infectus dicitur, accessisse, illumque quasi in Protectorem sibi adsumentes ab eo literas protectionis receperunt.

Commissio, de qua in rub.

§.2. Quare Nos huic malo protinus, ut par est, occurrere volentes, Fraternitati tuae, de cujus pietate, prudentia, ac Religionis zelo plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, & mandamus, ut per Te ipsum, aut per dilectum filium Praepositum Ecclesiae Hildeshemenensis a Te subdelegandum, praedictos undecim Vicarios Cleri Secularis Hildeshemen., qui Magistratum haereticum adiverunt, & ab eo protectionem procuraverunt, ad restituendas eidem Magistratui literas protectionis huiusmodi, & ad illis in perpetuum renunciandum, & ne in futurum idem committant injungen. auctoritate nostra compellas. Quod si facere recusaverint, vel distulerint, eosdem, & quemlibet eorum a fructuum, & reddituum Ecclesiasticorum perceptione, donec id praestiterint, suspendas: Si vero diutius in eorum contumacia perstiterint, illos Ecclesiasticis Beneficiis, quae obtinent, privas, & contra eosdem, per alias poenas, & censuras Ecclesiasticas, ac opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita procedas. Super quibus omnibus, & singulis eidem Fraternitati tuae, & dicto Praeposito a Te, ut praefertur, subdelegando, opportunitatem, & amplam tribuimus facultatem.

Derogatio contrar.

Dat. die 4. Augusti 1606. An. II.

§.3. Non obstantibus in contrarium factis quibuscumque.
Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 4. Augusti 1606. Pont. nostri Anno II.

X L V I.

Confirmatio Privilegiorum Congregationis Fratrum Ordinis Reformatorem Sancti Benedicti Regni Franciae.

Ex Regis. in Secret. Brevi.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Injuncti Nobis Apostolici muneris ratio postulat, ut sacratum Religionum in militanti Ecclesia suaves in Domino fructus assidue praestantium paternam curam gerentes privilegia, gratias, & indulta illis a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, & Apostolica Sede concessa, quo validius perpetuo subsistant, Apostolica confirmationis robore libenter communiamus.

Exordium.

§.1. Volentes igitur universam Congregationem Ordinis Fratrum Reformatorem Sancti Benedicti Regni Franciae, ac ejusdem Congregationis generalem, & Fratres universos specialibus favoribus, & gratiis prosequi, ac eorum universos, & singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus nomine dilecti filii Isaya Jaunay ejusdem Congregationis Generalis Nobis humiliter porrectis inclinati, omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prerogativas, favores, facultates, concessionem, gratias, & indulta spiritualia, & temporalia eidem Congregationi, ejusque Generali, ac Fratribus universis, eorumque Domibus, Monasteriis, Ecclesiis, & locis Regularibus quibuscumque in dicto Regno consisten. per sel. recor. Sixtum V., Gregorium XIV., Clementem VIII., & quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & Apostolicam Sedem sub quacumque verborum forma, & expressione in genere, vel in specie, aut alias quomodolibet concessa, ac pluries confirmata cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus, ac singulas literas, tam sub plumbo, quam in forma Brevis, aut alias desuper confectas, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, quatenus sint in usu, & non sint revocata, seu sub aliquibus revocationibus comprehensas, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, & Constitutionibus Apostolicis non adversentur, tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus.

Confirmatio, de qua in rub.

§.2. Quocirca Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis quibuscumque, nec non

Exequutio Ordinarius locorum commissis non

non dilecto filio Causarum Curia Camera Apostolica generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus quilibet eorum, quandocumque fuerint requisiti, per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quacumque solemniter publicantes, faciant auctoritate Nostra predictos Generalem, & universos Fratres, ac quemlibet eorum premisorum omnium, & singulorum effecta pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos, & eorum singulos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compefcendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Delegatio
contrat.

§.3. Non obstantibus sel. recor. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium in Judicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Congregationis, & singulorum illius Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum Regularium quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium premisorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum, tenores presentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quae singuli Praedecessores praedicti in eorum literis voluerunt non obfistere, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§.4. Volumus autem, ut presentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel offensa.

Dar. die 27.
Augusti 1606.
An. II.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 27. Augusti 1606. Pont. nostri Anno II.

Confirmatio, & innovatio privilegiorum Ordinis Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum. Et approbatio Congregationis Reformatorem, seu Recollectorum, sub regimine Magistri Generalis, & aliorum Praelatorum ejusdem Ordinis.

Ordinem istum primo confirmavit Gregorius IX. in sua Constit. XLII. Devotionis Tom III. fol. 284.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter omnes vitae regularis Ordines, quibus militum totum hoc militantis Ecclesiae corpus ad Christiana pietatis cultum dirigitur, ille in primis ex omni sui parte conspicuus nobis videtur, quem Beatissima Caelorum Regina ad Captivorum in Infidelium partibus misere servitium redemptionem, Sancto Raymundo de Penafort, & clarae memoriae Jacobo Aragonum Regi, necnon quondam Petro Nolasco primo illius Professori dum vitam ducerent in humanis, singulari quodam miserationis affectu sibi fore carissimum, revelavit, & felicitis recordationis Calistus Papa Tertius Praedecessor noster ceteris Ordinibus ratione quarti voti, quo illius Fratres se Infidelibus in Captivorum redemptionem pignus fore devovent, & obstringunt, celsiorem, & perfectiorem vocavit. Hic ipse Ordo jam inde ab Anno Domini 1208. in Civitate Barchinonen. ab eodem Jacobo Rege in die festo Sancti Laurentii Martyris sub Invocatione Beatae Mariae de Mercede, & Redemptionis Captivorum nuncupate institutus, & a pia memoriae Gregorio Papa Nono etiam Praedecessore nostro a Nativitate ejusdem Domini 1230. a revelatione vero praedicta duodecimo, Pontificatus autem sui Octavo annis, in festivitate Sancti Antonii Abbatis confirmatus iis pietatis incrementis in corporum, animarumque Captivorum hujusmodi salutem scilicet eorum, aliis redimendis, aliis instituendis, aliisque in fide corroborandis opera, & sermone in dies magis magisque effloruit, ut quamplurimi Romani Pontifices similiter Praedecessores nostri non minus primam illius originem caelitus revelatam, quam pios hujusmodi progressus admirati, innumeras propemodum in eum gratias, & privilegia ex inexhausto Ecclesiae Dei Thesaurio Sedis Apostolicae benignitate depromptas, liberalissime contulerint.

§.1. Cum autem sicut dilectus filius Ferdinandus de Sancto Jacobo ipsius Ordinis per Italiam Vicarius Generalis, tam suo quam dilectorum filiorum universorum ejusdem Ordinis professorum nominibus Nobis nuper exponi fecit, ipsi professores pri-

Ordinis Com-
mendatio.

alias 1235.

Ejusdem sup-
plicatio pro
suorum privi-
legiorum con-
firmatione.

privilegia hujusmodi pro firmiori illorum subsistentia per nos Apostolice munimine roborari, ac infra scripta fieri summo opere desiderant, idem Ferdinandus nominibus praedictis nobis humiliter supplicari fecit, quatenus privilegiis ipsis robor Apostolicae confirmationis adiacere, & infra scriptis annuere, ac alias desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic Pont. confirmat, quatenus non sint revocata, & factis Canonibus, & Concilio, Constitutionibusque Apostolicis contraria.

§.2. Nos igitur, qui vestigiis Praedecessorum hujusmodi, postquam ad Apostolatus apicem, meritis licet imparibus, divina favente clementia assumpti fuimus inherentes, peculiarique nostra erga Deiparam Virginem, primam, & veram hujus Ordinis Institutricem devotione adducti, non solum ad eorum, quae a tot Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris ad ipsius Ordinis tam spirituales, quam temporales decorem, & commodum concessa sunt, confirmationem, sed etiam eorum, quae ad ejusdem amplitudinem promovendam, uberiorisque fructus in vinea Domini proferendos opportuna videntur, corroboratioem propensissima voluntate inducimur, dictum Ferdinandum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, necnon consideratione charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici nobis desuper, & humiliter supplicatis, omnia, & singula indulta, privilegia, decreta, Constitutiones Ordinationes, reformationes declarationes, ac provisiones quascumque, auctoritatem, & potestatem, officium, & electionem Magistri Generalis, Vicariorum, Procuratorum, Visitatorum, Provincialium Redemptorum Captivorum, Electorum, Definitorum, Commendatorum vocalium, aliorumque Officialium dicti Ordinis, Capitulumque tam Generarium, quam Provincialium, ejusdem celebrationem, necnon Provincialium, Monasteriorum, Fratrum, & aliorum sub dicti Ordinis Regula, & Institutis degentium gubernationem, directionem, curam, administrationem, visitationem, correctionem, unionem, & separationem concernentia, ac immunitates, exemptiones, libertates, prerogativas, antelationes, praerogativas, licentias, facultates, concessionem, invocationes, favores, aliaque temporales gratias universas, necnon Apostolicas, tam sub plumbo, quam in forma brevis desuper quomodolibet expeditas literas, quas, & quae idem Gregorius Nonus, & recolenda memoriae Gregorius Papa Undecimus, Innocentius Quartus, Sextus, & Octavus, Alexander Quartus, Sextus, Clemens Quartus, Sextus, & Septimus, Joannes Vigessimus secundus, Nicolaus Tertius, Quartus, & Quintus, Bonifacius Octavus, Urbanus Quintus, Martinus etiam Quintus, Eugenius Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

nus Quartus, Pius Secundus, praedictus Callistus, Paulus Secundus, Tertius, & Quartus, Sixtus Quartus, Julius Secundus, & Tertius, Leo Decimus, & novissime Sixtus Quintus, & Clemens Octavus, ac alii quicumque Romani Pontifices Praedecessores nostri huic universo Ordini, ac singulis illius Provinciis, Monasteriis, Prioratibus, Domibus, & aliis regularibus locis, necnon Generali Magistro, illiusque, sive ipsius Ordinis Vicario, seu Vicariis, Procuratoribus, Visitatoribus, Provincialibus, Redemptoribus Captivorum, Electoribus, Definitoribus, Commendatoribus vocalibus, aliisque Officialibus praedictis quocumque nomine nuncupentur, ac ceteris illius Fratribus, & Religiosis quibuscumque tam in genere, quam in specie, etiam per modum communicationis, extensionis, & ampliationis, ac alias quomodolibet, & sub quibuscumque verborum formis, & expressionibus concesserunt, innovarunt, confirmarunt, & approbarunt, quorum omnium, & singulorum tenores, etiam si talia forent, quae specialem, & individuum mentionem requirerent, praesentibus, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro plene, & sufficienter expressis haberi volumus. (dummodo tamen sacris Canonibus, & decretis Concilii Tridentini, ac Constitutionibus Apostolicis contraria, & sub aliquibus revocationibus comprehensa non sint.) Apostolica auctoritate tenore presentium (exceptis tamen indultis, & concessionibus indulgentiarum, ac peccatorum remissionibus, & relaxationibus) perpetuo approbamus, confirmamus, & innovamus, ac quatenus opus sit, ea omnia, & singula de novo concedimus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robor adiciamus, ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti, ac quatenuscumque solemnitate de usu, jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet requisitarum, ac in praemissis omittarum, necnon quoscumque alios etiam quantumvis substantiales defectus, si qui forsan in eisdem, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Congregatio-
nem Refor-
matorum seu
Recollectorum
hujus Ordinis
eum eorum re-
gulis, simili-
ter confirmat.

§.3. Praeterea reformationem nonnullorum ejusdem Ordinis piorum Religiosorum virorum, quos perfectioris vitae amantes, aliquas domos reformatas, seu recollectas nuncupatas in Provinciis Castellae, & Beticae, ubi sub arctioribus quibusdam vitae, & morum regulis longe a secularibus curis vivunt, juxta dicti Ordinis laudabiles Constitutiones per eos rigorosius, & strictius observari ceptas instituisse, cum non exigua animi nostri in Domino letitia percipimus, omniumque, & singularum Domorum hujusmodi erectionem, necnon omnes, & singulas antiquas dicti Ordinis Constitutiones, & Ordinationes per eos, ut praefertur, observari ceptas, quarum etiam tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis haberi volumus (quatenus non sint revocate, nec decretis Concilii hujusmodi, aut aliis Canonice sanctionibus contrariantur) auctoritate, & tenore praedictis

F f etiam

Et Generali
Esculatem...
Reformato
Domas ubi
que erigendi
tribuit.

Hinc tamen
Co. gregatio
nomi. Ge
nerali. Ord
ine, aliisq
Prælati cor
licet supponit.

Claufula pro
perpetua hinc
intra hinc
mitate.

Executo
deputatio:

etiam perpetuo approbamus, & confirmamus.

§.4. Ac Generali dicti Ordinis Magistro nunc, & pro tempore existenti, ut ubicumque locorum quascumque ejusdem Ordinis reformatas Domos, & Ecclesias canonicè erigere, & instituire, libere, & licite valeat, similiter perpetuo concedimus, & indulgemus, ac etiam plenam, liberam, & omnimodam licentiam, auctoritatem, & potestatem tribuimus, & impertimur.

§.5. Ceterum ne prætextu Reformationis hujusmodi unitatem dicti Ordinis aliquo tempore perturbari contingat, omnia, & singula domos, Ecclesias, & alia regularia loca sub eadem reformatione hucusque erecta, & instituta, ac de cetero in perpetuum erigenda, & instituenda, eorumque omnium, & singulorum Superiores, Fratres, Religiosos, & alias personas quascumque nunc, & pro tempore existentes, perpetuis futuris temporibus sub ejusdem Ordinis unitate remanere volumus, illaque, & illos Generali Magistro, Vicariis, Provincialibus, Visitatoribus, ceterisque Superioribus dicti Ordinis, presentibus, & futuris in omnibus, & per omnia perpetuo quoque supponimus, & subicimus, ita ut Generali Magistro, Vicariis, Provincialibus, Visitatoribus, ceterisque Superioribus prædictis, ac ceteri Ordinis prædicti Fratres, & Religiosi subiant, & pareant, nec ab eadem unitate, & subiectione quovis prætextu, colore, vel ingenio se ullo unquam tempore sejungere, aut separare, vel eximere præsumant.

§.6. Decernentes presentes literas semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suorumque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: sicque per quoscumque Iudices etiam Commissarios quavis auctoritate fungentes, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, disteque Sedis Nuncios judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Necnon mandantes Venerabilibus Fratribus nostris Toletan., Ispalen., & Cesaragulan. Archiepiscopis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se vel alium, seu alios, presentes hujusmodi, ac in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipsorum Professorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra omnia, & singula præmissa inviolabiliter observari, ac singulos, quos ipse presentes concernunt, illis pacifice gaudere, non permitteutes eos desuper per quoscumque contra presentium hujusmodi tenorem quomodolibet molestari. Nos enim eis, & eorum cuilibet, quos, quibus, quoties, & quando opus fuerit, citandi, & sub censuris aliisque poenis in forma consueta inhibendi, nec non contradictores quoscumque per similes sententias, censu-

ras, & poenas appellatione postposita (servata tamen forma Concilii Tridentini) compescendi, brachiumque seculare, si opus fuerit, invocandi, plenam, liberam Apostolica auctoritate prædicta eorumdem tenore presentium concedimus facultatem.

§.8. Non obstantibus ejusdem Bonifacii Prædecessoris de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis extra suam Civitatem, vel Diocesim vigore ipsarum presentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis illis, & suisque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & consistorialiter, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie latissimè, & plenissimè, ac specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.9. Et quia difficile foret presentes literas ad singula loca ubi necesse fuerit deferri, volumus, & apostolica auctoritate prædicta decernimus, quod earumdem presentium transumptis, etiam impressis, manaque, ac sigillo pro tempore existentis Magistri Generalis ipsius Ordinis, seu Vicarii subscriptis, munitis, eadem fides tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur si forent exhibite, vel ostense.

§.10. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrarum absolutio- nis, approbationum, confirmationum, innovationis, concessionum, roboris, adiectionis, defectuum suppletionis, concessio- nis, indulti, impartitionis, voluntatis, suppositionis, subiectionis, decreti, mandati, & derogationis prædictorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ 1606. 12. Kalen. Septembris Pontif. Nostri Anno II.

Causula con-
tratorum de-
rogatoria.

Transumptio-
rum fides.

Sanctio poe-
nalis.

Dat die 12.
Aug. 1606.
An. II.

XLVIII.

Revocatio facultatum Superioribus quoruncumque Ordinum Regularium quocumque concessarum, cognoscendi causas suorum subditorum, ad officium Sanctæ Inquisitionis contra hæreticam pravitatem quomodolibet pertinentes.

Concordat Constit. LVI. Alexandri IV. Ne commissæ. Tom. III. fol. 393.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam vel memoriam.

Exordium

Pius IV. iussit
Inquisitores
procedere es-
tra quoscum-
que locales
dummodo ab
eorum Super-
rioribus non
esset præven-
tum.

Romanus Pontifex ea interdum, quæ a Prædecessoribus suis temporum, & rerum qualitate id tunc exposcente, provide pro hæresum extirpatione sancita sunt, novis emergentibus rationibus revocat, & immutat, aliisque desuper disponit, & ordinat, prout in Domino salubriter conspiciat expedire.

§.1. Dudum siquidem fel. rec. Pius Papa Quartus Prædecessor noster sua perpetuo valitura Constitutione statuit, ordinavit, & declaravit, quod ex tunc deinceps in omnibus Christiani Orbis partibus Inquisitores hæreticæ pravitatis tam generales, quam in quibusvis Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis pro tempore deputati particulares, contra omnes quorumcumque Ordinum etiam exemptorum, & Mendicantium professores, & religiosos, ac tam alios quoscumque quovis modo privilegiatis, & exemptos, de hæresis crimine quomodolibet suspectos, aut culpabiles, dummodo ab eorum professorum, & Religiosorum Superioribus, vel Prælati in causis hujusmodi præventi non fuissent, iuxta facultates officii Inquisitionis ipsius pravitatis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repositos secundum canonicas sanctiones castigare, atque punire possent, & valeret, ac alias prout in literis ipsius Pii Prædecessoris latius conetur.

Hic modo
Pontifex fa-
cultatem qui-
buscumque
Ordin. Præ-
lati cognos-
cendi causas
Regularium
ad officium
Inquisitionis
spectantes quo-
modocon-
cessam revo-
cat.

§.2. Cum autem rerum usu comper- tum sit, occasione preventionum hujusmodi, nonnulla interdum impedimenta orta esse, quominus causæ hujusmodi ea, qua decet diligentia, cognoscantur, Nos de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium contra hæreticam pravitatem generalium Inquisitorum illa de medio tollere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac matura deliberatione, hac nostra etiam perpetuo valitura Constitutione, omnia, & quæcumque privilegia, indulta, facultates, & concessiones Generalibus, Superioribus, & Prælati quorumcumque Ordinum, sive Mendicantium, sive Clericorum Regularium, cujuscvis Ordinis, & Instituti, etiam in dicta Constitutione non expressorum, & quantumvis exemptorum, & quocumque Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

nomine nuncupatorum, per dictum Pium, ac quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam concessa, approbata, & innovata, & quantumvis etiam longissimo tempore observata, causas ad dictum officium quovis modo spectantes cognoscendi, & terminandi, seu in illis quoquo modo se intromittendi, quorum omnium, & singulorum tenores, etiam si de illis specialis, & expressa mentio habenda esset, presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo cassamus, revocamus, & abolemus, ipsisque Generalibus, Superioribus, & Prælati, ut de cetero quovis quæsito colore, vel prætextu preventionis, vel consuetudinis, & præscriptionis immemorabilis, seu cognoscendi, an delationes hujusmodi calumniose sint, necne in eisdem causis, tam motis, quam movendis, quoquo modo se intromittere, seu immiscere, denunciations recipere, testes examinare, processus conficere, causas ipsas cognoscere, definire, vel terminare minime audeant, seu præsumant, simili auctoritate districtius inhibemus.

Regularis
omnes Ordina-
riis, & In-
quisitoribus
libere etiam
citati mandat.

§.3. Volentes, & expresse mandantes, ut ipsi Religiosi possint, & debeant omnes, etiam Ordinum hujusmodi professores de hæresi suspectos, Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus libere denunciare, absque eo quod Superiores prædicti personas denunciandas, & causas perquirere, vel quoquo modo id impedire, vel retardare audeant, seu præsumant.

§.4. Insuper omnes, & quascumque causas ad dictum officium quomodolibet spectantes, & pertinentes, coram Generalibus, Superioribus, & Prælati hujusmodi in quibuscumque locis existentibus, ac contra quoscumque Religiosos, ut præfertur, exemptos, motas, & pendentes, ad Nos harum serie avocamus, easque omnes in statu, & terminis, in quibus de presenti reperiuntur, ipsius pravitatis Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus terminandas committimus.

§.5. Præterea ipsis Generalibus, Superioribus, & Prælati pari auctoritate precipimus, atque mandamus, ut omnes processus, & acta causarum hujusmodi Inquisitoribus, seu Ordinariis prædictis respective remittant, & consignent; necnon Professores, Fratres, & Religiosos prædictos, quos hæresis labe infectos, vel suspectos, etiam in visitatione esse noverint, absque alia consultatione cum propriis Superioribus facienda, eisdem Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus respective denuncient.

§.6. Quod si Generales, alique prædicti presentibus literis non paruerint, eos omnes privationis quarumcumque dignitatum, seu prælaturarum, vel officiorum suorum Ordinum, ac vocis activæ, & passivæ, perpetuæque inhabilitatis ad eadem, necnon contra fautores hæreticorum, & impedidores officii statutas, & inflictas poenas

Et causas coram
ipsis Præ-
lati penden-
tes Inquisito-
ribus, & Or-
dinariis com-
mittit.

Prælati de
transmittendo
omnia acta, &
omnes regula-
res de hæresi
suspectos iisdem
Ordinariis, &
Inquisitoribus
monet.

Contra veni-
entibus poenas
imponit.

nas, aliasque censuras ecclesiasticas etiam excommunicationis majoris latae sententiae, a qua non nisi a Nobis, vel a Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo, absolutionis beneficium valeant obtinere, eo ipso incurrisse.

Clausulas huius Bullae praeservatas apponit.

§.7. Nec non praesentes literas, licet Generales, Superiores, & Praelati praedicti, aut quicumque alii quavis auctoritate, dignitate, vel officio, seu honore fulgentes in praemissis quomodolibet interesse habentes, vel habere praetendentes ad hoc vocati non fuerint, semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suorumque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari: Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Clausulae de reogoc ad dit.

§.8. Non obstantibus praedicta, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinum, & Institutorum quorumcumque juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam mare magnum, vel alias quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus, eorumque Generalibus, Superioribus, & Praelatis, ac personis, etiam per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Sedem praedictam, & per Nos quovis modo concessis, confirmatis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus, ac aliis omnibus, quae praesentibus quomodolibet obstare possent, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores pro plene, & sufficienter praesentibus expressis, & totaliter insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

Formam, & electionem publicacionis praescribit.

§.9. Ut autem praesentes literae ad omnium notitiam deducantur, neve aliquis ignorantiam earum praetendere, aut contra eas se excusare valeat, illas in valvis Sancti Joannis Lateranensis, & Principis Apostolorum Basilicarum de Urbe, necnon Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae de more affigi, & publicari, eorumque exempla inibi affixa dimitti, ac post publicationem huiusmodi omnes, & singulos, quos concernunt, & concernent in futurum perinde ardeant, & afficiant, ac si eorum cuilibet personaliter intimata fuissent.

§.10. Quodque earum transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, seu personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra, ubique gentium, & locorum adhiberi volumus, & mandamus, quae eisdem originalibus literis adhiberetur, si essent exhibita, vel ostensa. Et nihilominus, ut ad majorem notitiam singularum, & quorumcumque Religiosorum praedictorum praesentes deveniant, etiam volumus, & in virtute sanctae obedientiae praecipimus, & mandamus Generalibus, Superioribus, & Praelatis praedictis, ut in primis proximis futuris Capitulis, seu Congregationibus Provincialibus, vel Generalibus cuiuscumque Provinciae tam in Italia, quam extra, praesentes nostras literas legi, & publicari faciant, & procurent.

Transumptis credi jubet.

Praesentes in Capitulis publicanda.

Sanctio penalis.

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae cassationis, revocationis, abolitionis, inhibitionis, mandatorum, avocationis, commissionis, preceptorum, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo sexto, Kalend. Septembris, Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 1. Septem. 1606. An. II.

XLIX.

Facultas querendi eleemosynas de licentia ab Ordinariis gratis obtinenda, Confratribus Confraternitatis Tononii prope Genavam institutae ad conversionem Hereticorum conceditur, & huiusmodi Confratres dictis Ordinariis commendantur.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Decanis, Archipresbyteris, Plebanis, ceterisque Locorum Ordinariis, & Ecclesiarum Rectoribus, eorumque respectivo Vicariis, & Officialibus in spiritualibus generalibus, ad quos praesentibus litera pervenerint, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Vices illius, quanquam immeriti, gerentes in terris, qui propter nimiam charitatem suam, qua dilexit Nos, de folio coelestis gloriae ad infima huius Mundi descendens venit salvare, quod perierat, nihil praetermittere debemus, quod reducendis ad ejus ovile dispersis ovibus conducatur.

Exordium.

§.1. Cum igitur, sicut accepimus, ostendente

Erecta Tononii Confraternitas ad curandam Hereticorum conversionem.

Confratres perunt concedi sibi facultate eleemosynas querendi a Catholicis.

Conceditur de licentia Ordinariis & sub legibus nonnullis.

Ordinatio locorum ut Confratres per se, & sub legibus nonnullis.

te Domino divitias misericordiae suae, per ministerium servorum suorum prope Genavam osium apertum sit hereticorum conversioni, & ad eam operandam pia quadam Domus, ac Sodalitas, seu Confraternitas sub titulo Beatae Mariae Compassionis in Oppido Tononii instituta, & in aliis hereticorum locis in dies propagetur, magno cum fructu, & augmento Catholicae Religionis, quippe quae multa, ac varia egregia opera ad subversos reducendos ad veritatem peragat, eam omni studio, & favore profsequi, quantum in Domino possumus, conamur.

§.2. Quoniam vero multos, grandaeque sumptus in eandem quotidie fieri necesse est, qui longe impares eleemosynis indiget; Quamobrem Confratres dictae Confraternitatis Nobis humiliter supplicari fecerunt, aut eleemosynam querere in locis omnibus Catholicae Religionis illis facultatem concedere, & vobis commendare hoc sanctum ministerium dignaremur.

§.3. Quapropter dictos Confratres ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ut ubique locorum Catholicae Religionis eleemosynas per se, vel per alios querere libere possint, tenore praesentium iis concedimus, & indulgemus; ita tamen, ut licentiam a vobis obtinere debeant gratis expensandam, & servent conditiones infra scriptas.

§.4. Ac licet Fraternitatis vestris, Venerabiles Fratres, ac Discretionibus vestris, dilecti filii, promptum esse animum, & sponte se exhibere in causis Dei, & talibus causis confidamus, tamen pro pastoralis officio piis eorum precibus annuentes, vos ita per praesentes, quantum cum Domino possumus, enixe hortamur, ut per viscera misericordiae Dei nostri non solum ea solatia, quae vos ultro decet impendere nostris quoque literis provocati libenter impendatis, & Collectores supradictae Domus, & Confraternitatis benigne excipiat, sed etiam omnibus Christianis fidelibus, ut benigne excipiant, tamquam strenuos messis dominicae operarios, & animarum salutis prudentes negotiatores in caritate Dei diligenter commendatis, aut commendare faciat; ac simul, quantum in Domino poteritis, sedulam detis operam, ut unusquisque Apostolici huius ministerii officii facultatibus suis pro viribus juvet, & eleemosynam large illi tribuat, quasi benedictionem, non tamquam avaritiam: Indicantes omnibus, quam mercedem sint a Domino accepturi. Monemus autem unumquemque vestrum, & in virtute sanctae obedientiae districto precipiendo mandamus, ut omni cura, ac studio provideatis, ne ullo loco, aut tempore opportune quomodolibet dicti

Collectores, vel eorum Ministri, & Adjuutores, seu Substituti in officio impediatur, aut molestentur, vel ut huiusmodi eleemosynae quacumque occasione solita, vel opportuna ad eleemosynam colligendam non colligantur, ne ab ullo quovis praetextu committatur. Ac praeterea, ut requisiti personas deputatis Ecclesiasticas, quae iis ad querendas eleemosynas adjuvamento sint, & ubi fuerit opus, assistant, nec non etiam, ut qui sese Confraternitati praedictae aggregare voluerint, libere, & absque ullo impedimento hoc facere valeant.

§.5. Volumus autem, ut ne quid contra sacrorum Canonum voluntatem, & Concilii Tridentini Decreta in querendis huiusmodi eleemosynis indecenter, aut alias quomodocumque committatur, a Vobis diligenter curari, ut personae, quae illas colligent, sint honestae vitae, & spectatae religionis, & unius cuiusque vestri iudicio in sua Dioecesi approbatae, non participes eleemosynarum, sed hoc munere absque dolo, & fraude summa cum modestia fungantur: Quorum nomen nullo modo gerant, sed eleemosynarum Collectorum: dum quarunt, sua privilegia secum non ferant, nec reliquias: non largiantur imagines, candelas, aliudve quidpiam simile: minis, aut imprecationibus fideles non inducant ad eleemosynas tribuendas. Non petant tamquam debitum, aut solitum, neque ulla arte, aut praetextu dicendo cuiusvis Sancti orationem, aut aliter pecuniam, vel alia bona extorqueant: sed simpliciter petendo eleemosynas, accipiant, quod datur: nullam super iis quovis nomine conventionem ineant, etiam in utilitatem Confraternitatis, atque haec omnia, & singula, ut praesens, & inviolabiliter serventur, & illud praecipue, super quo vestram conscientiam oneramus, ut quicquid harum eleemosynarum nomine collectum fuerit, in dictae Domus, & Confraternitatis, quocumque loco existant, & in operis praedicti usum vere, & cum effectu, sine diminutione convertatur, tenore praesentium vobis praecipimus, & mandamus, sub poenis arbitrio nostro.

Modus colligendi eleemosynas praescribitur.

Derogatio contrarium.

§.6. Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & aliis contrariis quibuscumque.

Fides danda transumptis.

§.7. Volumus autem, ut harum exemplis, etiam impressis, ac manu alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae, & sigillo ejusdem munitis fides eadem habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 4. Septem. 1606. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 7. Septem. 1606. An. II.

Quod

L.
Quod Fratres Congregationis Cappuccinorum, Ordinis Sancti Francisci, in Regnis Hispaniarum, servata forma sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, ceteris non obstantibus, nova loca recipere possint.

Congregationem istam approbavit Clem. VII. in sua Constit. XXIV. Religionis. Tom. IV. Par. I. fol. 73.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Excelsium. **A**duberes, & suaves fructus, quos dilecti filii Congregationis Cappuccinorum, Ordinis Sancti Francisci Fratres in Ecclesia militanti, cuius regimini divina disponente clementia praesidemus, in dies afferunt, mentis nostrae aciem convertentes, ac uberores ex ipsa Congregatione fructus in dies proventuros esse sperantes, ad ea merito libenter intendimus, quae ipsius Congregationis Cappuccinorum augmento conducere possunt, quae vero illi in hoc impedimentum aliquod afferre dignoscuntur, e medio tollere procuramus, prout in Domino salubriter conspicimus, expedire.

§.1. Idcirco supplicationibus pro parte Procuratoris Generalis praedicti Ordinis Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium negotiorum regularium praepositorum, eiusdem Ordinis Fratrum Cappuccinorum Superioribus, ut ubique locorum in Regnis Hispaniarum, nova Monasteria, seu Domos, servata tamen forma in his recipiendis Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, accipere libere, & licite valeant, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, licentiam, & facultatem concedimus, & indulgemus.

§.2. Non obstantibus scilicet rec. Clementis Papae Octavi Praedecessoris nostri, quae incipit: Quoniam ad instituta, sub datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 23. Junii 1603. Pontificatus sui Anno XII., aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & cujusvis alterius Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & personis, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.3. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica con-

stituta munitis eadem prorsus fides adhibeat ut, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel offensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 5. Septembris 1606. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 5. Septem. 1606. An. II.

L I.

Facultas Nuncio Franciae pro tempore existenti deputandi singulis triennis Sacerdotem secularem in Visitatorem Monasterii Monialium Carmelitarum Discalceatarum Parisien., & aliorum Monasteriorum Regni Franciae tam erectorum, quam erigendorum ejusdem Ordinis.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Venerabili fratri Maphae Archiepiscopo Nazarenensi nostro. & Apostolicae Sedis apud Churissimum in Christo filium nostrum Henricum Francorum Regem Christianissimum Nuncio, & pro tempore existenti.

PAULUS PAPA V.

Venerabili fratri salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. **C**um alias scilicet recordat. Clemens Papa VIII. Praedecessor noster Monasterium Monialium Ordinis Carmelitarum Discalceatarum in Civitate Parisien. tunc novissime erectum, ejusque Abbatissam, seu Priorissam, & Conventum ab Ordinarium loci jurisdictione, & superioritate exemerit, ac Sedi Apostolicae immediate, ac visitationi Commissarii Generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum Discalceatarum subjecerit; Et quia tunc dictus Ordo Fratrum Carmelitarum Discalceatarum in Regno Franciae nondum erat, prout adhuc, ut asseritur, non est institutus, voluerit idem Clemens Praedecessor, ut quousque Ordo praedictus in dictum Regnum introduceretur, Monasterium praedictum visitationi, & correctioni Generalis Ordinis Carthusien., ac Administrationi trium nominatorum in literis Apostolicis super erectione ipsius Monasterii expeditis subiectum esset, prout in illis plenius continetur.

Clem. VIII. hoc Monasterium Sedi Apostolicae immediate subjecit.

Ejusque visitationem generali Carthusianorum visitationi commisit.

§.2. Cumque, sicut accepimus, praedictus Generalis Carthusianorum vigore decreti in Capitulo generali dicti Ordinis celebrato onus hujusmodi recusaverit; Nos ne Monasterium praedictum aliquod in spiritualibus detrimentum patiat, opportune pro nostro pastoralis munere providere volentes, ac de tua prudentia, fide, & integritate plurimum in Domino confisi, tibi, ut singulis triennis, donec aliud a Nobis, & Apostolica Sede mandatum fuerit, etiam si dicti Fratres Carmelita Discalceati tunc forsan Parisiis, vel in aliis Civitatibus, & locis Regni Galliarum Conventus obtineant, vel imposterum assequantur, unum Sacerdotem secularem aetate gravem, vitae probitate spectatum ex duobus tibi nominandis, ac praesentandis per praedictos Admi-

Et autem hoc munus recusat dicitur Nuncio Apostolico facultate Visitatore deputandi.

Administratores in visitatorem dicti, & aliorum Monasteriorum Monialium Carmelitarum Discalceatorum in dicto Regno Franciae erectorum, vel imposterum erigendorum deputare, ac illum sic deputatum tuo arbitrio etiam infra triennium revocare, ac finito triennio ad aliud triennium, non tamen ultra, confirmare, auctoritate nostra Apostolica possis, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Facultate hujusmodi Visitatori conceduntur.

§.3. Eidem vero visitatori, sic, ut praemittitur, a te deputato, praedictum, nec non etiam quaecumque alia ejusdem Ordinis Carmelitarum Discalceatorum in toto Galliarum Regno nunc, & pro tempore consistentia Monasteria, eorumque Superiores, Abbatissas, seu Priorissas, ac Moniales, & alias personas in eis degentes visitare, ac tam capite, quam in membris corrigere, & reformare, ac in singularum vitam, ritus, mores, & disciplinam diligenter inquirere, nec non Evangelicam, & Apostolicam doctrinam, sacrorumque Canonum, & Conciliorum generalium decretis, Sanctorumque Patrum traditionibus, ac regularibus dicti Ordinis institutis inherendo, quaecumque mutatione, correctione, reformatione, emendatione, revocatione, renovatione, aut etiam ex integro editione indigere cogoverit, mutare, corrigere, reformare, emendare, revocare, renovare, & de novo constituere, condita sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac regularibus institutis dicti Ordinis non repugnantia confirmare, abusus quoscumque tollere, bonas, & laudabiles institutiones, ac in primis divinum cultum, monasticam disciplinam, & observantiam regularem, ubicumque exciderint, modis congruis restituere, ac ipsas Moniales, & alias personas praedictas ad regularem clausuram formam, ac debitum, & honestum vitae modum reducere, si aliquas in aliquo delinquentes repererit, eas juxta canonicas sanctiones, & regularia instituta dicti Ordinis punire, & castigare; quaecumque vero gravia repererit, ea in scriptis redacta ad Nos diligenter deferri facere, ac quascumque rebelles, & praemissis non parentes per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescere, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravare, interdictum ecclesiasticum apponere, ac etiam, si opus fuerit, auxilium brachii secularis invocare, omniaque alia, quae visitationem, & reformationem concernunt, pro dictorum Monasteriorum, eorumque Monialium prospero statu dirigendo necessaria, & opportuna facere, & exequi possit, & valeat, auctoritate praedicta, tenore praesentium similiter facultatem concedimus, & impertimur.

Derogatio contrarium

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Apostolicis, nec non in Provincialibus, Synodalibus, & generalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus,

& Ordinationibus, ac dictorum Monasteriorum, & Ordinis hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Monasteriis, & Ordini, eorumque Superioribus, Abbatissis, Priorissis, & Monialibus, ac quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 9. Septembris 1606. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 9. Septem. 1606. An. II.

LII.

Jurisdictio, & facultates Auditoris Curiae causarum Rev. Camerae Apostolicae.

Hoc officium antiquissimum, & praestantissimum est, & vetustior Bulla, quae de speciali hujus Tribunalis jurisdictione haberi potuit, est Constitutio. IX. Innocentii VIII. Apprime. Tom. III. Par. III. fol. 206. Ultra quam posuit aliam Pii IV. Constit. XL. Ad eximiam. Tom. IV. Par. II. fol. 80., ut quisque ex illis, & ista dignoscatur, quam aucta sit hujus Auditoris jurisdictione.

Hujus autem Tribunalis reformationem, primo edidit Pius IV. in Constit. LXVI. Inter multiplices. ibid. fol. 122. Et deinde Pius V. in Constit. CLVII. Inter illa. Tom. IV. Par. III. fol. 133.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Magistro Petro Paulo Crescentio Praebitero Romano, utriusque Juris Doctori, causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, Notario, & Familiaris nostri, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Eximiae fidelitatis, & prudentiae, nec non onerosae, ac gratae devotionis, & familiaritatis obsequia, quae Nobis, & Apostolicae Sedi jam dudum impendisti, & de praesenti assiduis studiis impendere non desistis, generis quoque nobilitas, literarum scientia, & ingentes animi dotes, quibus clarere dignosceris, jam exinde conceptam in Nobis spem, & expectationem majorem accendunt, ac pollicentur haud dubie, quod ea, quae tibi etiam de cetero duxerimus committenda, etiam quam maxima, arduaque

Excelsium.

que negocia, eo majori prudentia, ac diligentia exequeris, quo personam tuam imposterum condignis honoribus, gratis, & favoribus magis propriis a Nobis cognoveris decoratam.

Officium Auditoratus vice...

§.1. Cum itaque officium generalis Auditoratus, seu audientiae causarum Curiae Camerae Apostolicae, quod nuper dilectus filius noster Marcellus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis Lantes nuncupatus tempore assumptionis de eius persona ad Cardinalatus honorem per Nos nuper de Fratrum nostrorum consilio, Apostolica auctoritate, facta obtinebat, ex eo, quod illud per assumptionem praedictam hanc serie vacare decernimus, per decretum huiusmodi vacet ad praesens.

Et modo Petrus...

§.2. Nos volentes te literarum Apostolicarum majoris Praesidentiae Abbreviatorum, & in illarum expeditione dilecto filio nostro Alexandro Sancti Laurentii in Damaso Diacono Cardinali Montalto nuncupato, eiusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Vice-Cancellariae assistentem, ac in utraque Signatura nostra Referendarium, etiam continuam Commensalem nostrum, quem ad tanti officii regimen, & ministerium duximus assumendum, & in illius allequatione ceteris anteposendum, favore protequi gratiae specialis, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenae iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, hanc serie absolventes, & absolutum fore censentes, necnon singulorum privilegiorum, indultorum, facultatum praedictarum, & quibuscumque aliis Officiis, Collegiis, Tribunalibus, & locis piis Urbis, eorumque Iudicibus, Rectoribus, & Protectoribus, ac aliis personis, quomodolibet, & quodcumque etiam sub quibuscumque verborum expressiombus, & formis concessorum, ac scripturarum, aliarumque literarum desuper confectarum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis, & insertis habentes, de tuis probata fide, integritate, & diligentia plurimum in Domino confisi:

Cum omnibus...

§.3. Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, officium praedictum, sive ut praemittitur, sive alias quovis, quem haberi volumus pro expresse modo vacans cum Officio Correctoriae, seu Correctoris Archivi dictae Curiae, & aliis illi annexis, ac omnibus, & singulis illius honoribus, praeminentiis, prerogativis, exemptionibus, immunitatibus, jurisdictionibus, favoribus, gratis, privilegiis, necnon (salva dismembratione, & separatione sex millium scutorum annuorum monetae Romanae decem julis eiusdem monetae pro quolibet scuto huiusmodi computatis, ex fructibus dicti Officii Auditoratus per sal. recor. Sixtum Papam V. Praedecessorem nostrum factis, seu sex millibus sentis praedictae Camerae alias applicatis salvis remanentibus) cum iuribus, regalibus, proventibus, obventionibus, & emolumentis consuetis, ac debitis, facultatibusque, & indultis, ac decretis, etiam in ordine, & modo procedenti in causis praefato Marcello Cardinali, & aliis, qui pro tempore fuerunt, causarum Curiae huiusmodi generalibus Auditoribus, ac per pia memoriae Julium II., Leonem X., Clementem VII., Paulum III., & Julium etiam III., ac praedictum Sixtum, & Gregorium XIV. alioquin quoscumque Romanos Pontifices etiam Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam sub quibuscumque tenoribus, ac cum quibusvis clausulis, & decretis tam in forma brevis, quam sub plumbo expeditis literis, ac alias ex usu, stylo, consuetudineque quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, Apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, & assignamus. Teque ad tui vitam nostrum, & pro tempore existentis Romani Pontificis, ac dilecti filii nostri Petri tit. Sancti Joannis, & Pauli Presbyteri Cardinalis Aldobrandini nuncupati moderni, & pro tempore existentis ipsius Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarii, & causarum Curiae Camerae huiusmodi generalem Auditorem, cum honoribus, oneribus, praeminentiis, prerogativis, exemptionibus, immunitatibus, jurisdictionibus, favoribus, gratis, privilegiis, concessionibus, indultis, iuribus, regalibus, emolumentis, facultatibus, & decretis praedictis, eisdem auctoritate, & tenore constituimus, & deputamus: ac in locum dicti Marcelli Cardinalis, quoad huiusmodi Auditoratus officium, eiusque liberum exercitium, quoad vixeris, substituiamus, & subrogamus.

rem nostrum factis, seu sex millibus sentis praedictae Camerae alias applicatis salvis remanentibus) cum iuribus, regalibus, proventibus, obventionibus, & emolumentis consuetis, ac debitis, facultatibusque, & indultis, ac decretis, etiam in ordine, & modo procedenti in causis praefato Marcello Cardinali, & aliis, qui pro tempore fuerunt, causarum Curiae huiusmodi generalibus Auditoribus, ac per pia memoriae Julium II., Leonem X., Clementem VII., Paulum III., & Julium etiam III., ac praedictum Sixtum, & Gregorium XIV. alioquin quoscumque Romanos Pontifices etiam Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam sub quibuscumque tenoribus, ac cum quibusvis clausulis, & decretis tam in forma brevis, quam sub plumbo expeditis literis, ac alias ex usu, stylo, consuetudineque quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, Apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, & assignamus. Teque ad tui vitam nostrum, & pro tempore existentis Romani Pontificis, ac dilecti filii nostri Petri tit. Sancti Joannis, & Pauli Presbyteri Cardinalis Aldobrandini nuncupati moderni, & pro tempore existentis ipsius Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarii, & causarum Curiae Camerae huiusmodi generalem Auditorem, cum honoribus, oneribus, praeminentiis, prerogativis, exemptionibus, immunitatibus, jurisdictionibus, favoribus, gratis, privilegiis, concessionibus, indultis, iuribus, regalibus, emolumentis, facultatibus, & decretis praedictis, eisdem auctoritate, & tenore constituimus, & deputamus: ac in locum dicti Marcelli Cardinalis, quoad huiusmodi Auditoratus officium, eiusque liberum exercitium, quoad vixeris, substituiamus, & subrogamus.

In causis Criminalibus...

§.4. Teque ad Auditoratus, & Correctoriae officia huiusmodi, & eorum liberum exercitium, ac omnia, & singula praedicta ex nunc admittimus, & recipimus, & per Petrum Cardinalem modernum, ac pro tempore existentem Camerarium praedictum, necnon dilectos filios dictae Camerae Praesidentes, Clericos, ceterosque ad quos spectat, & spectabit tam in Camera, quam extra eam recipi, & admitti, atque tibi de iuribus, regalibus, localibus, taxis, proventibus, obventionibus, & emolumentis, & aliis supradictis integre responderi, & satisfieri mandamus, ac volumus, & etiam praecipimus. Tibique indulgemus, quod si te in quibuscumque causis criminalibus, etiam ubi poena sanguinis, & ultimi supplicii imponenda erit, seu imponetur, aut de huiusmodi causis tractandum fuerit, imposterum aliquando contigerit immiscere, nullam ob id irregularitatis, vel inhabilitatis cuiuscumque, seu aliam censuram ecclesiasticam, aut infamiae maculam, sive notam, nec alia incurras impedimenta, dummodo sententiam sanguinis per te ipsam non feras, neque votum subscribas.

Causas per Locutenentes...

§.5. Ac etiam tibi, per te, seu alium, vel alios idoneum, vel idoneos Locumtenentes cognoscendi.

mentem, seu Locatenentes, & Officiales, vel Vicegerentes tuos, quos, & quando pro tempore duxeris assumendos, aut deputandos, de omnibus, & singulis causis, modis, & formis infrascriptis cognoscendi, & decidendi, facultatem concedimus per praesentes.

In causis obligationum...

§.6. Quod tu videlicet tam in causis obligationum in forma Camerae, quam in forma iuris Guarentigiae, vel Ripae, vel Ripettae celebratarum, ac etiam in aliis obligationibus, in quibus etiam absque obligatione in forma Camerae debitores confecerint in mandatum exequitivum unica citatione, vel etiam sine citatione, & quarum obligationum, vel consensuum vigore in aliis Tribunalibus exequutive, vel per relaxationem mandatorum proceditur quovis modo, solus, praeterquam inter Cives Romanos, inter quos privilegium, seu Constitutionem ultimo loco per rec. mem. Pium Papam IV. similiter Praedecessorem nostrum in favorem Populi Romani motu proprio factam servari volumus: Alii vero quicumque etiam Romanae Curiae Iudices in similibus causis nullatenus nulloque modo procedere possint: Ac de omnibus, & singulis obligationibus in forma Camerae ubi vis locorum, & inter quascumque personas factis, vel faciendis, iis dumtaxat exceptis, qui in dependentibus a litibus, & causis in eadem Camera, aut coram aliis Iudicibus pro tempore introductis, factae, & receptae fuerint, & tunc non per viam censurarum, sed per viam mandati exequitivi.

Easque a quibuscumque...

§.7. Itaque quascumque causas, quae de cetero perpetuis futuris temporibus in eadem Curia super ipsis obligationibus, aliisque omnibus supradictis, in alio, quam Auditoratus huiusmodi Tribunali, praeterquam in viis specialis commissionis nostrae de dictis obligationibus specialem mentionem facientis, motae fuerint, in illarum statu, gradu, & terminis, in quibus reperientur, tua ordinaria auctoritate, exceptis dumtaxat causis Curiae Capitolinae contra dictos Cives Romanos pro tempore iuxta formam dicti privilegii motis, reassumere, & etiam Iudicibus, quibus fuerint commissa, ac eorum quibus illa pendebunt, ne in eis, aut de illis quoquo modo, aut quovis quaesito colore, directe, vel indirecte, illisque, ac omnibus, & singulis quibuscumque aliis Iudicibus, eorumque Locatenentibus, ac Auditoribus tam ecclesiasticis, quam secularibus, ne in exequutionibus, ac processibus praedictarum obligationum, ac contractuum, de cetero contra tenorem praesentium ad instantiam cuiusvis personae, Collegii, Universitatis, Capitulorum, & quorumvis, etiam privilegiorum, sub excommunicationis latae sententiae, indignationis nostrae poenis, ac partibus ipsis, & Notariis, Procuratoribus, Sollicitatoribus, Exequutoribus, ac Officialibus, sub eisdem censuris, & poenis, ac privationis officiorum suorum, & inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, necnon quinquaginta, seu Locatenentes, & Officiales, vel Vicegerentes tuos, quos, & quando pro tempore duxeris assumendos, aut deputandos, de omnibus, & singulis causis, modis, & formis infrascriptis cognoscendi, & decidendi, facultatem concedimus per praesentes.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

gentorum ducatorum Fisco; & eidem Camerae applicandorum, refectionisque expensarum partibus arbitrio tuo, & nullitate processuum inde sequentium, & sequutorum quovis modo, directe, vel indirecte se intromittere praesumant, inhibere: & quicquid secus super his contigerit attentari, irritum, & inane existat, & esse censetur, prout ita decernimus.

Vigore oblig. Cam. censuras promulgandi.

§.8. Quodque tu solus vigore dictarum obligationum censuras ecclesiasticas promulgare.

Causas omnes spirituales...

§.9. Necnon omnes, & singulas spirituales, ecclesiasticas, ac profanas, & quorumvis etiam eiusdem Romanae Ecclesiae Cardinalium, eorumque, ac Nostrorum familiarum, & continuorum Commensalium, necnon quorumcumque Praelatorum in ipsa Curia degentium, ac etiam Imperatoris, Regum, Principum, ac Communitatum, & Universitatum, eorumdemque Principum Oratorum, necnon dictae Curiae officialium eandem Curiam sequentium, ac familiarium eorumdem, & ipsius Curiae causarum huiusmodi Auditoris Notariorum, & eorum Familiarium, Campiorum quoque, & quorumvis mercatorum, ac pensionum annuarum super fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiasticis, ac eorum fructuum, etiam loco pensionum huiusmodi reservatorum, & assignatorum, etiam si eorum, & earum solutio non sit in praedicta Curia, sed in partibus faciendis, & quascumque alias etiam commissarias causas tam civiles, quam (absque alicuius irregularitatis, seu inhabilitatis, aut infamiae, vel cuiusvis alterius sententiae, & poenae ecclesiasticae incurfu) criminales, & mixtas, conjunctam, vel divisim in eadem Curia quomodocumque, vel qualitercumque motas, & movendas, ac inter quascumque partes, etiam per viam inquisitionis, aut ex officio quomodolibet pendentes.

Causas appellationum...

§.10. Et quae per appellationem a gravaminibus illatis, & inferri comminatis, seu sententiis definitivis, vel interlocutoriis a quibusvis Iudicibus Ordinariis, & arbitris, atque arbitratoribus in Curia, & Urbe praedictis (Vicario nostro, ac Governatore, & Senatore ipsius Urbis, Iudicibusque Capitolinis dumtaxat exceptis) ac extra eandem Curiam, & Urbem, a quibuscumque Iudicibus ordinariis, & delegatis, seu arbitris, vel arbitratoribus, ac etiam dictae Sedis Legatis, & eorum Vice-Legatis in terris eidem Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectis, aut aliis eorum Governoribus, vel Officialibus, & quibusvis in feudum, vel Vicariatum, seu alias quomodolibet concessis, & pro tempore latis, & promulgatis interpositam, seu alias eandem Sedem per viam reclamationis judicialis, vel extrajudicialis, aut nullitatis, vel recursus, a quibuscumque sententiis quorumcumque Ordinariorum, etiam extra Statum Ecclesiasticum hactenus devolutae sunt, & imposterum devolventur.

Gg Eas

In causis non excedentibus valorem duc. 200. & in causis Mercatorum & Notariorum Tribunalis, usque ad quicumque summam summam, & in omnibus aliorum causis prout in Beneficialibus procedendi.

§.11. Eas videlicet, in quibus non agatur ultra summam ducatorum ducatorum auri de Camera, aut de re verum valorem predictam summam non excedente, seu quater, & contra mercatores dictae Curiae pro quibuscumque negociis ad quamcumque summam ascendam, & pro Notariis tuis, ac inter, & contra ipsos, ac eorum familias pro tempore vertentur, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola veritate inspecta, & manu Regia, absque observatione terminorum, qui de stylo, seu ordinatione Palatii Apostolici, aut alias observari consueverunt, seu consueverint, etiam privative, quoad alia Tribunaia, alias vero summam predictam, aut illius valorem excedentes, ac inter, & contra alios, quam mercatores vertentes, servatis terminis, & alias summarie, prout in beneficialibus, eisdemque terminis quomodocumque male, & nulliter, praepostere, & confuse tentis, pro minore partium dispendio, etiam unico contextu, citatione, & audientia reiteratis, etiam per affixionem citationum pro tempore faciendarum, ad valvas ipsorum citandorum habitationis, quoad obligatos in forma Camerae, seu Guarentigiae, Ripae, Ripettae, ac alios supradictis formis exequutivis, & quoad alios aliter obligatos, ubi non agatur de maiore, quam de viginti ducatorum summa, audire, cognoscere, decidere, & sine debito terminare.

Causis omnium delictorum, tam in Urbe, quam extra, contra Curiales, & exemptos cognoscendi.

§.12. Nec non de omnibus, & singulis quibuscumque, & quantumcumque enormibus criminibus, delictis, & excessibus tam in Urbe, & Curia predictis, quam extra eas per quoscumque tam ejusdem Curiae, atque Sedis Officiales, quam dictam Sedem sequentes, & alios etiam a Jurisdictione Ordinariorum exemptos, ac dictae Sedi immediate subiectos, cujuscumque Ecclesiasticae, vel mundanae dignitatis, etiam Episcopalis, Archiepiscopalis, primatialis, vel majoris, & per quoscumque alios, cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, perpetratis, vel perpetratis, ad Procuratoris Fiscalis denunciationem, & promotionem, quam etiam partium accusationem, vel etiam insigationem, seu ex mero officio, & quoad omnes privative, per Notarios tuos, eorumque substitutos, ac inter, & contra eos, ac alios in eorum officiis, & intus ea, solum inquirere, & super illis tam per viam inquisitionis, quam accusationis, seu denunciationis, & insigationis hujusmodi procedere, & culpabiles repertos, juxta suorum excessuum, exigentiam, & qualitatem, quovis modo, absque alicujus irregularitatis, aut alterius censurae ecclesiasticae hujusmodi incursum, punire.

Monitoria contra Episcopos ad personaliter comparendi praevia Papae commissione decernendi.

§.13. Ita tamen, quod monitoria contra Episcopos, vel alios eorum Superiores predictos ad comparendum personaliter, non nisi praevia commissione manu nostra signata decernas.

Litteras Apostolicas solus.

§.14. Et insuper, quod quascumque litteras Apostolicas generales, & particula-

res, tam sub plumbo etiam per officium Audientiae nostrarum litterarum contradicatarum, ac per Officium minoris gratiae, quam in forma Brevis expeditas, & quarum solam Signaturam sufficere concessum fuerit, supplicationes per Nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, aut in ejusdem Pontificis, seu nostra praesentia signatas, nec non litteras pro tempore existentium Camerarii, & Penitentiarum majoris, nostrorum (cummodo in illis, & litteris Apostolicis predictis alii Exequutores deputati non fuerint) solus, in quibus vero deputati erunt, cumulative cum illis, exequi, & super illis processus debitos in forma solita, etiam cum promulgatione censurarum in similibus promulgari solitarum decernere.

§.15. Ac per te, tuosque Locumtenentes, seu Vicegerentes, & Officiales, aut Deputatos, & quovis alios tam Ecclesiasticos, quam saeculares Judices, & tam delegatos, ac etiam causarum dicti Palatii Auditores, vel alios, aut Romanum Pontificem pro tempore existentem tam in genere, quam in specie, ac alias quomodolibet in eadem Curia, & extra eam pro tempore latorum sententiarum, nec non quorumcumque processuum generalium, vel specialium tam in die Coena Domini, quam alias, cum censurarum, & poenarum ecclesiasticarum fulminatione fieri solitorum executionem, quas etiam delegatis, aut subdelegatis praedictis, vel quibusvis aliis etiam specialiter per Nos, & Sedem praedictam commissa fuerint, tibi cumulative, & non privative commissa esse volumus, atque decernimus, servatis terminis in Tribunali Auditoris Camerae hujusmodi servari solitis, etiam singulis diebus, & horis, prout in Ordinariis consuetum est facere, illaque, & illos debite executioni, etiam si opus fuerit, cum auxilii brachii saecularis invocatione demandare.

§.16. Ac quascumque Communitates, Universitates, Collegia, Capitula, necnon etiam extra dictam Curiam degentes, personas, pro debitis per eas in eadem Curia contractis, aut salario, seu contractu in ipsa Curia inito, degentes vero in eadem Curia, seu Curiales Ecclesiasticos saeculares, vel regulares, etiam ab ipsa Curia absentes cujuscumque gradus, status, ordinis, etiam Pontificalis dignitatis, vel praeminentiae existentes, pro quibusvis rebus, & pecuniarum summis, ad quorumvis etiam absentium, quorum intererit pro tempore, instantiam, quoties expedierit, etiam per Edictum publicum, confiso summarie, & extrajudicialiter de non tuto ad eos accessu, ad satisfaciendum de eorum debitis, & praestandum ea, ad quae pro tempore tenebuntur movere, & citare.

§.17. Ac litteras quascumque remissoriales, & compulsores, tam generales, quam speciales, ubi, & quoties opus fuerit, arbitrio tuo decernere.

§.18. Necnon etiam in vim Eugenianae in favorem Curialium emanatae, ac Leonianae

vel dato alio exequutore, cumulative, exequendi.

Sententias quatuordecim in Curia, & extra latorum, tam processuum, quam generalium, hujusmodi exequendi.

Communitates, & omnes alios extra Curiam degentes pro contractibus in Curia, & Curiales, aliosque in Curiam degentes pro quibuscumque rebus citandi.

Compulsoriales, & remissoriales decernendi.

In vim Eug. & Leon. citatarum in rub. n.

Curiales tuedi. Monitoria, &c. ad partes decernendi.

Inobedientes excommunicandi &c.

Excommunicati ab A. C. per alios non nisi in articulo mortis absolvi possunt.

Excommunicatos autem ab aliis, ipse A. C. absolvet &c.

Obligaciones in forma Camerae mortem debitorum, contra eorum bona exequitur.

Eaque omnia facere potest, quae Praedecessores agere consueverunt. Hanc enim intelligenda, sit juxta Reservationem Pii PP. V.

na Constitutionum, & pro cujusque illarum extensione inhibere.

§.19. Ac monitoria, citationes, & inhibitiones ad partes, etiam per simile edictum decernere, eos quoque arrestare, & carcerare, ac si tibi videbitur, quascumque poenas, & multas eodem arbitrio tuo dimittere, & relaxare, atque pro delictorum, & excessuum, necnon criminum qualitate quibusvis pro tempore delinquentibus per Te, tuosque Locumtenentes, Vicegerentes, & Officiales infligere, & imponere.

§.20. Necnon quoslibet inobedientes excommunicare, & a divinis suspendere, generaliter, vel specialiter interdicere, ac sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas per Te, & Locumtenentes, ac alios tuos praedictos pro tempore latis etiam iteratis vicibus aggravare.

§.21. Et quod a Te, vel Locumtenentibus, & aliis praedictis pro tempore excommunicati, seu alias censurati, ab aliis quam a Te, vel Locumtenentibus, & aliis tuis hujusmodi etiam de partium consensu, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi non possint, ad evitandas collisiones statuere.

§.22. Et cum tibi visum fuerit expedire, Communitates, Universitates, Collegia, Capitula, & personas quascumque a quibusvis sententiis, censuris, & poenis, ac multis Ecclesiasticis spiritualibus, vel temporalibus, tam per Te, & Locumtenentes, ac alios tuos praefatos, quam per alios inflicis, in diebus Paschalibus, & Natalitiis, cum reincedentia absolvi, necnon sententias, censuras, & poenas, ac multas hujusmodi, & quascumque interdicta suspendere, tollere, & eis relaxare.

§.23. Obligaciones quoque in forma Camerae, etiam per mortem debitoris, quoad illius bona tantum, etiam per viam confessionis debiti per aliquem ex Procuratoribus in qualibet obligatione constitutus more solito faciendas, & hereditibus legitime citatis, seu alias arbitrio tuo exequi, & executioni demandari facere.

§.24. Et generaliter omnia, & singula, quae ad officium Auditoris causarum Curiae hujusmodi de jure, vel ex privilegio, aut usu, seu litteris, & consuetudine praedictis olim spectabant, & quae illi, qui pro tempore fuerunt causarum Curiae hujusmodi Auditores juxta, concessas eis facultates facere, decernere, mandare, statuere, ordinare, & exequi quomodolibet potuerunt, seu consueverunt, facere, dicere, mandare, statuere, & ordinare, decernere, & exequi libere, & licite valeas. Processus, & sententias, quas Tu, & Locumtenentes, ac alii a Te deputati praedicti pro tempore habueritis, & tuleritis, ac reliqua omnia, quae in praemissis, & circa ea, aut quodlibet eorum feceritis, dixeritis, mandaveritis, statueritis, & ordinaueritis, rata, ac grata habituri, ac facturi, ea omnia auctore Domino, ab omnibus usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§.25. Insuper eisdem auctoritate, & potestatis plenitudine, tam litteras Julii II., Leonis X., aliorumque Praedecessorum hujusmodi, quam omnia, & singula privilegia, indulta, facultates, jurisdictiones, & gratias officio Auditoratus, & Auditoribus praedictis quomodolibet concessa, ac cum omnibus, & singulis in eisdem contentis clausulis, singulas desuper confectas litteras, quorum omnium, & singulorum, ac litterarum Praedecessorum hujusmodi tenores, ac de verbo ad verbum infererentur, pariter praesentibus haberi volumus pro expressis, auctoritate, & tenore praedictis approbamus, confirmamus, & innovamus, ac illa perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere decernimus, eaque omnia, & singula ad officium Auditoratus, & pro tempore existentem Auditorem hujusmodi, perinde ac si in eis specialiter, & expresse, ac individuo, & pro eis, seu in illorum favorem statuta, & ordinata fuissent, harum serie extendimus, & ampliamus.

§.26. Quodque Constitutiones, quae Odoardus, & Pervenit incipiunt, & quaevis alternative, seu moratoria, & dilationes etiam salinae, per quoscumque etiam ejusdem Romanae Ecclesiae Cardinales, Clericos Camerae, & ipsius Camerae Camerarium pro tempore decretae, quoad obligatos ut supra, tam respectu honorum, quam personarum nullatenus profint.

§.27. Quinimo obligationes praedictae debite executioni demandentur, & etiam post mortem debitoris quoad bona, etiam quacumque appellatione, & superinde obtenta commissione de hujusmodi obligatione expressam mentionem non faciente, aut discussione hereditatis ubilibet pendente, si per Creditores data fuerit idonea cautio in forma depositi de restituendo id quod receperint prioribus, & posterioribus Creditoribus in eventum succumbentiae non obstantibus.

§.28. Ac etiam, quod tu Auditor in Cappella nostra, & aliis actibus, tam publicis, quam privatis, primum locum post dictum Governatorem, & Oratores Principum, si Praelati fuerint, habeas, volumus, statuimus, & ordinamus, tibi que pariter indulgemus.

§.29. Ac similiter tibi, contradictores, & rebelles, tibi que in praemissis non parentes, opportunis juris remediis compellendi, & ad id, si opus fuerit, auxilium brachii saecularis invocandi, ceteraque in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna, tam in dicta Urbe, quam ubique locorum faciendi, & exequendi, juxta facultates alias tunc officium Auditoratus hujusmodi attinentibus, attributas.

§.30. Necnon pariter tibi, tuisque in officio Auditoratus hujusmodi Successoribus quoscumque pauperes extra Romanam Curiam pro debitis civilibus, & vigore tuorum, & pro tempore existentis Auditoris Camerae mandatorum carceratos, tuo, & tuorum in officio Auditoratus Successorum

Indulta omnia Auditoribus innovantur, iteratoque cedantur.

Dilationes per alios quoscumque concessas, obligatis in forma Camerae non profint.

Causa discussorum ubilibet pendente, & appellationes non faciente mentione de obligatione, & executionem non retardat.

Precedentia A. C. in Cappella Papae, & actibus publicis.

Contradictores in praemissis coarctentur.

Carceratos vigore suorum mandatorum etiam extra Curiam relaxat juxta Bullam III. Const. & Const. Pii V.

rum huiusmodi arbitrio, juxta facultates desuper Visitatoribus carcerum Urbis praedictae per Constitutiones pia me. Pauli III., & Pii V. Romanorum Pontificum pariter Praedecessorum nostrorum, ad favorem pauperum carceratorum editas, relaxandi, & relaxari faciendi,

Miserabiles personae in causa discessu, ceteris praeter juxta Bullam Pii V.

§.31. Necnon quoscumque pauperes, & vere miserabiles in causis tui Tribunalis, tam motis, quam movendis, pro tempore comparentes, consilio prius summarie, & extrajudicialiter, quantum tibi sufficere videbitur, de eorum paupertate, & miseria ad satisfactionem crediti, cujus creditores fuerint, usque ad summam quinquaginta scutorum inclusive, pro quolibet Creditore paupere, & miserabili huiusmodi, etiam si ceteris Creditoribus priores, & potiores non extiterint admittendi, ac eis de ipso eorum credito satisfaciendi, & satisfieri faciendi, & mandandi realiter, & cum effectu.

In Curia, & extra, citat, &c.

§.32. Praeterea quoscumque ubi, & quando, ac quoties opus fuerit, etiam per edictum publicum, consilio summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, ac etiam sub Ecclesiasticis censuris, & pecuniariis, aliisque penis imponendis, moderandis, & applicandis, citandi, monendi, & inhibendi, ac in eventum non partitionis sententias, censuras, & penas huiusmodi declarandi, aggravandi, reaggravandi, excommunicandi, interdicens, auxiliumque brachii secularis, si opus fuerit, invocandi, perpetuum quoque silentium, omni, & quacumque appellatione, & recurso remotis, desuper imponendi, ac alia omnia, & singula in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exercendi, juxta concessionum aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum desuper, ipsum Auditoratus officium obtinentibus, ut praemittitur factarum tenorem, plenam, & liberam, eisdem auctoritate, & tenore concedimus, & impertimur facultatem, & potestatem, ac ita tibi mandamus, statui-mus, & ordinamus.

Causa cambium in Urbe cognoscitur juxta Bullam Pii V.

§.33. Postremo, ut omnes, & quascumque causas, tam per te, quam Locumtenentes, & alios deputatos tuos praedictos super omnibus, & singulis articulis, negociis, & causis in Constitutione, seu motu proprio per praedictum Pium Praedecessorem, pro pecuniis ad cambium, & recambium usuraria, & malo modo per mercatores dictae Urbis accipiendis, factis, contentis, & dependentibus ab eis, prout pro singulorum casuum circumstantiis alias de jure tibi faciendum videbitur, non obstante facultate sub forma motus proprii per praedictum Pium Praedecessorem in favorem dicti Gubernatoris concessa partibus iustitiam ministrando, audiendas, in quibus non tamquam specialis Commissarius, sed prout Auditor Camerae huiusmodi in similibus causis, juxta tenorem facultatum suarum, & ordinarium ejus Curiae styllum, consuevit, procedas, cum potestate citandi, & inhibendi, ac

quascumque inhibitiones per dictae Urbis Gubernatorem decretas revocandi, & criminalitates contra mercatores tollendi, aliasque, & alia, quae in praemissis, & circa ea fuerint necessaria, & quomodolibet opportuna, faciendi, & alia in omnibus, & per omnia, juxta concessionum per eosdem Romanos Pontifices Praedecessores nostros suo tempore Curiae caularum ejusdem Camerae generalibus Auditoribus factarum, tenorem per eandem praesentes tibi committimus, & mandamus.

Pena inhibere quibuscumque Judicibus, & personis etiam si Card. fuerint, ne se in obli. Cam. intromittant.

§.34. Mandantes propterea, & districtius inhibentes quibuscumque Judicibus, & personis quocumque nomine nuncupatis, ac quovis privilegio munitis, etiam ejusdem S. R. E. Cardinales fuerint, sub indignationis nostrae poena, & interdicti, nec non etiam excommunicationis sententias, quas si secus fecerint, eo ipso incurrant, & a quibus praeterquam in mortis articulo constituti, alias quam a Romano Pontifice absolvi non possint, ne in obligationibus supradictis, illarumque executionibus, aut aliis praemissis contra ipsarum praesentium tenorem quomodolibet se intromittere, aut Te, vel Locumtenentes, seu alios deputatos tuos praedictos super praemissis molestare praesumant.

Quodque praesentes literae non possint revocari de subreptione, & neq. sub ali- quibus revocationibus comprehendendi.

§.35. Ac decernentes eandem praesentes literas tibi in omnibus, & per omnia suffragari debere, illasque, & in eis contenta huiusmodi nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullius vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus eas quodcumque juris, aut facti, vel gratiae remedium impetrari, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & aliis contrariis dispositionibus eas comprehendendi posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antequam illae emanarent, erant, statum repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas, etiam sub quacumque data per te eligenda, validasque, & efficaces semper fore, & esse, vique validi, & efficaciis contractus inter Nos, & Sedem, ac Camerae praedictae ex una, & te ex altera parte rite, & recte facti, initi, & stipulati, ac etiam hinc inde acceptati habere, & obtinere, ac inviolabiliter observari debere.

Decretum irritans cum clausula sub-lata apponit.

§.36. Sicque per quoscumque Judices & Commissarios etiam S. R. E. Cardinales & Camerarium dictae Camerae, ac Praesidentes, & Clericos, necnon Palatii Apostolici Auditores huiusmodi, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia, ac ubique locorum judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non

Derogationes amplissimas, & in specie regulis de jure quibus non tollendo, & Bullae Pii IV. de registranda subnotat.

§.37. Non obstantibus praemissis, ac Nostris, quatenus opus sit, de non tollendo jure quesito, necnon revocatoria facultatum ad instar non concedendarum, aliisque Cancellariae Apostolicae regulis, etiam per Nos, ac Praedecessores, & Successores nostros Romanos Pontifices quoscumque, quomodocumque, & quodocumque editis, & edendis, & etiam praedicti Pii IV. Praedecessoris, quod privilegia, concessionis, & indulta Camerae praesente praedictum quomodolibet conceperat in Camera ipsa intra certum tempus registrari, intimari, insinuari, & notificari debeant disponente. Ita quod tu ipsas praesentes literas in eadem Camera nullo unquam tempore praesentare, intimare, notificare, registrari facere, ac insinuare mini ne tenearis, nisi si, & quando tibi videbitur, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam de rebus, & bonis Ecclesiae, & Camerae praedictarum non alienandis, ac in illorum alienatione, seu concessione, certis solemnitates, & formas servari debere disponentibus, ac Curiae, & Palatii praedictorum stylo, necnon Urbis, & Camerae huiusmodi, ac quarumcumque aliarum Civitatum, Terrarum, & locorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis sitatis, & consuetudinibus, reformationibus etiam novis, & novissimis, & decretis, ac ordinationibus, privilegiis quoque, & in latis, ac literis Apostolicis quibusvis Communitatibus, Universitatibus, Baronibus, Domicellis, feudatariis, & aliis quibuscumque dictae Sedis mediate vel immediate subiectis, & quibusvis aliis quacumque dignitate, etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & Cardinalatus honore fulgentibus personis, ubivis locorum existentibus, ac etiam Nostris, & dictae Sedis Nuntiis, Legatis etiam de latere, per Nos, & repleade mem. Clementem VIII., ac alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam pro quibuscumque causis, etiam motu simili concessis, confirmatis, & approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, & impofterum concedendis, confirmandis, approbandis, & innovandis. Quibus omnibus, & singulis, ac omnibus aliis hic non expressis, quae forsitan praesentibus obesse possent, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis, ac individua mentio habenda, aut aliqua alia certa, & exquista forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permaneris, hac vice dumtaxat motu, & scientia, ac de potestatis plenitudine paribus specialiter, & expresse derogamus, ac plene, & sufficienter derogatum esse decernimus, & declaramus, necnon omnibus illis, quae in praemissis, & quibuscumque desuper confectis literis concessa fuerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.38. Per praesentes autem non intendimus reformationibus de Auditoratus huiusmodi, & aliis dictae Curiae officiis per Pium IV., & Pium V. Praedecessores praefatos factis, necnon Concilii Tridentini decretis in aliquo derogare, vel alias praedictare, sed illas, & illa salva esse, & in suo robore permanere, eaque omnia, ac etiam alias, quas hodie per alias literas nostras statuimus, & ordinamus reformationes, per te, & successores tuos praedictos, atque alios, ad quos id spectat, seu in futurum quomodolibet spectabit, omnino, & inviolabiliter servari volumus, & mandamus.

Declarat non derogare Concilio Tridentino, neque reformationibus Pii IV., & V.

§.39. Et insuper etiam volumus, quod tu, antequam officium Auditoratus caularum Curiae Camerae huiusmodi exercere incipias, de illo fideliter exercendo in manibus praedicti Petri Cardinalis, & Camerarii, seu ab eo ad id deputati, aut ejus Locumtenentis solum praestes juramentum.

Jubet A. C. Jura de fideliter exercendo officium.

§.40. Quodque praesentium literarum transumptis, & exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae Ecclesiasticae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, & adhiberi fidei facere illa debeant, quae ipsis originalibus adhiberetur, & quam ipsa facerent, si forent exhibita, vel ostensa.

Transumptis que credi debent.

§.41. Tu igitur praefatum Auditoratus caularum Curiae Camerae Apostolicae officium prompta devotione suscipiens, sic illud diligenti studio, cura, & integritate exequere, ut tua opera ad Dei laudem, & gloriam, ac earumdem Ecclesiae, & Curiae bonum publicum, privatorumque communitatem, & exemplum laudabile cedant, teque apud Nos, & Sedem praedictam, ut speramus, merito per amplius recommendent.

Monitum debene secundo officium.

§.42. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, assignationis, Constitutionis, deputationis, substitutionis, subrogationis, admissionis singulorum Indultorum, Statutorum, Ordinationum, facultatum, approbationis, confirmationis, innovationis, extensionis, ampliationis, decretorum, praecipiti, mandatorum, voluntatis, derogationis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Sanctio poenalis.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo sexto 17. Kal. Octobris, Pont. nostri Anno II.

Dat die 17. Septem. 1606. An. II.

Fa-

LIII.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Facultas Hispaniarum Nuncio deputandi aliquam personam in dignitate Ecclesiastica constitutam, in Visitatorem Regii Hospitalis extra muros Civitatis Burgensis.

Dilecto filio apud Charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum Regem Catholicum, nostro, & Apostolicae Sedis Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Facultas Nuncio deputandi Visitatorem Hospitalis.

§. 1. Regium Hospitale S. Mariae de las Huelgas nuncupatum prope, & extra muros Burgem, Ordinis Sancti Bernardi Apostolicae Sedi immediate subiectum, ejusque Commendatarios Fratres Cappellanos, & Ministros quoscumque in his, quae ad morum correctionem tantum spectant, visitari, & reformari cupientes, ac de tua prudentia, integritate, ac fide plurimum in Domino confidentes, tibi, ut auctoritate Nostra Apostolica, aliquam personam in dignitate Ecclesiastica constitutam, doctrina, prudentia, integritate, ac experientia praestantem, arbitrio tuo eligendam in ejusdem Hospitalis visitatorem deputare valeas, eadem auctoritate, tenore praesentium, facultatem concedimus, utque hujusmodi deputationem facias, committimus, & mandamus.

Facultates Visitatoris deputandi.

§. 2. Ipsi vero a te deputando Visitatori, ut Hospitale praedictum, ejusque Commendatarios Fratres, Cappellanos, ac Ministros quoscumque visitare, ac tam in capite, quam in membris corrigere, ac in singulorum vitam, ritus, mores, & disciplinam diligenter inquirere; necnon evangelicam, & Apostolicam doctrinam, sacrorumque Canonum, & Conciliorum generalium Decretis, Sanctorumque Patrum traditionibus, ac regularibus ipsius Hospitalis institutis inherendo, quaecumque circa mores correctione, & emendatione indigere cognoveris, corrigere, & emendare: Contradictores quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, seu indirecte quomodolibet praestantes, cumscumque status, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia cogere, & compellere, auxiliumque brachii secularis, ad hoc, si opus fuerit, invocare possit, & valeat, facultatem concedimus, & impertimur.

Graviora tamen negotia Sedi Ap. referenda.

§. 3. Volumus autem, ut praeter ea, quae ad morum correctionem pertinent, dictus Visitator aliquid corrigere, vel emendare non possit, ac de gravioribus, quae forsitan in hujusmodi visitatione repererit, Nos certiores facere teneatur.

Derogatio Contrariis.

§. 4. Non obstantibus quibuscumque Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus,

vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus Hospitalis, & illius Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, exemptionibus, & literis Apostolicis illis, eorumque Superioribus, & personis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibuscumque derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 18. Septembris 1606., Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 18. Septem. 1606. Anno II.

LIV.

Reктору & Collegialibus Collegii Theologorum Sorbonae Parisien. conceditur Indultum utendi Rochetto, & Superpelliceo ad instar Canonicorum Ecclesiarum Cathedralium.

Ex Reg. in Secret. Breve.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex fideles, ac devotos suos, eos praesertim, qui Sacrarum litterarum scientia ad fidei Catholicae propagationem, aliisque virtutum donis, ac singulari erga Apostolicam Sedem fide, ac devotione, ac meritis sunt ornati, honoribus libenter exornat, ac favoribus, & gratiis prosequitur opportunis, prout in Domino salubriter conspiciat expedire.

Exordium.

§. 1. Proinde Nos dilectorum filiorum Rectoris, & Collegialium Collegii Theologorum Sorbonae Parisien. eximiam doctrinam, & in fide Catholica constantiam, ac sinceram erga Nos, & dictam Sedem fidem, & devotionem, aliaque multiplicia in Nos, & praedictam Sedem merita animo recolentes, illos dignos censemus, quos speciali honoris, & gratiae prerogativa exornemus. Motu igitur proprio, non ad eorumdem Rectoris, & Collegialium, vel alicujus eorum, vel aliorum pro eis Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolica potestatis plenitudine, eisdem Rectori, & Collegialibus, ut in Ecclesia eorum Collegii Rochetto, & superpelliceo ad instar Canonicorum earum Ecclesiarum Cathedralium, qui hujusmodi Rochetto, & superpelliceo uti solent, uti li-

Indultum, de quo in Rubrica.

bere,

Obstantium derogatio.

Dat. die 28. Septem. 1606. Anno II.

here, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

§. 2. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die 28. Septembris 1606. Pontificatus nostri Anno II.

L V.

Quod Moniales Congregationis Beatae Mariae Fulienfis Ordinis Cisterciensis, perfruantur gratis, & exemptionibus a superioritate aliorum Praelatorum d. Ordinis, quibus Monachi dictae Congregationis potiuntur.

Ipsam Congregationem omnium primus approbavit Sixtus V. in sua Constit. XLIV. Religiosos Tom. IV. Par. IV. fol. 211.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Quae regulares personas in aliquam controversiam ex concessionibus Apostolicis vocare possunt, nostra Nos decet auctoritate submovere.

Clem. VIII. eremit a Praelatis omnibus Ordinis Cisterciensis. Monachos reformatam Congregationis Beatae Mariae Fulienfis, eorumque bona, & Monasteria.

§. 1. Datum siquidem se. rec. Clemens Papa VIII. Praedecessor noster Congregationem Reformatam Beatae Mariae Fulienfis Ordinis Cisterciensis, ejusque Superiorem Generalem, Abbatemque, & Monachos Monasterii Beatae Mariae Fulienfis hujusmodi, in quo primum hujus Congregationis regulares observantia, & reformatio introducta fuerat, aliosque universos eorum Abbates, Monachos, & Religiosos, eorumque Monasteria, Domos, & Congregaciones, & bona quaecumque tunc praesentia, & futura, ab omni superioritate, jurisdictione, gubernio, regimine, administratione, subjectione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione Cistercii, Clarevallensis, & aliorum tunc, & pro tempore existentium Generalium, ac Morimundenfis, & aliorum Abbatum, Praelatorum, & Superiorum, ejusdem Ordinis Cisterciensis, quaecumque auctoritate fungentium, & sanctorum, Apostolica auctoritate motu proprio in perpetuum eremit, ita ut nullam omnino jurisdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictam Congregationem, Abbates, Monachos, Religiosos, Monasteria, & loca, atque bona illius habere, exercere, aut pretendere dicti Generales, & alii Abbates, & Praelati dicti Ordinis Cisterciensis aliquo tempore possent.

Sub Sede Apostolica protectione suscipit.

§. 2. Ipsamque Congregationem Fuliensem, ejusque Superiorem Generalem, nec non Abbates, Monachos, Religiosos, Monasteria, Domos, loca, res, & bona praedicta, sub immediatam suam, & Sedis Apostolicae protectionem, regimen, subjectionem, gubernationem, & obedientiam re-

cepit, prout in literis dicti Praedecessoris in forma Brevis, die 4. Septembris 1592, contentis plenius continetur.

§. 3. Cumque postmodum idem Clemens Praedecessor ex certis causis ad id animum suum moventibus, quondam Edmundo a Cruce, tunc ac pro tempore existenti Abbati Monasterii Cistercii, & totius Ordinis Cisterciensis hujusmodi Praefuli quascumque Congregationes ubivis, tam in Hispaniarum, ac etiam Portugalliae Regnis, quam alibi ubilibet institutas, & quaecumque illarum ejusdem Cisterciensis Ordinis, tam virorum, quam mulierum Monasteria visitandi, & reformandi facultatem concessisset, prout in aliis dicti Praedecessoris, etiam in simili forma Brevis, sub Datum die 15. Januarii 1603. expeditis literis, etiam plenius continetur, praedictus Clemens Praedecessor considerans, quod ex praedictarum litterarum diversitate facile dubitari posset de sua intentione, & inde inter Abbatem Monasterii Cistercii, & d. Congregationis Fulienfis Generalem, aliosque Superiores, & Monachos controversia, & perturbatio exoriri posset, volens propterea omnem ambiguitatem in ea parte tollere, ac Congregationem ipsam ab eadem Sede approbatam, & illi immediate subiectam, privilegio Apostolicae gratiae extollere, singulari motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus per alias suas, etiam in forma Brevis concessas literas, mentem, & intentionem suam non fuisse per dictas posteriores suas literas prioribus suis literis praedictis in aliquo derogare, neque adversus illas praedictae Abbati Monasterii Cistercii jurisdictionem, superioritatem, vel auctoritatem aliquam, aut visitandi facultatem in Congregationem Fuliensem praedictam, illiusque Generalem, & alios Superiores, Monachos, Monasteria, & loca regularia, ac bona quaecumque tribuere, vel impertiri. Quinimo priores suas literas praedictas confirmans, & innovans, ipsam Congregationem Fuliensem, ejusque Generalem, & alios Superiores, Monachos, Monasteria, loca, & bona praedicta in posterioribus literis suis minime comprehendi debere, sed ab illis semper excepta esse, & censeri, nec ipsum Abbatem Generalem Ordinis Cisterciensis illarum vigore visitationis manus, aut alium jurisdictionis, superioritatis, vel auctoritatis actum in Congregatione Fulienfi, ejusque Generali, ac alios Superiores, Monachos, Monasteria, locis, & bonis praedictis quovis modo exercere posse, aut debere declaravit, prout etiam in dictis literis plenius continetur.

Declaravit postea facultates dadas Abbati Cisterciensi visitandi varias Congregationes, & loca Ordinis, non praedictae Congregationis Fulienfis.

§. 4. Cum autem, sicut accepimus, litteras, & discordias inter praedictum Generalem, & alios Superiores dicti Ordinis Cisterciensis pro tempore existentes, & Generalem hujusmodi Congregationis Fulienfis, sub praetextu, quod tam in prioribus, quam in posterioribus literis eidem Congregationi a praedicto Clemente Praedecessore nostro concessis, nulla de Monialibus dictae Congregationis Fulienfis, quae susceperunt gerere,

Paulus declarat, Moniales quovis comprehendi in d. exemptione.

re, & continuo gerunt habitum dicte Congregationis, & regularibus illius institutis se conformant, & hactenus semper fuerunt, & sunt sub jurisdictione ipsius Congregationis, mentio facta fuit, oriri formidantur. Nos omnem in premissis dubitandi materiam amputare, & pro majori premissorum dilucidatione, ac litibus, & discordiis obviare, & dicte Congregationis quieti consulere cupientes, necnon dictarum literarum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis habentes, motu simili, & de Apostolice potestatis plenitudine, ac ex certa nostra scientia, harum serie declaramus, tam in dicti Clementis, quam hujus Congregationis confirmatoris nostris literis sub nomine totius Congregationis comprehendendi, & comprehensas esse, & ceteri Abbatissas, Priorissas, & alias quascumque Moniales, que gerunt, & in futurum gerent habitum dicte Congregationis, ac omnibus, & singulis exemptionibus, privilegiis, indulgentiis, & aliis gratis, tam spiritualibus, quam temporalibus eidem Congregationi per quoscumque Romanos Pontifices etiam Predecessores nostros, ac Nos, & Successores nostros quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, ac imposterum concedendis, uti, frui, potiri, & gaudere, illasque suppositas, & subjectas esse in omnibus, & per omnia, jurisdictioni Superiorum pro tempore existentium dicte Congregationis eodem plane modo, quo & omnes ejusdem Congregationis Monachii, nec ipsum Abbatem Generalem dicti Ordinis Cisterciensis visitationis munus, aut aliam jurisdictionis, superioritatis, vel auctoritatis actum in Abbatissas, Priorissas, & alias Moniales dicte Congregationis, quovis modo exercere posse, aut debere.

Esq. iterato
supponit
Congregationis
Fratrum B.
M. Fulensis,
& ab aliis
nibus existit.

§. 4. Et nihilominus potiori pro cautela ipsas Abbatissas, Priorissas, & alias quascumque dicte Congregationis Fulensis Moniales, eorumque Monasteria, Grangias, loca, res, & bona quaecumque ab omni superioritate, jurisdictione, gubernio, regimine, administratione, subjectione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione Cistercii, Claravallensis, & aliorum nunc, & pro tempore existentium Generalium, ac Morimundensis, & aliorum Abbatum, Prelatorum, & Superiorum ejusdem Ordinis Cisterciensis, quacumque auctoritate fungentium, & sanctorum, & quantumvis amplissimis privilegiis, & facultatibus utentium, & usurorum, Apostolica auctoritate, & earumdem tenore presentium, perpetuo eximimus, & liberamus, ita ut nullam omnino jurisdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictas Abbatissas, Priorissas, & Moniales, eorumque bona quaecumque tam presentia, quam futura, habere, exercere, aut pretendere possint Generales, & alii Abbates, & Prelati dicti Ordinis Cisterciensis. Et denique illa etiam exempta sint, quemadmodum Congregatio ipsa, ejusque Generales, Ab-

bates, & Monachi, per ipsius Clementis Predecessoris, & nostras literas predictas exempti fuerunt. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam caufarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, ac definiti debere, necnon irritum, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, que dictus Clemens Predecessor, & Nos in singulis literis predictis volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Et quia difficile foret presentes literas originaliter ad omnia, & singula loca, in quibus opus esset deferri: Volumus, & predicta auctoritate Apostolica decernimus, quod earumdem presentium transcriptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constituta, aut manu Superioris Generalis, & sigillo ejusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, que originalibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, die 10. Octobris 1606. Anno II.

LVI.

Irritantur Statuta nonnulla a Vexillifero, & Antianis Reipublice Lucensis edita, sique admonentur, ne imposterum similia tentent.

Dilectis filiis nobilibus Viris Vexillifero Justitia, & Antianis Reipublice Lucensis.

PAULUS PAPA V.

Dilecti filii nobiles Viri salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Jamdudum accepimus vos, variis statuta, & decreta condidisse, que Sacrorum Canonum Decretis, Ecclesiasticæ jurisdictioni, & Sancti Inquisitionis Officii privilegiis adversari, ac præjudicare perspeximus: Denunciations nimirum in crimine hæresis certis Officialibus vestris faciendas esse: libros hæreticalia continentes, & scandalosa, quorum etiam Catalogum, proposueritis, legentibus si penituerint, veniam concedendam, eisdemque libros ab iis, qui illos haberent, per se ipsos comburendos, aut Confessario tradendos: literas ab hæreticis ad aliquos scriptas iisdem vestris Officialibus exhibendas, & in his casibus ab illis procedendum. Præterea a Sancto Inquisitionis Officio citatos, qui antequam declararentur hæretici, elapso anno com-

Derogatio
contrarium

Transumptis
credi jubet.

Dat. die 10.
Octob. 1606.
An. II.

Ex Regest. in
Secret. Arc.

Antiani Lu-
censis statuta
nonnulla ju-
risdictionis Ec-
clesiasticæ hæ-
resis edidit.

comparuerint, & mandatis ejusdem Sancti Officii paruerint, si a predictis vestris Officialibus condemnati fuerint. ipso jure absolutos censendos: Cum suspectis communiter de hæresi, & in locis suspectis habitantibus commercium, conversationem, & longum colloquium absque eorumdem vestrorum Officialium licentia non habenda. Et hujusmodi decretorum, seu statutorum vigore contra Theutonicos ad vestram Civitatem prohibitos libros importantes processisse, librosque comburi fecisse, aliaque peregerisse, que absque Ecclesiastica jurisdictione, Sancti Officii præjudicio, ac detrimento a Laicis fieri plane non possunt: quibus quantumvis Religiosis, ac potentibus quocumque zelo hoc faciant, de quibusvis Ecclesiasticis præsertim Catholicæ Fidei negotiis discernere, statuere, vel judicare, aut eis quoquo modo se immiscere prorsus est vitium, & interdictum.

Irritantur.

§. 2. Quare Nos, ne in ultimo die prætermissi officii pastoralis rei a Domino arguamur, & ipsi talia committendo Saehis, & Ozæ horrendo exemplo Dei indignationem in vos provocetis, nullo modo dissimulanda existimavimus. Quapropter cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus eidem Sanctæ Inquisitionis Officio Præsidentibus sepe sepius re communicata, ac matura deliberatione discussa, supradicta decreta, & statuta, ac similia, quorum veriores tenores presentibus pro expressis haberi volumus, aliaque inde sequuta, tamquam Sacrorum Canonum statutis, jurisdictioni Ecclesiasticæ, & privilegiis Sancti Officii contraria, licet per se nulla, irrita, & invalida, ac nullius roboris, & momenti sint, nihilominus de Apostolica potestatis plenitudine, eadem omnia, & singula per presentes irritamus, & annullamus, irritaque, nulla, & invalida, nulliusque roboris, & momenti fuisse, esse, ac fore, nec prædicta statuta in causis cognoscendis, & terminandis allegari, seu illorum rationem haberi posse, aut debere: Vosque illa facere, & edere, & illis immisceri non potuisse, neque posse decernimus, & declaramus.

Adhortatio,
ut a similibus
abstineant.

§. 3. Et idcirco Vobis per Apostolica scripta mandamus, ut imposterum a predictis, & similibus statutis, ac decretis faciendis, & factis exequendis, aliisque supradictis, & iis similibus vos quomodolibet immiscendo, omnino abstineteis, alioquin sciat, censuras omnes, & penas a Sacris Canonibus, generalibus Conciliis, ac Summorum Pontificum Constitutionibus contra usurpantes jurisdictionem Ecclesiasticam, præsertim in causis ad dictum Officium spectantibus, & pertinentibus, ac contra illius privilegia violantes irrogatas, ipso facto vos incururos.

Derogatio
contrarium

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Præservantur
statuta edita
favore S. Of-
ficii.

§. 5. Ceterum volumus per presentes vos non impediri, quin ea statuere, & decernere, aut jam decreta, & statuta serva-

re libere valeatis, quibus in condemnatos a Sancto Officio, vel a Ven. Fratre Episcopo Lucen. in causis hæresis, & ad Sanctum Officium pariter pertinentibus, poenæ augentur, seu auxilium, & favorem, ac brachium pro exequendis decretis, & mandatis ejusdem Sancti Officii, ac ejusdem Episcopi in iisdem causis præstari decernitur, & ordinatur: quinimo vos his statuendis, & decernendis magnam a Deo retributionem, a Nobis vero, & Apostolica Sedegratiam, ab omnibus laudem, & commendationem promerituros, pro comperto habeatis.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 12. Octob. 1606. Pont. nostri Anno II.

Dat. die 12.
Octob. 1606.
An. II.

L VII.

In idem argumentum Episcopo Lucensi.

Ex Regest. in
Secret. Arc.

Venerabili Fratri Alexandro Episcopo Lucensi.

PAULUS PAPA V.

Venerab. Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Recente lo-
ges ab Antia-
nis lazar.

§. 1. CUM, sicut accepimus, dilecti filii nobiles viri Vexillifer, & Antiani Reipublice Lucanæ, statuta, & decreta condiderint, que Sacrorum Canonum decretis, Ecclesiasticæ jurisdictioni, & Sancti Inquisitionis Officii privilegiis adversari, ac præjudicare perspeximus: ut puta: Denunciations in crimine hæresis certis eorum Officialibus facien, esse: libros hæreticalia continentes, & scandalosa, quorum Catalogus ab iis etiam proponeretur, legentibus, si penituerint, veniam concedendam, eisdemque libros per se ipsos ab iis, qui illos haberent, comburendos, aut Confessario tradendos, literas ab hæreticis ad aliquos scriptas, iisdem Officialibus exhibendas, & in his casibus ab Officialibus predictis procedendum. Præterea a Sancto Officio citatos, qui antequam declararentur hæretici, elapso anno comparuerint, & mandatis ejusdem Sancti Officii paruerint, si ab eorum Officialibus condemnati fuerint, ipso jure absolutos censendos. Cum suspectis communiter de hæresi, & in locis suspectis habitantibus, commercium, conversationem, & longum colloquium absque eorum licentia non habenda, & hujusmodi decretorum, seu statutorum vigore contra Theutonicos ad eorum Civitatem libros prohibitos importantes processerint, librosque comburi fecerint, aliaque peregerint, que absque Ecclesiastica jurisdictione, Sancti Officii præjudicio, ac detrimento a Laicis fieri plane non possunt: quibus quantumvis Religiosis, ac potentibus, quocumque zelo hoc faciant, de quibusvis Ecclesiasticis, præsertim Catholicæ Fidei negotiis discernere, statuere, cognoscere, vel judicare, aut eis quo-

H h

UNIV

OMA

RAL DE

quoquo modo se immiscere prorsus est vetitum, & interdictum, ne in ultimo die pretermisisti officii pastoralis rei a Domino arguamur, & praedicti Lucenses talia committendo Saulis, & Oze horrendo exemplo, Dei indignationem in se provocent, nullo modo dissimulanda existimavimus.

Esq; irritat.

§.2. Quamobrem cum Venerabilibus Fratribus Nostris S.R.E. Cardinalibus eidem Sanctae Inquisitionis officio Praesidentibus, saepe saepius se communicata, & matura deliberatione discussa, supradicta decreta, & statuta, ac similia, quorum veriores tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, aliaque inde sequuta, tanquam Sacrorum Canonum statuta, jurisdictioni Ecclesiasticae, & privilegiis Sancti Officii contraria, licet per se nulla, irrita, & invalida, ac nullius roboris, & momenti sint, nihilominus de Apostolica potestatis plenitudine, omnia, & singula per praesentes irritamus, & annullamus, irritaque, & nulla, ac invalida, nulliusque roboris, & momenti fuisse, esse, ac fore: Haec praedicta statuta in causis cognoscendis, & terminandis allegari, seu illorum rationem haberi posse, aut debere, praedictisque Vexilliferum, & Antianos illa facere, & edere, & in illis se immiscere non potuisse, neque posse decernimus, & declaramus.

Moneremus, ut a similibus abstineant.

§.3. Et idcirco iisdem Vexillifero, & Antianis per Apostolica scripta praecipiendo mandamus, ut imposterum a praedictis, & similibus statutis, & decretis faciendis, ac factis exequendis, aliisque supradictis, & iis similibus se se quomodolibet immiscendo, omnino abstineant, alioquin sciant, se censuras omnes, & poenas a Sacris Canonibus, generalibus Conciliis, ac Summorum Pontificum Constitutionibus contrasumpantes jurisdictionem Ecclesiasticam, praesertim in causis ad Sanctum Officium quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, & contra illius privilegia violantes irrogatas, se se ipso facto incursum.

Derogatio contra exilium

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque.

Securitate praestanda operi S. Inquisitioni respiciant.

§.5. Volumus autem per praesentes praedictos Vexilliferum, & Antianos minime impediri, quin ea statuere, ac decernere, aut iam decreta, & statuta servare libere valeant, quibus in condemnatos in Sancto Officio, veta Fratritate tua, & a tuis pro tempore Successoribus in causis haereticis, & ad Sanctum Officium pariter pertinentibus poena arguentur, seu auxilium, & favorem, ac brachium pro exequendis decretis, & mandatis ejusdem Sancti Officii, ac tuis, & tuorum pro tempore Successorum in eisdem causis praestandum decernitur, & ordinatur: quinimo in his statuendis, & decernendis magnam a Deo retributionem, a Nobis vero, & Apostolica Sede gratiam, ab omnibus laudem, & commendationem promeritos pro comperto habendum est.

Monet Archiepiscopum curat, ne quid

§.6. Ut autem nihil contra hanc nostram declarationem, & mandatum a praedictis Vexillifero, & Antianis quomodolibet imposterum attentetur, erit tuae pastoralis cura & sollicitudinis diligenter providere.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 12. Octob. 1606. Pont. nostri An.II.

L V I I I.

Committitur Nuncio apud Helvetios, ut conventiones inter Episcopum Constantien. & Senatum, ac Communitatem ejusdem Civitatis, super perceptione nonnullorum fructuum ex Domibus, & aliquibus Locis Pii ab haereticis olim dirutis, & in alios pios usus converterum confirmet, cum absolute a censuris, & poenis Ecclesiasticis, in quas hac de causa illi incurrerunt.

Ex Reg. in Secret. brev.

Ven. Fratri Fabricio Episcopo Sancti Severi Nostro, & Apostolicae Sedis apud Helvetios Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Ven. Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Exponi Nobis nuper fecit Vener. Frater Episcopus Constantien., quod ipse pastoralis sollicitudine invigilans, si quae honorum Ecclesiasticorum, aut pii usus dicatorum occupata fuerint, diligenter indagavit, ac reperit, nonnullos Religiosos valgo nuncupatos *Scotos* egestate coactos ab ipsa Civitate jam septuaginta ab hinc annis discessisse, & eorum Monasterium Communitati dicte Civitatis cum pacto illud reassumendi in eventum, in quem istuc redirent, reliquisse, sed postea idem Monasterium ita ab Haereticis dirutum extitisse, ut nulla illius vestigia appareant. Insuper extra dictam Civitatem Ecclesias Sanctorum Iodoci, & Leonardi dirutas apparere, ex quibus nullos redditus percipi constat, & si qui forsitan percipiuntur, sumptus in illis exigendis fieri soliti, illos superare dicuntur: Quatuor praeterea Domunculas ad praesens fere penitus dirutas, in quibus olim nonnullae mulieres in habitu Monialium, sed citra observationem Clausurae insimul habitabant, *Beguinae* nuncupate, ex quibus nunc nulla in dicta Civitate existunt, omniaque supradicta quinquaginta ab hinc annis a Laicis occupata fuisse, sed postea Civis nonnullos Constantien. pro eorum conscientiarum securitate curasse, ut in loco supradicti Monasterii a praedictis Monachis *Scotis* relicti, Ecclesia, Coemeterium, & Domus commode ad recipiendos pestilentia morbo laborantes dicte Communitatis sumptibus edificarentur: & licet de praemissis nisi per famam non constet: quia tamen sumptus in praedictis aedificiis, & pia dicti operis administratione per dicte Civitatis Senatum facti, & qui sunt, fructus,

Facti series.

Stus, qui ex dictis bonis Ecclesiasticis percipiuntur, superant, dicto Episcopo consultus visum fuit circa illa nihil immutari: Praeterea ab eodem Senatu detineri comperit quendam Domum olim dictarum mulierum *Beguinarum* ab eisdem *Beguinis* ob illius tenues redditus relictam, ex qua Senatus trecentos circiter florenos annuatim percipit, ac in pauperum praesertim leproforum usus erogare consuevit: ipse vero Episcopus Domum hanc Seminario puerorum Ecclesiasticorum erigendo applicavit, ubi Alumni ejusdem Seminarii, & alii Convictores sub cura Religiosorum Societatis leu, & gubernio unius Praefecti ejusdem Societatis, pietate, optimis moribus, & literis imbui possint, ea conditione tamen, ut Senatus, & Communitas praedicti Domum praedictam, cum ad praesens penitus diruta sit, suis sumptibus pro praedicto Seminario erigendo reedificent, & ut redditus omnes dicte Domus recte impendantur, cum eodem Senatu convenit, ut de residuo fructuum quinquaginta duo floreni unius Sacerdoti, qui diebus praefixis in Ecclesia Hospitalis praedicti extra dictam Civitatem existentis, Missas celebret, annuatim tradantur: duoque Alumni in praedicto Seminario perpetuo alantur cum onere, ut ad Praebyteratus ordinem canonice promovantur ad titulum Beneficii, vel patrimonii juxta Sacri Concilii Tridentini Decreta, quorum praesentatio ad Senatum, & Communitatem praedictas, electio vero ad praedictum, & pro tempore existentem Episcopum Constantien. spectet.

Commissio, de qua in trib.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, haec omnia inter Episcopum, & Senatum praedictos sub Nostro, & Sedis Apostolicae beneplacito tractata, & stabilita fuerint, & tam Episcopus, quam Senatus, & Communitas praedicti conventiones praedictas pro illarum firmitate, & observatione, atque conscientiarum ejusdem Senatus securitate, Apostolicae nostrae confirmationis robore communitari cupiant: Nobisque propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui iusta potentibus, nostrum non denegamus assensum, Senatum, & Communitatem praedictas specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ac singulares ejusdem Senatus personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodate existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium super consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium deputatorum, Fratritati tuae per praesentes committimus, & mandamus, ut de praemissis te diligenter informes, & si per informationem

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

hujusmodi preces veritati niti repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, omnes, & singulos Senatores praedictos a quibuscumque censuris, & poenis Ecclesiasticis propter praemissa forsitan incurris auctoritate nostra Apostolica in utroque foro gratiose absolvas, & liberes, ac illis omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus ex praedictis bonis per illos perceptos, & in quoscumque usus licitos convertos remittas, & condones: Ac praeterea supradictas conventiones per dictum Episcopum cum eodem Senatu initas, & quascumque scripturas desuper celebratas cum pactis, & conditionibus in illis contentis, dummodo tamen sint licita, & honesta, ac Sacris Canonibus non adversentur, eadem auctoritate nostra perpetuo confirmes, & approbes, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adscias, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eisdem intervenerint, suppleas, itaut Senatus praedictus, & singulares illius personae, si & postquam conventiones praedictas adimpleverint, in conscientia tuti remaneant, neque ad aliud occasione praemissorum pro exoneratione conscientiarum eorum teneantur.

Derogatio contrariis.

§.3. Non obstantibus, quatenus opus sit saec. Pauli Papae IV., & aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum, & Monasterii praedictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 30. Octob. 1606. An.II.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 30. Octob. 1606. Pont. nostri Anno II.

H h a

Quod

LIX.

Quod in promotione personarum Militiæ, & Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani ad magnam Crucem habeatur ratio meritorum magis quam antianitatis promovendorum, juxta dictæ Religionis statutum de Electionibus, si est in usu.

De hac regulari Militia, vide in Constitut. XV. Anastasii IV. Christianæ Tom. II. fol. 346.

Dilectis filiis Magistro, & Consilio Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani.

PAULUS PAPA V.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Statutus e. de Electionibus inter alia cavetur, quod in promotione ad magnam Crucem habeatur ratio meritorum magis quam antianitatis promovendorum, si est in usu.

Quod Papa præcipit observari, si est in usu.

Derogatio

Dat. die 4. Decem. 1606. An. II.

LX.

Dat facultatem Episcopis Argentinensi, & Basiliensi, & illorum singulis applicandi summam 11. mill. Florenorum, congestorum ex fructibus Præposituræ Peris nuncupat. Ordinis Sancti Benedicti, vocatæ per obitum Cardinalis ab Austria pro erigendo Puerorum Seminario Ecclesiastico in Landgraviatu Allatiæ.

Ven. Fratribus Argentinensibus, & Basiliensibus, & eorum alteri;

PAULUS PAPA V.

Ven. Fratres salutem, & Apostolicam benedictionem.

CUM, sicut accepimus, alias per obitum boni mem: Andreæ Diaconi Cardinalis ab Austria nuncupati, qui Præposituram Peris nuncupat. Ordinis Sancti Benedicti in Landgraviatu Allatiæ in Commendam ex concessione, & dispensatione Apostolica, dum viveret, obtinebat, Commenda hujusmodi cessante, Præpositura prædicta adhuc eo, quo ante Commendam ipsam vacabat, modo vacante, & antequam dicta Præpositura alteri personæ Ecclesiasticæ a secl. recor. Clemente Papa VIII. commendata fuisset, fructus, qui interim decurrerunt, opera dilecti filii nobilis viri Maximiliani Archiducis Austriae illius Provincie Principis asservati fuerint, & nunc in loco tuto reperiantur, ad summam undecim. millium florenorum monetæ illarum partium, quinque mille, ac septingentos ducatos auri de Camera, vel circiter constitutum ascendentes.

§.2. Cumque dictus Maximilianus considerans, non solum utile, sed plane necessarium esse, ad Catholicam Religionem in illa Provincia undique ab hereticis circumseptâ conservandam, ut Seminarium Ecclesiasticum ad imbuendam Catholicæ fidei dogmatibus Juventutem extruatur, & ad hujusmodi Seminarii erectionem non parum adjuvanti allatum iri, si dicta pecuniarum summa ex fructibus Præposituræ prædictæ vacantis congesta, & asservata illi applicaretur, cum præsertim aliunde sumptus ad id necessarii haberi non possint; Nobis humiliter supplicari fecerit, ut super hoc Apostolica benignitate providere dignaremur.

§.3. Nos, qui piis nobilium virorum votis, quantum cum Domino possumus, libenter annuimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Vobis, & cuicumque vestrum, ut accedente moderni ejusdem Præposituræ Præpositi, seu Commendatarii consensu, & non aliter, summam pecuniarum ex fructibus dictæ Præposituræ, ut præfertur, asservatam pro extruendo unius Seminarii Puerorum Ecclesiastici in dicta Provincia in loco a vobis, vel altero vestrum designando faciendâ, auctoritate nostra Apostolica perpetuo

Ex Regest. in Secret. Breu.

Maximilianus fructus Præposituræ vacantis colligit;

Erigendoque Puerorum Seminario petiti applicari.

Pontifex eam rem commisit Episcopis Argentinensibus, & Basiliensibus.

Derogatio contrariis.

Dat. die 11. Decem. 1606. An. II.

Ex Regest. in Secret. Breu.

Ulyssipone erecta Parochia, & Hospitalis Italici.

Cardinalis Austriacus d. Hospitali applicat 500. annuatim licet ex dispensationibus matrimonialibus.

petuo applicare valeatis, facultatem concedimus, & impertimur.

§.4. Non obstantibus quatenus opus sit, scilicet: Pauli Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum de rebus Ecclesiæ non alienandis, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictæque Præposituræ, & illius ordinis etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 15. Decembris 1606. Pontificatus nostri Anno II.

LXI.

Concessio ad Sedem Apostolicam beneplacitum Emolumentorum ex dispensationibus Matrimonialibus provenientium ad summam 500. scutorum annuorum ascendendum pro subventionem Hospitalis Pauperum Infirmorum, & Peregrinorum Italorum Ulyxbonæ commorantium.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

LIAS, sicut accepimus, scilicet recor. Clementi Papæ VIII. Prædecessori Nostro Ven. fratris Fabii Patriarchæ Hierosolymitani, tunc in Portugallia, & Algarbio Regnis Spoliorum, & Jurium Camera Apostolicæ debitorum Collectoris, & Vicelegati Apostolici, ac Nationis Italice in Civitate Ulyxbonæ degen. nominibus exposito, quod dudum impensis ipsius Nationis in ipsa Civitate Ecclesia sub Invocatione Beate Mariæ de Laureto à fundamentis fabricata extiterat, & in ipsa Ecclesia, cujus Fabrica valde sumptuosa est, divina Officia decenter per Religiosos ibidem degentes, & Missæ quotidiè celebrantur, & diebus festivis solemniter decantantur, & Verbi Dei Conciones haberi solebant; Præterea in eadem Ecclesia animarum curam unius satis amplæ Parochiæ per idoneos Parochos exercebatur, eaque cura dudum ipsi Ecclesiæ absque aliquo emolumento Nationis Italice personis applicata fuerat, & ita expensæ omnes tam ad curam animarum, quam ad alia necessaria pertinentes a re particularium dictæ Nationis collato absque ulla proflus Parochianorum contributione fiebant.

§.2. Et in eadem expositione subjuncto, quod licet dudum Homines prædictæ Nationis apud dictam Ecclesiam unum Hospitale pro Infirmis, & Peregrinis ejusdem Nationis extruere cogitassent, nihilominus, eo quia à nonnullis annis citra commercium Indiarum in dicto Regno valde defecerat, & eadem causa Italicorum Mercatorum numerus imminutus, ipsique mer-

catores remanentes facultatibus extenuati erant, opus hoc differebatur; dilectus filius nobilis vir Albertus Archidux Austriae tunc tituli Sanctæ Crucis in Hierusalem Præbyter Cardinalis, & Sedis Apostolicæ in dicto Regno de latere Legatus, precibus tunc existentis Collectoris Jurium, & spoliorum Camera prædictæ in dictis Regnis debitorum, ac Nationis prædictæ adductus, concessit, ut ex dispensationibus matrimonialibus in ipsa Legatione expediri solitis, ultra emolumenta ordinaria, loco operum manualium in quibus quandoque contrahentes condemnari solebant, alicui pio loco præstandorum, ipsi contrahentes quamdam elemosynam solverent, nimirum pro dispensationibus ordinariis decem Regalia, & quando in duplici gradu peterentur, viginti Regalia, quod emolumentum ad quingenta circiter scuta monetæ annuatim ascendens in Hospitalis prædicti fabricam, ejusque manutentionem converti, & erogari voluerat, prout ex tunc deinceps factum fuerat sine aliqua cujusque reclamazione, immo potius cum universali omnium satisfactione, emolumenta prædicta, cum adhuc Ecclesiæ fabrica perfecta non esset, de licentia ejusdem Alberti tunc Cardinalis Legati ipsius Ecclesiæ fabricæ, quousque absoluta esset, applicata fuerant: Ita tamen, ut postea ad Hospitalis fabricam, & manutentionem reverterentur.

§.3. Ac eidem Clementi Prædecessori pro parte Fabii Patriarchæ, & Nationis prædictorum humiliter supplicato, ut concessionem, & assignationem hujusmodi robor Apostolicæ confirmationis adicere dignaretur. Idem Clemens Prædecessor, hujusmodi supplicationibus inclinatus, concessionem, & assignationem ab ipso Alberto tunc Cardinale Legato, ut præfertur, factam, durante dicta Legatione confirmavit, & approbavit, prout in ejus literis in simili forma Brevis, sub die 23. Novembris 1594. Pontificatus sui anno Tertio desuper expeditis plenius continetur.

§.4. Cum autem, sicut Nobis nuper dilectorum filiorum Officialium, & deputatorum ejusdem Nationis Italice Ulyxbonæ commoran. nomine fuit expositum, ex prædicta impositione, & assignatione, qua nemini gravis, vel onerosa existit, pauperum infirmorum, & Peregrinorum Nationis Italice necessitatibus plurimum prospiciatur, & ut illam imposterum quoque tuta conscientia percipere valeant, cupiant impositionem, & concessionem emolumentorum prædictorum ipsi Hospitali, ut supra jam factam, per Nos de novo dicto Hospitali concedi, & assignari; Ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.5. Nos igitur impositionis, & concessionis emolumentorum prædictorum, seu literarum Patentium, aut aliorum quorumcumque Diplomatum, necnon literarum dicti Clementis Prædecessoris confirmatarum desuper expeditarum, vel expeditorum tenores, verumque hujusmodi emolumentum

Hujusmodi applicationem approbavit Clem. VIII.

Officialis Hospitalis iterum petunt concessi.

Confirmavit ad Sedem Apostolicam beneplacitum.

lumentorum annuum valorem presentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinari, emolumenta ex dictis dispensationibus matrimonialibus per nunc, & pro tempore existentem Iurium, & spoliatorum huiusmodi Collectorem Generalem, aut Legatum, seu Vicelegatum Apostolicæ Sedis in dictis Regnis pro tempore commoran. vigore facultatum sibi desuper concessarum, seu concedendarum concedendis modo supradicto iuxta impositionem a dicto Alberto tunc Cardinale, & Legato, ut præfertur, factam provenientia, eidem Hospitali, auctoritate Apostolica tenore presentium ad Nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum concedimus, & assignamus:

§.6. Ac Administratores prædicti Hospitalis, aut alios pro tempore deputatos super huiusmodi emolumentorum perceptione molestari, impediri, perturbari, aut inquietari nullatenus posse, aut debere; sique per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, ac modernum, & pro tempore existentem in dictis Regnis Collectorem, ac Nostrum, & dictæ Sedis de latere Legatum, seu Vicelegatum huiusmodi, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane, quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.7. Quocirca eidem moderno, & pro tempore existenti Collectori Generali, & Legato, seu Vicelegato per presentes committimus, & mandamus, quatenus Hospitali prædicto in præmissis efficacis defensionis præsidio assistens, in illius subventionem dicta emolumenta erogari curet, & faciat.

§.8. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis Generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis; necnon omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 6. Februarii 1607. Pontificatus nostri Anno II.

De auctoritate Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, & Commissarii generalis Ordinis Fratrum Reformatorum, super Fratribus Minoribus Reformatis de strictiori Observantia.

Reformatorem Congregationem probavit Clemens VII. in sua Const. XLIII. in suprema Tom. IV. Par. I. fol. 100.

Dilecto filio Archangelo a Messina Ministro Generali totius Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia.

PAULUS PAPA V.

Dilecto filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Postulat Apostolici muneris ratio, quod nullis nostris exigentibus meritis divina dignatio gerere nos voluit in terris, ut inter ceteras agri Domini excolendi curas, minime negligatur restituito disciplina Ordinis regularis, qui merito, ut flos quidam, & pretiosus lapis inter Ecclesiæ ornamenta Sanctorum Patrum præconio celebratur, ut quæ humane fragilitatis vitio tempore collabuntur, Pastoralis vigilantia divina aspirante gratia corrigantur.

§.1. Ut igitur B. Francisci Fratres Minores de Obervantia nuncupati, quod nomine præferunt, in dies magis re ipsa præsent, motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine tenore presentium, statuimus, & ordinamus, ut tu, & tui pro tempore Successores Ministri generales, super omnibus Reformationibus, & Fratribus Reformatis eamdem ordinariam potestatem, quam super alios ejusdem Ordinis Fratribus habes, & exerces, similiter habere, & exercere libere possis.

§.2. Quodque Ministri Provinciales, qui Reformati erunt, ordinariam super Custodiis, & Reformatis similiter habeant, & exercent potestatem.

§.3. Qui vero ex dictis Ministris de Familia erunt, eisdem Custodiis, & Reformatis præcedant, & pro eorum Superioribus censeantur, & recognoscantur.

§.4. Custos autem, & ejus vocales ad Provinciale Capitulum accedant, & in eo in electione Ministrorum, & Definitorum, vocem activam, & passivam habeant, ipsæque Custos a vocalibus sive Custodie in prædicto Capitulo eligatur, qui una cum discretis Guardianos constituet, & familias in sua custodia disponet, & vterius, ut ipse Custos quoties sibi necessarium videbitur, suam custodiam visitare, mutare, corrigere, & punire possit.

§.5. In casu vero appellationis, ad te, & pro tempore existentem Ministrum generalem appellandum erit.

§.6. Rursus quotiescumque aliquis ex

Claufula.

Collectori spoliati exco-municatur.

Contrariis tolluntur.

Dat. die 6. Feb. 1607. An. II.

Exordium.

Ministri Generalis auctoritas super reformatos.

Provincialium Reformat. potestas super Custodiis.

Præcedentia.

Custodie, vocaliumque facultas in Capitulo Provinciali.

Appellatio ad Ministri Gen.

Francisci de Reformatione ad Familiam, & contra.

Novitii possunt eligere Reformationem vel Familiam.

Conventus de Familia acceptandi facultas penes Ministri Generalem.

Iussio prædicta observandi.

Derogatio contrariis.

Dat. die 4. Februarii 1607. An. II.

Extensio auctoritatis Ministri generalis, donec erit

Francisci de Observantia opportune prospicere, ac de tua pietate, prudentia, Religionis zelo, ac in gubernando experientia plurimum in Domino confisi, Tibi, durante officio Commissarii Generalis ejusdem Ordinis, & absentia Ministri, seu Vicarii Generalis dicti tui Ordinis, & vice, ac loco ipsius, Universos dicti Ordinis Fratres Reformatos cum eadem auctoritate, superioritate, jurisdictione, & facultatibus, Ministro, seu Vicario generali totius ordinis S. Francisci de Observantia competentibus, & competitoris, in spiritualibus, & temporalibus, regendi, & gubernandi plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem tribuimus, & impertimur.

§.7. Novitiis quoque, qui in Capitulo, aut Congregatione recipiuntur, utrum ad Reformationem, vel ad Familiam ad Novitiatum agendum se conferre velint, eligere liberum erit, servata tamen sel. rec. Sixti Papa V. Prædecessoris nostri Constitutione.

§.8. Præterea circa Conventus de Familia acceptandos, quicquid a dilecto filio nostro Pompejo tit. S. Balbinæ Præbytero Cardinale Arrigonio nuncupato, & a te, ac pro tempore existente istius Ordinis Protectore, ac Generali Ministro ordinatum fuerit, observetur.

§.9. Quocirca in virtute Sanctæ obedientiæ omnibus, & singulis dicti Ordinis, & Reformationis prædictæ Superioribus, & Religiosis præcipimus, & mandamus, ut præmissa omnia, & singula inviolabiliter observent, ubique in illis prompte pareant, obediant, & assistant, alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§.10. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ejusdem Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Superioribus, & personis, ac quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores presentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 4. Februarii, millesimo sexcentesimo septimo, Pont. Nostri Anno Secundo.

Sequitur extensio auctoritatis Ministri Generalis ad Commissarium Generalem, de qua in rub.

Dilecto filio Evangelista de Gabiano Commissario Generali Ordinis Fratrum Minorum Reformat. S. Francisci de Observantia.

PAULUS PAPA V.

Dilecto filii, salutem, & Apostolicam benedictionem.

1. Cupientes regimini, & gubernio Fratrum Reformatorum Sancti

Francisci de Observantia opportune prospicere, ac de tua pietate, prudentia, Religionis zelo, ac in gubernando experientia plurimum in Domino confisi, Tibi, durante officio Commissarii Generalis ejusdem Ordinis, & absentia Ministri, seu Vicarii Generalis dicti tui Ordinis, & vice, ac loco ipsius, Universos dicti Ordinis Fratres Reformatos cum eadem auctoritate, superioritate, jurisdictione, & facultatibus, Ministro, seu Vicario generali totius ordinis S. Francisci de Observantia competentibus, & competitoris, in spiritualibus, & temporalibus, regendi, & gubernandi plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem tribuimus, & impertimur.

§.2. Mandantes propterea dilectis filiis Custodibus, & aliis Superioribus, & Fratribus Universis Reformatis prædictis, ut Tibi debitum honorem, & reverentiam exhibentes, tua salubria monita, & mandata suscipiant humiliter, & efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles, ratam habebimus, & faciemus (auctore Domino) usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§.3. Ceterum volumus, ut quæ per sel. record. Clementem Papam Prædecessorem Nostrum, per ejus sub plumbo in favorem eorumdem Fratrum Reformatorum, seu alias expeditas literas disposita fuerunt, immutare, aut aliquo modo alterare non possis, sed illa observari facere tenearis.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinis prædicti, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Ordini prædicto, ac Ministro generali, & aliis Superioribus, nec non Fratribus tam Reformatis, quam de Familia, & aliis quibuslibet personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 8. Julii, millesimo sexcentesimo decimo quinto, Pont. nostri Anno XI.

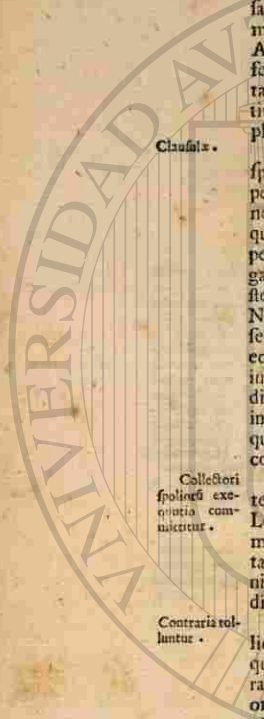
Obedientia ab omnibus Reformatis ei præstanda.

Restrictio auctori tate ejus de Commissarij.

Derogatio contrariis.

Dat. die 8. Julii 1615. An. XI.

Quod

DIRECCION GENERAL DE

ONOMA

ECAS

LXIII.

Quod Rectores Ecclesiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, ab iis qui in Ecclesiis, & Domibus Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini sepeliuntur, majorem non exigant elemosynam, quam eam, quae a Concilio Tridentino praescribitur, & a Pio V. explicatur.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. **E**xpositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Francisci Pereira, Assistentis Generalis totius Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, nec non Provincialis Provinciae Mexicanae ejusdem Ordinis novae Hispaniae in Indiis, quod Rectores Parochialium Ecclesiarum Indiarum Occidentalium, ne ita commode Christiani fideles, qui in Domino moriuntur, in Ecclesiis Ordinis hujusmodi, ac in propriis eorum Parochiis alibi sepeliri valeant, de consilio forsan suorum Superiorum, ab usum introduxerunt, ut scilicet exigant majorem elemosynam ab iis, qui in Ecclesiis dicti Ordinis sepeliuntur, quam si in propriis Ecclesiis sepelirentur, ita ut fideles qui in Ecclesiis Ordinis hujusmodi sepeliri desiderant, parum ad minus Parochialibus Ecclesiis elemosynam relinquere debeant ratione eorum sepulturae, quam Ecclesiis Ordinis hujusmodi relinquunt.

§. 2. Et quod pejus est, si quis pro animae suae refrigerio, nonnullas Missas a Fratribus Ordinis hujusmodi dicendas reliquerit, praetendunt Parochi elemosynam ratione Missarum hujusmodi relictam inter ipsos, & Fratres praedictos esse dividendam, quo fit, ut non parum in deligendis sepulturis in Ecclesiis dicti Ordinis graventur seculares, cum duplum pro sepultura solvere cogantur.

§. 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, plerique Christiani fideles in dictarum Domorum Ecclesiis ob difficultatem tam magnas expensas persolvendi sepeliri se facere non possint, quo fit ut Ecclesiae hujusmodi mortuorum sepulturis, & consequenter elemosynis in dies fieri consuetis propemodum priventur, idcirco pro parte eorumdem Francisci Assistentis Generalis, & Provincialis Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur hujusmodi abusus omnino tollere, ac dicti Ordinis commoditatibus, & propagationi, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, super consultationibus, & negociis Episcoporum, & Regularium deputatorum, omnibus, & singulis Parochialium Ecclesiarum Universalium, Indiarum Occidentalium, & Orientalium

Rectoribus, nunc, & pro tempore existentibus, harum serie interdicimus, & prohibemus, ne sub excommunicationis majoris latae sententiae poena, a qua non nisi a Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo absolvi possint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, majorem elemosynam ab iis, qui in dictorum Fratrum Eremitarum Sancti Augustini Ecclesiis sepeliuntur, ea quam illis praescribit Concilium Tridentinum sess. 25. cap. 13. juxta explanationem a sel. recor. Pio Papa V. Praedecessore nostro emanatam, sub Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1567. xvii. Kal. Junii Pontificatus sui Anno Secundo, quovis praetextu, aut occasione, etiam de consilio, consensu, & mandato suorum Ordinariorum exigere valeant, seu praesumant.

§. 5. Quocirca dilectis filiis causatum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, ac Indiarum Occidentalium, & Orientalium Societatis Jesu Provincialibus pro tempore existentibus, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Assistentis generalis, & Procuratoris praedictorum, nunc, & pro tempore existentium, aut alicujus eorum fuerint requisiti, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum omnium & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere; Non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoque, ac praemissis non parentes, eisque auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, seu indirecte quomodolibet praestantes, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliisque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum, Domorum, & Ordinis hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesiis, Domibus, & Ordini, earumque Rectoribus, Superioribus, & Fratribus, ac quibusvis aliis personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, ac literis Gregorii XIII. etiam Praedecessoris Nostri, sub Datum Romae apud S. Petrum Anno 1572. Pontificatus sui Anno Primo. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Vo-

Rectores Ecclesiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, ut in hoc expositio continetur, ab iis qui in Ecclesiis, & Domibus Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini sepeliuntur, majorem non exigant elemosynam, quam eam, quae a Concilio Tridentino praescribitur, & a Pio V. explicatur.

Exigebant insuper elemosynam, & Missas, quas pro anima sua Fratres dicti Ordinis relictos.

Hujusmodi abusus a Papa removeri, Ordinis Praestati supplicavit.

Qui propterea Rectoribus dictarum Parochialium pro his majori elemosynam petere qui praescribitur a Concilio Tridentino, & a Pio V. explicatur in sua Const.

Executores hujus Constitutionis deputati.

Contrariis derogat.

Transumptis quoque credi jubet.

Dat. die 16. Febr. 1607. An. II.

Ex Reg. in Scrit. Brev.

In alium, de quo in Rubrica.

LXIV.

Canonicis Metropolitanae Ecclesiae Goanae Officio S. Inquisitionis additis exemptio conceditur a servitio Ecclesiae, & Indultum percipiendi distributiones quotidianas.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **C**UM, sicut accepimus, nonnulli Canonici Ecclesiae Metropolitanae Goanae in Indiis Officio Sanctae Inquisitionis pro Inquisitoribus Fiscalibus, seu Notariis inserviant: & propterea dicto munere occupati in eadem Ecclesia personaliter residere, ac divinis officiis nocturnis, & diurnis, uti ratione eorum Canoniciatum, & Praebendarum, quos obtinent, tenentur, interesse non possint; Nos ne id praedictis Canonici alicui detrimento sit, opportune providere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine, praedictae Ecclesiae Canonici nunc, & pro tempore ad servitium Officio Sanctae Inquisitionis pro Inquisitoribus, Fiscalibus, seu Notariis deputatis quamdiu dictis muneribus fungentur: Consultoribus vero, & ceteris Officialibus ejusdem Sanctae Inquisitionis, qui Canoniciatus, & Praebendas in eadem Ecclesia obtinent, pro eo dumtaxat tempore, quo actu servitio Inquisitionis vacabunt, a praedicta Ecclesia abesse, & interim omnia, & singula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque, nec non etiam distributiones quotidianas in quibusvis rebus consisten., etiam ratione Matrimoniorum, aut aliarum Horarum Canoniarum manualiter quotidie dari, & praestari solita, ad praedictos Canonicos, & quemlibet eorum ratione suorum Canoniciatum, & Praebendarum, si in eadem Ecclesia personaliter residerent, ac singulis officiis divinis, missis, legatis, diurnis, & nocturnis horis assidue interessent, spectantia, & pertinentia, cum ea integritate percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere, cum qua illos, & illa percipere, exigere, & levare possent, si, ut praesertim, personaliter residerent, & interessent, libere, & licite possint, & valeant, & quilibet eorum respective possit, & valeat: ita tamen, ut pro tempore, quo dicti Consultores, & ceteri Officiales praesentibus, & Notarios primordios pro negotiis Sanctae Inquisitionis non fuerint occupati, a servitio Ecclesiae non eximantur, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

ter Fiscales, Inquisitores, & Notarios primordios pro negotiis Sanctae Inquisitionis non fuerint occupati, a servitio Ecclesiae non eximantur, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

§. 2. Mandantes propterea Ven. Fratri Archiepiscopo Goanae, ac dilectis filiis Capitulo, & Canonicis ejusdem Ecclesiae, ceterisque, ad quos fructuum, necnon distributionum, aliorumque praemissorum distributio, seu traditio nunc quomodolibet spectat, & in futurum spectabit, in virtute sanctae obedientiae, ut statim visis praesentibus omnia, & singula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta, nec non distributiones quotidianas solis praesentibus, & divinis officiis, ut praesertim, interessentibus dari, & per eos lucriferi solitas quocumque nomine nuncupentur, omni mora, & dilacione postpositis, praedictis Canonici nunc, & pro tempore ad servitium Sanctae Inquisitionis hujusmodi deputatis, ac Consultoribus, & Officialibus praedictis, seu eorum legitimis Procuratoribus occasione suorum Canoniciatum, & Praebendarum juxta praesentium tenorem tradant, & consignent, seu ab aliis tradi, & consignari curent, & faciant realiter, & cum effectu.

§. 3. Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac ejusdem Ecclesiae Goanae, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiae, ejusque Praefuli, nec non Capitulo, Canonicis, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 7. Martii 1607. Pontificatus nostri II.

Executio Archiepiscopo, & Capitulo demandatur.

Contrariis tolluntur.

Dat. die 7. Martii 1607. An. II.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Suspensio cuiusdam Statuti super electione Archiepiscopi Salisburgensis a Capitulo, & Canonicis dictae Ecclesiae facti.

Dilectis filiis Decano, Capitulo, & Canonicis Ecclesiae Salisburgensis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Quoniam novitates contra sacrorum Canonum decreta, & usus longevi auctoritatem in Ecclesiis introduci non debent, exigit officii nostri ratio, ut si aliqua usquam pullulant, pastoralis sollicitudine, quam omnibus Ecclesiis debemus, celeri remedio occurratur.

Capitulum amicus Austriacae, & Bavaricae a voce passiva statuto quadi excludat.

§.1. Sane ad Apostolatus nostri audientiam, nec sine animi nostri molestia, pervenit, quod vos ad perpetuo excludendum certis praetensis de causis ab Ecclesia Salisburgensis regimine Austriacae, & Bavaricae familiarum quascumque personas, propria auctoritate statuere, aut decernere non dubitastis, ut nullus ex his ambabus familiis, ad Salisburgensem Archiepiscopatum in perpetuum eligatur, vel postuletur; Id quod contra ecclesiasticas regulas commissum fuisse plane dignoscitur.

Huiusmodi statuta suspendendi Paulus.

§.2. Quapropter Nos, quibus sacrorum Canonum commissa est custodia, ne ecclesiastica subvertatur disciplina, ex nostri Apostolatus officio, quo divina dignatio fungi volumus humilitatem nostram, super praescriptum statutum, seu decretum, quod diligenter consideravimus, & ab aliis considerari, & examinari fecimus, matura super eo habita deliberatione, auctoritate Apostolica, praesentium tenore suspendimus, & stante huiusmodi suspensione, Capitulum vestrum, aut ejus, & quascumque alias, ad quas Salisburgensis Archiepiscopi electio spectat, personas non ligare, neque arctare, nullique eligibili ullatenus praedictare, eadem auctoritate decernimus, ita ut quodcumque Ecclesiam Salisburgensis defuiti contigerit solatio pastoris, nullus Canoniarum, neque ulla aliarum distarum personarum, ad quas praedicta electio pertinet, aut alias eligibiles sunt, quascumque gradus, dignitatis, nobilitatis, conditionis, & praerogativa existant, ab electione activa, vel passiva, aut a postulatione vigore statuti huiusmodi ita suspensi excludantur, aut repellantur, prout excludi, aut repelli non posse, nec debere, praedicta auctoritate decernimus; firmis nihilominus, & in eodem statu in ceteris remanentibus vestri Capituli quibuscumque aliis Constitutionibus, ejusdemque, & Canoniarum, ac supradictarum personarum iuribus. Quibus omnibus, & singulis non intendimus in aliquo praedictare.

Sicque servari praecipit.

§.3. Quare vobis omnibus, & singulis, aliisque, ad quos electiones praedictae nego-

tium quomodolibet spectat, per Apostolica scripta praecipiendo mandamus, ne huiusmodi per Nos ita suspensio statuto, seu decreto, adveniente dictae Ecclesiae vacatione in iudicio, vel extra ullo modo utamini, & respective utantur.

Obstantibus derogat.

§.4. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac privilegiis, indultis, & literis Apostolicis vobis, & aliis praedictis, vel vestrum, & illorum cuilibet sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 9. Martii 1607. An. II.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 9. Martii 1607. Pontificatus nostri Anno II. (a)

L X V I.

Prohibet, quominus Ecclesiastici Regni Siciliae, Boves, Vaccas, Vitulos, ac alia Animalia agrorum culturae utilia occidant.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Regnum Siciliae ultra Pharam, illiusque solum ita fertile esse considerantes, ut nedum adjacentibus locis, sed interdum ipsi Urbis pluries in maximis Annoe difficultatibus frumenta subministravit, ob idque antiquitus Romani Horrei nomen meruerit; ad ipsius Regni commodiorem, facilioremque culturam proficentia maxime Catholicorum Regnum votis id exposcentibus libenter constitimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Proemium a fertilitate soli deductum.

§.1. Sane charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, quod cum in praedicto Regno, cuius ipse Philippus etiam Rex existit, magna Bovum, & Vaccarum ad terras illius Regni excolendas penuria existeret, ipsius Philippi Regis in dicto Regno antecessores per eorum Edicta, Constitutiones, seu Pragmaticas mandarunt, & praeceperunt omnibus, & singulis ejusdem

Siciliae Reges edicto suo cavent, quominus Boves, Vituli &c. maculentur.

(a) Die 21. Martii Paulus Papa Privilegia Mercatoribus Anconitanis a Clemente VIII. concessa, & quae suo loco retulimus, confirmavit.

Claufula.

Philippus hinc legem ad Ecclesiasticos per se extendi.

dem Regni Incolis, ne Boves, Vaccas, Vitulos, & huiusmodi generis animalia ad usum carnium pro victu humano conficiendarum, praeterquam in certis publicis locis dumtaxat sub quibusdam poenis quovis modo mactare, seu mactari facere audent, vel praesumerent. Quae edicta, Constitutiones, seu Pragmaticae, ipse Philippus Rex, seu ejus in dicto Regno Proreges, vel alii Ministri postea confirmarunt, & innovarunt.

Paulus extendit de his poenis, quae hic recensentur.

§.2. Verum, quia persona ecclesiasticae tam saeculares, quam regulares dicti Regni, sive eorum aliqui in maximum totius Regni, illiusque agriculturae detrimentum, Boves, Vaccas, & Vitulos interdum mactare, seu mactari facere non verentur; praedictus Philippus Rex Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus super praemissis opportunum adhibere remedium de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur, qui ab initio nostrae ad summi Apostolatus apicem assumptionis, frumenti, & bladorum abundantiam, & ubertatem ubique vigere sinceris desideravimus affectibus, ipsius Philippi Regis Nobis per dilectum filium Nobilem Virum Joannem Fernandez de Paececho Marchionem Villena, dum apud Nos pro ipso Philippo Rege Oratoris munere fungeretur, porrectis supplicationibus inclinati; omnibus, & quibuscumque personis ecclesiasticis tam saecularibus, quam regularibus, etiam si saeculares Patriarchali, Episcopali, aut quavis alia dignitate, vel excellentia; regulares vero personae huiusmodi cujusvis ordinis, etiam quantumvis exempti, & privilegiati, nec non Militiarum, etiam Sancti Joannis Hierosolymitani existant, in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae, nec non mille scutorum, quoad saeculares, quo vero ad regulares personas huiusmodi quoruncumque officiorum, ac dignitatum etiam generalium, quae obtinent, ac incapacitatis ad illa similia, aut dissimilia in futurum quomodolibet obtinenda; quo autem ad Milites Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani huiusmodi aliorum mille scutorum, & in subsidium, quoad eos, qui non habent in aere, exilii a toto praefato Regno poenis per contravenientes incurrendis districte prohibemus, & inhibemus, ne ipsi, aut eorum aliqui de cetero quovis quaesito colore, praetextu, vel ingenio Boves, Vaccas, Vitulos, aut animalia huiusmodi agrorum culturae inservientia ad nostram, & Sedis Apostolicae beneplacitum mactare, seu mactari facere, vel alias mactantibus auxilium, vel favorem, occulte, vel publice, directe, vel indirecte dare audeant, vel praesumant.

Claufula.

§.4. Decernentes praesentes nostras literas etiam ex eo, quod quicumque quavis auctoritate, dignitate, officio, & honore fungentes in praemissis quomodolibet interesse habentes, seu habere praetendentes, ad hoc vocati, & cause, propter quas illae emanarunt, examinate, & iustificatae non Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

fuerint, nec praemissis consenserint, seu quibuscumque aliis de causis de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, aut ad terminos juris reduci, vel in jus, aut controversiam sub quocumque praetextu, seu alias quomodolibet infringi, vel revocari nullatenus posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari; Sicutque, & non aliter in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ac Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere; irritum quoque, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores designati.

§.5. Quocirca Ven. Fratri Archiepiscopo Panormitano, & Messanen., & Episcopo Mazatien. per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel eorum quilibet per se, vel alium, seu alios in dignitate ecclesiastica constitutos per ipsos delegandos, easdem praesentes literas, & in eis contenta quaecumque publicari, & sub praedictis, & aliis sibi benevisis poenis per quoscumque Antistes, Praelatos tam regulares, quam saeculares, Capitula, Clericos, Fratres, Milites, & personas quilibet, quantumvis exemptas omnibus iuris, & facti remediis, invocato etiam brachio saeculari, omni mora, dilatione, & exceptione remotis, faciant, praecipiant, & mandent inviolabiliter observari; Contradictores quoscumque, & rebelles per praedictas, seu alias eis benevisas etiam corporis afflictivas, citra tamen sanguinis poenas, ac censuras ecclesiasticas auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo.

Derogatio contrariorum.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac saecul. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibuscumque exemptionibus, immunitatibus, ac gratiis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibuscumque Praelatis, Superioribus, Collegiis, Conventibus, Monasteriis, Hospitalibus, Domibus, & locis, illorumque personis, & Ordinibus, ac Militibus praedictis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, & alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut

aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, presentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitate, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Fides danda transumptis.

Dat. die 23. Martii 1607. An. II.

Ex Regest. in Secret. Breu.

Procerum.

Pontifex Venetam Urbis Ecclesiastico subposuerat interdicto ob violatam Ecclesiasticam libertatem.

§. 7. Volumus autem, quod presentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsi presentibus adhiberetur, si vere, & realiter essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 23. Martii 1607. Pontificatus nostri Anno II. (a)

LXVII.

Facultas Card. de Jojosa absolventi Ducem, Senatum, Statutarios, Consultores, & alios Reipublicae Venetiarum Ministros &c. a censuris per eos incurfis, necnon interdictum a dicta Civitate amovendi.

Venerabili Fratri nostro Francisco Episcopo Sabinenfi S. R. E. Cardinali de Jojosa nuncupato.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis Frater Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Vices illius, quamquam immeriti gerentes in terris, qui visitat in virga iniquitates hominum, & in verberibus peccata, misericordiam autem suam non dispersit ab eis, multaque miserationis est, & praestabilis super malitia, eos, quibus errantibus inviti adhibuimus virgam Ecclesiasticae disciplinae, reversos in viam, libenter paternae complectimur misericordia, & benignitate.

§. 1. Dudum siquidem Leonardum Donatum Ducem, & Senatum Reipublicae Venetorum, Statutarios, & eorum Consultores, Fautores, & adherentes, quod Dux, & Senatus ipsius Reipublicae certas leges contra Ecclesiasticam libertatem, Sedis Apostolicae auctoritatem, ac generalibus Conciliis, & Sacris Canonibus, ac Roma-

(a) Quinque post dies confirmata fuit facultas a Praedecessoribus Pontificibus concessa Episcopo Ollivensi, & Velletronsi cognoscendi Causas Incolarum Diocesis Velletronsis, & quidem in prima, & secunda instantia in Urbe Velletronsi, in tertia vero in Romana Curia.

norum Pontificum Constitutionibus repugnantibus, nulliter, & de facto condidissent, & promulgassent: praeterea duas personas Ecclesiasticas, videlicet, Brandolinum Valdemarinum Abbatem, seu Commendatarium Monasterii de Herveta Tarvisinae Diocesis, ac Scipionem Saracenum Canonicum Vicentin., pariter de facto, & Ecclesiasticam violando immunitatem, ob quaedam praetensa delicta Carceratos tenebant, prout nunc tenent, ex debito pastoralis officii, quo divina dignatio fungi voluit humilitatem nostram, canonica monitione praemissa, excommunicavimus, & excommunicatos declaravimus, Civitatemque Venetiarum, & universum Venetorum Dominium Ecclesiastico suppositivum interdicto, & alias contra eos processimus, prout in nostris sub hujusmodi forma Brevis literis expeditis, ac datis die 17. Aprilis proxime praeteriti, plenius continetur.

§. 2. Cum autem, dum eorundem Leonardus Ducis, & aliorum praedictorum expectamus correctionem, Charissimus in Christo filius noster Henricus Gallicus Rex Christianissimus per dilectum filium nobilem virum Carolum de Alincourt ejusdem Henrici Regis apud Nos, & Apostolicam Sedem Ordinarium Oratorem primum, & deinde Charissimus etiam in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus per dilectos etiam filios nobiles viros Franciscum de Castro ejusdem, Philippi Regis apud dictam Reipublicam extraordinarium, & Inicum Cardenas Ordinarium Oratores nomine, ac de ordine, & ad requisitionem, virtuteque commissionis ejusdem Reipublicae, supplicationibus Nobis super hoc humiliter porrectis, apud Nos intercesserunt, ut quoniam, sicut ipsi Oratores, ac demum etiam Fraternitas tua scriptis Nobis affirmasti, ipsi Leonardus Dux, ac Senatus praedicti circa contenta in dictis literis nostris jam aliqua ex parte satisfecerunt, & plenius satisfacere intendunt, eosdem, & alios praedictos a dicta sententia excommunicationis contra eos a Nobis lata, & promulgata absolvere, & liberare, interdictumque amovere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Hanc ob rem, Nos morem Ecclesiae, quae nemini se post errata humiliter redeunti claudit gremium, cum misericordia servare, facti, exemplo Apostoli, infirmi, ut infirmos lucrifaciamus, ac praedictorum Regum praemissis, necnon aliorum Christianorum Principum, qui pro iisdem Leonardo Duce, & Senatu praedictis pariter instantes supplicando apud Nos intercesserunt, seu intercedi fecerunt, precibus honorem habere, ac praedictorum Leonardus Ducis, & Senatus, & aliorum praedictorum saluti consulere paternae charitate volentes, Fraternitati tuae, de cuius fide, integritate, & prudentia plurimum in Domino confidimus, Venetias proficiscenti, terrore presentium committimus, & mandamus, quatenus si, & quando iidem Leonardus Dux, & Senatus, alique praedicti in

Gallia, Hispaniarumque Reges Senatus nomine, absolutionem petunt.

Facultates ad hoc necessarias Cardinali Jojosa retribuit Pontifici.

is, quae tibi significavimus, satisfactionem praestiterint, eaque realiter, & cum effectu adimpleverint, & non alias, ipsum Leonardum Ducem, ac Senatum Venetorum, Statutarios, & eorum Consultores, Fautores, & adherentes praedictos, ab excommunicationis sententia a Nobis indistis, & aliis quibuslibet literis nostris, contra eos lata, & promulgata, in utroque Foro penitus, & omnino, auctoritate Apostolica absolvas, & liberes; Necnon Ecclesiasticum interdictum praedictum remittas, tollas, & relaxes, ac Sanctis Ecclesiae Sacramentis eisdem restituas, imposita eis poenitentia, quae tibi videbitur, saluari: Nos enim, stantibus praemissis, pro praedictis omnibus, & singulis faciendis, & exequendis, eidem Fraternitati tuae, tenore presentium, eadem auctoritate Apostolica facultatem tribuimus, & impertimur.

Contraria tollit.

Dat. die 4. Aprilis 1607. An. II.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac supranominatis, & aliis literis nostris, exterrisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod per praesentes nostras, ac per quemvis actum a Fraternitate tua, mandatum, & auctoritate nostris hujusmodi, ac virtute presentium, quomodolibet faciem, libertati, immunitati Ecclesiasticae, necnon iuribus Sedis, & Camerae Apostolicae quibuscumque, & signanter declarationibus nullitatis, & invaliditatis praedictarum legum a Nobis in praedictis literis factis, & promulgatis, necnon Capitulis, & conventionibus cum se. rec. Julio II. Praedecessore nostro, ac praedicta Republica, seu ejus legitimis Procuratoribus initis, & juratis, die 24. Februarii anni 1570., & omnibus, & singulis in eis contentis, nullum omnino praedictum quomodolibet inferatur: quoniam a dictis declarationibus, Capitulis, & conventionibus, omnibusque in his contentis nullo modo recedere intendimus, aut eis in aliquo derogare, sed salva semper esse, & fore, neque alias poenas, occasione praemissorum ab eis incurfas, remittere, & ita decernimus, & declaramus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 4. Aprilis 1607. Pontificatus nostri An. II.

LXVIII.

Ordinationes, & Statuta super honore regimine Congregationis Cassinensis Monachorum Ordinis Sancti Benedicti.

Quae ad hanc pertinent Congregationem, vide in Constit. II. Julii II. Super Cathedrali Po. III. Par. III. fol. 260.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CUM, sicut accepimus, in Ordine Sancti Benedicti Congregationis Cassinensis, alias Sanctae Justinae Paduanae, qui primo ab eodem Sancto Benedicto institutus,

& deinde a tot, tantisque Patribus, sanctitate, & disciplinae regularis exemplo per diversas totius Orbis Christiani Regiones propagatus, virtute Altissimi ad laudem sui nominis jam multis ab hinc seculis floruit, nonnulli abusus exorti fuerint, quibus nisi nostrae pastoralis sollicitudinis providentia celeriter occurratur, dubitandum sit ne hujusmodi morbo invalescente, regularis disciplinae observantia paulatim collabatur.

§. 1. Nos igitur attendentes, quod ubi gubernaculum disciplinae contemnitur, restat, ut Religio naufragetur, pro nostri pastoralis officii debito praemissa convenitibus oculis pertransire nequivimus. Quapropter prius mature discussa, & examinata, adhibitis viris gravitate, prudentia, & usu rerum praestantibus, quibus negotium demandavimus, de eorum consilio hujusmodi abusus, quantum cum Domino possumus, occurrendum decrevimus. Motu igitur proprio, non ad alicujus Nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, Congregationis praedictae, Ordinis Sancti Benedicti, in universa Italia, Insulisque ei adjacentibus septem Provincias nempe Romanam, Hetruriam, Neapolitanam, Siciliam, necnon Venetiarum, Lombardiae, ac Liguriae, per praesentes perpetuo valituras, constituimus, & deputamus, illisque sic constitutis, & deputatis:

§. 2. Romanae videlicet Sancti Pauli prope, & extra muros Almae Urbis nostrae, necnon Sanctae Scholasticae Sublaci, ac Sanctae Mariae Farsensis, & extra muros Caelestinensis, ac Sancti Vitalis Ravennatensis, & Sancti Proculi Bononiensis, necnon ejusdem Sancti Benedicti Bertariensis.

§. 3. Et Hetruriae Sancti Eugenii Senensis, necnon SS. Florae, & Lucillae Aretinensis, necnon Sanctae Mariae Florentinensis, & Sancti Honorati Lerini, ac Sanctae Mariae Cromensis, Ragusinae, Diocesis, & Sancti Petri Mutinensis, ac Sancti Petri Regiensis.

§. 4. Necnon Neapolitanae ipsius Sancti Benedicti Castro Villarum, Sancti Michaelis Montis Caveosi, Sanctae Mariae Andriensis, Sanctissimae Trinitatis Cavenensis, necnon Sancti Severini Neapolitanensis, ac Sancti Angeli Caetanensis, Sancti Laurentii Averlanae, & ejusdem Sancti Benedicti Montis Cassini.

§. 5. Siciliae Sancti Placidi Messanensis, necnon Sancti Nicolai Cathanensis, & Sanctae Mariae Fondroni, necnon Sanctae Flaviae, ac Sanctae Mariae Moaris Regalis, & Sancti Martini Panormitanensis, necnon ejusdem Sanctae Mariae de Gangio, & Sancti Philippi de Argirione.

§. 6. Ac Venetae Sancti Nicolai Listoris, necnon Sancti Georgii Venetiarum, & Sanctae Mariae de Pratavia, & Sanctae Justinae de Padua, necnon SS. Felicis, & Fortunati Vicentinae, & Sancti Nazarii Veronensis, ac Sancti Pauli de Atgon, necnon Sancti Jacobi de Pontida Bergomensis Diocesis, & Sancti Faustini, ac Sanctae Euphemiae Brixienensis.

Constituit septem Provinciarum in Italia.

Romanae.

Hetruriae.

Neapolitanae.

Siciliae.

Venetiae.

Nec-

Lombardie. Hinc addita sunt hic infra duo ultima loca Provinciae Thuscie.

In dictis Provinciis novem Abbates Definitores eligendi sunt.

Ex quibus tres ex antiquioribus, quolibet anno vacent, & alii succedantur.

Formaque aliquo a Definitorio exclusio, alter ex viciniori Provincie eligatur.

§.7. Necnon Lombardie Sancti Simplificiani, ac Sancti Petri in Glassiate Mediolanen. Sancti Spiritus, & Sancti Salvatoris Papien., necnon Sancti Sixti Placentin., ac Sancte Marie Gratiarum Placentin. Diocesis, & Sancti Joannis Evangeliste Parmensis, necnon Sancti Columbanii Bobiensis, ac Sancti Benedicti de Padolione.

§.8. Ligurie vero Provinciis predictis Sancti Nicolai Buschetti, Sancti Benigni, & Sancti Juliani, ac Sancte Catharine, necnon Sancti Hieronymi Cervarie Januensis Diocesis, ac Sancti Bartholomaei Astensis, ac Sancti Petri Salyiani Taurinensis Diocesis dictorum Ordinis, & Congregationis Monasteria, etiam perpetuo subijcimus, & supponimus.

§.9. Et ut deinceps in Definitorio equalitas votorum habeatur, quod de cetero perpetuis futuris temporibus in dictis septem Provinciis novem Abbates Definitores, ex quibus Romana unum, Hetruria unum, Neapolitana unum, & Sicilia alium, & Liguria alium, Veneta vero, & Lombardia Provinciae predictae ob illorum majorem Monasteriorum numerum pro qualibet eorum duos Abbates hujusmodi ex illis respective oriundos habeant, eligantur, ac deputentur; Diciturque novem Definitores canonice per vota, & scrutinia secreta, ut moris est, canonice electi, in quibuscumque Capitulis generalibus omnes, & singulas, tam spirituales, quam temporales gratias, & facultates ab hac Sede Apostolica eis concessas, & quas hactenus habuerunt, habeant; hac tamen ratione, ut post hac singuli Definitores septem provinciarum predictarum diversarum nationum, & professionum existant, nulloque modo duo ex eadem natione, vel professione uno, & eodem tempore in predicto Capitulo, licet ex diversis Provinciis predictis professi sint, esse patiantur, sed ex eisdem Provinciis oriundi eligantur, ut supra, ac constituantur.

§.10. Et ad tollendam dictorum Definitorum perpetuitatem quieti dictae Congregationis maxime contrariam, quod singulo quoque anno tres Definitores ex antiquioribus, duo nempe ex Lombardia, Veneta, & Liguria, ac unus ex Romana, Hetruria, Neapolitana, & Sicilia, Provinciis predictis ab eodem Definitorio per biennium vacent, ac illorum loco tres substituantur respective ex eisdem Provinciis, ita ut semper unaqueque Provincia suam, vel suos semper habeat Definitorem, seu Definitores praescriptum, vel praescriptos.

§.11. At si aliqua justa causa, Abbates alicujus Provinciae ad predictum Capitalum non accederent, vel accedentes ab electione Definitorii exclusi remanerent, seu illo anno Visitatorum officio functi essent, seu quod per biennium minime vacassent, & eo casu in predicto Definitorio ab hujusmodi electione exclusi essent, & tunc ex Provincia illi viciniori Abbas Definitor servatis tamen superius narratis, pro illa vice tantum eligatur.

§.12. Conservatores quoque juxta Constitutiones dictae Congregationis approbatas, nempe duo ex Romana, Hetruria, & Neapolitana, alii vero ex Veneta, Lombardia, & Liguria Provinciis predictis eligantur, ipsique sic electi cum Dei timore, omnique diligentia omnia illo anno a Definitores, Visitatoribus, ac Praesidentibus predictis gesta, & praecipue electiones Praelatorum, & Officialium perscipiant, ac recognoscant, & quidquid contra Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum decreta, ac Constitutiones dictae Congregationis factum esse reperierint, illud nullum, & irritum declarent, ac cum effectu sub privationis dignitatum, quas pro tempore obtinerent, ac inhabilitatis ad illas obtinendas poenis eo ipso incurrendis, illorum habilitationem Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus, quandocumque existentibus, omnino reservando exequi mandent; & contra inobedientes etiam Definitores, nulla habita personarum, vel dignitatum ratione, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, auctoritate nostra, procedant.

§.13. Et in qualibet ex Provinciis predictis tot Abbates, Priores, Cellerarii, ac Magistri Novitiorum ex ea oriundi, quot sunt in ea Monasteria, vel Praelaturae, & Officia existant, & casu, quo in singulis Monasteriis idonei ad hoc munus subeundum minime reperiantur, tunc idonei alii ex Monasteriis ejusdem Provinciae professi subrogentur. Quod si in tota Provincia non sint tot Monachi idonei professi, qui ad predicta officia suae Provinciae assumi possint, tunc ex Monasteriis vicinioribus alterius Provinciae idonei assumantur.

§.14. Ne autem facultas regiminis dictae Congregationis diminuta intelligatur, quod pro arbitrio dicti regiminis, Abbates, Priores, omnesque Officiales, ac singulos privatos Monachos ex Provincia in Provinciam, prout expediens ei videbitur, ut antea poterant, & valebant, ita ut omnia in dicta Congregatione communia sint, & esse intelligantur, amovere, & destinare possint, & valeant, nulla nationum, & personarum, seu Monasteriorum habita ratione, quinimo singuli Abbates cujusque Provinciae Monasteriis Congregationis Definitorii, & Regiminis arbitratu deputentur, & praeficiantur.

§.15. Quodque Abbates, Priores, ceterique Officiales predicti juxta praescriptum usum dictae Congregationis alicui Monasterio non praeficiantur ultra quinquennium, & ab illius administratione, etiam per quinquennium omnino vacent. Itaut tam Abbates, quam ceteri Officiales predicti quot annis praefuerint, tot etiam ab eisdem Monasteriis, ac officii administratione vacent, & quod singuli resident, nec ab eis ullo quaesito colore ultra unam dietam, & per octo dies, sine licentia Praesidentis, justam causam expressam Conservatoribus in proximo Capitulo generali exhibendam, & examinendam, an justa fuerit causa disces-

Conservatores qui, & unde sint eligendi, & quod eorum sit munus.

Abbatum & numerum qui, & quae electio.

Abbatem a Definitorio eligendi.

Eorum munus quinquennio explicat.

Vitam communi, & alia iustitia observent.

Studentibus plene provideant.

Eandem ubique disciplinam servari curent.

Administratio Cellerariorum temporalium sit.

Qui Decani sint.

Visitatorum manus, & electio.

Praefectio circa Monachorum amonitionem.

Novitiorum educatio, & probatio qualis esse debeat.

sus abesse possint, & qui secus fecerint illorum arbitrio puniantur.

§.16. Ne alii praedicantes Abbates praedicti, reprobi inveniantur, quod ad vitam communem, necnon divina Officia, tam diurna, quam nocturna, omniaque alia regule dictae Congregationis instituta cum Dei timore, habita tamen personarum, ac temporum qualitate, concurrant, ut si cum hospitibus impediti sint, vel alia justa causa excusentur.

§.17. Monachis vero literis operantibus, de idoneis Lectoribus, ac aliis necessariis, & decentibus rebus, ac commoditatibus illis benevolens provideant.

§.18. In omnibus quoque Monasteriis, parem formam vivendi, & vestiendi, ac regularem disciplinam ab omnibus observari curent.

§.19. In administratione autem rerum temporalium ea cautio adhibeatur, ne Praelati eam per se ipsos, ut causa vagandi tollatur, exercent; sed ea per Cellerarios a dictis Definitores, vel praedicti Ordinis regimine deputatos (corruptela, & abusu Cellerariam in pejus, ut dicunt, Abbatis concedendam, penitus sublatis) exercentur.

§.20. Ac Constitutiones praedicti Ordinis, ut Cellerarii a regimine deputati Decani existant, omnino observentur.

§.21. Duo autem Visitatores dictae Congregationis, ex Romana, Hetruria, ac Neapolitana, ac alii duo ex Lombardia, Veneta, necnon Liguria Provinciarum, praedictarum Abbatibus ex ipsismet Provinciis oriundi eligantur, qui extraneas Provincias visitent, non autem proprias, si id Definitores expedire judicaverint; alias Constitutiones dictae Congregationis serventur, & in Provincia Sicilia duo Visitatores, juxta praescriptum usum dictae Congregationis eligantur, dictique Visitatores, Deo juvante, munus suum Visitatorum cum omni diligentia subeant, ac abstant, singulorumque Monachos, & Novitios de statu Monasterii, necnon Praepositorum, & Munitorum qualitate, ac rerum spiritualium, & temporalium statu exactissime examinent.

§.22. Monachos vero, vel Commisos ab aliquo Monasterio, in quo saltem per annum continuum non permanserint, & quos amovendos necessarium judicaverint, super quo illorum conscientias gravamus, per illam Provinciam tantum mutare valeant, dicto Capitulo generali, mutationes de una ad aliam Provinciam (ut sumptibus superfluis parcat) reservando.

§.23. Et Novitiatu pro Novitiorum educatione in singulis Provinciis predictis constituti, & constituendi in suo robore permanent, ita tamen quod in quibuslibet Novitiatus praedictis ex ejusdemmet Provinciae hujusmodi oriundi juxta Constitutiones Apostolicas, & decreta Concilii Tridentini idonei ad probationem admittantur, ac semper, & ubique Civitatum, & locorum, in quibus Monasteria hujusmo-

di sita sint, ceteris extraneis paribus praeferrantur.

§.24. Quodque in Provincia Romana praedicta, etiam in Monasteriis S. Proculi Bononiensis, ac Sancti Benedicti Ferrariensis, Novitiatu constituantur, & in eis juvenes ex eadem Provincia oriundi ad probationem recipiantur.

§.25. Quaelibet autem Provincia illum tantum numerum Novitiorum recipiat, & ad professionem admittat, quem commode alere poterit; si vero aliqua Provincia, seu Monasterium plures Monachos, quam ex ejus redditibus alii possunt, habere comperitur, neminem recipiat, priusquam ad numerum praefixum illius professi redacti fuerint.

§.26. Et quia in dicto Monasterio Sancti Pauli de eadem Urbe ob illius aeris intemperiem (ut ajunt) Romani, vel eadem Provincia oriundi, in maximum eorum, dictae Congregationis detrimentum minime recipiuntur, quemadmodum praeteritis temporibus recipere solitum, fuit, & hoc in aliis Monasteriis servatur; quod deinceps singulo quoque anno saltem sex Novitii ad probationem ibi recipiantur, sed in dictum Monasterium Sanctae Scholasticae Sublaci, ad probationem, & professionem emittendam, sumptibus tamen, & expensis dicti Monasterii Sancti Pauli, cuius professi sint, & esse intelligantur, mittantur.

§.27. Hacque de causa saltem duo Novitii pro Monasterio Farfensi, & alii duo pro Monasterio Sublaci praedictis ex eadem Provincia Romana oriundi in dicto Novitiato Sublacensti usque ad numerum, qui ex illorum Monasteriorum redditibus alii, & sustentari possint, redacti fuerint, quibuscumque non obstantibus recipiantur.

§.28. Quodque quoties contigerit Abbatem dicti Monasterii Sancti Pauli oriundum, vel professum esse ex Monasteriis Lombardiae, Venetae, & Liguriae Provinciarum praedictis, tunc Procurator Generalis dictorum Ordinis, & Congregationis oriundus, vel saltem professus ex aliquo Monasterio Romanae, Hetruriae, vel Neapolitanae Provinciarum praedictarum, & viceversa existat, & esse debeat, nec ambo ullo unquam tempore ex Monasteriis eorundem, sed diversarum Provinciarum praedictarum esse debeat.

§.29. Similiter perpetuo statuimus, & ordinamus, ac ita ab omnibus, & singulis quos praemissa concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, sub poena privationis vocis active, & passive, ipso facto incurrendis, inviolabiliter observari debere volumus, & mandamus.

§.30. Ac pro praemissorum complemento, omnia, & singula privilegia, libertates, immunitates, favores, antelationes, aliaque gratias tam spirituales, quam temporales per se, re. Eugenium Papam IV., & Gregorium XIII., necnon Clementem VIII. Romanos Pontifices Praedecessores nostros, sub quacumque verborum forma, & expressione

Novitiatu duo constituantur.

Novitiorum numerus praefinitus.

Novitii sex in Monasterio S. Pauli de Urbe singulis annis recipiantur de Provincia Romana.

Et alii quatuor in Novitiato Sublacensti.

Abbatem Monasterii Sancti Pauli, & Procurator Ordinis non sint de eadem Provincia oriundi, vel professi.

Iusso praemissa observandi.

Confirmatio privilegiorum & ordinationum Pontificiarum, quae praemissa non contrariantur.

sione super dictorum Definitorum electione, distaque Congregationis felici statu, ac directione, & alias super premissis quomodolibet concessa, necnon singulas literas Apostolicas desuper expeditas, ac illarum formas, & continentiam, tenores, & effectus, perinde ac si de verbo ad verbum presentibus inserta essent, dummodo premissis contraria non existant, pariter perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque, ac earum singulis, perpetua, ac inviolabilis firmitatis robur adijcimus, necnon omnes, & singulos, tam iuris, quam facti, ac solemnitate in his quomodolibet requisitarum, ac necessariorum defectus, excogitatos, vel non cogitatos, siqui principaliter, vel accessorie, aut alias quomodolibet intervenerint in eisdem, etsi de illis ad hoc, ut suppleri, & sanari possint, specialis, specifica, & expressa mentio facienda esset, supplemus.

Apposito clausulam preservativam.

§.31. Decernentes predictas eorum, Prædecessorum literas validas, & efficaces fore, & esse, suorum plenarias, & integros effectus fortiter ab eis, ad quos nunc spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, firmiter observari debere, nec ab illis ullo unquam tempore resiliere posse: sed ad illarum observationem obligatos fore, & esse, ac sub eisdem majoris excommunicationis, & privationis vocis activæ, & passivæ poenis cogi, & compelli, presentes vero de subreptione, vel obreptione, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, seu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque juris, vel facti, aut iustitiæ, seu gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus unquam posse: sicque ab omnibus, & singulis censeri, & ita per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cohiberi, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritumque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio Excoꝛcatoris.

§.32. Quocirca dilecto filio Nostro Alexandro Sancti Laurentii in Damaso, Diacono Cardinali Montalto nuncupato, S. R. E. Vice Cancellario, moderno, & pro tempore existenti dictæ Congregationis Cassinensis, apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectori, per presentes mandamus, ut premissa omnia, & singula per eos, ad quos spectat, & in futurum spectabit, auctoritate nostra observari curet, & faciat. Contra dictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliasque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariis.

§.33. Non obstantibus premissis, ac quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac eisdem Ordinis, &

Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiisque quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium premissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fidei transumptorum.

§.34. Volumus autem, ut presentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis presentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 6. Aprilis 1607. An. II.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 6. Aprilis 1607. Pont. nostri Anno II.

Sequitur declaratio, & moderatio predictarum, ac aliarum editio ordinationum.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis prudentia circumsperta nonnumquam aliqua ex eis, quæ pro bono regimine, & felici directione Religiosorum sub Regularis vite observantia Altissimo famulantium concesserat, saniori iudicio mutat, alterat, ac disponit, prout rerum, temporum, personarum qualitatibus diligenter pensatis, conspiciat in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§.35. Sane cum Nos alias per quasdam in forma Brevis, sub annulo Piscatoris die 6. Aprilis 1607. Pontificatus nostri Anno Secundo confectas literas, inter alia in tota, ac universali Italia, Insulisque ei adjacentibus, septem Provincias Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Cassinensis, alias Sanctæ Justine, nempe Romanam, Neapolitanam, Siculam, Venetam, ac Hetruriam, necnon Liguriam, & Lombardiam, perpetuo constituerimus, & deputaverimus; illisque ac eorum singulis Monasteriis dictorum Ordinis, & Congregationis in Italia, ac Insulis predictis consistentibus, suppositis Sancti Petri Mutinensis, ac eisdem Sancti Petri Regiensis, Monasteria dictorum Ordinis, & Congregationis dictæ Provinciae Hetruriae, etiam perpetuo subjecerimus, & supposuerimus, & quod ex tunc de cætero perpetuis futuris temporibus in dictis septem Provinciis novem Abbates Definidores ex illis respective oriundi, diversarum tamen nationum, & professionum, ac quatuor dictorum Ordinis, & Congregationis Visitatores ex eisdemmet Provinciis oriundi, eligerentur, & in qualibet ex Provinciis predictis, tot Abbates, Priores, Cellerarii, ac Magistri Novitorum ex ea tamen oriundi, quot sunt in ea Monasteria, vel Prælaturas, & Officia essent. Quodque quoties contingeret, Abbatem Monasterii Sancti Pauli prope, & extramuros Almae Urbis nostræ dictorum Ordinis, & Congregationis oriundum, vel professum esse ex Monasteriis Lombardiae, &

Relatio nonnullorum eorum in precedentibus Bullis.

Professi admodum in Monasteriis, ex quibus non sunt oriundi, omnibus gaudeant privilegiis, quibus ipsi oriundi perfruantur.

Venetæ, & Liguria Provinciarum predictarum, tunc Procurator Generalis ipsius Ordinis, & Congregationis oriundus, vel saltem professus ex aliquo Monasterio Romanæ, Neapolitanæ, & Hetruriae Provinciae hujusmodi, ac viceversa esset, & esse deberet: nec ambo ullo unquam tempore ex Monasteriis eorundem, sed diversarum Provinciarum predictarum esse deberent similiter perpetuo, prout in dictis literis plenius continetur, statuerimus, & ordinaverimus.

Causa hujus moderationis.

§.36. Nihilominus ex relatione dilectorum filiorum Anastasii a Carpenedulo Abbatis dicti Monasterii Sancti Pauli, ac Joannis Baptistæ Romani, Ordinis, & Congregationis predictorum Procuratoris Generalis, ad Nos per illorum Capitulum Generale superiori anno celebratum, ut ex literis Nobis exhibitis constat, definitorum accepimus, predicta Monasteria Sancti Petri Mutinensis, ac ipsius Sancti Petri Regiensis eidem Provinciae Lombardiae, quam Hetruriam viciniora esse, idque illorum Abbatibus, ac Conventibus incommodum inferre, & illorum Regularibus institutis magis consonum esse, ut professi Monasteriorum dictorum Ordinis, & Congregationis, qui non sunt oriundi Civitatum, vel locorum, aut Provinciarum, in quibus professionem emiserunt, omnibus illorum dignitatibus, & officiis priventur: Abbates vero, & alii Prælati dictæ Provinciae Siculæ a regimine ipsius Monasterii Sancti Pauli, ac officio Procuratoris Generalis dictorum Ordinis, & Congregationis, cum de eis in predictis literis ad hæc nulla mentio facta fuerit, in eorum damnum, & præjudicium excludantur.

Museo duorum Monasteriorum Provinciae Hetruriae.

§.37. Nos igitur in supremo dignitatis culmine, divina disponente clementia, constituti, in his remedium provisionis nostræ adhibere cupientes, dictarum literarum veteriores, & totos tenores presentibus pro expressis habentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, Sancti Petri Mutinensis, ac eisdem Sancti Petri Regiensis Monasteria hujusmodi, illorumque Abbates, Priores, Conventus, ac alias illorum personas nunc, & pro tempore existentes ab eadem Provincia Hetruriae perpetuo disjungimus, & separamus, illaque, & illos predictæ Provinciae Lombardiae etiam perpetuo subijcimus, & supponimus.

Professi admodum in Monasteriis, ex quibus non sunt oriundi, omnibus gaudeant privilegiis, quibus ipsi oriundi perfruantur.

§.38. Quodque de cætero perpetuis futuris temporibus illi, qui in Monasteriis dictorum Ordinis, & Congregationis Civitatum, & locorum, ex quibus non sunt oriundi, ad presens professi existunt, non autem qui de cætero ad ipsorum Ordinis, & Congregationis habitum susceptionem, ac professionem regularem admitterentur, omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, favoribus, antelationibus, prærogativis, aliisque gratis, tam spirituales, quam temporalibus, quibus oriundi Civitatum, locorum, & Provinciarum hujusmodi utuntur, potiuntur, & gaudent, ac Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariter, & pariformiter, ac æque principaliter in omnibus, & per omnia, perinde ac si eis oriundi essent, utantur, potiuntur, & gaudeant, ac nihilominus oriundi cæteris paribus professis, in assequutione dignitatum, ac officiorum hujusmodi præferantur.

Qui ad Abbatiam Sancti Pauli concurrant.

§.39. Quodque Abbates, & Priores dictæ Provinciae Siculæ una cum Abbatibus, & Prioribus Romanæ, Neapolitanæ, & Hetruriae Provinciarum predictarum ad regimen dicti Monasterii Sancti Pauli, & officium Procuratoris Generalis hujusmodi concurrant, ac ad illa, & eorum alterum ad instar Abbatum, & aliorum Priorum aliarum Provinciarum predictarum eligi possint, & valeant.

Prælatum numerum designatur.

§.40. Ac pro pace inter regulares personas dictorum Ordinis, & Congregationis conservanda, illorumque augmento, quod in singulis eorum Monasteriis pro quolibet decimotertio numero Monachorum professorum unus graduatus, nempe unus Abbas, vel Procurator Generalis, aut Cancellarius Præfidei, sive unus Prior pro qualitate, & capacitate professorum singulorum respective Monasteriorum, & pro quinque Monachis professis unus Decanus, compactatis Cellerariis, ac Novitorum Magistris, Confessoribus Monialium, ac Rectoribus, aliisque Officialibus, ita tamen quod ipsi Decani numerum tercentum non excedant, assignentur.

Decanorum approbatio, que fit.

§.41. Ad officium tamen Decanorum quoad sufficientiam literarum, illi dumtaxat Monachi assumantur, qui vel per Examinatores ab Ordinariis locorum pro tempore deputatos, seu per dictos Visitatores, vel alios ab ipsis Visitatoribus, vel Definitoribus subrogatos, ad confessiones Christianorum audiendas examinati cum effectu per patentes literas in forma probanti Visitatoribus tradendas, & ab ipsismet Visitatoribus, an favore, vel merito illas impetraverint examinandas, & Definitoribus Capituli Generalis presentandis tamquam idonei approbati fuerint. Quo vero ad integritatem vite, & motum probitatem, pro potiori cautela, & securitate exactissimam inquisitionem faciant Visitatores examinando tam Abbates, Priores, quam cæteros Monachos cum omni diligentia, ac puram, & meram veritatem repertam Definitoribus in scriptis medio eorum juramento deferant.

Observantia Constitutionum approbatarum a Greg. XIII.

§.42. Præterea quod Constitutiones dictorum Ordinis, & Congregationis per felicis Gregorium Papam XIII. Prædecessorem nostrum, approbatæ, & confirmatæ, in omnibus, & per omnia, sub poenis a Definitoribus statuendis, ac præfigendis, pro singulis transgressionibus præfatarum Constitutionum ipso facto incurrendis, dummodo per alias Constitutiones Apostolicas revocatæ non sint, inviolabiliter observentur.

Hæc Canonice in Choro recitentur.

§.43. In Monasteriis dictorum Ordinis, & Congregationis, etiam in quibus licet

Culpae Monachorum...

Lectio in Refectorio...

Carnes non edantur...

Contravenientium...

Decreta Congregationis...

Observantia...

Additio...

tantum decem pro Conyentu Monachi existant...

§.44. Culpa Monachorum in Capitulo...

§.45. Missaeque decantentur...

§.46. In Refectorio lectio assidua audiatur...

§.47. Carnes vero in illis Monasteriis...

§.48. Praemissaque omnia non observantes...

§.49. Quodque decreta facta...

§.50. In reliquis vero omnia...

§.51. Praesentes vero nostras literas...

auctoritate fungentur...

§.52. Quocirca dilectis filiis praedictorum Ordinis...

§.53. Non obstantibus praemissis...

Datum Romae apud Sanctum Petrum...

Deputatio...

Derogatio...

Dat. die 21. Martii 1608.

Man-

L X I X.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Mandatum Episcopo Civitatis Plebis...

Venerabili Fratri Fabricio Episcopo Civitatis Plebis.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis frater salutem...

Castrum Campi Piccolomini...

§.1. CUM sicut accepimus...

Mandatum...

§.2. Nos tua fide...

Concessio...

§.3. In contrarium facientibus...

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Privilegiorum Hospitali...

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proximam.

Inter cetera Christianae pietatis officia...

rentes in Terris...

§.1. Alias siquidem...

Fractio...

Concessio...

L X X.

K k a fu.

super elemofynis colligendis, Indulgentiſque, & gratis dictis Hoſpitalibus conceſſis publicandis, & acquirendis cum locorum Ordinariis, prout utilitati, & neceſſitatibus Hoſpitalium, & pauperum præd. expediens foret, conveniendi, & concordandi facultatem etiam conceſſerat, ac tam dictus Sixtus, quam alii Pontifices Romani Prædeceſſores ſui, & dictæ Sedis Legati, necnon Francorum Reges, & aliæ perſonæ quamplurima alia privilegia, Indulta, Indulgentias, libertates, Conceſſiones, & gratias eiſdem Hoſpitalibus communiter, vel diſiſim auctoritate prædicta ſimiliter conceſſerant. Insuper pie me: Julius Papa II. etiamſi Prædeceſſor Noſter tunc Cardinalatus honore fungens, & Epiſcopus Sabiniſis, ac in partibus illis prædictæ Sedis Legatus ſufficienti ad id ut aſſerebat, facultate per literas dictæ Sedis ſuſcultus, illius vigore, inter alia Conſratribus, Benefactoribus Servientibus, & perſonis eorumdem Hoſpitalium, & ad illa certis temporibus conſluentibus, ut Servitorum, Miſſarum, Orationum, & Suffragiorum in Eccleſiis, Monafteriis, Prioratibus, & locis infra limites ſuæ Legationis conſiſtentibus faciendorum, & celebrandorum participes effici mererentur, eadem auctoritate etiam perpetuo conceſſerat, & deinde rei mem: Alexander Papa VI. ſimiliter Prædeceſſor Noſter inter alia voluerat, & decreverat, quod dictorum Hoſpitalium Magiſtri, Adminiſtratores, Nuncii, Conſratres, Servitores, Benefactores, & perſonæ utriuſque Sexus, eorumque Parentes vivi, & defuncti, de Miſſis, & aliis piis ſuffragiis totius Eccleſiæ militantis participes efficierentur, ipſique Magiſtri, Adminiſtratores, & Conſratres, ac ab iis pro tempore deputati queſtores, & Receptores bis in quolibet anno in ſingulis Eccleſiis, aliſque locis dicti Regni, & Provinciarum illi adiacentium Capſas, ſeu Truncos a primis veſperis diei præcedentis uſque ad occalum ſolis diei ſequentis permanentes, in quibus fidelium elemofynæ pro ſubventione pauperum, & aliis neceſſitatibus Hoſpitalium prædictorum reponerentur, & conſervarentur, deputare poſſent. Quodque ſinguli ex Magiſtris, Adminiſtratoribus, Conſratribus, Nunciis, & Servitoribus huiusmodi, unam, vel duas Eccleſiam, vel Eccleſias illarum partium, in quibus conſtituti forent, viſtando, & in unaquaque Eccleſia ſepties Orationem Dominicam, & toties ſalutationem Angelicam devote dicendo, omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones conſequerentur, & quilibet eorum conſequiri poſſet, ſi quadrageſimalibus, & aliis anni temporibus illas, quæ pro Stationibus deputata exiſtebant, Eccleſias in Urbe, & extra eam perſonaliter viſtarent. Quodque infirmi, ſenes, valetudinarii, & impotentes ſimili Indulgentia potirentur, dicta auctoritate conceſſit, & indulſit, diſtinctis inhibendo univerſis, & ſingulis locorum Ordinariis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Capitulis, Conventibus, ac aliis Præ-

A Julio II.

Ab Alexidro VI.

latis, & perſonis Eccleſiaſticis tam ſecularibus quacumque, etiam dicta Apoſtolica auctoritate ſangentibus, quam Ordinum quorumcumque etiam mendicantium ſecularibus exemptis, & non exemptis ſub excommunicationis lætæ ſententiæ poenâ, quas inobedientes ab Epiſcopis inferiores incurrere volebat, ne ex tunc deinceps Magiſtros, Adminiſtratores, Conſratres, Nuncios, Receptores, aut Servitores dictorum Hoſpitalium, vel ab eis deputatos, ſeu deputandos pro tempore ſuper deputacione Capſarum, ſeu Truncorum huiusmodi, aut alias contra formam facultatum deſuper a dicta Sede conceſſarum moleſtare, ſeu perturbare præſumerent. Propterea idem Julius Prædeceſſor noſter ſingulas ſuas, dum legationis officio fungeretur, ac Sixti, & Alexandri Prædeceſſorum prædictorum literas, facultates, & conceſſiones, omniaque, & ſingula in eis contenta, necnon inde ſequuta quæcumque auctoritate prædicta, ex certa ſcientia approbaverat, & confirmaverat, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan interveniſſent in eiſdem, ſuppleverat, illaque omnia, & ſingula, prout per ipſum Julium tunc Legatum, ac prædictos Sixtum, & Alexandrum Prædeceſſores conceſſa fuerant, de novo conceſſerat. Et ſucceſſive ſimilis memoriæ Leo X., & Clemens VII. etiam Romani Pontifices Prædeceſſores omnia, & ſingula privilegia, Indulta, libertates, immunitates, Indulgentias, remiſſiones, & gratias a Sixto IV. Alexandro VI. Julio II. aliſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus ſuis dicto Hoſpitali S. Remigii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Conſratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus, necnon libertates, & exemptiones ſecularium exactio-num a Regibus, & Principibus, aliſque Chriſtifiſidelibus conceſſa eadem Apoſtolica auctoritate pariter perpetuo approbaverat, & confirmaverat, prout in ſingulis Prædeceſſorum, & Julii Legati prædictorum literis deſuper conſectis plenius continetur. Et in eadem expoſitione ſubſcripto temporum malignitate, & vigentibus multorum annorum ſerie in univerſa Gallia bellorum tempeſtatibus effectum fuiſſe, ut Chriſtiana charitas admodum neglecta, ac numerus Cæcorum, & pauperum in dicto Hoſpitali S. Remigii auſtus eſſet, ac exinde tam pium opus a prædicto Sancto Ludovico Rege charitatis affectu inſtitutum facile deperire poſſet, niſi piorum fidelium elemofynis adju-tum foret, huiusmodi vero auxilium parum proſicuum, & utile evaſurum, niſi ad elemofynarum collectas perſonæ particulares per totum Regnum prædictum deputarentur. Quapropter dictus Clemens Prædeceſſor ſupplicationibus eiſdem nominibus ſibi humiliter porrectis ea in parte inclinatus, omnia, & ſingula privilegia, Indulta, libertates, Immunitates, Indulgentias, remiſſiones, conceſſiones, & gratias ab eiſdem Sixto IV. Alexandro VI. Clemente VII. aliſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris Hoſpitali S. Remigii,

A Leone X. & Clemente VII.

A Clemente VIII.

magii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Conſratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus prædictis communiter, vel ſpecialiter, necnon libertates, & exemptiones ſecularium exactio-num a Regibus, & Principibus, aliſque Chriſtifiſidelibus conceſſa, & elargita, dummodo, quoad tunc non expreſſa, illa eſſent in uſu, ac licita, & honeſta, ſacriſque Canonibus, & dicti Concilii Tridentini Decretis minime contraria, necnon quoad facultatem habendi Capſas, ſeu Truncos, bis quolibet anno in ſingulis dicti Regni Eccleſiis, quatenus etiam eſſet in uſu, Apoſtolica auctoritate perpetuo approbavit, & confirmavit, ac illis plenarie, & inviolabilis firmitatis robur adiecit, omneſque, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan interveniſſent in eiſdem, ſupplevit: & nihilominus tunc, & pro tempore exiſtentibus Syndicis, Gubernatoribus, & Adminiſtratoribus Hoſpitalis S. Remigii huiusmodi, ut de cetero perpetuis futuris temporibus petita, & obtenta in primis annis ſingulis a locorum Ordinariis in ſcriptis licentia, quam ipſi Ordinarii omnino gratis dare deberent, elemofynas, & quæcumque charitatis ſubſidia per perſonas honeſte vite ad id ab ipſis Syndicis, Gubernatoribus, & Adminiſtratoribus pro tempore deputatis ad uſum dicti Hoſpitalis S. Remigii, illiuſque pauperum in univerſo Regno prædicto, ac ſingulis eius Provinciis, Civitatibus, Terris, Burgis, villis, & locis perquiri, & colligi facere, illaque, & illa recipere, & levare libere, & licite valerent: ita tamen ut huiusmodi elemofynæ in dicto Hoſpitali uſum, ac illius pauperum neceſſitates ſublevandas dumtaxat converterentur, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo conceſſit, & indulſit. Decernens Syndicos, Gubernatores, & Adminiſtratores prædictos, ac ab eis ad receptionem elemofynarum huiusmodi deputatas perſonas per locorum Ordinarios, ſeu eorum Vicarios in ſpiritualibus generales, aut officiales, necnon Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, & Cruciatæ Sanctæ, ac Ordinis B. Mariæ Redemptionis Captivorum deputatos, vel quocumque alios quavis auctoritate ſungeatos moleſtari, perturbari, vel inquietari non poſſe. Sicque per quocumque Judices ordinarios, vel delegatos, aut Commiſſarios etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuiſlibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & deſiniri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contingeret attentari: prout in ipſius Clementis VIII. literis ſub Dat. Nonis Maii Pontificatus ſui anno VIII. plenius continetur.

§. 2. Cum autem, quæ ſepius Apoſtolice confirmationis robore muniantur, validiorem obtineant firmitatem, ac propterea ſicut Nobis nuper dictus Henricus Rex tam ſuo, quam dilectorum filiorum mo-

Prædicta privilegia confirmavit Henricus IV. Rex.

dernorum Syndicorum, Gubernatorum, & Adminiſtratorum dicti Hoſpitalis nominibus exponi fecit, ipſi cupiant præmiſſis noſtræ quoque Apoſtolice confirmationis robur accedere Nobiſque nominibus ſupradictis humiliter ſupplicatum fuit, ut in præmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur pro ejuſdem Henrici Regis deſiderio benigne annuentes, ac dicti Hoſpitalis commodis, quantum cum Domino poſſumus, conſulere, dictoſque illius Syndicos, Gubernatores, & Adminiſtratores, qui ut accepimus, ex primariis Civibus Civitatis, & Parlamenti Pariſien. exiſtunt, ſpecialibus favoribus, & gratis proſequi volentes, & eorum quemlibet a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, nec non ſingularum literarum prædictarum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, huiusmodi ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula privilegia, Indulta, libertates, Immunitates, Indulgentias, remiſſiones, conceſſiones, & gratias ab eiſdem Sixto IV. Alexandro VI. Clemente VII., & VIII. aliſque Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus Noſtris eidem Hoſpitali Sancti Remigii, illiuſque Magiſtris, Adminiſtratoribus, Conſratribus, Servitoribus, Nunciis, & Benefactoribus prædictis communiter, vel ſpecialiter, nec non libertates, & exemptiones ſecularium exactio-num a Regibus, & Principibus, aliſque Chriſtifiſidelibus conceſſa, & elargita, dummodo, quoad præſentibus non expreſſa, illa ſint in uſu, ac licita, & honeſta, ſacriſque Canonibus, & dicti Concilii Tridentini Decretis minime contraria, nec non quoad facultatem habendi Nuncios bis quolibet Anno in ſingulis dicti Regni Eccleſiis, quatenus etiam ſit in uſu, Apoſtolica auctoritate perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis plenarie, & inviolabilis Apoſtolice firmitatis robur adicimus, ac omnes, & ſingulos tam juris, quam facti defectus, ſiqui forſan interveniſſent in eiſdem, ſupplemus.

§. 4. Quocirca Ven. Fratribus Archiepiſcopis Remenſi, & Rothomagenſi, ac Epiſcopo Pariſienſi per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici Regis, necnon pro tempore exiſtentium Syndicorum, Gubernatorum, & Adminiſtratorum prædictorum, vel alicujus eorum fuerit requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſſis efficacis deſenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra præſentes literas, & in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit inviolabiliter obſervari, ac

Confirmat Paulus.

Exequit orſque delignat.

ac Syndicos, Gubernatores, & Administra-
tores predictos, omnesque alios, quos praesentes ipse concernunt, & concernent in futuro, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos, vel eorum quempiam per quoscumque desuper contra earumdem praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari; contraditores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo; necnon legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 5. Non obstantibus praemissis, & sanctae mem: Bonifacii Papae VIII. itidem Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, necnon in Synodalibus, Provincialibus, & Universalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, ac per easdem praesentes decernimus, prout dictus Clemens VIII. Praedecessor in suis literis praedictis voluit etiam, & decrevit, quod per nos ad collectionem elemosynarum huiusmodi pro tempore deputata eo munere sine dolo, & modeste fungantur; quorum nomen non gerant, nullas indulgentias divulgent, nec per se, vel alium praedicent, privilegia sua non ostendent, Reliquias, Chartas, Imagines, aliaque similia ad Christianos excitandos, aut ulla instrumenta, quorumdam Quosum insignia non circumferant, minas, & imprecationes ad extorquendas pecunias, aut alia bona non intentent nihil quasi debitum, & consuetum petant, nulla arte utantur, sed simpliciter, pie, & modeste pro subventionem d. hospitalis petendo id, quod sponte offertur, tantum accipiant, nullamque super elemosynis quovis nomine conventionem etiam in dicti Hospitalis utilitatem faciant. Ordinarii autem locorum pro praemissorum praecisa observatione non solum ex aliorum delatione, sed ex suo etiam officio inquirent, si que fraus ab ipsis collectoribus praesertim adversus Leges eis praescriptas committatur: quos si reos vere repererint pro modo culpa arbitrio suo puniant, eosdemque statim a collectione elemosynarum, huiusmodi amoveant, ac alios, qui boni, & idonei sint ab eisdem superioribus curent sufficiendos.

§. 7. Quodque earumdem praesentium transumptis, etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo munitis eadem prorsus ubique iudicio, & extra fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 30. Aprilis 1607. Pontificatus nostri Anno II.

Obstantia tolli.
Leges a quosum elemosynarum servandas praescribit.

Praesentium que transumptis credi jubet.

Dat. die 30. Aprilis 1607. An. II.

Prohibet quominus Ecclesiastici in partibus Indiarum Occidentalium degentes quodvis illicitae negotiationis genus exercent.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. CUM, sicut accepimus, nec sine animi Nostri molestia, in Indiarum Occidentalium partibus inoleverit abusus, seu potius corruptela, ut Clerici, etiam in sacris, & Presbyteratus Ordinibus constituti, ac etiam Ecclesiarum Parochialium Rectores, aliaque personae Ecclesiasticae partim sub praetextu, quod redditus sufficientes ad eorum congruam sustentationem non habeant, partim aliis frivolis causis, sed potius avaritia, quae omnium malorum radix existit, adducti, diversis illicitae negotiationis generibus se se involvant, in Ecclesiastici ordinis dedecus, eorumque animarum perniciem, & scandalum plurimum, & licet Provincialibus, & Synodalibus Constitutionibus sub excommunicationis, & aliarum censurarum Ecclesiasticarum poenis ipso facto incurrendis vetitum fuerit clericis, & presbyteris, ne Decimarum arrendationes, mercaturas, agriculturas, locationes animalium, aut alias quascumque similes, vel dissimiles negotiationes facere audent, nihilominus aliqui a similibus negotiationibus non abstinuerint, nec abstineant, quinimo censuras huiusmodi alligati in eorum ordinibus, etiam sacris, & presbyteratus, & etiam in Altaris ministerio ministrare, curamque animarum exercere, & in ministrandis eorum Parochialibus Ecclesiasticis Sacramentis continuare non desisterint, nec desistant, indeque peccata peccatis cumulent, scelera sceleribus addant, gravioribusque in dies censuris se se implicant, irregularitatemque notam contraxerint, & contrahant.

§. 2. Nos talem abusum e medio tollere, & Ecclesiasticas personas praedictas ab eorum erroribus ad rectam Ecclesiasticae disciplinae normam, quantum cum Domino possumus, revocare, ac ne alios Christianos ad aeternam perditionem secum trahant, opportune providere volentes; Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostri, deque Apostolicae potestatis plenitudine, detestabilem hunc abusum improbant, Ecclesiasticis quibuscumque personis, & praesertim Sacerdotibus, ne quodvis illicitae negotiationis genus quovis praetextu, causa, & occasione exercere audeant, vel praesumant, sub poenis a Sacris Canonibus, & Apostolicis Constitutionibus contra illicitos Negotiatores inflictis per eos ipso facto incurrendis expresse interdiximus, & prohibemus, & contra eosdem illicitos Negotiatores in posterum per easdem poe-

Ex Reg. in Secret. Breve.

Ecclesiastici in Indiis occidentibus negotiationes exercent.

Quoniam idem veterum tunc effectibus synodalibus sub poena excommunicationis.

Pontifex idem vetat sub poenis Clericis a negotiationibus a Sacris Canonibus inflictis.

poenas, excommunicationis tamen poenam contra Sacerdotes earumdem partium per quascumque Provinciales, aut Synodales Constitutiones, praesertim in Synodo Limen. editas poenam quomodolibet impositam, & inflictam ex nunc auctoritate Apostolica tenore praesentium, perpetuo abrogantes, tollentes, & annullantes, cum omni rigore, & severitate procedi volumus, statuimus, & ordinamus.

§. 3. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac quorumcumque Ecclesiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Verum quia difficile foret, praesentes literas ad singula loca, ad quae opus esset, deferre, volumus, ut earum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides habeatur, quae ipsismet praesentibus originalibus haberetur.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 7. Maii 1607. Pontificatus nostri Anno II.

Derogant obstantibus.

Praesentium que transumptis credi jubet.

Dat. die 7. Maii 1607. An. II.

Ex Reg. in Secret. Breve.

LXXII.

Confirmatio Donationis cujusdam annui redditus in perpetuum, Hospitali Sancti Joannis Hierosolymitani factae, per quondam Stephanum de Claramont, Bajulivum Caspis, pro constructione Tricemium, qui ejusdem Hospitalis Militibus serviant.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quae ad Religiosorum, & praesertim Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani, ex quo tot, tantaque in dies commoda in universam Christianam Rempublicam proveniunt, utilitatem cedere noscuntur, ea nostra confirmationis Apostolicae robore libenter communitimus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, alias quondam Stephanus Claramontes Bajulivus Caspi dicti Hospitalis, pro ejus erga praedictum Hospitali voluntate, & illius utilitati, & commode consulens, post alterius redditus ab eo pridem factam infra scripta de causa assignationem, a fel. rec. Clemente Papa VIII., nostro Praedecessore confirmatam, alium redditum annuum perpetuum pro fabricandis Tricemibus pro servitio ejusdem Hospitalis instituerit, & fundaverit, quae quidem institutio, & fundatio in Capitulo generali dicti Hospitalis novif-

Procedimus.

Stephanus Claramont nonnullos redditus assignat pro tricemium constructione.

sime celebrato confirmata fuit, prout in instrumento, & Bulla Magistrali desuper expeditis, plenius dicitur contineri, huiusmodi sub tenore, videlicet:

§. 2. Frater Alophius de Wignacourt Dei gratia Sacrae Domus Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani Magister humilis, Pauperumque Jesu Christi Custos universis, & singulis praesentes nostras literas visuris, lecturis, & auditoris salutem.

Notum facimus, & in verbo veritatis attestamus, qualiter infra scripta Bulla cum Instrumentis, & articulis in ea insertis, & contentis extracta fuit ex libro, seu Registro Capituli generalis nostrae Cancellariae de anno millesimo sexcentesimo tertio ab incarnatione, in quo similes Bullae notari, & registrari solent, quam quidem Bullam in hanc publicam formam extrahi, & redigi iussimus, ut ubique, tam in iudicio, quam extra eadem plena, & indubitata fides adhibeatur, cujus tenor est qui sequitur, videlicet: Frater Alophius de Wignacourt Dei gratia Sacrae Domus Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani Magister humilis, Pauperumque Jesu Christi Custos, & Nos Bajulivi, Priores, Commendatarii, & Fratres Capitulum generale in Domino celebrantes, universis, & singulis praesentes nostras literas, & capitulares Bullas visuris, lecturis, & auditoris, salutem in Domino sempiternam. Datio Dei permanet iustis, & profectus illius successus habebit in aeternum; Deus enim est, qui operatur in Nobis, & velle, & perficere pro bona voluntate. Quoniam ergo ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi in primis sit omnis honor, gloria, & gratiarum actio: Deinde cum divina eius Majestas, & infinita bonitas in Nobis etiam hominibus dona sua largitatis jugiter coronare non dedignetur: Nos sacrae pagina saluberrimis eloquiis, & exemplis edocti, per iustitiam distributivam debitum, Venerandum Religiosum nostrum in Christo percharissimum Fratrem Stephanum Claramont, Bajulivum nostri Caspis Regni Aragoniae Bajulivum, qui Deo inspirante, & in eo operante, infra scriptum egregium facinus auxit, & perfecit, summis, & perpetuis laudibus, & grati animi nostri omni recognitione, in praesenti nostro generali Capitulo, uno omnium ore, & concordibus votis dignum, & benemeritum dijudicavimus. Patet igitur vobis universis, & singulis, qualiter hodie pro parte, & nomine ipsius Venerandi Bajulivi Caspis, Fratris Stephani Claramont, coram Nobis comparuit ejus Procurator, Religiosus in Christo Nobis charissimus Frater Ferdinandus Ruyz de Prado Commendae nostrae Templi de Guesca Castellanae Empositae Commendatarius, huic nostro sacro generali Capitulo pro ipso Venerando Bajulivo interveniens, & incorporatus, mandatum procuratorium, & petitionem exhibuit, & praesentavit, quorum tenores sunt, qui sequuntur. In Dei nomine. Amen. Sea manifesto a todos, que yo Fray Don Estevan Claramont Baylio de-

Hec autem assignatio in Capitulo generali confirmatur.

la Villa de Caspe, y Comendador de las Encomiendas de Calatayud, y samper, domiciliado en la dicha Villa de Caspe, de grado, y de mi cierta ciencia, no revocando los otros Procuradores míos por mí antes de a ora hechos, constituydos, creados, y ordenados, a ora de nuevo hago, constituyo, creo, y ordeno ciertos, especiales, y alas cosas infraescriptas generales Procuradores míos, así y en tal manera, que la generalidad a la especialidad no derogue, ni por el contrario asaber a los muy Ill. Fray Don Bernardo de Ezpeleta, Prior de Navarra, Fray Luperçio de Arbizo, Comendador de Horta, Fray Hernando Ruys de Prado, Comendador del Temple de Guesca, Fray Hieronimo Medina Caballero de la Castellania de Amposta, y Fray Pedro Amatriayn, Caballero del Priorado de Navarra, residentes en la Ciudad de Malta, absentes bien así, como si fuesen presentes a todos juntamente, y a cada uno dellos por sí, en tal manera, que non sea mayor la condiccion de los presentes, que de los absentes, antes bien lo que por el uno dellos será comenzado por el otro, o otros dellos pueda ser mediado, finido, y terminado. Especialmente y expressa para que por mí, y en nombre mio puedan los dichos mis procuradores y qual quiera dellos por sí comparecer, y comparezcan ante la presencia dell' Illmo, y Rmo Monseñor Gran Maestre de la Sacra Orden, y Religion del Hospital del Señor S. Juan de Hierusalem, y suplicar a Su Señoria Illma como Superior mio, me de, y conceda licencia, facultad especial, y expreso consentimiento, y libre decreto para poder hazer la donacion, y cession infraescripta, y en el presente poder mencionada, y obtenida, a quella, puedan los dichos mis procuradores, y qual quiera dellos por sí en mi nombre, representando mi propria persona, comparecer, y comparezcan ante la presencia del dicho Illmo, y Rmo Monseñor Gran Maestre de la sacra Orden, y Religion del Hospital del Señor S. Juan de Hierusalem, y en el sacro Capitulo general de aquella, proximately celebradero, y presentar, dar, y hazer libre donacion alla sobredicha Religion, y sacro Orden Hierosolymitano, y a su Señoria Illma, y a dicho sacro Capitulo general en nombre de la dicha Orden, y Religion, son a saber los censales infraescriptos, y siguientes. Y primeramente diez e seis mill su el dos dineros Jaqueses censales, y de annua pensión, con trezientos cinquenta, y dos mill sueldos Jaqueses de propiedad, y suerte principal q' estan cargados en ocho censales *ad formam Bullæ*, los quales los Jurados, Consejo, y Universidad, y singulares personas vezinos, y habitadores de la dicha Villa de Caspe con cegil universal, y singularmente vendieron, y originalmente cargaron, e imposaron en favor mio sobre todos los Bienes, y Rentas de la dicha Villa, y de los singulares vezinos, y habitadores della

que son dichos ocho censales con dos mill sueldos de pensión cada uno, y se pagan, y caen en cada un año por el quinzeno diez y seyseno, diez y seteno, diez y ocheno, diez y nobeno, veynteno, veynte y uno, y veynte y doseno dias del mes de Setiembre segun de lo sobredicho mas largamente consta, y parece por ocho Instrumentos publicos de dichos censales, que hechos fueron en la dicha Villa de Caspe, a veynte y un dias del mes de Setiembre del año, que se conto del Nacimiento de nuestro Señor Jesu Christo mil seys cientos y uno por Pedro Figueroa Notario Real, y vezino de la dicha Villa de Caspe, recibidos, y testificados. Item quatro mill sueldos Jaqueses, censales, y de annua pensión en dos censales de a dos mill sueldos cada uno dellos, con ochenta, y ocho mill sueldos de propiedad, y suerte principal, los quales los dichos Jurados, Consejo, Universidad, y singulares personas, vezinos, y habitadores de la dicha Villa de Caspe con cegil universal, y singularmente vendieron, y originalmente cargaron, y imposaron en favor mio sobre todos los Bienes, y Rentas de la dicha Villa, y de los singulares vezinos, y habitadores della, los quales se pagan, y caen en cada un año el trezeno, y catorzeno dias del mes de Setiembre, segun de lo sobredicho mas largamente consta, y parece por dos Instrumentos publicos de censales, que fueron hechos en la dicha Villa de Caspe a once dias del mes de Agosto del año, que se conto del Nacimiento de nuestro Señor Jesu Christo mil seys cientos, y dos, y por el dicho Pedro Figueroa Notario real arriba, nombrado, recibidos, y testificados con todas las pensiones, y censos, que de aquellos, y cada uno dellos han corrido, y se deben correran, y se debran desde los treze dias del mes de Setiembre del año proximo pasado, que se conto del nacimiento de nuestro Señor Jesu Christo mil seys cientos, y dos en adelante *in perpetuum, & cunctis temporibus futuris*, con las mesmas condiciones, pactos, y reserbaçiones y para el mesmo efecto de hazer Bucos de Galeras para la dicha Religion Hierosolymitana, per orden del Señor Gran Conserbador cabeze de la Ven. Lengua de Aragon, Cataluña, y Navarra, o de su Lugartiniante, o de quien su poder tubiere, y no de otra persona alguna, y con las mesmas condiciones, y pactos contenidos, y especificados en el acto publico de donacion, que yo hize a la dicha sacra Religion Hierosolymitana para el mesmo efecto de doze mill escudos de principal cargados *juxta formam Bullæ* sobre las Rentas reales del Reyno de Sicilia a razon de diez por ciento, al qual acto de donacion fue hecho en la dicha Ciudad de Malta a treze dias del mes de Henero del año, que se conto de la Encarnacion del Señor mil quinientos, noventa y ocho, y por Fray Juvan Otto Bosio Vice-Cancellier de dicha sacra Religion, recibido, y testificado. Exceptado emperò que las pensiones y censos, que

ne procederan de los dichos diez censales y de lo, que dellos se aumentará, y cargará de nuevo, se deban depositar en la tabla de Depositos de la Ciudad de Caragoça del presente Reyno de Aragon y tambien, que siempre, y todos las vezes *in perpetuum* q' alguno de los hijos, y dependientes del Señor Alberto Claramunt Señor de Artasona domiciliado en la Ciudad de Balbastro, Sobrino mio querran yr a tomar el Abito en grado de Fray les Caballeros de dicha Religion, luego q' el Señor Gran Conserbador, o, su Lugartiniante será avisado d' esta voluntad, y deliberacion, les deba pagar, o hazer pagar en poder del Regidor de la Religion, residente en la dicha Ciudad de Caragoça la suma importante los pasajes q' al presente, y en el tiempo venidero será acostumbrado, y ordenado pagarse al comun Tesoro en grado de Fray le Caballero a beneficio de los sobredichos hijos, y dependientes del sobre dicho Señor Alberto Claramunt, y que los Señores Administradores de la dicha tabla de Caragoça los deban pagar por qualquiere orden del dicho Señor Gran Conserbador, o, su Lugartiniante, escribiendoles, que an de servir para el sobredicho efecto, y el mesmo Señor Gran Conserbador, o, su Lugartiniante deba cobrar del Regidor de Aragon Apocas, o, Albaranes del pagamiento de los sobredichos pasajes, y presentarlos al Señor Conserbador Conventual, y hazerlos registrar al comun Tesoro, de manera, que llegando en Convento los hijos, y dependientes sobredichos hallen ya su pasaje pagado, y notado al comun Tesoro, por que no resciban per Juicio de aquellos gentiles hombres, que podran venir junto con ellos en la recepcion, y anganidad por falta de no haberse pagado sus pasajes, y se hallen libres, y quitos de la obligacion del sobredicho pasaje, y el Regidor de Aragon s' entienda en virtud de dichas Apocas, o Albaranes, cargado de dichos pasajes en beneficio del comun Tesoro, de tal manera, que los hijos y dependientes sobre dichos perpetuamente por el modo sobredicho, que den y sean francos, y libres de pagar algun otro pasaje, y si por caso lo hubiesen pagado, les deba ser restituydo del comun Tesoro, el qual tenga acçion de hazer se lo pagar como arriba se dize, y en falta de los hijos, y dependientes del sobredicho Señor Alberto Claramunt, quierro, y entiendo yo dicho constituyente q' en el dicho privilegio de no pagar otro pasaje, si no, como arriba se dize, subintren a gozer perpetuamente tambien los hijos, y dependientes de a quel gentil hombre, que perpetuamente sera Heredero, y Sucesor del Lugar de Artasona, o, el dicho Señor Alberto Claramunt tiene, y posee por vinclo, y vinclado de sus Antecessores, y viniendo aun a faltar los sobredichos, subintren, y suscedan a gozar el mesmo privilegio de franqueza de pasaje, perpetuamente los hijos, y dependientes de a quel gentil hombre, que será Señor, y

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

poseedor de la Casa grande, que oy posehe en la dicha Ciudad de Balbastro el dicho Señor Alberto Claramunt, como arriba sea especificado, quedando en eleccion y voluntad de todos los sobredichos, y cada uno dellos, que an de gozar dicho privilegio de franqueza de pasaje, de que dichos sus pasajes se paguen en la tabla de depositos de la dicha Ciudad de Caragoça, o, en la tabla de Depositos de la Ciudad de Palermo, donde masellos, y qualquiere dellos quisieren; y así mesmo, si por caso, lo que no se debe pensar, ocurriese, q' en la Religion no se guardasen todos, o parte de las cosas establezidas, y ordenadas en el dicho auto de fundacion arriba calendado, y en el acto de fundacion, que los dichos mis Procuradores arriba nombrados, y qualquiere dellos por sí otorgaran, o, otorgaran con el presente poder por qualquiere causa, o, modo, declaro, y quierro desde aora para entonçes, que la presente donacion sea así como sino hubiera Jamas sido hecha en el qual caso de la inobserbancia sobredicha, la Ven. Castellania de Amposta sea *ipso jure, & ipso facto* Señora, y posehedora así del principal de los dichos quatroçientos, y quarenta mill sueldos que son veinte y dos mill escudos de diez Reales, como a un de todos los nuevos, principales, y propiedades q' con ellos seran aumentados, de la manera q' en el sobredicho acto de fundacion se contiene, y de las pensiones, y censos hasta entonçes caydos, con esto emperò, que sin dilacion deba instituyr, levantar, y hazer una nueva Encomienda para cabimiento, o, mejoramiento de los Caballeros de la dicha Castellania de todo el sobredicho dinero, y principal da smutirse *more solito*, la qual sea nombrada perpetuamente la Encomienda de Claramunt en Aragon, y q' el Comendador de dicha nueva Encomienda, ni otro no pueda disponer de las dichas fuertes principales de dichos censales en manera alguna, ni por qualquiere ocasion, y en caso de huyçion, dichas fuertes principales esten en dicha tabla hasta que el Comendador con consejo y voluntad de la mayor parte de los Caballeros solos *collegialiter congregati* en la Castellania d' Amposta los buelva a fundar en otra parte buena, y segura todas las vezes, que sucederá huyrse en el modo, y forma sobredicha, y de manera, que los Comendadores no se tengan otro, que la Renta del censo, y sean obligados a pagar los pasajes de los hijos, y dependientes sobredichos, que querran ser recibidos por Caballeros de la Religion, en la manera, y forma, q' arriba se ha especificado con pagar a un las resposiones, y imposiciones al comun Tesoro, segun el curso de las otras Encomiendas de la dicha Castellania de Amposta, y con los pactos, y condiciones arriba dichas, y no sin ellas, prometter por mí, y en nombre mio, con solemne stipulacion, invariablemente, y en todo tiempo venidero guardar, y tener por firme, y valedera la dicha donacion.

L. I y fun-

y fundacion, y renunciar a qualesquiera
beneficios, favores, y auxilios de quales-
quiera leyes, usos, y costumbres que en
contrario sean, queriendo, que la dicha
donacion, y fundacion, y las cosas en ella
contenidas sean validas perpetuamente, y
se guarden, inviolablemente, y a cerca lo
sobredicho puedan prestar en anima mia ju-
ramento, conforme al costumbre de dicha
Religion, y generalmente hazer, decir,
exercir, y procurar por mi, y en nombre
mio todas, y cada unas otras cosas que a
cerca lo sobredicho, y en a quello fueran
necesarias, y que yo haria, y hazer podria
siendo presente, aunque sean tales, que re-
quieran poder mas especial, prometo ven-
turer por firme, agradable, seguro, y va-
letero perpetuamente todo lo, que por los
dichos mis Procuradores, y qualesquiera
dellos por si agerca lo sobredicho, sera
comparezido, suplicado, presendado, pro-
metido, renunciado, jurado, dicho, he-
cho, y procurado, y a quello no revocar
en tiempo alguno la obligacion de todos
mis bienes, y Rentas, Mobles, y Sitios,
habidos, y por haber en todo lugar. Fue
hecho lo sobredicho en la Villa de Caspe el
primero dia del mes de Abril del año con-
tado del Nacimiento de nuestro Señor Jesu
Christo mil, seycientos, y tres; presen-
tes testigos fueron a lo sobredicho llamados
y rogados Juan Perandreu Justicia de la Vil-
la de Caspe, y Juan Pouz Alcayde del Bar-
rio de Sanct Juan de la dicha Villa, domi-
ciliados en la dicha Villa de Caspe; esta
firmado el presente poder en su nota origi-
nal debitamente, y segun fuero del pre-
sente Reyno de Aragon signo de mi Juan
Casteldafinos habitante en la Villa de Caspe,
y por las autoridades Apostolica por de-
quiere, y Real portado el Reyno de Ara-
gon publico Notario, qui alas sobredichas
cosas juntamente con los testigos arriba
nombrados presente fui, y en parte segun
fuero lo scribi, y lo otro scribir haze con-
sta derafos, emendados, donde se lee, los
nuevos, & cerre &c. Illmo, y Rmo Señor,
y sacro General Cap. Fray Hernando Ruyz
de Prado humilde Religioso de V. S. Illma,
assi como Procurador de Fray Estevan Cla-
ramunte, Baylio de Caspe, especialmente
deputado, como parece por su Procura au-
tentificada, que presenta a V. S. Illma, y
S. G. C. hecha en Caspe por el Notario
Jua Casteldafinos el primero del mes Abril
de 1603. Para effeto de hazer obligacion
en serugio de la Religion por su devocion,
y afficion, y assi en nombre de su Principal
offrece, y da veynte y dos mill escudos
de principal cargados, y asegurados sobre
la Universidad de la Villa de Caspe con mil
escudos de renta, los quales, an de servir
para hazer Bucos de Galeras para el servicio
de la Religion, conforme las condiciones
concedidas del Capitulo general de Mon-
señor Garzes de buena memoria, quedo
el dicho Baylio Claramunte los otros doce
mill escudos de principal, sobre el Reyno
Patrimonio del Reyno de Sicilia, refer-

vada emperò condicion de haver de pagar
la Religion el pasaje de a aquellos a quien
en su donacion, mas amplamente declara,
como de todo mas largamente se contie-
ne assi en la Minuta estipulada en dicho Ca-
pitulo general, como en esta, que aora se
ha de hazer de nuevo de esta su nueva dona-
cion, la quales todas dos se presentan a
V. S. Illma, y S. G. C. para que sean servidos
de verlas, y conforme la afficion, y
devocion de dicho Baylio Fray Estevan
Claramonte estipularla tambien de nuevo
conforme se hizo en el ultimo Capitulo ge-
neral pasado. Quam Deus &c. Fray Her-
nando Ruytz de Prado. Quibus bene per-
spectis, recognitis, & perceptis, statim
post juramentum, & compromissum, de
more nostro laudabili, juxta formam statu-
torum in Rev. Dños sexdecim Capitulares
legitime per Nos electos factum, ipsi etiam
presentibus, & nobiscum pro Tribunali
sedentibus, antequam ad eorum Conclave
secesserint, in presenti plena nostri Ca-
pituli generalis sessione legitime congregata,
de prelibati Magistri nostri, nostraque li-
centia, certa scientia, & expressa volunta-
te, assensu, pariterque consensu, ipse Fra-
ter Ferdinandus Ruytz de Prado procuratorio
nomine ipsius Venerandi Bajulivi Clara-
munt, infrascriptum utile, perpetuum,
nobile, & memorabile, novum, & secun-
dum munus nunquam satis laudandum,
Nobis, Religionique nostre obtulit, do-
navit, atque dicavit: & Nos illud libentis-
simo, ac gratissimo animo, plurimisque
gratis relatis, & reiteratis acceptavimus,
& acceptamus in vim contractus infrascripti
inter Nos prelatos Magistrum, & Ge-
nerale Capitulum ex una, & prelatum Re-
ligiosum nostrum Fratrem Ferdinandum
Ruytz de Prado Procuratorem, ut pre-
fertur, dicti Ven. Bajulivi Claramunt, par-
tibus ex altera per ministerium, & solem-
nem stipulationem, & publicationem in-
frascripti ordinis nostri Vice-Cancellarii
initum, & solemnibus juramentis vallatum
tenoris sequentis.

In Nome della Santa, ed Individua Tri-
nità Padre, Figliuolo, e Spirito Santo, e
della Immacolata, e Gloriosissima Vergine Ma-
ria, e del nostro Padrone S. Gio: Battista. Amen.
Nell' Anno 1603, ab Incarnazione Do-
mini, alli 19. del mese di Febraro, nel Pon-
tificato della Santità di Nostro Signore Papa
Clemente VIII., a suono di Campana, e se-
condo l'usato costume su congregato, e cele-
brato il sacro General Capitulo del sacro Or-
dine dell' Ospedale di S. Gio: Battista Geroso-
limitano nella Città Valletta dell' Isola di
Malta, e nella Sala, e luogo solito del Pa-
lazzo Magistrale, nella quale sono interven-
nuti, e stati presenti l' Illustrissimo, e Reve-
rendissimo Signore Gran Maestro di detto Or-
dine Frà Alofio di Wignacourt, il Molto Re-
verendo Sig. Vescovo di Malta, il Reverendo
Signor Priore della Maggiore Conventuale
Chiesa del nostro Padrone S. Gio: Battista Ge-
rosolimitano, e tutti gli altri Ven. Signori
Bajulivi, Conventuali, Priori, Bagliovi Ca-
pito-

pitolari, Pileri, Signori Procuratori della
Ven. Priori, e Bagliovi Capitolari absentati
delle Venerabili Lingue, e della Signori Com-
mendatori di tutti li Priorati soliti a interve-
nire, e formare completamente il Sagro Ca-
pitolo Generale, sommo, e supremo Tribuna-
le della S. Casa, e Religione dell' Ospedale
di S. Gio: Gerosolimitano, nel qual Sagro Ca-
pitolo generale si levò con licenza di Monsi-
gnore Illustrissimo sudetto Gran Maestro il Si-
gnore Frà Ferdinando Ruytz de Prado, come
Procuratore del Ven. Signore Frà Stefano
Claramunt Bailio di Caspe, e Commendatore
delle Commende di Calatayud, e S. Per di
Calanda della Ven. Castellania di Amposta,
e con ogni debita riverenza umilmente espose
aver, gran tempo fa, il detto suo Sig. Prin-
cipale desiderato molto di pervenire a stato ta-
le, di potere in vita sua ritovar occasione di
dimostrare parte della molta gratitudine dell'
animo, che tiene verso la Sagra Religione per
li molti onori, carichi, dignità, e benefiej
da lei ricevuti, e considerando, che insieme
con l' Ospitalità la professione di detta sua Re-
ligione su il fare la guerra agl' Infedeli, e
massime per Mare, ora che si abita quest' Iso-
la, non essendo restato alla Religione alcun
altro modo più opportuno a perseguirli, che
con Galere, le quali acciò abbiano da essere
leggere, e durabili, si devono fare di legna-
me buono, bene stagionato, il che ha osserva-
to esso Sig. Bailio Claramunt per aver fatto
finire due Bucchi di Galere, e varare in Mal-
ta in due Invernate, mentre fu Generale, e
le condusse in Malta; Quindi è, che si mosse
con zelo di buon Religioso di fare nel Capitulo
Generale precedente, celebrato dell' an-
no 1597. ab Incarnazione, spontaneamente
offerta, e donazione a detta sua Religione,
di dodici mila scudi capitale, acquistati
dalla Reggia Corte del Regio Patrimonio
del Regno di Sicilia, con loro intrasur-
ro, ad effeto di farsi della Censi tanti
Bucchi di Galere in servizio del pubblico, in
quelli modi, e forme, e come più amplamente
appare per lo Istitimento fatto tra detto Sagro
Capitulo, ed esso di Claramunt per mano del
Vice Cancelliere dell' Ordine in pieno Capi-
tolo, alli quattro giorni di esso Capitulo, ed
alli 13. di Gennaro 1597. ab Incarnazione,
siccome più largamente appare per esso Istiti-
mento, al quale si debba aver piena relazione,
ed aument. adoffegli lo stesso desiderio, e devo-
zione, ed animo grato alla giornata, procura-
re di più acquistare, siccome acquisto altri
dieci acquisti capitali, juxta formam Bullae,
che sono li Censuali infrascripti, e seguenti.
E primieramente sedici mila soldi d'averi Ja-
queses censuali, e di annua pensione con tre-
cento cinquanta, e due mila soldi Jaqueses
di proprietà, e sorte principale, che sono ca-
ricati in otto censuali a forma di Bolla, li
quali li Giurati, Consiglio, ed Università,
e persone particolari vicini, ed abitatori della
Villa di Caspe in universale, e particolare
hanno venduto, ed originalmente caricato, ed
imposto in favore di esso Signor Bailio Clara-
munt sopra tutti li beni, e rendite della det-
ta Villa, e della particolari vicini, ed abi-
Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

267 AN. CH.
1607.
ratori di detta Villa, e sono dell' otto Censua-
li, con due mila soldi pensione ogni anno, e si
pagano alli 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21., e 22.
del mese di Settembre, come dal sopradetto
più amplamente consta, ed appare per otto
Istitimenti pubblici di detti Censuali, celebrati
nella detta Villa di Caspe ai 21. del mese di
Settembre l' anno della Natività di Nostro
Signore Gesù Cristo 1601., ricevuti per
Pietro Figueroa Notaro Reale della detta
Villa di Caspe. Item quattro mila soldi Ja-
queses censuali, e di annua pensione in due
censuali di due mila soldi l' uno con ottantotto
mila soldi di proprietà, e sorte principale,
li quali detti Giurati, Consiglio, Universi-
tà, e particolari persone abitatori della de-
tta Villa di Caspe in generale, ed in partico-
lare hanno venduto, ed originalmente cari-
cato, ed imposto in favore del detto Signor
Bailio Claramunt sopra tutti li beni, e ren-
dite della detta Villa, e della particolari abi-
tatori di essa, li quali si pagano ogni anno al-
li 13., e 14. del mese di Settembre, come dal
sopradetto più amplamente consta, ed appare
per due Istitimenti pubblici di censuali celebrati
nella detta Villa di Caspe alli 11. di Agosto
l' anno della Natività di Nostro Signore Ge-
sù Cristo 1602. ricevuti dal sudetto Pietro
Figueroa con tutte quelle pensioni, e censi,
che di quelli, e d' ogni uno di essi hanno corso,
e si devono, correranno, e si doveranno dalli
13. del mese di Settembre dell' anno prossimo
passato 1602. in perpetuo per tutti li tempi
d' avvenire, alli quali si abbia in tutto, e
per tutto relazione, e ciò allo stesso fine, ed
intenzione di dedicarli in beneficio della sud-
detta sua Sagra Religione per la medesima
causa di fare Bucchi di Galere sperando con
buono esempio di fare paese alla posterità la
gratitudine, e devota intenzion sua, ed a fi-
ne, che essi Bucchi di Galere si facciano, e più
facilmente, ed in maggior numero. Per que-
sto con licenza, volentà speciale, ed espresso
consenso, e libero assenso del sudetto Illustris-
simo, e Reverendissimo Signor Gran Maestro
suo Superiore vive vocis oraculo, dato, e
concesso esso Signor Procuratore del detto Si-
gnor Bailio Claramunt di sua spontanea, e
libera volontà, con gratissimo animo, e reli-
gioso affetto del suo Principale, in ogni mi-
glior modo, presentò, diede, e fece libero do-
nativo alla sudetta Religione, e Sagro Ordine
Gerosolimitano, ed a S. S. Illustrissima, e
detto Sagro Capitulo generale in nome di esso
Ordine, e Religione li sudetti capitali, con
tutti li loro censi decorsi dalli 13. di Settembre
dell' anno prossimo passato 1602., e che sono
per decorrere in perpetuo, ed il loro pieno do-
minio, e proprietà irrevocabilmente, e con le
condizioni però, e modi, e qualità infrascripte,
e non altrimenti, né in alcun altro mo-
do, e che perpetuamente, & can. is futuris
temporibus il Ven. Signor Gran Conservatore
Capo della Ven. Lingua di Aragon, Catalo-
gna, e Navarra, moderno, e che per il tem-
po sarà, ed in sua assenza del Convento, e
Residenza della Sagra Religione il Signor Pi-
liero della sudetta Ven. Lingua Luogotenente
di esso Signor Gran Conservatore solo, o chi
L 1 2 overò

averà facoltà, ed autorità sua, così, come se gli dà per il presente pubblico Istrumento, con libera potestà, ed amministrazione di esigere, e recuperare li sudetti Censi annuali di detti luoghi, o da chi ne sarà debitore, e quietare, e liberare, quelli subito depositare nella Tavola delli depositi della Città di Saragozza d' Aragon, o farsi depositare in essa Tavola senza toccarli da quello, che averà facoltà, ed autorità da esso Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente specialmente, ed espressamente, e non per altra persona: Non ostante qualsivoglia urgente necessità, caso, o ragione, che si presentasse, e paresse mettere, ed indurre necessità di doverli fare il contrario, debba prendere da detta Tavola delli denari depositati pervenuti, e procedenti dalli sudetti Censi quella quantità di denari, che gli parrà essere di bisogno per far tagliare il legname, e condurlo dove si averà da fare il Buco, o Buchi delle Galere, ed appresso per fare fabbricare detti Buchi di Galere finiti, negri, atti a potersi varare in mare con il loro Schiffo, e con tutti li suoi Banobi, Rambate, e Pavese, e con tutti li suoi Alberi, ed Antenne, e Palamenta, ed in somma con tutte le cose necessarie di legname senza alcun altra sorte di guarnimento, nè di Sarciane, nè di Vele, nè d' altra, che delle cose di legname solamente; e che si faccia in quel luogo, e di quella misura, grandezza, e forma, che sarà designata, ed ordinata dall' Illustrissimo Signore Gran Maestro, e suo Ven. Consiglio di otto in otto anni, o più lungo tempo, o meno, secondo, che daveranno li Buchi primi delle Galere, che saranno fatti, e gli altri appresso navigabili, cominciando fare li primi con li primi censi, che saranno maturati del detto Capitale, li quali Buchi di Galere sieno per servire alla Religione sudetta per Galera Capitana, o altre, secondo parerà al detto Illustrissimo Signor Gran Maestro, o suo Ven. Consiglio; parendi detto Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o chi averà facoltà da lui, in ogni modo li debba far fare di legname tagliato in buona Luna al suo tempo, stagionato, e secco, facendoli fabbricare à bell'agio à poco à poco da buon Capo Maestro, e buoni Maestri di Ascia, e Calafusi, talchè vengano ad essere Galere perfette, durabili, e leggere, essendosi conosciuto per esperienza, che per non essersi fatti in tal maniera li Buchi delle Galere, sono riusciti pesanti, e di poco durata, ed una delle cause, che hanno mosso esso Signor Bailio di Claramunt di fare la prima, e la presente seconda disposizione è stata, a fine che la Capitana della Religione, o altre Galere sieno sempre fabbricate in tutta perfezione, e per questo effetto Sua Signoria Illustrissima, e Ven. Consiglio debbano dare l' ordine sudetto quattro anni avanti, puichè à giudizio di esperti non è bisogno di minor tempo per fabbricarli della perfezione, e bontà sudetta, lasciando, e restando à carico della Religione l'ottenere, e fare spedire di mano in mano le licenze di tagliare, ed estrarre il legname. Che nella Poppa di ogni Buco di Galera, li Buchi, che si farà nel modo sudetto, si debbano mettere le Armi, ed

Insegne della Sagra Religione, e dell' Illustrissimo Signor Gran Maestro moderno, o di chi sarà in quel tempo in tutti li luoghi, che parerà convenire di metterli, e che si debba ancora mettere in detta Poppa nelle due parti di essa in uno delli Tavolieri, o Quadri per banda il luogo apparente le Armi del sudetto Signor Bailio di Claramunt, e nel Dragante s' intagli in lettere majuscole, ed indorare il Nome Claramunt per cagionare, e far nascere con questa memoria volontà agli altri Religiosi di fare simili opere in beneficio della Religione: Dichiarando, che dovendo uno delli sudetti Buchi essere la Galera Capitana della Religione, oltre di mettere le Armi, ed il nome, come di sopra si è detto, si debba fare la Poppa di essa Capitana sonuosa, figurata di rilievo, ed indorata, col suo Fanale alla moderna, e di bellissima fattura, come meglio parerà all' Illustrissimo Signor Gran Maestro, e suo Ven. Consiglio. Ma quelli, che doveranno servire per Galera della Squadra, la loro Poppa si faccia liscia, ed ordinaria, con metterli le Armi, ed il Nome Claramunt, come di sopra si è detto, e la sudetta prima Galera, o sia Capitana, o altra, sia nominata perpetuamente del Nome del Glorioso Protomartire S. Stefano, e che però sopra la Poppa si metta in figura di rilievo la sua Immagine ben intagliata, e dipinta, ed adorna di oro, e colori fini. Et la seconda Galera dopola Capitana sia nominata perpetuamente S. Lorenzo, e perciò sopra la Poppa si metta in figura di rilievo la sua Immagine, bene intagliata, dipinta, e adorna di oro, e di colori fini. E dopo fatti detti Buchi di Galere, del modo di sopra, delli primi censi sudetti, esso Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o chi da esso averà facoltà, ed autorità, secondo, che essi censi di mano in mano matureranno, così, come annualmente devono entrare, e si raccolgono, debba all' avvenire impiegarli in compra di altrettanti Capitali sicuri, e rendibili per quel censo si potrà trovare più utilmente. E così si farà sempre, mentre, che non succederà il caso dovevsi fare altri Buchi di Galere. Di modo, che se col tempo, crescesse tanto la rendita, che si potessero fare più Buchi di Galere, per servizio della Religione, si debbano fare, secondo, che il tempo, e la necessità apporgerà al giudizio di detto Illustrissimo Signor Gran Maestro, e suo Ven. Consiglio, nel modo però, e forma, che di sopra si è detto per mano, o autorità delli sudetti Signori Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o per chi da esso averà facoltà, e potestà, e non da altri. E fatto detto Bucho, o Buchi di Galere da detti Signori Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o dalla persona, che da essi averà la facoltà, e potestà, si debbano consegnare à chi il Gran Maestro, o suo Ven. Consiglio ordineranno in terra atti à vararsi, come di sopra si è detto, e che la Religione sia obbligata incontinentemente, che riceverà essi Buchi di Galere nuovi, fare consegnare al sudetto Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o da chi averà facoltà, ed autorità da essi, li Buchi vecchi di Galera, in luogo delli quali si faran-

faranno fatti li nuovi con le cose, che furono consegnate prima con li sudetti Buchi vecchi, nella qualità, che si troveranno. E volendo il Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o chi averà da essi facoltà, e potestà, che li Buchi rilasciati, da consegnarsi, come è detto, sieno tirati, e ritirati in terra, questo si debba fare à carico, e spese della Religione, li quali Buchi si debbano far vendere da esso Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o da chi averà da essi l' autorità, e facoltà al maggior prezzo, che si potrà trovare, il qual prezzo sarà in aumento, e per servizio del nuovo Bucho, o Buchi di Galere, che si averanno da fare, o aumento del censo, e che interim il denaro, che si caverà, si debba mettere nella sudetta Tavola, e nel medesimo tempo il detto Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente doverà presentare all' Illustrissimo Signor Gran Maestro il conto veridico, e legale della spesa fatta in fabbricarli, e spedirli, il qual conto si abbia da vedere, e riconoscere da quella persona, o persona, che deputerà, e nominerà Sua Signoria Illustrissima, e dichiarerà esso Signor Procuratore in nome di esso Signor Bailio Claramunt, non volere, che detto conto si debba per altro effetto dare, eccetto a fine, che si riconosca, e con ragione si laudi la fedeltà, diligenza, e sparagno, col quale si sarà fatta la spesa del detto nuovo Bucho, o Buchi di Galere, solamente caricandone la coscienza di esso Signor Gran Conservatore, e suo Luogotenente, e che mutandosi il Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, ed eleggendosi altro in suo luogo, debba dare conto, come di sopra, ed illustrisca il successore dello stato, e termine, che si troverà il legname tagliato, o li Buchi incominciati, e di ogni altra cosa dipendente da questa, e dalla prima fondazione, con l'antica consegnazione di ogni cosa, acciò si possa continuare, e compiere quanto in questo Istrumento si è ordinato, e che tali conti, ed istruzioni, si debbano mettere, e conservar nella Cassa della sudetta Ven. Lingua. Che essendosi acquistati detti Capitali con patto di reuoluzione, che li denari si debbano depositare nella Tavola sudetta, così ancora per patto espresso, esso Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, o chi averà facoltà, ed autorità da loro, debba fare il medesimo deposito in essa Tavola delli denari, che procederanno dalla reuoluzione delli censi, che oltre il sudetto capitale si faranno aumentati, e di mano in mano si andranno aumentando, come di sopra si è ordinato, lasciando li detti depositi in essa Tavola, fintanto che li denari si troveranno ad impiegare, ed investire in nuovi censi, in modo, che li depositi delle sudette reuoluzioni si aebbano sempre fare in essa Tavola, e non altrove, tante volte, quante succederà il caso di farsi le reuoluzioni sudette in tutto, o in parte, rispettive, e d' impiegare, et supra, con gli stessi patto, e condizioni, obbligando di più li debitori delli censi per patto espresso, che li debbano pagare, e mettere in detta Tavola. E che li detti denari non si possano spendere, nè servire, nè cavare da detta Tavola per altro effetto in modo alcu-

no, nè per qualsivoglia caso, o autorità, o permutazione, o diminuzione di volontà, se non per il sudetto effetto di ricomprare di capitali, e di loro censi, o per la fabbrica di detti Buchi di Galere nel modo, e forma di sopra, cunctis perpetuis temporibus; e che detta Tavola per isbordare il denaro a chi ordinerà detto Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, si tenga per sufficiente cautela, l' aver solamente fede del Gran Maestro, e suo Ven. Consiglio, per il quale appaja l' ordine dato al Gran Conservatore, o suo Luogotenente di fabbricare Bucho, o Buchi di Galere. Che sempre, e tutte le volte in perpetua, che alcuno delli figliuoli, e discendenti del Sig. Alberto Claramunt, volessero venire a pigliar l' Abito in grado di Frà Cavalier, e di nostra Religione, subito che il Sig. Gran Conservatore, o suo Luogotenente sarà avvisato di questo animo, e deliberazione, loro debba pagare, o far pagare in poter del Ricevitore della Religione residente in Saragozza di Aragon la somma importante il passaggio, che al presente, e per il tempo avvenire sarà solito, ed ordinato di pagarsi al comun Tesoro, in grado di Cavaliero, a beneficio de' sudetti figli, e discendenti del sudetto Signor Alberto, e che la detta Tavola la debba pagare ad ogni ordine del sudetto Signor Gran Conservatore, o suo Luogotenente, scrivendoli, debbano recuperare dal Ricevitore sudetto le Apoche, o sieno Polize del pagamento de sudetti passaggi, e presentarle al Sig. Conservatore Conventuale, e farle registrare al comun Tesoro, di modo che arrivando in Conto li figliuoli, e discendenti sudetti, trovino già il passaggio loro pagato, e notato al comun Tesoro, acciò non ricevano pregiudizio da que' Gentiluomini, che potranno venire insieme con essi nella receptione, ed anzianità per mancamento di non essersi pagato il loro passaggio, e si trovino quieti, e liberi dall' obbligo del sudetto passaggio, ed il Ricevitore s' intenda in virtù di esse Cedole, ed Apoche, caricato di essi passaggi à beneficio del comun Tesoro, in modo tale che li figli, e discendenti perpetuamente per il modo sudetto restino, e sieno franchi, e liberi di pagare alcun altro passaggio, e se per caso l' avessero pagato, gli debba essere restituito dal comun Tesoro, il quale abbia azione di farsi pagare, come di sopra. Ed in difetto, e mancamento delli figli, e discendenti del sudetto Sig. Alberto Claramunt, vuole, ed intende esso Signor Procuratore del Sig. Bailio Claramunt, che nel sudetto privilegio di non pagare altro passaggio, se non come di sopra, subentrino à godere perpetuamente ancora li figli, e discendenti di quel gentiluomo, che perpetuamente sarà erede, e successore del luogo di Aragona, che oggi esso Signor Alberto tiene, e possiede per vincolo, e vincolato dalli suoi Anecessari, e venendo uno à mancare li sopradetti, subentrino à godere il medesimo privilegio di franchezza di passaggio perpetuamente li figli, e discendenti di quel gentiluomo, che successivamente sarà padronio, e possessore della Casa, che oggi possiede-

scde nella Città di Balbastro il sudetto Signor Alberto Claramunt, come di sopra è specificato: intendendo però, che resti in elezione, e volontà delli prenommati, e qualsivoglia di essi, che hanno da godere del modo sudetto il privilegio, e beneficio del detto passaggio, che detti loro passaggi si paghino nella Tavola delli Depositi della detta Città di Saragoza di Aragon, o nella Tavola della Città di Palermo, dove ognuno delli sudetti meglio vorrà, e nel modo, e maniera sudetti. Si riserva il Signor Bailio Claramunt sudetto, vita sua durante, che nel presente Istrumento, lui solo in ogni caso di ambiguità, ed inconvenienza, o altra causa, di dichiarare meglio la volontà sua, alla quale dichiarazione si debba stare nel modo, e forma, che la farà, senza solennità alcuna; e che per qualsivoglia caso opinato, o inspinato, così di guerra, di ribellione de' Popoli, fame, e peste, come di ogni altra necessità, quantunque estrema, e di qualsivoglia simile, o dissimile maggiore, o minore, o che immaginar si possa, etiam insolita, e più pia vista, né intesa, la Religione, né il Capitolo generale, né qualsivoglia altro, possa alterare, dispensare, diminuire, né mutare la volontà del detto Sig. Bailio Claramunt sudetto, e che in sua vita, come di sopra, gli parerà di dichiarare, ed ordinare, né qualsivoglia di dette clausole, condizioni, modi, o circostanze, né impetrare, né dimandare da qualsivoglia Superiore, o Potentato, grazia, licenza, o facoltà di poterlo fare, né anco dal Sommo Pontefice, ed impetrata, che fosse, de fatto per narrazione di qualsivoglia questo colore, caso, e necessità sudetta, che s'intenda subreptitie, & obreptitie impetrata, e non possa usarla in modo alcuno esso Convento, Capitolo generale, e Sagra Religione, né altri, restando sempre la presente disposizione, e fondazione nella sua forza, vigore, ed osservanza, come nel presente Istrumento si è specificato, ed ordinato, e se per caso, il che non si deve presumere, occorresse, che nella Religione non si osservassero tutte, o parte delle cose stabilite, ed ordinate nel presente Istrumento di fondazione, per qualsivoglia causa, e modo, dichiara, e vuole esso Sig. Procuratore à nome del detto Sig. Bailio Claramunt di adesso per allora, che la presente donazione sia così, come non fosse mai fatta, nel qual caso della inosservanza sudetta la Ven. Castellania di Amposta sia ipso iure, & ipso facto Dominica, e Padrona tanto delli Capitali sudetti, e qualsivoglia di essi, quanto ancora di tutti li nuovi capitali acquistati, ut supra, e censi fin allora maturati: Con questo però, che senza dilazione debba istituirsi, erigere, o fare una nuova Comenda per cabimento, o miglioramento delli Cavalieri di detta Castellania, di tutti sudetti denari, e capitali da smutarsi more solito, la quale sia nominata perpetuamente la Comenda di Claramunt: e che il Commendatore di essa nuova Comenda, ne altro possa disporre delli capitali, in modo alcuno, né per qualsivoglia ragione. Ed in caso di relazione li capitali stiano in detta Tavola, finché il Commendatore con consiglio, e volontà del-

la maggior parte delli Cavalieri soli Collegialiter congregati in Castellania, torni ad impiegarli in altri capitali buoni, e sicuri tutte le volte, che succederà relazione nel modo, e forma sudetti: Di modo che li Commendatori non abbiano altro, che la rendita del censo, e sieno obbligati di pagare li passaggi delli figli, e discendenti sudetti, che vorranno essere ricevuti per Cavalieri della Religione nel modo, e forma, che di sopra si è specificato, con pagare anco le responsioni, ed imposizioni al comun Tesoro, secondo il corso delle altre Comende della detta Castellania di Amposta. E finalmente la presente donazione, promette esso Sig. Procuratore in nome del detto Sig. Bailio Claramunt con solenne stipulazione inviolabilmente, ed in ogni futuro tempo osservare, ed averla rata, e grata, rinunciando l'una, e l'altra parte à qualsivoglia beneficio, favore, ed ausilio di qualsivoglia legge, costume, ed osservanza, che ostasse in contrario. Volendo, che la presente donazione, e fondazione, e le cose in essa contenute abbiano perpetua validità, ed inviolabile osservanza, e così giurorono, poste le loro mani sulla Croce dell' Abito loro, conforme è il costume del detto loro Ordine, la qual donazione, offerta, e volontà del detto Sig. Bailio Claramunt essendo stata perfettamente intesa delli prenommati Illustrissimo, e Reverendissimo Signor Gran Maestro, ed altri Signori del sudetto Sagro Capitolo generale con tutte le condizioni, modi, e qualità sudette, procedendo la licenza, e consentimento di Sua Signoria Illustrissima, come di sopra si è detto, esso Illustrissimo, e Reverendissimo Monsignore, e detto Sagro Capitolo generale, con il scrutinio delle balie nemine discrepante, con allegro, giocondo, e gratissimo animo l'hanno accettato, ed approvato di loro spontanea, e libera volontà in nome di ciascheduno di loro, e de' suoi Successori, e dell' Ordine sudetto, in ogni miglior modo, che possono, hanno promesso, e data la lor fede pubblica di tutto il sudetto Ordine ad esso Sig. Procuratore presente, e riverentemente stipulante in nome del detto Sig. Bailio Claramunt, che tutte, e qualsivoglia cose sudette sempre, ed in ogni futuro tempo le manterranno, e le averanno, e saranno avute da ciascheduno del detto Ordine per grate, e ferme, e non se gli contrarverrà in cosa nessuna, dirette, o indirette per qualsivoglia causa, o questo colore, anzi sempre inviolabilmente saranno osservate: Ed acciocché tutte, e singole qualsivoglia cose premesse abbiano, e debbano avere loro effetto plenario, Monsignore Illustrissimo Gran Maestro, e tutti li Signori Capitolanti hanno promesso per se, e loro Successori attendere, ed osservarle, ut supra, & ad cautelam, de certa eorum scientia, & Capituli generalis auctoritate, hanno derogato à tutte, e qualsivoglia cose, che in qualunque modo potessero essere, suppiendo tutti, e qualsivoglia difetti tam juris, quam facti, volendo, che in nessun modo si possa contravvenire, etiam per qualsivoglia causa, che immaginar si potesse: e per perpetua, ed inconcussa osservanza di tutte le sudette cose, Monsignore Illustrissimo,

strissimo, e Sagro General Capitolo, hanno promesso, e promettono impetrare dalla Santità del Papa confermazione della presente fondazione del modo, che di sopra è espresso con tutte le clausole, e clausole favorabili in forma larga, e sufficiente per la corroborazione, e perpetua validità del presente atto, ed ordinato à me Vice-Cancelliere di spedire à nome di Sua Signoria Illustrissima, e Sagro Capitolo la Bolla plumbea loro Capitolare con inserzione di tutta la presente fondazione. Testes autem ad premissa omnia fuerunt Domini Fratres Socii Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Magni Magistri in sacro generali Capitolo existentes, & in Registro Capituli descripti, nec non D. F. Laurentius de Virien Pupetieres Magister Hospitii, ac Procurator ipsius Illmi Domini F. Franciscus de Arguedas, & Alcanius Sordus J. U. DD. Auditores prelibati Illustrissimi ad premissa omnia vocati, pariterque rogati per me Fratrem Joannem Othonem Bosium Commendarum de Auximo, de Gradulis, de Vilanterio, & Civitatis Theatinæ, sive de Chieti, Prioratum Urbis, Lombardie, & Capue Commendatarium, ac Sacre Religionis, & Ordinis Sancti Joannis Hierosolymitani Vice-Cancellarium, adhibito, ut supra, scrutinio ballotarum, quod extitit nemine penitus discrepante omnium, & singulorum Dominorum Capitularium. Quare Nos agnoscentes, & attendentes omnia, & singula inter Nos, & prefatum Ven. Capis Bajulivum, sive eius Procuratorem supradictum in preinserto contractu concordata, concessa, donata, dicata, firmata, disposita, & stabilita fore, & esse Religionis, Ordinis, & professionis nostre summe utilitatis, commodi, & ornamenti, nihilque fructuosius, conducibilis, atque ad conservacionem nostri status in obsequio Dei, totiusque Christiane Reipublice prestantius effici potuisse, nec possesicet ad eorum omnium subsistentiam, & perpetuam validitatem per solum contractum ipsum preinsertum sufficienter provolum existat; ad abundantem tamen cautelam, ut eo tenacius observentur, & difficultius, immo nullo modo derogari possit, juxta etiam a Nobis in eodem contractu per juramenta nostra promissa, presenti nostro capitulari diplomate, omni meliori modo, via, jure, & forma, quibus melius, & validius facere possumus, & debemus, invicem maturo, & deliberato consilio, de nostra certa scientia, etiam motu proprio, premissa cum omnibus, & singulis statutis, ordinationibus, decretis, definitionibus, pactis, conventionibus, promissionibus, voluntate, ac penis, inhibitionibus, aliisque omnibus, & singulis clausulis Italico idiomate in preinserto contractu contentis, & expressis, iterum firmamus, statuimus, concordamus, concedimus, acceptamus, laudamus, approbamus, confirmamus, & de novo concordamus, & concedimus, presentisque scripti patrocinio communimus: suppletes nostra suprema auctoritate capitulari omnes, &

singulos defectus tam juris, quam facti, si qui forsitan intervenerint in eisdem. Non obstantibus statutis, ordinationibus Capitularibus, consuetudinibus, usibus, & quibuscumque in contrarium existentibus, sive dicantibus, eisque omnibus ad effectum preinsertorum, auctoritate Capitulari, sufficienter derogamus, ac expresse derogatum esse declaramus. Precipientes universis, & singulis dicte domus nostre Fratribus, quacumque auctoritate, dignitate, officioque fungentibus, presentibus, & in perpetuum futuris, in virtute sancte obedientie, ne contra presentes nostras contractus, consensus, constitutionis, approbationis, concessionis, & confirmationis literas aliquatenus facere, vel venire presumant, sed eas studeant inviolabiliter observare. Supplices denique humiliter S. D. N. D. Clementem, divina Providentia Papam VIII., & Sacrosanctam Sedem Apostolicam, ut ea etiam approbare, & ratam habere, omnesque, & singulos defectus tam juris, quam facti supplere, & de novo concedere, & statvere dignetur. In cujus rei testimonium Bulla nostra communis plumbea presentibus est appensa.

Datum Melite in Conventu nostro, durante Capitulo nostro generali, die 19. mensis Februarii 1603. ab Incarnatione.

Et quia se habet veritas, factaque fideliter cum originali collatione, concordare comperimus: Ideo in hujus rei testimonium Bulla nostra Magistralis in Cera nigra presentibus est impressa.

Datum Melite in Conventu nostro die 10. mensis Januarii 1605. ab Incarnatione.

Sequitur legalitas in forma.

§.3. Cum autem firmiora sint ea, que Sedis Apostolicæ patrocinio muniantur, & propterea, sicut pariter accepimus, Magnus Magister, & Conventus predicti cupiant, hujusmodi institutionem, & fundationem, cum conditionibus quibuscumque in illa expressis, per Nos Apostolica auctoritate confirmari.

§.4. Nos illorum votis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, eoque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & quemlibet eorum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ex certa scientia, ac mera deliberatione nostra, deque Apostolice potestatis plenitudine, institutionem, & fundationem per dictum Stephanum factam supradictam, ac illius acceptationem, & conditiones quascumque in illis appositas, juxta preinsertæ Bullæ Magistralis, & Instrumenti de super celebrati tenores, dummodo licite sint, & honeste, ac Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis non

Predicta scriptur confirmata.

Confirmata Paulus.

non contraria, ac ipsas præsertim Bul- lam Magistralem, & Instrumentum, ac omnia, & singula in illis contenta, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenierint in eisdem supplemus, ac institutionem, & fundationem prædictam, atque in ea expressas conditiones omnes, ab ipsis Magistro, & Conventu acceptatas, & emologatas, perpetuo validas, firmas, & efficaces fore, & esse, ac ab ipsis nunc, & pro tempore existentibus Magistro, & Conventu, cæterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, inviolate perpetuo custodiri, & observari debere: sique per ipsos Magistrum, & Conventum, aliosque quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogat ob- stantibus.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Hospitalis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Hospitali, ejusque Magistro, Conventui, & Fratribus, ac quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, alisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 17. Maii 1607. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 17. Maii 1607. An. II. (a)

(a) Die 22. mensis hujus Paulus Pontifex Constitutiones in ultimo Capitulo Sacri hujus Militariæ Ordinis editas, confirmavit in forma specifica literis, quibus initium est: Et si viginti Pastoris: Ex autem considerandas putavimus, cum facili negotio legi possint in Codice Diplomatico ejusdem Ordinis.

Commissio Nuncio Apostolico apud Regem Hispaniarum, ut illud tamquam perpetuum Administratorem, & Magistrum Militiæ de Montesia Ordinis Cisterciensium, conservet in jure præsentandi ad septem Parochiales Ecclesias Diocesis Dertusenæ.

Ex Regest. in Secret. Brno.

Dilecto filio nostro, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Dilecte fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

IN Beati Petri Apostolorum Principis solo merito licet imparibus, divina favente clementia, constituti, ad ea potissimum Nos invigilare, ac intendere convenit, per quæ Militiarum quarumlibet præsertim Regularium pro Fidei Orthodoxæ defensione, & incremento pugnantium iura, & privilegia non solum conserventur, sed etiam augeantur, ita ut eorum Militiæ ad ipsius fidei propagationem eo promptiores reddantur, quo uberius Sedis Apostolicæ munificentia noverint se confoveri.

Exordium.

§. 1. Dudum siquidem nonnulli Romani Pontifices Prædecessores nostri Juspatronatus, seu præsentandi personas idoneas ad Sancti Matthæi de Cervaria, de Caneto, de Chert, de Calig, de Covis, & de Albocorger locorum Magistratus de Montesia Dertusenæ. Diocesis Parochiales Ecclesias, dum pro tempore vacarent, tam ex privilegiis Apostolicis, quam ex legitime præscripta, & tanti temporis consuetudine, quod de ejus initio hominum memoria non extabat, ad Magistrum Militiæ Domus Beate Mariæ de Montesia, & Sancti Georgii de Alfama Cisterciensium Ordinis Valentini, Diocesis competere enunciaverunt, & approbarunt, certa forma in præsentationibus ad illas, dum pro tempore vacassent, faciendis præscripta.

Rom. Pontifices declarant Juspatronatus Parochiarum, de quibus agitur, competere Magistro Domus de Montesia.

§. 2. Et deinde, cum inter Episcopum Dertusenæ, & dictæ Militiæ Magistrum tunc existentem, nonnullæ controversiæ super Patronatus, aut præsentandi hujusmodi, nec non providendi de dictis Parochialibus Ecclesiis juribus essent exortæ, fel. rec. Julius Papa II., etiam Prædecessor noster, certis Exequutoribus tunc ab eo deputatis dedit in mandatis, quatenus omnia, & singula privilegia super Juspatronatus, & præsentandi ad Ecclesias hujusmodi pro tempore existentem Magistro dictæ Militiæ Apostolica auctoritate concessa, nec non immemorabiles consuetudines super præmissis introductas eadem auctoritate approbarent, & confirmarent: Ac quod de cætero Ecclesiis præfatis, seu earum aliqua quoquo modo vacantibus, seu vacaturis, aut earum Commendis cessantibus, pro tempore existens Magister ejusdem Militiæ ad easdem Ecclesias, & earum quamlibet per-

Julius II. hoc jus eidem Magistro confirmati nonnulli commisit Delegatis.

personas idoneas Ordinario loci, prout alii ipsius Militiæ Magistri, qui pro tempore fuerant, præsentare consueverant, præsentare libere possent, eadem auctoritate, statuerent, & ordinarent.

Sixtus V. hunc Magistratum univ. Coronæ Aragoniæ.

§. 3. Postremo pia mem. Sixtus Papa V. similiter Prædecessor noster Magistratum Militiæ hujusmodi certo tunc expresso modo vacantem Coronæ Regiæ Regnorum Aragonum auctoritate præfata perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, prout in dictis diversis literis Apostolicis desuper confectis plenius continetur.

Paulus Nuncio Pontificio commisit, ut in hujusmodi jure Hispaniarum Regem coactaret.

§. 4. Cum autem, sicut charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, dictæ Militiæ Magister, seu Administrator perpetuus Nobis super exponi fecit per dilectum filium Franciscum Garrido Sacre Theologiæ Doctorem Fratrem Cappellanum ejusdem Militiæ apud Nos, & Sedem Apostolicam dictæ Militiæ Procuratorem Generalem, & Patrimoniam, Magistri dictæ Militiæ, qui pro tempore fuerunt in præsentando personas idoneas ad Ecclesias prædictas interdum negligentes, & remissi fuerint, & propterea ita exacta probatio juris præsentandi hujusmodi, ut par esset, haberi non possit: Ne vero dicta Militia, quæ pro defensione Regni Valentie, ac illius Incolarum a Saracenenorum incurribus, quibus præfatum Regnum frequenter turbare, & affligere non cessabant, ad instantiam clar. mem. Jacobi Regis Aragonum dicta auctoritate erecta fuit, juris suis privetur, aut in illis ob negligentiam, vel incuriam hujusmodi aliqua detrimenta patiatur, provide-re volentes nec non singularum literarum prædictarum, & inde sequutorum quorumcumque tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro expressis habentes, ipsius Philippi Regis supplicationibus in hac parte inclinatis, discretioni tuæ per præsentem committimus, & mandamus, quatenus vocatis Ven. Fratre nostro Episcopo Dertusenæ, & aliis, qui fuerint evocandi, defectum probationis hujusmodi supplere, dictoque Philippo Regi, & Magistro, seu Administratori perpetuo Juspatronatus, & præsentandi ad Ecclesias hujusmodi, quoties illas quoquo modo vacare, seu Commendas de illis factas cessare contigerit, conservare, & defendere, ipsumque in eo manutene, perinde ac si omnes, ac continuate præsentationes, dictarumque Ecclesiarum status rite, & concludenter probarent, nullumque aliud juris adminiculum ad Juspatronatus, & præsentandi hujusmodi requiri, itaut ipsi Philippo Regi, & Magistro, seu Administratori perpetuo ad Parochiales Ecclesias prædictas, & earum quamlibet, quotiescumque eas quoquo modo, & ex quorumcumque personis vacare, seu Commendas de eis quibusvis factas cessare contigerit, fratres Cappellanos dictæ Militiæ, si ad id reperiantur idonei, si minus Clericos seculares, servata alias Sacri Concilii Tridentini, ac Constitutionis rec. mem. Pii Papæ V. pariter Prædecesso- Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

ris nostri super provisionibus similium Ecclesiarum, dum pro tempore vacant, faciendi editæ forma, Ordinario loci intra tempus ad id a jure statutum præsentare, ipsique Ordinario personas sibi, ut præfertur, præsentatas intra tempus debitum in Rectores Parochialium Ecclesiarum, ad quas per Magistrum, seu Administratorem perpetuum ipsius Militiæ pro tempore existentem præsentata fuerint, instituire liceat declarant.

§. 5. Ac insuper nunc, & pro tempore existentem Episcopo Dertusenæ, nec non aliis dictarum Ecclesiarum, seu alicujus earum, dum pro tempore vacat, collationem, provisionem, seu quamvis aliam dispositionem conjunctam, vel divisam ad se spectare, & pertinere quomodolibet prætendentibus, ne de cætero perpetuis futuris temporibus de eisdem Ecclesiis, seu aliqua earum, cum vacaverint, ut præfertur, etiam prætextu quorumcumque privilegiorum, & indultorum eis sub quibuscumque verborum formis concessorum providere, aut alias disponere quoquo modo præsumant, districtius inhibere, ac etiam ex nunc quascumque collationes, provisiones, præsentationes, institutiones, seu qualvis alias dispositiones de dictis Ecclesiis quoquo modo vacaturis, seu etiam nunc vacantibus in aliarum, quam per Magistrum, seu Administratorem perpetuum dictæ Militiæ pro tempore existentem, aut ab eo deputatum, seu deputatos præsentatarum personarum favore, nullas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse, nullumque per eas cuiquam jus acquiri, nec etiam coloratum titulum possidendi tribui posse.

Et Episcopo Dertusenæ inhibetur Regem in hujusmodi jure per tueri.

§. 6. Præsentibus quoque literas semper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & esse, & de obreptionis, aut subreptionis vitio impugnari non posse, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illas revocari, vel immutari contigerit, toties in pristinum statum, etiam sub data posteriori per Magistrum, & Administratorem perpetuum dictæ Militiæ pro tempore existentem eligenda, restituta, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri: Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, aut Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, ac quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernere: Nec non quibuscumque personis quacumque dignitate, præminencia, vel excellentia etiam Episcopali, seu Cardinalatus honore fungentibus, ac etiam Ordinario Dertusenæ, aut alias in

Clause præ præsentibus litterarum firmitate.

consolatione ea res in usum ubique venerit, quin super sit iusta querela locus, sub pena excommunicationis, mandamus omnibus Abbatibus, Prælatibus, Præpositis, Rectoribus, Confessariis, Monasteriorum, Præfectis, ad quos hæc cura aliquo modo pertinere dignoscitur, ut quotannis Sanctimonialibus suis, bis, aut ter, aliquem a Nobis, aut Nostro in spiritualibus Vicario approbatum Confessarium extraordinarium, sive secularem, sive regularem offerant, qui omnium Confessiones audiat, nimirum in principio Quadragesimæ, ad Festum Assumptionis Beate Mariæ Virginis, & circa Festum omnium Sanctorum, seu in Principio Adventus Domini, aut aliis temporibus magis opportunis.

Et, ut Nobis constet, quina m, & quales isti extraordinarii Confessarii sint, & ne iniusta seripossit contra personam exceptio, tenebuntur singuli Monasteriorum Prælati, Præfecti, aut Rectores, quibus incumbit huiusmodi Confessarium nominare, sum, & Confessarii Ordinarii, atque extraordinarii nomen Nobis, aut Nostro in spiritualibus Vicario quotannis scripto exhibere ante Dominicam Quinquagesimæ.

Datum Arnsburgi Anno 1605., die 12. mensis Septembris.

§.2. Cumque cupias præsertim Statuta, seu decreta a te edita, pro majori illorum firmitate, & firmitate observantia Apostolica auctoritate confirmari, tuo nomine Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur te specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, præsertim statuta, seu decreta a te edita, de Venerabilium Fratrum Nostrorum S.R.E. Cardinalium negotiis Regularium Præpositorum consilio, Apostolica auctoritate, tenore presentium, approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis Apostolica inviolabilis firmitatis robur adjicimus, suppletes omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem; tibi que, ut statuta, & decreta supra inserta inviolabiliter observari facere possis, & valeas, concedimus, & indulgemus.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quorumcumque Monasteriorum, Conventuum, & Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singu-

lis eorum tenores pro expressis habentes, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 6. Junii 1607., Pont. nostri Anno III.

L X X V.

Confirmatio concordie inter Regem Catholicum, & Archiepiscopum Casaraugustanum, aliosque super augmento fructuum ab aquis Fluminum Iberi, & Xaloni provenientium, initæ.

Dilecto Filio Nostro, & Apostolica Sedis in Regni Hispaniarum Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Exponi Nobis nuper fecerunt charissimus in Christo filius Noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac Venerabilis Frater Casaraugustanus Archiepiscopus, ac alii in infra scripta concordia interesse habentes, quod alias fel. rec. Clementi VII., & Paulo III., & successore Julio etiam III. Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostri pro parte clar. mem. Caroli V. Romanorum Imperatoris, qui etiam Aragoniæ, & Navaræ Rex Catholicus erat, exposito, quod provide considerans, propter penuriam aquarum, & quæ exinde causabatur sterilitas Terrarum Aragonum, & certæ partis Navaræ Regnorum Habitatibus ipsius Regni Aragonum, in eorum alimentis, & aliis rebus humana vitæ necessariis maximam pati aegritatem, & tamquam optimus Subditorum suorum Protector, ægestati huiusmodi providere volens, ex duobus Fluminibus insignibus, Ibero videlicet, & Xaloni per dictum Regnum Aragonum decurrentibus, aquas, pro dictis terris irrigandis, deduci mandaverat: & cum ex præmissis, tam propter Alveorum dictorum Fluminum asperitatem, quam longitudinem fovearum, & Rivulorum pro decursibus aquarum, magna admodum expensæ necessaræ essent, & ad eas sublevandas, Sedis Apostolicæ auxilium, & auctoritas, prout in similibus fieri consueverat, plurimum requiretur, ipsi Clemens, Paulus, & Julius Prædecessores ad ipsius Caroli Imperatoris, & Regis supplicationem, per diversas eorum literas, certis viris probis in Partibus illis, & eorum cuilibet successive dederunt in mandatis, ut habita per eos, seu eorum alterum diligenti informatione, quantum quolibet anno a tunc proxime præteritis tribus annis, fertili cum sterili compensato, pro decimis, & primitiis ex fructibus in dictorum Regnorum Terris collectis, Ecclesiis, Monasteriis, & aliis piis Locis, aut illarum, seu illorum

Dat. die 6. Junii 1607. An.III.

Ex Reg. in Secret. brev.

Facti scien.

lorum Rectoribus, vel Beneficiatis Casaraugustanæ, & Tiraconensis Civitatum, & Dioecesium persolutum fuisset, illisque perpetuis futuris temporibus singulis annis persolutis, augmentum decimarum primitiarum, quod tam ex fructuum super excessu sententia propter irrigationem huiusmodi, quam ex novalibus, quæ ex derivatione, & irrigatione aquarum huiusmodi provenirent, aut propterea ad culturam, & frugem pinguiorem redigerentur, pro tempore fierent, eidem Carolo Imperatori, & Regi, illisque in dicto Regno Aragonum Successoribus, cum primam aqua fluminis huiusmodi per foveas, sive rivulos ad Terras irrigandas perducerentur, licet ad finem perductæ non forent, etiam annis singulis persolvendas esse decernerent, prout in singulis dictis literis plenius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subungebat, informatio a principio, quantum quolibet anno a tunc proxime præterito, iis tribus annis, fertili cum sterili compensatis, pro decimis, & primitiis, prædictis Ecclesiis, Monasteriis, & piis Locis persolutum fuisset, juxta earumdem literarum formam facta non fuerit: sed postquamque pro irrigandis Terris huiusmodi per foveas, & rivulos, cum magnis expensis, dictus Carolus Imperator, & Rex deduci fecisset, & exinde habitatoribus earumdem Partium utilitas, & commoda non parva provenissent, super excessu decimarum, & primitiarum, etiam novallium Carolo Imperatori, & Regi, ac successive eidem Philippo Regi ejus Successori, non juxta literarum prædictarum formam, sed juxta estimationem, quantum singulis annis decima, & primitia, habita ratione pluviarum, propter huiusmodi irrigationes excreverint, facta fuit: & quia forma huiusmodi valde incommoda, & dispendiosa, ac præter formam literarum prædictarum Apostolicarum existit, ob non factam, ut præfertur, a principio Ecclesiis, Monasteriis, & aliis Locis prædictis assignationem, juxta earumdem literarum Apostolicarum formam, quibus omnibus per Philippum Regem, & Archiepiscopum Casaraugustanum, & interesse habentes mature consideratis, auditaque Peritorum in præmissis sententia, ac habita ratione, quantum annuatim, dicta posteriori forma, per eos, ut præfertur, servata, Ecclesiis, Monasteriis, & Locis prædictis obvenerit ab anno 1547. ad annum 1597., a quo tempore Terræ infra scriptorum Locorum irrigantur, ut ex Processibus apparet, eorumdem Peritorum adhibito consilio, omnibusque rite, & recte, ac mature examinatis, inter Philippum Regem, & dictum Archiepiscopum, & alios interesse habentes, ad huiusmodi verbo, vel in scriptis deventum fuit concordiam, videlicet, quod Ecclesiis, Monasteriis, & aliis Beneficiatis huiusmodi semel assignetur id, quod habere, & consequi debent, non autem ad arbitrium, & prout unoquoque anno pluit, & aliter Campi irrigantur, sed inde Bannel videlicet

quinque ex sex, & inde Cortes duæ ex tribus, necnon inde Malen tres ex quinque partibus ipsi Philippo Regi, reliquæ vero partes Ordinario, & aliis interesse habentibus, ac inde Galur, Locis, seu Oppidis Casaraugustanæ Dioecesis, medietas Philippo Regi, aliaque medietas fructuum decimarium, & primitiarum Terrarum ab antiquo colli solitarum, eidem Ordinatio, & interesse habentibus prædictis darentur, salvis in reliquis juribus dicti Philippi Regis super decimis, & primitiis dictarum Terrarum, quæ ab anno 1537. cultæ fuerunt, & de novo coluntur, & irrigantur, & antea non colebantur, quæ omnes ad eundem Philippum Regem spectent; Quod vero a rivulo, seu fovea Cequia irrigari non possunt omnes, ad eundem Ordinarium, & interesse habentes spectent, nec sub aliqua divisione comprehendantur; hæc tamen concordia intelligi debeat, & duret, quatenus Terræ irrigentur, aut ad hoc aqua detur, ac donec fovea, seu rivulus Cequia huiusmodi in totum perficiatur, itaut terminis, seu territoria Casaraugustanæ, & planities de Fuentes illo irrigentur, & alias prout in dicta concordia, & scripturis desuper confectis; quam quidem concordiam fa. re. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster per suas in simili forma Brevis literas, tunc in Regni Hispaniarum Nuncio directas sub die 6. Novembris 1595., desuper expeditas, confirmari, & approbari mandavit, plenius continetur.

§.2. Cumque firmiora sint ea, quæ Sedis Apostolicæ patrocinio sæpius mununtur, & propterea tam dictus Philippus Rex, quam Archiepiscopus Casaraugustanus, & alii interesse habentes cupiant, concordiam, prædictam, quæ in earumdem Partium, & præsertim Ecclesiarum commodum, & utilitatem cedere dignoscitur, ut firmiter observetur, Nostro, & Sedis Apostolicæ patrocinio roborari, ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, ac singularum prædictarum, & aliarum literarum tenores, ac inde sequutorum, presentibus pro expressis habentes, tibi per presentes committimus, & mandamus, quatenus, consideratis per te, vel alium, seu alios, quos ad id idoneos duxeris deputandos, considerandis, vocatis similiter aliis forsan interesse habentibus, in huiusmodi fructibus, ad concordiamque reductis, si concordiam huiusmodi in eisdem Archiepiscopi, & interesse habentium commodum esse repereris, eam, prout facta, & ut præfertur, confirmata est, denuo, auctoritate Nostri apostolica, confirmes, & approbes, illique inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicias, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & etiam quoscumque alios defectus, si qui, tam in concordia, quam aliis præmissis, & inde sequitis quomodolibet intervenerint, suppleas, ac illam ab omnibus interesse habentibus

Petit con- firmatio con- cordiæ.

Confirmatur.

Archiepiscopus eadem Statuta petiti confirmari.

Confirmat Pontifex.

Derogat contra.

hentibus, etiam sub Ecclesiasticis sententiis censuris, & pœnis, inviolabiliter observari cures, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & piorum Locorum huiusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 26. Junii 1607., Pont. nostri Anno III.

LXXVI.

Ex Reg. in Secret. Brev.

Unio Abbatie S. Mariæ in Venticano Beneventanæ Diocesis Bibliothecæ Vaticanæ.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Clem. VIII. concessit Bibliothecario S. R. E. Monasterium S. Mariæ de Venticano.

§.1. Alias scilicet rec. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster officio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Bibliothecarii, quod bonum mem. Cesar tituli Sanctorum Nerei, & Achillei Presbyt. Cardinalis Baronius nuncupatus S. R. E. Bibliothecarius, tunc in humanis agens obtinebat, de aliquo subventionis auxilio providere volens, motu ejus proprio, Monasterium, Abbatiam nuncupatum Sanctæ Mariæ de Venticano Sancti Benedicti, vel alterius Ordinis Beneventanæ Diocesis, illiusque Commenda tunc per obitum quondam Jacobi de Leo defuncti cessante, adhuc eo, quo ante Commendam ipsam vacabat, modo vacans, cum annexis juribus, & pertinentiis suis, prædicto officio, ita quod liceret dicto Cesari Cardinali, & pro tempore existenti S. R. E. Bibliothecario pro ejus commodiori mantentione, ac onerum dicti Officii supportatione, corporalem, realem, & actualem possessionem Monasterii, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum per se, vel alium, seu alios ejus, ac dictæ Bibliothecæ nominibus propria auctoritate libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, necnon Monasterii, & annexorum huiusmodi fructus, redditus, & proventus, juraque, obventiones, & emolumenta percipere, ac in suos, & dictæ Bibliothecæ usus, utilitatem, & necessitates convertere, cujusvis licentia desuper minime requisita, Apostolica auctoritate perpetuo univit, annexit, & incorporavit, prout in literis Apostolicis desuper confectis, quarum tenorem præsentibus pro expresso haberi volumus, plenius continetur.

Paulus illud univ. Bibliothecæ Vaticanæ.

§.2. Cum autem officium prædictum per obitum dicti Cesaris Cardinalis, qui hodie, seu nuper apud Sedem Apostolicam debitum nature persolvit, vacaverit, &

vacet ad præsens; Nos sumptibus, & expensis, qui quotidie in dicta Bibliotheca fieri solent, aliqua ratione consulere cupientes, ac dicti Monasterii fructuum, reddituum, & proventuum verum annuum valorem secundum communem estimationem, aliarumque unionum dictæ Bibliothecæ forsitan hæcenus factarum tenores, præsentibus etiam pro expressis habentes, motu simili, ac ex certa scientia nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, omnia, & singula Monasterii, & annexorum huiusmodi fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta in quibusvis rebus consistentia, & undecumque provenientia, prævia illorum separatione, & dismembratione a dicto officio præfate Bibliothecæ, ac illius usibus, sumptibus, & expensis, non autem illius Bibliothecario, destinata, & applicata esse, & censi decernimus, & declaramus, prout, quatenus opus sit, motu, & auctoritate paribus ex nunc tenore præsentium applicamus, & appropiamus: ita quod futuri S. R. E. Bibliothecarii, in perceptione fructuum, reddituum, proventuum, & emolumentorum huiusmodi, nisi ad commodum, & utilitatem Bibliothecæ, ac expensarum huiusmodi sese quoquo modo ingerere non possint, nec valeant, sed ipsi tantummodo nudi Administratores fructuum, reddituum, proventuum, & emolumentorum, ac aliorum bonorum dicti Monasterii sint, & esse censeantur.

§.3. Decernentes presentes literas etiam ex eo, quod dictum officium legitime careat Defensore, & quicumque in præmissis interesse habentes, vel habere prætendentes, illis non consenserint, & ad ea vocati, & causa, propter quas emanarint, verificata, seu justificata non fuerint, aut ex quocumque alio capite, vel causa quantumvis legitima, & juridica, de subreptionis, vel obreptionis vitio notari, impugnari, retractari, annullari, invalidari, seu in jus, aut controversiam vocari, ad viam, & terminos juris reduci, aut adversus illas quocumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, vel concedi nullatenus unquam posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Inhibentes pro tempore existenti Bibliothecario prædicto, ne in perceptione fructuum, reddituum, proventuum, & emolumentorum prædictorum, ac aliorum jurium dicti Monasterii in alios, quam usus prædictos, se immiscere audeat, seu quoquo modo præsumat.

§.4. Nob obstantibus præmissis, ac nostris

Clarius.

Derogatio contrariorum.

stris de non tollendo jure quesito, & unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in causis a jure permittis fieri prohibente, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, ac Bibliothecæ huiusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, ac dicto Bibliothecario, aliisque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu pari, & consistorialiter, ac alias in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse motu simili derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fructus dicti Monasterii per nos Depositarium C. A. de ponend.

Dat. die 1. Julii 1607. An. III.

Ex Reg. in Secret. Brev.

§.5. Volumus autem, ut pecuniæ omnes ex dicto Monasterio quomodolibet provenientes, penes Depositarium Camerae nostræ Apostolicæ deponantur, & inde non removeantur, nisi ad effectum illas in usus sumptus, expensas, & necessitates dictæ Bibliothecæ, non autem illius Bibliothecarii realiter, & cum effecta convertantur, juxta tamen mandata ab eodem Bibliothecario, seu ab eo deputando, subscribenda. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 1. Julii 1607., Pont. nostri Anno III.

LXXVII.

Nuncio Apostolico Hispaniarum committitur visitatio Hospitalis Regii Burgenfis.

Venerabili Fratri Decio Archiepiscopo Damasceno Nostro, & Apostolica Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Commissio, de qua in rub.

§.1. CUM, sicut accepimus, Hospitale Regium prope, & extra muros Burgen. existens, Nobisque, & Apostolica Sedis immediate subiectum, quod a personis Ecclesiasticis solum a Sede Apostolica deputatis visitatum fuerit; Nos per presentes Fraternitati tue committimus, & mandamus, quatenus si ita esse compereris, in executione visitationis, vigore alterius cujusvis, quam Nostræ, & ejusdem Sedis

commissionis, factæ, supersederi auctoritate nostra mandet, donec a Nobis aliter fuerit ordinatum; Interim vero ad executionem literarum nostrarum in hac forma. Brevis de mense Septembris anni proxime præteriti 1606. expeditarum, per quas dilecto filio nostro Joanni Garziæ Presbytero Cardinali Millino nuncupato tunc in istis Regnis Nostris, & d. Sedis Nuncio, ut aliquam personam in dignitate Ecclesiastica constitutam, doctrina, prudentia, integritate, & experientia præstantem ejus arbitrio eligendam in ejusdem Hospitalis Visitatorem deputare valeret, facultatem concessimus, utque ejusmodi deputationem faceret, commisimus, & mandavimus, ipsique Visitatori sic deputando, Hospitale prædictum modo, & forma tunc expressis visitandi, & reformandi facultatem concessimus, prout in eisdem literis plenius continetur, procedi cures, & facias. Nos enim tibi eandem nostrarum literarum, quarum tenorem præsentibus pro expresso haberi volumus, executionem plenariam, perinde ac si eadem literæ tibi ipsi directæ fuissent, curandi, & faciendi, simili auctoritate tenore præsentium omnimodam tribuimus facultatem, & auctoritatem.

Derogatio contrariorum.

§.2. Non obstantibus præmissis, ac omnibus illis, quæ in eisdem literis volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 14. Julii 1607., Pont. nostri Anno III.

Dat. die 14. Julii 1607. An. III.

LXXVIII.

Pœnae spirituales contra Ecclesiasticos primæ Dignitatis Regni Siciliae Bovæ, Vaccas, Vitulosque maciantes.

Ex Reg. in Secret. Brev.

Constitutione XVI. huiusmodi mentionem prohibuerat Paulus. Vide pag. 250.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Alias ex causis tunc expressis, ac supplicationibus Charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici, qui etiam Sicilia ultra Pharrum Rex existit, nomine Nobis porrectis inclinati, per nostras in simili forma Brevis sub data 23. Martii proxime præteriti expeditas literas omnibus, & quibuscumque personis Ecclesiasticis tam secularibus, quam Regularibus, etiam si seculares tam Patriarchali, Episcopali, aut quavis alia dignitate, vel excellentia, regulares vero personæ huiusmodi cujusvis Ordinis etiam quantumvis exempti, & privilegiati, nec non Militiarum etiam Sancti Joannis Hierosolymitani existerent, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub indignationis nostræ, necnon mille scutorum quoad seculares, quo vero ad Regulares personas huiusmodi quorumcumque

Recentes licentias superius indicatas.

cumque Officiorum, ac Dignitatum, etiam generalium, quæ obtinent, privationis, ac incapacitatis ad illa, & alia similia, vel dissimilia imposterum obtinenda, quo autem ad Fratres Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani hujusmodi aliorum mille scutorum, & in subsidium, quoad eos, qui non habent in ære, exilii a toto Regno Sicilia ultra Pharam prædicto poenis per contravenientes incurrendis districte prohibemus, & inhibuimus, ne ipsi, aut eorum, aliqui de cætero quovis quasito colore, pre-textu, vel ingenio Boves, Vacca, Vitulos, aut animalia hujusmodi agrorum culture infervientia mactare, seu mactari facere, vel alias mactantibus auxilium, vel favorem occulte, vel publice, directe, vel indirecte dare audent, seu præsumerent, ac Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis Paternitanis, & Messanen. mandavimus, ut ipsi, vel quilibet eorum per se, vel alium, seu alios in dignitate Ecclesiastica constitutos eadem literas, & in eis contenta quæcumque publicari, & sub prædictis, & aliis sibi benevisis poenis per quoscumque Antifites, Prælatos tam Seculares, quam Regulares, Capitula, Clericos, Fratres, Milites, & personas quaslibet quantumvis exemptas omnibus juris, & facti remediis, invocato etiam brachio seculari, omni mora, dilatione, & exceptione remotis, facerent, præciperent, & mandarent inviolabiliter observari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, seu alias eis benevisas, etiam corporis afflictivas, citra tamen sanguinis poenas, ac censuras Ecclesiasticas, auctoritate nostra, appellatione postposita compefcendo, prout in prædictis literis, quarum tenorem præsentibus pro expresse haberi volumus, plenius continetur.

Poenas addit
spicuales es-
tra Ecclesia-
sticos primæ
Dignitatis.

§.2. Quas quidem literas nostras inviolabiliter, ut par est, observari cupientes, eisdem ibi expressis causis adductis, ac supplicationibus ejusdem Philippi Regis nomine iterum Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis in dicto Regno Sicilia ultra Pharam existentibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis exceptis, Boum, Vaccarum, Vitulorum, & aliorum animalium supradictorum mactationem sub excommunicationis poena: Patriarchis vero, Archiepiscopis, & Episcopis sub poena suspensionis ab ingressu Ecclesie ad beneplacitum Nostrum ipso facto incurren., ultra alias poenas in dictis nostris literis contentas tenore præsentium interdiximus, & prohibemus.

Derogare con-
trariis.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ in prædictis literis volumus non obitare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 11.
Augusti 1607.
An.III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 21. Augusti 1607. Pont. nostri Anno III.

Declaratio, & confirmatio privilegii fori pro Regularibus intra Claustra degentibus.

De Regularibus extra Claustra delinquentibus puniendis, Clem. VIII. eisdem Constitut. CXVIII. Suscepit Tom.V. Par.II. fol.93.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Religiosorum sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium quieti prospicere cupientes, quæ illam quoquo modo perturbare posse videntur, opportuna nostra declaratione è medio tollere, ac alias desuper opportune providere curamus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

§.1. Cum itaque nomine dilecti filii Basilii Angustole Procuratoris Generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum in Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Tridentini Concilii interpretum, expositum fuerit, in Hispaniarum Regnis, quosdam Ordinarios Locorum contendere, Religiosos intra Claustra degentes coram ipsis Ordinariis conveniri debere in causis civilibus, Cap. Volentes, de privileg. in 6. comprehensis, propter illius innovationem a Concilio Tridentino factam, sess.7. cap.14., quo præfatos Religiosos, eorum privilegii abrogatis, defendunt comprehendendi. Præterea eisdem locorum Ordinarios pariter contendere, eisdem Religiosos intra Claustra degentes in prima instantia coram ipsis conveniri debere ex decreto ejusdem Concilii Tridentini, sess.24. cap.20. de Reform.

Exordium;

Ordinarii quidam præten-
debant, Reli-
giosos coram
se conveniri
ex cap. Volen-
tes de privileg.
in 6. cap. 20.
sess. 24.
Gen. Trid.

Sac. Congrega-
tio sup. in-
terpretatione
Conc. Trid.
contrarium
decrevit.

§.2. Cumque ab eodem Basilio Procuratore Generali in eadem Congregatione supplicatum fuerit, ut super utraque re responsa darent. Ab eadem vero Congregatione fuerit responsum, Neque Constitutione in generali Concilio Lugdunensi edita, quæ incipit, Volentes, neque decreto Concilii Tridentini cap.14. sess.7. comprehendi Regulares, ideoque eos juxta eorum privilegia, coram suis Superioribus, vel Conservatoribus esse conveniendos. Necnon Decretum ejusdem Concilii Tridentini dicto cap.20. sess.24. ad Regulares non pertinere, nec eorum Conservatorias imminuere, nec quoad primam illam instantiam, aliquid novi inducere, ipsèque Basilius Procurator Generalis Nobis humiliter supplicari fecerit, ut pro sui Ordinis quiete, supradictas declarationes ab eisdem locorum Ordinariis servari debere, Apostolica auctoritate, præcipere dignaremur.

§.3. Nos illius hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis locorum Ordinariis, in virtute sanctæ obedientiæ per præsentis districte præcipiendo mandamus, ne Fratres, & Religiosos dicti Ordinis

Paulus id ap-
probat.

dinis Carmelitarum contra dispositionem declarationum prædictarum perturbare, inquietare quoquo modo audeant, vel præsumant: irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Et ita servari
mandat.

§.4. Quocirca dilectis filiis causarum, Curie Camera Apostolicæ generali Auditori, & Nostræ, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, per præsentis committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum præsentis literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Religiosorum, eorumve Superiorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos eorumdem præmissorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quocumque quavis auctoritate quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compefcendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

§.5. Non obstantibus sel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, demmodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides exem-
plorum bullæ.

§.6. Volumus autem, ut præsentium, transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ eisdem præsentibus haberetur, si originaliter forent exhibite, vel ostensa.

Dat. die 24.
Augusti 1607.
An.III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 24. Augusti 1607. Pont. nostri Anno III.

LXXX.

Declaratur Congregationem Cardinalium super Pontibus, ac S. R. E. Camerarium, vel alios quoscumque aliquam Aquæ Virginis quantitatem nemini absque speciali mandato Pontificio concedere posse.

Ex Regest. in
Secret. brev.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Quoniam multiplice concessione, quæ fieri consuevit, personis privatis Aquæ Virginis, illius primarium Tri-vii nuncupatum, & alios publicos Alma Urbis nostræ Fontes valde imminuit comperitum est: Nos eorumdem Fontium conservationi ad Urbis ornatum, & publicam commoditatem prospicere volentes; Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc Bull. Rom. Tom.V. Par.III.

Prohibitionis
causæ.

oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, ne de cætero quicquam quavis auctoritate, & facultate fungatur, nec etiam Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales super Fontibus deputati, aut ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesie Camerarius, quameumque dictæ Aquæ Virginis partem, seu quantitatem quantumvis exiguam sine speciali mandato per Chyrogaphum manu nostra subscriptum illis dato, cuique quovis titulo dare, vel concedere possint, irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid secus super his a quocumque illorum scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Prohibitio.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Cardinali Camerario, aut quibusvis aliis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariis

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die 18. Septem. 1607. Pont. nostri Anno III.

Dat. die 18.
Sept. 1607.
An.III.

LXXXI.

Contra Canonicos Regulares Congregationis Sancti Salvatoris Ordinis Sancti Augustini, Dignitates, & Officia ipsius Ordinis acquisitis extra Religionem favoribus ambientes, eorumque complices, & fautores. Nec non Superiores eisdem in electionibus favores attendentes.

Congregationem istam probavit Gregor. XII. ut supra in sua Const. III. Excitat. To.III. Par.II. fol.409.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quoniam nemo debet sibi assumere honorem, nisi vocatus a Deo tamquam Aaron, & a regularis vite instituto valde alienum est, ut Religiosi mendicantis, secularium præsertim personarum studiis, ad dignitatum gradus sibi aditum patefacere contendant, unde magna in Ecclesia Dei mala provenire solent: Nos pro muneris nostri debito huic malo quantum in nobis est opportunum remedium adhibendum, censuimus.

Ambitus Re-
gularium im-
probat.

§.1. Cum itque, sicut accepimus, quidam in Congregatione Canonicor. Regularium S. Salvatoris Ordinis S. Augustini, dignitatum, & officiorum in dicta Religione ambitione ducti, pro iis consequendis, Ecclesiasticorum, & secularium Principum, N n aut

Canonicis Re-
gularibus S. Sal-
vatoris ad ob-
tinendas di-
gnitates Or-
dinis, favores
personarum ex-
tra Religio-
nem requirunt.

aut aliarum personarum studia requirant, & a Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, aliisque Praelatis commendatitias literas, aliosque favores, & gratias procurent, quibus ad iuti gradus, & dignitates in eadem Religione consequi valeant.

Hanc ergo ambitum Pontifex illis sub gravibus poenis interdicat.

§.2. Propterea Nos dictae Religionis officia, & dignitates pro meritis cuiusque absque ambitu conferri cupientes, motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, omnes, & singulos Canonicos regulares dictae Congregationis, & Ordinis, cuiuscumque status, gradus, conditionis, praeminentiae, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de caetero pro praelaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & aliis Officiis Congregationis, & Ordinis praedictorum consequendis, ad Principum, & Praelatorum, ac aliarum quarumcumque personarum tam Ecclesiasticarum, quam Saecularium de gremio dictae Congregationis non existentium, etiam Cardinalatus honore, & quacumque saeculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium favores recurrerint, aut alias viis illicitis ad huiusmodi Praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, & alia officia obtinenda aspiraverint, vel aliis minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quaesiverint, ac iis obtentis usi fuerint, illorumque complices, & fautores, ad quascumque Praelaturas, dignitates, officia, gradus, honores, administrationes, & munera in ipsa Congregatione obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Praelaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officiis huiusmodi eo ipso privamus, & sic privatos voce tam activa, quam passiva carere decernimus, & declaramus.

Superioribusque in electionibus huiusmodi favores attendere, vel poenas aliquas remittere prohibet sub poena inobedientiae, & excommunicationis.

§.3. Atque in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae poena omnibus dictorum Congregationis, & Ordinis Superioribus, Praelatis, Canonicis quocumque titulo nuncupatis etiam Priori generali, praesentibus, & futuris praecipimus, districteque mandamus, ne quempiam ullo tempore precibus, literis, vel favoribus adducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & Rerumpublicarum, vel Praelatorum, etiam S. R. E. Cardinalium, aut aliarum quarumcumque personarum, tam saecularium, quam Ecclesiasticarum, extra dictum gremium existentium, ad cuiusvis generis Praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia dictae Congregationis promovere, vel poenas aliquas remittere audeant, vel praesumant.

Electores aliter factas resistant.

§.4. Decernentes electiones, & promotiones ad Monasteria, seu Prioratus, vel officia dictorum Congregationis, & Ordinis contra praesentium dispositionem, quod abbit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, invali-

dasque fore, & esse, nullisque viribus subsistere.

§.5. Ac omnes, & singulos in praemissis delinquentes, nulla alia monitione praecedente, & absque processu desuper habendo, sententias, & poenas praemissas irremissibiliter eo ipso incurrere.

§.6. Et ad illos sententias, & poenas praemissas damnabiliter incurrere legitime probandum, solas praemissarum personarum instantias, preces, & favores etiam, oretenus porrectas, plenam, indubiam, & sufficientem in iudicio, & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius admiculum requiri.

§.7. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.8. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Congregationibus, & Ordinibus praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si praedictis Canonicis regularibus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.9. Ut autem harum literarum notitia ad omnes dictae Congregationis Sancti Salvatoris Ordinis Sancti Augustini Canonicos Regulares facilius deveniat, volumus illas etiam in Capitulis generalibus, ac Congregationibus dietis nuncupatis lectas sic ardeare, ac si legitime unicuique intimata fuissent, illarumque exemplis etiam impressis, manu Prioris generalis ipsius Congregationis subscriptis, & ejus sigillo munitis, eandem prorsus fidem habere, quae praesentibus haberetur, si eadem exhiberentur.

Dat. Romae apud Sanctum Marcum &c. die 22. Septemb. 1607. Anno III.

Contravenientes eo ipso poenas hic enumeratas incurrere declaratur.

Ambitum ex sola instantia, & precibus etiam oretenus porrectis probari decernitur.

Et ita, & non aliter iudicari praecipitur.

Contrariis omnibus derogatur.

Hanc Constitutionem in Capitulis & dietis publicari mandatur.

Dat. die 22. Sept. 1607. An. III.

Pro-

LXXXII.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Protogatio, & extensio temporis ad exigendum subsidium 18. millionum ab Ecclesiasticis Regnorum Castellae Regi Catholico persolvendorum.

Charissimo in Christo Filio Nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA V.

Charissime in Christo Fili Noster salutem, & Apostolicam benedictionem

Clement VIII. subsidium, de quo in rubrica, intra sexennium ab Ecclesiasticis quoque praebetur permittit.

§. 1. E Xponi Nobis tua Majestas nuper fecit, quod cum fecit record. Clementis Papa VIII. Praedecessor Noster olim accepisset eidem Majestati tuae Regna Castellae in Comitibus tunc habitis, ut sumptus necessarios bellorum, quae clar. mem. Philippus Genitor tuus contra hostes Catholicos fidei gessit, & tua Majestas gerit, aliquo subsidio opportune suppeditarent, quaedam superadditionalia servitia nuncupata intotum ad summam decem, & octo millionum nummorum aureorum ascendente, ad sexennium duratura super vino, & oleo praestare prompte obtulisset propterea idem Clemens ut faciliorem redderet praedictorum servitiorum in causam Religionis praestationem, Ecclesiasticas etiam personas illa subire voluit: ac Motu ejus proprio, ac ex certa scientia, ac matura deliberatione omnes, & singulas Ecclesiasticas personas tam saeculares, quam cuiusvis, etiam exempti Ordinis regulares in eisdem Regnis commorantes, ad contribuendum, prout laici, in dictis servitiis, & ad solvendum gabellam, seu sifam super vino, & oleo in praedictis Regnis colligendis, & consumendis imponendam, seu forsam impostam, durante dicto sexennio, & non ultra teneri mandavit, prout in ejus in simili forma Brevis expeditis literis sub dat. die 23. Januarii MDCL. plenius continetur: & deinde, quod accepto etiam ab eodem Clemente, in Comitibus, seu Curis eorundem Regnorum tunc proxime habitis, ne nimium populi gravarentur praestatione gabellae, seu sifae super vino, & oleo tantum, ad carnes etiam in eisdem Regnis vendendas, ita tamen, ut summa decem, & octo millionum nummorum aureorum nullo modo cresceret, extendere decrevisse, idcirco Clemens praedictus, ut facilius, etiam esset Ecclesiasticorum onus, simili Motu proprio, ac ex certa scientia, ac matura deliberatione praedictos omnes, & singulos Ecclesiasticos ad solvendam gabellam, seu sifam super carne etiam, ita tamen, ut nec summa praedicta, nec tempus sexennii augetur, aequae ac laicos obligatos esse voluit, & statuit, declarando tamen, ne aliqua Jurisdicatio laicis in Ecclesiasticos, seu compellendi facultas concessa censeretur, quod suae intentionis fuerat, & erat, quod exactores non possent per se ipsos, aut alios saeculares Ministros, sed Ordina-

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

riorum auctoritate d. Ecclesiasticos compellere, & eisdem coram eis convenire: quibus idcirco mandaverat, ut contra praedictos Ecclesiasticos recalcantes solvere ad quamcumque simplicem eorundem exactorum requisitionem exequutive, omni appellatione remota auctoritate sua procederent, & compellerent, prout in aliis eiusdem Clementis literis in simili forma Brevis expeditis sub dat. die XI. Augusti 1603. plenius continetur. Et rursus, quod illi exposito nomine Majestatis tuae, quatenus in ultimo dictis comitiis, seu curis declaratum fuerat, ut in dicta gabella, seu sifa vini, & olei contribuere deberent non solum ementes, & vendentes, sed illi etiam, qui illa perciperent ex propriis terrenis, aut ex afflictibus, aut emerent in uvis, aut olivis, seu ex decimis, aut dono, vel alias quovis alio reddito acciperent, haberent, & consumerent in propriis Domibus, & proprio, & familiarum suarum usibus, & non solum de vino, sed etiam de musto, aquato, & aceto intelligeretur: & ulterius, quod eadem gabella usque ad integram exactionem dictae summae decem, & octo millionum nummorum aureorum durare deberet, & quod cum dictae declarationes in eisdem Clementis literis praedictis expresse non fuissent, tua Majestas ad tollendum omnem dubitandi occasionem per praedictum Clementem eadem declarari cupiebat, ac etiam tempus sexennii extendi, & prorogari: Idem Clemens tuis supplicationibus inclinatus decrevit, & declaravit, ecclesiasticas personas praedictas ad solvendam gabellam, seu sifam juxta declarationem praedictam, quoad rerum species, non autem quoad eas, quae pro eorum propriis usibus consumerent, ad instar laicorum in omnibus, & per omnia, quoad reliqua tenerentur, tempus vero sexennii ad triennium a fine ipsius sexennii computandi, quo tantum durante si praedicta summa decem, & octo millionum nummorum aureorum congesta non foret, adhuc gabellas, seu sifas huiusmodi persolvere similiter tenerentur: sed si autem lapsum dicti triennii huiusmodi summa congesta foret, ab huiusmodi solutione liberi essent eo ipso absque alia declaratione, extendis, & prorogavit: voluitque, & decrevit, ut quemadmodum in aliis suis literis declaraverat, quod exactores praedicti non per se ipsos, aut alios Ministros saeculares, sed per locorum Ordinarios recalcantes Ecclesiasticos compellerent, & coram eis convenirent, similem eisdem Ordinariis procedendi facultatem tribuendo, quam in aliis praedictis literis tribuerat, & quod alias disposuit, prout in eisdem Clementis aliis literis in huiusmodi forma Brevis expeditis sub die 17. Decembris 1604. plenius pariter continetur.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio subungebat, praedicta summa decem, & octo millionum nummorum aureorum ex dictis gabellis, seu sifis nondum confecta fuerit, nec dicti triennii spatium eam confici posse spes sit; Propterea Majestas tua N n a à No-

Remittentes vero ab Ordinatione dimittantur, possit capelli.

Alias etiam declarationes appositae, & ad aliud triennium prorogatae.

Philippus triennium terminum petiit prorogati.

Paulus pro- rogat ad aliud triennium.

a Nobis dictum triennii tempus prorogati, & extendi desiderat.

§. 3. Nos igitur votis tuis annuere, & ad prædictæ summæ subsidium integre Majestati tuæ præstandum Ecclesiasticos prædictos pro rata contribuere, ut id quod in Domino iustissimam ob causam agere coeperunt, per eundem Dominum perficiant, supplicationibus Majestatis tuæ nomine Nobis humiliter porrectis inclinati prædictum triennii tempus in dictis Clementis literis concessum, & prorogatum, nec non easdem literas desuper expeditas, quarum omnium veteres tenores præsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, una cum omnibus in iis contentis declarationibus, clausulis, & Decretis ad aliud triennium, a fine dicti triennii computandum, ita tamen, ut si ante finem triennii huiusmodi summa decem, & octo millionum nummorum aureorum per solutionem dictarum gabellarum, seu silarum ab Ecclesiasticis, ut præfertur, & à laicis facienda confecta fuerit, Ecclesiastici ab huiusmodi solutione liberi sint, & immunes, & præfens prorogatio expiret ipso facto, absque alia declaratione, auctoritate Apostolica tenore præsentium extendimus, & prorogamus, utque huiusmodi triennio durante Ecclesiastici prædicti in dictis Regnis commorantes ad instar laicorum, & quatenus illi dictas gabellas, seu sillas solvant, ad earundem solutionem omnino, & iuxta formam, & tenorem prædictarum Clementis Prædecessoris literarum teneantur, decernimus, & declaramus.

§. 4. Non obstantibus præmissis, & omnibus illis, quæ dictus Clemens Prædecessor in eisdem literis suis voluit non obtinere.

§. 5. Volumus autem, & harum tenore decernimus, ut Exactores gabellarum, seu silarum prædictarum non per se ipsos, nec per alios Ministros, Judices, Magistratus, aut quoscumque alios Officiales laicos, sed per locorum Ordinarios Ecclesiasticos prædictos solvere recusantes compellere, & coram illis tantum causas, & occasione præmissorum conyenire possint: Quibus Ordinariis harum serie committimus, & mandamus, ut contra Ecclesiasticos eosdem ad omnem simplicem dictorum Exactorum requisitionem, quacumque appellatione remota, ad executionem contentorum in literis huiusmodi auctoritate nostra procedant.

Dat. Romæ apud S. Marcum sub Anno Piscatoris die 2. Octobris 1607. Pont. Nostri Anno Tertio.

Derogat cõ- trariis.

Ecclesiasticos autem coram Ordinariis tantum vult conveniri.

Dat. die 2. Octob. 1607. An. III.

Confraternitatis Doctrinæ Christianæ erectio in Archiconfraternitatem in Basilica Sancti Petri Principis Apostolorum de Urbe, cum Indulgentiarum, privilegiorumque largitione.

De instituendis his Confraternitatibus, habes Constit. CXIV. Pii V. Ex debito Tom. IV. Par. III. fol. 435. De forma autem aggregandi alias Confraternitates, attende Constit. CCCL. Clementis VIII. Quæcumque, ut supr. fol. 85.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX credito nobis Pastoralis officii munere piis locis, quæ majora in dies in spiritualibus, & temporalibus ad Dei gloriam, & animarum salutem incrementa suscipiunt, ulteriora subsidia, & ampliora concedimus privilegia, ne quidquam illarum rerum prætermittamus, quæ ad Christianam propagandam religionem conducere videntur.

§. 1. Ob has causas considerantes nos iure optimo à Sacro Tridentino Concilio, & Summis Pontificibus Prædecessoribus nostris statutum, & jam multis ab hinc Annis maximo Ecclesie Dei commode observatum fuisse, ut pueri singulis Dominicis, & aliis festis diebus fidei rudimenta, obedientiam erga Deum, & parentes, aliaque christianas virtutes ab iis, ad quos spectat edocerentur, ut hac ratione, qui ad mundi voluptates sequendas natura proni sunt, christiana pietate eruditi, de virtute in virtutem proficientes, tales evaderent, qui ad populi Christiani mores reformandos, & catholicæ fidei incrementum idonei efficerentur Ministri.

§. 2. Atque hoc consilio, cum nonnulli probitatis viri zelo charitatis accensi, pro divini cultus augmento in hac Alma Urbe nostra cæterarum Matre, & Magistra, Tridentino Concilio publicato in quibusdam Ecclesiis pueros, & adultos quoscumque summa pietate, ac diligentia Doctrinam Christianam docere cœpissent, hoc pium opus præstante Domino, exiguo temporis spatio, adeo incrementa suscepisse, ut Congregatio sub Doctrinæ Christianæ nomine jam pridem instituta fuerit, ex quibus licet aliqui tantum in communi vivant cum suo Præposito, in Ecclesia Sanctæ Agathæ Regionis Transiberinæ, in unum tamen omnes sub uno Protectore conveniunt, atque uno Præsede hujus saluberrimo operi singulis festis diebus sedula incumbunt, & incumbunt diligentia.

§. 3. Nos pro nostro Pastoralis officii munere hoc pium, Christianæque Reipublicæ necessarium opus, ex quo hæcenus uberissimi fructus provenerunt, ac multo uberriores posthac proveniuros speramus, ex animo amplectentes, illadque in dies augeri

Exordium.

Concil. Trid. & Pont. jussente instituta, Confraternitas Doctrinæ Christianæ.

In Urbe instituta necdum fuit congregatio laicorum, sed etiam Clericorum.

Hic modo Pont. d. Confraternitatem erigit in Archiconfraternitatem in Basilica S. Petri de Urbe.

magis, ac magis cupientes, Congregationem prædictam in Urbe institutam, necnon singulas illius personas, & Ecclesias, nempe Sancti Martini Regionis Arenule, S. Agathæ Regionis Transiberinæ eidem Congregationi Apostolica auctoritate concessas, sub nostra, & Sedis Apostolicæ protectione suscipientes. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, in celeberrima Basilica Principis Apostolorum de Urbe, Congregationem Doctrinæ Christianæ huiusmodi in Archiconfraternitatem Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo erigimus, & institui-

Ejusque Protectorem deputat, sum Vicarium.

Eidem Archiconfraternitati facultatem alias Confraternitates aggregandi, & indulgentias communicandi concedit.

Statuta condendi.

Indulgentiam plenariam Confratribus in die ingressus elargitur.

Ex in festo præcipuo Confraternitatis.

Ac in articulo mortis.

valentes, animo contrito nomen Jesu saltem corde in mortis articulo invocaverint, similiter plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam dicta auctoritate eorundem tenore præsentium concedimus.

§. 10. Præterea eisdem Confratribus, qui vere poenitentes, & confessi semel quolibet mensē Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumperint, septem annos, & totidem quadragenas.

§. 11. Quique in causa fuerint, ut pueri, famuli, aut quævis alia persona ad discendam Doctrinam Christianam eant, ducentos dies.

§. 12. Qui vero diebus Stationum Urbis hanc Doctrinam in Ecclesiis docuerint, ac etiam illi, qui ad eandem discendam accesserint, easdem Indulgentias consequantur, quas consequerentur, & consequi possent, si Ecclesias Stationum personaliter visitarent.

§. 13. Easdem etiam Indulgentias Visitatores dictæ Archiconfraternitatis, qui ex commisso sibi officio visitabunt illas Scholas, quas in illo die visitare poterunt, consequantur.

§. 14. Insuper eisdem Confratribus, qui diebus feriatis hanc Doctrinam Christianam, aut publice, aut privatim explanaverint, centum dies.

§. 15. Nec non omnibus, & singulis Præceptoribus, qui diebus festis discipulos suos ad Doctrinam Christianam duxerint, eosque illam docuerint, septem annos.

§. 16. Quique diebus feriatis in propriis Scholis eandem doctrinam explicaverint, centum dies.

§. 17. Sacerdoti etiam dictæ Archiconfraternitatis, qui in Ecclesia, seu Oratorio illius Confraternitatis, verbum Dei prædicaverint, aut collationes fecerint, licet illo die non intervenerint in aliqua Schola docendi causa, septem annos.

§. 18. Omnibus autem, & singulis Patribus, & Matribus familias, qui in suis domibus liberis, famulis, & familiaribus utriusque sexus Doctrinam Christianam explanaverint, qualibet vice id fecerint, centum dies.

§. 19. Item Confratribus, qui per Civitatem viros, mulieres, aut pueros ad eandem Doctrinam Christianam ducendi causa circumierint, septem annos.

§. 20. Eisdem autem Confratribus, qui extra Civitatem ad illam docendam per Castellam, & Villas exierint, decem annos.

§. 21. Item eisdem Confratribus, qui disputationibus, quæ in Scholis dictæ Archiconfraternitatis fieri solent, interfuissent, ducentos dies.

§. 22. Omnibus item, & singulis Christianis fidelibus, qui per mediam horam Doctrinam, aut docendi, aut discendi gratia stauerint, centum dies.

§. 23. Eisdem etiam Confratribus, qui infirmos dictæ Archiconfraternitatis visitaverint, quoties id fecerint, ducentos dies.

§. 24. Quoties vero Sanctissimum Eucha-

Alas indulgentias Confratribus quolibet mensē communicatis concedit.

Inducuntur alios ad discendam Doctrinam.

Discendis, & docentibus Doctrinam in diebus Stationum Urbis.

Visitatoribus Scholarum Doctrinæ.

Docentibus eandem diebus feriatis.

Præceptoribus eandem diebus festis.

Explicantibus in Scholis diebus feriatis.

Sacerdoti Archiconfraternitatis in eisdem Ecclesia prædicanti &c.

Parentibus Domini familiam docentibus.

Circumierint alios ad Doctrinam.

Confratribus per Castellam, & Villas docentibus.

Disputationi Doctrinæ.

Doctrinam docendi, vel discendi causa, stauerint.

Infirmos Cæsareas visitantibus.

Eucharistiam comitantibus.

Corpora eo-
pudam defi-
ctocum alio-
ciantur, aut
exequiis pre-
sentibus

Congreg. vel
divinis officiis
Arch. assilenti-
bus

Processioni-
bus per Or-
dinaris pre-
scribendis

Discretis. Do-
ctis, & co-
munitatis in
die festo depu-
tando singuli
mensib.

Confratribus
communicatis
die quo aggre-
gatio in qualibet
Terra pub-
licetur

Declaratio
quod etiam Co-
fraternitates
aggregatae
hinc suatur,
indulgentur

Derogatio
quod sufficit
aggregatio
unius Confrat-
ernitatis pro
quolibet Die-
cedi, ut cetera
ibi exigenda
ab Ordinario
participet sint

Derogatio co-
fraternitatum

Fidei trans-
scriptum

Derogatio co-
fraternitatum

charitatis Sacramentum, dum ad infirmos de-
fertur, comitati fuerint, septem annos.

§. 25. Eisdemque Confratribus, qui cor-
pora Confratrum, & Confratorum defun-
ctorum, ac defunctorum ad sepulturam af-
sociaverint, aut exequiis, anniversariis, of-
ficiisve, quae pro eis celebrantur, pro eorum
animabus preces fundentes interfuerint,
tres annos.

§. 26. Ac quoties divinis officiis, &
Congregationibus publicis, vel secretis dis-
tae Archiconfraternitatis intervenerint,
ducentos dies.

§. 27. Eandemque indulgentiam conse-
quantur, quodcumque processionebus a
locorum Ordinariis sub vexillo dicte Ar-
chiconfraternitatis praescribendis interfue-
rint.

§. 28. Item omnibus, & singulis utrius-
que sexus, & cujuslibet aetatis Christianidelibus
ad Doctrinam Christianam discendam
in dictis Scholis convenire solitis, qui pec-
cata sua quolibet Beatae Mariae Virginis,
aut alio festo a Superioribus dicte Congre-
gationis determinando, confessi fuerint,
tres annos, iis vero, qui ad communican-
dum habiles sunt, si dictum Eucharistiae Sa-
cramentum devote sumpserint, quinque
annos.

§. 29. Praeterea quolibet die dicte aggre-
gatio in quavis Civitate, vel Terra publi-
cabitur, omnibus, & singulis utriusque se-
xus Confratribus dicte Confraternitatis vere
penitentibus, confessis, ac communi-
catis septem annos, & totidem quadrage-
nas de eis injunctis, seu alias quomodolibet
debitis penitentis misericorditer in domi-
no concedimus, & relaxamus.

§. 30. Nostra propterea intentionis esse
declaramus, quod indulgentiae, gratiae, &
indulta praedicta intelligantur, ac sint con-
cessa, quibus Confraternitati canonice erectae,
seu erigenda in qualibet Orbis parte, statim,
ac praedictae Archiconfraternitati, juxta con-
stitutionem se: rec. Clementis Papae VIII.
Praedecessoris nostri, fuerit aggregata, nec
absque aggregatione hujusmodi gratiarum,
& indulgentiarum praedictarum participes
ullo modo esse possit.

§. 31. Declarantes nihilominus, quod
cum una Confraternitas dicte Doctrinae
Christianae unius Civitatis aggregata fuerit,
intelligantur, & sint omnino aggregate
reliquae omnes utriusque sexus ab Ordinario
loci erectae, & erigenda, earumdemque in-
dulgentiarum, & gratiarum praedictarum,
participes sint.

§. 32. Non obstantibus quibusvis Con-
stitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis,
caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 33. Volumus autem, quod praesentium
transumptis, manu alicujus Notarii publici
subscriptis, & sigillo dicte Archiconfraterni-
tatis munitis, eadem prorsus fides adhi-
beatur, quae praesentibus adhiberetur, si fo-
rent exhibitae, vel ostensa.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris,
die 6. Octobris 1607. Pontificatus Nostri
Anno Tertio.

LXXIV.

Confirmatur Transactio quaedam inita inter
Commissarios Papae, & M. Ducis Hetruriae
super Confinibus, & Aquis Urbium Ci-
vitatibus Plebis, & Clusii.

PAULUS PAPA QUINTUS
Ad perpetuam rei memoriam

Decet Romanum Pontificem ea, quae
ad litium, & discordiarum materias
praecedendas, ac mutuam pacem, & chari-
tatem firmandam, mandato praesentium suo
providere concordata, & stabilita sunt, rata,
grata, & firma habere, ac decernere, prout
in Domino conspicit salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque, ut controversiis, quae
continuo inter dilectos filios Communita-
tes, & Homines Civitatum Plebis, & Clusii
occasione Confinium, & Aquarum exor-
iuntur, aliquando tandem de communi con-
sensu finis imponeretur, deputati fuerunt
hinc inde tam a Nobis, quam a dilecto filio
nobili viro Ferdinando Hetruriae sibi sub-
jectae Magno Duce certi Commissarii, qui
post accessum una cum peritis ad loca differ-
entiae, habitis simul pluribus tractatibus,
& re bene discussa, omnia Nobis diligenter
renunciarent. Quorum relatione audita,
& re mature considerata, nos ex iisdem
Commissariis a Nobis deputatis duos, Ma-
gistrum videlicet Verospium in utraque
Signatura Nostra Referendarium, & Au-
dientiae literarum contradictarum Audito-
rem, nec non Mutium Mattheum nobilem
Romanum iterum deputavimus, &
dictus Ferdinandus Magnus Dux pro parte
sua deputavit Joannem de Nicolinis nobilem
Florentinum, & suum apud Nos, & Sedem
Apostolicam Oratorem, dilectos filios, qui
juxta facultates per nostras in forma Brevis
litteras, ac Instrumentum Procura respective
concessas, ad infra scriptam Concordiam, &
Transactionem per publicum desuper cele-
bratum Instrumentum devenerunt, hujusmo-
di sub tenore videlicet: Praesenti publico In-
strumento cunctis pateat evidenter, & sit no-
tum, quod Anno a Nativitate Domini mil-
lesimo sexcentesimo septimo, Indictione
quinta, die vero decima Septembris Pon-
tificatus Sanctissimi in Christo Patris, &
D.N.D. Pauli divina Providentia Papae Quin-
ti Anno Tertio. Cum nunquam fuerit
satis provisa controversiis, quae continuo
inter Plebanos, & Clusinos, occasione Con-
finium, & Aquarum exoriantur, ut illis
aliquando de communi consensu finis im-
poneretur, deputati nuper fuerunt hinc in-
de tam a Sanctissimo D. N., quam a Sere-
nissimo Magno Hetruriae Duce Commissa-
rii, qui post accessum ad loca differentiae
habito simul pluribus tractatu, & re bene di-
scussa, redierunt suis Principibus, quae
gesta fuerunt, renunciantes: unde postea
Sanctissimus D. N. iterum deputavit Perillu-
stre, & Reverendissimum DFabritium Ve-
rospium utriusque Signaturae Referendarium,
& Audientiae literarum contradictarum,
Auditorem, nec non Perillustrem D. Mu-
tium Mattheum nobilem Romanum, sicu-
ti

Ex Reg. in
Secret. Brevis.

Procurator

Commissarii
PP. & M.
Ducis Hetruriae
transactio-
ne invene fu-
per confiliter
& Aquis Ur-
bium Civitatis
Plebis, & Clu-
si.

Tenore trans-
actionis refer-
tur.

ti pariter Serenissimus Magnus Hetruriae
Dux pro parte sua elegit Illustrissimum D.
Joannem de Nicolinis nobilem Florentinum,
& suum apud Sanctissimum D. N. Ora-
torem, qui deputati, juxta suas facultates,
per literas Apostolicas in forma Brevis, nec
non Instrumentum Procura respective con-
cessas in Nostrorum Notariorum in solidum
rogatorum, & testium infra scriptorum praesentia,
ad infra scriptam Transactionem,
devenerunt.

1. Che dalli Pievajuoli, ed Ecclesiastici
si faccia nel Padule verso Città della Pieve
un Argine grosso in pianta palmi 30. in ci-
ma palmi 10. ed alto, quanto giudicheranno
li Periti di ambe le parti, che basti a riparare,
che le Acque della Chiana crescenti dell'
Inverno non lo cavalchino, e si faccia con
sua Banchina larga palmi 12., e detto Ar-
gine sarà distante da quello, che hanno li
Chiusini dalla parte verso Chiusi braccia
150., e così si mantenga, acciò in quel
mezzo di detti Argini la Chiana abbia il suo
corso, e si cominci dal chiaro della Pieve,
con seguirsi sempre con la sudetta distan-
za fino al fine dell'Argine Gianfigliazzo ver-
so le Torri.

2. Da questo termine in su verso le Tor-
ri si vada continuando con la medesima
linea, quanto si potrà, dove sia terra da farlo,
e sempre così distante dall'acqua della
Chiana dell'Estate, che vi si possano ritene-
re le acque dell'Inverno, che non lo ca-
valchino, e si arrivi fino al Poggio del Pa-
pa, o al Rio della Valle de' Sassi, con atte-
starelo quivi al sito alto, ma dal detto Rio
in su verso le Torri si lasci come di pre-
sente.

3. Che li Pievajuoli sieno obligati a
mantenere detto Argine stabile, nè variarlo
in modo alcuno in pregiudizio de' Chiu-
sini, nè tollerare, che sia danneggiato, ma
castigare li Dannatori, e risarcire tutte le
rotture, e danni, che in qualunque modo
succedessero.

4. Che oltre questo, in caso di danno,
di rotture, o abbassamento di detto Argine,
non rimediandovi li Pievajuoli subito, che
succedono, così d'Inverno, come d'Estate,
competa alli Chiusini libera facoltà di ri-
farcirlo, e rialzarlo a spese degli obligati,
fattone però prima intimazione al Gover-
natore, ad alli Priori della Pieve con sem-
plice lettera missiva, ed in luogo de' Priori
al lor Cancelliere, acciò possano mandar a
vedere per loro interesse.

5. Che li Chiusini per il mantenimento
del corso dell'acqua della Chiana nel corso,
che ha di presente seguitino di perfezionare,
con ingrossamento, ed alzamento al pari di
quello della Pieve l'Argine, che hanno di
presente, e con allungarlo verso il chiarore
della Pieve, e debbano mantenerlo.

6. Che in oltre debbano continuar l'A-
lia cominciata fino al Monte, grossa, & alta
come sarà il resto dell'Argine.

7. Che tanto li Pievajuoli, quanto li
Chiusini, e ciascuna delle parti infra il loro
Argine, e le Terre, possa fare un Fosso per

scuolo di dette terre, capace di detto scolo.

8. Che li Chiusini sieno obligati man-
tenere, e risarcire il sudetto loro Argine,
come li Pievajuoli, e non lo facendo, ab-
biano li Pievajuoli la medesima facoltà cir-
ca questo Argine delli Chiusini, che di so-
pra si riferba alli Chiusini circa quelli delli
Pievajuoli.

9. Che il confine delli Pievajuoli s' in-
tenda sempre fino all'acqua, tanto dentro
li due Argini, quanto di fuori, ogni volta,
che la Chiana pigliasse altro corso, ma allora
sarà in potere delli Chiusini di fare ritirare
in dietro li Pievajuoli, con rinchiudere di
nuovo detta Chiana fra li due Argini.

10. Che dalla detta Alia in su verso le
Torri, giacche la Chiana va quasi accanto
al Monte de' Chiusini, non sieno obligati li
Chiusini a farvi Argine.

11. Che tutto il Paese con l'acqua, Ar-
gini, ed ogni altra cosa verso la Città della
Pieve, dall'acqua della Chiana, s'intenda di
dominio, proprietà, jurisdictione, e Terri-
torio delli Pievajuoli.

12. Che l'acqua della Chiana sopra il
chiarore della Pieve verso le Torri, con li
suoi effetti, jurisdictione, Territorio, Do-
minio, proprietà, Pesche, Porti, Gabelle,
ed altro, si conservi, come di presente, alli
Chiusini, con facoltà libera, ed assoluta di
mantenere corrente detta acqua, nettare
l'Alveo, levar ogni impedimento, e fare
tutto quello, sarà opportuno per mantene-
re la corrente ancora lungo la banchina dell'
Argine de' Pievajuoli, li quali, sotto pre-
testo di loro Territorio fino all'acqua, non
possano fare innovazione, ma il tutto si as-
petti alla facoltà delli Chiusini, li quali in-
oltre debbano alzare, ingrossare, fortifica-
re, e mantenere il loro Argine, come di
sopra, accomodarli la Banchina, e possano
perciò valersi del terreno dell'Alveo fra
l'uno, e l'altro Argine tante volte, quante
bisognerà.

13. Che il chiarore della Pieve si man-
tenga con le sue Pesche, ed altro, come al
presente sotto il dominio, proprietà, jurisd-
ictione, e Territorio de' Pievajuoli, ed in
evento di disseccazione, l'acqua, che passerà
per quello, sarà nel medesimo modo de'
Pievajuoli, di maniera, che li Chiusini non
possano per alcun tempo venire con il suo
confine, se non fino all'acqua.

14. Che infra il chiarore della Pieve, ed
il Canale sopra Buterone con arrivare fino
al detto Canale, con tagliare cannuccie, ster-
pi, vetticchie, ed altro, che vi sia fino alla
pelle della Terra, senza però scavamento
di essa, si faccia dalli Pievajuoli un' aper-
tura di larghezza di braccia 80. e si mantenga
di ogni tempo alla detta pelle della Ter-
ra, e sia in facoltà alli Chiusini, volendo in-
tervenire, quando si farà di tempo in tempo
detta apertura.

15. Che mancando li Pievajuoli di ave-
re ogn' anno per tutto il Mese di Agosto ta-
gliato come sopra, per il mantenimento di
detta apertura, sia in facoltà libera de'
Chiusini senza se li possa dare impedimento

alcuno, scritto, che ne haveranno nel principio di Settembre al Governatore, ed alli Priori della Pieve, con bastare, che la Lettera de' Priori sia presentata al loro Cancelliere, ed aspettato per quindici giorni accio il Governatore, e li Priori ne possano dar notizia alli loro superiori a Roma, il supplire, e fare lavorare per li Pievevuoli a spese di detti Pievevuoli senza però scavamento.

16. Che la Treffa con il Moiano, ed altre acque de Pievevuoli, che in quella si trovano al presente, si abbia a pigliare dalli Pievevuoli verso la Pieve, e separata dall'acqua della Chiana, in maniera, che li Periti sopra detti giudichino non possa nuocere all'Argine de' Pievevuoli, si conduca dalli medesimi ad entrare nel chiarore della Pieve, lontano per 50. braccia dalla Bocca sudetta della Chiana, e per il medesimo chiarore di mano in mano, che si disseccasse, si vada conducendo all' apertura sopradetta arginata dalla parte di verso la Chiana, accio non gli impedisca il suo corso, ed esito per l'apertura, ed alli Chiuffini, a cautela loro, in questo caso di disseccazione di mano in mano, che succedesse, competa sciolta di metter mano a detto lavoro, e profeguirlo in luogo delli Pievevuoli, ogni volta che l'averanno fatto sapere a quelli, che s'è detto nel precedente capitolo, ed in spazio di un Mese non vi sarà preso provvedimento.

17. Che a tutti li lavori sopradetti si metta mano dalle Parti quanto prima, e di tutto si faccia istromento pubblico con le clausole solite, ed opportune, con approvazione di Sua Santità per parte della Pieve, e di Sua Altezza per parte di Chiuffi.

Et pro majori Transactionis, & Concordia praedictarum, ac praesenti Instrumenti substantia, praedicti Reverendissimus D. Verospius, & D. Matthejus ex parte Societatis, necnon dictus Illustrissimus D. Joannes ex parte Serenissimi Magni Ducis respectivè Deputati, promiserunt, & quilibet ipsorum promisit, quod jdem Sanctissimus, & Serenissimus hujusmodi Instrumentum, ac omnia in eo contenta valide ratificabunt.

Demum Transactionem, Compositionem, & Concordiam hujusmodi, praesentij Instrumentum, ac omnia, & singula in eo contenta, praedicti DD. Deputati promiserunt, & mutua, ac solemni stipulatione hinc inde interveniente, convenerunt, perpetuo, & inviolabiliter attendere, & observare, ac attendi, & observari facere per Communitates, & Subditos per dictos respectivè, & alios quoscumque, ut supra, & in aliquo non contravenire, dicere, vel facere per se, vel alium, seu alios, in judicio, vel extra de jure, vel de facto, aliqua ratione, vel causa, praetextu, vel quavis colore, sub poenis in dictis capitulis contentis. Pro quibus omnibus, & singulis observandis, obligaverunt, & quilibet ipsorum obligavit se, se dictis nominibus, prout in dictis Capitulis continetur. Renunciantes &c. juraveruntque videlicet praedictus Reverendissimus D. Verospius, tacto pectore, more Praelatorum, & dicti DD. Deputati scrip-

turis Sacro-sanctis ad Sancta Dei Evangelia respective: Super quibus omnibus, & singulis praemissis, petum fuit a meo Notario publico infrascripto, ut unum, vel plura, publicum, seu publica, conficerem Instrumentum, & Instrumenta.

Actum Romae in Palatio Illustrissimi, & Reverendissimi D. Francisci Mariae Card. de Monte nuncupat., & in Camera Audientiae S. Illustrissima. De etiam ipso Illustrissimo D. Cardinale assistente, praesentibus ibidem Illustr. D. Joanne Baptista Incoronato nobili Romano, & Magnifico, & Excellenti D. Petro Gerio qu. Rocchi de Aretio V. I. D. & D. Joanne Baptista Pertinario de D. v. dula, Britonorien. Duce, & Reu. D. Adriano Ciamberlino qu. Evangelista de Cingulo, Auximan. Duce. Testibus ad praemissa vocatis, habitis specialiter, atque rogatis &c.

Et quia Ego Hieronymus Scanardus Camerae Apostolicae Notarius, una cum D. Bartholomaeo Dino Cancellario Consularum Florentinorum Urbis de supra dicta Transactione, & Concordia rogatus fui, ideo praesens Instrumentum subscripsi, signavi, & publicavi in fidei requisitus. Loco signi.

§. 2. Cum itaque jdem Deputati promiserint, quod dictum Instrumentum tam a Nobis, quam a dicto Ferdinando Magno Duce ratum haberetur, & dictus Ferdinandus Magnus Dux, sicut accepimus, ex parte sua Concordiam, & Transactionem praedictas, ac dictum Instrumentum cum omnibus in eo contentis ratificaverit: Cumque Nos pariter cupiamus, Concordiam, & Transactionem hujusmodi inviolabiliter perpetuo observari.

§. 3. Idcirco Motu proprio, non ad aliquid super hoc Nobis oblata petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & ex certa scientia Nostris, Concordiam praedictam, ac praesentem Instrumentum, ac omnia, & singula in illo contenta, sicut provide, & mandato Nostris facta sunt, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, approbamus, & rata, & grata habemus, & perpetuo confirmamus, illisque perpetuo, & inviolabiliter Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti etiam substantiales defectus, si qui in eisdem intervenierint, supplemus.

§. 4. Decernentes Concordiam praedictam, & Instrumentum praesentem hujusmodi, ac omnia, & singula in illo contenta, perpetuo valida, rata, & firma esse, & fore, suorumque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, & inviolabiliter observari debere: Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus sel. recor. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostris de una, & in Concilio generali edita de duabus die-

Hujusmodi transactio rata habetur a M. Hieronymo Duce.

Confirmatum etiam a Pontifice.

Clausula pro observantia & firmitate.

Derogatio derogationum.

tis, dummodo ultra tres dietas aliquis, auctoritate praesentium, ad iudicium non trahatur aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis Statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romae apud S. Marcum sub anno Piscatoris die 19. Octobris 1607. Pont. Nostris Anno Tertio.

Dat. die 19. Octob. 1607. An. III.

LXXXV.

Congregationi Clericorum Regularium Somaschae, alias Sancti Majoli, quaecumque gratiae, & privilegia Ordinibus Mendicantium concessa, & concedenda, communicantur, & de novo conceduntur, quatenus sint in usu, non revocata, nec sacris Canonibus, aut Concilio Tridentino contraria.

Istam Congregationem approbavit Pius V. in sua Const. CV. Injunctum Tom. IV. Par. III. fol. 50.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX quo divina Majestas ad pastorale fastidium Nos quamquam immeritis evexit, illud quantum in Nobis semper fuit, superno auxilio freti, agere conati sumus, ut piorum hominum Congregationes, quae ad divini cultus augmentum, & animarum salutem instituta sunt, & in observatione institutorum suorum, pie, & religiose persistunt, magis quotidie in hujusmodi suo pio proposito confirmarentur.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilectorum filiorum Congregationis, & Clericorum Regularium Somaschae alias S. Majoli nuncupatorum fortiores quotidie vires, adjuvante Domino, in militantis Ecclesiae Castris appareant, ut Clerici Congregationis hujusmodi eo ferventius adhuc pugnare studeant, quo majoribus se viderint spirituibus gratis fore munitos, ipsos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis &c. censentes, praeter alia quaecumque privilegia, & gratias jisdem Congregationi, & Clericis hactenus quomodolibet concessa, omnia, & singula privilegia, praerogativas, concessiones, favores, facultates, declarationes, immunitates, exemptiones, libertates, ceterasque gratias, praerogativas, & Indulta cujusvis generis existentia spiritualia, & temporalia, quaecumque illa-

Communicatio, vel concessio omnium gratiarum, & privilegiorum cuicumque ex Ordinibus Mendicantium concessorum communicantur.

Limitatio d. communicationis.

sint, (excepta tamen exemptione a jurisdictione Ordinariorum) quibusvis Mendicantium Ordinum Congregationibus, eorumque professoribus, ac eorum Monasteriis, Ecclesiis, Domibus, & Regularibus locis, nec non dilectis filiis earumdem Religionum, & Congregationum Generalibus, Praepositis, Superioribus, Praelatis, & Capitulis, tam Generalibus, quam Provincialibus, Fratibus, Novitiis, Conversis, Donatis, ac quibusvis eorum, & earum personis in quibuscumque Mundi partibus existentibus, & illorum intuitu, etiam per viam communicationis, vel extensionis, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostris, seu per Nos, & successores Nostris, aut alios auctoritatem habentes, concessa sunt, & conceduntur, ac quibus singula Congregationes praedictae, eorumque Monasteria, Ecclesiae, Domus, & loca, ac Superiores, Fratres, & personae hujusmodi de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut concessione Apostolica, vel alia quavis auctoritate in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, aut alias quomodolibet obtinentur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, vel poterunt quomodolibet in futurum, quarum concessionum tenores praesentibus pro expressis habentes, ac si de verbo ad verbum infererentur, etiam si talia sint, & forent, quae specialem, & individuum requirerent mentionem, seu particularem insertionem, (quatenus sint in usu, & non sint revocata, neque sub ullis revocationibus comprehensa, ac sacris Canonibus, & Concilio Tridentino decretis non adversentur) ad eandem Congregationem Somascham, seu S. Majoli, ac singulos illius Conventus, illorumque Superiores, Praepositos, Praelatos, & quaecumque personas, auctoritate, & tenore praedictis, perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de novo concedimus, & suffragari volumus, & declaramus.

§. 2. Non obstantibus tam sel. recor. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostris de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, quam aliis quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, tam de iudicibus delegatis, & Conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis, necnoa quibusvis privilegiis, & Indultis Apostolicis quibusvis secularibus, vel regularibus Militiis, Communitatibus, Universitatibus, Capitulis, Castris, Villis, Terris, & quibusvis Cathedralibus, & Metropolitanis, vel Collegiatis, aut aliis Ecclesiis, Capitulis, Conventibus, Monasteriis, Hospitalibus, & aliis piis locis, etiam motu, & scientia similibus, & de non trahendis eorum subditis, vel personis, ipsarum Ecclesiarum, Civitatum, Universitatum, Castrorum, villarum, & locorum respective, extra eas, aut coram illis iudicibus, & personis, quam

Alia limitatio ejusdem communicationis.

Derogatio derogationum quae contraria.

O o

etiam

etiam vigore quarumcumque literarum Apostolicarum, aut alias quibusvis modis, & qualitercumque, ac quibusvis verborum formis, & tenoribus, de quibus etiam plena, & expressa, specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, foret, tenores huiusmodi presentibus pro sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permanens, specialiter, & expresse derogamus: seu si aliquibus communiter, aut divisim ab eadem Sede indultum quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 3. Ceterum volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem presentium transumptis, etiam manu alicujus Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut manu Praepositi Generalis, & sigillo ejusdem Congregationis Somsche munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & alibi ubi opus fuerit, quae adhiberetur eisdem presentibus, si forent exhibitae vel ostense.

Dat. die 9. Nov. 1607. An. III.

Datum Romae apud S. Petrum die 9. Novemb. 1607. Pont. Nostri Anno Tertio.

LXXXVI.

Ampliatio jurisdictionis S. R. E. Cardinalium Congregationis boni regiminis Communitatum Status Ecclesiastici etiam mediate S. R. E. subiectarum, quoad cognitionem causarum eisdem tangentium, non tamen quoad poenas malefactorum.

Istam Congregationem instituit Clement Octavus in Constit. XXIX. Pro Commissa. Tom. V. Pars. I. fol. 379.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Causa hujus Constit. ut.

§. 1. Cupientes Constitutionem a fel. re. Clemente Papa VIII. Praedecessore Nostro super bono regimine, & administratione reddituum Communitatum, & Universitatum ditionis temporalis Ecclesiasticae editam, debita executioni pro earumdem Communitatum, & Universitatum utilitate demandari, ac de singulari fide, prudentia, & integritate dilectorum filiorum Nostrorum Mariani SS. Marcellini, & Petri de Camerino, Octavii S. Sabinae Bandini, Domini S. Honuphrii, Tusci, Domini Gymnasti, Innocentii S. Thomae in Parione titulum Presbyterorum, Bubali, & Bartholomaei Sanctae Mariae in Porticu Diaconi de Caesibus nuncupat. S. R. E. Cardinalium, plurimum in Domino confisi, eisdem Cardinalibus, quos pro executione d. Constitutionis harum serie deputamus:

Jurisdic. Card. in causis quarumcumque Communitatum etiam mediate

§. 2. Omnes, & quascumque causas tam civiles, quam criminales, & mixtas ad Communitates, & Universitates quascumque

Status Nostri Ecclesiastici Nobis mediate, vel immediate subiectas tam active, quam passive pertinentes, per se, vel alios ab eis subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi, terminandi, ac omnia alia, & singula in eadem Constitutione contenta executioni demandandi.

§. 3. Ac pro faciliore negotiorum huiusmodi expeditione aliquos Praelatos, aut alias personas juris prudentia praeditas, a Nobis approbandas, in eorum Consultores adhibendi, nec non aliquem ex illis, aut alium idoneum eis benevisum, in eorum Congregationis Secretarium deputandi, & causas quascumque reassumendi, & avocandi. Nec non quibuscumque Judicibus, & aliis personis, etiam sub censuris, & poenis inhibendi, & quoscumque citandi etiam per edictum publicum confesso de non tuto accessu, caeteraque omnia, & singula in praemissis, & circa ea, quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, gerendi, ordinandi, & exequendi, itaut occasione causarum criminalium censuram Ecclesiasticam, aut irregularitatis non tam, dummodo sententiam sanguinis per se ipsos non ferant, minime incurant, plenam, liberam, & amplam auctoritatem, facultatem, & potestatem concedimus, & impertimur.

Praelatosque Congregationi adjungendi, & Secretarium deputandi.

Derogatio cōtrariorum.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae d. Clemens Praedecessor in eadem Constitutione voluit non obstat, caeterisque contrariis quibuscumque.

Major pars totam Cōgregationem representat.

§. 5. Volumus autem, ut ea, quae a majori parte eorum resoluta fuerint, plenam obtineant firmitatem, & plenariae executioni demandari debeant.

Dat. die 4. Junii 1607. An. III.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 4. Junii 1605. Pont. Nostri Anno Primo.

Sequitur declaratio d. Constitutionis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Relatio Cōg. praecedentis.

Jam pridem cupientes Constitutionem a fel. record. Clemente Papa VIII. Praedecessore Nostro super bono Regimine Status Ecclesie editam executioni demandari, dilectis filiis Nostri S. R. E. Cardinalibus pro ejusdem Constitutionis executione a Nobis deputatis omnes, & quascumque causas tam civiles, quam criminales, & mixtas, ad Communitates, & Universitates quascumque Status Ecclesiastici Nobis mediate, vel immediate subiectas tam active, quam passive pertinentes per se, vel alios ab eis subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi, expediendi, & terminandi, ac omnia alia, & singula in eadem Constitutione contenta executioni demandandi, eisdemque causas quascumque reassumendi, & avocandi, quibuscumque Judicibus inhibendi, & alias, prout in Nostri literis in huiusmodi forma Brevis desuper expeditis sub die quarta Junii 1605. Pont. No-

Causa hujus declarationis.

Nostri Anno primo plenius continetur.

§. 1. Quia vero ob generalitatem verborum praedictarum literarum NostRARUM facile videri alicui possit, ea Nos commisisse, quae nostrae intentionis committere minime fuit: idcirco ad tollendas huiusmodi difficultates, praedictarum literarum tenore presentibus pro sufficienter expresso, & ad verbum inserto habentes,

Declaratio.

§. 2. Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, vigore presentium, declaramus, intentionis Nostrae fuisse, eisdem Cardinalibus solummodo, & non alias causas civiles, criminales, & mixtas, tam active, quam passive ad Communitates, & Universitates Status Nostri Ecclesiastici mediate, vel immediate subiectas pertinentes per se, vel alios, ut praemittitur subdelegandas pertinentes, audiendi, discutiendi, examinandi, expediendi, & terminandi, reassumendi, & avocandi, quae ad redditus, & proventus, (non tamen poenarum malefactorum) ad illas quomodolibet spectant, & quae in futurum spectabunt, aut rationem, seu computorum redditiones, etiam ratione administrationis Annone, seu Abundantiae, & pecuniarum, ac rerum illius, seu illi destinatarum Civitatum, Terrarum, & Locorum ejusdem Status Ecclesiastici, sive ad quoruncumque bonorum administrationes praedictarum Communitatum, & Universitatum, quomodocumque, & qualitercumque pertinent, & pertinebunt, facultatem tribuere, itaut eas tantum, & non alias causas eidem Cardinalibus per se, vel alios subdelegandos audire, discutere, examinare, expedire, & terminare, reassumere, & avocare a quibuscumque Judicibus, nec non jisdem inhibere, & omnia, & singula in eis contenta, omnibusque aliis, & singulis in praedictis literis nostris facultatibus illis concessis, in praemissis, & circa ea, uti possent, & valerent, ac possint, & valeant.

Clausula sub lata, &c.

§. 3. Irritum decernentes, & inane, quicquid fecerit super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio cōtrariorum.

§. 4. Non obstantibus praemissis, nec non quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 22. Nov. 1607. An. III.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 20. Novembris 1607. Pont. Nostri Anno III.

LXXXVII.

Ex Regis. in Secret. Brevis.

Cavetur quominus Ecclesiastici Principatus Cataloniae, & Comitatus Rossilionis, & Ceritaniae utantur Archibus ad Rotam nuncupatis, eosque poenas se detineant.

PAULUS PAPA V.

Philippi Regis petitio.

Ad futuram rei memoriam. §. 1. Charissimi in Christo filii Nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici Bull. Rom. Tom. V. P. III.

ci nomine Nobis nuper expositum fuit, ipsum Philippum Regem cupientem atrocissimis delictis, quae in Principatu Cataloniae, & Comitatus Rossilionis, & Ceritaniae ob delationem tormentorum Bellicorum, quae *Archibus ad Rotam* dicuntur, obviare, & huiusmodi armorum genus ex Principatu, & Comitatus huiusmodi penitus tollere, quoddam Proclama, seu Edictum edi, & publicari curasse, pro quo quoad bonum publicum, & quietem in dictis Principatu, & Comitatus conservanda, & ad evitanda inconvenientia, & occasionem delinquendi in offensam Dei, & proximi, inde provenire solita, praedictorum Archibusurum, non solum usus, sed etiam detentio domi, aut in aliis locis palam, aut clam, ac artificibus illa ulterius fabricandi, aut jam fabricata aptandi facultas sub poenis gravissimis expresse prohibetur. Cum autem, sicut in eadem expositione sub junctum fuit, parum prodesset praemissa arma Laicis prohibuisse, si fas esset Clericis, & personis Ecclesiasticis illa detinere, vel fabricare, & ideo ipse Philippus Rex cupiat ipsis etiam Clericis, & personis Ecclesiasticis eorundem armorum usum, detentionem, & fabricationem, Apostolica auctoritate prohiberi.

Prohibitio de qua in rubrica

§. 2. Nos attendentes, talia arma, quae Laicis minime convenire visa sunt, ab Ecclesiasticis tanto magis rejicienda, & abhorrenda esse, quanto ipsos Ecclesiasticos vita, ac morum exemplo laicos magis praecellere decet, ac propterea ejusdem Philippi Regis honestis votis, ac iustis Nobis super hoc porrectis precibus annuentes, omnibus, & quibuscumque Ecclesiasticis, & Clericis, etiam in sacris, & Presbyteratus ordinibus constitutis, tam secularibus, quam cujusvis Ordinis, & Militiarum, ac Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani Regularibus, & quantumvis exemptis, ac Nobis, & Apostolicae Sedi subiectis ac sub Nostra, & Beati Petri protectione immediate receptis, & quocumque privilegio suffultis, & quocumque dignitate, auctoritate, & praerogativa fulgentibus, earumque familiaribus, servientibus, & Ministris in dictis Principatu, & Comitatu constitutis, presentibus, & futuris, ne simili Archibusurum ad rotam genere quovis modo uti, aut illa publice, vel occulte detinere, vel fabricare, vel fabricari facere quoquo modo audeant, vel praesumant, auctoritate Apostolica tenore presentium ad Nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum prohibemus.

Episcopo Gerundeni data facultas procedendi contra inobedientes.

§. 3. Ac Venerabili Fratri Nostro Episcopo Gerundeni, nunc, & pro tempore existenti committimus, & mandamus, ut contra personas Ecclesiasticas praedictas, etiam quoad exemptas, tanquam Noster, & Apostolicae Sedis delegatus, quae huiusmodi Archibus gestaverint, detinuerint, aut quoquo modo habuerint, vel fabricaverint, aut fabricari fecerint per poenas gravissimas juxta Proclamat, & Edicti Regis contra laicos publicati formam citra tamen poenam

nam ultimi supplicii per se, vel alium tam per viam accusationis, vel denunciationis, vel simplicis querelæ, quam ex merito officio inquirat, & procedat, ac in eas pœnas prædictas exequatur, ac executioni debitæ demandari curet, & faciat, auxilium etiam brachii secularis ad id, si opus fuerit, invocando, super quibus omnibus, & singulis ipsi Episcopo plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concedimus per præsentem.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & quorumcumque Ordinum, & Militiarum, & dicti Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani privilegiis, Indultis, & literis Apostolicis specialibus, vel generalibus quorumcumque tenorem existant, per præsentibus non expressis, vel totaliter non insertis effectus eorum valeat quomodolibet impediri, ac aliis eorumdem Principatus, & Comitatus Statutis, & consuetudinibus in contrarium quomodolibet facientibus. Quæ omnia, nolumus cuique adversus præmissa in aliquo suffragari.

§. 5. Ut autem præsentem literam facilius ad notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla, etiam impressa manu Notarii publici subscripta, & sigillo Prælati Ecclesiastici obsignata eandem prorsus in iudicio, & extra illud fidem faciant, quam ipsæ præsentem facerent, si forent exhibitæ, vel ostensa.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 28. Novemb. 1607. Pont. Nostri Anno Tertio.

LXXXVIII.

Facultas Archiepiscopo Pragen. visitandi Monasteria, & Conventus utriusque sexus Regni Bohemæ.

Ven. Fratri Carolo Archiepiscopo Pragen.

PAULUS PAPA V.

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. CUM, sicut accepimus, in Regno Bohemæ diversorum Ordinum Monasteria, & loca reperiantur, in quibus Observantia Regularis, juxta illorum cuiusque regularia instituta non nihil labefacta videtur, ac divinus cultus, nec non omnis bene, & catholice vivendi ratio tepescit, & quatenus plures dictorum Monasteriorum Monachi prætextu, & clypeo exemptionis licentiosè, & scandalosè vivunt.

§. 2. Nos huiusmodi incommodis de optimo remedio providere cupientes, ac de tuis integritate, experientia, & circumspicione in his, ac aliis specialem in Domino fiduciam obtinentes, & sperantes, quod ea, quæ tuæ prudentiæ duxerimus

committenda, fidelibus studiis, & exacta diligentia exequeris; Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, ac de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super interpretatione decretorum Sacri Concilii Tridentini deputatorum consilio, Te quotiescumque Superiores, & Visitatores Regulares infra scriptorum Ordinum a visitatione suorum Monasteriorum quolibet anno cessaverint toties pro eis, & quolibet anno Visitatorem omnium, & singulorum Monasteriorum, Domorum, & Religiosorum locorum tam virorum, quam mulierum totius dicti Regni Bohemæ quorumcumque Ordinum, & a jurisdictione, visitatione, & correctione tuis, ac illorum Ordinariorum, etiam per quavis privilegia, indulta Apostolica, aut alias quomodolibet exemptorum, ac Nobis, & Sedi Apostolicæ immediate subsectorum, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, ad triennium proximum constituimus, & deputamus.

§. 3. Ac tibi tamquam a dicta Sede Delegato, ut in toto Regno Bohemæ prædicto in quibuscumque civilibus, & criminalibus, vel mixtis causis contra quorumvis Ordinum Regulares quomodolibet exemptos, auctoritate nostra procedere, necnon causas ipsas, ac illarum merita quæcumque cognoscere, sineque debito terminare, ac quidquid terminaveris exequi, & observari facere, ipsosque exemptos pro tempore delinquentes juxta excessus, & delicta punire, corrigere, ac omnem jurisdictionem in eos exercere, ipsaque Monasteria, Domos, & Religiosa loca tam virorum, quam mulierum qualitercumque qualificata totius Regni prædicti, eorumque Abbates, Præpositos, Priores, Abbatissas, Priorissas, & Præpositas personas, etiam ut præsertim exempta, ac Nobis, & dictæ Sedi subiecta per te, vel a te deputandum, seu deputandos reformare, corrigere, emendare, punire, necnon Abbates, & Monachos, & Religiosos vagantes, ut ad sua Monasteria, & loca huiusmodi redeant, ac habitum, & observantiam Regulares reassumant, requirere, necnon eorumdem Monasteriorum Abbatibus, Prioribus, & Monachis, ac Religiosis, ne illorum bona alienare, & quibusvis personis, etiam Laicis quacumque dignitate fulgentibus ne illa usurpare præsumant, inhibere, & ut ea sic usurpata, seu ab eis alienata dimittant, & relaxent, si restituant, sub excommunicationis, & aliis sententiis, & censuris Ecclesiasticis compellere, ac contraditores quoslibet, & rebelles cuiuscumque, tam Ecclesiasticæ, quam secularis dignitatis, & excellentiæ fuerint, per easdem censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia juris opportuna remedia, appellatione postposita compescere, & si opus fuerit, auxilium brachii secularis invocare, ac omnia, & singula alia salubrem illorum directionem concernentia, quæ de jure, vel consuetudine ad officium Visitatoris

Opportuna, que tribuit facultates.

toris spectant, & pertinent, & quæ circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna facere, ordinare, constituere, & exequi libere, & licite valeas, ita quod iis, quæ Monasteriorum, Domorum, ac locorum huiusmodi decentiam offuscant, penitus remotis, salutare fructus, aut exemplares mores plantentur in eisdem, ac utriusque sexus Regulares, ad regularem observantiam reducantur, ac Divinus cultus ubique restauretur, & restauratus perpetuo conservetur, auctoritate, & tenore prædictis plenam, liberam, & omnimodam licentiam, & facultatem concedimus.

§. 4. Decernentes, quod causas prædictas a tuis Ordinationibus, interlocutionibus, decretis, ante definitivam, vel vim definitivam habentem sententiam, & ubi agatur de morum correctione, nullatenus etiam ad Nos, & dictam Sedem Apostolicam posse appellari, & nihilominus per appellationes quascumque contra præsentium tenorem quomodolibet interpositas, causas nemini devolvi, aut etiam per quavis inhibitiones, etiam cum quibuscumque censuris, & pœnis eis a quibusvis Judicibus ordinariis, vel delegatis forsan faciendas, illarum ulteriorem cognitionem, & expeditionem, ac ubi de morum cognitione agatur, etiam legitimam executionem minime impediri, aut censuris, & pœnis huiusmodi ligari, & irretiri censei.

§. 5. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus, fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alii que Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, Ordinum quorumcumque juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, etiam mare magnum, aut alias punitis, Conservatorum deputationibus, & eorum, ac aliis inhibitionibus, quibus Tu deferre minime teneris, sed illis rejectis, & non obstantibus, in dictis causis, ut præsertim procedere, & illas jure debito terminare possis, ac literis Apostolicis, & exemptionibus Monasteriis, & Ordinibus huiusmodi, ac illorum Conventibus, Abbatibus, & personis, necnon eorumdem Definitoribus, & quibusvis aliis cuiuscumque dignitatis, status, & præminentie existentibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, alii que efficacioribus, & infolitis

clausulis, etiam talibus, quod illis nullatenus, aut non nisi modo, & forma in illis expressis derogari possit, irritantibus, & aliis decretis, etiam motu simili, & ex certa scientia in contrarium concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod tu facultatem huiusmodi in his nostris literis per Nos tibi tributam, & omnia in eis contenta eisdem Superioribus Regularibus intimare, & publicare debeas, alioquin præsentem nostram literam nullius sint roboris, vel momenti.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 22. Decembris 1607. Pont. nostri Anno III.

Dat. die 22. Decem. 1607. An. III.

LXXXIX.

Contra Fratres Ordinis Prædicatorum, qui pro consequendo officio Magistri Generalis profe, vel aliis, ad favores extra Religionem recurrunt, vel aliis minus legitimis modis illud obtinere querunt.

De hoc Ordine vide in Honorii III. Const. II. Religiosam Tom. III. fol. 278.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Admonemur pastoralis officii nostri debito, diligentius prospicere, ne Religiosis ad dignitates, & officia per emendata suffragia ambitiosus pateat accessus.

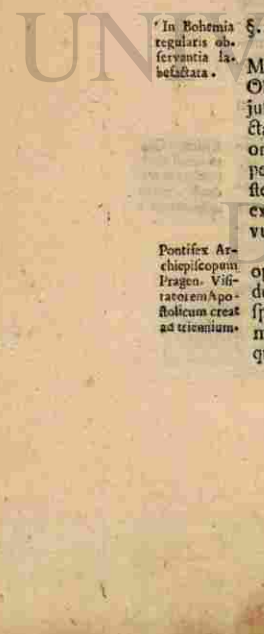
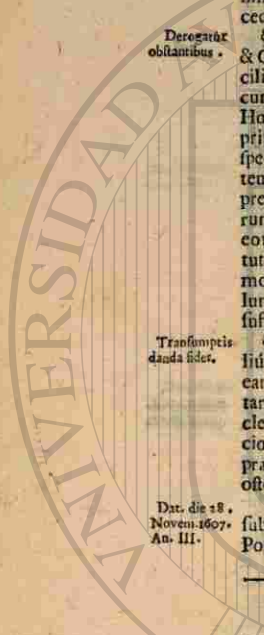
§. 1. Alias siquidem felicis recordationis Gregorius Papa Decimus tertius Prædecessor noster, per suas in forma Brevis litteras die 1. Junii 1580. Pontificatus sui Anno Nono datas, Magistro Generali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinibus Fratrum Prædicatorum Prælati, tunc, & pro tempore existentibus, in virtute sanctæ obediencie mandavit, ne ad instantiam, & requisitionem quorumcumque personarum tam laicarum, quam Ecclesiasticarum extra supradictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque seculari dignitate, & excellentia etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuiusvis dicti Ordinis Religioso ullam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere auderent.

§. 2. Quinimo quoscumque dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta suarum Constitutionum, ac via, & iis mediis per conquistos favores, & suffragia, ali-

Exordium.

Greg. XIII Prælati Ordinis Prædicatorum vultu illam gratiam cuiusvis Religioso facere, vel penam remittere ad instantiam personarum extra Ordinem existentium.

Venerit etiam Fratres, si vis, aliquid sibi procurare

Clem. VIII. d. prohibitionem ampliat.

aliquid sibi procuraverint, ad talia, & similia, ac etiam majora, in eodem Ordine consequenda, perpetuo inhabiles etiam declaravit.

§.3. Et subinde cum a nonnullis ambigeretur, an sub gratiarum vocabulo, gradus, honores, dignitates, officia, & munia Ordinis predicti comprehenderentur, similis mem. Clemens Papa Octavus etiam Prædecessor noster per alias similes literas die 23. Maji 1592. Pontificatus sui Anno I. datas, priores literas predictas, & in eis contenta quaecumque approbavit, & confirmavit, ac predictam Gregorii de gratiis, ut prædicitur, per mendicatos favores minime conceden. prohibitionem ad quoscumque gradus, honores, dignitates, officia, administrationes, functiones, Prælaturas ejusdem Ordinis perpetuo extendit, & extendi debere decrevit, & præterea dilectis filiis Magistro Generali, Provincialibus, & aliis Prælatibus, Superioribus ejusdem Ordinis, ne imposterum aliquod præmissorum cuiquam ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem personarum superius expressarum quatumcumque, quovis modo concedere, Religiosis vero, ac Fratribus ejusdem Ordinis quibuscumque non solum in præmissis omnibus secularium favorem minime procurare, sed nec etiam sponte oblatum, aut ab eis minime procuratum recipere, & similiter ne ad hunc effectum munera aliqua secularibus impendere, vel exhibere audent, vel præferrent, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub poenis in dictis Gregorii Prædecessoris literis contentis præcepit, & expresse interdixit, ac prohibuit, prout in singulis literis prædictis plenius continetur.

§.4. Cum autem, sicut accepimus, ad electionem novi Magistri Generalis dicti Ordinis brevi deveniendum sit, Nos quantum interfit, ut electio hujusmodi eliminatis procul favoribus in sanctitate, & justitia celebretur, probe cognoscentes, & ideo dicti Ordinis Fratres non solum poenarum in dictis literis contentarum, sed etiam censurarum Ecclesiasticarum metu, in officio debito continere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, dictorum Gregorii, & Clementis Prædecessorum prædictas literas, & in eis contenta quaecumque, eorum serie præsentibus pro expressis habentes, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus.

§.5. Et insuper omnibus, & singulis dicti Ordinis Fratribus, cujuscumque conditionis, gradus, & præminentie existentes, in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo mandamus, ne ad quatumcumque personarum tam Laicarum, quam Ecclesiasticarum extra supradictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque seculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium favores, ad effectum con-

Contraveni- tibus poena excommunic- tionis lata- sententiæ ad- ditæ, si pro obtinendo of- ficio Magistri Generalis pro- se, vel alius, ad favores hu- jusmodi re- sistant.

sequendi dictum officium Magistri Genera- lis, pro se, vel aliis recurrant, vel aliis minus legitimis viis, & modis illud obtine- re queant, hos, qui mandato nostro hujus- modi contraverint, ultra supradictas pe- nas, etiam vinculo excommunicationis la- tæ sententiæ, a quo nisi per Nos, & Roma- nos Pontifices pro tempore existentes, præ- terquam in mortis articulo constituti absol- vi nequeant, annodamus.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si Ordini, & Fratribus prædictis communiter, vel di- vifim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentio- nem.

§.7. Volumus autem quod præsentium literarum exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici, & sigillo alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ manitis, eadem fides ubique adhiberi de- beat, quæ præsentibus adhiberetur, si exhibita forent, vel ostensa.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 6. Januarii 1608. Pontificatus nostri Anno III.

Contrariisque derogat.

Trifumptif- quo credi ju- bet.

Dat. die 7. Januar. 1608. An. III.

X C.

Archiepiscopo Granaten. conceditur facultas cogendi etiam Regulares exemptos ad servanda decreta sua de Tapetis, & Pulvinariis pro mulieribus in Ecclesiis non ponendis, nec Sedibus quoties Sanctissimi Eucharistiæ Sacramentum exposi- tum est.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ven. Fratri Archiepiscopo Granaten.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Pro parte tua Nobis nuper exposi- tum fuit, quod Tu, ut scandalis, & discordiis, quæ occasione Sedium per se- culares personas in Ecclesiis poni solitarum oriri solent, obviare, ne tapetes, & pulvi- naria mulieribus inservitura in dictis Eccle- siis ponantur, nec aliquis cujuscumque con- ditionis, & qualitat in Festivitate Sanctis- simi Corporis Domini Nostri Jesu Christi, totaque ejusdem Festivitatis Octava, ac aliis temporibus, quibus Sanctissimum Eucha- ristia Sacramentum in Ecclesiis Populo vene- randum publice exhibetur, sedilia, & si- milia vulgo nuncupata in ipsis Ecclesiis ha- beat, præcepisti: necnon etiam Constitutio- nibus tuis Synodalibus personis seculari- bus Sedes intra pavementa Altarium Ma- jorum

Archiepiscopi decretæ, de quibus in rubrica.

Que non ob- servabatur a Regularibus exemptis.

Archiepisco- pus PP. sup- plicat pro op- portuno re- medio. Paulus ei ad id Delega- ti Apostolici concedit fa- cultates.

Derogat con- trariis.

Dat. die 9. Januar. 1608. An. III.

rorum quatumcumque Ecclesiarum habere vetuisti.

§.2. Hæc autem, sicut eadem expositio subjungebat, præcepta, ac mandata, & Con- stitutiones Synodales in Ecclesiis Monaste- riorum a jurisdictione tua ordinaria exem- ptorum, non tamen absque discordiis, & divini cultus detrimento minime obser- vantur.

§.3. Quare Nobis humiliter supplicari fecisti, ut in præmissis de Apostolicæ pote- statis plenitudine providere dignemur.

§.4. Nos igitur volentes, ut in Eccle- siis, quæ orationis, non jurgiorum, & li- tum Domus sunt, qua decet reverentia, Altissimo famulatus, & Sanctissimo Eucha- ristia Sacramento debitus cultus exhibea- tur, Tuis in hac parte supplicationibus in- clinati, de consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium præposito- rum, Fratritati tuæ per præsentem com- mittimus, & mandamus, ut tu tamquam Sedis Apostolicæ delegatus præcepta, & mandata, ac Constitutiones Synodales præ- dicta in quibuscumque tuarum Civitatis, & Diocesis Ecclesiis etiam utriusque sexus Monasteriorum, etiam exemptorum, ac Sedi Apostolicæ immediate subjectorum sub arbitrio tuo infligendis poenis auctoritate nostra Apostolica observari mandes, & facias. Nos enim tibi ad id plenam, & am- plam facultatem, & auctoritatem tenore præsentium concedimus, & impertimur.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ec- clesiarum, & Monasteriorum, ac Ordini, quibus illa fuerint, statutis, & privi- legiis illorum omnium, & singulorum te- nores, perinde ac si de verbo ad verbum in- fererentur, præsentibus pro sufficienter ex- pressis, & insertis habentes, ceterisque con- trariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 9. Januarii 1608. Pont. nostri Anno III.

X C I.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Committitur Collectori Generali Regni Portugallie, & Algarbiorum, ut Visita- torem Militiarum Sancti Jacobi, & de Avis deputet, a cujus sententiis appella- ri non possit, non obstantibus Statutis dictarum Militiarum.

Dilecto filio Spoliorum, & Jurium Camera Nostra Apostolica debitorum in Portugalia, & Algarbiorum Regni Collectori Generali.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilectæ fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causæ Com- missionis.

§.1. Exponi Nobis nuper fecit charissi- mus in Christo filius noster Phi-

lipus Portugallie, & Algarbiorum Rex Catholicus, quod certus Visitator Militia- rum Sancti Jacobi, & de Avis Regni Portu- gallie, & Fratrum Militum illarum in visi- tatione sua deprehendit, quod earumdem Militiarum Fratres milites Regularium, suorum Institutorum immemores in vitia passim prolabantur, & excessus commit- tunt, & hujus mali non levis est causa, quod juxta privilegia Militiis hujusmodi a Sede Apostolica concessa, non nisi prævis tribus conformibus sententiis puniri possunt. Quare idem Rex Nobis humiliter supplicari fecit, ut in præmissis Apostolica auctoritate providere dignemur.

§.2. Nos volentes, ne prætextu hujus- modi privilegiorum, delicta remaneant impunita, Tibi per præsentem committimus, & mandamus, ut Judicem deputes, qui de vita, & moribus Militum dictarum Militiarum in prædicto Regno existentium, ac de excessibus, & delictis ab eis commissis se diligenter informet, & ad condignas poenas per ejus sententiam procedat, cujus exequutio per subsequentem appellationem arbitrio tuo minime retardetur.

§.3. Non obstantibus præmissis, ac dic- tarum Militiarum etiam juramento, confir- matione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiis quo- que, indultis, & literis Apostolicis eidem Militiis, illarumque Magistris, & aliis Su- perioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clau- sulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, approbatis, & inno- vatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eor- umque totis tenoribus specialis, specifi- ca, & expressa mentio habenda foret, te- nores hujusmodi pro plene, & sufficienter expressis habentes, hac vice specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 14. Januar. 1608. Pont. nostri Anno III.

Commissio, de qua in rubrica.

Derogatio contrariorum

Dat. die 14. Januar. 1608. An. III.

X C II.

Gratiæ, & Indulta Fratrum Ordinis Sanctissime Trinitatis Redemptionis Capti- vorum, ad partes Infidelium pro dicta Redemptione se transferentium; Necnon aliorum Christianissimorum etiam non Cap- tivorum ibi existentium.

Hujus Ordinis Institutionem, & Regulam vide in Constit. XVII. Innocentii III. Ope- rante Tom. III. fol. 76.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex omnibus christianæ charitatis officiis, quibus æterna salus per gratiam Dei comparatur, illa Redemptori nostro Jesu Christo maxime placere credimus, per quæ infe-

Exordium

Facultas Fratrum Ordinis Sanctissimi Trinitatis ad partes Infidelium se transferentium, Confessiones Christianifidelium ibi degentium audiendi, & in foro conscientie absolvendi.

infelices Captivi, a Terra Impiorum, & misera servitute revocantur, ac eorum saluti prospicitur.

§.1. Supplicationibus igitur dilectorum filiorum Superiorum, & Bernardi de Monroy Administratoris Ordinis Sanctissime Trinitatis Redemptionis Captivorum Nobis humiliter porrectis inclinati, dicto Bernardo, qui ut asserit, forsitan cum aliis dicti Ordinis professis, Superiorum predictorum jussu, brevi in Africam pro redimendis captivis profecturus est, & aliis professis ad hujusmodi munus obeundum deputandis, ut Algerium, & ad alias Africa, & Infidelium Partes se transferre, declinare, ac migrare, ibique conversari, & commorari, ac in eisdem partibus omnium, & singulorum utriusque sexus Christianifidelium Captivorum, & non captivorum, ibidem nunc, & pro tempore degentium, & commorantium, confessiones audire, ipsosque in captivitate positos, ac etiam liberos Christianifideles inibi commorantes, (dummodo tamen animo infrascripta facultate fruendi ad partes illas non confugerint) a quibusvis suis peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam Sedi Apostolica reservatis, ac etiam contentis in literis die Coena Domini legi consuetis, non tamen haeresis, laesa Majestatis, Apostasia, Idololatriae, Judaismi, nec delationis prohibitorum ad partes Infidelium, scilicet semel in anno, Captivos predictos, liberos autem predictos semel tantum in vita, necnon a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, in iuncta eis pro modo culpa poenitentia salutari, in foro conscientiae tantum absolvere.

Presbyteros ibidem degentes super irregularitate in foro conscientiae dispensandi.

§.2. Necnon etiam cum Presbyteris Captivis, super quacumque irregularitate, per eos quomodolibet (praeterquam ex homicidio voluntario, & bigamia, contracta,) cum liberis vero Presbyteris, in dictis partibus commorantibus, super irregularitatibus hujusmodi per eos dumtaxat in illis partibus contractis (ex homicidio, & bigamia, ut praefertur, provenientibus pariter exceptis) in eodem foro tantum dispensare.

Captivos omnes a votis absolvendi.

§.3. Ac Captivos etiam predictos, utriusque sexus in eisdem partibus, nunc, & pro tempore existentes, a quibuscumque votis, non tamen solemniter emissis, vel quae Captivi predicti in eisdem partibus conversantes, vel postea in libertate constituti commode adimplere poterunt, pariter absolvere.

Bonaque incerta, & per eos Captivos male parta, condonandi.

§.4. Praeterea sub bonis incertis, quae Captivi predicti male parta habuerint, erogata tamen prius aliqua portione in beneficium, & usum Redemptionis hujusmodi, Bernardi, & Professorum predictorum arbitrio disponere, illaque eis concedere, & condonare.

Paramenta, & ornamenta Ecclesiastica benedicendi.

§.5. Quodque Bernardus, & professi predicti pro usu locorum, & Ministrorum Ecclesiasticorum dictarum partium, para-

menta, & ornamenta Ecclesiastica benedicere, eo tempore dumtaxat, quo apud eandem Infideles commorabuntur, nisi ibi quippiam aliud reperitur, qui ex officio illa benedicere valeat.

§.6. Quodque Religiosi, & alii Presbyteri, etiam Captivi in illis partibus nunc, & pro tempore existentes, per unam horam ante ortum diei, usque ad horam meridianaam, & post meridiem per aliam horam, Missam, in locis etiam profanis ad id eis commodioribus, cum ornamentis, & Altari portatili celebrare possint, etiam si tempore celebrationis hujusmodi Mauri, Turcae, Judaei, Idololatrae, Haeretici, Apostatae, vel alii ab Ecclesia Catholica separati, ibidem praesentes existant, nisi adit probabilis suspicio illos irridendi hoc sacrum Misterium, vel aliquam aliam irreverentiam illi inferendi causa ibidem ex professo adesse.

Religiosi, & alii Presbyteri etiam Captivi, certis horis, Missam in illis partibus celebrare possint, in locis etiam profanis cum ornamentis, & in Altari portatili.

§.7. Atque tam Religiosi, quam alii Presbyteri predicti, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in aliqua capsula ad id per dictos Religiosos benedicendum ad Christianifideles, qui ad locum, in quo Missam celebrari contigerit accedere nequiverint, sine luminibus, vel aliqua exteriori pompa, sub vestes ordinarias deferre possint.

Et Sacramentum Eucharistiae ad Christianifideles deferre valeant.

§.8. Quodque dicti Religiosi, omnes, & singulas pecunias res, & bona, quae ad eos transmitti contigerit, recipere, & retinere, illaque penes se habere, ac in necessariis dumtaxat usus, tam propriis, quam eorumdem Captivorum, aut in predictorum Captivorum redemptiones convertere valeant, cum aliunde non habebunt, unde hujusmodi necessitatibus subvenire possint, ac cum quibusvis Turcis, Mauris, Judaeis, Haeticis, & aliis Infidelibus communicare, pacisci, & consuetudinem habere, iusta subsistente causa.

Bonaque Fratrum recipere pro eorum usu, & redemptione Captivorum.

§.9. Quodque dictus Bernardus, & alii professi Sacerdotes, nunc, & pro tempore in illis partibus existentes, possint in quolibet hebdomada tres Missas in refrigerium animarum in Christi charitate defunctorum dicere, & celebrare, & in unaquaque illarum unam animam ex fidelibus in illis partibus decedentibus a penis Purgatorii liberare possint.

Frates predicti pro defunctis Missam celebrare, & animas a Purgatorio liberare.

§.10. Denique, quod omnes utriusque predicti sexus Christianifideles, tam liberi, quam Captivi in dictis partibus pro tempore existentes, qui per unam, aut duos dies ante Festivitates Nativitatis, Resurrectionis, Ascensionis Domini Nostri Jesu Christi, Pentecostes, Assumptionis, Nativitatis, Purificationis, Annunciationis Beatissimae, & Gloriosissimae Dei Genitricis, semperque Virginis Mariae, ac Omnium Sanctorum, Nativitatis Beati Joannis Baptistae, Martyrii BB. Petri, & Pauli Apostolorum, necnon Sancti Jacobi Zebadei, aut in ipsis Festivitatibus peccata sua confessi, & sacra communione refecti, si commode illa resciri possint, alias si non possint, saltem sacramentaliter confessi, pro exaltatione fi-

Indulgentia plenaria omnibus Christianifidelibus in illis partibus existentibus, concessa, & sacra Communionem refectis concedantur.

Erectio Ordinis Militaris sub Titulo, Habitu, & Regula Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo, in Gallia, ab Henrico IV. Francorum Rege, ex bonis suis mere laicalibus instituti: Necnon ordinationum praescriptio, pro feliciore regimine ejusdem Ordinis.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, cujus Principatum super omnes extulit divina Majestas, piis devotorum, & suis obsequen- tissimorum filiorum votis, qui majorum suorum, quam simillimi evadere, & quam nobilitatem a majoribus acceperunt, eandem posteris suis insigni aliqua accessione cumulata tradere cupiunt, libenter annuit, & quae ad id, ac ad fidem Catholicam factam, testamque tuendam, & illius inimicos propulsandos, salutemque animarum procurandam tendere dignoscuntur, concedit, prout conspiciunt in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Exposuit siquidem Nobis nuper dilectus filius nobilis vir Carolus de Neufville Dominus in temporalibus d'Halincourt, & Eques utriusque Ordinis Regii, nomine charissimi in Christo filii nostri Henrici Francorum Regis Christianissimi, cujus ipse ad Nos Sedemque Apostolicam Orator exiit: Quod ipse Henricus Rex pro singulari, quo etiam uti dictae Sedis Apostolicae filius primogenitus, tuende, & propaganda, augendaque Religionis Catholicae desiderio fervet, ad Sanctae Romanae Ecclesiae exaltationem, & profectum, haeresumque extirpationem, & haereticorum depressionem, aliaque jam diu, & usque a primordio ejus feliciter suscepti Francorum Regni, in eodem Regno, & aliis ditioni suae subiectis locis consuevit adhibere remedia. Quare unam Militiam, seu Ordinem Militarem ad ipsius Henrici Regis arbitrium competenter de suis bonis mere laicalibus (non tamen beneficialibus, seu redditibus Ecclesiasticis) dotandam, seu dotandam ex dilectis Gallicanae nationis viris nobilibus, & ingenue natis, denominatione, seu titulo, ac Regula Gloriosissime semperque Virginis Dei Genetricis Mariae de Monte Carmelo, quam praedictus Henricus Rex sui protectricem, & advocatam singulari devotione semper habet, ac veneratur, sub Nostro, & dictae Sedis beneplacito, & auctoritate erigi, & institui summo opere desiderat, dictusque Carolus nomine ipsius Henrici Regis Nobis humiliter supplicavit, quatenus eundem Henricum Regem specialibus favoribus, & gratis prosequi, aliaque in praemissis opportune providere de benig-nitate Apostolica dignaremur.

Henricus IV. Rex Galliae, Ordinem Militarem sub denominatione, & Regulae B. Mariae de Monte Carmelo, pro nobilibus, & ingenue natis, & in Gallia nati, cuiusque nationis viris de bonis suis mere laicalibus institui cupiens, Pontifici pro opportuna provisione supplicavit.

dei Catholicae, ac Maurorum, & Infidelium conversione, piis ad Deum preces effuderint, in singulis Festivitatibus praedictis, in quibus praemissa peregerint, plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem consequantur.

Aliq. Indulgentia pro eisdem.

§.11. Ipsique fideles, qui aliquem ex Captivis in eorum tribulationibus, & angustiis consolati fuerint, seu egrotum visitaverint, aut nudum vestiverint, egenis quovis modo subvenerint, vel mortuum terrae commendaverint, qualibet vice, qua id pro tempore fecerint, decem annos de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentis consequantur.

Præferim die Sabbati certo modo ornamentis.

§.12. Ipsique fideles, qui die Sabbati cujuslibet hebdomadae ad occasum Solis congregabuntur in aliquo loco populofo, seu deserto, vel in mari, ac in honorem ejusdem intemeratae Virginis Matris Mariae Antiphonam, quae incipit, Salve Regina, semel recitaverint, vel cantaverint, aut cum aliis illam pie recitantibus, vel cantantibus affuerint, quolibet die Sabbati, quo id egerint, quadraginta annos de injunctis eis, ut praefertur, seu alias quomodolibet poenitentis debitis consequantur.

Indulgentia eorumdem, contenti in periculo mortis, Sacerdoti etiam Capiteo, qui est ab omnibus delictis absolvat.

§.13. Praeterea, quod supra dicti Christianifideles in articulo, vel periculo mortis, quando non dabitur accessus, vel spes accedendi ad ipsos Religiosos, peccata sua cuilibet Sacerdoti, etiam in hujusmodi captivitate detento, confiteri, dictique Sacerdotes illos a quibuscumque peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, etiam Sedi praedictae reservatis, etiam contentis in literis die Coena Domini, ut praefertur, legi solitis, etiam Haeresis, Apostasiae, Idololatriae, Judaismi, absolvere, illisque plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem concedere, & impertiri libere, & licite valeant.

Alta plenaria indulgentia pro eisdem in articulo mortis.

§.14. Et praeterea, quod omnes, & singuli utriusque sexus Christianifideles praedicti, in dictis partibus Infidelium, nunc, & pro tempore existentes, vere poenitentes, & confessi, vel qui sine culpa sua non poterint ad Confessarios accedere, in dicto mortis articulo constituti, qui piam nomen Jesu corde, si ore non poterint, invocantes, similiter plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem consequantur.

Declaratio quod concessio ita sit ad decennium.

§.15. Praesentibus ad decennium proximum tantum valiturus.

Exemplorum hujus Bullae fides.

§.16. Volumus autem, quod praesentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 8. Februarii, 1608 Pont. nostri Anno III.

§.2. Nos igitur hoc pium, & nunquam satis laudandum desiderium promovere cupientes, ac dictum Henricum Regem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Militiam, seu Ordinem hujusmodi sub eadem regula, cujus Militia Suprema, vel principalis Sedes, & Conven. ad id per dictum Henricum Regem in ipso Francia Regno, seu alio ab eodem Henrico Rege possessio dominio consisten. loco assignan. & statuen. existat, & esse debeat, ac in Militia, seu Ordine hujusmodi unum Magistrum magnum vocandum supremam, seu principalem illius dignitatem pro uno Magistro Magno vocando, qui ejusdem Militie, vel Ordinis caput, & supremus sit, cum Conventu per dictum Henricum Regem (sine alicujus prejudicio) constituendo. Nec non Militiam, seu Ministrorum numero eidem Magistro benefico, Qui Magister, & Milites cum una, & ea defuncta, cum altera muliere, etiam vidua, dumtaxat matrimonium contrahere possint, & alias ipsi castitatem conjugalem, & obedientiam expresse profiteantur, cum signo ejusdem B. Mariæ Virginis, & habitu ab aliis aliarum Militiarum signis omnino diversis, & dissimilibus non immutandis. Ac mensa Magistrali, Prioratibus, Præceptoris, aliisque beneficiis, & officiis, de bonis mere laicalibus non tamen beneficiis, seu ex redditibus ecclesiasticis, ut præfertur dotandis, ex nunc prout ex tunc, & contra, postquam Militia, seu Ordo hujusmodi competenter, ut præfertur dotata, vel dotata fuerit, Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo, & sine alicujus prejudicio erigimus, & institimus.

Magistratus quoquo modo vacante omnimoda dispositio Regi Gallicæ affectus.

§.3. Ita, quod dicti Magistratus etiam a primava illius erectione, & institutione vacantis, & de cetero perpetuis futuris temporibus, quotiescumque illum quovis modo, & ex cujuscumque, & qualitercumque qualificata persona, etiam apud Sedem prædictam, aut alias quocumque tempore, aut quocumque vacare contigerit, provisio, & omnimoda dispositio ad dictum Henricum, & pro tempore existentem Francorum Regem, perpetuo spectet, & pertineat, spectareque, & pertinere debeat.

Quam infra tres menses confessionem impetret, & fidei professionem ad Seclum Ap. transmittat, & interim in administratione Magistratus se non intromittat.

§.4. Et tam hac prima vice, quam quotiescumque alia ejusdem Magistratus vacatio evenerit, quicumque de eo per dictum Regem provisus fuerit, ut præfertur, post provisionem hujusmodi factam intra tres menses ex nunc proximos novam desuper ab eadem Sede provisionem, seu confirmationem petere, & impetrare, ac fidei Catholicæ professionem juxta articulos a dicta Sede traditos emittere, illamque sic emissam, & ab eodem Magistro Magno manu sua subscriptam, ad eandem Sedem intra

eisdem tres menses transmittere debeat, & teneatur, cum eo tamen, quod dictus Magnus Magister in propria, & administratione dictæ Militie nisi post obtentam novam provisionem, & emissionem professionis hujusmodi se nequeat intromittere. Nec non prædictæ erectæ Militie dotem per dictum Henricum Regem de suis bonis mere laicalibus, non tamen ecclesiasticis, ut præfertur, dotandæ, etiam perpetuo concedimus, & applicamus.

Magnus Magister principalis Ordinis sedem in locis a Rege possessis collocare, & milites creare possit.

§.5. Ac insuper pro tempore existenti Magno Magistro hujusmodi, ut supremam, seu principalem ejusdem Militie, vel Ordinis Sedem post hanc primam vicem ad quocumque locum, etiam maritimum, in Regno, seu locis per eundem Regem possessis, de licentia tamen ejusdem Sedis Apostolicæ transferre, & collocare, ac Milites creare, qui eandem fidem protegeri, & fidelitatis juramentum tam Romano Pontifici, quam dicto Magno Magistro præstare etiam teneantur, & debeant.

Statuta pro Ordinis regimine condere.

§.6. Stabilimenta quoque, statuta, & ordinationes Militie, seu Ordinis hujusmodi, illiusque prosperum regimen concernentia a Sede Apostolica prædicta approbanda condere, ac condita pro tempore, & rerum qualitate, si opus fuerit, mutare, & alia de novo edere, dummodo licita, & honesta sint, ac Sacris Canonibus, & præsertim decretis Concilii Tridentini, ac Constitutionibus Apostolicis non contraria, eisdem auctoritate, & tenore concedimus, & indulgemus.

Prioratus etiam & beneficiis quocumque dicti Ordinis Militibus conferri possit.

§.7. Nec non prædicto Magno Magistro, ut perpetuis futuris temporibus per seipsum dumtaxat, & non alium, juxta stabilimenta, & decreta prædicta, de omnibus, & singulis Prioratibus, Præceptoris, & membris, cæterisque beneficiis ecclesiasticis ejusdem Militie, seu Ordinis, ut præfertur, erectæ, seu erecti, qui pro tempore qualitercumque, & ex quorumcumque personis etiam quacumque reservationem inducentibus, ubique etiam apud Sedem Apostolicam prædictam vacaverint, Militibus, & personis dicti Ordinis providere possit.

Pelores autem Præceptores, & Cappellani habito M. Magistri confessione, & licentia Ordinarii, in Ecclesiastica Sacramenta administrare possint.

§.8. Prioribus vero, & Præceptoribus, ac Cappellanis Militie, seu Ordinis hujusmodi, habito, & obtento sui Magistri consensu, ac licentia, & approbatione a locorum Ordinariis in Ecclesiis etiam Militie Missas celebrare, nec non quibuscumque Militibus, & personis Militie, seu Ordinis hujusmodi, Extremæ Uctionis, aliaque Ecclesiastica Sacramenta, etiam in mortis articulo, & omni tempore (sine tamen Parochialium Ecclesiarum, & illarum Rectorum prejudicio) administrare, & eorum confessiones prævia Ordinarii approbatione audire, & illos in forma Ecclesiæ consueta, imposita poenitentia salutari absolvere.

M. Magistro ut pro summa 1000. & Militibus pro summa 500. ducatorum pen-

§.9. Magistro autem, ac Militibus, Prefbyteris, ac Cappellanis prædictis, eorumque singulis tam clericis, quam laicis, etiam uxoratis, & bigamis (non tamen trigamis) ut unam, vel plures pensiones annuas, Magistri

fiones super beneficiis in locis a Rege possessis auctoritate Apostolica reservandas una cum Prioratibus, & aliis beneficiis d. Militie habere possint indulget.

gistrum videlicet usque ad mille quingentorum, cæteri vero Milites prædicti ad quingentorum ducatorum auri de Camera summas super Cathedralium etiam Metropolitanarum, & aliarum Ecclesiarum, necnon Monasteriorum etiam Conventualium, Prioratum, Canonicatum, & Præbendam, dignitatum, personatum, administrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, & quorumvis Ordinum regularium, qualitercumque qualificatorum, in Dominis per dictum Regem possessis dumtaxat consisten. fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, & emolumentis universis, ac etiam distributionibus quotidianis, eis Apostolica auctoritate reservatas, & reservandas, vel loco pensionum annuarum hujusmodi omnia, & singula fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac distributiones hujusmodi, sibi usque ad summam summam, ut præfertur, reservata, & reservanda, etiam si post illarum, vel illorum reservationem uxorem duxerint, & matrimonium contraxerint, ac ut præfertur, bigami (non tamen trigami) & ultra, disloque matrimonio constante ad eorum vitam, una cum quibusvis Præceptoris, & aliis beneficiis dictæ Militie percipere, exigere, & levare, & in suos usus, & utilitatem convertere, libere, & licite valeant, eisdem auctoritate, & tenore de speciali gratia etiam indulgemus, ac desuper cum eisdem Magistro, & Militibus, ac eorum singulis dispensamus.

Militiam ejusque personis, & bona ab omnibus impositionibus, & Ordinariorum superiorum eximere, & M. Magistro totumque subiciat.

§.10. Præterea Militiam prædictam, illiusque Milites, res, & bona, aut quibusvis impositionibus, quartis, mediis, vel aliis quibuscumque gravaminibus impositis, & quocumque imponendis, ac superioritate quorumcumque Ordinariorum etiam perpetuo eximimus, & liberamus, illaque omnimode jurisdictioni, superioritati, & obedientie dicti Magistri subiciamus, & supponimus.

Magno Magistro militibus, & personis dicti Ordinis peccatorum remissionem largietur.

§.11. Postremo ad augendam Christianidelium devotionem, & animarum salutem procurandam, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum auctoritate consili, Magistro, Militibus, & aliis personis prædictis vere poenitentibus, & confessis, ac sacra Communionem resertis tam in die, qua in dicta Militia professionem emiserint, quam singulis annis in festo ejusdem Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo die decimafesta Julii celebrari solito, a primis Vesperis usque ad occasum solis ejusdem festi, & etiam in eorum mortis articulo saltem contritis, ac nomen Jesu corde, si ore nequiverint, invocantibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem dicta Apostolica auctoritate eorumdem tenore presentium misericorditer in Domino perpetuo concedimus, & largimur.

Exequutores hujus Const.

§.12. Quocirca dilectis filiis Aviceni, & Damasceni, ac Parisien. Officialibus, per Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra, presentes literas, & in eis contenta, ubi, & quando opus fuerit publicari, & ab omnibus ad quos spectat, & spectabit in futurum firmiter observari, non permittentes Milites prædictos desuper a quoquam quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo.

Contrariusque derogat.

§.13. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum prædictarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgiis, & literis Apostolicis, illis, illarumque Præfatis, Capitulis, Conventibus, Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus etiam si de illis, illorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede prædicta indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Sanctionem poenalem addit.

§.14. Nulli &c. nostre absolutionis, erectionis, institutionis, applicationis, indultorum dispositionis, exemptionis, liberationis, suppositionis, concessionis, mandati, derogationis, & elargitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. die 16. Februarii 1608. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo octavo, quatuordecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Sequuntur Pontificæ Ordinationes, de quibus in rubrica.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Militantium Ordinum institutio, Reipublicæ Christianæ utilis, & Catholica fidei tutelæ, & propagationi proficua futura esse dignoscitur, si certæ regulæ præscribantur, sub quarum felici auspicio, & regimine Militis hujusmodi nomen datur.

Exordium.

Ue Militia predicta...

Milites fidei...

In susceptione...

In pallisque...

Contra R. E....

Officium Beate...

Festis & Sab...

Festis B. Ma...

Die festo Beate...

ri, & recte vivere, & Catholici nominis...

§.1. Hinc est, quod Nos, qui nuper...

§.2. Quod perpetuis futuris temporibus...

§.3. Eoque die, quo habitum militarem...

§.4. Nec non in pallis Crucem fulvi...

§.5. Insuper Deo, & eidem Gloriosissime...

§.6. Ac quotiescumque a Nobis, & Sede...

§.7. Ad haec singulis diebus Officium...

§.8. Festis quoque, & legitime non im-

§.9. Nec non feria tertia cujuslibet heb-

§.10. Quolibet vero ipsius Gloriosissime...

§.11. Eodemque die festivitatis Beate...

devote celebrandam hujusmodi festivitatem...

§.12. Denique ratione commendarum...

§.13. Quia vero ex Francorum Regis...

§.14. Non obstantibus Constitutionibus...

Datum Romae apud Sanctum Petrum...

XCIV.

Quod Rex Francie perpetuus Administra-

PAULUS PAPA V.

Charissimo in Christo Filio nostro Henrico...

§.1. Majestatis tuae nomine Nobis nu-

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio...

AN. CH. 1608.

Militia...

Sub quibusvis...

Quibuscumque...

Dat. die 16...

Sacris Ordinis...

Re ad exte-

AN. CH. 1608.

Conceditur...

Quibuscumque...

Dat. die 16...

Quibuscumque...

Dat. die 16...

desideret. Cumque etiam dicto die...

§.2. Nos igitur, qui illa, quae ad Spiritus...

§.3. Non obstantibus praemissis, ac dicte...

§.4. Non obstantibus praemissis, ac dicte...

Datum Romae apud Sanctum Marcum...

Innovatio Taxae Pii PP. IV. servandae in...

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter graves Apostolatus nostri curas...

§.1. Alias siquidem sal. rec. Pius Papa...

§.2. Tamen, sicut accepimus, nec sine...

Procuriam.

Dius IV. Taxam...

Eam vero...

sationi, quasi illa clausula absolutionem importent, idque sapissime contingit praesertim in carceratis pro praesensa contraventione exilii, vel praescepti pro delatione armorum non prohibitorum, pro rixarum modico vulnere, aut similibus causis, qua sine plena causa cognitione brevi manu expedienda sunt: Unde interdum evenit, quod pauperes carcerati non habentes unde solvant, in carceribus detineantur, nec relaxari possunt, nisi in die visitationis carcerum, in quo petunt, & obtinent gratis relaxari. Adducunt autem, sicut etiam accepimus, ad eorum excusationem Notarii, quod ita in praeteritum fuit observatum, & quod ab hac observantia sic eadem taxa interpretationem recipit: ignorantibus, seu potius ignorare volentes, quod talis non observantia, sed corruptela, & mala extorquendi alienas pecunias consuetudo dicenda est, quod constitutio, & taxa praedicta interpretatione minime indigebant, cum eorum verba clara, non autem dubia sint, quin etiam iidem Notarii frequenter reos inquisitos, & processatos, non tamen unquam carceratos, vel etiam jam carceratos, & sub obligatione, vel fideiussione de se representando, vel alias ante causa expeditionem relaxatos, ad ejusmodi processum cassationem, sententiaeve, seu decreti absolutiois prolationem a iudicibus obtinendam, ut exinde indebitum questum notulae sententiae, vel decreti, & cassationis processum faciant variis artibus, & fallaciis, praesertim per citationes ad se representandum, vel sententiam audiendum in maximum pauperum reorum dispendium invitatos trahunt, & inducunt.

Paulus praesentem Taxam confirmat.

§.3. Volentes igitur huiusmodi extorsionibus, & indebitarum pecuniarum exactioibus pro pastoralis officii debito occurrere, omnesque id genus abusus, & corruptelas de medio tollere, ac pauperes carceratos, seu inquisitos, vel quarelatos quantum fieri potest, sublevare: idcirco Motu proprio non ad alicujus super hoc Nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione nostra, ac ex certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine reformationem, & taxam Pii Quarti Praedecessoris praedictas, omniaque, & singula in eis contenta, ac prout ibi continentur pro insertis habentes, auctoritate Apostolica confirmamus, approbamus, & innovamus.

Prohibet, quo minus Notarii quodquam accipiant pro notula sententiarum.

§.4. Et insuper eidem Reformationi, & taxae inherentes, & quatenus opus sit eas declarantes, hac nostra perpetua valitura Constitutione statuimus, decernimus, ac districte praecipiendo mandamus omnibus, & singulis nostris, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarii, Vice-Camerarii, Gubernatoris, Auditoris Camerae, Vicarii, & Clericorum etiam Camerae nostrae Praesidentium, Senatoris, Conservatorum, Curiae Burgi, de Gabellis, Ripaeque, & Ripettae, & aliarum quarumcumque etiam Piorum Locorum Almae Urbis nostrae Curiarum, vel jus dicentium Notariis, Actua-

riis, Scribentibus, aut quoquo modo criminales causas exercentibus, ne sub poena privationis officiorum, eorumque proprietatis ipso facto incurrenda, & Camerae nostrae Apostolicae applicanda, aliisque gravioribus, & corporalibus arbitrio Iudicis imponendis in casu contraventionis poenis, de cetero audeant, vel praesumant mercede notulae sententiae, aut etiam decreti, aut processus cassationis in relaxatione carceratorum, seu abolitione quarelationum non carceratorum, etiam a sponte dantibus, nec etiam quid minimum accipere, nisi quando ipse carceratus, quarelatus, seu inquisitus fabricato processu, & praecedente plena causa cognitione, & discussione Fisco, aut parte, si aderit, citatis in ipsa sententia, seu decreto vim definitivae habente, a Iudice subscripto fuerit a crimine, pro quo detinebatur, seu non detentus quarelebat, vel definitive tamquam innocens, vel ex haecenus deductis tamquam non reperiis culpabilis expresse absolutus.

Excepit casibus hic exceptis.

§.5. Pro compositionibus vero easdem notulas decretorum, & cassationes accipere minime possint, nisi in causis, & criminibus gravibus, gravemque poenam merentibus, & in quibus non solum intervenit plena causa cognitio, sed etiam discussio, & decreta fuerint nedum Iudicis, sed manu etiam Procuratoris nostri Fidei sub scripta: Remissiones tamen gratiosas Bannitorum in contumaciam condemnatorum, nec non exilii, & trigemium poenarum de ordine nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis, excipimus, in quibus iidem Notarii notulas decretorum, & cassationis processuum accipere licite possint.

Mercedem pro casibus accipiendi praescribit.

§.6. In aliis autem quibuscumque casibus, si carcerati fuerint, contenti esse debeant sola mercede mandati de relaxando, juxta dictam taxam Pii Praedecessoris: Si vero non fuerint carcerati pariter contenti esse debeant ea mercede, quae si carcerati fuissent, ipsis deberetur, pro mandato de relaxando, reprobata omnino, prout reprobamus illa, seu omni alia prava consuetudine, & observantia Notariorum, qui ad effectum extorquendi notulam decreti in omnibus fere decretis de relaxando, sub gratiae, aut commutationis poenae, aut alio quocumque praetextu apponunt clausulas mandavit cassari, amplius non molestari, silentium imponi, aut similes.

Prohibet quoque quomodo cogant reos ad petenda processus, cassationis &c.

§.7. Et insuper sub eisdem poenis praedictis omnibus Notariis prohibemus, ne per se, vel alium carceratos, inquisitos, vel processatos ad processum cassationem, aut quocumque sententiae, vel decreti absolutiois impetrationem, vel postulationem per citationem ad se representandum, aut ad sententiam, vel alia quavis via directe, vel indirecte, aut quoquo modo cogere, inducere, aut invitare audeant, vel praesumant, sed omnia, & quaecumque contenta in dicta reformatione, & taxae Pii IV. Praedecessoris praedicti, & juxta hanc nostrae declarationis formam ad unguem omnino observent.

Clausa.

§.8. Decernentes sic in praemissis omnibus,

bus, & singulis per quoscumque Iudices etiam ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolice Auditoris, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere: irritum quoque, & inane, quicquid fecerit super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio contrarium.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, stylo, ac etiam consuetudine quocumque temporis cursu etiam immemorabili, roboratis statutis, usibus, privilegiis, & indultis quibuscumque Urbis praesatae Tribunalibus, & Curis, earumque Collegiis, & Superioribus, Praesidentibus, Officialibus, Notariis, aliisque Ministris, & quibuscumque personis quacumque speciali nota, & expressione dignis, & quomodocumque, & qualitercumque privilegiatis etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, & alias quomodolibet etiam per Nos concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & quibuslibet aliis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediti valeat quomodolibet, vel differri, de quibus quorumcumque totis tenoribus specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Proferendum publicum.

§.10. Ut autem praesentes nostrae litterae ad omnium notitiam deducantur, ac omnem quorum interest, aut interesse poterit, afficiant, nec earum possint ignorantiam allegari, volumus, & mandamus illas in Cancellaria Apostolica, & in acie Campi Florae affigi, & ibi relicta copia aliquandiu detineri, sicque ad effectum incurrendi omnes, & singulas poenas in eo contentas, penitus ac si personaliter intimatae fuissent, omnes efficere.

Fides citandi etiam sumptis.

§.11. Volumus etiam, quod earum exemplis, etiam impressis, ac Notarii publici manu subscriptis, & alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae sigillo signatis plena, & indubitata fides,

etiam prorsus adhibeatur in Iudicio, & extra, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Taxa Pii IV. & praesens declaratio in officio tenenda.

§.12. Urque tam ipsis Notariis, & scribentibus, quantum petere valeant, quam partibus litigantibus, quantum solvere debeant fugiter innotescat, ut singuli Notarii praedicti dictam taxam Pii IV. Praedecessoris, & hanc nostram declarationem impressam tabellae affixam in suo quisque officio in loco publico, quo ab omnibus inspicere, legi, & intelligi possint, omnino teneant.

Dat. die 1. Martii 1608. An. III.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Anulo Piscatoris die 1. Martii 1608. Pontificatus nostri Anno III.

XCIV.

Quod sacrum opus, Agnus Dei in cera signandi, & fractum renovandi, perpetuo spectet ad Monachos dumtaxat Congregationis B. Mariae Fulien. in Urbe, Cisterciensis Ordinis S. Benedicti.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem in supremo Sedis Apostolicae solio divina dispositione constitutum, ad ea munera, in quibus sacra, & sancta ex Catholicae religionis ritu tractanda sunt, viros ex delectu peculiari cura, & sollicitudine assumere, qui aequae vitae integritate, ornatu, ac usu, & peritia praediti, in muneribus huiusmodi hinc cum utilitate, & fide, illinc cum rerum dignitate, versari possint, & velint.

Procuratum.

§.1. Quod prudenti consilio a secl. rec. Clemente Papa VIII. Praedecessore nostro factum fuit. Nam cum animo destinasset ad opus sacrum, Agnus Dei in cera signandi, & fractum renovandi, certas, & idoneas personas deputate, quae ad hoc pium, & devotum munus deligerentur, religiosos Congregationis B. Mariae Fulien. dignos, & idoneos iudicavit, ac etiam pro insigni sua pietate toto suo Pontificatus tempore delegit.

Clementis VIII. delegit hos religiosos ad signandum in cera Agnum Dei, tota tempore sui Pont.

§.2. Religiosi autem ipsi delatum munus aggressi, expectationi d. Clementis Praedecess. abunde responderunt.

Ipsi d. munus plene impleverunt.

§.3. Quod permovit pia: me: Leonem Papam XI. etiam Praedecessorem nostrum, ut ipsos religiosos in eo munere confirmaret.

Leo idem XI. eisdem d. munus comprobavit.

§.4. Cujus vestigiis nos inherentes, ac estimantes ipsos religiosos in praedicto munere retinendos, ac speciali aliquo Sedis Apostolicae privilegio, & decreto, in eam sententiam honestandos, motu proprio, non ad ipsorum religiosorum, vel alicujus alterius Nobis pro eis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione nostra, ac de Apost. potestatis plenitudine, d. Congregationi, illisque religiosis nunc, & pro tempore existentibus, munus, & officium sacrum Agnus Dei in cera signandi, & fractum

Hic modo Pont. eisdem dumtaxat illud perpetuo demanlat.

etum renovandi, in Monasterio S. Pudentiane, & Prioratus S. Bernardi de Urbe dicta Congregationis, ac quolibet eorum, vel alibi, (si ita Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existens, visum fuerit) per religiosos ad id a moderno, & pro tempore existente ejusdem Congregationis Generali deputandos, debitis temporibus obeundum, & exercendum auctoritate Apostolica tenore presentium, perpetuo committimus, & mandamus, ac etiam concedimus, & assignamus, ipsosque religiosos ad opus, munus, & officium hujusmodi, ab illis modo, & forma premissis obeundum, & exercendam, cum plena, libera, & omnimoda facultate, & auctoritate, omnia, & singula circa illud necessaria faciendi, & exequendi, perpetuo constitutum, & deputamus.

§. 5. Distinctius propterea precipientes, & inhibentes, omnibus, & singulis quorumcumque Ordinum, Congregationum, Societatum, & Hospitalium, Monachis, Fratribus, & Religiosis, ac quibuscumque aliis personis tam Ecclesiasticis, quam secularibus cujuscumque status, gradus, Ordinis, conditionis, & auctoritatis fuerint, in virtute sancte obedientie, ne in opere, munere, & officio hujusmodi, per se, vel alium, seu alios, se ingerere, vel immiscere, seu religiosos dictae Congregationis Fulien. desuper quoquo pretexo, vel causa molestare, perturbare, seu inquietare quovis modo audeant, seu presumant.

§. 6. Ac irritum decernentes, & inane, quicquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstant, premissis, & quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die 28. Martii 1608. Pont. Nostri Anno Tertio.

XCVII.

Revocatio provisionis factae de Bajulivatu Turcopilerii cum nova illius unione Magisterio Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani donec Regnum Angliae ad obedientiam Sedis Apostolicae revertatur.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolicae Sedis providentia circumsperta personarum Religionis adstrictarum quieti invigilans, nonnumquam disposita mutat, & concessa revocat, prout ex re ipsa conspicit salubriter in Domino expedire.

§. 1. Alias siquidem fel. record. Gregorius XIII. huc Bajulivatu Magisterio univ.

gisterio dicti Hospitalis, donec Regnum Angliae ad obedientiam Sedis Apostolicae reductum foret, univit, & incorporavit.

§. 2. Ac postmodum Nos certis de causis animum Nostrum tunc moventibus unionem, & incorporationem hujusmodi dissolventes Bajulivatum Turcopilerii praedictum cum Magna Cruce, ac omnibus, & singulis ejus honoribus, & dignitatibus, aliisque pertinentiis suis, dilecto filio Francisco de Spinay alias Sanlucas fratri Militi dicti Hospitalis nondum tamen professio, quem Charissimus in Christo filius Noster Henricus Francorum, & Navarra Rex Christianissimus Nobis per suas literas plurimum commendaverat, ex tunc, prout ex eo tempore, postquam professionem praedictam emisisset, contulimus, & de illo providimus.

§. 3. Deinde vero nonnullis rationabilibus causis animum Nostrum similiter moventibus adducti, literas Nostras, earumque vim, & effectum ad Nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum suspendimus, prout in dicti Gregorii Praedecessoris, & Nostris desuper confectis literis plenius continetur.

§. 4. Cum autem, sicut Nobis fide dignorum relatione constat, ad tranquillum statum, & concordiam Religionis praedicti Hospitalis maxime interfit, praedictam Nostram provisionem, & unionis dissolutionem effectum nunquam fortiri, sed in pristinum omnia reverti, & dilectus etiam, filius Alphonus de Wignacourt dicti Hospitalis Magnus Magister praedicti Francisco, licet ille professionem per fratres Milites dicti Hospitalis emitti solitam non emisisset, minisque debitam in Conventu ejusdem Hospitalis residentiam, & solitas Caravanas fecerit, Commendam gratias des Expauls nuncupatam Prioratus Aquitania ejusdem Hospitalis contulerit. Propterea Nos pro nostri Pastoralis officii munere, ne inter personas Religionis adscriptas discordiarum zizania itrepat, providere volentes, dictarumque literarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine provisionem dicti Bajulivatus Turcopilerii praedicti Francisco per Nos, ut supra factam, revocamus, cassamus, & annullamus, ac eundem Bajulivatum quovis modo vacantem, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem praedictam legitime devoluta, ipseque Bajulivatus dispositioni Apostolicae specialiter, vel generaliter reservatus existat, & ad eum consueverit quis per electionem assumi, super eo quoque inter aliquos, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore Date praedictae non sit in eo alicui alii, quam praedicti Francisco, ut praefertur, specialiter Jus quaesitum: dicto Magisterio, donec Regnum praedictum ad obedientiam dictae Sedis reductum fuerit, de novo unimus, annectimus, & incorporamus, itaut liceat pro tempore existenti Magistro dicti Hospitalis per se, vel alium, seu

Paulus V. huc unionem dissolverat;

Et Francisco Spinay d. Ba. u. livatum contulerat.

Ac deinde factas literas suspendentes;

Nunc collationem a se factam revocavit.

Bajulivatum turco pilerii M. Magisterio univ. donec Regnum ad S. A. obedientiam revertatur.

seu alios possessionem Bajulivatus, annexorum, membrorum, possessionum, Jurumque, & pertinentiarum praedictorum retinere, seu quatenus opus sit, propria auctoritate apprehendere, & donec dictum Regnum, ad obedientiam praedictam reductum fuerit, similiter retinere.

§. 5. Non obstantibus priori Nostrae voluntate praedicta, ac Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostrae, & aliis Constitutionibus Apostolicis, nec non regula Nostra de non tollendo jure quaesito, ac dicti Hospitalis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis pro tempore existentibus Magistro praedicto, Conventui, ac Fratribus dicti Hospitalis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostrae, ac Nos, & Sedem praedictam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, vel aliorum Principum instantiam, seu etiam motu, & scientia similibus, & potestatis plenitudine, etiam concistorialiter, vel per viam statuti perpetui, seu contractus, aut alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialiter, specificiter, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de dignitatibus dicti Hospitalis speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per cas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum: quas quidem literas, & processus habitos per eandem, & inde sequuta quocumque ad dictum Bajulivatum volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad affectionem dignitatum, seu beneficiorum, aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, Indultis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in Nostris literis mentio specialis.

§. 6. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

hujusmodi dictus Bajulivatus propterea debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta.

§. 7. Quodque postquam dictum Regnum ad obedientiam praedictam reductum fuerit, unio, annexio, & incorporatio praedictae dissoluta sint, & esse censentur, ipseque Bajulivatus in pristinum statum revertatur eo ipso, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 29. Martii 1608. Pont. Nostri Anno III.

XCVIII.

Facultas Christianissimo Regi Franciae, perpetuo Administratori Militaris Ordinis Sancti Spiritus, Statuta pro illius prospero regimine necessaria, & utilia edendi, corrigendique, & immutandi.

PAULUS PAPA V.

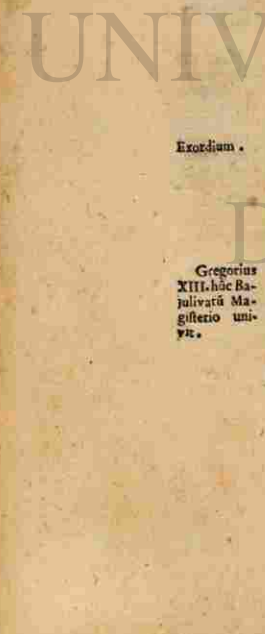
Charissimo in Christo filio nostro Henrico Francorum Regi Christianissimo, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Majestatis tuae votis, quae ex catholica religionis zelo prodire conspiciamus, libenter annuimus.

§. 1. Hinc est, quod Nos supplicationibus ejusdem Majestatis tuae, quae Militaris Ordinis S. Spiritus perpetuus administrator existit, nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, tibi, & pro tempore existenti dicti Ordinis Administratori, seu Magno Magistro, ut quaecumque statuta praedicti Ordinis, prout rerum, & temporum qualitas, & ratio exegerit, ac tibi, & Administratori, seu Magno Magistro pro tempore existenti expediens videbitur, corrigere, seu in meliorem formam reducere, reformare, alterare, mutare, & interpretari, ac alia dicti Ordinis, illiusque Militum, rerum, & honorum, prosperum statum, regimen, & gubernium, felicemque directionem, & administrationem concernentia, ac alias Ordini, & Militibus praedictis necessaria, & utilia, licita tamen, & honesta, sacrisque Canonibus, & Concilii Trid. decretis, necnon Constitutionibus, & Ordinationibus Apost. non contraria, de novo, ac ex integro condere, edere, & facere, libere, & licite possis, & valeas, ac possis, & valeat, plenam, & liberam facultatem, & licentiam, ac auctoritatem, Apostolica auctoritate, tenore praesentium concedimus, & elargimur.

§. 2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die decima septima, Aprilis 1608. Pontificatus nostri Anno III.

Irritanturque hanc reddi unione si Anglia ad d. obed. dicitur re-ducatur.

Dat. die 29. Martii 1608. An. III.

Exordium.

Facultas datur Christianissimo Regi Galliae edendi, corrigendi, & immutandi statuta Militaris Ordinis S. Spiritus, licita tamen, & honesta, sacrisque Canonibus, & Concilii Trid. & Apostolicis Constitutionibus non contraria.

Derogatio contrariis. Dat. die 17. Aprilis 1608. An. III.

XCIX.

Ex Regis in Secret. brev.

Facultates Cardinali Joanni Garzia Millino Sedis Apostolicæ in Germaniam, & Hungariam Legato conceduntur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto Filio Nostro Joanni Garzia, Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum, S.R.E. Presbytero Cardinali, Millino nuncupato, Nostro, & Apostolicæ Sedis ad Charissimum in Christo Filium Nostrium Rodolphum Hungaria, & Bohemiam Regem Illustrissem, Romanorum Imperatorem electum, & Principes Germaniæ, & ipsam Germaniam, & Hungariam universas de latere Legato salutem, & Apostolicam benedictionem.

Mor. conce. dendi facultates Legatis S. A.

Solemne est Romanis Pontificibus hujus Sedis Legatos, qui præsertim ad Summos Reges, & remotas procul Provincias è latere destinantur, privilegiis Apostolicis, quantum fert temporis, & locorum ratio, cumulate proficere, ut, & ipsi illis suffulti possint in functione muneris sui, benignitatem hujus Sedis erga eum fideles, & devotos, cum venerit usus, liberaliter imperitari.

Card. Millinus Legatus in Germaniâ, & Hungariâ

§.1. Proinde, cum te ad Charissimum in Christo Filium nostrum Rodolphum, Hungariæ, & Bohemiarum Regem Illustrissem, in Imperatorem electum, ac Germaniarum Principes, & universam Germaniam, & Hungariam, omnesque illius Provincias, Civitates, & Terras, ac quæcumque eis adjacentia, & cætera alia earum Loca, ad quæ Te declinare contigerit, ad componendas hujus temporis discordias nostrum, & dicte Sedis de latere Legatum de Fratrum nostrorum consilio destinaverimus;

Facultates ei conceduntur

§.2. Nos, ut Germaniæ, & Hungariæ Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & Locorum prædictorum, eorumque personarum saluti, opera tua, consulatur, hoc tuum munus specialibus favoribus proficere, ut illis suffultus, juxta datam tibi a Domino sapientiam utaris provide, ac prudenter, sicut ad Dei gloriam, Populorum solamen, & ædificationem, ipsiusque Sedis decorem videris expedire.

Ecclesiis omnibus Capitula, & Regularium Dignitates visitandi

§.3. Itaque ut Tu, & personis Germaniæ, & Hungariæ, Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & Locorum prædictorum ad te undecumque confluentibus, ubicumque domicilium habuerint, & undecumque originem trahent, opportune consulere, teque erga illos utilem, & benignum exhibere possis, circumspectioni tuæ per te, vel alium, seu alios viros probos, & idoneos, Patriarchales, Primatiales, Metropolitanas, & alias Cathedralis, & Collegiatis, ac Parochiales Ecclesias, necnon Monasteria, tam virorum, quam mulierum, Prioratus, Præposituras, & loca secularia,

etiam Cluniacensium, Cisterciensium, Præmonstratensium, ac quorumvis aliorum Ordinum etiam Mendicantium Regularia, necnon Hospitalia etiam exempta, dicteque Sedi immediate subiecta, vel quocumque alio privilegio suffulta, eorumque Capitula, Conventus, Universitates, Collegia, & personas, tam seculares, quam regulares etiam, ut præfertur, exemptas, & subiectas, quoties tibi videbitur, Apostolica auctoritate, visitandi, ac in illorum statum, formam, regulas, instituta, regimen, statuta, consuetudines, vitam, ritus, mores, & disciplinam, tam conjunctim, quam divisim, ac tam in capite, quam in membris, diligenter inquirendi, necnon Evangelicæ, & Apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & Generalium Conciliorum decretis, ac Sanctorum Patrum traditionibus, atque institutis inherendo, & alias, prout occasio, rerumque qualitas exegerit, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione, & renovatione, vel etiam ex integro editione indigere cognoveris, reformandi, mutandi, corrigendi, & etiam de novo condendi, condita sacris Canonibus non repugnantia confirmandi, abusus quocumque tollendi, regulas, institutiones, observationes, & Ecclesiasticam disciplinam, ubicumque ille exciderint, modis congruis restituendi, & reintegrandi, prædicti Concilii Tridentini decreta, ubi nondum introducta sunt, proponendi, & custodiri præcipiendi, ipsaque personas, tam seculares, quam regulares, etiam exemptas ad debitum, & honestum vite modum revocandi, ac quicquid inde statueris, & ordinaris, perpetuo observari faciendi.

Contra reos procedendi.

§.4. Contra inobedientes, ac etiam contra falsarios, usurarios, raptores, incendiarios, & alios criminosos, & delinquentes quocumque, etiam exemptos, eorumque fautores, & receptatores, cuiuscumque dignitatis, ordinis, & conditionis fuerint, per viam accusationis, vel denunciationis, & etiam ex officio, etiam summarie, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicii, inquirendi, & procedendi, eosque, prout canonice requirunt sanctiones, & alias tibi videbitur expedire, puniendi.

Causas Ecclesiasticorum cognoscendi.

§.5. Necnon horum criminum, & beneficiorum, ac matrimonialium, & quæcumque alias causas Ecclesiasticas, prophanas, civiles, criminales, & mixtas ad Forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, sine præiudicio Ordinariarum, quoad causas huiusmodi in prima instantia coram eis, juxta Concilii Tridentini decretum, ubi illud receptum, & in usu est, cognoscendi, tam per viam simplicis querelæ, quam etiam quarumcumque appellationum a quibuscumque iudicibus Ordinariis, & etiam a Sede prædicta Delegatis interpositarum, & dicte durante legatione interponendarum, motas, & inchoatas, ac interim movendas cum omnibus earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, etiam summarie, simpliciter, & de plano

plano, ac sine strepitu, & figura iudicii, sola veritate inspecta, terminisque substantiabilibus, unico contextu, vel etiam non servatis, sed illorum loco præfixo termino, arbitrio tuo procedendi, audiendi, & sine debito terminandi, & ad hunc, ceterorumque contingentium effectum quocumque etiam per edictum publicum, constituto prius, etiam summarie, & extrajudicialiter de non tuto ad illos accessu, citandi, & monendi, eisque, & etiam quibusvis iudicibus, ceterisque personis, quibus, & quoties opus fuerit, etiam per simile edictum, ac etiam sub censuris, & pœnis Ecclesiasticis, nec non pecuniariis, tuo, vel Delegatorum tuorum arbitrio moderandis, & applicandis, inhibendi, ac contra inobedientes, & rebelles quoslibet censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus, aggravandi, interdictionem Ecclesiasticam apponendi, & relaxandi, auxiliumque brachii secularis invocandi, seu causas ipsas alii, vel aliis idoneis, modo, & forma præmissis, ac cum simili, vel limitata potestate, pariter audiendas, & terminandas delegandi, quæcumque personas adversus sententias, res iudicatas, & contractus quocumque, prout juris fuerit, in integrum restituendi; Juramenta quæcumque ad effectum agendi duntaxat, quibuslibet relaxandi; Quocumque a quibusvis censuris, & pœnis simpliciter, vel ad cautelam, prout juris fuerit, absolvendi.

Ab irregularitatibus dispensandi.

§.6. Præterea quocumque ad te recurrentes, qui homicidium etiam voluntarium, necnon sacrilegium, simoniam, & perjurium reatum quomodocumque commiserint, qui bellis interfuerint, qui manus violentas in Clericos, & Presbyteros, non tamen Episcopos injecerint, & qui ratione Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum, Horas non dixerint, & intra tempus a jure statutum, vel fundatione, aut alias requisitum se ad Sacerdotium promoveri non fecerint, quive Beneficia Ecclesiastica contra Constitutionem se. rec. Joannis Papæ XXII. Prædecessoris Nostri, quæ incipit Execrabilia, aut alias indebite retinuerint, etiam ipsi, ac etiam alii quicumque ex aliis quibuscumque causis, fructus ecclesiasticos indebite, & quomodocumque perceperint; Et præterea, qui adulterium, incestum, sacrilegium, fornicationem, & aliud quodcumque peccatum carnis perpetraverint; Necnon literarum, & supplicationum Apostolicarum falsarios, usurarios, raptores, incendiarios, & aliorum quorumcumque criminum ad Forum Ecclesiasticum pertinentium reos, tam Clericos, quam Laicos, si hoc a te humiliter petierint, homicidas voluntarios, videlicet, ac in susceptis Ordinibus simoniacos Clericos, eis ab Altaris Ministerio perpetuo suspensis, alios vero simoniæ labe, occasione Beneficiorum infectos, Beneficiis ipsis prius realiter dimissis, & qui fructus Ecclesiasticos indebite perceperint, illis pro facultate impetrantium, arbitrio tuo, Ecclesiis, & Locis, unde profecti sunt, restituti, vel in pauperes erogati, vel etiam ipsis impetrantibus Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

in toto, vel in parte remissis, necnon Apostatas, postquam ad Ovile redierint, vel si necessitas, aut utilitas postulaverit, ad alios ordines pares, vel strictiores transferantur, & profus quocumque alios in omnibus, & quibuscumque aliis casibus, etiam dicte Sedi reservatis, non tamen alias contentis in literis die Coenæ Domini legi consuetis, nec non excommunicationis, aliisque sententiis, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, & temporalibus, quas propterea quomodolibet incurrerint, etiam in utroque Foro absolvendi, ac cum eis, & profus cum quibusvis aliis Clericis, & personis Ecclesiasticis super quacumque irregularitate, per eos, non tamen occasione homicidii voluntarii, vel bigamiæ quomodolibet contracta, etiam ipsi censuris huiusmodi sic ligati Missas, & alia divina Officia, non tamen in contemptum clavium celebraverint, vel alias se se divinis immiscuerint: ita, ut nondum promoti, omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines suscipere, actam ipsi, quam alii in susceptis, etiam in Altaris ministerio ministrare, ac quæcumque, & quacumque Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, qualitercumque qualificata, quæ tamen plura non sint, quam quæ a Concilio Tridentino permittuntur, recipere, illaque, & per eos obtenta retinere libere, & licite valeant; Ac super male ablati, & retentis incertis, facta prius, si, & prout poterit, debita satisfactione, dispensandi, & ab eis, aliisque prædictis omnem inhabilitatis, & infamiae maculam, sive notam, contra eos insurgentem, penitus abolendi, & in pristinum statum restituendi.

Alias hic indicatas dispensationes concedendi.

§.7. Ac quibusvis in ætate legitime constitutis, ac alias idoneis, ut ad omnes, & qui competenter beneficiari fuerint, vel etiam ubi, & Ecclesiarum, & locorum necessitas, aut utilitas id suaserit, ad titulum Patrimonii etiam ad sacros, & Presbyteratus Ordines a suo Ordinario in unitate Fidei, & dicte Sedi obedientia persistente, vel cum ejusdem, aut Vicarii sui testimonio alioquin a quocumque maluerint Catholico Antifite, gratiam, & communionem dicte Sedi habente extra Romanam Curiam, & in propria Dioecesi residente, etiam quoad sacros Ordines, quibusvis tribus Dominiciis, vel aliis festis diebus, etiam extra tempora a jure statuta: ac etiam quibusvis aliis, juxta canonicas sanctiones, qualificatis, earum Civitatum, & Dioecesium, in quibus similes Antifites non fuerint, ut pariter a quocumque alio voluerint Catholico Antifite clericali charactere insigniri, & ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines, ut præfertur, promoveri, & in illis sic promoti, etiam in Altaris Ministerio ministrare possint, licentiam tribuendi. Insuper cum patientibus defectum natalium, si consideratis diligenter circumstantiis universis, quæ circa idoneitatem personarum fuerint attendendæ, & si paternæ non sint incontinentiæ imitatores, sed bonæ conversationis, & vitæ, aliæque eis merita suffragentur, ad dispensationis gratiam obtinendam.

nendam: cum corpore vitiat, dummodo tanta non sit deformitas, quæ scandalum in Populo debeat generare, ut pariter ad omnes etiam sacros, & Presbyteratus Ordines promoveri, ac quæcumque Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, etiam si Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, aut Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia in Cathedralibus, vel Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, & Dignitates ipsæ, non tamen, quoad defectum natalium patientes, si in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, vel Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales fuerint, si eis alias canonice conferantur, aut eligantur, presententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur, in eis recipere, & dummodo plura simul non sint, retinere: Ac etiam cum quibusvis personis tertio, seu tertio, & quarto a communi stipite, aut quarto etiam duplicibus, vel multiplicibus consanguinitatis, vel affinitatis gradibus invicem conjunctis, vel se se attinentibus, videlicet si vir, vel alius aliter non obligatus mulierem nullam dotem habentem dotare, aut vir ipse eam cum dote minus competentem ducere voluerit, seu si locus angustus, & contrahere volentes, aut nobiles, aut illic principales fuerint, seu quia ipsi in Civitatibus, vel Oppidis insignibus primarii, paræ conditionis personas invenire nequiverint, vel ubi mulier in proprio Castro, vel Loco virum sibi non attinentem, cui honeste nubere possit, minime invenerit, & si extra nubere cogeret, dotem ad id in bonis stabilibus competentem non habuerit, ac etiam pro sedandis inimicitis utriusque parentum, Fratrum, Cognatorum, vel Affinium ante contractum Matrimonii ex alia causa intercedentibus, & pace inveniunda, alioque hujusmodi casus, & aliis quibuscumque causis, quæ tibi videbuntur, ac etiam sine earum expressione, & pro tuæ voluntatis libito, & simili modo in publica honestate justitiæ, ubi solum Sponsalia intercesserint, ac cognatione spiritali, non tamen inter levatum, & levantem, ut matrimonium inter se contrahere, & in facie Ecclesiæ solemnizare, ac postquam contractum fuerit, in eo remanere. Ac pariter cum his, qui hujusmodi impedimenti non obstantibus, illud scienter, vel ignoranter contraxerint, prolemque exinde susceperint, ipsos ab incestus reatu, & excommunicationis pena, aliisque censuris Ecclesiasticis in forma Ecclesiæ consueta, inuncta inde eis, pro culpa modo, penitentia salutari, & aliis, quæ de jure fuerint injungenda absolvendo, ut etiam Matrimonium de novo inter se contrahere, & ut præfertur, solemnizare, ac pariter in eo remanere libere, & licite valeant, dispensandi, prolem exinde susceptam, & suscipendam legitimam decernendi, atque nunciandi.

Eriam Matrimoniales.

Beneficia vacantia, dimissa, vel resignata conferendi.

§.8. Ad hæc resignationes quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, secularium, nec non

Cluniacen., Cisterciens., Præmonstraten., Grandimonten., & Fontisebrandi, & quorumcumque aliorum Ordinum Regularium intra limites tuæ legationis consistentium, etiam si secularia, Dignitates, Canonicatus, & Præbendæ, Personatus, Administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, & Dignitates ipsæ in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, vel Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales, aut Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ; Regularia vero Beneficia hujusmodi Prioratus, etiam conventuales, & electivi, Præposituræ, Præpositatus, Dignitates, Personatus, Administrationes, & Officia etiam curata, & electiva, aut de jure patronatus Laicorum, vel eorum Ecclesiasticorum mixtum, & alias qualitercumque qualificata, ac etiam dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reservata, vel affecta, & quorumcumque annui valoris, illorum fructus, redditus, & proventus fuerint, simpliciter, vel ex causa permutationis, ac cessionis Commendarum, necnon litis, & causæ Beneficiorum, tam in dicta Curia, quam extraneam litigiosorum, ac jurium quorumcumque recipiendi, & admittendi, causas desuper pendentes, quoad ipsos cedentes tantum advocandi, litisque hujusmodi penitus extinguendi, uniones, annexiones, & incorporationes ex causis, quæ tibi justè videbuntur, dissolvendi, dictaque Beneficia tam simpliciter, quam ex causa permutationis resignata, per resignationem, seu dissolutionem hujusmodi, ac quæcumque alia per obitum, aut alias quibusvis modis, & ex quorumcumque personis extra dictam Curiam intra limites dictæ Legationis, five Provincie, & Locorum ejusdem, ad quæ cundo, & redeundo te declinare contigerit vacantia, dummodo illa, quæ per obitum vacaverint ratione familiaritatis continue commensalitatibus nostræ, seu alicujus Cardinalis viventis, prædictæ dispositioni reservata, vel affecta non fuerint, personis idoneis, ac etiam pro Ecclesiis, & locorum necessitate, & utilitate, Presbyterorumque secularium proborum, & peritorum penuria, Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuas Vicariæ quibusvis Fratribus Mendicantium Ordinum professoribus ad instruendum plebes, & hujusmodi munera idoneis conferendi, & de illis etiam providendi; Ac cum eisdem Professoribus, ut dictas Parochiales Ecclesiæ, seu Vicariæ recipere, & retinere possint, dispensandi. Monasteriis tam virorum, quam mulierum Ordinum quorumcumque Legationis prædictæ, quorum tamen virorum fructus, redditus, & proventus ducentorum florenorum auri de Camera, secundum communem estimationem, valorem annum non excedant, nunc, & pro tempore vacantibus, de Abbatibus, & Abbatissis, seu Prælatibus providendi, seu Monasteria, & alia regularia Beneficia hujusmodi commendari solita, vel saltem Commendis de illis antea ad vitam factis

factis tunc cessantibus vacantia personis secularibus per eas quoad vixerint, vel ad tempus tenenda, regenda, & gubernanda: ita quod liceat eis, debitis, & consuetis illorum supportatis oneribus, de residuis eorum fructibus, redditibus, & proventibus disponere, & ordinare, sicuti illa in titulum pro tempore obtinentes, de illis disponere, & ordinare poterunt, seu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcumque bonorum immobilium, & pretiosorum mobilium, Monasteriorum, & Beneficiorum regularium commendandorum prædictorum eis penitus interdicta commendandi, & ad sententiarum rei judicata exequutorialium, & censurarum per resignantes, seu cedentes in Auditorio causarum Palatii Apostolici, seu alibi ubicumque habituarum prosecutionem, illos, in quorum favorem resignaverint, vel cesserint admittendi, seu admitti faciendi, & ad ulteriorem executionem usque ad realem partitionem contra quoscumque etiam Pontificali dignitate præditos, procedendi, ac juri patronatus, etiam si Laicorum tantum, etiam nobilium sit, ad effectum provisionum, & Commendarum hujusmodi ea vice dumtaxat pro medietate, & si ex causa permutationis fiant, vel Beneficia hujusmodi litigiosa fuerint, aut jus patronatus hujusmodi etiam patronis Laicis tantum aliter quam ex fundatione, vel dotatione competat, seu Laicorum, & Clericorum mixtum existat, in totum specialiter, & expresse derogandi, necnon verum, & ultimum vacationis modum, etiam ex eo quævis generalis reservatio resultet, pro expresso habendi, & ad effectum validitatis provisionum, & Commendarum per resignationem, seu ex cessione jurium hujusmodi vacantium, quascumque reservationes, uniones, annexiones, incorporationes, absque consensu Coadjutorum, deputaciones, nominationes, ac non ninandi, conferendi, & alias citra accessus, & regressus, facultates, & mandata etiam per Nos, & dictam Sedem, illisque Legatos quibusvis personis, Ecclesiis, Hospitalibus, & Locis, non tamen Seminariis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, ac quacumque consideratione, intuitu, & contemplatione, factas, & concessas, ac faciendas, & concedendas, illorumque omnium vim, & effectum, quoad resignationes, & concessiones in manibus tuis pro tempore faciendas dumtaxat, omnino suspendendi, & in hujusmodi vacatione, effectum sortiri, aut locum sibi vindicare non posse, neque debere, decernendi: Ac etiam super prædictorum Beneficiorum resignatorum, seu cessorum fructibus, redditibus, & proventibus, quatenus id ferre commode poterunt, quascumque pensiones annuas, non tamen medietatem fructuum, reddituum, & proventus hujusmodi excedentes, ac fructus, redditus, & proventus hujusmodi usque ad dictam medietatem, loco

pensionis resignantibus, vel cedentibus, quoad vixerint, prædicta Beneficia pro tempore obtinentes, & eorum Successores annis singulis, in locis, & terminis, ac sub privationis, & aliis sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, necnon vinculis, clausulis, & canthelis in talibus apponi solitis, persolvendi, etiam cum regressu ad resignata, vel cessa Beneficia hujusmodi, ob non solutionem, vel invalidam assignationem earum in forma solita, de consensu illorum, qui dictas pensiones persolvere habebunt, reservandi, constituendi, & assignandi, ac eisdem, & alias hætenus reservatas, & deinceps reservandas pensiones de consensu, etiam anticipata solutione aliquorum annuorum, cassandi, extinguendi, & annullandi.

§.9. Quascumque concordias licitas, & honestas, approbandi, & confirmandi, omnes, & quoscumque juris, & facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, suppleri, easque ab omnibus firmiter observari debere decernendi.

§.10. Ac in quibusvis Cathedralibus etiam Metropolitanis, ac Collegiatis Ecclesiis Canonicatus, & Præbendas, Dignitates, Personatus, Administrationes, & Officia: necnon Monasteria tam virorum, quam mulierum quascumque Ordinis, & prorsus quæcumque alia Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & regularia, etiam, ut præfertur, qualificata, cum omnibus jurisdictionibus, & insignibus consuetis, ac etiam cum eo, quod in titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici erigi nunquam possint, Hospitalia, Confraternitates, & alia Religiosa loca erigendi, & instituendi; ac bona pro eorum dote assignanda, quæ competens sit, perpetuo applicandi, & approbandi: Necnon in hujusmodi erectionibus dumtaxat jus patronatus, & præsentandi Ordinario Loci personas idoneas ex fundatione, vel dotatione dumtaxat reservandi, & concedendi; ac uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, applicationes, translationes, separationes, dismembrationes, & alias hujusmodi dispositiones Beneficiorum, & bonorum, ac fructuum Ecclesiasticorum, in omnibus casibus Concilii Tridentini, & alias, prout tibi, juxta rerum, & personarum exigentiam, expedire videbitur, perpetuo, vel ad tempus faciendi: Ac quæcumque statuta, & ordinationes, licitæ, & honestæ, ac sacris Canonibus non contraria condendi.

§.11. Præterea quibusvis personis, Ecclesiis, Capitulis, Monasteriis, Conventibus, Confraternitatibus, & Locis dictæ Legationis, ut bona immobilia Monasteriorum, Prioratuum, Dignitatum, & aliorum Beneficiorum, ac Locorum Ecclesiasticorum in evidentem illorum utilitatem, vel necessitatem, permutare, seu vendere, aut in emphytheusim etiam perpetuam concedere possint, licentiam concedendi, seu permutationes, aut venditiones, vel concessiones hujusmodi, sic jam factas, in forma consueta approbari, & confirmari, ac etiam, quos-

Concordias constituendi.

Canonicatus, Dignitates, Hospitalia, &c. erigendi.

Ecclesiasticis facultatem concedendi bona permutandi &c.

Non residen-
tibus Inplicit
perceptionis
fructum elar-
gendi.

quoscumque defectus in illis suppleri man-
dandi.

§.12. Necnon quibusvis Cathedralium,
etiam Metropolitanarum, & Collegiarum
Canonicis, aut Dignitates, Personatus, Ad-
ministraciones, Officia, & alia Beneficia
Ecclesiastica in eis, non tamen curam ani-
marum Parochianorum habentibus, infra
trigesimum annum constitutis, ut literarum
studio, in loco, ubi illud vigeat, generali
insistendo, & actu studendo, omnes fru-
ctus, redditus, & proventus suorum Cano-
nicatum, & Præbendarum, Dignitatum,
Personatum, Administracionum, Offi-
cium, & Beneficiorum prædictorum, cum
ea integritate, quotidianis distributionibus
dumtaxat exceptis, cum qua illos percipe-
rent, si præfentes interessent, & ad resi-
dendum interim apud illas minime tenean-
tur: ita tamen, ut intra primum annum di-
cti quinquennii, ij saltem Subdiaconi fiant,
qui ratione suorum Beneficiorum, ad ali-
quem, seu aliquos ex sacris Ordinibus pro-
moveri teneantur, eisdem, & aliis etiam
Presbyteris, ac etiam in dignitate Eccle-
siastica constitutis, ut leges, & alia jura ci-
vilia, etiam in Scholis publicis usque ad
quinquennium audire, in illis versari, &
studere, & ad gradus omnes ejus facultatis
promoveri, licite, & libere valeant, indul-
gendi.

§.13. Cateram, ut virtute, & meritis
præstantes dignioris nominis, & titulo de-
corentur, viros aliquot, quos videris, sive
nobilitate, sive gradu, vel doctrina, & mo-
ribus laudabiles, alios, videlicet Clericos
in Nostros, & dictæ Sedis Notarios, rece-
pto prius ab eis solito juramento, alios ve-
ro Laicos in Palatii, & Aula Nostre Late-
ranensis Comites, & alios aurate Militiæ
Milites, cum insignibus debitis, & consue-
tis, facta ab eis Fidei professione, juxta for-
mam novissime a Sede prædicta propositam
creandi, recipiendi, & instituendi, ac eos
etiam aliorum Notariorum, necnon Comi-
tum, & Militum numero, & consortio
favorabiliter aggregandi, ipsisque etiam si
Notarii habitum, & Roehettum non ferant,
nihilominus, ut omnibus, & quibuscum-
que privilegiis, honoribus, prærogativis,
favoribus, gratiis, & indultis aliis Notariis
etiam de numero Participantium, nec non
Comitibus, & Militibus concessis, sine ta-
men præjudicio dictorum Notariorum de
numero Participantium, & citra exemptionem
a Concilio Tridentino sublatam, utan-
tur, concedendi.

§.14. Necnon quibuscumque utriusque
sexus Ecclesiasticis, & Sæcularibus, quos
ad loca Ecclesiastico interdico etiam Apo-
stolica auctoritate supposita, declinare
contigerit, ut in eis, januis clausis, non
pullatis Campanis, excommunicatis, & in-
terdictis prorsus exclusis, dummodo ipsi
causam non dederint hujusmodi interdico,
nec eis id contigerit, specialiter interdicti,
in sua, & domesticorum Familiarium suo-
rum præsentia celebrare, & celebrari face-
re, licite possint, facultatem tribuendi.

§.15. Postremo omnibus utriusque se-
xus Christianis vere poenitentibus, &
confessis, qui quascumque sæculares, vel
regulares Ecclesias, seu Cappellas una die,
& una vice tantum, plenariam omnium
peccatorum suorum Indulgentiam, & rem-
issionem, in una vero, vel duabus anni
Festivitatibus dumtaxat, a primis Vesperis,
usque ad secundas Vesperas, & occasum So-
lis cujusque diei Festi visitaverint, & pro
unione Principum, & Fidei Catholica pro-
pagatione, preces Altissimo effuderint, quo
die festo id fecerint, decem annos, & de-
cem quadragenas, & infra de injunctis eis
poenitentis, seu quæ merito injungi debu-
issent, misericorditer in Domino relaxandi:
ita ut relaxatio hujusmodi, semel tantum
pro una Ecclesia, vel Cappella fiat; & si pro
duobus diebus festis concedatur, triennium,
pro uno vero festo concessa, quinquennium
tantum debeat perdurare.

§.16. Necnon vota quæcumque ultra-
marino, visitationis Luminum BB. Petri, &
Pauli Apostolorum de Urbe, S. Jacobi in
Compostella, castitatis, & Religionis votis
dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera
commutandi: Denique, ut omnibus utrius-
que sexus personis Ecclesiasticis, & Sæcula-
ribus, non tamen Regularibus, ut propter
adversam valetudinem, & infirmitates,
ovis, butyro, caseo, lacticiis, & carni-
bus tam quadragesime, quam aliis anni tem-
poribus, ac diebus, quibus horum usus
prohibetur, secreto tamen, & sine scandalo,
ac de utriusque Medici consilio uti, & ve-
sci licite possint, indulgendi; Ac etiam
omnibus, & quibuscumque personis Eccle-
siasticis, etiam Prælati, ut de bonis, & re-
bus Ecclesiasticis, juxta formam in quin-
terno Cancellariæ Apostolicæ adnotatam, te-
stari, & disponere libere, & licite valeant,
facultatem concedendi: Tempus quoque
præfixum Exequutoribus ultimarum volun-
tatum ad illas exequendum, prorogandi,
ipsasque ultimas voluntates in alios pios
usus commutandi; & ut concessiones, gra-
tiæ, ac literæ per te vigore præsentium con-
cedendæ, sublati obstaculis suum fortian-
tur effectum, quascumque personas ad effe-
ctum omnium, & singulorum præmissorum
dumtaxat consequendum, ab omni-
bus, & quibuscumque excommunicationis,
suspensionis, & interdicti, aliisque Eccle-
siasticis sententiis, censuris, & poenis a jure,
vel ab homine quavis occasione, vel causa
latis, si quibus quomodolibet innotati fue-
rint, dummodo in eis per annum non infor-
dierint, absolvendi, & absolutos fore cen-
sendi, vicisque tuas in præmissis, sive uni-
versis, sive singulis committendi, Judices
assistentes, Commissarios, & Exequutores
pro prædictorum, & literarum tuarum exe-
cutione, & observatione delegandi, man-
data, prohibitiones, & monitoria etiam sub
censuris, & aliis poenis prædictis, cæterisque
tibi benevisis remediis, & etiam, appella-
tione postposita, decernendi: Ac omnia, &
quæcumque alia in præmissis, & circa ea
necessaria, & quomodolibet opportuna fa-
ciend.

Indulgentias
concedendi.

Aliaque hic
expressa fa-
ciendi.

ciendi, decernendi, & exequendi, etiam
per alium, seu alios auctoritate Apostolica
prædicta, tenore præsentium plenam, & li-
beram facultatem, & auctoritatem conce-
dimus, & indulgemus: Decernentes te om-
nibus facultatibus, & concessionibus præ-
dictis, etiam cum derogationibus, suspen-
sionibus, indultis, irritantibus, aliisque de-
cretis, & clausulis necessariis, & opportu-
nis, ac in literis Apostolicis concedi, & ex-
tendi solitis, cundo, stando, & redeundo in
quibuscumque partibus, Regnis, Provin-
ciis, Terris, Civitatibus, & Locis prædi-
ctis, ad quæ te declinare, ac etiam morari
contigerit, & cum personis illorum, etiam
alienigenis, undecumque ad te venientibus,
necnon Familiaribus tuis libere, & licite uti
posse, ac in concessionibus, provisionibus,
& aliis dispositionibus, etiam de Beneficiis,
aliisque gratis per te auctoritate præsen-
tium, tanque Legationis faciendis, soli
narrativa tuæ, & etiam solis concessionibus,
& literis tuis, absque alia præsentium
insertione, seu exhibitione, aut Notarii,
Testiumve adhibitione, stari, nec ad id al-
terius probationis adminiculum requiri:
Sicque per quoscumque Judices ordinarios,
& delegatos, etiam causarum Palatii Apo-
stolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in
quavis causa, & instantia, sublata eis, & eor-
um cuilibet quavis aliter judicandi, & in-
terpretandi facultate, & auctoritate, ubi-
quoque judicari, & definiri debere, irritum,
quoque, & inane si secus super his a quo-
quam quavis auctoritate, scienter, vel igno-
rante contigerit attentari.

§.17. Non obstantibus defectibus, & aliis
prædictis, ac de certo Notariorum numero,
etiam si ad illud nondum devenit sit, ac
quoruncumque Conciliorum Universalium
Provincialium, & Synodalium, necnon pie-
me Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris no-
stri, etiam de una, & de duabus Dietis, ac
aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, &
Synodalibus Conciliis editis generalibus,
vel specialibus Constitutionibus, & Ordina-
tionibus, necnon Cancellariæ Apostolicæ
regulis nullis prorsus exceptis, & quæ sin-
gillatim in quaque re exprimi, & extendi
possint, statutis quoque, & consuetudinibus
Ecclesiarum, Monasteriorum, Capitulorum
Conventuum, necnon Universitatum, Col-
legiorum, Civitatum, & locorum quorum-
cumque juramento, confirmatione Apo-
stolica, vel quavis firmitate alia roboratis,
etiam si de illis servandis, & non impetrandis
literis Apostolicis contra illa, & illis etiam
ab alio, vel aliis impetratis, seu alias quo-
vis modo concessis non utentibus, persone
præfiterint, eatenus, vel imposterum præ-
stare contigerit juramentum, ac quibusvis
privilegiis, & Indultis Apostolicis generali-
bus, & specialibus, Cluniacens., Cisterciens.,
Præmonstraten., & aliorum prædictorum,
cæterorumque Ordinum, & alias in omni-
bus aliis, quæ præmissis, quovis modo ob-
stare videantur, quæ, quoad hæc nullatenus
cuiquam in aliquo suffragari volumus, aliis-
que omnibus, & cæteris contrariis quibus-

cumque, ubi, & quando expediet, secundum
rei, & casus exigentiam in genere, & in spe-
cie, ac tam conjunctim, quam divisim, pro-
ut tibi placuerit, valeas derogare, & super
his indulgere: Quodque aliqui super provi-
sionibus, seu Commendis sibi faciendis de
hujusmodi, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis
in illis partibus speciales, vel generales d. Sed-
dis, vel Legatorum ejus literas impetrarint,
etiam si per eas ad inhibitionem, reserva-
tionem, & decretum, vel alias quomo-
dolibet sit processum: Quibus omnibus
personas in quorum favorem per te de
Beneficiis prædictis providebitur, aut alias
disponetur, in eorum asequutionem volumus
ante ferri, sed nullum per hoc eis, quoad af-
sequutionem Beneficiorum aliorum præjudi-
cium generari, seu si locorum Ordinarius,
& Collatoribus, ac prædictis, vel quibusvis
aliis communiter, vel divisim ab eadem sit
Sede Indultum, quod ad receptionem, vel
provisionem alicujus minime teneantur, &
ad id compelli, aut, quod interdicti, vel ex-
communicari non possint: Quodque de hu-
jusmodi, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis
eorum Collationem, provisionem, præsen-
tationem, electionem, seu quamvis aliam
dispositionem conjunctim, vel separatim spe-
stantibus, nulli valeant provideri, seu Com-
menda fieri, per literas Apostolicas non fa-
cientes plenam, & expressam, ac de verbo
ad verbum de Indulto hujusmodi mentio-
nem; & quilibet alia dictæ Sedis indulgentia
generali, vel speciali, cujuscumque tenoris
existat, per quam præsentibus, necnon lite-
ris per te earundem vigore concedendis non
expressam, vel omnino non insertam effe-
ctus earum impediri valeat quomodolibet,
vel differri, & de qua, cujusque toto tenore
habenda sit in eisdem literis mentio specia-
lis.

§.18. Volumus autem, ut præsentium
transumptis, etiam impressis, manu Regen-
tis Cancellariæ tuæ, ac sigillo tuo obsignatis,
eadem illa prorsus fides in iudicio, & extra
illud ubique locorum adhibeatur, quæ ad-
hibetur eisdem præsentibus, si essent ex-
hibita, vel ostensa.

Datum Romæ, apud S. Marcum Anno
Incarnationis Domini 1608. tertio Nonas
Maii, Pontificatus nostri Anno III.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Canonizatio Sanctæ Franciscæ Romanæ, ex
Oblatis Sotoribus Ordinis Sancti Benedi-
cti Congregationis Montis Oliveti.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Celestis aque flumen, quod ab inexhau-
sto vite fonte procedens perpetuo fluit,
impetu, qui Iustificat Civitatem Dei, cum
abun-

Danda tran-
sumptis fieri.

Dat. die Maii
1608. An. III.

Procurium.

UNIV

ONOMIA

RAI DE

abundantius effunditur, & hortos plantationum superne Sapientie, hoc est fideliam mentes, septem charismatum donis, felici inundatione fecundat, tunc sane, qui magis est semper, magnus nimis apparet, & mirabilis in altis Dominus, in Sanctis suis videlicet, qui terrena abnegantes desideria, ac solem iustitie induti Dominum Nostrum Jesum Christum, vite puritate sine reprehensione nitidi, virtutum luminibus igne charitatis accensis quasi stellis ornati, excelsi spiritu in carne ambulantes, & secundum carnem non militantes, celi pretiosi Domini, & Dei sedes efficiuntur. Que sane dextera Excelsi opera multo illustriora resplendent, multoque cernitur admirabilior magnificentia Domini, cum erga vascula infirmiora, & sexum consilii imbecillioris apponens cor suum, misericordiarum suarum divitias superabundanter elargitur. De quo celesti dono merito omnis Ecclesia, sed Romana precipue in Domino gloriatur. Que cum inenarrabili Dei beneficio cunctis prelata Ecclesie, Principatum accepit Ecclesiarum, & beatorum Principum Apostolorum doctrina fuerit una cum sanguine irrigata, in hoc etiam agnoscit felicitatem suam, quod, ut fortissimorum Martyrum purpuratis populis, ut venerabilium Sacerdotum beatis cœtibus, castissimarumque Virginum splendidis choris, ita etiam sanctarum Mulierum celestibus numeris, quasi multiplici rutilantium honore gemmarum corona decora, Orbi universo prefulget.

B. Franciscus laus, & qualitates.

§. 1. In hac igitur Ecclesia, Matre Ecclesiarum, & magistra sanctitatis, renovans Dominus castitatis, & multarum excellentium virtutum vetusta Romanarum mulierum infidelium exempla, ducentis ferme ab hinc annis, in ornamentum totius domus sue Ecclesie universae, suscitavit mulierem, vera fortitudine fortem, Franciscam nomine. Hac enim per gratiam Spiritus Sancti, naturae usum, & sexus infirmitatem transgrediens, accincta robore, & in spiritu ambulans, desideria carnis non perfecit, sed odit animam suam in hoc mundo, ut in vitam aeternam custodiret eam, & per altissimam humilitatem elegit abjecta esse in domo Domini, ac propter verba laborum eius custodie vias duras, currens per arduas christianae perfectionis semitas in odorem unguentorum sponsum, quem obrem introduxit illam Rex in cellaria sua, ubi exultat, & letatur in eo, ubi non occidet ultra Sol eius, & Luna eius non minuetur. Hujus virtutes, fidei puritas, vite, morumque sanctitas, aliaque hujusmodi celestia dona miraculorum insignibus comprobata testimoniis, adeo excellentia fuerunt, ut Ecclesie Catholicae auctoritatis illustratione diutius desitui plane non deberent, sed proponenda aliquando essent imitanda fidelibus, ut glorificaretur per illam Dominus Pater misericordiarum.

Ejus natiuitas, & infantia.

§. 2. Quam etiam ob rem nonnulla de ejusdem virtutibus, & miraculis hic duximus ex legitimis actis referenda. Dilecta Dei filia Francisca ex Paulo Buxio, & Jaco-

bella de Broff edechis Romanis, nobilibus genere, sed longe nobilioribus prole conjugibus nata, & Laurentii Mariti familia de Pontianis vocata, data est Ecclesie sue a Domino circa Annum 1384. Quae, ut erat sorte gratia Spiritus Sancti sortita, animam bonam, vel in infantia sua signa future sanctitatis dabat. Aversabatur gaudia hujus seculi, ejusque atatis ludos, & illecebras abhorrens, solitudine magnopere capiebatur. Crescens confortabatur spiritu, & quam amabat, solitudine fruebatur, in dies magis orationi vacando.

§. 3. Undecimum annum nata, ut jugum Domini cito portare inciperet, Christo virginitatem consecrare, & Monasterium ingredi proposuit, sanctoque proposito hujusmodi convenienter vivendo, quasi solitariam vitam agebat, & jam in caelis conversari incipiebat. Verum quia voluntas Dei erat, ut conjugalis status perfectionis grande documentum daret, parentes quibus subdita erat, nubere viro diviti, & nobili eam voluerunt, illa vero haud desit nupta cogitare, quae Dei sunt, sed in sancto, & immaculato conjugio, virum habuit tamquam non haberet, & quemadmodum Sara obediebat Abrahae, sic illa viro semper obediens fuit.

§. 4. Curis familiaribus a spiritualibus minime distrahebatur, sed rebus domesticis dispositis, non egrediebatur foras cum Dina, ut videret filias alienigenas, sed ipsas horas in secreto cubiculi sui devote orando, & meditando quotidie transigebat. Abstinebat spectaculis, nuptiarum celebratibus, non egrediebatur domum convivii, neque etiam cognatorum, ejusque oblectamenta, & deliciae erant Ecclesiae, & Hospitalia frequentare, verbi Dei praedicationibus, & divinis Officiis cum devotione intendere.

§. 5. At qua ratione in dies magis Christo placeret indagans, quod sibi viro alligata non licebat, id, ut sorores suae in Christo Romanae mulieres praestarent, curavit. Itaque complures a seculari ad aeternam vitam institutum revocans, domum religiosam Oblatarum in Regula Beati Benedicti Congregationis Montis Oliveti in Urbe instituit. Et cum dedisset Domino innupta, dedisset nupta fructus suos, multiplicans Deus cum illa misericordiam suam, fructificare etiam eam voluit in sancta viduitate.

§. 6. Itaque defuncto marito, paucis annis ante suam dormitionem, variis servitutis obsequiis non desistit Christo famulari. Proinde sanctum claustralis vite propositum sollicite adimplere volens, absque mora Oblatas, quas ipsa Christo pepererat, nudis pedibus adit, ac vinculo de collo pendente, prona in terram, multisque cum lacrymis, quasi peccatrix indigna, non tamquam eorum parens suppliciter illas orat, ut se ipsarum numero adscribant. Adscripta, verbo, & exemplo magnopere, ut par erat, in fororibus profecit, donec consummato curriculum, ad coronam iustitiae accipiendam de manu Dei, atatis suae Anno I.VI. virtutum donis onusta, & signis, ac prodigiis clara, a Domino evocata est.

Nupta vitam habuit tamquam non haberet.

Meditationibus, aliisque sanctis operibus studuit.

Religiosam domum pro Oblatis Congregationis montis Oliveti in Urbe instituit.

Et inter ea post viri obitum adscribitur.

Humilitate, & in proximorum caritate animis claruit.

§. 7. Cujus ex multis, ac praclaris virtutibus humilitas in primis, per quam ad solidam, veramque celsitudinem pervenitur, maxime enituit. Non illi, etiam dum in conjugio vixit, quamquam nobili, & opulento viro collocata, serica, non auro contexta, sed vilis, & lanea vestis. In claustrali vita, esset licet omnium Oblatarum mater, item domi, quasi Domina, ministrari numquam, sed memor Domini verbi, ministrare omnibus amabat: ac tamquam ancilla tractari, & ancilla videri delectabatur: alioque honoris titulo, quam peccatricis, immunditiae vasculi, foeminaeque vilissimae, & abjecta se minime insignivit. Nec verbis tantum, sed re etiam propter Christum, ut abjecta esset, sedulo curabat: itaut saepe e sub urbana vinea sua revertens, lignorum fascis in capite pauperibus portaret, interdum asellum lignis, & sarmentis in usum similiter pauperum onustum per Urbem ageret, ostendens videlicet, omnia esse facilia charitati. Quae etiam beatam Mulierem abunde fuisse a Spiritu Sancto donatam, praeter hujusmodi perfectionis opera, cujus est vinculum charitatis, illi praeterea declarant: Super egenos, & pauperes benigne, & multifariam respiciebat: largas elemosynas, hospitalium praesertim infirmis erogabat. Visitabat eos frequenter, neque solum afferbat corporis cibaria, sed monita etiam salutis, & ad Ecclesiae sacramenta suscipienda illos inducebat. Pium affectos consolandi officium, ad amorem Dei, & mundi contemptum cohortando, assidue praestitit. Orabat frequenter pro peccatoribus ferventi spiritu, maximeque in id incumbere ejus sollicitudo, ut Romanas Matronas a pompis seculi, & ornatus vanitate abduceret.

Patientia, & fortitudo divina multa claruit.

§. 8. Et quoniam, ut Beatus inquit Gregorius, poena interrogat, si quietus veraciter amat, sicut non extollebatur prosperis, sic tribulationibus agitata, non solum aequo animo, patienterque ferebat, sed novit etiam, Sanctorum emulando virtutem, Domino gratias agere. Nam exilio Mariti, bonorumque magna jactura, & domus universa morore aliquando graviter tentata, ejus querela benedictiones illae frequentes fuerunt: Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum. Potuit similiter in eo, qui illam confortabat, non solum adversa mundi hujus, sed Principis quoque tenebrarum visibilibus insultibus fortiter resistere. Sepe enim inter orandum a Diabolo verberibus affecta, ad terram allisa, caesaque in facie, induta loricae iustitiae, & sumpto scuto fidei, tentatore sic imperterrita elusit, ut illi formidabilis evaderet, sed & Angeli praesidio, quem familiarem protectorem, & comitem singulari Dei beneficio habebat, ab hujusmodi inimici tentationibus defensam in actis consignatum appareret. Unde factum putatur, ut post Beatae Franciscae dormitionem, statim ejusdem imaginis cum Angelo pingerentur, & usu retentum fuerit.

Asperitate vite, & maxima obedientia enituit.

§. 9. Nec minori virtute in Christo Jesu cum hoste domestico pugnavit. Sed exemplum, Rom. Tom. V. Par. III.

§. 10. Hujusmodi virtutes ardentis fidei munere stabilitas, miraculorum clarissimis luminibus manifestare volens mirabilis Dominus, multa grandia signa, multaque mirabilia operari per Sanctam suam, etiam viventem, & dormientem dignatus est.

§. 11. Nam ut ex multis pauca referantur, primum super aegros manus imposuit, & bene habuerunt. Siquidem comitiali morbo gravissimo quinque annorum aegrotus adolescens, Menicus nomine. Tartaglia cujusdam filius, cum illum ad sanctam Mulierem Rentius avunculus duxisset, ut orationibus ejus juvaretur, & illa manu super aegroti caput imposita bene sperare jusset, quando divina bonitate consideret, amplius morbum non passurum, confectum sanatus est.

§. 12. Eiusdem manus contactu, puerum Lelii de Cinque Romani filium, hernia cum ruptura laborantem, & mox Chirurgi tradendum extrema remedia adhibitu, statim similiter ancilla Christi sanavit.

§. 13. Ac Sanctae auxilium implorando obviam illi facta foemina quadam, Angelella nomine, quae ex articulari morbo brachii usum absque spe sanitatis perdidit, illico convaluit.

§. 14. Dedit quoque admirabiliter per illam Dominus escam esurientibus, & opera, quae ipse fecit, innovavit. Cum in Monasterio ageret Oblatam, contigit aliquando, ut fororibus, tunc numero undecim, sub refectio- nis horam panis paucula solum fragmenta, quae vix tribus reficiendis sufficerent, esse cognosceret, quamobrem, ceteris valde sollicitis, sola ipsa immota Dominum provisorum inquit, positique fragmentis super mensam benedixit, & comederunt omnes agentes gratias Deo, ac saturatae sunt, tantumque panis superfuit, ut canistrum imple- retur.

§. 15. Ad haec, cum ex iisdem fororibus

Divinorum que contem- platione.

Miraculis vi- ventis illustris fuit, quorum aliqua refe- rantur.

Aegrum a co- mitiali mor- bo sanavit.

Hernia labo- rantea libe- ravit.

Brachii usum mulieris red- didit.

Panis multi- plicavit.

Et tante Vvae scientie.

Super amas
arans, sicut
vestibus egre-
diunt.

Codicum fo-
eres agno-
scere, & aperit

Infantibus
prevideat

Mortuus cor-
poris odore
fragrat.

Miraculisque
multis claruit,
quorum pauca
hic referuntur.

complures extra Urbem, ligna parandi causa-
menſe januario eſſent, ac præ labore ſiti-
rent, & ad aquam hauriendam ullam ex iis
procul ire Franciſca honeſtum non duceret,
in Domino ſperare illas jubet, Dominumque
proviſurum pariter affirmat; tum vero ſtatim
ad vicinam arborem converſa, vitem, & in
ca tantum Vvæ adſcipiunt, ut ſuum unaque-
que botrum, juſſu Franciſcæ gratias Deo
agentis, decerpere, ac ſitim extinguere po-
tuerit.

§. 16. Elementa quoque non ſemel Bea-
tæ Franciſcæ Sanctitatis teſtimonium dede-
runt. Primum enim, cum in vigilia San-
ctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli a viſi-
tanda Apoſtoli Pauli Baſilica, nonnullis ex
ſororibus comitata reverteretur, in proxi-
mam vineam ſuam cum ſteſiſſet, ibiq; ad aque-
rivum ſediſſet, mentemq; levaviſſet ad Deum,
in extaſim raptâ, ſuper labentem Aquam,
miſime advertens, Genua flexit, nec mo-
dico tempore Aqua circumſcripta perſiſtit;
poſtquam vero ad ſe rediit, ſicis vero veſti-
bus ex Aqua egreſſa eſt, non ſecus, acſi illam
non attigſſent. Simili deinde miraculo eo-
dem anno, & loco, B. Virginis Mariæ Ho-
ras recitans, Ancilla Dei honorificata eſt,
maximo enim imbre in aperto oppreſſa, ora-
re nihilominus perſeveravit, & comitibus
omnibus madidis, ſola madefaſta non eſt.

§. 17. Potens etiam fuit, caeleſtis gratie
dono, ſecreta cordium cognoscere. Etenim
Laurentium Tucci filium adoleſcentem a
propoſito occidendi gladio linguæ Franci-
ſcum Sclavium educatorem ſuum revocavit,
Chriſtiana charitate illum corripiendo, & a
concepto peccato dehortando, quod nulli
revelaverat.

§. 18. Simili ſpiritu mortem inopinatam
incolumis infantis, quaſi previdens, vitam
illi æternam procuravit. Nam hora ſecun-
da noctis, qua diem natalem ejuſdem infantis
ſequuta eſt, domo præter mortem egreſſa,
ſtimulo charitatis, & gratia Spiritus ſancti,
qua tarda neſcit molimina, impellentibus,
intempeſtiva ſolicitudine, ut cæteris vide-
batur, cum nulla accelerandi baptiſmi appa-
reret cauſa, ut ſtatim baptizaretur curavit,
poſt baptiſma vero ſubitus infantem morbus,
quem mors conſequuta eſt, occulto Dei ju-
dicio inſaſit. Et his quidem ſignis inter cæ-
tera clarificavit Dominus famulam ſuam in
ſervitute corruptionis vitæ hujus degentem.

§. 19. Poſtquam vero ab hac ſervitute in
libertatem gloriæ liberata eſt, ipſo die dor-
mitionis ejus, qua Urbem univerſam com-
movit, & duobus ſequentibus, quibus diebus
ejus corpus inhumatum fuit in Eccleſia
S. Mariæ Novæ nuncupata, ſimili miraculo,
quo Sanctorum ſuorum corpora non ſemel
honoravit, Franciſcæ etiam corpus honore
dignatus eſt Dominus. Tantis enim odo-
ribus fragravat, ut omnia odoratis floribus re-
ferata viſa fuiſſe, acta teſtentur.

§. 20. Multa exinde Ancillæ Dei ſancti-
monia præclara miracula fidem fecerunt.
Complures enim graviffimis, & extremis
morbis opem, quam in medicina auxiliis
invenire non potuerunt, in ejus, vel libri

Horarum B. Mariæ Virginis, vel veſtium
contactu, per ejus merita, & interceſſio-
nem, præſentaneam invenerunt.

§. 21. Conſtat enim inter cætera Viter-
bienſem ſceminam Auguſtinam Angeli ſip-
itudine, qua viſum illi ademerat, panno
oculis admoto, quo ſacrum Franciſcæ cor-
pus contactum fuerat, ſubito ſanctam.

§. 22. Et Hieronymum quendam Aro-
matarium, qui peſte laborabat in articulo
mortis ejuſdem ſanctæ Veſte ſuperinjeſta, ac
voto eidem facto ſubito ſimiliter conva-
luiffe.

§. 23. Aliam vero ſceminam febricam
pleuritiide ad perneciem procedente affe-
ctam, cui medicus neque ad ſequentem diem
vitam promittebat, Franciſcæ velo lateri im-
poſito, dolore ſtatim liberatam, & poſtridie
e lecto ſanam conſurreſſiſſe.

§. 24. Multi etiam Sanctæ mulieris auxi-
lio, & interceſſione devote ſolum invocatis,
e morbis ſimiliter variis, & gravibus divina
gratia evaſerunt. In his mulier quædam no-
mine Magdalena de Clarellis, peſte, & ipſa
laborans, qua quamquam chirurgi ſcalpello
laſa brachii dolore ita cruciaretur, ut non
putaretur a morte procul abeſſe, eadem ho-
ra convalluit, qua mater ad Franciſcæ ſepul-
chrum pro filia ſanitate oravit.

§. 25. Inſigni quoque miraculo crurum
ſanitate, B. Franciſcæ interceſſione, a Do-
mino donatus fuit puer annorum quatuor,
Pauli Totti filius, qui cum gravibus ulceri-
bus inceſſu prohiberetur, mater, quod puer
minime ſaneſcere medicina remediis
cerneret, illo in ulnis ſuſcepto, cum ad San-
ctæ Imaginem in Eccleſiam B. Mariæ Tran-
ſtyberim pro ejus ſanitate devote oratum
veniſſet, nonniam ſinita oratione, ecce ex
ulnis deponi puer rogat, depoſitus ambulare
incipit, ac domum pedibus redit, ſolitiſque
ligaminibus, & emplaftris emotis, non ſolum
ſanis curribus, ſed etiam, ut divina magis per
Sanctæ ſuæ merita eluceret potentia, ſine ci-
atricibus invenitur.

§. 26. Hujus itaque tam excellentis ſan-
ctitatis lucernam, quoniam ſub modico eſſe
nolebat Dominus, ſed aliquando ſuper can-
delabrum, Apoſtolicæ auctoritatis decreto,
conſtituendam præordinaverat, factum eſt,
vel paucis menſibus poſt felicem Sanctæ obi-
tum, ut bo me; Andreas Epicoſopus Auxi-
manus ſe; re; Eugenio Papæ IV. Prædeceſſo-
ris Noſtri tunc in Urbe in ſpiritualibus Vica-
rius, examen teſtium ſuper ejus vita, & mi-
raculis committeret Epicoſopo Bovenſi, ac
Priori Monafterii Sanctæ Crucis in Hieruſa-
lem Ordinis Chartuſienſis, qui multorum
teſtimoniis ſuſceptis, ſummariam inſpectio-
nem egerunt.

§. 27. Deinde vero biennio, ac nonnullis
menſibus elapſis, & cauſa bo me; Cardinali
de Albertis delegata, inſtantibus Procurato-
re, & Syndico Monafterii S. Mariæ Novæ,
anno 1443. proceſſu cauſæ hujusmodi coram
bo me; Dominico Cardinale Firmano nuncu-
pato, ſubdelegato Cardinalis de Albertis,
rite inſtituto, triginta, & octo teſtes ſuper
octoginta articulis recepti ſunt.

§. 28. De-

Mulier viſum
reſtituit.

Post inſectam
liberavit.

Febri alteram
brevis mori-
tam ſanavit.

Morbo ſimili
alteram ſana-
ram ſanavit.

Puero greſ-
ſum conſtituit.

Vicarius fra-
que Eugenio
IV. ſuper ejus
vitam, & mi-
raculis, ſtatim
poſt obitum,
inſpectionem
ſeri inſiſit.

Proceſſus per
Cardinalem
ad hoc depu-
tatum ad ulte-
riora deducit
fuit.

Duo poſtea
Epicoſopi juſſu
Nicolai V.
aliam deſuper
proceſſum fo-
cerunt.

Dies obitus
B. Franciſcæ
ſeſtus habitus
eſt uſque ad
Clementem VIII
qui diſtam
Canonizatio-
nem termina-
re volens.

Tribus Ro-
mae Auditoribus
negotium com-
mittit.

Bo deſancto
Paulus habita
relacione,
& ſententia,
de Auditori
Canonizatio-
nis definitio-
nem Card.
præſedie Sa-
crae citibus
commiſit.

§. 28. Deſuncto Eugenio Prædeceſſore
prædicto, anno 1451. meritis B. Franciſcæ
exigentibus, ſe; re; Nicolaus Papa V. pariter
Prædeceſſor noſter, qui Eugenio in Apoſto-
latu ſucceſſerat, Canonizationis ejus ne-
gotium aggregaſſus, inſpectionem peragi per
Spoletanum, & Mindonenſem Epicoſos
mandavit, coram quibus a Procuratore, &
Syndico prædictis teſtes ad numerum cen-
tum, & triginta duorum ſunt præducti, &
ſuper novis articulis rite, & recte recepti, ac
proceſſus accurate, & legitime formati.

§. 29. Ac licet rem tranſigi, & B. Franci-
ſcam Sanctam declarari, nec tunc temporis,
neque poſtea tot annis ſucceſſerit, tamen
Dominus Sanctæ ſuæ ſummum honorem in
terris debitum, ad hanc uſque diem occulta
diſpenſatione diſſerri volens, non permiſit
interea aliis honoribus deſtitui; nunquam
enim devotio fidelium erga Ancillam ſuam
refrigit in Urbe, quinimo die tranſiſtus ejus,
Auctoritate Apoſtolica, & Populi Romani
pia ſolicitudine in honore, & in Curia Capi-
tolina feſtus habitus fuit, donec ſel: re; Cle-
mens Papa VIII. Prædeceſſor Noſter, pro ſui
Paſtorali providentia, ſpiritu Dei motus, piis
ejuſdem Populi Romani precibus benigne au-
res præbens, Canonizationis B. Franciſcæ
opus, ad decorem, & utilitatem domus Dei
jamdiu ceptum, conſummandum cenſuit.

§. 30. Itaque bo me; Seraphino S. Sal-
vatoris in Lauro, necnon dilectis filiis noſtris
Hieronymo S. Blaſii de annulo Pamphilio,
& Jo: Garzia SS. Quatuor Coronatorum tit.
S. R. E. Presbyteris Cardinalibus Millino
nuncupatis, tunc Sacri Palatii Apoſtolicæ cau-
ſarum Auditoribus commiſit, ut viderent:
an ſecundum Sacrorum Canonum decreta,
& Eccleſiæ Romanæ receptum morem Can-
onizationis hujusmodi celebrari poſſet. Illis
vero, & in eorum locum, iſſdem ad Cardi-
nalatus honorem eorum exigentibus meritis
promotiſ, poſtea ſubrogati dilecti etiam filii
Franciſcus Pennia, Horatius Lancellottus,
& Jo: Baptiſta Pamphilius ejuſdem Sacri Pa-
latii cauſarum pariter Auditores, proceſſus,
& acta omnia ab exordio cauſæ, ut res poſtu-
labat recententes, probationes diligenter
perpenderunt, novoque proceſſu rite confe-
cto, ſanctitatis, & miraculorum B. Franci-
ſcæ ab ejus obitu ad annum uſque 1604. quo
anno hæc agebantur, continuam, conſtantem-
que famam probari voluerunt.

§. 31. Verum, viam univerſæ carnis in-
greſſo Clemente Prædeceſſore, & humilitate
Noſtra ad ſummum Apoſtolorum gradum
nullo ſuffragio meritorum a Domino vocata,
nec ceſſante Populo Romano ſancta ſe-
dulitate inſtare, ut cauſa Canonizationis hu-
juſmodi abſolveretur; Nos ex officii debito
Paſtoralis, qua ad Dei laudem, & fidelium
ædificationem ſunt, quantum in Domino
poſſumus, promovere cupientes, ac non
ambigentes, id genus eſſe triumphalem Can-
onizationis honorem, per quem ſapientiam
Sanctorum narrant Populi, & laudem eorum
nunciant Eccleſiæ, patriæque Noſtræ Inclita
Urbis charitate cogente, ne filia ſuæ me-
rita veneratione, quaſi nova corona deſti-
Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

meretur, Prædeceſſorum Noſtrorum veſti-
giis inſiſtentes, rei tantæ in nomine Domi-
ni perſiciendæ conſilium coepimus. Qua-
propter cognita, eorumdem ex Auditorum
relatione, illorum pro Canonizatione ſen-
tentia, illam, & univerſam cauſam a Vene-
rabilibus Fratribus Noſtris S. R. E. Cardinali-
bus Sacris Ritibus, & Cæremoniis Præſectis,
accuratiſſime recogniſci, & examinari man-
davimus.

§. 32. Qui re diu multumque diſcuſſa,
ac diſputata, Beate Franciſcæ vitæ excellen-
tem cum ſide ſanctitatem, & præclara mira-
cula ex omnibus proceſſibus, primo exce-
pto, ſatiſque legitime ad rem, de qua ageba-
tur, probata, ad Canonizationem proceedi
recte poſſe cenſuerunt.

§. 33. Itaque eorum ſententia una cum
omnibus, qua in cauſa erant, in Conſiftorio
Noſtro ſecreto a Venerab. Fratre Noſtro
Dominico Epicoſopo Hoſtien. S. R. E. Cardin.
Pinello nuncupato, Sacri Collegii Decano,
& eorumdem Cardinalium antiquiore, ſum-
matim, & appoſite relatis, cum reliqui
Cardinales, qui adſuerunt, idem cenſuiſſent,
in publico frequenti Conſiftorio audita dile-
ctorum filiorum Cameræ Urbis Noſtræ Con-
ſervatorum pro Canonizatione hujusmodi,
per dilectum filium Hieronymum de Ru-
beis P. R. Advocatum habita diſerta oratio-
ne, ac de re tanta Nos, ut oportebat, cum
iſſdem Cardinalibus, & Epicoſpis delibera-
turos reſponſo dato, eoſdem Cardinales, &
Epicoſpos ad implorandum eleemoſynis,
jejuniiſ, & orationibus divinum auxilium
in Domino hortati ſumus.

§. 34. Deinde eorumdem Cardinalium,
Patriarcharum, Archiepicoſporum, & Epicoſ-
porum in Urbe præſentium, Conſiftorio
ſemipublico indiſto, in quo etiam Noſtri,
& Apoſtolicæ Sedis Notarii, & Sacri Palatii
Apoſtolicæ cauſarum Auditores vocati ad-
fuerunt, iſdem Cardinales, Patriarcha, Ar-
chiepicoſopi omnes, Beatam Franciſcam ex
jis, qua a Nobis propoſita, & ex proceſſu re-
lata fuerant, jure canonizandam eſſe cen-
ſuerunt.

§. 35. Quorum ſententiis auditis, Nos
gratias Deo agentes, quod ancillam ſuam
per miniſterium noſtrum honorificari velle
dignaretur, Canonizationis diei declaratio-
nem Nobis reſervavimus, omneſque ad de-
votum interim nobiſcum orandum, & ele-
moſynis, jejuniiſ, ac ſacerificiis cœleſtem
Spiritus Sancti favorem in eam rem infirmi-
tati noſtræ procurandam, iterum adhortati
ſumus.

§. 36. Ac tandem rite peractis omnibus,
qua Sanctorum Patrum auctoritas, Sacro-
rum Canonum ſtatuta, Sanctæque Romanæ
Eccleſiæ antiqua conſuetudo in re hujusmo-
di peragenda præſcribunt, hodie in ſacra
Beati Petri Principis Apoſtolorum Baſilica,
ad quam una cum iſſdem Fratribus Noſtris
Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, nec-
non Patriarchis, Archiepicoſpis, Epicoſpis,
aliſque Romanæ Curie Prælatiſ, Officia-
libus, ac Familiaribus Noſtris, Clero ſeculari,
ac regulari Hymnum Ave maris ſtella,
R 1 2 Bea-

Qui tandem
B. Franciſcam
Canonizandi
eſſe cenſue-
runt.

Hic Pont. ha-
rum omnium
relationem in
Conſiftorio
ſecreto ha-
bit, & etiam
ſententiam.
Card. qui et
ipſe omnes
horum eſt ad
piis operibus
divinum de-
ſuper auxilium
implorandam.

Tandem ſen-
tentiam in
Conſiftorio
Prælati con-
probarunt.

Et Pontifex
diem Canoniz-
ationis præ-
ſignificandam
ſibi reſervat.

Tandem ſer-
vatis ſervan-
dis. Beata
Franciſcam ſanctam
eſſe pronun-
ciat, iſte cano-
nicar.

Beatae Mariae Virginis, cantorum coetu resonante, solemniter processimus, maxima populi frequentia. Post praedictorum Conservatorum, pro Canonizationis decreto, per eundem Advocatum consuetas petitiones repetitas, post sacras Litanias, Hymnosque decantatos, precibusque in spiritu humilitatis praemis, ac Spiritus Sancti gratia rite implorata: Ad honorem Sanctae, & Individuae Trinitatis, ac Fidei Catholicae exaltationem, & Religionis Christianae augmentum, auctoritate ejusdem Sanctissimae Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe praesentium consilio, & unanimi consensu, Beatam Franciscam Romanam, ex Oblatis Monasterii Terris speculorum Urbis, Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Montis Oliveti, cujus corpus Romae in Ecclesia Sanctae Mariae Novae nuncupata in pace quiescit, de cujus sanctitate vita, fidei sinceritate, & miraculis plene constabat, & constat, Sanctam esse definitivimus, ac Sanctarum mulierum catalogo adscribendam decrevimus, prout praesentium tenore definimus, decernimus, & adscribimus, illamque omnes fideles venerari mandavimus, & mandamus.

Ejusque in honore, ecclesiam contrui, & festum die 9. Martii celebrari jubet.

Indulgentias ejusdem Sepulchrum visitantibus clarigat.

Præsentibus huic Canonizationis peccatorum remissionem concedit.

§.37. Statuentes, ut ab universali Ecclesia in ejus honorem Ecclesiae, & Altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, adificari, & consecrari possint, & singulis annis die 9. Martii festum ipsius, & officium Sanctarum nec Virginum, nec Martyrum ad Breviarium Romani praescriptum devote celebretur.

§.38. Praeterea eadem auctoritate, omnibus vere poenitentibus, & confessis, ac facta communione refectis, qui annis singulis eodem die festo, ad sepulchrum, in quo corpus ejus requiescit, devote accesserint, nec non Ecclesias, & Altaria in ipsius honorem constructa devote pariter visitaverint, easdem indulgentias, & peccatorum remissiones concessimus, & elargiti sumus, prout concedimus, & elargimur, quae ceteris dicti Ordinis Ecclesiis in diebus Festis ejusdem Congregationis Montis Oliveti Sanctorum jam concessae sunt.

§.39. Denique exactis omnibus, quae Canonizatio hujusmodi postulabat, ac Deo Patri immensa majestatis, venerandoque ejus vero, & unico Filio, Sanctoque paraclyto Spiritui laudibus sacro Hymno cantatis, Ecclesiae communi prece oravimus Dominum, ut quoniam B. Franciscæ festivitatem gaudebamus, ejus exemplo pie devotionis erudiremur affectu, ac sacrosanctis sacrificiis ad Altare Principis Apostolorum Pontificali ritu, cum ejusdem Sanctae commemoratione oblatis, plenariam omnibus Christianis ibi praesentibus, ad Dei laudem, & gloriam Sanctae ejus, peccatorum indulgentiam, & remissionem concessimus.

§.40. Constituteamur igitur Domino Do-

minorum, per quem amici ejus honorificentur nimis, & a quo gloria, & honor omni operanti bonum. Et quoniam Sanctae etiam hujus praesidium jam cernimus Nobis divinitus comparatum, aequum est, Nos sempiternam clementiam orare, ut cujus in terris voluit his nostris calamitosis temporibus gloriam manifestari, illam etiam in tribulationibus nostris Nobis adesse, & obsecrationes pro Ecclesiae sanctae exaltatione, haeresum extirpatione, Principum Christianorum unione, patrocinio suo promoveri sentiamus per Christum Dominum nostrum.

§.41. Ceterum, quia nimis difficile foret, praesentes nostras literas ad singula loca, ubi opus esset, deferri, volumus, ut earum exemplis etiam impressis, manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem ubique fides habeatur, quae ipsis praesentibus, si exhibita, vel ostensa essent, haberetur.

§.42. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum decreti, definitionis, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, elargitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo octavo, quarto Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno IV.

Ego Paulus Catholicae Ecclesiae Episcopus.

- Ego Dominicus Episcopus Ostien. Card. Pinellus.
Ego Fr. Hieronymus Episcopus Portuen. Card. Alcalan.
Ego Antonius Maria Episcopus Praenest. Card. Gallus.
Ego Antonius Episcopus Albanen. Card. Saulius.
Ego Marianus Episcopus Tusculan. Card. de Camerino.
Ego Evang. tit. S. Laurentii in Lucina. Presb. Card. Casentinus.
Ego Gregorius tit. Sanctae Mariae Transiberim Presbyter Cardinalis de Monte Elpero.
Ego Franc. Maria tit. S. Mariae in Ara-Caeli Presb. Card. a Monte.
Ego Octavianus tit. S. Alexii Presb. Card. Paravicinus.
Ego Octavianus tit. S. Praxedis Presb. Card. Aquaviva.
Ego Octavianus tit. S. Sabina Presb. Card. Bandinus.
Ego Laurentius tit. S. Laurentii in Pansa, & Perna Presb. Card. Blanchettus.
Ego Bartholomaeus tit. S. Mariae in Porticu Presb. Card. Celsus.

Ego

AN. CH. 1608. Sanctaeque Franciscæ praesidium imploratur.

Hujus Bullae transumptis credi mandat.

Sanctionemq; poenalem appoint.

Dat. die 29. Maii 1608. An. IV.

- Ego Franciscus tit. S. Mariae de Populo Presb. Card. Mantua.
Ego Pompejus tit. S. Balbina Presb. Card. Arigonus.
Ego Bonifacius tit. S. Hieronymi Illiricarum Presb. Card. Bevilacqua.
Ego Dominicus tit. S. Housfrui Presbyter Card. Thuscus.
Ego Robertus tit. S. Mariae in Via Presb. Card. Bellarminus.
Ego Dominicus SS. Duodecim Apostolorum Presb. Card. Gymnasius.
Ego Antonius tit. S. Crucis in Hierusalem Presb. Card. Zapata.
Ego Isaac, tit. SS. Nerei, & Achillei Presb. Card. Babalus.
Ego Joannes tit. S. Marci Presb. Card. de Vicentia.
Ego Jacobus tit. S. Stephani in Monte Caelo Presb. Card. Sannesius.
Ego Hieronymus tit. S. Blasii de Annulo Presb. Card. Pamphilius.
Ego Ferdinandus tit. S. Eusebii Presbyter Card.
Ego Scipio tit. S. Cypriogoni Presb. Card. Barchesius.
Ego Ludovicus tit. S. Paucratii Presb. Card. Montis Regalis.
Ego Mapheus tit. S. Petri in Monte Aereo Presb. Card. Barberianus.
Ego Jo. Gaspar tit. SS. Quatuor Presbyter Card. Millinus.
Ego Marcellus tit. SS. Quirici, & Julitae Presb. Card. Lantes.
Ego Franciscus Sfortia Diaconus Card. in Via Lata.
Ego Alexander S. Laurentii in Damaso Diaconus Card. Montaleus S. R. E. Vice-Cancellarius.
Ego Andreas S. Angeli in foro Piscium Diaconus Card. Perettus.
Ego Jo. Baptista S. Mariae in Cosmedin. Diaconus Card. Detus.

CI.

Ex Regis. in Secret. brev.

Suspensio abrogationis poenae excommunicationis contra Ecclesiasticos Indiarum Occidentalium illicitae negotiationi vacantes inflictae.

PAULUS PAPA V. Ad perpetuam rei memoriam.

Illicetm negotiatione ecclesiasticis interdicitur Paulus abrogata tamen excommunicationis poena.

§.1. Alias per Nos accepto, quod in Indiarum Occidentalium partibus inoleverat abusus, seu potius corruptela, ut Clerici etiam in sacris ordinibus constituti, ac etiam Ecclesiarum Parochialium Rectores, aliaque personae ecclesiasticae partim sub praetextu, quod redditus sufficientes ad congruam sustentationem non haberent, partim aliis frivolis causis, sed potius avaritia adducti, diversis illicitae negotiationis generibus se se involvebant in Ecclesiastici ordinis dedecus, eorumque animarum perniciem, & scandalum plurimorum.

Nos talem abusum de medio tollere, ac Ecclesiasticas personas praedictas ab eorum erroribus ad rectam ecclesiasticae disciplinae normam revocare volentes, per nostras in simili forma Brevis literas sub datum die septima Maii Pontificatus nostri Anno II., motu proprio, & ex certa scientia nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine detestabilem hujusmodi abusum improbant, Ecclesiasticis quibuscumque personis, & praesertim Sacerdotibus, ne quodvis illicitae negotiationis genus quovis praetextu, causa, & occasione exercere audent, vel praesumerent, sub poenis a sacris Canonibus, & Apostolicis Constitutionibus contra illicitos negotiatores inflictae per eos ipso facto incurrendis expresse interdiximus, & prohibuimus, & contra eisdem illicitos negotiatores impofterum per easdem poenas cum omni rigore, & severitate procedi volumus, statuimus, & ordinavimus, excommunicationis tantum poenam contra Sacerdotes illarum partium illicitas negotiationes exercentes per quascumque Provinciales, aut Synodales Constitutiones, praesertim in Synodo Liman. editas quomodolibet impositam, & inflictam ex tunc perpetuo abrogavimus, & annullavimus, prout in dictis literis, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, plenius continetur.

§.2. Nunc autem justis de causis animum nostrum moventibus motu, & scientia, ac potestatis plenitudine similibus abrogationem, & annulationem excommunicationis poenae per Nos, ut supra factas ad nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum suspendimus, ac suspensas esse decernimus, & declaramus, ita ut interim excommunicationis poena Sacerdotes praedictos illicitae negotiationi vacantes, prout ante abrogationem, & annulationem praedictas arctet, & afficiat, ac Synodales Constitutiones praesertim Synodi Liman. praedictae in suo robore permanent, perinde ac si hujusmodi abrogatio, & annullatio non emanasset, dictis tamen literis in suo robore permanentibus. Non obstant. priori nostra voluntate, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die nona Junii 1608. Pontificatus nostri Anno IV.

Nunc hujusmodi abrogationem suspendit.

Dat. die 9. Junii 1608. An. IV.

Facul-

En Reges in
Ara. Brev.

Facultas Superioribus Religionum transmittendi Religiosos in Indias Occidentales per aliam viam, quam per Lusitaniam.

PAULUS PAPA V.

Universi, & singulis presentes literas inspectionis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

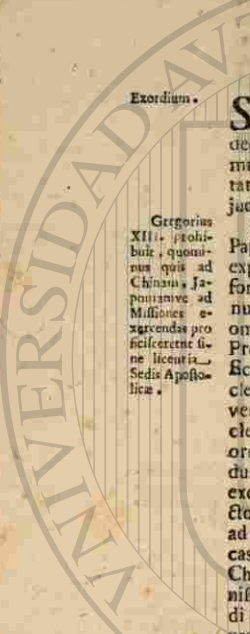
Sedis Apostolicæ providentia circumspicienda, quæ ratione suadente aliquando decrevit, experientia deinde comperto, mutatione indigere, nonnunquam immutat, prout re mature discussa in Domino iudicat expedire.

§.1. Alias siquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Prædecessor noster certis tunc expressis causis adductus, per suas in simili forma Brevis literas sub datum die 28. Januarii 1585. Pontificatus sui Anno XIII. omnibus Patriarchis, & Episcopis etiam Provincie China, & Japonis sub interdictione Ecclesiasticæ, & suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, & Pontificalium exercitio; alius vero Sacerdotibus, Clericis, & Ministris ecclesiasticis tam secularibus, quam cuiusvis ordinis regularibus cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existerent, sub excommunicationis majoris pœnis ipso facto incurrendis, interdixit, & inhibuit, ne ad easdem regiones, & Provincias Japonicas, Evangelii prædicandi, vel Doctrinam Christianam docendi, aut sacramenta ministrandi, aliave munia ecclesiastica obeundi causa, sine sua, & Sedis Apostolicæ expressa licentia proficisci auderent.

§.2. Postmodum autem rec. mem. Clemens Papa VIII. similiter Prædecessor Noster accepto, quod tam China, & Japonum, quam alie illis vicinæ, & adjacentes Insule, Regiones, & Provincie, ac finitima Regna Indiarum Occidentales amplissima, & populis refertissima erant, & pro tanta animarum multitudine ad fidem Catholicam traducenda, & spiritualibus alimentis fovenda, plures operarii, ac ministri necessarii erant, quam ex sola religiosorum Societate Jesu haberi poterant, omnibus, & singulis Mendicantium Ordinum Magistris, seu Prioribus Generalibus tunc, & pro tempore existentibus indulget, ut cum necessitas postulasset, quoslibet ordinis sui spectata vite, & eruditionis religiosos, quos nimirum ad prædicta officia, & ministeria idoneos, & utiles fore in Domino iudicarent, per Lusitaniam dumtaxat, & suscepta inde navigatione in Indias, & Civitatem Goan, atque ad Superiores Ordinum in illis partibus existentes transmittere, & tam ipsi sic transmittendi, quam alii superiorum ordinum religiosi in eisdem Indiarum partibus existentes, & ad hoc munus obeundum a suis Magistris, Ministris, vel Prioribus generalibus, seu aliis Superioribus electi, & approbati tam ad Japonicas

Gregorius XIII. prohibuit, quominus quis ad Chinam, Japoniamve ad Missiones exiret, & prædicaret sine licentia Sedis Apostolicæ.

Clemens VIII. dicit superioribus regularibus Missionariis illuc transmittendi facultate decrevit ab hisce Missionariis per Lusitaniam tantum esse factum.

UNIV

prædictas, quam ad alias proximas, & adjacentes etiam China, & finitiorum Regnorum, & Terra firmæ Indiarum Orientalis Insulas, Regiones, & Provincias accedere possent. Cæterum omnibus, & singulis religiosi cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis essent, sub excommunicationis majoris a qua non nisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo absolvi possent, nec non privationis vocis tam activæ, quam passivæ, ac dignitatum, administrationum, & officiorum quorumcumque, nec non inhabilitatis ad illa, & alia impostum obtinenda, ac exercenda pœnis ipso facto absque ulla declaratione incurrendis interdixit, & prohibuit, ne ex Insulis Philippinis nuncupatis, sive qualibet alia Indiarum Occidentalium, vel quæ pro partibus Indiarum Occidentalium tunc habebantur parte ad illas pertinente, & Japonicas, & alias illis proximas adjacentes, & finitimas Insulas, Provincias, & Regiones prædictas etiam quorumcumque privilegiorum eis, vel suis Ordinibus a dicto Clemente, & Romanis Pontificibus Prædecessoribus suis sub quibuscumque tenoribus, & formis in genere, vel in specie, etiam super facultate prædicandi verbum Dei per universum mundum, eatenus concessorum, seu impostum etiam concedendorum, approbandorum, & innovandorum, nisi in illis de prohibitione huiusmodi, & interdictione specialis, specificæ, & expressæ mentio cum sufficienti derogatione fieret, aut quovis alio prætextu, & quavis colore proficisci, & transire auderent, vel præsumerent, & si qui eatenus, vel impostum secus facerent, postquam moniti essent, statim sub eisdem pœnis, omni mora, & excusatione cessante, ad dictas Insulas Philippinas, vel alias partes Indiarum Occidentalium reverti, & redire omnino tenerentur, & ad id per quoscumque Iudices Ecclesiasticos sub eisdem, & aliis eorum arbitrio infligendis pœnis cogi, & compelli possent, prout in dictis Gregorii, ac prædicti Clementis Prædecessorum desuper etiam in forma Brevis sub datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 12. Decembris 1600. Pontificatus sui Anno IX. confectis literis plenius continetur.

§.3. Cum autem, sicut ex insinuatione carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici accepimus, experientia compertum sit, quod prohibitio accedendi ad Indias, & Civitatem Goan, alias, quam per Lusitaniam, nec qui sperabatur ex eo fructum protulit, neque Catholice fidei propagationis negotio utilis fuit: Nos pastoralis officii nostri debito, ut tantum opus Dei, omni sublato impedimento libere peragi possit, quantum humilitati nostræ ex alto conceditur, providere volentes, dictarumque literarum Gregorii, & Clementis Prædecessorum tenores, presentibus pro expressis habentes, omnibus, & singulis Mendicantium Ordinum Magistris, Ministris, seu Prioribus Generalibus, aut aliis quocumque nomine nuncupatis ordi-

Paulus concedit, iter per aliam viam, sibi benevisis faciant.

sub Annulo Piscatoris, die 11. Junii 1608, Pontificatus nostri Anno IV.

AN. CH. 1608. Dat. die 11. Junii 1608. An.IV.

CIII.

Ampliatio privilegiorum Militiæ S. Stephani circa annuas pensiones Ecclesiasticas, habitumque a Militibus deferendum.

De institutione totoque statu huius Militiæ, vide in Constitut. LXX. Pii IV. His quæ Tom. IV. Par. II. fol. 138.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Derogat etiam
tanti.

Ordinum capitibus nunc, & pro tempore existentibus, ut cum necessitas postulaverit, quoslibet ordinis sui spectata vite, & eruditionis religiosos, quos nimirum ad prædicta officia, & munia idoneos, & utiles fore in Domino iudicaverint, ad Superiores Ordinum in illis partibus existentes, etiam per aliam viam, quam per Lusitaniam in Japonicas, & alias illis proximas adjacentes, & finitimas Insulas, Provincias, & Regiones prædictas, servata in reliquis dictarum literarum Clementis Prædecessoris forma in omnibus, & per omnia, & non alias, transmittere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus.

§.4. Non obstant. interdictione, & prohibitionibus, ac literis dictorum Prædecessorum, aliisque præmissis, nec non Apostolicis, ac Synodalibus, Provincialibus, & universalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non prædictæ Societatis Jesu, aliarumque Religionum, Provinciarum, & Regionum prædicarum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Prælati, Superioribus, & personis, etiam particularibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specificæ, expressæ, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, hac vice specialiter, & expresse in quantum nostris prohibitionibus, & interdictionibus, aliisque præmissis adversentur, harum serie derogamus, ac derogatum esse, & ceteri, neque illa eis ullatenus suffragari volumus, & declaramus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Et quia difficile foret, presentes literas, ubicumque usus venerit, ostendi, & publicari, volumus, ut earum exemplis etiam impressis manu Notarii publici, vel alicujus dictarum Religionum secretarii subscriptis, & personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, vel cuiusvis ex Generalibus prædictis sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensa.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum

Um generosa Militum Militiæ Sancti Stephani Papæ, & Martyris, sub felici religiosissimi Principis Ferdinandi Magni Hetruriæ sibi subjectæ Ducis, & dictæ Militiæ Magistri auspicio, gubernio, & directione plurimum progredientis gesta, laudabileque, & gloriosa contra nefarios Turcarum ausus reportatas victorias animo perpendimus, dignum, quin potius debitum arbitramur, ut eosdem Milites, utpote Domini Nostri Iesu Christi athletas acerrimos, peculiari beneficiæ nostræ largitate prosequamur, eorumque commodis, & congruæ sustentationi opportune consulamus, ut ipsi exinde ad majora ab ipsorum Turcarum copiis trophæa reportanda alacriores reddantur, & promptiores.

§.1. Alias siquidem felicis recordationis Pius Papa Quartus Prædecessor noster, post erectionem, & institutionem dictæ Militiæ sub Regula Sancti Benedicti, per claræ memoriæ Cosmum tunc Florentiæ, & Senarum Ducem in Ducatu Florentiæ de licentia Sedis Apostolicæ ipsi Cosmo Duci per literas ejusdem Pii Prædecessoris attributa, antea factam eidem Cosmo Duci Magno Magistro, nec non Conventui, Militibus, Priori, ceterisque ministris Ecclesiæ dicti Conventus, & aliis personis, etiam in Sacris, etiam Presbyteratus ordinibus constitutis, etiam quæcumque, quocumque, & qualicumque, cum cura, & sine cura, beneficia ecclesiastica obtinentibus, eorumque beneficiis, præceptoris, sive Commendis, rebus, & bonis, diversas exemptiones etiam a Jurisdictione Ordinariorum, libertates, immunitates, etiam a contributione decimarum, & onerum, indulta, privilegia, facultates, indulgentias, gratias spirituales, & temporales benigne concessit, & elargitus fuit, atque inter cætera indultis omnibus, & singulis dictæ Militiæ Militibus etiam conjugatis, ac etiam bigamis, aliisque prædictis, ut singuli singulas pensiones annuas, usque ad summam 200. ducat. auri de Camera, super quorumvis Cathedralium, & Metropolitanarum, aliarumque Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Canonatarum, & Præ-

Exordium.

Pius IV. immunitates, & exemptiones a decimis, & aliis gratias, & signatæ facultatem recordationis, & transmittendi annuatim pensiones ducat. 200. Militibus omnibus Sancti Stephani concessit.

& Præbendarum, dignitatum, personatum, administrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis ordinum regularium, fructibus, proventus, juribus, obventionibus, & emolumentis, alias sibi canonicè reservandas cumulative cum quibusvis aliis pensionibus annuis, quas illos ex quovis alio privilegio Apostolico pro tempore percipere contingeret, ad vitam percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem, convertere, libere, & licite valent, prout in eisdem Pii Quarti Prædecessoris binis litteris, prioribus nimirum sub Kalendis Februarii, posterioribus vero sub nonis Julii datum, Pontificatus sui Anno tertio concessis, plenius continetur.

§.2. Successive vero pie memorie Pius Papa V. etiam Prædecessor noster, per suam, quæ incipit: *Sacrofanctum*, delapsam Constitutionem, revocavit, & abolevit omnia, & quæcumque privilegia, facultates, dispensationes, & indulgentias, recipiendi similes pensiones, fructus, & alias res Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum, secularium, & regularium dicti Sancti Stephani, ceterisque Militiis, & Hospitalibus, eorumque Militibus, Fratribus, & personis tam Clericis, quam conjugatis, quibusvis modo, & forma, ac quibuscumque de causis concessa, & approbata, ita quod ipsi sive conjugati, sive bigami, sive Clerici, sive etiam Presbyteri, nullas de cætero reciperent, sed eas solas, quas tunc habebant, retinerent, & ex quoque per futurum contractum matrimonii extinctæ censerentur, prout in eadem Constitutione latius continetur.

§.3. Postmodum rec. mem. Sixtus Papa V. similiter Prædecessor noster, considerans suis potissimum temporibus hujusmodi Militibus, pro Dei, & Christiani nominis gloria, & fidei Catholice defensione, non solum sæpius in diversis expeditionibus contra &c. *Omittitur residuum, quia tota Bulla legitur loco hic in margine indicato.*

§.4. Cum autem, sicut Nobis innotescit, dicta Militia sub felicibus ipsius Ferdinandi Magni Ducis auspiciis, fortium, & strenuorum Militum, triremumque, & aliorum Navigiorum bellicis, & nauticis apparatibus optime instructorum numero copioso aucta, ipsique illius Milites piratarum infidelium oras, Tyrenique maris passim infestantium excursionibus, & depredationibus, armata classe obstitentes, non solum Italiam ipsam pluries ab incurSIONUM hujusmodi damnis, & incommodis, magno ejus bono, egregia animi fortitudine tutati sint, sed etiam in ipsorummet infidelium dominia, & regiones, magnis ausis summo cum vitæ, fortunarumque discrimine irrumpentes, graves eis clades, Oppidorum expugnationes, & direptiones intulerint, ac parvis non semel de illis insignibus victoriis eorundem audaciam represserint, vires fregerint, impios conatus contuderint, ac per-

inde sese magna sui gloria, & nominis Christiani commendatione formidabiles eis reddiderint. Hisce, & aliis rebus præclare gestis cum de ipsa Italia, atque tota republica Christiana optime meriti, & apud etiam ceteras nationes in clyta magnanimitatis, rei que militaris peritiæ famam adepti sint, ipsaque Militia tum dicti Ferdinandi Magni Ducis, qui majorum suorum vestigiis insistentis in hoc ejus eminentiori animi studio, & cura incumbit, præstanti virtute, & potentia, tum etiam propriorum Militum fortitudine eximia clarior, & illustrior in dies evadat, & quemadmodum hucusque Republicæ Christianæ adversus infidelium incurSIONES magno propugnaculo fuit, ita etiam de cætero in expeditionibus contra eosdem infideles, pro fidei Catholice defensione pari, vel majori adjumento esse possit.

§.4. Nos ideo eam magis in dies florere, ac novis incrementis augeri desiderantes, illisque Milites pro insigni eorum virtute, ac in Nos, & Sedem Apostolicam devota propensione, speciali aliqua Apostolica beneficentiæ gratia cohonestare volentes, omniumque, & singularum literarum, & Constitutionum prædictarum tenores, præsentibus pro expressis habentes, necnon dictum Ferdinandum Magnum Ducem, ac Conventus hujusmodi singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, dicti Ferdinandi Magni Ducis Nobis desuper porrectis supplicationibus inclinati, facultatem, & indultum recipiendi, & exigendi pensiones annuas usque ad summam ducentorum ducatorum auri de Camera hujusmodi, Militibus prædictis tam Laicis, quam Clericis, etiam conjugatis, etiam bigamis, aliisque etiam Presbyteris per Pium IV. concessa, & per Pium Quintum revocata, deindeque per Sixtum Quintum Prædecessores prædictos adversus ipsam revocationem in integrum restituta, reposita, & revalidata, ac de novo etiam concessa, ut præfertur, ac singulas eorum Pii Quarti, & Sixti Quinti Prædecessorum desuper concessas literas, usque ad summam quadringentorum ducatorum auri de Camera hujusmodi in totum: Ita quod omnes, & singuli Milites dictæ Militiæ, nunc, & pro tempore existentes tam laici, quam clerici, etiam conjugati, & bigami, alique etiam Presbyteri, etiam illegitimi ex quovis reprobo, vel damnato coitu procreati, deinceps in perpetuum quascumque pensiones annuas, usque ad summam prædictam quadringentorum ducatorum auri de Camera, super quibusvis Cathedralium, & Metropolitanarum, aut aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Canoniarum, Præbendarum, dignitatum, personatum, administrationum, officiorum,

Gratias, & facultates a Pio V. & Sixto V. recipiendi pensiones Militibus tam laicis, quam clericis, cum conjugatis, quam bigamis concessas restituit, & ad summam ducatorum 400. extendit, etiam ad favorem illegitimarum

rum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura secularium, & quorumvis Ordinum regularium hujusmodi fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, & emolumentis, ac distributionibus etiam quotidianis, alias eis canonicè reservandas, etiam cumulative, cum quibusvis aliis pensionibus annuis, quas ex quovis alio privilegio, seu indulto, aut dispensatione Apostolica eis in genere, vel communiter, seu eorum cuiuslibet nominatim, & sigillatim, etiam in una non facta mentione de alia, vel aliis, ante, & post datam præsentium, quodcumque concessa, aut concedenda usque ad quancumque summam dictis quadringentis ducatis longe majorem de præsentibus percipiunt, & pro tempore percipient, ad vitam retinere, percipere, exigere, levare, & recuperare, inque suos usus, & utilitatem convertere, libere, & licite valeant, & ex iis tam laici, quam clerici, & conjugati, & non conjugati, ratione pensionis hujusmodi, quas sic pro tempore perceperint, ac incedendum in habitu, & tonsura clericali, deserendumque vestes tales juxta præfatam Sixti Prædecessoris Constitutionem minime teneantur, neque ad id obligati existant, aut aliqua ratione cogi, aut compelli possint, neque ipsarum pensionum, vel illarum loco fructuum, reddituum, & proventus hujusmodi reservationes, ob non delationem habitus, tonsuræ, aut vestis hujusmodi, seu per contractum matrimonii, seu per bigamiam, quancumque etiam supervenientem, aut per exercitium militiæ, & quoscumque actus bellicos Clericis, & Ecclesiasticis personis, de jure, & per sacros Canones prohibitos, nimirum Militares, & sanguinis effusione, membrorum mutilatione, & morte infidelium subsequuta, minime cessent, & expiant, aut cassate, vel extinctæ dici, aut censeri possint, sed ipsi Milites nihilominus, ut prius, pensiones, ac fructus, redditus, & proventus hujusmodi percipere, & exigere possint, & valeant, dummodo habitum militarem, vestes nimirum laicales communes cum insignibus Crucis dictæ Militiæ consuetis, juxta alias dicti Sixti Quinti Prædecessoris super declaratione hujusmodi habitus Militaris sub datum videlicet pridie Kalendas Februarii Pontificatus sui Anno Quarto, quæ incipiunt: *Pastoralis*, editas literas deserant, utique Constitutioni ejusdem Sixti Quinti Prædecessoris plene satisfacere intelligantur, & censentur, auctoritate Apostolica, tenore præsentium extendimus, & ampliamus, & quatenus opus sit, usque ad dictam summam quadringentorum ducatorum hujusmodi de novo concedimus.

§.6. Decernentes facultatem, & indultum hujusmodi, & literas Pii Quarti, & Sixti Quinti Prædecessorum eorundem desuper editas, ex nunc perpetuo extensas, & ampliatas esse, & fore, nec præmissa, ac præsentibus literas de subreptionibus, obreptionibus, & nullitatis vitio, seu intentionis no-

Classificata per servatorem apponit.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

stra, vel quovis alio defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, seu adversus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, aut etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus concedi posse, aut debere, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum suspensionibus, revocationibus, limitationibus, aliisque contrariis dispositionibus a Nobis, & Successoribus Nostri, ac Sede Apostolica, quavis de causa, quantumvis justa, pro tempore emanatis, & emanandis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per dictum Ferdinandum Magnum Ducem, & Magistrum, & Milites dictæ Militiæ pro tempore existentes, quodcumque eligenda concessas esse, & censeri: Sicut per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vice-Legatos, dictaque Sedis Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Nostri Florentinæ, & Pisane Archiepiscopis, ac dilecto filio causarum Curie Camere Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentibus literis, & in eis contenta quacumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ferdinandi Magni Ducis, ac Conventus, & Militum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, eos, & eorum quemlibet, eisdem præsentibus, & in eis contentis quibuscumque, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari: Contradictores per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.8. Non obstantibus recolendæ memorie Bonifacii Papæ Octavi pariter Prædecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo non ultra tres dietas, aliquis vigore præsentium ad judicium trahatur, necnon Pictaven. Concilii contra illegitimos, ac dicti Pii V. Prædecessoris revocatoria, ac illa, quæ inter alia vetuit, gratias hujusmodi suis excludi temporibus, & quod sibi licere non est passus, etiam suis Successoribus non licere judicavit, nec non præfatis Sixti V. Prædecessoris, & quibusvis aliis Constitutionibus,

Executores deputat.

Contrariis quibuscumque derogat.

S s bus,

bus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & quorumcumque Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinum praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiis, Monasteriis, & Ordinibus, eorumque Praefulibus, Capitulis, Conventibus, Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis; Quibus omnibus, & singulis, ac aliis quae praesenti gratiae obesse possent, etiam pro illarum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, acsi de verbo ad verbum inferrentur praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse plenissime derogamus, ac derogatum esse volumus, & decernimus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, aut divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo octavo, decimoquarto Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 18. Junii 1608. An. IV.

CIV.

Quod Rectores Ecclesiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, & Orientalium, ab iis, qui in Ecclesiis, & Domibus Fratrum, & Monialium Ordinis Sancti Francisci de Observantia sepeliuntur, eam tantum querant eleemosynam, quae a Concilio Tridentino praescripta, & a Pio V. explicata fuit.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Rectores Ecclesiarum Parochialium Indiarum introduxerunt abusus quosdam circa eleemosynas eorum, qui in domibus Fratrum, & Monialium de Observantia sepeliuntur.

§.1. Expositum Nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Matthaei de Recalde Vicecommissarii Generalis Indiarum Occidentalium Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia, quod Rectores Parochialium Ecclesiarum Indiarum Occidentalium, & Orientalium, ne Christianifidelium, qui pro tempore ab humanis decedunt, cadavera ita commode in Ecclesiis Fratrum, & Monialium dicti Ordinis Ecclesiasticae sepulturae tradi valeant, ut in

eorum Parochialibus Ecclesiis valerent, de consilio forsitan suorum Superiorum ab usum introduxerunt, ut majorem scilicet eleemosynam ab illis exigant, qui in Ecclesiis dicti Ordinis sepeliuntur, quam si in propriis Ecclesiis sepelirentur, itaut Christianifideles, qui in Ecclesiis hujusmodi sepeliri desiderant, parem ad minus Parochialibus Ecclesiis eleemosynam relinquere debeant, ratione eorum sepulturae, ea, quam Ecclesiis Ordinis hujusmodi relinquunt.

§.2. Et quod pejus est, si quis pro animae suae refrigerio nonnullas Missas a Fratribus praedicti Ordinis celebrandas reliquerit, praetendunt Parochi eleemosynam ratione Missarum hujusmodi relictam, inter ipsos, & Fratres praedictos dividendam esse.

§.3. Et ulterius iidem Rectores, de mandato forsitan suorum Ordinariorum, filios, quorum Patres in Ecclesiis dd. Fratrum, vel Monialium sepulti sunt, aut sepulturam particularem pro se, & suis habent, nulla consuetudine legitime suffulti, in eorum Parochialibus Ecclesiis sepeliri, & difflatos Patres ad hoc, ut in dictis Parochialibus Ecclesiis sepeliuntur, cogere, & compellere contendunt, & quotquot Fratres Regulares defunctum aliquem ad Ecclesiasticam sepulturam in suas Regulares Ecclesias comitantur, tot etiam saeculares Sacerdotes, aut Clericos assumi volunt, in maximum domorum, & Monasteriorum dicti Ordinis praedicti, eo quod multi duplicis hujusmodi funerum impense difficultate deteriti, in dictis Regularibus Ecclesiis sepulturam eligere nequeunt; unde fit, ut dicti Ordinis Ecclesias mortuorum sepulturis, & consequenter eleemosynis, etiam quae in suffragium animarum fieri consueverunt, paulatim destitutas iri verendum sit.

§.4. Quare dictus Matthaeus Nobis humiliter supplicari fecit, ut domorum, & Monasteriorum, necnon Fratrum, & Monialium dicti Ordinis illarum partium indemnitate consulere, ac alias in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§.5. Nos igitur hujusmodi abusus de medio tollere, ac dicti Ordinis, ejusque Religiosorum utriusque sexus, ut majores in Vinca Domini fructus in dies afferre studeant, commoditatibus, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, de consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium Praepositorum, omnibus, & singulis Parochialium Ecclesiarum in partibus Indiarum, tam Occidentalium, quam Orientalium Rectoribus, nunc, & pro tempore existentibus, harum serie interdicimus, & prohibemus, ne sub excommunicationis majoris latae sententiae poena, a qua non nisi a Nobis, seu a Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo absolvi possint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, majorem eleemosynam ab iis, qui in dictarum Domorum utrius-

Et quo ad eleemosynam Missas, quas pro animae sua a dd. Fratribus dicendas quis relinquerebat.

Necnon quoad cogendos alios, ut in dictis Ecclesiis Parochialibus sepelirentur.

Supplicatum itaque fuit: Prae pro opportuna provisione.

Qui dd. Rectores praecipue solliciti sunt, ut eam perant eleemosynam quam praescripte Concilio Tridentino, cap. 1. & explicavit Pius Quintus.

utriusque sexus Ordinis Sancti Francisci Ecclesias sepulturam eligunt, & sepeliuntur, ea quam illis praescribit Concilium Tridentinum sess. 25. cap. 12. juxta explicationem a sel. rec. Pio Papa V. Praedecessore Nostro emanatam, sub Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1567. xvii. Kalen. Junii, Pontificatus sui Anno Secundo, quovis praetextu, aut occasione, etiam de consilio, consensu, & mandato suorum Ordinariorum exigere.

§.6. Nec filios, quorum Patres in Ecclesiis dictorum Fratrum, & Monialium sepulti sunt, aut sepulturam particularem pro se, & suis habent, in eorum Parochialibus Ecclesiis sepeliri, & difflatos Patres ad hoc, ut in dictis Parochialibus sepeliuntur, cogere valeant, seu praesumant.

§.7. Quocirca dilectis filiis Curiae causarum Camerae Apostolicae Generali Auditori, ac Indiarum Occidentalium, & Orientalium Societatis Jesu Provincialibus pro tempore existentibus, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Superiorum, & Fratrum cujuscumque domus, & Monasterii dicti Ordinis illarum partium fuerint requisiti, vel eorum aliquis fuerit requisitus, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque sallemiter publicantes, eisque in praemissis efficaciter defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, illorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos desuper a quocumque quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoscumque, & praemissis non parentes, eisque auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quomodolibet praestantes, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§.8. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum, Domorum, & Monasteriorum, & Ordinis hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Ecclesiis, ac illarum Rectoribus, aut quibuscumque aliis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmationibus, & approbatis, quibus omnibus, & singulis, eorum tenores, praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.9. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides adhibeatur. Bull. Rom. Tom. V. P. III.

Nec ad sepeliendum in Parochialibus cogere posse, qui in domibus d. Ordinis sepulturam elegerunt.

Executores hujus Constitutionis deputat.

Contrariis derogat.

Transumptis que credi mandatur.

tur, quae eidem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense. Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Anno Piscatoris die 25. Junii 1608. Pont. nostri Anno IV.

C V.

De Ambitu Fratrum Eremitis Ordinis Sancti Augustini interdicto.

Alia de his Fratribus vide in Alexand. IV. Const. XXIX. Licet Tom. III. fol. 373.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam

Admonemur pastoralis officii nostri debito, diligentius prospicere, ne Religiosis, qui Regularem vitam professi saculo renunciarunt, ad dignitates, & officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus.

§.1. Quocirca motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine, dilectis filiis Priori Generali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinibus Sancti Augustini Fratrum Eremitarum Praelatis, nunc, & pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis poena ipso facto incurrenda praecipimus, & mandamus, ne ad instantiam, & requisitionem quorumcumque personarum, tam Laicorum, quam Ecclesiasticarum extra dictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque saeculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cujusvis dicti Ordinis Religioso, ullam gratiam concedere, vel poenas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, & administrationes, functiones, & Praelaturas ejusdem Ordinis concedere audeant.

§.2. Quinimo dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta hac via, & his mediis perquisitos favores, & suffragia aliquid sibi procuraverint, ad talia, & similia, ac etiam majora in eodem Ordine consequenda perpetuo inhabiles declaramus.

§.3. Insuper dictis Religiosis, & Fratribus ejusdem Ordinis quibuscumque sub eisdem poenis praecipimus, & expresse interdiciamus, ut non solum in praemissis omnibus favores hujusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & similiter ne ad hunc effectum munera aliqua praedictis personis exhibere audeant, seu praesumant.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictisque Ordinibus statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si eidem Ordini, & Fratribus praedictis communiter,

Dat. die 27. Junii 1608. An. IV.

Exordium.

Ambitus prohibetur Praetatis hujus Ordinis.

Favores ex quocumque poena.

Prohibitionis ampliatio.

Contrariis derogatio.

aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Transumptum fides.

§.5. Volumus autem, quod presentium literarum transumptis, etiam impres-
fis, manu alicujus Notarii publici subscri-
ptis, & sigillo alicujus personae in dignitate
Ecclesiastica constitutae munitis, eadem
prorsus fides ubique adhibeatur, quae presen-
tibus adhiberetur, si forent exhibitae,
vel ostense.

Dat. die 6.
Julii 1608.
An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Marcum
sub annulo Piscatoris, die 4. Julii 1608.
Pont. nostri Anno IV.

CVI.

Confirmatur Erectio Collegii Doctorum,
& Bibliothecae Ambrosiana, necnon sex
Cappelliarum per Cardinalem Frederi-
cum Borromaeum in Ecclesia Metropolita-
na Mediolanensi erectarum: Titulique
nonnulli Doctoribus praedictis conce-
duntur.

Ex Regest. in
Secret. Brno

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Creditam Nobis Militantis Ecclesiae pro-
videntiam, coadjuvante Domino, uti-
liter exequi cupientes, ac etiam animo con-
templantes suavissimos, atque uberes fru-
ctus, quos viri literarum scientia praediti
in agro domini in dies producant, ea, quae
pro Collegiorum selecta, eruditorum Vi-
rorum hujusmodi, & Bibliothecarum ad
publicum commodum, & utilitatem pro-
pagatione cum divini Cultus incremento
providere facta fuisse dicuntur, ut perpetuo
firma, & illibata persistant, libenter cum a
Nobis petitor, & praesertim Venerabilium
Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium
vota id exposcunt, Apostolico praesidio com-
munimus, ipsosque Collegiales honoris,
& famae amplioribus praecomis, ac praecla-
raris dignitatibus titulis decoramus, & or-
namus, prout locorum, temporum, & per-
sonarum qualitatibus debite pensatis, conspici-
mus in Domino salubriter expedire.

Fredericus
Borromaeus
Collegium, &
Bibliothecam
Ambrosianam
fundaverat.

§.1. Sane dilectus Filius Noster Frideri-
cus Tituli Sanctae Mariae Angelorum in
Terminis Presbyter Cardinalis Borromaeus
nuncupatus, ac Ecclesiae Mediolanensis ex
concessione, & dispensatione Apostolica,
Praesul, Nobis exponi fecit, quod cum alias
dictus Fridericus Cardinalis, singulari Dei
munere, & beatae mem: Caroli, olim Ti-
tuli Sanctae Praxedis Presbyteri Cardinalis
etiam Borromaei nuncupati, ac ex con-
cessione, & dispensatione similibus dictae
Ecclesiae Praesulis, pastorali cura, & vigi-
lantia, Civitatem Mediolanensem ad juven-
tutem in optimarum artium studiis erudien-

dam, necnon Ecclesiastica disciplina, boni-
sque moribus imbuendam, multis Colle-
giis instructam, & nobilitatam, tanto cum
progressu, ut inde prodissent, & in dies
prodirent quamplures Sacrae Theologiae,
Philosophiaeque, ac Jurisprudendae in publi-
cis, eisque celebrioribus Academiis creati
Doctores, cum magna Clericalis Ordinis
utilitate, & laude, invenisset: animadver-
tens tamen, in ipsa Civitate nullum adhuc
Collegium Ecclesiasticum erectum esse, ad
eum finem instructum, ut in eo, velut in
Palestra quadam, post exactum studiorum
cursum, paratamque rerum plurimarum
notitiam se exercentes, Catholicae Fidei ve-
ritatem adversus impios Haereticorum con-
natus scriptis, & lucubrationibus aliquando
tueri possent, & tuerentur, aliasque scien-
tias, & facultates, quas profiterentur, suis
in publicum emissis operibus illustrarent,
remque literariam juvarent, & certis aliis
de causis adductus, jamdiu in opportuno di-
cta Civitatis loco unum perpetuum Col-
legium Ecclesiasticum Doctorum hujusmodi
Ecclesiasticum erectum esse, & designa-
torum Virorum tum in Sacra Theologia,
tum in aliis facultatibus insigniter erudit-
orum, qui supradicta, prout etiam infra scri-
pta praestare valerent, cum dote competen-
ti, & sub legibus, regulis, & ordinibus per
ipsum Fridericum Cardinalem, & Praesulem,
etiam ex auctoritate Apostolica praescriben-
dis, erigere, & fundare, ibidemque am-
plam, & locupletam Bibliothecam, om-
nium librorum copia refertam parare in
animo suo destinasset, & constituisset. Prae-
terea supra annos tres, re prius communi-
cata cum dilectis filiis Praeposito, & Sacer-
dotibus Congregationis Oblatorum Sancti
Ambrosii in Aedibus Sancti Sepulchri Me-
diolanens. per eundem Carolum Cardina-
lem, & Praesulem instituta residentibus, in
certis sita, & loco ejusdem Congregationis
prope Ecclesiam ejusdem Sancti Sepulchri,
ac Aedes residentiales ipsius Congregatio-
nis existentibus, & per Fridericum Cardina-
lem de propriis suis pecuniis, nuper emptis
extruere, & fabricare aggressus fuerit, ad-
ficarique curaverit amplum locum, & seu
aulam magnam, & sedimen eidem aulae
conjunctum cum multis locis subterraneis,
terraneis, & superioribus ad ulum praeci-
puum didorum Collegii, & Bibliothecae,
utilitatemque publicam, servata forma
Typi, ac delineationis de Architectorum,
& Ecclesiasticorum Virorum in utroque jure,
& in sacra Pagina Laureatorum scientia
comprobata, dejectis, ac penitus destructis
antiquis Domibus, fere vetustate consump-
tis, & jam ruinosis, quae intra situs, & lo-
ca praedicta aderant, extruere, & fabrica-
re aggressus fuit, ipsamque fabricam post-
modum propria, & centum, & ac quatuor
mille, ac noningentarum librarum Imperi-
alium monetae illarum Partium, & ultra,
impensa, ut ipsius operis structura satis per
se indicat, & ex Codicibus Mensae Archie-
piscopalis Mediolanens. juxta eandem im-
pensarum notam clare perspicitur, & tamen
pro

pro earum fabricatione persolvenda, suis-
que numeris absolvenda, alii non exigui
remaneant faciendi sumptus, quos libenter
facere intendit: Pro Bibliotheca vero, tam
ad dicti Collegii Ecclesiastici Doctorum,
quam etiam publicum usum instruenda pa-
ravit ingentem numerum, & copiam sacro-
rum aliorum librorum, tam antiquorum,
quam recentiorum, & manuum scriptorum.
Codicum a se diligenter undique conquisi-
torum, sumptuque non modico comparato-
rum, nec quotidie alios libros, quotquot
haberi possunt, diversarum scientiarum ma-
gna diligentia perquirendos, & coemendos
ad ipsam Bibliothecam magis cohonestan-
dam, & locupletandam, curare desistit.

Hanc ere-
ctionem con-
firmaverat
Paulus, eique
nonnullas uni-
versitat
Collegii Tici-
nensis proprie-
tas pro Scho-
larum, &
Doctorum su-
stentatione.

§.2. Cum autem Collegio Doctorum,
& Bibliothecae hujusmodi de competenti
aliqua dote providendum esset, & pro parte
ejusdem Friderici Cardinalis, & Praesulis,
Nobis erronee tum expositum fuisset, ipsum
Fridericum Cardinalem in aedibus ejusdem
Congregationis, unam Scholam Ambrosianam
cum Bibliotheca hujusmodi erexisse,
& instituisse, aliaque multa tunc inibi ex-
pressa persequente; Nosque dicti Friderici
Cardinalis, & Praesulis supplicationibus in-
clinati, erectionem, institutionem, aliaque
praeterea facta, etiam modo, & forma tunc
expressa, Apostolica auctoritate approbari,
confirmari, omnesque, & singulos juris,
& facti defectus suppleri, necnon pro ipsa
Schola, & Bibliotheca dote, ac illa-
rum Doctorum, aliarumque personarum
sustentatione, & mantentione, onerum-
que illis incumbentium supportatione a
Collegio Borromaeo nuncupato in Civitate
Ticinensi auctoritate Apostolica erecto, tot
proprietates, census, & alia bona stabilia ex
Beneficiis Ecclesiasticis illi dicta auctoritate
Apostolica unitis; quae, detractis infra scri-
ptis, ad mantentionem illius Alumnorum,
& personarum sufficerent, per dictum Fride-
ricum Cardinalem, & Praesulem discernen-
da, & specificanda, quorum annuus valor
ad mille scuta, ad rationem sex librarum
monetae pro quolibet scuto hujusmodi, ju-
dicio dicti Friderici Cardinalis, & Praesulis,
ascenderet, perpetuo dismembrari, & sepa-
rari, illaque sic separata, & dismembrata
eisdem Scholae, & Bibliothecae per alias no-
stras literas sub certis modo, & forma tunc
expressis, applicari, & appropriari mandaf-
semus.

Dicoque Fri-
derico Scru-
ta condendi
facultatem
deceat.

§.3. Nec non pro dictarum Scholae, &
Bibliothecae felici successu, & regimine, ei-
dem Friderico Cardinali, & Praesuli, ut qua-
cumque statuta, & ordinationes, licita ta-
men, & honesta, ac sacris Canonibus, &
Concilii Tridentini decretis non repugnanti-
a, facere, ac pro rerum, temporum, &
personarum qualitate, cassare, mutare, &
alia de novo edere libere, & licite valeret,
eadem Apostolica auctoritate concessisse-
mus, & indulgissemus, prout in dictis lite-
ris sub Datum videlicet quinto Kalendas
Martii, Pontificatus nostri Anno Primo, ex-
peditis, plenius continetur.

Nonnulla
tamen fue-

§.4. Et quia multa in dictis literis per

errorem enarrata, expressaque fuerant praeter
mentem ejusdem Friderici Cardinalis, &
Praesulis, & tamquam facta, uti erectio di-
cti Collegii Doctorum, institutio Biblio-
thecae, librorum traditio, ac legum, regula-
rum, & ordinationum praescriptio, &
alia forsitan, quae revera non erant adhuc ef-
fecta, sed ipse Fridericus Cardinalis, & Prae-
sul in pluribus ea peragere destinaverat, seu
potius in animo conceperat, & propterea
erroribus praedictis non circumspexit, nec
earumdem literarum tenore animadverso
illarum executionem, & ad specificatio-
nem etiam bonorum dicti Collegii Tici-
nensis, quae dismembrari, & applicari expo-
ptabat, decernendo, & illorum possessio-
nem, etiam per alium apprehendendo,
procuraverat.

ram erronee
enunciata.

§.5. Visis postmodum erroribus praedi-
ctis, ad magis firmandum, stabilendum-
que hoc suum institutum, immutatis etiam
nonnullis ex assertis in eisdem literis, uti an-
tea cogitaverat, reservare post obitum suum
penes dictam Congregationem, ad publi-
cum tamen, & eundem pium usum, pro-
prietatem, ac dominium ipsius Bibliothecae,
& Praesulis, considerans, utilius fore dictae Congre-
gationi, habere pretium distorum situs, &
locorum, quam nudam proprietatem, ac
dominium Bibliothecae, cum jam illius usus,
etiam ab ipso initio fuerit destinatus, & nunc
in perpetuum disponatur ad publicam om-
nium, non autem privatam cujusque per-
sonae, seu certae Universitatis utilitatem;
nuper sub Nostro, & Sedis Apostolicae be-
neplacito, & assensu, emit ab eadem Con-
gregatione situm, & loca hujusmodi, in-
quibus dicta fabricatio extructa conspicitur,
necnon ad dictam Bibliothecam ingentem
librorum ab eo, ut supra, comparatorum
copiam, prout transferri curavit, & alios
quamplures libros ex longinquis Partibus
advectos, in aedibus Archiepiscopalis exi-
stentes, transportari curavit: & deinde fa-
brica sic absoluta, & Bibliotheca instructa,
ut praefertur, ad Dei Omnipotentis laudem,
ac sub peculiari patrocinio Beatae Mariae
Virginis, necnon Divi Ambrosii Patroni
auspicio: item ejusdem Caroli Cardinalis,
& Praesulis in dictis locis, ut supra emptis,
& extructis, novisque fabricationibus am-
pliatas, & decoratis, unum perpetuum Col-
legium Ecclesiasticum Doctorum, Biblio-
thecae Ambrosianae nuncupatum, omnibus
melioribus jure, via, & auctoritate, qui-
bus potuit, erexit, & instituit: cui quidem
Collegio sic erecto voluit esse adscriptos,
& coopatos, juxta electionem ab eo, quoad
vixerit, faciendam, duodecim Viros Eccle-
siasticos, quorum quatuor necessario sem-
per Sacrae Theologiae addicti, reliqui vero
aliis facultatibus, bonisque artibus dediti
essent, hisque adjunxit quatuor Laicos li-
beralibus aequae disciplinis ex cultos ab eo pa-
riter deligendos; post illius vero ab hac vi-
ta discessum, si quem ex praedicto Docto-
rum Collegio, aut numero mori, aut amo-
veri contigerit, voluit, ut reliqui ex eorum
Doctorum Collegio superstitibus alium in
demor-

Quibus cum
per eum pro-
vide fieret co-
sultum, Colle-
gium, Docto-
rum instituit.

demortui, seu amoti locum juxta leges, & regulas ab ipso Friderico Cardinale præscribendas, perpetuo jure substituerent: in hoc autem Doctorum Collegium adscribendi pro suo stipendio, seu potius honorario haberent quisque proventus annuos pecuniarum sibi persolvendos ab inferius deputandis Conservatoribus, modis, & formis in dictis legibus edendis; Scopum vero, & munus in prædictum Doctorum Collegium, ut supra, recipiendorum, illud præcipuum esse voluit, & decrevit, ut infra perfunctio eorum quisquam facultate, quam profectur, aliquod semper ad publicam utilitatem in apertum proferret opus elaboratum, ac ex cultum; aliaque peragerent, qua sancta reperientur in dictis legibus, & regulis, ita ut semper constaret hujusce Collegii fructus, ac illius progressus, tam in prædicta Civitate, quam alibi apparerent, & clucescerent.

§.6. Ac proinde videns ad hujusmodi Collegii Ecclesiastici usum opus esse librorum copia, cum etiam illud appellaverit Collegium Doctorum Bibliotheca Ambrosiana, in eisdem locis, ut supra emptis, constructis, & fabricatis, etiam crexit, instituit, & fundavit Bibliothecam, quam appellari voluit *Ambrosianam*; hæc autem Bibliotheca hujusmodi erectio censetur, & esset, facta prout eam fecit, & facere declaravit ex ordine, qui requiritur, sive ante, sive post erectionem dicti Collegii Doctorum, sive distinctum, sive conjunctum, ac simul cum, & unico contextu hæc peragerentur.

§.7. Decrevit quoque, hæc Bibliothecam sic erectam censeret, & esse dispositam, prout disposuit, & ordinavit, nedum ad privatorum eorumdem Doctorum Collegii prædicti, sed etiam omnium communem usum, atque in hoc, & cæteris adamussim observari leges, & regulas, ut superius, & inferius præfatas edixit, & huic Bibliothecæ sic instructæ, & erectæ donavit antiquos Codices manuscriptos, aliosque etiam sacros libros, ut præfertur, transportatos, & quos in futurum illuc transferri mandaret: voluitque libros omnes, qui in dicta Bibliotheca tunc erant repositi, & ex nunc reponerentur, tum ad privatum ipsorum Collegii usum, tum ad publicam utilitatem asservari, ut sæpius prædixit, juxta easdem leges, & proposuit, statuit, & promulgavit excommunicationis late sententiæ poenam eo ipso, & facto incurrent, adversus omnes, & singulos, qui prædictos libros, seu alios ibidem deponendos, vel aliquem eorum vendere, commodare, aut quoquo modo distrahere, vel ex Bibliotheca, ac ejusdem ædibus annexis efferre præsumerent, eorum absolutione soli Romano Pontifici reservata, confidens & hoc ipsum una cum aliis a Nobis confirmatum iri: ut autem hæc censura personam suam non includat, sibi reservavit desuper, aut infra eorum librorum dominium, vita sua durante, ita ut non comprehendat personas, quibus ipse facultatem extrahendi, & ad aliquod tempus

utendi, seu aptandi concesserit: Insuper voluit eidem Bibliothecæ semper debere præfigi eruditum virum è numero, atque ordine prædictorum Oblatorum, ipsumque etiam posse vivere in ædibus Sancti Sepulchri declaravit, sibi que quoad viveret, electionem Bibliothecarii dictæ Bibliothecæ, qui stipendium, & facultates, prærogativas, ac potestates haberet ad formam, & modum prædictarum legum. Sancivit quoque, hunc pro tempore Bibliothecarium, quatenus viveret, seu vivere vellet in prædictis ædibus Sancti Sepulchri, fore, & esse exemptum, & immunem ab omnibus institutis dictæ Congregationis Oblatorum, præterquam ab onere in dicta Ecclesia Sancti Sepulchri Missas celebrandi, & nihilominus eum frui, & gaudere posse, & debere omnibus privilegiis, & prærogativis, ac juribus, quibus gaudent, ac fruuntur ceteri Oblati residentes in dictis ædibus Sancti Sepulchri, & munera ex dictæ Congregationis institutis obeuntes: ipsum autem Bibliothecarium debere servare, quæ in dictis legibus, & regulis præscribentur. Quoniam vero frustra Bibliothecam construxisset, atque omni librorum genere instruxisset, nisi etiam de ea perpetuo conservanda provisum foret, ne, vel varietate temporum, vel hominum improbitate dissolvi, ejusque jus ad quemvis alium transferri posset; Idcirco prohibuit alienationem tam librorum prædictorum, quam quorumcumque honorum, & jurium ad dictum Collegium, & Bibliothecam quomodolibet spectantium, & pertinentium, quia voluit, ea semper, & perpetuo deservire ad publicam omnium utilitatem; interim vero proprietatem, ac dominium tam dictorum locorum per eum a prædicta Congregatione emptorum, & aëdificatorum, fabricisque aëdificiorum, quam dictæ Bibliothecæ, & Collegii, illiusque bonorum, jurium, omniumque, & singulorum librorum in eadem Bibliotheca hæcenus reconditorum, & in futurum recondendorum, sibi quamdiu vixerit reservavit, salvis tamen manentibus in suo robore pactionibus inter eum, & dictam Congregationem super emptione sitis, & Locorum prædictorum initis. Ipsi autem Bibliothecæ dilectum filium Antonium Olgium ex numero, & Congregatione dictorum Oblatorum, præfecit, voluitque, ut ipse Bibliothecarius de prædictis Libris intra biennium Indices per Alphabetum conficeret, quorum alter nomina Librorum omnium impressorum complederetur, alter vero Codices manuscriptos contineret, quorum Indicium duo Exempla exscriberentur, quæ ipsius Bibliothecarii, & Conservatorum manu firmata Notario consignarentur, qui tamen Notarius aliquod exinde exemplum nulli dare, aut ostendere posset, præterquam ipsis Conservatoribus: Stipendium autem seu honorarium pro Bibliothecario statuentum, non curreret prædicto Antonio, nisi post obtentam præmissorum a nobis confirmationem, & Doctorum electionem, & tunc a die, quam

Elque Biblio-
thecam addi-
xi.

Leges pro hujus-
modi Biblio-
theca tu-
lic.

quam ipse Fridericus Cardinalis, & Præsul declararet, & in dictis regulis contineretur.

Conservator
res nonnullas
deputavit.

§.8. Præterea, ut hæc, quæ ipse Fridericus Cardinalis, & Præsul instituit, firma, & perpetua essent, ad tuendum, & conservandum tum dictum Collegium Doctorum, & Bibliothecam, tum bona, quæ infra scriptis Cappellanis, ac hujusmodi Collegio, & Bibliothecæ fuerant hæcenus respective applicata, & in futurum quomodolibet applicarentur, conflavit, deputavit, & constituit Congregationem respectivam Virorum, qui *Conservatores* appellarentur, ex singulis infra scriptis Ordinibus Civitatis Mediolanensis, ita, ut essent octo in numero, hoc modo, videlicet: In primis duos ex dilectis filiis Capitulo Canonicorum ordinariorum majoris Ecclesiæ Mediolanensis, ab ipso Capitulo, duos alios ex reliquo Clero Urbano, ab ipso Clero Urbano respective eligendos, pro tempore existentem Præpositum Sancti Sepulchri, unum ex sexaginta Decurionibus Concilii Generalis ejusdem Civitatis ab eodem Collegio seligendum, unum ex Collegio Jurisperitorum ab eodem Collegio denominandum, & unum ex Collegio Physicorum ab ipso etiam Collegio eligendum adscripsit, ac perpetuis futuris temporibus adscriptos esse voluit, ita, ut semper prædicti Ordines haberent jus eligendi dictos Conservatores in perpetuum, juxta numerum cuiuslibet Ordini respective assignatum, ac modis, & formis, quibus supra, & prout etiam in dictis legibus cavetur: Archiepiscopus vero Mediolanensis, pro tempore existentem, cui a dicto Collegio Doctoribus observantiam, & obsequium præstari perpetuo voluit, & a quo hoc sum institutum adeo probatum iri confidebat, ut dicti Collegii Doctoribus, & Bibliothecæ Conservatoribus numquam esset suo studio, auctoritate, & gratia defuturus, ideo credidit hujusmodi cura implicari non debere, quod illum aliis curis assidue premiintelligeret. Horum autem Conservatorum munus esset, redditi, & bona Collegii, & Bibliothecæ, ac Cappellaniarum infra scriptarum fideliter administrare, & erogare stipendia, sive honoraria in ejusdem Collegii, & Bibliothecæ usum juxta formam in erectione dictarum Cappellaniarum traditam, & in dictis legibus præscribendam: & quia dicti redditus sunt ex bonis Ecclesiæ, ab Ecclesiasticis profecti, & alias in pios usus destinati: necnon Collegium Doctorum cum Bibliotheca, illorum locis, & bonis est Ecclesiasticum, voluit, ut iidem Conservatores unum Ecclesiasticum ex eorum corpore Thesaurarium per suffragia secreta quotannis crearent, qui, post annum exactum, ipsimet Congregationi Conservatorum repescerent, prout reposcere debeat, rationem bene gesta administrationis confestim redderet: Item, semel in mense, nisi sæpius opus foret, simul in unum coacti, de rebus ad Collegii Doctorum Bibliothecæ, & Cappellaniarum hujusmodi, illorumque bonorum conservationem spectan-

tibus inter se conferrent, bis autem, singulis annis, & crebrius, si ita res exoptularet, Bibliothecam visitarent, Indicemque, seu Indices librorum, & libros ipsos inspicerent, & numerum diligentissime recognoscerent, darentque operam, ut Bibliotheca nitida esset, atque omni genere sortium munda, & si in hoc exequendo, quoad caput visitationis per biennium, negligentes forent, ad Capitulum dictæ majoris Ecclesiæ, & eo negligente, ad Præfectos Fabricæ ipsiusmet Ecclesiæ jus visitandi dictam Bibliothecam, ipso facto, & absque alia Judicis Ecclesiastici declaratione spectaret: Item Conservatores prædicti in omnibus, & per omnia ita se gererent, prout in legibus prædictis, & sub poenis in eis cautum esset: Jus autem indicendæ Congregationis inter ipsos Conservatores, quæ haberetur, prout haberi deberet semper in loco dictæ Bibliothecæ, perpetuo esset penes unum ex dictis Canonicis ordinariis, videlicet digniorem, & isque in omnibus semper præficeret ipsi Congregationi, & eo impedito, alter succederet, ambobus autem impeditis, dignior succederet in ordine Ecclesiastico: declaravit tamen, ac decrevit, hoc munus, & officium Conservatorum tunc esse assumendum, inchoandum, & successive exercendum, postquam ipse Fridericus Cardinalis, & Præsul præmissorum, & aliorum infra scriptorum confirmationem a Nobis impetrasset, ac leges, & regulas prædictas edidisset.

§.9. Insuper declaravit, & ordinavit, quod hujusmodi Collegium Doctorum, & Bibliotheca, eorumque bona, & jura quæcumque, præsentia, & futura essent, & censerentur omni tempore, prout revera erant, & sunt, res, loca, bona, & jura pia, ac Ecclesiastica, gaudentque, & fruerentur privilegiis, juribus, & prærogativis, quibus gaudent, & fruuntur alia res Ecclesiastica.

§.10. Ad hæc declaravit, & statuit, quod si, & quoties super executione, & interpretatione præmissorum, vel alicujus eorum, necnon legum, & regularum prædictarum, aliqua lis, controversia, vel differentia oriretur, in omnibus, & per omnia iudicium pertineret ad pro tempore existentem Vicarium Archiepiscopi Mediolanensis, in spiritualibus Generalem, qui summam, ac sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, omni appellatione prorsus remota, quæcumque controversiam dirimeret, salva semper potestate sua, dum viveret, & ubi ad alium, Judicem, quam Ecclesiasticum, facto ipso, Conservatores d. Collegii Doctorum, vel in eorum Collegio locum habentium, quoquo modo lis, & iudicium traheretur, seu alias devolveretur, tunc ipso facto illos jure administrationis, vel loci Collegii prædicti, ex tunc privavit, & privatos esse voluit.

§.11. Præterea ob singularem, quam ad eandem Virginem Mariam gerit devotionem, ad Altare ejusdem Beatæ Mariæ de *Arbore* nuncupat. in Aquilonari Plaga dictæ

Voluit que-
que bona Col-
legii Docto-
rum, & Bi-
bliotheca esse
bona Eccle-
siastica.

Judicemque
causarum om-
nium, que ex
hujusmodi le-
gum interpreta-
tione oriri
possent, Vi-
carium Gene-
ralem Archie-
piscopi Mediol-
ensis esse voluit.

Fundavit præ-
terea hoc Cap-
pellaniam ad
Altare Beatæ
Virginis de
Arbore.

dicte majoris Ecclesie situm, ubi alias cla-
me: Franciscus II. Sfortia Vicecomes, dum
vixit, Mediolani Dux, unam perpetuam
Cappellaniam, certis designatis redditibus
cum onere Missae quotidianae fundavit, &
ubi ipse Fridericus Cardinalis, & Praesul
suam proposuit eligere sepulchram, alias
sex Cappellanas Sacerdotales, Sacerdota-
liaque Officia, non tamen collativa, sed
electiva, itaut nullo umquam tempore in
titulum erigi, vel conferri possent, neque
ullatenus Beneficia Ecclesiastica essent, aut
conferrentur, cum dote, oneribus, & legi-
bus infra scriptis, etiam crexit, & instituit,
ipsisque Cappellaniis sic erectas perpetuo
dotavit omnibus, & quibuscumque posses-
sionibus, bonis immobilibus, & juribus,
quae suis pecuniis a dilectis filiis Bartholo-
maeo, & Melchiorre Fratribus de Cribellis
in Agro Indii Ganibaterii Plebis Cesani Me-
diolanen. Diocesis, quantitatis quingenta-
rum sex perticarum, sex tabularum, & sex
unciarum mensurae illarum partium, com-
putatis aedificiis, tam pro Nobilibus, quam
Massariis, & Inquilinis, pro pretio quin-
quaginta duarum millium, ac sexcentarum,
& quinquaginta librarum, ad rationem cen-
tum, & quatuor librarum monetae earum-
dem partium pro qualibet Pertica hujusmo-
di, ex quibus jam viginti septem millia, ac
octingenta, & viginti tres librae, & solidi
duo perfoluta fuerunt; Item omnibus bonis,
& juribus aquarum, sitis jacentibus, &
existentibus in dicto Territorio Indii Ganiba-
terii, trecentarum, & sexaginta sex perti-
carum, trium tabularum, unius pedis, &
duarum unciarum, computatis sediminibus
pro Nobilibus, Massariis, & Inquilinis,
quae etiam suo aere a dilecto filio Casare
etiam Cribello, pretio triginta duarum
millium, ac ducentarum, & quadraginta
duarum librarum similium ad rationem
octuaginta quinque librarum, & solidorum
quindecim pro qualibet pertica, ex quibus
viginti quatuor millia, ducenta, & nona-
ginta novem, & solidi decem perfoluta fue-
runt, respective acquisivit: quae quidem
omnia bona nomine fidei simplicis modo
locata sunt, partim Joanni Paulo, & Fra-
tribus de Tabuchis, & Baptista de Heco di-
lectis filiis ad computum in totum dua-
rum millium, noningentarum, & nonaginta
quatuor librarum, & quinque solidorum
dicte monetae: sed quia pro integra satisfac-
tione totius pretii dictorum bonorum,
summa viginti quatuor millium, octingen-
tarum, & viginti sex librarum, & solidorum
octodecim Bartholomaeo, & Melchior-
ri, ac septem millium, noningentarum, &
quadraginta duarum librarum, & solidorum
decem Casari praedictis, respective
adhuc solvenda est, ut exinde universa bona,
ut supra, acquisita libera remaneant, vo-
luit, quod eorumdem bonorum fructus,
redditus, & proventus, tam post emptio-
nem sequutam, maturaque ex tunc ma-
turandi, & modo etiam pendentes, cederent,
& cedere omnino deberent ad extin-
ctionem totius pretii ipsorum bonorum, ne-

Partique dota-
vie.

que in alium usum transire possent, donec,
& quousque integro exbursato pretio, ab
omni, & quocumque Venditorum jure, &
lpotheca libera essent, nisi tamen alia ra-
tione, & aliis aliunde constatis pecuniis hoc
residuum debitum extingueret, quem in-
eventum de fructibus decursis, & decur-
rendis, ad cujus, quorumve servitium fu-
turi essent, declaret: hoc vero expleto, &
non alias, & non alio modo, sed ex
fructibus dictorum bonorum sequentibus
annis maturandis, Sacerdotalia indumenta,
& ornamenta infra scripta, confici manda-
vit, & alia, quae hic enumerantur, videli-
cet Albae duodecim, cum suis cingulis, &
amicibus tela lineae subtilioris, planetae
decem panni damasceni albi, rubri, viri-
dis, violacei, & nigri colorum, itaut duae
quaeque sint consimiles, cum suis etiam ma-
nipulis panno, & colore praedictis Theca
duodecim Corporalium, pulvinaria toti-
dem, & missalium integumenta, & cali-
cum velamina, calices quatuor argentei
cum patenis, corporalia viginti quatuor cum
suis pallis, purificatoria centum, quae om-
nia in indicem relata, Sacrificia, publico
desuper celebrato Instrumento, concederen-
tur, ut Cappellanorum usui sint, & esse de-
beant: nolens autem, quod fabrica dicta
majoris Ecclesiae, quae totius suppellectilis,
necnon vini, hostiarum, & Clericorum,
qui Sacerdotibus celebrantibus inservunt,
& etiam respectu laboris Sacrificae sumptum
sustinet, ac etiam impensa pro Cappellaniis
praedictis, ullo modo gravaretur, de con-
sensu illius Deputatorum, qui hoc onus
tunc acceptarunt, summam ducentarum,
& sexaginta librarum partium ex bonorum
traditorum hujusmodi redditibus pro Con-
servatores, seu Thesaurarium antedictos in
annos singulos, scilicet in quatuor Festivi-
tate Sancti Martini, exolvi mandavit, eo
nomine, ut suppellectilem fardicendam, resi-
ciendam, & quodcumque oporteret, nova
conficienda, curaret, tum cereae, vini,
hostiarum, lotionis, purgationis pannorum
lineorum, ac demum necessarias, & oportu-
nas, & Clericorum, Sacrificaeque impen-
sas subministraret, & quamvis in Sacrificia
Aquilonari certum Sacrificae officium ejus-
dem Caroli Cardinalis, & Praesulis cura,
cum competenti dote erectum extet, illud-
que exercens totam suppellectilem custodiat,
& ad cujusquam diei usum necessaria Indu-
menta, & ornamenta per Clericos Cap-
pellanis, & aliis Sacerdotibus celebranti-
bus exhibeat: & praeterea dicta Fabrica jam
onus suppellectilis, & Sacrificae, etiam in se
suscepit: nihilominus, ut eidem B. Mariae
apparatu, & nitore commodius prospice-
ret, & ne Cappellanis ejusdem in eis, quae
partes suae sunt, quidquam deesset, invigi-
laret, ejusdem honorarii titulo dicto Sacrificae
pro tempore existenti, eam annuum sum-
mam per praedictos Conservatores tribuen-
dam assignavit, quam dicti Conservatores
pro eorum voluntate, & liberalitate elargi-
ri arbitrentur, modo sexaginta libras ejus-
dem monetae in anno non excederet, & praedicta

dicta etiam locum haberent, ubi tamen Sa-
crificia bene se gereret, erga Cappellanos,
eosque honorifice tractaret, sicque dictis
Conservatoribus videretur, itaut dictum
honorarium ex aliqua obligatione a Sacrificae
peti non posset, sed id totum a Conserva-
torum arbitrio, & beneficentia penderet.

Administratio-
nem hujus-
modi dote
Conservato-
ribus dicitur
legi, & Bi-
bliotheca co-
nstituta.

§. 12. Bonorum vero omnium, quibus
d. Cappellaniis dotavit, eorumque fructuum
conservationem, exactionem, & administra-
tionem Bibliotheca, & Collegii Doctorum
hujusmodi, praedictis Conservatoribus com-
missit, quos in Domino enixe hortatus est, ut
bonis conservandis, usque melioribus red-
dendis, & a quibuscumque defendendis,
tamquam Viri providi, & solertes incum-
berent, fructus, quos annuatim exigerent,
perciperent, cum aliis Collegii, & Do-
ctorum hujusmodi redditibus, proventus,
& emolumentis administrarent, & cuilibet
Cappellano, qui Missarum oneri, ut infra,
imponendo, plene satisfecerit, servatis re-
gulis praedictis, eam summam tribueret,
quam in dictis regulis distribuendam esse
statuere.

Onere non
nulla Cap-
pellaniis im-
ponit.

§. 13. Cappellaniis singulis praedictis
onus Missae quotidianae celebrandae imposuit,
quam singuli per seiplos, & non per alios
interpositos Sacerdotes celebrarent, hac
tamen declaratione, ut uno die cujusque
hebdomadae ex aliqua legitima causa vacare
possint, dummodo alibi Missae sacrificium
non faciant, & si forte aliqui ad tempus, vel
perpetuo detinerentur impedimento quominus
celebrare possent, tunc per alios seculares,
idoneosque Sacerdotes onus explerent,
ab his exciperentur dies, quibus ex Rubricarum
praescripto, vel Ecclesiae Ambrosiana
recepto, & approbato ritu celebrari ve-
titum est, vel una tantum Missa qualibet
in Ecclesia celebranda est: Item dies Lita-
narum Minorum, & cum Sanctissimum Eu-
charistica Sacramentum, seu Sanctissimum
Domini Nostri Jesu Christi Clavus pro ora-
tione quadraginta horarum in Majori dicte
Ecclesiae Altari propositus est, & denique
cum alii Sacerdotes ex quavis causa cele-
brare non debent: ut autem Cappellaniis
praedictis ad animos relaxandum, & propriis,
domesticisque rebus consulendam, aliquid
temporis spatium daret, eisdem permisit,
quod dies quinquaginta in anno, etiam in-
terpellatis diebus abesse valerent, modo
interea per alios Sacerdotes Missae celebra-
tioni satisfacere non omitterent.

Cappellani
ex Doctorum
Collegio desu-
ni praecipit.

§. 14. Sex hi Cappellani de praedictorum
Doctorum numero desumerentur ad praes-
criptum legum, & regularum praedictarum,
electionem personarum sibi viventi, &
post ejus obitum Conservatoribus eisdem
perpetuo reservavit: expresse inhibens, ne
alterius secularis, vel regularis ordinis Sa-
cerdotes assumere, & ubi locus fieret,
quocumque electio, ita nulla, & invalida
esset, ut nunquam suffragaretur.

Legesque non
nullas in indi-
cibus.

§. 15. Cappellani indumentis Sacerdota-
libus in Sacrificia Aquilonari induti, in pro-
prio ejusdem Sanctae Mariae de Arbore alta-
ri semper celebrarent, nisi tamen aliquan-
do ob aliquod inevitabile impedimentum,
vel urgentem causam Sacrificae necesse judi-
cavit, aliquos ex dictis Cappellanis ad alia
Altaria ipsius Ecclesiae transmittendos esse,
quo casu, ac si in proprio celebrarent Al-
tare censerentur: quem tamen Sacrificam
monet, ut Sacerdotes ad reliqua Altaria
ita disponat, ut hoc Beatae Virginis ab aliis,
quam a destinatis Cappellanis minime oc-
cupetur: & quoniam Cappellani praedicti
ex dicti Collegii numero desumendi, ut su-
pra, ex ipsius Collegii praecipuo instituto
in diversis scientiarum, & professionum
studiis, scripturibus, & lucubrationibus,
ut supra, versari, & assidue desudare te-
nentur, eos, & eorum quemlibet a publi-
cis functionibus, actibus Collegialibus Cle-
rici, Processionibusque, & supplicationibus
generalibus, vel specialibus, aliisque Con-
ventionibus, & congressibus declaravit, &
declarat, salvis infra scriptis, exemptos: &
tamen omnibus, & quibuscumque privile-
giis, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis
& potestatis, prout alii Ecclesiastici gaudere,
& potiri solent: ac praeterea ab illius
Tabella observatione exempti, in qua certa
omnium Missarum celebrandarum hora
per ordinem distributa est. Ne autem pro-
pter hoc celebrandi ordo everteretur, aut
alio quovis modo preverteretur, distin-
ctam Tabellam pro his sex Cappellanis con-
ficiendam in Sacrificia affigendam esse praes-
cepit, aliumque Librum ab alio, qui in Sa-
crificia haberet, separatim perpetuo deti-
neri oporteret, in quo uniuscuique dicto-
rum Cappellanorum in singulos dies, qui-
bus Missae Sacrificium faceret, manu sua
subscriberet: hunc quidem Librum, anno
expleto, vel etiam brevioris temporis spa-
tium, in ipsoerent Conservatores, & ubi Mis-
sarium, quas celebraverint, supposito nu-
mero, revera compererint, quemlibet Cap-
pellanorum muneri, celebrando non de-
fuisse, cuilibet, qui munus suum impleve-
rit, summam designandam traderent: si
vero aliquem quocumque celebrare pre-
termisisset compertum erit, tunc, quod ob
praetermissionem hujusmodi, Cappellaniis,
vel eorum alicui tribuendum nequaquam
esset, aequo demeretur, servatis regulis praedictis,
aliaque circa praemissa statuit, & or-
dinavit, prout in dicti Friderici Cardinalis,
& Praesulis erectionibus, institutionibus,
foundationibusque hujusmodi, ac Instrumen-
tis diversis publicis desuper confectis, di-
citur contineri.

Praedicta om-
nia a Pontifi-
ce confirmari
parit.

§. 16. Cum autem, sicut eadem expo-
sitione subiungebat, praemissa omnia in lau-
dem Dei, ac divini cultus augmentum, totiusque
dicte Civitatis, illiusque personarum
litteris, & virtutibus praedictarum, &
praecipue necessitatibus oppressarum com-
modum, & utilitatem, nec non fidei ortho-
doxae, contra illius hostes propugnaculum,
bonarumque artium ampliationem cedant,
& cessura sint: propterea dictus Fridericus
Cardinalis, & Praesul Nobis humiliter sup-
plicari fecit, ut illa omnia pro firmiter illo-
rum

Qui ea conu-
mat.

rum subsistentia confirmare, & approbare, aliaque infra scripta sibi concedere, de benig-
nitate Apostolica dignemur.

§. 17. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ec-
clesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere
verum anuum valorem secundum com-
munem estimationem etiam Beneficii, cui
aliud uniri peteretur, alioquin unio non va-
leret, & semper in unionibus commissio
fieret ad partes, vocatis quorum interesset,
idemque seruari in quibuscumque per-
petuis concessionibus, dismembrationibus,
& applicationibus de quibuscumque fructi-
bus, & bonis Ecclesiasticis, pium hoc, &
laudabile dicti Prædicti Cardinalis opus plu-
rimum in Domino commendantes tam
Collegii Doctorum, & Bibliothecæ Am-
brosianæ, quam sex Cappellaniarum hujus-
modi erectionem, institutionem, fundatio-
nem, dotationem, ordinationem, omniaque,
& singula alia in prædictis erectionibus, nec
non Instrumentis super præmissis omnibus,
& singulis celebratis contenta, ac inde se-
quuta, & sequenda quæcumque præsentem
gratiam tangentia, & concernentia, tum
licita, tum etiam honesta, ac Sacris Can-
onibus, & Decretis Concilii Tridentini
non repugnantia, Apostolica auctoritate,
tenore præsentium perpetuo approbamus,
& confirmamus, illisque perpetua, & in-
violabilis Apostolicæ firmitatis robur ad-
dicimus, ac omnes, & singulos tam juris,
quam facti, & solemnitatum quomodolibet
requisitarum, forsitan omissarum, ac quovis
alio etiam quantumvis substantialia defe-
ctus, si qui desuper quomodolibet interve-
nerint, supplemus.

Et sic libet
observari.

§. 18. Decernentes eadem præmissa
omnia, & singula perpetuo valida, & effi-
cacia fore, & esse, suoque plenarios, & in-
tegrus effectus sortiri, & obtinere, ac ab
omnibus, & quibuscumque nunc quomodo-
libet spectat, & spectabit, firmiter, & in-
violabiliter observari, & adimpleri, nec ab il-
lis ullo unquam tempore rescindi posse, ne-
que debere, eadem auctoritate decernimus.

Collegium,
& Bibliotheca
tam sub sua
protectione
inscribitur.

§. 19. Et nihilominus Collegium Do-
ctorum, & Bibliothecam, illorumque bona
hujusmodi, salvo tamen jure ordinarii in ca-
sibus sibi a jure concessis, sub nostra, & Sedis
Apostolicæ protectione, & defensione etiam
perpetuo suscipimus.

Rara quoque
habet, qua
pro Docto-
rum sustenta-
tione, Biblio-
thecæ conser-
vatione, &
Cappellania-
rum erectione
& dote sunt
facta.

§. 20. Necnon pro Collegii Doctorum,
& Bibliothecæ, ac eorundem Doctorum,
aliarumque personarum prædictorum, &
Ministorum sustentatione, & mantentio-
ne, a prædictis Collegio Ticinensi, Boro-
meo nuncupato, ex Beneficiis Ecclesiasticis,
ac bonis illi auctoritate Apostolica prædicta
alias unitis, unam domum, seu domorum,
& bonorum locis domus Thulur, seu la casa
di Thulur nuncupati Papien. Diocesis, mille,
& decem, & novem perticarum, vel alterius
mensuræ illarum partium, cum suis Domi-
bus, Massariis, & iuris: item alteram,
Tenutas, & Possessiones Vogheræ etiam
nuncupatam, sexcentarum, & quinquaginta
circiter perticarum dictæ mensuræ cum ejus-

domibus, & iuris, quas Tenutas, & Pos-
sessiones cum prædictis iuris ipse Fridericus
Cardinalis, & Præsul existimans præ-
dictas literas Apostolicas, ut supra, suffragari,
specificaverat, ac nunc denuo etiam speci-
ficat, & quarum annuus valor, Judicio suo
ascendit ad prædictam summam mille scuto-
rum, ad rationem sex librarum Imperia-
lium pro quolibet scuto hujusmodi, quibus
detractis, reliqua bona, & fructus ipsius
Collegii Ticinensi, ad illius Alumnorum,
& personarum congruam mantentionem
sufficient, auctoritate, & tenore prædictis
de novo similiter perpetuo dismembramus,
& sepamus, illasque se separatas, & dis-
membratas, nec non alias quæcumque pro-
prietates, res, jura, & bona in quibuscum-
que rebus consistentia, ac cujusvis quanti-
tatis, & speciei existentia, per quoscumque
Christifideles quandocumque donanda, leg-
ganda, relinquenda, & elargienda, Colle-
gio Doctorum, & Bibliothecæ hujusmodi,
ita quod liceat eidem Friderico Cardinali,
& Præsul, ac illorum Conservatoribus pro
tempore existentibus, per se, vel alium,
seu alios eorum, ac Collegii Doctorum, &
Bibliothecæ hujusmodi nominibus, corpo-
ralem, realem, & actualem possessionem
bonorum prædictorum, propria auctoritate,
libere apprehendere, & perpetuo retinere,
seu jam forsitan apprehensam continuare,
illorumque fructus, redditus, proventus,
obventiones, & emolumenta quæcumque
percipere, exigere, & levare, ac ex præ-
dictis duabus Tenuris in Festo Sancti Martini
Anno Domini 1606. ac in antea, a quo prius
dismembratio, & applicatio per Executo-
rem dictarum literarum facta fuerunt,
perceptos, & percipiendos retinere, exige-
re, & levare, ac in Collegii Doctorum, &
Bibliothecæ hujusmodi usus, utilitatem, &
necessitatem convertere, Diocesani loci,
vel cujusvis alterius licentia desuper minime
requisita, pariter perpetuo applicamus,
& appropriamus.

Leges con-
dendi eidem
Friderico fa-
ciliorem tra-
buit.

§. 21. Præterea eidem Friderico Cardi-
nali, quoad vixerit, ut pro eorandem
Collegii Doctorum, & Bibliothecæ, necnon
Cappellaniarum felici successu, regimine,
& administratione, nec non citra illorum
qualitates, conditiones, numerum, rece-
ptionem, administrationem, & alia quæ-
cumque Collegium Doctorum, ac Biblio-
thecam, & Cappellanas prædictas quomo-
dolibet concernentia, quæcumque Statuta,
ordinationes, Constitutiones, leges, regula-
las, Decreta, & Capitula, licita tamen,
& honesta, ac prædictis Canonibus, & Con-
cilio Tridentini Decretis, nec non Consti-
tutionibus Apostolicis non repugnantia, fac-
tere, edere, & condere, illaque pro eorum,
temporum, & personarum qualitate, irri-
tare, innovare, reformare, & illorum loco
alia de novo, toties quoties sibi libuerit,
facere, edere, minuire, augere, & corri-
gere, seu alias immutare, etiam quoad nu-
merum Doctorum dicti Collegii, nec non
etiam Conservatorum prædictorum, sive
Ecclesiasticorum, sive laicorum, seu alias
modo

Archiepisco-
po Mediola-
neni, facultate-
nem dat Col-
legium, & Bi-
bliothecæ quo
libet biennio
visitandi.

Doctores, &
Bibliothecarii
ab actis publi-
cis eximitur.

modo, & prout, & quoties idem Fridericus
Cardinalis maluerit, libere, & licite valeat,
Apostolica auctoritate, & tenore similibus,
licentiam, & facultatem tribuimus, & im-
pertimur, nec non postquam illa facta, re-
formata, ac de novo facta, & edita fuerint,
perpetuo valida, & efficacia fore, & esse,
ac ab omnibus, ad quos pro tempore quo-
modolibet spectabit in futurum, perpetuo
inviolabiliter observari, & adimpleri debe-
re, ac ipso Friderico Cardinali vita functo,
a quoquam, quavis auctoritate, causaque,
& occasione, violari, infringi, restringi,
immutari, vel etiam per Nos, & successores
Nostros Romanos Pontifices, nisi de illis de
verbo ad verbum insertis, & expressis, de-
rogari, dictasque sex Cappellanas, ut præ-
fertur, erectas, in Titulum perpetuorum
Beneficiorum Ecclesiasticorum, quavis au-
thoritate erigi, & institui, aut tamquam col-
lativas, seu in Titulum perpetuorum simpli-
cium Beneficiorum Ecclesiasticorum, qua-
vis auctoritate, erectas, & institutas, impe-
trari, nullatenus unquam posse, ac quæ-
cumque erectiones, institutiones, collatio-
nes, provisiones, Commendas, aut alias
dispositiones de illis quibuscumque personis,
etiam quavis auctoritate pro tempore fa-
ctas, nullas, & invalidas, nulliusque robo-
ris, vel momenti existere, nec cuiquam
jus in re, vel ad rem tribuere posse, Apo-
stolica auctoritate, & tenore paribus, etiam
perpetuo statimur, & ordinamus.

§. 22. Præterea Archiepiscopo Medio-
lanen. pro tempore existenti, ut per se ip-
sum, & simul cum Conservatoribus præ-
dictis, semel in biennio dictum Collegium
Doctorum, & Bibliothecam visitare possit,
ita tamen, ut visitationem infra terminum
octo continuorum dierum omnino perficiat,
nihil constituat, decernatve, quod
dicti Collegii, & Bibliothecæ fundationi,
legibus, & regulis, ut supra præscriptis,
& Constitutionibus Pontificiis resistat, seu
repugnet, nec aliquid aliud statuat sine No-
stro, & Sedis Apostolicæ auctoritate, eis-
dem Apostolica auctoritate, & tenore pa-
riter, perpetuo concedimus.

§. 23. Insuper, ut Collegii Doctorum,
& Bibliothecæ hujusmodi Doctores Eccle-
siastici, & Bibliothecarii suis muneribus
commodius vacare possint, prædictos Do-
ctores Ecclesiasticos, eorumque quom libet,
& Bibliothecarium ab omnibus, & quibuscum-
que publicis functionibus, actibus Col-
legialibus, Cleri Processionibus generalibus,
vel specialibus, aliisque quibuscumque Con-
ventionibus, & Congressibus, exceptis tamen Pro-
cessionibus generalibus Sanctissimi Corporis
Christi, Clavi ejusdem Domini Nostri
Jesu Christi, & Triduanis, nec non Synodis
Diocesanis, & Provincialibus, itidem per-
petuo eximimus, & liberamus, ipsique ni-
hilominus, ut omnibus, & Angulis, ac qui-
buscumque privilegiis, facultatibus, liber-
tatibus, immunitatibus, exemptionibus,
prærogativis, concessionibus, Indultis, fa-
voribus, præhementiis, aliisque univer-
sis gratis, quibus alii Ecclesiastici de more,
Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

usu, consuetudine, vel ex privilegio, aut
alias quomodolibet utuntur, potiuntur, &
gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt
quomodolibet in futurum, non solum ad
eorum instar, sed pariformiter, & æque
principaliter, absque ulla proflus differen-
tia, in omnibus, & per omnia, uti, potiri, &
gaudere libere, & licite valeant, simili Apost.
auctoritate concedimus, & indulgemus.

§. 24. Denique omnes, & singulos ejus-
dem Collegii Doctorum Doctores pro tem-
pore existentes, Sacri Palatii, & Aula La-
toranensis Comites, Milites, & Armæ Urbis
Cives originarios, & antiquissimos, pari
Apostolica auctoritate creamus, & institui-
mus, ac Palatii, & Aula prædictorum Com-
mitum, & Militum, & Civium hujusmodi
originariorum numero, & consortio favo-
rabiliter aggregamus, eisque, ut in quibus-
cumque impetrationibus, concessionibus,
& literis tam gratiam, quam justitiam con-
cernentibus, se Comites, Milites, & Cives
Romanos etiam originarios nominare, nec
propterea impetrationes, concessiones, &
literæ ipsæ subreptionis vitio subiaceant, sed
valide, & efficaces existant; nec non ex
nunc deinceps in perpetuum, omnibus, &
quibuscumque, ac proflus similibus ante-
lationibus, prærogativis, privilegiis, liber-
tatibus, immunitatibus, exemptionibus, de-
cretis, declarationibus, favoribus, gratis,
privilegiis, Indultis, ac iuris, quibus alii
Palatii, & Aula Comites, Milites, ac Urbis
prædictorum Cives, etiam ex utroque pa-
rente vere nobili, & Cive originario, & an-
tiquissimo procreati, de jure, statuto, con-
suetudine, vel alias quomodolibet utuntur,
fruantur, potiuntur, & gaudent, ac uti,
frui, potiri, & gaudere poterunt quomo-
dolibet in futurum, itidem uti, frui, poti-
ri, & gaudere, libere, & licite valeant,
realiter, & integre, in omnibus, & per om-
nia, perinde, ac si de vere nobili genere,
ex utroque parente nobili, originario, &
antiquissimo Cive Romano procreati forent,
eisdem Apostolica auctoritate, & te-
nore, etiam perpetuo indulgemus.

Doctores S.
palatii con-
ter creat.

§. 25. Porro, ut perpetua conservatio-
ni Librorum, & Codicum in prædicta Bi-
bliotheca reconditorum, & recondendo-
rum consulatur, omnibus, & quibuscum-
que tam Ecclesiasticis, etiam in Presbyteria-
tus Ordine, ac dignitate Ecclesiastica con-
stitutis, quam secularibus cujuscumque status,
gradus, ordinis, vel conditionis existen-
tibus, in virtute sanctæ obedientiæ, ac
sub indignationis Nostre, & Romani Pon-
tificis pro tempore existentis, & Sedis præ-
dictæ, necnon reatus peccati mortalis, ac
etiam majoris excommunicationis late sen-
tentia, & ulterius, quoad Ecclesiasticos,
etiam privationis quorumcumque Benefi-
ciorum, & officiorum per eos pro tempore
obtentorum, inhabilitatque ad illa, &
alia quæcumque impofterum quandocum-
que obtinenda, per quoscumque contrave-
nientes incurrendis poenis, a quibus non-
nisi per Nos, & Successores Nostros præ-
dictos, præterquam in mortis articulo conti-
tuti

Libri & Bi-
bliotheca di-
stribuuntur
Rec. sub po-
nis hic expre-
lis, cavet.

tuti absolvi queant, ac deinceps, ullo unquam tempore, aliquos Libros, Codices, Volumina, & quinteros dicte Bibliothecae, seu eorum folia integra, vel non integra, tam ex haecenus ibidem repositis, quam reponendis, ab eadem Bibliotheca, ac eisdem adibus annexis, & ipsius propriis, etiam animo, & intentione restituendi, aut alio quovis quasto colore, vel praetextu, asportare, commodare, vendere, alienare, aut alias quomodolibet distrahere, vel auferre, seu quod asportentur, commodentur, vendantur, alienentur, vel distrahantur, aut auferantur, procurare, vel consentire, aut permittere, vel etiam mutuo dare, vel accommodare quovis modo audeant, seu praesumant, auctoritate Apostolica praedicta perpetuo districtus inhibemus, quae tamen censura, & poena non includant personam praedicti Frederici Cardinalis, neque comprehendat personas, quibus ipse Fredericus Cardinalis facultatem extrahendi, & ad tempus ipsi Frederico Cardinali visum, utendi, seu aptandi concesserit.

§. 26. Decernentes, praesentes literas, etiam ex eo, quod interesse habentes, seu habere praetendentes ad praemissa vocati non fuerint, nec illis consenserint, misusque causa, propter quas emanarunt, etiam eorum Loci Ordinario, etiam tanquam a Sede Apostolica Delegato, examinata, & justificata, vel verificata extiterint, aut ex quovis alio capite, vel causa quantumvis legitima, & iudiciali, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, retractari, annullari, invalidari, seu in jus, vel controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque juris, gratiae, vel facti remedium impetrari nullatenus unquam posse, sed semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Sicque per quoscumque iudices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 27. Quocirca dilectis filiis Curiae causarum Camere Apostolice generali Auditori, ac Archiepiscopo Ecclesiae Mediolanensis, ac Vicario Venerabilis Fratris Nostri Archiepiscopi Mediolanensis, in spiritualibus generali per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Frederici Cardinalis, & Doctorum, & aliorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant eos, & eorum singulos praemissis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere, ac eisdem praesentes, & in eis contenta quaecumque firmiter observari, non permittentes illos, vel eorum aliquem super praemissis per quoscumque quomodolibet indebitum molestari, perturbari, vel impediri: Contradictores quoslibet, & rebelles, ac praesentibus non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, eisdem sententias, censuras, & poenas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§. 28. Non obstantibus priori voluntate Nostra praedicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, nec non se: re: Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostri, etiam illa, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra unam Dietam a sine sua Dioecesi ad iudicium evocetur, seu ne iudices ab eadem Sede deputati extra Civitatem, & Dioecesim, in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii, vel alius vires suas committere praesumant, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo non ultra tres Dietas, aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ecclesiae, & Civitatis Mediolanensis praedictarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis stantibus, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque Praesuli, & dilectis filiis Capitulo, & Canonicis, Senatui, & Civibus, aliisque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam vim contractus, & statuti perpetui continentibus, etiam motu proprio, & alias in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 29. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiusmodi mentionem.

§. 30. Et qualibet alia d. Sedis indulgentia generali, vel speciali, quoscumque tenoris

Derogatio obstantibus.

Clausula pro praesentibus litterarum firmitate.

Executores eorumdem designat.

existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus huiusmodi gratiae impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cuiusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Clausula pro natali.

§. 31. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrorum approbationis, confirmationis, adjectionis, supplementationis, susceptionis, dismembrationis, separationis, applicationis, appropriationis, tributionis, impartitionis, statuti, ordinationis, exemptionis, liberationis, concessio-nis, creationis, institutionis, aggregationis, indultorum, inhibitionis, decretorum mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicae 1608., Septimo Idus Julii Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 7. Julii 1608. Anno IV.

C VII.

Ampliatio jurisdictionis S. R. E. Cardinalis Archiepiscopi, & iudicis causarum Saecularium Lateranensis Ecclesiae, & Capituli interesse concernentium.

De hac Jurisdictione extat supra Constitut. LXX. Gregor. XIII. Cum sicut Tom. IV. Part. III. fol. 340.

PAULUS EPISCOPUS.

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Scipioni, tituli S. Chrysogoni Presbytero Cardinali Burghesio nuncupato, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Ad ea circumspectioni tuae multis nominibus de Sede Apostolica bene merito, & Nobis plurimum grata, & accepta concedenda libenter inducimur, per quae felici Ecclesiae Lateranensis opera tua prospici, & personarum ipsius Ecclesiae erga quam peculiarem gerimus devotionis affectum, commoda in dies augeri, & illarum iura conservari possint.

Confirmatio omnium privilegiorum, quae alii Archiepiscopi concessa fuerunt.

§. 1. Cum itaque Nos nuper Archiepiscopatuum dicte Ecclesiae certo, quem haberi volumus pro expresso modo vacante, Tibi, qui Noster secundum carnem ex sorore germana nepos existis, per te quoad vixeris, tenendum, regendum, & gubernandum Apostolica commendaverimus auctoritate, prout in Nostris inde concessis literis plenius continetur, ipsius Ecclesiae indemitati, utilitati, & bono regimini salubriter consulere, prout ex debito Pastoralis officii tenemur, ac dilectorum filiorum illius Capituli, & Canonicorum, ad ministrorum commodis, ac iurium conservationi, & ne ad diversa Tribunalia dicte

personae trahantur, earum quieti, & litium dispendio providere cupientes, nec non de tuis integritate providentia, & circumspectione plurimum in Domino confidentes, Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex mera Nostra deliberatione, ac certa scientia, omnes, & singulas Jurisdictiones, potestates, privilegia, exemptiones, libertates, praerogativas, antelationes, indulta, etiam super collatione beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, auctoritates, & facultates per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostros, aliis S. R. E. eiusdem Lateranensis Archiepiscopi, qui pro tempore fuerint, quoad Ecclesias ipsas, & illarum personarum intuitu, & ad eorum vitam, in genere, vel in specie concessa, ad te, quamdiu dictum Presbyteratum obtinueris, tuumque, & dicte Ecclesiae Vicarium per te deputatum, & pro tempore a te deputandum, dicta auctoritate, tenore praesentium, extendimus, & ampliamus.

§. 2. Et nihilominus, Motu, & scientia similibus, & inherentes aliis facultatibus, & privilegiis per fel. record. Gregorium Papam XIII., & alios quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostros, Archiepiscopi, & Canonicis, ac Beneficiatis d. Ecclesiae Lateranensis, pro tempore existentibus haecenus concessis, quas, & quae salva, & illas, ac salvas, & illas esse, ac suam valoris firmitatem obtinere, illasque, & illas ampliare, & extendere volumus, & intendimus, omnes, & singulas causas, etiam Beneficiales Ecclesiasticas, spirituales, mere profanas, & mixtas, etiam compromissas, tam civiles, quam criminales (citra tamen poenam sanguinis, & corporis afflictivam) inter dictos Capitulum, & Canonicos, & Beneficiatos, & Clericos, nec non Cappellanos, Ministros, servientes respectu, seu quocumque eorum ex una, & quocumque alias personas, quoscumque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & praerogativa existentes, necnon Hospitalia, Pia, loca, & Collegia, Communitates, vel Universitates ex altera partibus, sive inter dictum Capitulum, & Canonicos, vel eorum quemlibet, ac Beneficiatos, Clericos, seu Cappellanos praedictos, vel quoscumque eorum, coram quibuscumque iudicibus ordinariis, extraordinariis, Commissariis, & executoribus, etiam S. R. E. Cardinalibus, ac causarum Palatii Apostolici, & Curiae, Camere Apostolicae Auditoribus, & Locumtenentibus, super quibuscumque rebus, bonis, & pecuniarum summis, etiam vigore obligationis in forma Camere Apostolicae vertentes, & pendentes respectu, quorum omnium, & singulorum status, & merita, nominaque, & cognomina, ac qualitates tam partium, & personarum praedictarum, quam etiam rerum, super quibus lis pendet, praesentibus pro expressis habentes, ad Nos per eandem praesentes advocantes, illasque in statu, & terminis, in quibus ad praesens reperiuntur, & quas in futurum

Concessio in- rificionis, & facultatis cognoscendi omnes causas interesse Lateranensis Ecclesiae, Capituli, Canonico- rum, &c. concernentes.

tarum moveri de quo contigerit tam active, quam passive, etiam per predictos Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos, seu eorum quemlibet, contra quascumque personas, Conventum, Collegia, Capitula, Universitates, Societates, Hospitalia, & loca, quocumque secularia, & quorumvis Ordinum, Militiarum, & Hospitalium regularia privilegia, etiam per predictos Capitulum, & Canonicos, contra Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos predictos, super quibuscumque pecuniarum summis, bonis Ecclesiasticis, censibus, canonibus tritici, grani, vini, pecuniarum, aut aliarum rerum responsionibus, praedictis, rebusque, & bonis ad quacumque pecuniarum summam, numerum, & quantitatem, ac valorem ascendentes, ad d. Lateranensem, aut illi unitas, vel annexas Ecclesias, & Parochiales, seu Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Ministros, etiam privatim, ac ratione singularum personarum quomodolibet spectantibus, aut eorum interesse, directe, vel indirecte, communiter, vel divisim ad eorum quemlibet concernentibus, rebus aliis in actus causa, & causarum huiusmodi latius deductis, & deducendis, ac illorum occasione, cum omnibus, & singulis suis incidentibus, emergentibus, annexis, & connexis tibi, tuoque Vicario, nunc, & pro tempore per te deputato, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola veritate facti inspecta, & quatenus opus sit, executivae, etiam manu regia, absque terminorum substantialium, & alicujus tunc iudicariae observatione, sine confessione registri, sive extractus, quacumque appellatione postposita etiam non frivola audiendas, cognoscendas, verificandas, sineque debito terminandas, dicta auctoritate eorumdem tenore praesentium, committimus, & mandamus, eisque praesentibus perpetuis temporibus duraturis.

§. 3. Cum potestate dictas partes respective, & omnes alios, quos opus fuerit, sua communiter, vel divisim interesse putantes, omnes in executione citationis nominandos, in Romana Curia, vel extra, tam per edictum publicum, consilio summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, citandi, ac omnibus iudicibus supradictis, & quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniariis, tuo arbitrio moderandis, & applicandis, etiam per simile edictum inhibendi, causasque ipsas coram quibusvis eorum de facto forsitan introductas, seu introducendas, ab eis advocandi, & reassumendi, etiam in eventum non partitionis, penas, & censuras praedictas damnabiliter incurrisse, & incidisse, declarandi, illasque, etiam iteratis vicibus, aggravandi, & reaggravandi, interdictum Ecclesiasticum apponendi, & brachii secularis auxilium habendi, & invocandi, loco unius sententiae, seu sententiarum praedictarum, mandata executiva in forma solita, & consueta decernendi, illudque, &

Esentia eadem Curia & extra, & omnibus iudicibus inhibendi, causasque reassumendi &c.

illa quicquid per te, & Vicarium praedictum, vel alterum vestrum iudicatum fuerit, exequendi, expensa quacumque taxandi, & moderandi.

§. 4. Ac in causis omnibus, & singulis praemissis, vel earum qualibet, seu quolibet praemissorum, etiam singulis diebus, & horis, praeterquam in honorem Dei feriatas procedendi.

§. 5. Necnon Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos praedictos, seu eorum quemlibet, a vinculo iuramenti ad effectum agendi, aliisque censuris, & poenis, quatenus oportuerit, absolvendi, omniaque, & singula alia faciendi, gerendi, exercendi in praemissis necessaria, seu quomolibet opportuna.

§. 6. Ac insuper, si in praedictum auctoritatis, jurisdictionis, & facultatum praedictarum contingat causas sub diversis praetextibus a te, seu d. Vicario advocari, ac aliis iudicibus committi, omnes, & quascumque commisiones tam gratiae, quam iustitiae, interesse Ecclesiae Lateranensis, Capituli, & personarum huiusmodi quomodolibet concernentes, aliter quam manu Nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis, te ad id vocato, signatas, & inhibitiones earum praetextu emanandas, processualesque per eandem habendos, & inde sequuta quacumque, nullius roboris, vel momenti esse, & illis non obstantibus, te, dictumque Vicarium, ut ad ulteriora in causis huiusmodi procedere possis, atque ad parendum commisionibus praedictis, earumque praetextu emanatis inhibitionibus minime teneri, ac ob non partitionem, censuras, aut poenas aliquas minime incurrire posse, declaramus.

§. 7. Decernentes easdem praesentes ad tui vitam, seu quamdiu Archipresbyteratum huiusmodi obtinueris tam Nostris, quam Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum temporibus durare, suamque vim, & roboris firmitatem obtineres, nec easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus facultatum, & gratiarum derogationibus, revocationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per Nos, vel Romanos Pontifices Successores Nostris praefatos etiam motu simili, & ex certa Nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine edendis comprehendendi, nec per eas immutari, suspendi, limitari, moderari, aut ad terminos juris reduci posse, sed eas perpetuo validas, & efficaces fore, ac quoties huiusmodi contraria emanabunt, toties illas in pristinum, & eum, in quo antea erant statum, restitutas, & sub posteriori data, per te, seu dictum Vicarium eligenda, de novo concessas censeri, & quicquid illarum vigore alias rite gestum, statutum, factum, mandatum, indultum, & executum fuerit, perpetuam vim, & roboris firmitatem obtinere, ac de subreptionis vitio, seu intentionis Nostrae, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel ad terminos juris, seu in jus, vel controversiam revocari non posse.

§. 8. Sicque per quoscumque iudices, & cau-

Singula diebus in honore Dei non feriatis procedendi.

Canonice, que, & alios a iuramento absolventi ad effectum agendi.

Commissiones causasque praedictas de iudicio, nisi solo Papa, citato Archipresbytero si, quatenus valent.

Clausula huius Constitutionis praesentiva.

canfarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia, iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Conciliis etiam generalibus editis, stylo Palatii, regulae Cancellariae Apostolicae prohibente, mandata executiva alias, quam sub plumbio expediri, facultatibus, & jurisdictionibus Nostris in Urbe, & eius districtu in spiritualibus Vicario generali, Senatori, & causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, seu S. R. E. Cardinalibus, quibusvis dictae Urbis iudicibus supradictis, & aliis quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & fortioribus decretis, etiam motu, scientia, & potestate plenitudine pacibus, etiam consistorialiter per Nos, seu quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores Nostris in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, etiam si cautum sit in eis expresse, quod illis nullatenus, vel non nisi sub certis inibi forsitan expressis, & nominatis modis, & forma derogari, seu contra illa quicquam concedi possit, & aliter facta pro tempore derogationes, concessiones, nullatenus eis quibus concedentur suffragari possint, seu debeant, nulliusque roboris, vel momenti existant. Quibus omnibus, etiam de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inferis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, etiam motu, & scientia similibus, specialiter, & expresse derogamus, & derogatum esse, nec illa easdem praesentibus quicquam adversari, vel obstat volumus, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

Datum Romae apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicae 1608. sexto Idus Julii, Pontificatus Nostrae Anno IV.

Act. die 6. Julii 1608. An. IV.

Quod Fratres Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, non recipiant Fratres Ordinis Minorum S. Francisci Cappuccinorum, neque alios strictioris Regulae.

Eandem fere Constitutionem ad favorem unius Fratrum Minorum edixit Clem. VIII. in sua Constit. CXL. Nuper ad nos Tom. V. Par. II. fol. 127. Quae vero ad Cappuccinos, vid. in Clem. VII. Constit. XXIV. Religioni Tom. IV. Par. I. fol. 73.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Nuper ad nos perlatum est Religiosos Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, praetextu cuiusdam indulti Apostolici dicti Ordinis antiquitus concessi, ac demum per sel. re. Clementem Papam VIII. Praedecessorem Nostrum per suas in huiusmodi forma Brevis literas datas 25. Decembris 1596. Pontificatus sui Anno Quinto, aboliti, & revocati, aut forsitan alterius, Professores Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, & alios regule strictioris in eorum sodalitatem, seu Domos, aut Conventus recipere.

§. 2. Quare cum id saepe meritis poenas eludendi causa fiat, & ex hoc multa scandala in Populo generentur, & alia multa incommoda nascantur, Nos huiusmodi scandalis obviare, & quieti religiosorum amplius prospicere cupientes, ne quis Praefatorum, seu Superiorum, aut Fratrum Conventuum, seu domorum dicti Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, tam in Regnis Hispaniarum, quam alibi consistentium, quavis ille dignitate, praesentia, prerogativa, vel munere fungatur, praetextu cuiusvis indulti, seu privilegii Apostolici eos recipere audeat, vel praesumat, causa quati voti, quod ipsi Professores Ordinis B. Mariae de Mercede huiusmodi faciunt, Apostolica auctoritate, tenore praesentium districte prohibemus.

§. 3. Non obstantibus privilegiis, seu indultis huiusmodi, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dicti Ordinis B. Mariae de Mercede iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illi sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis

Constitutio Const.

Prohibitio de qua in sub.

Derogatio derogationum.

Fides transumptum

prellis habentes, illis alias in suo robore per mansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.4. Volumus autem, ut presentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, in iudicio, & extra illud, quae eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostense.

Dat. die 7. Julii 1608. An. IV.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 7. Julii 1608. Pontificatus Nostri Anno IV.

CIX.

Ex Reg. in Secret. Breu.

Facultas Regi Catholico imponendi Censum super bonis stabilibus Mensarum Magistratum trium Militiarum Sancti Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara.

Charissimo in Christo filio Nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causa licentiae concessio

§.1. Majestatis tuae nomine Nobis nuper expositam fuit, tibi pro satisfactione Creditorum tuorum inter alia expedire, ut super bonis stabilibus Mensarum Magistratum trium Militiarum Sancti Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara, quarum Majestas tua perpetuus Administrator Apostolica auctoritate deputatus existit, unus, vel plures annui Censum redimibiles centum millium ducatorum annuorum, valoris vicies centenorum millium ducatorum in proprietate ad rationem quinque pro quolibet centenatio, imponerentur, illique uni, vel pluribus personis pro solutione debitorum tuorum venderentur: Cum autem impositio, & venditio huiusmodi absque Nostra, & Sedis Apostolica dispensatione fieri nequeat, ideo Nobis humiliter supplicari fecisti, ut opportunam tibi ad id licentiam de benignitate Apostolica concedere dignareremur.

Concilio, de qua in rub.

§.2. Nos igitur Majestatem tuam specialis gratiae favore prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet inodata existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutam fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem Majestati tuae, super dictis bonis stabilibus trium Mensarum Magistratum Militiarum S. Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara praedictarum ubicumque existentibus, unum, vel plures annuos censum redimibiles summam centum millium ducatorum annui redditus insimul non excedentes valoris vicies centenorum millium ducatorum simillium in proprietate semel, vel successive, ac diversis temporibus constitutiendi, & imponendi, & sic constitutos, & impositos uni, seu pluribus, & quibuscumque personis, tam Ecclesiasticis, quamque dignitate, & auctoritate fungentibus, quam secularibus, etiam Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, Capitulis, Conventibus, vel locis ad rationem quinque pro centenatio, vendendi, pretiumque, seu pretia inde provenientia per te, vel alium, seu alios exigendi, recipiendi, seu recepisse consistendi, illudque, vel illa in solutionem debitorum tuorum convertendi, necnon pro evictione, & legitima defensione censuum, ut praefertur, constituendum, fructuumque, & emolumentorum occasione illorum pro tempore debitorum solutione faciendi, ac perpetua, & invariabili omnium, & singulorum in instrumento, seu instrumentis desuper conscribendis promittendorum observatione, dicta bona stabilia, etiam in ampliori forma Camerae Apostolicae cum juramento, procuracione, Constitutione, & aliis in similibus apponi solitis, & necessariis obligandi, & hypothecandi, ac instrumenta desuper opportuna stipulata quibuscumque promissionibus, & clausulis in similibus apponi solitis vallata celebrandi, stipulandi, & obligandi, licentiam, & facultatem Apostolica auctoritate tenore praesentium, concedimus, & indulgemus.

Derogatio ceterarum

§.2. Non obstant. re: me: Pauli Papae II. Praedecessoris Nostri de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & ordinationibus, necnon dictarum Militiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indulgiis, & literis Apostolicis eisdem militiis, illarumque magno Magistro, Conventibus, & Fratribus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum, etiam pluries concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si ad verbum exprimerentur, & infererentur, presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore per mansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 16. Julii 1608. An. IV.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 16. Julii 1608. Pontificatus Nostri Anno IV.

Prax

CX.

Ex Reg. in Secret. Breu.

Præceptum Regi Catholico extinguendi census imponendos super bonis Mensarum magistratum Militiarum S. Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara infra viginti annos.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA V.

Charissime in Christo fili Noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Recessente facultate Regi concessa, Censui imponendi

Nuper supplicationibus Majestatis tuae nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, per alias nostras in simili forma Brevis literas, eidem Majestati tuae super bonis stabilibus trium mensarum magistratum Militiarum Sancti Jacobi, de Calatrava, & de Alcantara ubicumque existentibus, unum, seu plures annuos census redimibiles summam centum millium ducatorum annui redditus insimul non excedentes valoris vicies centenorum millium ducatorum simillium in proprietate semel, vel successive, ac diversis temporibus constitutiendi, & imponendi, ac sic constitutos, & impositos uni, vel pluribus, & quibuscumque personis tam Ecclesiasticis quacumque dignitate, & auctoritate fungentibus, quam secularibus, etiam Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, Capitulis, Conventibus, vel locis ad rationem quinque pro centenatio vendendi, pretiumque, seu pretia inde provenientia per te, vel alium, seu alios exigendi, recipiendi, seu recepisse consistendi, illudque, vel illa in solutionem debitorum tuorum convertendi, necnon pro evictione, & legitima defensione censuum, ut praefertur constitue ndorum, fructuumque, & emolumentorum occasione illorum pro tempore debitorum solutione faciendi, ac perpetua, & invariabili omnium, & singulorum in instrumento, seu instrumentis desuper conscribendis promittendorum observatione, dicta bona, etiam in ampliori forma Camerae Apostolicae cum juramento, procuracione, & aliis in similibus apponi solitis, & necessariis obligandi, & hypothecandi, ac instrumenta desuper opportuna stipulata quibuscumque promissionibus, & clausulis in similibus apponi solitis vallata celebrandi, stipulandi, & obligandi licentiam, & facultatem concessimus, prout in dictis literis, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, plenius continetur.

Præceptum ceteris infra 20. annos.

§.2. Ne autem bona praedicta obligationi, & hypothecae huiusmodi perpetuo subjacerent, Majestatem tuam hortamur, & paterne in Domino admonemus, ut census imponendos huiusmodi quam primum extinguat, & bona praedicta ab illorum onere, obligatione, & hypothecae praedictis omnino liberet, itaut infra viginti annos census penitus extingatur, ac bona liberata existant: Nos enim, ut saltem infra dictum tempus Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

viginti annorum census extinguere, & nona praedicta, ut praefertur, penitus liberare, super quo tuam conscientiam oneramus, omnino debeas, & tenearis, volumus, & decernimus.

§.3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 18. Julii 1608. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Derogatio ceterarum. Dat. die 18. Julii 1608. An. IV.

CXI.

Venerabilis Servus Dei Ludovicus Bertrandus Beatorum numero adscribitur.

Ex Reg. in Secret. Breu.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino constituti piis Catholicorum Regum, & aliorum fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificatur, libenter annuimus, & Apostolica auctoritate indulgemus, prout in Domino conspicimus expedire:

Exordium.

§.1. Sane charissimi in Christo filii Nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici, Regni Valentiae, & totius Ordinis Fratrum Praedicatorum nomine Nobis expositum fuit, quod bonae memoriae Ludovicus Bertrandus Valentinus dicti Ordinis Fratrum Praedicatorum professus multis, & eximiiis virtutibus, & gratis vivens, ac miraculorum dono a Domino, tam in vita, quam post mortem illustratus fuit, & ideo magna est etiam erga ejus nomen, & memoriam Populorum, & Aragonum Regni devotio. Quapropter tam dictus Philippus Rex, quam Regnum, & Ordo praedicti semel, & iterum Nobis supplicari fecerunt, ut donec Canonizationis honorem, quem dicto Ludovico ob excellentia ejus merita aliquando divina adspirante gratia habitum iri sperant, ab Apostolica Sede impetrent, eum dem Ludovicum Beatum vocari, & de eodem Officium, & Missam in Civitate, & Regni Valentiae tanquam de Confessore non Pontifice agi possit, auctoritate Apostolica indulgeremus.

Philippus Rex Hispaniae que proceros Ven. Ludov. Bertrandum Beatum vocari, officium, que de eo, Missamque legi petant.

§.2. Quare Nos, re prius per Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales Sacris ritibus Praefectos, quibus eam examinandam demandavimus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio, praedictorum Philippi Regis, Regni Valentiae, & Ordinis Fratrum Praedicatorum supplicationibus inclinati, quod in posterum dictus Ludovicus Bertrandus Beatus nuncupari, deque eo in Civitate, & Regni Valentiae omnibus Monasteriis, & Ecclesiis Fratrum, atque Monialium ejusdem Ordinis Praedicatorum ab ipsis Fratribus, & Monialibus die decima nona Mensis Octobris, quae ut asseritur, ejus obitus dies est, singulis annis Officium, & Missa de communi unius Confessoris non Pontificis secundum ritum, & consuetudinem sui

Annus Pontifex.

qua alia te ad praedictam Congregationem Sancti Pauli spectante praedictus Generalis, seu alii Praelati se nullo modo immisceant, exceptis illis, quae hic exprimentur.

Hic Congreg. privilegia ordinis Communitati...

§. 11. Omnia praeterea privilegia specialia quoque nota digna, immunitates, exemptiones, libertates, facultates, concessionibus, gratias tam spirituales, quam temporales, & indulta, etiam per modum extensionis, vel communicationis cum pertinentia exclusiva, aut alias concessa, quorum omnium, & singulorum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, & concedenda universo Carmelitarum, & novae Reformationis Ordini, & quibusvis aliis Fratrum, & Sororum Mendicantium, & non Mendicantium Ordinibus, eorumque Congregationibus, Conventibus, Capitulis, & utriusque sexus personis tam Praelatis, quam subditis, ac illorum Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, Hospitalibus, & quibusvis Pius locis, praedictae Congregationi Sancti Pauli, utpote uni ex Mendicantibus, ejusque Commissario generali, aliisque Superioribus, & Personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Seminariis quibuscumque, ita ut hi omnes, & singuli non solum ad praedictorum instar, sed pariformiter, & aequo principaliter, ac perinde ac si illi nominati, & in specie concessa fuissent, hujusmodi privilegia, immunitates, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, concessionibus, gratias, & indulta illis praesentibus, quae personis quibuscumque in animatum conversione laborantibus haecenus concessa sunt, aut imposterum concedentur, praevia tamen quoad inferiores Praelatos dicti Commissarii licentia, dummodo tamen Concilio Tridentino, & Constitutionibus Apostolicis non sint contraria, nisi tamen quoad eos, qui in missionibus erunt, post praedictum Concilium alicui fuerint concessa, & non sint revocata, uti, frui, possit, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant, ac debeant, praedicta auctoritate perpetuo pariter concedimus, communicamus, & extendimus.

Præsentia contra...

§. 12. Praecipientes sub excommunicationis poena, ne quisque quavis auctoritate praedictae Congregationis Religiosos super praemissis quomodolibet molestare, perturbare, inquietare, aut impedire quovis quæsito colore audeat, vel praesumat.

Transfertur ab hac Congreg. Italio-Hispana...

§. 13. Et sub eadem poena inhiibentes Religiosis Congregationis Hispaniarum, & Italiae praedicti Ordinis Carmelitarum Discretorum, ne ad hanc Congregationem Sancti Pauli, & vicissim hujus etiam Congregationis Religiosi, ne ad aliquam praedictarum Congregationum, neque aliam quamcumque absque Nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis, vel subeam Generalium speciali licentia, transire audeant, vel praesumant, quam excommunicationis poenam tam transientes, quam illos admittentes incursums declaramus.

Clausula pro praedictorum firmitate.

§. 14. Decernentes praesentes literas, & in eis contenta quaecumque perpetuo valida, firma, & efficacia fore, ac suos plenar-

ios, & integros effectus sortiri, & obtinere, nec a quoquam quavis auctoritate fungente impugnari, rescindi, retractari, vel revocari, neque de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quocumque defectu notari nullatenus posse; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Ordinatio omnium hujusmodi Constitutiones exequutoras deputantur.

§. 15. Hortamur autem in Domino Venerabiles Fratres Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & alios locorum Ordinarios, ac dilectos filios nostros, & Apostolicae Sedis de latere Legatos, Vice-Legatos, Nuncios, & alios Ministros, illisque in virtute sanctae obedientiae mandamus, ut Congregationem Sancti Pauli praedictam, ejusque Religiosos pro Nostra, & Sedis Apostolicae reverentia propensius commendatos habentes, illos benigni favoris praesidio, ubi opus fuerit, fulciant, nec non praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Commissarii Generalis, aut aliorum dictae Congregationis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate Nostra Congregationem ipsam, ejusque Religiosos eorumdem praemissorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum.

§. 16. Non obstantibus pia mem. Bonifacii PP. VIII. Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus diebus, dummodo ultra tres dietas quis non trahatur, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis Carmelitarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis Ordinibus, Congregationibus, Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio danda fides.

§. 17. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus

Notarii publici subscriptis, & sigillo dictae Congregationis, vel alicujus persone in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae praesentibus originalibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Dat. die 23. Julii 1608. An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 22. Julii 1608. Pontificatus nostri Anno IV.

CXIII.

Ex Regis. in Senes. Secu.

Episcopis Mazariensi, & Agrigentino in Regno Siciliae mandatur, ut cogant Ecclesiasticos tam saeculares, quam cujuscumque Ordinis regulares ad revelanda, justoque pretio vendenda Blada, & Frumenta tempore caritatis Annoe in eodem Regno, usque ad novam messem.

Venerabilibus Fratribus Mazariensi, & Agrigentino Episcopis, nec non dilecto Filio etiam Venerabili Fratris Archiepiscopi Panormitani in Spiritualibus Vicario Generali.

PAULUS PAPA V.

Venerabiles Fratres, & dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Pro Regis Siciliae petitione.

§. 1. Expositum Nobis nuper fuit nomine dilecti filii nobilis viri Joannis Fernandez Pacheco, Marchionis Villenae Regni Siciliae Pro-Regis, quod in eodem Siciliae Regno frumenti, & bladorum messis hoc anno tenuis adeo fuerit, ut non obsecute colligatur, Annonam graviorem, ac magnam Populi ejusdem Regni, pauperum praecipue, calamitatem succelluram: quibus ipse Marchio Pro-Rex, ut juxta officii sui debitum provide occurrat, nullam praetermittit diligentiam, qua eisdem opportune consulti posse speret. Quare cum intellexerit in eodem Regno, & Insula Siciliae complures personas ecclesiasticas, tam saeculares, quam regulares, etiam Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani reperiri, quae frumentum, quod habent absconditum, servant, ut illud quanti plurimi poterant, vendant, magno cum proximi detrimento, ac Dei offensu, quod a Christiana, qua Ecclesiasticos praecipue praestare decet, pietate, ac charitate alienissimum est: ideo Nobis humiliter supplicari fecit, ut opportune desuper providere de benignitate Apostolica dignemur.

Commissio de qua in rubr.

§. 2. Nos igitur justis ejusdem Joannis Marchionis Pro-Regis petitionibus annuente, ac supplicationibus inclinati, vobis, & cuilibet vestrum per praesentes committimus, & mandamus, ut quascumque personas Ecclesiasticas tam saeculares, quam cujusvis ordinis, & instituti regulares, etiam dicti Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani, cujusvis status, gradus, ordinis, dignitatis, praeminentiae, & conditionis existant, & quantumvis exemptas, ac Nobis,

& Apostolicae Sedi immediate subiectas per pecuniarias, ac amissionis frumentorum, & bladorum, quae habent, ac in subsidium per censuras, & poenas Ecclesiasticas arbitrio vestro declarandas, aggravandas, & reaggravandas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacumque appellatione, recursum, & reclamacione postpositis, auctoritate Nostra cogatis, & compellatis, ut frumenta, & blada, quae habent, etiam ex redditibus Ecclesiasticis percepta fuerint, vobis, & vestrum cuilibet, seu a vobis, & quolibet vestrum deputandis fideliter notificent, ac detracta ex eisdem frumentis, & bladis ea quantitate, quae pro usu illa habentium, & illorum familiarum, usque ad novam messem respective necessaria fuerit, residuum pro communi Populorum usu, justo pretio, praesente tamen pecunia solvendo, nisi aliud venditoribus placuerit, vendant.

Facultates ad illi Commissarii concessa.

§. 3. Et ut praemissa adimplere facilius in Domino valeatis, & quoscumque tam Ecclesiasticos, quam Laicos ad frumenta, & blada revelanda sub poenis, & censuris Ecclesiasticis tam in genere, quam in specie compellatis: Nos enim vobis, & vestrum cuilibet super his omnibus, & singulis per praesentes opportuna facultatem tribuimus, & impertimur.

Derogatio contrariorum.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quarumvis Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, & dicti Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Tentus contra missionem limitatum.

§. 5. Volumus autem, ut praesens commissio, seu mandatum, ac facultas, ad messem novam usque tantum perduret, ac in compellendis Ecclesiasticis, debitus honor, & reverentia Ordini habeatur.

Dat. die 10. Julii 1608. An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris, die 30. Julii 1608. Pont. nostri Anno IV.

Ex Reg. in Secret. Deco.

Nuncio Apostolico apud Helvetios commoranti committitur, ut quendam concordiam super nonnullis bonis, & juribus inita inter Abbatem Monasterii Sancti Galli nullius Diocesis, Provinciae Maguntinae, & Consules, ac Magistratum Oppidi Wangen. in Helvetia confirmet.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto Filio Nuncio Apostolico apud Helvetios commoranti, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Paulus II. statuta pernia decernit a Delegatis Apostolicis in causis alienationis bonorum Ecclesiasticorum utilitatem Ecclesiarum esse respiciendam.

His, quae pro Monasteriorum, & aliorum Religiosorum Locorum comodo, & utilitate, ex concordia, seu transactione provide facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici mandamus adjecti munimur firmitatem.

§. 1. Dudum liquidem a fel. rec. Paulo Papa II. Praedecessore Nostro, emanarunt literae tenoris subsequentes, videlicet: Paulus Episcopus. Servus Servorum Dei. Cum in omnibus iudiciis sit rectitudo iustitiae, & praesentiae puritas observanda, id multo magis in Commissionibus alienationum rerum Ecclesiasticarum convenit observari, in quibus de Christi Patrimonio, & dispensatione pauperum, non de proprio cuiusque peculio agitur, aut tractatur: Quapropter oportet, ut in examinandis huiusmodi alienationum causis, quae a Sede Apostolica in forma si in evidentem utilitatem cedant, oneratis Ecclesiasticorum iudicium conscientiae delegantur, nihil favor usurpet, nihil timor extorqueat, nulla expectatio praemii iustitiam, conscientiamque subvertat. Moneamus igitur, & sub interminatione divini iudicii, omnibus Commissariis, & Delegatis huiusmodi praecipimus, ut caute, & diligenter attendant causas in literis Apostolicis per supplicantes expressas, illasque sollicite examinent, atque discutiant, testes, & probationes super narratorum veritate recipiant, & solum Deum praeculis habentes, omni timore, aut favore deposito Ecclesiarum indemnitate consulant, nec in lesionem, aut in detrimentum earum decretum quomodolibet interponant. Si quis autem Commissarius, aut Delegatus conscientiae suae prodigus, in gravamen, aut detrimentum Ecclesiae, per gratiam, timorem, vel sordes alienationi consenserit, aut decretum, vel auctoritatem interposuerit, inferior quidem Episcopo sententiam excommunicationis incurrat: Episcopus vero, aut Superior ab executione officii per annum noverit se suspensum, ad extinctionem detrimenti Ecclesiae illati nihilominus condemnandus, sciturus, quod si, suspensione durante, damnabiliter ingesserit se in divinis, irregularitatis laqueo se involvere, a qua non nisi per summum Pontificem poterit liberari. Is vero,

qui dolo, vel fraude, aut scienter in detrimentum Ecclesiae alienationem fieri procuraverit, aut per sordes, vel impressionem alienationis Decretum extorserit, similem sententiam excommunicationis incurrat, a qua non nisi per Roman. Pontificem poterit absolvi, ad restitutionem nihilominus rerum alienatarum, cum fructibus, quandocumque de praemissis constiterit condemnandus. Volumus autem quod Delegati, & Commissarii praedicti de poenis Constitutionis Nostrae specificè moneantur, & in quibuscumque literis Commissionum huiusmodi hoc statutum Nostrum inferatur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae monitionis, praecipi, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae 1455. Quinto Idus Maii Pontificatus Nostri Anno Primo.

§. 2. Et deinde exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Bernardi Abbatis Monasterii Sedi Apostolicae immediate subiecti S. Galli in Helvetiis Ordinis S. Benedicti, nullius Diocesis, Provinciae Maguntinae, necnon modernorum Consulium, & Magistratum Oppidi Wangen petito continebat, quod, cum de Anno Domini 1386. quondam Joachinus, olim Abbas dicti Monasterii certa quadam bona ad ipsum Monasterium spectantia, ac intra, & extra dictum Oppidum existentia, videlicet jus advocariae ab eodem Monasterio praesentiam, non tamen actualiter possessum, item jus, & censum Feudi, necnon jus directum in Hospitali, certos servos, & completa Feuda rustica, cum quibus etiam jus patronatus duarum Ecclesiarum Parochialium Wangen, & Tuchsridt, ac nonnullorum Beneficiorum Ecclesiasticorum in dicto Oppido existentium, ac quidam census, & decimae transiverant: Praeterea quoddam Dominiuum novo nomine Spergam nuncupatum cum, omnibus iuribus, & pertinentiis suis, Consulibus, & Magistratu praedictis, pro certo, tunc expresso pretio vendidisset, ac dictus Bernardus Abbas, praetendens venditionem huiusmodi, non tantum multis nullitatibus laborare, sed etiam in magnum praedictorum, & damnum d. Monasterii factam fuisse & ante quatuor annos plus, vel minus contra eam reclamari, & protestari cepisset, causamque desuper coram certis illarum partium iudicibus competentibus committi obtinisset; postmodum, illa adhuc pendente indecisa, Bernardus Abbas, & Consules & Magistratus praedicti, volentes litium anfractus, & dubios eventus declinare, mutuaque inter se, & successores suos benevolentiam conservare, ad infra scripta, mediante voto viri gravis, & eruditi, ac consilio dilecti filii Abbatis Monasterii Wengacsen, eiusdem Ordinis Arbitri Commissarii a Bernardo Abbate, necnon Consulibus, & Magistratu praedictis electi devenerunt inter se

Abbas Monasterii S. Galli, & Consules Oppidi Wangen quondam concordiam iniecit.

se ad concordiam, seu transactionem, videlicet, quod Bernardus Abbas suo, & praedicti Monasterii S. Galli nomine, omnibus, & singulis praetensionibus, iuribus, & bonis, quae idem Monasterium S. Galli intra, & extra muros dicti Oppidi Wangen aliquando habuit, sive ea liquida, sive olim controversa fuissent, & in favorem eiusdem Oppidi Wangen cedere, & renunciare: Consules vero, & Magistratus praedicti pro cessione, & renunciatione praetensionum, iurium, & bonorum huiusmodi dicto Bernardo Abbati, seu eidem Monasterio S. Galli universum Dominium Novoramen Spergam praedictum cum iuribus, & pertinentiis suis quibuscumque: Bernardus vero Abbas praedictus Oppido Wangen, seu illius Consulibus, & Magistratu praedictis unum, & viginti mille, ac noningentos florenos Romanos ex pretio alias accepto restituere teneretur, prout in concordia, seu transactione huiusmodi, ac scripturis publicis desuper confectis dicitur contineri.

Peritae quoque tam Pontificiae auctoritate roborari.

§. 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, concordia, seu transactio huiusmodi, non solum pro componendis lite, & causa praedictis, sed etiam pro evidenti dicti Monasterii S. Galli utilitate inita esse dignoscatur, idque ex informatione tua de mandato nostro super praemissis, diligenter, & accurate facta, & ad Nos transmissa, plene, & sufficienter constet, pro parte Bernardi Abbatis, ac Consulium, & Magistratum praedictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus concordia, seu transactioni huiusmodi pro firmiori illius substantia, & observatione inviolabili, robor Apostolicae confirmationis adicere, aliasque in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Paulus rem Nuncio Apostolico committit.

§. 4. Nos igitur certam de praemissis notitiam non habentes, ac Bernardum Abbatem, necnon Consules, & Magistratum praedictos, ac eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon bonorum, & Dominiui praedictorum situationes, confines, vocabula, denominationes, qualitates, quantitates, ac veros, & annuos valores, praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuae per Apostolica scripta mandamus, quatenus si, & postquam vocatis, qui fuerint evocandi, ac specificatis prius coram te bonis, & Dominio praedictis, nec non servata forma literarum Praedecessoris huiusmodi, de concordia, seu transactione huiusmodi, & quod in evidentem d. Monasterii S. Galli cesserit, & cedat utilitatem, ut praefertur, legitime constiterit, concordiam, seu transactionem praedictas, auctoritate Nostra perpetuo approbes, & confirmes, illique perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robor adjicias, ac omnes,

& singulos tam juris, quam facti, & solemnitate de usu, iure, & consuetudine, aut alias quomodolibet requisitarum, vel necessariorum, ac quovis alios etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in eisdem, suppleas, decernendo, concordiam, seu transactionem huiusmodi perpetuo validam, & efficacem esse, & fore, suolque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac tam ab ipsis Bernardo Abbate, & Consulibus, & Magistratu, quam eorum Successoribus, & quibusvis aliis, ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectare poterit in futurum, perpetuo firmiter, & inviolabiliter observari, & adimpleri debere, nec ab illis ullo unquam tempore, quovis praetextu, colore, vel ingenio, resiliiri, vel recedi posse, ac praesentes literas semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore: sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, & Vicelegatos iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§. 5. Non obstantibus singulis praemissis, ac Pauli Praedecessoris huiusmodi, & quorumvis aliorum Romanorum Pontificum, etiam Praedecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, ac aliis quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Monasterii S. Galli, & Ordinis praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis, quoque, Indultis, & literis Apostolicis illis, illorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus, etiam si de illis specialis mentio habenda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Augusti 1608. An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae 1608., septimo Idus Augusti, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

C X V.

Quod Monachi Congregationis Beate Mariae Fulienfis, Ordinis Cisterciensis, possint ubique, de sola Ordinariorum licentia, nova Monasteria construere.

Istam Congregationem primo approbavit Sixtus Quintus Constituit. XC. Super Tom. IV. Part. IV. fol. 366.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ministerio sacri Apostolatus officii licet immeriti praesidentes, ad ea, per quae conctorum fidelium perfectum religiosorum sub reformatione ad archiorem regularis disciplinae observantiam introducta vacantium profectui, & eorum locorum regularium propagationi provideatur, libenter intendimus, & ea, quae his quodammodo obviare videntur, tollimus, & alias in his officii nostri partes favorabiliter impertimur, prout rerum, temporum, & personarum qualitatibus diligenter pensatis, conspicimus in Domino salubriter expedire.

§. 1. Cum igitur sicut cum magno spirituali gaudio nostro accepimus, dilecti filii Religiosi, & Monachi Congregationis Beate Mariae Fulienfis Ordinis Cisterciensis, tam Galliae, quam Italiae, aliisque Mundi partibus pergant assidue Deo, & Ecclesiae suae sanctae, non solum ipsi Deo per orationem, & contemplationem sedulo vacando, verum etiam animarum salutem exemplo, & doctrina solite procurando, gratum exhibere famulatum; Cumque in dies fructus uberiores ex dictae Religionis propagatione, benedicente Domino, sperandi sint; Nos ea, quae Religiosorum praedictorum adjumento esse possunt, concedenda, & ad ea, quae illis in hoc impedimentum aliquod adferre dignoscantur, removenda, merito propensiores sumus.

§. 2. Quapropter dictam Congregationem Fuliensem specialis gratiae favore prosequi volentes, illiusque singulares personas a quibusvis excommunicationis & censentis, Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, ac certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, de consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, negotiis Episcoporum, & Regularium Praepositorum ejusdem Congregationis Fulienfis Generali, Abbatibus, Prioribus, & Religiosis ubique locorum, juxta literarum sel. record. Sixti Papae V. Praedecessoris Nostri super erectione Congregationis hujusmodi, sub Datum Idibus Novembris, Pontificatus sui Anno Tertio, expeditarum formam, & tenorem, quas praesentibus pro expressis, ac si de verbo ad verbum infererentur, haberi volumus, ac dictae Congregationis Constitutiones, & Statuta, Monasteria, Domos, Conventus, Orationa, Grangias, & alia quaecumque loca, juxta Concilii Tridenti-

ni Decreta, de sola Ordinariorum licentia, nullo aliarum personarum cujusvis Ordinis, etiam Regularium, requisito consensu, construere, fundare, & erigere, ac etiam per alios jam fundata, & erecta recipere possint, & valeant, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.

§. 3. Quo circa Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Tholosano, & Episcopo Parisiensi, seu eorum Officiali, & Vicario in spiritualibus generali respective, ac dilecto filio Curiae caularum Cameris Apostolicae generali Auditori, per praesentes committimus, & perpetuo mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes nostras literas, & in eis contenta quaecumque, quoties pro parte dictae Congregationis Fulienfis religiosorum, vel cujuslibet eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate Nostra ab omnibus inviolabiliter observari, dictaque Congregationis Monachos, ac eorum singulos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes, eos, vel quemlibet eorum per quoscumque desuper quomodolibet indebitum molestari, vel perturbari, contradictores, & rebelles quoslibet per sententias, censuras, & poenas etiam pecuniarias eorum arbitrio imponendi, moderandi, & applicandi, caeteraque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac sel. record. Clementis Papae VIII. similiter Praedecessoris Nostri, quae incipit: *Quoniam ad institutum*, sub Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus sui Anno 12. necnon pie mem. Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad Judicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus, ac cujusvis alterius Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque; Aut si aliquibus communiter, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod

Exordium.

Fructus ex hujus Congregationis ampliatione manifestos.

Pontifex licet ubique de sola Ordinariorum licentia concessit, & recipi possit concedit.

Exequutores hujus Constitutionis deputat.

Contrariis derogat.

quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut manu Generalis, & sigillo dictae Congregationis Fulienfis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & alibi, ubi opus fuerit, quae ipsis praesentibus adhibeatur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 14. Augusti 1608. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

CXVI.

Confirmantur literae Clementis PP. VIII. super reductione Fratrum Tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Franciae ad obedientiam Magistri Generalis Ordinis Sancti Francisci de Observantia.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

In supremi Apostolatus apice constituti de ea libenter intendimus, per quae Religiosorum Ordinum quorumcumque status optime dirigitur, & quae ideo etiam Apostolica auctoritate facta fuerint, ut firmiora perpetuo subsistant, Nostrae quoque Apostolicae auctoritatis robore communimus.

§. 1. Alias siquidem a sel. record. Clemente PP. VIII. Praedecessore Nostro emanarunt in simili forma Brevis literae tenoris subsequentis, videlicet.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex injuncto Nobis Paenoralis muneris debito Religiosorum quorumcumque status prospere dirigendo libenter prospicimus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Volentes igitur prospero statui, & felici regimini Fratrum Tertii Ordinis Sancti Francisci in Regno Franciae existentium, quantum in Domino possumus, opportune prospicere, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac mera deliberatione, deque Apostolica potestatis plenitudine, universos Fratres dicti Tertii Ordinis Sancti Francisci Regni Franciae, eorumque Conventus, seu Domos quascumque dilecto filio Ministro Generali Ordinis Sancti Francisci de Observantia, ac Commissario Generali Ultramontanae Familiae praedicti Ordinis, nec non Commissario Generali Nationali Franciae, quem praedictus Minister Generalis pro tempore deputaverit, qui ut accepimus, in ipsorum Ministri, & Commissarii Generalis absentia septem Provincias dicti Ordinis Minorum de Observantia Regni Franciae gubernare solet, auctoritate Apostolica, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Transumptis quoque creditur mandata.

Dat. die 14. Augusti 1608. An. IV.

Ex Reg. in Secret. Brevis.

Procurator.

Clem. VIII. Fratres Tertii Ordinis Provinciae Franciae ad obedientiam Magistri Generalis de Observantia redigi iussit.

Ejusdem Clementis literae.

stolica tenore praesentium perpetuo subjiciamus, ipsique Ministro, & Commissario Generalibus Ultramontanae Familiae, nec non Commissario Generali Nationali Franciae respective, ut eorum singuli, per se, vel alios sui Ordinis Fratres ad hoc idoneos, ab eis respective deputandos Domos, & Conventus, ac Fratres Tertii Ordinis Sancti Francisci praedictos tam in capite, quam in membris visitare, corrigere, reformare, & castigare, necnon electionem Ministri Provincialis, ut infra, faciendam, servata forma Decretorum Concilii Tridentini facere, & confirmare possint, facultatem concedimus, & impertimur.

Praeterea, cum modo praedicti Tertii Ordinis Fratres Ministrum Provinciale non habeant, volumus, & eadem auctoritate statuimus, & ordinamus, quod Fratres praedicti Tertii Ordinis, seu eorum, Conventuum Superiores, & alii Vocales in unum congregentur jussu dicti Ministri Generalis Sancti Francisci de Observantia, seu Commissarii Nationalis Franciae, & ex se ipsi unum Ministrum Provinciale per vota secreta eligant, qui sic electus ab eodem Ministro Generali, vel Commissario Nationali Franciae, aut alio, qui eorum nomine hujusmodi electioni praesuerit, confirmare debeat, ac omnibus privilegiis, facultatibus, & auctoritate super omnes dicti Tertii Ordinis Conventus, & Fratres Regni Franciae, quibus alii Ministri Provinciales aliarum Provinciarum Tertii Ordinis Sancti Francisci hujusmodi ubivis existentium frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, sine aliqua differentia frui, & gaudere possit, & debeat, prout ei ad hoc nominatim facultatem concedimus, & impertimur.

Volumus tamen, quod singulis biennii, seu triennii eidem Fratres Vocales Tertii Ordinis praedicti Capitulum Provinciale celebrent, ante cujus celebrationem tunc existens Minister eorum Provincialis teneatur a dicto Generali Ministro Fratrum de Observantia, vel a Commissario Generali Ultramontanae Familiae, seu a Commissario Generali Franciae Nationali ejusdem Ordinis de Observantia Visitatorem petere, qui eorum Provinciam visitet, & electionem novi Ministri Provincialis, ut supra, faciat, & confirmet.

Verum si hujusmodi Visitator intra duos, aut tres menses ad summum non accesserit, praedicti Fratres Tertii Ordinis ad celebrationem Capituli, & electionem novi Ministri Provincialis, absque intervenitu dicti Visitatoris procedere valeant, de qua electione Visitatorem postea accedentem, qui eam confirmare teneatur, certiorum facere debeat. Sed si post factam hujusmodi electionem, & dictis Superioribus notificatam, electio praedicta intra sex menses ab eis confirmata, vel infirmata non fuerit, ipsa electio Apostolica auctoritate censetur confirmata eo ipso.

Decernentes sic, & non aliter perpetuo observari debere, ac irritum, & inane quic-

X x

quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Tertii Ordinis Sancti Francisci, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Superioribus, & personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Tusculi sub annulo Piscatoris die 2. Octobris 1603. Pontificatus nostri Anno XII.

§. 2. Nos igitur omnino cupientes dictas Clementis Praedecessoris literas suos plenarios, & integros effectus, ubi sortite non sunt, perpetuo fortiter, ac majus, quo sapius a Sede Apostolica fuerint confirmatae, firmitatis robore obtinere: Motu simili, ac ex certa nostra scientia, & mera deliberatione Nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine eisdem literas, & in eis contenta quaecumque perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, indubitatae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robore adiacemus, ac per eos, ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, etiam perpetuo observari mandamus.

§. 3. Decernentes pariter irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Tertii Ordinis Sancti Francisci, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, nec non omnibus illis, quae idem Clemens Praedecessor in iisdem praefertis literis voluit non obtinere, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 27. Augusti 1608. Pont. nostri Anno IV.

CXVII.

Contra mulieres ingrediendi Monasteria Monialium licentis abutentes.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Facultatem plura Monasteria Monialium ingrediendi abusus tollere volentes.

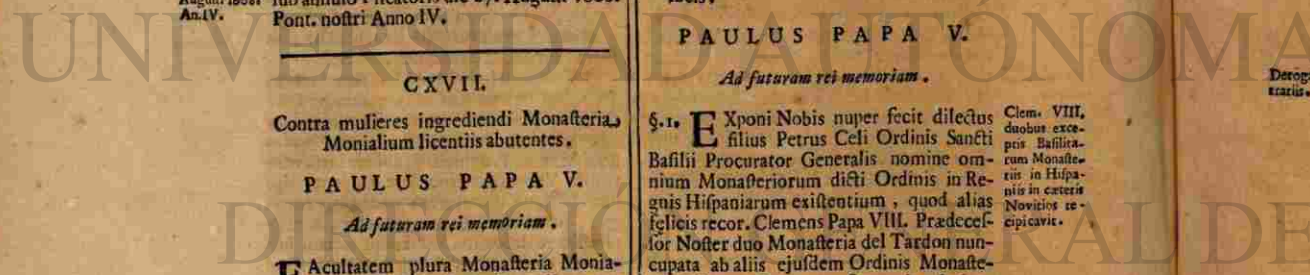
§. 1. Tenore praesentium statuimus, & ordinamus, quod nulla persona cujuscumque gradus, status, & conditionis, ac praeminentiae existat, etiam si Ducali, Marchio-

Execuquioni demidari precipitur.

Clausula.

Derogatio contrariorum

Dat. die 27. Augusti 1608. An. IV.

nali, aut alia dignitate praesulgeat, vigore licentiarum plura Monasteria, domos, & loca Monialium, pluribus vicibus ingrediendi, etiam absque clausula (in totum, seu in universa, non autem in eorum aliqua, vel singula) a Nobis, vel Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sub quovis tenore, vel forma, etiam motu proprio concessarum, & expeditarum, aut imposturarum forsan concedendarum, & expediendarum, aliqua, vel singula Monasteria pluribus vicibus ingredi possit, sed licentia hujusmodi respectu universorum, non autem aliquorum, vel singulorum Monasteriorum suffragetur, ita ut cui bis in Anno, seu amplius plura Monasteria ingredi conceditur, bis, vel amplius tantum universa, non autem eorum aliqua, vel singula, ingredi liceat, etiam si praedicta Monasteria in diversis Civitatibus, Terris, Diocesisibus, & locis existant.

§. 2. Iisdem mulieribus, aliter quam ut praesertur easdem licentias interpretari, vel illis uti, sub censuris, & poenis a Concilio Tridentino, & Apostolicis Constitutionibus intra septa Monasteriorum Monialium absque licentia ingredientibus infligis, ipso facto incurrendis, eadem auctoritate prohibemus.

§. 3. Praemissis, & aliis quomodolibet in contrarium facientibus quibuscumque non obstantibus.

§. 4. Volumus autem, ut harum literarum exemplis etiam impressis, & manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo alienius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 1. Septem. 1608. Pont. nostri Anno IV. (a)

CXVIII.

Monachis Ordinis Sancti Basilii Magni conceditur facultas Monasteria erigendi Martini, & in aliis quatuor Hispaniarum locis.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Celi Ordinis Sancti Basilii Procurator Generalis nomine omnium Monasteriorum dicti Ordinis in Regnis Hispaniarum existentium, quod alias scilicet recor. Clemens Papa VIII. Praedecessor Noster duo Monasteria del Tardon nuncupata ab aliis ejusdem Ordinis Monasteriis dictorum Regnorum separavit, & duobus

(a) Die 16. mensis hujus Paulus PP. Constitutione, quae incipit Injuncti Nobis Privilegia omnia Ordini Minorum de Observantia concessa confirmavit.

Pozna abutentium.

Claus. derog.

Fides transumptorum.

Dat. die 1. Septem. 1608. An. IV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Clem. VIII. duobus excepis Basilianorum Monasteriis in Hispaniis in ceteris Novitiis te-cepitavit.

bus illis exceptis, ceteris omnibus receptionem Novitorum, novorumque locorum, seu Monasteriorum fundationem interdixit. Subinde tamen dilectus filius Noster Joannes Garzias Tituli Sanctorum quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis Millinus nuncupatus tunc Noster, & Sedis Apostolicae in dictis Regnis Nuncius, de mandato Nostro Monasteriis praedictis, Constitutiones Monachorum dicti Ordinis Provinciae Italiae assignavit.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, in Oppido Madriti Tolentan. Diocesis nullum Monasterium dicti Ordinis reperitur: Et propterea Monachi ejusdem Ordinis, qui ad Curiam Charissimi in Christo filii Nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici pro negotiis suorum Monasteriorum pertractandis accedunt, ad Hospitia personarum secularium divertere, & inibi etiam morari cogantur: Idcirco Superiores, & Monachi dictorum Monasteriorum plurimum cupiant, sibi concedi, ut tam in praedicto Oppido, quam in aliis dictorum Regnorum locis nova Monasteria erigere possint: Idcirco dictus Petrus nomine, quo supra, Nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis providere de benignitate Apostolica dignemur.

§. 3. Nos igitur de ea, quae Monachorum praedictorum augmento, & commoditatibus cedere possunt, libenter attendentes, dictisque Superiores, & Monachos, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliusque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Superioribus, & Monachis praedictis, ut in dicto Oppido Madriti, & quatuor aliis locis dictorum Regnorum, Monasteria ejusdem Ordinis juxta Concilii Tridentini decreta, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cujuscumque Ordinis requisito consensu, absque tamen alicujus praesudicio condere, fundare, & erigere valeant, auctoritate Apostolica tenore praesentium, licentiam, & facultatem concedimus, & indulgemus.

§. 4. Non obstantibus dicti Clementis Praedecessoris interdicto praedicto, ac ejusdem, quae incipiunt: Quoniam ad insturam, sub Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus sui Anno XII.: aliusque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & cujuscumque alterius Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis aliis Ordinibus, ac eorum Superioribus, & personis, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, &

Et Card. Millinus etc. Regulae Monasteriorum Italiae tradidit.

Perunt itaque facultatem sibi concedi nova erigendi Monasteria Martini, & in aliis Hispaniarum locis.

Paulus concedit, ut illa Martini, & in aliis quatuor locis possint erigere.

Derogatio contrariis.

approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 17. Septem. 1608. Pont. nostri Anno IV.

Dat. die 17. Septem. 1608. An. IV.

CXIX.

Deputatio Cardinalis Lantes in Protectorem Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Sancti Francisci, cum facultatum declaratione. (a)

Dilecto Filio Nostro Marcello, Tituli Sanctorum Quirici, & Julitae, Presbytero Cardinali Lantes nuncupato.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte Filii Noster, salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum Ordo Fratrum Minorum, Conventualium Sancti Francisci Protectore ad praesens destitutus reperitur: Nos eidem Ordini de idoneo Protectore providere volentes, ac de tua industria, singulari prudentia, doctrina, & integritate, ac Religionis zelo, plurimam in Domino fiduciam habentes, motu proprio, non ad ipsius Ordinis, aut ejus Superiorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & deliberatione Nostris, Te, ex cujus protectione ob tuas eximias virtutes Ordinem praedictum commodi plurimum suscepturum esse confidimus, praedicti Ordinis, ac illius Domorum, Conventuum, & Fratrum quorumcumque apud Nos, & Sedem Apostolicam Protectorem, cum omnibus facultatibus, jurisdictionibus, honoribus, & oneribus solitis, & consuetis, ac quibus alii Ordines hujusmodi Protectores uti sunt, ac uti quomodolibet potuerunt, seu etiam debuerunt, ad tui vitam facimus, constituimus, & deputamus.

§. 2. Volumus autem, ac tibi in virtute sanctae obedientiae per praesentes easdem, injungimus, & mandamus, ut Superiorum dicti Ordinis auctoritatem, quantum fieri poterit, conservare cures. Et propterea, cum ipsi Superiores eorum officii debito satisfecerint, ac gubernio subditorum sufficienter incubuerint, tunc negotiis eorumdem Fratrum, te non immisceas. Quando autem ab ipsis fueris requisitus, ut in eisdem negotiis auctoritatem interponas, vel necesse fore cognoveris, ut eandem auctoritatem tuam in eisdem negotiis exerceas, tunc id libere facere possis: sed quoad poteris

(a) Eisdem fore facultates habent alii aliarum Religionum Protectores, sed hac congruentius ponendas duxit Cherrubinus.

Deputatio Card. Lantes in Protectorem.

Declaratio subdicitur.

tueris per te ipsum hoc facere cures, adhibito ad scribendum, quando opus fuerit in eisdem negociis, seu causis, loco Notarii, aliquo ex Fratribus dicti Ordinis.

§. 3. Mandantes propterea praedictis Superioribus, nec non univertis Fratribus, & personis quibuscumque Ordinis huiusmodi in virtute sanctae obedientiae, ut te in eundem Protectorem iuxta praesentium tenorem recipiant, & ea, qua decet, reverentia prosequantur. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

§. 4. Caterum te in Domino hortamur, ut huiusmodi protectionis munus ita obire studeas, ut apud Deum bonorum operum retributorem aeternum premium, & a Nobis condignam laudem valeas promereri.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 7. Octobris 1608. Pont. Nostri Anno Quarto.

CXX.

In Hospitali Sancti Joannis Hierosolymitani praecedentia servanda iuxta antianimitatem receptionis Magne Crucis.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis, in quo plenitudo potestatis consistit, providentia in id magnopere intendit, ut Christiani fideles praesertim Religioni addicti, semotis discordiis, Altissimo famulatum exhibeant.

§. 1. Sane non sine animi Nostri molestia accepimus, in Convento Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani, controversias inter Bajulivos Capitulares, & Priores, seu Fratres Magne Crucis nuncupatos dicti Hospitalis circa locum, & praecedentiam tam in Processionibus, quam in publicis, & privatis sessionibus in Ecclesia, & extra eam, quotidie exoriri, cum alii alios variis rationibus, & praetensionibus praecedere praetendant, & propterea quandoque ad publica Consilia venire, non sine scandalo, & perturbatione dicti Hospitalis recenserent.

§. 2. Nos idcirco pro Nostri Pastoralis officii debito, huic malo occurrere volentes, ac singulorum Bajulivorum, & Priorum, seu Fratrum Magne Crucis praedictorum jura, actiones, & praetensiones praesentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Sacris Ritibus, & Coereemoniis Praepositorum consilio, & Apostolica potestatis plenitudine tenore praesentium statuimus, & ordinamus, ut imposterum perpetuis futuris temporibus inter Bajulivos Capitulares, & Priores, seu Fratres Magne Crucis dicti Hospitalis nulla alia ratio praecedentiae attendatur, nisi antianimitatis receptionis Magne Crucis, ut ille feliciter Bajulivus Capi-

tularis, & Prior, seu Frater Magne Crucis ceteris tam in publicis, quam privatis sessionibus, & processionibus praefertur, qui prius Magnam Crucem susceperit, licet simplicem habitum dicti Hospitalis alius similis Bajulivus Capitularis, & Prior, seu Frater Magne Crucis ante ipsum suscepisset, exceptis tamen Episcopo, & octo Bajulivis Conventualibus, ac Priore Ecclesiae Melevitan. inter quos nulla est, sicut accepimus, huiusmodi controversia.

§. 3. Non obstantibus praemissis, ac Regula Nostri de non tollendo jure quaesito, & quibusvis alius Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dicti Hospitalis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Hospitali, illiusque Magno Magistro, Conventui, & Fratribus, ac quibusvis alius personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum, tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris die 9. Octobris 1608. Pont. Nostri Anno Quarto.

CXXI.

Declaratur Fratres Cappuccinos vere Fratres Minores S. Francisci ejusque filios, & eorum constitutiones ejusdem S. Francisci Regulae consentaneas esse.

Cappuccinorum institutionem primo approbavit Clem. VII. in sua Const. XXIV. Religionis Tom. IV. Par. I. fol. 73.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ecclesiae militantis regimini, auctore Domino, nullo suffragio meritorum, praesidentes, ex injuncti Nobis officii debito providere tenemur, ut qui sub B. Francisci vexillis, qui inter strenuos Christi Duces gloriae splendore coruscant, in hujus vite Militia sub strictioris ejusdem B. Francisci Regulae disciplinae Altissimo obsequium praestant, & per corporis castigationem, per divitiarum contemptum, sui que ipsius abnegationem, jejniis, orationibus, sacris praedicationibus, aliisque religiosis operibus vacantes, verbo, & exemplo veros sese B. Francisci imitatores, & germina ostendant, tales ab omnibus absque ulla controversia habeantur.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus a nonnullis revocetur in dubium, an Fratres Ordinis

Contraria tolluntur.

Dat. die 9. Octob. 1608. An. IV.

Proccemium.

Causa hujus consistit.

nis ejusdem S. Francisci Cappuccini nuncupati, sint vere Fratres Minores, & etiam, quoniam Regalam Sancti Francisci profitentur, filii Sancti Francisci, cum tempore Sancti Francisci Instituti non fuerint, pariterque an eorum Constitutiones aliquid habeant, quod Regulae Sancti Francisci repugnet.

Cappuccini sunt vere Fratres Minores S. Francisci.

§. 2. Nos dubia huiusmodi Apostolicae declarationis oraculo decidere cupientes, cum Venerab. Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio matura deliberatione habita, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, auctoritate Apostolica, declaramus, Fratres Cappuccinos esse vere Fratres Minores, ac etiam (quamvis tempore S. Francisci minime Instituti fuerint, cum tamen ejus Regulam profiteantur, atque eorum instituta congruant tam Regulae Statuti, quam ejusdem Regulae declarationibus, quae habentur in Constitutione fel. record. Clementis Papae V. Praedecessoris Nostri in generali Concilio Viennensi edita, quae incipit: *Exitus de Paradiso*, filios Sancti Francisci.

Eorumque constit. sunt consentaneae regule S. Francisci. Clausula sub lata etc.

§. 3. Eorum praeterea Constitutiones nihil continere, quod non sit Regulae S. Francisci praedictae consentaneum.

§. 4. Siquae ab omnibus, & singulis censeri, ac reputari, & judicari debere, ac irritum, & inane, quicquid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Executores deputantur.

§. 5. Quo circa omnibus, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Nostri, & Apostolicae Sedis Nunciis per praesentes mandamus, quatenus ipsi per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Fratrum Cappuccinorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illique in praemissis efficacis defensionis praedio assistentes, faciant auctoritate Nostri eos, praemissis omnibus, & singulis juxta praesentium continentiam, & tenorem, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos deservere a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradiatores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo: Nec non legitimis super his habendis servatis processibus, illos sententias, censuras, & poenas praedictas incurrisse declarando, illisque iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrae. tolluntur, & transumptis addiguntur.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque: Volumus autem, & auctoritate praedicta, decernimus, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in digni-

tate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 15. Octobris 1608. Pont. Nostri Anno Quarto.

Dat. die 15. Octob. 1608. An. IV.

CXXII.

Conceditur secundas instantias Casarum Militum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara, a Rege Catholico earum Administratore committi posse duobus Militibus dictarum Militiarum locum in Consilio Regio habentibus.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili noster, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Majestatis tuae nomine Nobis nuper expositum fuit, quod alias Majestas Tua pro dirimendis nonnullis differentiis, & controversiis inter Tribunalia saecularia, & consilium Ordinum Militiarum Sancti Jacobi de Spatha sub Sancti Augustini, ac de Calatrava, & Alcantara sub Cisterciens. Regulis, quarum Tu perpetuus Administrator Apostolica auctoritate deputatus existis, super modo, & forma cognoscendi, & tractandi causas criminales, & mixtas Militum dictarum Militiarum vigentibus, statuit, & ordinavit, ut de cetero causa criminales, & mixtae Militum quorumcumque dictarum Militiarum, qui tamquam delinquentes carceribus mancipati essent, a quibuscumque aliis Judicibus remitti deberent, nec ipsi Judices in ipsorum Militum causis se intromittere possint: quodque a sententis per dictum Consilium super huiusmodi causis criminalibus, & mixtis ferendis ad Majestatem Tuam, tamquam Militiarum praedictarum Administratorem appellari posset: ac eadem Majestas Tua causas appellationum huiusmodi in secunda instantia quatuor Judicibus, quorum duo de Consilio Regio, & alii duo de Consilio Ordinum Militiarum praedictarum existerent, committeret; ab istis vero quatuor Judicibus, si partes se gravatas sentirent, illis ad Majestatem Tuam tamquam Administratorem dictarum Militiarum, ut praesertur, iterum appellare licitum esset, quo casu Majestas Tua per se ipsam, adhibitis personis ab ea deputandis, causas eadem in tertia, & ultima instantia cognoscere, & terminare, ac sententiam per se ferendam executioni demandare quibuscumque non obstantibus omnino deberet.

Philippus Rex nonnulli statuerat super modo appellandi in causis huiusmodi Militiarum, easque decidendi.

§. 2. Et subinde fel. rec. Clemens Papa VIII. Praedecessor noster per suas in forma Brevis literas ordinationem praedictam quoad

Quae a Clemente VIII fuerunt approbata.

quoad Milites dictarum Militiarum [non tamen Clericos Beneficiatos, vel in Sacris Ordinibus constitutos, aut eos, qui vulgo *Frayles* nuncupantur, quorum causas, nec non criminales, & mixtas ipsorum Militum, quae merè existunt Ecclesiasticae, videlicet haeresis, simoniae, ac usurae, ubi agitur, an contractus sit feneratorius, vel ne, a praedicta ordinatione excepti] confirmavit, & approbavit, ac inviolabilis firmitatis robore communiavit, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper intervenissent, supplevit; Et nihilominus, quod causae criminales, & mixtae ad Milites quatumcumque Militiarum praedictarum, non tamen ad Clericos Beneficiatos, vel in Sacris Ordinibus constitutos, aut *Frayles* nuncupatos pertinentes, nec praedictae criminales, & mixtae vere Ecclesiasticae haeresis videlicet, simoniae, & usurae, ubi agitur, an contractus sit feneratorius, vel in prima instantia per consilium dictarum Militiarum juxta formam statutorum, & stabilimentorum ipsarum Militiarum cognosci, & terminari: quodque ad ipsum consilium Milites Militiarum, qui tamquam delinquentes Carceribus manciparentur, a quibuscumque aliis Judicibus remitti deberent, nec ipsi Judices in ipsorum Militum causis criminalibus, & mixtis praedictis, ut supra exceptis sese introrittere possent, quodque a sententia per dictum consilium super hujusmodi causis criminalibus, & mixtis ferendis, ad Majestatem Tuam tamquam Militiarum praedictarum administratorem appellari possent, ac eadem Majestas Tua causas appellationis hujusmodi in secunda instantia quatuor Judicibus, quorum duo de consilio Regio, & alii duo de dicto consilio Ordinum Militiarum hujusmodi essent, committere, ab ipsis vero quatuor Judicibus, si partes se gravatas sentirent, illis ad Majestatem Tuam tamquam Administratorem dictarum Militiarum, ut praefertur, iterum appellare liceret, quo casu Majestas Tua per se ipsam, adhibitis personis ab ea deputandis causas easdem in tertia, & ultima instantia cognoscere, & terminare, quacumque ulteriori appellatione remota, deberet, statuit, & ordinavit, prout in dictis literis plenius continetur.

Idem Philippus statui perit, prout in Rubrica.

§.3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, Majestati Tuae conveniens visum fuerit, ut duo Judices per eandem Majestatem Tuam, uti dictarum Militiarum Administratorem ex consilio Tuo Regio pro cognitione dictarum causarum in secunda instantia juxta formam praedictarum literarum deputandi sint etiam dictarum Militiarum Milites, si in dicto consilio adfuerint: Ideo d. Majestatis Tuae nomine Nobis humiliter supplicatum fuit, ut desuper providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Concedit Paulus.

§.4. Nos igitur honestis Majestatis Tuae votis, quantum cum Domino possumus, benigne favorabiliter annuere cupientes, ac dictarum Literarum tenores praesentibus pro

expressis habentes hujusmodi supplicationibus inclinati; Quod Majestas Tua tamquam dictarum Militiarum Administrator, quoties Cause hujusmodi in secunda instantia committenda erunt, quatuor Judicibus, duobus videlicet de consilio Regio, & duobus de consilio Militiarum praedictis, ita tamen, quod si in dicto consilio Regio, dictarum Militiarum Milites extiterint, illis, simulque praedictis duobus de consilio Militiarum, & non aliis, illas committere debeat, exceptione, & literis praedictis alias in suo robore permanens, auctoritate Apostolica, tenore praesentium decernimus, statumus, & ordinamus.

Derogare contractu.

§.5. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictarum Militiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpti credi jubet.

§.6. Volumus autem, ut praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in Judicio, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. die 5. Novem. 1608. An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 5. Novem. 1608. Pontificatus nostri Anno IV.

CXXIII.

Misso ad Maronitas Jubilaeo admonentur, ut zelosum, probumque eligant Patriarcham, & in fide erga Sedem Apostolicam perseverent.

Ex Regest. in Secta. brev.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, nec non dilectis Filiis Clero, & Populo Maronitarum.

Benedictus Deus Pater Domini nostri Jesu Christi, qui secundum magnam misericordiam suam in Diluvio aquarum multarum variorum schismatum, scilicet, & haeresum, impiarumque perversitatum, quae jamdiu Orientem inundaverunt, & pene universum obrutum miserabiliter tenent, illas ad vos approximare non permittit, sed singulari clementiae suo dono in Catholicae fidei veritate, & in Romanae Sedis unitate, tot saeculis vos conservare dignatus est. Quapropter fides vestra annunciat in universo Mundo, celebratur in Mundi totius Ecclesiarum Matre, & Magistra Romana Ec-

Maronitae corstante unum cum S. R. E. haeresisque ex parte.

Ecclesia, Beati Petri merito, Domini voce consecrata, cujus vos divinum agnoscentes super omnes Ecclesias Primatum, debitum Christo honorem impenditis, qui ex universo hominum genere, unum Petrum elegit, quem universarum Gentium vocationi, & omnibus Apostolis, cunctique gregis sui non solum ovibus, sed regendis etiam praeficeret Pastoribus; gaudere igitur in Domino semper. Gaudete, inquam, gaudeamus omnes de tanto Domini dono, & gratias agentes Deo, confitemur Domino, quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia ejus; Dicat nunc Populus Maronitarum, quoniam in saeculum misericordia ejus.

Sergius Archiepiscopus Damascenus ad Pontificem Legatus a Patriarcha.

§.1. Quod sane gaudium renovavit, & auxit magnopere in Nobis gratissimus adventus Venerabilis Fratris Sergii Damasceni Archiepiscopi Maronitarum, una cum dilectis filiis Elia, & Georgio Presbyteris Monachis Ordinis S. Antonii, ac Josepho Clerico ad Apostolatam nostram ad praestandum humilitati nostrae, & B. Petri Sedi obedientiam, & de aliis gravibus Ecclesiae vestrae negotiis missi: sed gaudium nostrum, sicut divina dignationis voluntas fuit, ne plenum esset, factum est, gravi nuncio, & inexpectato obitus hoc: me: Petri Patriarchae vestri Maronitarum Antiocheni, qui pro sua pastoralis sollicitudine, Catholicae religionis zelo, & in Apostolicam Sedem sincera devotione, Sergium Archiepiscopum suum fratrem germanum misit, quatuor Pastore orbatos sane ut vos merito dolere non dubitamus: ita Nos iusto vobiscum dolore compatimur.

Quicum obierit, ut alii eligant, morantur.

§.2. Verum, quando ille, divina disponente clementia, cursum consummavit, & ad Coronam iustitiae accipiendam decessit, reliquum est, ut pro vestra fraterna, ac filiali pietate, sacrificia, orationes, & eleemosynas pro illo Deo offeratis, ut, si quid ex culpis per humanam fragilitatem in vita contractis purgandum illi restat, propitiationibus vestris juvetur, aut gratiarum actionis loco pia hujusmodi opera Deus suscipiat, si ad aeternae pacis beatitudinem per abundantiam gratiae Christi pervenire promeruit. Illud autem, vobis illis loquimur, ad quos electio novi Patriarchae spectat, illudque cordi esse, illud vos diligentissime curate, & a Domino instanter petere desideramus, & ut re ipsa efficiatis, pro pastoralis officii debito enixe hortamur, ut Petro Successorem dignum, ac tanto oneri gerendo aptum eligatis. Videte, ne caro, & sanguis revelet vobis, quis ad ministerium curae pastoralis hujusmodi promovendus sit: sed omnes parvulos vestros, hoc est omnia carnalia desideria ad petram angularem, Christum Jesum Dominum nostrum allidentes, in sinceritate, & restitute spiritus, zelum Domus Dei solius sequentes, virum eligite prudentem in primis, & humilem, fidei Catholicae ardore conspicuum, qui cum opus fuerit, possit murum se opponere pro domo Israel, & paratus sit obedire magis Deo, quam homi-

nibus, quique Evangelicam Doctrinam, Ritus Ecclesiae, ac Sacrorum Canonum decreta docendo, munus suum adimplere recte valeat, & gregem sibi commissum verbo, & exemplo pascere, & ad vitam deducere sempiternam.

Apostolica benedictio eis conceditur.

§.3. Ceterum, quoniam ob Petri Patriarchae transitum, ea, quae a Nobis, & Apostolica Sede postulabat, indulgere non licuit, Fratritates, ac dilectiones vestras scire volumus, humilitatem nostram, & Apostolicam Sedem, vos, ac nationem vestram unice in Domino diligere, & memoriam vestri Nos ficere in orationibus nostris, vos Beatis Apostolis commendantes, ut eripiant sua intercessione & tribulationibus, quibus circumdati estis, nec deerimus unquam vestram in eandem Sedem antiquam, constantemque devotionem paternis officiis, & gratiis, quantum in Domino concedetur, libentissime profequi. Interim, quod etiam ab eodem Sergio Archiepiscopo petum fuit, ex parte Omnipotentis Dei, Patris, ac Filii, & Spiritus Sancti, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, Vobis omnibus, & singulis Apostolicam nostram benedictionem impertimur.

Et Jubilaeum.

§.4. Mittimus etiam ad Fratritates, & dilectiones vestras Jubilaeum universale, superioribus diebus, pro praesentibus Ecclesiae necessitatibus a Nobis iudicatum, hortamurque vos, ut devote tantum Ecclesiae thesaurum accipiatis, nostramque humilitatem, & Ecclesiam Dei, orationibus vestris juvare procuretis. Dedimus praeterea Sergio Archiepiscopo nonnullas alias Indulgentias pro certis Ecclesiis vestris, quibus, suis temporibus frui, ad animarum vestrarum salutem, & in Christo quiescentium refrigerium possitis.

Et ad patientiam, & constantiam adhortatur.

§.5. Restat, ut Fratritates, & Dilectiones vestras hortemur ad patienter pro Christo ferendas pressuras breves dies sunt, & adhuc pusillum, & non erit peccator, sustinentesque Dominum, haereditate possidebunt terram illam viventium, ubi gloria, & honor omni operanti bonum in saecula saeculorum.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo octavo, quarto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 18. Novem. 1608. An. IV.

CXXIV.

Ex Reg. in Secretis Breve.

Admonetur Hispaniarum Rex, ut decem millia ducatorum auri de Camera, ex elemosynis, quae causa, & occasione Indulgentiarum, & gratiarum Cruciate erogabuntur in Regnis Portugalliae, & Africae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe quot annis solvi curet.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico.

PAULUS PAPA V.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Adcremum Paulus prorogaverat indulgentias Cruciate pro incolis Regorum Portugalliae, & Algarbiorum.

§. 1. Hodie per alias Nostras in simili forma Brevis expeditas literas, iustis, & gravibus causis adductis, vice, & loco Indulgentiarum, & gratiarum cl. me. Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico Genitori tuo, & omnibus in Regnis praedictis consistentibus, & ad illa declinantibus, per sel. re. Gregorium XIII., Clementem VIII. Romanos Pont. Praedecessores Nostros, & postremo per Nos ad triennium concessarum, extensarum, & saepius prorogatarum Majestati tuae, & omnibus Christianis in praedictis Portugalliae, & Algarbiorum Regnis, ac eorumdem Regnorum Insulis, Indiis Orientalibus, & Ultramarinis conquisitis Terris, & Locis Dominio temporali praedictorum Regnorum subiectis commorantibus, & ad illa declinantibus, ac eorumdem Regnorum subditis in dictis Indiis in alieno Dominio mercimonii causa, non tamen animo in alieno Dominio huiusmodi permanendi degentibus, Indulgentias, & gratias illas spirituales, & temporales ad sexennium publicandas, & duraturas praedicto Philippo Genitori tuo, ac omnibus, & singulis Christianis in Regnis, & Dominis Hispaniarum, & illis adiacentibus, nec non Sardiniae Insulis consistentibus, & ad illa declinantibus, qui certa munera adimpleverint a diversis Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostri, & postremo a Nobis concessas, & prorogatas ad triennium proximum concessimus, & indultimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Sciat ex elemosynis colligendis de cen. in. Decem quinquaginta Basilicae S. Petri de Urbe solvi.

§. 2. Ut autem Fabrica Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, quae in eisdem Apostoli honorem jam multis annis ingentibus sumptibus extruitur, Fidelium elemosynis adjuvetur, volumus, & Apostolica auctoritate tenore praesentium decernimus, ut ex elemosynis, quae causa, & occasione dictarum Indulgentiarum, & gratiarum erogabuntur, decem millia ducatorum auri de Camera quot annis a data praesentium incipient, eidem Fabricae impertiri, & pro ea Venerabili Fratri Decio Archiepiscopo Damasceno moderno, & pro tempore existentis Nostro, & Apostolicae Sedis apud Majestatem tuam in Regnis Hispania-

rum Nuncio solvi omnino debeant. §. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die nona Decembris 1608. Pont. Nostri Anno Quarto.

Derogat obstantibus. Dat. die 9. Dec. 1608. An. IV.

CXXV.

Ne Fratres, & Moniales eligant confessionarium ex privilegio Bullae Cruciate.

Ex Reg. in Secretis Breve.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Alias felicis record. Clementi Papae VIII. Praedecessori Nostro nomine Prioris Generalis Fratrum Beatae Mariae de Monte Carmelo exposito, quod cum in Bulla Cruciate Sanctae, & alii privilegii, quae ab Apostolica Sede concedi solent, datur facultas eligendi Confessorem idoneum ab Ordinario approbatum, qui possit Christianos abolvere a casibus Ordinarii reservatis, & a quibusdam etiam, quae dictae Sedi reservatae sunt; Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli, etiam iis facultatibus uti praesumebant, & illorum praetextu eligebant Confessorem aliquando praeter eos, qui a suis Praelatis eorum confessionibus audiendis deputati erant, quod aliquando in spirituale eorum vergebat detrimentum; dictus Clemens Praedecessor ejusdem Prioris supplicationibus, etiam ex tunc sibi humiliter porrectis, inclinat, per suas in simili forma Brevis expeditas literas concessionem Sanctae Cruciate, & aliorum Indulgentiarum particularium, quantum ad praedictum articulum eligendi Confessarium, & abolvendi a casibus reservatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus Ordinii praedicti, ac aliorum quorumcumque Ordinum, ac Congregationum cujusvis Instituti Mendicantium, & non Mendicantium tam Provinciae Hispaniae, quam extra eam ubilibet locorum minime habere, neque censeri, sed suae intentionis fuisse, quod iidem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Poenitentiae, seu confessionis administrationem dispositioni suorum Praelatorum subiecti essent, perpetuo declaravit; iisdem tamen Praelatis, ut in usu huiusmodi potestatis se cum subditis faciles, & benignos exhiberent, praecipit, & mandavit, prout in dictis literis plenius continetur.

Clement VIII. declarat neque Fratres neque Moniales posse Confessarium sibi eligere ex Privilegio Bullae Cruciate.

§. 2. Cum autem sicut Nobis nuper nomine venerabilis Fratris Ludovici Episcopi Salamantini expositum fuit, pro declaratione, ac praecipit, & mandati, nec non litterarum praedictarum firmiori subsistentia, plurimum expediat, illas per Nos approbari, & confirmari; Ideo nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Episcopus Salamantini Clemens licentia praedictae confirmavit.

§. 3. Nos igitur, qui personarum sub religionis

Constitutio Paulus.

igionis iugo Altissimo famulantium statui, & salubri directioni libenter consulimus, & per Romanos Pontifices Praedecessores Nostros provide disposita, ut inviolabiliter observentur curare tenemur, dictarum litterarum tenores praesentibus pro expressis habentes, declarationem, & literas praedictas Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac ab aliis Monachis, & Fratribus, ac Monialibus praedicti, & quorumvis aliorum Ordinum, & Congregationum, cujusvis Instituti, Mendicantium, & non Mendicantium tam Provinciae Hispaniae, quam extra eam, inviolabiliter observari similiter mandamus, & praecipimus.

Obstantia tollit.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac praedicti & quorumvis aliorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi jubet.

§. 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem proferri adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel offensa.

Dat. die 24. Dec. 1608. An. IV.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Anno Piscatoris die 24. Decemb. 1608. Pont. Nostri Anno Quarto.

CXXVI.

Ex Reg. in Secretis Breve.

Angamalenis Ecclesia in Archiepiscopatum restituitur.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex aequi, bonique supremus assertor, ea quae per alios Romanos Pontifices Praedecessores suos circa certarum Civitatum, & Ecclesiarum Statum provide disposita, & ordinata credebantur, ut Civitatum tranquillitati, nec non Ecclesiarum ipsarum honori, & decori consulatur, ac scandalorum, animarumque periculis occurratur, successu temporis, in pristinum statum reponere, & ex potestate sibi divinitus tradita desuper opportune providere, consuevit, prout personarum, temporum, & locorum qualitatibus debite pensatis conspici in Domino salubriter expedire.

Clement VIII. Ecclesiam Angamalenensem ad Archiepiscopatum restituit, & Archiepiscopo Goano subiectam.

§. 1. Alias siquidem fel. record. Clementis Papae VIII. Praedecessor Noster certis tunc causis adductis in Ecclesia Angamalen, quae in remotis, & inter Gentiles, & Schismaticos, & alios errorum Sectatores existit, & cui Ven. Frater Noster Franciscus Episcopus Angamalen. ad praesens praesens Bull. Rom. Tom. V. P. III.

dignoscitur, Suffraganeis tunc carente, & certo modo Pastoris solatio destituta, nomen, & titulum Archiepiscopi, ac Metropolitanae Ecclesiae, nec non Sedem, Dignitatem, Superioritatem, Praeminentiam, Archiepiscopales, universumque jus Metropolitanicum per quasdam suas literas perpetuo suppressit, & extinxit, ipsamque Ecclesiam ad statum simplicis Cathedralis Ecclesiae pro uno Episcopo futuro Suffraganeo pro tempore existent. Archiepiscopo Goano Metropolitanico jure, etiam perpetuo subiecit, prout in dictis literis plenius continetur.

Eam in Archiepiscopatum restituit Paulus.

§. 2. Cum autem, sicut accepimus, suppressio, extinctio, reductio, & subiectio huiusmodi, perturbationem in dilectis filiis clero, & populo Civitatis Angamalenensis introduxerint: Nos ne earumdem suppressionis, extinctionis, reductio, & subiectio praetextu, dicta Ecclesia Angamalenensis aliqua in spiritualibus, & temporalibus dispendia patiatur, pro Nostro Pastoralis officii debito providere volentes, motu proprio, non ad praedicti Francisci Episcopi, vel alterius pro eo nobis oblatae petitionis instantiam, sed de Nostra mera deliberatione in dicta Ecclesia Angamalen. nomen, & titulum, Archiepiscopi, & Metropolitanae Ecclesiae, nec non Sedem, Dignitatem, & Praeminentiam Archiepiscopales, universumque jus Metropolitanicum de voto venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, negotiis, & rebus Consistorialibus Praefectorum Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo restitimus, ac ipsam Ecclesiam Angamalen. adversus suppressionem, extinctionem, & literas Clementis Praedecessoris huiusmodi, ac omnia, & singula in eis contents, & alias in integrum, ac pristinum, ac eundemmet statum, in quo ante suppressionem, & literas praedictas reperiebatur, ita quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus tam illa, quam Franciscus Episcopus, & illius in dicta Ecclesia Angamalen. Successores nomine, & titulo Metropolitanae Ecclesiae, ac Archiepiscopi, nec non Sede, dignitate, superioritate, & praeminentia Archiepiscopali, & universoque jure Metropolitanico uti, & gaudere possint, & debeant in omnibus, & per omnia, perinde ac si suppressio, & literae praedictae numquam emanassent, auctoritate, & tenore praemissis similiter perpetuo restitimus, reponimus, & plenarie reintegramus, ipsamque Ecclesiam Angamalen. ad statum, & essentiam Archiepiscopalis, & Metropolitanae Ecclesiae, prout antea erat, reducimus, & ab omni suffraganeatus, superioritate, & Metropolitanico jure Ecclesiae Goan., illiusque Archiepiscopi eisdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo eximimus, & liberamus.

Clausula pro praesentis constitutionis firmitate.

§. 3. Decernentes Ecclesiam Angamalen. huiusmodi adversus suppressionem, & literas praedictas perpetuo restitutam, reductam, exemptam, & liberam, necnon eandem praesentibus literis nullo unquam tempore ex quavis causa de subreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel quompiam

piam alio defectu notari, impugnari, vel retractari posse, sed semper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & esse, suorum plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, etiam Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam caularum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Non obstantibus suppressione, ac prioribus literis, aliisque praemissis, nec non quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam Nostrae restitutionis, repositionis, reintegrationis, reductionis, exemptionis, liberationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo octavo, undecimo Kalendas Januarii, Pontificatus Nostrae Anno IV.

CXXVII.

Facultas Nuncio Sabaudiae cognoscendi quascumque causas in secunda instantia Universitatum S. Benigni, Montanari, Filetti, & Lombardoni jurisdictionis Monasterii Abbatiae nuncupati S. Benigni, Ord. S. Benedicti, nullius Dioecesis Provinciae Taurinensis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

EX commissa Nobis desuper Pastoralis officii cura, invigilare debemus, ne Christiani fideles, praesertim Apostolicae Sedi subiecti, qui in remotis degunt, & paupertate premuntur, in prosequendis eorum litibus, expensis, & incommodis graventur.

§.1. Sane dilecti filii Universitates, & homines S. Benigni, & Montanari, ac Filetti, necnon Lombardoni, & aliorum locorum jurisdictionis Monasterii Abbatiae nuncupati Sedi Apostolicae immediate subiecti, ejusdem S. Benigni, Ordinis S. Benedicti, nullius Dioecesis Provinciae Taurinensis, Nobis nuper exponi fecerunt, quod alias se: rec: Pius Papa IV. Praedecessor Nostrae dictis Universitatibus, & hominibus, qui propter eorum paupertatem, magnamque dictorum locorum a Sede Apostolica distantiam, causas ad dictam Sedem pro tempore devolutas prosequi nequibant, tunc, & pro tempore existentem Sedis praedictae in illis partibus

Legatum, seu Nuncium, Judicem, qui quascumque causas in secunda instantia a quibuscumque sententiis, summam quinquaginta scutorum auri in auro non excedent, per ipsum Monasterii Abbatem, aut ab eo deputatos pro tempore latis, cognoscere, decidere, & sine debito terminare, ac debita executioni demandare valerent, ad ipsius Praedecessoris, & dictae Sedis beneplacitum constituit, & deputavit:

§.2. Et subinde pro eo, quod Universitatibus, & hominibus praedictis propter eorum paupertatem, & distantiam hujusmodi, valde difficile erat, pro singulis casibus dictam summam quinquaginta scutorum excedentibus, ad Sedem eandem recursum habere, re: mem: Clemens Papa VIII. etiam Praedecessor Nostrae facultatem cognoscendi quascumque causas in secunda instantia usque ad summam quinquaginta scutorum, Nuncio Apostolico concessam, ad omnes, & quascumque causas in secunda instantia, civiles, & criminales, ac mixtas, & etiam Beneficiales, & Matrimoniales, ac alias quascumque, cujuscumque qualitatis existentes, & ad quamcumque summam ascendentes, pro tempore movendas, ad certum tunc expressum tempus extendit, ipsiusque tempus pluries, & ultimo ad quinquennium prorogavit, prout in literis desuper expeditis plenius continetur.

§.3. Cum autem, sicut eadem expositio sub iungebat, finis praedicti quinquennii inflet, & Universitates, & homines praedicti eadem paupertate premantur, ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut ipsi de: utentiori prorogatione in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur: Nos igitur dictos Universitates, & homines amplioribus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet, innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon dictarum literarum tenores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, dictum quinquennium, quod, ut dicti Universitates, & homines asserunt, adhuc durat, ad aliud quinquennium, quo durante, nunc, & pro tempore existens in illis partibus Nuncius, causas quascumque in secunda instantia, civiles, criminales, & mixtas, ac etiam Beneficiales, & matrimoniales, & alias quascumque, cujuscumque qualitatis existentes, ad quamcumque summam ascendentes, juxta praedictarum literarum tenorem, audire, cognoscere, decidere, & sine debito terminare, ac executioni demandare possit, & debeat, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, extendimus, & ampliamus.

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, & edendis specialibus, vel

Clemens VIII. eandem facultatem Nuncio Apostolico concessit ad quinquennium.

Quo elapso Paulus ad aliud quinquennium prorogavit.

Derogatur obstantibus.

Contraria tollit.

Clausulae potestates.

Dat. die 21. Dec. 1603. An. IV.

Ex Reg. in Secret. Brevis.

Exordium.

Pius IV. Abbatem S. Benigni cancellis, ut causas locorum Oppido, cum cognosceret infensa in instantia.

generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon omnibus illis, quae Pius, & Clemens Praedecessores praedicti in suis quibusque literis voluerunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Ceterum, quia difficile foret, praesentes literas ad singula loca, in quibus de eis forsitan fides facienda fuerit, deferri, etiam volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod earum Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, vel personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem proterus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die 19. Januarii 1609, Pontificatus Nostrae Anno IV.

CXXVIII.

Commissio Officiali Remensi erigendi in Collegiatam Ecclesiam de Charville ejusdem Remensis Dioecesis, eique univendi quatuordecim Canonicatus Ecclesiae Collegiatae de Rosoir.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilectio Filio Officiali Remensi. salutem, & Apostolicam benedictionem.

Proemium.

IN superna Apostolicae dignitatis specula, meritis licet insufficientibus, divina dispositione constituti, ad Ecclesiarum quarumlibet erectionem, & institutionem, illarumque decus, & venustatem, ac statum augendum, & feliciter dirigendum nostra sollicitudinis aciem dirigere intendentes, ea fieri mandamus, per quae illis, ac in eis divinis Officialibus insistentibus personis, honor accrescat, divinus Cultus floreat, & excitetur devotio, animarumque desiderata salus proveniat: praecipue cum nobilium virorum vota hoc exposcent, Nosque alias id conspicimus in Domino salubriter expedire.

§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte devoti filii Caroli Gonzaga Clevei Ducis Nivernensium, & Reteleorum petitione continebat, quod ipse Carolus Dux provide considerans, Oppidum de Charville Remen. Dioecesis, cujus Dominus in temporalibus existit, non longe a Stenay, aliisque Oppidis, & locis circumvicinis, in quibus nullum Orthodoxae, & Catholicae Religionis exercitium habetur, quinimmo in eis haereticae pravitate virus admodum grassatur, dilatare, disijque Oppidi de Charville Incolas, ob haereticorum in aliis Oppidis, & locis praedictis existentium vicinitatem, de facili in perniciosa haerese labem incidere posse, ac adolescentes, nisi recte, antequam vitiorum habitus totos eos possideat, in divini numinis cultu, veraque Religionis instituantur, ac bonis moribus, & disciplinis imbuantur, ex adipe haereticae pravitate alleetos, ad illam, & quascumque Mundi voluptates amplectendas pronos existere: huicque inconvenienti, quantum in se est, aliquo salubri remedio viam praeccludere, simulque charitatem, qua erga ejus Vasallos semper fuit affectus, hoc specialis signo exhibere cupiens, ad Dei Omnipotentis laudem, & gloriam dictorum Vasallos spirituales consolationem, & adolescentium hujusmodi in pietate, Religione, literarumque scientia institutionem in dicto Oppido de Charville aggeribus, & propugnaculis satis superque munito, unam Ecclesiam, quam felicibus auspiciis Collegiatam Ecclesiam titulo decorari in votis habet, unum Collegium, in quo viros summae eruditionis introduxit praecclaro, ac celebri edificio construi fecit, & ut voti sui hujusmodi compos effici queat, quatuordecim Canonicatus, & totidem Praebendas Secularis, & Collegiatam Ecclesiam loci de Rosoir Laudunen. Dioecesis, quam, & in ea triginta duos Canonicatus, & totidem Praebendas ejus Majores, & antecessores fundaverint, eosque reddito anno ter mille scutorum aureorum dotaverint, maxima cum injuria temporum, & bellorum illis in partibus superioribus annis gestorum, dictus locus de Rosoir ita destructus fuerit, ut vix decem, aut duodecim Canonici in eo habitare possint, alii vero in locis circumvicinis in maximum divini cultus detrimentum dictis decem, aut duodecim Canonicis residentibus divina inibi officia dumtaxat peragentibus morari cogantur, provida nostra dispositione supprimiti, & extingui, illorumque fructus, & proventus mensa Capitulari Ecclesiae erigenda applicari, & appropriari desiderat.

Causa erigenda Ecclesiae de Charville in Collegiatam.

Ducis Nivernensis hac favore petiit.

Paulus Remensi Officiali facultatem illius erigendi cum Canonicatus tribuit.

Derogatur obstantibus.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Y y 2 iam

siam ab eodem Carolo Duce, ut praefertur, noviter erectam in secularem, & Collegiatam Ecclesiam sub Invocatione eidem Carolo benevifa cum mensa Capitulari, sigillo, arca communi, aliisque Collegialibus insignibus, & ad instar altarum secularium, & Collegiarum Ecclesiarum, ac in eam unum Decanatum, qui inibi prima, & principalis Dignitas existat, pro uno illius Decano, qui inibi caput, & Superior sit, ac illius Canonicos juxta ejus praerogativam praecedat, ac novem Canonicatus, & totidem Praebendas pro novem Canonicis, qui in dicta nova Collegiata Ecclesia Capitulum constituant, ac tam Decanus, quam omnes novem Canonici praedicti apud eam personaliter resideant, horasque tam diurnas, quam nocturnas, ac Missam Conventualem, ceteraque divina officia solita, & consuetum cum mentis devotione, & attentione, servataque disciplina Ecclesiastica ad instar aliarum Collegiarum Ecclesiarum hujusmodi decantent, recitent, & celebrent, illisque intersint, & alias dictae novae Collegiatae Ecclesiae in divinis laudabiliter deserviant perpetuo, sine alienius praedictio, auctoritate nostra, etiam, & instituas.

Arque unien-
di quatuor-
decim Cano-
nicatus Eccl-
esiae de Rosoir.

§.4. Illisque sic erectis, & institutis quatuordecim Canonicatus, & totidem Praebendas dictae Ecclesiae de Rosoir, qui de Jurispatronatus dicti Ducis ex fundatione, vel dotatione hujusmodi existant, ac quorum singulorum omnium fructus, redditus, & proventus viginti quatuor, computatis vero distributionibus quotidianis quadraginta ducat, auri de Camera similium secundum eximilationem praedictam valorem annuum ut dictus Carolus Dux asserit, non excedunt, cum illos primo loco per cessum, etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu quamlibet aliam dimissionem, vel amissionem, seu privationem, illos ad praesens obtinentium, aut alias, quando etiam apud Sedem Apostolicam, seu etiam in quocumque, vel quibuscumque ex mensibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti, ac dictae Sedi per quascumque Constitutiones Apostolicas, vel Cancellariae Apostolicae regulas editas, & edendas, seu alias quomodolibet reservatis, & reservandis, aut locorum Ordinariis, & aliis Collectoribus per eandem, vel alias Constitutiones Apostolicas, seu dictae Cancellariae regulas similiter editas, & edendas, aut literas alternativarum, vel quaevis alia privilegia, & indulta Apostolica, seu alias quomodolibet per dictam Sedem concessis, & impofterum concedendis, aut etiam de jure communi, vel particulari, seu alias quocumque modo competentibus, & competituris, ac alias quomodocumque, & ubicumque vacare contigerit, etiam ipsi, aut eorum aliqui jam ad praesens vacent, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta; Ipsique quatuordecim Canonicatus, & Praebendae dispositioni Apostolicae specialiter, vel generaliter reservati existant, &

super eis inter aliquos lis, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendat indecisa, illorumque, ac singulorum eorum nomina, titulos, denominationes, essentiam, & naturam etiam perpetuo, dicta auctoritate, suppressas, & extinguas, illorumque sic suppressorum, & extinctorum Decimas, & Primitias, si quas habeantur, proprietates, res, census, & bona, eorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque ex nunc, prout ex tunc, & contra, cum primum illos, & eorum singulos vacare contigerit, ut praefertur, Mensae Capitulari dictae noviter erectae Ecclesiae similiter perpetuo applices, & appropries; Ita quod si suppressionem, extinctionem, & applicationem, ac appropriationem hujusmodi per te vigore praesentium fieri contigerit, postquam factae fuerint, liceat illius Decano, & Canonicis pro tempore existentibus per se, vel alium, seu alios eorum, & dictae Mensae Capitularis nominibus propria auctoritate corporalem, realem, & actualem possessionem Decimarum, Primitiarum, proprietatum, rerum, census, & honorum hujusmodi cum omnibus iuris, & pertinentiis suis libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac deductis in primis, & ante omnia trecentis, quae in dictae noviter erectae Ecclesiae fabricam, ac paramentorum, & ornamentorum, & aliarum rerum, illiusque Sacrificae necessarium emptioem, ac luminarium usum, & aliorum onerum ei pro tempore incumbentium supportationem expendantur, nec non quingentis, & quinquaginta scutis aureis, ex quibus Decanus centum, & singuli Canonici praedicti quinquaginta scuta aurea similia pro Decanatu, nec non Canoniatum, & Praebendarum hujusmodi dotibus habeant, reliqua vero omnia Decima, Primitiae, res, census, bona, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta hujusmodi in usum distributionum inter Decanum, & Canonicos praedictos apud dictam noviter erectam Ecclesiam pro tempore residentes, & horis Canonicis, aliisque divinis officiis suis loco, & tempore in eadem noviter erecta Ecclesia celebrandis personaliter interessentes dumtaxat juxta providam dispositionem ab eodem Carolo Duce cum interventu Ordinarii loci desuper faciendam dividenda, & repartienda, & per eos lucrificanda absentium, aut non residentium pro uniuscujusque rata portione infirmitatis, aut alio legitimo impedimento, de quo docere debeant, cessantibus, aliis praesentibus, & praedictis divinis officiis, ut praefertur, personaliter interessentibus pro uniuscujusque rata accrescant, & accrescere debeant, convertere, Diocessani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita.

§.5. Et insuper dictae noviter erectae Ecclesiae,

Capitulo eorum Ca-

pitulorum... privilegia concedit.

Et facultatem specialis edicti Constitutiones.

Duci vero Nivernensi Juspatronatus & praesentium ad Decanatum, & Canonicatum.

clesiae, illiusque Decano, necnon Canonicis pro tempore existentibus, eorumque Ministris, familiaribus, & personis, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, antelationibus, favoribus, praerogativis, indulgentiis, concessionibus, aliisque gratis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus aliae seculares, & Collegiatae Ecclesiae illarum partium, illarumque Capitula, & Canonici de jure, privilegio, usu, consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi pariter, & pariformiter, ac aequae principaliter absque ulla proferenda differentia in omnibus, & per omnia, ac illa nominatim, & expresse per praesentes concessa, & impertita forent, etiam si talia existant, quae specialem, & individuum requirant mentionem, & sub generali expressione non comprehendantur, etiam uti, frui, potiri, & gaudere.

§.6. Ac pro suis, & dictae noviter erectae Ecclesiae, & personarum ei pro tempore in divinis deserventium feliciore regimine, & salubri directione, quaecumque Constitutiones, Ordinationes, Statuta rationabilia, & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus Apostolicis minime contraria, nec sub ullis revocationibus comprehensa, ac alias recta, & utilia ab Ordinario tamen examinanda, & approbanda condere, & condita toties, quoties opus fuerit, immutare, limitare, corrigere, & interpretari, ac prout rerum, & temporum qualitates exegerint, ipsaque occasio se se exhibuerit, alias Constitutiones, Ordinationes, & Statuta, quoties eis ita videbitur expedire, praevius tamen examine, & approbatione hujusmodi, de novo edere, ac tam illa, quam prius edita limitare, corrigere, reformare, alterare, penitusque abrogare, & ad eorum observationem singulos de gremio dictae noviter erectae Ecclesiae per subtractionem fructuum, & distributionum Decanatus, ac singulorum Canoniatuum, & Praebendarum hujusmodi obligare possint, & valeant, eadem auctoritate nostra de speciali gratia indulgeas.

§.7. Praeterea eidem Carolo Duci, ejusque Successoribus dicti Oppidi de Charville Dominis in temporalibus pro tempore existentibus Juspatronatus, & praesentandi personas idoneas ad Decanatum, & singulos Canonicatus, & Praebendas vigore praesentium erigendos hujusmodi, quoties illos, & eorum quemlibet similiter per cessum, etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem, aut privationem illos, & illorum singulos pro tempore obtinentium, aut alias quomodocumque, seu in quocumque, seu quibuscumque ex mensibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti, & dictae Sedi per eandem Constitutiones Apostolicas, seu dictae Cancellariae regulas edi-

tas, & edendas, seu alias quomodolibet reservatis, vel reservandis, aut locorum Ordinariis, vel aliis Collatoribus praedictis per eandem, vel alias Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariae praedictae Regulas similiter editas, & edendas, seu literas alternativarum, aut quaevis alia privilegia, & indulta Apostolica, seu alias quomodolibet per dictam Sedem haecenus concessis, & impofterum pariter concedendis, aut etiam de jure communi, vel particulari, seu alias quocumque competentibus, & competituris, ac alias quomodocumque, quando cumque, & ubicumque vacare contigerit, loci Ordinario, seu ejus Officiali pro tempore existenti ad praesentationem eandem in Decanatu, ac singulis Canonicatibus, & Praebendis per praesentes erigendis praedictis instituendas, etiam perpetuo dicta nostra auctoritate reserves, concedas, & assignes; Ita quod non censetur dicto Carolo Duci reservatum Juspatronatus vigore praesentium ad Decanatum, ac novem Canonicatus, & Praebendas erigendos hujusmodi, nisi quantum dicto Carolo Duci ad quatuordecim Canonicatus, & Praebendas suppressendos idem Juspatronatus ex fundatione, vel dotatione legitime competat, illudque coram Te verificatum fuerit; & non alias, nec alio modo decernendo Juspatronatus, & praesentandi hujusmodi Laicorum Nobilium dicto Carolo Duci, ac futuris patronis praedictis non ex privilegio Apostolico, sed ex veris primava reali, actuali, integra, & omnimoda fundatione, & perpetua dotatione laicali ex bonis mere patrimonialibus etiam laicalibus dumtaxat competere, & ad illos pertinere, ac ut tale sub derogatione Juspatronatus ex privilegio Apostolico nullatenus umquam comprehendendi, nec illi ullo umquam tempore quocumque pretextu, & ex quavis causa quantumvis urgenti, & necessaria per quoscumque Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac Nos, & Sedem praedictam, aut illius Legatos de latere, Nuncios etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, seu cujusvis intuitu, & contemplatione derogari, aut derogatum censeri posse, neque debere, ac quascumque collationes, provisiones, Commendas, praesentationes, institutiones, & alias dispositiones de Decanatu, & singulis Canonicatibus, & Praebendis noviter erectis praedictis, ut praefertur, vacantibus quibusvis personis alias, quam ad fundationem dictorum Patronorum, etiam cum speciali, & expressa derogatione Juspatronatus hujusmodi pro tempore factas, processusque desuper formatos, ac inde sequuta, & sequenda quaecumque nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti esse, & fore, & pro nullis, & infectis haberi, & censeri debere, nec jus, aut coloratum titulum possidenti cuiquam tribuere, vel per illa acquiri.

§.8. Ac praesentes literas ab omnibus, & singulis, quos illa concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari debere; Sicque ab omnibus,

Clausula praesentium praeservativa.

C X X I X.

bus, & singulis ceteri, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio ceterarum

§. 9. Non obstantibus Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, ac, scilicet: Bonifacii Papa VIII. Prædecessoris nostri, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ de Rosoir juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiæ de Rosoir, ac dilectis filiis illius Capitulo, Canonicis, aliisque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliqui Apostolica prædicta, vel alia quavis auctoritate in dicta Ecclesia de Rosoir in Canonicos sint recepti, vel ut recipiantur insistant, seu si super provisionibus sibi faciendis de Canonicatibus, & Præbendis dictæ Ecclesiæ de Rosoir speciales, vel alii Beneficii Ecclesiasticis in illis partibus generales dictæ Sedis, aut Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum: quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde sequuta quæcumque ad dictos quatuordecim Canonicatus, & Præbendas volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequationem Canonice, & Præbendarum, seu Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quoruncumque tenoribus existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in eisdem literis mentio specialis.

Dat. die 17. Junii. 1609. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo octavo, quartodecimo Kalendas Februarii Pont. nostri Anno IV.

Reservatio juris patronatus, & præsentandi personas idoneas ad Metropolitanas, & Cathedrales Ecclesias, & Monasteria etiam consistorialia, in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, pro Philippo III. Rege, & ejusque Filio.

Charissimo in Christo filio Nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili Noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Tantus est devotionis tue erga Nos, & Apostolicam Sedem affectus, talisque in te fidei Catholice fervor, & propaganda ardor, ut non immerito, quæ tibi, tuisque Progenitoribus a Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostri concessa fuerant, eadem Nos Successoribus tuis, etiam libenter indulgeamus, firmamque in Domino spem concipientes, quod Successores tui, gratia sibi assistente divina, paterna, & avita sequentes exempla, paribus etiam præfulgebunt meritis.

Philippus Rex de Apostolica Sede optine merit.

§. 2. Alias siquidem Ecl. rec. Clemens Papa VII. Prædecessor Noster, clar. mem. Carolo V. Romanorum Imperatori tunc in humanis agenti. Avo tuo, ob ejus præclara in eadem Sedem merita, de tunc existentium Fratrum suorum S. R. E. Cardinalium Consilio, jus patronatus, & præsentandi personas idoneas ad Cathedrales, & Metropolitanas Ecclesias in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, & Insulis, quorum Rex, & Dominus in temporalibus idem Carolus Imperator tunc existeret, consentientes, quoties illas vacare contingeret, quamdiu idem Carolus Imperator viveret reservavit, atque concessit.

Clemens VII. Carolo V. jus nominandi de quo in Rubrica, concessit.

§. 3. Et deinde rec. me. Sixtus Papa V. etiam Prædecessor Noster, clar. similiter mem. Philippo Genitori tuo, quamdiu ille viveret, & illo vita functo, tibi similiter, quamdiu viveres, jus patronatus, & præsentandi personas idoneas sibi, & pro tempore existentibus Romanis Pontificibus Successoribus suis ad præsentationem hujusmodi præficiendas, ad quascumque Cathedrales, etiam Metropolitanas Ecclesias, ac quæcumque Monasteria, etiam Consistorialia in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis prædictis, ac illorum Insulis constitentia, quoties illas, & illa quovis modo, & ex quoruncumque, & ex S. R. E. Cardinalium personis vacare contingeret, etiam concessit, & assignavit, prout in Clementis, & Sixti Prædecessorum literis desuper confectis, plenius continetur.

Quod Philippo II. concessit Sixtus V.

§. 4. Cum autem, sicut tuo nomine Nobis nuper expositum fuit, Tu plurimum cupias, dilectissimo filio nobili puero Philippo Hispaniarum, & eorundem Regnorum, & Insularum Principi, nato tuo, &

Philippus III. idem privilegium Philippo IV. filio suo concessit peti.

præterea alteri, tantum in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, & illorum Insulis legitimo Successori, simile Indultum per Nos concedi, Nobis idcirco humiliter supplicari fecisti, ut votis tuis in præmissis annuere de benignitate Apostolica dignemur.

Concedit Paulus.

§. 5. Nos igitur dictarum literarum tenores præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex nunc, prout postquam tu viam universæ carnis ingressus fueris, eisdem Philippo Principi, & alteri tantum in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, & illorum Insulis legitimo Successori, itaut personam Philippi, & alterius legitimi Successoris prædicti, hæc Nostra reservatio, & concessio non egredietur, sed duabus tantum personis prædictis suffragetur, quamdiu illi vixerint, jus patronatus, & præsentandi personas idoneas Nobis, & pro tempore existentibus Romanis Pontificibus Successoribus Nostri, ad præsentationem hujusmodi præficiendas ad quascumque Cathedrales, & Metropolitanas Ecclesias, & quæcumque Monasteria etiam consistorialia in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis prædictis, ac illorum Insulis constitentia, quoties illas, & illa quibusvis modis, & ex quoruncumque etiam S. R. E. Cardinalium personis vacare contingerit, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, similiter reservamus, concedimus, & assignamus.

Clausula.

§. 6. Decernentes quascumque provisiones, & alias dispositiones de Ecclesiis, & Monasteriis prædictis, postquam tu e vita decesseris, alias quam ad Philippi Principis, & alterius tantum legitimi Successoris prædictorum, ut præsertim, præsentationem, pro tempore quomodolibet faciendas, & inde sequuta quæcumque nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, & esse irritumque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio ceterarum.

§. 7. Non obstantibus quibusvis generalibus, vel specialibus Cathedralium, Metropolitanarum Ecclesiarum, ac Monasteriorum prædictorum reservationibus, seu affectionibus, necnon Cancellariæ Apostolicæ regulis editis, & edendis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum prædictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam quavis clausulas, & reservationes in se continentibus per eosdem Prædecessores, ac Nos, & Sedem eandem quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, & forma in illis tradi-

ta observata inferrentur, & exprimerentur, pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Hæc concessio iuri, si quod Philippus habet, non præjudicat.

§. 8. Per præsentibus autem in juris patronatus, si quod ipsdem Philippo Principi, & alteri legitimo Successori prædicto competere poterit, ad Metropolitanas, & alias Cathedrales Ecclesias, & Monasteria prædicta Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnorum hujusmodi, ratione illorum foundationis, seu recuperationis a manibus inimicorum, vel per privilegia Apostolica, quæ nihilominus valere, & in suo robore permanere volumus, aliquid innovare, seu minuire non intendimus, cum intentione Nostræ fuerit Majestatem tuam novis favoribus prosequi, non autem tollere ea, quæ sui juris sunt.

Dat. die 7. Aprilis 1609. An. IV.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 7. Aprilis 1609. Pontificatus Nostri Anno IV.

C X X X.

Unio Monasterii de Claraco Agennen. Diocesis Basilicæ Sancti Joannis Lateranensis.

Es Reg. in Secret. Bre.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Sacra Petri Sede superna dispositione constituti, licet ad singulas Ecclesias, ut spiritualibus proficiant incrementis, per vigili curâ continuo nos deceat esse intentos, circa Lateranensem tamen Ecclesiam, quæ inter ceteras Urbis, & Orbis Ecclesias tam ejus, cujus dedicata est nomine, quam Pontificum dignitate præcipuo decore refulget tanto amplius, ut in ea divini vigeat cultus amplitudo, quam ipsius Ecclesiæ cura, & sollicitudo Nobis tanquam ejus Pastori specialius est commissa, vigilare, & quorum merita more progenitorum suorum in nostra, & Apostolica Sedis conspectu clarere dignoscuntur, Catholicorum Principum, ac Regum Illustrum, votis, quæ ad dictæ Ecclesiæ decorem, & Ecclesiasticarum personarum inibi Altissimo divinas laudes per solventium commoditatem cedere dignoscuntur, favorabiliter annuere, nec non ea, quæ inter ipsos Reges, & personas media concordia emanarunt, libenter amplecti Nos convenit, prout circumstantiis undique pensatis in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Exordium.

§. 1. Sane nuper charissimus in Christo filius Noster Henricus Francorum Rex Christianissimus Nobis exponi fecit, & sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Capituli, & Beneficiorum, ac

Clem.

(a) Hanc Constitutionem quævis Anno Primo Pauli Pontificis daturam, hoc tamen loco possimus, cum nunc primum ad manus Nostræ deveniret.

Francis Rex per penurias nonnullas Capituli Lateranensis asservaverant.

Clericorum Ecclesie Lateranen., nec non Antonii Trilach clerici petitio continebat, quod cum alias dilecti filii Capitulum, & Canonici, Beneficiati, & Clerici Ecclesie Lateranen. nonnullas pecuniarum summas, seu redditus annuos a charissimo in Christo filio Nostro Henrico Francorum, & Navarrorum Rege Christianissimo per Francorum Reges d. Henrici Regis Antecessores d. Ecclesie relictos, & a pluribus annis non percipulos, & forsitan alia quamplurima preterderent, & de eis non satis superque constaret, predictus Henricus Rex animam benevolam, quem Canonici, Beneficiati, & Clerici Ecclesie huiusmodi in eius personam, & Francorum Reges omni tempore, & loco testificati fuerant, recognoscere, & in illos sue liberalitatis dexteram, ut ipsi in posterum pro eo preces Altissimi mitterent, extendere, & animam suam erga dictam Ecclesiam magis atque magis propensam, & devotionis, quam erga Sanctam Sedem Apostolicam gessit, & gerit, effectum exhibere, simulque vestigiis suorum Antecessorum, predictorum, qui dictam Ecclesiam summa, & peculiari devotione semper sunt profecti, in hanc volens, seu ex certis aliis causis adductis cum dictis Capitulo, Canonici, Beneficiati, & clericis, seu illorum deputato, vel deputatis ad hanc sub Nostro, & dicta Sedis beneplacito devenit transactionem, videlicet: quod dictus Henricus Rex unioni, annexioni, & incorporationi Monasterii Abbatis nuncupati de Claraco Ordinis Sancti Benedicti Agennen. Diocesis, ad quod, illius vacatione pro tempore occurrente, nominatio persona idonea ad dictum Henricum Regem in vim concordatorum inter Sedem Apostolicam, & clarum Franciscum Primum Francorum Regem super nominatione personarum sub certis inibi expressis modis ad Monasteria Regni Francie pro tempore vacan. promovendarum per Regem Francie pro tempore existen. facien. initorum, spectare dignoscitur, dicta Ecclesie, seu illius Mensa Capitulari Apostolica auctoritate faciendis, ita quod administratio honorum ipsius Monasterii, in quo nulli Monachi expressis, profecti reperiantur, cujusque Ecclesia, aliaque edificia ob bellorum, que in illis partibus superioribus annis vigerant, tumultus magnum detrimentum perpeffa, & fere diruta fuerant penes prescriptum Capitulum remaneret, ipsiq; Capitulum possent ejusdem Monasterii fructus, redditus, & proventus propria auctoritate per unum, vel plures eorum Procuratorem, vel Procuratores ad id specialiter, pro tempore deputandum, seu deputandos, nullis desuper requisita licentia, percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem, modo, & forma tantum infrascriptis distribuendos, convertere, & non alias consentiret, suumque consensum, vel assensum desuper preffaret, reservata tamen Antonio, qui nominationi alias per predictum Henricum Regem per suas Patentes literas de ejusdem Antonii persona ad dictum Monasterium

Quibus non perfoliis Henricus IV. cum illo transactio non inie.

Consentens, ut illi unum Monasterium de Claraco.

certo tunc expresso modo vacans facte literis Apostolicis desuper non expeditis, in manibus predicti Henrici Regis cesserat, pensione annua ab omnibus oneribus, & impositionibus libera, & exempta duorum millium librarum Turonen. super dicti Monasterii fructibus, redditibus, & proventibus predicto Antonio, quoad viveret, persolvenda, prout per Diploma Regium manu dicti Henrici Regis subscriptum constare dicitur. Et cum per Diploma predictum inter alia caveri dicitur, quod huiusmodi unio, annexio, & incorporatio cum conditionibus, que inter Ven. Fratrem Nostrium Franciscum Episcopum Sabinen. S. R. E. Cardinalem de Gioiosa nuncupat. negociorum ipsius Henrici Regis, ac Galliarum apud Nos, & Sedem predictam Protectorem, nec non dilectum filium Philippum, Bethunes ipsius Henrici Regis etiam apud Nos nuper Oratorem, ac Capitulum, Canonicos, nec non Beneficiatos, & Clericos predictos convenirentur, & staterentur, fieri deberent: Et propterea Franciscus Episcopus, & Cardinalis, ac Philippus Orator, nec non Capitulum, Canonici, Beneficiati, & Clerici predicti inter se convenierunt, seu transegerunt, quod una inter omnes Canonicos, Beneficiatos, & Clericos dicta Ecclesie Lateranen. Titulares, & de Massa Capitulari illius participantes iuxta uniuscuiusque ratam ex aliis dicta Ecclesie, & illius Mensa fructibus, & obventionibus eos tangen., & observatam ejusdem Ecclesie consuetudinem: Altera vero medietas omnium fructuum, reddituum, & proventuum dicti Monasterii inter octo ipsius Ecclesie Lateranen. Canonicos per dictum Henricum Regem, ejusque successores Francorum Reges pro tempore existentes tantum nominandos, & non inter alios Canonicos Ecclesie Lateranen. huiusmodi non nominatos, ultra distributiones, dd. octo Canonicos pro tempore nominatos ex altera fructuum medietate huiusmodi tangentes equaliter, & proportionabiliter respective dividerentur, & repartirentur: Et ipsi octo Canonici per Henricum, & ejus successores Reges nominati, eandem portiones permutate, seu in alios transferre, vel pensionem super ipsis tantum, vel super eis, ac etiam eorum Canonicatum, & Præbendam fructibus simul reservanda consentire nullatenus unquam possent, sed ille semper, & omni tempore ab omni onere, & impositione, etiam Apostolica auctoritate, vel proferentio Ecclesie Lateranen., aut Capituli predictorum prorsus remaneret, & ita libera, & exempta sub Henrici, & ejus successorum Regum predictorum dispositione, & concessione, non autem Capituli, seu Canonico- rum pro tempore existentium huiusmodi portiones obtinentium, vel Romani Pontificis quandocumque existentis, aut Sedis predicta omnino essent, aut esse censerentur. Quodque dilectus filius Joannes Baptista Elicon a ejusdem Ecclesie Lateranen. Canonicus, qui eidem Henrico Regi gratus, & acceptus existit, ut duplici honore

Sub conditionibus, super quibus Regi Orator, & Capitulum, convenient.

Conventum quo fit, ut fructus dividantur inter Capitulum, & octo Canonicos per Regem nominandos.

ex predicti Regis Henrici benevolentia frueretur, duas portiones haberet, itaut ejus vita durante predicta medietas fructuum non in octo dumtaxat, ut praefertur, sed in novem equalibus portionibus divideretur, ex quibus dictus Joannes Baptista duas perciperet: post vero illius obitum predicta portiones octo essent, nec ex tunc alicui Canonico duplex portio assignaretur, distulque Joannes Baptista ex altera medietate fructuum inter omnes distribuendorum duplicem portionem haberet, nempe tantundem, quantum duo alii Canonici ejusdem Ecclesie Lateranen. ex ipsa medietate perciperent, & huiusmodi prerogativa, alteri, eo vita functo, non concederetur, ac ipsi Capitulum, & Canonici, nec non Beneficiati, & Clerici Ecclesie Lateranen. huiusmodi tunc, & pro tempore existentes perpetuis futuris temporibus ad Altare Majus ejusdem Ecclesie Lateranen. quolibet anno per Canonicum una cum Diacono, & Subdiacono paratis, ac omnibus ipsius Ecclesie Lateranen. stipendiatis Cantoribus duo solemnia Officia unius magnæ, seu decantatae Missæ, pro quolibet unum videlicet in die festivitatis Sanctæ Lucie, que dies Natalis ipsius Henrici Regis existit, de festo ejusdem S. Lucie, vel alio Galliarum Protectori apud Sedem predictam pro tempore existenti beneficio pro dicto Rege ejus vita durante, & post ejus obitum pro Rege Francorum pro tempore Regnante, & Regni Galliarum felici, ac prospero statu, & gubernio: Alterum vero officia huiusmodi die 8. Commemorationis Defunctorum videlicet die 9. Mensis Novembris, in qua festum Sancti Dionysii celebratur, pro Francorum defunctorum, & signanter Henrici Regis huiusmodi animarum salute, & refrigerio, & præter hæc duo Officia solemnia unam Missam quotidianam submissa voce, in Altari dicta Ecclesie Lateranen., & hora a Protectore, seu pro tempore existente, Francorum Regis apud Romanum Pontificem, & Sedem huiusmodi Oratorem etiam pro tempore existen. quandocumque ad id designanda pro ipso Henrico Rege cum oratione pro Francorum Regibus, & una Collecta defunctorum in his diebus, quibus licitum, & permissum esset, pro Anima dicti Henrici Regis refrigerio postquam ipse ab hac vita migrasset: nullo tamen unquam tempore in secretis Canonis Missæ ejusdem Henrici Regis vita durante pro vivis, & eo vita functo, pro defunctis fieri solitis precibus de ipso Henrico Rege prætermissa memoria, seu Oratione celebrare deberent, & tenerentur, & ex illa medietate fructuum inter Canonicos, & Beneficiatos, & Clericos predictos communiter distribuendorum parte centum, & quinquaginta scuta, centum videlicet in eadem festivitate Sanctæ Lucie, reliqua vero quinquaginta scuta huiusmodi eadem die nona Mensis Novembris inter solos præsentis, & divinis officiis personaliter interessentes, reliquis vero absentibus penitus, & omnino exclusis, pro sua cujusque rata quemlibet

Injunctoque Capitulo oratione duas solemniter Missas celebrandi.

Aliis quoque hic designatis que tibus.

ut supra tangente integre, nihilque deducto pro facibus, & Candelis, quæ tam in Altari, quam extra Altare a dictis Capitulo ejus numeri, & ponderis, prout in solemnioribus Missis ipsius Ecclesie Lateranen. consuetum erat, exponi deberent, distribuenda quot annis retinerentur, & asservantur, ex integris vero fructibus præd. Monasterii aliqua portio loci Ordinario benevifa deduceretur, eaque penes Æconomos ad id deputandos remaneret, que etiam inservire deberet pro manutentione aliorum Sacerdotum Regularium, seu secularium, ac aliorum Ministrorum, qui Ecclesie, vel Cappelle, que in loco, ubi dictum Monasterium existit, vel alibi construeretur, divinis inservirent, & iis Officiis, & oneribus satisfacerent, quæ in præd. Monasterio eatenus fundata, & celebrari solita fuisset reperirentur. Dicti vero Capitulum, Canonici, nec non Beneficiati, & Clerici præmissa omnia ex largitione pura, & mera gratia, ac liberalitate dicti Henrici Regis recepisse, & recipere confiterentur, omnesque supra dictas condiciones, concordias, & pacta, ita tamen, quod Henricus, & ejus Successores Francorum Reges predicti reservationi, seu impositioni alicujus pensionis annue super dictis octo portionibus per eosdem octo Canonicos pro tempore nominatos percipiendis, nullo unquam tempore consentirent, acceptare, & observare deberent, & tenerentur, quodque per huiusmodi unionem, annexionem, & incorporationem nullum jus censeretur acquiri eidem Ecclesie Lateranen., sive ejus Archiepiscopo, ac Capitulo super collatione, & provisione Prioratum, aut aliorum Beneficiorum, seu Officiorum tam perpetuorum, quam ad nutum amovibilium a dicto Monasterio dependentium, sive ad illud spectantium, sed nominatio personarum idonearum ad Prioratum Conventuales, & vere electivos ab ipso Monasterio dependentes, ad predictum Henricum, sive ejus Successores Francorum Reges huiusmodi, prout antea, competere, & nisi Prioratus a dicto Monasterio dependens ex tunc primo vacaturus concederetur predicto Antonio in recompensam pro extinctione dictæ pensionis, dictus Henricus Rex consentiret, ut supra unioni d. Prioratus Sacrificæ ejusdem Ecclesie Lateranen. Si vero in huiusmodi pensionis extinctione Prioratus primo vacaturus huiusmodi eidem Antonio concederetur, predictus Henricus Rex unioni, annexioni, incorporationi alterius Prioratus secundo loco vacaturi pro comparandis ornamentis, & suppellectilibus Ecclesiasticis pro dicta Ecclesia Lateranen., & specialiter pro Altare, ut praefertur, designando, consentiret, prout in Transactione, ac Diplomate, nec non conventionibus huiusmodi, ac publico desuper confecto Instrumento plenius dicitur contineri.

Reservata congrua pensione pro inservientibus Ecclesie, vel Cappelle Monasterii.

Additaque sunt nonnullæ aliæ Clausulæ.

Huiusmodi Transactionis consensum per tuit.

1. 2. Quare pro parte Henrici Regis, ac Capituli, Canonico- rum, ac Beneficiorum nec non Clericorum, & Antonii predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus

tenus Transactionem, & conventionem, aliaque praemissa pro illarum subsistentia firmiori Nostro, & dictae Sedis patrocinio communitate, ac alias desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Pastor ratam habet.

§. 3. Nos, in quorum manibus praedicti Capitulum, Canonici, & Beneficiati, ac Clerici, supradictis eorum praetensionibus ad effectum dictae transactionis, & conventionis sponte, & libere cesserunt, quique cessionem huiusmodi duximus admittendam, praedicti Henrici Regis singularem animi benevoli erga Ecclesiam Lateranensem, Capitulum, Canonicos, & Beneficiatos, necnon Clericos praedictos propensionem, ac devotionem huiusmodi non parum in Domino commendantes, ac eosdem Canonicos, & Beneficiatos, nec non Clericos, & Antonium, eorumque, & Capituli huiusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum ferie absolventes, & absolutas fore censentes, nec non verum, & ultimum dicti Monasterii vacationis modum, etiam si ex illo quavis generalis reservatio etiam in corpore juris clausa resultet, ac quacumque unionum, annexionum, & incorporationum Ecclesiae Lateranensis, & Mensae huiusmodi hactenus quomodolibet factarum tenores, illarumque fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos valores, praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, transactionem, & conventionem, aliaque praemissa omnia, etiam in dicto documento contenta, auctoritate Apostolica, tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque respective, & inviolabiliter firmitatis robur adicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, etiam si ad hoc, ut suppleri, vel sanari possint, specialis, specifica, & expressa mentio facienda esset, supplemus.

Monasterium, quae Capitulum Lateranense unit.

§. 4. Et insuper dictum Monasterium, quod cura, & conventu caret, ac cuius fructus, redditus, & proventus ad ducentos florenos auri in libris Camerae Apostolicae taxati reperiantur, quovis modo, & ex cuiuscumque persona, seu per liberam cuiusvis de illo, illiusque regimine, & administratione in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam Commendae juris cessionem, aut Constitutionem fecit: Joannis PP. XXII. Praedecessoris Nostri, quae incipit *Execrabili*, vel assignationem alterius Beneficii Ecclesiastici quavis auctoritate collati vacet, seu ipsius Monasterii cuiusvis personae facta Commenda cesset, etiam, tanto tempore vacaverit, quod ejus provisio iuxta Lateranensem statuta Concilii, aut alias Canonicas Sanctiones ad Sedem praedictam legitime devoluta existat, ab eo consistorialiter disponi consue-

verit, seu debeat, ipsaque provisio ad Sedem praedictam specialiter, vel generaliter pertineat, ac super regimine, & administratione praedictis inter aliquos lis, cuius statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datae praesentium eidem Monasterio de Abbate provisum, aut illud alteri commendatum canonice non existat, cum illis forsitan annexis, & omnibus iuribus, & pertinentiis suis eidem mensae capitulari, ita quod liceat Capitulo, & Canonicis, Beneficiatis, & Clericis praedictis per se, vel alium, seu alios eorum, & dictae Mensae nomine, seu nominibus propria auctoritate corporalem, realem, & actualem possessionem dicti Monasterii, ac annexorum, iuriumque, & pertinentiarum praedictorum libere apprehendere, ac apprehensam perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, iura, obventiones, & emolumenta quacumque, dempta tamen ex eis praedicta portione pro manutentione Praesbyterorum, ac aliorum Ministrorum Ecclesiae, seu Cappellae dicti Monasterii, ut praesertur, pro tempore deservientium quot annis desumenda, percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac in suos usus, & utilitatem modo, & forma praemissis convertere, Dicecesani loci, vel cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita, cum praedicti Henrici Regis ad hoc expressus accedat assensus Apostolica auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

Clause

§. 5. Decernentes Transactionem, conventionem, aliaque illis concernentia, & in dicto documento contenta valida, & efficacia fore, & esse, ac perpetui roboris firmitatem obtinere, ac per eos, ad quos nunc spectat, & pro tempore spectabit, firmiter observari debere, nec ab illis ullo umquam tempore rescindi posse, sed ad illorum omnium observantiam perpetuo obligatos esse, & fore, & ad id censuris Ecclesiasticis, ac pecuniariis poenis cogi, & compelli posse: Siquae ab omnibus, & singulis censeri unionem, annexionem, & incorporationem huiusmodi, praesentibus literas de subreptione, vel obreptione, seu nullitatis vitio, aut intentionis Nostre, vel quopiam alio defectu notari, seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, seu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus eas quodcumque juris, & facti, vel iustitiae, aut gratiae remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus umquam posse, nec eas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, derogationibus, vel aliis contrariis dispositionibus, etiam desuper in genere, vel in specie pro tempore quomodolibet, etiam Apostolica auctoritate factis, & faciendis comprehendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac etiam de novo, & sub quacumque posteriori data per Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, & Clericos Ec-

Ecclesiae Lateranensis, pro tempore existentis, huiusmodi quodcumque eligenda concessa esse, & fore, eisque suffragari debere. Siquae, & non aliter per quoscumque Iudices Commissarios, & Delegatos quavis auctoritate surgentes, ac etiam causarum Palatii Apostolici Auditores iudicari, & definituri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Excoisiois designatur.

§. 6. Quocirca dilectis filiis Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & Agentibus, ac Burdegalen. officialibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta huiusmodi, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici, & pro tempore existentis Francorum Regis, necnon Capituli, & Canonicorum, & Beneficiatorum, necnon Clericorum praedictorum, seu alicuius eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis omnibus, & singulis efficacia defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate Nostra praesentes literas, & in eis contenta praedicta firmiter observari, ac singulos, quos ipsae praesentes literae concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoscumque, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, sententiis, censuris, & poenis ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatione

§. 7. Non obstantibus praemissis, ac pie mem: Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris Nostri, etiam qua cavetur ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis tunc expressis casibus, & in illis ultra unam Dietam a fine suae Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne Iudices a dicta Sede deputati extra Civitatem, vel Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vires suas committere audeant, vel praesumant, ac in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, nec non Nostre, per quam inter alias volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum animum valorem secundum communem estimationem, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus Commissio fieret ad partes, vocatis quorum interest, ac generalis, & novissime celebrati Lateranensis Conciliorum, uniones, annexiones, & incorporationes perpetuas, nisi in casibus a jure praemissis, fieri prohibentis, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Concordatis praedictis, ac Monasterii, & Ordinis praedictorum Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

rum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statum, & consuetudinibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis, illisque eorundemque Monasterii, & Ordinis superioribus, & personis sub quibusvis tenoribus, & formis, & cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, de praedicti Henrici Regis ad hoc expresso accedente consensu, concordatis praedictis, etiam si de illis specialis, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibusvisque: Aut si aliquibus communiter, vel divivim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Clause patentes.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam Nostre absolutionis, confirmationis, approbationis, adiectionis, supplementationis, unionis, annexionis, incorporationis, decreti, voluntatis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Dat. die 11. Octob. 1607. An. I.

Datum Roma apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicae 1607. Quinto Idus Octobris Pontificatus Nostri Anno I.

CXXXI.

Quod unus ex Confratribus Congregationis Joannis Dei nuncupate, in qualibet Domino ejusdem Congregationis ad Praesbyteratam promo veri, & sacramenta administrare possit.

De huius Congregationis institutione habes in Pii V. Constit. CXCV. Licet. Tom. IV. Par. III. fol. 190.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam

Inter alias Nostre Pastoralis sollicitudinis curas, quibus premimur, haec una praecipua est, ut non solum Christi fideles in egestate constituti corporalibus cibis reficiantur, sed spiritualibus praesertim alimentis confortentur.

Exordium.

§. 1. Cum itaque, sicut dilectorum filiorum Vicarii generalis, & Confratrum, Congregationis Joannis Dei nomine Nobis nuper expositum fuit, omnes Domus regulares Congregationis praedictae magna incommoda, & damna patiantur, ex eo quod quadam Constitutione facta, recor. Clementis VIII. prohiberet, quominus fructus huius Congregationis facti in iazentur, mentis

Clementis VIII. prohiberet, quominus fructus huius Congregationis facti in iazentur, mentis

Z z z

mentis Papae Octavi Prædecessoris nostri, data die nona Septembris millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, Pontificatus sui anno Quinto, inter alia Confratribus dicte Congregationis ascensus ad sacros ordines interdictus est, siquidem Presbyteros faculares, qui pauperum in domibus prædictis exceptorum confessiones audiant, & sacramenta ministrant, ac agonizantium animas omnipotenti Deo commendent, habere, valde dispendiosum, & quod deterius est, d. Presbyteri seculares post celebratum ab eis sacrosanctum Missæ sacrificium a prædictis domibus facularibus pro majori parte diei, & nocte tota absint, in maximum præjudicium animarum dictorum pauperum. Ideo Vicarius, & Confratres prædicti Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut aliquibus d. Congregationis Confratribus licentiam sacros ordines suscipiendi, & in illis etiam in Altaris ministerio ministrandi concedere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic autem Pontifex ut non ex dictis Confratribus pro uno quoque homo ad sacros ordines promoveretur concedit.

§.2. Nos igitur piis eorum votis favorabiliter annuere, illosque specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, nec non singulares dicte Congregationis personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, siquibus quomolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum statim solveant, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Quod in qualibet domo dicte Congregationis unus Confrater dumtaxat arbitrio nunc, & pro tempore existentis ejus Congregationis apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectoris, ad omnes etiam sacros, & Presbyteratus Ordines a suo Ordinario, vel de ejus licentia, a quocumque maluerit Catholico Antistite, gratiam, & communionem præfate Sedis habente, ad titulum hospitalitatis hujusmodi promoveri, & promotus in illis, etiam in Altaris ministerio ministrare, dummodo tamen prævio diligenti examine ad hoc idoneus reperiat, neque aliud obstat canonicum impedimentum, & ante sex annos salutem Congregationis hujusmodi regulam professus fuerit, libere, & licite valeat Apostolica auctoritate, tenore presentium licentiam concedimus, & indulgemus.

Nullum tam officium exerceat.

§.3. Utque sic promoti, nullum officium, munus, aut administrationem in dicte Congregatione gerere, aut exercere possint, sed Missis celebrandis, ac Sacramentis ministrandis tantummodo vacare debeant.

Et a Congregatione pulsus, ab ordinem exercitio suspenditur remaneat.

§.4. Et si eorum aliquis suis ita exigentibus demeritis dicte Congregationis habitu postea privari contigerit, ipso facto, & absque ulla declaratione ab ordinem hujusmodi exercitio statim suspensus sit, & esse censetur, eadem auctoritate statuimus.

Claustra præservative, & decretum irritant.

§.5. Decernentes, præfatas literas nullo unquam tempore de suspensionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre, vel

alio quopiam defectu quavis de causa, occasione, aut prætextu notari, vel impugnari, infringi, suspendi, limitari, retractari, aut revocari ullatenus posse, sed semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Sicque, & non aliter, per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, sublata eis, & eorum cui-libet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, ubique judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane decernimus, quid quid secus super his a quoquam &c. attemptari.

Quibuscumque non obstantibus.

§.6. Non obstantibus prædicta, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicte Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Congregationi, illisque Superioribus, & Fratribus, ac quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad effectum omnium, & singulorum præmissorum, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.7. Volumus autem, ut presentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ presentibus adhibetur, si forent exhibitæ, vel ostense.

Dat. die 1. Julii 1609. An. V.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 1. Julii 1609. Pontificatus Nostri Anno V.

CXXXIII.

Quod cujuscumque Ordinis, Congregationis, & Societatis regulares personæ, ad eas tantum recta se transferant Indiarum partes, ad quas ab eorum Superioribus, ad fidem Catholicam prædicandam, sive ecclesiastica sacramenta ministranda delegantur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Accepimus non sine animi nostri molestia, Religiosos, qui Religionis Catholicæ propagandæ, & alias in Vineâ Domini laborandi causa, ad Indiarum partes, & cer-

Legi causa.

CXXXIII.

Monetur Abbas Faldensis, ut nonnullarum Præpositurarum possessionem Decano Ecclesiæ Faldensis restituat.

Ex Regest. in Secret. Aro.

Dilecto Filio Joanni Friderico Abbati Faldensi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Xposuit apostolatu nostro dilectus filius Reynhardus Ludovicus Decanus titius Ecclesiæ Faldensis, quod cum ipse Præposituras Tubla Blaukenayv Montis Sancti Petri, & Montis S. Joannis in eadem Ecclesia pacifice possideret, earum possessione, mandato tuo, privatus fuit, & forsitan, Te nesciente, juris ordine non servato.

Decanus nonnullis Præposituris se privatum querit.

§.2. Cum autem a dilectis filiis nostris Laurentio tituli Sancti Laurentii in Pane, & Perna Blanchetto, & Joanne Garzia tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteris Cardinalibus Millino nuncupatis rem diligenter examinari tam Decano prædicto, quam persona, quæ Tua negotia in Romana Curia gerit, sepius auditis, mandaverimus, iidem Cardinales Nobis retulerunt ex scripturis, juribus, & informationibus tam in jure, quam in facto ab utraque parte datis, dignosci, Te Decanum prædictum a possessione Præpositurarum hujusmodi, Sacrorum Canonum forma non servata, amovisse.

Hoc autem contra Canonum formam prædictam esse dignoscitur.

§.3. Quamobrem cum de tua pietate, & singulari erga Nos, & Apostolicam Sedem devotione non dubitemus, tecum patenter agendum censuimus, & in Domino hortandum, ut ne videaris, quoniam majores minorem opprimere, eidem possessionem earundem Præpositurarum una cum fructibus, emolumentis, rebusque omnibus restituas, eoque in statu, in quo erat, eum reponas, Nos enim deinde, ut juris tramite progrediatur, de jure tuo accurate cognosci, & justitiam summarie ministrari faciemus, Quod si, ut speramus, præliteris, præterquam quod justitiam, & æquitatis cultorem, ac nostrum, & Apostolicæ Sedis obsequentissimum filium Te omnibus re ipsa ostendes, non committes, ut Apostolicum implorare auxilium Decanus iterum compellatur, Nobisque longe gratissimum erit.

Monetur Abbas, ut si ab illis Præposituris restituantur.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 8. Julii 1609. Pontificatus nostri Anno V.

Dat. die 8. Julii 1609. An. V.

Quod

CXXXIV.

Quod cause Hospitalis Mendicantium de Urbe, in secunda instantia, ab uno ex Iudicibus ordinariis Urbis, per Cardinalem illius pro tempore Protectorem eligendo cognoscantur, una cum Notario ejusdem Hospitalis.

Erexit hoc Hospitalis Sixtus V. in sua Constit. LXXXV. Quamvis. Tom. IV. Par. IV. fol. 304. Et jurisdictionem ejus literis in prima instantia cognoscendi, Doctori ab illius Administratoribus deputando concessit. in alia Constit. CXXXIII. Postulat. Tom. V. Par. I. fol. 21.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecto filio nostro Alexandro S. Laurentii in Damaso Diacono. Card. Montalto nuncupato, S. R. E. Vice-Cancellario, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sixtus V. de munitione hospitalis Mendicantium de Urbe dedit facultatem de purandis unum Doctorem in Iudicium causarum illius.

Alias sel. rec. Sixtus Papa Quintus Predecessor noster, indemnitati Hospitalis Pauperum Mendicantium per cum apud Pontem Sixtum nuncupatum de Urbe ereciti, consulere cupiens, inter alia motu proprio, & ex certa scientia sua, perpetuo statuit, & ordinavit, quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus, pro tempore existentes dicti Hospitalis Administratores unum utriusque Juris Doctorem Clericum in Iudicem causarum Hospitalis predicti eligere, seu deputare possent, & valerent.

A eorum sententia semel tantum ad gubernatorem Urbis appellari posse decrevit.

§. 2. Decernentes, quod a pro tempore existentis Doctoris, ut premissis electi, & deputati sententis, semel tantum pro qualibet parte liceret appellare, & alia remedia intentare coram pro tempore existente Urbis Governatore, seu alio Iudice ab ipso Governatore deputando, ei vero parti, que semel appellasset, secundo, vel ulterius sublati esset omnis, & quacumque appellatio, sed duae sententiae conformes plenariam executionem obtinerent, ac si essent tres conformes.

Iste modo Pont. ex caus. sic expressis dat. Cap. de hospitalis Protectori auctoritatem deputandi unum ex Iudicibus ordinariis, ad cognoscendam causas appellationis, adhibito Notario Hospitalis.

§. 3. Cum autem, sicut accepimus Administratores, Officiales, & Ministri predicti, ut expeditionem dictarum causarum in secunda instantia coram Governatore, seu Iudice ab ipso Governatore deputando prosequi possint, registra, & extracta cum magnis expensis conficere, & non nunquam pecuniis ad id necessariis sibi deficientibus, causas ipsas in maximum eorum prejudicium deferere cogantur; Nos propterea eorumdem Administratorum, Officialium, & Ministrorum predictorum indemnitati in premissis consultum esse cupientes, ac illos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, &c. censentes, discretioni tuae, quem rec. mem. Clemens Papa VIII. etiam predecessor noster dicti Hospitalis Protectorem, cum auctoritate, facultatibus, jurisdictione, superioritate, honoribus, & oneribus, aliis similibus

procuratorum Protectoribus, de jure, consuetudine, privilegio, aut alias quomodocumque competentibus, ad tui vitam deputavit, ut aliquem ex Iudicibus ordinariis Urbis, qui omnes, & singulas causas, lites, questiones, & controversias in secunda instantia per appellationem, seu alias a sententis predicti Doctoris coram Governatore, seu eius deputato, vigore predictarum literarum, ut praedicitur, introducat, & quae introduci debereat, firmo remanente Notario per Administratores in prima instantia deputato, audiat, cognoscat, & sine debito terminet, deputare libere, & licite valeat, facultatem, & auctoritatem, Apostolica auctoritate teore praesentium concedimus, & impertimur.

Contra illi derogat.

§. 4. Non obstantibus literis predictis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac d. Hospitalis statutis, etiam juramento roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Iudicibus, & Tribunalibus concessis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis specialis, specifica, & expressa mentio facienda, seu quaevis alia expressio ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro expressis sufficienter, & ad verbum insertis habentes, illis alias &c. permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§. 5. Volamus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si locent exhibite, vel ostensa.

Dat. die 20. Julii 1609. An. V.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, die 20. Julii 1609. Anno V.

CXXXV.

Confirmatio oblationis nonnullarum pecuniarum Regi Catholico, per Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiasticos Regni Siciliae ultra Pharam factae.

Ex Regis in Secret. Breve.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecisti, quod cum nuper dilecti filii tres hominum status, seu tria brachia, Ecclesiasticum, Militare, & Démoniale nuncupata Regni Siciliae ultra Pharam, cujus tu Rex existis, quibusdam rationabilibus de causis eorum animos moventibus, de offerendo tibi, ac dilecto filio nobili viro Joanni Fernandez Pacheco Marchioni Villena, ejusdem Regni Pro-Regi, certas pecuniarum summas donativa nuncupata sub certis terminis,

Ecclesiastici Siciliae pecunias nonnullas Regi offerunt, perfolvendis.

minis, ac modo, & forma exigendas inter se tractaverint, Venerabiles Fratres Archiepiscopi, Episcopi, & dilecti filii Archimandrita, & aliae personae Ecclesiasticae dicti Regni certam ratam sponte sua obtulerunt, & dare statuerunt in parlamenti ordinariis habitis de anno praesenti, ipsique Archiepiscopi, Episcopi, & Archimandrita, ac aliae ecclesiasticae personae eorum ratam hujusmodi, accedente ad hoc Nostro, & Sedis Apostolicae beneplacito, persolvere obtulerunt, & forsitan etiam persolverunt.

Philippus Rex id a Pontifice petiit precat.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, ex eo quod per Lateranense Concilium novissime celebratum, diversaeque alias canonicae sanctiones sub diversis censuris, & poenis caveatur expresse, ne Reges, Principes, & alii Potentatus ab Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis personis ecclesiasticis etiam sponte offerentibus aliquam pecuniarum summam, sive subventionem recipiant, Majestas Tua, ac Tui illius Regni Ministri, nec non dictus Joannes Fernandez Pro-Rex dubitatis, ratam praedictam recipiendo, censuras, & poenas praedictas incurrere, & forsitan incurrisse, & Nobis propterea humiliter supplicari fecistis, pro Tua, & dictorum Ministrorum, ac Joannis Fernandez Pro-Regis conscientiae quiete quatenus praemissis nostram, & hujus sanctae Sedis auctoritatem interponere dignemur.

Praestat Paulus.

§. 3. Nos supplicationibus hujusmodi inclinati oblationi, & forsitan promissioni, nec non solutioni per Archiepiscopos, Episcopos, & Archimandritam, ac alias Ecclesiasticas personas factis pro hac vice tantum nostram, & dictae Sedis auctoritatem interponimus per praesentes, & nihilominus Archiepiscopos, Episcopos, & Archimandritam, ac alios ecclesiasticos personis praedictis, ut ratam hujusmodi per eos, ut praefertur, oblatam, & promissam persolvere, ac Majestas Tua, & Tui Ministri, dictisque Joannes Fernandez Pro-Rex eam petere, & recipere absque conscientiae scrupulo, seu censuratum, & poenarum praedictarum incurfu libere, & licite valeant concedimus, & indulgemus: ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, & Archimandritam, ac alias personas ecclesiasticas, & eorum singulas, quatenus ipsi dictam ratam jam promiserint, aut solverint, nec non eandem Majestatem Tuam, & tuos Ministros, ac Joannem Fernandez Pro-Regem praedictum, si eandem ratam jam perceperint, ab omnibus, & singulis censuris, & poenis propterea quomodolibet incurfis, eadem auctoritate absolvimus, & absolutos fore censemus, & declaramus.

Et ad eas persolvendas Ecclesiasticos singulos tenent declarat.

§. 4. Decernentes, quod omnes, & singuli pensionarii, seu ii, quibus loco pensionum fructus in totum, vel in partem reservati existunt, cujuscumque dignitatis, vel conditionis sint, exceptis tamen Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, ad hujusmodi ratae solutionem in omnibus, & per omnia, perinde ac si nominatim ratam eandem se solutores obtulerint, clausu-

lis, & decretis in literis Apostolicis reservationum pensionum, & fructuum hujusmodi, etiam consistorialiter appositis, etiam quod dictae pensiones ab omni decima, subsidio charitativo, & quovis alio onere tam ordinario, quam extraordinario quavis auctoritate, etiam pro expeditione tam offensiva, quam defensiva contra Turcas, & alios Infideles, ac Reipublica Christianae ab illorum conatibus, defensione, seu inexcogetabili causa, a Romano Pontifice pro tempore existente, etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum instantiam, illorumque contemplatione, & intuitu, etiam motu proprio, & ex certa scientia impositis, & imponendis, aut alias qualitercumque exemptae sint, nequaquam obstantibus, teneantur, & efficaciter adstricti sint, ipsique Archiepiscopi, Episcopi, Archimandrita, & aliae personae, quarum Ecclesiae, Monasteria, & alia beneficia ecclesiastica annuis pensionibus, auctoritate Apostolica, assignatis, gravata, & onerata sunt, ratam pensionariorum suorum, seu eorum, quibus fructus hujusmodi sint reservati, solvere, & illud, quod pro ipsis pensionariis, seu iis, quibus fructus hujusmodi sunt reservati, vere, & realiter, ac quacumque fictione cessante, persolverint sua propria auctoritate postmodum penes se retinere possint, nec propterea sententias, censuras, & poenas in eisdem pensionum reservationibus contentas incurrant.

Contra illi tollit.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore juris clausis, ac literis Apostolicis quibusvis generaliter, vel specialiter concessis, nec non literis reservationum pensionum, & fructuum hujusmodi, ac quibusvis obligationibus etiam in forma Camerae, etiam cum juramento, & censurarum, & mandati executivi susceptione, vel alias desuper factis, etiam de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio, seu quaevis alia expressio habenda sit, & in eis caveatur expresse, quod per hujusmodi clausulas generales etiam specialem mentionem importantes, eis derogatum esse non censetur, aut derogari non videatur, nisi certis modo, & forma in illis expressis, plene observatis; Quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Pauperes ad solutionem cogi posse negat.

§. 6. Ceterum volentes providere, ne pauperes Ecclesiastici ad contributionem hujusmodi graventur, Joannem Fernandez Pro-Regem praedictum hortamur attente, ac in virtute sanctae obedientiae illi mandamus, quatenus eosdem pauperes ecclesiasticos, qui in redditibus annuis nihil, aut parum,

parum, etiam usque ad valorem decem unciarum, scuta viginti quinque monete illius Regni constituen. inclusive habent, ad contributionem predictam, per quoscumque quavis auctoritate fungentes cogi, aut compelli nullo modo permittant.

§.7. Volumus, quod exactio pecuniarum hujusmodi contra personas ecclesiasticas, per personas etiam ecclesiasticas a dicta Majestate Tua, seu dicto Joanne Fernandez deputandas fieri debeat, invocato, etiam si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Quod si secus in aliquo praemissorum factum fuerit, qui contraverint, in penas, & censuras incurrant, perinde ac si predicta litera non emanasset.

§.8. Denique volumus praeterea praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eandem prosum fidem in iudicio, & extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 24. Julii 1609. Pontificatus nostri Anno V.

CXXXVI.

Confirmantur literae Pii V., & Clementis VIII, quibus nonnullae aliae revocabantur concedentes Communitati Bisuntinae, facultatem erigendi Studiorum Universitatem.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Expositum Nobis nuper fuit nomine dilectorum filiorum Nobilissimi Alberti Archiducis Austriae, ac Rectoris, Magistrorum, & Scholarium Universitatis Studii Generalis, nec non majoris Scabinorum, & Consilii Oppidi Dolae Bisuntinae Diocesis, quod cum alias fel. recordat. Pius Papa Quintus Praedecessor Noster dilectis filiis Senatoribus Civitatis Bisuntinae, eorum tunc sibi humiliter porrectis supplicationibus inclinatus, ut in dicta Civitate, & loco ad id convenienti, & apto, unum Collegium Scholasticum, in quo aliquot Praeceptores, seu Doctores, qui inibi publice Theologiam, & jus tam civile, quam canonicum, ac philosophiam, & medicinam profiterentur, ac docerent, sub certis modo, & forma tunc expressis erigendi, & instituendi facultatem concessisset.

§.2. Ipse Praedecessor subinde per eum vicinitate Universitatis Studii Generalis Oppidi Dolae, quod a dicta Civitate octo leucas plus, minusve distabat, & prout asseritur, distat, intellecta, concessionem predictam, ac omnia, & singula in literis desuper confectis, aut conscribendis contenta revocavit, cassavit, & annullavit, prout

in eisdem Pii V. Praedec. super revocatione, cassatione, & annullatione hujusmodi in simili Brevis forma expeditis literis tenoris subsequentis continetur: Pius PP. V. Ad futuram rei memoriam. Etsi ab Apostolica Sede, ad quam de diversis mundi partibus negotiorum multitudo confluit, curis continue plena innumeris, nonnulla interdum ex aliquibus causis per opportunam petentium instantiam concedantur non debet reprehensibile videri, si Romanus Pontifex, ad cujus providentiam pro debito pastoralis officii spectat, quandoque per eum concessa rationabilibus, & a jure non deviantibus causis, maturius, & attentius deinde cognitis revocat, & annullat: praesertim cum scandala inde oriri posse cognoscit, ac rerum, & temporum qualitate pensatis id in Domino conspicit salubriter expedire. Sane cum postquam Nos nuper dilectorum filiorum Senatorum Civitatis Bisuntinae supplicationibus inclinatus, eisdem Senatoribus, ut in dicta Civitate, ac loco ad id convenienti, & apto, unum Collegium Scholasticum cum dote, Ecclesia, vel Cappella, in qua Missae, & alia divina officia celebrantur, ac structuris, aedificiis, cameris, & locis, & dote simili Collegio convenientibus, ac necessariis, in quo aliquot Praeceptores, seu Doctores, qui inibi publice theologiam, & jus tam civile, quam canonicum, ac philosophiam, & medicinam profiterentur, & docerent sub certis modo, & forma tunc expressis erigere, & instituere possent, facultatem, Apostolica auctoritate, concesseramus, seu concedi indulgeramus, intellexerimus, in Oppido Dolensi Provinciae Burgundiae insignem, & antiquam Universitatem Studii generalis, in qua non solum grammatica, & rhetorica, verum etiam logica, philosophia, & theologia, omnesque aliae facultates, ac canonicum, & civile jus hujusmodi leguntur, & interpretantur, & in ea quamplures egregii Doctores resident, existere, quodque si tempore datae concessionis, seu indulgentiae hujusmodi de Universitate predicta notitiam habuissimus, illam nullatenus concessissemus, quia cum dicta Civitas Bisuntina consistat in eadem Provincia Burgundiae, & sicut accepimus, a praedicto Oppido per octo leucas, vel parum plus solum distet ex modica distantia hujusmodi, ac ex aliis justis, & urgentissimis causis Nobis notis ex erectione Collegii hujusmodi gravia, & irreparabilia damna, scandala, malaque, & inconvenientia verisimiliter oriri, ac sequi possent, quae postquam orta, & sequuta forent, illa reparari, & tolli difficile foret. Nos ideo damnis, & scandalis, ac malis, & inconvenientibus hujusmodi obviare cupientes, motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de nostra certa scientia, ac dicta Sedis plenitudine, facultatem, & potestatem, seu illius concessionem predictam, ac omnia, & singula in literis desuper confectis, aut conscribendis contenta, & inde sequuta quaecumque, & si contingeret, Collegium hujusmodi

Quae referuntur.

jusmodi erigi, dicta auctoritate Apostolica, per praesentes revocamus, cassamus, annullamus, & irritamus, ac pro revocatis, cassatis, ac annullatis, ac irritis haberi volumus, & decernimus, ac mandamus: nec non omnibus in dictis literis nominatis, & nominandis, ac executoribus in illis deputatis, & deputandis, ac quibuscumque aliis Judicibus, & personis, ne Collegium hujusmodi erigere, fundare, construere, & dotare, nec erigi, fundari, construere, & dotari facere, ac quibuscumque Doctoribus, Magistris, & quibusvis aliis, ne in dicta Civitate logicam, philosophiam, theologiam, & alias facultates, ac jus canonicum, vel civile hujusmodi legere, interpretari audeant, seu praesumant sub indignationis noxae, & excommunicationis sententia ipso facto incurrenda poena praecipimus, & mandamus, & expresse inhibemus: nec non ipsas praesentes de subreptionis, aut obreptionis, seu quocumque alio vitio, seu defectu notari non posse; Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, ac causarum Palatii Apostolici auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, auctoritate, & potestate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Non obstantibus literis, & aliis praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 23. Octobris 1609. Pontificatus nostri Anno Secundo.

Eisdem facultatem a Sixto V. concessam revocavit pariter Clemens VIII.

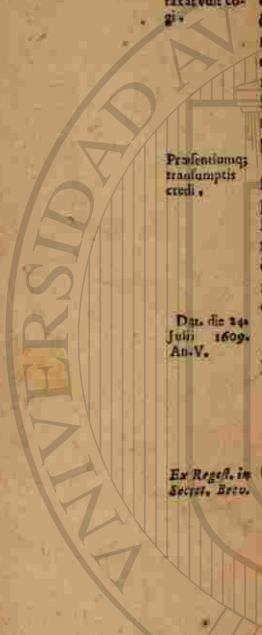
§.3. Successive vero eisdem Senatoribus iterum simili facultate per rec. memor. Sixtum Papam Quintum etiam Praedecessorem nostrum concessa, & postea eisdem de causis a simili rec. mem. Gregorio Papa Decimoquarto pariter Praedecessore nostro literis ejusdem Gregorii Praedecessoris, morte ejus superveniente minime expeditis, revocata, a simili quoque memorie Clemente Papa Octavo etiam Praedecessore nostro alia litera super revocatione ultimo dicta emanarunt, quarum tenor est, qui sequitur: Clemens Papa VIII. ad futuram rei memoriam. Rationi congruit, & convenit honestati, ut ea, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu litera Apostolicae desuper confecta non fuerint, suum debitum sortiantur effectum. Dudum siquidem per fel. rec. Sixtum Papam Quintum Praedecessorem nostrum accepto, dilectos filios Senatores, seu Governatores, ac Communitatem, & homines Civitatis Bisuntinae pro dicta Civitate decore, & ejus populi commoditate, ac bonarum artium scientiis in ea nutriendis, & propagandis summo opere cupere, in dicta Civitate unum Collegium erigi, in quo tam theologia, quam jus civile, & Pontificium, nec non philosophia, & medicina docerentur, idem Praedecessor

non informatus, quod aliqua alia vicina studiorum hujusmodi Universitas instituta existeret, ac proinde solum commodum, quod ex illudis provenire solet, tunc considerans, eorumdem Conservatorum, seu Gubernatorum, ac Communitatis, & hominum supplicationibus inclinatus, illis, ut in dicta Civitate, & loco ad id convenienti Collegium Scholasticum cum Ecclesia, vel Cappella, nec non futuris aedificiis, cameris, locis, & dote simili Collegio convenientibus, & necessariis, in quo aliquot Civitatis Bisuntinae, seu aliunde evocandi idonei, & honesti Praeceptores, seu Doctores, qui inibi publice theologiam, jus tam civile, quam Pontificium, philosophiam, & medicinam profiterentur, & docerent, erigere, & instituere possent, facultatem concesserat, eisdemque Collegii Scholasticum, Rectoribus, & Gubernatoribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, quibus tam alii Urbis nostrae Romae, quam Bononiae Civitatis Universitatum Scholares ad gradus pro tempore promoti, & illorum Rectores, nec non Doctores, & Regentes in eis tam de jure, quam consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur pariformiter uti possent, indulgerat sub certis modo, & forma, tunc latius expressis, prout in suis exinde confectis literis, quas etiam de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut quocumque defectu nullatenus notari, neque sub ullis revocationibus comprehendendi posse, & quoties revocari contingeret, eandem in pristinum statum restitutas censeri, ac ita per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari debere, irritumque, & inane, quidquid secus super his quavis auctoritate attentari contingeret, decernendo, plenius continetur. Successive per praem. Gregorium Papam XIV. etiam Praedecessorem nostrum accepto, quod in Oppido Nolano ejusdem Diocesis, quod insigne existeret, una Studii generalis Universitas tam ex sui antiquitate, quam Doctorum, & aliorum literatorum Virorum abundantanti numero etiam insignis dudum instituta fuerat, in eaque ultra Grammaticam, & Rhetoricam, Logicam, & Philosophiam, & omnes alias facultates Theologia, ac utrumque Jus legerentur, & interpretarentur, ipsamque Oppidum a Civitate Bisuntina non amplius, quam octo leucis, vel circa distaret, ac proinde, & alias Collegium in Civitate Bisuntina non adeo necessarium videretur, immo si ad effectum perduceretur, verisimile esset, quod id sine gravi adeo ipsius Universitatis Dolens praedicio fieri non posset, gravia quoque scandala, atque inconvenientia esse subsequutura: hisque potissimum de causis alias praem. Pius Papa V. similiter Praedecessor noster, postquam in eadem Civitate Bisuntina tale Collegium existerat, seu erigendi facultatem concesserat, eandem facultatem cum inde sequutis revocaverat, de quibus tamen, & hac vicina Universitate

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

A a a

tate

Eos vero qui cogendi sunt ab ecclesiasticis dimittantur.

Præsentium transumptis cedi.

Dat. die 24 Julii 1609. An. V.

Ex Regest. in Secret. Breo.

Pius V. Universitatem Bisuntinam erigi permittit.

Post modum datam facultatem revocavit.

tate predicta in literis ejusdem Sixti Prædecessoris desuper confectis nulla mentio facta fuerat, ac proinde dictæ literæ merito nullæ, & subreptioni censendæ, & revocandæ erant; quibus etiam per eundem Sixtum Prædecessorem acceptis, ac materia hujusmodi per dilectos filios nostros tunc suos Hieronymum Sanctæ Susanna, ac Hieronymum Sancti Petri ad Vincula titulum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales Rosticium, & Rovere nuncupatos coram eodem Sixto Prædecessore exposita, literas predictas, ut ab eisdem Cardinalibus fide digna relatione, dictus Gregorius Prædecessor acceperat, licet plumbatas, & de ejus mandato in plumbo retentas postmodum lacerari mandaverat, idem Gregorius Prædecessor ex dictis, certisque aliis causis urgentibus, atque iustis ei notis, volens scandalis, & inconvenientiis predictis, prout in eo erat obviare, ac Universitatis Oppidi Dolani hujusmodi indemnitati, prout par erat, consulere, earundem literarum tenores pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habens sub datum videlicet die 5. Februarii 1591. Pontificatus sui Anno Primo, Motu proprio, & ex certa sua scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine licentiam, & facultatem erigendi Collegium in Civitate Bisuntina, ac indultum hujusmodi, ac desuper confectas literas, omniaque, & singula alia in dictis literis contenta, auctoritate Apostolica, perpetuo revocavit, penitusque cassavit, annullavit, & viribus evacuavit, ac revocatas, cassatas, & annullatas, viribus evacuatæ, & irritas, nulliusque profus roboris, ac momenti, vel efficacis fore, nec esse, ac pro omnino infectis haberi debere, nec predictis Conservatoribus, seu Gubernatoribus, & Communitati, & hominibus, atque adeo ipsi Civitati Bisuntina, aut Præceptoribus, & Scholaribus predictis, seu quibuscumque aliis in aliquo suffragari, aliasque literas tunc desuper conficiendas nullo umquam tempore etiam, quod Senatores, seu Gubernatores, & alii predicti ad hoc vocati non fuerint, aut alias si ex quavis causa de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, vel intentionis suæ, aut quocumque alio defectu notari, impugnari, aut retractari, seu adversus eas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remediū impetrari nullatenus posse, sed observari, & adimpleri; Sicque per quoscumque Judices etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, irritumque, & inane decernens, quidquid secus super his per quoscumque quomodolibet attentari contingeret. Non obstantibus ejusdem Sixti Prædecessoris, & alius præmissis, nec non Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & privilegiis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, Quibus omnibus latissime ea vice specialiter, & ex-

presse derogavit, ceterisque contrariis quibuscumque. Ne autem de revocatione, cassatione, annulatione, evacuatione, decreto, & derogatione Gregorii Prædecessoris hujusmodi pro eo, quod super illis ejusdem Gregorii Prædecessoris eius superveniente obitu, literæ Apostolicæ confectæ non fuerint, valeat quomodolibet habitari, volumus, & similiter motu simili decernimus, quod revocatio, cassatio, annullatio, evacuatio, decretum, & derogatio Gregorii Prædecessoris hujusmodi, perinde a dicta die quinta Februarii sui sortiantur effectum, ac si super illis dicti Gregorii Prædecessoris literæ sub eisdem diei data confectæ fuissent, prout superius enarratur. Quodque præsentis literæ ad probandum plene revocationem, cassationem, annulationem, evacuationem, decretum, & derogationem predictas ubique sufficiant, nec ad probationem alterius adminiculum requiratur. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die nona Februarii 1592. Pontificatus nostri Anno Primo.

§.4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi Albertus Archidux, ac Rector, Magistri, & Scholares, nec non major Scabinorum, & Consilium predicti pro literarum præsertim firmitate, & indultum, illas per Nos Apostolica auctoritate, confirmari plurimum desiderent; Idcirco Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignarimur.

§.5. Nos igitur Albertum Archiducem, nec non Rectorem, Magistros, & Scholares, ac majorem Scabinorum, & Consilium specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulos a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Pii V., & Clementis VIII. Prædecessorum predictorum literas præsertim, nec non omnia, & singula in eis contenta, quatenus sint in usu, & non revocata, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, Apostolica auctoritate predicta, tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eis quomodolibet intervenerunt, supplemus.

§.6. Decernentes illa valida, firma, & efficacia fore, & esse, suisque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, quid-

Albertus Archidux Austriae hanc revocatoriam literam confirmari peti.

Conficiat Paulus.

Clausula.

UNIV

D

NOM

RALDE

quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non statutis, & consuetudinibus quibuscumque etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die decima Septembris 1609. Pontificatus nostri Anno V.

CXXXVII.

Jubilæum pro Regni Poloniæ necessitatibus, ad divinam opem implorandam.

PAULUS PAPA V.

Universis Christianis fidelibus præsentibus literis inscriptis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Universo gregi Dominico per abundantiam divinæ gratiæ, nullo merito nostro prepositi, sollicitudine, quam omnibus Ecclesiis tenemur impendere, Pastoralis cunctorum Populorum Christianissimum necessitatibus, quantum cum Domino conceditur, consulere assidue conamur. Igitur in Regnum Poloniæ Ecclesiæ Dei partem grandem, & insignem, & Apostolicæ Sedis præcipue dilectam mentis aciem intendentes, ejusque præsentis necessitates divinæ gratiæ auxilium magnopere desiderare cernentes, ut illud efficacius implorari, & uberius a Divina Clementia impetrari valeat, cælestis Ecclesiæ Thesauri, ejus Nos auctore Domino dispensatores sumus, copiosa erogatione pro solita Apostolicæ Sedis benignitate provideri duximus.

§.1. Quapropter omnes Christiani fideles in predicto Regno Poloniæ, aliisque dominiis charissimo in Christo filio Nostro Sigismundo Poloniæ, & Sveciæ Regi illustri subiectis existentes hortamur in Domino, & enixe requirimus, ut quoniam humilium, & mansuetorum semper Domino placuit deprecari, in humilitate cordis ad Deum, conversi continentiam jejunii, instantiam orationis, & elemosinarum pium officium studiosius assument, & in unum propositum devoto omnium corda concurrant, ut propter gloriam Nominis sui fidem Catholicam protegere, & promovere, hæreses extirpare, Principibus Christianis pacem, & veram concordiam largiri, ac Sigismundum Regem predictum prospere dirigere, & protegere, præsentibusque ejusdem Regni Rom. Tom. V. Par. III.

Derogatio contrariis.

Dat. die 10. Sept. 1609. An. V.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Procurator.

Christifideles Poloniæ hortantur, ut jejuniis, & orationibus divinam opem implorant.

gni Poloniæ necessitatibus benigne subvenire dignetur.

§.2. Nos enim de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus meritis minime suffragantibus contulit, Universis, & singulis utriusque sexus Christianis fidelibus prædictis in Civitate Cracoviensi, existentibus, qui in dicta Civitate duas, Cathedralis videlicet, & alteram a Venerabile Fratre Episcopo Cracoviensi designandam Ecclesias, illis autem, qui extra Civitatem prædictam in dicto Regno, & dominiis hujusmodi fuerint, ac si dictus Sigismundus Rex extra hujusmodi Regnum, & dominia erit, eidem Sigismundo Regi, & omnibus illum sequentibus, qui duas alias Ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum Vicariis, seu Officialibus, vel de eorum mandato, & ubi illi non sunt, ab exercentibus curam animarum pariter designandas vere poenitentes, & peccata sua confessi, & sacra Communionem refecti, semel in prima, vel secunda hebdomada post præsentium publicationem, seu postquam ad Ordinariorum locorum, vel eorum Vicariorum, seu Officialium, & ubi illi non erunt, ad curam animarum exercentium notitiam hæc nostra litera pervenerint, devote visitaverint, ibique pro Christianorum Principum concordia hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, & pro præsentibus Regni Poloniæ necessitatibus, piæ ad Deum preces effuderint, & festis quarta, & sexta, ac sabatho primæ, vel secunda hebdomadæ hujusmodi jejnaverint, & elemosynam, prout charitas singulis suggererit, fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, sicut in anno Jubilæi, visitantibus certas Ecclesias intra, & extra Urbem concedi consuevit, tenore præsentium elargimur.

§.3. Regularibus autem personis in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque Christianis fidelibus prædictis, carceris, infirmitatis, vel alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua præstare nequiverint, ut Confessarius, quem ut infra elegerint, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus protogare possint, eaque injungere, que ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus, & indulgemus.

§.4. Cupientes autem eisdem omnes Christiani fideles Thesauri hujusmodi participes fieri; Universis, & singulis utriusque sexus Christianis fidelibus prædictis tam Laicis, quam Ecclesiasticis, Sæcularibus, & Regularibus cujuscumque ordinis, & instituti licentiam concedimus, & facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium, tam sæcularem, quam cujuscumque ordinis regularem ex approbatione a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis,

Fis opera, ut Indulgentiam consequantur, faciendis proponit.

Indulgentiæ que conceduntur.

Legitime impediti qui ea consequi valent.

Facultates Confessariis concedit.

nis, suspensionis, & aliis Ecclesiasticis sententiis, & censuris a iure, vel ab homine quavis causa latis, seu infidelis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis, quantumvis gravibus, & enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis, & Sedi Apostolicae, etiam in literis die Crene Domini legi solitis contentis, atque alias per quascumque Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum Constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis quomodocumque reservatis in foro conscientiae, & hac vice tantum absolvere, & liberare valeant, & insuper vota quaecumque (Religionis, & castitatis exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, in iuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, alisque ejusdem Confessarii arbitrio injungendis. Non intendimus autem per praesentes super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquo modo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, & in pristinum statum restituendi etiam in foro conscientiae, neque etiam iis, qui a Nobis, & Sede Apostolica, aut ab aliquo Praelato, seu Iudice Ecclesiastico excommunicati, seu suspensi, vel interdicti, seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis hujusmodi jubilei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, nullo modo suffragari posse, aut debere.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon regula nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive institutorum regularium, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis, ac formam eorum traditam pro servata habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus, specialiter, nominatim, & expresse ad effectum praesentium derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Ut autem praesentes nostrae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earumdem exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo persone in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis originalibus, si forent exhibitae, vel ostensa.

Contraria tolluntur.

Transumptio- eam inde.

CXXXVIII.

Confirmantur littere Clementis Papae VIII. quibus statuitur, quod Officiales, Provisores, & Vicarii Generales, alique Iudices Ordinarii Episcoporum, Archiepiscoporum, & aliorum Ordinariarum locorum Regnorum Castellae, & Legionis debeant esse in sacris Ordinibus constituti.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Provisionis nostrae debet provenire subsidio, ut jus suum unicuique conservetur.

§. 1. Proinde Nos tenorem quarundam litterarum in forma Brevis sel. rec. Clementis Papae VIII. Praedecessoris Nostri in Secretaria domestica ipsius Praedecessoris receptum ex minuta originali de verbo ad verbum transcribi, & praesentibus adnotari fecimus, pro eo, quod hujusmodi tenore indigere dilecti filii Congregatio Status Ecclesiastici Regnorum Castellae, & Legionis Nobis significarunt: qui quidem tenor talis est, videlicet: Clemens Papa VIII. Ad perpetuam rei memoriam. Ecclesiastici Ordinis dignitati, & decori maxime convenit, ut qui personis Ecclesiasticis, & rerum Ecclesiasticarum in spiritualibus, praesertim administrationi praesentibus, si non solum delata sibi auctoritate suffulti, sed & tali etiam Ordine sint initiati, ut nec indecorum sit, illos ceteris in sacris Ordinibus constitutis personis praesse, nec illis post absoluta eorum officia licitum sit ad laicalia vota, cum Ecclesiastici Ordinis dedecore, pertransire. Hoc sane consilio, primum in Calcedonensi, tum in Nisipalensi Concilio provide statutum fuit, ut Vicarii Episcoporum non Laici, sed Clerici esse deberent: Quinimo, ut accepimus, in Provinciali Synodo Toletana Anno Domini 1566. celebrata, cum non esset expresse decisa, An Vicarius, seu Officialis, aut Provisor Generalis Episcopi, & Iudex Ecclesiasticus in sacris, aut Minoribus tantum Ordinibus constitutus esse deberet, ad tollendam indecentiam, quae inde provenire poterat, ordinatum fuit, ut Iudices Ecclesiastici in sacris Ordinibus constituti esse deberent. Cumque itaque nuper dilectorum filiorum Congregationis Status Ecclesiastici Regnorum Castellae, & Legionis nomine Nobis expositum fuerit, ipsos, supradictis de causis, maxime cupere, ut pro ipsis Satus Ecclesiastici dictorum Regnorum, in quibus Sacerdotum, & Clericorum in sacris Ordinibus constitutorum doctrina, alisque virtutibus insignium, magna, benedicente Domino, copia reperitur, decore, Apostolica auctoritate

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Exordium.

Reconferuntur Clemens PP. littere.

ritate statuatur, ut Officiales, Provisores, & Vicarii Generales eorum Episcoporum, vel Archiepiscoporum, alique Iudices Ecclesiastici, quos in spiritualibus eis praefici pro tempore contigerit, in sacris Ordinibus constituti esse debeant: ac propterea Nobis humiliter fuerit supplicatum, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur. Nos iustis, ac laudabilibus Congregationis hujusmodi petitionibus in praemissis benigne annuere, ac ipsam Congregationem specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ac singulares illius personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodate existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, dictum decretum Concilii Toletani approbantes, ex voto nonnullorum S. R. E. Cardinalium, quibus hoc negotium examinandum, & Nobis referendum commisimus, harum serie, perpetuo statuimus, & ordinamus, ut nullus posthac in perpetuum Officialis, seu Provisor, vel Vicarius Generalis, seu Iudex Ordinarii alicujus Archiepiscopi, vel Episcopi, aut alterius personae jurisdictionem Ecclesiasticam obtinentis in dictis Regnis Castellae, & Legionis muneribus fungatur, aut ad ea munera eligatur, & deputari possit, qui in aliquo saltem ex Ordinibus sacris non fuerit constitutus: Ac propterea Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis jurisdictionem Ecclesiasticam obtinentibus in dictis Regnis Castellae, & Legionis districte praecipiendo mandamus, ne deinceps quempiam in aliquo saltem ex sacris Ordinibus non constitutum in eorum Officialium, Provisorem, aut Vicarium Generalem, seu Iudicem Ordinarium deputent, eligant, assumant, admittant, vel retineant, & nihilominus omnes, & singulas deputaciones, electiones, assumptiones, admisiones, ac dispensaciones ad hujusmodi munera, aut aliquod illorum de quibusvis personis in aliquo sacro ordine non constitutis quomodocumque, & per quoscumque faciendas nullas, & invalidas, ac nullius roboris, & momenti fore, & esse: Sicque per quoscumque Iudices Ordinarios, & Delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, & Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Quocirca dilectis filiis causarum Curiae Camerae Apostolicae Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio nunc, & pro tempore existentibus per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum

praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictae Congregationis, aut interesse habentium fuerint requisiti per se, vel alios solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra praemissa per eos, ad quos spectat, & in futurum spectabit, inviolate perpetuo observari; Contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo. Non obstantibus sel. re. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium, non trahatur, alisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quavisvis Ecclesiarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis Ecclesiarum Praesulibus, aut aliis quibuscumque personis sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, alisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus contrariis quibuscumque: Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possunt per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Coeterum quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca, ubi necesse fuerit, deferri, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod earumdem praesentium transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die prima Februarii 1609 Pont. nostri Anno Nono.

§. 2. Coeterum, ut earumdem litterarum tenor sincerus omnimodum rei, seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eandemque vim, & vigorem dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quem haberent originales litterae praedictae, ac eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur, quomodocumque, & ubicumque sive in iudicio, sive alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac illi pariter stetur, sicut eisdem literis originalibus staretur, si forent exhibitae, vel ostensa. Per hoc autem nullum jus cuiquam de novo acquiri volumus, sed antiquum solummodo conservari.

Confirmantur.

Da-

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 16. Octob. 1609. Pont. nostri Anno V.

CXXXIX.

Moderatio Indulgentiarum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, super collatione Beneficiorum Ecclesiasticorum.

Aliam habemus moderationem Pii Quinti in Constitut. XXIV. Sanctissimus. Tom. IV. Par. II. fol. 312. Ac aliam Gregorii XIV. in Constitut. XLIV. Sanctissimus. Tom. II. Par. I. fol. 317.

Sanctissimus in Christo Pater, & D. Noster D. Paulus Divina providentia PP. V. Provide attendens, quod vacatione beneficiorum Ecclesiasticorum Sedis Apostolicae dispositioni reservatorum, etiam apud illam pro tempore occurrente, ex quibusdam indultis, & facultatibus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, super dispositione beneficiorum huiusmodi, concessis, Sedes ipsa omnium parens, & alumna saepe numero impeditur, quo minus solitam ejus benignitatem erga pauperes, & personas de se benemeritas, ac alias sibi gratas, & acceptas, liberaliter exercere possit.

Moderatio Indulgentiarum S. R. E. Cardinalium super collatione beneficiorum.

§. 1. Volens propterea super his opportuna provisionis remedium, ut par est adhibere, simulque contentione, & litibus, circa facultatum, & indulgentiarum praefatorum interpretationem oriri solitis obviare, sal. recordationis Pii etiam V., & Gregorii XIV. Romanorum Pont. Praedecessorum suorum vestigiis in ea parte inharendo, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, omnia, & quaecumque indulta, concessiones, facultates, & privilegia conferendi quaecumque apud Sedem Apostolicam praefatam vacantia, aut imposterum vacatura Beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia, quomodocumque qualificata, etiam inter quascumque personas litigiosa, ad collationem, provisionem, presentationem, electionem, & quaecumque aliam dispositionem tam dictorum Cardinalium ratione Patriarchalium, Metropolitanarum, & Cathedralium, ac aliarum Ecclesiarum (non tamen earum, quibus in titulum, aut denominationem sui Cardinalatus praesunt, circa quae aliquid de novo disponere non intendit) nec uon Monasteriorum, Prioratum, dignitatum, & aliorum quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, quae quomodolibet obtinent, & imposterum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, & provisio, & quaevis alia dispositio illis ex causa facta per eos cessionis regiminis, & administrationis, seu commendae, aut resignationis Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum huiusmodi Beneficiorum, Apostolica auctoritate reservata, &c. existit, vel imposterum reservabitur, quam etiam alio-

rum quorumcumque inferiorum collatorum, aut collatorum, conjunctum, vel divisum, de jure, privilegio, consuetudine, aut alias quomodolibet pertinentia, ac etiam illa commendandi, & alias de eis disponendi, vel de consensu ipsorum Cardinalium requirendo in provisione eorumdem beneficiorum apud Sedem eandem, ut praefertur, vacantium, per Sanctitatem suam faciendi, & quod sine consensu huiusmodi facte provisiones, aut quaevis alia dispositiones nulla, & irritae sint omnibus, & singulis Cardinalibus praefatis per quoscumque Romanos Pontifices, ac Sanctitatem suam, & dictam Sedem, etiam motu, scientia, potestate plenitudine similibus, & consistorialiter, ac etiam ex partibus inter dictos Pontifices, & Cardinales diversis temporibus factis, firmatis, & juratis, nec non quibusvis onerosis, & aliis causis concessa, ac etiam iteratis, aut multiplicatis vicibus approbata, innovata, & extensa, quibuscumque concepta formulis, ac etiam rescriptis, & aliis attestatis, praefertur, derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacissimis, & insolutis clausulis, etiam vim contractus inducentibus, ac irritanti, & quod sine eorum consensu derogationes pro tempore factae nemini suffragentur, aliisque decretis suffulta, quorum omnium tenores Sanctitas Sua haberi voluit pro expressis, specialiter, & expresse revocavit: literisque Apostolicis desuper confectas, & quoad ea, in quibus illa effectum nondum sortita erant, & deinde sequuta quaecumque cassavit, annullavit, viresque, & effectum de cetero non habere decrevit. Salva tamen remanente facultate consensus per ipsos Cardinales in provisionibus Apostolicis beneficiorum per obitum familiarium continuorum commensalium eorumdem Cardinalium, etiam apud Sedem praedictam vacantium praestandi, iuxta formam Regulae Cancellariae Apostolicae super hoc editae, & in casibus tantum in ipsa Regula expressis. Voluit ulterius, quod eadem beneficia per obitum familiarium continuorum commensalium eorumdem Cardinalium posthac, tam apud eandem Sedem, quam extra Romanam Curiam vacantia, etiam ad aliquid alterius Cardinalis collationem, vel aliam dispositionem pertinere deberent, etiam si tunc cessent aliae Apostolicae reservationes hactenus editae, nihilominus imposterum dispositioni Sanctitati suae reservata censeantur, ita ut in provisionibus talium beneficiorum super expeditionibus literarum illius Cardinalis, cujus tunc familiaris defunctus extitit, si ipse Cardinalis tunc praesens in eadem Curia fuerit consensus omnino requiri debeat, non autem beneficia huiusmodi, etiam eodem Cardinali ab ipsa Curia absente, seu praesente, vel alias conferre, impedito ad collationem, seu quamvis aliam dispositionem Cardinalis ordinarii collatoris ullo modo pertineant, neque ejusdem Cardinalis ordinarii collatoris, etiam in dicta Curia tunc praesentis, consensus quoquomodo requi-

CXL.

Locus Columnae S. Laurentii nuncupatus in Civitate Mediolanensi Ecclesiastica privatur immunitate.

Ex Reg. in Scrip. Breu.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Vices illius, qui dilexit iustitiam, & odit iniquitatem, ac propterea unxit illum Deus, Deus ejus praesertim confortibus ejus, quamquam immeriti gerentes in terris, ex debito officii Nostri praecipue debemus scelerum fomenta, cum possumus, omnino prohibere.

Exordium.

§. 1. Nuper siquidem pervenit ad aures Nostras non sine animi Nostri molestia, in Civitate Mediolanensi, non admodum longe ab Ecclesia S. Laurentii locum esse, Columnas ejusdem S. Laurentii nuncupatum ultra triginta passuum intervalli ab eadem Ecclesia distantem, qui quidem locus, quoniam Ecclesiastica immunitate gaudet, ob ejus opportunitatem facinorosorum hominum, ac merita scelerum supplicia fugientium, & Curiae secularis contumacium, receptaculum, & asyllum, non sine pacis publicae, & iustitiae detrimento existit.

Locus Columnae S. Laurentii nuncupatus asyllum facinorosorum est.

§. 2. Quapropter Nos huic malo, quantum cum Domino possumus, pro Pastoralis officii debito providere volentes, & loci praedicti denominationes, situm, confinia, & alias circumstantias, nec non immunitatis huiusmodi privilegiorum, & scripturarum tenores, praesentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, motu proprio, & ex certa scientia Nostri, matureque deliberatione, praedictum locum, Columnas S. Laurentii nuncupatum, ultra triginta passuum intervallum ab Ecclesia praedicta S. Laurentii distantem, videlicet Columnas, Intercolumnas, Apothecas, Domos, Tabernas, Officinas, Viridaria, Curtes, seu Areas, Anditum, seu transitum, per quem ad Plateam praedictae Ecclesiae itur, viam, seu situm inter Apothecas, & Columnas existentem, quae omnia, sicut accepimus continentur intra spatium, quod est a Columnis praedictis ad Plateam ejusdem Ecclesiae exclusive, cujus spatii longitudo tantum, quantum Columnae ipsae praedictae, & ab uno latere ad anditum usque, quo ad Domos Canonicales itur, exclusive, & non ultra extenditur, latitudo vero quoad partem quidem, quae dextrorsum est euntibus a Columnis praedictis prope dictum anditum ad Plateam dictae Ecclesiae ultra quadraginta, & annum, quoad alteram vero partem, quae sinistra est, per eundem anditum ab iisdem Columnis pariter euntibus, & quoad anditum ipsum triginta tria brachia mensura illarum partium non excedit, per dilectum filium Vicarium Venerabilis Fratris Archiepiscopi Mediolanensis in spiritualibus generalem, cum interventu personae per Curiam secularem ejusdem Civitatis deputandae, terminari, auctoritate Apostolica, tenore pra-

Ecclesiastica immunitate destituitur.

Declaratio, quod hoc constitutio extendatur ad indulta de cetero concedenda.

Claustra sublata &c.

Delegatio praetoriorum.

requiritur, Eademque Constitutiones, & Regulas Cancellariae, etiam declaratorias super beneficiis familiarium praedictorum Cardinalium editas, & edendas, tam quoad Cardinales indulta huiusmodi habentes, quam non habentes, atque adeo indulta ipsa ad terminos praesentis Constitutionis reduxit, & moderatus fuit.

§. 2. Insuper statuit, & ordinavit, quod in quibuscumque facultatibus, & indultis, quae deinceps singulis Cardinalibus praefatis, praesentibus, & futuris super huiusmodi beneficiorum, ut praefertur vacantium, & vacaturorum dispositione, aut de consensu ipsorum Cardinalium in provisionibus eorumdem beneficiorum requirendo per Sanctitatem suam, & quoscumque alios Romanos Pontifices Successores suos, dictamque Sedem pro tempore concedentur, eadem praesens constitutum ad unguem omnino observari debeat, omnesque literae Apostolicae desuper tam per Cancellariam praefatam, quam Cameram Apostolicam, ac etiam via secreta, sub Annulo Piscatoris absque limitationibus, & moderationibus praedictis, ac alias praeter, & contra formam, atque tenorem praesentis Constitutionis huiusmodi, etiam motu, scientia, & potestate plenitudine paribus, etiam cum praesentium speciali, & expressa derogatione pro tempore expedita nullius sint roboris, vel momenti, nec cuiquam suffragentur.

§. 3. Decernens sic in iis, ceterisque omnibus praemissis per quoscumque, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac etiam ipsos Cardinales, sublata eis, quavis aliter iudicandi, atque interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, aut definitum debere, necnon irritum, & inane, quidquid fecerit super his per quoscumque, etiam praetextu indulgentiarum, facultatum, & concessionum huiusmodi, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Statuto, & ordinatione, decreto, & declaratione Nostri Sanctitatis in crastinum ejus assumptionis ad summi Apostolatus apicem editis, quod Cardinales in Constitutionibus, & Regulis per eam praedictam suarum Constitutionum, & Regularum editionem, & publicationem imposterum faciendis non includantur, nisi illae eorumdem Cardinalium favorem concernant, vel ipsae edende Constitutiones de illorum, seu majoris partis eorum consilio editae fuerint, nec non praedictis, & quibuscumque aliis Regulis, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque nequaquam obstantibus.

Placet Motu proprio publicetur, & describatur C.

presentium; immunitate Ecclesiastica prædicta perpetuo destituimus, ita quod imperpetuum futuris temporibus ad locum huiusmodi, intra huiusmodi fines, & spatia comprehensum dumtaxat, ex quacumque causa confugientes, aut in iis degentes, nullo Ecclesiasticæ immunitatis privilegio gaudeant, sed in iudicis sui potestate libere remaneant, indeque extrahi absque ullo censuræ, ac poenæ Ecclesiasticæ incursum, perinde atque e cæteris locis prædicta immunitate non gaudentibus, possint.

Clausula

§.3. Decentes ita, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & Delegates etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales iudicari, & definituri debere, ac irritum, & inane, quicquid fecerit super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrarietatum

§.4. Non obstantibus præmissis, ac Apostolicis, nec non in synodalibus, Provincialibusque, & generalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non dictæ Ecclesiæ S. Laurentii, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Salvo immunitate cæterorum locorum

§.5. Volumus autem, & decernimus, per eandem præsentem, nullum omnino præiudicium Plateæ ejusdem Ecclesiæ S. Laurentii, ac aliis omnibus, & singulis locis tam Plateæ, quam loco prædicto, ut supra descripto vicinis, aut circumstantibus, quæ Ecclesiasticæ quomodolibet gaudent immunitate, fieri, sed suum illis privilegium illis remanere, perinde, ac si præsentem non emanasset.

Terminus executioni hæc litterarum præfixus

§.6. Volumus, etiam, & mandamus, ut præsentem Nostram litteram non nisi post duos Menses, a data præsentium computant, vires habeant, & quod infra dictos duos Menses locus huiusmodi per Vicarium, cum interventu personæ, ut præfertur, deputandæ, omnino terminetur: Quodque omnes, & singuli, qui hoc tempore, & infra dictos duos Menses a data eorundem præsentium in prædicto loco, immunitate Ecclesiastica fruendi causa commorantur, & commorabuntur, vel ad ea confugerint, inde abire, & quocumque voluerint, se conferre libere, & licite, absque ullo impedimento, permittantur, alioquin Ecclesiasticæ immunitatis violata censetur, ac censuris, & poenis juris communis, ac Sacri Concilii Tridentini, & Apostolicarum Constitutionum illis violatores teneantur.

Transumptis danda fides

§.7. Utque præsentium eorundem transumptis, etiam impressis, & manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem protus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 31. Octob. 1609. An. V.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die ultima Octobris, 1609. Pontificatus Nostri Anno V.

Confirmatio Concordiæ inter Regem Catholicum, & Clerum Regnorum Castellæ, & Legionis inita super solutione primæ Decimæ.

Ex Reg. in Secret. D. 24.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pro Nostro munere in his partes Nostras libenter interponimus, quæ ad concordiam, & pacem inter Catholicos Reges, & Ecclesiasticas personas super executionibus Apostolica auctoritate faciendis, pertinere dignoscuntur.

Procurium.

§.1. Nuper siquidem, sicut Nobis exponi fecerunt charissimus in Christo filius Noster Philippus III. Hispaniarum Rex Catholicus, ac dilecti filii singula Toletan. Hispanen., Compostellan., Granaten., Burgen., Legionen., Oveten. Palentin., Corduben., Abulen., Civitaten., Salamantin., Conchen., Segobien., Oxomen., Placentin., Pacen., Gaurien., Giennen., Pampilonen., Calagoritan., Calcianen., Gadicen. Tuden., Zamoren., Malacitan., Auriem., Astoricen., Carthaginen., Lucen., Canarien., Guadicen., & Seguntin. Ecclesiarum Capitula, quæ universum Clerum Regnorum Castellæ, & Legionis representant, considerantesque iidem Philippus Rex, & Capitula prædicta, gratiam, & concessionem primæ Decimæ quatuorlibet Ecclesiarum Parochialium in omnibus Hispaniarum Regnis, & Insulis adjacentibus, dudum per sel. recor. Pium Papam Quintum Prædecessorem Nostrum clarissimi Philippi II. Hispaniarum Regi Catholico ejusdem Philippi III. Regis Genitori ad quinquennium concessam, & postea pluries a sexto memor. Gregorio XIII., ac deinde a sexto V. & postmodum a Gregorio XIV., ac denique a Clemente VIII. Prædecessoribus Nostris etiam pluries, & ultima vice ad aliud quinquennium a tempore in infra scripta Concordiæ Instrumento, ut aseritur, expresso, inchoatum, prorogatum, & extensum, prout in singulis eorundem Prædecessorum, desuper expeditis literis plenius continetur, si eisdem modo, & forma, quibus concessa est, executioni demandaretur, id non sine ejusdem Cleri incammmodo exequi posset, cupientesque præmissis, ea, quæ potest, ratione occurrere, quo facilius illa, ad quæ tenentur, ab ipsis adimpleri valeant, ipsaque personæ Ecclesiasticæ onus illis, eam ob causam, incumbens, supportare facilius possint, ad infra scriptam Concordiam per eorum Procuratores ad hoc specialiter deputatos, insimul devenerunt, videlicet.

Philippus Rex, & Capitula Ecclesiarum concordiam inter se super solutione primæ Decimæ.

§.2. In primis, quod prædictus Status Ecclesiasticus Coronæ Castellæ, & Legionis darent dicto Philippo Regi, seu personæ ab eo deputatæ ducentos, & quinquaginta mille ducatos, qui ascendunt ad numerum nonaginta trium computorum, & septuagintorum, & quinquaginta millium.

Articuli concordie.

Morapetinarum quolibet anno, durantibus quinque annis prorogationis pro iis, quæ ad huiusmodi effectum dicto Regi debentur, & ad eam spectant ratione dictorum Regnorum Castellæ, & Legionis, non comprehensis in dictis ducentis, & quinquaginta millibus ducatis, Regnis Aragoniæ, Cathaloniz, & Valentiz, ac Insulis illis adjacentibus, ita ut dictus Philippus Rex ab illis possit exigere, prout sibi visum foret, ex prorogatione huiusmodi provenient, excepta Ecclesia Oriolen., cujus dispositio, & pars ingreditur, & computatur una cum Statu Ecclesiastico Coronæ Castellæ: quidem ducenti, & quinquaginta mille ducati persolvi deberent, ut infra, videlicet: ex fructibus Anni 1607. in duobus solutionibus æqualibus, & quia prima illarum debuisset esse jam facta in fine Mensis Junii Anni 1608., & secunda in fine Novembris ejusdem anni, ex eo quia fuit dilatum fieri Congregationem, & concordia non fuerat inita, & propterea fuerunt factæ prima, & secunda solutio in fine supradicti Mensis Novembris dicti Anni 1608., & ducenti, & quinquaginta mille ducati fructuum prædicti anni 1608. in duabus æqualibus solutionibus, videlicet in fine Mensis Junii, & in fine Mensis Novembris præsentis Anni 1609., & sic successerunt in tribus relictibus annis, donec adimplerentur prædicti quinque anni supradictæ prorogationis, quos dabunt, & solvent suis sumptibus in Capitulis singularum Diocesium, juxta, & secundum repartitionem, & distributionem infra scriptam, inter se factam a prædicto Statu Ecclesiastico, duas partes in moneta auri, sive argenteæ aliam vero tertiam partem, in moneta de Vellon nuncupata, absque eo quod in futurum trahatur in consequentiam, & quod id repartitur, & particulariter exigatur in qualibet Diocesi ex redditibus decimalibus, & primitiis, quia super illis, & illis, & non aliis redditibus Ecclesiasticis sunt distribuendi, & exigendi in uno quoque dd. quinque annorum prædicti, ducenti, & quinquaginta mille duc. & ex tunc remanebant obligati, prout obligabant sua Capitula generatim, & se obligarent, & obligare deberent specialiter pro toto d. octavo quinquennio ad illorum solutionem annis singulis, juxta divisionem infra scriptam, videlicet: Capitulum Ecclesiæ Toletan. pro se, & sua Diocesi solveret summam quatuordecim millionum, trecentorum, ac decem, & septem millium, nec non noningentorum, & viginti quatuor Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Hispanen. novem millionum, quingentorum, & octingenta octo millium, & quingentorum, ac quinquaginta Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Salamantin. duorum millionum, & quadringentorum, & sexaginta unius millium, & duodecim Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Zamoren. pro se, & sua Diocesi duorum millionum, & trecentorum, & viginti novem millium, & noningentorum, ac duodecim Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Seguntin. pro se, & sua Diocesi,

duorum millionum, noningentorum, & quatuordecim millium, ac centum, & viginti novem Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Conchen., trium millionum, & noningentorum quadraginta duorum millium, & quingentorum, ac octingenta unius Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Carthaginen., unius millionis, quingentorum, & quinquaginta duorum millium, ac centum, & quinquaginta duorum Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Oriolen., quadringentorum, & quadraginta millium, ac trecentorum, & nonaginta septem Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Corduben., trium millionum, & triginta duorum millium, ac centum, & octingenta quinque Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Pacen. pro se, & sua Diocesi, unius millionis, & sexcentorum, ac nonaginta unius millium, & ducentorum, ac triginta unius Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Gaurien. pro se, & sua Diocesi, unius millionis, & septingentorum millium, ac octingentorum, & quinquaginta unius Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Placentin. pro se, & sua Diocesi, duorum millionum, & ducentorum, ac quadraginta novem millium, & septingentorum, ac viginti unius Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Giennen. pro se, & sua Diocesi, unius millionis, & noningentorum, ac unius millium, & quingentorum, ac viginti Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Compostellan. pro se, & sua Diocesi duorum millionum, & trecentorum, ac septuaginta novem millium, & ducentorum, ac octuaginta novem Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Burgen. pro se, & sua Diocesi sex millionum, & octoginta duorum millium, ac septingentorum, & unius Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Legionen., duorum millionum, & sexcentorum, ac viginti sex millium, & septingentorum, ac viginti quatuor Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Oveten., unius millionis, & duodecim millium, ac octingentorum, & viginti sex Morapetinarum; Capitula Ecclesiarum Calagoritan., & Calcianen. pro se, & suis Diocesis, duorum millionum, & quingentorum sex millium, & quingentorum, & viginti septem Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Astoricen., pro se, & sua Diocesi, unius millionis, & ducentorum, ac triginta millium, & sexaginta octo Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Segobien. pro se, & sua Diocesi, duorum millionum, & septingentorum, ac octuaginta novem millium, & trecentorum, ac quinquaginta septem Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Oxonen. pro se, & sua Diocesi, duorum millionum, & septingentorum, & triginta duorum millium, & ducentorum, ac tresdecim Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Auriem. pro se, & sua Diocesi, unius millionis, & nonaginta quatuor millium, ac centum, & decem, & octo Morapetinarum; Capitulum Ecclesiæ Lucen. pro se, & sua Diocesi, trecentorum, & decem millium, ac quadringentorum, &

quadragesima Morapetinarum; Capitulum Ecclesie Mindonien pro se, & sua Diocesi ducatorum, & octuaginta quinque milium, & sexaginta octo Morapetinarum. Capitulum Ecclesie Tuden pro se, & sua Diocesi, quadringentorum, triginta quinque milium, & quingentorum, ac septuaginta octo Morapetinarum. Capitulum Ecclesie Palentin. pro se, & sua Diocesi, trium millionum, & septingentorum, ac triginta sex milium, ac centum, & sexdecim Morapetinarum. Capitulum Ecclesie Gadicen. pro se, & sua Diocesi, sexcentorum, & quinquaginta novem milium, ac quingentorum, & quinquaginta novem Morapetinarum. Capitulum Ecclesiarum Regni Granate pro se, & sua Diocesi, trium millionum, & centum, ac triginta quinque milium, & sexcentorum, ac quinque Morapetinarum. Capitulum Ecclesie Pamplonen. unius millionis, centum, decem, & novem milium, ac octingentorum, & quinquaginta novem Morapetinarum. Capitulum Ecclesie Canarien. pro se, & sua Diocesi, quadringentorum, quadraginta septem milium, & nonagintorum, ac quadraginta trium Morapetinarum; Capitulum Ecclesie Vallisoletan. unius millionis, sexcentorum, & septuaginta milium, ac quingentorum, & quadraginta Morapetinarum; Abbatia de Alvaro octuaginta novem milium, ac quingentorum, & octuaginta septem Morapetinarum; Abbatia de Aqueda 156780. Morapetinarum; Vicaria de Albadelise 179177. Morap. Milites Militie S. Jacobi duorum millionum, & noningentorum, ac undecim milium, sexcentorum, & triginta quatuor Morapetinarum; Milites Militie de Calatrava, duorum millionum, & centum, ac octuaginta trium milium, & septingentorum, ac viginti quatuor Morapetinarum. Milites Militie de Alcantara, unius millionis, noningentorum, & trium milium, ac septingentorum, & septuaginta Morapetinarum. Qui quidem ducenti quinquaginta mille ducati ascendunt ad nonaginta tres miliones, & septingentos, ac quinquaginta mille Morapetinos. Insuper, quod aliquis de comprehensis in predicta concessione, & prorogatione, cujusvis dignitatis, preeminentie, ordinis, & Religionis existat, non eximatur a solutione rate illius tangentis dictorum ducatorum, & quinquaginta milium ducatorum quolibet anno, dictis quinque annis durantibus. Et, quod si Nos, aut dictus Rex eximeret aliquem ex dictis personis, vel Militis sic comprehensis in dicta concessione, & prorogatione, idem Rex fieri mandet desuper justam refectionem, recipiendo ab ipsis Ecclesiis ad suum computum, defalcando ex dictis ducentis, & quinquaginta mille ducatis ratam tales personas, vel Militis tangentem. Rursum, quod qualibet persone cujuscumque qualitates, & dignitatis existant, que percipiunt, & percipient pensiones, comprehendi debeant, ad effectum contribuendi ad instar aliorum reddituum decimatum in divisione hujus-

modi ducatorum, & quinquaginta milium ducatorum, non obstante quacumque clausula, exemptione, prerogativa, aut donatione, & obligatione, etiam in forma Camera in sui favorem factis, Quodque Decima, & Tertia, quas idem Philippus Rex habet, & quocumque modo possidet, vel alias vendidit, aut impignoravit cum evisione, & declaratione, quod sint, & esse debeant libera a divisione, & subsidio, & qualibet alia impositione Apostolica, remanere debeant libera, & salve a reparatione dictorum ducatorum, & quinquaginta milium ducatorum, absque eo, quod hac de causa, vel aliqua alia, nisi ex contentis in presenti concordia, aliquid minuat ex summa ducatorum, & quinquaginta milium ducatorum hujusmodi. Reliqua vero tertia, decima, & alia primitia per quascumque Ecclesias, Collegia, Universitates, Monasteria, & quascumque personas possesse, & percepta, quocumque titulo, iure, consuetudine, seu privilegio fuerint, remaneant comprahense, & contribuere debeant in dicta divisione ducatorum, & quinquaginta milium ducatorum hujusmodi. Insuper, quod dictus Philippus Rex recipere debeat, & recipiat ad computum omne id, quod tangent, & fuerit iuste distributum Mensis Archiepiscopatibus, & Episcopatibus dictorum Regnorum Castellae, & Legionis eadem Sede vacante, intuitu dictorum ducatorum, & quinquaginta milium ducatorum. Quodque dictus Philippus Rex debeat mandare, dari quacumque cedulas, & mandata solita, & necessaria, ad effectum, ut brachium seculari det, & praestet favorem, & auxilium ad executionem, & exactiorem dicta divisionis predictorum ducatorum, & quinquaginta milium ducatorum, & expensarum desuper faciendarum, & ut negotia presentem concordiam tangentia, non ducantur, aut trahantur ad Audientias Regias per vim, neque in illis se intromittant. Praeterea, ut pro parte dictorum Philippi Regis, & Status Ecclesiastici predictorum Regnorum, supplicetur Nobis, ut concederemus breve, quo confirmaremus, & approbaremus dictam concordiam, quam teneantur adimplere omnes Ecclesie dictorum Regnorum, tam ille, quarum Procuratores ibi aderant, que majorem partem constituent, quam illa, que Procuratores non habebant, sive que non se suscriperunt, Rursum, quod Judices, Commissarii Apostolici, Executores generales dictae Commissionis, & prorogationis, dent, & dare debeant provisiones, & subdelegationes iudicium, & reliqua omnia necessaria ad exactiorem dictorum ducatorum quinquaginta milium ducatorum, & expensarum; quodque omnia debita, que debeantur Capitulo, vel Dignitati, aut Canonico, exigi possint a Judicibus subdelegatis, si tamen tale debitum sit de fructibus, vel redditibus, super quibus est impositum, & oneratum predictum excusatum. Et subdelegati sint de Capitulis, Dignitatibus, & Canoni-

UNIV

NOMA

noticis, & non alii, ut moris est. Et quoties ad dictos Commissarios Subdelegatos fuerit appellatum per viam gravaminis, quo aliquis le lesum pretendat ex dicta divisione, & repartitione, si iudex desuper aliquid ordinaverit, nihilominus interim non suspendat solutionem, neque impediat Subdelegatis executionem exactiorem, & super omnibus iustitiam administrent, & alias, prout in publico desuper a dilecto filio Joanne de Talavera Scriba Regio, & publico Notario sub die 7. mensis Januarii praesentis Anni 1609. confecto instrumento, plenius dicitur contineri.

Poster concordiam confirmari per

Confirmari per

33. Cum autem, tam Philippus Rex, quam Capitula, & Status Ecclesiastici Regnorum Castellae, & Legionis hujusmodi cupiant concordiam hujusmodi pro illius majori validitate Apostolicam confirmationis robore communiti. Ac propterea Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

34. Nos, qui hostes Regis, & Capitulum predictorum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, eundem Philippum Regem, ac singulares personas Capitulum hujusmodi, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ab hisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inmoderate existunt, ad effectum praesentium duntaxat concessendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon concordiam, & Instrumentum predictorum virescens tenores, praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus inclinati, concordiam hujusmodi, & inde sequuta quaecumque, etiam si ad exactiorem pecuniarum in eadem concordia contentarum, etiam ante hujusmodi nostram confirmationem, in totum, vel in partem sit processum, Apostolicam auctoritate, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adijcimus, suppletentes omnes, & singulas tam iuris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, capite, ac tam quoad Capitula, quae nullo modo predictis concordiae, & distributioni interfuerunt, nec illis consenserunt, etiam si S. R. E. Cardinales fuerint, Ecclesias, & alia Beneficia possidentes, nec non decimas, primitias, & alios fructus in dicta concordia expressos exigentes, valida, & efficacia esse, & per eos omnes inviolabiliter observari debere, ipsosque ad illorum omnium observationem, & solutionem, omnibus visis, ac iuris, & facti remediis cogi, & compelli posse, & debere decernimus.

Esque a censuris, si quis ab iustis concordiam interierit, absolvi.

35. Absolventes etiam, si opus fuerit, tam ipsum Philippum Regem, quam quoscumque ejus Ministros, necnon quascumque Ecclesiasticas tam seculares, quam regulares personas a quibusvis censuris, & poenis, si quas propter praemissa quomodolibet incurrerint, etiam in irregularitatem Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

aliquam inciderint, ac Missas, & alia Divina Officia interim, non tamen in contemptum clavium celebraverint, super qua irregularitate hujusmodi, sic per eos forsitan quomodolibet incurta, harum serie, dispensamus, nec propterea fructus Ecclesiarum, & Beneficiorum obtentorum suos non fecisse, dici, aut censeri posse declaramus; ac ab eis omnem inhabilitatis maculam, sive notam, si quam propter praemissa quomodolibet incurrerint, abolemus, eosque in praesentium, & cum, in quo ante praemissa quomodolibet erant statum, in omnibus, & per omnia restituimus, & plenarie reintegramus, ac restitutos, repositos, & plenarie reintegratos per praesentes nuntiamus.

36. Ceterum ad obviandum litibus, & controversiis, quae inter personas Ecclesiasticas oriri possent, harum serie declaramus, ad contributionem solutionum, hujusmodi concordiae vigore faciendarum, Monasteria, & Loca Pia quaecumque respectu etiam eorumdem Beneficiorum, quae vulgo dicuntur de la Braza, & Crianza, quae videlicet pro usu, & victu personarum eorumdem Monasteriorum, & Piorum Locorum inserviant, teneri, & obligatos fore declaramus.

Et ad concordiam solutiones Monasteriorum, & Loca vult teneri.

37. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Sacri Palatii Apostolici Auditores, etiam ejusdem S. R. E. Cardinales, ubique judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Clausula.

38. Et nihilominus Venerabili Fratri moderno, & dilectis filiis, Nostro, & Apostolicae Sedis apud dictum Philippum Regem nunc, & pro tempore existentem Nuncio, & Commissario generali Cruciate in Regnis praedictis, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Philippi Regis, & singulatum personarum praedictarum fuerint requisiti, ad executionem eorum omnium, quae in dicta concordia continentur, procedant, & per eos, ad quos spectat, eandem observari curent, & faciant, necnon eisdem Nuncio, & Commissario generali iungimus, quod ubi, & quoties super repartitione, & aliis in dicta concordia contentis, aliquas differentias exortas fuisse compererint, illas, absque retardatione solutionis, juxta repartitionem jam factam, & faciendam, iudicio eorum aequabili, componant compositione, & terminent iustitiam partibus ministrando; Nos enim eisdem, tam praemissa peragendi, quam quicquid super praemissis fuerint, omni, & quacumque appellatione remota executioni debite demandandi: Necnon contradicentes quoscumque, & rebelles per opportuna iuris, & facti remedia, ac demum per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, appellatione Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Executores designat.

N

ne postposita, compescendo, legitimisq[ue] super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando, auxiliumque brachii secularis invocandi, plenam, & liberam facultatem concedimus.

Obstantes 19. li.

§.9. Non obstantibus felix re; Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostri de una, & Concilii generalis de duabus diebus, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacibus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu proprio, & de Apostolica potestate plenitudine, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice damtaxat harum serie, specialiter, & expresse derogamus, exteriisque contrariis quibuscumque; necnon omnibus illis, quae in dicta concessione prima decima hujusmodi expressum est non obstat. Sed si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit de indulgentia, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Cardinales a quatuordecim solutione exiunt.

§.10. Coeterum eisdem S.R.E. Cardinalibus tantum, quibus pensiones annuae super fructibus Ecclesiarum Cathedralium, aut Metropolitanarum, & aliorum Ecclesiasticorum Beneficiorum reservatae, seu ipsi fructus, vel eorum pars, loco pensionum, reservati reperiantur, a praemissa contributione, quoad ipsas pensiones, & reservationes fructuum, volumus esse exemptos.

Transumptis creari poterit.

§.11. Quodque praesentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. die 12. Novembris 1609. An.V.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 12. Novembris 1609. Pont. nostri Anno V.

Decernitur elemosynas, quae pro Terra Sancta Hierusaleni a Christianis erogantur, in alios usus converteri non posse, praeterquam in conservationem, & utilitatem ejusdem Terra Sanctae.

Ex Regest. in Secret. Brero.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Celestis Regis, qui pro humani generis redemptione se ipsum exinanivit factus obediens usque ad mortem vices licet immeriti gerentes in Terris, inter graves officii nostri curas, hanc praeter ceteris in visceribus gerimus, ut tanti, & tam salubris mysterii monumenta, quae in Civitate Hierusaleni sunt, conserventur, & ea, quae decet, honorificentia recolantur, & Christianis elemosynae in hanc causam pie erogata, in alios usus non distraherentur.

Exortium.

§.1. Quocirca dilectis filiis Generali, ac Provincialibus, Ministris, Commissariis tam de Curia, quam aliis quibuscumque, necnon Custodibus, & Guardianis, aliisque Officialibus, & Fratribus quibuslibet nunc, & pro tempore existentibus Ordinis Minorum Sancti Francisci de Observantia nuncupatis, aliisque omnibus, & singulis ubique locorum degentibus, ad quos spectat, & in futurum quomodolibet spectabit, sub privationis vocis activa, & passiva, nec non officiorum, quae obtinent, & obtinebunt, ac inhabilitatis ad illa, & alia impostam consequenda poenis, ipso facto intercurrentis, tenore praesentium, perpetuo precipimus, & mandamus, ut perpetuis futuris temporibus, elemosynas, quae pro piis locis dictae Civitatis Hierusalem erogantur, seu illarum partem quavis de causa, aut sub quovis praetextu in alios usus, etiam quantumvis pios convertant, verum eas pro dictis piis locis, & eorumdem Ministrorum usu fideliter conservent, & eorumdem locorum agentibus, suis loco, & tempore integre consignent, & tradant, seu consignati curent, & faciant, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Decretum, de quo in rub.

Pena contra inobedientes.

§.2. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Transumptis creari poterit.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 13. Novembris 1609. Pont. nostri Anno V.

Dat. die 13. Novembris 1609. An.V.

Con-

Ex Regest. in Secret. Brero.

Confirmatio Literarum Pauli III. quibus privilegia Regularibus Regni Granatenis concessa non solvendi Decimas, ad viam juris reducuntur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium.

Decretum Romanum Pontificem Praedecessorum suorum gesta, praesertim Catholicorum Regum, & aliorum Christianissimum indomitum respicientia, ut perpetuo firma, & inviolata persistant, probationis sine praesidio communitate, aliaque desuper providentie suae partes favorabiliter interponere, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Recomendat Pauli III. litteras de quibus in Rubrica.

§.1. Dudum siquidem a felix recordi Paulo Papa III. Praedecessore Nostro emanarunt litterae tenoris subsequentiis; Charissimo in Christo filio Nostro Carolo Romanorum Imperatori semper Augusto, & Venerabilibus Fratribus Nostri Archiepiscopo Granateni, ac aliarum Cathedralium Regni Granatae Episcopis, & dilectis filiis Granateni Cathedralium hujusmodi, & Collegiarum Capitulis, Parochialiumque Ecclesiarum totius Regni Administratores, ac illorum, & Ecclesiarum earundem fabricarum Oeconomis, Paulus Papa III. Charissime in Christo fili Noster, & Venerabiles Fratres, ac dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem. Exponi Nobis nuper fecistis, quod alias Regno Granatae e manibus infidelium, divina favente clementia, per clar. mem. Ferdinandum, & Elisabeth Hispaniarum Reges Catholicos, recuperato fel. record. Innocentio Papa VIII. Praedecessore Nostri ad ingentes labores, & expensas per Ferdinandum, & Elisabeth Reges per factos in hujusmodi Regni recuperatione perperos, & factas, ut par erat respiciens eisdem Ferdinando, & Elisabeth Regibus, quoad vivebant, & deinceps eorum successoribus Hispaniarum hujusmodi Regibus pro tempore in perpetuum juris patronatus, & praesentandi personas idoneas ad ipsius Regni Metropolitan., & alias Cathedralium, & Collegiarum, nec non Parochiales Ecclesias, earumque Dignitates, Canonatus, & Prebendas, ac alia Beneficia, & Hospitalia inibi tunc jam sortita erectas, & erecta, seu erigendas, & erigenda relevavit, & concessit, ac omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus Decimales in toto Regno praedicto pro tempore provenientes, ea tamen conditione, quod ipsi Ferdinandus, & Elisabeth Reges ex eisdem fructibus competentem dotem, & portionem tunc Archiepiscopo Granateni, & praefati Regni Episcopis, ac Cathedralium, & Collegiarum Ecclesiarum hujusmodi Capitulis, nec non Beneficiatis, & Hospitalibus, ipsorumque Hospitalium, & dictionum Ecclesiarum fabricis assignare deberent, & tenerentur, perpetuo donavit, ipsique Fer-

dinandus, & Elisabeth Reges pro hujusmodi conditionis implemento, duabus nonis partibus fructuum hujusmodi pro se ipsis retentis, reliquas septem nonas partes fructuum eorumdem, Archiepiscopo, Episcopis, Capitulis, Beneficiatis, Hospitalibus, & Fabricis praedictis inter eos certo tunc expresso ordine dividendas reliquerunt, & pro eorum dote assignaverunt. Com autem sicut eadem expositio subungebat, et tunc in antea tam in Granateni, quam aliis Civitatibus, & Oppidiis dicti Regni, ac eorum Districtibus, plura Monasteria, & Domos Religiosorum diversorum Ordinum, tam virorum, quam Mulierum edificatis fuerint, & in dies edificentur, & inter alia a viginti annis citra una Domus, seu Monasterium Carthusien. Ordinis, expensis Domus del Paular, dicti Ordinis Carthusien., Segovien. Diocesis, quae opulentissima existit, prope, & extra Muros dictae Civitatis Granateni, constructa fuerit, ac Prior, & Conventus Monasterii, sive Domus de novo constructa hujusmodi, ex super abundantia pecunia dictae Domus del Paular in Civitate Granateni, & ejus districtu, sive Regno hujusmodi, quamplura Praedia, Hortos, Terras, Vineas, & alias Possessiones magni valoris comparaverunt, & in dies comparant, eaque tam per proprios, quam alienos Colonos, cultivari fecerunt, & faciant ac propterea certorum privilegiorum eidem Ordini Carthusien. per diversos Romanos Pontifices etiam Praedecessores Nostros, & praesertim per pia memor. Joannem Papam XXII. etiam Praedecessorem Nostri, tunc Priori, & Fratribus Domus Bonipassus ejusdem Ordinis Carthusien. Cavallicen. Diocesis primo concessorum, & deinde per recol. mem. Pium Papam II. similiter Praedecessorem Nostri ad omnes, & singulas alias Domus Ordinis hujusmodi ubilibet edificatas, & edificandas extensorum, decimas, & primitias fructuum ex Praediis, Hortis, Terris, Vineis, & aliis Possessionibus praedictis pro tempore provenientium, Vobis, ut praemittitur debitas, & in quarum perceptionis possessione pacifica, vel quasi, vos, & Praedecessores vestri a dicti Regni recuperatione citra, salvis infidelibus molestationibus, semper fuisse, solvere recuserint, & recusent, volque desuper pluribus litibus, & molestiis involvant, & perturbent, & quod deterius est, vos vestra pacifica possessione, vel quasi, & dote Vobis, Frates Archiepiscopo, & Episcopi, ac filii Capitalia, Beneficiati, Rectores, Oeconomii praefati, ut praefertur, assignata de facto spoliaverint, & spolient in magnum vestrum omnium praedictum, & perjuriosum exemplum: Pro parte vestrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut omnia, & singula privilegia, exemptiones, & immunitates, & indulta Carthusien., & aliis Ordinibus, ac Monasteriis, & Domibus tam virorum, quam Mulierum in praefato Regno constructis, & de cetero construendis concessa, & concedenda ad viam juris communis perpetuo reducere, aliaque in praemis-

lis

sis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur: Nos igitur attendentes, nec juri, nec rationi convenire, quod Carthusien., & aliorum Monasteriorum hujusmodi Conventus, & Fratres, prae-textu privilegiorum eis propter praesentem pauperitatem, ut erodendum est, concessorum, Carolum tot justissimis bellis adversus infideles prope semper occupatum, Praelatos Gregis Dominici directioni satagentes, Capitula, & Ecclesiarum Ministros, Ecclesiarum eandem continuo servitio, & Dei laudibus, & Hospitalium ad Pauperum subventionem provide institutorum cura intentos sua dote, & fructibus, eis, ut praefertur, debitis, & illorum possessione audeant spoliare, distalque decimas sibi denegare, & desuper eos litibus inquietare contentur, donationis, & assignationis praedictarum, ac desuper consecratam quarumcumque literarum Apostolicarum, etiam in forma Brevis, nec non omnium, & singulorum privilegiorum, indultorum, & literarum Apostolicarum, praedictis quibusvis aliis Domibus, & Monasteriis Carthusien., & casualis alterius Ordinis hujusmodi, Morumque Conventibus, & Fratribus per dictos, & alios quovis Romanos Pontifices Praedecessores Nostros, ac forsan Nos, & Sedem Apostolicam super praemissis, ut praefertur, vel alias quomodolibet concessorum, confirmatorum, & innovatorum, ac extensorum tenores, nec non quarumcumque causarum super praemissis, vel eorum aliquo inter vos, seu aliquem vestrum, & Domus, seu Monasteria hujusmodi, vel eorum aliqua in Romana Curia, vel extra eam in quacumque instantia, coram quibusvis Iudicibus ordinariis, vel Delegatis, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, seu S. R. E. Cardinalibus, vel alias ubilibet iudicialium pendentium status, & merita pro plene, & sufficienter expressis habentes, easdemque, & causas ipsas ad Nos advocantes, ac litem, & lites hujusmodi penitus extinguentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, exemptiones, immunitates, & indulta Carthusien., & aliis Ordinibus, ac Domibus, & Monasteriis tam virorum, quam mulierum in dicto Regno constructis, & de cetero constituendis per praefatos, & alios quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostros, ac Nos, & dictam Sedem quomodolibet concessa, & concedenda, quoad ea dumtaxat, per quae vos in perceptione libera fructuum decimarum, & primitiarum vobis de jure communi debitarum, impedimini, & molestamini, aut impediri videmini, ad viam juris communis, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, penitus, & omnino, ac perpetuo reducimus, revocamus, restringimus, & limitamus, eaque omnia, & singula de cetero perpetuis futuris temporibus, Monasteriis, & Domibus, ac Ordinibus praefatis, illorumque Superioribus, Conventibus, Fratribus, & personis ad hoc, ut illorum vigore, a solutione decimarum, & primitiarum de jure communi debitarum, eximi, excusari, vel quo-

quo modo liberari valeant, nullatenus suffragari: Quinimo Monasteria, Domos, & Ordines, eorumque Praelatos, Conventus, Fratres, & personas ad decimarum hujusmodi solutionem, juxta dispositionem, & formam, ac tenorem juris communis hujusmodi teneri, & efficaciter obligata, ac obligatos existere, & ad id per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, & alia opportuna juris remedia per declarationem Ecclesiarum Cathedralium Praelatos cogi, & compelli posse, & debere decernimus: Nec non eisdem Monasteriis, & Domibus, eorumque Conventibus, Superioribus, & Fratribus super causis, & litibus praedictis, & ab eis, vel earum aliqua dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, perpetuum silentium imponimus, ac Monasteria, & Domus, nec non Superiores, Conventus, & Fratres hujusmodi ullo unquam tempore, etiam enormis lesionis, aut quovis praetextu desuper litigare, seu reclamare, vel adversus praesentes in integrum, seu aliam restitutionem in totum, vel in partem petere, vel obtinere non posse, ac praesentes literas, & in eis contenta quaecumque de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae defectu, quovis praetextu, occasione, vel causa notati, vel impugnari, aut in aliquo annullari, alterari, vel reduci, seu annullata, alterata, aut reducta censeri nullatenus posse, sed valida, & efficacia existere, suoque plenarios effectus in totum sortiri debere, illisque nullatenus derogari posse, & si illis derogetur, quoties id fiet, toties ea in pristinum statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata esse, & censeri: Sicque in praemissis omnibus, & singulis, per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Auditores praefatos, sub lata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere, ac quicquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane similiter decernimus. Quocirca dilectis filiis Hispanen., Corduben., & Giennen. Officialibus per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi inviolabiliter observari curent, & faciant: Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas Ecclesiasticas, quacumque appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis Processibus, censuras, & poenas praedictas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis: Nos enim Officialibus praefatis, & eorum cuiuslibet Conventus, & Fratres praedictos, ac alios quoscumque, etiam per Edictam publicam, consulto eis summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, desuper citandi, necnon eis, & quibusvis aliis personis, etiam sub excommunicationis, & aliis sententiis, ac cen-

suris

suris, & poenis ecclesiasticis, & etiam pecuniariis, eorum arbitrio imponendis, applicandis, & exequendis, ne vos, aut aliquem vestrum super praemissis, vel eorum aliquo, quovis modo molestante, perturbare, seu impedire praesumant, etiam simili Edicto inhibendi, & alia in praemissis necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi, plenam, & liberam auctoritate, & tenore praedictis, facultatem concedimus: Non obstantibus praemem. Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris Nostri de una, & Concilii generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate praesentium ad Iudicium non trahatur, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinum, Monasteriorum, & Domorum hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegii quoque, Indultis, & literis Apostolicis, etiam Maremagnum, vel alias nuncupatis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis quomodolibet per praefatos, vel quovis alios Romanos Pontifices similiter Praedecessores Nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, etiam ad Imperatoris, Regum, Ducum, seu aliorum Principum, aut nullius instantiam, etiam Motu proprio concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exequenda forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si eisdem Conventibus, & Fratribus, ac aliis praedictis, vel quibusvis aliis communitate, vel divisi ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 22. Julii 1541. Pont. Nostri Anno Septimo.

Philippus III. Rex eius praesentibus committimus.

§. 2. Cum autem, sicut charissimus in Christo filius Noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, tam suo, quam Praefulum, Capitulum, Rectorem, Beneficiorum, Administratum, & Oeconomorum praedictorum nominibus per dilectum filium Joannem de Mutate Ecclesiae Granaten. Canonicum, Nobis super exposui fecit, licet ipsi Philippus Rex, ac Praefules, & alii, quibus decima, & primitiae fructuum hujusmodi in dicto Regno, tam ex privilegio, & concessione per praemem. Innocentium Pa-

pan VIII., & praedictum Paulum, ac quoscumque alios Romanos Pontifices etiam Praedecessores Nostros factis, & emanatis, quam alias respective debentur, in possessione pacifica, seu quasi decimas, & primitias hujusmodi percipiendi existant; nihilominus nonnulli praedictorum, seu aliorum Monasteriorum, vel Domorum, & locorum Superiorum, & Religiosi, vel alii quocumque nomine nuncupati, seu eorum aliqui rursus sua exemptionis privilegia, & indulta, sic ad viam juris per eandem praesentibus literas reducta, in usum revocare, seque illorum praetextu a solutione, & praestatione Decimarum, & primitiarum per eos debitam subtrahere, & excusare, ac alias Philippum Regem, & alios contra earumdem literarum continentiam, & tenorem perturbare moliantur, ac perturbent: Et propterea dictus Philippus Rex nominibus praedictis Nobis humiliter supplicari fecerit, ut eisdem praesentibus literis pro illarum firmitate subsidencia, & observatione, approbationis Nostrae robur adijcere, ac alias in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignemur:

Confirmat Pontifex.

§. 3. Nos igitur, pro Pastoralis officii Nobis incumbenti munere, ac equitatis, & iustitiae debito, Philippi Regis, ac Praefulum, Capitulum, Beneficiorum, Administratum, & Oeconomorum praedictorum, indemnitati consulere volentes, nec non donationis, & assignationis Decimarum, & Primitiarum, ac assertorum privilegiorum exemptionum, immunitatum, & Indultorum hujusmodi tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praesentibus literas, & per eas a dicto Paulo Praedecessore factas, privilegiorum, exemptionum, immunitatum, & Indultorum hujusmodi reductionem ad viam juris, ac revocationem, restrictionem, & limitationem cum omnibus, & singulis clausulis, cautelis, decretis, etiam irritantibus, derogationibus, & facultatibus in eisdem praesentibus literis contentis, & apposis, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus, confirmamus, & praesentis scripti patrocinio communimus, ac illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, ac solemnitatum quantumvis substantialium defectus, si qui intervenerint in eisdem, etiam si tales sint, vel fuerint, qui sub generali sermone non veniant, sed speciali nota, & expressione indigeant, supplementis.

Executores deliquit.

§. 4. Quocirca dilectis filiis Nostro, & Sedis praedictae in illis Partibus Nuncio, ac Toletan., & Giennen. Officialibus per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios tam praesentibus, quam praesentibus literas, & in eis pariter contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, faciant auctoritate nostra, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari: Non

Confirmatio Dismembrationis, & Translationis Ecclesie Angamalenfis ad Oppidum Cranganor.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Alas pro parte charissimi in Christo filii nostri Philippi Portugallie, & Algarbiorum Regis Catholici tam suo, quam Venerabilis Fratris Episcopi Angamalenfis nominibus Nobis expofito, quod pro fervitio Omnipotentis Dei, Ecclesiam Angamalen., qua in Terris ab Ethnicis occupatis consistebat, ad Ecclesiam Castri de Cranganor, Cochinen. Diocesis, in qua multi Lusitani habitabant, transferri, quippe, quod dictus Episcopus Angamalen. maiore cum vita sua securitate, & quiete in dicto Castro vivere, ac liberius officium suum pastorale exercere possit, & perturbaciones, ac alia incommoda, quae patiebatur, vivendo inter gentem, diversis Ethnicis assidue bellum inter se gerentibus, subiectam, evitaret: Nos dicti Philippi Regis supplicationibus Nobis tunc humiliter porrectis, inclinati, per alias nostras sub Plumbo expeditas literas, dictum Castellum Cranganor, & dilectos filios illius Incolas, & habitatores, nec non dictum Clerum, & Populum a dicta Diocesi Cochinen. Apostolica auctoritate, perpetuo dismembravimus, & separavimus, ac ad illud sic separatum, & dismembratum, illiusque Ecclesiam, Sedem Episcopalem Angamalen. cum dilectis filiis Capitulo Ecclesie Angamalen., ac omnibus, & singulis eorum iuribus, fructibus, bonis, Reliquis, & ornamentis, ac paramontis ecclesiasticis, sacraque suppellectili, & aliis ad id pertinent., & in quibusvis rebus consisten., etiam perpetuo transfuimus, ipsamque Ecclesiam dicti Castri cum suis rebus, bonis, & pertinentiis in locum dictae Ecclesie Angamalen., etiam quoad privilegia, prerogativas, immunitates, exemptiones, antelaciones, indulgentias, indulgia, favores, & gratias illi tam praedicta Apostolica, quam Regia auctoritatibus concessa, nec non quoad fructus, legata, donationes, aliaque bona mobilia, & immobilia, obligationes, & onera universa similiter perpetuo substitui-mus, & surrogavimus. Praeterea Episcopo Angamalen., & Capitulo praedictis, ut una cum omnibus, & singulis dictae Ecclesie Angamalen. fructibus, & bonis, ac sacra, communique suppellectili, aliisque praedictis, ad Ecclesiam dicti Castri transire, & personaliter apud eam residere, ac inibi Missam, & alia divina officia divina, & no-curna, aliaque omnia, quae ipsi in dicta Ecclesia Angamalen. celebrabant, & faciebant, celebrare, & facere, ac quaecumque bona dictae Ecclesie Angamalen., illiusque Mensae Episcopalis, & Capitularis ad dignita-tum, personatum, administrationum offi-cium

Ex Regis in Secretis brev.

Ob causae hie iudicari.

fictorum, Canonicatum, & Praebenda-rum, ceterorumque Beneficiorum Eccle-siasticorum, ut prius administrare, illaque obtinere, nec non ipse Episcopus Angama-len. tam quae Ordinis, quam quae Jurisdic-tionis sunt, ac suum pastorale officium inibi exercere, eisdem prorsus modo, & forma, quibus apud eandem Ecclesiam Angamalen. personaliter residendo exercebat, & exercere poterat, si inibi vere, & personaliter resideret; quodque Ecclesia dicti Castri, ac Episcopus Angamalen., & Capitulum huiusmodi illis omnibus, & sin-gulis privilegiis, prerogativis, exemptioni-bus, favoribus, & gratis, quibus Ec-clesia Angamalen., ac Capitulum huiusmo-di, & Ecclesia dicti Castri, de iure, usu, & consuetudine, ac alias quomodolibet utebantur, fruebantur, & gauderent, uti, frui, potiri, & gaudere pariformiter, & aequo principaliter libere, & licite possent in omnibus, & per omnia, perinde ac si apud dictam Ecclesiam Angamalen. vere, & personaliter residerent, indulgemus, prout in dictis literis plenius continetur. §.2. Cum autem, sicut non sine animi nostri moerore accepimus, Venerabilis Frater Episcopus Cochinen., dismembrationem, & translationem, aliaque praemissa de facto impedire tentaverit, & inter ipsum, seu eius officialem, ac praedictum Episcopum Angamalen. variae controversiae exorta, ac quod deterius est, hinc inde censura eccle-siastica, nos sine Christianis humis, ac etiam Ethnicorum iudicium degenium scandalo promulgata, & ab Ecclesia dicti Castri or-namenta, & paramenta ecclesiastica, ac alia ad cultum divinum spectantia, ablata fuerint: §.3. Nos pro nostri pastorali officii debito in praemissis auctoritatis nostrae Apo-stolice partes interponere volentes, & so-lum Omnipotentis Dei cultus augmentum, & Religionis Catholicae propagationem, praeculis habentes, supplicationibus dicti Philippi Regis Nobis humiliter porrectis inclinati, dismembrationem, separatio-nem, translationem, substitutionem, surrogationem, indulgentiam, ac literas praedi-ctas, & in eis contenta quaecumque, quo-rum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, Apostolica auctoritate, te-nore praesentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & in-violabilis firmitatis robur adiciamus, ac omnes, & quoscumque tam juris, quam facti, etiam substantiales, si qui in praemissis intervenerint, nec non interesse ha-bentium, si qui sint, & praedicti Episcopi Cochinen. ad praemissa non praestiti consen-sus, defensus, supplemus. §.4. Et insuper quaecumque ornamenta, & paramenta, ac alia divino cultui destina-ta, quae a dicta Ecclesia praedicti Castri de Cranganora quovis preterito ablata fuerunt, eidem Ecclesiae, ad quam spectant, sub in-dignationis nostrae poena restitui praecipimus, & mandamus. §.5. Denique, ne Christianis salus Bull. Rom. Tom. V. P. III.

propterea periclitetur, omnes, & quos-cumque Christianos, qui vigore, seu praetextu sententiarum, seu mandatorum ab Angamalen., & Cochinen. Episcopis praedictis, seu eorum officialibus, seu mi-nistris hinc inde relaxatorum excommuni-cationem incurrerunt, seu incurrere dicit, vel censeri, aut praetendi possint, ab ea-dem excommunicationis sententia, aucto-ritate, & tenore praedictis, sine cuiusquam praedictis, absolvimus. §.6. Decernentes praesentes nostras li-teras, etiam ex eo quod Episcopus Cochinen., seu quicumque alii in praemissis interesse forsitan habentes, seu habere pre-tendentes vocati, nec auditi fuerint, seu alio quocumque praetextu de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quocumque de-fectu, notari, impugnari, redargui, aut revocari, annullari, in jus, vel contro-versiam vocari, aut adversus illas quod-cumque gratiae, vel iustitiae remedium im-petrari minime posse, aut debere; Sicque, & non aliter ab omnibus, & singulis cen-seri, & ita per quoscumque Iudices ordina-rios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & inter-pretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, qua-vis auctoritate scienter, vel ignoranter con-tigerit attentari. §.7. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Goano, ac dilectis filiis Vica-riis Provincialibus Ordinum Fratrum San-cti Dominici, & Fratrum Eremitarum San-cti Augustini committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes lites, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti, & pro tempore existentis Episcopi Angamalen. fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis de-fensionis praesidio assistentes, faciant, au-ctoritate nostra, illos praemissorum effectum pacifice frui, & gaudere, non permitten-tes eos desuper a quoquam, quavis auctori-tate, quomodolibet indebita molestari: Contradictores quoscumque per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna ju-ris, & facti remedia, appellatione postpo-sita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis. §.8. Non obstantibus praemissis, & qua-tenus opus sit, regula nostra de iure quaesi-to non tollendo, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non An-gamalen., & Cochinen. Ecclesiarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statotis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, in-dultis, & literis Apostolicis, illisque illa-rumque Superioribus, Capitulo, & perso-nis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac eam quibusvis etiam derogatoriis de-

Christianos a censuris co- tra quoscum- que ab utroque Episcopo laici absolvis.

Claustra

Executores designantur.

Derogatio concitatorum

Contraria tol- lit.

Transumptis credi debet.

Dat. die 17. Nov. 1609. Au. V.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

ANONOMA

RAI DE

rogatoris, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, in contrarium premissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis; Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda foret, eorum tenores, presentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die tertia Decembris 1609. Pontificatus nostri Anno V.

CXLV.

Sequitur commissio Exequutoribus precedentis Constitutionis assignandi certos limites Diocesis Angamalenis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

§.1. CUM, sicut dolenter accepimus, postquam Nos per alias nostras sub plumbo expeditas literas inter alia Castrum de Cranganor, olim Cochinen. Diocesis, a d. Diocesi Cochinen. dismembraveramus, ac illud sic dismembratum, illiusque Ecclesiam Sedem tunc Episcopalem, nunc Archiepiscopalem Angamalen. cum dilectis filiis Capitulo Ecclesiae Angamalen. ac omnibus, & singulis eorum juribus, bonis, & ornamentis transfuleramus, Venerabilis Frater Episcopus Cochinen., sub quibusdam pretextibus dismembrationem, & translationem huiusmodi impedire tentaverit: ac propterea, & aliis forsitan de causis inter eum, & Venerabilem etiam Fratrem Archiepiscopum Angamalen. variae disensiones, & controversiae, cum censurarum Ecclesiasticarum hinc inde promulgatione, non sine magno populi scandalo, exorta fuerint.

§.2. Nos, qui hodie per alias nostras in simili forma Brevis expeditas literas dismembrationem, & translationem predictas confirmavimus, hanc malo opportuno remedium adhibere, & ne amplius similia emergant, providere, predictoque, & pro tempore existenti Archiepiscopo Angamalen. certam Diocesim assignare volentes, ac singularum literarum predictarum tenores presentibus pro expressis habentes, Venerabili similiter Fratri Archiepiscopo Goano, & in eius defectum dilecto filio persona ecclesiasticae regimini Ecclesiae Goan. interim prepositae, ac illo legitime impedito, dilectis etiam filiis Vicariis Provincialibus Ordinum Fratrum S. Dominici, & Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipse Archiepiscopus Goan., seu persona ecclesiastica, aut in eventum pra-

dictum, dilecti Vicarii, conjunctim procedentes, de praemissis se diligenter informant, & adferto, si discordes fuerint, haeretica pravitatis Inquisitore in huiusmodi officio antiquiore, vel si ille absit, alio similiter Inquisitore antiquiore, in tempore immediate sequente, certam Diocesim, & distinctum Territorium predictae Ecclesiae Angamalen. auctoritate Apostolica, assignent, & si ita eis expedire videbitur, quaecumque loca ad Diocesim Cochinen., & Meliapor spectantia, etiam intus regiones ipsas existentia, ab eisdem Diocesibus perpetuo dismembrent, separent, illaque sic dismembrata, & separata, cum incolis, & habitatoribus eorundem, predictae Ecclesiae Angamalen. pro ejus Diocesi, etiam perpetuo assignent, necessariaeque scripturas, & declarationes desuper faciant.

§.3. Nos enim Archiepiscopo Goano, seu personae ecclesiasticae, aut Vicariis, & Inquisitori predictis praemissa, & quaecumque circa ea necessaria, & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, & exercendi, ac qua fecerint, dixerint, gesserint, & exercuerint, sub censuris ecclesiasticis, & aliis poenis eorum arbitrio imponendis, & applicandis, executioni demandari, & observari faciendi licentiam, & facultatem, eadem auctoritate, tenore presentium, concedimus, & impertimur.

§.4. Insuper, ne Catholicis illarum partium propter discordias, & controversias predictas, necessariis ad salutem delituantur, auctoritate, & tenore predictis etiam perpetuo statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus Archiepiscopus Angamalen., & Cochinen., & Meliapor Episcopi predicti habeant curam eorum Catholicorum, sive pridem, sive nuper ad Catholicam fidem, & communionem Sedis Apostolicae ex quocumque ritu venient, qui in suis respective Territoriis tam illis haecenus assignatis, quam vigore presentium assignandis, commorantur, & eisdem Catholicis Sacerdotes assignent.

§.5. Decernentes presentes nostras literas, & in eis contenta quaecumque, etiam ex eo, quod quicumque in praemissis interesse habentes, seu quomodolibet, & ex quavis causa habere praetendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, nec praemissis consenserint, de subreptionis, obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, redargui, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci non posse, sed illas semper validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate surgentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum culibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere.

Optimalis est facultas concessa.

Et eisdem Archiepiscopo, atque Episcopis Cochinen. & Meliapor committitur, utramque Ecclesiam illam partem.

Clausula.

ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit, autentari.

Derogatio contrationum

§.6. Non obstantibus praemissis, & quocumque dissensu, ac regula nostra de jure quaesito non tollendo, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Angamalen., Cochinen., & Meliapor Ecclesiarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia robotatis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & quibuscumque literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dtr. die 3. Decem. 1609. An.V.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 3. Decembris 1609. Pontificatus nostri Anno V.

CXLVI.

Adscriptio Fratrum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, inter alios Ordines Religiosorum Mendicantium, cum privilegiorum communicatione.

Huiusmodi Mendicantium privilegia, attende in Pii V. Constitut. XIX. Dum ad uberes. Tom. IV. Par. II. fol. 306. & Constitut. LVIII. Etsi Mendicantium, ibidem fol. 373.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ecclesiae Catholicae regimini nullis nostris meritis a Domino praepositi, ex debito pastoralis officii viros Religiosos, qui sub sanctitatis religionis jago gratum Christo obsequium praestant, libenter favoribus, & gratiis prosequimur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§.1. Cum itaque (sicut Nobis nuper exponi fecerunt dilecti filii Fratres Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum Congregationis Discalceatorum) ipsi actu mendicent, & propterea inter ceteros Ordines Mendicantium adscribi, eorumque privilegiorum, & gratiis participes fieri desiderent: Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.2. Nos igitur dictos Fratres specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum quemlibet a quibuscumque excommunicationis &c. censentes, ex sententia dilecti Ball. Rom. Tom. V. Par. III.

Congregatio peritio inter Ordines Mendicantium adscripta.

Admonetur cum privilegiorum omnium communicatione.

storum filiorum nostrorum Octavii tituli Sanctae Sabinae Bandini, & Joannis Garbati. Sanctorum Quatuor Coronatorum Praebiterorum S. R. E. Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negotium mature examinandum, & Nobis referendum commisimus, dictam Congregationem inter ceteros Mendicantium Ordines auctoritate Apostolica, tenore presentium, adscribimus, ac illam illiusque Fratres sub Mendicantium nomine comprehendi debere decernimus, & declaramus, ac propterea omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias tam per Nos, quam quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & Sedem Apostolicam quomodolibet Mendicantibus Ordinibus concessa, eorum omnium, ac tam sub plumbo, quam in forma Brevis constitutionum literarum tenores, acsi de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis, & insertis habentes, ad ipsam Congregationem Discalceatorum huiusmodi, ejusque Fratres, Damos, Ecclesias, & loca quaecumque, de novo, quoad ea, quae eorum regule primitivae, & institutis, ac Constitutionibus non repugnant tantum, eadem auctoritate extendimus, & ampliamus. Necnon omnia, & singula Concilii Tridentini decreta pro Mendicantibus Ordinibus declarata, & modificata, etiam pro Congregatione huiusmodi, ejusque Fratribus declaramus, & modificamus: omnia praeterea privilegia speciali quoque nota digna, immunitates, exemptiones, libertates, facultates, concessionis, gratias tam spirituales, quam temporales, & indulta etiam per modum extensionis, vel communicationis, cum particula exclusiva, quorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro expressis haberi volumus, universo Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum Ordini predicto, illiusque Domibus, Ecclesiis, & Superioribus, ac Fratribus concessa, predictae Congregationi, ita ut illius Fratres non solum ad supradictorum instar, sed pariformiter, & aequae principaliter, perinde ac si illis nominatim, & in specie concessa fuissent, huiusmodi privilegii, immunitatis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, concessionibus, gratiis, & indultis (dummodo tamen predictis Mendicantium institutis, & privilegiis non adversentur) uti, frui, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant, dicta auctoritate perpetuo pariter concedimus, communicamus, & extendimus.

§.3. Districtius in virtute sanctae obedientiae, ac illis arbitrio nostro infligendis poenis inhibentes, quibuscumque locorum Ordinariis, & aliis quibuscumque, ne dictam Congregationem, illiusque Religiosos contra concessa privilegia desuper quocumque modo molestare, inquietare, vel perturbare audeant, seu praesument.

§.4. Decernentes quoque, presentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, Cccz

Iussu quod desuper fratres non molestentur.

Clausula huius Bullae praeservativa.

nis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari allatenus posse, minolve sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus, & aliis contrariis dispositionibus tam per Nos, quam alios Romanos Pontifices Successores Nostros, quomodolibet cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis, pro tempore factis, & faciendis, quocumque tenore existant includi, sed illis non obstantibus in suis robore, & efficacia persistere, & quoties ille emanabunt, toties in primum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, & sub data per ipsos Fratres Discalceatos eligenda de novo concessas esse.

§.5. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis &c. attentari.

§.6. Quocirca Venerabilibus Fratribus Toletan. & Hispanen. Archiepiscopis, ac dilecto filio Curie causarum Camera Apostolica generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quocumque, ubi, & quando, & quoties opus fuerit, & pro parte dictae Congregationis, vel illius Fratrum huiusmodi, aut alienius eorum fuerint requisiti, solentiter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos, & eorum quemlibet, praemissis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari: Contradiutores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimeque super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsius etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis Apostolicis nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, & generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus quoque, & aliis decretis in genere, vel in specie, &

quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostros praedictos, ac Nos, & Sedem praedictam etiam motu proprio, & ex certa scientia, etiam consistorialiter, & de Fratrum Nostrorum consilio, nec non Apostolica potestatis plenitudine concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro eorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dimittaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicati non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.8. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis, manu alienius Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 15. Dec. 1609. Pontificatus nostri Anno V.

CXLVII.

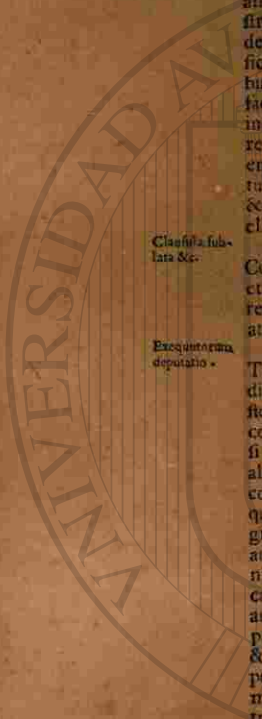
Maedatum Regi Catholico, ut quotannis decem milia ducatorum auri de Camera ex elemosynis Cruciatu Portugalliae pro Fabrica Basilicae Principis Apostolorum de Urbe transmittantur.

Charissimo in Christo Filio Nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo Fili Noster Iulianum, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Hodie per alias nostras in simili forma Brevis expeditas literas indulgentias, & gratias illas speciales ad triennium publicandas, & duraturas clarum, Philippo Hispaniarum Regi Catholico Genitori tuo, ac omnibus, & singulis Christianis fidelibus in Portugallia, & Algarbiorum Regnis, aliisque Terris, & Locis Regis Portugalliae Dominio subiectis consentibus, & ad illa declinantibus, qui certa munera adimpleverint, a fel. rec. Gregorio XIV. die 12. Aprilis Pontificatus sui Anno primo, & deinde a Clemente VIII. die 9. Februarii 1592: & 19. Januarii 1598. & die 13. Octobris 1603., ac die 23. Aprilis 1604. Praedecessoribus Nostri, & postremo a Nobis die 22. Junii 1605. Majesta-

Classifica. sub-lata &c.

Executores deputati.

Derogatio contrariis.

Fides transumptorum.

Dat. die 15. Decem. 1609. An.V.

Ex Regis in Secret. Breve

Enunciatio de gratias Cur. Cur. d. d. ad 30. annos prorogata.

CXLVIII.

De distinctione duarum Provinciae Castellae, & Beticae, & electione Vicarii Generalis, Ministrorum Provincialium, Definitorum, & aliorum Ministrorum. Congregationis Fratrum Reformatorum Discalceatorum Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum in Regnis Hispaniarum.

Illam Congregationem primo probavit Clemens VIII. in sua Constit. CCIII. Ad militantis Tom. V. Par. II. fol. 258. Hanc vero Ordinem instituit Innocentius III. in sua Constit. XLII. Operante Tom. III. fol. 76.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

EX debito pastoralis officii Nobis ex alto commissi inter alia Nos summa operanti decet, ut in Domibus Religiosorum tales viri ad officia, & munera publica eligantur, ex quorum opera ipsa Domus felicitate suscipiant incrementa.

§.1. Cum alias fel. rec. Clemens Papa VIII. Praedecessor Noster, ex certis causis adductis, unam Provinciam, seu Congregationem Fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis, & Redemptionis Captivorum, qui primitivam Regulam dicti Ordinis observarent, in Regnis Hispaniarum in perpetuum motu proprio creaverit, eamque sic erectam ab aliis Provinciis praedicti Ordinis modificate Regulae perpetuo se junxerit, prout in literis dicti Praedecessoris in forma Brevis die 20. Augusti Pontificatus sui Anno VIII. contentis plenius continetur.

§.2. Nos, ut dicta Congregatio felicioribus in dies augetur progressibus, prospicere cupientes, ac eisdem Fratres Discalceatos Congregationis huiusmodi a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon literarum dicti Praedecessoris, perinde, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus dictae Congregationis Nobis hac in parte humiliter porrectis inclinati, ex sententia dilectorum filiorum Nostrorum, Octavii tunc Sanctae Sabinae Bandini, & Joannis Gaspari tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyterorum Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negotium mature examinandum, & Nobis referendum commissimus, harum serie perpetuo statuimus, & ordinamus, quod in futurum perpetuis futuris temporibus in hac Congregatione Ministri a Conventibus ejusdem amplius non eligantur, sed de triennio in triennium in Capitulo Provinciali ab universo Capitulo dumtaxat eligantur. Quod si dissoluto jam Capitulo intra triennium rursus Ministerium aliquod vacare contigerit, Minister ab ipsismet Provinciali, & Definitoribus, non autem per alios

Exordium.

Clem. VIII. in Regni Hispan. Congregationem istam probavit.

Hic modo dicitur pro felicitate eius progressu. Ministrorum tunc unum in Capitulo Provinciali quilibet triennio eligi mandatur. Est interius de ceteris Provinciali, & Definitoribus eligi jubet.

ti tua, & aliis personis praedictis, per suas, & nostras in simili forma Brevis expeditas literas ad triennium concessas, & saepius, ut praefertur, extensas, & prorogatas, iudis, & gravibus causis adducti omnes, & quacumque indulgentiarum, & gratiarum huiusmodi extensiones, prorogationes, & concessiones a Nobis post diem 22. Junii 1705. factas Majestati tuae, & aliis personis in eisdem Regnis Portugalliae, & Algarbiorum, & aliis Locis in literis desuper expeditis expressis, & eisdem literas cassantes, & revocantes ad sexennium a data nostrarum literarum inchoandum extendimus, & prorogavimus, necnon eidem Majestati tuae, ac omnibus Christianis fidelibus in praedictis Portugallia, & Algarbiorum Regnis, ac eorundem Regnorum Insulis, Indiis Orientalibus, & ultramarinis, conquistis terris, & locis ejusdem Portugalliae, & Algarbiorum Regis Dominio temporali subiectis commorantibus, & ad illa declinantibus, necnon Regnorum praedictorum subditis in alieno Dominio in dictis Indiis mercimoniis causa, non tamen animo in alieno Dominio huiusmodi permanendi degenibus, indulgentias, & gratias spirituales, & temporales praedictas cum omnibus, & quibuscumque indultis, facultatibus, concessionibus, declarationibus, extensionibus, conditionibus, clausulis, & decretis in Gregorio, & Clementis Praedecessorum Nostrorum, ac nostris literis contentis ad sexennium, auctoritate Apostolica, de novo concessimus, & indulsimus. Ita quod huiusmodi sexennio durante, Majestati tuae, ac omnibus, & singulis Christianis fidelibus praedictis suffragarentur, & alias prout in primo dictis nostris literis huiusmodi plenius continetur.

§.2. Ut autem Fabrica Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, quae in eisdem Apostoli honorem, jam multis annis ingentibus sumptibus extruitur, fidelium elemosynis adjuvetur, volumus, & Apostolica auctoritate tenore praesentium decernimus, ut ex elemosynis, quae causa, & occasione dictarum indulgentiarum, & gratiarum erogantur, decem milia ducatorum auri de Camera quotannis a data praesentium incipien, eidem Fabricae impertiri, & pro ea Venerabili Fratri Episcopo Sancti Angeli spoliorem, & jurium Camerae Apostolicae in praedictis Regnis moderato, & pro tempore existenti Collectori solvi omnino debeant.

§.3. Mandantes propterea dilecto filio Francisco de Braganza Canonico Elboren, praedictarum gratiarum executori, & Commissario a Nobis deputato, & pro tempore executori, & omnibus aliis, ad quas spectat, & spectabit, ut praedictam pecuniam summam Collectori praedicto integre solvi faciant.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 16. Decembris 1609. Pont. nostri Anno V.

Commissio Executori Bullae Circum.

Derogatio contrariis.

Dat. die 16. Decem. 1609. An.V.

de eorum commissione, eligatur, duret vero usque ad sequens Capitulum Provinciale, ubi cessant omnia ministeria predicta.

§.3. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sancte Romanae Ecclesiae Cardinales ubique iudicari, ac deserviri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictae Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Congregationi in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dimittant specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostense.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 24. Decembris 1609. Pont. nostri Anno V.

Sequitur plenior dispositio super praedictis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supremo Militantis Ecclesiae solio, & Apostolice potestatis plenitudine, nullis nostris exigentibus meritis, sed sola Dei bonigritate constituti, circa statum Religionum Regularium, & Congregationum ad Divinae Majestatis gloriam, animarumque salutem provide institutarum, illarum praesertim, quarum Professores se ad strictioris vitae normam, & disciplinam solemniter voto devinxerunt, nostrae considerationis intuitum, quid pro hujusmodi laudabilibus earum instituti felici, & salubri directione, atque progressu conferat, diligenter prospicimus, & desuper providentiae nostrae partes propensis studiis interponimus, prout temporum, & locorum rationibus debite pensatis conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§.1. Aliis siquidem per sel. rec. Clementem Papam VIII. Praedecessorem nostrum accepto, quod nonnulli pii Religiosi Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum Professores &c. Omissis tenoris residuum, quo ipsam Constitutionem habet supra.

§.2. Cum autem, sicut nomine Congregationis praedictae Nobis nuper expositum fuit, Congregatio ipsa benedictente Domino non mediocriter adaucta, & propagata, & quamplurima illius Monasteria, domus, & regularia loca in diversis dictorum Regnorum partibus, cum bonae famae, odore, ac pietatis, & charitatis, necnon spiritualium operum incremento, animarumque salute fundata, & instituta fuerint, illaque omnia per unum Ministrum Provinciale regere, & gubernari commode nequeant, ac opere pretium, & expediens sit, ut ibidem aliquot Provinciae ejusdem Congregationis invicem distinctae, justa augmentum, & numerum Monasteriorum, & domorum hujusmodi instituantur, aliaque infra scripta fiant, & ordinentur.

§.3. Nos pro pastoralis officii nostri debito ipsius Congregationis pium institutum propense voluntatis affectu prospicere, & conservare, illiusque prosperitati, & bono regimini consilium volentes, ac universos, & singulos Fratres Reformatos, & Disalceatos praedictos a quibusvis excommunicationis, & c. censuras, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, ex omnibus Monasteriis, domibus, & regularibus locis Congregationis hujusmodi in dictis Regnis nunc fundatis, & institutis, & quae impofterum dante Domino fundari, & institui contigerit duas Provincias, unam videlicet Castellae, alteram vero Bethicae nuncupandas, & in proximo futuro Capitulo dictae Congregationis generali, prout hujusmodi Monasteriorum, & domorum numerus, ac locorum opportunitas fuerit, & alias expedire videbitur, invicem distinguendas, & separandas, quarum qualibet per unum proprium Ministrum Provinciale ex Fratribus Reformatis, & Disalceatis praedictis eligendum regi, & gubernari debeat, Apostolica auctoritate tenere praesentium perpetuo erigimus, & instituiamus.

§.4. Praeterea statuimus, & ordinamus, quod in eodem proximo futuro Capitulo generali, dilecti filii Minister Provincialis, & Definitor dictae Congregationis, ac etiam singulorum illius Monasteriorum, & domorum Ministri ad praesens existentes, sine Procuratorum Conventualium interventus, antequam ad electiones infra scriptas procedant, quae cumque statuta, ordinationes, & decreta, ad Omnipotentis Dei servitium, ac ejusdem Congregationis, illiusque regularis instituti prosperitatem, stabilitatem, & observantiam, necnon generalis, & Provincialium Capitulorum celebrationem, ac quorumcumque Praelatorum, & Superiorum electionem, proutque, & spiritualium ministeriorum propagationem pertinentia, ac alias in praemissis, & circa ea eorum iudicio magis convenientia, & necessaria, a Nobis tamen, vel pro tempore existente Romano Pontifice approbanda, & postquam sic approbata fuerint, & non antea, per omnes, & singulos, ad quos pro

Qae cum multum propagata fuerit, per unumque Ministrum regere non potest.

Duas Provincias distinguere in futuro Capitulo, & eorum qualibet per unum Ministrum Provinciale gubernari praecipitur.

Et in eodem futuro quocumque futuri permittit, quae ad beneficium unum Congreg. Et relectio non Capitulo, Superiorumque electionem congrua videbitur.

pro tempore spectabit inviolabiliter observanda, facere, & condere.

§.5. Et deinde unum Praelatum, Vicarium generalem nuncupandum, cujus officium, & potestas per sex annos duret, qui Congregationis praedictae, illiusque Provincialium, & Ministeriorum tam Provincialium, quam Conventualium Superior existat, & Ministro generali totius Ordinis praedicti substitui, prout nunc Minister subest Provincialis, plenamque potestatem dictam Congregationem gubernandi, praedicto tempore durante, habeat.

§.6. Necnon futuros Definitorum generales, ac Ministros tam Provinciales, quam Conventuales eligere, libere, & licite, possint.

§.7. Et quoad electionem Vicarii generalis hujusmodi Nostri, & Sedis Apostolicae Nunciatus, in dictis Regnis commorans, illi (pro hac prima vice dumtaxat) praesidere, ipsiusque Vicarii generalis sic electi confirmatio ad Nuncium praedictum spectare, in aliis vero deinceps qualibet sexennio celebrandis Capitulis generalibus ejusdem Congregationis, illius Vicarii generalis tunc manere suo deserviturus, seu in defectum ejusdem Vicarii generalis, illius vice, & loco primus Definitor generalis ejusdem Congregationis, quibus in tunc praesens fuerit, electioni Vicarii generalis praesidere debeat.

§.8. Et excepto primo dicto Vicario generali, ceteri omnes futuri ejus in officio Vicariatus generalis hujusmodi Successores, confirmationem suam electionum a Ministro generali Ordinis praedicti petere, & obtinere curabunt.

§.9. Statim autem, ut electi fuerint, auctoritatem, & potestatem praedictas habeant, ac omnia, & singula, quae ad dictum officium Vicariatus generalis quomodolibet pertinent, juxta Clementis Praedecessoris hujusmodi, ac praesentium literarum continentiam, & tenorem exercere, & exequi valeant.

§.10. Decernentes eadem praesentes literas nullatenus de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quocumque defectu, etiam ex eo, quod Minister generalis dicti Ordinis, & quicumque alii interesse forsitan habentes, ad praemissa vocati non fuerint, nec illis consenserint, notari, vel alias quomodolibet impugnari, neque sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam a Sede praedicta emanatis, & impofterum emanandis comprehendere posse, sed illas semper validas, & efficaces esse, & fore, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri; Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes iudicari, & deserviri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.11. Non obstantibus praemissis, necnon Apostolicis, ac in Synodalibus, Provincialibus, & universalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon dicti Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Generali, & Provincialibus Ministris, Superioribus, Definitoribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus, specialibus, specificis, expressis, & individuis, ac de verbo ad verbum mentio, seu quavis alia expressio habenda esset, tenores hujusmodi, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inferri forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 14. Augusti 1613. Pontificatus nostri Anno IX.

CXLIX.

Approbatio Constitutionis Clementis VIII, super confirmatione Congregationis Fratrum Disalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, primitivam Regulam observantium, cum adjectione duorum votorum, ultra alia vota ipsius Ordinis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Quae pie, & sancte a Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostris circa regulatum personarum statum facta sunt, eo libentius approbamus, quo exinde majorem in Ecclesia Dei utilitatem proventuram esse speramus.

§.1. Quare cum se. recor. Clemens Papa VIII. Praedecessor Noster, unam Congregationem Fratrum Disalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis, & Redemptionis Captivorum, qui primitivam Regulam praedicti Ordinis perpetuo observent, in Regnis Hispaniarum per unum Ministrum Provinciale eligendum ex eisdem Fratribus Disalceatis regendam, & gubernandam, motu proprio, & de Apostolica potestatis plenitudine creaverit, eamque sic erectam ab aliis Provinciis praedicti Ordinis modificate regule perpetuo sejunxerit, ipsosque Fratres, ac eorum domos ab omni, & quacumque jurisdictione, visitatione, & superioritate tam Commissarii Generalis, quam

Dat. die 14. Augusti 1613. An. IX.

Exordium i. Enactio C67. August. Clem. VIII.

quam aliorum Ministrorum Provincialium, ac aliorum quorumcumque Superiorum modificata regula ejusdem Ordinis perpetuo exemerit, ac sub obedientia, & superioritate Ministri Generalis dicti totius Ordinis perpetuo subesse voluerit, aliaque fecerit, ac alia a tunc, & pro tempore existente Sedis Apostolicae in dictis Regnis existente Nuncio fieri mandaverit, prout in literis dicti Praedecessoris desuper die 20. Augusti Pontificatus sui Anno Octavo confectis plenius continetur, ipsique Fratres Discalceati, quae ad suam professionis perfectionem, ac obedientiam, paupertatis, & castitatis vota pertinent, fideliter, ut accepimus, observaverint.

Confirmatio & Constit.

§.2. Nos dictos Fratres Discalceatos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliaque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendam, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon tenorem dictarum literarum, perinde ac si de verbo ad verum inferrentur, praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus dictae Congregationis nomine Nobis hac in parte humiliter porrectis inclinatis, ex sententia dilectorum filiorum nostrorum Octavii tituli Sanctae Sabinae Bandini, & Joannis Cariae tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyterorum Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negotium mature examinandum, & Nobis referendum commissimus, literas dicti Clementis Praedecessoris cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, ac derogationibus, Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque robur Apostolicae confirmationis adicimus, illaque ab omnibus, & singulis ad quos pertinet, & in futurum pertinebit, observari volumus, & mandamus.

Adhuc duo vota.

§.3. Quoniam vero Religiosos inter alias humilitatis praecipue virtutem habere oportet, eadem auctoritate Apostolica statuimus, & ordinamus, quod dictae Congregationis Fratres, qui de cetero profitebantur, ultra alia vota tempore ejusdem professionis emittenda, aliud votum etiam emittant, videlicet se directe, vel indirecte per se, aut per alios, intra dictam Congregationem, praedationem aliquam, aut officium, per Constitutionem praetendi prohibentem, numquam praesentibus: Et pariter extra eandem Congregationem, neque directe, neque indirecte per se, aut per alios, ullam praedationem praesentibus, vel oblatam acceptaturos, nisi praeccepto ejus, qui eis praecipere poterit, adstringantur, professi tamen, si voluerint, juxta eandem formam idem votum emittant.

Dispensatio illorum votorum prohibentium.

§.4. Decernentes super hujusmodi voto dispensari minime posse, neque illud commutari, non secus ac cetera substantialia vota Religionis.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae dictus Clemens Praedecessor in literis suis praedictis voluit non obviare.

§.6. Volumus autem, ut praesentium, transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo persona in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem pro suis fides adhibeatur in judicio, & extra, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 10. Februarii 1610. Pont. nostri Anno V.

CL.

Declaratio reservationis Beneficiorum per assequutionem pacificam vacaturorum.

§.1. Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Paulus divina Providentia Papa Quintus, qui in crastinum ejus assumptionis ad summum Apostolatus apicem vestigis felicis reced. Benedicti XII., & aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum suorum inherendo, omnia, & singula Beneficia Ecclesiastica per pacificam assequutionem quorumcumque aliorum per Sanctitatem suam, seu ejus auctoritate conferendorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, & ex tunc vacatura ordinationi, & dispositioni suae, cum decreto irritanti desuper appposito, inter alia duxit reservanda, & cui ex fide dignorum relatione innotuit, quod plerique de Beneficiis Ecclesiasticis, praesertim curam animarum habentibus, seu alias personalem residentiam requirentibus, dum pro tempore vacant, Apostolica auctoritate provisi, seu providendi, ante illorum assequutionem, alia cum eisdem incompatibilia Beneficia Ecclesiastica per eos tunc obtenta in fraudem reservationis, & decreti praedictorum resignabant, seu dimittebant.

§.2. Cupiens opportunum super his remedium adhibere, voluit, decrevit, & declaravit, quod imposterum quibusvis personis de aliquibus Beneficiis Ecclesiasticis tunc vacantibus, seu vacaturis per Sanctitatem suam, aut ejus auctoritate provideri, ipsosque provisos, seu providendos intra vacationis, & provisionis, seu assequutionis eorumdem beneficiorum tempora, quocumque alia cum illis incompatibilia Beneficia Ecclesiastica, secularia, vel quorumvis Ordinum, ac etiam Hospitalium regularia, per eos tunc obtenta, nulla speciali, & expressa de eisdem in provisionibus praedictis facta mentione, simpliciter, vel causa permutationis, ac alias quomodolibet, sive in Sanctitatis suae, vel alterius Romani Pontificis pro tempore existentis, aut Legatorum, vel Nunciorum dictae Sedis, sive Ordinariorum, vel aliorum collatorum quorumcumque manibus resignare, seu dimittere, sicut juribus sibi in illis, vel ad illa com-

Contractis derogatur.

Transumptis fides datur.

Dat. die 10. Febr. 1610. An.V.

Causae hujus Constit.

Decretis reservationis beneficiorum per assequutionem pacificam vacaturorum.

competentibus cedere contigerit, omnes, & singulae concessionis, collationes, provisiones, & quaevis aliae dispositiones de beneficiis, seu juribus sic resignandis, dimittendis, & cedendis pro tempore faciendae, cum inde sequentis quibuscumque, cassae, & irritae, nulliusque roboris, vel momenti existant, nec cuiquam suffragentur, sed beneficia, & jura, ut praesertur, resignata, dimissa, & cassa eo ipsi vacent, & vacare, ac sub reservatione, & priori decreto praefatis, quae Sanctitas Sua, etiam quoad hoc extendit, & amplavit, comprehensa censeantur. Ita quod de illis per alium, quam eandem Sanctitatem suam, vel pro tempore existentem Romanum Pontificem nullatenus disponi possit in omnibus, & per omnia, perinde ac si per pacificam assequutionem aliorum beneficiorum hujusmodi vere, & realiter vacavissent.

Claufula sublati &c.

§.2. Decernentes sic per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, disteque Sedis Legatos, & Nuncios, sublata &c. iudicari, & definiti debere, irritumque &c. attentari.

Papae subscr.

Placet, publicetur, & describatur C.

CLL.

Litterae Processus in die Coenae Domini.

Quod omnis quasi Capitula hujus bullae, (alitra Extravagan. 3. Pauli II., & Extravag. 5. Sixti IV. in tit. de Penitent., & remissionibus) habet in Urbani V. Constitut. III. Apostolatus. Tom. III. Par. II. fol. 325. Julii II. Constit. XXX. Consueverunt. Tom. III. Par. III. fol. 319. Pauli III. Constitut. X. Consueverunt. Tom. IV. Par. I. fol. 140., & Gregorii XIII. Constit. CXLVII. Consueverunt. Tom. IV. Par. IV. fol. 27.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Consueverunt Rom. Pontif. hac de ejusmodi bullam edere ex causis hujus expressis.

Pastoralis Romani Pontificis vigilantia, & sollicitudo, cum in omni Christianae Reipublicae pace, & tranquillitate procuranda, pro sui muneris officio assidue versatur, tum potissimum in catholice fidei, sine qua impossibile est placere Deo, unitate, atque integritate retinenda, & conservanda, maxime elucet. Nimirum, ut fideles Christi non sint parvuli fluctuantes, neque circumferantur omni vento doctrinae in nequitia hominum, ad circumventionem erroris, sed omnes occurrant in unitatem fidei, & agnitionis filii Dei in vitam perfectam, neque se in hujus vitae societate, & communione laedant, aut inter se alter alteri offensionem praebeat, sed potius in vinculo charitatis con-

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

juncti, tanquam unius corporis membra sub Christo capite, ejusque in terris Vicario Romano Pontifice Beatissimi Petri Successore, a quo totius Ecclesiae unitas dimanat, augeantur in edificatione, atque ita divina gratia adiutrice, sic praesentis vitae quiete gaudeant, ut futura quoque beatitudine perfruantur. Ob quas sane causas Romani Pontifices Praedecessores Nostri, hodierna die, quae anniversaria Dominica Coenae commemoratione sollemnis est, spirituales Ecclesiasticae disciplinae gradium, & salutaria Justitiae arma per Ministerium summi Apostolatus ad Dei gloriam, & animarum salutem solemniter exercere consueverunt. Nos igitur, quibus nihil optabilius est, quam fidei inviolatam integritatem, publicam pacem, & Justitiam, Deo auctore, tueri vetustum, & solemnem hunc morem sequentes.

Itaque excommunicamus Hereticos cujuscumque sectae, quoslibet libros legentes, tenentes, aut imprimentes, & Schismaticos.

§.1. Excommunicamus, & anathematizamus, ex parte Dei Omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, auctoritate quoque Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac Nostra quocumque Hulsitas, Vuichlephistas, Luteranos, Zuinglianos, Calvinistas, Ugonottos, Anabaptistas, Trinitarios, & a christiana fide Apostatas, ac omnes, & singulos alios Hereticos, quocumque nomine censeantur, & cujuscumque sectae existant, ac eis credentes, eorumque receptatores, fautores, & generaliter quoslibet illorum defensores, ac eorumdem libros haeresim continentes, vel de Religione tractantes, sine auctoritate Nostra, & Sedis Apostolicae scienter legentes, aut retinentes, imprimentes, quomodolibet defendentes, ex quavis causa publice, vel occulte, quovis ingenio, vel colore, nec non Schismaticos, & eos, qui se a Nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis obedientia pertinaciter subtrahunt, vel recedunt.

Appellantes a Pont. ad futurum Concilium, eorumque fautores.

§.2. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos, cujuscumque status, gradus, seu conditionis fuerint, Universitates vero, Collegia, & Capitula quocumque nomine nuncupentur, interdicens ab ordinationibus, seu mandatis Nostri, ac Romanorum Pontificum pro tempore existentium ad universale futurum Concilium appellantes, nec non eos, quorum auxilio, vel favore appellatum fuerit.

Piratas atque eorum receptatores, & fautores.

§.3. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Corsarios, ac Latrunculos maritimos, discurrantes Mare Nostrum praecipue a Monte Argentario usque ad Terracinam, ac omnes eorum fautores, receptatores, & defensores.

Nafragorum Christianorum cujuscumque generis bona, sive in litoribus inventa, sive in mari, sive in ipsiis navibus, sive ex eisdem ejecta in mari, vel in litore inventa, cujuscumque generis bona, tam in Nostri Tyrreni, & Adriatici, quam in ceteris cujusque maris Regionibus, & litoribus, surpraerint, ita ut nec ob quodcumque privilegium

D d d

Imponentes nova pedagia & gabellas, vel eas augentes.

Falsific. ltr. Apostol. ac fippl. a quocumque habente signat.

Deferentes arma & alia ad usum belli instrumenta ad Turcas, vel alios Christiani nominis inimicos, & que ad Reipub. Cheliam statum pertinentia, iidem in damnorum Cheliamorum nanciantes.

Impedientes eos, qui vidualia, & alia necessaria Romam convectant.

Ad Sedē Ap. venientes vel ab ea recedentes, aut aliorum opera laudentes, & si ne iurisdictione vexant in Curia commorantes.

gium, consuetudinem, aut longissimi, etiam immemorabilis temporis possessionem, seu alium quemcumque pretextum exculari possint.

§. 5. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in Terris suis nova Pedagia, seu Gabellas, præterquam in casibus sibi a jure, seu ex speciali Sedis Apostolicæ licentia permittis, imponunt, vel augent, seu imponi, vel augeri prohibita exigunt.

§. 6. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios literarum, Apostolicarum, etiam in forma Brevis, ac supplicationum, gratiam, vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S. R. E. Vice-Cancellarios, seu gerentes vices eorum, aut de mandato ejusdem Pontificis signatarum, nec non falso publicantes literas Apostolicas, etiam in forma Brevis, & etiam falso signantes supplicationes hujusmodi sub nomine Romani Pontificis, seu Vice-Cancellarii, aut gerentium vices prædictorum.

§. 7. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas, & alios Christiani nominis hostes, & inimicos, vel hæreticos per nostras, sive hujus Sanctæ Sedis sententias expresse, vel nominatim declaratos, deferunt, seu transmittunt, equos, arma, ferrum, filum ferri, stannum, chalybem, omniaque Metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapem, funes tam ex ipso canape, quam alia quascumque materia, & ipsam materiam, aliisque hujusmodi, quibus Christianos, & Catholicos impugnant, nec non illos, qui per se, vel alios de rebus statum Christianæ Reipublice concernentibus, in Christianorum perniciem, & damnum ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos, nec non hæreticos, in damnum Catholicæ Religionis, certiores faciunt, illisque ad id auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet præstant. Non obstantibus quibuscumque privilegiis, quibusvis personis, Principibus, Rebus publicis, per Nos, & Sedem prædictam hætenus concessis, de hujusmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus.

§. 8. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, seu invadentes eos, qui vidualia, seu alia ad usum Romane Curie necessaria adducunt, ac etiam eos, qui ne ad Romanam Curiam adducantur, vel afferantur, prohibent, impediunt, seu perturbant, seu hæc facientes defendunt per se, vel alios, cujuscumque fuerint ordinis, præminentie, conditionis, & status, etiam si Pontificali, seu Regali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate.

§. 9. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, & recedentes ab eadem, sua, vel aliorum opera interficiunt, mutilant, spoliant, capiunt, detinent, nec non illos omnes, qui Jurisdictionem ordinariam, vel delegatam a Nobis, vel nostris

Judicibus non habentes, illam sibi temere vendicantes, similia contra morantes in eadem Curia audent perpetrare.

§. 10. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes, seu depradantes Romipetas, seu Peregrinos ad Urbem causa devotionis, seu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel ab ipsa recedentes, & in his dantes auxilium, consilium, vel favorem.

§. 11. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, percipientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S. R. E. Cardinales, ac Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuncios, aut eos a suis Diocesis, Territoriis, Terris, seu Dominis ejicientes: Nec non ea mandantes, vel rata habentes, seu præstantes in eis auxilium, consilium, vel favorem.

§. 12. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel per alios, perfonas Ecclesiasticas quascumque, vel seculares ad Romanam Curiam super eorum causis, & negociis recurrentes, ac illa in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negociorumque gestores, Advocatos, Procuratores, & Agentes, seu etiam Auditores, vel Judices super dictis causis, vel negociis deputatos, occasione causarum, vel negociorum hujusmodi, occidunt, seu quoquomodo percipiunt, bonis spoliant, seu qui per se, vel per alios directe, vel indirecte delicta hujusmodi committere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel favorem præstare non verentur, cujuscumque præminentie, & dignitatis fuerint.

§. 13. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes tam Ecclesiasticos, quam seculares cujuscumque dignitatis, qui prætexentes frivolum quandam appellacionem a gravamine, vel futura executione literarum Apostolicarum, etiam in forma Brevis tam gratiam, quam iustitiam concernentium: Nec non citationum, inhibitionum, sequestrationum, monitoriorum, processuum, executionum, & aliorum, decretorum, a Nobis, & Sede prædicta, seu Legatis, Nunciis, Præsentibus, Palatii Nostris, & Camera Apostolicæ Auditoribus, Commissariis, aliisque Judicibus, & Delegatis Apostolicis emanatorum, & que pro tempore emanaverint, aut alias ad Curias seculares, & laicam potestatem recurrunt, & ab ea, instante etiam Fiscis Procuratore, vel Advocato, appellaciones hujusmodi admittunt, ac literas, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria, & alia prædicta capi, & retineri faciunt. Quive illa simpliciter, vel sine eorum beneplacito, & consensu, vel examine executionis demandant, aut ne Tabelliones, & Notarii super hujusmodi literarum, & Processuum executione, instrumenta, vel acta conficere, aut confecta parti cuius interest, tradere debeant, impediunt, vel prohibent,

Romipetas, ac Pægr. se in Urbe morantes, vel abeuntes lædentes.

Offendentes S. R. E. Cardinale & alios Prælatos.

Ad Rom. Cur. pro negociis suis recurrentes per se vel per alios lædentes.

Appellantes a gravamine vel futura executione literarum Ap. ad laicam potestatem.

Publicationis in Urbe effectus.

Iussio alibi quoque tam publicandi.

Quicumque audiant confessiones apud se hæreticas habeant.

Fides danda transiumpis.

Sanctio penalis.

Dat. die 8. Aprilis 1610. An. V.

nitus omisso, infererentur, presentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino revocamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 26. Ut vero presentes Nostris processus ad publicam omnium notitiam facilius deducantur, chartas, seu membranas Processus ipsos continentes, velis Ecclesiæ Sancti Joannis Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe appendi faciemus, ut ii, quos processus hujusmodi concernunt, quod ad ipsos non pervenerint, aut, quod ipsos ignoraverint, nullam possint excusationem prætere, aut ignorantiam allegare, cum non sit verisimile, id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

§. 27. Insuper, ut processus ipsi, & presentes literæ, ac omnia, & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in plerisque Civitatibus, & locis fuerint publicata, universis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum ordinariis, & Prælatibus libet constitutis, per hæc scripta committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo mandamus, ut per se, vel per alium, seu alios, presentes literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut si expedire viderint, etiam pluries in Ecclesiis suis, dum in eis major Populi multitudo ad divina convenierit, solemniter publicent, & ad Christianis mentes redeant, nuncient, & declarent.

§. 28. Ceterum Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, alique locorum ordinarii, & Ecclesiarum Prælati, nec non rectores, ceterique curam animarum exercentes, ac Præbyteri seculares, & quorumvis Ordinum regulares, ad audiendas peccatorum confessiones, quavis auctoritate deputati, transumptum presentium literarum penes se habeant, easque diligenter legere, & percipere studeant.

§. 29. Volentes eorundem presentium transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo Judicis ordinarii Romane Curie, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eandem prorsus fidem in Judicio, & extra illud ubique locorum adhibendam fore, quæ ipsis presentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostentæ.

§. 30. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, innovationis, innodationis, declarationis, protestationis, sublationis, revocationis, commissionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1610. Sexto Idus Aprilis, Pontificatus Nostris Anno V.

Quod Superiores Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati ubique nova Monasteria de sola Ordinariorum licentia fundare valeant.

Contrarium generaliter statuerat Clemens Octavus in Constitut. CCCVII. Quoniam vide hic supra fol. 14. Congregationem istam primo approbavit Clemens VII. in sua Constitut. XLV. Nota Tom. IV. Par. I. fol. 103.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ecclesiæ militantis regimini licet immeriti divinis disponente clementia, presidentes, utilissimam perfectorum Militum Christi multitudinem existimamus.

§. 1. Cum sicut non sine spirituali gaudio nostro accepimus, dilecti filii Clerici Regulares Congregationis Sancti Pauli Decollati, in diversis Mundi partibus pergant assidue Deo, & Ecclesiæ suæ Sanctæ exhibere famulatum, non solum ipsi Deo per orationem, & contemplationem sedulo vacantes, verum etiam animarum salutem, exemplo, doctrina, & Sacramentorum administratione solite procurantes;

§. 2. Cumque in dies uberiores fructus ex dictorum Clericorum Religionis propagatione benedecente Domino sperandi sint, Nos ad ea, que eorundem Clericorum Religionis augmento cedere possunt concedenda, adque ea, que illis in hoc impedimentum aliquod afferre dignoscuntur, removenda, merito propensiores sumus. Motu itaque proprio, & ex certa scientia, & morali deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, Clericorum Regularium prædictorum Superioribus, ut ubique locorum, quilibet in districtu suo, domos, & Monasteria eorum instituti Regularis, servatis Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini decretis, de sola Ordinariorum licentia, nullo aliarum personarum, cujusvis Ordinis etiam Regularium, requisito consensu, condere, & fundare valeant, auctoritate Apostolica, tenore presentium licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.

§. 3. Non obstantibus sal. rec. Clementis Pape Octavi Prædecessoris nostri, que incipit, Quoniam ad instituta, sub datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris die 23. Julii 1603. Pontificatus sui Anno XII. aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & cujusvis alterius Ordinis, etiam juramento &c. roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis alius Ordinibus, ac eorum Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmamus, & innovamus. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores presentibus pro expressis habentes,

Exordium.

Congregatio Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati mandatur.

Facultates sunt Superioribus conceditur, ubique nova loca, & Monasteria constituendi de sola Ordinariorum licentia.

Delegatio contrariis.

bentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Vides tran- sumptorum.

§.4. Volumus autem, ut presentium trunsumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem proflus fides adhibeatur, quae ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. die 9. Maij 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 9. Maij 1610. Pont. nostri Anno VI.

GLIII.

De Magistris linguarum Hebraicae, Graecae, Latinae, & Arabicae, a Regularibus in suis Studiis habendis.

Hujusmodi Magistros in Studiis generalibus haberi jussit Clemens V. in clement. 1. de Magistris. Vide etiam Constitut. XV. Bonifacii VIII. Tom. III. Par. II. folijs.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium.

Postolicae servitutis onere infirmitati nostrae a Domino, inscrutabili consilio ejus imposito, assidue admonemur, sapientibus, & insipientibus constitutos Nos esse debitores, ut scilicet per ministerium nostri Apostolatus, qui sapiunt, quod Sanctus docet Bernardus, non desipiant, qui non sapiunt, sapiant, & qui desipuerunt, respiciant: quibus verbis instrui Nos satis perspicimus, ut fideles in fide, & caritate conservare, infideles ab infidelitatis tenebris educere, & haereticos, ac peccatores a perversitate erroris, ac servitute peccati liberare aspirante gratia Dei, a quo omnem sapientiam, pastorali sollicitudine procuremus.

Causa infla- tionis.

§.1. Cum vero praeceptum Domini lucidum illuminet oculos, ac testimonium ejus fidele sapientiam praestet parvulis, omni vigilantia procurare debemus, ut Praedicatoribus, & Doctores verbi Dei ad opus Dei operandum instructi reddantur in dies magis, & partes suas, quantum cum Domino fieri potest, ad gloriam ejus, & utilitatem animarum quotidie melius, & feliciter adimpleant. Cui rei plurimum conducere satis constat Linguarum cognitionem, Hebraicae praesertim, Graecae, Latinae, & Arabicae: haec enim conversioni infidelium opportunissima esse dignoscitur, quando magna eorum pars aut Arabice loquitur, aut intelligit: ac si unquam reliquarum trium Linguarum notitia in Ecclesia Dei utilis fuit, diebus nostris profecto utilissima est: hostis enim humani generis Linguarum scientia, singulari dono Dei hominibus tradita, ad ipsius Largitoris contumeliam, &

fidei suae Catholicae detrimentum, tunc maxime abutitur.

§.2. Quamobrem sal. rec. Clementis Papae V. Praedecessoris nostri, quantum conditio temporis patitur, vestigiis insistentes, Motu proprio, & ex certa scientia, matureque deliberatione nostris, deque Apostolice Nobis attributa potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione sancimus, statuimus, & ordinamus, ut in quovis Ordine, & Instituto Regularium tam Mendicantium, quam non Mendicantium, etiam quomodolibet exemptorum, & Apostolicae Sedi immediate subditorum Studiis omnibus trium linguarum hujusmodi, Hebraicae videlicet, Graecae, & Latinae, in majoribus vero, ac celebrioribus, etiam Arabicae Doctores, Regulares quidem, & ejusdem Ordinis, si in illo haturum linguarum sufficientem notitiam habentes sint, si minus, saeculares, aut alterius Ordinis Regulares, qui illas actu, & diligenter doceant, habeantur, si Studia in Urbibus, & locis existant, ubi linguarum praedictarum peritos conducendi facultas est. Studia vero locorum, ubi hujusmodi Doctores desunt, cum primum in aliis Studiis ubi Linguae hujusmodi docebuntur, Scholares tantum profecerint, ut docendis aliis idonei sint, de iisdem Scholaribus provideatur.

§.3. Quod ut citius, & facilius fieri possit, & sperati fructus ex linguarum hujusmodi studio appareant, omnibus, & singulis Regularium Superioribus sub indignatione nostrae poena eadem auctoritate, tenore presentium, praecipimus, & mandamus, & si ipsi negligentes fuerint, eorumdem Ordinum Regularium apud Nos, & Sedem Apostolicam Praedictoribus injungimus, eorum conscientias desuper onerantes, ut omni cura, & sollicitudine quanto citius provideant, ut Scholae linguarum hujusmodi quamprimum instituantur, ac Doctores praedicti deputentur, eorumdemque linguarum lectionibus Scholares assignentur, qui illis sedulam, & assiduam operam navent.

§.4. Hi vero Scholares, ut alacrius huic studio incumbant, volumus, & decernimus, ut in promotione ad Doctoratus gradus, & ad alios sui Ordinis honores, illi exteris paribus praeferrantur, qui in cognitione trium saltem linguarum praedictarum profecerint, ita ut ad illas docendas apti sint.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Universitatibus, illarumque Praedictoribus, ac Ordinibus praedictis, & illorum Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis

Institutio Linguarum Hebraicae, Graecae, Latinae, & Arabicae in Studiis Regularium.

Deposito exequutorum

Privilegium Scholarium studio discendi linguarum instituentium.

Derogatio contrarium

bent, ac etiam partes, seu eorum agentes, consanguineos, affines, familiares, Notarios, exequutores, & subsequentes literarum, citationum, monitoriorum, & aliorum praedictorum capiant, percutiant, vulnerant, carcerant, detinent, ex Civitatibus, Locis, & Regnis ejiciant, bonis spoliant, perterrefaciunt, concutiunt, & comminantur per se, vel alium, seu alios publice, vel occulte, quive alias quibuscumque personis in genere, vel in specie, ne pro quibusvis eorum negotiis prosequendis, seu gratis, vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel literas a dicta Sede impetrent, seu impetratis utantur, directe, vel indirecte prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarios, seu Tabelliones, vel alias quomodolibet retinere praesumunt.

Excomunicatio litterarum ad, aut aliam expeditionem impediens, & prohibens ad gratias impetrandas, ac cedentes.

§.14. Item excommunicamus & anathematizamus omnes, & singulos, qui per se, vel alios auctoritate propria, ac de facto, quorumcumque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & literarum Apostolicarum preteritu, beneficiales, & decimarum, ac alias causas spirituales, & spiritualibus annexas, ab Auditoribus, & Commissariis nostris, aliisque Judicibus Ecclesiasticis avocant, illarumve cursum, & audientiam, ac personas, conventus, collegia, causas ipsas prosequi volentes impediunt, ac se de illarum cognitione, tamquam Judices interponunt. Quive partes actrices, quae illas committi fecerint, & faciunt, ad revocandum, & revocari faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendam, vel consentiendum eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, a censuris, & poenis in illis contentis absolvi, per statum, vel alias compellunt, vel executionem literarum Apostolicarum, seu executorialium, processuum, ac decretorum praedictorum quomodolibet impediunt, vel suum ad id favorem, consilium, aut assensum praestant, etiam praetextu violentiae prohibenda, vel aliarum praetensionum, seu etiam donec ipsi ad Nos informandos, ut dicunt, supplicaverint, aut supplicari fecerint, nisi supplicationes hujusmodi coram Nobis, & Sede Apostolica legitime prosequantur, etiam si talia committentes fuerint Praesidentes Cancelliarum, Consiliarum, Parliamentorum, Cancellarii, Vicecancellarii, Consilarii ordinarii, vel extraordinarii quorumcumque Principum secularium, etiam Imperialis, Regali, Ducali, vel alia quacumque praesulgent dignitate, aut Archiepiscopi, Episcopi, Abbates Commendatarii, seu Vicarii fuerint.

Judices seculares, qui ecclesiasticas personas trahunt ad sua tribunalia, quique ecclesiasticam libertatem in aliquo perturbant.

§.15. Quive ex eorum praetense officio, vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcumque personas Ecclesiasticas, Capitula, Conventus, collegia Ecclesiarum quorumcumque coram se ad suum Tribunal, Audientiam, Cancellariam, Consilium, vel Parlamentum, praeter juris Canonici dispositionem, trahunt, vel trahi faciunt, vel procurant directe, vel indirecte, quovis quaesito colore, nec non qui statuta, ordi-

Bullar. Rom. Tom. V. Par. III.

nationes, Constitutiones, pragmaticas, seu quaevis alia decreta in genere, vel in specie ex quavis causa, & quovis quaesito colore, ac etiam praetextu cujusvis consuetudinis, aut privilegii, vel alias quomodolibet fecerint, ordinaverint, & publicaverint, vel factis, & ordinatis usi fuerint, unde libertas Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo leditur, vel deprimitur, aut alias quovis modo restringitur, seu Nostris, & dictae Sedis, ac quorumcumque Ecclesiarum juribus quomodolibet directe, vel indirecte tacite, vel expresse praesudicatur.

§.16. Necnon qui Archiepiscopus, Episcopus, aliosque Superiores, & inferiores Praelatos, & omnes alios quoscumque Judices Ecclesiasticos ordinarios quomodolibet hac de causa directe, vel indirecte, carcerando, vel molestando eorum agentes, procuratores, familiares, nec non consanguineos, & affines, aut alias impediunt, quominus sua jurisdictione Ecclesiastica contra quoscumque utantur, secundum quod Canones, & sacra Constitutiones Ecclesiasticae, & decreta Conciliorum generalium, & praesertim Tridentini statuunt, ac etiam eos, qui post ipsorum ordinatum, vel etiam ab eis delegatorum quorumcumque sententias, & decreta, aut alias fori Ecclesiastici Judicium eludentes, ad Cancellarias, & alias Curias saeculares recurrunt, & ab illis prohibitiones, & mandata etiam poenalia, ordinaria, aut delegatis praedictis decerni, & contra illos exequi procurant, eos quoque qui haec decernunt, & exequuntur, seu dant auxilium, consilium, patrocinium, & favorem in eisdem.

§.17. Quive jurisdictiones, seu fructus, redditus, & proventus ad Nos, & Sedem Apostolicam, & quoscumque Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum pertinentes usurpant, vel etiam quavis occasione, vel causa sine Romani Pontificis, vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expressa licentia sequestrant.

§.18. Quive collectas, decimas, tallias, praestantias, & alia onera Clericis, Praelatis, & aliis personis Ecclesiasticis, ac eorum, & Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventibus hujusmodi, absque simili Romani Pontificis speciali, & expressa licentia, imponunt, & diversis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiam a sponte dantibus, & concedentibus, recipiunt. Nec non qui per se, vel alios directe, vel indirecte praedicta facere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel favorem praestare non verentur, cujuscumque sint praesentiae, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status, etiam Imperialis, aut Regali praesulgent dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, & alii potentatus quoscumque, etiam Regnis, Provinciis, Civitatibus, & Terris quoquo modo Praesidentes, Consilarii, & Senatores, aut quavis, etiam Pontificali dignitate insigniti, innovantes

Imped. Prael. na sua jurisd. utantur, quicq; illorum & deleg. judic. eludentes ad Curia saecularia recurrunt, aut contra illos aliquid decernunt praesudic. que auxiliant.

Usurpante Sedis Apost. & quatinus canone Eccl. jurisdictionis, vel etiam fructus sequantur.

Imponentes decimas, tallias onera personis Ecclesiasticis, ac eorum, & Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum.

decreta super his per sacros Canones, tam in Lateranensi novissime celebrato, quam alius Conciliis generalibus edita, etiam cum censuris, & penis in eis contentis.

§.19. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoscumque Magistratus, & Judices, Notarios, Scribas, Executores, Subexecutores quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus contra personas Ecclesiasticas, illas processando, banniendo, capiendo, seu sententias contra illas proferendo, vel exequendo, sine speciali, specifica, & expressa hujus Sanctae Sedis Apostolicae licentia, quique ejusmodi licentiam ad personas, & casus non expressos extendunt, vel alias illa perperam abutuntur, etiam si talia committentes fuerint Consilarii, Senatores, Praesidentes, Cancellarii, Vicecancellarii, aut quovis alio nomine nuncupati.

§.20. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, seu alios, directe, vel indirecte, sub quocumque titulo, vel colore, invadere, destruere, occupare, & detinere praesumpserint, in totum, vel in partem, Urbem, Regnum Siciliae, Insulas Sardiniae, & Corsicae, Terras circa Pharon, Patrimonium Beati Petri in Thufcia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venaylinum, Sabinen, Marchiam Anconitanam, Massam Trebaricam, Romandiolam, Campaniam, & maritimas Provincias, illarumque Terras, & loca, ac Terras specialis commissionis Arnulforum, Civitatemque Nostram Bononiam, Celsenam, Ariminum, Beneventum, Perusium, Avinionem, Civitatem Castellum, Tuderum, Ferrariam, Comacinum, & alias Civitates, Terras, & loca, vel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinentia, dictaeque Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiecta, nec non supremam jurisdictionem in illis, Nobis, & eidem Romanae Ecclesiae competentem, de facto usurpare, perturbare, retinere, & vexare variis modis praesumpserint, nec non adherentes, fautores, & defensores eorum, seu illis auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet praestantes.

§.21. Volumus praesentes Nostros processus, ac omnia, & quaecumque his literis contenta, quovisque alii hujusmodi processus a Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente fiant, aut publicentur, durare, suosque effectus omnino sortiri.

§.22. Ceterum a praedictis sententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesiae mandatis, & satisfaciendo cautione praestita, absolvi possit, etiam praetextu quarumvis facultatum, & indulgentiarum quibuscumque personis ecclesiasticis, secularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ac Militiarum Regularibus, etiam Episcopali, vel alia majori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus, & eorum Monasteriis, Conventibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegiis, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus, & locis piis,

nec non laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus, per Nos, & dictam Sedem, ac cujusvis Concilii decreta, verbo, literis, aut alia quacumque scriptura in genere, & in specie concessorum, & innovatorum, ac concedendorum, & innovandorum.

§.23. Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutiois beneficium impendere de facto praesumpserint, eos excommunicationis sententia innotuimus, gravius contra eos, spiritualiter, & temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

§.24. Declarantes, ac protestantes quatenusque abolitionem, etiam solemniter per Nos faciendam, praedictos excommunicatos sub praesentibus comprehensos, nisi prius a praemissis cum vero proposito ulterius similia non committendi, desisterint, ac quoad eos, qui contra Ecclesiasticam libertatem, ut praemittitur, statuta fecerint, nisi prius statuta, ordinationes, constitutiones pragmaticas, & decreta hujusmodi publice revocaverint, & ex Archivis, seu capitularibus locis, aut libris, in quibus annotata reperiantur, deleji, & cassari, ac Nos de revocatione hujusmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari, quin etiam per hujusmodi abolitionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos, vel expressos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam Nostram, vel Successorum Nostrorum quocumque tempore continuatam, in praemissis omnibus, & singulis, ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicae, ac S. R. E. undecumque, & quodcumque quaesitis, vel quaerendis, nullatenus praedecari posse, aut debere.

§.25. Non obstantibus privilegiis, indulgentiis, indultis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, super praedictis, vel eorum alicui, seu aliquibus aliis cujuscumque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, & praerogative fuerint, etiam si ut praemittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu quavis Ecclesiastica, & mundana praesulgeant dignitate, vel eorum Regnis, Provinciis, Civitatibus, seu locis a praedicta Sede, ex quavis causa, etiam per viam contractus, aut remunerationis, & sub quavis alia forma, & tenore, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis concessis, etiam continentibus, quod excommunicari, anathematizari, vel interdicti non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionem, nec non consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis, & aliis quibuslibet observantibus, scriptis, vel non scriptis, per que contra hos Nostros processus, ac sententias, quominus includantur in eis, se juvare valeant, vel tueri. Quae omnia quoad hoc, eorum omnium tenores, ac si ad verbum, nihil penitus

Judices facti, et qui se interponunt in causis capitalibus, seu criminalibus contra personas ecclesiasticas.

Occupantes bona, aut terras Ecclesiarum Romanae, & illas jurisdictionem usurpantes.

Hae bullae, quovisque liget.

Absolutio Papae reservatur.

Excommunicatos absolute praesumere puniuntur.

Papa absolutio non comprehendit eos qui a praemissis non desisterint, &c.

Derogatio omnium contrarium.

matibus, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium, & singulorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio perhilaris.

§.6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum sanctionis, statuti, ordinationis, praeccepti, mandati, injunctionis, oerationis, voluntatis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Dat. die 31. Julii 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo decimo, pridie Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno VI.

CLIV.

Ex Regest. in Secret. Aro.

Confirmantur declarationes Statutorum Universitatis Mercatorum Civitatis Anconae per Thesaurarium generalem Reverendae Camerae Apostolicae factae.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exortio controversis super observantia privilegiorum Anconitanis Mercatoribus concessorum.

§.1. CUM sicut Nobis nuper expositum fuit nomine dilectorum filiorum Communitatis Civitatis nostrae Anconae, & Consulum, & Universitatis Mercatorum ejusdem Civitatis, inter ipsos nonnullae controversiae, & differentiae super statutis, quibus dicta Universitas Mercatorum, & illorum Commmercium regitur, & gubernatur, nec non super facultatibus, iuribus, & privilegiis eidem Mercatoribus per fel. rec. Clementem Papam VIII., seu alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros concessis, & per Nos etiam confirmatis, & approbatis, & super illorum interpretatione, & observantia orta fuerint, & oriantur in dies, dictaque Communitas pluries ad Nos recursum haberit.

Pontifex Thesaurario Generali commissar.

§.2. Nos tam dictae Communitatis, quam praedictae Universitatis Mercatorum quieti consulere, ac omnes differentias, & controversias tollere cupientes, negotium hujusmodi dilecto filio Magistro Jacobo Serra nostro, & Camerae Apostolicae Thesaurario Generali examinandum, terminandum, & componendum commisimus, & mandavimus.

Qui confirmatis praedictis privilegiis nonnullis addidit declarationes.

§.3. Qui cum interventu Nuntii Agentis, & Procuratoris dictae Civitatis, necnon Procuratoris dictorum Consulum, & Universitatis Mercatorum, adhibitis etiam duobus Mercatoribus Urbis in hujusmodi negotiis apprimè versatis, de communi eorundem partium consensu omnibus statutis, privilegiis, iuribus, & exemptionibus, nec non omnibus differentibus, & praetensionibus hinc inde vertentibus plene, & mature di-

scussis, omnia dicta Capitula, & Statuta dictae Universitatis Mercatorum, quibus eorum Commmercium regitur, & gubernatur; nec non omnia jura, exemptiones, & privilegia eidem Universitati concessa in suo robore, & observantia juxta formam literarum Apostolicarum desuper expeditarum inviolata persistere, ac ab omnibus observari debere definitivè, composuit, & terminavit, declarando tamen, & reformando dicta statuta in Capitulis infra scriptis, & modo infra scripto, videlicet:

Sequitur declarationes.

§.4. Quia in dictis Statutis sub Rubrica de terminatione causarum capite 24. disponitur, quod causae primae instantiae incipi debeant infra duos menses currentes a die primae requisitionis, & pro prima requisitione dicti Consules interpretabantur primam instantiam ad sententiam, ideo declaravit, & definitivè, quod terminus duorum mensium currat a die primae petitionis judicialiter factae. Quod si pro alicujus causae expeditione necesse esset aliquas probationes facere in partibus longinquis, tunc, & eo casu Consules, habito respectu ad loci distantiam, & probationum qualitatem, debeant assignare parti unicum tantum dilationem competentem ad probandum, quicquid vult, & potest: quae dilatio sic assignanda non computetur in termino duorum mensium: in reliquis firma remaneant omnia in dicto Capitulo disposita, & contenta. Consules vero non incurrant poenam scutorum octuaginta nisi partes in dictis duobus mensibus insisterint pro expeditione. Et quoad Capitulum 21. de extractione Judicum appellationum, quia contingere potest, quod per Consules, postquam sententiam tulerint definitivam, seu interlocutoriam, a qua datur appellatio, recitent facere extractionem Judicum, imponitur poena eidem Consilibus scutorum octuaginta auri, nisi statim interposita appellatione ad partium, seu alterius eorum instantiam non fecerint extractionem Judicum. Et licet in dicto Capitulo disponatur, quod Judices extrahendi sint numero septem, nihilominus justis de causis redactus fuit numerus ad quinque tantum, firmis remanentibus aliis in dicto Capitulo dispositis, ut supra: & in Capitulo 4., in quo disponitur, quod ex tribus Consilibus unus sit Florentinus, alius Ultramarinus, & tertius cujusvis alterius Nationis, idem Magister Jacobus Thesaurarius, quod in numero, & appellatione Florentinorum intelligantur, & comprehendantur non solum naturales Florentini ex ipsa Civitate Florentina oriundi, sed etiam omnes alii de statu, ac subditi, & Vassalli dilecti filii Nobilis Viri Cosmi Hetruriae sibi subiectae Magni Ducis, dummodo habeant alias qualitates, & conditiones a Capitulis requisitas, & alias prout in dicta declaratione, & reformatione per dictum Magistrum Jacobum Thesaurarium in actis dilecti filii Joannis Jacobi Bulgarini dictae Camerae Notarii exhibita plenius dicitur contineri.

§.5. Nos quoque declaratio, aut reformatio

1610. Pontifex eas confirmat, & servari mandavit.

Confirmat Paulus.

tio hujusmodi firmius subsistant, & ab omnibus inviolabiliter observentur, in premissis providere volentes, illarum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, supplicationibus nomine dicte Communitatis, & Consulum, ac Universitatis Nobis humiliter porrectis inclinatis, Declarationem, & Reformationem predictas juxta limitationes per dictum Magistrum Jacobum Thesaurarium, ut prefertur, factas, auctoritate Apostolica, tenore presentium approbamus, & confirmamus, dictaque Capitula, & Statuta cum declaratione, & reformatione premissis, nec non privilegia, exemptiones, facultates, & jura ad majorem cautelam perpetuo approbamus, confirmamus, & innovamus, ac ab omnibus observari volumus, & mandamus.

Clausula.

§.6. Sicque, & non alias per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sancte Romane Ecclesie Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§.7. Non obstantibus omnibus, quae in dictis literis Apostolicis predictis Clementis, & alii Praedecessores predicti, ac Nos in nostris literis volumus non obstat, Quibus omnibus, & singulis, illorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Augusti 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 7. Augusti 1610. Pontificatus nostri Anno VI.

CLV.

In Regest. in Secretis Hebr.

Confirmatio nonnullorum Statutorum circa Dotes pro Universitate Hebraeorum de Urbe.

PAULUS PAPA QUINTUS

Universitati Hebraeorum in alma Urbe nostra commorantium viam veritatis agnosceri, & agnitam custodire.

Vicarius Pope nonnulla statuta super dotibus mulierum Hebraeorum.

§.1. Exponi Nobis nuper fecistis, quod vos cupientes circa Dotes Mulierum in melius reformare nonnulla Capitula, ordinationes, & reformationes super iis condidistis, quae a dilecto filio in Urbe nostra Vicario in spiritualibus generali, ejusque Vicegerente approbata fuerunt.

Eaque confirmari petunt a Pontifice.

§.2. Ut autem firmius subsistant, & ab omnibus inviolabiliter observentur, Apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiti summo spero desideratis; Ideo

Nobis humiliter supplicari fecistis, ut vobis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur vos specialis gratia favore prosequi volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinatis, Capitula, ordinationes, & reformationes circa dotes, ut praefertur, factas, nec non omnia, & singula in illis contenta, licita tamen, & honesta, ac juri, & bonis moribus, & Ecclesiasticae libertati non repugnantia, Apostolica auctoritate, tenore presentium confirmamus, & approbamus, ac illis inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adicimus, illaque, nec non omnia, & singula in illis, ut praefertur, contenta, ab omnibus, quos concernunt, & concernere possunt quomodolibet in futurum, sub penis in eisdem Capitulis expressis observari debere volumus, & mandamus.

Clausula.

§.4. Irritumque, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet facientibus quibuscumque.

Dat. die 7. Augusti 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 7. Augusti 1610. Pontificatus nostri Anno VI.

CLVI.

Quod Fratres Tertii Ordinis Sancti Francisci de Poenitentia nuncupati Familiae Ultramontanae habitum humilis panni, distinctique coloris a Fratrum Sancti Francisci de Paula habitu gestare, tepeantur.

De hoc Tertio, & aliis S. Francisci Assistentis Ordinis, vide Honorii III. Constitut. LXVII. Solet. Tom. III. fol. 229. Ordinem autem Sancti Francisci de Paula, primo approbavit Sixtus IV. in sua Constitut. VI. Sedes, Tom. III. Par. III fol. 136.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Inter graves pastoralis officii nostri curas, quibus assidue premimur, haec potissimum Nos urget, ut Christiani fideles praefertim regularem vitam profitentes, semotis litium anfractibus, unanimi voce sub concordia legibus Altissimo vota exolvant, & si qua inter eos orta sint lites, & discordiae, illae prout jus, & aequitas postulant liminentur, & ne in futurum resurgant, opportunis remediis provideantur.

Orta sunt differentia inter Fratres Tertii Ordinis S. Francisci, & Fratres Sancti

§.1. Alias siquidem per Nos accepto, quod lites, & causa inter dilectos filios Fratres Tertii Ordinis S. Francisci de Poenitentia nuncupati ultramontanae Familiae ex una, & Fratres Ordinis Sancti Francisci de Paula

par-

Francisci de Paula, super distinctione habitus, quem hic Pontifex duobus Cardinalibus de finientiam delegavit.

Qui deinde pronunciarunt Fratres dicti Tertii Ordinis habitum gestare debere ex humilissimo panno confectum, ex tribus partibus lanae nigrae, & albae lanae albae.

Utaque ordo supplicavit, ut per nos decessi deceret approbatione.

Papa illud approbat, & perpetuo observari praecipit.

Orta sunt differentia inter Fratres Tertii Ordinis S. Francisci, & Fratres Sancti

partibus ex altera, super colore habitus gestandi a dictis Fratribus Tertii Ordinis, ut a praedictis Fratribus Sancti Francisci de Paula aperte distingui possent, pendebat, Nos litem, & causam, seu causas hujusmodi Venerabili Fratri nostro Mariano Episcopo Tusculano de Camerino, & dilecto filio nostro Hieronymo tituli Sancti Blasii de Annulo S. R. E. Presbyteris Cardinalibus Pauphilio nuncupatis, Minimorum Sancti Francisci de Paula, & Fratrum Minorum de Observantia Ordinum hujusmodi apud Nos, & Apostolicam Sedem respective Protectori, & Vice Protectori, audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandis omni, & quacumque appellatione remota commisimus.

§.2. Qui quidem Marianus, & Hieronymus Cardinales in executionem commissionis hujusmodi sepe praedictis partibus in voce, & in scriptis auditis, multotiesque, & mature ab eis considerato hujusmodi negotio pro majori dictorum Fratrum inter se quiete, & tranquillitate judicarent, decreverunt, & statuerunt, ut juxta ipsorum regulam, indultaque summorum Pontificum, praefertim felix recordationis Clementis Papa Octavi Praedecessoris nostri, habitus praedictorum Fratrum Tertii Ordinis de Poenitentia nuncupati sit ex humilissimo panno confectus hoc modo, videlicet, ut ex quatuor partibus lanae naturaliter nigrae, & sine aliqua tinctura contexta, & una parte lanae etiam naturaliter candida, ita quod singulis quatuor libris lanae naturaliter nigrae, addatur una libra lanae albae, & aliaque in eorumdem Martiani, & Hieronymi Cardinalium decreto desuper facto plenius dicitur contineri.

§.3. Cum autem utriusque Ordinis praedicti Fratres Nobis nuper exponi fecerint, ipsi plurimum cupiant subsistentia, & inviolabili observatione a Nobis confirmari, & approbari, ideo Nobis humiliter supplicari fecerint, ut super praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.4. Nos igitur illorum votis, quo quietius, & securius in humilitatis spiritu Altissimo famulari valeant, annuere, eosque specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationibus &c. censentis, hujusmodi supplicationibus inclinatis decretum praedictum, & omnia, & singula in illo contenta, Apostolica auctoritate, tenore presentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque omnibus, & singulis perpetuo, & inviolabilis firmitatis robur adicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & quoscumque alios, etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, vel censi possint, supplemus, eaque omnia, & singula valida, & efficacia fore, & esse, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, ac ab omnibus, & singulis utriusque Ordinis praedicti Fratribus nunc, & Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

pro tempore existentibus, inviolabiliter observari debere decernimus.

§.5. Mandantes nihilominus omnibus, & singulis ipsius Ordinis de Poenitentia Fratribus, Ministris, & Praelatis Ultramontanae Familiae, praefertim Hispanorum, & Gallorum tam presentibus, quam futuris, in virtute sanctae obedientiae, & sub privationis officiorum, inhabilitatisque ad illa, & alia imposterum obtinenda, necnon latae sententiae incurrendis penis, ut posthac elapsis sex mensibus dicti Fratres omnes Tertii Ordinis habitu illo praedicto modo contexto induantur, & in futurum utantur.

Fratribus d. Tertii Ordinis ut d. habitus jubet.

§.6. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis nostris, & Apostolicae Sedis Nunciis, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte utriusque, seu alterius Ordinis Fratrum hujusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos praemissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & penas ecclesiasticas, aliisque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Deputatio executoris.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinum praedictorum etiam juramento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, illorumque Superioribus, & Fratribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum derogatio.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die decimaquarta Augusti 1610, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Dat. die 14. Aug. 1610. An. VI.

Ecc

Quod

CLVII.

Ex Reg. in
Secret. Breu.

Quod Clerus, & persona Ecclesiastica etiam exempta, & Milites Sancti Stephani ratione honorum per eos in Territorio, Districtu, & Comitatu Civitatis Pisanæ possessorum, subsidium pro expensis aggerum, fossatorum ad decennium persolvere debeant.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Nuncius Apostolicus ex commissione Papae ad Ecclesiasticam pro aggerum reparacione subsidia ad decennium solvenda esse declaravit.

§. 1. Nominis dilecti filii Nobilis Viri Cosmi Medices Hetruriae sibi subiectae Magni Ducis Nobis nuper expositum fuit, quod cum alias Venerabilis Praeter Afcanius Episcopus Anglonensis tunc apud hon. mem. Ferdinandum ipsius Cosmi Magni Ducis genitorem etiam Hetruriae sibi subiectae Magnum Ducem Sedis Apostolice Nuncius cognovisset, facultatem laicorum expensis necessariis, seu utilibus aggerum, fossatorum, viarum, aquae ductuum, & aquatum diversionem per officiales, seu deputatos ad officium fossatorum Civitatis Pisanæ, in Districtu, Territorio, ac Comitatu dictae Civitatis faciendis, non sufficere, Clerum tam secularem, quam regularem, personaeque ecclesiasticas exemptas, & Milites Militiae Sancti Stephani ratione honorum per eos in Territorio, Districtu, & Comitatu praedictis possessorum, subsidium dictis expensis ad decennium tunc proximum conferre posse, & debere, auctoritate Apostolica sibi ad id specialiter delegata, concessit, & declaravit.

Non tenent vero pro expensis Cancellariae.

§. 2. Voluit tamen, & decrevit, Clerum, ecclesiasticas personas, & Milites praedictos ad aliquas expensas ministrorum dicti officii, eorumque Cancellariae ordinarias, vel extraordinarias nullo modo teneri, & alias prout latius in dicto decreto dicitur contineri.

Idem declaratur a Pontifice.

§. 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictorum fossatorum, officium propter expensas necessarias, & utiles hactenus factas grave asalienum ad summam sex millium scutorum ascendens contraxerit, novaeque expensas in dies facere cogatur, & ex relatione Ven. Fratris Salutii Archiepiscopi Pisanæ cognoverimus, non solum easdem causas, ex quibus Afcanius Episcopus, & Nuncius praedictus ad concedendum, & decernendum, ut praefertur, motus fuit, sed etiam maiores hoc tempore vigere; Idcirco supplicationibus ejusdem Cosmi Magni Ducis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, quod Clerus tam secularis, quam regularis, personaeque ecclesiasticae etiam exemptae, ac Milites Sancti Stephani ratione honorum per eos in Territorio, Comitatu, & Districtu dictae Civitatis possessorum subsidium ad decennium proximum a data praesentium computandum modo, & forma in decreto dicti Afcanii Episcopi, & Nuncii praefecti-

ptis, & juxta illius tenorem conferre, ac Officiales, & Deputati praedicti subsidium hujusmodi dicto decennio durante libere, ac tuto conscientia exigere possint, omnique de Clero tam secolari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae, & exemptae, ac Milites Sancti Stephani, ratione honorum, ut praefertur, per eos, & eorum quemlibet possessorum ad solutionem subsidii cogi, & compelli valeant, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus, & decernimus. Volumus autem, quod juxta dicti Decreti tenorem Clerus, ecclesiasticaeque personae, & Milites praedicti ad aliquas expensas Ministris dicti officii, eorumque Cancellariae ordinarias, vel extraordinarias nullo modo teneantur.

Exhibet per Archiepiscopi Vicarium faciendum.

§. 4. Quodque exactio subsidii praedicti per Vicarium pro tempore existentem Archiepiscopi Pisanæ, illiusque curiam tantum Apostolica auctoritate fiat, & dictis officialibus, seu deputatis consignetur: qui quidem officiales, seu deputati, eorumque ministri libros rationum, & computorum dicti Vicario, & Archidiacono Ecclesiae Pisanæ, nec non Priori Domus Ordinis Fratrum Minorum de Observantia Pisanæ Degressis praedictae, & pro tempore existentibus, seu saltem duobus ex illis, quorum alter semper sit dictus Prior, exhibere teneantur, ex quibus subsidium per dictos Clerum, & alios, ut supra contribuendum dignoscatur, comprehendique possit pro exactiōe contra eos, ut praefertur, faciendam.

Obstantia talium.

§. 5. Non obstantibus Lateranen. Concilii novissime celebrati, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, & literis Apostolicis quibusvis personis ecclesiasticis tam secularibus, quam regularibus, dictaeque Militiae Militibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis etiam irritantibus in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium, & singulorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expiellis, & ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 27. Augusti 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 27. Augusti 1610: Pontificatus nostri Anno VI.

Jubi-

CLVIII.

Ex Reg. in
Secret. Breu.

Commissio Vicario Generali Taurinensi ut cessionem Ecclesiae S. Dalmatii a Monachis Sancti Antonii Viennen. factam, pro ibi erigendo Collegio Clericorum Regularium Congregationis Sancti Pauli approbet, dictumque Collegium erigat.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Vicario Ven. Fratris nostri Archiepiscopi Taurinensi, in spiritualibus generalis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ex debito pastoralis officii cura nostra

divina dispositione crediti egregiam, & fructuosam operam, quam Congregatio Clericorum Regularium Sancti Pauli De, collati Barnabitarum nuncupatorum in tergo militantis Ecclesiae agro jugiter colendo, & vepribus expurgando, ac salutaribus disciplinae sementis instaurando inter ceteros illius cultores navare dignoscitur, sedula meditatione contemplantes, ea, quae pro Congregationis hujusmodi propagatione, illiusque Professorum usibus, & commoditatibus, ac pro indistincti progressu, divinique cultus, & devotionis Christifidelium augmento concessa fuisse dicuntur, ut firma, & illibata permittant, Apostolice praesidio libenter communimus, ac etiam innovamus, & alias desuper ejusdem officii partes favorabiliter interponimus, prout locorum, temporum, & personarum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Carolus Emanuel Sabaudiae Dux Collegium Taurinense pro Congregatione Clericorum Regularium S. Pauli erigit.

§. 1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Caroli Emanuelis Sabaudiae Ducis, & Pedemontium Principis, ac moderni Abbatis, nec non Conventus Monasterii Sancti Antonii de Sancto Antonio Viennen. Ordinis Sancti Augustini, necnon Definitorum Capituli generalis ejusdem Ordinis, ac Praepositi generalis, ac Religiosorum Congregationis Clericorum Regularium hujusmodi petitio continebat, quod cum alias ipse Carolus Emanuel, & Princeps considerans, eandem Congregationem ex verbi Dei assidua praedicatione, & frequenti Sacramentorum Ecclesiasticorum administratione, aliorumque piorum operum exercitio gratos Domino, & utiles Republicae Christianae fructus in singulis Civitatibus, & locis, in quibus recipiantur, ad Dei laudem, & animarum salutem producere consuevisse, pro eximia, quam erga ipsam Congregationem gerit propensione, illam in Civitatem Taurinensem, in qua nondum recepta erat, introducere desideraret, & ad eum effectum dictae Congregationi nonnullos redditus annuos ex propriis facultatibus, & bonis suis pro unius Collegii ejusdem Congregationis in dicta Civitate fundatione, & sufficienti numeri illius Religiosorum commoda sustentatione, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

opportuna liberalitate perpetuo donavisset, & assignavisset, in ipsaque Civitate nullum ad fundationem Collegii hujusmodi opportuniorum, & commodiorum locum, quam Ecclesiam Sancti Dalmatii, quae Parochialis quidem minime tamen collativa existit, & a praedicto Monasterio dependere compertisset, illamque proinde una cum aedificiis, & contiguis dictae Congregationi ad opus fundationis Collegii hujusmodi concedi summo opere exoptaret, & penes eisdem, Abbatem, & Conventum, ac Definidores pro concessione hujusmodi consequenda, oblatis tamen instrascriptis, quae Ecclesiam, & aedificia praedicta valore, & commodo adaequant, pluries institeret. Postmodum Abbas, & Conventus, ac Definidores praedicti provide attendentes ex dicta concessione, si oblatio hujusmodi subsequatur, nullum eidem Ordini detrimentum, praedictae vero Civitati maximum spirituale commodum provenire posse, praemissis nonnullis tractatibus, tandem unanimi consensu, & nemine eorum discrepante, praedictam Ecclesiam cum Domo, Curtilibus, seu areis, Viridario, & Apothecis parvis, aliisque aedificiis eidem Ecclesiae contiguis, ac ad dictum Ordinem, ratione Ecclesiae hujusmodi spectantibus praedictae Congregationi, seu pro ea ipsi Carolo Emanueli Duci ad effectum fundationis Collegii hujusmodi mediante persona dilecti filii Petri Croiset Sub-Prioris dicti Monasterii eorum Procuratoris ad id specialiter deputati sub Nostro, & Sedis Apostolicae beneplacito perpetuo concesserunt; Idem vero Carolus Emanuel Dux in remunerationem congruam, & aequipollentem Ordini, & Petro Croiset praedictis pro eo acceptanti, & stipulanti quoddam Palatium in Civitate praedicta, & Parochia Sanctae Mariae de Platea juxta suos notissimos fines situm, & ad ipsum Carolum Emanuelem Ducem legitime spectans cum juribus, membris, & pertinentiis suis universis, mediante quoque persona dilecti filii Jacobi Gorie Thesaurarii Majoris Ecclesiae Taurinensis, ac dilecti filii nostri Mauricii Sanctae Romanae Ecclesiae Diaconi Cardinalis a Sabaudia nuncupati Auditoris, & ipsius ad id specialiter deputati Procuratoris perpetuo donavit sub pactis, & conditionibus instrascriptis, videlicet: quod in dicta concessione furus prope Ecclesiam Sancti Dalmatii hujusmodi situs, & aedificia ad eam spectantia, ac etiam Cella vinaria ab aedificiis ejusdem, furni per ingressum magna portae intermediae comprehendere non intelligantur; Abbas vero, & Conventus, ac Definidores praedicti officium, per quod de praesenti in dictam Cellam vinariam itur, quamprimum obtinere, & perpetuo obturatum relinquere teneantur, & aliud ostium versus viam publicam unicuique aperire possint: licitum tamen sit, & integrum dicto Carolo Emanueli Duci, & jus ab eo pro tempore habenti furnum, ejusque aedificia, & Cellam vinariam hujusmodi pro pretio mille, & ducentorum ducatorum ad rationem duodecim

Monachi S. Antonii Vicarii ad hoc officium S. Dalmatii.

Ecc 2 decim

decim florenarum pro quolibet ducato hujusmodi moneta in dicta Civitate solutionis tempore currentis redimere, & sequuta dicta redemptione, ipsa Congregatio ab obligatione, quam in se suscepit, solvendi dicto Ordini duodecim ducatos similes in Festo Sancti Michaelis libera, & exempta sit, & esse censetur. Coeterum Abbas, & Conventus, ac Definitorum predicti in eodem Palatio unam Ecclesiam sub Invocatione, seu Titulo Sancti Antonii edificari facere, eodemque Palatio tam ad divinum cultum, quam ad eorum habitationes uti possint: Dicitur autem Carolus Emanuel Dux illis in subsidium fabricae novae Ecclesiae hujusmodi quingentos ducatos dicta monetae primo quoque tempore numerare teneatur. Praetereaque Ecclesiam Sancti Dalmatii, ejusque aedificia hujusmodi ab omni supellectile, alioque quovis mobili vacua, & nuda dimitti debeant, ipsique Abbas, & Conventus, ac Definitorum a dicta Ecclesia Sancti Dalmatii Iconas proprias, vasa sacra, & omnia alia ecclesiastica ornamenta, ac mobilia cujusvis qualitatis sint, duasque ex quatuor Campanis, quae in Campanili ipsius Ecclesiae Sancti Dalmatii collocatae sunt, ad idem Palatium transferre, ac Ecclesiam ibi construendam in ejus vasis, & aliis ornamentis, necnon mobilibus hujusmodi exornare, & decorare possint, & valeant, onus tamen exercendi curam animarum eidem Ecclesiae S. Dalmatii imminuentem, administrandique Sacramenta Ecclesiastica, & alia necessaria subeundi in se universum suscipere, ac Abbatem, & Conventum, necnon Definitorum predictos a manutentione Parochi in totum relevare teneantur, ac in ipsa Ecclesia Sancti Dalmatii Sacellum, vel Altare aliquod Sancti Antonii construere facere, aut illius titulum simul cum titulo Sancti Dalmatii retinere, vota quoque, vel elemosinas colligere nequeant, sed ea omnia cum oneribus celebrationis Missarum, & aliorum divinarum officiorum inde incumbentium dicto Ordini per dilectos filios ejus Religiosos, ubi pro tempore domicilium habuerint, explenda, dimitti, & relinquere debeant. Confraternitas porro de Misericordia nuncupata, in ipsa Ecclesia Sancti Dalmatii instituta ibidem juxta promissionem dilectis filiis illius Confratribus per Instrumentum publicum alias factam, & oneri quidem dictae Congregationis remanere, illique forma ejusdem Instrumenti observari, nec ut ipsa Confraternitas aliquod detrimentum patiat, permitti debeat. Postremoque processiones dilectorum filiorum Capituli dictae Majoris Ecclesiae, quae ad Ecclesiam Sancti Dalmatii hujusmodi pro Sancto Antonio fiebant, imposterum ad Ecclesiam sic constituendam predictam onere pro tempore existentium illius Religiosorum fieri debeant, prout in publicis desuper confectis scripturis dicitur contineri.

Predicta partes auctoritate Pontificia roborari possunt.

§. 2. Cum autem, sicut eadem petitio subijungebat, praemissa omnia divini cultus piorumque operum augmentum, ac ani-

marum salutem, dictaeque Congregationis propagationem, & Populi praedictae Civitatis spiritualem consolationem concernere dignoscantur, pro parte tam Caroli Emanuelis Ducis, quam Abbatis, & Conventus, ac Definitorum, necnon Praepositi, & Religiosorum praedictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus illa omnia pro eorum firmitate subsistentia, & observatione inviolabili approbare, & confirmare, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, teneantur exprimere verum annum valorem, secundum estimationem praedictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, quod etiam observari volumus, in quibuslibet concessionibus, & applicationibus, quae in Ecclesiis, & regularibus locis quibuslibet divinum cultum, ac Religionis, & devotionis zelum adaugeri sinceris desideramus affectibus, certam de praemissis notitiam non habentes, ac Carolum Emanuelem Ducem, & Abbatem, necnon Praepositum praedictos, eorumque, ac Conventus, & Congregationis hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inordinate existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, necnon aliarum concessionum, & assignationum dictae Congregationi hactenus quomodolibet factarum, ac scripturarum desuper confectarum tenores cum inde sequitis quibuscumque, praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinari, discretioni tuae per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, de praemissis te diligenter informes, & si per informationem eandem ita esse repereris, dictam Ecclesiam Sancti Dalmatii cum Domo, Curtilibus, seu Aedis, Viridario, Apothecis, aliisque aedificiis concessis hujusmodi, furno cum ejus aedificiis, & Cella vinaria praedictis dumtaxat exceptis, ab eisdem Monasterio, & Ordine, auctoritate nostra perpetuo separe, & dismembrare, ac in illis sic separatis, & dismembratis eundem Ordinem, omnemque statum, essentiam, naturam, & dependentiam regulares, ac etiam suppressis, & extinctis, eandem Ecclesiam Sancti Dalmatii una cum Domo, Curtilibus, seu Aedis, Viridario, Apothecis, aliisque aedificiis praedictis dictae Congregationi, illiusque Praeposito, & Religiosis pro tempore existentibus praedictis sub omnibus, & singulis conditionibus, & pactis tam superius expressis, quam aliis in dictis scripturis forsitan contentis, licitis tamen, & ho-

Confirmat Pontifex.

Data ad idem Vicario gener. tali Archiepiscopi Tarentinensi committitur.

& honestis, ac sacris Canonibus, Concilio Tridentini Decretis non repugnantibus, similiter perpetuo concedas, & assignas, ac in Domo, cortilibus, seu aedis, vidario, apothecis, aliisque aedificiis concessis hujusmodi, unum dictae Congregationis Collegium, quod praedictam Ecclesiam Sancti Dalmatii pro sua Ecclesia habeat unum Cellis, membris, & officinis necnearis, & opportunis pro perpetuis usu, & habitatione competentis numeri duodecim ad minus Religiosorum Congregationis hujusmodi, qui juxta ejus ritus, & more, ac Instituta regularia vivant, omnibusque, & singulis privilegiis, facultatibus libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, concessionibus, antelationibus, Indultis, favoribus, & gratiis aliis univertis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus cetera Collegia, & loca ejusdem Congregationis, eorumque Presbyteri, & Clerici de jure, usu, privilegio, ac concessione Apostolica, seu aliis quomodolibet utuntur, fruantur, potiuntur, & audent, ac uti, frui, poriri, & gaudere possint, & poterunt quomodolibet in futurum, similiter, & pariformiter uti, frui, poriri, & gaudere libere, & licite valeant, ditamque curam animarum per se ipsos, seu quoscumque ex eis, vel alios Praesbyteros seculares ad hoc pro tempore per Sueriores dictae Congregationis deputandos, & ab Ordinario loci examinandos, & approbandos exercere, omniaque alia oneraria, & officia Parochialia inde incumbenda suscipere, & aliis eidem Ecclesiae Sancti Dalmatii laudabiliter in divinis deservire debeant, & teneantur, pariter perpetuo sine aliquo praedictis erigas etiam, & instituas, illique sic erecto, & instituto pro Congregia, & competenti ejus Dote, ac Praepositi, & Religiosorum inibi pro tempore existentium praedictorum subventionem, onerumque illis incumbendum supportationem, omnia, & singula proprietates, & bona, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque ab ipso Carolo Emanuele Duce, ut praefertur, donata, ita quod liceat Praeposito, ac Religiosis nunc, & pro tempore existentibus praedictis, corporalem, realem, & actualem illorum omnium possessionem per se, vel alium, seu alios eorum, & ipsius Collegii nomine propria auctoritate libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere: fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ex eis provenientia quaecumque percipere, exigere, levare, recuperare, locare, & attendere, ac in communes ejusdem Collegii usus, & utilitatem convertere, Diocelani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, perpetuo quoque applices, & appropries praesentes quoque literas sub quibusvis suillum, vel dissimulium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam praesentibus, ac quoscumque alios Ro-

manos Pontifices Successores Nostros, & Sedem praedictam etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac consistorialiter etiam sub quibuscumque verborum formis, ac ex quibusvis causis pro tempore concessis, nisi Congregationis, & Praepositi, ac Religiosorum praedictorum ad id expressis accesserit assensus, minime comprehendit, sed uti ad divini cultus, religionis, ac honorum operum augmentum, salutemque animarum, tendentes, semper, & omnino ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per pro tempore existentes Praepositum, & Religiosos praedictos eligendi, concessas esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Vicelegatos, dictaeque Sedis Nuncios judicari, & desiniri debere: Irritum quoque, & inane, quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eadem auctoritate nostra decernas.

§. 4. Non obstantibus voluntate nostra praedicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permittis fieri prohibentis, aliisque quibusvis Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus, universalibusque Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non Monasterii, & Ordinis, ac Ecclesiae Sancti Dalmatii hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, ac dilectis filiis eorum Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu simili, & consistorialiter, ac aliis in contrarium, forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, illis aliis in suo robore permaneris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem, quod in eventum redemptionis furni, & Cellae praedictorum, pretium ex inde proveniens in emptionem bonorum stabilium pro Monasterio ejusdem Ordinis realiter, & cum effectu unico contentu convertatur.

Datum Romae apud Sanctum Marcum An.

Derogatione.

Dat. die 1. Octob. 1610. An. VI.

Anno Incarnationis Dominice millesimo
secentesimo decimo Kalendis Octobris
Pont. Nostri Anno Sexto.

festam Chili Indiarum Occidentalium
justinodi existentibus, qui processione ab
Ordinarius locorum, vel eorum Vicariis seu
officialibus, vel de eorum mandato, & suis
deficientibus, per eos, qui ibi coram mi-
nistrum exercent, prima, vel secunda helle-
mada, postquam ad eorum notitiam ex lo-
stra litera pervenerint, indicenda; & ac-
tude interfuerint, vel Ecclesiam, seu Ec-
clesias per eisdem designandas saltem si vel
visitaverint, ibique pro infidelium praedictae
Provinciae, & Regni Chili, ad fidei ca-
tholicam conversione, Deum oraverint ac
seria quarta, sexta, & sabatho alterius ex na-
bis hebdomadis ab eisdem deputandis ju-
naverint, & peccata sua confessi, ac Sera
Communione refecti fuerint, & Eucharis-
tias pro suo arbitrio fecerint, plenissimam
omnium peccatorum suorum Indulgentiam,
& remissionem, sicut in Annua-
bilis visitantibus certas Ecclesias intra &
extra Urbem concedi consuevit, tene-
presentium concedimus, & elargimur.

Opera pro eo
lucrando in-
juncta.

Navigantes
&c.

In claustris de
genere, aliis
que impedit
quid agere
debeat.

Confessoria
concede & fa-
cultates.

CLIX.
Jubilaeum pro Indiis Peruanis ad impe-
trandam Conversionem
Ethnicorum.

PAULUS PAPA V.

Universis Christianis in Regnis, & Pro-
vinciis Peruanis Indiarum Occidentalium
presentes literas inspecturis salutem, &
Apostolicam benedictionem.

Ex Regest. in
Secret. Brevis.

Exordium.

Prae con-
sue Perua-
norum.

Jubilaeum il-
lis in regio-
bus indicetur.

Patris aeterni vices quamquam im-
meriti gerentes in terris, qui relictis no-
naginta novem ovibus in Deserto venit que-
rere unam, quae errabat, & inventam po-
suit super humeros suos, tam maxime gra-
tum illi obsequium prestare non dubitamus,
cum ad ejus ovile aberrantes oves reducere
omni sollicitudine procuramus, atque hu-
jus rei gratia de Ecclesia sua Thesauris
nostrae creditis dispensationi liberaliter ero-
gamus.

§. 1. Sane, sicut non sine animi Nostri
dolore accepimus, licet in Indiis Occiden-
talibus jamdiu in abundantia misericordia
sua notum fecit Dominus salutare suum, &
per Evangelii predicationem in conspectum
gentium revelavit justitiam suam, nihilo-
minus in eorum Regnis, & Provinciis Per-
uanis Populi quidam sunt, qui adhuc in infi-
delitatis tenebris, & umbra mortis sedentes
idolis ita oblitati fuerunt, ut lucem veri-
tatis christiane odio miserabiliter profe-
quentes, Christum agnoscere recusant; hos
vero tam ad Ecclesiae sanctae gremium re-
ducere, aspirante divina gratia, hac tem-
pore praecipue laboretur, idcirco Nos, ut
pium hujusmodi conatum Dominus favore
caelesti prosequi dignetur, genua stecunda-
duximus ad Patrem Domini Nostri Jesu
Christi, & simul post orationes, jejunia, &
elemosynas illarum partium fidelium il-
lius misericordiam implorandam.

§. 2. Quare ex parte Omnipotentis Dei Pa-
tris, Filii, & Spiritus sancti omnes, & singulos
utriusque sexus Christianos in Regnis, &
Provinciis Peruanis, praesertim Chili, Indiarum
Occidentalium existentibus auctoritate
Apostolica paterne, etiamque requirimus,
monemus, & in Domino hortamur ad in-
scripta devote peragendum, & adimplen-
dum, & ad pias, & servidas ad Altissimum
preces effundendum, ut per viscera mis-
ericordiae suae fidem catholicam propagare,
protegere, & dictis Populis in tenebris am-
bulantibus fidei lucem infundere dignetur.
Nos enim de Omnipotentis Dei misericor-
dia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum
ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi,
atque solvendi potestate, quam Nobis Do-
minus meritis minime suffragantibus con-
tulit; Universis, & singulis Christianis deli-
bus in Regnis, & Provinciis Peruanis praes-

§. 3. Navigantes vero, aut intergerentes,
ut cum primis ad sua sese Domicilia rec-
perint, superscriptis omnibus peractis, ut
supra, eandem Indulgentiam consequi pi-
sint, & valeant.

§. 4. Regularibus autem personis utri-
usque sexus in Claustris perpetuo deg-
nibus, nec non aliis quibusvis tam laicis,
quam Religiosis secularibus, seu Regulari-
bus in carcere, aut civitate existentibus,
vel aliqua corporis infirmitate, seu alio
quocumque impedimento, qui supra ex-
pressa, vel eorum aliqua praestare neque-
runt, ut Confessorius, quem, ut infra, ele-
gerint praedicta omnia, & singula, & eorum
aliqua in alia pietatis opera commutare,
vel in aliud proximum tempus prorogare
possint, eaque injungere, quae ipsi peniten-
tes efficere poterunt, pariter concedimus &
indulgemus.

§. 5. Cupientes autem omnes Christi-
anos Regnorum, & Provinciarum praedi-
ctarum participes fieri hujus preciosissimi
thesauri, universis, & singulis utriusque
sexus tam laicis, quam ecclesiasticis secu-
laribus, & regularibus cujusvis Ordinis, Con-
gregationis, & instituti in illis partibus
existentibus licentiam concedimus, & fa-
cultatem damus, ut sibi ad hunc effectum,
eligere possint quemcumque Presbyterum,
Confessorium tam secularem, quam cujus-
vis Ordinis Regularem ex approbatis a lo-
corum Ordinariis, qui eos ab omnibus ex-
communicationis, suspensionis, & aliis ec-
clesiasticis sententis, & censuris a re, vel
ab homine quavis causa laicis, seu infidelis,
nec non ab omnibus peccatis, exilibus,
criminibus, & delictis quantumvis gravibus,
& enormibus, etiam locorum Ordinariis,
sive Nobis, & Sedi Apostolicae etiam in li-
teris die Coena Domini legi solitis, con-
tentis, atque aliis per quascumque Romani
Pontificis Praedecessorum Nostrorum Con-
stitutiones, quarum tenores praesentibus ha-
beri volumus pro expressis, quonodocum-
que reservatis in foro conscientiae, & hac
vice

vice tantum absolvere, & liberare valeant.
Et insuper vota quaecumque, Religionis, &
castitatis exceptis, in alia pia, & salutaria
opera commutare, injuncta tamen eis, &
eorum cuilibet in supradictis omnibus casti-
bus penitentia saluari, aliisque ejusdem
confessorii arbitrio injungendis.

Presentium
facienda pu-
blicatio.

§. 6. Quapropter tenore presentium
in virtute sanctae obedientiae districte praeci-
pimus, atque mandamus omnibus, & qui-
buscumque Ordinariis locorum, Regno-
rum, & Provinciarum praedictarum, eorum-
que Vicariis, & Officialibus, vel iis defi-
cientibus, illis, qui curam animarum exer-
cent, ut cum presentium literarum trans-
sumpta, aut exempla acceperint, illa statim
absque ulla retardatione, vel impedimento
per suas Ecclesias, Dioeceses, Provincias,
Civitates, Oppida, Terras, & loca publi-
ca, & publicari faciant, ac Clericis, & Po-
pulis sibi subiectis solemnes processiones, &
supplicationes indicant, & celebrent, Ec-
clesiamque, seu Ecclesias visitandas desi-
gnent. Non intendimus autem per praesen-
tes super aliqua irregularitate publica, vel
occulta, nota, defectu, incapacitate, seu
inhabilitate quocumque modo contracta, di-
spensare, vel aliquam facultatem tribuere,
dispensari, seu habitari, & in pristinum
statum restituendi, etiam in foro conscientiae,
neque etiam iis, qui a Nobis, & a Sede
Apostolica, vel ab aliquo Praelato, seu Ju-
dice ecclesiastico excommunicati, suspensi,
interdicti, seu alias in censuras incidisse de-
clarati, vel publice denunciati fuerint, nisi
infra tempus celebrationis hujusmodi Jubi-
lai lapsi fuerint, aut cum partibus concor-
daverint, ullo modo suffragari posse, aut de-
bere.

Derogatio
Contrariis.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, praesertim in
quibus facultas absolvendi in certis tunc ex-
pressis casibus, ita Romano Pontifici pro
tempore existentis reservatis, ut nec etiam si-
miles, vel dissimiles Jubilaei, Indulgentia-
rum, ac facultatum hujusmodi concessionem
nisi de illis expressa mentio, aut specialis
derogatio fiat, cuiquam suffragari queant,
nec non regulis nostrae de non concedendis
Indulgentiis ad instar, & quorumcumque
Ordinum, & Congregationum, sive Insti-
tutorum Regularium juramento, confirma-
tione Apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis statutis, & consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis, & literis Apo-
stolicis, eisdem Ordinibus, & Congrega-
tionibus, atque institutis quomodolibet con-
cessis, approbatis, & innovatis; quibus
omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorum-
que totis tenoribus specialis, specifica, &
individua, non autem per clausulas genera-
les idem importantes mentio, aut expressio
habenda, vel quavis alia exquisita forma
ad hoc servanda foret, illorum tenores praes-
entibus pro sufficienter expressis, ac for-
mam eorum traditam pro servata habentes,
hac vice specialiter nominatim, & expresse
ad effectum presentium specialiter de-
rogamus, ceterisque contrariis quibuscumque;

§. 8. Ut autem praesentes nostrae literae,
quae ad singula loca dictorum Regnorum, &
Provinciarum deferri non possunt, ad om-
nium Christianissimum in eisdem Regnis, &
Provinciis existentium notitiam facilius de-
veniant; volumus, ut earumdem praesen-
tium transcriptis, vel exemplis etiam im-
pressis, manu alicujus Notarii publici sub-
scriptis, & sigillo personae in dignitate ec-
clesiastica constitutae munitis eadem pro-
fus fides habeatur, quae ipsis praesentibus
haberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Templum
rom. sedis.

Dat. die 17.
Octob. 1610.
aav.

Datum Tusculli, sub Anno Piscatoris
die 13. Octobris 1610. Pont. Nostri Anno
Sexto.

LX.

Confirmatio literarum Clem. VIII. super
reductione Fratrum Tertii Ordinis S. Fran-
cisci Regni Franciae sub obedientia Mini-
stri generalis Fratrum de observantia, &
de modo eligendi Provincialesm.

Ex Regest. in
Secret. Brevis.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuum vel memoriam.

Uti scilicet record: Clemens Papa VIII.
Praedecessor Noster volens prospero
statui, & felici regimini Fratrum tertii Or-
dinis Sancti Francisci in Regno Franciae exi-
stentium opportune prospicere, motu pro-
prio, & ex certa sua scientia, ac matura de-
liberatione, deque Apostolica potestate ple-
nitudine universos Fratres dicti tertii Or-
dinis Sancti Francisci Regni Franciae, eorum-
que Conventus, seu Domos quascumque di-
lecto filio Ministro generali Ordinis Sancti
Francisci de Observantia, ac Commissario
generali ultramontanae familiae praedicti Or-
dinis, necnon Commissario generali nationali
Franciae, quem praedictus Minister generalis,
vel Commissarius generalis pro tempore de-
putasset, qui ut dictus Clemens Praedecessor
acceperat in ipsorum Ministri, & Commis-
sarii generalis absentia septem Provincias
dicti Ordinis Minorum de observantia Re-
gni Franciae gubernare solebat, auctoritate
Apostolica, perpetuo subiecit, ipsique Mini-
stro, & Commissario generalibus ultramou-
ntanae familiae, necnon Commissario generali
nationali Franciae respective, ut eorum sin-
guli per se, vel alios sui Ordinis Fratres ad
hoc idoneos ab eis respective deputandos
Domos, & conventus, ac Fratres tertii Or-
dinis Sancti Francisci supradictos, tam in ca-
pite, quam in membris visitare, corrigere,
reformare, & castigare, necnon electionem
Ministri Provincialis, ut infra, faciendam
servata forma decretorum Concilii Triden-
tini, facere, & confirmare possint, facultatem
concessit, & impertitus fuit.

Clemens
VIII. Provin-
cias FF. Ter-
tii Ordinis de
Observantia
per Commissa-
rium Gene-
ralem Ordinis
S. Francisci,
& Commissa-
rium nationa-
lem regi sta-
tuit.

§. 2. Praeterea cum tunc praedicti tertii
Ordinis Fratres Ministrum Provinciale
non haberent, voluit, & eadem auctoritate
statuit, & ordinavit, quod Fratres praedicti
tertii Ordinis, seu eorum Conventum Su-
perio-

Eligique Pro-
vincialesm.

periores, & alii vocales in unum congregarentur iussu dicti Ministri generalis Ordinis Sancti Francisci de Observantia, seu Commissarii nationalis Francie, & se se ipsos unum Ministrum Provinciale per vota secreta eligerent, qui sic electus ab eodem Ministro generali, vel Commissario nationali Francie, aut alio, qui eorum nomine huiusmodi electioni presideret, confirmari deberet, ac omnibus privilegiis, facultatibus, & auctoritate super omnes dicti Tertii Ordinis Conventus, & Fratres Regni Francie, quibus alii Ministri Provinciales aliarum Provinciarum tertii Ordinis Sancti Francisci huiusmodi ubi vis excellentium frui, & gaudere poterant, & possent quomodolibet in futurum, sine aliqua differentia frui, & gaudere possent, & deberet, prout ei ad hoc nominatim facultatem concessit, & indulgit.

§.3. Voluit etiam, quod singulis biennii, seu triennii iidem Fratres vocales tertii Ordinis predicti Capitulum Provinciale celebrarent, ante cuius celebrationem tunc existens Minister eorum Provincialis teneatur a dicto generali Ministro Fratrum de Observantia Visitatorem petere, qui eorum Provinciam visitaret, & electionem novi Ministri Provincialis, ut supra, faceret, & confirmaret. Verum si huiusmodi Visitator intra duos, aut tres Menses ad summum non accessisset, supradicti Fratres tertii Ordinis ad celebrationem Capituli, & electionem novi Ministri Provincialis, absque interventu dicti Visitatoris procedere valeret; de qua electione Visitatorem postea accedentem, qui eam confirmare teneretur, certiorum facere deberent. Sed si post factam huiusmodi electionem, & dictis Superioribus notificatam, electio predicta intra sex Menses ab eis confirmata, vel infirmata non foret, ipsa electio Apostolica auctoritate censeretur confirmata eo ipso, & alias, prout in dictis Clementis Prædecessoris desuper in simili forma Brevis expeditis literis plenius continetur.

§.4. Cum autem, sicut iidem Fratres tertii Ordinis huiusmodi reformati Regni Francie Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi plurimum cupiant literas Clementis Prædecessoris predictas, quo firmius subsistant, & ab omnibus inviolabiliter observentur, Apostolicæ confirmationis nostre robore communiri, iidem Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut super præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignamur.

§.5. Nos igitur dictos Fratres specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non dictarum literarum

Est in eorum
Præsentibus
singulis triennii
aut eligi.

Clementis li-
teras per nos
confirmari.

Confirmat
Paulus.

veriores tenores præsentibus pro expressis habentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, literas Clementis Prædecessoris predictas, ac omnia, & singula in illis contenta, quatenus sint in usu, ac minime revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiciamus.

§.6. Decernentes illa omnia, & singula sic, & non aliter perpetuo observari debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Lugdunen., & Tholosan. Archiepiscopis, & dilecto filio nostro, ac Apostolicæ Sedis in Regno Francie Nuncio per præfatos committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum reformatorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos præmissorum omnium, & singulorum effectum pacifice frui, & gaudere; non permittentes illos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & poenas ecclesiasticas, atque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.8. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Tertii Ordinis Sancti Francisci etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Superioribus, & personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 27. Octobris 1610. Pont. Nostri Anno Sexto.

Clementis

Executores
deputatio,

Derogatio
ceterarum,

Dat. die 27.
Octob. 1610.
An. VI.

Ca.

CLXI.

Canonizatio Beati Caroli Cardinalis Archiepiscopi Mediolanensis, ejusque relictio in numerum Sanctorum Confessorum cum festivitate institutione pro die 4. Novembris.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Christus verus temporibus in terris suis, & Redemptor noster, qui se quotidie una cum Patre operari professus est, cum Pater meus, inquit, usque modo operatur, & ego operor, nunquam desistit mirabiliter illuminare terram suam a montibus æternis, sed variis locis, varisque temporibus suscitando eterne gloriæ candidatas. Sanctos suos, Ecclesiam Sanctam illustrare mirabilem in modum consuevit, non solum, ut addat in dies magis domui sue gloriæ, & decorem, sed etiam ut irradiando humane vite tenebras splendore Sanctorum, tarditatem nostram urgeat Fratrum nostrorum exemplo, quasi præfati testimonio oculorum.

§.1. Hic idem Dominus, qui facit mirabilia magna solus, magnificavit novissime facere nobiscum, ac miro dispensationis sue opere statuit super apostolicæ petreæ arcem grande luminare, eligens sibi e gremio Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Carolum, Sacerdotem fidelem, servum bonum, formam gregis, formam Pastorum. Qui videlicet multiplici fulgore sanctorum operum universim decorando Ecclesiam, Sacerdotibus, & Populo prælueret, quasi Abel in innocentia, quasi Enoch in munditia, quasi Jacob in laborum tolerantia, quasi Moyses in mansuetudine, quasi Elias in ardenti zelo, quique imitantem exhiberet inter affluentes delicias, Hieronymi corporis castigationem, Martini in liberioribus gradibus humilitatem, Gregorii pastorem sollicitudinem, liberalitatem Ambrosii, Paulini charitatem, ac demum videndum, ac percipiendum ostenderet oculis nostris, manibus nostris contrectandum hominem, mundo maxime blandiente, oraculum mundo, viventem spiritu, terrena calcantem, ecclesiæ jugiter negociantem, & sicut officio in Angelum substitutum, ita etiam mente, & opere vitam Angelorum in terris emulantem.

§.2. Quamobrem merito repletum est gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione, in insigni die solemnitate nostra, quando nullis meritis nostris, sed inscrutabili sapientiæ sue arcano, hanc diem mundo dilacere his temporibus ante secula præordioavit Altissimus, in qua per ministerium humilitatis nostre Caroli Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cui auctore Domino præfati demus, Presbytero Cardinali, factis decernendis honoribus, unice sponsæ sue nomine, & spiritualia ardenter amulari.

§.3. Hic vero cepit Dominus ostendere in Carolo mirabilia sua, cum enim nondum vigesimum tertium explevisset annum, administrabat omnia diligenter in sapientia, & iustitia, summo cum zelo honoris Dei, & studio Catholice Ecclesiæ utilitatis. Quæ omnia in negotiis fidei catholice, & universæ Ecclesiæ, quæ in Concilio Tridentino tunc agitabantur, maxime enituerunt. Non vigiliis, non incommodis, aut laboribus ullis pepercit, ut ne quid retardaret Sanctæ Synodi absolutionem, quam ipse sollicite, & cum spiritu ardore, promovit semper, donec a Domino impetraret. In tam sublimi dignitatis gradu constitutus, divitiarum, potentia, ætatis, alisque non paucis, nec levibus delinimentis circumdatus, tantum abest, ut post carnalia desideria abierit, ut superno assistente præsidio, tunc ceperit Christo magis adherere, & spiritualia ardenter amulari.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

FFF

Ita

va imponeretur corona, ornata omni lapide pretioso. Ex hoc enim confundentur omnes, qui adorant sculptilia impiarum adventionum suarum, & gloriantur in simulacris errorum, confitebuntur autem populi sancti Domino, & exaltabitur nomen eius solus.

§.4. Et quoniam solemnitas declaratio sanctitatis Christi famuli, ex inveterato Ecclesiæ Romanæ ritu, & ex præscripto sacrorum Canonum celebrata, perpetuis futuris temporibus, nostris Apostolicis literis est de more consignanda, hæc diximus ex eius vita, & miraculis, totiusque causæ actibus summam referenda.

§.5. Nascitur dilectus Dei Carolus in primaria Mediolanensi familia Borromæa, ex parentibus Gilberto Comite, & Margaritha Medicea, anno salutis 1578, cuius iustitiam eximie sanctitatis splendorem præmonstravit Dominus magno, & insolito lumine, qua nocte puer nascebatur, super matrem cubiculum complucibus viso.

§.6. Nec puerilis ætas ejusdem sanctitatis indicia caruit: tempus enim, quo vacare licebat, extruendis, & exornandis altariolis magna cum voluptate dabat. Crescente ætate, quod bonam ejus mentem excellentioribus donis Spiritus Sanctus in dies magis prepararet, christianis moribus, & literis non difficile a piis parentibus imbuatur. Eminebant vero in adolescente præludia benedictionum, quibus dignatus est eum Altissimus, munditia cordis, pax interna, innocentia, & modestia. nec rebus solum, sed etiam omnibus verbis turpibus, omnibusque mendacis abstinere.

§.7. In utroque jure in Papiensi universitate, ubi his studiis operam dederat, ad doctoratus gradum promotus, a sel. mem. Pio Papa Quarto Prædecessore nostro, ejus avunculo, paulo ante, disponente Domino, ad Apostolatus apicem evelto, Romam evocatur, & in Sacram Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Collegium adscribitur. Deinde Mediolanensi Ecclesiæ præficitur, gravissimæque universalis Ecclesiæ negotia, & Sedis Apostolicæ munera illi creduntur.

§.8. Hic vero cepit Dominus ostendere in Carolo mirabilia sua, cum enim nondum vigesimum tertium explevisset annum, administrabat omnia diligenter in sapientia, & iustitia, summo cum zelo honoris Dei, & studio Catholice Ecclesiæ utilitatis. Quæ omnia in negotiis fidei catholice, & universæ Ecclesiæ, quæ in Concilio Tridentino tunc agitabantur, maxime enituerunt. Non vigiliis, non incommodis, aut laboribus ullis pepercit, ut ne quid retardaret Sanctæ Synodi absolutionem, quam ipse sollicite, & cum spiritu ardore, promovit semper, donec a Domino impetraret. In tam sublimi dignitatis gradu constitutus, divitiarum, potentia, ætatis, alisque non paucis, nec levibus delinimentis circumdatus, tantum abest, ut post carnalia desideria abierit, ut superno assistente præsidio, tunc ceperit Christo magis adherere, & spiritualia ardenter amulari.

Quoniam tunc de miraculis, hæc est Constitutio, restat volens.

Ortus sub nocte, mirabilia videtur lumen super cubiculo ostendit.

Puer, & adolescentem virtutibus emulavit.

Papæque doctoratus iniqua suscipit, & Romanus vocatus a Pio IV. ejus avunculo Cardinalis, postea Archiepiscopus Mediolanensis, & a gravissimis Ecclesiæ negotiis præficitur.

In ea administratione inculpate, ac laudabiliter omnia gerit.

Mediolanum se contulit, & Ecclesiam suam vero ecclesiastica disciplina nitore restituit.

§.9. Itaque urbano splendore, & amplitudine relicto, bonus operarius in messem, quam susceperat, Mediolanum discessit, ubi paries suas in dies magis implendo, agrum illum, malitia temporum, vepribus turpiter deformem, ac silvescentem, in eum restituit nitorem, ut Ecclesiam Mediolanensem præclarum exemplar redderet ecclesiasticæ disciplinæ. Hoc autem cum a se præsentem præstandum cerneret, nunquam a residentia discessit, nisi coactus, aut concedente Sede Apostolica, vel seniori Episcopo suæ Provinciæ approbante, Principio Concilii Tridentini decreta executioni mandari sollicitè curavit, & ut ecclesiasticam disciplinam, moreque depravatos recte, & ordine emendaret, Domino via incedendum intelligens, divino auxilio facere incipit, & docere.

§.10. Nam a se, suaque familia reformationem aggressus, omnia ad Sacrorum, & Sanctorum Patrum exempla composuit, laicis familiaribus grata missione dimissis, clericorum censuit utendum ministerio, quibuscum assidue illi erant ad Deum præces, aliæque complures spirituales occupationes, omni vestium pompa detracta, omnique alia re minus honesta, & religioso indecra sublata. Quantum in Ecclesiæ suæ recta administratione præstitit, satis declarant Synodi multe Provinciales, ac Diocesanae, ejusdemque Ecclesiæ actorum edita volumina, quæ Sacerdotum manibus teruntur, & regendi Ecclesiæ doctrinam abunde suppeditant. Civitatis, ac Diocesis suæ Ecclesias, aut ipse solus suis sumptibus, aut grandi elemosina præcundo, una cum alijs instauravit, alias a fundamentis ædificavit, alias ornavit, præstosa etiam nonnullas suppellectili arte suo instruxit. Pueris, & adolescentibus Civitatis, & Diocesis, tum Clericis, tum Laicis, nec non Helvetiis, & Rhetis, moribus, & literis informandis, Presbyteris secularibus in regimine animarum erudiendis, Seminaria, & Collegia instituit; præterea regulis clericis, sacris Virginibus, regulares, secularibus vero tam mulieribus, quam virginitatibus seculares domos, Mendicantibus Hospitale, Canonicis Ecclesiæ Mediolanensis Ordinarius commune domicilium, Archiepiscopis, eorumque hospitibus opportunas ædes, alijs pijs operibus complures, alias pijs domos magnis sumptibus, partim proprijs, partim Beneficiorum Ecclesiasticorum unione, & attributione extruxit, auxit, & necessarijs redditibus stabilivit.

§.11. In prædicatione verbi Dei tam frequens erat beatus Pontifex, ut plane in omni patientia, & doctrina impleverit ministerium suum, vigilando, laborando, labore pene incredibili, ita ut quadraginta horarum solemnibus precibus continuo persistens in jejunijs, & vigilijs, singulis horis ad populum admirabili patientia sermonem haberet.

§.12. A frequenti visitatione Ecclesiarum, & populorum suæ diocesis, ac provinciæ, vel aliarum etiam diocesum, cum

Reformationi turpium lue- rum familiæ studuit.

Prædicationi, & hominibus, ac occasionibus assidue intendit.

Ecclesiarum visitationi, & cum suis vixis discrimine incubuit.

ab Apostolica Sede demandatur, nullis incommodis, aut periculis deterretur, vel retardari potuit, non æstu, non algore, aut nocturnis tenebris, non præruptis, & asperis Rhetorum, & Helvetiorum montium nive, & glacie rigentium, neque alia denique multis, & gravibus difficultatibus. Sed vir Dei charitate, quæ foras pellic timorem, & omnia sustinet, omnibus superatis, etiam cum suæ vite discrimine, increpando, obsecrando, prædicando, & exemplo, atque auctoritate perlonæ, hæreses, multaque alia gravissima vitia, & abusus, præsertim a clero per Christi gratiam sustulit.

§.13. In administrando patrimonio Ecclesiæ tantum industria, & diligentia adhibuit servus fidelis, ut ejus redditus multo majores relinqueret, quam acceperat, nec minus tamen in illis dispensandis fidelis apparuit coram Domino.

§.14. Hospitalitatem quippe exhibuit usque adeo, ut ostium ejus omnibus pateret semper, Diocesanos, alienigenis, notis, ignotis, præsertim vero ecclesiasticis, quos in secularibus diversorijs manere indecorum dicere solebat, suamque domum publicum hospitium vocabat.

§.15. In elemosinis dandis, ita se gessit, ut in hoc opere præcipue abundasse merito dici possit, ac dispersisse, & dedisse pauperibus. Quantum enim necessarijs sumptibus ex mensæ Ecclesiæ Mediolanensis, & ex alijs proprijs redditibus supererat, totum in pauperes abibat, & ne quemquam aperte rogandi, aut accipiendi pudor experire faceret, misericordie suæ secretis elemosinis fidelem præparaverat ministrum, qui eorum occultis necessitatibus subveniret. Eoque processit pauperibus subveniendi studium, ut Urganon Principatum, reliquum patrimonii sui, nec tenens redditus, distraheret, & quadraginta millium futorum pretio, quamvis vili, inde percepto, diversis pijs locis Mediolani tantum pecunie paucissimis horis attribueret.

§.16. Cum vero pestilentiam in Civitatem, & diocesim Dominus immisisset, & gregem sibi commissum bonus pastor misericorditer affligi cerneret, ut egenorum calamitati temporalibus etiam auxilijs prospiceret, vel argentea vasa, stragulam, aliamque vestem, hostiorum vela, propriique demum lectali solatium dedit. Neque hic constitit servens Christi servi erga proximum dilectio, sed amulando charismata meliora, ad eam charitatem pervenit, qua majorem neminem habere Dominus ipse pronuntiavit. Quasi enim parum judicaret publicis supplicationibus nudipedalibus, verbo, & opere inducere clerum, & populum ad divinam deprecandam vindictam, & ad poenitentiam provocare, aliæque multa in commune consulendo sollicitè ordinare, pro munere pastorali, cernens id etiam animarum salutis, & gregis necessitatibus in Domino expedire, dispositis rebus suis, & selectis nonnullis adjutoribus infirmos tam Civitatis, quam diocesis ejusdemque ordinis, die, nocteque visitando, spiritualia, & tem-

Ecclesiæ patri- monium late- re discipula- vit, & auxit.

Hospitalitatem præstebatur.

Elemosinas abundanter dabat.

Pestilentia tempore, mi- rabilitate opera- tur est.

& temporalia ministrabat, defunctos sepeliri, infantes orphanos nutrire, ac sua quemquam onera publice demandata diligenter, ac fideliter administrare curabat, non pauperum valetudinaria, non humiles casas invasis dimisit, non ad mortuorum cadavera accedere veritus est, ut viventem miserabiliter inter mortuos infantem ab uberibus defunctæ matris eriperet, & sic agendo boni pastoris expleret officium, qui animam suam ponit pro ovibus suis.

§.17. Ad quod facere etiam se paratum pro tuendis Ecclesiæ juribus, & ecclesiastica restituenda, & conservanda auctoritate non semel ostendit, quippe qui in promptu haberet ulticij omnem inobedientiam, mitissimus alioquin vir, & clementissimus, ita ut calumnias, contumelias, graveque periculationes patientissime ferret. Quapropter oblata ali quando indicia prodicionis vitæ suæ neglexit, & literas nec resignatas flammis tradidit.

§.18. Fere nullus, quamquam delicti reus, ejus misericordiam poenitens imploravit, qui non fuerit consecutus.

§.19. Severus tam arbiter erat in expendendis meritis personarum, cum de Ecclesiasticis Beneficijs, & Officijs conferendis ageretur, beneficia enim nisi magis idoneis non dabat, neque in illis dispensandis ullatenus a sacrorum Canonum voluntate recedebat.

§.20. Et ut sancte, & iuste coram Deo, & hominibus omnia tractaret, a muneribus etiam vilissimis, abstinuit.

§.21. Tribunalia sua, ut non solum quavis labe iniquitatis, sed etiam suspicione vacarent, omni studio, præsertim saepe illa visitando, præstitit.

§.22. Nullum tempus animi relaxationi dabat, sed opus Dei, & proximi continue agentis negotium negotio succedebat, curam curæ excipiebat. Non quietis tempus vacabat ab opere, non refectio, bonam enim noctis partem lectione, tum scriptione, tum oratione absumebat: interdum in oratione pernoctabat, neque idcirco remissior mane in agendo erat, ita ut in actis inter cetera signatum sit, quod cum aliquando Romæ in Catacumbis noctem, quam jejunium præcesserat, orando in somnum egisset, mane non solum de corporis refectio, aut quiete non cogitavit, sed valde longa peregrinatione suscepta, ad Beatae Virginis Agnetis Ecclesiam pedibus processit, ubi Missam agendo, & orando, tantum temporis posuit, ut ante vigesimam secundam horam cibum non caperet, recipi plane ostendens, quam omnia posset in eo, qui illum confortabat.

§.23. Has omnes, & sequentes virtutes exornavit mirum in modum castitate, & pudicitia, quam in florenti etiam ætate, quamquam non leviter tentatus, illasam fortiter defendit, ac diligentissime semper custodivit. Itaque feminas sine arbitris non alloquebatur, omnemque occasionem vitæ lascivendi candorem accurate præcavebat.

Auctoritatis ecclesiasticæ vindex.

Misericos in omnes fuit.

Beneficia juxta sacros canones semper contulit.

Munera semper rejectit.

Tribunalia sua ab iniquitate labe præservare studuit.

Quies usque, sed pijs operibus assidue incubuit.

Castitatem præservavit.

§.24. Firmabat vero ejus virtutes omnes solidum fundamentum, præcellens vive fidei donum, quod, & dilectionis egregia opera, & doctrinæ veritas, ac puritas, quam ex ejus ore Ecclesia Mediolanensis, aliæque non pauci Christianifideles tot annis hausserunt, comprobant satis.

§.25. Pietas præterea insignis, ac devotio, cujus fervore incensus Christi famulus, sacra Italiae loca orationis causâ aliquando obibat, longa, & difficillima itinera alienissimo anni tempore pedibus agendo. Quare, ut nullo loco a sanctis operibus cessaret, tempus rerum divinarum contemplatione, aut psalmodum, & sanctorum precum recitatione, aut sermones spirituales cum comitibus conferendo transigebat.

§.26. Quotidie sacrificium Deo offerebat, genibus flexis horas canonicas recitabat, & sacras scrutabatur scripturas, idque interdum dum secreto refectioem sumeret corporalem. Quamobrem meruit homo Dei in hujusmodi operibus occupatus, non medioeriter a Domino clarificari. Cum enim ex more aliquando in privato oratorio vespere cum familia oraret, & filius perditionis, apostata quidam ex Ordine humiliorum, quem alii nonnulli ejusdem Ordinis similes mitti Sathanae pecunia in necem Caroli subornaverant, quod eorum Ordinis reformationem auctoritate apostolica urgeret, in ejus tergum plumbeis globulis instructum sclopum ab Oratorii porta explosisset, divina protegente dextera, sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum, & globorum pars sancti Pontificis orantis vestes non penetravit, licet alii, violentia ictus, utriusque fuerint in proximo desixi, omnibusque de periculo, ac de ejus salute trepidantibus, ipse solus mente immotus, illos in oratione progredi mandavit, & tunc ipsum Domini monitum illud: *Non turbetur cor vestrum, neque formidet*: cantari, non sine divina voluntate, contigerat.

§.27. Qui igitur sui corporis salutis opus Dei tantum anteponebat, haud mirum, si rerum etiam, & honorum contemptu inter Christi servos emerit Carolus, & illuxerit omnibus, qui in domo sunt. Postquam enim ad Ecclesiam regendam Mediolanensem, & ad Christianam perfectionem animi appulit, ut expeditior agere posset, quod agendum susceperat, majoris Poenitentiarum officium, Archiepiscopatum Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris Urbis, Ordinum Regularium complurium, Regnum, & Nationum honorificentissimas clientelas, seu protectiones, opulenta munera, grandæque ecclesiasticos, & patrimoniales redditus sponte sua reliquit.

§.28. Neque his tantum vinculis sese exolvendum censuit, ut Christum sequi liberius posset, sed quod longe difficilior est, quo corpus suum redigeret in servitutem, severissime castigavit: quotidiano enim non contentus jejunio carni, ovorum, ac piscium esum sibi interdixit, deinde ter quolibet hebdomada, post hæc tota Quadragesima pane tantum, & aqua jejunavit. Ac de-

1610.

Fide doctrinæ, & caritate enicuit.

Pietas, & devotio insignis fuit.

Quotidie Deo sacrificium offerrebat, & flexis genibus horas canonicas recitabat, & sacras scripturas scrutabatur. A sclopum instructum liberavit.

Rediit ecclesiasticos, & patrimoniales ac præclaros officia, ut expeditior Deo servire sponte sua dimisit.

Jejunium corpus suum severissime castigavit.

mum, ut in corde ipsius disposuerat Dominus Ascensiones, Quadragesimale jejunium magna ex parte solis sicis passis, aut solis dactylis, Sanctorum veterum Eremitarum more peregit: denique postremo vite tempore hebdomada majore, solis lupinis aqua mollitis languentem animam sustentavit.

Ciliciumque, & aspera cubatione, & frequentibus flagellationibus.

§.29. Vestis illi interior cilicium, & crassa asperaque tunica, exterior privata, lanea, ac vilis, & attrita, publica dignitatis propria super paleas, aut super asses, paleis pleno pulvino capiti supposito, cubabat interdum: super ipsam humum, sagulo tantum substrato: postquam enim lectum suum pauperibus pestilentia laborantibus largitus fuit, numquam super lectum culcita stratum dormivit. Accedebant frequentes corporis flagellationes, aliaque id genus complures mortificationes.

Anno aetatis suae 47. obdormivit in Domino.

§.30. Quibus tandem gradibus, cum ad illam servorum Christi perfectionem pervenisset, ut per gratiam Spiritus Sancti audire a Domino posset, Serve bone, & fidelis, a paucis, & humanis rebus, in quibus fuerat fidelis, super multa, & aeterna bona constitui meruit, & intrare in gaudium Domini sui. Anno siquidem in eunte aetatis suae XLVII. cum prius, quasi discessit sese comparans, Varalli montis Navariensis diocesis religiosus passionis Christi memoriam adisset, ibique universos annos suos recogitando, generali confessione culpas diluisset, & cum amaritudine animae suae quindecim dies in oratione, jejunio, vigiliis, aliisque corporis afflictionibus egisset, aeger Mediolanum delatus, consummato cursu obdormivit in Domino.

Micraulis claudit.

§.31. Eius obitum universi populi Mediolanensis luctus consecutus est, aliis Sanctum, aliis communem Patrem amissum querentibus. Excellentem vero famuli sui sanctitatem comprobare etiam voluit Altissimus testimonio miraculorum, quorum complura, etsi ab eo vivente facta in actis recensentur, insigniora tamen post eius beatam dormitionem edita probantur.

Cecum infanti oculos dedit.

§.32. Nam quidam infans, Philippi Navae, & Lucinae Mediolanensis filius quem sine oculis in lucem editum fuisse medici re mature perperam affirmaverant, pie matris, ad Caroli auxilium conversa, precibus mirabiliter illos a Domino accepit: quippe sorore quinque annorum Carolum infanti benedictionem dedisse, & illum oculos aperuisse clamante, mater clamore advocata puella, oculos infantem habere deprehendit.

Paralyticum sensum, & motum restituit.

§.33. Et Sanctimonialis Monasterii Majoris Mediolanensis nomine Paula Justina Casata, cui dextera partis corporis omnem sensum, ac motum paralyticis ademerat, cum ad Sancti Sacerdotis Imaginem, voto prius suscepto, & elemosyna erogata sacra communione refecta, magno spiritus ardore, & fiducia oraret, statim sensum, & motum cum valetudine recuperavit, ita ut ad Oratorium se conferre, & gratias Deo agere libere potuerit.

§.34. Altera vero Monialis ex Capuc-

cinis nuncupatis, ejusdem Civitatis, cui nomen Candida de Agadis, triennio hectica febre tam acriter laboraverat, ut desperata salutis, ac morti proxima existimaretur: haec voto similiter emisso, & Sancti Pontificis auxilio devote implorato, ad Caroli vestis super impositae contactum statim convalluit.

Membrorum sanitatem infirmis largitus est.

§.35. Votum similiter cum vovisset Angela Antonia quadam Senensis annorum fere 70. quo se Dominus per intercessionem beati Caroli, a membrorum infirmitate sanaret, cum absque alterius auxilio incedere non valeret, ante quam votum solvere finivit, valetudinem consequi meruit.

Nervos, & crura infirmo sanavit.

§.36. Ad imaginem rursus servi Christi magna cum devotione, dum meritis ejus confidens Deum orat Candida Francia de Fortis Monialis Monasterii S. Agnetis Mediolanensis, ut a gravi morbo liberaretur, quo tertio jam mense affligebatur, quem spasimum ex cataracho Medici censebant, indeque crura illi dextrum contractum erat, nullisque remediis depelli valuerat, (suavi quadam quasi aura nervos, & crura dexterum perfundi, & resocillari sentit, ac finita oratione pedibus constitit, & sanatur.

Articulari morbo aliam liberavit.

§.37. Angela quoque Buticella Papiensis gravissimo atricularum morbo affecta, ex quo omnium membrorum motu, praeterquam linguae, destituta, languebat, ad ejus imaginem pro sanitate orante, meritis, & precibus Caroli, una cum devota somnia oratione morbus mirabiliter finivit.

Manus acerbissimum dolorem ab altera deiecit.

§.38. Et Anna, mulier nobilis Polonica, ex Marchionibus de Mirow, cum annos circiter novem manuum acerbissimis doloribus, cum tumore, & digitorum contractione laborasset, omni medicinae auxilio frustra tentato, ad imaginem itidem beati Caroli conversa, ejus opem, magno cum spiritus ardore implorans, statim sanitatem recuperavit.

Cecum ulcera alteri consolidavit.

§.39. Sepulchrum quoque servi sui placuit Domino multis signis miracare, fidelium preces in diversis eorum necessitatibus exaudiendo. Ex quibus illud est eximium, quod cum vir quidam nobilis Mediolanensis nomine Jo: Jacobus Lomacius, crurum quinquenni ulceribus affligeretur, neque a medicina valetudinem consequendi spes relicta esset, acrioribus, quam soleret, doloribus aliquando correptus, ad viri Sancti sepulchrum, bacillo innixus, proficiscitur, ibique pro recuperanda valetudine ferventi spiritu orat, oratione finita, sine dolore Missam audit, deinde incolumis conlurgit, ac domum reversus, admirabili Dei beneficio crurum ulcera consolidata, sibi que sanitatem redditam deprehendit.

Perverfos distorcosque alterius pedes, recto composuit.

§.40. Praeterea Margharita Monta Mediolanensis puella, annorum sex, adeo distortis, ac perveris pedibus nata erat, ut plante interius converte, se invicem adspicerent, ac pedis pars exterior plantae officio fungeretur, tamen a corporis vitio hujus-

hujusmodi, quod nec industria obstetricis neque sexennio quaesitum humanum remedium corrigere valuerat, per Beati Confessoris intercessionem liberata est: a matre enim ad sepulchrum ejus ducta, ab alterius primam, deinde reducta, ac voto etiam edito ab alterius etiam pedis hujusmodi inversione sanata est.

Infantum nervis genibusque resolutis, sanitati restituit.

§.41. Non minoris momenti est, quod operatus est Dominus sancti Pontificis meritis, in altera infante, nomine Joannae de Maronis ejusdem Civitatis, matre ad sepulchrum ejus similiter orante: cum enim infans nervis, quibus tibi alligantur pedes, genibusque resolutis, nata esset, ita ut incedere minime posset, ac pedes in humeros, cum vellet, libere attolleret, & quartum jam aetatis annum, egressa esset, fama miraculorum Beati Caroli excitati parentes, ad ejus sepulchrum illam, cum oblationibus, deferri curant, indeque, vitio sublato, sana domum refertur.

Chancri morbum expulit.

§.42. Aurelia de Angelis chancri morbo gravissimo, multum inveterato, cum febre, & acri dolore in sinistro crure affecta, quem Medici insanabilem humana arte judicaverant, ad servi Dei auxilium, conversa, ac voto suscepto, ejusque sepulchrum venerationis causa cum se adituram vespere proposuisset, mane a febre libera, sanescere mirum in modum crura crepisse cernit, ac triduo penitus convalluit.

Hernia in puerum liberavit.

§.43. Puer vero quinque annorum, Hieronymi Beriole, & Agnetis ab Ecclesia filius, Melchior nomine, hernia admodum gravi, & periculosa laborabat, magno cum dolore, & universi corporis quasi ex aqua intercutem tumore, quamobrem Medicorum irritos conatus diu mater experta, Beatum Carolum supplex orat, ut ex illi necessitatibus filium suum eriperet, vel impetrando infanti a Domino sanitatem, vel vite miserandae suam. Has preces somnos consequitur infans, qui post paucas horas expergefactus matrem vocat, eique refert Cardinalem suum morbi locum manu, in qua lucidum gereret annulum, tetigisse, ac sanasse, quo audito (mirabilis Deus) Mater filiorum adspicit, ac vere convalluisse comperit.

Alium Infantem in Ticinum de capiti a demerione preservavit.

§.44. Non longe dissimili ratione alterum puerum Papiensem Bernardini Ticini filium, superscripto equalem, a mortis faucibus eripuit Dominus per merita famuli sui, retribuens pietati parentum, qui ad Sancti Dei imaginem filiorum vespere quotidie orare, & illam invocare docuerant: cum enim in Ticinum aquis tumidum de lapsus fuisset infans, & antequam quisquam illi opem ferre posset, quasi quarta hore pars elapsa fuisset, numquam tamen est demersus, sed tamquam leve corpus supernatans, eo usque delatus est, donec educeretur: eductus plane incolumis se se Beato Carolo rubris induto vestibus sustentatum, ne mergeretur, narravit: Beati Caroli autem auxilium more a parentibus accepto invocans, dum decideret, a pluribus auditus fuerat.

§.45. Haec itaque, & alia quamplura signa, & prodigia, quibus servi sui praecleara merita contestatus est Dominus, cum illam in Populis sanctitatis famam, & erga Beatum Pontificem devotionem, qua vita excitaverat auxilium, & in dies magis auferent, dederunt exordia clarificationis a Patre luminum Carolo praestituta. Itaque anno 1601. precibus Congregationis Oblatorum Sancti Ambrosii Mediolanensis a Carolo instituta, primum a Vicario Venerabilis Fratris Nostri Archiepiscopi Mediolanensis, duo processus de vita alter, alter de miraculis sancti Confessoris formati sunt: exinde Clerus, & Consilium generale ejusdem Civitatis Mediolanensis ad se: recort Clementem Papam VIII. Praedecessorem, Nostri Oratores de Beati Carolo Canonizatione miserunt, quibus auditis idem, Clemens causam Venerabilibus Fratribus Nostri, tunc suis S. R. E. Cardinalibus sacris Ritibus Praefectis demandavit, de quorum consilio causa delegata tribus Sacri Palatii Nostri causarum Auditoribus, dilecto videlicet filio Francisco Penia Decano, ac dilecto etiam filio nostro Joanni Garzia Tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbytero Cardinali Millino nuncupato, tunc eorundem causarum Auditori, ac boni mem: Alexandro Litte, quibus deinde boni etiam mem: Alexander Julius, & Bernardinus Scottus, & hoc demum dilectus filius Horatius Lancelottus eorundem causarum similiter Auditores subrogati fuerunt, cum facultate novos processus, si eis videretur, conficiendi.

Hic Clem. VIII. de Canonizatione Caroli multis modis requisitus negocium Card. sacris Ritibus deputatus demandavit, & de eorum consilio causam pluribus Patribus Archiepiscopi Assoloci Auditoribus commisit.

§.46. Ipsi re mature examinata, novos processus, auctoritate apostolica, faciendos censuerunt.

Qui novos processus faciendos deinceps.

§.47. Deinde eodem Clemente Praedecessore viam universae carnis ingresso, ac felicis recort: Leone Papa XI. similiter Praedecessore Nostro ad Apostolatus assumpto, eadem causa predictis Auditoribus commissa, & ut ad ultiora procederetur, mandatum fuit.

Leo XI. ad ultiora processus iussit.

§.48. Eodemque Leone, sicut Altissimo placuit, ab humanis exempto, nostraque humilitate, inscrutabili Dei judicio, nullis suffragantibus meritis, ad Catholicae Ecclesiae regimen vocata, officii nostri debitum exigere censuimus, ut Sancti Cardinalis Canonizationis negotium promoveretur, quando, si Deo adsistente, ut spectabatur, successisset, magno cum Ecclesiae suae augmento decoris, & credentium praesertim Sacerdotalis Ordinis fructu, gestum iri constabat.

Hic Pont. praerit negotium Canonizationis promovit.

§.49. Accedebant etiam charissimorum in Christo filiorum Nostrorum Philippi III. Hispaniarum Regis Catholici, Sigismundi etiam III. Poloniae Regis, & Constantiae Reginae, Illustrissimum Principum, & aliorum multorum preces, quibus a Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostri predictis, & a Nobis id sepius postulaverant, & postulabant.

Regesque, & Principes ipsi ex postulante.

§.50. Quamobrem, cum in eadem causa absque mora progredi Auditores mandavisse-

Supradicti ergo Auditores completo pro-

aliasque spirituales gratias, & Indulta sibi concessa respective communicandi, perpetuo valitura Constitutione, quae incipit. Quaecumque a Sede Apostolica, facultates hujusmodi moderando, Indulgentias, aliasque spirituales gratias communicandas, & formulam eisdem Coofratemitates, & Congregationes erigendi, instituendi, aggregandi, & respective communicandi praescripsit, & alia constituit, voluit, & ordinavit, prout in literis in hujusmodi forma Brevis, sub Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 7. Septembris 1604. Pontificatus sui Anno decimotertio, de super expeditis plenius continetur.

Canonici, & Capitulum Basilicæ Lateranensis de Urbe, in d. Conf. non comprehenduntur.

§. 2. Cum autem, sicut accepimus, dilecti filii Capitulum, & Canonici Basilicæ Lateranensis de eadem Urbe, di versas ubique constitutas Ecclesias, vel Cappellas, seu Altaria, vel Oratoria eidem Basilicæ submittere, subijcere, annexere, incorporare, ac in Basilicæ praedictae membrum recipere, atque in submissione, subiectione, annexione, incorporatione, & receptione hujusmodi eisdem, nec non aliis similiter Ecclesiis, Cappellis, Altaribus, seu Oratoriis, & piis locis adificatis, & constructis in solo Lateranensi variis Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, indulta, & privilegia concedere soleant, dictae Constitutionis forma, eo quod in ea se non comprehendunt, minime servata.

He igitur Reverendæ clarat, dictum Capitulum Lateranense, & alia quaecumque ad indulgentias per ea alie communitates comprehenduntur.

§. 3. Propterea Nos volentes, ut Constitutio praedicta tam ab eisdem Lateranensis Ecclesie Capitulo, & Canonici, quam ab aliis quibuscumque jus, & facultatem, eo communicandi hujusmodi Indulgentias habentibus, ut par est, sine discrimine in posterum observetur, Constitutionem, & literas praedictas dicti Clementis Praedecessoris cum suis clausulis, & decretis ad Basilicæ Lateranensis, & aliarum Basilicarum, & Ecclesiarum quarumcumque Capitula, Canonicos, & quasvis alias personas similes facultates habentes, illisque nentes, ad effectum videlicet, ut ipsa Capitula, & Canonici, ac persona, nullas in posterum Indulgentias communicare possint, nisi praedictae Constitutionis forma servata, & eas solummodo, quae a Nobis illis praescribentur, auctoritate apostolica, tenore praesentium extendimus, & ab ipsis, perinde ac si eorum expressa mentio in dictis literis facta esset, perpetuis futuris temporibus, sub poenis in eisdem literis contentis, inviolabiliter observari praecipimus, & mandamus.

Clausula derogatoria.

§. 4. Non obstantibus praemissis, & omnibus illis, quae idem Clemens Praedecessor dictis in literis voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus tamen, quod Indulgentiae, peccatorum remissiones, gratiae, & privilegia per dictum Capitulum, & Canonicos Lateranenses vigore Indulgentiarum eis a Sede praedicta concessorum quibuscumque Ecclesiis, Cappellis, Altaribus, Oratoriis, & locis piis hactenus concessa, & communicata in suo robore permanent.

§. 5. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Datum Romae apud S. Petrum &c. 3. Novembris 1610. Anno Sexto.

Transumptum fides.

Dat. die 3. Nov. 1610. An. VI.

CLXIII.

Confirmantur Constitutiones Collegii Borromaei Papiensis a Frederico Cardinali Borromaeo correctae, & in volumen redactae.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Alias scilicet record. Sixtus Papa V. Praedecessor Noster supplicationibus dilecti filii Nostri Frederici Tit. Sanctae Mariae Anglorum Presbyteri Cardinalis Borromaei nuncupati tunc in minoribus constituti ac Collegii etiam Borromaei nuncupati in Civitate Papiensi erefcti Administratoris inclinatus, Constitutiones, & Ordinationes pro dicti Collegii recte administrandi, gubernandi que ratione iuxta mentem, & voluntatem gloriose memoriae Sancti Caroli nuper a Nobis suffragantibus ejus meritis ad Omnipotentis Dei laudem, & Catholicæ Ecclesie exaltationem memoro, & cathalogo Sanctorum adscripti, ipsius Collegii fundatoris editas perpetuo confirmavit, & approbavit, & per ipsius Collegii Administratorem, Rectorem, & Collegiales, aliasque dicti Collegii personas tunc, & pro tempore existentes observari mandavit, prout in ipsius Sixti Praedecessoris literis in simili forma Brevis expeditis plenius continetur.

Sixtus V. Constituit Collegii Papiensis confirmavit.

§. 2. Cum autem, sicut dictus Fredericus Cardinalis Nobis nuper exposuit, nonnullae ex dictis Constitutionibus, & Ordinationibus utiliter, & salubriter tunc editae temporum varietate, & rerum vicissitudine sic exigentibus correctae, & aliae de novo de ipsius Frederici Cardinalis mandato additae, in unum volumen compilatae, revisae, & approbatae fuerint, cupiatque idem Fredericus Cardinalis Constitutiones, & Ordinationes hujusmodi sic correctas, immutatas, de novo additas, revisas, & approbatas pro illarum subsistentia firmiori, ac ut inviolabiliter ab Administratore, Rectore, Collegialibus, & personis praedictis, aliisque, ad quos pro tempore spectabit, inviolabiliter observentur, nostro, & Apostolicæ Sedis munimine roborari, Nobis idcirco dictus Fredericus Cardinalis humiliter supplicaverit, ut easdem Constitutiones, & Ordinationes correctas, immutatas, & de novo editas confirmate de benignitate apostolica dignaremur.

Has vero cum immutatas aliquas ex parte nostræ corrigi Card. Fredericus Borromaeus.

Nos

Clausula.

§. 3. Nos igitur Constitutionum, & Ordinationum praedictarum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso praesentibus infererentur, pro expressis, & insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Constitutiones, & Ordinationes praedictas sic correctas, immutatas, & de novo additas, revisas, & approbatas, omniaque, & singula in eis contenta pro optimo ipsius Collegii, illiusque Collegialium, & rerum, & honorum regimine, & administratione, apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adijcimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerunt in eisdem, supplemus, ipsiusque Collegii Administratorem, Rectorem, & Collegiales, aliasque dicti Collegii personas nunc, & pro tempore existentes ad earumdem Constitutionum, & Ordinationum observantiam teneri, & obligatos existere, ac ob illarum non observantiam poenas in eisdem Constitutionibus, & Ordinationibus contentas incurere volumus.

Se in iudicis declinandum.

§. 4. Et ita per quoscumque fideles, & Commisarios quavis auctoritate fungentes etiam causarum Palatii Apostolice Auditoris, & Sanctae Romanae Ecclesie Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Exequutores deputantur.

§. 5. Et nihilominus Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Mediolanensi, ac Papiensi, & Lauden. Episcopis per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios Constitutiones, & Ordinationes praedictas ab eisdem Collegii Administratore, Rectore, Collegialibus, & aliis personis nunc, & pro tempore existentibus, etiam sub censuris, & poenis tam ecclesiasticis, quam pecuniariis eorum, & cujuslibet ipsorum arbitrio moderandis, & applicandis, reclamacione, recusa, aut exceptione quibuscumque cessantibus inviolabiliter observari faciant: Contradictores quoslibet, & rebelles, ac eisdem Constitutionibus, & Ordinationibus non parentes per eandem censuras, & poenas, appellacione postposita compellendo, ipsaque censuras, & poenas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrationum.

§. 6. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, ac unius, & Concilio generali edita de daabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Collegii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, in Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

dultis, & literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, aut aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, & exprimerentur praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque: Aut si Administratores, Rectores, Collegialibus, & personis praedictis, vel quibusvis aliis communitate, aut divisa ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 3. Dec. 1610. An. VI.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Decemb. 1610. Pontificatus nostri Anno VI.

CLXIV.

Quod Archiepiscopi, & Episcopi in partibus Indiarum Maris Oceani sub ditione Regis Catholici existunt, non possint suscipere munus consecrationis, nisi in dictis partibus Indiarum.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Accipimus, non sine animi nostri dolore, quod licet se. re. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster per suas in simili forma Brevis expeditas literas monuerit, & attente hortatus fuerit omnes, & singulos Archiepiscopos, & Episcopos, de quorum personis Metropolitanis, seu Cathedralibus Ecclesiis in partibus Indiarum maris Oceani sub ditione charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici existunt, provisum erat, & ex tunc futuris temporibus provideretur, ut ex Hispania in primo transitu navium ad partes Indiarum praedictarum de hujusmodi transitu certiores facti, ad Ecclesias suas personaliter accederent, alioquin fructus ipsarum Ecclesiarum usque ad eorum adventum ad Ecclesias praedictas decurrendos amitterent: nihilominus promoti ad Ecclesias hujusmodi, seu multi ex illis absque legitima causa ad suas Ecclesias accedere differunt, & in Hispania commorantes fructus, redditus, & proventus earumdem Ecclesiarum exigunt, non sine animarum sibi commissarum salutis detrimento.

Consecratione di Decretis.

§. 2. Quare Nos huic malo quantum G g g

Decretum de quo in Rubrica.

Indulgentiarum concessio pro facilius Episcoporum consecratione.

Fructus Indulgentiarum Capitulis Ecclesiarum addicuntur.

Derogatio consecrationum.

tum cum Domino possumus, obviare cupientes de Venerabilium Fratrum nostrorum Sancte Romanae Ecclesiae Cardinalium in Sacri Concilii Tridentini interpretum consilio omnibus, & singulis Archiepiscopis, & Episcopis, de quorum personis Metropolitanis, seu Cathedralibus Ecclesiis in partibus Indiarum Maris Oceani sub ditione dicti Philippi Regis existentibus, ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus provideri contigerit, ne alio in loco, quam in partibus Indiarum praedictarum munus consecrationis suscipiant apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo inhibemus;

§. 2. Et quia illis impossibile foret munus consecrationis infra tres menses, prout de jure tenentur a die illorum provisionis, & professionis hujusmodi computandos suscipere, & in partibus Indiarum praedictarum plures Episcopi, qui muneris consecrationis hujusmodi impetitioni assistant, difficile semper convenire possunt, ideo sic promotis tempus trium mensium ad suscipiendum munus consecrationis praerogatum a die eorum ad primam portum Insularum, sive continentis, ubi eorum existant Ecclesiae dictarum Indiarum, appulsus currere debere declaramus. Et insuper eisdem sic provisum, ut in defectum Episcoporum, & Abbatum, Assistentibus cum Episcopo duabus personis in dignitate ecclesiastica constitutis munus consecrationis suscipere libere, & licite possint, & valeant auctoritate, & tenore praedictis concedimus, & indulgemus; quod si sic promoti, qui in primo transitu navium ad partes Indiarum praedictarum de hujusmodi transitu certiores facti ad Ecclesias suas personaliter absque causa necessaria non accesserint, juxta praedicti Gregorii Praedecessoris literarum tenorem, quas per praesentes etiam confirmamus, & innovamus, fructus, redditus, & proventus suarum Ecclesiarum usque ad eorundem adventum ad Ecclesias praedictas decurrendos amittant, illisque privati existant, & censentur, prout Nos harum serie auctoritate, & tenore similibus, omnibus fructibus, redditibus, & proventibus hujusmodi privamus, illosque pro ornamentis, & paramentis Ecclesiasticis, & fabrica, ac aliis rebus ad cultum divinum in dictis Ecclesiis magis necessariis assignamus, applicamus, & appropriamus.

§. 4. Ut autem mens, & voluntas nostra in praemissis debite executioni demandetur, dilectis filiis Capitulis Ecclesiarum, quarum Praefules in dicto transitu illuc non accesserint, seu munus consecrationis alio in loco susceperint, fructus, redditus, & proventus praedictos in ornamenta, & paramenta Ecclesiae, nec non fabricam, & alias res ad cultum divinum magis necessarias dividendi, atque distribuendi, licentiam, facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

§. 5. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dd. Ecclesiarum juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia robo-

ratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis in contrarium earum Praefulibus quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Ceterum, quia difficile foret, praesentes literas ad singula quaecumque loca, ubi necesse fuerit, deferri, volumus, quod transumptis praesentium literarum sigillo alicujus Praelati Ecclesiastici munitis, & manu Notarii publici subscriptis, eadem fides tam in iudicio, quam extra illud ubilibet adhibeatur, quae ipsis literis originalibus adhiberetur, si fuerit exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris, die 7. Decembris 1610., Pontificatus nostri Anno VI.

CLXV. Facultas Archiepiscopis, & Episcopis Indiarum Occidentalium, celebrationem Conciliorum Provincialium ad duodenum differendi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Romani Pontificis circumspecta providentia interdum ea, quae per Romanos Pontifices provide, & mature statuta, & ordinata fuerint, novis supervenientibus causis cogitur immutare, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis, conspici salubriter in Domino expedire.

§. 1. Alias siquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster per suas in simili forma Brevis expeditas literas Archiepiscopis, & Episcopis in Indiis Occidentalibus existentibus inter alia, ut Concilium Provinciale de septennio in septennium celebrare deberent, praecipit, & injunxit, prout in literis praedictis plenius continetur.

§. 2. Cum autem, sicut ex insinuatione charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici nuper accepimus, magna, & gravia incommoda ex frequentia celebrationis Conciliorum hujusmodi nascentur, cum propter non residentiam Episcoporum apud Ecclesias suas, qui ob longa, & difficilia etiam cum vite periculo itinere majori ex parte temporis ab Ecclesiis suis absint, tum etiam propter parum utiles fructus, qui ex crebra celebratione Conciliorum hujusmodi proveniunt, eo quod ubi in Conciliis hujusmodi nonnulla decreta, seu statuta pro felici Provincialium, & Dioecesium directione, & gubernio facta, & ordinata sunt, antequam Episcopi ad Dioeceses suas jam reversi, illa debite executioni demandari facere possint, ad Concilia Provincialia hujusmodi celebranda iterum convocantur.

§. 3. Nos praemissis, & aliis iustis causis

Transumptis danda fides.

Dat. die 7. Decembris 1610. An. VI.

Ex Reg. in Secret. Brevis.

Exordium.

Gregorius XIII. Episcopus Indiarum noster Praecipit, Concilium Provinciale quolibet septennio celebrat.

Quod cum nimium sit difficile.

Paulus Collegium Colimbriense pro hinc Milibus erigenda curaverat.

ONOMA

ERAL DE B

GENERAL DE B

oppor-

Paulus, ut ad duodecim differatur, eorum ceteri.

Derogat consecrationem.

Dat. die 7. Decembris 1610. An. VI.

Ex Reg. in Secret. Brevis.

Paulus Collegium Colimbriense pro hinc Milibus erigenda curaverat.

opportune providendum de solita Sedis Apostolica benignitate censuimus. Igitur Archiepiscoporum, & Episcoporum praedictorum commoditatibus, quantum cum Domino possumus, consulere volentes; Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de apostolice potestatis plenitudine, de consilio Venerabilium Fratrum aditorum, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum, ut Archiepiscopi, & Episcopi Indiarum Occidentalium ex causis superius expressis Concilii Provincialis celebrationem ad duodecim annos differere possint, nisi aliud per Sedem Apostolicam postea ordinatum fuerit, vel Episcopi, & Archiepiscopi ipsis, quoadcumque visum fuerit frequentiori opus esse celebratione, apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus, & indulgemus.

§. 4. Non obstantibus praedictis Gregorii Praedecessoris literis, ac in universalibus, provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris, die 7. Decembris 1610., Pontificatus nostri Anno VI.

CLXVI.

Declaratur nova statuta edita pro Seminario Militari Sancti Jacobi de Spatha, & Sancti Benedicti de Avis in Civitate Colimbriensi, non per Ordinariam, sed per Collectorem Portugalliae, vel specialiter dictarum Militiarum a contributione faciendam ceteris Seminariis tam erectis, quam erigendis eximuntur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Alias charissimi in Christo filii nostri Philippi Portugalliae, & Algarbiorum Regis Catholici nomine Nobis exposito, quod magna pars Parochialium Ecclesiarum Regnorum Portugalliae, & Algarbiorum praesertim in Ulshonen, Elboren, Columbrien, Elnen, Faraonen, Portalegren, & aliis forsitan Dioecibus, constat ex Praeceptoris, seu Commendatis Militiarum Sancti Jacobi de Spatha sub Regula Sancti Augustini, & Sancti Benedicti de Avis sub Regula ejusdem Sancti Benedicti, quae Parochiales Ecclesiae tam quoad animarum curam, quam quoad alia necessaria per Presbyteros Ordinum earundem Militiarum respective profectos a praedicto Philippo Rege, qui etiam dictarum Militiarum perpetuus Administrator apostolica auctoritate deputatus existit, pro tempore praesentandos, & ab Ordinariis locorum respective instituendos gubernari solebant. Et multa illarum in Civitatibus, Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

& Oppidis praecipuis eorumdem Regnorum existebant, & propterea non solum per Priores, & Rectores, sed etiam per diversos alios earundem Militiarum beneficia collegialiter deserviri solebant, quod quidem non nisi adhibito magno idoneorum ministrorum numero fieri poterat. Et licet in Conventibus dictarum Militiarum Grammatica, tum morali Teologiae operam navarent, nonnulli tamen in Colimbrien, & Elboren. Universitatibus studiorum generalium expensis dictarum Militiarum seorsim, & separatim, & absque aliqua clausura, vel regulari disciplinam observantia literarum studii incumberebant, ut postea de Prioratibus, & aliis beneficiis earundem Militiarum provisi dictis Ecclesiis interserent, Quoniam tamen praedicta Militiae pro ipsarum Ecclesiarum regimine, & administratione majori eruditorum numero indigebant; Nos dicti Philippi Regis, & Administratoris supplicationibus tunc humiliter porrectis inclinati per alias nostras in simili forma Brevis expeditas literas in praedicta Universitate studii generalis Colimbrien, unum Collegium, seu Seminarium Militiarum praedictarum, in quo sub unius Rectoris a praedicto Philippo Rege, & pro tempore existente dictarum Militiarum Administratore, seu Magno Magistro ad notum deputandi, & amovendi cura, & gubernio aliqui praedictarum Militiarum Religiosi sub regulari clausura, & obedientia sacrae Theologiae, seu Iuri Canonico operam dare debeant, perpetuo creximus, & instituimus, & inter alia, ut praedictum Collegium, seu Seminarium Militiarum, & Collegiales in illud pro tempore admittendi juxta statuta, & regulas suorum Ordinum, & alias pro felici illius gubernio de novo faciendas, dummodo licite, & honeste, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, nec non Constitutionibus Apostolicis conformes existant, & ab Ordinario loci tamquam a Sede Apostolica approbata prius examinentur, & approbentur regi, & gubernari deberet, statumus, & ordinavimus.

§. 2. Ut autem Praeceptores, Commendarii, Priores, Rectores, & alii Beneficiati, ac Milites dictarum Militiarum onus contributionis faciendae pro manutentione dicti Collegii, seu Seminarii facilius perferre possent, illos universos, & singulos a quacumque alia contributione Seminarii Ecclesiasticis in quibusvis Civitatibus, & Dioecibus, attenta eorumdem Seminariarum illarum partium reddituum ubertate, quodque ipsa Seminaria non erant in quasi possessione exigendi contributionem a dictis Militiis, etiam perpetuo eximimus, & liberamus, ac liberos fore, & esse decernimus, prout in dictis literis plenius continetur.

§. 3. Nunc autem cupientes per amplius Collegii, seu Seminarii hujusmodi felici gubernio, ac Rectoris, Praeceptorum, Collegialium, & Alumnorum, aliarumque personarum in eo pro tempore degentium manu-

Cujus statuta a loci Ordinario approbentur.

Commendatarios autem Eccl. a quacumque contributione ceteris Seminariis ex his facultatibus liberaverat, ut hinc uni sacri illius contribuantur.

Nunc vero decernit nova statuta a Collectore sponliorum R. C. esse approbanda.

manutentioni prospicere, dictarum literarum tenorem presentibus pro expresso habentes, supplicationibus ejusdem Philippi Regis, & Administratoris Nobis etiam super hoc humiliter porrectis inclinati, apostolica auctoritate tenore presentium statuimus, & ordinamus, quod nova Statuta, & Regule pro gubernio dicti Collegii seu Seminarii, non nisi per Praesidentem, & Deputatos mensis conscientiae nuncupatos fieri possint: quodque illa priusquam publicentur, per pro tempore existentem soliorum, & jurum Camera Apostolicae debitorum in Regno Portugalliae Collectorem, non autem Ordinarium examinentur, & approbentur.

Et declarat Commentatores hoc esse auctoritatem in omnibus dominis cum erigendis.

Executores deputati.

Constatia sollicita.

§. 4. Insuper auctoritate, & tenore praedictis Praeceptores, Commendatarios, Priores, Rectores, & alios Beneficiatos dictarum Militiarum nunc, & pro tempore existentes non solum a quacumque contributione Seminarii puerorum Ecclesiasticis tunc erectis, verum etiam in quibusvis Civitatibus, & Diocesisbus per Ordinarios locorum in vim Decretorum Concilii Tridentini erigendis, & fundandis faciendis similiter perpetuo eximimus, & liberamus, ac exemptos, & liberos fore, & esse: Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores Iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, pariter decernimus.

§. 5. Quocirca dilectis filiis Curia causarum Camera Apostolicae generali Auditori, ac soliorum, & jurum Portugalliae, & Algarbiorum Regnis Collectori generali, ac Officiali Colimbriensi per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Philippi Regis, & pro tempore existentis Administratoris, & aliorum praedictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illas, & eorum quemlibet eorundem praemissorum effectum respective pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoscumque per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 6. Non obstantibus sel. recor. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, aliisque apostolicis, ac in universaliibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus

Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, nec non Militiarum praedictarum, & quorumcumque Ecclesiarum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis apostolicis eidem Collegio, ejusque Rectori, & Collegialibus, aliisque personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda esset, tenores hujusmodi praesentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si Presbyteris, vel quibusvis aliis communiter, aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 7. Decemb. 1610. Pont. Nostri Anno Sexto.

Dati die 7. Dec. 1610. An. VI.

C L X V I I.

Confirmatio Concordiae inter Rectorem, & Deputatos Universitatis Studii generalis Colimbriensis, ex una, & Rectorem, & Praesbyteros Collegii Societatis Jesu etiam Colimbriensis, ex altera partibus, per quam ex redditibus dictae Universitatis assignantur 20. mill. scut. pro restaurandis Scholis dicti Collegii.

Ex Regest. in Secret. hinc.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis Studii generalis Colimbriensis, & Rectores, Presbyteri, & Professores Collegii Societatis Jesu etiam Colimbriensis, quod cum alias charissimus in Christo filius Noster Philippus Hispaniarum, ac Portugalliae, & Algarbiorum Rex Catholicus tamquam dictae Universitatis Protector die 5. Julii 1604. praecipisset dictis Rectori, Lectoribus, Deputatis, & Consiliariis Universitatis hujusmodi, ut ex ejusdem Universitatis redditibus quot annis mille scuta, usque ad summam viginti milliam scutorum Rectori, Presbyteris, & Professoribus Collegii praedicti, uti membris dictae Universitatis ad effectum perficiendi incipiam Fabricam Scholarum, in quibus Professores praedicti legerent humaniores, literas, & Artes liberales cum

Facti litera.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

Concordia de qua infra loquitur.

declaratione, quod si Rector, Presbyteri, & Professores praedicti aliquo tempore desinerent legere literas humaniores, & Artes hujusmodi, & recederent a conventis cum dicta Universitate, tunc, & eo casu illi tenerentur restituere dicta viginti millia scuta, eo quia dictae Scholae sunt incorporatae praedicto Collegio, nec ab eo separari possunt: dicti vero Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis hujusmodi praesentato sibi mandato praedicto dicti Philippi Regis illi obtemperare recusassent sub diversis praetextibus, & praecipue quod dicta Universitas non tenebatur construere, nec dare Rectori, Presbyteris, & Professoribus dicti Collegii praedictas Scholae. Et subinde dictus Philippus Rex visis, & mature consideratis rationibus, quae per dictam Universitatem afferbantur, die 20. Octobris 1609. iterum praecipisset Rectori, Lectoribus, Deputatis, & Consiliariis praedictis, ut ex redditibus dictae Universitatis solverent Rectori, Presbyteris, & Professoribus dicti Collegii, dicta 20. mil. scuta eo modo, quo alias mandaverat, cum declaratione, quod si Rector, Presbyteri, & Professores dicti Collegii aliquo tempore desinerent legere dictas lectiones, praeter restitutionem dictorum viginti milliam scutorum, ad quam tenerentur, deberent etiam permittere, ut spatio sex annorum, alii Lectores in dictis locis legerent, quo tempore aliae Scholae per dictam Universitatem construerentur. Cumque inter Rectorem, Lectores, Deputatos, & Consilarios Universitatis, & Rectorem, Presbyteros, & Professores Collegii hujusmodi super solutione dictorum viginti milliam scutorum materia questionis, nonnullaeque aliae differentiae exorta essent, & Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis decem, & septem millia scuta, quae ex venditione Scholarum Collegii antiqui Artium alias Officio Sanctae Inquisitionis venditi ad Universitatem praedictam, & non ad Rectorem, Presbyteros, & Professores, Collegii praedicti, qui pretium praedictum habuerunt, spectare, aliaque praetenderent circa praemissa.

§. 2. Tandem Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis, & Rector, Presbyteri, & Professores Collegii hujusmodi questionem, & differentias omnes amicabiliter terminare cupientes, ad infra scriptam sub nostro, & Sedis Apostolicae beneplacito devenerunt Concordiam, videlicet, quod Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis praedictae contenti sunt solve, prout promiserunt, Rectori, Presbyteris, & Professoribus Collegii hujusmodi supra dicta 20. mill. scuta juxta formam, & tenorem mandatorum Regiorum supra dictorum, cum praedicta declaratione, & obligatione, quod si Professores hujusmodi desinerent legere in praedictis Scholis supra dictas lectiones, Rector, Presbyteri, & Professores hujusmodi sint contenti, prout ipsi sunt, quod Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis

hujusmodi faciant legere dictas lectiones in dictis Scholis per alios Lectores spatio sex annorum a die, quo Professores praedicti amplius non legent, quibus sex annis finitis, Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis hujusmodi restituere teneantur dictas Scholae Rectori, & Presbyteris Collegii hujusmodi. Insuper quod si dicta viginti millia scuta ad perfectionem dictae Fabricae non sufficient, Rectores, Presbyteri, & Professores Collegii hujusmodi non possint directe, vel indirecte, etiam dicto Philippo Rege jubente praetendere, & petere quidquam aliud, & ad hunc effectum, renunciant omnibus mandatis Regis super hoc in futurum obtinent, & quovis modo expedien. Praeterea quod Rector, Presbyteri, & Professores hujusmodi se obligent, prout se obligarunt, ad perficiendam Fabricam infra sexdecim annos a die, quo iste contractus sortitus fuerit effectum suum, expendendo in illa pecunias, quas Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis hujusmodi illis dabunt infra sex annos, & si dicta pecunia non sufficient, debeant supplere de suo, & perficiant dictam Fabricam infra reliquos decem annos, qui super sunt pro complemento sexdecim annorum, & pro dicto supplemento dicti Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii cedunt Rectori, Presbyteris, & Professoribus Collegii hujusmodi omne jus, si quod habent, super dictis decem, & septem millibus scutis pretii supra dictarum Scholarum Collegii antiqui Artium, cum hoc tamen, quod per hanc cessionem nullum censetur adquisitum jus Universitati super dictis 17. mill. scutis. Ac etiam quod si Rector, Presbyteri, & Professores Collegii praedicti aliquo tempore desinant legere dictas lectiones, teneantur restituere infra sex annos, prout se obligarunt, dictae Universitati sine aliqua contradictione supra dicta scuta viginti millia, & suam ratam quolibet anno nulla per Rectorem, Lectores, Deputatos, & Consilarios hujusmodi praestita fidejussione, vel facta obligatione. Et demum, valuerunt, quod si in Fabrica dictarum Scholarum supra dicta 20. mill. scuta non impenderentur, totum, quod supererit, sit supra dictorum Rectoris, & Presbyterorum dicti Collegii, & illud Universitati praedictae restituere non teneantur, & alia, prout in Instrumento, seu scripturis desuper confectis plenius dicitur contineri.

§. 3. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Rector, Lectores, Deputati, & Consilarii Universitatis, nec non, Rector, Presbyteri, & Professores Collegii hujusmodi plurimum cupiant, supra dictam Concordiam pro illius subsistentia, & validitate per Nos approbari, & confirmari. Ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur.

§. 4. Nos igitur pacem, & unitatem, sublaris discordiis, quantum in Nobis est, conservare, ipsosque Rectorem, Lectores, Deputatos, & Consilarios Universitatis, nec non

Confirmari petunt.

Confirmatur.

non

non Rectorem, Presbyteros, & Professores Collegii hujusmodi specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis suspensionis, & interdicti, alisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotari existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendam, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi suspensionibus inclinari Concordiam predictam, & inde sequuta quaecumque, nec non Instrumentum, seu scripturas desuper confectas, ac omnia, & singula in illis contenta licita tamen, & honesta apostolica auctoritate tenore presentium confirmamus, & approbamus, illisque apostolicæ firmitatis robur adicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, etiam substantiales defectus, si qui in illis quomodolibet intervenerint, supplemus.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dicte Universitatis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores, præsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permaueris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 11. Febr. 1611. Pont. Nostri Anno Sexto.

CLXVIII.

Ex Reg. in Secret. brev.

Monetur Patriarcha Maronitarum, immutatos a suo Prædecessore Ritus restituat, & anathemate feriuntur, qui Maronitas Antistes in sua jurisdictionis exercitio perturbant.

PAULUS EPISCOPUS

SERVVS SERVORVM DEI

Venerabili Fratri Petro Patriarchæ Maronitarum Antiocheno salutem, & Apostolicam benedictionem.

Patriarcha Maronitarum flammam pro grege sibi commisso.

Fraternitatis tue literas, quas Nobis detulit dilectus filius Christi servus Georgius Monachus, eo spiritualis letitiæ affectu accepimus, quo semper solemus, quæ ab ista Ecclesia proficiuntur, ita Apostolicæ Sedi charitate conjuncta, ut dissona intervallo temporum, operante scilicet divina gratia, ut qui in unitate fidei unum sumus, locorum dissidii minime sejungamur: sed majori gaudio affectu eor nostrum, quod ex eodem Georgio cognovimus, Fraternitatem tuam isto in agro Dominico tue

cure commisso sollicite versari, ac dare operam, ut licet inter istas calamitates conlatus flens cogaris semina mittere, manipulos tamen, illosque pleniores cum exultatione portare Domino possis. Quamobrem Nos sollicitudinem tuam auctoritate divinitus attributa Beati Petri Sedi juvare cupientes, motu nostro proprio, quæ tue Ecclesiæ in Domino utilis fore duximus, significanda pro officii nostri debito censuimus.

§. 2. Siquidem pervenit ad aures nostras bonæ memoriæ Petro Patriarchæ decessor tuo visum esse, nonnullos antiquos Ecclesiæ vestre mores mutare, quod sane experientia docuit non adificationi, sed scandalo cedere: & quia multis factum est, non esse ab omnibus usum receptum: ac propterea expedire duximus per Apostolicam Sedem tibi permitti ad pristinas consuetudines fideles istos reducere: Relatum est enim apostolati nostro, Patriarcham prædictum decessorem tuum voluisse carnibus more laicorum vesci Archiepiscopos, & Episcopos, cum tamen carnibus ex veteri consuetudine perpetuo abstinerent. Unversæque nationi vestre quæ totam quadagesimam in abstinentia a vino, & piscibus celebrabat, piscium cibum, & potum vini permisit.

Et cum jejunium adventus Domini quadraginta diebus ageretur, neque illud ante meridiem solvere liceret, Patriarcham tamen prædictum novitio ritu a die festo Sanctæ Barbaræ exordium decrevisse.

Præterea in honorem Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli dies triginta, aut pauciores Maronitas jejunare consueverunt, ab eodem vero decessore tuo quindecim solos dies jejunandum constitutum esse, universi etiam refragante consuetudine orientis. Cumque hebdomadam quadagesimam præcedentem natio vestra iactitans solis sine carnibus transigere consueverit, nunc carnibus vesci passim omnes solere.

Quod in benedicenda Mensa Sacerdos panem primum amplius non benedicit, neque adstantibus tribuit, sicut usus erat, sabiato hoc etiam more multis in locis.

§. 3. Quas quidem antiquas consuetudines, quoniam nihil contra fidem catholicam habere dignoscantur, restitui, & servari, ut præfertur, libere posse quibuscumque Decretis, Constitutionibus, & ordinationibus prædicti Patriarchæ contrariis non obstantibus, auctoritate apostolica tenore presentium concedimus, & indulgemus.

§. 4. Insuper, quoniam sic etiam expedire in Domino accepimus, sub anathematis pena prohibemus, firmis remanentibus Sacrorum Canonum, & apostolicarum Constitutionum penis, ne quisquam in posterum audeat Fraternitatem tuam, tuisque Successores violenter inducere quavis modo ad promovendum aliquem ad dignitates, vel gradus, seu Ordines ecclesiasticos, neve Episcopos, aliosque Prælatos ecclesiasticos quomodolibet per se, vel alios impediatur, quominus suam possint ecclesiasticam jurisdictionem in subditos suos ubicumque locorum

Reverentiam nonnulli a decessore Patriarcha immutari.

Anathematis fecimus Episcopos in exercitio sui jurisdictionis penam stantem.

Adhortatio ad Patriarcham Populum maronitarum, ut Maronitas molem si fiat.

rum intra fines sui Territorii constitutos, juxta Sac. Canonum statuta libere exercere.

§. 5. Præterea Sacrorum Canonum Decretis illa, quæ ecclesiasticis personis in sortem Domini vocatis debitum honorem habendum esse degerunt, ac gravissimas penas transgressores irrogant, inviolata apud nationem vestram vigere, ut par est, putabamus. Verum magno animi nostri dolore accepimus, non raro contra illa committi, ac humani generis hostis suggestionem tam secularis, quam Regulares ecclesiasticas personas laicorum Maronitarum injuriis affici, ac violentas manus non raro perpeti, eodemque tanquam laicis tributis, & vigiliis angariari, immunitatis divino jure illis concessæ, nulla habita ratione, propter quæ non dubitamus terri vos ab inimicis vestris, & quod deterius est, divinam Majestatem gravissime offendere, est ad iracundiam illam provocare. Quare fraternitatem tuam hortamur, & caute in Domino requirimus, ut scelera hujusmodi evellere a Populo isto omnino procures, neque permittas illos in tantis afflictionibus Deum oblivisci, ne aggravet in dies super vos manum suam.

Datatio contrariis.

§. 6. Non obstantibus præmissis, & aliis contrariis quibuscumque. Curet igitur fraternitas tua, zelo charitatis Dominicæ super gregem istum, cuius Pastor constituta est, ita in dies melius intendere, ut fructum, quem Dominus a Nobis expectat, accipiat, teque Regni coelestis muneribus abundantius donet, quod, ut per viscera misericordie sue tribuere dignetur, supplices exoramus, & apostolicam benedictionem tibi iterum impertimur.

Datum die 24. Febr. 1611. An. VI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleimo Sexcentesimo Decimo Sexto Calendæ Martii Pontificatus nostri Anno VI.

CLXIX.

Ex Reg. in Secret. brev.

Fabritius Verospius Commissarius deputatur ad componendas lites exortas super confinibus, & iuribus pascendi inter Civitates Reatinam, & Dicalem, necnon Universitates, & homines Terrarum Montis Leonis, & Leonisæ.

Dilecto Filio Magistro Fabritio Verospio in utraque Signatura nostra Referendario.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecto Filii, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Dispensatio de qua in Rubrica cum facultatibus necessariis.

§. 1. UT omnibus controversiis super confinibus, & iuribus pascendi inter dilectos filios Communitatem, & homines Civitatis Nostre Reatinæ ex una, ac Universitatem, & homines Civitatis Dicalis, ac Terræ Cantalicis ex altera locorum Pontis Curvi similiter ex una, ac universi-

tatem, & homines Terræ Rocche Guillelme item ex altera, nec non inter universitatem, & homines Terræ Montis Leonis pariter ex una, & universitatem, & homines Terræ Leonisæ Status Ecclesiastici, & respectivo Regni Neapolitani ex altera similiter partibus videntibus finis perpetuum amicabiliter, quod & maxime cupimus, imponatur, ac de tua fide, prudentia, integritate, ac doctrina in aliis gravibus negotiis Nobis probatis plurimum in Domino confisi; Motu proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione Nostris, Te ad hoc negotium Commissarium Nostrum Apostolicum deputamus, Tibique, ut ad loca differentiarum te personaliter conferas, committimus, & mandamus, & quascumque differentias, lites, ac controversias tam confinium, quam lorum pascendi prædictorum, & alias quascumque inter utrumque Statum, ac ditionem temporalem, subditosque prædictos concernentes audire, nec non cum Deputatis a dilecto filio nobili viro Petro de Castro Comite de Lemos ejusdem Regni Neapolitani Prorege convenire, & cum eisdem de his quascumque necessaria, & opportuna tibi visa fuerint, tractare, ac terminare, nec non tractatus, terminationes, & conventiones ad communem dictorum populorum utilitatem cum eisdem Deputatis in scripturam redigere, & contractus super eisdem celebrare, quascumque Communitates, & homines Civitatum, Terrarum, & locorum Nobis, & Apostolicæ Sedi subditorum, pro observantia omnium, & singulorum que terminaveris, & stabiliveris obligando, & pro executione omnium, & singulorum præmissorum Universitatibus, & quibuscumque personis subditis nostris prædictis cujuscumque status, gradus, conditionis, & qualitatis, etiam quantumvis privilegiatis, & exemptis tam Ecclesiasticis etiam Regularibus cujuscumque ordinis quantumvis exempti, quam laicis, & Baronibus, Comitibus, & Marchionibus, & aliis quibuscumque, cujuscumque dignitatis, & præheminentie, auctoritate nostra, præcipere, & mandare, nec non etiam unum, vel plures Commissarios cum simili, vel limitata facultate deputare, & alias quascumque provisiones, quæ tibi magis necessarie videbuntur, facere, nec non ad pecuniarias tuo arbitrio applicandas, & corporales penas, earum executionem contra inobedientes, transgressores ordinationum tuarum, & similiter contra eos, quos ex subditis nostris aliquid innovasse, aut contravenisse confiterit, concordias, & Transactionibus peractis, procedere, & non solum terminos finium locorum prædictorum, & illorum situationes, & recognoscere, declarare sed etiam in illis locis, in quibus terminorum vestigia non apparebunt, novos terminos apponere, & constituere, & penas etiam gravissimas contra amoventes, vel occultantes dictos terminos etiam pro tuo arbitrio imponere, atque in omnibus, & singulis prædictis summarie, simpliciter, &

de plano, sola facti veritate inspecta, ac omni, & quacumque appellatione remota etiam procedere, quoscumque quavis auctoritate, & potestate surgentes citari, & sub censuris, & penis arbitrio tuo similiter moderari, & applicari, inhibere, etiam per edictum publicum, confitit tibi, quantum sufficere videbitur de non tuto accessu, citare, attentata, innovata quacumque revocare, & in pristinum restituere, & singulis diebus, & horis etiam feriatis in honorem hominum procedere, & demum cetera omnia, & singula, que in premissis, & circa ea necessaria quomodolibet fuerint, seu opportuna, etiam si talia sint, quod specialiter nota digna essent, & specialem requirerent mentionem, facere, dicere, gerere, & exequi libere, & licite possis, & valeas, plenam, liberam, & absolutam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

§. 2. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad Judicium non trahatur, aliisque quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quancumque Civitatum, Terrarum, & locorum, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & Regularium locorum quorumcumque, etiam Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus, Indultis, & literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 24. Maii 1611. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

CLXX.

Mandatum Episcopo Ceneten., ac eius in spiritualibus Vicario Generali, nec non Communitati, & Hominibus dictæ Civitatis, ne eorum quisque aliquid super appellatione causarum in præjudicium dictæ Ecclesiæ, & Sedis Apostolicæ innovare præsumat, sed omnino Monitorium Clement. Papæ VIII. observari super hac re emanatum curet.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Fratri Episcopo Ceneten., ac dilectis filiis eius in spiritualibus Vicario Generali, nec non Communitati, & Hominibus Civitatis Ceneten., ceterisque presentes litteras visuris, lecturis, seu auditis salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Aliis fel. record. Clemens Papæ VIII. Prædecessor Noster ad tuenda ex pastoralis muneris debito Sedis Apostolicæ, & Ecclesiæ Ceneten. jura, cum Civitas Ceneten. hujusmodi etiam in tempo-

recensetur
as, que per
Clementem
VIII. gesta
sunt.

Obstantibus
litteris.

Dat. die 24.
Maii 1611.
An. VI.

Ex Regest. in
Secret. Brevo.

ralibus Episcopo Ceneten. pleno jure subiecta esset, prout ad præsens est, & ideo appellationes a seuentis pro tempore a Tribunali Curie Episcopalis Ceneten. latis, etiam in causis mere prophanis tam Civilibus, quam Criminalibus ipso jure ad Apostolicam Sedem devolvantur, & in causis hujusmodi Ecclesiæ Ceneten. in quasi possessione existeret, prout ad præsens etiam existit, ne appellationes hujusmodi ad alios quoscumque, præterquam ad ipsam Apostolicam Sedem, a quoquam temere internerentur, opportune providere volens, universos, & singulos Cives, Incolas, & Habitatores Civitatis Ceneten. prædicti Episcopi Ceneten. non solum spirituali, sed etiam temporali jurisdictioni subiectos, per suas in hujusmodi forma Brevis expeditas literas, sub Dei Omnipotentis, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, ac suæ indignationis, nec non excommunicationis late sententiæ penis, a quibus non nisi a se, & Sede prædicta præterquam in mortis articulo quisquam absolvi posset, monuit, iidemque universis, & singulis districtè præcipiendo mandavit, ne quisquam eorum a quibusvis sententiis in Tribunali dictæ Curie Episcopalis, super quibusvis causis etiam mere prophanis tam civilibus, quam criminalibus, eo usque latis, aut deinceps in perpetuum quomodocumque ferendis, appellationes ad quoscumque Judices seculares, etiam Principes, & Senatam, Rempublicam, seu quoscumque alios, cujuscumque illi gradus, dignitatis, & conditionis forent, etiam Ducali, Regali, vel Imperiali dignitate præfulgentes, interponere auderent, vel præsumerent, sed ad se, & Romanam Pontificem pro tempore existentem, Sanctamque Sedem Apostolicam, ad quos solos causarum dictarum appellationum cognitio pertinet, illas interponere omnino deberent, annullans etiam de plenitudine potestatis, ac irrita declarans quacumque Decreta, Leges, & Ordinationes in contrarium quomodolibet facta, seu tunc imposterum facienda, nec non appellationes ad prædictos, & alios quoscumque interpolatas, seu tunc interponendas cum omnibus inde sequentis, & sequentibus, ac illa, & illas nullius roboris, & momenti, ac minime attendenda esse, sicque per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & definiti debere decernens, & alia disposuit, & ordinavit, prout in literis prædictis Dat. apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 23. Decembris 1609. Pontificatus sui Anno Nono plenius continetur.

§. 2. Cum autem, sicut accepimus, nonnulli nedum contra dictarum literarum tenorem, & prohibitionem, sed alia etiam attentare tractent, seu jam forsitan attentaverint, in Sedis Apostolicæ prædictæ, & dictæ Ecclesiæ Ceneten. illarum quod iurium, & auctoritatis præjudicium.

Nos

Sed his non obstantibus cum nonnulli aliqui attentaverint contra jura Sedis Ap. & Ecclesiæ Ceneten.

CLXXI.

§. 3. Nos, quibus etiam pro nostri pastoralis officii debito incumbit omni um Ecclesiarum, & præsertim Sedis Apostolicæ iurium, & auctoritatis defensio, iidem Clementis vestigiis inherentes, omnibus, & singulis personis in dictis literis expressis, aut quomodolibet comprehensis, sub eisdem Dei Omnipotentis, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostræ indignationis, nec non excommunicationis ipso facto incurrendis penis, a quibus non nisi a Nobis, & Sede prædicta præterquam in mortis articulo constitutus quisquam absolvi possit, tenore præsentium mandamus, ne eorum quisquam per se, vel alium, seu alios directè, vel indirectè, seu aliis quomodolibet contra prædictarum literarum tenorem, aut aliis quomodocumque, & qualitercumque quodlibet facere, vel alio quocumque modo in Sedis Apostolicæ, & dictæ Ecclesiæ Ceneten., illarumque iurium, & auctoritatis præjudicium attentare, aut innovare præsumant: immo, si quid in contrarium jam forsitan attentatum est, aut imposterum attentabitur, vel innovabitur, illud etiam ex nunc, prout ex tunc postquam attentatum, seu innovatum fuerit, cum omnibus inde sequentibus, & sequentibus de Apostolicæ plenitudine potestatis similiter tenore præsentium irritamus, & annullamus, ac nullius roboris, & momenti esse, ac fore.

§. 4. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus, contrariis quibuscumque non obstantibus.

§. 5. Volumus autem, & apostolica auctoritate decernimus, ut præsentis litteræ, seu illarum exempla in Urbe ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, vel in Civitate Ferrariæ affixa ita omnes ardeant, & afficiant, acsi unicuique personaliter intimata fuissent.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 21. Maii 1611. Pontificatus Nostri Anno Sexto. (a)

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

Dat. die 21.
Maii 1611.
An. VI.

Præsentibus
publicanda.

Claufula.

(a) Aliæ quoque similes, eisdemque tenoris litteræ expeditæ eadem die sunt cum sequenti Decreto, videlicet: Volumus autem, & Apostolica auctoritate decernimus, ut præsentis litteræ, seu illarum exempla ad valvas dictæ Basilicæ Ceneten. affixa, ita omnes ardeant, & afficiant, acsi unicuique personaliter intimata fuissent.

Extensio facultatum Nuncii apud Regem Hungariæ ad Regnum Bohemiæ, ad beneplacitum Pontificis.

Ven. Fratri Placido Episcopo Messian. ad charissimum in Christo filium nostrum Mathiam Hungariæ, & Bohemiæ Regem Illustrissimum, & Apostolicæ Sedis Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Aliis Te ad charissimum in Christo filium nostrum Mathiam tunc Hungariæ Regem designatum nostrum, & Apostolicæ Sedis Nuncium cum potestate legati de latere destinavimus, & ut quæ Regni Hungariæ, illiusque Provinciarum, & locorum, ac personarum eorumdem saluti, & statui opera tua consulere, certas tunc expressas facultates concessimus, prout in aliis nostris in simili forma Brevis sub die 21. Augusti 1608. expeditis literis plenius continetur.

§. 2. Cum autem, sicut accepimus, idem Mathias Bohemiæ Rex creatus fuerit: Nos, ut personis similiter prædicti Regni Bohemiæ, ac personarum, & locorum illi adjacentium opportune consulere, teque erga illos utilem, & benignum exhibere possis, Tibi, quem apud eundem Mathiam etiam Bohemiæ Regem nostri, & Sedis Apostolicæ Nuncium patet esse, munere fungi debere intendimus, easdem facultates tibi, ut præfertur, concessas, quas præsentibus pro expressis haberi volumus, in prædicto Bohemiæ Regno, ac Provinciis, & locis illi adjacentibus concedimus, Teque illis omnibus, & singulis, etiam in Bohemiæ Regno prædicto, ad nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum uti, illasque exercere libere, & licite posse decernimus, & declaramus.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 24. Maii 1611. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

H h h In-

Episcopus
Nuncio
designatus
ad Regem
Hungariæ.

Facultates ei
ad Bohemiæ
Regnum ex-
tenduntur.

Contrariis
tolluntur.

Dat. die 24.
Maii 1611.
An. VI.

INDEX

NOMINUM, ET RERUM PRÆCIPUARUM

Numerus Paginam indicat, A primam Columnam,
B secundam designant.

A

- A**bbreviatores majoris Præfidentie . 141. b.
 Que sint eorum Privilegia . 142. a.
 Agnus Dei conficere Monachis Congregationis
 B. Mariæ Fulienſis tantum licet . 203. b.
 Albergamentum ſcientiarum in Oppido Tunoni
 erectum . 119. a.
 S. Albertus Patriarcha Hieroſolymitanus Regu
 lam Carmelitæ tradit . 18. b.
 Albertus Archidux Austria . 368. a. Dolanum
 Auditorum Univerſitatem promovet . *ibid.*
 Albertus Baranofchius electus Abbas Tyneccen
 ſis . 153. b.
 Albertus Cardinalis ab Austria S. A. in Portu
 gallicæ Regno Legatus . 245. a. Pecunias
 nonnullas Hoſpitali Italorum Ulyſſipponenſi
 erecto addidit . *ibid.*
 Alexander Cardinalis Medicus . *Vide* . Leo Pa
 pa XI.
 Alexander Episcopus Lucanus 115. a. Congre
 gationem Clericorum ſecularium inſtituit .
ibid. Facultates huic Congregationi con
 ceſſe . *ibid.* & pag. 109. Hortatur Luceo
 ſes ad monachos de violata per eodem eccle
 ſiaſtica juriſdictione . 241. b.
 Alphonſus de Montroy Miſter Generalis Ordinis
 B. Mariæ de Mercede Redemptionis Cap
 tivorum . 79. b.
 Alphonſus de Wignacourt M. Magiſter Hoſpi
 talis S. Joannis Hieroſolymitanæ . 263. b.
 304. b.
 Alphonſus Sanchez Soc. Jeſu Magiſtratum Inſu
 larum Philippinarum ad Clementem Papam
 VIII. Legatus . 111. b.
 Alſatie Landgraviatus . 244. b. Seminarium Ec
 cleſiaſticum in eo erigendum . *ibid.*
 Ambroſiana Bibliotheca erecta . 324. a. Leges
 pro ea late . 326. a.
 Ambroſianum Collegium Mediolani erectum .
 187. b. 324. a. 325. b. Doctores S. Palatii
 Comites creantur . 331. b.
 S. Ambroſii ad Nemus, & S. Barnabæ Congre
 gationes a Sixto PP. V. unite . 180. a. Con
 ſtitutiones efformate . *ibid.*
 Anathanius a Carpendulo Abbas S. Pauli de Ur
 be . 257. a.
 Ancone erectum ſanctiſſimum officium . 32. a. Pri
 vilegia Mercatoribus conceſſa 399. a. Statuta
 pro eisdem Mercatoribus edita . 399. b.
 Angamænſis Eccleſia in Episcopatum a Clemen
 te VIII. erecta . 353. a. In Archiepiscopatum
 erigitur a Paulo V. 353. b. Ad oppidum
 Craucanor transferitur . 384. b. Certi Limi
 tes ei assignantur . 386. a.
 S. Angeli de Lanulis Monasterium Collegio Cle
 mentino unitum . 58. a.

- Anna Jagellona tres Cappellanas in Eccleſia Ba
 renſi erigi mandat . 102. b.
 Antonius Tir. S. Mathei in Merulana Card. Za
 rata . 191. b.
 Archangelus a Meſſana Miſter Generalis Ordinis
 Minorum S. Franciſci . 246. a.
 Archidiaconi ad Rotam uti vetitum Incolis Princi
 palis Cathalonie, & Comitatus Roſſilonis,
 & Ceritanie . 291. b.
 Archiconfraternitates unam tantam Confraterni
 tatem ſingulis in Civitatibus poſſunt ag
 gregare, & quidem de licentia Ordinarii .
 86. a. Eique ſua Privilegia communicare .
ibid. Statuta ab Ordinariis debent approbati .
ibid. In Aggregationibus vero forma a Clemen
 te PP. VIII. præſcripta ſervanda eſt .
ibid. Indulgentie publicari nequeunt, niſi
 prævia recognitione Ordinarii . 86. b. Mo
 dus eleemoſynas colligendi . *ibid.*
 Avenionenſes . Leges pro conſervatione Aggre
 gationum Fluminis Rhodani . 51. a. Tranſactio
 inſta inter Avenionenſes, & Miſtros Regis
 Gallie ſuper mercibus ſecicis . 65. a. 196. a.
 Avenionenſibus reſtituta facultas locandi pi
 ſcationem in Flumine Rhodano . 196. b.
 Miſtes præſidarii ex Civibus Avenionenſi
 bus non ſeligendi . 51. b.
 S. Auguſtini Roma Eccleſia . 5. a. Eidem unitur
 Cura animarum, qua ad Eccleſiam S. Tri
 fonis ſpectabat . *ibid.*
 S. Auguſtini Heremitarum Ordo . 78. a. Diſcal
 ceatis nonniſi ad Carthuſianos licet appl
 lare . 78. b. 82. b. Omnibus interdicitur dela
 tio habitus ejuſdem Ordinis . 78. b. Quæ for
 ma ab iſis ſervanda ſit in appellationibus .
 82. b. Ambientes officia quibus poenis ſint
 coercendi . 84. b. Prior Generalis Ordinis
 quomodo poſſit viſitare loca, & perſonas
 Congregationis Lombardie . 101. a. Omni
 bus interdicitur ambitus . 323. b.

B

- B**artholomæus S. Mariæ in Porticu Cardinalis
 Caſus . 290. a.
 Baſilius Anguſſola Procurator Generalis Ordinis
 Carmelitarum . 280. b.
 S. Baſilii Congregatio Italo Hiſpana a Gregorio
 XIII. inſtituta . 25. a. Regule ei tradite 26. a.
 Menſe Conventuales a Commendatariis di
 ſtinctæ . 194. b. Huic Congregationi con
 ceſſa facultas Monasteria erigendi Matrii,
 & in quatuor aliis Hiſpaniarum locis . 246. b.
 Benedictini . SS. Vitoni, & Bidulphi Congrega
 tio erecta . 40. b. Eique conceſſa privilegia
 a 41. b. Moniales Ordinis in Regno Poloniae
 Episcopis ſubiectæ . 106. a.
 S. Benedicti Nurſie Monasterium Congregationi
 Coeleſtinorum unitur . 206. a.

S. Be-

- S. Benigni Monasterium . 354. a. Abbatis juriſdi
 ctio in Oppida S. Benigni, Montanari, Fele
 ti, & Lombardoni . *ibid.*
 Bernardus Cardinalis Maczieovsky Episcopus
 Cracoviensis . 102. b. Decimas Agrorum,
 Capitaneatus Lucoviensis pro vino, cera,
 & Oleo assignat . *ibid.*
 Bernardus de Vargas Procurator Generalis Ordinis
 B. Mariæ de Mercede Redemptionis Cap
 tivorum . 79. b.
 Bibliopolis non licet Miſſaſia vendere niſi impreſ
 ſa ſint juxta exemplar Typographiæ Vatica
 næ . 55. b.
 Biſuntina Univerſitas ſtudioſum . 368. a. Quare
 non fuerit erecta . 368. b.
 Bononiensis Eccleſia in Archiepiscopatum erecta .
 90. b. Eique nonnulla ſuffraganeæ Eccleſiæ
 assignate . *ibid.*
 Borromæum Collegium a S. Carolo Papæ ere
 ctum . 416. b. Conſtitutiones pro ea effor
 mate . *ibid.*
- ### C
- Camera Apoſtolica . 170. b. Revocantur exem
 ptiones nonnullæ a ſolutione onerum ei de
 bitorum . *ibid.* Poena omnes malefactorum
 penes eam deponenda . 171. b.
 Camerarius S. R. E. non poſſet cuiquam ullam
 aquæ Virginis partem ſine Poſticiſis licen
 tiis concedere . 281. a.
 Camera Apoſtolice Auditor . 231. b. Poſſet co
 gnoscere cauſas criminales, quin incidat in
 irregularitatem . 232. a. Quæ ſint eius ſa
 cultates . 233. a. & ſeqq. Locum habet in
 Capella Poſticiſa . 235. b.
 Camillus Cardinalis Burghieſis . *vide* Paulus V.
 Camillus Creſcentius Civis Romanus . 48. a.
 Campi Orſcoli Caſtrum . 209. a. Ad Sedem Apo
 ſtolicam pertinens . *ibid.*
 Campi Eccleſia, & Dioceſis erecta . 48. a. & b.
 Hortenſis unitur . 43. b.
 Canonici . Non poſſunt a ſua Eccleſia inſimul
 abeſſe . 6. b. Nec exercere ſua munia per ſub
 ſtitutos . *ibid.* Debent in Choro alte canere .
 7. a. Si celebrandi cauſa recedunt a Choro
 diſtributiones quotidianas non amittunt . *ibid.*
 Canonici Fabricæ præpoſiti niſi Eccleſiæ
 infervat, muſtandus amiſſione diſtributio
 num . *ibid.*
 Canonici Regulares Congregationis S. Salvatoris .
 281. b. Si pro obtinendis Dignitatibus ſavo
 res perquirant, ad eandem redduntur inha
 biles . 282. a. Superiores vero, ſi illos pro
 moveant, excommunicationi ſubjacent . *ibid.*
 Ambitus vero ex ſolis oratenus præcipibus pro
 datur . 282. b.
 Cappuccinorum Ordo . 230. a. In Hiſpania poſ
 ſunt recipi Novitii non obſtante Conſtitutio
 ne Clementis VIII. *ibid.* Cappuccini vere ſunt
 Fratres Minores . 248. b. Eorumque Conſti
 tutiones Regule ſancti Franciſci conſenta
 næ . 349. a.
 Cardinales quæ, & quomodo Beneficia Eccleſia
 ſtica conferre poſſint . 374. a.
 Carmelitis non licet ad Tribunalia ſecularia
 appellare . 77. b. Exempti ſunt a ſolutione
 quartæ funeralium . 150. a.
 Carmelitarum Diſcalceatorum Ordo Mendican
 tum Privilegiis gaudet . 18. b. Fratres hu
 Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

- jus Ordinis poſſunt ubique de ſola Ordinarii
 licentia nova conſtruere Monasteria . 167. b.
 Congregatio S. Pauli erigitur pro Miſſioni
 bus obeundis . 338. a.
 Carolus Tit. S. Præſedis Card. Borromæus . 185. b.
 Collegium Doctorem Mediolani inſtituit .
 186. a. Ejuſ Ortus, & adoleſcentia . 409. b.
 Cardinalis creatus Mediolanenſi Eccleſiæ
 præſicitur . 409. b. Ejuſ virtutes . *ibid.* Mo
 ritur . 412. a. Miraculis clarus . *ibid.* SS. Ca
 talogo adſcribitur . 414. a.
 Carolus de Comitibus Vice-Legatus Avenionen
 ſis . 65. b.
 Carolus de Neuſuille Galliarum Regis apud Se
 dem Apoſt. Orator . 297. b.
 Carolus Emanuel Sabaudie Dux . 210. b. Zelus de
 fendendi catholicam fidem . *ibid.* Tres Dec
 imæ ei conceduntur ab Eccleſiaſticis per
 ſolvenda . *ibid.*
 Carolus Gonzaga Clevei Dux . 355. a. Ei conceſ
 ſum Juſpatronatus ſuper Decanatu, & Cano
 nicatibus Collegiæ Eccleſiæ de Cherville
 le . 357. a.
 Caſſigenſium Congregatio . 253. a. Septem Pro
 vincias Italiae ei ſubiectæ . *ibid.* Quot Deſi
 gnatores hiſ in Provinciis ſunt eligendi . 254. a.
 Abbatum electio a quibus, & quomodo ſit
 facienda . 254. b. Eorum munus quinquen
 nio abſolvitur . *ibid.* Conſtitutiones pro
 hac Congregatione efformate . *ibid.* &
 256. b.
 Caſtella Regni Episcoporum Vicarii, ceterique
 Officiales in ſacris conſtituti eſſe debent .
 372. b.
 Cathalonie Principatus Eccleſiaſticis interdicitur
 uſus Archiepiscoporum ad Rotam . 291. a.
 Cenetenſis Civitas Episcopatus etiam in temporalibus
 ſubiecta . 4. a. Episcopo demandatur, ut Vi
 carium, & Auditorem eligat qui cauſas cogno
 ſcat in gradu appellationis a ſententiis a Vica
 rio prolatis . *ibid.*
 Ceritanie Principatus Eccleſiaſticis prohibetur,
 quominus utantur Archiepiscopis ad Rotam .
 291. a.
 De Charville Eccleſia in Collegiatam erecta .
 355. a. Ei uniti quatuordecim Canonici
 Eccleſiæ de Roſore . 356. a.
 Chriſtophorus Clavius S. J. Kalendarium Grego
 rianum edit, ejuſque explicationes . 3. a.
 & b.
 Ciſterciienſium Ordo . 88. b. Congregatio San
 cti Bernardi in Hiſpaniis erecta . *ibid.* Capitu
 lum Generale quolibet triennio celebran
 dum . *ibid.* Reformatoris qualitates quales
 eſſe debeant . *ibid.* Quales etiam promo
 vendorum ad Abbatias . 89. a. Alia Statuta
 in hac Congregatione obſervanda . *ibid.*
 Claudius Episcopus Regienſis Sedis Apoſtolice
 in Polonia Nuncius . 18. a.
 Claudius Episcopus Piacentinus . 156. b. Ei com
 mittitur cognitio cauſe inter Gubernato
 rem Mediolani, & Flaminiam Cuſanam ſu
 per Feudo Chignoli . 157. b.
 Clemens VIII. contra negantes Trinitatem, aut
 Divinitatem J. C. ejus mortem pro generis
 humani ſalute, aut Virginitatem Beatiffimæ
 Mariæ ſevere animadvertendos ſtatuit . pag. 1.
 a. Et tamquam contra reſcriptos in hæreſim
ibid. Kalendarium Gregorianum emendari
 H h 2 cu-

curat. 3. a. Eoque approbato alii uti vetat. 3. b. Philippi II. animam a quacumque cura solvit ob sibi vindicata Ecclesiarum bona. 44. b. Missale Romanum restituit, & imprimi curat. 55. b. Clementinum Collegium Romæ erigit. 56. a. Monasteria omnia Monialium Ordinis S. Benedicti Regni Poloniæ Ordinarij Jurisdictioni subdit. 106. a. Litanis Sanctorum, vel B. M. V. uti prohibet præter eas, quæ a Sac. Rituum Congregatione sunt approbate. 129. a. Subsidium 18. millionum super Ecclesiasticis Regni Castellæ Philippo III. Hispaniarum Regi concedit. 283. a.

Clementinum Collegium Romæ erectum. 56. a. Clericorum Regularium de Somasca curæ commissum. 59. b. Monasterium S. Angeli de Lanulis ei unitum. 59. a. Cæterorum Collegiorum privilegia concessa. 59. b. Cardinalis Protectoris facultates. 60. a. & seq.

Clerici Regulares ministrantes Infirmis ad nullum alium Ordinem, neque Carthusianorum, transire possunt. 207. a.

Clerici Regulares Minores. 199. a. Eis conceditur Ecclesia S. Laurentii in Lucina de Urbe. 199. b. Huic Domui privilegia omnia, quibus fruuntur cæteræ Congregationis hujus Damas. conceduntur. 202. a.

Clodium. 286. b. Transactio inita inter Commissarios Pontificios, & M. Ducis Hetruricæ super consensibus, & aquis hujus Urbis, & Civitatis Plebis. *Ibid.*

Cœlestiorum Ordo. 79. a. Monachi non possunt ad Tribunalia secularia appellare. *Ibid.* & pag. 205. a. Eis privilegia omnia confirmantur. 204. a. Abbas Generalis jurisdictione in omnia sui Ordinis Monasteria. 204. b. Capitulum Generale sine ejus presentia non celebrandum. 205. a. Huic Congregationi unitur Monasterium Narlinum. 206. b.

Coloniensis Archiepiscopus Statuta nonnulla edit pro reformatione Regularium utriusque sexus sui Diocesis. 274. a. & seq.

Colimbriense Collegium pro Militibus S. Jacobi de Spatha, & S. Benedicti de Avis erectum. 181. a. 419. a.

Compositellana Ecclesia. 50. a.

Conclavistarum privilegia. 144. a. & seqq.

Confraternitates SS. Nominis Iesu in Provinciis Regni Perù erectæ. 11. a. Indulgentiæ Confratribus concessæ. *Ibid.*

Congregatio Boni Regiminis Communitatum Status Ecclesiastici. 290. a. Quæ sint ejus facultates. *Ibid.*

Congregatio Cardinalium super fontibus Urbis. 281. a. Nullam potest aquæ Virginis partem cuiquam concedere sine licentia Pontificis. *Ibid.*

Cruciatæ privilegia. 388. b. Ex elemosynis occasione hujusmodi privilegiorum colligendis decem millia Ducat. Fabricæ Basilicæ Vaticanæ addicta. 389. a.

Cruciferorum Ordo. 66. b. Fratribus hujus Ordinis ambitus Dignitatum, & Officiorum interdictus. *Ibid.*

Calventis Monasterium Ordinis S. Benedicti ad Magdalena Mortang restitutum. 106. a.

Cyriacus Matthæus ex præscripto Hieronymi

Cardinalis Matthæum Collegium erigit. 160. b.

D

Doctrina Christiana Confraternitas. 284. b. Erigitur in Archiconfraternitatem. *Ibid.* Privilegia Confratribus concessa. 285. a. & b. Dolana Studiorum Universitas. 368. a. Dominicus Tit. S. Onuphii Cardinalis Tuscius. 290. a.

E

Ecclésiastici testari non possunt favore illegitimorum. 198. a. Nec quodvis illicitæ negotiationis genus exercere. 262. b. Sub pena excommunicationis in iudicijs Occidentalibus. 317. a.

Egitanensis Ecclesia. 6. a. Episcopus Dubia nonnulla solvenda Sedi Apost. proponit. *Ibid.* Statuta nonnulla efformata pro Diocesis regimine. *Ibid.*

Emanuel Philibertus Sabaudie Dux. 52. a. Nonnulla bona ecclesiastica ex hereticorum manibus vindicat. *Ibid.*

Episcopus in Visitatione uti suspectus allegari, vel reculari non potest. 8. b. Non potest licentiam denegare novas Regularium Damas erigendi, si constiterit posse illo sine aliorum detrimento sustentari. 14. a. Vicarium Generalem habere debet in facis Ordinibus constitutum. 372. b.

Ernestus Archiepiscopus Colonienfis S. R. I. Elector. 274. b. Statuta nonnulla efformat super expensis ab iis faciendis, qui Regularibus Ordinibus dant nomen. *Ibid.* Et super Regularium Testamentis. *Ibid.*

Evangelista de Gabiano Commissarius Generalis Ordinis S. Francisci. 247. a.

F

Fabritius Episcopus S. Severi Nuncius Apost. apud Helverios. 242. b.

Fabritius Episcopus Civitatis Plebis. 259. a. Ei committitur, ut possessionem capiat Castri Campi Orscoli. *Ibid.*

Fabritius Verosus Audientie Contradictorum Auditor. 286. b. Transfusionem init cum Commissarijs Ferdinandi M. Ducis Hetruricæ super consensibus, & aquis Urbium Civitatis Plebis, & Clusii. *Ibid.*

Fenovillet Prioratus Ordinis S. Benedicti Seminarium Tholosanum unitur. 122. b.

Ferdinandus II. Magnus Hetruricæ Dux. 286. b. Transfusionem init cum Commissarijs Pontificis super consensibus, & aquis Urbium Clusii, & Civitatis Plebis. *Ibid.*

Flaminus Tit. S. Marie de Pace Cardinalis Platus. 191. b.

Franciscus de Quesada Canonicus Gadicensis J. V. Doctor. 191. b.

B. Franciscus Romana. 311. b. Eius genus, natiuitas, & infantia. 312. a. Eius virtutes. 312. b. & seqq. Domum pro Oblatis Congregationis Montis Oliveti in Urbe fundat. *Ibid.* Miraculis clara, dum vivit. 313. b. Eius mors, & miracula post mortem. 314. a. & seqq. Super quibus fit inquisitio, & Processus. 314. b. SS. Albo adscribitur. 315. b.

Dies

Dies Festus 9. Maii additus. 316. a.

Franciscus Cardinalis Gioyosa. 122. b. Seminarium Tholosanum erigi curat. *Ibid.* Eidem facultas Interdictum amovendi ab Urbe Venetiarum. 252. a.

Franciscus de Bragantia Canonicus Elborensis. 389. a.

Franciscus Ferran Abbas S. Vincentii de Cardona. 12. a.

Franciscus Maria Cardinalis de Monte. 288. b.

Franciscus Tit. S. Crucis in Hierusalem Card. de Avila. 191. b.

Franciscus H. Vicecomes Mediolani Dux. 328. a.

Franciscus Vieta quoddam Kalendarium edit illudque Gregorianum inscribit. 3. a.

Fridericus Cardinalis Borromeus scholam Ambrosianam erigit. 185. b. Leges ei indicit. 186. b. Bibliothecam comparat. *Ibid.* Constitutiones pro Collegio Papiensi efformat. 416. b.

Fromenta, aliaque hujus generis in Statu Ecclesiastico extrahere vetitum. 173. a. Sub pena excommunicationis. 174. b.

G

Gabriel Cardinalis Paleottus Archiepiscopus Bononiensis. 90. b.

Galliarum Regibus concessum jus nominandi ad Ecclesias, & Monasteria Britanice, & Provincie. 155. b.

Gama Ecclesia. 249. a. Canonici Officio S. Inquisitionis addicti percipiunt distributiones quotidianas. *Ibid.*

Granatensis Regni Ecclesiastici quas Decimas, & quomodo solvere debeant. 281. a.

Gregorius XIII. novum Kalendarium omnium emendatissimum confici curat. pag. 3. a. Parochias in Regno Valentie pro Mauris ad fidem christianam convertis erigi mandat. 16. a.

H

Hadrabal de Matthæus ex præscripto Hieronymi Cardinalis Collegium Matthæum fundat. 106. b.

Hebraei Romæ degentes Statuta nonnulla edicunt pro mulierum Dotibus. 400. a.

Henricus Episcopus Virdunensis reformationem inter Monachos Congregationis SS. Vitoni, & Hydulphi inducere curat. 40. b.

Henricus IV. Franciæ Rex. 63. a. Collegium deo Fixa Societatis Iesu erigi curat. *Ibid.* Ordinem Militarem B. Marie de Monte Carmelo instituit. 297. b. De Basilica Lateranensi optime meritis. 359. a.

Heripolensis Episcopus Canonicatus pro Theologis reservatos Juris Canonici Doctoribus conferre potest. 68. b.

Hercules Honoratus Monachi Dominus. 104. b. Monetur Episcopo Ventimiliensi opem ferat in extirpandis ab ejus Diocesi usuris. *Ibid.*

Hieronymus Cardinalis Matthæus Ordinis Sancti Francisci Protector. 15. a. Collegium Romæ erigi jubet. 160. b.

Hieronymus Cardinalis Pamphilus Pauli PP. V. in Urbe Vicarius. 164. b. Ordinis Minorum Protector. 401. a.

Hieronymus Tit. S. Sufannæ Cardinalis Rusticucius. 370. a.

Hieronymus Tit. S. Petri ad Vincula Cardinalis de Ruvere. 370. a.

Hippolytus Frigola Prior Collegiata B. M. de Cornella Elnensis Diocesis. 131. a.

Hippolytus Ravenna Prior Generalis Ordinis Heremitarum S. Augustini. 83. b.

Hispaniarum Regibus seu Magistris Militaris Ordinis de Montefia concessum Insuperatus ad septem Parochias Diocesis Dertusensis. 279. b.

Horatius Lancellottus Camerae Apostolicae Auditor. 17. a.

Hospitalis Caecorum Parisiæ S. Ludovico Rege erectum. 125. b. Quædam pro eorum alimonia concessa. 126. a. Privilegia huic Hospitali concessa. 126. a. & b. Confirmata. 259. a. & seq.

I

Iacobi de Calass Ecclesia ad statum seculari reduta. 12. a. Eius provisio spectat ad Abbatem Monasterii S. Jacobi de Cardona. 12. b. & 129. b.

Jacobus de Leo Abbas Monasterii S. Marie in Venticano. 278. a.

Iesus Christus de Spiritu Sancto conceptus. pag. 1. a. Mortuus pro humani generis salute. *Ibid.* Qui ejus divinitatem negant, severe sunt puniendi. *Ibid.*

Indiarum Occidentalium Parochis vetitum, quominus majorem elemosynam ab iis exigant qui in Regularium Ecclesijs sepeliuntur. 158. a. 248. a. 322. a. Episcopi vero munus consecrationis suscipere nequeunt, nisi in ipsis Indijs. 417. b. Possunt tamen Synodos Diocesanas ad duodennium differre. 418. b.

Indulgentiæ nonnulli prævia Ordinarii licentia possunt publicari. 86. b.

Iesuatorum Congregatio. 180. b. Religiosi etiam post emissam professionem sacris initijs non contineantur. *Ibid.* Non promoti ad sacros Ordines eisdem gradibus fruuntur, ac promoti. 181. b. Aliæ Regule ab eis servanda. 182. a. & b. Omnes qui idonei sunt ad recitationem Horarum Canoniarum, eas teneant recitare. 183. b. Omnes habilitati ad sacros Ordines suscipiendos. 184. b.

Innocentius PP. IV. Regulam a S. Alberto Patriarcha Carmelitis traditam confirmat. 18. b.

Innocentius PP. IX. Constitutionem Pii V. de non infensandis Locis, & Terris Rom. Ecclesie declarat. 177. b.

Innocentius Tit. S. Thomæ in Parione Cardinalis Buhalus. 290. a.

S. Inquisitionis officium. 227. a. Regularibus vetitum cognoscere causas suorum subditorum ad illud pertinentes. *Ibid.* Superiores acta omnia super iisdem causis ad illud debent transmittere. 227. b.

Joannes Cusanus Chignoli Feudum a Sede Apost. obtinet. 156. b.

Joannes de Nicolinis Ferdinandi M. Hetruricæ Ducis ad Paulum PP. V. Orator. 286. b.

Joannes Episcopus Vegliensis Nuncius Apostolicus apud Elvetios. 13. b.

Joannes Fernandez de Paecho Marchio villena Philippi III. Hispaniarum Regis apud Sedem Apost.

Apost. Orator. 251. a. Sicilia Pro Rex 366. b.
 Joannes Fridericus Abbas Fuldensis. 363. b.
 Joannes Garzias Millinus Nuncius Apostolicus
 in Regnis Hispaniarum. 279. b. Deinde
 S. R. E. Cardinalis. *Ibid.* Legatus Sedis Apo-
 stolicæ in Germaniam, & Hungariam cum
 amplissimis facultatibus. 306. a. & seq.
 Joannis Dei Congregatio ad suscipiendam infir-
 morum curam instituta. 363. b. Clemens
 VIII. prohibet, quominus Fratres sacris inti-
 entur. *Ibid.* Paulus tamen V. concedit, ut in
 una quaque Domo ex his unus ad sacros
 Ordines promoveatur. 364. a. Qui tamen
 si ab Ordine dimittatur, sit suspensus. *Ibid.*
 S. Joannis Hierosolymitani Militia. 244. a. In
 promotionibus ad Magnam Crucem non
 antianitatis, sed meritorum habenda ra-
 tio. *Ibid.* ei annuus redditus addit Ste-
 phanus de Claramunt pro Tricennio con-
 structione. 263. a. Magisterio unitur Bajuli-
 vatus Turcopilerii, donec Angliæ Regnum
 ad obedientiam S. A. revertatur. 304. a. Inter
 Bajulivos, Priores, & Fratres Magnæ Cru-
 cis præcedentia servanda juxta antianitatem
 receptionis Magnæ Crucis. 348. a.
 Joseph Velaminus Rutski Metropolitæ Rutheno-
 rum. 137. b.
 Jubilæum universale indicitum. 138. b.
 Julius Antonius Card. Sanctæ Severinæ Ordinis
 Basilicæ Protector. 25. b.
 Julius Episcopus Heripolensis. 68. b.
K
 Alendarium Romanum a Christophoro Clavio
 jussu Gregorii XIII. emendatum. 3. a.
 Alterius Kalendarii usus interdictus a Cle-
 mente VIII. 3. b.
 Kiovo Pezarenensis Archimandrita. *Vide* Piec-
 zarensis.
L
 Elias Ballionus Prior Generalis Ordinis Fra-
 trum Servorum B. Mariæ. 113. a.
 Laicis, dum divina officia celebrantur, in Pres-
 byterio stare non licet. 50. a. Neque Magi-
 stratibus Dignitatum Sedes, aut Canonico-
 rum Stalla occupare. 50. b.
 Lateranensis Basilica. 333. a. Quæ sint Archi-
 presbyteri facultates, & Jurisdictio. 333. b.
 Et unitur Monasterium de Claraco Agen-
 nen. Diocesis. 359. b. Capitulum compre-
 henditur sub Constitutione Clementis VIII.
 super modo Indulgentias communicandi.
 416. a.
 Lateranensium Canonorum Congregatio. 178.
 b. In Definitorio quinque Vocales eligendi.
Ibid. Qui vocem habent in Capitulis, & Die-
 tis Generalibus. *Ibid.* Abbas Generalis quolibet
 triennio, & quomodo alternatim eligen-
 dus. *Ibid.* Prælatum idoneis absque nationum
 distinctione conferenda. 179. a. Novitii quot,
 & quomodo recipiendi. *Ibid.* Procurator Ge-
 neralis non nisi elapso triennio post peractum
 officium in Abbatem Generalem eligen-
 dus. 179. b.
 S. Laurentii in Lucina Ecclesia de Urbe. 199. a.
 Collegiata in ea supprimitur. 200. a. Cleri-
 cis Regularibus minoribus conceditur. 200. b.
 Laurentius Dreperius Avenionensis apud Sedem
 Apostolicam Orator. 51. a.

Laurentius Tit. S. Laurentii in pane, & perna Card.
 Blanchettus. 191. b.
 Legionis Regni Episcoporum Vicarii, ceterique
 Officiales in sacris constituti esse debent.
 372. b.
 Leo PP. XI. 129. b. Ejus obitus, & Sepultura.
Ibid.
 Lucenses admonentur violatæ ecclesiasticæ Ju-
 risdictionis. 240. b.
 Lucretia Urbini Ducissa. 34. a.
 S. Ludovicus Franciæ Rex Hospitalæ trecento-
 rum Cæcorum Parisiis erigit. 125. b.
 Ludovicus Bertrandus Ord. Predicatorum Beatorum
 numero adscribitur. 337. b. Missam,
 Officiumque de eo in Regno Valentie reci-
 tari posse conceditur. *Ibid.*
 Ludovicus Episcopus Salamantianus. 352. b.

M

Magdalena Mortang Abbatisa Monasterii
 Culmenfis Ordinis S. Benedicti. 106. a. Re-
 stituit Monasteria Culmenfis, & Turonen-
 sis. *Ibid.*
 Magistratibus Communitatum, dum divina offi-
 cia celebrantur, non licet in Presbyterio
 stare. 50. a.
 Mapheus Archiepiscopus Nazarenus Nuncius
 Apostolicus in Gallias. 230. b.
 Marcellus Lantes Camere Apostolicæ Auditor.
 232. a. Postea Tit. S. Quirici, & Julitiæ Pres-
 byter Cardinalis, & Ordinis minorum Pro-
 tector. 347. b.
 Maria Virgo. pag. 1. a. Qui ejus Virginitatem
 negant, severè sunt puniendi. *Ibid.*
 B. Mariæ de Cornella Collegiata Ecclesia Elnensis
 Diocesis. 131. a. Prioris jurisdictione in Ca-
 nonicos. 132. b.
 B. Mariæ Fulienfis Congregatio. 40. a. Monachi
 hujus Congregationis si ad alium Ordinem
 transferint, ad eandem sine Sedis Ap. licentia
 reverti nequeunt. *Ibid.* Privilegia ei conce-
 ssa. 213. b. Communicata privilegia cetero-
 rum Ordinum regularium. 214. a. 217. a.
 Eximitur a quacumque jurisdictione Prelato-
 rum Ordinis Cisterciensis, & Ordinario-
 rum. 216. a. Eadem privilegia Monialibus
 quoque conceduntur. 239. a. & seqq. Mona-
 chis hujus Congregationis tantum licet
 consecrare cereas bullas *Annus Dei* nuncupa-
 tas. 203. b. De sola Ordinariorum licentia
 possunt nova Monasteria construere. 244. a.
 B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum
 Ordo. 79. b. In Capitulo generali habito an-
 no 1603. Fit Provinciarum divisio. *Ibid.* Et
 nonnulla condita fuerunt statuta. 80. a. Pri-
 vilegia huic Ordini concessa, & confirma-
 ta. 224. b. Mercenarii non possunt recipere
 Fratres Ordinis Cappuccinorum, neque alte-
 rius strictioris regulæ. 335. b.
 B. Mariæ de Monte Carmelo Militaris Ordo in
 Gallias institutus. 297. b. M. Magistro, & Mi-
 nistris concessa privilegia. 298. a. & seqq.
 Regula pro hac militia eformata. 299. b.
 B. Mariæ de Montefia Militaris Ordo. 274. b.
 Hispaniæ Rex illius Magnus Magister *Ibid.*
 S. Mariæ de La Hvoglas Hospitalæ extra Burgen-
 sis Civitatis muros. 238. a. Nuncio Aposto-
 lico apud Regem Hispaniarum data commis-
 sio deputandi ejus Visitatorem. *Ibid.*

Ma-

Marianus tit. S. Marcellini, & Petri Cardinalis de
 Camerino. 290. a. Ordinis Minorum Protec-
 tor. 401. a.
 Maronitarum Legati ad S. Apostolicam. 351. a.
 Monentur, ut novum eligant Patriarcham.
Ibid. Jubilæum, & Apostolica benedictio eis
 conceditur. 351. b. Maronitas Antistes in
 sue jurisdictionis exercitio perturbantes au-
 themate feriuntur. 422. a.
 Mathæi Collegii erectio. 160. b. Scholarium.
 qualitates, & studia. 161. b. Privilegia. 163. b.
 Vicarius Pape ejus Protector, & Judex. 164. b.
 Mathias Hungariæ Rex. 425. b.
 Mauritius Cardinalis a Sabaudia. 403. b.
 Maximilianus Archidux Austriæ. 244. b. Semina-
 rium in Landgraviatu Allatiæ erigi curat. *Ibid.*
 Militia S. Jacobi de Strutha. 77. a. Sacrificii habi-
 tum Militum deferre non debent. *Ibid.* In
 quacumque Classe regni Hispaniarum Mili-
 tes militaverint per quinquennium Com-
 mendas, & Beneficia consequi possunt. 222. a.
 Cause Militum a M. Magistro committi pos-
 sunt duobus Militibus, qui in regio Consilio
 locum habeant. 349. b.
 Militia SS. Mauriti, & Lazari erecta. 20. a. Pri-
 vilegia concessa. 20. b. & seqq. Milites con-
 jugati non possunt frui pensionibus. 21. a.
 Nonnulli Prioratus Ducatus Sabaudie ei uni-
 untur. 51. b.
 Minorum Ordo. 158. b. Capitulum Generale
 quolibet sexennio celebrandum. *Ibid.* Corre-
 ctoris, & Procuratoris Generalis officia eo-
 dem tempore concludenda. 159. a. Provin-
 cialium triennio. *Ibid.* Correctorum Domo-
 rum anno. *Ibid.* Conventus Sanctissimæ Tri-
 nitatis in Monte Pincio nationi Gallicanæ ad-
 dicitur. 218. b. soli Correctori Generali sub-
 dicitur. 219. a.
 Ministrantium infirmis Ordo. 115. b. Possunt No-
 vitios recipere non expectato capitulo Gene-
 rali, vel Provinciali. *Ibid.*
 Minorite, seu Ordo minorum S. Francisci. Qui
 bona ad Conventus Reformatorum spectantia
 celant, poenitæ coercendi. 15. a. Onera Mis-
 sarum ex priorum elemosynis fundata in Ec-
 clesiis Monialium de Observantia, ad Eccle-
 sias Fratrum ejusdem Ordinis translata. 37. a.
 Moniales vero non tenentur solvere nisi ele-
 mosynam manualem. *Ibid.* Quæ forma ser-
 vanda sit a Reformatis in novitiorum recep-
 tione. 39. b. Ministri Generalis auctoritas
 supra Reformatos. 246. b. & seqq. Commis-
 sarii Generalis. 247. a. Fratres Tertii Ordinis
 Regni Franciæ sunt sub obedientia Magi-
 stri Generalis Ordinis minorum. 348. a. Ha-
 bitum coloris a Minimis distinctie gestare de-
 bent. 400. b. Summe eligere Provincia-
 lem. 407. b. Cardinalis Protectoris Ordinis
 facultates que sint. 247. b. & seqq.
 Missale Romanum a Pio V. emendatum. 55. a. A
 Clemente VIII. restitutum, impletumque.
 55. b.
 Monachi Congregationis B. Mariæ Fulienfis. 40. a.
 Si ad alium Ordinem transferint, ad suam
 Congregationem redire nequeunt, incon-
 sulta Sede Apostolica. 40. a.
 Monasteria Monialium. Quibus de causis liceat
 Regularibus ad hæc Monasteria accede-
 re. 37. b.

Moniales. In nonnullis Portugalliæ Monasteriis
 novum carum numerus præfixitus. 2. a.
 Statuitur definiti juxta Decreta Concilii Tri-
 dentini. 2. b. Quod perficiendum committi-
 tur locorum Ordinariis, tamquam delegatis
 S. Sedis. *Ibid.* Mulieres abutentes licentis
 ingrediendi Monasteria Monialium subunt
 censuris. 346. a. Moniales Confessarium ex
 privilegio Cruciate eligere nequeunt. 352. b.

N

Nonnis SS. Jesu Confraternitates in Provin-
 ciis Regni Perù instituta. 11. a. Privilegia,
 & Indulgentiæ Confratribus concessa. *Ibid.*
 Nonantulanum S. Silvestri Monasterium. 34. a.
 Data potestas subditis Monasterii hujus bona
 præcariata affrancandi. *Ibid.* Pecunie ex hu-
 jusmodi affrancatione provenientes a superio-
 re Monasterii investienda. 35. b.
 Nonnis Episcopus Egriavienfis Dubia nonnulla
 pro Capitoli, Ecclesiæque sue regimine Sedi
 Apostolicæ proponit. 6. a. & seqq.
 Nutrix. Catholicorum filii hæreticis nutricibus non
 tradendi. 39. b.

O

Octavius Cardinalis Bandinus tit. S. Sabi-
 ne. 290. a.
 Octavius Tassianus Preceptor Ord. S. Spiritus. 68. b.

P

Parentinus Episcopus. 67. b. super castra Ursu-
 riæ, & S. Vincentii omnimodam jurisdictionem
 exercet. *Ibid.*
 Parochus non potest majorem elemosynam ab
 his accipere, qui in Regulatium Ecclesiis se-
 pulchram eligunt. 38. a. & b.
 S. Pauli Decollati Clericorum Regularium Con-
 gregatio. 397. b. Possunt ubique nova loca
 recipere de sola Ordinariorum licentia. *Ibid.*
 Collegium Taurini institutum. 402. a.
 Paulus IV. in negantes Trinitatem, aut Jesu Christi
 divinitatem severè animadvertendum esse de-
 cernit. pag. 1. a. Ac etiam contra negantes
 Virginitatem B. Mariæ Virginis. *Ibid.*
 Paulus PP. V. 137. a. Quo tempore Popificatum
 tenuit. 137. b. Moritur, corpulque
 in Basilica Liberiana tumulatur. *Ibid.* Jubi-
 læum universale indicit. 138. b. Cuiusque
 Conventus, & Domus Regulari certum Reli-
 giosorum numerum vult assignari. 166. b.
 Exemptiones quascumque non solvendi Ca-
 mere Ap. onera revocat. 170. b. Constitutio-
 nem Pii V. de non infeudandis locis, &
 terris Rom. Ecclesiæ confirmat. 177. b. Con-
 cessas Regularibus indulgentias revocat, no-
 valque eis concedit. 207. b. Cardinali de Jo-
 ssa facultatem impertitur absolvendi Venetos
 a censuris. 252. b. Taxam pro Tribuna-
 libus Criminalibus Urbis a Pio IV. præscrip-
 tam servari mandat. 302. a. B. Franciscam
 Romanam SS. Catalogo adscribit. 311. a.
 Matonis Jubilæum concedit. 350. b. Item
 & Polonis. 371. a. Indis etiam Pervanis. 406. a.
 Paulus Episcopus Bovinensis apud Carolum Ema-
 nuelem Sabaudie Ducem Nuncius Apostolici-
 cus. 39. b. Et committitur ut prohibeat, quo-
 minus in locis Pinerolii catholicorum filii hæ-
 reticis nutricibus tradantur. *Ibid.*

Peris

Petrus Præpositura Ord. S. Benedicti in Londravariu Alfatiz . 244. b.
 S. Petri Basilica . 352. a. Eius fabricæ addicuntur decem mille ducati aurei ex elemosynis occasione Cruciatæ colligendis . *ibid.* & 389. a.
 Petrus Capucinus ab Agellis Cælestinorum Abbas Generalis . 79. a.
 Petrus Cardinalis Aldobrandinus S. R. E. Camerarius . 57. a. Sedis Apostolicæ in Galliam Legatus . *ibid.* Collegii Clementini Protector . 60. a.
 Petrus Hernandez de Azevedo Gubernurator Mediolani . 156. b.
 Petrus Paulus Crescentius Camera Apostolicæ Auditor . 231. b.
 Petrus Patriarcha Maronitarum . 351. a. Moneatur . immutatos a suo antecessore Ritus restituat . 422. a.
 Philippus III. Hispaniarum Rex 44. b. A censuris absolvitur ob non restituta ex Philippo II. voluntate Ecclesiis bona . quæ ille sibi vindicaverat . *ibid.* Parochias in Regno Valentia pro Mauris neo-conversis erectas dotari curat . 191. a. Et conceditur subsidium 18. millionum ab Ecclesiasticis Regni Castellæ persolvendum . 283. a. Atque etiam facultas creandi census super bonis stabilibus Mensarum magistratum Militiarum de Spatha . de Calatrava . & de Alcantara . 336. a. Quæ tamen infra 20. annos debeant extingui . 337. a. Beati Caroli Borromæi Canonizationem promovet . 413. b.
 Pieczarensis Archimandria qua lege sit Metropolitanæ Ruthenorum Ecclesiæ unita . 18. a.
 Philippine insulæ . 111. a. In iis propagator christiana fides 111. b. Indulgentiæ nonnullæ earum incolis conceduntur . 112. a. & b.
 Pius PP. IV. taxam in Tribunalibus Criminalibus Urbis servandam præscribit 301. b.
 Pius V. Missale Romanum emendari curat . 55. a. Constitutionem edit de locis . & terris Rom. Ecclesiæ non infundandis . 177. b.
 Placidus Episcopus Melphitenis Pauli V. ad Mathiam Hungariæ Regem Nuncios 425. b.
 Polonia . Ecclesiasticis in Comitibus locum obtinentes . sententiam in causis Bellicis . & Criminalibus ferre possunt . quin irregularitatem incurant . 17. b. Polonis concessum a Paulo V. Jubilæum . 371. a.
 Pompejus tit. S. Balvina Cardinalis Arigonius . 196. b.
 Portugallia Regnum . 2. a. Commissum Collegio Generali spoliatorum ad Cameram Appertinentium . ut Monialium numerum in Monasteriis præscribat ad formam Concilii Tridentini . 2. b. Absolutio . & venia generalis concessa conversis a Iudaismo ad fidem christianam . 73. b.
 Predicatorum Ordo . 112. b. In Insulis Philippinis & in Ecclesiâ superioribus eligenda conceditur Altare Privilegiatum ad instar Altaris S. Gregorii . 113. a. Fratris venium pro consequendis in Ordine Prælatoris secularium favores perquirere . 293. b. & seqq.
 Protomedicus Urbis 114. a. Eius facultates . & privilegia 114. b.
 Prothonotarii Apostolici honorarii Canonici . & Episcoporum Officialibus præcedere non possunt . 49. b.
 Physicorum Urbis Collegium . 114. a. Quæ sit

eius iurisdicção in Medicos . & Aromatarios . *ibid.*

R

Avennatenis Ecclesiæ suffraganeæ assignatae 92. b. 97. b. Diocesis fines . 98. b.
 S. Raymundus de Pennafort Ordinem B. M. de Mercede Redemptionis Captivorum instituit . 234. b.
 Regulares . Parochos vocare debent . prius quam cadavera non Regularium ad suas Ecclesias deferant . 10. b. Et Parochia tertiam partem funeralium . seu id . quod loci consuetudo tulerit . solvere . *ibid.* Possunt ad Sedem Ap. appellare . si Ordinarii locorum licentiam eis denegent novos erigendi Conventus in quibus Regulares sine aliorum detrimento possunt sustentari . 14. b. Quibus de causis possint ad Monialium Monasteria accedere . 37. b. Unam tantum Confraternitatem . seu Congregationem suis in Ecclesiis possunt erigere . & quidem de licentia Ordinarii . 85. b. superiores non possunt cognoscere suorum subditorum causas . quæ pertinent ad Tribunal S. Officii . 227. a. & seqq. Regulares si intra Civitatem degant . sibi privilegio gaudent . 280. b. In Indis Occidentales ad Missiones peragendas quacumque peregrare possunt . 318. a. Peregrare tamen recte debent . 364. b. Confessarium ex privilegio Cruciatæ eligere nequeunt . 352. b. Suis in Dominibus Lectiones linguarum Hebraicæ . Græcæ . & Arabicæ debent instituere pro Millionibus peragendis . 398. a. Studentibus privilegia conceduntur . 398. b.
 Rhodanus flavius . 51. a. Leges pro aggerum consecratione sancite . *ibid.*
 Romanæ Ecclesiæ terræ . & loca non infundanda . 177. b.
 Romanorum Civium privilegia . 197. a. Si ab infestato moriantur . eorum bona ad eos deveniunt . qui sunt legitimi hæredes . 198. b.
 Rossionis Principatus Ecclesiasticis interdicitur usus Archibus ad Rotam . 291. a.
 Rutheni . Kioveni Ecclesiæ Abbatia Pieczarensis quomodo sit unita . 18. a. Metropolitanæ concessa facultas instituendi . & consecrandi Episcopos sui Ritus . 137. b.
 Ryfch Oppidum Constantinensis Diocesis . 13. b.
 S Abaudix Duces perpetui Magistri Militiarum SS. Mauriti . & Lazari . 21. a.
 Scipio Cardinalis Burghesius 333. a. Archipresbyter Basilicæ Lateranensis . *ibid.*
 Scipio Piccolomineus Dominus Campi Orseoli . 259. a.
 Sebastianus Covarruvias . 17. a. Et commissæ erectionis . & dotatio Parochiarum pro Mauris ad fidem christianam conversis in Diocesi Valentina . *ibid.*
 Sergius Archiepiscopus Damascenus Maronitarum ad Sedem Apostolicam Legatus . 351. a.
 Servitarum Ordo . 113. b. Fratres non possunt appellare ad Tribunalia secularia . *ibid.*
 Sicilia Regni Ecclesiastici pecunias nonnullas Regi offerunt . 154. a. 366. b. Eis interdicitur . quominus animalia agrorum culture vitia macent . 250. b. 279. b.
 Sigismundus III. Polonix Rex . 17. b. Ex præcepto

pto Annæ Jagellonæ tres Canonici erigit in Ecclesia Barenfi . 103. a. reservato sibi iure Sacellanos nominandi . *ibid.* B. Caroli Borromæi Canonizationem promovet . 413. b.
 Societas Iesu . Collegium in Oppido de Fixa erectum . 62. b. Et unitur Prioratus S. Jacobi eisdem Oppidi . 63. b.
 Somasca Congregationi commissæ cura Collegii Clementini de Urbe . 56. b. Communicantur privilegia Ordinum mendicantium excepta exemptione a iurisdicçãoe Ordinarium . 289. a.
 Sorbonici Collegii Theologis concessus usus Rochetti . & superpellicei . 238. b.
 S. Spiritus in Saxia de Urbe Archiepiscopale . 109. a. Cause ad illud spectantes a Vicario PP. cognoscenda . 109. b. 209. a. & seqq. Erecta in illo Mensa nummularia . 168. a. Si utitur ad id certis legibus . 168. b.
 S. Spiritus Militaris Ordo in Gallis institutus 300. b. In eo exteri quoque possunt adscribi . *ibid.* Regi Francia concessa facultas formandi nova statuta pro hoc Ordine . 305. b.
 S. Stephani Equitum Ordo . 319. b. Militibus concessum privilegium obtinendi pensiones ecclesiasticas . easque transferendi usque ad summam 200. Ducatorum . *ibid.* Atque etiam usque ad summam 400. Ducat. 320. b. Milites tenentur subsidium pro expensis aggerum Civitatis Lucanæ solvere . 402. a.
 Stephanus de Claramont Bajulivus Caspis redditus nonnullos donat Hospitali S. Joannis Hierosolymitani pro Tritemium constructione . 263. a. & seqq. Apostolica auctoritate confirmatur Donatio . 271. b.
 Stephanus Episcopus Ventimiliensis . 105. a. Et commissum . ut usuras a sua Diocesi extirpet . *ibid.*
 T Del Tardon Eremitæ Congregationi Italo-Hispanæ Ord. S. Basilii unita . 25. a.
 Theodoros de Savoca Abbas Gen. Ordinis S. Basilii Magni . 195. a.
 Testatorum voluntas inconsulta Sede Apostolica non est immutanda . pag. 7. b.
 Tineense Monasterium Ordinis S. Benedicti . 153. b. Monachi sibi asserunt jus Abbatem eligendi . *ibid.*
 Toletana Synodus anni 1566. præscribit . ut Iudices Ecclesiastici in sacris Ordinibus sint constituti . 372. b.
 Tholosanum Seminarium . 122. b. Et unitur Prioratus de Fenovillet . *ibid.*
 Toronense Monasterium Ordinis S. Benedicti a Magdalena Mortang restitutum . 196. a.
 Tribunalia Romana . 301. b. Taxam pro Criminalibus præscripsit Pius IV. *ibid.*
 S. Trifonis Ecclesiâ in Urbe Roma . 5. a. Ab ea abdicata cura animarum . quæ ad Ecclesiam S. Augustini transfertur . *ibid.*
 SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum Ordo . 295. b. Fratres . qui ad infidelium partes pergunt . possunt Christianorum confessiones ex-

cipere . 296. a. A censuris . nonnullisque aliis reservatis casibus absolvere in foro conscientie . *ibid.* Atque etiam Presbyteros ab irregularitate . *ibid.* Paramenta Ecclesiastica benedicere . *ibid.* Alia etiam privilegia . & facultates eis concedantur . *ibid.* Reformati Discalceati huius Ordinis inter Ord. Mendicantes adscripti . 387. a. Eisque eorundem Ordinum privilegia communicantur . *ibid.* Congregatio ex huiusmodi Reformatis in Regnis Hispaniarum a Clemente PP. VIII. erecta . 389. b. Capitulum Provinciale quolibet triennium celebrandum . *ibid.* Dux Provinciarum in ea erecta . 390. b. Vicarii Generalis gubernio subicitur . Vicarius vero Ministro Generali Ordinis 391. a.
 Tanosii erectum Albergamentum scientiarum . & artium 119. a. & seqq. Erecta quoque Confraternitas ad procurandam Hereticorum conversionem 229. Concessa ei facultas elemosynas querendi . *ibid.*
 Turcopilerii Bajulivatus unitur Magisterio S. Joannis Hierosolymitani . 304. a.
 Typographia Vaticana . 55. b. In ea impressum Missale Romanum emendatum ex præscripto S. Concilii Tridentini . *ibid.*

V

Valentia Regni Parochiales Ecclesiæ pro novis Christianis erectæ . 118. a. Non solum indigenis . sed etiam alienigenis conferenda . 220. a.
 Valentina Diocesis . 16. a. Gregorius XIII. novas Ecclesias Parochiales pro Mauris ad fidem christianam conversis erigi . dotarique curavit . *ibid.*
 Vaticana Basilica . 388. b. Eius fabricæ addita decem millia Ducat. ex elemosynis Cruciatæ colligendis . 389. a.
 Vaticana Bibliotheca . 278. a. Et unitur Monasterium S. Mariæ de Venticano . *ibid.*
 S. Ubaldi festa dies 16. Maii celebranda . 160. a.
 Vicario Generali Episcopi locus competit super omnes Capitulares in Processionibus . dummodo Canonici sacris vestibus parati non incedant . 7. a. Debet esse in Sacris Ordinibus constitutus . 372. b.
 S. Vincentii de Cardona Monasterium . 12. b. Ad Abbatem spectat provisio Ecclesiæ S. Jacobi de Calass . *ibid.*
 Virginis aquæ fons . 281. a. Absque speciali Pontificis mandato nemini licet aliquam huius aquæ partem cuiquam concedere . *ibid.*
 SS. Vitoni . & Hydulphi Ordinis S. Benedicti erecta Congregatio . 40. b. Eique Cassinensium privilegia communicata . 41. a.
 Ulyssipone erectum Italarum Hospitalis . 245. a. Et addicuntur pecunie nonnullæ ab Alberto Cardinali de Austria . 245. b.
 Vratislaviensi Episcopo concessa facultas Ecclesiasticos cogendi ad solutionem subsidiorum pro erectione Seminarii Diocessani . 177. a.
 Ursaria Cæstrum omnimode Parentini Episcopi iurisdicçãoi subiectum . 67. b.

FINIS.

JUAN

IDAD AUTÓNOMA DE NUE
CIÓN GENERAL DE BIBLIOTE

